

Pavitra Vachan

Adilabad Gondi Bible Translation

This Bible is available from the Bible Society of India and is copyrighted by Wycliffe Bible Translators. This edition is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible, and many others, are available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

మత్తయి.....	4
మార్క్	34
లూక	53
యోహాన్	84
అపొ. కా.	106
రోమ.....	134
1వ కొరంతి.....	148
2వ కొరంతి.....	161
గలతి.....	169
ఎపెసి	175
ఫిలిపి	180
కొలసి	184
1వ తెసలోనిక.....	188
2వ తెసలోనిక.....	191
1వ తిమొతి.....	193
2వ తిమొతి.....	197
తీతు	200
ఫిలెమోన్	202
హెబ్రి.....	203
యాకోబ్.....	213
1వ పేతురు	217
2వ పేతురు	221
1వ యోహాన్	224
2వ యోహాన్	228
3వ యోహాన్	229
యూద	230
ఉజగిరి అరుస్వల్.....	232

మత్తయి

ఇద్ పుస్తకున్ బారెత గొప్పి

మత్తయి. కిరిస్తునుర్ మొదొడుర్ సిస్యలిర్గటల్ వేర్ గిర్ వొరొర్ ఆందుర్. వేన్ లేవి ఇంజెర్ గిర్ కేయంతెర్.

కిరిస్తు సకమ్ మొదొడ పిడితగ లిహి కియ్యల్ జర్తె.

ఇద్ పుస్తక్నగ యేసు కిరిస్తున జల్మ వోన జిన్సని, వోన మరన్ అని వోర్ సాసి-నేండ్రుడున్ బారెతె లిహి కీతొర్. వోర్ యేసున జిన్సనితగ ఇవ్ సమ్మె వాగ్దాన్క జర్గంతంగ్ ఇంజెర్ తొలెతంగ్ గ్రంత్సనగ లిహి కీసి మంతంగ్. ఇవ్ వాగ్దాన్క యేసునగ బహన్ పూరె మాతంగ్ ఇన్వడున్ బారెతె పోడి కీసి వెహంతొర్.

వోర్ యేసు బహన్ స్వర్గ్న రాజున్ బారెతె పచర్ కీతొర్ అని పర్తత్ నడ్డుమ్ స్వర్గ్న రాజున్ బహన్ తత్తోర్ ఇన్వడున్ బారెతె మంత. ఇగె మత్తయి వోర్ యేసు కీతంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మున్ బారెతె, చమత్కార్కున్ బారెతె, అని వోన్ బరొస ఇర్వలిర్కున్ పుట్వలిక్ ఆసిర్వాద్కున్ బారెతె లిహి కీతొర్.

బగ బతల్ మంత

యేసున జల్మ అని బెర్స్వల్

యేసు కిరిస్తున కుటుంబత చరిత్ర

యేసు కిరిస్తున జల్మ ఆయ్యల్

యోసెప్పు కుటుంబ ఈజిప్ట్ దేస్సి సొంజి వాయ్యల్

యేసున సేవ సురు కియ్యల్

యోహాన్ బోద వెహ్యల్

యేసు బాప్తిస్మ యేత్వల్

యేసున్ వాయ్యలిక్ పరిక్సంగ్

గలిలయతగ యేసున సేవ

యేసు గలిలయ యేరియతె సేవ సురు కియ్యల్

గుటత్ పొరొ బోద వెహ్యల్

యేసు కీతంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్ము

అపోస్తుల్కున్ యేసు సారి కియ్యల్

గలిలయ యేరియ పూరొ కీత సేవ

స్వర్గ్న రాజున్ బారెతె నమునంగ్

యోహాన్ మరన్తున్ బారెతె హేరొద్దు సోంచ్

యేసు గలిలయ యేరియతల్ వాయ్యల్

గలిలయ యేరియత సిడయింగ్ బాజ్ సొన్వల్

కనాన్ దేస్సుగ సొన్వల్

దెకపాలి ఇన్వలిక్ దహ చహర్కనగ సొన్వల్

కయ్యరియ పిలిపి సొన్వల్

గలిలయ యేరియతె యేసున ఆక్రిత సేవ

యేసున మరన్తున్ బారెతె వెహ్యల్

టెక్కు వసులి కియ్యల్

స్వర్గ్న రాజుగ మన్వల్ జిన్సనితున్ బారెతె

యూదయ యేరియతగ యేసున సేవ

పార్కుతున్ బారెతె బోద వెహ్యల్

చుడుర్ మరి-మియడున్ యేసు ఆసిర్వాద్ సియ్యల్

దనెవంతల్ యేసున్ బేటె మాయ్యల్

బగవంతల్ మాయ్యలిర్కున్ బద్ తరికతె ఇనమ్ సీంతొర్

యేసు తనకున్ వాయ్యల్ మరన్తున్ బారెతె వెహ్యల్

తన్వర్ మర్కున్ ఆసిర్వాద్ సీమ్ ఇంజెర్ అవల్ కోర్వల్

ఇవిర్ గుడ్డిర్కున్ యేసు నదుర్ సియ్యల్

ఆక్రిత వారమ్ముగ కీత సేవ

కిరిస్తు యెరుసలెమ్ సొన్వల్

బేపరిదార్కున్ మందిర్తల్ తెండ్సి పూడ్వల్

యేసున అదికార్డున్ బారెతె పూసి కియ్యల్

ఒలివ గుటతగ యేసు బోద కియ్యల్
 బెతనియ ఇన్వల్ నాటె సెంట్ సోక్వల్
 యేసున్ పియ్యి వోసి, గల్లింగ్ వాట్సి, జీవ యేత్వల్
 యేసు తిరిసి జీవతె తేద్వల్
 బూకంప్ వాయ్యల్ అని దూతల్ యెలన్ కియ్యల్
 యేసు రండ్ వెయ్యెకున్ దిస్వల్
 డగుక్ కటోడలిర్ బుక దోసి లబడ్ వెహుస్వల్
 సిస్యలిర్ నిబి కియ్యల్ డగుర్ జిమ

యేసు కిరిస్తున కుటుంబత చరిత్ర
 (లూక 3:23-38)

- 1 ఇద్ పుస్తక్ యేసు కిరిస్తున తొత్తురంగ్ పొరోల్కనల్ సురు
 ఆంత. వేర్ యేసు దావిద్ క్రాన్డాస్టార్ ఆందుర్ అని దావిద్
 అబ్రాహామ్ క్రాన్డాస్టార్ ఆందుర్.
- 2 అబ్రాహామ్ ఇనకున్ మియ్యెర్. ఇసక్ యాకోబున్ మియ్యెర్.
 యాకోబ్ యూదన్ అని వోసుర్ తాదల్-తముకున్ మియ్యెర్.
- 3 యూదల్ పెరెసు అని జెరహున్ మియ్యెర్. వీర అవల్ తామరు.
 పెరెసు ఎస్రాన్తున్ మియ్యెర్. ఎస్రాన్ అరామున్ మియ్యెర్.
- 4 అరామ్ అమినదాబున్ మియ్యెర్. అమినదాబ్ నయసోస్తన్
 మియ్యెర్. నయసోన్ సల్యాన్తున్ మియ్యెర్.
- 5 సల్యాన్ బోయజున్ మియ్యెర్. వేర్ బోయజు అవల్ రాహబు
 ఆందు. బోయజు వోబెదున్ మియ్యెర్. వేర్ వోబెదున అవల్ రూతు
 ఆందు. వోబెదు యెసయిన్ మియ్యెర్.
- 6 యెసయి దావిద్ రాజన్ మియ్యెర్. దావిద్ సొలోమొన్తున్
 మియ్యెర్. వేర్ సొలోమొన్ అవల్ మొదోల్ ఉరియన్ తుంగ్రి మత్త.
- 7 సొలోమొన్ రెహబామున్ మియ్యెర్. రెహబామ్ అబియన్
 మియ్యెర్. అబియల్ ఆసాన్ మియ్యెర్.
- 8 ఆసాల్ యెహోసఫాతున్ మియ్యెర్. యెహోసఫాత్
 యెహోరామున్ మియ్యెర్. యెహోరామ్ ఉజియన్ మియ్యెర్.
- 9 ఉజియల్ యోతమున్ మియ్యెర్. యోతమ్ ఆహాజున్ మియ్యెర్.
 ఆహాజ్ హిజ్జియన్ మియ్యెర్.
- 10 హిజ్జియల్ మనసెన్ మియ్యెర్. మనసె ఆమొన్తున్ మియ్యెర్.
 ఆమెన్ యోసియన్ మియ్యెర్.
- 11 యోసియల్ యెకోనియన్ అని వోసుర్ తాదల్-తముకున్
 మియ్యెర్. వీర గట్టుతెన్ యూదుల్కన జాతితుర్కున్ పియ్యి, దాసి-
 పాన్లె ఇర్లె బబులోన్ దేస్సి వోతెర్.
- 12 బబులోన్ దేస్సి పియ్యి వోత పెజె, బూడ్ వెహ్యలిర్ జల్మ ఆతెర్.
 యెకోనియల్ సయల్తియేల్తున్ మియ్యెర్. సయల్తియేల్ జెరుబబెల్తున్
 మియ్యెర్.
- 13 జెరుబబెల్ అబిహూదున్ మియ్యెర్. అబిహూద్
 యెలియాకిమున్ మియ్యెర్. యెలియాకిమ్ అజోర్తున్ మియ్యెర్.
- 14 అజోర్ సాదోకున్ మియ్యెర్. సాదోక్ అకీమున్ మియ్యెర్. అకీమ్
 యెలిహూదున్ మియ్యెర్.
- 15 యెలిహూద్ యెలియాజుర్తున్ మియ్యెర్. యెలియాజర్
 మత్తాన్తున్ మియ్యెర్. మత్తాన్ యాకోబున్ మియ్యెర్.
- 16 యాకోబ్ మరియనోర్ మాడ్సి ఆయ్యల్ యోసెపున్ మియ్యెర్.
 అద్ మరియన పీటె కిరిస్తు ఇన్వల్ యేసు జల్మ ఆతెర్.
- 17 ఇద్ తీర్లె అబ్రాహామ్ కాలమ్మల్ తె దావిద్ కాలమ్ వేరి, చొప్ట
 పిడినుర్ మత్తెర్. దావిద్ కాలమ్మల్ తె దాసి-పాన్లె ఇర్లె, బబులోన్
 దేస్సి వోనల్ వేరి, చొప్ట పిడినుర్ మత్తెర్. అహాన్ బబులోన్ దేస్సి వోత
 కాలమ్మల్ తె యేసు కిరిస్తున్ వేరి, చొప్ట పిడినుర్ మత్తెర్.

యేసు కిరిస్తున జల్మ ఆయ్యల్
 (లూక 2:1-7)

- 18 యేసు కిరిస్తు ఇద్ తీర్లె జల్మ ఆతెర్: యేసున అవల్ మరియన
 కాజె-కోబ్రె యోసెప్ ఇన్వన్ సంగ్ ఆత. తె వూర్ ఇవిర్ మీరె మాయ్యక్
 మునెనె, బగవంతన పవిత్ర ఆత్మత సక్తితె మరియల్ దివొస్క మత్త.
- 19 బతి తానోర్ మాడ్సి యోసెప్ నియత్నోర్ ఆత కాడ్సి, నాల్విర్
 మునె తాన హిజత్ వోయ్య ఇంజి, కుసయె తాన్ సుటి కియన ఇంజెర్
 మన్లె సోచ్ కీతెర్. 20 అహాన్ సోచ్ కీసెర్ మనెకె, బగవంతనోర్
 దూతల్ వోన్ సప్తుతె దిసి, "యోసెప్! దావిద్ క్రాన్డాస్టాని! మరియల్
 నీవ వెయ్యె ఆంద్ ఇంజి తాన్ కరుమ్ కియ్యె వెరిమ. బారికెకె అద్
 బగవంతన పవిత్ర ఆత్మత సక్తితె దివొస్క మంత. 21 అద్ మరియల్
 వొరోర్ మొడ్డన్ జల్మ సీంత. వోర్ తన్వ పర్తతున్ పాప్టల్ బచి కియ్యల్
 ఆత కాడ్సి, వోన్ 'యేసు' ఇంజి పొరోల్ దోసన" ఇంజెర్ వెప్టోర్.
- 22 ఇద్ గట్టు బగవంతల్ మొదోల్ పర్వక్తన కెయ్యె ఇహిన్ వార్గన్ సీత
 తీర్ పూర్ మాత. 23 "కేంజట్! కోరో పేడి దివొస్క మంజి, మొడ్డన్ జల్మ
 సీంత. వోర్ మొడ్డన్ 'ఇమనుయేల్' ఇంజెర్ పొరోల్ దోసంతెర్" †
 ఇంజెర్ పర్వక్తల్ వెప్టోర్. ఇమనుయేల్ ఇత్తెకె బగవంతల్ మా సంగ
 మంతోర్.

- 24 బన్యెతె యోసెప్ జోప్పల్ తేత్తోరో, అస్కె బగవంతనోర్ దూతల్
 హుకుమ్ సీత తీర్ మరియన్ తన్వ బాయ్యె ఇంజెర్ కరుమ్ కీతెర్.
- 25 బతి, వోర్ మొడ్డన్ మరియల్ జల్మ సీనల్ వేరి, తాన్ సంగ యోసెప్
 మీండ్కు. జల్మ సీత పెజె వోర్ మొడ్డన్ 'యేసు' ఇంజెర్ పొరోల్ దోస్తోర్.

సిడయింగ్ దేస్కెనల్ గియన్ వాలిర్ వాయ్యల్

- 2 హేరోద్ రాజల్ రాజ్ తాకుస్వల్ గట్టుతె, యూదయ యేరియత
 బెత్తెహామ్నగ యేసు జల్మ ఆతెర్. అద్ గట్టుతె సిడయింగ్
 దేస్కెనల్ గియన్ వాలిర్ యెరుసలెమ్ వాతెర్. 2 అని వోర్ రాజన్
 సంగ, "యూదుల్కనోర్ రాజల్ ఆయ్యల్ బగ జల్మ ఆతెర్? వోన
 జల్మతున్ బారెతె తోహ్యల్ సుకుమున్ సిడయింగ్ బాజ్ మమెట్
 సూడ్హమ్. అని 'వోన్ పార్తన-వింతి కీసి వాకట్' ఇంజి వాతోమ్" ఇంజెర్
 వెప్టోర్.

- 3 అద్ గొస్సి కేంచి, హేరోద్ రాజల్ తన్వ మన్గ తక-పిక ఆతెర్. అని
 యెరుసలెమ్మర్ లోకుర్ గిర్ గుల్ ఆతెర్. 4 అస్కె వోర్ రాజల్ డగుక్
 కటోడలిర్కున్ అని సాస్తిరిర్ సప్టిర్కున్ ఉంది జాగ్ కేయుసి, "కిరిస్తు
 బగ జల్మ ఆయ్యల్ మంతోర్?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 5 తె వూర్,
 "యూదయ యేరియత బెత్తెహామ్ చహర్తగ" ఇంజెర్ జవట్ సీతెర్.
 అని, "ఇదెన్ బారెతె,

- 6 'యూదయ యేరియత బెత్తెహామ్ చహర్తి! నిమె యూదయతగ
 మన్వలిక్ చహర్కనల్ బతయే కమి ఆయ్యె!

- బారికెకె నిహ్టల్ రాజ్ తాకుస్వల్ వొరోర్ వాంతోర్. వోర్ నా పర్
 ఆయ్యలిర్ ఇజ్జయేల్ లోకుర్కున్ గాయిన్ దాత్ మందంతోర్ †
 ఇంజి పర్వక్తల్ లిహి కీతెర్" ఇంజెర్ వెప్టోర్.

† పర్వక్తన: వేర్ యెసయి పర్వక్తల్ ఆందుర్. †† 1:23 యెసయి 7:14 ‡ 2:6
 మీక 5:2

7 అదే ఆత పెజె హేరోద్ రాజల్ వూర్ గియన్ వాలిర్కున్ కుసయె కేయుసి, అదే సుకుమ్ దిస్త గట్టుతున్ బారెతె వూర్కున్ పూసి కీసి, కరి కీతొర్. 8 అని వూర్కున్ బెజ్జెహమ్ సారి కీసిర్, “మిరట్ సాంజి వోర్ మొడ్డన్ బారెతె దిహన్ మహ్కాసి, వోన పత కరి కీష్టె. అహన్ కరి కీత పెజె నహ్ వాసి వెహట్. అస్సె నన గిర్ సాంజి వోన్ పూజ కీంతొన్” ఇంజెర్ వెహ్టొర్. 9 తె వూర్ రాజనంగ్ గొస్టింగ్ కేంచి, తమ్మ సరి తమ పెసితెర్. అస్సె సిడయంగ్ బాజ్కె దిసి మత్త అదే సుకుమ్ దిసి, వోర్ మొడ్డల్ మన్వల్ రోతున్ పొరొ ఆగ్గుల్ వేరి, వూర్కున్ తెర్ మునె మునె సాంజెర్ అదే సరి తొహ్టా. 10 తె వూర్ అదే సుకుమున్ సూడ్చి బెయ్ ఆనంద్ యేత్తెర్. 11 అని అదే రోతగ్ సాంజి వోర్ మొడ్డన్ అని వోన అవల్ మరియన్ సూడ్డెర్. అని మొడ్డన్ మునె ముర్-టొగ్గంగ్ కొట్టి పార్తన-వింతి కీతెర్. అహన్ కీత పెజె, తమ తత్తంగ్ అవ్ ఇనమ్మనంగ్ సందొకంగ్ తెరిసి, సోనె, బారిత ఊదున్ మోడితంగ్ చీజ్కొ అని గమ గమ గాడి సియ్యల్ నియ్ † వోన్ మునె ఇర్తెర్. 12 అదే ఆత పెజె, బగవంతల్ వూర్ గియన్ వాలిర్కున్ సప్పతె దిసి, “హేరోద్దగ్ సాన్కట్” ఇంజెర్ వెహ్టొర్. తె వూర్ దుస్తా సరియ్ తమ్మ దేస్తగ్ సాత్తెర్.

యోసెప్, తన్వ వెయ్యెన్ అని మొడ్డన్ పియ్యి ఈజిప్ట్ దేస్సి పరర్ ఆసి సాన్వల్

13 వూర్ సాత్తె పెజె, బగవంతనోర్ దూతల్ యోసెపున్ సప్పతె దిసి, “హేరోద్ వేర్ మొడ్డన్ పరన్ యేజ్జె, మహ్కావల్ మంతొర్. అదెన్ సాటి తేచ్చి, మొడ్డన్ అని వోన అవన్ పియ్యి, ఈజిప్ట్ దేస్సి పరర్ ఆసి సాన్. అని ‘పర’ ఇంజెర్ నన నీకున్ వెహ్టె వేరి అగనె మన్” ఇంజెర్ వెహ్టొర్. 14 తె యోసెప్ తేచ్చి, తన్వ బాయ్యున్ అని మొడ్డన్ పియ్యి, రాతొ-రాత్ ఈజిప్ట్ దేన్ సాన్లె పెసితొర్. 15 అని వోర్ హేరోద్ద మరన్ ఆనల్ వేరి అగన్ మత్తొర్. ఇదెన్ హిందల్ బగవంతల్ మొదొల్ తన్వొర్ పరవక్తన కెయ్యె, “ఈజిప్ట్ నావొర్ మరిన్ కేయ్యెన్” †† ఇన్వల్ గొస్టితున్ పూరి కియ్యెన్ ఇహిన్ జర్తునీతొర్.

16 అదే ఆత పెజె బస్కెతె హేరోద్ తనకున్ వూర్ గియన్ వాలిర్ పసి కీతెర్ ఇంజెర్ కరి కీతొరో, అస్సె వోన్ బెయ్ సోంగ్ వాత. తె తన వూర్ గియన్ వాలిర్గట్ బరోబర్ కరి కీత కాలమున్ పియ్యి, “బెత్తెహమ్ నగ అని తాన్ సిర్కుట్ మన్వలిక్ నహ్కానగ మన్వలిర్ రండే సాల్కొ అని తాన్ తెర్ కమి వహి వాలిర్ సప్పిర్ మొడ్డలిర్కున్ జకట్” ఇంజెర్ హకుమ్ సీతొర్. 17-18 ఇదెన్ హిందల్ బగవంతల్ తొలెనె యిర్మియ పరవక్తన్ సంగ, “రామ ఇన్వల్ నాటి బెయ్ దుక్తె ఆడ్వల్ అని బోజ్జె మాయ్యల్ లేంగ్ కేంజ వాత.

అదే లేంగ్ తన్వ సంతాన్ సాటి ఆడ్వల్ రాహెల్త ఆంద్. వూర్ సంతాన్ తన్గట్ టూటి మాత కాడ్కి, అదే బోన కెయ్యెన్ సుమ్మె మాయ్యకి † ఇంజెర్ వెహుస్త గొస్టి పూరె మాత.

ఈజిప్ట్ నజరేతు చహర్దె వాయ్యల్

19-20 హేరోద్ద మరన్ ఆత పెజె, బగవంతనోర్ దూతల్ ఈజిప్ట్ నగ మన్వల్ యోసెపున్ సప్పతె దిసి, “తేద! మొడ్డన జీవ యేతన ఇన్వల్ సాత్తొర్. అదెన్ సాటి తేచ్చి, మొడ్డన్ అని అవన్ పియ్యి ఇజ్రయేల్ దేస్సి సాన్” ఇంజెర్ వెహ్టొర్. 21 తె యోసెప్ తేచ్చి, మొడ్డన్ అని అవన్ పియ్యి ఇజ్రయేల్ దేస్సి సాత్తొర్. 22 బతి యోసెప్, బెత్తెహమ్ మన్వల్ యూదయ యేరియతున్ హేరోద్ రాజన్ బద్ది, వోనోర్ మరి అర్కెలాయన్ రాజ్ తాకుసంతొర్ ఇంజెర్ కేంచి, అగ సాన్లె వెరితొర్. తె బగవంతల్ వోన్ సప్పతె దిసి, వెహ్టొ తీర్ గలిలయ యేరియతె సాత్తొర్. 23 అగ సాంజి నజరేతు ఇన్వల్ చహర్దగ్ పిసిర్ మత్తొర్. ఇదెన్

† గమ గమ గాడి సియ్యల్ నియ్: తెలుగుతె బోలమ్ ఇంజెర్ మందంత. †† 2:15 హోసెయ 11:1 † 2:17-18 ఇర్మియ 31:15

హిందల్, “వేర్ నజరేత్తోర్ ఆందుర్ ఇంజి కేయనిర్” ఇంజెర్ మొదొల్ పరవక్తలిర్ కెయ్యె వెహుస్త గొస్టి పూరె మాత.

యోహాన్ బోద వెహ్యల్ (మార్క్ 1:1-8; లూక 3:1-9,15-17; యోహాన్ 1:19-28)

3 1-2 కహి సాల్కొ ఆత పెజె పవిత్ర ఆంగుడి † సియ్యల్ యోహాన్, యూదయ యేరియతంగ్ బోడి గుటనగ, “స్వర్గ్ న రాజ్ కరుమ్ వాత. మీవ మన్సున్ బగవంతన బాజాన్ మలుసట్” ఇంజెర్ బోద వెహ్యల్ సురు కీతొర్. 3 వేన్ బారెతె యెసయ పరవక్తన గ్రంత్ నగ, “బగవంతల్ † వాయన్ సాటి సరి సుద్రి కీష్టె” ఇంజెర్ వొరొ బోడి గుటనగ కిలిసెర్ మంతొర్” †† ఇంజెర్ లిహి కిసి మంత.

4 వేర్ యోహాన్ హూటక్కు బూరనె తయర్ కీతంగ్ పాంగుక్ పొండ్డొర్ అని తొత్తె తయర్ కీత పటితె నడిదున్ అవి కిందుర్. వోర్ జాడి-కోడన్ అని సుర్వె నియ్ తింజి పిసిర్ మందుర్. 5 అదే గట్టుతె యెరుసలెమ్మల్, యూదయ యేరియతల్ అని యోర్దన్ లవిడ ఆజా-బాజాతంగ్ యేరియనల్ వెలెటిర్ లోకుర్ యోహాన్ గ వాతెర్. 6 అని వూర్ తమ్మంగ్ పాప్స్ వొప్పి, చుక్ చుకె మాసెర్, వోన కెయ్యె యోర్దన్ లవిడగ బాప్తీసమ యేచ్చెర్ మత్తెర్.

7 అస్సె పరిసయల్కొ అని సదుకయల్కొ వెలెటిర్ తన్వ వాయ్యల్ యోహాన్ సూడ్చి, “మిరట్ విక్ వాలె తరస్కనంగ్ పిలన్ దాత్తుర్ ఆందిట్! సిరిప్ బాప్తీసమ యేత్తుడున్ హిందల్, బగవంతన సిక్కుతల్ తప్పనియ వచొ ఇంజెర్ మీకున్ బోర్ వెహ్టొర్? ననతె వెహ్కొకి!

8-9 చొకొట్టుంగ్ మరక్ చొకొట్టుంగ్ పండింగ్ సీతపినయ్, చుక్ చుకె మాతోమ్ ఇంజెర్ తొహ్లా, చొకొట్టుంగ్ కామ్మొ కీష్టె. ‘మమెట్ అబ్రాహామ్ న కాన్దాన్తుర్ ఆత కాడ్కి, బగవంతల్ మాకున్ సిక్కు సియ్యెర్’ ఇంజెర్ సోంచ్ కియ్యట్. బారెతెకి మిరట్ సెల్వెకి గిర్ అబ్రాహామున్ సాటి బగవంతల్ ఇవ్ బండనల్ గిర్ సంతాన్ పుటుస పరంతొర్ ఇంజి మీకున్ వెహ్టొర్ మంతొన్. 10 బహునై ఇంకె పండింగ్ సాదొ అదే మరతున్ డుండుసియ్యె, మొద్దగ మర్న్ మోప కీసి నట్కొలె తయర్ మంతొరో, అహ్నె ఇంకె పాప్పుంగ్ కామ్మొనల్ మాయ్యల్ వూర్కున్ బగవంతల్ సిక్కు సియ్యె తయర్ మంతొర్” ††† ఇంజెర్ వెహ్టొర్.

11 అని, “మిరట్ మీవ మన్సున్ మాయ్యసీత కాడ్కి, నన మీకున్ యేతె బాప్తీసమ సీసెర్ మంతొన్. బతి నాకున్ తెర్ డగుర్ సక్తివంతల్ వాసెర్ మంతొర్. వోనంగ్ చెప్పల్కొన పటి రెహ్యల్ సేమ్మన్ మోడి గిర్ నన కామి సియ్యెన్. వోర్ మీకున్ పవిత్ర ఆత్మతె అని తడ్డితె బాప్తీసమ సీంతొర్. 12 వోర్ తన్వ కడత జాగ చొకొట్ సపయ్ కీంతొర్. తుడుస్వల్ సీతి వోన కెయ్యె మంత. వోర్ ఆపె గొహ్యున్ తుడుసి, అవెన్ గోదమ్మగ ఇరంతొర్. బతి పొటున్ పిరో అదే తడ్డితగ వాట్టి డుండుసంతొర్” ఇంజెర్ యోహాన్ వెహ్టొర్.

యేసు బాప్తీసమ యేత్వల్ (మార్క్ 1:9-11; లూక 3:21-22)

13 అదే గట్టుతె యేసు గలిలయ యేరియత నజరేతు చహర్దెల్ బాప్తీసమ యేజ్జె, యోర్దన్ లవిడున్ కరుమ్ మన్వల్ యోహాన్ గ వాతొర్. 14 బతి యోహాన్, “ననయ్ నీ కెయ్యె బాప్తీసమ యేతన బతి, నిమె నహ్ బారి వాసెర్ మంతి?” ఇంజెర్ యేసున్ ఆపున్లె సూడ్డొర్. 15 తె యేసు, “ఇంకెట్తె ఇద్ కార్య వీడునీమ్. బారెతెకి బగవంతన బర్దుర్ ఇచతున్ పియ్యి మరట్ ఇద్ కార్య వీడుస్వల్ నాయమె ఆంది” ఇంజెర్ వెహ్టొర్. 16 అహన్ యేసు బాప్తీసమ యేచ్చి, యేతల్

†† పవిత్ర ఆంగుడి: గ్రీకు బాసతె బాప్తీసట్ ఇంజెర్ మందంత: ఇదెన్ అర్దమ్ తన్వ పడన జిన్సితగ కియ్యలిక్ పాప్స్ సుటి కీసి, పూన జిన్సితగ సుదుడ్ అని పిన్వల్ అన్వడున్ సాటి ఇదే పవిత్ర ఆంగుడి యేతంతెర్. †† బగవంతల్: సెలెతె పర్కు. ††† 3:3 యెసయ 40:3 ††† బోర్ పాప్స్ సుటి కీసి, చొకొట్టుంగ్ కామ్మొ కియ్యె, ఆత్తోర్ హర్ వొరొన్ పాతడ్డ తడ్డితగ వాటంతొర్.

బహి వాతొర్. అస్కనె హాబర్ కోలె మాసి, బగవంతన పవిత్ర ఆత్మ ఉంది పారెవత్ దాత్ యేసున్ పొరో రెయ్యల్ యోహాన్ సూడ్టొర్. 17 అస్కె స్వర్గ్నల్, "వేర్ నావొర్ లాడ్వొర్ మరి ఆందుర్. వేన్ హిందల్ నన వెలె ఆనంద్ మంతొన్" ఇన్వల్ ఉంది లేంగ్ కేంజి వాత.

యేసున్ వాయ్యలిక్ పరిక్సంగ్ (మార్క్ 1:12-13; లూక 4:1-13)

4 అద్ ఆత పెజె యెంటనె సయ్యన్ తొహ్యలిక్ ఆసనగ కోడి కియ్యె, పవిత్ర ఆత్మ యేసున్ బోడి గుటనెకె వోత. 2 అగ యేసు చాలిన్ దిహంగ్, చాలిన్ రాత్క్ ఉపన్ మత్త కాడ్కి, వోన్ బెయ్ కర్వన్త. 3 అస్కె ఆసంగ్ తొహ్యల్ సయ్యన్, వోన్ వాసి, "నిమె బగవంతనొర్ మరిని మంద్రితె, ఇన్ బండన్ సంగ, 'సారిన్ దాత్ మార్వట్' ఇంజి ఆగ్ సీమ్!" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 4 బతి యేసు, "నరిమన్కల్ సిరివ్ గాటొ-సారితెన్ పిసారె బతి, బగవంతన తొడ్డల్ వాయ్యల్ హర్ వచన్తున్ హిందల్ పిసంతొర్" † ఇంజి దర్మత కానున్తగ్ లిహి కిసి మంత" ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్.

5 అస్కె, సయ్యన్ యెరుసలెమ్మ మంద్రిట్టికీతగ్ యేసున్ వోసి, నిపున్టొర్. 6 అని, "నిమె బగవంతనొర్ మరిని మంద్రితె ఇగెటల్ బూడ్ డెహ్య. బారితెకె, 'నీకున్ కాబాడన్ సాటి బగవంతల్ నీ బారెతె తన్వర్ దూతలిర్కున్ ఆగ్ సీంతొర్" †† ఇంజెర్ వెప్టొర్. అచొరె ఆయ్య సయ్యన్, "వూర్ దూతలిర్ నీవ కాల్టన్ బండ లాగ్విక్ నీకున్ ఆంజంతెర్" ‡ ఇంజి దర్మ-గ్రంతనగ్ లిహి కిసి మంత కి?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 7 బతి యేసు వోన్ సంగ, "నీవొర్ పర్వ ఆయ్యల్ బగవంతన్ పరిక్సి కియ్య" †† ఇంజి దర్మత కానున్తగ్ లిహి కిసి మంత" ఇంజెర్ వెప్టొర్.

8 అస్కె, సయ్యన్, యేసున్ బెయ్ డంగల్ గుటత్ పొరో వోసి, దునియతంగ్ సయ్యె రాజ్యన్, అవెన సోబతున్ అని డగుర్-పాన్డున్ తొప్టొర్. 9 అని యేసున్ సంగ, "నిమె నా మునె ముర్-టొంగ్రంగ్ కొట్టి, నావయ్ పూజ కీకీతె, అద్ సయ్యెతున్ నీకునె సీంతొన్" ఇంజెర్ వెప్టొర్. 10 బతి యేసు, "సయ్యన్ది! నహుటల్ సాడియ! బారితెకె, 'నీవొర్ పర్వ ఆయ్యల్ బగవంతనె కాల్ కర్చి, వోనయ్ సేవ కియన' †† ఇంజి దర్మత కానున్తగ్ లిహి కిసి మంత" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 11 అస్కె, సయ్యన్, యేసున్ సుటి కిసి సాత్తోర్. అద్ గట్టతె అచనక్ బగవంతనూర్ దూతలిర్ వోన్ పావె మాసి వోన సేవ కీతెర్.

యేసు గలిలయ యెరియతె సేవ సురు కియ్యల్ (మార్క్ 1:14-15; లూక 4:14-15)

12 అద్ ఆత పెజె బస్కెతె యోహాన్తున్ జేల్లగ్ వాడ్డెర్ ఇంజెర్ యేసున్ కరి మాతయె, అస్కె వోర్ గలిలయ యెరియతె మల్చి సాత్తోర్. 13 అని నజరెతు చహర్దున్ సుటి కిసి, కపర్నహోమ్ ఇన్వల్ చహర్తె సాంజి, మన్వల్ సురు కీతొర్. ఇద్ చహర్, జెబులున్ అని నప్తాలి యెరియన సమ్మర్త డడ్డితగ్ మంత. 14-16 యేసు అహాన్ సాత్త కాడ్కి, బగవంతల్ యెసయ పర్వక్స కెయ్యె, "జెబులున్ అని నప్తాలి యెరియనుర్కున్, సమ్మర్తున్ బల్గ్ అని యొర్దన్ లవిడున్ వీడ్చి మన్వలిక్ యెరియనుర్కున్ అని గలిలయ యెరియతున్, యూదుల్, ఆయూర్ వూర్ సికటితె పిసెర్ మన్వలిక్కున్ అద్ వేడ్చి దిన్చ. అని మరన్త గట్టతె మన్వలిక్ పొరో అద్ వేడ్చి పార్" ††† ఇంజెర్ లిహి కియ్యన్త తీర్ పూరె మాత.

17 అద్ గట్టతల్ యేసు, "స్వర్గ్న రాజ్ కరుమ్ వాసి మంత. ††† పాప్టన్లల్ మీవ మన్తున్ మార్వసట్" ఇంజెర్ బోద్ వెహ్యల్ మొదొల్ కీతొర్.

† 4:4 రెండవ ఉపదేస్ 8:3 †† 4:6 కీర్తన్యన్ 91:11 † 4:6 కీర్తన్యన్ 91:12 †† 4:7 రెండవ ఉపదేస్ 6:16 †† 4:10 రెండవ ఉపదేస్ 6:13 ††† 4:14-16 యెసయ 9:1-2 ††† స్వర్గ్న రాజ్ కరుమ్ వాసి మంత: ఇత్తెకె బగవంతల్ నరిమన్కన్ దిల్చెనగ రాజ్ తాకున్వల్ వకత్ కరుమ్ వాసి మంత.

యేసునుర్ సిస్యలిర్ (మార్క్ 1:16-20; లూక 5:1-11)

18 యేసు గలిలయ సమ్మర్త డర్మితల్ తాక్సెర్ సాంజెర్ మత్తోర్. అస్కె బోయలిర్ ఆయ్యలిర్, పేతురు ఇంజెర్ కేయ్యల్ సీమొన్ అని వోనొర్ తముర్ ఆంద్రెయల్ యేతగ్ జార్క్ వాడ్సెర్ దిన్చెర్. 19 తె యేసు వూర్ సంగ, "నా పెజెయ్ వరట్! పర్వతున్ నావ చర్వతె తర్వలిర్ మోడి నన మీకున్ తయర్ కీంతొన్" ఇంజెర్ వెప్టొర్. 20 తె వూర్ యెంటనె తమ్వంగ్ జార్క్ సుటి కిసి, యేసున్ పెజెయ్ సాత్తెర్. 21-22 అగటల్ యేసు ఉండె జరసి మునె సానెకె, యాకోబ్ అని యోహాన్ ఇన్వలిర్ తాదల్-తముర్ దిన్చెర్. వీరొర్ బావన పొరో జెబెదయి. వీర్ ఇవిర్ తమ్మొర్ బాబొన్ సంగ రూకతగ్ ఉచ్చి జార్క్ సుద్రి కిసెర్ మత్తోర్. తె యేసు వూర్కున్ కేయ్యెర్. అస్కె యెంటనె వూర్ తమ్వ రూక అని బాబొన్ సుటి కిసి, యేసున్ పెజెయ్ సాత్తెర్.

యేసున్ పెజెయ్ పర్వ సాన్వల్ (లూక 6:17-19)

23 యేసు సునగోళ్ళగ్ బోద్ వెహ్యెర్, స్వర్గ్న రాజాన్ బారెత చొకొట్టు కబుర్ పచర్ కిసెర్, గలిలయ యెరియ పూరో తిరితొర్. అని పర్వత్ నడ్డుమ్ హరియేక్ బేమరినె అని యెడ్చి-దుక్చె మన్వలిక్కున్ చొకొట్ కిసెర్ సాత్తోర్. 24 వోర్ యేసున డగుర్-పాన్ సిరియ దేస్ పూరో పగై మాత. తె పర్వ తీర్-తీర్తంగ్ బేమరింగ్ మన్వలిక్కున్, దుక్సనగ్ మన్వలిక్కున్, బూత్క్ సోపై మాతుర్కున్, ముంజ్య అరుస్వల్ బేమరితుర్కున్, కెయ్-కాల్క్ అర్చి మన్వలిక్కున్, యేసునగ్ పియ్యి వాతెర్. తె యేసు వూర్కున్ చొకొట్ కీతొర్. 25 గలిలయ యెరియతల్, దెకపాలి చహర్చన్లల్, †† యెరుసలెమ్ నగుడల్, యూదయ యెరియతల్ అని యొర్దన్ లవిడున్ హంద బాజ్ మన్వలిక్ నహ్యన్లల్ పర్వ సమ్మెర్, యేసున్ పెజెయ్ గుబ్లంగ్ గుబ్లంగ్ వాతెర్.

గుటత్ పొరో బోద్ వెహ్యల్ (లూక 6:20-23)

5 యేసు పర్వతంగ్ అవ్ గుబ్లన్ సూడ్చి, ఉంది గుటత్ పొరో సాంజి ఉత్తోర్. తె వోసుర్ సిస్యలిర్ గిర్ వోన్ కరుమ్ సాంజి, ఉత్తోర్. 2 అస్కె, యేసు ఇహిన్ బోద్ వెహ్యల్ సురు కీతొర్: 3 "తమకున్ బగవంతన జారత్ మంత ఇంజెర్ కరి కిసి, ఆత్మత బక్తికగ్ చుడుర్-పాన్ కిసి, తాక్వలిర్నిట్, ఆసిర్వాద్ యేతంతిట్. బారితెకె స్వర్గ్న రాజ్ ††† ఆతురయ్ ఆంద్. 4 ఇంకె దుక్చె బోజ్చె మాయ్యలిర్ ఆసిర్వాద్ యేతంతెర్. బారితెకె బగవంతలె వూర్కున్ సుష్టి కింతొర్. 5 సాదు-పాన్చె పిస్యలిర్ ఆసిర్వాద్ యేతంతెర్. బారితెకె వూరె పూరో దర్మరితున్ ఈసదార్క్ ఆంతెర్. 6 బగవంతన నదుడె నియత్తుర్ ఆయన ఇంజెర్ కోర్వలిర్ †† ఆసిర్వాద్ యేతంతెర్. బారితెకె బగవంతలె వూరె ఇచతున్ పూరి కింతొర్. 7 దయతె సూడ్చలిర్ ఆసిర్వాద్ యేతంతెర్. బారితెకె బగవంతల్ వూర్కున్ దయతె సూడంతొర్. 8 సుదుడ్ దిల్ వాలిర్ ఆసిర్వాద్ యేతంతెర్. బారితెకె వూర్ బగవంతన్ సూడంతెర్. 9 సాంతిత్ సాటి కామ్ కియ్యలిర్ ఆసిర్వాద్ యేతంతెర్. బారితెకె బగవంతల్ వూర్కున్ తన్వర్ మరి-మియడ్ ఇంజెర్ కేయంతొర్. 10 నియతున్ సాటి దుక్సంగ్ బోగె మాయ్యలిర్ ఆసిర్వాద్ యేతంతెర్. బారితెకె స్వర్గ్న రాజ్ ఆతురయ్ ఆంద్.

§ సునగోళ్ళగ్: ఇత్తెకె యూదుల్, మీరె మాయ్యలిక్ రొహ్య. †† దెకపాలి: ఇత్తెకె దహ చహర్చన్ యెరియ. ††† స్వర్గ్న రాజ్: ఇదెన్ దుస్కాక్ పున్తకనగ స్వర్గ్న రాజ్ ఇంజెర్ మంత. †† నియత్తుర్ ఆయన ఇంజెర్ కోర్వలిర్: ఇత్తెకె గ్రీకు అని పాలి బాసత్ నియతున్ సాటి కరుసాయ్యలిర్ ఇంజెర్ మంత.

11 “మిరట్ నావుర బక్కలిర ఆత కాడ్కి, పర్ల మీవ హిజత్ వోతెకన్ ఆయి, సెలెకె దుక్కు సీతెకన్ ఆయి, సెలెకె బెయ్ అనెలమ్మె మీ పొరొ సమ్మె లబడ గొప్పింగ్ వెహ్కెన్ ఆయి, మిరట్ ఆసిరవాద్ యెత్తులిర ఆంతిట్. 12 బారితెకె స్వర్గ్ నగ బగవంతల్ మీకున్ డగుర్ ఇనమ్ సీంతోర్. అదెన్ సాటి ఆనంద్ అని కుసితె మంట. ఇద్ తీర్తె పూర్ మీకున్ తెర్ మునె తొత్తుర్ పరవక్తలిరకున్ దుక్కు సీతెర్” ఇంజెర్ వెహ్కొర్.

సావోర్ అని వేడ్చిత బారెతె
(మార్క్ 9:50; 4:21; లూక 14:34-35; 8:16)

13 అహన్ వెహ్వల్ ఆత పెజె, యేసు పర్లతున్ సూడ్చి, “మిరట్ ఇద్ దునియతుర్ సాటి సవద్ సియ్యల్ సావోడున్ మోడి మంతిట్. బతి అద్ సావోర్ తన్వ సవద్ సాడుస్తెకె, తాన సవదున్ మల్ని తర్లె దుస్తా సరి సెలె. ఈతల్ సావోర్ బస్తా వాడిసియ్యెక్ అని మాయ్యులిర దివెర్ సొన్లెకె బతి, దుస్తా బతతునె కామి సియ్యె. 14 మిరట్ ఇద్ దునియతుర్ సాటి వేడ్చిత దాత్తుర్ ఆందిట్. గుటల్ పొరొ మన్వల్ చహర్దున్ బోరె మకుసియ పరుర్. 15-16 అదె తీర్తె బోరె ఆయి డివెతున్ నిరుసీ అడ్డెతున్ బూడ్ ముచుర్, బతి తాన్ దీసాడతగనె ఇరంతెర్. అస్కె రోతగ మన్వలిర సమ్మిరకున్ వేడ్చి సీంత. అహ్నె మీవ వేడ్చి గిర్ లోకుర్ మునె పార్వల్ సూడట్. అస్కె మిరట్ కియ్యలిక్ చొకొట్టుంగ్ కామ్మీ సూడ్చి, స్వర్గ్ నగ మన్వల్ మీ బాబొ బగవంతన్ పూర్ డగుర్-పాన్ సీంతెర్” ఇంజెర్ వెహ్కొర్.

దర్మ-గ్రంతున్ పూరి కియ్యె యేసు వాతొర్

17 ఉండె గిర్ యేసు, “నన మోసిన కానుస్తునె ఆయి, పరవక్తలిర వెహ్కొంగ్ గొప్పినె ఆయి పాసి వాట్టె, వాతొన్ ఇంజెర్ సోచ్ కియ్యట్. నన అవ్ సమ్మెన్ పాసి వాట్టె వాయ్యుకి బతి, పూరి కియ్యెనె వాతొన్. 18 హాబర్ అని దర్మరి నాసెడమ్ ఆనుంగ్ బతి, దర్మత కానున్తగ మన్వల్ సమ్మె పూరె మానల్ వేరి, తాన్ల మన్వల్ చుడుసి గొప్పి గిర్ తప్పి సానొ. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. 19 తె, బోరె ఆయి ఇవ్ ఆగెనల్ ఉంది చుడుర్ ఆగెతున్ పియ్యి తాక్వకెనె, దుస్తురకున్ గిర్ నా దాత్ తాకన ఇంజెర్ బోద్ కియ్యల్ స్వర్గ్ న రాజ్గుగ వెలె కమి-పాన్లె మన్వలిర లెకతె వాంతోర్. బతి బోర్లె ఇవ్ ఆగెన్ తన పియ్యి తాక్వెర్, దుస్తుర గిర్ అవెన్ పియ్యి తాకన ఇంజెర్ బోద్ కిసెర్ మన్వల్ స్వర్గ్ న రాజ్గుగ డగుర్-పాన్ వాలిర లెకతె వాంతోర్. 20 బారితెకె నియత్తె తాక్వలిర సొస్తిరీర్ అని పరిసయ్యున్ తెర్ మీవ నియత్ అదిక్ ఆయ్యెకె, స్వర్గ్ న రాజ్గుగ నేంగ పర్లిట్ ఇంజి, మీకున్ వెహ్కొర్ మంతోన్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

సోగున్ బారెతె యేసు వెహ్వల్

21 ఉండె గిర్ యేసు, “తొలె ‘బోనయ్ జీవ యెత్వ’ † అని ‘జీవ యెత్వన్ సిక్కు అరంత’ †† ఇంజెర్ మోసిన కానున్తల్ తొత్తురకున్ వెహ్వల్ మిరట్ కేంజిట్. 22 బతి నన ఇంకె వెహ్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, కారన్ బతయ్ సెల్వకెనె తన్వ సంగ మన్వన్ పొరొ సోగున్ వాయ్యన్ సిక్కు అరంత. అదె తీర్తె ఉండె వొరొన్, ‘నిమె బతతునె కామి సియ్యి’ ఇంజెర్ ఇన్వల్, పంచ్చుర్ పెదొల్కున్ మునె నిల లాగర్. అహ్నె ఉండె వొరొన్, ‘అరె పిసటి!’ ఇంజెర్ ఇన్వల్ పాతడ్డ తడ్డితగ అర లాగర్. 23-24 అదెన్ సాటి నిమె తత్త అర్చన బగవంతన్ సాటి బలిదాన్ సియ్యల్ బొట్టతగ ఇర్సెర్ మనెకె, బోరె వొరొన్ నీ పొరొ సోగ్ మంత ఇన్వల్ హేతు వాతెకె, నీవ అర్చనతున్ అగన్ సుటి కీసి సాన్. అని తప్తాన్-చుక్తన్ నాకున్ మాపి కీమ్ ఇంజెర్ కోర్చి, వోన్ సంగ రజా ఆమ్. అహన్ రజా ఆత పెజె, వాసి నీవ అర్చనతున్ సీమ్. 25 నీ పగ-దారల్ తన్వ కియ్యల్ కచురితగ సొంజెర్ మనెకెన్, సమ్మె వోన్ సంగ రజా ఆమ్. అహన్ రజా ఆయ్యెకె దాకితె, వోర్ పగ-దారల్ నీకున్ తన్వ కియ్యల్ అదికారిసగ హాప్లి కీంతోర్. వోర్ అదికారి నీకున్ జేల్లోర్

† 5:21 బస్తా పెసివల్ 20:13 †† 5:21 రెండవ ఉపదేన్ 17:8-9

అదికారిస కెయ్యె హాప్లి కీంతోర్. వోర్ జేల్లోర్ అదికారి నీకున్ వోన్ జేల్లె వాటంతోర్. 26 అస్కె ఆక్రిత కొత బర్వెయ్ కీనల్ వేరి, జేల్లల్ అసలె నిమె పెసివి. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్! ఇంజి నీకున్ వెహ్కొర్ మంతోన్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

పీర్ కియ్యల్ పాపున్ బారెతె యేసు వెహ్వల్

27 అని యేసు ఉండె గిర్, “‘పీర్ కియ్య’ † ఇన్వల్ ఆగె మిరట్ కేంజిట్. 28 బతి నన వెహ్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, బోరె వొరొర్ తన్వ బాయ్యు ఆయ్యు దుస్తా వెయ్యెన్ మేందొడ అసతె సూడ్డెకె గిర్ తన్వ మన్-దిల్లగ పీర్ కీతొన లెకతె వాంతోర్. 29 నిమె పావ్ కియ్యె కారన్ నీవ తిన కడ్ ఆయర్లె, అద్ కడ్తున్ తెండ్చి వాడి సీమ్. బారితెకె నీవ మేందొల్ పూరొ పాతడ్డగ బస్కెట్ సిక్కు బోగె మాయ్యుడున్ బద్ది, నీ మేందొడ ఉంది బాగమ్ నాసెడమ్ ఆయ్యల్ చొకొట్ మందంత. 30 నిమె పావ్ కియ్యె కారన్ నీవ తిన కెయ్ ఆయర్లె, అద్ కెయ్యున్ నట్కసి వాడి సీమ్. బారితెకె నీవ మేందొల్ పూరొ పాతడ్డగ బస్కెట్ సిక్కు బోగె మాయ్యుడున్ బద్ది, నీ మేందొడ ఉంది బాగమ్ నాసెడమ్ ఆయ్యల్ చొకొట్ మందంత” ఇంజెర్ వెహ్కొర్.

పార్కుతున్ బారెతె వెహ్వల్

31 అని యేసు ఉండె, “తన్వ బాయ్యున్ సుటి కియ్యల్, తాన్ ఉంది చిటితగ పార్కుత్ సీసెర్ మంతోన్ ఇంజెర్ లిహి కీసి సియన ఇన్వల్ గిర్ దర్మ-గ్రంతున్ గ పుకుమ్ మంత. 32 బతి నన వెహ్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, వొరొర్ తన్వ బాయ్యున్ పీర్ కీత కారన్తున్ తపుసి, దుస్తా బదె కారన్తున్ పియ్యి పార్కుత్ సియ్యె. మోక దుస్తా కారన్లె పార్కుత్ సీసెర్లె, తాన్ లంజెన్ దాత్ తయర్ కీతొర్ వోర్ ఆంతోర్. అహన్ పార్కుత్ † యెత్త వెయ్యెన్ తుంగల్ దుస్తార గిర్ పీర్ కీతొన లెకతెన్ వాంతోర్” ఇంజెర్ వెహ్కొర్.

మరట్ నియతున్ పియ్యి తాకన
(మత్తయి 19:9; మార్క్ 10:11-12; లూక 16:18)

33 అని “నిమె బగవంతన్ గొప్పి సీకితె, అద్ గొప్పితున్ తప్పకన్ నిపున్’ † ఇన్వల్ దర్మత కానున్త ఆగెత్ గిర్ మిరట్ కేంజిట్. 34 బతి నన వెహ్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, నిమె అసలె వోట్ వాట్టు. ఇత్తెకె స్వర్గ్ న †† పొరొడె వోట్ వాట్టు. బారితెకె స్వర్గ్ బగవంతల్ ఉద్వల్ రాజ-గాది ఆంద్. 35 ఇద్ దర్మరిత్ పొరొడె ఇంజెర్ వోట్ వాట్టు. బారితెకె ఇద్ దర్మరి బగవంతన్ గ్ కాల్య్ ఇర్వల్ కుతుల్ ఆంద్. యెరుసలెమున్ పొరొడె ఇంజెర్ వోట్ వాట్టు. బారితెకె అద్ నగుర్ మహ రాజల్ ఆయ్యల్ బగవంతన్ ఆంద్. 36 అహ్నె నీవ తలత్ పొరొ కెయ్ ఇర్చి వోట్ వాట్టు. బారితెకె నీ తలత్ పొరొ మన్వల్ ఉంది కెల్లున్ గిర్ దవ్రల్ కియ పర్చి అని కార్యల్ గిర్ కియ పర్చి. 37 మీవ గొప్పి కరల్ మత్తెకె కరల్ ఇందన అని లబడ మత్తెకె లబడ ఇందన. ఇవ్ ఆయ్యు దుస్తాక్ గొప్పింగ్ తొడ్డల్ వానుంగై, అవ్ సయ్యున్తగటల్ వాతంగ్ ఆందుంగ్.

దుక్కు సీతుర్ పూర్ పొరొ పగ యెత్వ
(లూక 6:29-30)

38 “అని, ‘కడ్ తెండ్తొన కడ్ తెండన అని పల్ ఉరుస్తాన పల్ ఉరుసన’ ††† ఇన్వల్ దర్మత కానున్త ఆగెత్ మిరట్ కేంజిట్. 39 బతి నన వెహ్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, మీకున్ కరబ్ కియన ఇన్వన్ పొరొ పగ యెత్తుట్. హిజత్ వోయ్యె, నీవ ఉంది కొర్చితున్ † పాయ్యన్ ఉండె ఉంది కొర్చి గిర్ తొహ. 40 బోరె ఆయి నీ పొరొ పిరది కీసి, ఆంగై యెత్తె సూడ్డెకె, వోన్ నీవ సేల గిర్ సీసి వాట. 41 బోరె ఆయి అదికారి నా సంగ

‡ 5:27 బస్తా పెసివల్ 20:14 †† 5:32 మలూకి 2:14-16 †† 5:33 కటొడలిర 19:12; ఇసాబ్బు 30:2 ††† స్వర్గ్ న: గ్రీకు బాసతె స్వర్గున్ బారెతె అని హాబడున్ బారెతె వెహ్కొ సిరివ్ ఉంది గొప్పి మందంత. ††† 5:38 బస్తా పెసివల్ 21:24; కటొడలిర 24:20 ‡ కొర్చితున్: యూదుల్న సమాజ్గుగ కొర్చితున్ పాసి హిజత్ వోయ్యల్ ఇత్తెకె చెప్పడె పాత అచోర్ హిజత్ సాస్వల్ గొప్పి ఆంద్.

ఉంది కిలో మీటర్ వేరి వర ఇంజెర్ జాల్మ కీసురై, వోన్ సంగ రండ కిలో మీటర్ సాన్. 42 నీకున్ తల్వన్ సీమ్. నిహ్ బాకి తల్వై వాతాన్ సూడ్పి, పెరె-గెహ్.

పగ-దార్కున్ పెర్తై సూడ్వల్
(లూక 6:27-28,32-36)

43 “మీ ఆజు-బాజుతుర్కున్ పెర్తై సూడన్ † అని ‘దుస్సున్-దార్కున్ పగతై సూడట్’ ఇన్వల్ గొస్తి మిరట్ కేంజిట్. 44 బతి నన వెహ్వల్ బతల్ ఇత్తై, మీ దుస్సున్-దార్కున్ పెర్తై సూడట్. మీకున్ దుక్కు సియ్యలిర్ సాటి పార్తన కీమ్. 45 అస్కెన్ స్వర్గన్ గ మన్వల్ మీ బాబోసుర్ మరి-మియడ్ ఆందిట్ ఇంజెర్ మిరట్ తోహ పరంతిట్. బారితైకె బగవంతల్ చొకోట్ అని వాయుట్టుర బేద్-బావ్ సెల్వక్నే పోడ్డన వేడ్పి సీసెర్ మంతోర్. నియత్ అని బగడ్-నియత్తుర బేద్-బావ్ సెల్వక్నే పిర్కె అరుసంతోర్. 46 సిరివ్ మీకున్ పెర్తై సూడ్వలిర్కునె మిరట్ పెర్తై సూడ్వై, బగవంతల్ మీకున్ బారి ఇనమ్ సియన? అహనై పాపెస్లిర్ ఆయ్యలిర్ టెక్కు వసులి కియ్యలిర్ గిర్ తమ్మకున్ పెర్తై సూడ్వలిర్కున్ పెర్తై సూడంతెరె కి! 47 సిరివ్ మీవుర్ దాదలిర్-బాయికునె మాన్-పాన్ కీకిట్తై, దుస్రా జాతితుర్లట్ అదిక్ బతల్ కీతవ్ ఆంత? టెక్కు వసులి కియ్యలిర్ గిర్ అహ్నై కీంతెర్. 48 స్వర్గన్ గ మన్వల్ మీ బాబో బర్పుర్ గున్కె వాలె ఆందుర్. అదెన్ సాటి మిరట్ గిర్ బర్పుర్ గున్కె వాలిర్ ఆసి మంట్.

గరిబున్ సియ్యడున్ బారెతె యేసు వెహ్వల్
(లూక 11:2-4)

6 “కేంజిట్! మిరట్ కియ్యలిక్ నియత్తుగ్ కామ్కె సిరివ్ దుస్సుర్ సూడన ఇంజెర్ కియ్యట్. అహన్ కీతైకె స్వర్గన్ గ మన్వల్ మీ బాబో అవెన పండి మీకున్ సియ్యెర్. 2 అదెన్ సాటి మిరట్ దర్మ కీనెకె సమ్మిర్కున్ చాటున్కట్. కపెటలిర్ తమకున్ డగుర్-పాన్ సియన ఇంజెర్ సునగోక్కుగ అని బాజర్కునగ అహన్ కీంతెర్. వూర్కున్ వాయ్యల్ పండి అస్కెడ్ అస్కెన్ పుట్ట ఇంజెర్ కరి కీమ్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. 3 బతి నిమె బోరె గరిబున్ దర్మ సీనెకె, నీవ తిన కెయ్యై సియ్యల్, డెమ కెయ్యున్ కరె మాయ్యక్నే సీమ్. 4 ఇహిన్ కుసయె కియ్యల్ కార్యతున్ నీ బాబో బగవంతల్ సూడ్పి, నీకున్ తాన్ పండి సీంతోర్” ఇంజెర్ యేసు వెహ్వల్.

బగవంతన్ పార్తన కియ్యడున్ బారెతె వెహ్వల్
(లూక 11:1-4)

5 అని, “మిరట్ పార్తన కీనెకె కపెటలిర్ మోడి మన్కట్. మాయ్యలిర్ తమకున్ సూడన ఇంజెర్ వూర్ కపెటలిర్ సునగోక్కుగ, బాజర్కునగ నిల్పి పార్తన కియ్యల్ వెలె పసంద్ కీంతెర్. వూర్కున్ వాయ్యల్ పండి అస్కెడ్ అస్కెన్ బర్పుర్ పుట్ట ఇంజెర్ కరి కీమ్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. 6 బతి నిమె పార్తన కీనెకె, కవుతగ సాంజి కావడ్ కెహ్పి, కడ్కున్ దిసార్ వోర్ బాబో పార్తన కీమ్. అస్కె నిమె కుసయె కియ్యల్ పార్తనతున్ కేంచి, నీ బాబో బగవంతల్ నీకున్ తాన్ పండి సీంతోర్. 7 అచోరె ఆయ్య మిరట్ పార్తన కీనెకె, దుస్రాక్ జాతిసుర్ మోడి వెలె గొస్తిగ్ వడ్కవ. అవ్ వెలె గొస్తిగ్ వడ్కవడున్ హిందల్ బగవంతల్ కేంజంతోర్ ఇంజెర్ వూర్ సోంవ్ కీంతెర్. 8 వూర్ దాత్ మిరట్ పార్తన కియ్యట్. బారితైకె మిరట్ పూసి కియ్యక్ మనకెనె మీకున్ బతల్ పహ్లా ఇన్వల్ మీ బాబో బగవంతన్ టావ. 9 అదెన్ సాటి మిరట్ ఇహిన్ పార్తన కియన:

‘స్వర్గన్ గ మన్వల్ మా బాబ, నీవ పొరొడున్ డగుర్-పాన్ వాయి!

10 నీవ రాజ్ వాయన అని స్వర్గన్ గ నీవ ఇచ తీర్ జర్గితపె, దర్తురిత్ పొరొ గిర్ జర్గి!

11 నేండ్ మాకున్ పహ్లా మత్త అద్ చందితున్ సీమ్.

12 మాకున్ ఉల్ల పావ్ కీతుర్కున్ మాపి కీతోమ్. అహ్నై మా పాప్పున్ గిర్ మాపి కీమ్.

13 మమొట్ పాప్పుగ్ ఆసనగ అర్వక్నే కాబాడ. అని సయ్యన్ ద కెయ్యల్ బచి కీమ్.

† బారితైకె బస్కెట్ మన్వల్ రాజున్ పొరొ బర్పుర్ అదికార్ నీకునె మంత. నిహ్నై సమ్మై సక్తి అని మయ్య మంత. ఆమెన్!]

14 “దుస్సురంగ్ పాప్పున్ మిరట్ మాపి కీకిట్తై, స్వర్గన్ గ మన్వల్ మీ బాబో గిర్ మీవంగ్ పాప్పున్ మాపి కీంతోర్. 15 బతి దుస్సురంగ్ పాప్పున్ మిరట్ మాపి కియ్యై, మీ బాబో గిర్ మీవంగ్ తవ్ కామ్మున్ మాపి కియ్యెర్.

ఉపసున్ బారెతె యేసు వెహ్వల్

16 “మిరట్ ఉపస్ పియ్యైకె కపెటలిర్ మోడి ఉపస్ పియ్యట్. వూర్ తమ ఉపస్ పియ్యై ఇన్వల్ దుస్సుర్ కరి కియన ఇంజెర్ తమ్మంగ్ మొకొమ్కె దుక్కుతై ఇరంతెర్. వూర్కున్ పుట్టల్ పండి అస్కెడ్ అస్కెన్ బర్పుర్ పుట్ట. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. 17 బతి మిరట్ ఉపస్ పియ్యైకె తలదున్ నియ్ సాక్కి, ఊడట్ అని చక్మై మొకొమ్ నొరట్. 18 అస్కె మిరట్ ఉపస్ పియ్యట్ ఇన్వల్ దుస్సుర్ కరి కియ్యెర్. బతి, బగవంతల్ అదెన్ కరి కీసి, మీకున్ చొకోట్టై పండి సీంతోర్.

స్వర్గన్ గ మీవ దనమ్ కమయ్ కీమ్
(లూక 12:33-34; 11:34-36; 16:13)

19 “మీ సాటి ఇద్ దునియతగ దన్-దప్లత్ కమయ్ కియ్యట్. బారితైకె ఇగ్ కమయ్ కీకిట్తై మీవ దన్-దప్లత్ వెలుమ్ పియ్యై సెలెకె, చిలుమ్ పియ్యై కరబ్ ఆంత. అని కలిర్ అర్పి గిర్ తాన్ లూటి కీంతెర్. 20 అదెన్ సాటి మీవ దన్-దప్లతున్ స్వర్గన్ గ కమయ్ కీమ్. అగ వెలుమె ఆయి, చిలుమె ఆయి పియ్యై అని కలిర్ గిర్ లూటి కియ్యెర్. 21 బారితైకె మీవ దన్-దప్లత్ బగతె మందంతయ్యె, అగనె మీవ దిల్ గిర్ మందంత.

కడ్కె మేందొడున్ వేడ్పి సియ్యలిక్ డివెంగ్ ఆందుంగ్

22 “నీవ మేందొడున్ వేడ్పి కడ్కె ఆత కాడ్కె, నీవంగ్ కడ్కె చొకోట్ మత్తైకెన్, మేందొల్ పూరో వేడ్పి బర్పుర్ నించి మందంత. 23 అవ్ కడ్కె చొకోట్ సెల్వైకె, మేందొల్ పూరో సీకటితై నించి మందంత. నీకున్ వేడ్పి సియ్యలి సీకటి ఆసి మత్తైకె, ఉండె వెలె కహ్పర్ సీకటి నీ రొపా మందంత.

24 “బోరె ఆయి గడియల్ ఇవిర్ మాల్కలిర్ సేవ వొరొన్ కియ పరొర్. మోక అహన్ కీసురై వొరొన్ పెర్తై సూడ్పి, ఉండె వొరొన్ మెచ్చక్ ఆంతోర్. సెలెకె వొరొన్ మాని కీసెర్ ఉండె వొరొన్ చుడుర్-పాన్డై సూడంతోర్. మిరట్ దనమున్ పెర్తై సూడ్పిట్తై, బగవంతన్ పెర్తై సూడ పర్వితై” ఇంజెర్ యేసు వెహ్వల్.

బగవంతనగ బరొస ఇర్పి, దుస్రాత రంది దొస్సు
(లూక 12:22-34)

25 అద్ ఆత పెజె సిస్యలిర్ సంగ, “అదెన్ సాటి నన మీకున్ వెహ్వల్ బతల్ ఇత్తై, ‘మమొట్ జీవతె మనై, బతల్ తిందొమ్ సెలెకె, బతల్ ఉండొమ్? అని మా మేందొడున్ పొరొ బతల్ కెర్కొమ్?’ ఇంజెర్ పరెసన్ ఆయ్యట్. బారితైకె తిండితున్ తెర్ పరన్ మన్వల్ ముకెత ఆంద్ అని కహ్పెన్ తెర్ మేందొల్ ముకెత ఆంద్. 26 పరివలిక్ పిటెన్ సూడట్! అవ్ విజ వీతొంగ్, పంట కొయ్యంగ్ అని త్తిన్దా దానంగ్ గోదమ్మగ మకుసొంగ్. తెర్ బతి స్వర్గన్ గ మన్వల్ మీ బాబో అవెకున్ పొసి కీసెర్ మంతోర్. మిరట్టై అవ్ పిటె-పురడున్ తెర్ వెలె విలువతుర్ ఆందిట్.

27 “రంది కియ్యడున్ హిందల్ మిహ్లాటల్ బోర్ పిస్యల్ కాలమున్ ఉంది గంటమెచ బడి కియ పరంతోర్? బోరె బడి కియ పరొర్!

† 5:43 కటెడలిర్ 19:18

†† తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంత్కెనగ ఇద్ బాగమ్ సెలె.

28 మిరట పాంగుకున్ బారెతె బారి రంది కీంతిట్? కేడతంగ్ పుంగక్ పోయ్యడున్ బారెతె సోంచ్ కీప్ట్. అవ్ కాయ-కస్టమ్ కియొంగ్ అని పాంగుకున్ సాటి నూల్ గిర్ తయర్ కియొంగ్. 29 తెర్ బతి అవెన్ మన్వల్ సోబ, అచొర్ డగుర్ సాలొమెన్ రాజల్ కెర్తంగ్ పాంగుక్కుగ గిర్ సెలె ఇంజెర్ మీకున్ వెహ్పార్ మంతోన్. 30 నేండ్ పోయ్యి, నాడి వచ్చి, తడ్డితగ వేయ్యల్ జాడితున, బగవంతల్ ఇచొర్ సోబతె నిన్చి కీంతోర్. తె బరోస కమి వాలిర్చిట్! మీకున్తె పంచ-పాంగుడ్ తప్పక్ సీంతోర్.

31 “అదెన్ సాటి మిరట, ‘బతల్ తిన్కోమ్? బతల్ ఉన్కోమ్? అని బతల్ పోండ్కోమ్?’ ఇంజెర్ రంది కియ్యట్. 32 బగవంతనగ బరోస ఇర్తకి వూర్ దునియతుర్, ఇవెన్ సాటి పర్చెడె మాంతెర్. బతి మీకున్ ఇవ్ సమ్మెన జారత్ మంత ఇన్వల్ స్వర్గనగ మన్వల్ మీ బాబోన్ టావయె. 33 తె మొదొల్ బగవంతన రాజూన్ అని నియతున్ మహ్కట్. అస్సె వోర్ అవెన్ బరోబర్ ఇవ్ సమ్మెన్ గిర్ మీకున్ సీంతోర్. 34 అదెన్ సాటి నాడిత దివొసున్ బారెతె రంది కియ్యట్. నేట దివొసున్ బారెతె రంది కియ్యలె మన్వ్ ఆంత. ఉండె దుస్రాక్ దివొస్కన రంది కియ్యల్ జారత్ సెలె” ఇంజెర్ యెసు వెహ్పార్.

దుస్రుర్కున్ తస్వ కియ్యడున్ బారెతె యెసు బోద వెహ్పల్ (లూక 6:37-38,41-42)

7 “మిరట దుస్రుర్కున్ కటిన్ తరికతె తస్వ కియ్యట్. అస్సెన్ బగవంతల్ మీకున్ కటిన్ తరికతె తస్వ కియ్యెర్. 2 బారితెకి మిరట దుస్రుర్కున్ బహనై తస్వ కీంతిటొ, అహ్మె మీవ గిర్ తస్వ బగవంతల్ కీంతోర్. అని మిరట బద్ ఇసాబ్బె దుస్రుర్కున్ కహ్పి సీంతిటొ, అదె ఇసాబ్బె బగవంతల్ గిర్ మీకున్ కహ్పి సీంతోర్. 3 ఉంది మొద్ నీ కడ్డగ అర్త ఇన్. నిమె అదెన్ తెండ్యెక్ నె చుడుసి తుకు అర్చి మన్వల్ సంగ, ‘నీవ కడ్డ తుకు తెండ సీమ్’ ఇంజె బహన్ వెహంతి? 4 సెలెకె నీవ కడ్డగ అచొర్ డగుర్ మొద్ ఇర్చి, నీ మునె మన్వల్ మాయ్యున్ సంగ, ‘నీ కడ్డ తుకు తెండ సీమ్’ ఇంజెర్ బహన్ పూసి కిసెర్ మంతి? 5 యె కపెట! మొదొల్ నీ కడ్డగ మన్వల్ డగుర్ మొదున్ తెండ్చి వాట. అస్సె నీ మునె మన్వన కడ్డగ అర్త తుకుతున్ తెండ పరంతి.

6 “బగవంతనంగ్ పవిత్ర వాలెకున్ కేడతంగ్ నెయ్యున్ దాత్తుర్కున్ సియ్యట్. అని మీవంగ్ ముతెల్కున్ పదిన్ మునె వాట్టట్. అహన్ వాట్కీతె అవ్ దివ్చి దివ్చి కరబత్ కీసి వాటంతంగ్.

బగవంతల్ మీవంగ్ జారత్కున్ పూరి కీంతోర్ (లూక 11:9-13)

7 “అదెన్ సాటి, మిరట తల్కెసెరెన్ మంట. మీకున్ తప్పక్ సియ్యల్ జర్గంత. మహ్కెసెరెన్ మంట. మీకున్ తప్పక్ పుటంత. కావడ్ తాపి కీసెరెన్ మంట. మీకున్ తప్పక్ అద్ ఉగ్గొ ఆంత. 8 బారితెకి తల్కెవల్ హర్ వొరోన్ సియ్యల్ జర్గంత. మహ్కెవన్ పుటంత. తాపి కియ్యన్ కావడ్ కోలె మాంత. 9-10 మిహ్టల్ బాబొ ఆసి మన్వల్ బోరె ఆయి, తన్వర్ మరి సారి సీమ్ ఇంజెర్ తల్కెకె బండ సీంతోరియ్? అహ్నె మీన్ తల్కెకె, తరన్ సీంతోరియ్? 11 మిరట కరెబలిర్ ఆతెకె గిర్ బతి, మీ మరి-మియడున్ చొకొట్టుంగ్ చీజ్కె సియన్ ఇన్వల్ మీకున్ టావయె. సోంచ్ కీప్ట్! స్వర్గనగ మన్వల్ చొకొట్టొర్ మీ బాబొతె, తనకున్ తల్కెవల్ హర్ వొరోన్ చొకొట్టుంగ్ వస్తుంగ్ తప్పక్ సీంతోర్.

12 “హర్ గొస్తితగ మీ సాటి దుస్రుర్ బతల్ కియన్ ఇంజెర్ ఆస కీంతిటొ, అవెకున్ మిరటె వూర్ దుస్రుర్ సాటి కీప్ట్. ఇహిన్ కీకిట్తె మోసెన కానున్తగ అని దుస్రుర్ పర్వకలిర్ లిహి కితంగ్ సమ్మె ఆగెన్ పియ్యి తాక్తుర్ ఆంతిట్.

స్వర్గ్ అని పాతడ్డగ సొన్వలిక్ సరింగ్ (లూక 13:24)

13-14 “పాతడ్డగ సొన్వల్ సరి బెయ్ రూండ్ అని సపయ్ మందంత. అని అగ నేంగ్లె పెర్చ పాటక్ మందంత. ఇవెనల్ వెలెటిర్ దాంతెర్ అని వూర్ పాతడ్డగ అర్చి, నాసిడమ్ ఆంతెర్. బతి స్వర్గ్నగ సొన్వల్ సరి కుల్లెమ్ అని కటిన్ మందంత. అని అగ నేంగ్లె చుడుసి జోప మందంత. ఇదెనల్ కమి మాంది దాంతెర్ అని వూర్కున్ బస్కెట్ మన్వల్ జీవ పుటంత. మిరట ఇద్ కుల్లెమ్న జోపతల్ నేంగ్లె కోసిద్ కీప్ట్.

లబడ్ పర్వకలిర్ బారెతె దమ్మి సియ్యల్ (లూక 6:43-44; 13:25-27)

15 “లబడ్ పర్వకలిర్ బారెతె మిరట దిహనై మంట. వూర్ పొరొ సూడ్లె, సాదు-పానై మన్వలిక్ గొరెన్ మోడి దిసంతెర్. బతి వూర్ తవ్వ దిల్లగ నాసిడమ్ కియ్యలిక్ లాండిగలికున్ మోడి మందంతెర్. 16 కియ్యలిక్ కామ్మున్ సూడ్చి, వూర్ బాతుర్ ఇన్వల్ మిరట కరి కియ వచొ. బహన్ ఇత్తెకె, చహ్కొనంగ్ వేలినల్ ఆంగుర్ పండింగ్ బోరె కొయ్యర్ అని చహ్కొనంగ్ పొదెలనల్ అంజారి పండింగ్ బోరె కొయ్యర్. 17 ఇద్ తీర్చి హర్ ఉంది చొకొట్టు మర చొకొట్టుంగె పండింగ్ సాదంత. బతి వాయుట్టు మర వాయుట్టుంగ్ పండింగె సాదంత. 18 చొకొట్టు మర కామి సియ్యంగ్ అవ్ పండింగ్ సాదొ అని వాయుట్టు మరతగ చొకొట్టుంగ్ పండింగ్ సాద పరొంగ్. 19 చొకొట్టుంగ్ పండింగ్ సాదొ అద్ మరతున్ మాయ్యల్ నట్కెసి తడ్డితగ వాటంతోర్. 20 అదెన్ సాటి వూర్ కియ్యలిక్ కామ్మున్ సూడ్చి, బూర్ లబడ్ పర్వకలిర్ ఇన్వల్ కరి కియ పరంతిట్.

లబడ్ బక్లిర్ బారెతె దమ్మి సియ్యల్

21 “నాకున్ ‘పర్చు! పర్చు!’ ఇంజెర్ కేయ్యల్ హర్ వొరోర్ స్వర్గ్న రాజ్గుగ నేంగుర్. బతి సిరిప్ స్వర్గ్నగ మన్వల్ నా బాబొన ఇవ తీర్ తాక్వలిరె అగ నేంగ పరంతెర్. 22 బగవంతల్ సప్పిర్కున్ తస్వ కియ్యల్ దిహసున్ నేటి వెలెటిర్ నా సంగ, ‘పర్చు! పర్చు! నీ పొరొడె మమెట్ గొస్టింగ్ వెహ్కొమ్ కి? నీ పొరొడె మమెట్ బూత్కున్ పూడి సీతొమ్ కి? అని నీ పొరొడె వెలె మయ్యతంగ్ కామ్మి కీతొమ్ కి?’ ఇంజెర్ వెహంతెర్. 23 అస్సె వూర్ సంగ, ‘మిరట బూర్ ఆందిటొ నాకున్ టావ సెలె. కరెబలిర్చిట్! నా మునెతల్ సొడియట్’ ఇంజెర్ వెహంతొన్.

రండ తీర్కెనంగ్ రొహ్కా దొహ్వాలిర నమున (లూక 6:47-49)

24 “అదెన్ సాటి నావంగ్ గొస్టింగ్ కేంచి, అవెన్ పియ్యి తాక్వల్ బండత్ పొరొ తస్వ రోన్ దొహ్వల్ గియన్ వాలె మాయ్యున్ మోడి మందంతోర్. 25 పిర్ వాత, ఊస వాత అని వడి-దూందడ్ గిర్ వాసి పాత. అద్ రోన్ మాత్తమ్ ఉల్లె మాయ్యకి. బారితెకి తాన బునది బండత్ పొరొ గట్ దొహ్పి మంత. 26 బతి నావంగ్ గొస్టింగ్ కేంచి, అవెన్ పియ్యి తాక్వో వోర్, ఉస్కెత్ పొరొ తస్వ రోన్ దొహ్వల్ పిసన్ మోడి మందంతోర్. 27-28 పిర్ వాత, ఊస వాత అని వడి-దూందడ్ గిర్ వాసి పాత. తె వోర్ పిసల్ దొహ్పా రోన్ పూర్ ఉల్లె మాసి, బొమిత్ మట్టమ్ ఆత” ఇంజెర్ యెసు తన వెహ్వలిక్ గొస్టింగ్ మహ్కార్. వూర్ పర్వ కేంచి, బెయ్ గుల్ ఆతెర్. 29 బారితెకి యెసు, సొస్తిరి వెహ్పాపియ వెహ్వాక్నె బర్చుర్ అదికార్తె వెహ్కార్.

పెద్ద నోపితోర్ మాయల్ చొకోట్ ఆయ్యల్
(మార్క్ 1:40-45; లూక 5:12-16)

8 అహాన్ యేసు బోద వెప్పి, గుటత్ పొరొడల్ బూడ్ రెయ్యి వానెకె, గుబ్బంగ్ గుబ్బంగ్ వెలె మాంది వోన్ పెజెయ్ వాసెర్ మత్తెర్. 2 అస్సెనె అచనకీ వొరొర్ పెద్ద నోపి వాలె మాయ్యల్ యేసున్ మునె ముర్-టొంగ్రంగ్ కొట్టి, "గురుజి! నీకున్ ఇస్టమ్ మత్తెకె, నాకున్ చొకోట్ కీసి సుదుడ్ కియ పరంతి" † ఇంజెర్ జాల్మ కీతోర్. 3 తె యేసు, "నీకున్ సుదుడ్ కియ్యల్ నాకున్ ఇస్టమె" ఇంజెర్ తన్వ కెయ్ చప్పి, వోన్ ఇట్టొర్. తె యెంటనె వోన్ పెద్ద నోపి కమి ఆత. 4 అస్సె, యేసు, "ఇద్ గొస్టి బోనె వెప్పా. బతి నిమె కటొడనగ సొంజి తొహ. †† అని సుదుడ్ ఆతొన్ ఇంజెర్ సమ్మిర్కున్ తొహ్లా, మోసిన కానున్తగ ఆగి సీత అద్ సమ్మెతున్ కియన" ఇంజెర్ హుకుమ్ సీతోర్.

నూర్ జన్స్ సిపాయిరోర్ అదికారిన్ బరోస
(లూక 7:1-10; యోహాన్ 4:43-54)

5 యేసు కపెర్నహోమ్ ఇన్వల్ చహారె సొత్త పెజె, నూర్ జన్స్ సిపాయిరోర్ వొరొర్ అదికారి ఆయ్యల్ కమండర్ యేసునగ వాతొర్. 6 అని, "పర్లు! నావొర్ వొరొర్ సేవ్వుల్ కెయ్-కాల్ అర్ని, తన్వ రోన్ బెయ్ దుక్కుతె మీండ్లి మంతొర్. వోన్ చొకోట్ కీమ్" ఇంజెర్ జాల్మ కీతోర్. 7 తె యేసు, "నన వాసి చొకోట్ కీంతొన్" ఇంజెర్ వెప్టొర్. 8 బతి వోర్ కమండర్, "పర్లు! నిమె నావ రోన్ వాయ్లె, నన కామి సెయ్యున్. నీవ సిరిప్ జబన్ సీతెకె ఆయర్. నా సేవ్వుల్ చొకోట్ ఆంతొర్. 9 బారితెకె, నన ఉండె వొరొర్ అదికారిన్ బూడ్ మన్వన ఆందున్. నా బూడ్ మన్వలిర్ సిపాయిర్ పొరొ నాకున్ అదికారి మంత. నన వొరొన్, 'సాన్' ఇత్తెకె దాంతొర్. ఉండె వొరొన్, 'వర్' ఇత్తెకె వాంతొర్. అని నా సేవ్వున్, 'ఇద్ కీమ్' ఇత్తెకె కీంతొర్" ఇంజెర్ యేసున్ వెప్టొర్. 10 అవ్ గొస్టింగ్ కేంచి, యేసు గుల్ ఆతొర్. అని తన్వ పెజెయ్ వాయ్యలిర్ సంగ, "పూరో ఇజెయెల్ పర్తతగ బోన్నె వేన్ అచొర్ బరోస వాలెన్ సూడ్కీ. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. 11 నన వెహ్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, దుస్రాక్ జాతిన్ల వెలెటిర్ సిడయింగ్, పొరయింగ్, కాల్యుడ అని తలవడ బాబ్బుల్ వాసి, అబ్రాహామ్, ఇసక్ అని యాకోబ్ ఇన్వలిర్ మా తొత్తుర్ సంగ స్వర్గ్ రాజ్జుగ జర్గవల్ జేవున్తగ ఉదంతెర్. 12 బతి తన్వ రాజ్జుగ ఈసదార్క్, ఆయ్యలిర్ యూదుల్కనగటల్ వెలెటిర్ తన్వ బరోస ఇర్వ కాడ్లి, వూర్కున్ బహి లంగ్ సికటితగ వాడి సీంతొర్. అగ వూర్ ఆడ్లర్, పల్క్ కొర్కొసిర్ మందంతెర్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెప్టొర్. 13 అని వోర్ కమండర్తున్ సంగ, "సాన్! నిమె బరోస కీత తీర్ జర్గంత" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. అదె వకత్తె వోనొర్ సేవ్వుల్ బర్పుర్ చొకోట్ ఆతొర్.

యేసు వెలెటిర్ లోకుర్కున్ చొకోట్ కియ్యల్
(మార్క్ 1:29-34; లూక 4:38-41)

14 అద్ ఆత పెజె, యేసు పేతుర్ రోన్ సొత్తోర్ అని యెడ్కితె కటుల్ పియ్యి మన్వల్ పేతుర్ ఆతిహారెన్ సూడ్టొర్. 15 అని తాన కెయ్యున్ వోర్ ఇట్టికెన్ యెడ్కి సుటి కీత. తె అద్ బాయి తేచ్చి, వూర్ సర్పురెయ్ కియ్యల్ మొదొల్ కీత. 16 పొడ్డె సొత్త పెజె, బూత్స్ సొపై మాతుర్ వెలెటిర్కున్ పర్ల యేసునగ పియ్యి వాతెర్. యేసు తన్వ గొస్టితెన్ అవ్ బూత్కున్ తెండ్లి పూడ్టొర్ అని యెడ్కి-దుక్ వాలిర్కున్ చొకోట్ కీతోర్. 17 ఇదెన్ హిందల్, "మావ యెడ్కి-దుకున్ చొకోట్ కీతోర్. అని మావంగ్ దుక్కుంగ్ బొగె మాతొర్" † ఇన్వల్ యెసయ పర్వక్తల్ వెప్టా బగవంతన వచన్ పూరె మాత.

† సుదుడ్ కియ పరంతి: ఇంతొర్ బారితెకె పెద్ద నోపి వాలిర్కున్ యూదుల్క బే-సుదుడ్ ఆతెర్ ఇంజెర్ సమ్మె మాంతెర్. అని వూర్కున్ బాటి మాతపినయ ఇల్వక్నె నాటున్ బహి ఇర్నెదిర్. కటొడలిర్ 13:46 †† కటొడనగ సొంజి తొహ: మోసిన కానున్త పియ్యి, పెద్ద నోపి వాసి, చొకోట్ ఆతొర్ వోర్ కటొడనగ సొంజి, తొహ లాగర్. అస్సె, కటొడల్ వోన్ పరిక్వ కీసి, చొకోట్ ఆతొర్ ఇంజెర్ వొప లాగర్. అద్ ఆత పెజె సుదుడ్ ఆయ్లె మొక్ కండె కియ లాగర్. అస్సె, వోర్ నాటి సొంజి, సమ్మిర్ బరోబర్ పిన వచొ. కటొడలిర్ 14:2,3,11; రెండవ ఉపదేన్ 24:8 † 8:17 యెసయ 53:4

యేసున చర్చ పియ్యె బతల్ సుటి కియ లాగర్?
(లూక 9:57-62)

18 యేసు తన్ సిర్కుట్ మన్వల్ మాందితున్ సూడ్లి, తన్వర్ సిస్వలిర్ సంగ, "ఇద్ సమ్మర్త హంద డర్లితె దాకట్ దెట్" ఇంజెర్ వెప్టొర్. 19 అదె గట్టుతె వొరొర్ సొస్తిరి యేసునగ వాసి, "బోద గురు! నిమె బగ దాకి అగ నన గిర్ వాంతొన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 20 తె యేసు, "కోయ్లిక్ మన్లె డోబ్రంగ్ మంతంగ్ అని పిటెన్ మన్లె గూడంగ్ మంతంగ్. బతి స్వర్గ్నొర్ మాయ్యన్ మాత్రమ్ నరుమ్మె జాగ గిర్ సెలె" ఇంజెర్ వోన్ జవట్ సీతోర్. 21 ఉండె వొరొర్ సిస్వల్, "పర్లు! నా బాబొన జీవ సొన్వల్ గట్టు కరుమ్ వాసెర్ మంత. వోర్ మార్త పెజె మాతి కీసి వాయ్లె, మొదొల్ నాకున్ సొంద సీమ్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 22 తె యేసు, "సాతపినయ్ మన్వలిరె †† తమ్మర్ సాతుర్కున్ మాతి కియ సీమ్. అని నిమె కోరుమ్ కియ్యక్ నా పెజెయ్ వర" ఇంజెర్ వోన్ జవట్ సీతోర్.

యేసు వడి-దూందడున్ దమ్మి, సియ్యల్
(మార్క్ 4:35-41; లూక 8:22-25)

23 అహాన్ వెప్పి వోర్ అని వోనుర్ సిస్వలిర్ రూకతగ ఉచ్చి సొత్తెర్. 24 అస్సె, అచనకీ అద్ సమ్మర్తగ బెయ్ డగుర్ తుపాన్ తేత్త. తె అద్ రూకతున్ హెల్వంగ్ జోర్తె పాసిర్ మత్తంగ్. బతి యేసు అద్ గట్టుతె మన్స్ నరుమ్మెర్ మత్తోర్. 25 తె సిస్వలిర్ వోన్ కరుమ్ సొంజి, జోప్పల్ తెహ్చెర్, "పర్లు! మాకున్ బచి కీమ్. మమొట్ ముడుంగ్గెర్ మంతొమ్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 26 తె యేసు, "యే, బరోస కమి వాలిర్నిట్! బారి వెరిసిర్ మంతిట్?" ఇంజెర్ వూర్కున్ ఇత్తోర్. అని తేచ్చి, అద్ తుపాన్తున్ అని అవ్ హెల్వన్, "దబ్ మంట్" ఇంజెర్ దమ్మి, సీతోర్. తె యెంటనె అద్ తుపాన్ అని సమ్మర్తంగ్ హెల్వంగ్ సమ్మె సిమ్-సమ్ దబె మాతంగ్. 27 అద్ సూడ్లి, వూర్ సిస్వలిర్, "వేర్ బోర్ మందర్ బెహ? వేన గొస్టి వడి అని సమ్మర్ గిర్ కేంచి తాక్సెర్ మంతంగ్!" ఇంజెర్ గుల్ ఆతెర్.

బూత్స్ సొపై మాతుర్కున్ చొకోట్ కియ్యల్
(మార్క్ 5:1-20; లూక 8:26-39)

28 యేసు అద్ సమ్మర్తున్ హంద బాజ్ మన్వల్ గదరీన్ ఇన్వల్ యేరియతగ యెవ్టొర్. తె బూత్స్ సొపై మాసి మన్వలిర్ ఇవిర్ మాయ్యలిర్ వీచ్కెన్ జాగతల్ బహి వాసి, వోన్ బేటి మాతెర్. వూర్ తాక్సల్ బెయ్ ఆడ్ముట్ మత్త కాడ్లి, అద్ సరియ్ బోరె సొన్వెకె సొందిర్. 29 అని వూర్ బూత్కెన సక్తితె, "బగవంతలొర్ మరెని! మా జోలిత్ బారి వాసెర్ మంతి? బగవంతల్ నేమి కీత వకత్ నింద్యక్ మనెకెన్, మాకున్ సిక్వ కియ్యెక్ వాతియ్?" ఇంజెర్ జోర్తె కిలితెర్. 30 అద్ గట్టుతె వూర్గటల్ జరసి లంగ్ పదిన్ డగుర్ మంద మేయ్యెర్ మత్త. 31 తె అవ్ బూత్స్ యేసున్, "నిమె మాకున్ తెండ్లి పూడ్కు ఇండ్కితె, అవ్ పదిన్ మందతగ సారి కీమ్" ఇంజెర్ జాల్మ కీతంగ్. 32 అస్సె, యేసు అవెన్ సంగ, "సొంట్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. తె అవ్ వూర్గటల్ బహి పెసిసి, పదిన్ మందతగ నేంగంగ్. యెంటనె అద్ మంద పూరో గుటత్ పొరొడల్ సడ్లల్ విచ్చెర్ సొంజి, సమ్మర్తగ ముడుంగ్గి సాతంగ్. 33 తె అవ్ పదింగ్ మెహ్వలిర్ అగటల్ పరర్ ఆసి, చహారె సొంజి, అగ జర్గతంగ్ గట్టున్ బారెతె అని బూత్స్ సొపై మాతుర్ గొస్టి గిర్ కప్పున్. 34 అద్ కేంచి అద్ చహారెర్ సమ్మిర్ గిర్ యేసున్ బేటి మాయన్ సాటి వాతెర్. అని వోన్ సూడ్లి, తమ్వ యేరియతున్ సుటి కీసి సొడియన ఇంజెర్ జాల్మ కీతెర్.

†† సాతపినయ్ మన్వలిరె: పర్లునగ బరోస ఇర్తకి వూర్, ఆత్తుత రూమ్మె సాతుర్ లెకతె వాంతెర్. 1వ యోహాన్ 5:11

కెయ్-కాల్క్ అర్చి మన్యన్ యేసు చొకోట్ కియ్యల్
(మార్క్ 2:1-12; లూక 5:17-26)

9 తె యేసు రూకతగ ఉచ్చి, అద్ సమ్మర్తున్ వీడ్చి తన్య నాటి వాతొర్. ² అద్ వకత్తె కహితుర్, కెయ్-కాల్క్ అర్చి మన్యన్ చాప్తత పాడతగ మీండుసి, యేసునగ పియ్యి వాతెర్. యేసు పూర బరొస సూడ్చి, వోర్ కెయ్-కాల్క్ అర్చి మన్యన్ సంగ, "నా మరి, నిమె దర్యమనె మన్. నీవంగ్ పాప్స్ మాపి ఆతంగ్" ఇంజెర్ వెప్తొర్. ³ తె అద్ గొస్తి కేచి కహితుర్ సాస్తిరిర్ తమ్వ మన్తె, "బగవంతన్ వేర్ రెహ్చి వడ్చెసెర్ మంతొర్!" ఇంజెర్ సొంవ్ కీతెర్. ⁴ పూర్ తమ్వ మన్తగ బతల్ సొంవ్ కీసెర్ మంతెర్ ఇన్వడున్ యేసు కరి కీసి, "మీవ మన్తె బారి అహన్ సొంచ్ కీసెర్ మంతెట్? ⁵ 'నీవంగ్ పాప్స్ మాపి ఆతంగ్' ఇంజెర్ వెహ్వల్ హల్క్కి, సెలెక 'నిమె తేచ్చి తాక' ఇంజెర్ వెహ్వల్ హల్క్కి? ⁶ తెర్ బతి స్వర్గ్నోర్ మాయ్నన్ పాప్సున్ మాపి కియ్యల్ అదికార్ ఇద్ దర్పురిత్ పారొ మంత ఇన్వల్ మిరట్ కరి కియన్" ఇంజెర్ వెప్తొర్. అని కెయ్-కాల్క్ అర్చి మన్యన్ సంగ, "తేద! నీవ చాప్తతున్ పియ్యి రోన్ సాన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ⁷ అస్సి వోర్ మాయ్నల్ సమ్మె తేచ్చి, తన్య రోన్ సాత్తోర్. ⁸ ఇద్ సూడ్చి, అగ మన్యల్ మాందితున్ బావ్-బక్రీత వెరె జోమె మాత. తె ఈతల్ అదికార్ మాయ్నన్ సియ్యల్ బగవంతన్ హేతు కీసెర్ డగుర్-పాన్ సీతెర్.

మత్తయిన్ యేసు కేయ్యల్
(మార్క్ 2:13-17; లూక 5:27-32)

9 అగటల్ యేసు పెసిసి సొంజెర్ మనెకె, టెక్కు వసులి కియ్యల్ కమ్తగ ఉచ్చి మన్యల్ మత్తయిన్ సూడ్చొర్. వేర్ టెక్కు వసులి కియ్యల్ ఆందుర్. వోన్ సంగ యేసు, "నా పెజెయ్ వర!" ఇంజెర్ వెప్తొర్. వోర్ మత్తయి తేచ్చి, వోన్ పెజెయ్ సాత్తోర్. ¹⁰ తె యేసు మత్తయిన్ రోన్ జేవున్ కియ్య ఉచ్చి మనెకె, వెలెటిర్ టెక్కు వసులి కియ్యలిర్ అని పాపిర్ వాతెర్. అని పూర్, యేసు అని సిన్యలిర్ సంగ జేవున్ కియ్య ఉత్తెర్. ¹¹ ఇద్ సూడ్చి, పరిసయుల్క్ యేసునుర్ సిన్యలిర్ సంగ, "మీవోర్ గురుజి, టెక్కు వసులి కియ్యలిర్ సంగ అని పాపిర్ సంగ ఉచ్చి బారి తింజెర్ మంతొర్?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ¹² అదెన్ యేసు కేచి, "బేమరితె మన్యన్ వయ్యున జారత్ మందంత బతి, జీవత్ చొకోట్ మన్యన్ జారత్ మనొ. ¹³ నన పాపిర్కున్ కేయ్యె వాతొన్ బతి, నియత్తుర్కున్ కేయ్యె వాయ్యుకి. అదెన్ సాటి నా సాటి బలిదాన్క్ సీప్ట్ ఇన్వడున్ బద్ది, దుస్పుర్ పారొ మిరట్ దయ తొహన ఇంజెర్ కోరంతొన్." † ఇద్ గొస్తిత బావ్ బతల్ ఇన్వల్ మిరట్ సొంజి కరి కీప్ట్" ఇంజెర్ పూర్కున్ వెప్తొర్.

ఉపస్ పియ్యల్
(మార్క్ 2:18-22; లూక 5:33-39)

14 అద్ ఆత పెజె, యోహన్ తెర్ సిన్యలిర్ యేసునగ వాసి, "మమెట్ అని పరిసయుల్క్ ఉపస్ పియంతొమ్. బతి నీవుర్ సిన్యలిర్ బారి ఉపస్ పియర్?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ¹⁵ తె యేసు, "నొవ్రల్ తన్యర్ చుటల్-బందున్ తోడొ మనెకె, బోరె ఉపస్ పియర్. అహ్చా నన గిర్ వీర్ సంగ మనెకె, వీర్ బారి ఉపస్ పియన్? బతి బస్కె తె వోర్ నొవ్రన్ పూర్టల్ జాల్తె వోయ్యల్ గట్టు వాంతయె, అస్సి పూర్ ఉపస్ పియంతెర్" ఇంజెర్ జవబ్ సీతెర్. ¹⁶ అని, "బోరె గిర్ ఆయి, పడన కప్పి సర్తెకె పూన కపిడె అత్క వాట్టి కొటొర్. అహన్ కొట్టెకె అద్ అత్క పడన కప్పితున్ ఉండె ఇచుర్ అదిక్ సరుసంత. ¹⁷ ఆంగుర్కన పూన కల్ పడన తితితగ † బోరె వెడియెర్. ఉంది మోక వెడితెకె ఆంగుర్కన పూన కల్ తితితున్ వొహంత. అదెన్

† 9:13 హోసెయి 6:6 †† ఆంగుర్కన పూన కల్ పడన తితితగ: ఇజ్రయేల్ దేవుగ ఆంగుర్కన పూన కల్ రెహ్చి, ఉంది మోక త్తొ పడన తితితగ వెడితెకె, తాన్ వడి తయర్ ఆసి, తితితున్ పోకి కీసి, వొహంత. అదెన్ సాటి పూన కల్ పూన పూన తితితగనె వెడిన్ది. బారితెకె అద్ తితితున్ పోకి కీతెకె గిర్ వోరొ.

సాటి తాతొక్ ఆంగుర్కన పూన కల్ పూన తితితగనె వెడియ లాగర్
‡ ఇంజెర్ యేసు వెప్తొర్.

సాత పేడిన్ నేండుస్యల్
(మార్క్ 5:21-43; లూక 8:40-56)

18 యేసు ఇహిన్ వడ్చెసెర్ మనెకెనె, యూదుల్క్నోర్ అదికారి వాసి ముర్-టొంగ్రంగ్ కొట్టి, "నావ మియడ్ ఇంకెనె మార్త. బతి నిమె వాసి నీవ కెయ్ తాన్ పారొ ఇర్కితె అద్ పిసంత" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ¹⁹ తె యేసు అని వోసుర్ సిన్యలిర్ వోర్ అదికారిన్ పెజెయ్ పెసితెర్. ²⁰ అస్సి అచనక్ అగ, లంగ్ ఆసి బార (12) సాల్కనల్ మన్యల్ బేమరి వాలె ఉంది వెయ్యె మత్త. ²¹ అద్ వెయ్యె, "యేసున పాంగుడ కాటున్ ఇట్టెకె గిర్ ఆయర్ నన చొకోట్ ఆంతొన్" ఇంజెర్ తన్య తన ఇత్త. అని సరియ్ సొన్యల్ యేసున పాంగుడ కాటున్ పెజెయె వాసి ఇట్ట. ²² అస్సి యేసు పెజె మల్చి తాన్ సూడ్చి, "బాయి, గటి-దీర్కెతె మన్. నీవ బరొసయె నీకున్ చొకోట్ కీత" ఇంజెర్ వెప్తొర్. అదె గట్టుతె అద్ వెయ్యె చొకోట్ ఆత. ²³⁻²⁴ అద్ ఆత పెజె యేసు వోర్ అదికారిన్ రోన్ యెవ్తొర్. పేడి సాత ఇంజెర్ రోత్ రొపొ ఆడ్చెర్, బోట్లె మాసెర్ అని సులుడి వడుసెర్ † మన్యలిర్కున్ సూడ్చొర్. అని పూర్ సంగ, "ఇగెటల్ సొంట్! అద్ పేడి సొయ్యకి బతి, నరుమ్మెర్ మంత" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. తె అద్ కేచి పూర్ కవ్నెర్, యేసున్ చేడి కీతెర్. ²⁵ పూర్కున్ సారి కీత పెజె, యేసు రొపొ సొంజి, అద్ పేడిన కెయ్యున్ ఇత్తోర్. తె యెంటనె అద్ పేడి నేండ్. ²⁶ ఇద్ కబుర్ అద్ యెరియ పూరొ కప్త.

ఇవిర్ గుడ్డిర్కున్ నదుర్ సియ్యల్

27 యేసు అగటల్ పెసిసి సొనెకె, ఇవిర్ గుడ్డిర్, "దావిద్దు కాన్దాన్తొని! మా పారొ దయ తొహ" ఇంజెర్ కిలిసెర్ పెజెయ్ సాత్తెర్. ²⁸ అని యేసు రోత్ రొపొ నేంగ్ పెజె, పూర్ గుడ్డిర్ వోన్ సాత్తెర్. తె యేసు పూర్ సంగ, "నన మీకున్ చొకోట్ కియ పరంతొన్ ఇన్వల్ బరొస మీకున్ మంతకి?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. తె పూర్, "హో, పర్చు!" ఇంజెర్ జవబ్ సీతెర్. ²⁹ అస్సి యేసు పూరంగ్ కడ్చున్ ఇట్టి, "మీవ బరొస తీర్ మీకున్ జర్గి" ఇంజెర్ వెప్తొర్. ³⁰ అదె గట్టుతె పూర్కున్ నదుర్ వాత. తె యేసు, "ఇద్ గొస్తితున్ మిరట్ బోనె వెహ్లాట్" ఇంజెర్ దమ్మి సీతొర్. ³¹ బతి పూర్ సొంజి, అద్ యెరియ పూరొ వోన్ గొస్తితున్ కప్పసితెర్. ³² యేసు అని వోసుర్ సిన్యలిర్ రోతల్ పెసిసి సొనెకె, బూత్ సొపై మాసి మన్యల్ మూకన్ కహితుర్ వోన్ పియ్యి వాతెర్. ³³ తె యేసు, అద్ బూతున్ తెండ్చి పూడ్చ పెజె, వోర్ మూకల్ వడ్చెవల్ సరు కీతొర్. అద్ సూడ్చి, పూర్ మాంది బెయ్ గుల్ ఆసి, "ఈతల్ గట్టు ఇంకె వేరి ఇజ్రయేల్తగ బస్కెన్ జర్గమకి" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ³⁴ బతి పరిసయుల్క్, "వేర్, బూత్కనోర్ రాజన మదత్తె అవ్ బూత్కున్ తెండ్చి పూడ్చెర్ మంతొర్" ఇంజెర్ యేసున్ బారెతె వెప్తొర్.

పంట కొయ్యలిర్ బూయ్యలిర్

35 యేసు సునగోక్కుగ బోద వెహ్చెర్, స్వర్గ్న రాజున్ బారెత చొకోట్టు కబుర్ పచర్ కీసెర్, పూర్ ఉంది చహర్ అని హర్ ఉంది నార్ తిరితొర్. అని పర్తత్ నడ్చుమ్ మన్యలిర్ హారియేక్ బేమరినె అని యెడ్చి-దుక్చె మన్యలిర్కున్ చొకోట్ కీసెర్ సాత్తోర్. ³⁶ అస్సి గాయి్యు సెలొర్ అవ్ గొరెంగ్ బుజ్జె మాతపినయె, పర్తతంగ్ గుబ్బంగ్ పరిసన్చె దిస్సంగ్. తె పూర్ పారొ యేసున్ కివుల్ లాగ్. ³⁷ అస్సి తన్యర్ సిన్యలిర్ సంగ, "బెయె వెలె పంట కొయ్యెన్ వాత. బతి కొయ్యలిర్ బూయ్యలిర్ కమి మంతెర్. ³⁸ తన్య పంటతున్ కొయ్యె, బూయ్యలిర్కున్ రొహ ఇంజెర్ మాల్యల్ ఆయ్యల్ పర్చున్ పార్తన కీప్ట్" ఇంజెర్ వెప్తొర్.

‡ ఇద్ నమునత అర్తమ్: పడన బోదతున్ అని పూన బోదతున్ మీరి కియ వాయె. †† సులుడి వడుసెర్: యూదుల్కన రివజున్ పియ్యి, దుక్కుతున్ తొహ్లా సులుడి వడుసంతెర్.

అపొస్తలులు యేసు సారి కియ్యల్
(మార్కు 3:13-19; 6:7-13; లూక 6:12-16; 9:1-6)

10 అని యేసు తన్వర్ బార (12) జన్మ సిస్యలిర్కున్ కేయ్యి, బే-సుడుడ్ వాలెక్ బూత్కున్ తెండ్సి పూడ్డె, హరియేక్ బేమరినె అని యెడ్డి-దుక్నే మన్వలిర్కున్ చొకొట్ కియ్యె అదికార్ సీతోర్. 2 వూర్ బార జన్మ సిస్యలిర్ ఆయ్యలిర్ అపొస్తలుల్నంగ్ పొలోల్: సీమొన్, వేన్ పేతురు ఇంజెర్ కేయ్యెదిర్. అని వేనోర్ తముర్ ఆంద్రెయల్. యాకొబ్ అని వేనోర్ తముర్ యోహాన్, వీర్ ఇవిర్దె జెబెదయసుర్ మర్కె ఆందిర్.

3 పిలిపు, బర్లోముయి, తోమల్, టెక్స వసులి కియ్యల్ మత్తయి, ఆల్బయినోర్ మరి యాకొబు, తదయి ఇంజెర్ కేయ్యల్ లెబయి.

4 కననియతోర్ సీమొన్, అని యేసున్ దోక సియ్యల్ ఇస్కరియోత్ నాట్నోర్ యూదల్.

5 వీర్ బార (12) జన్మ సిస్యలిర్కున్ పర్తతగ సాంట్ ఇంజి యేసు సారి కీసెర్ ఇహిన్ బోద్ వెహ్టోర్: "దుస్రాక్ జాతింగ్ యేరియనగన్ ఆయి, సమరయ యేరియతంగ్ చహర్కనగన్ ఆయి సాన్కట్. 6 అవెన్ బద్ది, తప్పి సాత్తంగ్ గొరెన్ మోడి మన్వలిర్ ఇజ్రయేల్ పర్తతగన్ సాంట్. 7 వూర్ సాంజి, స్వర్గ్ న రాజ్ కరుమ్ వాత ఇంజెర్ బోద్ వెహట్. 8 అని యెడ్డి-దుక్నే మన్వలిర్కున్ చొకొట్ కియ్యె, సాతుర్కున్ నేండుసట్, పెర్న సొపితె మన్వలిర్కున్ సుడుడ్ కియ్యె అని బూత్కున్ తెండ్సి పూడట్. మీకున్ పుకొట్ పుడ్డ అదెన్ పుకొట్ సీమ్మ. 9 సానె, కూరతంగ్ కొతంగె ఆయి, సెలెకె తమతంగ్ కొతంగె ఆయి, మీవంగ్ కీసనగ ఇర్ని వోయ్యట్. 10 మిరట్ యాత్త కీసెకె, తెయ్యయ్ ఆయి, దుస్రాక్ పాంగుక్ ఆయి, చెపుల్కె ఆయి, బెడ్డెయ్ ఆయి మీ సంగ వోయ్యట్. బారితెకె కామ్ కియ్యలిర్కున్ బూతి తప్పక్ పుట లాగర్.

11 "అని మిరట్ బదె చహర్దెన్ ఆయి, బదె నాటెన్ ఆయి సాత్తెకె, మీకున్ కరుమ్ కీసల్ బోర్ మంతోర్ ఇన్వెల్ కరి కీసి, అగటల్ సానల్ వేరి వోనయ్ రోన్ మందన. 12 అద్ రోత్ రొపా కొజి వాటన్ మునె, 'సాంతి వాయి' ఇంజెర్ అద్ రోతుర్కున్ దండాన్ దొనన. 13 అద్ రోతుర్ మీకున్ కరుమ్ కీసల్ మందనిరె, మిరట్ వెహ్టా సాంతి వూర్కున్ పుటంత. సెలెకె అద్ సాంతి మిహ్న మల్ని వాంత. 14 బతి బోర్ మీకున్ కరుమ్ కియ్యెకెన్ ఆయి, సెలెకె మిరట్ వెహ్టాలిక్ కేంజ్యెకెన్ ఆయి, వోర్ ఆతొన రోతల్ సెలెకె, వూర్ ఆతుర్ నాట్నల్ పెసినెకె, మీవంగ్ కాల్కున్ తుండ్ర దుబ జడి కీసి † వరట్" ఇంజెర్ సిస్యలిర్కున్ యేసు వెహ్టోర్. 15 "తన్వ కియ్యల్ దివొసున్ నేటి, సాదొమ అని గొమొర నగుక్కుర్కున్ వాత సిక్స † వొర్నెనల్ మందర్ బతి, అద్ నాటున్ వాయ్యల్ సిక్స వోర్నె పర్వక్ మందంత. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్ ఇంజి, మీకున్ వెహ్టోర్ మంతోన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

సిస్యలిర్కున్ యేసు హిమత్ వెహ్టల్
(మార్కు 13:9-13; లూక 21:12-17)

16 "కేంజిట్! లాండిగలికున్ నడ్డుమ్ గొరెన్ సారి కీతపినయ్ మీకున్ ఆతుర్ మాయ్యలిర్ నడ్డుమ్ సారి కీసెర్ మంతోన్. అదెన్ సాటి తరస్కున్ దాత్ గియనై అని పారవత్ దాత్ కపట్ సెల్వక్ మందన.

17 బతి ఆతుర్ మాయ్యలిర్ బారితె దిహనై మంట్. వూర్ మీకున్ అదికారింగ్ కమరింగ హల్లి కింతెర్ అని తమ్వంగ్ సునగోక్కుగ మీకున్ చాట్నల్నె పాయుసంతెర్. 18 మిరట్ నా సిస్యలిర్ ఆత కాడ్డి, మీకున్ రాజలిర్ మునె, అదికారిర్ మునె యెరిసెర్ వోసి నిపుసంతెర్. అస్కె మోక పుడ్డ ఇంజి, రాజలిర్కున్ అని దుస్రాక్ జాతినుర్కున్ నా

† మీవంగ్ కాల్కున్ తుండ్ర దుబ జడి కీసి వరట్: యూదుల్కె ఆయిర్ వూరంగ్ జాగనగ యూదుల్కె సాత్తెకె, అవెనల్ వీడ్డి సానెకె తమ్వంగ్ కాల్కున్ అని పాంగుకున్ తుండ్ర దుబ జడి కీందిర్. బారితెకె దుస్రుర్ అని వూర జాగ గిర్ అస్ట్ బస్ట్ ఆత ఇంజెర్ సమ్మె మాందిర్. బూరై యూదుల్కె బగవంతన కబుడున్ వొపురో, వూర్కున్ యేసు గిర్ తన్వర్ సిస్యలిర్ అహ్నా కియన్ ఇంజెర్ వెహ్టోర్ మంతోర్. బారితెకె బగవంతల్ తమ్వంగ్ పాప్కున్ చుక్ చుకె మాయుర్ వూర్కున్ అస్ట్ బస్ట్ ఆతెర్ ఇంజెర్ సమ్మె మాంతోర్ అని సిక్స కీంతోర్. †† 10:15 పుట్గడ్డి 19:23-29

బారెత్ చొకొట్టు కబుర్ వెహన. 19 అచొరె బతి వూర్ మునె బతల్ వడ్డన అని బహాన్ వడ్డన ఇంజెర్ పరెసన్ ఆయ్యట్. అద్ గట్టుతె బతల్ వడ్డన ఇన్వెల్ మీకున్ అందంత. 20 బారితెకె, అద్ గట్టుతె వడ్డవలిర్ మిరట్ ఆయ్యట్ బతి, మీ బాబొ బగవంతల్ తన్వ ఆత్తుతె మీ సంగ వడ్డుసంతోర్. 21 మాయ్యలిర్ తమ్వంగ్ తాదల్-తమున్, అహ్నా బాబుర్ తమ్వంగ్ మర్కున్ మరన్ ఆయ్యె హల్లి కింతెర్. అని మరి-మియడ్ తమ్వంగ్ అవల్-బాబొన్ ఉల్ల ఆసి వూర జీవ యేతుసంతెర్. 22 నాపుర్ బక్తలిర్ ఆత కాడ్డి, † మీకున్ సమ్మిర్ పసంద్ కియ్యర్. బతి ఆక్రి వేరి సోసి కియ్యన్ బగవంతల్ బవి కీంతోర్. 23 వూర్ మీకున్ ఉంది చహర్దె తక్లిబ్ సీతెకె, ఉండె ఉంది చహర్దె పరర్ ఆసి సాంట్. ఇజ్రయేల్ దేస్సుంగ్ సమ్మె చహర్కె తిరిసి నా బారితె వెహ్టాక్ మనకెన్, స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్ ఆయ్యన్ నన మల్ని వాంతోన్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్ ఇంజి, వెహ్టోర్ మంతోన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

24 "సిస్యల్ తన్వోర్ గురున్ తెర్ డగుర్ ఆయ పరోర్. అహ్నా దాసి మూల్కున్ తెర్ డగుర్ ఆయ పరోర్. 25 తె సిస్యల్ తన్వోర్ గురున్ మోడి, అహ్నా దాసి తన్వోర్ మూల్కున్ మోడి, ఆతెకె గిర్ మస్ట్ ఆంత. రోతోర్ మూల్కె ఆయ్యల్ నాకునె బూత్నోర్ రాజల్ ఆయ్యల్ బయల్-జెబుల్ ఇంజెర్ కేయంతెర్ తె, అద్ రోతుర్ ఆయ్యలిర్ మీకున్తె ఉండె వెలె కరబ్బంగ్ పొరోల్కెనె కేయంతెర్.

బగవంతన్ వెరిసి తాకట్
(లూక 12:2-7)

26 "అదెన్ సాటి మిరట్ వూర్కున్ వెరిమట్. ముచ్చి ఇర్తంగ్ అవ్ అని మకుసి ఇర్తంగ్ అవ్ సమ్మె గిర్ తాత్కెర్ దిస్సల్ ఉంది వకత్ వాసెర్ మంత. 27 నన మీ సంగ సికటితె వెహ్టాలికున్ వేడ్డితె సమ్మిర్కున్ వెహట్. మీకున్ కుసయె వెహ్టంగ్ అవెన్ రొహ్మాంగ్ చత్కున్ పొరో తెర్గిసి పచర్ కీమ్మ. 28 అని పరస్తున్ జక పర్నె సాంజి, మేందొడున్ జక్యలిర్కున్ మిరట్ వెరిమట్. బతి పరస్తున్ అని మేందొడున్ గిర్ వాత్తగ వాట్నె, నాసెడుమ్ కియ పర్వల్ బగవంతన్ వెరియట్. 29 రండె కొట్టు పిటెన్ ఉంది కొత్త సాటి వొమురియ్? తప్పక్ వొమంతెర్! తెర్ బతి అవెనల్ ఉంది గిర్ మీ స్వర్గ్నోర్ బాబొన ఆగె సెల్వక్ దర్దురిత్ పొరో అరో. 30 అని మీవ తలతగ మన్వలిక్ సమ్మె కెల్కె గిర్ కహ్పా మంతంగ్. 31 బెయ్ వెలె కొట్టు పిటెన్ తెర్ బగవంతన నదుడి మిరట్ అదిక్ విలువతుర్ ఆందిట్. అదెన్ సాటి వెరివక్కు మంట్.

దుస్రుర్ మునె యేసున్ బారితె వోప్వల్
(లూక 12:8-9)

32 "పర్తత్ మునె నా బారితె వోప్వన్, స్వర్గ్నంగ మన్వల్ నా బాబొన్ మునె నన గిర్ వోన్ వొపంతోన్. 33 బతి పర్తత్ మునె, నా బారితె వొపొర్ వోన్, స్వర్గ్నంగ మన్వల్ నా బాబొన్ మునె నన గిర్ వొపొన్.

యేసునోర్ బక్తల్ తక్లిబ్కున్ వోర్నె లాగర్
(లూక 12:51-53; 14:26-27)

34 "నన దర్దురిత్ పొరో సాంతి సియన్ సాటి వాతొన్ ఇంజెర్ సోవ్ కియ్యట్. సాంతితున్ బద్ది తల్వర్ ఇన్వెల్ తక్లిబునె పియ్యి వాతొన్. 35-36 ఇత్తెకె, మరి బాబొన్ ఉల్ల, మియడ్ అవన్ ఉల్ల అని కోర్వడ్ పొరడున్ ఉల్ల ఆనల్ కింతోన్. † వొరోర్ మాయ్యున్ వోన్ రోతుర్ వెలె పగ-దార్కె ఆంతెర్. 37 తన్వర్ అవల్-బాబొనె ఆయి, తన్వర్ మరి-మియడునె ఆయి, నాకున్ తెర్ అదిక్ పెర్నె కీనుర్దె, వోర్ నా పెజెయ్ వాయ్యె కామ్ సియెర్. 38 తన్వ తన దుక్కుంగ్-తక్లిబ్కె ఇన్వెల్ మొదున్ కాంచి, నా సంగ వాయెర్ వోర్ నాకున్ కామి సియెర్. 39 తన్వ జీవతున్ బవి కీక ఇన్వెల్, తాన్ సుటి కియ లాగర్. బతి నా సాటి తన్వ జీవతున్ సుటి కియ్యల్, తాన్ దకుస పరంతోర్.

† నాపుర్ బక్తలిర్ ఆత కాడ్డి: గ్రీకు బాసతగ, 'నా పొరోల్కున్ హిందల్' ఇంజెర్ మందంత. †† 10:35-36 మీక 7:6

నియత్యోన్ పుట్టల్ పండి
(మార్క్ 9:41)

40 "మీకున్ కరుమ్ కియ్యల్, నాకున్ గిర్ కరుమ్ కింతోర్. నాకున్ కరుమ్ కియ్యల్, నాకున్ రొహ్మాన్ వోర్ బాబోన్ గిర్ కరుమ్ కింతోర్.
41 వొరొర్ మాయ్యల్ పర్వక్తన్ మాని కిసి కరుమ్ కినురై, వోర్ పర్వక్తన్ పుట్టల్ పండియ్ వేన్ గిర్ పుటంత. అని బోరె ఆయి నియత్యోన్ మాని కిసి కరుమ్ కినురై, వోర్ నియత్యోన్ పుట్టల్ పండియె, వేన్ గిర్ పుటంత. 42 అని బోరె ఆయి, నా సిస్యలిర్ ఇంజెర్ మీకున్ చంబుమెన్ కిన్ యేర్ సీసుర్ తెర్, వోన్ తవ్వక్ తాన పండి పుటంత. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్టోర్.

యోహాన్ తన్వర్ సిస్యలిర్కున్ యేసునగ సారి కియ్యల్
(లూక 7:18-35)

11 యేసు తన్వర్ బార జన్మ సిస్యలిర్కున్ అహాన్ ఆగె సియ్యల్ ఆత పెజె, అద్ యేరియతంగ్ సన్వె చహర్కనె బోద వెహ్లా అని పచర్ కియ్యె అగటల్ పెసితోర్. 2-3 టానెతగ కోండె మాసి మన్వల్ బాప్టిస్మ సియ్యల్ యోహాన్ అవ్ కిరిస్టు కియ్యలిక్ కామ్మున్ బారెతె కింజ్టోర్. అని తన్వర్ సిస్యలిర్ సంగ, "వాయ్యె మన్వల్ బచి కియ్యని † నిమెయ్ ఆంది కి? సెలెకె మమొట్ ఉండె వొరొన్ సాటి సూడ్సర్ మంద లాగర్?" ఇంజెర్ వోన్ పూసి కిప్స్" ఇంజె యేసునగ రొహ్మాన్. 4-5 తె యేసు వూర్ సంగ, "గుడ్డిర్ సూడ్సర్ మంతెర్. లేంగ్లిర్ తాక్సెర్ మంతెర్. పెర్న నొపిసుర్ చొకోట్ ఆసెర్ మంతెర్. చెప్టిర్ కేంజ పర్సెర్ మంతెర్. సాతుర్ నేండ్సెర్ మంతెర్. గరిబ్బ్ చొకోట్టు కబుర్ కేంబెర్ మంతెర్. ఇహిన్ కడ్సె సూడ్సర్ అని కెమ్సె కేంజ్జెన్ మిరట్ మల్సి సాంజి, యోహాన్సున్ వెహట్. 6 అహ్నా నా బారెతె అనమిన ఆయెర్ వోర్ ఆసిర్వాద్ యేతంతోర్ ఇంజి, వోన్ వెహట్" ఇంజెర్ వూర్కున్ జవబ్ సీతోర్.

7 యోహాన్ సారి కీతుర్ వూర్ మల్సి సాత్త పెజె, యేసు అగ మన్వల్ మాందితున్ సంగ యోహాన్సున్ బారెతె, "బోడి గుటనెకె మిరట్ బాతోన్ సూడన్ సాటి సాత్తిట్? వడిదె హికె-హికె మెలివల్ జాడిత గున్సున్ దాత్సోన్ సూడ్తె సాన్కీ కి? 8 ఆతోన్ సూడ్తె ఆయ్యెకె ఉండె బాతోన్ సూడ్సోమ్ ఇంజెర్ సాత్తిట్? సోబతంగ్ పాంగుక్ పొండ్తోన్ సూడ్తె సాత్తిట్ కి బతల్? సెలె, సుక్-బోగ్గి పిసెర్ సోబతంగ్ కప్టింగ్ కెర్వలిర్ రాజలిర్ మన్వలిక్ మహల్కనగ మందంతెర్! 9 తె బతతున్ సాటి సాత్తిట్? మిరట్ పర్వక్తన్ సూడన్ సాటిసె సాత్తిట్ ఇంజెర్ నన ఇంతోన్. వోర్ పర్వక్తన్ తెర్ డగుర్ ఆందుర్. 10 వేర్ యోహాన్సున్ బారెతె గ్రెంతనగ, 'ఇచుల! నావోర్ కల్లియన్ నీకున్ తెర్ మునె రొహంతోన్. వోర్ నీ సాటి సరి తయర్ కింతోర్" †† ఇంజెర్ లిహి కిసి మంత.

11 "దునియతుర్ సప్టిర్గటల్ † బాప్టిస్మ సియ్యల్ యోహాన్సున్ తెర్ డగుర్ బోరె సెలొర్. బతి స్వర్గన రాజాన్ రొహి చుడుర్ ఆసి మన్వల్, †† యోహాన్సున్ తెర్ డగుర్ ఆంతోర్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్.

12 బాప్టిస్మ సియ్యల్ యోహాన్ పచర్ కియ్యల్ సురు కీతోర్. అగటల్ నేండె వేరి బావ్-బక్తి వాలిర్ జుల్తె స్వర్గన రాజ్కుగ నేంగై, కోసిద్ కిసిర్ మంతెర్. 13 మోసిన కానున్గ అని తోతుర్ పర్వక్తిర్ సప్టిర్ గిర్ ఇద్ గట్టుతున్ బారెతె యోహాన్ వానల్ వేరి వెహ్టోర్. 14 నన వెహ్టెడున్ బరోన్ కీకోమ్ ఇంద్రిట్తె, బవిసత్తె వాయ్యె మన్వల్ యేలియ పర్వక్తి వేర్ యోహానె ఆందుర్. 15 ఇదెన్ అర్మమ్ కియన ఇంద్రిట్తె, చొకోట్ కేంచి తేన్ బారెతె సోంట్ కిప్స్! 16-17 ఇద్ పిడితుర్కున్ బాతుర్ సంగ నిపుసి బేద్-బావ్ తోహ్క? వూర్ బోన్ దాత్ మంతెర్? ఇత్తెకి బాజర్తె ఉచ్చి,

† బచి కియ్యని: తమ బచె మాయ్యె, బగవంతల్ నేమి కీతోర్ రాజల్ ఆయ్యల్ కిరిస్టున్ సాటి యోదుల్, సూడ్సెర్ మత్తెర్. †† 11:10 మలాకి 3:1 † దునియతుర్ సప్టిర్గటల్: వెయ్యెక్ మియ్యర్గటల్ ఇంజెర్ గ్రీకు బాసతగ మంత. †† స్వర్గన రాజాన్ రొహి చుడుర్ ఆసి మన్వల్: ఇత్తెకె తన్వర్గ దిల్కనగ బగవంతల్ రాజ్ తాకున్లె వొప్పుర్.

'మమొట్ మీ సాటి సులుడి ఉహ్కతోమ్. బతి మిరట్ యేంద్రికి. మమొట్ సాతోన్ సాటి పాట వాల్తోమ్. బతి మిరట్ ఆడ్కి' ఇంజెర్ వడ్కవలిర్ చుడుక్ కాండిర్ దాత్ మంతెర్. 18 బారితెకె యోహాన్ వాసి, తిన్వక్ అని ఉన్వక్ మత్త కాడ్కి, 'వోన్ బూత్ సోప్తి మాత' ఇంజెర్ మిరట్ ఇంతిట్. 19 అని స్వర్గనోర్ మాయ్యల్ తింజెర్ అని ఉంజెర్ వాత కాడ్కి, 'ఇచుల వేర్ పుదెలల్, కల్-పిదెడల్, టెక్కు వసులి కియ్యలిరో అని పాపిరో సోప్తల్' ఇంజెర్ మిరట్ ఇంతిట్. బతి బగవంతన బుది-గియన్సున్ పియ్యి తాక్కులిర్, అద్ బుది-గియన్ సతెమ్ ఆంద్ ఇంజి, నిరుపన్ కింతెర్" ఇంజెర్ యేసు వెహ్టోర్.

బగవంతల్ తస్వ కియ్యల్ దినమున్ నేటి వాయ్యల్ సిక్కు
(లూక 10:13-15)

20 యేసు బచొంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మి కీతె గిర్ బతి, చహర్తగ మన్వలిర్ కహితుర్ తమ్వంగ్ పాప్పున్ బారెతె చుక్ చుకె మాయ్యకి అని తమ్వ మన్వన్ మార్కున్మకి. తె వూర్కున్ ఇహిన్ దమ్మి సీతోర్: 21 "రేయ్! కొరజెన్ అని బెత్తుయిద చహర్కనుర్నిట్! మీకున్ సిక్కు తపా. మీ నడ్డుమ్ కీతంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మి, తూరు అని సీదోన్ చహర్కనె కియ్యడ్ ఇత్తెకె, వూర్ బస్సియె తమ్వంగ్ పాప్సనల్ చుక్ చుకె మాసి, వూర్ తమ్వ మేందొడగ బుయ్యి పోతెంగ్ గూండి కిందిర్ అని తలత్ పొరో నీర్ వాట్సెదిర్. ††22 నన వెహ్టెల్ బతల్ ఇత్తెకె, తస్వ కియన్ నేటి, మీకున్ వాయ్యల్ సిక్కుతున్ తెర్ తూరు అని సీదోన్తుర్కున్ వాయ్యల్ సిక్కు సోసి కిన్ల మందంత. 23 రేయ్! కెవర్నహోమ్ చహర్తుర్నిట్! మీకున్ స్వర్గనగ మాన్ పుటంత ఇంజెర్ సోంచె కియ్యట్. బూడ్ సాన లోకమ్మగ అరంతిట్. మిహ్ కియ్యలిక్ మయ్యతంగ్ కామ్మి సోదోమ ఇన్వల్ నగుడె కియ్యడ్ ఇత్తెకె, అద్ నేండె వేరి గిర్ నిల్సి మందు. 24 తస్వ కియన్ నేటి మీకున్ వాయ్యల్ సిక్కుతున్ తెర్, సోదోమ నగుడున్ వాత సిక్కు †† సోసి కిన్ల మందంత ఇంజి, మీకున్ వెహ్చెర్ మంతోన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

అవితుర్ వూర్కున్ ఆరమ్ సియ్యల్
(లూక 10:21-22)

25-26 అద్ గట్టుతె యేసు, "బాబ! నిమె దర్తురిత్ అని హాబడున్ మాల్కుని ఆంది. నీకున్ సమ్మెత్ పొరో అదికార్ మంత. నిమె తెలివి అని గియన్ వాలిర్కున్ ఇవ్ గొస్టింగ్ బహ్రి అరుస్వక్నె, చుడుర్-కాండిర్ దాత్ మన్వలిర్కున్ ఇవెన్ వెహ్చి తోహ్టా. యే బాబ! అహాన్ కియ్యలె నీవ ఇచ ఆంద్. అదెన్ సాటిసె నీకున్ పార్తన-వింతి కిసిర్ మంతోన్. 27 నా బాబో సమ్మెతున్ నా కెయ్యె సీతోర్. బాబోన్ తప్పసి మరి ఆయ్యల్ నా బారెతె బర్పుర్ బోనె టావ సెలె. అహ్నా మరిన ఆయ్యల్ నాకున్ తప్పసి, బాబో బోర్ ఇన్వల్ బోనె టావ సెలె. అని మరి ఆయ్యల్ నన బాబోన్ బారెతె బోన్ వెహ్చి-తోహ్టా పసంద్ కింతోనొ, వూర్కున్ గిర్ బాబో టావయె" ఇంజెర్ వెహ్టోర్.

28 అస్క యేసు, "వెలె తక్లిబ్నె వజన్ తోచ్చి తాక్కులిర్ దునియతుర్ లోకుర్నిట్! మిరట్ సప్టిర్ నహ్ వరట్. నన మీకున్ ఆరమ్ సీతోన్. 29-30 నావ జావ మిరట్ కాంచి, నహ్టల్ కరియట్. నన సాంతి వాలెన అని చుడుర్-పాన్తె మన్వన ఆందున్. బారితెకె నావ జావ హల్కీ మందంత. అని తాన వజన్ గిర్ వెలె కమి మందంత. ఇదెన్ హిందల్ మీకున్ ఆరమ్ పుటంత" ఇంజెర్ వెహ్టోర్.

యేసున్ సవల్ పూసి కియ్యల్
(మార్క్ 2:23-28; లూక 6:1-5)

12 ఉంది ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి యేసు తన్వర్ సిస్యలిర్ సంగ, పంతు మన్వలిక్ వహుక్తిల్ వీధెర్ మత్తోర్. అస్క తన్వర్ సిస్యలిర్ ఇచుంగ్గి కొయ్యి తిన్వల్ సురు కీతెర్. 2 అద్ సూడ్చి

†† వూర్ తమ్వ మేందొడగ బుయ్యి పోతెంగ్ గూండి కిందిర్ అని తలత్ పొరో నీర్ వాట్సెదిర్: తోతె తస్వ దుక్కుతున్ దుసుర్కున్ తోహ్టా, ఇహిన్ కిందిర్. ††† 11:24 పుట్గడ్డి 19:23-29

కహితుర్ పరిసయుల్, "ఆరమ్మ దివొసున్ బారెత హుకుమున్ పియ్యి, కియ్య అద్ కామున్ నీవుర్ సిస్యలిర్ బారి కీసెర్ మంతెర్?" † ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్. 34 తె యేసు, "దావిద్ రాజల్ అని వోసుర్ సోప్లిర్ కరుసాతెర్. అస్సి, బగవంతన పార్తన-వింతి కియ్యల్ డెరతగ వోర్ సాత్తొర్. అని కటొడలిర్ ఆయ్య, బోరె తిన్లె హక్ సెలె అవ్ నివొద్దుంగ్ సారింగ్ తెండ్డి, తన తిత్తోర్ అని తన్వ సంగ మన్వలిర్కున్ గిర్ సీత్తోర్ ఇన్వల్ మిరట్ దర్మ-ర్తనగ వాచి కియ్యకి కి బతల్?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 5 అని, "అచొరె ఆయ్య మందిర్తగ ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి వంత పియ్యి సేవ కియ్యలిర్ కటొడలిర్ అంటిత్ కామ్ కియ వచొ. అద్ తప్ ఆయు ఇన్వల్ మోసిన కానున్తగ మంత. అదెన్ మిరట్ వాచి కియ్యకి కి బతల్? 6 అద్ మందిర్తన్ తెర్ డగుర్ వాలె ఇగ మంతొర్ ఇంజెర్ మికున్ వెప్పొర్ మంతొన్. 7 'నా సాటి బలిదాన్య్ సీప్త్ ఇన్వడున్ బద్ది, దుస్సుర్ పొరొ మిరట్ దయ తొహన ఇంజెర్ కోరంతొమ్" †† ఇన్వల్ వచన్త అర్తమ్ కరె మాసి మన్మడ ఇత్తెకె, మిరట్ బోల-పాన్లె మన్వలిర్ తన్వ కీసి మన్విట్. 8 బతి ఇద్ ఆరమ్మ దివొసున్ పొరొ స్వర్గ్నొర్ మాయ్యల్ మాల్యల్ ‡ ఆసి మంతొర్" ఇంజెర్ జవబ్ సీత్తోర్.

కెయ్ అర్చి మన్వన్ చొకోట్ కియ్యల్
(మార్క్ 3:1-6; లూక 6:6-11)

9 అని యేసు అగటల్ పెసిసి, వూర సునగోగ్గగ సాత్తోర్. 10 అగ రొపా కెయ్ అర్చి మన్వల్ వొరొర్ మాయ్యల్ మత్తోర్. యేసున్ పొరొ కసుర్ వాటన ఇంజెర్ సూడ్సొర్ మన్వలిర్ పరిసయుల్, "వేర్ మాయ్యన్ ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి చొకోట్ కియ్యల్ నాయమె ఆంద్ ఇంతి కి?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 11 తె యేసు వూర్ సంగ, "మిహ్టటల్ బోనె ఆయి ఉంది గొరె మంత ఇంటు. అద్ ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి డొడొతగ అర్కెకె, తాన్ పొరొ తెండ్విటియ్? తప్వక్ తెండంతిట్! 12 అద్ గొరెత్ తెర్ మాయ్యల్ బెయ్ వెలె విలువతొర్ ఆందుర్. అదెన్ సాటి ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి మాయ్యన్ చొకోట్ కియ్యల్ నాయమె ఆంద్" ఇంజెర్ వెప్తోర్. 13 అని కెయ్ అర్చి మన్వన్ సంగ, "నీవ కెయ్ చహ" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. తె వోర్ కెయ్ చప్పాకెనె, వోన్ ఉండె ఉంది కెయ్యున్ మోడి బర్పుర్ చొకోట్ ఆత. 14 బతి వూర్ పరిసయుల్, బహ్రి సాంజి, యేసున్ జకన ఇంజెర్ పిలన్ వాట్టెర్. 15 తె యేసు అద్ కరి కీసి, అద్ సునగోగ్గల్ సాడిత్తోర్. వోన్ పెజెయ్ వెలె మాంది సాత్తెర్. వూర్గటల్ బేమరినె మన్వలిర్ సమ్మిర్కున్ చొకోట్ కీతెర్. 16 అని, "నా బారెతె బోనె వెహ్టట్" ఇంజెర్ డమ్మి సీత్తోర్. 17 యేసయ పర్వక్తన్ తోడొ బగవంతల్ లిపా కియ్యున్తంగ్ వచన్క పూరె మాయన్ సాటి అహన్ జర్గ్త.

18 "ఇచుల! వేర్ సేవ్కన్ నన నేమి కీతొన్. వేన్ హిందల్ నాకున్ వెలె ఆనంద్ లాగ్గెర్ మంత. వేర్ లాడ్సొర్ సేవ్కన్ పొరొ నా ఆత్మతున్ ఇరంతొన్. వేర్ దుస్రాక్ జాతినుర్కున్ నాయమున్ బారెతె చపర్ కీంతొర్. 19 వేర్ జర్గ్ కియెర్ సెలెకె జోర్గ్ కిలియెర్. అని వేన్ లేంగ్ గిర్ బాజర్కనగ బోనె కేంజె వాయు. 20 నాయ్యున్ మెయుస్సల్ వేరి కమ్-జొర్ వాలిర్కున్ బూడ్ అరుస్వక్ మందంతొర్. అని జిగి సెలె వూర్ పొరొ దయ తొహంతొర్. ††1 అని వేన్ పొరొడగ దుస్రా జాతితుర్ బరొస అని ఆస ఇరంతెర్" †† ఇంజెర్ మంత.

† ఆరమ్మ దివొసున్: బగవంతల్ వెహ్టపియ్ యూదుల్, ఉంది వార్డున్ రొపా ఉంది దియ, సబల్ ఇంజి, అద్ నేటి కామ్మ. ఆపుసి ఆరమ్ కీందిర్. వూర్ సంగంగ్ ఊస్సెసి తిన్వడున్ కామ్ ఇంజెర్ యూదుల్, సొంచ్ కీందిర్. †† 12:7 హోసెయ 6:6 ‡ మాల్యల్: ఇత్తెకె బతల్ కియన్ అని బతల్ కియ్య ఇన్వల్ అదికార్ వోన్ కెయ్ మందంత. †† కమ్-జొర్ వాలె జాడితున్ ఉరుసొర్. అని మలెనె ఆయ్యల్ డెవెత వాతితున్ పిహోర్. †† 12:21 యెసయ 42:1-4

బూత్స్ సోప్రె మాసి మన్వల్ మూకన్ చొకోట్ కియ్యల్
(మార్క్ 3:20-30; లూక 11:14-23; 12:10)

22 అస్సిన్ కహితుర్, బూత్ సోప్రె మాసి, గుడ్డి అని మూకల్ ఆసి మన్వన్ వొరొన్ యేసునగ పియ్యి వాతెర్. వోన్ యేసు చొకోట్ కీతొర్. తె వోర్ సూడ్సల్ అని వడ్కవల్ సురు కీతొర్. 23 అద్ సూడ్సి మాంది సమ్మిర్ గుల్ ఆసి యేసున్ బారెతె, "వేర్ మోక దావిద్నా కాన్దాన్తోర్ ఆందురొయ్ బతల్?" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. 24 బతి బన్యెతె పరిసయుల్, అదెన్ బారెతె కేంజెరొ, అస్సి, "ఎహో! వేరె బూత్స్ నొర్ రాజల్, బయల్-జెబుల్ †† సక్తితెన్ బూత్స్ తెండ్డి పూడ్సొర్ మంతొర్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. 25 తె యేసు వూర మన్వ సొంచున్ కరి కీసి, "బది మని ఉంది రాజ్ తన్వ తన్య ఉల్ల ఆసి, పాకె మాయరె, అద్ నాసెడమ్ ఆంత. హర్ చహర్తర్ సెలెకె హర్ రోతుర్ తమ్మ తమ ఉల్ల ఆసి, పాకె మాన్దిర్, అద్ చహర్ అని రోన్ నాసెడమ్ ఆంత. 26 తె సయ్యన్ తన్వ తనకునె బయ్యన్ ఆసి తెండ్డి పూడమర్ తె, వోన్ రాజ్ బహన్ నిల పరర్? అసలె నిల పరో! 27 నన మోక బయల్-జెబుల్ సక్తితె బూత్స్ తెండ్డి పూడంతొన్ బెహెతె, మీ లోకుర్ బోన్ సక్తితె అవెన్ తెండ్డి పూడ్సొర్ మంతెర్? మిరట్ ఇన్వల్ తప్ ఆంద్ ఇంజెర్ మీవురె నిరుపన్ కీసెర్ మంతెర్. 28 మోక నన బగవంతన ఆత్మత సక్తితె ఇప్ బూత్స్ తెండ్డి పూడ్సొర్ మంద్యతె, బగవంతన రాజ్ మిహ్ వాసిన్ మంత ఇంజెర్ కరి కీప్త్. 29 బోరె ఆయి వొరొర్ సక్తివంతన రోతగ లూటి కియ్యె సొందన ఇత్తెకె, వోన్ మొదొల్ దొప్పి వాట బీగర్ వోన్ రోతున్ లూటి కియ పరొర్. వోన్ మొదొల్ దొహ్కెనె, అద్ రోతున్ లూటి కియ పరంతొర్. 30 నా బాజున్ మనొర్ వోర్, నాకున్ ఉల్ల తిరివల్ ఆంతొర్. పగ్గె మాసి మన్వలిర్కున్ నా సంగ మీరి కియెర్ వోర్, బుజ్జె కియ్యల్ ఆంతొర్.

31 "అదెన్ సాటి నన వెహ్టల్ బతల్ ఇత్తెకె, మాయ్యలిర్ కీత హర్ పాపున్ అని రెప్పి వడ్కత హర్ గొస్తితున్ బగవంతల్ మాపి కియ పరంతొర్. బతి బగవంతన ఆత్మతున్ బోరె రెప్పి వడ్కమర్తె, వోన్ అసలె మాపి పుటొ. 32 స్వర్గ్నొర్ మాయ్యన్, బోరె రెప్పి వడ్కతెకె, వోన్ మాపి పుటర్. బతి బగవంతన పవిత్ర ఆత్మతున్ బోరె రెప్పి వడ్కమర్తె, వోన్ మాత్రమ్ ఇద్ పిడితగన్ ఆయి, వాయ్యల్ పిడితగన్ ఆయి, బగవంతల్ మాపి కియెర్.

మర అని పండిత నమున వెహ్వల్
(లూక 6:43-45)

33 "పండితున్ పియ్యి బాతల్ మర ఇన్వల్ కరె మాంత. చొకోట్టు మర మత్తెకె, చొకోట్టుంగె పండింగ్ సాదంత. వాయుట్టు మర మత్తెకె, వాయుట్టుంగె పండింగ్ సాదంత. 34 మిరట్ విక్ వాలె తరన్కన్ గం పిలన్ దాత్తుర్ ఆందిట్. మిరట్ కరెబలిర్ ఆసి చొకోట్టుంగ్ అని నాయమ్మంగ్ గొస్టింగ్ బహన్ వడ్క పర్కిట్? బారిత్తెకె దిల్లగ నించి మన్వడునె తొడ్డి వడ్కంత. 35 చొకోట్సొర్ మాయ్యల్ తన్వ దిల్లగ మన్వలిక్ చొకోట్టుంగె బహ్రి అరుసంతొర్. అని కరెబల్ తన్వ దిల్లగ మన్వలిక్ కరబ్బంగె బహ్రి అరుసంతొర్. 36 బతి నన వెహ్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, మాయ్యలిర్ వడ్కవల్ హర్ ఉంది కరబ్ గొస్తిత లెక తన్వ జర్గన్ నేటి వెహ లాగర్. 37 బారిత్తెకె నిమె వడ్కవలిక్ గొస్టిన్ పియ్యి, నిమె నియత్సొని సెలెకె కరెబని ఇన్వల్ తన్వ కియన్ నేటి నిర్నయ్ జర్గంత" ఇంజెర్ యేసు వెప్తోర్.

యోన పర్వక్తన్ బారెత నిసని
(మార్క్ 8:11-12; లూక 11:29-32)

38 అద్ ఆత పెజె, కహితుర్ సాస్తిరెర్ అని పరిసయుల్, యేసున్ సంగ, "బోద గురు! నిమె మాకున్ ఉంది మయ్యత కామ్ కీసి తొహన ఇంజి కోరంతొమ్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. 39 బతి యేసు, "ఇద్ పిడితుర్

††† ఇత్తెకె సయ్యన్త ఉండె ఉంది పొరొల్ ఆంద్.

కరబలిర్ అని వీర్ కియ్యలిర్ † మయ్యత కామున్ సాటి పూసి కీసెర్ మంతెర్. సిరివ్ యోన †† పర్వక్తన నిసనితున్ తప్పసి, దుస్తా బదె నిసని వూర్కున్ తోహ్వల్ జారత్ సెలె. 40 బహునై యోన పర్వక్తల్ డగుర్ మీన్ల పెటితగ మూండ్ రాత్క్, మూండ్ దిహంగ్ మత్తోరో, అహ్నా స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్ మూండ్ రాత్క్, మూండ్ దిహంగ్, దర్దురిత్ రొహి మందంతోర్. 41 యోనల్ బోడ వెహ్నాకెనె నిసెవతుర్ తమ్యంగ్ దిల్కొనగ చుక్ చుకె మాతెర్. ఇంకె ఇగె నిల్చి మన్వల్ యోనన్ తెర్ డగుర్ వాలె ఆందుర్. తెర్ బతి మిరట్ చుక్ చుకె మాసెర్ సెల్వ్. అదెన్ సాటి తస్య కియ్యల్ దివోసున్ నేటి, నిసెవ నగుడుర్ సమ్మిర్, ఇద్ పిడితుర్ బరోబర్ నిల్చి, వీర్ తవ్ కీతెర్ ఇంజెర్ పిరది కీంతెర్.

42 "అదె తీర్దె కాల్యడ బాజ్కె మన్వల్ దేస్స రాని † సాలోమొన్తంగ్ గియన్ వాలె గొస్టింగ్ కేంజె బెయ్ లంగ్గు దేస్సల్ వాత. ఇంకె ఇగె నిల్చి మన్వల్, సాలోమొన్ †† రాజన్ తెర్ డగుర్ వాలె ఆందుర్. తెర్ బతి మిరట్ నావంగ్ గొస్టింగ్ కేంచెర్ సెల్వ్. అదెన్ సాటి తస్య కియ్యల్ దివోసున్ నేటి, అద్ రాని ఇద్ పిడితుర్ బరోబర్ నిల్చి, వీర్ తవ్ కీతెర్ ఇంజెర్ పిరది కీంత" ఇంజెర్ వెహ్నోర్.

కరబ్ మాయ్యలిర్ బారెతె వెహ్వల్
(లూక 11:24-26)

43-44 "బూత్ వొరొన్లటల్ పెసిసి సొత్త పెజె, యేర్ సెలె అవ్ జాగనగ ఆరమ్ యేత్త, ఇంజెర్ అద్ తిరియంత. బతి ఆరమ్ బగనె పుట్ట్య కాడ్కి, 'సుటి కీసి వాత అదె రోన్ మల్చి దాక' ఇంజెర్ ఇంత. అని అగ సొంజి సూడెకె, అద్ రోన్ చొకోట్ చక్చె సియ్యి, సమ్మె సచ్చి కీసి, మన్వల్ తాన్ దిసంత. 45 అస్సె, తనకున్ తెర్ వెలె కరబలిక్ ఉండె యేడుంగ్ బూత్కున్ తస్య సంగ పియ్యి వాంత. అవ్ సమ్మె అద్ రోతగ మన్వల్ సురు కీంతంగ్. ఇదెన్ హిందల్, వోర్ మాయ్యన గతి మొదొడున్ తెర్ ఉండె అదిక్ కరబ్ ఆంత. కరబ్బు బుదితె తాక్వలిర్ ఇద్ పిడితుర్కున్ ఈతలె గతి వాంత" ఇంజెర్ వెహ్నోర్.

అవల్ అని తముక్ యేసునగ వాయ్యల్
(మార్క్ 3:31-35; లూక 8:19-21)

46 యేసు పర్వత్ సంగ అహన్ వెహ్నోర్ మనెకె, వోన అవల్ అని తముక్ వోన్ సంగ వడ్కున ఇంజెర్ వాసి అగ బస్తి నిల్చి మత్తెర్. 47 తె మాందితల్ వొరో యేసున్ సంగ, "నీవ అవల్ అని తముక్ నీ సంగ వడ్కున ఇంజి, బస్తి నిల్చి మంతెర్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 48 బతి యేసు, "బద్ నావ అవల్ ఆంద్? బూర్ నావుర్ తముక్ ఆంద్?" ఇంజెర్ ఇంజి, 49 తన్వర్ సిస్యలిర్ బాజన్ కెయ్ సూట్సి, "ఇచుల! నావుర్ తముక్ అని అవల్ ఆంద్. 50 బోర్దె స్వర్గ్నగ మన్వల్ నా బాబొ బగవంతన ఇచతున్ పియ్యి తాకంతెరో, వూరె నావుర్ తముక్, నావ సెలడె అని నావ అవల్ ఆంద్" ఇంజెర్ వెహ్నోర్.

విజ వీత్వల్
(మార్క్ 4:1-9; లూక 8:4-8)

13 అద్ నేటినె యేసు తస్య రోతల్ బహి సొంజి, సమ్మూర్త డర్దితగ ఉత్తోర్. 2 తె యేసున్ సిర్కుట్ వెలె మాంది గుబ్బంగ్ గుబ్బంగ్ మీర మాత కాడ్కి, వోర్ ఉంది రూకతగ ఉత్తోర్. పర్వ సమ్మిర్ గిర్ సమ్మూర్త డర్దితగ నిల్చెర్. 3 అస్సె, వోర్, తీర్-తీర్దంగ్ గొస్టింగ్ నమునన రూమ్మె ఇహిస్ బోడ వెహ్నోర్: "వొరో కేతిదారల్ విజ వీతన్

† వీర్ కియ్యలిర్: ఇత్తెకె బగవంతనగ బరోస ఇర్వకి వూర్ ఇంజెర్ ఇగె అర్తమ్.
†† నిసెవ నగుడున్ బగవంతల్ నాసిడమ్ కియ్యల్ మత్తోర్. వూర్కున్ కాబాడన ఇంజెర్ యోన పర్వక్తన్ నేమి కీతొర్. బతి యోనల్ అగ సొన్వక్నె దుస్తా జాగ సొన్వన్ పెసిత్తోర్. అస్సె, యోనన్ పెర్చ మీన్ మింగ్. మూండ్ రోక్క్, తాన పెటితగ ఇర్చి, వోన్ డర్దితె కాకున్చల్ కీతొర్. అని నిసెవ నగుడె సొంజి, బగవంతల్ వెహ్నా గొస్టి పచర్ కీతొర్. అద్ గొస్టితున్ వొహ్చి, వూర్ బచె మాతెర్. యోన 1:1-4:11; మత్తయి 16:4; లూక 11:29 † 12:42 1వ రాజలిర్ 10:1-13 †† సాలోమొన్ రాజల్ దావిదు రాజనోర్ మరి ఆందుర్. వేన్ మునె అని వేన్ పెజె దర్దురిత్ పొరో అచోర్ గియన్ వాలె రాజల్ బోర్ సెలె మత్తోర్.

సాటి వాన్జె సొత్తోర్. 4 అహన్ వోర్ విజ వీచ్చెర్ మనెకె, ఇచుస విజ సర్దున్ పొరో అర్త. అద్ విజతున్ పిటెంగ్ వాసి పెర్చి తిత్తంగ్. 5-6 ఉండె ఇచుర్ విజ పాట బొమితగ అర్త. అద్ విజ వెయ్యోన్ మొడొక వాత. బతి అగ తోడి వెలె కోల్ సెల్వ్ సొంజి, అవెనంగ్ సీర్క్ కోల్ పార్చికి. అదెన్ సాటి బస్కెతె పోడ్డె పెసితయె అస్సె, యెదితె కిడ్డె-మొడ్డె వత్తంగ్. 7 ఉండె ఇచుస విజ చహ్మానంగ్ పొదెలనగ అర్త. అద్ విజతంగ్ మొలోకన్ బరోబర్ చహ్మానంగ్ పొదెలంగ్ గిర్ బెర్గ్త కాడ్కి, మొలోకన్ అవ్ దాబి కీసి వాడ్తంగ్. 8 అని ఉండె ఇచుస విజ చొకోట్టు బొమితగ అర్త. అద్ విజ (పిర్, బెర్గ్త, సెన్ ఆత, బరె మాత అని దానెనె నింత) బెర్చి, కహిత బర్చుర్ నూర్ పాల్, కహిత సాట్ పాల్, ఉండె కహిత తీస పాల్, పంట పండ్. 9 ఇదెన్ అర్తమ్ కియన్ ఇంద్చిత్తె, చొకోట్ కేంచి తెన్ బారెతె సోమ్ కీమ్ప్!" ఇంజెర్ వెహ్నోర్.

యేసు నమునన రూమ్మె బోడ కియ్యల్ కారన్
(మార్క్ 4:10-12; లూక 8:9-10)

10 సిస్యలిర్ వాసి యేసున్, "పర్వతున్ సంగ నిమె బారి నమునన రూమ్మె వెహ్నోర్ మంతి?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 11 తె యేసు వూర్ సంగ, "స్వర్గ్న రాజన్ బారెత మక్తితె మన్వల్ సత్తు గియన్చున్ కరి కియ్యల్ మొక బగవంతల్ మీకున్ సీతొర్ బతి, దుస్తూర్ కహితూర్కున్ సియ్యకి. 12 బోర్దె నావ బోడతున్ దిహన్తె కేంజంతోరో, వోన్ ఉండె అదిక్ అర్తమ్ ఆనల్ బగవంతల్ గియన్ సీంతొర్. అస్సె, వోన్ బర్చుర్ మందంత. అని బోర్దె దిహన్తె కేంజొరో, వోర్ కేంజు అద్ గిర్ సొడెయంత. 13 అదెన్ సాటి నన నమునంగ్ యేచ్చి వెహంతొన్. బారితెకె, 'వూర్ సూడంతెర్ బతి, వొడ్చె మాయుర్. కేంజంతెర్ బతి వూర్కున్ అర్తమ్ ఆయె' ††

ఇంజెర్ సిస్యలిర్కున్ వెహ్నోర్. 14 "ఇదెన్ హిందల్ యెసయ పర్వక్తల్ లిహి కీత వచన్ వూరె మాత: అద్ బతల్ ఇత్తెకె, 'మిరట్ తప్పక్ కేంజంతిట్ బతి, అర్తమ్ కియ పర్చిట్. మిరట్ తప్పక్ సూండంతిట్, బతి కరి కియ పర్చిట్. 15 వూర్ కడ్చెనె సూడ్చి, కెమ్చె కేంచి, దిల్చి అర్తమ్ కీసి, నా బాజన్ తిరితెకె నన వూర్కున్ చొకోట్ కీంతొన్. బతి అహన్ జర్చవ ఇంజెర్ వూరంగ్ దిల్చి బండత్ దాత్ గట్ ఆతంగ్" ††† ఇంజెర్ మంత.

16 "బతి మిరట్ ఆసిర్వాద్ యేత్తుర్ లోకుర్ ఆందిట్. బహన్ ఇత్తెకె మీవంగ్ కడ్చె సూడ్చి మంతంగ్. కెమ్చె కేంచెర్ మంతంగ్. 17 బారితెకె మిరట్ సూడ్చలికున్ సూడన ఇంజెర్ అని కేంజులికున్ కేంజన ఇంజెర్ వెలెటిర్ తొత్తుర్ పర్వక్తలిర్ అని నియత్తుర్ ఆస కీతెర్. బతి వూర్ సూడ పర్చికి అని కేంజ గిర్ పర్చికి. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ సిరివ్ సిస్యలిర్కున్ వెహ్నోర్.

విజ వీత్వల్ కేతిదారన నమునతున్ పోడి కీసి వెహ్వల్
(మార్క్ 4:13-20; లూక 8:11-15)

18 అద్ ఆత పెజె, "కేంజట్! విజ వీత్వల్ కేతిదారన నమునత అర్తమ్ వెహంతొన్. 19 సర్దున్ పొరో అర్త విజ బూర్ ఇత్తెకె, స్వర్గ్న రాజన్ బారెత వచన్ కేంచి, అర్తమ్ కియూర్ వూర్ ఆంద్. అదెన్ సాటి సయ్యన్ వూరంగ్ దిల్చెనల్ అద్ వచన్చున్ తెండ్చి వాటంతొర్. 20-21 పాట బొమితగ అర్త విజ బూర్ ఇత్తెకె, వచన్ కేంచి ఆనంద్చె వొపంతెర్. బతి అవ్ గొస్టింగ్ వూర మన్వగ ఉడ్చెంగ్. అదెన్ సాటి ఇచుసి వకత్ వేరిన్ వూర్ నమంతెర్. తక్లిబ్సంగ్ పరిక్యంగ్ వానెకెన్ బక్తితల్ బహ్చా మాంతెర్. 22 చహ్మానంగ్ పొదెలనగ అర్త విజ బూర్ ఇత్తెకె, వీర్ గిర్ వచన్ కేంజులిరె ఆంద్. బతి దునియతగ పిస్యడున్ బారెతంగ్ సొంచ్-విచర్క, దన్-దన్లుతున్ బారెతంగ్ ఆసంగ్ వూర్కున్ దాబి కీంతంగ్. అదెన్ సాటి చహ్మానగ అర్త విజత్ మోడి మన్వలిర్ పంట సియ పరుర్. 23 చొకోట్టు బొమితగ అర్త విజ బూర్ ఇత్తెకె, వచన్ కేంచి, తమ్మ దిల్చగ చొకోటె ఇర్చి, వచన్ తీర్ తాక్వలిర్ ఆంద్. ఈతుర్

†† 13:13 యెసయ 6:9 ††† 13:15 యెసయ 6:9-10

నూర్ పాల్క్, సాట్ పాల్క్ అని తీసు పాల్క్ పంట అదిక సియ్యల్ చొక్కొట్టు బొమిత్ మోడి మందంతర్" ఇంజెర్ వెప్తార్.

పొరెయ్ యెహ్వల్ జాడిత నమున

24 వూర్ పర్ణతున్ యేసు ఉండె ఉంది నమున వెప్తార్: అద్ బతల్ ఇత్తెకె, "తన్వ పొలమ్మగ గొప్సాన్ చొక్కొట్టు విజ వీత్వల్ మాయ్సన్ మోడి స్వర్గన్ రాజ్ మందంత. 25 సమ్మిర్ నరుమ్మెర్ మనెకె, వోసోర్ పగ-దారల్ వాసి, అవ్ గొప్సాన్ విజత్ నడ్డుమ్ బర్టుమ్ జాడిత విజ వీచవి సాడితార్. 26 తె గొప్సా బెర్ని చడ్ దాన ఆతంగ్ అస్సె, అద్ జాడి గిర్ బెర్ని దిస్. 27 తె కామ్ కియ్యలిర్ వాసి, 'మూల్క! నిమె నీవ పొలమ్మగ గొప్సాన్ చొక్కొట్టు విజ వీత్తి. బతి అవెనగ జాడి బహన్ పిర్ని బెర్న్త?' ఇంజెర్ పూసి కీంతెర్. 28 అస్సె వోర్, 'ఇద్ పగ-దారల్ కీత కామ్ ఆంద్' ఇంజెర్ జవబ్ సీతార్. తె కామ్ కియ్యలిర్, 'సాంజి అద్ జాడితున్ తెర్ని వాటట్ ఇతి కి?' ఇంజెర్ వోన్ పూసి కీతెర్. 29 తె వోర్ మూల్కల్, 'వటిన్! మోక మిరట్ ఇంకె తెర్కిట్తె, జాడిత్ బరోబర్ గొప్సా గిర్ తెర్ని వాట్కిట్. 30 అదెన్ సాటి పంట కొయ్యె వానల్ వేరి, గొహ్యున్ బరోబర్ బర్టుమున్ బెర్న్ సీప్ట్. అద్ పంట కొయ్యెకె నన కొయ్యలిర్ సంగ, "మొదోల్ బర్టుమున్ కొయ్యె, కట్టంగ్ దొప్పి, డుండునట్. అని గొహ్యున్ నావ గోదమ్మగ నిహట్" ఇంజె వెహంతోన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

మోవెర దాన

(మార్క్ 4:30-34; లూక 13:18-21)

31 వూర్కున్ ఉండె ఉంది నమున ఇహిన్ వెప్తార్: "స్వర్గన్ రాజ్ మోవెర దానత్ మోడి మందంత. వోరోర్ మాయ్సల్ తన్వ వాడితగ మోవెర దానతున్ ఉర్గ్తోర్. 32 అద్ దాన సమ్మి దాననల్ వెలె చుడుర్ బతి, అద్ బెర్ని సమ్మి బాజి-పొలనల్ వెలె డగుర్ మర ఆంత. పిటింగ్ తానంగ్ కాందనగ గూడంగ్ కీంతంగ్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

సాపుస్వల్ చీజ్

(లూక 13:20-21)

33 యేసు ఉండె ఉంది నమున ఇహిన్ వెప్తార్: "స్వర్గన్ రాజ్ బతతున్ దాత్ మంత ఇంజెర్ వెహ్? అద్ ఇహిన్ మందంత: ఉంది వెయ్యె మూంద్ అడ్డెంగ్ నవ్తా పిండితగ సాపుస్వల్ చీజ్ ఇమసి వాడ్. తె అద్ పూరో పిండితగ పగై మాత. అదె తీర్తె స్వర్గన్ రాజ్ మంత" ఇంజెర్ వెప్తార్. 34 యేసు ఇవ్ సమ్మె గొస్టింగ్ నమునన రూప్పి వెప్తార్. నమునంగ్ యేత్వక్ వూర్ పర్ణతున్ బతయ్ గిర్ వెహ్కి.

35 బారితెకె,

"కలి గడె మాతగటల్ మక్తితె మన్వలిక్ గొస్టిన్, వూర్ సంగ సిరిప్ నమునంగ్ యేచ్చినె వెహంతోన్" † ఇంజెర్ తొత్తోర్ పర్వక్తల్ వెప్తా గొస్టిత్ పూరి కియ్యె అహన్ వెప్తార్.

గొప్సా అని జాడిత నమునత అర్దమ్

36 అద్ ఆత పెజె, యేసు పర్ణతున్ సారి కీసి, రోన్ సాత్తోర్. అస్సె వోసుర్ సిస్వలిర్ వోస్ వాసి, "గొప్సా అని జాడిత నమునత అర్దమ్ మాకున్ వెహ" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 37 తె యేసు ఇహిన్ వెహ్వల్ మొదోల్ కీతార్: "చొక్కొట్టు విజతున్ వీత్వల్ స్వర్గనోర్ మాయ్సల్ ఆందుర్. 38 పొలమ్ ఇద్ పరిపంచమ్ ఆంద్. చొక్కొట్టు విజ స్వర్గన్ రాజ్నార్ ఆందిర్ అని అద్ పొలమ్మగ బెర్న్త జాడి సయ్యన్ద రాజ్నార్ ఆందిర్. 39 అద్ జాడిత విజ వీత్వల్ దుస్సన్-దారల్ సయ్యన్ ఆందుర్. పంట కొయ్యల్ కాలమ్ ఇద్ దునియతగ ఆక్తి గట్కె ఆంద్. అద్ పంట కొయ్యలిర్ బగవంతసుర్ దూతలిర్ ఆందిర్. 40 జాడితున్ మీరి కీసి తడ్డితగ డుండుసీతవె, ఇద్ దునియత ఆక్తి గట్కె జర్గంత. 41-42 స్వర్గనోర్ మాయ్సల్ తన్వర్ దూతలిర్కున్ సారి కీంతోర్. వూర్

వాసి, స్వర్గన్ రాజ్నార్ పాప్ కియ్యస్వలిక్ సమ్మెన్ అని కరిబలిర్ సమ్మిర్కున్ మీరి కీసి, పొత్వల్ తడ్డిత గుండమ్మగ వాటంతెర్. అగ వూర్ ఆడ్సార్, పల్క్ కొర్కెసిర్ మందంతెర్. 43 బతి నియత్తుర్ తమ్మెర్ బాబోన రాజ్నార్ పోడ్డున్ మోడి మిడ్సెర్ మందంతెర్. ఇదెన్ అర్దమ్ కియన ఇంద్రిట్తె, చొక్కొట్ కేచి తేన్ బారితె సోచ్ కీప్ట్!" ఇంజెర్ వెప్తార్.

మకుస్త అద్ దన్

44 అని, "స్వర్గన్ రాజ్ ఉంది వాప్తున్ రొపా మకుస్త అద్ దనమున్ మోడి మంత. వోరోర్ మాయ్సల్ తాన్ పుటుసి అహ్నా మకుసి ఇర్తోర్. అని పుడ్త ఇన్వల్ ఆనంద్ సాంజి, తన్ మన్వల్ ఆస్తి సమ్మెతున్ వొమ్మి అద్ వాప్తున్ యేత్తోర్.

45 "ఇద్ స్వర్గన్ రాజ్ బెయ్ బారితంగ్ ముతెల్కెన్ బేపరి కియ్యన్ దాత్ గిర్ మంత. 46 వోర్ బేపరి దారన్ ఉంది బారిత ముతెమ్ దిస్. తె వోర్ సాంజి, తన్ మన్వల్ ఆస్తి సమ్మెతున్ వొమ్మి, అద్ ముతెమున్ యేత్తోర్.

మీన్స్ పియ్యల్ జార్ద నమున

47 "స్వర్గన్ రాజ్ సమ్మర్తగ వాట్కి, వెలె తీర్కెనంగ్ మీన్స్ పియ్యల్ జార్డున్ మోడి గిర్ మంత. 48 అద్ జార్ నింత పెజె తాన్ డర్దితెకె ఉమ్మి, చొక్కొట్టంగ్ మీన్కున్ తమ్మ బుట్టితగ వాటంతెర్. అని కామి సియ్యెంగ్ అవెన్ బహి వాడి సీంతెర్. 49 అదె తీర్తె, ఇద్ దునియతగ ఆక్తి గట్కె, బగవంతసుర్ దూతలిర్ వాసి, నియత్తుర్గటల్ పాపిర్కున్ పాకి కీంతెర్. 50 అని వూర్కున్ పొత్వల్ తడ్డిత గుండమ్మగ వాటంతెర్. అగ వూర్ ఆడ్సార్, పల్క్ కొర్కెసిర్ మందంతెర్" ఇంజెర్ నమునంగ్ యేచ్చి వెప్తార్.

51 "నన వెహ్తంగ్ ఇవ్ సమ్మె అర్దమ్ ఆతంగ్ కి?" ఇంజెర్ సిస్వలిర్కున్ యేసు పూసి కీతార్. తె వూర్, "హో! అర్దమ్ ఆతంగ్" ఇంజెర్ వెప్తార్. 52 అస్సె యేసు వూర్ సంగ, "బహవై రోతార్ మూల్కల్ తన్వ దనమ్మల్ పడనంగ్, పూనంగ్ వస్తుంగ్ తరంతోరో, అహ్నా స్వర్గన్ రాజన్ బారెత బోద కరితార్ హర్ సాస్తిరి గిర్ తరంతోరో" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

యేసు తన్వ నాటి బోద వెహ్వల్

(మార్క్ 6:1-6; లూక 4:16-30)

53-54 యేసు ఇవ్ నమునంగ్ వెహ్వల్ మహ్ని, అగటల్ తన్వ సాంత చహర్తె వాత్తోర్. అని సునగోగ్గుగ పర్ణతున్ బోద వెప్తార్. అద్ బోద కేచి వూర్ నిమ్మె ఆసి, "వేన్ ఇచోర్ బుది-గియన్ అని మయ్యతంగ్ కామ్మ కియ్యె సక్తి బగటల్ వాత? 55 ఎహా! వేర్తె వాడెనోర్ మరి ఆందుర్ బెహా కి రా? వేన్ అవల్ మరియల్ ఆంద్ అని యాకోబు, యోసెప్, సిమెను, అని యూదల్ ఇన్వలిర్ వేసుర్ తమ్మక్ ఆందిర్ కి రా! 56 అని వేనంగ్ సెలక్ గిర్ సమ్మి మావ నాటెన్ పిసిర్ మంతంగ్. అసల్! వేన్ ఇద్ సమ్మె గియన్ అని సక్తి బగటల్ వాత?" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

57 అని వూర్ రొపా గర్వ మత్త కాడ్కి, వోర్ వెహ్వలిక్ నమ్మకి అని వోస్ బరోస గిర్ ఇర్కె. తె యేసు వూర్ సంగ, "పర్వక్తన్ తన్వ రోన్ అని తన్వ నాటి తప్పసి, దుస్టాక్ సమ్మె జాగనగ మాన్ పుటంత" ఇంజెర్ వెప్తార్. 58 అని వూర్ తన్వ పొరో బరోస ఇర్వ కాడ్కి, అగ వెలె మయ్యతంగ్ కామ్మె యేసు కియ్యకి.

యోహన్ మరన్తున్ బారెతె హేరోద్ద సోచ్

(మార్క్ 6:14-29; లూక 9:7-9)

14 అద్ గట్కె గలిలయ యేరియతగ రాజ్ తాకుసియ్యల్ హేరోద్ అంతిపన్ †† యేసున్ బారెతె కేంజ్తోర్. 2 అస్సె వోర్

†† హేరోద్ అంతిపన్: వేర్, హేరోద్ మహ రాజనోర్ మరి ఆందుర్. వోర్ మహ రాజల్ యేసున జల్ల అనెకె రాజ్ తాకుసిర్ మత్తోర్.

† 13:35 కీర్తన్సన్ 78:2

తన్వర్ సేవ్యులీర్ సంగ, “వేరీ కరలెన్ బాప్తీసమ సియ్యుల్ యోహాన్ ఆందుర్. సాతుర్గుటల్ నేండ్రోర్. అదెన్ సాటి వోన్ మయ్యుతంగ్ కామ్మి కియ్యల్ సక్తి మంత. ³⁴ బారితెకె ఇదెన్ మునె, ‘నీవోర్ తముర్ పిలిప్పు వెయ్యె హేరోదియన్ నిమె తుంగ్యుల్ నాయమ్ ఆయె’ ఇంజి యోహాన్ నాకున్ వెప్టోర్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. తె హేరోదియన్ జుల్గుతున్ హిందల్, వోన్ జేల్గు కోడి కీసి ఇర్తోర్. ⁵ యోహాన్ జీవ యేతన ఇంజి మత్తోర్ బతి, పర్లతున్ వెరితోర్. బారితెకె యోహాన్ వూర్ పర్వక్తల్ ఇంజెర్ మాని కీందిర్. ⁶ తె హేరోద్ రాజన పుడ్డ దివొసున్ నేటి దావత్ తిన్లె వాతుర్ మునె, హేరోదియన్ మియడ్ యేంచి, హేరోదున్ ఆనంద్ సీత. ⁷ అదెన్ సాటి, “నీకున్ పష్టా మత్త అద్ కోర. అదెన్ సీంతోన్” ఇంజెర్ వోట్ వాట్టి వాగ్డన్ కీతోర్. ⁸ అస్కె అద్ పేడి విచ్చెర్ అవనగ సాంజి, “బతల్ తల్కుక బెయె?” ఇంజెర్ పూసి కీత. తె అవల్, “బాప్తీసమ సియ్యుల్ యోహాన్ తల ఇద్ దెడియతగ ఇర్ని నాకున్ సీమ్” ఇంజి తల్కు” ఇంజెర్ వెప్టా. అద్ పేడి అమ్నా తల్కత్. ⁹ ఇద్ కేంచి హేరోద్ రాజన దుక్కు లాగ్. తన సమ్మిర్ మునె వోట్ వాడ్డ కాడ్డి, అద్ వొటున్ నిపున్లె, వోర్ మియడ ఆసతీ పూరి కియన్ సాటి వొప్టోర్. ¹⁰ అని సిపాయిన్ కేయ్యు, యోహాన్ తల నట్కీసి తర ఇంజెర్ సూచన కీతోర్. ¹¹ తె వోర్ ఉంది దెడియతగ అద్ తలతున్ ఇర్ని, రాజనగ తత్తోర్. తె మియడ్ అదెన్ పియ్యి తన్వ అవనగ సాత్త. ¹² అదె గట్టతె యోహాన్ తెర్ సిస్యలిర్ కరి కీసి, అగటల్ వోన్ కూర్దున్ వోసి మాతి కీతెర్. అని యేసునగ సాంజి, అద్ గొస్తి వెప్టోర్.

సియుంగ్ హజర్క్ మాందితున్ జేవున్ సియ్యుల్ (మార్క్ 6:30-44; లూక 9:10-17; యోహాన్ 6:1-14)

¹³ యేసు జగ్గత అదెన్ కేంచి, సిరిప్ తన్వర్ సిస్యలిర్ సంగ రూకతగ ఉచ్చి, బోరె మనుర్ అద్ జాగతగ సాత్తోర్. బతి అద్ కబుర్ కేంచి, గుబ్బంగ్ గుబ్బంగ్ మాంది చహర్కనల్ తాక్సెర్, వోన్ పెజెయే సాత్తోర్. ¹⁴ తె యేసు రూకతల్ రెయ్యి సూడ్డెకె వోన్ వెలెటిర్ మాంది దిస్సిర్. అస్కె వూర్ పారో యేసున్ కివుల్ లాగ్. తె వూర్ నడ్డుమ్ యెడ్డి-దుక్కు మన్వలిర్కున్ చొకోట్ కీతోర్.

¹⁵ పోద్దెక్న్ యెలతె, సిస్యలిర్ యేసునగ వాసి, “మరట్ బోరె మనుర్ అద్ జాగతగ మంతట్. ఇంద్యెట్కె కోరుమ్ ఆత. అదెన్ సాటి మాందితున్ ఆజు-బాజుతంగ్ నహ్కనగ సారి కీమ్. అస్కె వూర్ తమ్మ్య చందిత అని మన్వడ సప్తత్ సూడంతెర్” ఇంజెర్ వెప్టోర్. ¹⁶ బతి యేసు, “వూర్ సాన్వల్ జారత్ సెలె. మిరటి వూర్కున్ తిందన్ సాటి చందిత ఇంతజమ్ కీప్ట్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ¹⁷ తె వూర్, “మహ్లా సిరిప్ సియుంగ్ సారింగ్ అని రండే మీన్కె మంతంగ్” ఇంజెర్ వెప్టోర్.

¹⁸ అస్కె యేసు, “అవ్ సారింగ్ అని మీన్కున్ నహ్లా పియ్యి పరట్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ¹⁹ అని జాడిత్ పారో ఉదట్ ఇంజెర్ పర్లతున్ సూచన సీతోర్. అస్కె అవ్ సియుంగ్ సారిన్ అని రండే మీన్కున్ పియ్యి, పారో హాబడెకె సూడ్డెర్, బగవంతన్ దనెవాద్ వెప్టోర్. అని అవెన్ టుక్తెంగ్ కీసి, సిస్యలిర్కున్ సీతోర్. తె వూర్ మాందితున్ జేవున్ వష్టి కీతెర్.

²⁰ వూర్ సమ్మిర్ పెటిమెన్ తిత పెజె, మెయ్యంగ్ టుక్తెంగ్ సిస్యలిర్ మీరి కీసి, బార డాలంగ్ నిప్టోర్. ²¹ అద్ జేవున్ తిత్తుర్ వూర్ మరి-మియడ్ అని వెయ్యెకున్ సుటి కీసి, సిరిప్ మాయ్యులిరె లగ్-బగ్ సియుంగ్ హజర్క్ (5,000) మాంది మత్తోర్.

యేసు సమ్మిర్త యేత్ పారో తాక్సెల్ (మార్క్ 6:45-52; యోహాన్ 6:16-21)

²² అద్ ఆత బరోబర్, యేసు తన్వర్ సిస్యలిర్కున్ రూకతగ ఉప్పుసి, తనకున్ తెర్ మునె హంద బాజ్కు డర్డితె సానల్ ఆగ సీతోర్. అని తన సమ్మిర్కున్ సారి కీసిర్ పెజె ఆగ్గోర్. ²³ మాందితున్ సారి కీత పెజె, తన వోరెర్ పార్తన కియ్యె, గుటత్ పారో సాత్తోర్. పోడ్డే సాంజి సికటి ఆనెకె, తన వోరెర్ అగ మత్తోర్. ²⁴ అద్ గట్టతె సిస్యలిర్ రూక డర్డితల్ లంగ్ మత్త. వడి-దూందడ్ అని హెల్వంగ్ రూకతున్ మునెత్కే వాసి, వోసిర్ మత్తోంగ్.

²⁵ లగ్-బగ్ సక్తె నాలుంగ్ నేక్కెకె, యేసు సమ్మిర్త యేత్ పారో తాక్సెర్, సిస్యలిర్ కరుమ్ వాత్తోర్. ²⁶ అహాన్ యేతున్ పారో తాక్సెల్ సూడ్డి, సిస్యలిర్ బెయ్ వెరితెర్. అని దడ్డి తింజి, “అద్ బోరడియ్ ఆంద్!” ఇంజెర్ జోర్తె కిలితెర్. ²⁷ అస్కె యేసు యెంటనె, “వెరిమట్! ననయ్ ఆందున్. దర్లమనె మంట్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ²⁸ తె పేతురు, వోన్ సంగ, “పర్లు! నిమెయ్ ఆంది బెహతె, నీ వేరి నన గిర్ యేతున్ పారో తాక్సెర్ వాయ సీమ్!” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ²⁹ అస్కె యేసు, “హో! వర” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. తె పేతురు రూకతల్ రెయ్యి, యేత్ పారో తాక్సెర్ యేసున్ బాజ్ సాత్తోర్. ³⁰ బతి వడి-దూందడెకె సూడ్డి వెరిసి, యేతగ ముడుంగ్గెర్, “పర్లు! నాకున్ బచి కీమ్!” ఇంజెర్ జోర్తె కిలితెర్. ³¹ యేసు యెంటనె తన్వ కెయ్ చప్పి వోన్ పియ్యెర్. అని “నా పారో నీకున్ గట్ బరోస సెలె. బారి అనమిన ఆసిర్ మంతి?” ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. ³² అని వూర్ ఇవిరె అద్ రూకతగ తెగ్గత పెజె వడి-దూందడ్ ఆగ్. ³³ అస్కె రూకతగ మన్వలిర్ సిస్యలిర్, “నిమె కరలెన్ బగవంతనోర్ మరిని ఆంది” ఇంజెర్ పార్తన-వింతి కీతెర్.

యేసునంగ్ పాంగుక్ ఇట్టుర్ చొకోట్ ఆయ్యల్ (మార్క్ 6:53-56)

³⁴ వూర్ అద్ సమ్మిర్త హంద బాజ్కు డర్డితె మన్వల్ గెనెసరెతు ఇన్వల్ యేరియతగ యెవ్టెర్. ³⁵ అగటల్ లోకుర్ యేసున్ వొడ్డి పియ్యి, సిర్కుట్ మన్వలిక్ నహ్కనగ కబుర్ సారి కీసి, బేమరినె మన్వలిర్ సమ్మిర్కున్ వోన్ తరున్లె. ³⁶ అని యేసున్, “నీవ పాంగుడ కాటున్ తెర్ వూర్కున్ ఇట సీమ్” ఇంజెర్ జుల్గు కీతెర్. అహాన్ వోనంగ్ పాంగుక్ ఇట్టుర్ వూర్ సమ్మిర్ గిర్ చొకోట్ ఆతెర్.

రోపాడ సుదుడ్ మన్వడున్ బారితె యేసు బోద కియ్యల్ (మార్క్ 7:1-23)

15 ¹⁻² కహితుర్ పరిసయుల్కే అని సాస్తిరిర్ యెరుసలెమ్మల్ వాసి, “నీవుర్ సిస్యలిర్ కెయ్యె నొర్వక్నె జేవున్ కీసిర్, మా తోత్తురంగ్ నేకిన్ పియ్యి బారి తాక్సెర్ సెలెర్?” ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్. ³ తె యేసు, “మీవంగ్ నేకిన్ సాటి, బగవంతనంగ్ ఆగెన్ మిరట్ బారి వీడ్డి, తాక్సెర్ మంతిట్?” ఇంజెర్ ఉల్ల పూసి కీతోర్. ⁴ అని, “మీ అవల్-బాబోన్ మాన్ సీప్ట్” † అని ‘అవనె ఆయి బాబోన్ ఆయి రాంగ్గోర్ వోన్ మరన్స సిక్వ వాట లాగర్” †† ఇంజెర్ గిర్ బగవంతల్ ఆగె సీతోర్. ⁵⁻⁶ బతి మిరట్ ఉంది మోక బోరె, ‘నావుర్ అవల్-బాబోన్ సియ్యలిక్ కొతన్ బగవంతన్ సీంతోన్’ ఇంజెర్ వెప్టాకె, అహాన్ వోర్ అవల్-బాబోన్ మాని కియ్యెకె గిర్, ‘బతయ్ ఆయె’ ఇంజెర్ వోన్ వెహంతిట్. మిరట్ మీ తోత్తురంగ్ నేకింగ్ పియ్యి తాక్సె, బగవంతన వచన్స గిర్ వీడ్డి తాక్సెర్ మంతిట్. ⁷ మిరట్ పసి కియ్యలిర్ ఆందిట్! తోలె యెసయ పర్వక్తల్ మీ బారితె ఇహిన్ వెహల్లల్ బరోబరె ఆంద్: ⁸ ‘వీర్ పర్ల బగవంతల్ ఆయ్యల్ నాకున్ తమ్మ్యంగ్ సిన్లెనె మాని కింతెర్. బతి వూర్ కపెటలిరంగ్ దిల్కే నహ్కటల్ వెలె లక్ మంతంగ్. ⁹ నావంగ్ హుకుమ్మున్ బద్ది, తమ్మె నిన్లి కీత అద్ బోద వెహంతెర్. అదెన్ సాటి, వూర పార్తన-వింతి నాకున్ కామి సియె’ ‡ ఇంజి బగవంతల్ వెహుస్టోర్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

¹⁰⁻¹¹ అని యేసు అద్ మాందితున్ తన్వ కేయ్యె, “బహిడ బదె వన్సు మాయ్యన పెటితగ సాంజి, అస్ట్ బస్ట్ కియె. బతి మాయ్యన దిల్లల్ బవై బప్తి వాంతంగో, అవె మాయ్యన్ అస్ట్ బస్ట్ కీంతంగ్. ఇన్వలిక్ గొస్టిన్ అర్దుమ్ కియ్యె కోసిద్ కీప్ట్” ఇంజెర్ వెప్టోర్.

¹² అద్ ఆత పెజె సిస్యలిర్ తన్వ వాసి, “నిమె వెహల్లల్ వూర్ పరిసయుల్కున్ సోంగ్ వానల్ కీత ఇన్వల్ టావయ్ కి?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ¹³⁻¹⁴ తె యేసు, “వూర్ బారితె పరెసన్ ఆయ్యట్. వూర్ గుడ్డిర్కున్ సరి తోహ్యలిర్ గుడ్డిర్ ఆందిర్. గుడ్డి ఉండె వోరెర్ గుడ్డిన్ సరి తోహ్యెకె, వూర్ ఇవిరె డొడతగ అరంతెర్. స్వర్గనోర్ నా బాబో

† 15:4 బప్తి వెసివల్ 20:12 †† 15:4 బప్తి వెసివల్ 21:17 ‡ 15:9 యెసయ 29:13

ఉర్వముకి ఆద్ హర్ మొడొకతున్ సీర్క్ అరిక్ తెర్ని వాటంతోర్” ఇంజెర్ పరిసయుల్కున్ బారెతె వెప్టోర్.

15 అస్కె పేతురు, “అద్ నమునతున్ మాక్ పోడి కీసి వెహ” ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. 16-20 తె యేసు, “తిన్వలిక్ సమ్మె తొడ్డల్ రొహి పెటితగ దాంతంగ్. అని అగ అవ్ జీర్ మాసి, మెయ్డ రూస్సి మేందొడల్ బహ్రి అరంతంగ్. అదెన్ సాటి కెయ్కె నొర్వక్ జేవున్ కీతెకె గిర్ బే-సుదుడ్ ఆయుర్. బతి దిల్లున్ రొహి మంజి, తొడ్డల్ బహ్రి వాయ్యులిక్ కరబ్ సోచ్, మాయ్యులిర్కున్ జక్యల్, పీర్ కియ్యల్, లంజెతనమ్ కియ్యల్, కలె కామ్, పకట్ వెహ్యల్ అని రెహ్పి వడ్కవల్ ఇన్వలిక్ మాయ్యున్ బే-సుదుడ్ కీంతంగ్. ఇదెన్ బారెతె మీకున్ టావ సెలె కి?” ఇంజెర్ వెప్టోర్.

కనాన్ దేస్సుగ కీత సేవ
(మార్క్ 7:24-30)

21 అని యేసు అని వోసుర్ సిస్యలిర్ మాందితల్ అలగ్ ఆసి, అద్ గలిలయ యేరియతల్ తూరు అని సీదోన్ ఇన్వలిక్ నగుక్కు యేరియతగ సాత్తెర్. 22 అస్కెనె కనానియ జాతిత ఉంది వెయ్యె వాసి, “దావిద్దు కాన్దాస్తోర్ ఆయ్యల్ పర్బు! నా పోరో దయ తోహ. నా మియడగ బూత్ సోప్త మాసి, బెయ్ దుక్కు బోగె మాసెర్ మంత” ఇంజెర్ జోర్తె జాల్కు కీసెర్ మత్త. 23 బతి యేసు తాన్ బతయ్ జవబ్ సియ్యకి. అస్కె వోసుర్ సిస్యలిర్ వాసి, “అద్ వెయ్యెన్ రొహ. మా పెజెయ్ నంగడల్ జోర్తె జాల్కు కీసెర్ వాసెర్ మంత” ఇంజెర్ యేసున్ కోర్తెర్. 24 అస్కె యేసు, “తప్పి సాత్తంగ్ గొరెంగ్ మోడి మన్యల్ ఇజ్రయేల్ పర్జతున్ సాటినె, బగవంతల్ నాకున్ సారి కీతోర్” ఇంజెర్ వెప్టోర్. 25 అద్ వెయ్యె యేసున్ మునె ముర్-టొర్రంగ్ కొట్టి, “పర్బు! నాకున్ మదత్ కీమ్” ఇంజెర్ ఇత్త. 26 తె యేసు, “మరి-మియడ్ తిన్వల్ కానెతున్ ఉంచి నెయ్యున్ వాట్యల్ బరోబర్ ఆయె” ఇంజెర్ వెప్టోర్. 27 తె అద్ వెయ్యె, “హో, పర్బు! వాటూర్ బతి, తమ్మెర్ మాల్కుల్ తిత పెజె, మెయ్యంగ్-సుయ్యంగ్ టుక్కెన్ నెయ్ పిలంగ్ తింద వచో కి!” ఇంజెర్ వెప్టోర్. 28 అస్కె యేసు, “బాయి! నిహ్ వలె బరోస మంత. నిమె కోర్త తీర్ జర్గంత” ఇంజెర్ వెప్టోర్. అద్ గట్కతెన తాన మియడ్ చొకోట్ ఆత.

29 యేసు అగటల్ పెసిసి, గలిలయ సన్మూర్త డర్మియ్ తాక్సిర్ సాంజి, గుటత్ పోరో ఉత్తోర్. 30-31 అస్కె వెలెటిర్ గుబ్జంగ్ గుబ్జంగ్ మాంది తమ్మ పెజెయ్ కూటలిర్కున్, గుడ్డిర్కున్, కెయ్-కాల్కో, అర్ని మన్యలిర్కున్, మూకలిర్కున్ అని ఉండె వెలె తీర్కనంగ్ బేమరినె మన్యలిర్కున్ పియ్యి వాసి యేసునంగ్ కాల్కున్ మునె మీండుసీతెర్. తె యేసు వూర్ సమ్మిర్కున్ చొకోట్ కీతోర్. అదెన్ సూడ్చి, వూర్ పర్జ బెయ్ గుల్ ఆతెర్ అని ఇజ్రయేల్ లోకురో బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీతెర్.

ఇచుసి కానెతె వెలె మాందితున్ బర్పుర్ జేవున్ దొస్వల్
(మార్క్ 8:1-10)

32 అద్ ఆత పెజె, యేసు తన్వర్ సిస్యలిర్కున్ కేయ్యి, “పీర్ పర్జత్ పోరో నాకున్ బెయ్ కివుల్ లాగ్గెర్ మంత. బారెతెకె మూంద్ దివొస్కనల్ నా సంగన్ మన్యల్ కీనెకె, వీర్గ ఇంకె తిందన్ సాటి బతయ్ సెలె. ఉపనె వీర్కున్ రొహ్యల్ ఇస్టమ్ సెలె. మోక వీర్ నడ్డుమ్ సర్దె బగనె అర వచో” ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

33 తె సిస్యలిర్, “ఇవ్ బోడి గుటనగ ఇచోర్ వెలె మాందితున్ తిన్లె చంది బగ పుటర్?” ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్. 34 తె యేసు కేచి, “మిహ్ బచొంగ్ సారింగ్ మంతంగ్?” ఇంజెర్ ఉల్ సిస్యలిర్కున్ పూసి కీతోర్. అస్కె వూర్, “యేడుంగ్ సారింగ్ అని బొడ్డెతంగ్ ఇచుంగ్ చుడుక్ మీన్కె మంతంగ్” ఇంజెర్ వెప్టోర్. 35 తె యేసు, “బూడ్ ఉదట్” ఇంజెర్ పర్జతున్ ఆగి సీతోర్. 36 అస్కె అవ్ యేడుంగ్ సారింగ్ అని మీన్కె పియ్యి బగవంతన్ దనెవాద్ వెహ్పి, ఉరుసి సిస్యలిర్గ అందుస్తోర్. తె వూర్ మాందితున్ వడ్డి కీతెర్. 37 మాంది సమ్మిర్ గిర్

పెటిమెన్ తిత్తెర్. అద్ ఆత పెజె, మెయ్యంగ్ అవ్ టుక్కెంగ్ మీరి కీతెర్. తె, యేడుంగ్ డాలంగ్ నింతంగ్. 38 వెయ్యెక్ అని మరి-మియడున్ కహ్యకె, నాలుంగ్ హజర్క్ (4,000) మాయ్యులిర్ అగ జేవున్ కీతెర్. 39 అద్ ఆత పెజె యేసు, వూర్ సమ్మిర్కున్ సారి కీసి, తన రూక ఉచ్చి మగదాన్ ఇన్వల్ యేరియతె సాత్తోర్.

మయ్యత కామ్ కీసి తోహ ఇంజెర్ పూసి కియ్యల్
(మార్క్ 8:11-13; లూక 12:54-56)

16 ఉంది దియ పరిసయుల్కె అని సదుకయుల్కె వోన్ పరిక్కు కియ్యె, “నిమె బగవంతన అదికార్తె వాతి ఇంజెర్ నిరుపన్ కియ్యె, స్వర్గనల్ ఉంది మయ్యత కామ్ కీసి తోహ” ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్. 23 తె యేసు, “పోడ్ సాన్వల్ వకత్తె హబర్ రగల్ ఆసి దిస్కె, ‘నాడిత దివాన్ పూరో పిర్-వడి సెల్వక్నె చొకోట్ మందంత’ ఇంతిట్. అని పోడ్ పెసికెకె హబర్ రగల్ ఆసి, టెపంగ్ అరిక్ మత్తెకె, ‘నెండ్ పిర్-వడి వాంత’ ఇంతిట్. కపెటలిర్కిట్! ఇహిన్ హబడున్ సూడ్చి బంటి బతల్ జర్గంత ఇన్వల్ వొడ్చి కియ పరంతిట్ బతి, ఇద్ కాలమ్మగ జర్గెసెర్ మన్యలిక్కున్ బారి వొడ్చి కియ పర్గెర్ సెల్విట్? 14 ఇద్ పిడితుర్ కరెబలిర్ అని పీర్ కియ్యలిర్ మయ్యత కామున్ సాటి పూసి కీసెర్ మంతెర్. సిరిప్ యోన † పర్వక్కున్ నిసనితున్ తప్పసి, దుస్తా బదె నిసని వూర్కున్ తోహ్యల్ జారత్ సెలె” ఇంజెర్ వెహ్పి, వూర్కున్ సుటి కీసి అగటల్ సాత్తోర్.

కరబ్ కియ్యలిర్ బారెతె దిహ్నె మందన
(మార్క్ 8:14-21)

5 యేసునుర్ సిస్యలిర్ సమ్మూర్తున్ వీడ్చి వానెకె, తమ్మ సంగ సారింగ్ తర్వల్ మరుంగెర్. 6 అస్కె యేసు, “సావుస్వల్ చీజాన్ దాత్ మన్యలిర్ పరిసయుల్కె అని సదుకయుల్కున్ బారెతె దిహ్నె మంట్” ఇంజెర్ సిస్యలిర్కున్ దమ్మి సీతోర్. 7 తె వూర్, “మరట్ సారింగ్ తర్వ కాడ్చె ఇహిన్ ఇంతోర్” ఇంజెర్ తమ్మ తమ చర్చ కీసెర్ మత్తెర్. 8 అదెన్ కరి కీసి యేసు, “కమి బరోస వాలిర్కిట్! మిరట్ సారింగ్ తర్మకి ఇంజెర్ బారి మీవ మిరట్ చర్చ కీసెర్ మంతిట్? 9 మీకున్ ఉండె గిర్ అర్వమ్ ఆయ్యకి బతల్? సియ్యంగ్ హజర్క్ (5,000) మాందితున్ సియ్యంగ్ సారిని, జేవున్ దొస్త పెజె, మిరట్ మెయ్యంగ్ టుక్కెంగ్ మీరి కీసి బచొంగ్ డాలంగ్ నిహ్చిటో, మీకున్ హేతు సెలె కి? 10 అని ఉండె ఉంది జోక నాలుంగ్ హజర్క్ (4,000) మాందితున్, యేడుంగ్ సారింగ్ అని ఇచుంగ్గి మీన్కెనె జేవున్ దొస్త పెజె, మెయ్యంగ్ టుక్కెంగ్ మీరి కీసి, బచొంగ్ డాలంగ్ నిహ్చిటో, మీకున్ హేతు సెలె కి? 11 నన సారిన్ బారెతె వడ్చెసెర్ సెలొన్ ఇంజెర్ మిరట్ బారి అర్వమ్ కీసెర్ సెల్విట్? పరిసయుల్కె అని సదుకయుల్కెన కరబ్ కియ్యల్ బోదతున్ బారెతెన్ దిహ్నె మందన” ఇంజెర్ వెప్టోర్. 12 అస్కె సిస్యలిర్ పిండితున్ సావుస్వల్ చీజాన్ బారెతె ఆయె బతి, పరిసయుల్కె అని సదుకయుల్కెన కరబ్ కియ్యల్ బోదతున్ బారెతెన్ దిహ్నె మందన ఇంజి, వెహ్పిర్ మంతోర్ ఇంజెర్ అర్వమ్ కీతెర్.

యేసు అసల్ బోర్ ఆందుర్?
(మార్క్ 8:27-30; లూక 9:18-21)

13 అని బస్కెయె యేసు సిజరియ పిలిపి చహర్తున్ కరుమ్ వాతోరో, అస్కె సిస్యలిర్ సంగ, “స్వర్గనోర్ మాయ్యల్ ఆయ్యల్ నా బారెతె పర్జ బోర్ ఆందుర్ ఇంజెర్ మంతెర్?” ఇంజి పూసి కీతోర్. 14 తె సిస్యలిర్, “కహితుర్ బాప్టిస్మ సియ్యల్ యోహాన్ ఇంజెర్ మంతెర్. ఉండె

† కహితుర్ గ్రీకు గ్రంథ్యనగ ఇవ్ వచక్కునగ మన్యలిక్ గొస్టింగ్ సెలెంగ్. †† నివెనె నగుడున్ బగవంతల్ నానెడమ్ కియ్యల్ మత్తోర్. వూర్కున్ కాబాడన ఇంజెర్ యోన పర్వక్కున్ నేమి కీతోర్. బతి యోనల్ అగ సాన్వక్నె దుస్తా జాగ సాన్వెన్ పెసితోర్. అస్కె యోనన్ పెర్వ మీన్ మింగ్. మూంద్ రోజ్కె తాన పెటితగ ఇర్ని, వోన్ డర్మిత్ కాకుస్సల్ కీతోర్. అని నివెనె నగుడె సాంజి, బగవంతల్ వెహ్ గొస్టి పచర్ కీతోర్. అద్ గొస్టితున్ వొప్పి, వూర్ బచె మాతెర్. యోన 1:1-4:11; మత్తయి 12:39; లూక 11:29

కహితురు యేలీయ పర్వక్షల్ ఇంజెర్ మంతెర్. ఉండె కహితురు ఇర్మియ పర్వక్షల్ ఇంతెర్. అని ఉండె కహితురు పర్వక్షలిర్ గటల్ వొరొర్ ఆందుర్ ఇంజెర్ మంతెర్" ఇంజి వెహ్లా. ¹⁵ అస్కె యేసు, "తె మిరట్ నాకున్ బోర్ ఆందుర్ ఇంతిట్?" ఇంజెర్ సిస్యలిర్ కున్ పూసి కీతోర్. ¹⁶ తె సీమున్-పేతురు, "నిమె బచి కియ్యల్ కిరిస్తుని † అని జీవతె మన్యల్ బగవంతనొర్ మరిని ఆంది" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ¹⁷ అస్కె యేసు, "యోసనొర్ మరి †† ఆయ్యల్ సీమున్, నిమె ఆసిరివాద్ యేత్త్యని ఆతి. బహన్ ఇత్తెకె, ఇద్ గొస్టితున్ సాదరన్ మాయ్యల్ నీకున్ వెహ్లాకి బతి, స్వర్గన్ గ మన్యల్ నా బాబోయ్ వెహ్లా. ¹⁸ అదెన్ సాటి నీకున్ పేతురు ఇంజెర్ నన కేయంతెన్. ఇదెన అర్తమ్ బండ. ఇద్ బండత్ పొలో నావంగ్ చర్చిసుర్ కున్ నిపుసంతెన్. పాతడగ్ మన్యలిక్ సక్తింగ్ ఇవ్ చర్చిసుర్ కున్ హో కియ పరోంగ్. ¹⁹ స్వర్గన్ రాజ్యంగ్ కుంజింగ్ నీకున్ సీంతెన్. ఇద్ దునియతగ నిమె బవెన్తె వొప్పియె, అవెన్ స్వర్గన్ గిర్ గిర్ వొహెన్. ఇగ నిమె బవెన్తె వొపంతియె, అవెన్ స్వర్గన్ గిర్ గిర్ నన వొపంతెన్" ఇంజెర్ వెహ్లా. ²⁰ అద్ ఆత పెజె, "నన కిరిస్తున ఆందున్ ఇంజెర్ బోనె వెహ్లాట్" ఇంజెర్ సిస్యలిర్ కున్ ఆగి సీతోర్.

వాయ్యల్ తన్య దుక్కు అని మరన్తున్ బారెతె యేసు వెహ్వల్ (మార్క్ 8:31-9:1; లూక 9:22-27)

²¹ అస్కెడల్ యేసు, సిస్యలిర్ సంగ, "యెరుసలెమ్ సొత్త పెజె, స్వర్గనొర్ మాయ్యల్ వెలె దుక్కుంగ్ బోగ్ మాయ లాగర్. పెదోల్, డగుక్ కటోడలిర్ అని సాస్తిరిర్ వోన్ వొప్పకెనె ఉల్ల తిరియంతెర్. వోన్ జీవ యేతంతెర్ బతి, బగవంతల్ మూండ్ రోజ్యెనె వోన్ నేండుసంతొర్" ఇంజెర్ వెహ్వల్ మొదోల్ కీతోర్. ²² తె పేతురు, యేసున్ బగ్ల వోసి, "అహన్ ఇన్మ పర్పు! ఇహిన్ నీకున్ బస్కెన్ జర్గవ! బగవంతలె ఇద్ గండమ్మల్ నీకున్ తపుసన!" ఇంజెర్ దమ్మి సీతోర్. ²³ తె యేసు పేతుర్డున్ బాజ్ తిరిసి, "సద్దున్ ది, నా మునెతల్ సొడియ! నిమె నాకున్ ఆపుసిర్ మంతి. నిమె మాయ్యలిర్ దాత్ సొంవ్ కిసిర్ మంతి. బతి బగవంతన సొంచున్ కరి కిసిర్ సెల్వి" ఇంజెర్ వోన్ ఇత్తోర్.

²⁴ అస్కె యేసు తన్యల్ సిస్యలిర్ సంగ, "నా సంగ బోర్తె తాకక ఇంతొరో, వోర్ తన్య తన పటి కియ్యకెనె, హర్ రోజ్ తన్య తక్లిబున్ తన సోసి కీసిర్ † నా పెజెయ్ తాక లాగర్. ²⁵ బోర్తె తన్య జీవతున్ బచి కీక ఇంతొరో, వోర్ తన్య జీవ సుటి కియ లాగర్. బతి బోర్తె నా సాటి తన్య జీవతున్ సుటి కీంతొరో, వోర్ అద్ జీవతున్ దకుసంతొర్. ²⁶ పరిపంచమ్ సమ్మెతున్ మెయ్యి తన్య జీవ సుటి కీతెకె మాయ్యన్ బతల్ పాయ్ పుటంత? అమ్మా సొడిత జీవతున్ మల్చి యేతన్ సాటి వోర్ బతల్ సీయ పరంతొర్? ²⁷ స్వర్గనొర్ మాయ్యల్, దూతలిర్ సంగ మీరె మూసి బగవంతన మయ్యతె వాయ్యల్ మంతొర్. అస్కె హర్ వొరొన్ వూర్ కీతంగ్ కామ్మున్ పియ్యి, వోర్ ఇనమ్ సీంతొర్. ²⁸ ఇగె నిల్చి మన్యలిర్ గటల్ కహితుర్ దర్దురిత్ పొరో స్వర్గనొర్ మాయ్యల్ ఆయ్యల్ బగవంతనొర్ మరి రాజ్ తాకుస్యల్ సూడ బీగర్ వూర మరన్ ఆయె. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ సిస్యలిర్ కున్ వెహ్లా.

యేసున రూప్ మారివల్ (మార్క్ 9:2-13; లూక 9:28-36)

17 సారుంగ్ రోజ్యె ఆత పెజె, యేసు తన్య సంగ సిరిప్ పేతుర్డున్, తాదల్-తముర్ ఆయ్యలిర్ యాకోబున్ అని యోహాన్సున్ పియ్యి, డంగల్ గుటల్ పొరో సొత్తోర్. ² అగ వూర్ మునె యేసున రూప్ మారిత. బహన్ ఇత్తెకె, వోన్ మొకొమ్ పొడ్డున్ మోడి మిడ్చిన్ దు అని వోనంగ్ పాంగుక్ వేడ్చిత్ మోడి బెయ్ చక్ దవ్రలిక్ ఆతంగ్. ³ అస్కెనె అచనక్ వోన్ సంగ మోసె అని యేలీయ ఇన్యలిర్ తొత్తుర్

† బచి కియ్యల్ కిరిస్తుని: పొలి బాసతె మెసయల్ ఇంతెర్. ఇదెన అర్తమ్ పర్తతున్ బచి కియ్యె, బగవంతల్ నేమి కీసి, సారి కియ్యల్ రాజల్. వేన్ సాటి యూదుల్కె సూడ్చెర్ మత్తెర్. †† యోసనొర్ మరి: గ్రీకు బాసతె, 'బర్-యోస' ఇంజెర్ మంత. ‡ తన్య తక్లిబున్ తన సోసి కీసిర్: గ్రీకు బాసతె మొదున్ కాంచి తాకన ఇంజెర్ మందంత. మొదున్ కాంజ్యల్ ఇత్తెకె తక్లిబ్ బోగ్ మాయ్యల్ అని మరన్ ఆయ్యల్.

పర్వక్షలిర్ వడ్కెసిర్ సిస్యలిర్ కున్ దిస్టెర్. ⁴ తె పేతురు, "పర్పు! మరట్ ఇగెన్ మన్యల్ చొకోట్ దిసంత. నీ సాటి, యేలీయన్ అని మోసెన్ సాటి మమొట్ మూండ్ గుడ్చెంగ్ వాటంతెమ్" ఇంజెర్ యేసున్ సంగ వెహ్లా. ⁵ అహన్ వెహ్లా మనెకెన్ వూర్కున్ జగర్నె వేడ్చి వాలె ఉంది టెప వాసి కప్ప. అద్ టెపతల్, "వేర్ నావొర్ లాడ్చెర్ మరి ఆందుర్. వేన్ హిందల్ నన వెలె ఆనండ్చె మంతెన్. వేర్ వెహ్లాడున్ కేంజట్" ఇంజెర్ ఉంది లేంగ్ కేంజె వాత. ⁶ అద్ లేంగ్ కేంచి, వూర్ సిస్యలిర్ బెయ్ వెరిసి గప్-ముడ్చెంగ్ అర్తెర్. ⁷ బతి యేసు వూర్ల సొంజి, వూర్కున్ తాపి కిసిర్, "తెదట్! మిరట్ వెరిమట్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ⁸ తె వూర్ తల తప్పి సూడ్చెకె, దుస్రుర్ బూరి వూర్కున్ దిస్మకి సిరిప్ యేసుయ్ దిస్టెర్.

⁹ అద్ గుటతల్ రెయ్యి వానెకె, "స్వర్గనొర్ మాయ్యల్ సాసి-నేండ్చల్ వేరి, మిరట్ ఇద్ గట్టుతున్ బారెతె బోనె వెహ్లాట్" ఇంజెర్ యేసు సిస్యలిర్ కున్ ఆగి సీతోర్. ¹⁰ అస్కె వోసుర్ సిస్యలిర్, "అహన్ బెహతె కిరిస్తున్ తెర్ మునె యేలీయ పర్వక్షల్ వాయ లాగర్ ఇంజెర్ బారి సాస్తిరిర్ వెహంతెర్?" ఇంజి వోన్ పూసి కీతెర్. ¹¹ తె యేసు, "యేలీయల్ తప్పక్ మొదోల్ వాసి, ఇవ్ సమ్మెయ తయర్ కీంతొర్. ¹² బతి నన మీకున్ వెహ్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, యేలీయ పర్వక్షల్ వాతొర్ బతి, వోన్ మిరట్ వొడ్కె మాయ్యకి. ఉండె వోర్ పర్తత కెయ్ బహన్ దుక్కుంగ్ బోగె మాయనయె, అహన్ బోగె మూసి సొత్తోర్. అదె తీర్తె వూర్ పర్త, స్వర్గనొర్ మాయ్యన్ గిర్ తక్లిబ్ సియ్యలిర్ మంతెర్" ఇంజెర్ వెహ్లా. ¹³ అస్కె సిస్యలిర్ బాప్తిస్మ సియ్యల్ యోహాన్సున్ బారెతె యేసు వడ్కెసిర్ మంతొర్ ఇన్యల్ కరి కీతెర్.

బూత్ సోపై మూసి మన్యన్ చొకోట్ కియ్యల్ (మార్క్ 9:14-29; లూక 9:37-43)

¹⁴⁻¹⁵ మాందితగ వూర్ కరుమ్ యెవ్చెకెనె, వొరొర్ మాయ్యల్ యేసున్ మునె ముర్-టొంగ్రంగ్ కొట్టి, "గురుజి! నావొర్ మరిన్ పొరో దయ తోహ. వోర్ ముంజ్య అరుస్యల్ బేమరితె దుక్కు బోగె మూసిర్ మంతొర్. వోర్ తడ్చితగ సెలెకె యేతగ అర్పెరెన్ మందంతొర్. ¹⁶ తె వోన్ నీవుర్ సిస్యలిర్ తత్తొన్ బతి, వూర్ చొకోట్ కియ పర్తకి" ఇంజెర్ వెహ్లా. ¹⁷ అస్కె యేసు, "నా పొరో బరోస సెలుర్ వూర్ మూజొర్కెనిట్! నన బచెజెల్ మీ సంగ మంజి, మీకున్ సోసి కీక?" ఇంజెర్ వూర్కున్ ఇత్తోర్. అని, "వోన్ నహ్ పియ్యి వరట్" ఇంజెర్ యేసు వెహ్లా. ¹⁸ అని వోన్ పియ్యి వాత పెజె, వోన్ సోపై మూసి మన్యల్ బూతున్ సంగ, "వోన్టల్ పెసిసి సొన్" ఇంజెర్ యేసు దమ్మి నీనెకెన్, అద్ సొడిత. యెంటెనె వోర్ కాండి బర్పుర్ చొకోట్ ఆతొర్.

¹⁹ అద్ ఆత పెజె, యేసు వొరొర్ మనెకె, సిస్యలిర్ వోన్ సొంజి, "మమొట్ అద్ బూతున్ బారి తెండ్చి పూడ పర్తకి?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ²⁰⁻²¹ తె వోర్, "బగవంతన్ పొరో మీకున్ గట్ బరోస సెల్వ కాడ్చెనె, తెండ్చి పూడ పర్తకి. బతి మీకున్ మోవెర దానతవొర్ బరోస మత్తెకె గిర్ ఆంత. ఇద్ గుటతున్ సూడ్చి, 'యే! గుటతి ఇగెటల్ సాన్!' ఇత్తెకె అద్ దాంత. ఇదె ఆయ్య మీ సంగ ఆయ పరో ఇన్యల్ బతయ్ సెలె. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ వెహ్లా. [†]

యేసున మరన్తున్ బారెతె వెహ్వల్

²² వూర్ సమ్మిర్ గిర్ గలిలయతగ మల్చి మీరె మాత పెజె యేసు వూర్ సంగ, "స్వర్గనొర్ మాయ్యన్ దుస్రుర్ కెయ్ పొట్టి కియ లాగర్. ²³ వోన్ వూర్ ఇకంతెర్ బతి, మూండ్ రోజ్యెనె నేండుంతొర్" ఇంజెర్ వెహ్లా. అద్ కేంచి సిస్యలిర్ కున్ బెయ్ దుక్కు లాగ్.

†† తొలెతంగ్ కహితుంగ్ గ్రీకు గ్రంత్సనగ, 'ఉపస్మిన్ ఈతడున్ తెండ్చి పూడ పరంతట్' ఇంజెర్ 21వ వచన్తగ మందంత.

టెక్కు వసులి కియ్యల్
(మార్క్ 9:30-32; లూక 9:43-45)

24 యేసు అని వోసుర్ సిస్యలిర్ కపెర్నహోమ్ చహార్తె యెవైర్. అగటూర్ టెక్కు వసులి కియ్యలిర్ పేతుర్లగ వాసి, "మీవోర్ బోడ గురు, ఇద్ మందిర్ల టెక్కు దోహోర్ కి బతల్?" ఇంజెర్ సవల్ పూసి కితెర్. 25 తె పేతురు, "దోహంతోర్" ఇంజెర్ జవబ్ సీతోర్. అని పేతురు రోత్ రొపా నేంగ్ని, వెహ్కా ఇనెకెన్ యేసుయ్ మొదోల్, "సీమొను! దర్దురితగ మన్యలిర్ రాజలిర్ తమ్ముర్ మర్కనగటల్ టెక్కు వసులి కీంతెర్ కి, సెలెకె దుస్సుర్గటల్ వసులి కీంతెర్? నిమె బతల్ ఇంతి?" ఇంజెర్ పూసి కితెర్. 26 అస్కె పేతురు, "దుస్సుర్గటల్ వసులి కీంతెర్" ఇంజెర్ వెహ్తూర్. తె యేసు, "అహాన్ బెహాతె మర్క టెక్కు దోహ్యల్ జారత్ సెలె! 27 తెర్ బతి, వూర్ వటి ఆగయ్ సోంగ్ వాయ్యక్ మన్లె, నిమె సమ్మూర్తగ సొంజి గరి వాట. గరితగ మొదోల్ తట్ట మీస్టున్ పియ్య, తాన తొడ్డి తెరిసి సూడైకె, కూరత ఉంది బిల † దిసంత. తాన్ వోసి మా ఇవిర్ టెక్కు దోహ" ఇంజెర్ వెహ్తూర్.

స్వర్గ్న రాజ్యుగ బాతోన్ డగుర్-పాన్ వాంత?
(మార్క్ 9:33-37; లూక 9:46-48)

18 అద్ ఆత పెజె, సిస్యలిర్ యేసునగ వాసి, "స్వర్గ్న రాజ్యుగ సమ్మిర్గటల్ బోర్ డగుర్ ఆంతోర్?" ఇంజెర్ పూసి కితెర్. 2 తె యేసు వొరొర్ చుడూర్-కాండిన్ తన్న వర ఇంజెర్ కేయ్య, వోన్ వూర్ నడ్డుమ్ నిపుసి ఇహిన్ వెహ్యల్ మొదోల్ కితెర్: 3 "మీవంగ్ గున్క మారిసి చుడూర్ మరి-మియడున్ మోడి ఆయ బీగర్ స్వర్గ్న రాజ్యుగ వొరొర్ గిర్ నేంగ పర్విట్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్ ఇంజెర్ వెహ్తూర్ మంతోన్. 4 బతి బోర్తె వేర్ చుడూర్-కాండిన్ దాత్ తన్వ తన చుడూర్-పాన్ కీంతోరో, వోన్ స్వర్గ్న రాజ్యుగ డగుర్-పాన్ వాంత. 5 అచొరె ఆయ్య, ఈతొర్ చుడూర్-కాండిన్ నా పొరోడె బోర్తె కరుమ్ కీంతోరో, వోర్ నాకున్ గిర్ కరుమ్ కీత లెకతెన్ వాంతోర్.

పాప్ కియ్యస్వలిర్కున్ దమ్మి సియ్యల్
(మార్క్ 9:42-48; లూక 17:1-2)

6 "బతి నా పొరో బరోస ఇర్వలిర్ ఈతుర్ చుడూర్-పాన్లె మన్యలిర్గటల్ వొరొర్ పాప్ కియన్ సాటి, ఉంది మోక బోరె కారన్ ఆనుర్తె, ఆతొర్ మాయ్యన గోటితగ ఉంది డగుర్ జత్తతున్ దోహ్పా, సమ్మూర్తగ వాట్టల్ చొకోట్ మందంత. 7 దునియతుర్ లోకుర్ దుస్సుర్ కెయ్యె పాప్ కియ్యసంతెర్. పాప్పుగ కొండి కియ్యలిక్ తప్పక్ వాంతంగ్. బతి అప్ బోన్ హిందల్ వాంతంగ్ వోన్ సిక్కు తపా. 8 ఉంది మోక మీవ కెయె ఆయి, కాలె ఆయి, పాప్ కియ్యె కారన్ ఆయర్తె, తాన్ నమ్కేసి వాటట్. బారితెకె కెయ్-కాల్కే మంజి, బస్కెట్ పొచ్చెర్ మన్యల్ పాతడ్డ తడ్డితగ అరన్ బద్ది, కూటల్ ఆసి సెలెకె లెంగ్లల్ ఆసి, బస్కెట్ జీవతె మన్లె, స్వర్గ్నగ సొన్వల్ చొకోట్ మందంత. 9 అహ్నా మిరట్ పాప్ కియ్యె, మీవ కడ్ కారన్ ఆయర్తె, అదెన్ తెండ్డి వాటట్. బారితెకె, రండే కడ్కేనె పాతడ్డ తడ్డితగ అరన్ బద్ది, వొటి కడ్డె బస్కెట్ జీవతె మన్లె, స్వర్గ్నగ సొన్వల్ చొకోట్ మందంత.

10 "వీర్ చుడూర్ మరి-మియడున్ బోరె గిర్ కమి-పాన్లె సూడ్యక్నె దిహన్లె మంట్. బారితెకె వీరుర్ దూతలిర్ స్వర్గ్నగ నావోర్ బాబొన్ మొకోమున్ బస్కెట్ సూడ్యర్ మందంతెర్ ఇంజి మీకున్ వెహ్తూర్ మంతోన్.

బూలె మాత అద్ గొరెత నమున
(లూక 15:3-7)

11 ††[స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్ బూలె మాసి మన్యలిర్కున్ బచి కియ్యె వాతొర్.] 12 "వొరొర్ మాయ్యనగ నూర్ (100) గొరెంగ్ మంతంగ్

ఇంట్. అవెనగటల్ ఉంది గొరె బూలె మాతెకె, అప్ నోవద్ నోవ్ (99) గొరెన్ బోడి గుటనగ సుటి కీసి, తప్పి సొత్త అద్ గొరె పుట్టుల్ వేరి మమ్కాలె సానోర్ ఇంతిట్ కి? తప్పక్ మమ్కాలె దాంతోర్! 13 అని వోర్, బూలె మాయ్యకి అప్ నోవద్ నోవ్ (99) గొరెన్ హిందల్ పుట్టుల్ ఆనందున్ తెర్, బూలె మాసి పుడ్డ ఉందితున్ హిందల్ అదిక్ ఆనంద్ యేతంతోర్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్ ఇంజెర్ మీకున్ వెహ్తూర్ మంతోన్. 14 అహ్నా వీర్ చుడూర్ మరి-మియడల్ వొరొర్ గిర్ బూలె మాయ్య ఇన్వలె మీవోర్ స్వర్గ్నోర్ బాబొన్ ఇచ మంత.

పాప్ కితెర్ వోర్ బక్తన్ బహాన్ మల్ని తరన
(లూక 17:3)

15 "మోక నీ బరోబర్తొర్ బక్తల్ నీకున్ ఉల్ల ఆసి, బతయ్ పాప్ కీనుర్తె, వోర్ వొరొర్ మనెకె, నిమె సొంజి, కుసయె అద్ గల్తితున్ బారితె వోన్ దమ్మి సియన్. ఉంది మోక వోర్ నీవ గొస్తి కేంజనుర్తె నిమె వోన్ బచి కితెన్ ఆంతి. 16 బతి ఉంది మోక నీవ గొస్తి కేంజెకె దానుర్తె, ఉండె వొరొర్ సెలెకె, ఇవిర్కున్ పియ్యి వోన్ సొన్. బారితెకె ఇవిర్-మువిర్ గవదార్కన గొస్తిత్ పియ్యనె, జగ్గత్ అద్ కరలె ఆంద్ ఇంజెర్ నిర్వయ్ యేతన ఇంజి దర్దు-గ్రుత్నగ మంత. 17 ఉంది మోక వూర్ గొస్తి గిర్ వోర్ కేంజెకె దానుర్తె, సొంజి చర్చినుర్కున్ వెహట్. అద్ చర్చితుర గొస్తి గిర్ కేంజెకె దానుర్తె, నమ్మకి వోన్ మోడి అని టెక్కు వసులి కియ్యల్ పాపెస్తన్ మోడి ఇంజి చర్చితుర్ బక్తలిర్ లెకతల్ వోన్ తెండ్డి వాటట్.

18 "ఇద్ దునియతగ మిరట్ బవెన్లె వొప్పిటో, అవెన్ స్వర్గ్నగ గిర్ నన వొహాన్. ఇగ మిరట్ బవెన్లె వొపంతిటో, అవెన్ స్వర్గ్నగ గిర్ నన వొపంతిన్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్ ఇంజెర్ మీకున్ వెహ్తూర్ మంతోన్. 19 అచొరె ఆయ్య, మిహ్టల్ బోరె ఆయి ఇవిర్ మీరె మాసి, బగవంతన్ బతల్ తల్కన ఇన్వల్ దర్దురిత్ పొరో నిర్వయ్ కీసి, పార్తన కీకిట్తె, స్వర్గ్నగ మన్యల్ నా బాబొ మీవ ఇచతున్ పూరి కీంతోర్ ఇంజెర్ మీకున్ వెహ్తూర్ మంతోన్. 20 బారితెకె, నా పొరోడె బగతె ఇవిర్-మువిర్ మీరె మాంతెరో, అగ వూర్ నడ్డుమ్ నన గిర్ మందంతోన్" ఇంజెర్ యేసు వెహ్తూర్.

మాప్ కియెర్ వోర్ సేవ్కన నమున

21 అస్కె పేతురు యేసున్ కరుమ్ సొంజి, "పర్చు! కసుర్ కీసి నాకున్ నుక్కున్ కియ్యన్, బచొగ్ జోకంగ్ మాపి కియన ఇంతి? యేడుంగ్ జోకంగ్ కి బతల్?" ఇంజెర్ పూసి కితెర్. 22 తె యేసు, "యేడుంగ్ జోకంగ్ మాప్ కియ్యల్ ఆయె బతి, లెక పర్వట్ అచొగ్ † జోకంగ్ మాప్ కియ లాగర్ ఇంజి మీకున్ వెహ్తూర్ మంతోన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 23 "అదెన్ సాటి, స్వర్గ్న రాజున్ తన్వల్ సేవ్కలిర్కున్ కేయ్య, బోర్ బచొర్ బాకి మంతెర్ ఇన్వల్ లెక సూడ్యల్ రాజన్ మోడి మందంత ఇంజెర్ మరట్ వెహ వచొ. 24 వోర్ రాజల్ తనకున్ బాకి మత్తురంగ్ లెకంగ్ సూడ్యల్ మొదోల్ కీత పెజె, దహ హజర్కే కూరతంగ్ బిలంగ్ బాకి మన్యన్ వోన్ మునె తచి నిపున్లె. 25 అద్ బాకి కండి కియ్యె, వోర్ సేవ్కనగ బతయ్ సెలె మత్త. అదెన్ సాటి వోర్ రాజల్, నీవ నిమె, నీవ బాయ్యున్, నీవుర్ మరి-మియడున్ అని నీవ జాయ్యత్ సమ్మెతున్ వొమ్మి, నావ బాకి కండి కీమ్ ఇంజెర్ హుకుమ్ సీతోర్. 26 తె వోర్ సేవ్కల్ రాజన్ మునె ముర్-టొంగ్ గొట్టి, 'రాజ! నాకున్ జరసి వకత్ సీమ్. నీవ బాకి పూరో కండి కీంతోన్' ఇంజెర్ వెహ్తూర్. 27 అస్కె రాజన్ వోర్ సేవ్కన్ పొరో కివుల్ లాగ్. తె వోన్ బాకితున్ మాపి కీసి, వోన్ సుటి కితెర్.

28 "వోర్ సేవ్కల్ బహ్ని వాసి, తన్వ సంగ కామ్ కియ్యల్ వొరొర్ సేవ్కన్ సూడ్తొర్. అని వోన్ గట-గిట పియ్య గోటితున్ పిచ్చి కీసెర్, 'నావ బాకి కండి కీమ్' ఇంజెర్ తక్లిట్ సీతోర్. 29 అస్కె బాకి మన్యల్

† కూరత ఉంది బిల: ఉంది దివొస్సు బూతిత విలువ ఆంద్.

†† తొలితెంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రుంత్కనగ ఇద్ వచన్ సెలె. † లెక పర్వట్ అచొగ్: గ్రీకు బాసతె సత్తర్, సత్తర్ యేడుంగ్ జోకంగ్ బచొరె ఆంతయె, అచొగ్ జోకన్ తెర్ అదిక్ మాపి కియన ఇంజెర్ మందంత.

సేవ్వుల్ వోనంగ్ కాల్కున్ పొరొ గప్పె అర్పి, 'నాకున్ జరసి వకత్ సీమ్. నీవ బాకి పూరో కండి కింతోన్' ఇంజెర్ కోర్టార్. ³⁰ బతి బాకి సీతొర్ వోర్ సేవ్వుల్ వోన్ వొప్పకి. అచొరె ఆయ్యు తన్వ బాకి కండి కీనల్ వేరి, జేల్లగ వాటుస్తార్. ³¹ ఇద్ సమ్మెతున్ వోన్ బరోబర్ మన్వలీర్ సేవ్వులీర్ సూడ్తార్. వూర్కున్ బెయ్ దుక్కు లాగ్. తె జర్తత అద్ సమ్మెతున్ రాజనగ సాంజి వెప్తార్. ³² అస్కె రాజల్, వోర్ సేవ్వున్ కేయ్యి సొంగ్గె, 'అరె కరెబ! నిమె నాకున్ కోర్తి అస్కె, నన నీకున్ సీత బాకి సమ్మెతున్ మాపి కీతొన్. ³³ నన నీ పొరొ దయ తొహ్పె, నీ బరోబర్తొర్ సేవ్వున్ పొరొ గిర్ నిమె దయ తొహ్ మత్త' ఇంజెర్ ఇత్తొర్. ³⁴ అద్ ఆత పెజె వోర్ రాజల్, 'తన్వ బాకి పూరో కండి కీనల్ వేన్ సుటి కియ్యుట్' ఇంజెర్ దుక్కు సియ్యలీర్ సిపాయిర కెయ్యె వోన్ హ్లి కీతొర్. ³⁵ మిప్పటల్ హర్ వొరొర్ మీ సంగ మన్వల్ బక్సన్ బర్పర్ దిల్లె మాపి కియ్యెక దాకిట్టె, స్వర్గ్నోర్ నా బాబొ గిర్ మీకున్ అహ్నా కింతొర్" ఇంజెర్ వెప్తొర్.

పార్కుతున్ బారెతె బోద వెహ్యల్
(మార్క్ 10:1-12)

19 అహన్ వెహ్యల్ ఆత పెజె, యేసు గలిలయతల్ పెసిసి, యోర్దన్ లవిడున్ హంద బాజ్ మన్వల్ యూదయ యేరియతగ సొత్తొర్. ² అస్కె పర్ల గుబ్బంగ్ గుబ్బంగ్ ఆసి, వోన్ పెజెయ్ సొత్తెర్. తె వూర్ నడ్డుమ్ యెడ్డి-దుక్కి మన్వలీర్కున్ చొకోట్ కీతొర్. ³ అస్కె కహితుర్ పరిసయల్కె యేసున్ పరిక్కి కీసి తప్పగ అట్టి కియన ఇంజి, "బదె ఉంది కారస్తన్ పియ్యి, మాయ్యల్ తన్వ బాయ్యెన్ పార్కుత్ సియ్యల్ నాయమ్ ఇంతి కి?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ⁴⁵ తె యేసు, "కలి గడి కియ్యల్ బగవంతల్ మొదొల్ మాయ్యన్ అని వెయ్యెన్ గడి కీతొర్. అదెన్ సాటిన్, 'మాయ్యల్ తన్వలీర్ అవల్-బాబొనల్ వేగొర ఆసి, తన్వ బాయ్యెన్ సంగ ఉంది మేందొల్ ఆసి పిసంతొర్' ఇన్వల్ మిరట్ వాచి కియ్యకి బతల్?" ⁶ ఇద్ కారస్తన్ హిందల్, జోడ్ ఆత పెజె వూర్ ఇవిర్ అలగ్ అలగ్ ఆయె బతి, ఉంది మేందొడున్ దాత్ మంతెర్. అహన్ బగవంతల్ జోడి కీతుర్కున్ బోరె మాయ్యల్ పాకి కియ్య" ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్. ⁷ అస్కె వూర్, "తె మంజె మాయ్యల్ తన్వ బాయ్యెన్ పార్కుత్ సీసి, పాకె మాయ వచొ ఇంజెర్ మోసె బారి హుకుమ్ సీతొర్?" ఇంజెర్ వోన్ పూసి కీతెర్. ⁸ తె యేసు, "మీవ మూజొర్-పాస్తన్ పియ్యె, మాయ్యల్ తన్వ బాయ్యెన్ పార్కుత్ సియ వచొ ఇంజెర్ మోసె వొప్తార్. అచొరె బతి, మొదొడల్ అహన్ సెలె మత్త. ⁹ వొరొ తన్వ బాయ్యెన్ పీర్ కీత కారస్తన్ తప్పసి, దుస్రా బదె కారస్తన్ పియ్యి పార్కుత్ సియ్య. బతి బోరె గిర్ ఆయి, తన్వ బాయ్యెన్ పార్కుత్ సీసి, దుస్రాతున్ తుంగ్వల్ పీర్ కీతొన లెకతె వాంతొర్. అని పార్కుత్ ఆసి మన్వడున్ తుంగ్వల్ దుస్రార్ గిర్ పీర్ కీతొన లెకతెన్ వాంతొర్ ఇంజి నన ఇంతొన్" ఇంజెర్ యేసు వెప్తొర్. ¹⁰ అస్కె సిన్వలీర్ యేసున్ సంగ, "మర్మింగ్ ఆతుర్ మూరయ్ లెక ఇహిన్ మత్తె, అసల్ మర్మింగ్ ఆయ్యక్ మన్వలె చొకోటొయ్ బతల్!" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ¹¹⁻¹² తె యేసు, "మిరట్ వెప్తాతున్ సమ్మిర్ వొపుర్. బతి సిరిప్ బగవంతల్ కేయ్యెరె వొవంతెర్. బారితె కహితుర్ జల్మతలె హిజ్జలీర్ ఆసి పుటంతెర్. ఉండె కహితుర్కున్ మాయ్యలీరె హిజ్జలీర్ మోడి తయర్ కింతెర్. ఉండె కహితుర్ సడసాట్ మంజెర్, స్వర్గ్న రాజన్ సాటి చొకోట్ నేవ కియన ఇంజెర్ మర్మింగ్ ఆయ్యక్ మందంతెర్. బోరె ఆయి, ఇద్ బోదతున్ పియ్యి తాక పర్వల్ తాకన" ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్.

చుడుర్ మరి-మియడున్ యేసు ఆసిర్వాద్ సియ్యల్
(మార్క్ 10:13-16; లూక 18:15-17)

¹³ ఉంది దియ కహితుర్ లోకుర్, 'తమ్మర్ మరి-మియడున్ పొరొ యేసు కెయ్యె ఇర్పి, పార్తన కియన' ఇంజెర్ వూర్కున్ యేసునగ పియ్యి వాతెర్. అద్ సూడ్చి వోసుర్ సిన్వలీర్ వూర్కున్ రాంగి సీతెర్. ¹⁴ బతి యేసు, "చుడుర్ మరి-మియడున్ నహ్ వాయ సీమ్. వూర్కున్ ఆపుసియ్యట్. వూర్ దాత్తురయె స్వర్గ్న రాజ్ ఆంద్"

ఇంజెర్ వెప్తొర్. ¹⁵ అని వూర్ పొరొ కెయ్యె ఇర్పి పార్తన కీసి, అగటల్ పెసితొర్.

దనెవంతల్ యేసున్ బేటి మాయ్యల్
(మార్క్ 10:17-31; లూక 18:18-30)

¹⁶ అహన్ యేసు సాంజెర్ మనెకె, వొరొర్ డియెర్ యేసునగ వాసి, "చొకోటొర్ గురుజి! నాకున్ బస్కెట్ మన్వల్ జీవ పుటన ఇత్తెకె, నన బదె చొకోట్టు కామ్ కియన?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. ¹⁷ తె యేసు, "నాకున్ బారి 'చొకోటొర్ గురుజి' ఇంతి? బగవంతల్ వొరొ చొకోటొర్ ఆందర్. ఉండె దుస్రార్ బోరె గిర్ చొకోటొర్ ఆయెర్. బస్కెట్ మన్వల్ జీవ నీకున్ పష్టె మత్తెకె, బగవంతనంగ్ ఆగెన్ పియ్యి తాక" ఇంజెర్ వెప్తొర్. ¹⁸⁻¹⁹ అస్కె వోర్ డియెర్, "బవ్ హుకుమ్మో?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె యేసు, "బోసయ్ జీవ యేత్వ, పీర్ కియ్య, బతయ్ కల్ల, లబడ్ గవ వెహ్య, అవల్-బాబొన్ మాని కియన, నీవ నిమె పెర్మతె సూడ్చె ఆజా-బాజాతుర్కున్ సూడన" ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్. ²⁰ తె వోర్ డియెర్, "నన చుడు-గాదలె ఇన్ సమ్మిన్ పియ్యి తాక్సెర్ మంతొన్. ఉండె నా రొహ బతల్ కమి మంత?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. ²¹ అస్కె యేసు, "నీ రొహ బతయ్ కమి సెల్వక్ మందన ఇంద్రితె, సాంజి నిహ్ మన్వల్ జాయ్యత్ సమ్మె వొమ్మి, అవ్ కొతంగ్ గరిబున్ తూసి సీమ్. అస్కె నీ సాటి స్వర్గ్నగ దన్ మందంత. అద్ ఆత పెజె, నావ చర్చ పియ్యి తాక" ఇంజెర్ వెప్తొర్. ²² బతి వోర్ డియెర్ డగుర్ దనెవంతల్ ఆత కాడ్చి, అద్ గొస్టి కేచి, నారజ్ ఆసి, అగటల్ సొత్తొర్. ²³ అస్కె యేసు తన్వలీర్ సిన్వలీర్ సంగ, "స్వర్గ్న రాజ్ గుర్ దనెవంతల్ నేంగ్వల్ వెలె కటిన్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. ²⁴ బగవంతన రాజ్ గుర్ దనెవంతల్ నేంగ్వడున్ తెర్, కొట్టల్ సుయ్య గదితల్ ఉంది హూటడ్ కడ్డల్ వెలె హల్కొ ఇంజి, మీకున్ ఉండె ఉంది జోక వెహ్పార్ మంతొన్" ఇంజెర్ ఇత్తొర్. ²⁵ ఇద్ కేచి సిన్వలీర్ బెయ్ గుల్ ఆసి, "అహన్ బెహెతె, బోర్ బచె మాసి స్వర్గ్నగ నేంగ పరనుర్?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ²⁶ తె యేసు వూర్కు సూడ్చి, "నరిమన్వన కెయ్యె ఈతల్ కామ్ ఆయ పరో. బతి సిరిప్ బగవంతల్ ఈతల్ కామ్ కియ పరంతొర్" ఇంజెర్ వెప్తొర్. ²⁷ అస్కె పేతురు, "నీవ చర్చ పియ్యి తాక్లె, మమెట్ సమ్మె సుటి కీసి వాతొమ్. తె మాకున్ బతల్ పుటంత?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. ²⁸ తె యేసు, "పూన పరిపంచమ్మగ స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్, మయ్యత రాజ-గాదితగ ఉచ్చి మనెకె, నావ చర్చ పియ్యి తాక్వలీర్ మిరట్ బార రాజ-గాదిన్ పొరొ ఉచ్చి, ఇజయెల్ లోకురంగ్ బార కాన్దామ్మన్ పొరొ రాజ్ తాకుస్వలీర్ ఆంతిట్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. ²⁹ అచొరె ఆయ్య, నా పొరొడున్ సాటి, తాదల్-తమున్, సెలడ్-తకన్, అవల్-బాబొన్, మరి-మియడున్, బొమిన్ అని తన్వ రోతున్ సుటి కీసి తాక్వల్ హర్ వొరొర్, నూర్ పాల్కె అవెన పండి యేతంతొర్. ఇదె ఆయ్య, వోన్ బస్కెట్ మన్వల్ జీవ గిర్ పుటంత. ³⁰ బతి ఆక్రి మన్వలీర్ కహితుర్ మునె ఆంతెర్. మునె మన్వలీర్ కహితుర్ ఆక్రి ఆంతెర్" ఇంజెర్ సిన్వలీర్కున్ వెప్తొర్.

బగవంతల్ మాయ్యలీర్కున్ బదె తరికతె ఇనమ్ సీంతొర్

20 "బారితెకె స్వర్గ్న రాజన్ బారెతె, ఉంది రోతొర్ మాల్కున నమున యేచ్చి, ఇహిన్ వెహ వచొ: వోర్ మాల్కుల్ తన్వ ఆంగుర్కన వాడితగ కామ్ కియె, బూయ్యలీర్కున్ కేయన ఇంజెర్ సక్రెన్ తేచ్చి సొత్తొర్. ² అని వూర్ సంగ ఉంది దియత బూతిత విలువ మన్వల్ కూరత ఉంది బిల+ సీంతొన్ ఇంజెర్ వొప్పికున్ ఆంగుర్కన వాడితగ కామ్ కియె రొప్తొర్. ³ అని వోర్ ఉండె ఉంది జోక సక్రె లగ్-బగ్ నొవ్ బజె బహ్రా సొత్తొర్. అగ బాజర్కనగ కహితుర్ కామ్ పుట్ట, ఆగమ్ నిల్చి దిస్టెర్. ⁴ అస్కె వూర్ సంగ, 'నావ ఆంగుర్కన వాడితగ

† కూరత ఉంది బిల: గ్రీకు బాసతె ఇదెన్ దేసర ఇంతెర్.

కామ్ కీప్టు. బచోర్ బూతి సియనయె అచోర్ సీంతోన్' ఇంజెర్ ఇత్తోర్.
 5 వూర్ అదెన్ వొప్పి, సొత్తెర్. అస్కె వోర్ బార బజె అని ఉండె దుపరి మూండ్ గంటంగ్ నేక్కె గిర్ బస్తా సొంజి, అహ్నా కీతోర్. 6 అని లగ్-బగ్ పోడ్రెక్ సియుంగ్ నేక్కె ఉండె ఉంది జోక బస్తా సొత్తోర్. తె ఉండె కహితుర్ కామ్ పుట్ట్య ఆగమ్ నిల్చి దిస్సెర్. అస్కె వూర్ సంగ, 'మిరట్ బారి దివోన్ పూరో ఆగమ్ నిల్చి మంతిట్?' ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. 7 తె వూర్, 'మాకున్ బోరె బూతిత్ కేయ్యు కాడ్కి, నిల్చి మంతోమ్' ఇంజెర్ జవబ్ సీతెర్. అస్కె వోర్, 'మిరట్ గిర్ నావ ఆంగుర్కొన వాడితగ సొంజి కామ్ కీప్టు' ఇంజెర్ వెప్తోర్.

8 "పోడ్డె సొన్వల్ యెలతె అద్ ఆంగుర్కొన వాడితోర్ మాల్యల్ కారొబారిన్ కేయ్యు, 'బూయ్యలిర్కున్ బూతి సీమ్. ఆక్రి వాతుర్కున్ మొదోల్ సీమ్ అని మొదోల్ వాతుర్కున్ ఆక్రి సీమ్' ఇంజెర్ వెప్తోర్.
 9 అస్కె పోడ్రెక్ లగ్-బగ్ సియుంగ్ గంటన యెలతె వాతుర్ సొంజి, కూరత ఉంది బిల బూతి యెత్తెర్. 10 తె సక్రె మొదోల్ వాతుర్ వూర్ బూయ్యలిర్ మాకున్ వెలె బూతి సియ్యుడ్ మందర్ ఇంజెర్ ఆస కీతెర్. బతి వూర్కున్ గిర్ కూరత ఉంది బిలయ్ బూతి పుడ్డ. 11 తె అద్ బూతి యెచ్చి మొదోల్ వాతుర్ బూయ్యలిర్ మాల్యన్ పొరో గొల్తెర్.
 12 అని మాల్యన్ సంగ, 'ఆక్రి వాతుర్ వీర్, ఉంది గంటయె కామ్ కీతెర్ అని మమొట్ సకడల్తె ఇంకె వేరి యెదితున్ సోసి కీసి, కాయ-కస్తమ్ కీతోమ్. తెర్ బతి వూర్కున్ మాకున్ బరోబరె బూతి సీతి' ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 13 బతి వోర్ మాల్యల్ బూయ్యలిర్ సంగ, 'నా సోప్తలిర్నిట్! మీకున్ నన బతయ్ వాయుట్ కియ్యకి. ఉంది దియత బూతి కూరత ఉంది బిల సియ్యల్ ఇంజెర్ నన అని మిరట్ మునెనె వొప్తట్. 14 అదెన్ సాటి మీవ బూతి మిరట్ యెచ్చి సొంట్. మీకున్ సీత అచోర్ బూతియె ఆక్రి వాతుర్కున్ గిర్ సియన ఇంజెర్ నా మన్జె వాత.
 15 నావంగ్ కొతనె నన ఇస్టమ్ వాత తీర్ కియ్యె నాకున్ హాక్ సెలె కి బతల్? నన దుస్సుర్ పొరో దయ తొహ్తా కాడ్కి, మీవంగ్ కడ్కి వేసెర్ మంతంగ్ కి బతల్?' ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 16 ఇద్ తీర్డె ఆక్రి మన్వలిర్ కహితుర్ మునె ఆంతెర్. అని మునె మన్వలిర్ కహితుర్ ఆక్రి ఆంతెర్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

యేసు తనకున్ వాయ్యల్ మరన్సున్ బారెతె వెహ్యల్
 (మార్క్ 10:32-34; లూక 18:31-34)

17-19 యేసు తన్వర్ బార జన్కె సిన్వలిర్కున్ బోరె మనుర్ అద్ జాగతెకె వోసి, "కేంజట్! మరట్ పొరో వర్చి యెరుసలెమ్ సొంజెర్ మంతట్. అగ స్వర్గ్నోర్ మాయ్యున్ దోక సీంతెర్. డగుక్ కటోడలిర్ల అని సాస్తిరిగ్ వోన్ హుట్ కీంతెర్. వూర్ సప్పిర్ వోన్ మరన్త సిక్కి వాట్టి, యూదుల్కె ఆయిర్ వూర కెయ్యె హుట్ కీంతెర్. వూర్ వోన్ చేడి కీసి, చాటల్కెనె పాంతెర్. ఆక్రిత్ వోన్ మొద్దుగ టాంగి కీసి, జకంతెర్. బతి మూండ్ రోజ్కెనె నేండంతోర్" ఇంజెర్ వెప్తోర్.

తన్వర్ మర్కున్ ఆసిర్వాద్ సీమ్ ఇంజెర్ అవల్ కోర్వల్
 (మార్క్ 10:35-45)

20 అద్ ఆత పెజె, జెబెదయిన బాయ్యె తన్వర్ ఇవిర్ మర్కున్ పియ్యి యేసున్ మునె వాత. అని ముర్-టొగ్రంగ్ కొట్టి, తనకున్ మదత్ కీమ్ ఇంజెర్ కోర్. 21 తె యేసు, "నీకున్ బతల్ పహ్లా?" ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. తె అద్ వెయ్యె, "నీవ రాజ్యగ్ వీర్ ఇవిర్ మర్కున్ డగుర్-పాన్ సియ్యె, నీవ డెమ బగ్గ వొరోన్ అని తిన బగ్గ వొరోన్ ఉడ సీమ్" ఇంజెర్ ఇత్త. 22 అస్కె యేసు, "మిరట్ పూసి కియ్యడున్ బారెతె మీకునె టావ సెలె. దుక్కుంగ్ ఇన్వల్ కోజత రస నన ఉన్జె తయర్ మంతోన్. మిరట్ ఉన్జె తయర్ మంతిటియ్?" ఇంజెర్ వూర్కున్ పూసి కీతోర్. తె "హో, తయర్ మంతోమ్" ఇంజెర్ వెప్తోర్. 23 తె యేసు, "నన దుక్కుంగ్ బోగె మాతపియ్ మిరట్ బోగె మాయ పర్కె మందర్. బతి నావ డెమ బగ్గ అని తిన బగ్గ ఉడ్లె, నేమి కియ్యల్ అదికార్ నా కెయ్యె సెలె. ఇవ్ జాగంగ్ నా బాబో బగవంతల్ బోన్ సాటి రాకి కీసి ఇర్టొరయ్ వూర్కున్ అవ్ పుటంతంగ్" ఇంజెర్ వెప్తోర్. 24 ఇవ్ గొస్సింగ్ కేంచి,

మెయ్యుర్ దహ జన్కె సిన్వలిర్, వూర్ ఇవిర్ తాదల్-తమున్ పొరో సొంగున్ వాతెర్.

25 తె యేసు వూర్కున్ కేయ్యి, "ఇద్ దునియతుర్ రాజలిర్ పర్జత్ పొరో రాజ్ తాకునంతెర్. అని ముకె అదికారిర్ తమ్మ బూడ్పుర్ పొరో అదికార్ తోహంతెర్. 26 బతి మిరట్ అహన్ మన్వ. మిహ్టల్ డగుర్-పాన్ యెతన ఇంజెర్ కోర్వల్, మీ సప్పిర మదత్ కియ్యల్ సేమ్కన్ దాత్ ఆయ లాగర్. 27 అని మిహ్టల్ ముకె మాయ్యల్ ఆక ఇన్వల్ మీ సప్పిరో దాసి-మాయ్యల్ ఆయ లాగర్. 28 బారితెకె, స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్ తన్వ సేవ కియ్యున్ వాయ్యకి. బతి తనయ్ దుస్సుర సేవ కియ్యె వాతోర్. అచోరె ఆయ్య, సప్పిర్ కీతంగ్ పాప్కున్ కండి కియ్యె, సప్పిర్ బద్ది తన్వ జీవత అర్పన సియ్యె వాతోర్" ఇంజెర్ వెప్తోర్.

ఇవిర్ గుడ్డిర్కున్ యేసు నదుర్ సియ్యల్
 (మార్క్ 10:46-52; లూక 18:35-43)

29 యేసు అని వోసుర్ సిన్వలిర్ యెరికొ చహర్తల్ పెసికె, వెలె మాంది వూర్ పెజెయ్ సొత్తెర్. 30 అద్ గట్టుతె సర్దన్ బగ్గ ఇవిర్ గుడ్డిర్ ఉచ్చి మత్తెర్. తమ్మ కరుమ్మలె యేసు వీడ్చి సొంజెర్ మంతోర్ ఇంజెర్ కేంచి, "పర్చు! దావిద్దు కాన్దాన్వోని! మా పొరో దయ తోహ!" ఇంజెర్ జోర్డె కిలితెర్. 31 తె మాందితల్ కహితుర్, "దబ్ మంట్!" ఇంజెర్ దమ్మి సీతెర్. తెర్ బతి, వూర్ ఉండె ఇమర్ జోర్డె, "పర్చు! దావిద్దు కాన్దాన్వోని! మా పొరో దయ తోహ" ఇంజెర్ కిలితెర్. 32 అస్కె యేసు ఆగ్ని, "మీ సాటి నన బతల్ కియన ఇంతిట్?" ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. 33 తె వూర్, "పర్చు! మాకున్ నదుర్ పహ్లా" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. 34 అస్కె యేసున్, వూర్ పొరో కివుల్ లాగ్ని, వూరంగ్ కడ్కున్ ఇట్టోర్. తె యెంటనె వూర్కున్ నదుర్ వాత. అని వూర్ యేసున్ పెజెయ్ సొత్తెర్.

కిరిస్టు యెరుసలెమ్ సొన్వల్
 (మార్క్ 11:1-11; లూక 19:28-38; యోహాన్ 12:12-19)

21 1-2 అహన్ చలె మాసి, వూర్ సప్పిర్ యెరుసలెమున్ కరుమ్ యెత్తెర్. అగ మన్వల్ ఒలివ మరక్కు గుటత్ పొరోడ బెత్తగ్ ఇన్వల్ నాటున్ కరుమ్ యెవ్కె, యేసు తన్వర్ సిన్వలిర్గటల్ ఇవిర్కున్ మునె సారి కీసెర్, "ఇచుల! అద్ మునె దిన్వల్ నాటె సొంట్. అగ సొనెకెన్ ఉంది గాది అని తాన పిల దొప్పి మన్వల్ మీకున్ దిసంత. అవెన్ సుటి కీసి, నహ్లా పియ్యి వరట్. 3 బోరె మీకున్ బతయ్ ఇందనర్డె, 'పర్చున్ ఇవ్ పహ్లా అలె' ఇంజి వెహట్. అస్కె యెంటనె వోర్ అవెన్ రొహంతోర్" ఇంజెర్ వెప్తోర్.

4 పర్వక్తన తొడ్డె బగవంతల్ వెహస్త అద్ గొస్తి పూరె మాయ్యె ఇహిన్ జర్గత్. 5 "సూడ! నీ రాజల్ వజన్ వోహ్యల్ గాదిత్ పొరో ఉచ్చి, వాసెర్ మంతోర్! తన్వ తన చుడుర్-పాన్ కీసి, చుడుసి గాదితగ ఉచ్చి వాసెర్ మంతోర్! † ఇంజి సియ్యున్ నగుడుర్కున్ వెహట్" † ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. 6 తె వూర్ ఇవిర్ సిన్వలిర్ సొంజి, యేసు హుకుమ్ సీత తీర్ కితెర్. 7 అద్ గాదితున్ అని తాన పిలతున్ పియ్యి వాసి, తాన్ పొరో తమ్మంగ్ సాల్వంగ్ వాట్టెర్. తె యేసు అవ్ పాంగుకున్ పొరో ఉత్తోర్. 8 అగ మన్వలిర్ బెయ్ వెలె మాంది తమ పొరో ముచ్చలిక్ పాంగుక్ సరిత్ పొరో తార్తెర్. ఉండె కహితుర్ సింది మరక్కుంగ్ కాందంగ్ ఉరుసి అద్ సరిత్ పొరో తార్తెర్. 9 యేసున్ మునె తాక్యల్ అని పెజెయ్ వాయ్యల్ మాంది, "జెయ్ జెయ్ కార్! † దావిద్దు కాన్దాన్వోనె డగుర్-పాన్ వాయి! పర్చున్ అదికార్ † వాయ్యున్ బగవంతల్ ఆసిర్వాద్ సియిర్! స్వర్గ్నగ మన్వల్ బగవంతనె డగుర్-పాన్ వాయి!" † ఇంజెర్ కిలిసెర్ మత్తెర్.

10 అహన్ యేసు యెరుసలెమ్మగ్ నేంగ్ పెజె, అగటుర్ సప్పిర్ గిర్, "వేర్ బోర్ ఆందుర్ బెహా?" ఇంజెర్ పరెసన్ ఆసెర్ పూసి కీతెర్. 11 తె

† 21:5 జెకర్వ 9:9 † 21:5 యెనయ 62:11 † జెయ్ జెయ్ కార్! గ్రీకు బావతగ హోసన్ ఇంజెర్ మంత. ఇదెన అర్దమ్, "ఇంకె బచి కీమ్!" † అదికార్: సెలెతె పొరోడ ఇంజెర్ మందంత. † 21:9 కీర్తన్వన 118:26

యేసున సంగ వాత మాంది, “వేన పొరొల్ యేసు. గలిలయ యెరియత నజరేత్ చహార్దొర పరవక్తల్ ఆందుర్” ఇంజెర్ జవబ్ సీతెర్.

బేపరిదార్కున్ మందిర్తల్ తెండ్చి పూడ్వల్
(మార్క్ 11:15-19; లూక 19:45-48; యోహాన్ 2:13-22)

12 యేసు మందిర్త ఆవ్రతగ నేంఱొర్ అని అగ బేపరి కియ్యలిర్ సమ్మిరకున్ బస్త్ర పెసుస్తార్. కొతంగ్ బద్ది కియ్యలిరంగ్ టేబల్కున్ అని పారెవంగ్ వొమ్మలిరంగ్ కుతుల్కున్ ఉల్లి కీసి వాడ్డార్. 13 అని పూర్ సంగ, “ఇద్ నా మందిర్తున్ పార్తన కియ్యల్ మందిర్ ఇంజెర్ కేయంతెర్. బతి మిరట్ తేన్ కలిర్ మక్వల్ బుయరిత్ దాత్ తయర్ కీతిట్” ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంత్నగ లిహి కీసి మంత” ఇంజెర్ వెప్టార్.

14 అద్ ఆత పెజె, మందిర్తగ మన్వల్ యేసునగ గుడ్డిర్, కూటలిర్ వాతెర్. తె పూర్కున్ వోర్ చొకొట్ కీతొర్. 15 తె వోర్ కీతంగ్ అవ్ మయ్యతంగ్ కామ్మున్ డగుక్ కటొడలిర్ అని సాస్తిరిర్ సూడ్డర్. అని అగ మందిర్తగ మన్వలిర్ చుడుక్ కాండిర్, “జెయ్ జెయ్ కార్! దావిద్దు కాన్దాస్తొన్ డగుర్-పాన్ వాయి!” ఇంజెర్ కిలివల్ గిర్ కేంజెర్. అస్కె పూర్ సోంఱ్చి. 16 యేసున్ సంగ, “వీర్ చుడుక్ కాండిర్ బతల్ ఇంజెర్ కిలిసెర్ మంతెరో, నిమె కేంచెర్ మంతి కి?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. తె యేసు, “హో కేంజొన్” ఇంజెర్ వెప్టార్. అని, “చుడుర్ మరి-మియడ్ అని పసి-బాలలిర్ నీకున్ డగుర్-పాన్ సీనల్ కీతి” ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంత్నగ లిహి కీసి మంత. ఇదెన్ మిరట్ బస్కెన్ వాచి కియ్యకి కి బతల్?” ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 17 అని పూర్కున్ సుటి కీసి నగుడున్ బస్త్ర మన్వల్ బెతనియ ఇన్వల్ నాటి సాంజి, అద్ రాతున్ అగ ముకమ్ కీతొర్.

అంజారి మర వత్వల్
(మార్క్ 11:12-14,20-24)

18 సక్తె మల్చి నగుడెకె సాంజెర్ మనెకె, యేసున్ కర్వన్త. 19 అస్కె వోన్ సర్పన్ బర్గ్ ఉంది అంజారి మర దిస్త. బతి తాన్ల కరుమ్ సాంజి సూడ్డెకె, ఆకింగ్ తప్పసిసి దుస్తాక్ బతంగ్ వోన్ దిస్తకి. తె వోర్ అద్ మరతున్ సంగ, “ఇంగడల్ నిమె బస్కెన్ సాద్వి” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. తె యెంటెన అద్ మర వత్త. 20 సిస్వలిర్ అద్ సూడ్చి గుల్ ఆసి, “అరో! ఇద్ అంజారి మర ఇచొర్ సప్పె బహాన్ వత్త?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 21 తె యేసు, “బగవంతన్ పొరో బరోసతె అనమిన ఆయ్యకెన్, ఇద్ అంజారి మరతున్ కీత అదెన్ మిరట్ గిర్ కియ పరంతిట్. ఇదె ఆయ్య, ఇద్ గుటతున్ సూడ్చి, తాన్ సంగ, ‘నిమె తాచ్చి సాంజి, సమ్మర్తగ అర’ ఇంజెర్ ఇత్తెకె, అద్ అరంత. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. 22 అదెన్ సాటి మిరట్ పార్తన కీనెకె, బతంగ్ తల్కంతిట్, అవెన్ బగవంతల్ మాకున్ సీంతొర్ ఇంజెర్ బరోస కీమ్మ. అస్కె అవ్ సమ్మె మీకున్ పుటంతంగ్” ఇంజెర్ పూర్కున్ వెప్టార్.

యేసున అదికార్కున్ బారెతె పూసి కియ్యల్
(మార్క్ 11:27-33; లూక 20:1-8)

23 బస్కెతె యేసు మందిర్తగ సాంజి బోద వెప్టార్ మత్తోరో, అస్కె డగుక్ కటొడలిర్ అని పెదొల్కొ వోన్ వాసి, “నిమె బద్ అదికార్డె ఇవ్ కామ్మి కీసెర్ మంతి? ఇద్ అదికార్ నీకున్ బోర్ సీతొర్?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 24 తె యేసు, “నన గిర్ మీకున్ ఉంది సవల్ పూసి కీంతొన్. మిరట్ అదెన్ జవబ్ సీతెకె, బద్ అదికార్డె ఇవ్ కామ్మి కీంతొనొ మీకున్ వెహంతొన్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 25 అని, “బాప్టిన్మ సియ్యల్ అదికార్ యోహాన్సున్, బగవంతనల్ వాత కి సెలెకె మాయ్యనల్ వాత? వెహట్” ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె పూర్, “మరట్, ‘బగవంతనల్’ ఇంద్యట్తె, ‘యోహాన్సగ బారి బరోస ఇర్మకి?’ ఇంజెర్ పూసి కీనుర్. 26 బతి మోక, ‘మాయ్యనల్’ ఇంద్యట్తె, మాకున్ సమ్మిర్ బండనె పానిర్. బారెతెకె యోహాన్ పరవక్తల్ ఇంజెర్ సమ్మిర్ వొప్టెర్” ఇంజెర్ వెరసి తమ్మ తమ కుస కుస చర్చ కీతెర్. 27 అని పూర్, “అద్ మాకున్ టావ సెలె” ఇంజెర్

జవబ్ సీతెర్. తె యేసు, “నన గిర్ బద్ అదికార్డె ఇవ్ కీసెర్ మంతొనొ, మీకున్ వెహాన్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

ఇవిర్ మర్కెన నమున

28 అని ఉండె పూర్ సంగ, “నన వెహ్వాడున్ బారెతె బతల్ సోంవ్ కింతిట్? వొరో మాయ్యన్ ఇవిర్ మర్కె మత్తెర్. వోర్ తన్వొర్ డగుర్ మరినగ సాంజి, ‘కోకో! నేండ్ నిమె నా ఆంగుర్కున వాడితగ సాంజి కామ్ కీమ్’ ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 29 తె వోర్ మరి, ‘నన్ సానొన్’ ఇత్తోర్. బతి జరసి ఆత పెజె, తన్వ మన్మన్ మాయ్యసి సాత్తోర్. 30 అద్ ఆత పెజె వోర్ బాబొ తన్వొర్ చుడుర్ మరినగ సాంజి, అదె గొస్టి వెప్టార్. తె వోర్, ‘హో, దాంతొన్ బాబ’ ఇంజెర్ ఇత్తోర్. బతి వోర్ సాన్కె. 31 వీర్ ఇవిర్టల్ బాబొ కోర్ తీర్ బోర్ కీతొర్ ఇంతిట్?” ఇంజెర్ పూర్కున్ పూసి కీతొర్. తె పూర్, “మొదొడార్” ఇంజెర్ వెప్టార్. అస్కె యేసు, “టెక్వ వసులి కియ్యలిర్ అని బోగమ్-సానిక్ మీకున్ తెర్ మునె బగవంతన రాజ్యగ నేంగంతంగ్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. 32 బారెతెకె యోహాన్ నియత్తు సరి-మారగ పియ్యి మిహ్లా వాతొర్. మిరట్ వోన్ నమ్మకి. బతి టెక్వ వసులి కియ్యలిర్ అని బోగమ్-సానిక్ వోన్ నమ్మంగ్. ఇవ్ సమ్మి సూడ్డె పెజె గిర్, మీవ మన్మన్ పాపుల్ మిరట్ మాయ్యన్మకి అని వోన్ నమ్మకి” ఇంజెర్ వెప్టార్.

బటెయ్యె పియ్యుర నమున
(మార్క్ 12:1-12; లూక 20:9-19)

33 “ఉండె ఉంది నమున కేంజెట్. వొరో మాయ్యల్ తన్వ వాడితగ ఆంగుర్కు ఉల్లిత్తోర్. అద్ వాడిత్ సిరుట్ గోడ దొహ్చుసీతొర్. ఆంగుర్ రస తెండ్డె బండతున్ నాయ్యసీతొర్. అని జాగ్లి కియ్యె, ఉంది డంగల్ మండ గిర్ వాటుస్తార్. సమ్మె ఆత పెజె, అద్ వాడితున్ బటెయ్య-దార్కున్ సీసి, యాత్త కీసెర్ దుస్తా దేస్సి సాత్తోర్. 34 ఆంగుర్కున పంట కొయ్యల్ కాలమ్ వాత పెజె, వోర్ మాయ్యల్, ‘నావ ఈస తరట్’ ఇంజెర్ సేమ్మలిర్కున్ బటెయ్య-దార్కునగ రొప్టార్. 35 బతి పూర్ బటెయ్య-దార్కు మాల్యనుర్ సేమ్మలిర్గట్ వొరో పియ్యి పాతెర్. ఉండె వొరో జక్తెర్ అని ఉండె వొరో జీవ సానల్ బండంగ్ బిర్కిడి కీతెర్. 36 వోర్ మాల్యల్ ఉండె ఉంది జోక మొదొల్ సారి కీతుర్ సేమ్మలిర్గట్ తెర్ అదిక్ జన్మన్ పూర్ సారి కీతొర్. బతి పూర్ బటెయ్య-దార్కు మొదొడుర్కున్ కీతెవ విర్కున్ గిర్ కీతెర్. 37 తెర్ బతి వోర్ మాల్యల్, ‘నా మరిన్ తెర్ పూర్ చొకొట్ మాని కీనిర్’ ఇంజి, పూర్ రొప్టార్. 38 బతి పూర్ బటెయ్య-దార్కు వోర్ మరి తప్ప వాయ్యల్ సూడ్చి, ‘ఇచుల, వేర్ ఇద్ జాయ్యతున్ ఈసదారల్ ఆందుర్. వేన్ జక్సి, వేన్ జాయ్యతున్ ఇస్క పాకట్’ ఇంజెర్ తమ్మ తమ ఇత్తెర్. 39 అని వోన్ గట-గట పియ్యి వాడితల్ బస్త్ర వాట్టి జక్తెర్. 40 తె ఇంకె అద్ వాడితొర్ మాల్యల్ వానురె పూర్కున్ బతల్ కీంతొర్ ఇంతిట్?” ఇంజెర్ యేసు పూర్ కటొడలిర్కున్ అని పెదొల్కున్ పూసి కీతొర్. 41 అస్కె పూర్, “కరెబలిర్ పూర్ బటెయ్య-దార్కున్ జక్సి, అద్ వాడిత పంట కాలమ్మగ తన్వ ఈస సియ్యలిర్ దుస్తూర్ బటెయ్య-దార్కున్ సీంతొర్” ఇంజెర్ జవబ్ సీతెర్. 42 తె యేసు పూర్కున్ సూడ్చెర్, “‘రోన్ దొహ్చాలిర్ బతతునె కామి సియ్యె ఇంజెర్ పాస్కెత్ బండ, సమ్మినల్ ముకె బండ ఆసి నిల్చె. ఇద్ సిరిప్ బగవంతన్ హిందలె జర్గెత్. ఇద్ మా కడ్కున్ నమవస్వక్ మంత’ † ఇన్వల్ గొస్టితున్ దర్మ-గ్రంత్నగ మిరట్ వాచి కియ్యకి కి బతల్?” ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 43 “అదెన్ సాటి నన వెహ్వాల్ బతల్ ఇత్తెకె, బగవంతల్ తన్వ రాజాన్ మిహ్లాట్ తెండ్చి, అద్ రాజ్యగ నేండ్ బూర్తె కామి సీనల్ మంతెరో, పూర్ దుస్తాక్ జాతినుర్కున్ సీంతొర్. 44 అని ఇద్ బండత్ పొరో అర్వలిర్ సమ్మిర్ టుక్తెంగ్ ఆంతెర్. ఉంది మోక ఇద్ బండ బోన్ పొరోన్ అర్తెకె, వోన్ దుబత్ దాత్ నుయ నుయ కీంత”

† 21:42 కీర్తన్వన 118:22-23

ఇంజెర్ వెహ్లా. 45 ఇద్ కేంచి వూర్ డగుక్ కటోడలిర్ అని పరిసయుల్కే తమ్మ బారెతెన్ ఇద్ నమున వెహ్లా ఇంజెర్ కరి కీతెర్. 46 అని అదె గట్టు తె వోన్ పియ్యె సూడెర్. బతి మాంది సమ్మిర్ వొరొర్ పర్వక్తల్ ఇంజెర్ యేసున్ మాని కీత కాడ్కి, వూర్కున్ సూడ్కి వెరితెర్.

మర్రిన జేవున్ నమున (లూక 14:15-24)

22 1-2 యేసు నమునంగ్ యేచ్చి వూర్కున్ ఉండె ఇహిన్ వెహ్లాల్ మొదొల్ కీతొర్: "స్వర్గన్ రాజ్, వొరొర్ రాజల్ తన్వొర్ మరిన మర్రిన జేవున్ సీతపెసయ్ మందంత. 3 వోర్ రాజల్ మర్రి జేవున్ బారెతె కబుర్ అంద్తుర్ వూర్కున్ కేయ్యె, తన్వొర్ సేవ్కలిర్కున్ సారి కీంతొర్ బతి, వూర్ వాయ్లె వొమ్మకి. 4 తె వోర్ రాజల్ ఉండె కహి జన్మ సేవ్కలిర్కున్ సారి కీసెర్, బోన్ బోన్వై కబుర్ అంద్తయ్యె వూర్ సంగ, "కోందన్ అని చొకాట్ తాజ్యలిక్ పడ్డన్ కొయ్యి అట్టామ్. మర్రిన జేవున్ పూరో తయర్ ఆసి మంత. వరట్!" ఇంజి, వూర్కున్ కేయట్ ఇంజెర్ వెహ్లా. 5 బతి అద్ కబుడున్ బోర్ పటి కియ్యకి. వూర్కుల్ వొరొర్ తన్వ వాన్లె సాత్తొర్. ఉండె వొరొర్ తన్వ బేపరి సూడ్లె సాత్తొర్. 6 మెయ్యుర్ వూర్, రాజనుర్ సేవ్కలిర్ హిజత్ తెండ్కి జక్సెర్. 7 అదెన్ బారెతె వోర్ రాజల్ కేంచి, బెయ్ సోగున్ వాసి, తన్వొర్ సిపాయిర్కున్ వూర్ సారి కీతొర్. తె వూర్ జక్వలిర్కున్ జక్సి, వూర్ నగుడున్ డుండుసి వాటుస్తొర్.

8 "అద్ ఆత పెజె తన్వొర్ సేవ్కలిర్ సంగ, 'మర్రిన జేవున్ తయర్ మంత. బతి తిన్లె వరట్ ఇన్వల్ కబుర్ అంద్త వూర్ బోర్ గిర్ కామి సియర్. 9 అదెన్ సాటి, బాజర్కున్ సాంజి, మీకున్ దిస్తుర్ వూర్కున్ మర్రి జేవున్ కియ్యె వరట్ ఇంజి కేయట్' ఇంజెర్ వెహ్లా. 10 తె వూర్ సేవ్కలిర్ అవ్ బాజర్కున్ సాంజి, తమకున్ దిస్తుర్ వూర్ చొకొట్టుర్-వాయుట్టుర్ సమ్మిర్కున్ మీరి కీసి తత్తెర్. అద్ తీర్దె వూర్ వెర్తలిర్ హిందల్ మర్రి మండొప్ నింత.

11 "తె రాజల్ వూర్ వెర్తలిర్కున్ సూడన ఇంజెర్ రొహి వాత్తొర్. అస్కె వూర్కుల్ వొరొర్ మర్రిన కార్యత్ సాటి బాతంగై పాంగుక్ పొండ్కి వాయనయ్యె, ఆతంగ్ పాంగుక్ పొండ్కి దిస్తుకి. 12 తె వోర్ రాజల్ వోన్ సంగ, 'సోప్! నిమె మర్రిత కార్యత్ సాటి పొండ్కలిక్ పాంగుక్ పొండ్కి వాయ్కనె బహన్ వాతి?' ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె వోర్ మాయ్లల్ బతయ్ జవబ్ సియ పర్కకి. 13 అస్కె వోర్ రాజల్ తన్వొర్ సేవ్కలిర్ సంగ, 'వోనంగ్ కెయ్యె-కాల్కే దొప్పి బహి మన్వల్ సికటితగ వాటట్. అగ ఆడ్వల్ అని పల్కే కొర్కవల్ మందంత' ఇంజెర్ వెహ్లా. 14 ఇద్ నమునతున్ బారెతె, 'బగవంతల్ కేయ్యలిర్ వెలెటిర్ మంతెర్ బతి, వోర్ నేమి కియ్యలిర్ కహితురె మంతెర్" ఇంజెర్ యేసు మహ్లా.

యేసున్ గల్లితగ సాష్టి కియ్యె పిలన్ వాట్వల్ (మార్క్ 12:13-17; లూక 20:20-26)

15 జాలుక్ ఆత పెజె, పరిసయుల్కే యేసున్కుట్ సాంజి, వోర్ వెహ్లాడగ తవ్ సాష్టి కియన ఇంజెర్ పిలన్ వాట్టెర్. 16-17 అని తమ్మర్ కహితుర్ సిన్వలిర్కున్ అని కహితుర్ హెరొద్దు బాజ్పూర్కున్ ఇహిన్ పూసి కీప్ట్ ఇంజెర్ వెహ్లి, యేసునగ సారి కీతెర్. తె వూర్, "గురుజి! నిమె వడ్కవల్ అని బోడ కియ్యల్ సతెమ్ ఆంద్. బోనయ్ బేద్-బావ్ సూడ్కుని ఆయ్యి. బగవంతన సతె మారగ్ బాత అహన్ వెహ్లాని ఆంది ఇన్వల్ మాకున్ టావయె. బతి ఇంకె మమెట్ సీజర్ మహ రాజన రోమ్ సర్కార్తున్ టెక్కు దొహ్లాల్ నాయమ్ ఆంద్ ఇంతి కి ఆయ్యె ఇంతి?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 18 బతి యేసు, వూర్ కరెబల్ గున్తున్ కరి కీసి, "కపెలిర్లిట్! నాకున్ బారి పరిక్ కీసెర్ మంతిట్? 19 మిరట్ నాకున్ ఉంది కూరత బిలె తొహట్" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె వూర్ ఉంది కూరత బిలె వోన్ తచి సీతెర్. 20 అస్కె వోర్, "తేన్ బోన్ పొరొల్ అని బోన్ మొకొటత మోర్ మంత?" ఇంజెర్ వూర్కున్ పూసి కీతొర్. 21 తె వూర్, "సీజర్ మహ రాజన" ఇంజెర్ వెహ్లా. అస్కె యేసు, "సీజర్ మహ రాజనంగ్ మహ రాజన్ సీప్ట్, అని బగవంతనంగ్

బగవంతన్ సీప్ట్" ఇంజెర్ వెహ్లా. 22 అద్ కేంచి వూర్ బెయ్ గుల్ ఆసి, యేసున్ సుటి కీసి అగటల్ సాడితెర్.

సాసి-నేండ్కలిర్ బారెతె సవల్ (మార్క్ 12:18-27; లూక 20:27-40)

23 సాతుర్ వూర్ నేండుర్ ఇంజెర్ జట్-పట్ లాగ్కలిర్ సదుకయుల్కే అద్ నేటి యేసునగ వాసి, ఇహిన్ సవల్ పూసి కీతెర్: 24 "గురుజి! 'బోరె వొరొర్ మరి-మియ్డ ఆయ్యకె సాతెకె, వోనోర్ తముర్ అద్ తంగెన్ తుంగ్గి, తన్వొర్ తాదన్ సాటి మరి-మియ్డ ఆయన. వూర్ మరి-మియ్డ తాదన సంతాన్లె లెకతె వాంతెర్' ఇంజెర్ మోసి పర్వక్తల్ దర్కత కానున్తగ లిహి కీతొర్.

25 "తె నమునతున్ మా నడ్డుమ్ ఉంది కుటుంబతగ యేడ్విర్ తాదల్-తముర్ మత్తెర్ ఇట్. వూర్కుల్ మడనోర్ వాలె మర్రింగ్ ఆత్తొర్ బతి, మరి-మియ్డ ఆయ్యకనెన్ వోర్ మార్తొర్. అదెన్ సాటి తాన్ వోనోర్ తముర్ తుంగ్గొర్. 26 ఇద్ తీర్దె డగుర్ నట్టి, చుడుర్ నట్టి, ఉండె చుడుర్ నట్టి ఇహిన్ వూర్ యేడ్విర్ జన్మ గిర్ తాన్ తుంగ్గి, మరి-మియ్డ ఆయ్యకనెన్ మార్తొర్. 27 ఆక్తిత్ వూర్ పెజెయ్ అద్ వెయ్యె గిర్ మార్త ఇట్. 28 తె వూర్ యేడ్విర్ సాసి-నేండ్క పెజె, అద్ వెయ్యె వూర్ యేడ్విర్గటల్ బోన్ బాయ్యు ఆంత?" ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్. 29 బతి యేసు, "మిరట్ ఇన్వల్ బెయ్ డగుర్ తవ్ ఆంద్. మీకున్ దర్క-గ్రంతనగ లిహి కీసి మన్వలికె ఆయి, బగవంతన సక్తితున్ బారెతెన్ ఆయి, టావ సెలె. 30 బారెతెకె సాసి-నేండ్క పెజె వెయ్యె-మాయ్లల్ మర్రింగ్ ఆయి. వూర్ సమ్మిర్ గిర్ స్వర్గనుర్ దూతలిర్ దాత్ మందంతెర్. 31-32 అని సాసి-నేండ్కలిర్ బారెతె, 'నన మీ తొత్తుర్ అబ్రాహమ్, ఇనక్ అని యాకోబ్ సేవ కియ్యల్ బగవంతన ఆందున్' ఇంజెర్ మోసినె కెయ్యె లిహి కియ్యస్తొర్. అద్ వాచి కియ్యకి కి బతల్? వోర్ సానలిరోర్ బగవంతల్ ఆయిర్ బతి, జీవతె మన్వలిరోర్ ఆందుర్" ఇంజెర్ యేసు వెహ్లా. 33 ఇద్ బోడ కేంచి పర్ల బెయ్ గుల్ ఆతెర్.

సమ్మె ఆగెనల్ బద్ ఆగె ముకె ఆంద్? (మార్క్ 12:28-34; లూక 10:25-28)

34 అహన్ వడ్కసి, సదుకయుల్కున్ వడ్కవక్నె యేసు కీతొర్ ఇంజి, పరిసయుల్కే మీరి మాసి వోన్ వాతెర్. 35-36 వూర్కుల్ మోసిన కానున్తున్ వెహ్లాల్ దర్క గురు, "గురుజి! దర్క-గ్రంతనగ మన్వలిక్ సమ్మె ఆగెనల్ బద్ ఆగె ముకె ఆంద్?" ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతొర్. 37 తె వోన్, "నీ పర్కు ఆయ్యల్ బగవంతన్ నీవ బర్పూర్ దిల్లె, బర్పూర్ మన్లె, బర్పూర్ బుది-గియ్నె పెర్క కియన్" 38 ఇదె సమ్మిన్ తెర్ ముకె అని మొదొడ ఆగె ఆంద్. 39 అని, 'నీవ నిమె పెర్కతె సూడవ, నీ ఆజా-బాజాతుర్కున్ పెర్కతె సూడవ' ఇన్వల్ రెండవ ఆగె గిర్ ఆతెలె ఆంద్. 40 ఇవ్ రండ ఆగెంగె పూరో మోసిన కానున్తున్ అని పర్వక్తలిర్ లిహి కీతంగ్ సమ్మెన్ ఆదర్ ఆసి మంతంగ్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్లా.

కిరిస్తు బోనోర్ మరి ఆందుర్? (మార్క్ 12:35-37; లూక 20:41-44)

41 పరిసయుల్కే ఉంది జాగ మీరి మాసి మనెకె, యేసు వూర్కే సూడ్కి. 42 "కిరిస్తున్ బారెతె మిరట్ బతల్ సోవ్ కింతిట్? వోర్ బోన్ కాన్దానోర్ ఇంతిట్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె వూర్, "దావిద్దు కాన్దానోర్" ఇంజెర్ జవబ్ సీతెర్. 43-44 అస్కె వూర్ సంగ, "ఇద్ గొస్తితున్ దావిద్ రాజలె, 'నావొర్ పర్కున్ సంగ బగవంతల్, నీ సంగ లడెయ్యె కియ్యలిర్కున్ నన మెయ్యి, నీ కాల్కున్ బూడ్ వూర్కున్ దాబి కీనల్ వేరి, నావ తిన బర్గ † వాసి ఉద' ††

† తిన బర్గ: ఇత్తెకె డగుర్-పాన్ అని అదికార్త జాగ. †† 22:43-44 కీర్తన్యన్ 110:1

ఇంజెర్ పవిత్ర ఆత్మత సక్తితె లిహి కీతొర్. 45 దావిద్ రాజలి వోన్, 'నావొర్ పర్బు' ఇంజెర్ కేయ్యొర్. తె వోర్ కిరిస్తు, దావిద్దు కాన్దావొర్ బహాన్ ఆంతొర్?" ఇంజెర్ మార్కున్ పూసి కీతొర్. 46 ఇద్ కేంచి మార్ పరిసయుల్క బోర్ వోన్ సవల్క పూసి కియ్యె దర్బమ్ కియ్యకి.

దర్బతుర్ అదికారిర తపున్ యేసు తొహ్వల్ (మార్క్ 12:38-40; లూక 11:37-52; 20:45-47)

23 అద్ ఆత పెజె, యేసు పర్బత్ సంగ అని తన్వర్ సిస్యలిర్ సంగ ఇహిన్ వెహ్వల్ మొదొల్ కీతొర్. 2 "సాస్తిరిర్ అని పరిసయుల్క మోసిన కానుస్తున్ అర్బమ్ ఆనల్ వెహ్వన్ సాటి నేమె మాసి మంతెర్. 3 అదెన్ సాటి వూర్ వెహ్వమ్ మిరట్ కీప్టు. బతి వూర్ కియ్యలిక్ కామ్మ మిరట్ కియ్యట్. బారితెకె వూర్ బోద్ కియ్యలిక్ వూర్ పియ్యి తాకుర్. 4 బోర్ తోచ పరుర్ అచొర్ వజన్, మాయ్యలిర్ పారొ వాటంతెర్. బతి వూర్ అద్ వజన్తన్ తోచ్చి వోయ్యె జర గిర్ మదత్ కియ్యుర్. 5 తమ్మంగ్ కెయ్యున్ బగవంతంగ్ వచన్క లిహి కిసి మన్వలిక్ రూద్ పటింగ్ కెరంతెర్. తమ్మంగ్ కస్టింగ్ కాట్కన్ గ మన్వలిక్ పుచుడ్కుంగ్ లామ్ దిస్సల్ ఇరంతెర్. అని దుస్సర్ మాయ్యలిర్ తమ్మ బక్తితున్ సూడ్కుల్ ఈతంగ్ సమ్మె కామ్మ కీంతెర్. 6 అని సునగోక్కుగ్ అని జేవున్కన్ తమ్మ డగుర్-పాన్ తొహన్ సాటి, వూర్ సాస్తిరిర్ ముకె మాయ్యలిర్ ఉద్దులిక్ కుర్చినగ ఉద్దె పసంద్ కీంతెర్. 7 హాటుమ్మన్ గ పర్బ సమ్మిర్ గిర్ తమ్మకున్ దంజొన్ దొసన ఇంజెర్ అని గురుజి ఇంజి కేయన ఇంజెర్ తమ్మ మనై ఆస కీంతెర్. 8 బతి మిరట్, గురుజి ఇంజెర్ మీకున్ కేయుస్కుట్. బారితెకె మీ సమ్మిర్కున్ వొరొర బోద్ గురు మంతొర్! మిరట్ సమ్మిర్ గిర్ తాదల్-తమున్ మోడితుర్ ఆందిట్. 9 అని ఇద్ దునియతగ మీ బరొబర్బొర్ బోర్ దుస్సార బక్తన్ బాబల్ ఇంజెర్ కేయ్యట్. మీ సమ్మిర్కున్ స్వర్గన్ గ వొరొర బాబొ ఆయ్యల్ బగవంతల్ మంతొర్. 10 అచొర ఆయ్య మీవ మీకున్ గురుజి ఇంజెర్ కేయుస్కుట్. మీ సమ్మిర్కున్ వొరొర గురు ఆయ్యల్ కిరిస్తు మంతొర్. 11 మిహ్టల్ డగుర్-పాన్ వాలె మీ సేవ్కల్ ఆసి మందంతొర్. 12 బారితెకె తన్వ తన డగుర్-పాన్ కియ్యన్ బగవంతల్ చుడుర్-పాన్ సీంతొర్. అని బోర్తె చుడుర్-పాన్ కీంతొర్, వోన్ డగుర్-పాన్ సీంతొర్.

యేసు సాస్తిరిర్కున్ అని పరిసయుల్కున్ దమ్మి సియ్యల్

13 "రేయ్, కపెటలిర్ సాస్తిరిర్ అని పరిసయుల్కనిట్! మీకున్ సిక్కు తపా. స్వర్గన్ రాజ్యగ్ నేంగ్వల్ సరి మీకున్ టావ. బతి అదెన్ మిరట్ రొపా నేంగ్కె అని నేంగ్లె కోసిద్ కియ్యలిర్కున్ గిర్ మిరట్ నేంగ్ సిసెర్ సెల్విట్.

14 "రేయ్, కపెటలిర్ సాస్తిరిర్ అని పరిసయుల్కనిట్! రాండె వెయ్యెక్నంగ్ రొహ్యున్ లూటి కీంతిట్. ఇదెన్ మకుసన్ సాటి, పారొ పారొ బక్తి తొహ్వర్ మాందితున్ మునె వెలెజెల్ పార్సంగ్ కిసిర్ మందంతిట్. ఇన్ ఈతన్ హిందల్ మీకున్ బగవంతల్ ఉండె ఇచుర్ వెలె సిక్కు వాట్సి, నాయ్ తస్య కీంతొర్.]

15 "రేయ్, కపెటలిర్ సాస్తిరిర్ అని పరిసయుల్కనిట్! మీకున్ సిక్కు తపా. మీవ దర్బతుగ మీరి కియ్యె, మిరట్ సమ్మిర్తున్ అని బొమితున్ తిరిసి వాంతిట్. బతి వోర్ మీ సంగ మీరె మాత పెజె, వోన్ రండె ఈసంగ్ అదిక్ సిక్కు వానల్ కీంతిట్.

16 "రేయ్, సరి తొహ్వలిర్ గుడ్డిరినిట్! మీకున్ సిక్కు తపా. 'మందిర్ పారొడె వోట్ వాడ్కె బతయ్ ఆయ్యె బతి, మందిర్ గ మన్వల్ సోనెత్ పారొ వోట్ వాడ్కె మాత్రమ్, అద్ వోటున్ పియ్యి తాక లాగర్' ఇంజెర్ మిరట్ ఇంతిట్. 17 తెలివి కమి వాలిర్ అని గుడ్డిరినిట్! సోనె ముకె వాలె అంద్ ఇంతిట్ కి, సెలెకె సోనెతున్ పవిత్ర కియ్యల్ మందిర్ ముకె వాలె అంద్ ఇంతిట్? 18 అచొరె ఆయ్య, 'బలిదాన్ సియ్యల్ బొప్తున్ పారొ వోట్ వాడ్కె బతయ్ ఆయ్యె బతి, తాన్ పారొ ఇర్బలిక్ అర్చనన్

పారొ వోట్ వాడ్కె మాత్రమ్, అద్ వోటున్ పియ్యి తాక లాగర్' ఇంజెర్ మిరట్ వెహంతిట్. 19 గుడ్డిరినిట్! అర్చనంగ్ ముకె వాలెక్ అందుంగ్ ఇంతిట్ కి, సెలెకె అర్చనన్ పవిత్ర కియ్యల్ బలిదాన్ సియ్యల్ బొప్తు ముకె వాలె అంద్ ఇంతిట్? 20 అదెన్ సాటి బలిదాన్ సియ్యల్ బొప్తు పారొ వోట్ వాట్సులిర్, తాన్ పారొ మన్వలిక్ అర్చనన్ పారొ గిర్ వోట్ వాడ్కె ఆంత. 21 అదె తీర్తె మందిర్తున్ పారొ వోట్ వాట్కె, తాన్ మన్వల్ పారొ గిర్ వోట్ వాడ్కె ఆంత. 22 అద్ తీర్తె స్వర్గున్ పారొ వోట్ వాట్కె అగ మన్వల్ రాజ-గాదితగ ఉద్దుల్ బగవంతన్ పారొ గిర్ వోట్ వాట్కె ఆంత.

23 "రేయ్, కపెటలిర్ సాస్తిరిర్ అని పరిసయుల్కనిట్! మీకున్ సిక్కు తపా. బారితెకె మిరట్ పుదినతల్, సొప్టల్, జీరనల్ నూటల్ దహ ఈసంగ్ తవి బగవంతన్ అర్చన సీంతిట్. బతి దర్బతు కానున్ గ వెహ్వమ్ ముకె వాలెక్ ఆయ్యలిక్ నాయ్యున్, దయతున్ అని బరొసతున్ సుటి కీతిట్. మిరట్ అవెన్ సుటి కియ్యక్ ఇవెన్ గిర్ పియ్యి తాక్కుడ్ ఇత్తెకె చొకాట్ మందు. 24 సరి తొహ్వలిర్ గుడ్డిరినిట్! మిరట్ నులెతున్ గరి కిసి ఉంటిట్ బతి, డగుర్ హూటడున్ మింగంతిట్!

25 "రేయ్, కపెటలిర్ సాస్తిరిర్ అని పరిసయుల్కనిట్! మీకున్ సిక్కు తపా. బారితెకె మిరట్ దెడియన్ అని తాలిన్ బహిడల్ చక్ నొరంతిట్. బతి అవెన్ రొపా కర్క పియ్యి మందంత. అహ్నా మిరట్ గిర్ పారొ పారొ చక్-పక్ దిసంతిట్. బతి మీ రొపా లాల్కుల్ అని కరెబలిక్ † గున్కెనె నించి మందంతిట్. 26 గుడ్డి పరిసయుల్కనిట్! మొదొల్ మీవంగ్ దెడియంగ్, తాలినగ మన్వల్ రొపాడ కర్క చక్ ఊటి కీప్టు. అస్కె అవెనగ బహి మన్వల్ గిర్ చక్కె ఆంత.

27 "రేయ్, కపెటలిర్ సాస్తిరిర్ అని పరిసయుల్కనిట్! మీకున్ సిక్కు తపా. మిరట్ చున పాతంగ్ గోరిన్ దాత్తుర్ ఆందిట్! బహిడల్ అవ్ బెయ్ సొబ చక్ దిసంతంగ్. బతి అవ్ సాతురంగ్ బొకెనె అని సడె మాతంగ్ కూర్కెనె నించి మందంతంగ్. 28 అదె తీర్తె మిరట్ పారొ సూడ్కె మాయ్యలిర్కున్ నియత్తుర్ దాత్ దిసంతిట్. బతి మిరట్ రొపా పసి కియ్యలిక్ అని కరెబలిక్ ఆసనె నించి మంతిట్.

29 "రేయ్, కపెటలిర్ సాస్తిరిర్ అని పరిసయుల్కనిట్! మీకున్ సిక్కు తపా. మిరట్ పర్వక్లిర్ సాటి గోరింగ్ దొహంతిట్. అని నియత్తురంగ్ గోరిన్ సొబతె తయర్ కీంతిట్. 30 అచొరె ఆయ్య, 'మమొట్ గిర్ మావుర్ తాదుర్-బాబుర్ మన్వల్ గట్కె పిసి మన్కడ్ ఇత్తెకె, వూర్ బరొబర్ మీరె మాసి పర్వక్లిర్ నెతుడున్ తుప్పి మనొమ్' ఇంజెర్ మీవ మిరట్ ఇంతిట్. 31 ఇహిన్ మిరట్ పర్వక్లిర్ జీవ యేత్వలిర్ సంతాన్ అందుమ్ ఇంజెర్ వొప్పి, మీ పారొ మిరటి ఉల్ల గవ వెహ్వర్ మంతిట్. 32 మీ తాదుర్-బాబుర్ కియ్యడల్ మెయ్యి మన్వల్ లెకతున్ మిరట్ గిర్ పూరి కీప్టు. 33-34 అదెన్ సాటిన్ ఇచుల! నన మిహ్ పర్వక్లిర్కున్, గియన్ వాలిర్కున్ అని సాస్తిరిర్కున్ సారి కీసిర్ మంతొన్. వూర్బల్ కహితుర్కున్ మొద్దుగ్ మోలనె పాసి, జకంతిట్. ఉండె కహితుర్కున్ సునగోక్కుగ్ వోన్ చాటల్కెనె పాయుసంతిట్. ఉండె కహితుర్కున్ ఉంది నాట్కుల్ ఉండె ఉంది నాటి పూడ్సెర్ దుక్కు సీంతిట్. ఏక్ వాలె తరస్కె అని అవెన సంతాన్ మోడితుర్నిట్! మిరట్ వెలె కరెబలిర్ ఆందిట్. పాతడ్కె సిక్కుతున్ బహన్ తపున పర్కిట్? 35 ఇద్ తీర్తె నియత్నొర్ హెబెల్లె నెతుడల్ మొదొల్ ఆసి, బతి చడి కియ్యల్ బొప్తు అని మందిర్తున్ నడ్డుమ్ తూర్ బరెకియనొర్ మరి జకరియన నెతుర్ వేరి, మిరట్ దర్బులిత్ పారొ తుహ్నా సమ్మిర్ నెతుడ జిమి మిరటి యేతె లాగర్. 36 ఇద్ సమ్మె ఇద్ పిడితుర్ పారొ వాంత. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్ ఇంజెర్ మీకున్ వెహ్వర్ మంతొన్.

యెరుసలెమున్ బారెతె దుక్కు లాగ్వల్ (లూక 13:34-35)

37 "యెరుసలెమున్ లోకుర్నిట్! మిరట్ పర్వక్లిర్కున్ జక్సెర్, బగవంతల్ మిహ్ సారి కీతుర్కున్ బండెనె పాసెర్ మన్వలిర్ ఆందిట్.

† తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంథ్యన్ గ ఇద్ వచన్ సెలె.

†† కరెబలిక్: ఇద్ వచన్ గ దుస్సర్ బారెతె పటి కియ్యక్ సిరిమ్ తమ్మ బారెతెన్ సోవ్ కియ్యలిర్ మాయ్యలిర్ ఇంజెర్ అర్చమ్.

కొర తన్వంగ్ మారల్కున్ బూడ్ పిలన్ కరుమ్ కీతపిసయ్, బచొగ్ జోకంగ్ మీకున్ కరుమ్ కియన ఇంజెర్ నన సూడ్టాన్. బతి మిరట్ వొప్పకీ.³⁸ కేంజట్! మీ నగుడున్ పాడ్ ఆసి సాన్లె † సుటి కీసెర్ మంతోన్. ³⁹ 'పర్బున అదికార్దె వాయ్యున్ బగవంతల్ ఆసిర్వాద్ సియిర్' ఇంజెర్ మిరట్ వెహ్వల్ వేరి, నావ మొకొమ్ ఉండె ఉంది జోక సూడ్టోట్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

మందిర్తున్ నాసిడమ్ కియ్యడున్ బారెతె యేసు వెహ్వల్ (మార్క్ 13:1-31; లూక 21:5-33)

24 యేసు మందిర్లల్ పెసిసి సొంజెర్ మనెకె, వోసుర్ సిస్యలిర్, "పెరజతి బండెన బాతంగ్ రొహ్కా దొహైరో సూడ!" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ² బతి యేసు, "మిరట్ సూడ్వలిక్ ఇవ్ సమ్మె గిర్ బండత్ పారో బండ నిల్ని మన్వక్ నె అర్ని సొన్వల్ దివోస్ వాంత. ఇద్ సతమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ వూర్ సంగ వెహ్వోర్.

సంకట్క అని దుక్కంగ్

³ అద్ ఆత పెజె, యేసు ఒలివ మరన గుటత్ పారో సొంజి ఉత్తోర్. అస్సె, వోసుర్ సిస్యలిర్ సిరివ్ తమయ్ మీరె మాసి వోస్ సొంజి, "పర్బు, ఇవ్ సమ్మె బస్సె జర్లంతంగ్? నీవ మల్ని వాయ్యడున్ అని దునియత ఆక్తి గట్టుతున్ బారెతె బాతంగ్ నిసనింగ్ దిసంతంగ్?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ⁴ తె యేసు, "మీకున్ బోరె పసి కియ్యక్ నె సూడట్. ⁵ బారెతె నా పారోడె వెలెటిర్ లోకుర్ మిహ్ వాసి, 'ననయ్ కిరిస్తున ఆందున్' ఇంజెర్ వెలెటిర్కున్ పసి కీతెర్. ⁶ మిరట్ లడెయ్యె జర్లవల్ నాందున్ బారెతె అని లడెయ్యున్ బారెతంగ్ కబుక్ కేంజంతిట్. అద్ గట్టుతె దడ్డి తిన్గుట్. అవ్ సమ్మె గిర్ తప్పక్ జర్ల లాగర్. బతి దునియ మూరె మాయ్యల్ ఆక్తిత గట్టు అస్సెనె వాయ్యు. ⁷ ఉంది దేస్పూర్ ఉండె ఉంది దేస్పూర్ సంగ లడెయ్ కీతెర్. ఉంది రాజూర్ ఉండె ఉంది రాజూర్ సంగ లడెయ్యె కీతెర్. వెలె జాగనగ బూకంమ్ అని కరుంగ్ గిర్ వాంతంగ్. ⁸ అవ్ సమ్మె బాలెంత ఆయన్ మునె వాయ్యలిక్ నొపెన్ మోడి మందంతంగ్. ⁹ అద్ గట్టుతె మీ సమ్మిర్కున్ అదికారిర కెయ్యె హల్లి కీతెర్. అదికారిర్ మీకున్ దుక్క సింతెర్. అని మీవ జీవ యేతంతెర్. నాపుర్ బక్లిర్ ఆత కాడ్డి, † సమ్మె దేస్పూర్ మీకున్ మెచుర్. ¹⁰ వెలెటిర్ తమ్మ బరొసతల్ బహ్కా మాసి, వారొన్ వారొర్ పగ-దార్కన కెయ్యె హల్లి కీతెర్. వారొన్ వారొర్ మెచుర్. ¹¹ వెలెటిర్ లబడె పర్వక్లిర్ వాసి వెలెటిర్కున్ పసి కీతెర్. ¹² బారెతెకె బగడె-నియత్ బడె మాయ్యల్ కీనెకె, వారొన్ పారో వారొన్ మన్వల్ పెర్క కమి ఆంత. ¹³ బతి ఆక్తి వేరి బోర్దె వోర్ని నిలంతోరో, వోర్ బచె మాంతోర్. ¹⁴ అని వోన రాజూన్ బారెతె వెహ్వల్ బగవంతన చొకొట్టు కబుర్ పూరో దునియత పర్లత్ నడ్డుమ్ గవత్ మోడి పర్లె మాంత. అద్ ఆత పెజెనె, ఇద్ దునియత ఆక్తి గట్టు వాంత.

¹⁵ "అదెన్ సాటి దానియెల్ పర్వక్ల వెహ్వ అద్ బే-సుడుడ్ కియ్యల్ బెయ్ కరెబల్ వస్తు పనిత్తె జాగతగ నిల్ని మన్వల్ మీకున్ దిస్కె, ఇదెన్ వాచి కియ్యల్ గిర్ కరి కియన. ¹⁶ అద్ వకత్తె, యూదయ యేరియతగ మన్వలిర్ గుటనెకె పరర్ ఆయన. ¹⁷ రోత మిడెతగ మన్వల్ తన్వ సామన్ తర్లె ఇంజెర్ గిర్ బూడ్ రెయ్యె. ¹⁸ అహ్నె వావ్లె మన్వల్, తన్వంగ్ కప్పింగ్ తర్లె ఇంజెర్ రోన్ వాయ్య. ¹⁹ అయ్యె! అవ్ దివోస్సెనె పీటె మన్వలిక్ వెయ్యెకున్ అని బాలెంత వెయ్యెకున్ వెలె కప్పమ్ ఆంత. ²⁰ అవ్ దివోస్సెనగ వెలె కప్పమ్ మందంత. అదెన్ సాటి మిరట్ పరర్ ఆసి సాన్లె, పీని-గాలుమె ఆయి, ఆరమ్మ దివోసున్ నేటిన్ ఆయి ఈతల్ గతి వాయ్య ఇంజెర్ బగవంతన్ పార్దన్ కిష్ట్. ²¹ ఈతంగ్ కష్ట-కాలమ్మంగ్ దివోస్సె, కలి గడె మాత అగట్లె నేండ్ వేరి గిర్ బస్సెన్ వాయ్యకి. అని ఉండె బస్సెన్ ఈతల్ గతి వాయ్యు. ²² ఇవ్ కష్ట-కాలమ్మంగ్ దివోస్సె, కమి కియ్యక్ ఇత్తెకె, బోరె మాయ్యల్ గిర్ పిసి

† నగుడున్: సెలెతె బగవంతన మందిర్ ఇన్వల్ రోన్. †† నాపుర్ బక్లిర్ ఆత కాడ్డి: గ్రీకు బాసతగ, 'నా పారోలెన్ హిందల్' ఇంజెర్ మందంత.

మంజి మనుర్. బతి బగవంతల్ తన నేమి కీతుర్ సాటి ఇవ్ దివోస్సున్ కమి కీతెర్.

²³ "ఇవ్ దివోస్సెనగ, 'ఇచుల! కిరిస్తు ఇగ్ మంతోర్' సెలెతె 'అచుల! అగ మంతోర్' ఇంజెర్ బోరె వెహ్వెకె గిర్ బరొస కియ్యట్. ²⁴ బారెతెకె లబడె కిరిస్తుర్, లబడె పర్వక్లిర్ బగవంతల్ నేమి కీతుర్కున్ పసి కియన ఇన్వల్ ఉడెస్సె, బెయ్ డగుక్ చమత్కార్క అని మయ్యతంగ్ కామ్మి గిర్ కీతెర్. ²⁵ సూడట్! మీకున్ మునెనె ఇవెన్ బారెతె వెహ్వోర్ మంతోన్. ²⁶ అదెన్ సాటి బోరె ఆయి మీ సంగ, 'ఇచుల! బోడి గుటనెకె మంతోర్' ఇంజెర్ వెహ్వెకె గిర్ సొన్వట్. 'ఇచుల! రొహ్కా కమ్మతగ మంతోర్' ఇంజెర్ వెహ్వెకె గిర్ బరొస కియ్యట్. ²⁷ బారెతెకె పోడ్డె పెసివల్ బాజ్జులెతె పోడ్డె అర్వల్ బాజ్ వేరి, హబడంగ్ మిడ్వెవల్ సమ్మిర్కున్ బహన్తె దిసంతయ్యె, అహ్నె స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్ ఉండె ఉంది జోక మల్ని వానెకె దిసంతోర్. ²⁸ బగతె సాత జన్వర్త చెత్త మందంతయ్యె అగన్ రాయలిక్ మీరె మాంతంగ్.

²⁹ "ఇవ్ కష్ట-కాలమ్మంగ్ దివోస్సె, వీడ్డె పెజె, పోడ్డె సికటి ఆసి దాంత అని నెలెంజ్ తన్వ వేడ్డి సియ్యెక్ ఆంత. హబడంగ్ సుకుక్ సమ్మె బూడ్ అర్ని దానుంగ్. ఇహిన్ హబడంగ్ సమ్మె సక్కింగ్ హాలె మాసి దాంతంగ్. ³⁰ అస్సె, హబడంగ స్వర్గ్నోర్ మాయ్యన నిసని దిసంత. అద్ సూడ్డి, దర్బరిత్ పారో మన్వలిక్ సమ్మి జాతినుర్ వెరిసి సాతి సాసెర్ ఆడంతెర్. అద్ వకత్తె స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్ సక్తితె అని మయ్యత వేడ్డితె టివన్ పారో ఉచ్చి వాయ్యల్ వూర్ సూడంతెర్. ³¹ అద్ వకత్తె వోర్ తన్వర్ దూతలిర్కున్ తురత ఆవజ్జె, 'దర్బరితంగ్ నాలుంగ్ కోస్సెనగ, హబడ కాట్ వేరి పగ్లె మాసి మన్వలిర్ బగవంతల్ నేమి కీతుర్కున్ మీరి కీసి తరట్' ఇంజెర్ సారి కీంతోర్. అస్సె, వూర్ మీరి కీసి తరంతెర్.

మరక్ కొడ్వడల్ కరివల్ ఉంది గొస్తి

³² "ఇంకె మిరట్ మరక్చల్ ఉంది గొస్తి కరియన ఇంజెర్ అవెన్ బారెతె మీకున్ వెహంతోన్. బతల్ ఇత్తెకె, అవెనంగ్ కాందంగ్ కొడ్వవల్ సూడ్డి, పిర్ గాలుమ్ కరుమ్ వాత ఇంజెర్ మిరట్ కరి కీంతిట్. ³³ అదె తీర్దె ఇవ్ సమ్మె గట్టుంగ్ జర్లవల్ సూడ్డి, వోర్ వెలె కరుమ్ మంతోర్, కావడున్ కరుమె మంతోర్ ఇన్వల్ కరి కీష్ట్. ³⁴⁻³⁵ ఇవ్ సమ్మె జర్లనల్ వేరి, ఇద్ ఇంకె మన్వల్ నరిమన్కన జనోబ మూరె మాసి సానో. హబర్ అని దర్బరి సమ్మె మూరె మాసి దానుంగ్ బతి, నావంగ్ వచన్కె బస్సెట్ నిల్ని మందనుంగ్. ఇద్ సతమ్ ఆంద్.

స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్ మల్ని వాయ్యల్ దివోసున్ బారెతె (మార్క్ 13:32-37; లూక 17:26-30,34-37)

³⁶ "అద్ దివోస్ అని అద్ గట్టుతున్ బారెతె సిరివ్ బాబో బగవంతనె టావ. అచొరె బతి, స్వర్గ్నూర్ దూతలిర్కున్ ఆయి, బగవంతనోర్ మరినె ఆయి, బోనె గిర్ టావ సెలె. ³⁷ నోవహున కాలమ్మె జర్లత్ తీరె స్వర్గ్నోర్ మాయ్యన వాయ్యల్ గట్టుతె గిర్ జర్లంత. ³⁸ వోర్ నోవహు తన్వ రూకతగ నేంగ్గల్ వేరి, ఇత్తెకె అద్ జల్ గండమున్ మునె సమ్మిర్ పర్లె తింజెర్, ఉంజెర్, మర్మింగ్ కీసెర్ అని మర్మింగ్ ఆసెర్ పిసెర్ మత్తెర్. ³⁹ అద్ జల్ గండమ్ వాసి సమ్మిర్కున్ మూరి కీనల్ వేరి, వూర్ కరి కియ్యకి. స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్ వాయ్యల్ దివోస్ గిర్ అహ్నె జర్లంత. ⁴⁰ అద్ గట్టుతె ఇవిర్ మాయ్యలిర్ పొలమ్మగ కామ్ కీసెర్ మందంతెర్. వారొన్ తన్వ సంగ వోంతోర్. ఉండె వారొన్ సుటి కీంతోర్. ⁴¹ రండ్ వెయ్యెక్ జత్తె నోర్పిర్ మందంతంగ్. ఉందితున్ తన్వ సంగ వోంతోర్. ఉండె ఉందితున్ అగన్ సుటి కీంతోర్. ⁴² అదెన్ సాటి పివోర్ పర్బు ఆయ్యల్ మాల్కల్ బంటి వాంతోరో, మీకున్ టావ సెల్వ కాడ్డి, మిరట్ దిహన్తె మంట్. ⁴³ బద్ గట్టుతె కలె వాంతోర్ ఇన్వల్ రోంతోర్ మాల్కన్ కరె మాసి మత్తెకె, వోర్ కలె తన్వ రోన్ వాసి, కల సియ్యక్ నె చేతో

‡ గ్రీకు బాసతగ అంజారి మరత నమున మందంత. అద్ మర ఇజ్యెయెల్ దేస్పగ యెది-గాలుమ్ కరుమ్ వానెకె కొడ్వంత.

మంజి వోర్ మాల్కల్ కేపంతోర్. 44 అదెన్ సాటి, సోంచ్ కియ్యుట్ ఆతల్ గట్టతె వోర్ స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్ వాయ్యల్ మత్త కాడ్కి, మిరట్ గిర్ అద్ తీర్తె తయర్ మందన.

మాల్కల్ వెప్తా తీర్ కియ్యల్ అని కియ్యోర్ వోర్ సేమ్లర్
(లూక 12:41-48)

45 “తన్నుర్ సేమ్లర్కున్ బరోబర్ యేలతె తిండి దొస్లె, మాల్కల్ నేమి కియ్యల్ బరోసతోర్ గియన్ వాలె కారొబారి బోర్ ఆందుర్? 46 వోర్ మాల్కల్ మల్ని వాత పెజె, అద్ కామ్ కీసెర్ దిస్వల్ సేమ్లర్ వెలె ఆసిర్వాద్ యేతంతోర్. 47 మాల్కల్ తన్ను జాయ్యత్ సమ్మెత పారొ వోర్ సేమ్లన్ నేమి కింతోర్. ఇద్ సతెమ్ అంద్. 48 బతి కరెబల్ సేమ్లర్, ‘నావోర్ మాల్కల్ వాయ్యో కోరుమ్ కీసెర్ మంతోర్’ ఇంజి, 49 తన్ను బరోబర్ మన్వలిర్ సేమ్లర్కున్ పాయ్యల్ సురు కింతోర్. అచొరె ఆయ్యు, కల్-పెడెడలిర్ సంగ ఉంజెర్-తింజెర్ మన్వల్ సురు కింతోర్ ఇంట్. 50-51 వోర్ సేమ్లర్ సోంచ్ కియ్యోర్ అద్ దివొస్సి, అద్ గట్టతె మాల్కల్ వాంతోర్. అని వోన్ రండే టుక్లెంగ్ కోయుసి, పసి కియ్యలిర్ బరోబర్ సిక్ వాటంతోర్. అద్ జాగతగ వోర్ ఆడ్సెర్, పల్కే కొర్కెసెర్, దుక్కు బోగె మాంతోర్.

దహ జనిక్ కోరో పేకిక్కు నమున

25 “స్వర్గ్న రాజ్, దహ జనిక్ కోరో పేకింగ్ తమ్మంగ్ డివెంగ్ పియ్యు, నొవ్రన్ బేటె మార్లె సొన్వడున్ మోడి మందంత. 2 ఇవెనల్ సియుంగ్ జనిక్ గియన్ సెలెంగ్ అవ్ అని సియుంగ్ జనిక్ చతుర్ వాలెక్ మత్తంగ్. 3 గియన్ సెలెంగ్ అవ్ డివెంగ్ పియ్యు సొత్తంగ్. బతి నియ్ మార్లెకె వెడెలెన్ తమ్మ సంగ నియ్ వోయ్యకి. 4 బతి చతుర్ వాలెక్ డివెన్ బరోబర్ కోపనగ నియ్ పియ్యు సొత్తంగ్. 5 నొవ్రల్ వాయ్యల్ కోరుమ్ ఆత కాడ్కి, జప్పె అర్చి నరుమ్మంగ్. 6 నడ్డుమ్ నర్క, ‘అచుల నొవ్రల్! వోన్ మునెత్త, బేటె మార్లె వరట్’ ఇన్వల్ లేంగ్ కేంజ వాత. 7 తె అవ్ సమ్మె కోరో పేకింగ్ తేచ్చి, తమ్మంగ్ డివెన్ సుద్ది కీతంగ్. 8 అస్సె తమ్మంగ్ డివెంగ్ పిర్లె ఆయ్యల్ సూడ్కి, గియన్ సెలెంగ్ అవ్ కోరో పేకింగ్, ‘మీవ నియ్యల్ జరసి సీప్ట్’ ఇంజెర్ చతుర్ వాలెకున్ పూసి కీతంగ్. 9 తె అవ్ పేకింగ్, ‘మాకున్ అని మీకున్ ఇద్ నియ్ యెవ్వొ. వొమ్మలిర్గ సొంజి యేతట్’ ఇంజెర్ వెప్తాంగ్. 10 తె అవ్ యేల్లె సొనెకెన్ నొవ్రల్ వాతొర్. అస్సె డివెంగ్ పొచ్చెర్ తయర్ మన్వలిక్ చతుర్ వాలె పేకిన్ తన్ను సంగ పియ్యు, రొపా మర్మిన జేవున్ కిర్లె సొత్తొర్. అద్ ఆత పెజె పాటక్కు కావడే కెప్టొర్. 11 కెప్టా పెజె మెయ్యంగ్ అవ్ కోరో పేకింగ్ వాసి, ‘మాల్క! మాల్క! మమొట్ వాతొమ్. కావడే తెరియ’ ఇంజెర్ పూసి కీతంగ్. 12 బతి నొవ్రల్, ‘కరల్ వెహన ఇత్తెకె, మిరట్ బవ్ ఆందిటొ నాకున్ టావ సెలె’ ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్. 13 స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్ వాయ్యల్ దివొసె ఆయి, గట్టయ్ ఆయి మీకున్ గిర్ టావ సెలె. అదెన్ సాటి బస్సెట్ తయర్ మంట్.

మువిర్ సేమ్లర్ నమున
(లూక 19:11-27)

14 “స్వర్గ్న రాజ్, వొరోర్ మాయ్యల్ యాత్ర కిర్లె పెసికెకె, తన్నుర్ సేమ్లర్కున్ కేయ్యు, తన్ను ఆస్తితున్ హల్లి కియ్యన్ మోడి మందంత. 15 వోర్, వూర వాప్తి కియ్యల్ సక్తితున్ పియ్యు, వొరోర్ సేమ్లన్ సియుంగ్ హజర్క (5,000) కొతంగ్, † ఉండే వొరోన్ రండే హజర్క (2,000) కొతంగ్ అని ఆక్తితోన్ ఉంది హజర్ (1,000) కొతంగ్ సీతొర్. అస్సె వోర్ యాత్ర కిర్లె పెసితొర్. 16 తె సియుంగ్ హజర్క కొతంగ్ యేత్వల్, అవెనె బేపరి కీసి, ఉండే సియుంగ్ హజర్క కొతంగ్ కమయ్ కీతొర్. 17 అదె తీర్లె, రండే హజర్క యేత్వల్ గిర్ ఉండే రండే హజర్క కొతంగ్

† సియుంగ్ హజర్క (5,000) కొతంగ్: గ్రీకు బాసతె సియుంగ్ టాలంట్స్ ఇంజెర్ మందంత. ఉంది టాలంట్స్ విలువ హజర్ (1000) కొతంగ్.

కమయ్ కీతొర్. 18 బతి తన్నొర్ మాల్కన్ల ఉంది హజర్ సోనెతంగ్ కొతంగ్ యేత్వల్, ఉంది డొడ్డొ తాడ్కి అద్ దనమున్ వోసి మిస్తొర్.

19 “వెలెజెల్ ఆత పెజె, వోర్ మాల్కల్ మల్ని వాసి, తన సేమ్లర్కున్ సీత దనమ్మ లెక సూడ్టొర్. 20 అస్సె సియుంగ్ హజర్క కొతంగ్ యేత్వల్, ‘మాల్క! నిమె నాకున్ సియుంగ్ హజర్క కొతంగ్ సీతి. తె నన అవెనె బేపరి కీసి, ఉండే సియుంగ్ హజర్క కమయ్ కీతొన్’ ఇంజెర్ వెప్తొర్. 21 వోర్ మాల్కల్, ‘అబ! నిమె బరోసతోర్ చొకోట్సొర్ సేమ్లని అంది. ఇచుర్ సీతెకె గిర్ బతి, అదెనె బరోసతె కామ్ కీత కాడ్కి, నీకున్ ఉండే దుస్తొకున్ పారొ గిర్ అదికారిన్ దాత్ నేమి కింతొన్. నీవోర్ మాల్కన్ బరోబర్ మీరె మాసి అనంద్ యేత్’ ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్. 22 తె రండే హజర్క కొతంగ్ యేత్వల్ వాసి, ‘మాల్క! నిమె నాకున్ రండే హజర్క కొతంగ్ సీతి. అవెనె నన బేపరి కీసి, ఉండే రండే హజర్క కొతంగ్ కమయ్ కీతొన్’ ఇంజెర్ వెప్తొర్. 23 తె వోర్ మాల్కల్, ‘అబ! నిమె బరోసతోర్ చొకోట్సొర్ సేమ్లని అంది. ఇచున్ సీతెకె గిర్ బతి, అదెనె బరోసతె కామ్ కీత కాడ్కి, నీకున్ ఉండే దుస్తొకున్ పారొ గిర్ అదికారిన్ దాత్ నేమి కింతొన్. నీవోర్ మాల్కన్ బరోబర్ మీరె మాసి అనంద్ యేత్’ ఇంజెర్ వెప్తొర్.

24 “ఆక్తిత్ ఉంది హజర్ కొతంగ్ యేత్వల్ సేమ్లల్ వాసి, ‘మాల్క! నిమె విజ వీత్తుకి అగ పంట కొయ్యని అని విజ ఉర్మమకి అగ పంట మీరి కియ్యల్ బెయ్ మెండే గున్ వాలెని ఇన్వల్ నాకున్ టావ.

25 అదెన్ సాటి నన వెరిసి, నిమె సీతి అవ్ కొతన్ వోసి, బొమితగ తాడ్కి మిసి ఇర్లొన్. ఇచుల! నీవంగ్ నిమె యేత్’ ఇంజెర్ ఇత్తొర్. 26 తె వోర్ మాల్కల్, ‘గట్టల్ అని కరెబల్ సేమ్ల! నన విజ వీత్తుకి అగ పంట కొయ్యని అని విజ ఉర్మమకి అగ పంట మీరి కియ్యని ఇన్వల్ నీకున్ టావయ్. 27 తె కమ్మెకమ్ నిమె నావంగ్ కొతంగ్ వోసి, సావ్వరనగ ఇర మత్త. నన వాత పెజె వడ్డిత్ అరిక్ నావంగ్ కొతంగ్ తెర్ వాందుంగ్’ ఇంజెర్ ఇత్తొర్. 28 అని ‘వేన్గట్ హజర్ కొతంగ్ యేచ్చి, దహ హజర్క కొతంగ్ వాలెనగ సీమ్’ ఇంజెర్ దుస్తొర్ సేమ్లన్ ఆగి సీతొర్. 29 బారితెకె బోన్గతె వెలె మందంతయె, ఉండే ఇచుర్ వెలె బగవంతల్ వోన్ సింతొర్. అస్సె వోన్గ బర్పుర్ మందంత. బతి ఇచుసి మన్వనగట్ల మత్త అదెన్ గిర్ తెండ్కి వాటంతొర్. 30 అని, ‘బతతునె కామి సియ్యోర్ వోర్ సేమ్లన్ వోసి, సికటితగ వాటట్. అగ వోర్ పల్కే కొర్కెసెర్, ఆడ్సెర్ దుక్కు బోగె మాంతోర్’ ఇంజి వెహంతోర్” ఇంజెర్ యేసు నమున వెప్తొర్.

ఆక్తిత తన్ను జర్గవల్

31 “బతి బస్సెతె స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్ తన్ను మయ్యతె రాజన్ మోడి తన్నుర్ దూతలిర్కున్ పియ్యు వాంతొరో, అస్సె తన్ను మయ్య వాలె రాజ-గాదితగ ఉదంతొర్. 32 అస్సె వోన్ మునె సమ్మె జాతిసల్ పర్ల సన్దిర్కున్ † మీరి కియ్యల్ జర్గంత. గాయి్యు హెరెనల్ గొరెన్ బహన్ పాకి కింతొరో, అహన్ వూర్కున్ వోర్ పాకి కింతొర్. 33 అని తన్ను తిన బాజున్ నియత్తుర్కున్ ‡ అని కడ్డుతుర్కున్ † డెమ బాజున్ నిపుసంతొర్.

34 “అస్సె వోర్ రాజల్ తన్ను తిన బాజుర్ సంగ, ‘నా బాబొన కెయ్యె ఆసిర్వాద్ యేత్తుర్ వూర్చిట్, వరట్! ఇద్ పరిపంచమ్ గడె మాతగట్ల, మీ సాటి తయర్ ఇర్ల రాజున్ యేతట్. 35 బారితెకె నన కరుతె మనెకె, నాకున్ కానె దొస్టిట్. యేర్ వట్కీసి మనెకె, నాకున్ యేర్ సీతిట్. పర్లెసిన్ మోడి మిహ్ వాతొన్. అస్సె నావ మాన్-పాన్ కీతిట్. 36 నన డూండ్కొల మనెకె, నాకున్ పాంగుక్ సీతిట్. బేమరితె మనెకె, నావ చాకోర్ కీతిట్. నన జేల్లగ మనెకె, నాకున్ సూడ్లె వాతిట్’ ఇంజెర్ ఇంతొర్. 37 అస్సె నియత్తుర్, ‘పర్పు! నిమె కరుతె మనెకె, మమొట్ బస్సె కానె సీతొమ్? నిమె యేర్ వట్కీసి మనెకె, మమొట్ బస్సె యేర్ సీతొమ్? 38 నిమె బస్సె పర్లెసిన్ మోడి వాతి అని మమొట్

† పర్ల సన్దిర్కున్: ఇత్తెకె సమ్మె పిడినగ మత్తుర్ వూర్ సమ్మె జాతిసల్ పర్ల. ‡ నియత్తుర్కున్: గ్రీకు బాసనగ గొరెంగ్ ఇంజెర్ మందంత. † కడ్డుతుర్కున్: గ్రీకు బాసనగ హెరెంగ్ ఇంజెర్ మందంత.

బస్సు నీవ మాన్-పాన్ కీటోమ్? నిమె బస్సు డూండ్కోల మత్తి అని మమెట్ బస్సు నీకున్ పాంగుక్ సీటోమ్? ³⁹ నిమె బేమరితె మనెకె సెలెకె జేల్లగ అర్సి మనెకె నీకున్ సూడ్లె బస్సు వాటోమ్? ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ⁴⁰ అద్ కేంచి వోర్ రాజల్, 'వెలె కమి-పాన్ వాలిర్ వీర్ నా తాదల్-తమునగటల్ బోనె మదత్ కీతెకె గిర్ బతి, నాకున్ మదత్ కీత లెకతె వాంత. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్' ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్.

⁴¹ "అస్సె వోర్ రాజల్ తన్వ డెమ బాజున్ మన్వలిర్ సంగ, 'సాపెన లాక్తుర్నిట్! ఇగెటల్ సాడియట్! సయ్యున్తున్ సాటి అని వోసుర్ దూతలిర్ సాటి తయర్ ఇర్ల బస్సుట్ పొచ్చెర్ మన్వల్ తడ్డితగ సొంజి అరట్. ⁴² బారితెకె నన కరుసాసి మనెకె, మిరట్ నాకున్ కానె సియ్యుకి. యేర్ వట్కసి మనెకె, మిరట్ నాకున్ యేర్ సియ్యుకి. ⁴³ ముసపరిన ఆసి మనెకె, మిరట్ నాకున్ కరుమ్ కియ్యుకి. డూండ్కోల మనెకె మిరట్ నాకున్ పాంగుక్ సియ్యుకి. జేల్లగ మనెకె, సెలెకె బేమరితె మనెకె, మిరట్ నాకున్ మదత్ కియ్యుకి" ఇంజెర్ ఇంతొర్. ⁴⁴ అస్సె వూర్ గిర్, 'పర్బు! నిమె కరుసాసి మన్వల్ ఆయి, యేర్ వట్కసి మన్వల్ ఆయి, ముసపరిని ఆసి మన్వల్ ఆయి, డూండ్కోల మన్వల్ ఆయి, బేమరితె మన్వల్ ఆయి, జేల్లగ మన్వల్ ఆయి బస్సున్ సూడ్లెకీ. తె మమెట్ బహాన్ మదత్ కీకొమ్?' ఇంజెర్ ఇంతెర్. ⁴⁵ అస్సె వోర్, 'వెలె కమి-పాన్ వాలిర్ వీర్ నా తాదల్-తమునగటల్ బోనె ఆయి మిరట్ మదత్ కియ్యెకె, నాకున్ గిర్ కియ్యుకి ఇత్త లెకతెన్ వాంత. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్' ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్. ⁴⁶ అని వీర్ బస్సుట్ మన్వల్ సిక్కి బోగె మాయ లాగర్ బతి, నియత్తె తాక్వలిర్ బస్సుట్ జీవతె మందంతెర్" ఇంజెర్ వెప్టొర్.

యేసున్ పియ్యె కపట్నె పిల్ వాట్వల్
(మార్క్ 14:1-2; లూక 22:1-2; యోహాన్ 11:45-53)

26 యేసు తన వెహ్వల్ సమ్మె మప్పి, తన్వర్ సిన్వలిర్ సంగ, ² "రండె రోజ్కెనె పన్సు సడ్ † వాయ్యల్ మంత ఇన్వల్ మీకున్ టావ. అద్ గట్టతె స్వర్గ్నోర్ మాయ్యున్, వోసుర్ దున్మున్-దార్క్ మొద్దుగ టాంగి కీసి, జీవ యేతంతెర్" ఇంజెర్ వెప్టొర్. ³ అద్ గట్టతె డగుక్ కటొడలిర్ అని పెదొల్క, కరుప ఇన్వల్ పెర్నొర్ కటొడన మహల్లగ మీరె మాతెర్. ⁴ అని బోనె కరె మాయ్యుక్ యేసున్ బహాన్ పియ్యు జకుసన ఇంజెర్ కపట్నె పిల్ వాట్వల్. ⁵ బతి వూర్, "ఇద్ సడ్ జర్గ్సిర్ మనెకె వోన్ పియ్యెకె, పర్లత్ నడ్డుమ్ గడ్-బడ్ ఆయర్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్.

బెతనియ ఇన్వల్ నాటి యేసున్ సెంట్ సోక్వల్
(మార్క్ 14:3-9; యోహాన్ 12:1-8)

⁶⁻⁷ బెతనియ ఇన్వల్ నాటి పెర్నె నొపితె మంజి, చొకొట్ ఆతొర్ వోర్ సీమెన్, రోన్ యేసు మత్తోర్. యేసు తిందన్ సాటి ఉచ్చి మనెకె, ఉంది వెయ్యె నారిత బండత కోపతగ గమ గమ గాడి సియ్యల్ వెలె మహ్సాన సెంట్ పియ్యు రోత్ రొపా వాత. అని యేసున తలత్ పొరొ వెడిత. ⁸⁻⁹ తె అద్ సూడ్లి సిన్వలిర్కున్ సొంగ్ వాత. తె వూర్, "అరెరె! వటి ఆగయెన్ సెంటున్ బారి కరబ్ కియ్యల్? అద్ సెంటున్ వెలె దరతున్ వొమ్మి, కొతన్ గరిబ్ లోకుర్కున్ సియ వచ్చొకి" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ¹⁰ తె యేసు ఇద్ గొస్తి కరి కీసి, "తాన్ బారి అహాన్ ఇంతిట్? అద్ వెయ్యె చొకొట్టయ్ కామ్ కీత. ¹¹ గరిబ్ లోకుర్ మీ నడ్డుమ్ బస్సుట్ గిర్ మందంతెర్. బతి నన మీ నడ్డుమ్ బస్సుట్ మేందొడ రూప్పె మనొన్. ¹² అద్ వెయ్యె ఇద్ సెంట్ నా మేందొడగ వెడిసి, నావ కూర్తున్ వీచ్చుగ మాతి కియ్యె తయర్ కీత. ¹³ ఇద్ చొకొట్ట కబుర్ పరిపంచమ్మగ బగ-బగతె పచర్ ఆంతయె, అగ ఇద్ వెయ్యెన్ అని ఇద్ వెయ్యె కీత కామున్ హేతు కీంతెర్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్.

† పన్సు సడ్: పన్సు సడ్డున్ తొత్తుర్ ఈజిప్తన్ గ చాక్తి కియ్యడల్ సుటి మాత కాడ్కి హేతు ఇదన్ సాటి తుంగంతెర్ (బ్రహ్మి పెసివల్ 12:1-14

యేసున్ దోక సియ్యె ఇస్కరియోత్ నాట్వొర్ యూదల్ వొప్వల్
(మార్క్ 14:10-11; లూక 22:3-6)

¹⁴ అద్ ఆత పెజె, బార జన్క సిన్వలిర్గటల్ వొరొర్ ఇస్కరియోత్ నాట్వొర్ యూదల్ డగుక్ కటొడలిర్ల సొత్తోర్. ¹⁵ అని వూర్కున్, "నన మీకున్ యేసున్ పియ్యి సీకతె, నాకున్ బతల్ సీంతిట్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె వూర్ కూరతంగ్ తీస (30) బిలంగ్ కప్పి సీతెర్.

¹⁶ అస్సెడల్ వోర్ యూదల్, యేసున్ వూర కెయ్యె పియ్యి సియ్యె, మోక సూడ్సెర్ మత్తోర్.

యేసున్ సంగ ఆక్రితె రాత్న జేవున్
(మార్క్ 14:12-21; లూక 22:7-14,21-23; యోహాన్ 13:21-30)

¹⁷ తాతొ పిండితె సారింగ్ సుర్సి తిన్వల్ సడ్ వాత. అద్ సడ్డ మొదొడ దివొసున్ నేటి సిన్వలిర్ యేసునగ వాసి, "పన్సు జేవున్తున్ † బగ తయర్ కియన్ ఇంతి?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ¹⁸ తె యేసు, "నగుడె మన్వల్ పలన మాయ్యునగ మిరట్ సొంట్. అని వోన్ సంగ, 'గురుజిన వకత్ కరుమ్ వాత. వోర్ తన్వర్ సిన్వలిర్ సంగ మీరె మాసి, పన్సు జేవున్ నీవ రోన్ కియన్ ఇంతొర్' ఇంజి వోన్ వెహట్" ఇంజెర్ తన్వర్ సిన్వలిర్కున్ వెప్టొర్. ¹⁹ తె సిన్వలిర్ యేసు వెప్టొ తీర్, పన్సు జేవున్ తయర్ కీతెర్.

²⁰ అంటితే పొదెక్సెన్ యేలతె యేసు తన్వర్ బార జన్క సిన్వలిర్ సంగ అగ సొంజి, జేవున్ కియ్యె ఉత్తోర్. ²¹ అహాన్ వూర్ జేవున్ కిసిర్ మనెకె, "మిహ్లాటల్ వొరొర్ నాకున్ దోక సీంతొర్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ యేసు వెప్టొర్. ²² అస్సె వూర్కున్ బెయ్ దుక్కు లాగ్. తె వూర్లటల్ హర్ వొరొర్ యేసున్ సంగ, "నన కి బతల్ పర్బు?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ²³ అస్సె యేసు జవబ్ సీసెర్, "నా సంగ బొరై ఇద్ కోజతగ కెయ్ దొసంతొరొ, వోరె నాకున్ దోక సియ్యల్ ఆందుర్.

²⁴ స్వర్గ్నోర్ మాయ్యున్ బారెతె దర్మ-గ్రుత్నగ లిహి కీత తీర్ వోర్ పరన్ సుటి కీంతొర్. బతి వోన్ దోక సియ్యున్ వెలె దుక్కు వాంత. ఆతొన జల్మ ఆయ్యక్ మన్వడ్ ఇత్తెకె చొకొట్ మందు" ఇంజెర్ వెప్టొర్. ²⁵ అస్సె దోక సియ్యల్ యూదల్, "గురుజి! నన కి బతల్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె యేసు, "హో! నిమె ఇత్తప" ఇంజెర్ వెప్టొర్.

యేసు సారితున్ అని ఆంగుర్ రసతున్ బారెతె వెహ్వల్
(మార్క్ 14:22-26; లూక 22:15-20; 1వ కొరంతి 11:23-25)

²⁶ వూర్ జేవున్ కిసిర్ మనెకె, యేసు ఉంది సారి పియ్యి, బగవంతన్ దనెవాద్ వెప్టొర్. అని తాన్ ఉరుసి, వూర్ సిన్వలిర్గ సీసెర్, "ఇదెన్ నావ మేందొల్ ఇంజి తింట్" ఇంజెర్ వెప్టొర్. ²⁷ అని ఆంగుర్ రసత చంబుతున్ పియ్యి, బగవంతన్ దనెవాద్ వెప్టొర్. అని అదెన్ వూర్ల సీసెర్, "ఇద్ రసతున్ ఉంట్. ²⁸ బగవంతన్ అని పర్లత్ నడ్డుమ్ ఇద్ నావ నెతుర్ పూన నియమ్ ఆసి మందంత. బద్ ఇత్తెకె, నావ నన బలిదాన్ సియ్యల్ నెతుడున్ హిందల్ వెలెటిర పావ్ మాపి ఆంత. ²⁹ నా బాబొన రాజ్యుగ మీ బరొబర్ పూన ఆంగుర్ రస ఉన్వల్ దివొస్ వేరి, ఇంగెడల్ అదెన్ ఉన్వొన్ ఇంజి మీ సంగ వెప్టొర్ మంతొన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ³⁰ అద్ ఆత పెజె వూర్ కీర్తన్ వార్సి, బలివ మరక్కు గుటత్ పొరొ సొత్తెర్.

పేతురు లబడ్ వెహ్వడున్ బారెతె యేసు వెహ్వల్
(మార్క్ 14:27-31; లూక 22:31-34; యోహాన్ 13:36-38)

³¹ అస్సె యేసు వూర్ సంగ, "నేట రాతునె నావ గొస్తితున్ హిందల్ మిరట్ సమ్మిర్ నాకున్ సుటి కీసి పరర్ ఆంతిట్. బారితెకె, 'నన గొరంగ్ గాయిన్ జకంతొన్. అస్సె అవ్ గొరెన మంద సమ్మె బుజ్జె మాసి బేందంగ్ హాకె దాంతంగ్' † ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. ³² బతి

† పన్సు జేవున్: తాతొ పిండితె సారింగ్ సుర్సి తిన్వల్ యూదుల్కన సడ్ ఆట్ రోజ్కె వేరి మందంత. ఇద్ సడ్డ మొదొడ దివొసున్ నేటి పన్సు ఇన్వల్ జేవున్ కీంతెర్ (కటొడలిర్ 23:6-8 † 26:31 జెకర్వ 13:7

బగవంతుల్ నాకున్ నేండుస్తు పెజె, మీకున్ తెర్ మునె నన గలిలయ యేరియతె దాంతోన్" ఇంజెర్ వెప్తోర్. ³³ తె పేతురు, "సమ్మిర్ పరర్ ఆనిర్ బతి, నన నీకున్ బస్సున్ సుటి కీసి సానోన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ³⁴⁻³⁵ అస్కె యేసు వోన్ సూడ్చి, "నా బారెతె నిమె, 'వోర్ బోర్ ఆందురొ టావ సెలె' ఇంజెర్, మూండ్ జోకంగ్ లబడె వెహ బీగర్, నేట రాతున్ అసలె గొగ్గి కూసా. ఇద్ సతెమ్ ఆండ్" ఇంజెర్ వోన్ ఇత్తోర్. బతి పేతురు, "నన నీ బరొబర్ ఉంది మోక పరన్ సుటి కియ్యల్ గట్ట వాతెకె, సుటి కీక బతి అసలె అహాన్ వెహోన్" ఇంజెర్ వెప్తోర్. తె మెయ్యుర్ సమ్మిర్ సిస్యలిర్ గిర్ యేసున్ అదె తీర్తె వెప్తోర్.

గెత్తెమనె వాడితగ యేసు పార్తన కియ్యల్
(మార్క్ 14:32-42; లూక 22:39-46)

³⁶ అద్ ఆత పెజె, యేసు కడ్డుతుర్ సిస్యలిర్ సంగ గెత్తెమనె ఇన్వల్ వాడితగ సాత్తోర్. అని వూర్ సంగ, "నన అగ సాంజి పార్తన కీసి వానల్ మిరట్ ఇగె ఉదట్" ఇంజెర్ వెప్తోర్. ³⁷ అని తన్వ సంగ పేతుర్తన్ అని జెబెదయినుర్ ఇవిర్ మర్క్ ఆయ్యలిర్ యాకొబున్ అని యోహాన్సున్ వోతోర్. యేసు తన్వ మన్గ బెయ్ దుక్కు అని పికర్ కియ్యల్ సురు కీతోర్. ³⁸ అని వూర్ సంగ, "నావ పరన్ దాంత ఇత్తపినయ్ నాకున్ బెయ్ దుక్కు అని పికర్ లాగ్గార్ మంత. మిరట్ ఇగె ఆగట్ అని నా బరొబర్ చేతో మంట" ఇంజెర్ వోర్ వెప్తోర్.

³⁹ వూర్గట్టల్ జరసి లక్ సాంజి, ముర్-టొర్రంగ్ కొట్టి, "నా బాబ! నిష్టా ఉండె దుస్రా సరి బదె మందరై, ఇద్ దుక్కుతె నించి మన్వల్ కోజతున్ నహ్టల్ తెండ్చి వాట. నావ ఇస్టమనె ఆయె బతి, నీవ పసందెనన్ జర్గున్" ఇంజెర్ పార్తన కీతోర్. ⁴⁰ అని మల్ని వాసి సూడ్చెకె, వూర్ సిస్యలిర్ నరుమ్మెర్ దిస్టెర్. తె వోర్ పేతురున్ సంగ, "ఉంది గంటమెన్ గిర్ నా బరొబర్ చేతో మంద పర్వియ్? ⁴¹ కటిన్త పరిక్కు వానెకె, తాన్వ కోండె మాయ్యక్ మన్లె బగవంతున్ దిహాన్తె పార్తన కీమ్. ఆత్మ తయర్ మంత బతి, మేందొడగన్ జిగి సెలె" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

⁴² అని ఉండె ఉంది జోక మల్ని సాంజి, "నా బాబ! దుక్కుతె నించి మన్వల్ ఇద్ కోజతగ మన్వడున్ నన ఉండ బీగర్ ఆయె ఇంద్చితె, నీవ ఇవ తీర్ జర్గి" ఇంజెర్ పార్తన కీతోర్. ⁴³ అని మల్ని వాసి సూడ్చెకె, వూర్ ఉండె గిర్ నరుమ్మెరెన్ దిస్టెర్. వూర్ బెయ్ జస్సె అర్చి జోపున్ ఆపుసియ పర్కె. ⁴⁴ తె యేసు వూర్కున్ సుటి కీసి సాంజి, బగవంతున్ మూడవ జోక గిర్, అహ్మె పార్తన కీతోర్. ⁴⁵ అద్ ఆత పెజె సిస్యలిర్ గ తిరిసి వాసి, "మిరట్ ఉండె గిర్ నరుమ్మెర్ ఆరమ్ యేచ్చెర్ మంతిట్ కి? సూడట్! స్వర్గ్నోర్ మాయ్యన్ పాపిర్ కెయ్టె హాల్లి కియ్యల్ గట్ట వాత. ⁴⁶ తెదట్, దెట్ దాకట్! ఇమల నాకున్ దోక సియ్యల్ వాసిర్ మంతోర్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెప్తోర్.

యేసున్ పియ్యి వోయ్యల్
(మార్క్ 14:43-50; లూక 22:47-53; యోహాన్ 18:3-12)

⁴⁷ యేసు అహాన్ వడ్కెసెర్ మనెకెన్, బార జస్క్ సిస్యలిర్ గట్టల్ వొరొర్ సిస్యల్ ఆయ్యల్ యూదల్ వాతోర్. డగుక్ కటొడలిర్ అని పెదొల్క్ సారి కీతుర్ వూర్ పర్తత డగుర్ గుబ్బ వోన్ పెజెయ్ వాతెర్. వూరంగ్ కెయ్యెనగ తల్వర్క్ అని డుడ్డుంగ్ మత్తంగ్. ⁴⁸ వోర్ దోక సియ్యల్, "నన సాంజి బోన్తె ముక బురంతోనో, వోన్ మిరట్ పియట్" ఇంజెర్ మునెనె అదెన్ బారెతె వెహ్చి, పిలన్తె వాతోర్. ⁴⁹⁻⁵⁰ వోర్ సడ్కల్ యేసునగ వాసి, "గురుజి! నీకున్ దండోన్" ఇంజెర్ ముక బుర్తోర్. అస్కె యేసు, "నా సోప్త, నిమె బతల్ కియన ఇంతియె, అదెన్ సమ్మె కీమ్" ఇంజెర్ వెప్తోర్. అస్కె పియ్యె వాతుర్ వూర్ మునె వాసి, యేసున్ పొరొ ముచ్చి అర్చి గట-గిట పియ్యెర్. ⁵¹ బతి అస్కెనె యేసున్ సంగ మన్వలిర్ గట్టల్ వొరొర్ తన్వ లామ్ రూసి తెండ్చి పెర్సొర్ కటొడనొర్ సేమ్కనె కెపెతున్ తిమ్మస్తా. ⁵² తె యేసు, "నీవ రూసి నిమె టోప్తతగ ఇర. రూసి పియ్యి మన్వల్ రూసితెన్ సాంతోర్. ⁵³ నన నావొర్ బాబోన్ మదత్ కీమ్ ఇంజెర్ పూసి కియ పరొన్ ఇంతి కి బతల్? నన పూసి కీతెకె యెంటనె నా బాబొ బార దలమ్మున్ తెర్ †

అదిక్ దూతలిర్కున్ సారి కీంతోర్. ⁵⁴ బతి అహాన్ నన కీకతె, 'ఇహాన్ జర్గన్' ఇన్వల్ బగవంతున వచన్ బహాన్ పూరె మాయ్?" ఇంజెర్ వెప్తోర్. ⁵⁵ అద్ గట్టతె యేసు మాందితున్ సూడ్చి, "కలె-కంగ్రన్ పియ్యె వాతపినయ్ తల్వర్క్ అని డుడ్డుంగ్ పియ్యి బారి వాతిట్? నన హోర్ దిహాన్ మందిర్గ ఉచ్చి బోద వెహ్చెకె, బారి నాకున్ పియ్యకి? ⁵⁶ బతి పర్వక్లిర్ దర్మగ్రంతనగ లిహి కీతంగ్ వచన్, పూరె మాయ్నె, ఇద్ తీర్తె జర్గ్త" ఇంజెర్ వెప్తోర్. అస్కె సిస్యలిర్ సమ్మిర్ సుటి కీసి పరర్ ఆతెర్.

యేసు సన్హెద్రిన్ ఇన్వల్ రాయ్సెంటర్దున్ మునె నిల్యల్
(మార్క్ 14:53-65; లూక 22:54-55,63-71; యోహాన్ 18:13-14,19-24)

⁵⁷ వూర్ బల్లితె యేసున్ పియ్యి పెర్సొర్ కటొడల్ కయపన రోన్ వోతెర్. అగ సాస్తిరిర్ అని పెదొల్క్ మిరె మాసి మత్తెర్. ⁵⁸ బతి పేతురు, యేసునల్ లక్ మంజెర్ పెజెయ్ పెజెయ్ పెర్సొర్ కటొడన ఆవ్రతగ వాతోర్. అని అగ నేంగ్చి, యేసున్ బతల్ బహాన్ జర్గ్మడ్ మందర్ బెహ ఇంజెర్ సూడ్చె, సిపాయిర్ సంగ ఉత్తోర్. ⁵⁹ రొహొ డగుక్ కటొడలిర్ అని సన్హెద్రిన్తుర్ మెయ్యుర్ అదికారిర్ సమ్మిర్ యేసున్ జక్చె, లబడె గవ వెహ్చలిర్కున్ సూడ్చెర్ మత్తెర్. ⁶⁰ వెలెటిర్ లోకుర్ లబడె గవ వెహాన్ సాటి మునె వాతెర్. బతి యేసున జీవ యేత్తుల్ ఉంది గిర్ కారన్ వూర్కున్ పుట్టకి. ఆక్రిత్ ఇవిర్ మాయ్యలిర్ వాసి, ఇద్ తీర్తె వెహ్చె: ⁶¹ "వేర్ మాయ్యల్, బగవంతున మందిర్దున్ ఉల్లి కీసి, తిరిసి మూండ్ రోజ్కెనె దొహ పరంతోన్ ఇత్తోర్" ఇంజెర్ వెప్తోర్.

⁶² బగవంతునొర్ పెర్సొర్ కటొడల్ తేచ్చి యేసున్ సంగ, "నీ పొరొ ఇవ్ కసుక్ వాట్సిర్ మంతెర్. బారి బతయ్ జవబ్ సీసెర్ సెల్వి?" ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. ⁶³ బతి యేసు దబ్ మత్తోర్. తె వోర్ పెర్సొర్ కటొడల్, "నిమె బగవంతునొర్ మరిని ఆయ్యల్ బచి కియ్యల్ కిరిస్టుని † ఆంది కి? జీవ వాలె బగవంతున్ పొరొడె వోట్ వాట్టి, మాకున్ వెహ" ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. ⁶⁴ తె యేసు, "హో! ననయ్ ఆందున్. ఇంగడల్ సర్వ సక్తి వాలె బగవంతున తిన బర్గ ఉచ్చి మన్వల్ స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్, హాబడంగ్ టెపన్ పొరొ వాయ్యల్ తప్పక్ సూడంతిట్" ఇంజెర్ జవబ్ సీతోర్. ⁶⁵ అద్ కేంచి బగవంతునొర్ పెర్సొర్ కటొడల్ సాంగ్చె తన్వంగ్ కప్పింగ్ సరుసి, "వేర్ మాయ్యల్ బగవంతున్ రెహ్చి వడ్కెసెర్ మంతోర్. మాక్ ఉండె దుస్రాక్ బవ్ గవంగ్ పహ్చె? సూడట్! వోర్ ఇత్త అదెన్ మరటి కుద్ కేంజట్. ⁶⁶ తె ఇంకె మిరట్ బతల్ నిర్నయ్ యేత్తిట్?" ఇంజెర్ సన్హెద్రిన్తుర్ అదికారిర్కున్ పూసి కీతోర్. తె వూర్, "వోన్ మరన్త సిక్కు వాటన ఇంజి నిర్నయ్ యేత్తోమ్" ఇంజెర్ వెప్తోర్. ⁶⁷ వూర్గట్టల్ కహితుర్ వోన మొకొమ్మగ ఉస్కెసి, ఉండె కహితుర్ కొర్విసగ తాప్తంగ్ పాసి, ⁶⁸ "యే కిరిస్టు! నీకున్ బోర్ పాతెరొ పుంద!" ఇంజెర్ చేడి కీతెర్.

యేసు బోర్ ఆందురయ్ నాకున్ టావ సెలె ఇంజెర్ పేతురు వెహ్చల్
(మార్క్ 14:66-72; లూక 22:56-62; యోహాన్ 18:15-18,25-27)

⁶⁹ పేతురు అగ వోర్ కటొడన ఆవ్రతగ ఉచ్చి మనెకె, కామ్ కియ్యల్ పేడి వోన్ కరుమ్ వాసి, "నిమె గిర్ గలిలయతోర్ యేసున్ సంగ మత్తొనియ్ ఆంది" ఇంజెర్ ఇత్త. ⁷⁰ బతి వోర్ సమ్మిర్ మునె అద్ గొస్తితున్ వొప్పక్చె, "నిమె బతతున్ బారెతె వడ్కెంతియె నాకున్ టావ సెలె" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ⁷¹ అద్ ఆత పెజె, అగట్టల్ తేచ్చి వోర్ పాటకున్ కరుమ్ సాత్తోర్. తె వోన్ ఉండె ఉంది కామ్ కియ్యల్ పేడి సూడ్చి, "వేర్ మాయ్యల్ నజెర్త్సొర్ యేసున్ సంగ మత్తోర్ వోరె ఆందుర్" ఇంజెర్ అగ మన్వలిర్ సంగ వెహ్చ. ⁷² బతి ఇద్ జోక గిర్ వోర్ పేతురు వొప్పక్చె, బగవంతున పొరొల్ ముట్టి, "వోర్ బోర్ ఆందురొయ్ కరలెన్ నాకున్ టావ సెలె" ఇంజెర్ వెప్తోర్. ⁷³ జూలుక్ ఆత పెజె అగ

† దలమ్మున్ తెర్: ఉంది దలమ్ముగ సారుంగ్ హజర్త్ (6,000) లడెయ్ కియ్యలిర్ సిపాయిర్ మందంతెర్. †† బచి కియ్యల్ కిరిస్టుని: సొల్లి బాసతె మెనయల్ ఇంతెర్. ఇదెన అర్దమ్ పర్తతున్ బచి కియ్యె, బగవంతున్ నేమి కీసి, సారి కియ్యల్ రాజల్. వేన్ సాటి యూదుల్క్ సూడ్చెర్ మత్తెర్.

నిల్చి మన్వలీర్ పేతుర్లగ వాసి, "కరలెన్ నిమె వూర్లటల్ వోరొని ఆంది. నీవ వడ్కవల్ తరికయె నీ బారెతె గవ వెహ్పొర్ మంత" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ⁷⁴ అస్సె పేతురు వోట్ వాడెర్ తన్వ తనకున్ సాపెన సీసెర్, "వోర్ మాయ్న బారెతె నాకున్ టావ సెలె" ఇంజెర్ వెహ్పొర్. అస్సె యెంటనె గొర్లీ కూస్. ⁷⁵ అద్ కేంచి, "గొర్లీ కూస్లక్ మునెనె నన బోన ఆందునోయ్ టావ సెలె ఇంజె, మూంద్ జోకంగ్ లబడ్ వడ్కంతి" ఇంజెర్ యేసు వెహ్పొ అద్ గొస్తి, పేతుర్లున్ హేతు వాత. తె వోర్ చుక్ చుకె మాసెర్ ఆవ్రతల్ బహ్ని సాంజె బెయ్ దుక్తె ఆడ్డొర్.

యూదల్ తన్వ తన సర్పాస వాట్నీ సాయ్యల్
(మార్క్ 15:1; లూక 23:1-2; యోహాన్ 18:28-32; అపొ. కా. 1:18-19)

27 బెయ్ సక్తెన్ డగుక్ కటొడలిర్, పెదొల్క్ సమ్మిర్ మీరి మాసి యేసున పరన్ యెత్తె నిర్నయ్ కీతెర్. ² అని వోనంగ్ కెయ్యె దొహ్పొ, అద్ యేరియతున్ గవర్నర్ ఆయ్యల్ పిలాతునగ వోసి హల్లి కీతెర్. ³ అస్సె వోన్ దోక సీసి పియ్యి సియ్యల్ యూదల్, యేసున్ సిక్కు వాట్వల్ కరి కీసి, వోన మన్జె బెయ్ కల కల ఆతొర్. తె వోర్ తన యెత్తంగ్ కూరతంగ్ తీస బిలన్ డగుక్ కటొడలిర్ల అని పెదొల్క్నగ వోసి సీసెర్, ⁴ "నన వోర్ బోలల్ మాయ్న మీకున్ హల్లి కీసి, పాప్ కీతొన్" ఇంజెర్ ఇత్తొర్. తె వూర్, "అదెన్ బారెతె మమెట్ పటి కియ్యల్ జూరత్ సెలె. నీవ నిమెయ్ సూడ" ఇంజెర్ జవబ్ సీతెర్. ⁵ అస్సె యూదల్ అవ్ కొతన్ మందిర్లగ పెకి కీసి, సాంజె తన్వ తన సర్పాస వాట్నీ, జీవ సుటి కీతొర్.

⁶ వూర్ డగుక్ కటొడలిర్ అవ్ కూరతంగ్ బిలంగ్ పెర్ని, "ఇవ్ కొతంగ్ నెతుర్ తుహ్పొ, జీవ యెత్తె సీతంగ్ ఆందుంగ్. మందిర్ల హుండితగ ఇర్వల్ నాయమ్ ఆయ్యె" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ⁷ అని తమ్మ్య తమ చర్చ కీసి, అవ్ కొతనె పద్దెసిర్కున్ మాతి కియ్యె, కుమన పొలమ్ యేతన ఇంజెర్ నిర్నయ్ కీతెర్. ⁸ అదెన్ సాటి, నేండ వేరి గిర్ అదెన్, "నెతుడ బొమి" ఇంజెర్ కేయంతెర్. ⁹⁻¹⁰ ఇద్ తరికతె బగవంతల్ తొలె ఇర్నియ పర్వక్తన కెయ్యె, "వూర్ తీస కూరతంగ్ బిలంగ్ వోసి, ఇద్ వోన దర ఆంద్ ఇంజె, కహీతుర్ ఇజ్రయేల్ పర్ల నిర్నయ్ కీతెర్. అని బగవంతల్ హుకుమ్ సీతవ్ వూర్ అవ్ బిలనె కుమన పొలమ్ యెత్తెర్" † ఇంజెర్ లిహి కియ్యున్ వచన్ పూర్ మాత.

పిలాతున్ మునె యేసు నిల్వల్
(మార్క్ 15:2-5; లూక 23:3-5; యోహాన్ 18:33-38)

¹¹ అద్ ఆత పెజె, యేసు రోమ సర్కార్తొర్ గవర్నర్ పిలాతున్ మునె నిల్తొర్. అస్సె వోర్ అదికారి, "నిమె యూదుల్కొనొర్ రాజని ఆంది కి?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె యేసు, "నిమ్ ఇత్తవ" ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్. ¹² డగుక్ కటొడలిర్, పెదొల్క్ యేసున్ పొరో కసుక్ వాట్సెర్ మత్తెర్. బతి యేసు వూర్కున్ మల్ని జవబ్ సియ్యకి. ¹³ తె పిలాతు, "వూర్ నీ పొరో బచొంగ్ వెలె కసుక్ వాట్సెర్ మంతెయ్ సూడ. నిమె కేంచెర్ సెల్వి కి?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. ¹⁴ బతి యేసు అవెన్ బారెతె జవబ్ సియ్యకి. తె వోర్ గవర్నర్ బెయ్ గుల్ ఆతొర్.

యేసున్ మరన్ల సిక్కు వాట్వల్
(మార్క్ 15:6-15; లూక 23:13-25; యోహాన్ 18:39-19:16)

¹⁵ హో పస్కు, సడ్ జల్నెకె జెల్లగ అర్చి మన్వలీర్గటల్ పర్ల సుటి కీమ్ ఇంజెర్ కోర్తొన్, వోర్ గవర్నర్ సుటి కియ్యల్ రివజ్ తాక్సెర్ మత్త. ¹⁶ అద్ గట్టె బరబల్ ఇన్వల్ వెలె గల్లింగ్ కీసి పొరోల్ సాత్తొర్ వోర్, జెల్లగ కోండె మాసి మత్తొర్. ¹⁷⁻¹⁸ వూర్ కపట్నె యేసున్ తన్వ కెయ్యె హల్లి కీతెర్ ఇన్వల్ పిలాతు కరి కీతొర్. అదెన్ సాటి పర్ల సమ్మిర్ మీరి మాసి వాత పెజె, పిలాతు వూర్కున్, "నన జెల్లల్ బోన్ సుటి కియన ఇంతిట్? బరబన్ కి సెలెతె, కిరిన్తు ఇన్వల్ యేసున్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. ¹⁹ అహాన్ వోర్ గవర్నర్ నాయ్ తన్వ కియ్యల్ రాజ-గాదితగ

† 27:9-10 ఇర్చియ 32:6-9; జెకర్చ 11:12-13

ఉచ్చి మనెకె, వోన వెయ్యె, "వేర్ నియత్నొన జోలిత్ సాన్కు. సాత్త రాతున్ వోన్ బారెతె సమ్మ దిన్త. అద్ సమ్మతగ నన వెలె దుక్కు బోగె మాతొన్" ఇంజెర్ కబుర్ సారి కీత. ²⁰ బతి అద్ వకత్తె బరబన్ సుటి కియన, యేసున్ జకన ఇంజెర్ కోరన ఇంజె డగుక్ కటొడలిర్ అని పెదొల్క్ పర్లతున్ హక్లి కీతెర్. ²¹ తెర్ బతి పిలాతు, "వీర్ ఇవిర్లటల్ నన బోన్ సుటి కియన ఇంతిట్?" ఇంజెర్ పర్లతున్ పూసి కీతొర్. తె వూర్, "బరబన్" ఇంజెర్ కిలితెర్. ²² తె పిలాతు, "అహాన్ బెహెతె కిరిన్తు ఇన్వల్ యేసున్ బతల్ కియన?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. అస్సె వూర్ సమ్మిర్, "మొద్దుగ మోలనె పాసి జకన" ఇంజెర్ జవబ్ సీతెర్. ²³ బతి పిలాతు, "బారి? వేర్ బతల్ తవ్ కీతొర్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. బతి వూర్, "మొద్దుగ మోలనె పాసి జకనయ" ఇంజెర్ ఉండె జోర్తె హంకత్ కీసెర్ మత్తెర్. ²⁴ తె పిలాతు తన్వ కోసిదున్ హిందల్, ఉండె అదిక్ గడ్-బడ్ ఆసెర్ మంత బతి, పాయ్ బతయ్ సెలె ఇంజెర్ కరి కీతొర్. అని యేర్ తరుసి, పర్లతున్ మునె కెయ్యె నొర్ని, "వేర్ నియత్నొన మరన్లున్ బారెతె నన జిమెదారన ఆయ్యెన్. మిరటె జిమెదారలిర్ ఆందిట్" ఇంజెర్ వెహ్పొర్. ²⁵ తె వూర్ పర్ల సమ్మిర్, "వోన మరన్ల జిమె మా పొరో అని మా మరి-మియడ్ పొరో మని" ఇంజెర్ జవబ్ సీతెర్. ²⁶ అస్సె పిలాతు, వూర్ కోర్ల తీర్ బరబన్ సుటి కియసి, యేసున్ చాటల్కెనె పాయసి, మొద్దుగ మోలనె పాసి జక్లె, హల్లి కీతొర్.

సిపాయిర్ యేసున్ చేడి కియ్యల్
(మార్క్ 15:16-20; యోహాన్ 19:2-3)

²⁷ తె పిలాతునుర్ సిపాయిర్ యేసున్ గవర్నర్లత మహల్లగ వోతెర్. అని సిపాయిర్ తమ్మ్య దలమ్మూర్ సమ్మిర్కున్ వోన్ల మీరి కీతెర్. ²⁸ యేసున పాంగుడ్ తెండ్ని, రాజలిర్ పొండ్వల్ రగల్ వాలె లామ్ పాంగుడ్ పొండుస్తెర్. ²⁹ అద్ ఆత పెజె, చహ్మాన్ కాందతె ఉంది కిరిట్ సరిసి, వోన తలత్ పొరో కెయ్యె. అని తిన కెయ్యగ ఉంది బెడ్డె సీతెర్. అని వోన్ మునె ముర్-టొర్గంగ్ కొట్నీ, "యూదుల్కొనొర్ రాజ! నీకున్ జెయ్ జెయ్ కార్" ఇంజెర్ చేడి కీతెర్. ³⁰ అహాన్ కీత పెజె, వోన్ పొరో వూర్ సిపాయిర్ ఉన్కెతెర్ అని వోన్ కెయ్యల్ బెడ్డెతున్ యేచ్చి, తలత్ పొరో పాతెర్. ³¹ అహాన్ వోన్ చేడి కీత పెజె, వోన్ పొండున్ల పాంగుడున్ తెండ్ని, వోన్ పాంగుడున్ వోన్ పొండున్తెర్. అద్ ఆత పెజె, మొద్దుగ టాంగి కియ్యె, వోన్ పియ్యి బహ్ని వోతెర్.

యేసున్ మొద్దుగ టాంగి కియ్యల్
(మార్క్ 15:21-32; లూక 23:26-39; యోహాన్ 19:17-19)

³² అహాన్ సిపాయిర్ వోన్ బహ్ని వోసెర్ మనెకెన్, కురెని చహర్తొర్ సీమొన్ ఇన్వల్ వూర్కున్ దిస్తొర్. వోన్ పొరో యేసు కాంచి మన్వల్ మొదున్ జాల్తె కాంజుసీతెర్. ³³ వూర్ 'గొల్తోత' ఇన్వల్ జాగతగ యెవ్తెర్. 'గొల్తోత' ఇత్తెకె తలద టొక్తె ఇంజెర్ అర్మమ్. ³⁴ అగ కెయ్యుల్ వాలెతున్ మిస్తి కీత ఆంగుర్ రసతున్ ఉన్జె వోన్ సీతెర్. బతి వోర్ తాన సవద్ సూడ్ని, ఉన్జె వొప్పకి.

³⁵ వూర్ యేసున్ మొద్దుగ మోలనె పాత పెజె, వోనంగ్ పాంగుకున్ సాటి బోన్ బద్ ఈస వాంత ఇంజెర్ చిటింగ్ వాట్నీ, తూస్తెర్. ³⁶ అద్ ఆత పెజె వూర్ సిపాయిర్ వోన్ కేప్పెర్ అగన్ ఉచ్చి మత్తెర్. ³⁷ "వేర్ యేసు యూదుల్కొనొర్ రాజల్ ఆందుర్" ఇంజెర్ వోన్ పొరో వాడ్ల కసుడున్ ఉంది చెకతగ లిహి కీసి యేసున తలత్ పొరో మొద్దుగ టాంగి కీతెర్. ³⁸ అద్ ఆత పెజె, వోన్ బరొబర్ ఇవిర్ కలిర్కున్ మోలనె పాసి టాంగి కియ్యె తత్తెర్. వూర్లటల్ వొరోన్ యేసున డెమ బర్ల, ఉండె వొరోన్ తిన బర్ల టాంగి కీతెర్. ³⁹⁻⁴⁰ అస్సె అద్ సరియ్ సాంజెర్-వాసెర్ మన్వలీర్ తమ్మ్యంగ్ తలంగ్ హాలి కీసెర్, "బగవంతన మందిర్లున్ ఉల్లి కీసి మూంద్ రొక్సెనె దొహ్వాని, నీవ నిమె బచి కీమ్. కరల్ బగవంతనొర్ మరిని మందిర్లతె, నీకున్ టాంగి కీత మొద్దుల్ రెయ్యి వర" ఇంజెర్ యేసున హిజత్ వోతెర్. ⁴¹⁻⁴² అదె త్తిర్ల డగుక్ కటొడలిర్, సాస్తిరెర్ అని పెదొల్క్ గిర్, "వేర్ దుస్రుర్కున్ బచి కీంతొర్ బతి, తన్వ

తన బచి కియ పరో. ఇజ్రాయేల్ పర్ణతున్ వేర్ రాజల్ ఆందుర్ బెరె, ఇంకె ఇద్ మొద్దుల్ రెయ్యి వాయిర్. అస్సె వేన్ బరొస ఇరంతొమ్. ⁴³ ఎహా! బగవంతనగ వేర్ బరొస ఇర్దొర్ అలె. 'నన బగవంతనొర్ మరిన ఆందున్ గిర్' ఇంజెర్ వెహ్టొర్ అలె. అదెన్ సాటి బగవంతన్ పసంద్ మత్తెకె, వేన్ ఇంకె బచి కియిర్" ఇంజెర్ చేడి కీతెర్. ⁴⁴ వోన్ బరొబర్ మొద్దునగ టాంగి మాతుర్ కలిర్ గిర్ అదె తీర్దె చేడి కీతెర్.

యేసున మరన్ ఆయ్యల్
(మార్క్ 15:33-41; లూక 23:44-49; యోహాన్ 19:28-30)

⁴⁵ అంటితే దుపరి బార (12) నేక్వెడల్తె మూండ్ (3) నేక్వల్ వేరి అద్ దేన్ పూరో సిమ్మె సికటి కప్త. ⁴⁶ లగ్-బగ్ మూండ్ నేక్వె యేసు, "యేలి! యేలి! లామ సబక్తాని?" ఇంజెర్ బెయ్ జోర్తె కిలితొర్. ఇదెన అర్దమ్, "నా బగవంత! నా బగవంత! నాకున్ బారి సుటి కీతి?"⁴⁷ అగ నిల్చి మన్వలిర్ కహితుర్ అద్ కేచి, "వోర్ యేలియ పర్వక్తన్ కేయ్యెర్ మంతొర్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ⁴⁸ యెంటనె వొరొర్ విచ్చెర్ సాంజి, దూది తచి, పులిత ఆంగుర్నన రసతగ ముడుస్తొర్. అని బెడ్డెతగ టటుసి ఉండన్ సాటి యేసున తొడ్డగ అందుస్తొర్. ⁴⁹ బతి మెయ్యుర్, "ఆగట్! వోన్ బచి కియె, యేలియల్ వాంతొర్ బతలొ సూడ్కుట్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ⁵⁰ యేసు ఉండె ఉంది జోక బెయ్ జోర్తె కిలండి వాట్సి, తన్వ పరన్ సుటి కీతెర్.

⁵¹ అస్సెనె యెరుసలెమ్మగ మన్వల్ బగవంతన మందిర్ పడ్డ పొరొడల్తె బూడ్ వేరి, సర్చి రండె టుక్తెంగ్ ఆత. బూకంప్ వాత అని పెర్నంగ్ బండంగ్ పయ్యంగ్. ⁵² వీచ్ఛ్ ఉగ్టొ ఆతంగ్. బగవంతనుర్ బక్లిర్ వెలెటిర్ నేండొర్. ⁵³ అని వూర్ అవ్ వీచ్ఛ్-నల్ బహై వాసి, యేసు నేండె పెజె యెరుసలెమ్ + నగుడె సాత్తెర్. అని అగ వెలెటిర్ లోకుర్నూన్ వూర్ దిస్తెర్. ⁵⁴ నూర్ జన్స్ సెపాయిరోర్ కమండర్ అని వోన్ బరొబర్ మన్వలిర్ సిపాయిర్, వాత బూకంపున్ అని జర్గతంగ్ అవెన్ సూడ్చి, దడ్చి తిత్తెర్. అని, "వేర్ కరలెన్ బగవంతనొర్ మరి ఆందుర్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ⁵⁵ యేసున్ మదత్ కియె, వోన్ పెజెయ్ గలిలయ యేరియతల్ వాతంగ్ అవ్ వెలె జనిక్ వెయ్యెక్ అగ లంగ్ నిల్చి సూడ్చెర్ మత్తంగ్. ⁵⁶ అవెనగ మగ్గలెనె నాట్సు మరియల్, యాకొబ్ అని యోసెప్ప అవల్ ఆయ్యల్ మరియల్, జెబెదయినుర్ మర్కన అవల్ మత్త.

యేసున కూర్డున్ మాతి కియ్యల్
(మార్క్ 15:42-47; లూక 23:50-56; యోహాన్ 19:38-42)

⁵⁷ పోడ్డె సాందన్ మునె, † అరిమతయ చహార్టొర్ యోసెప్ ఇన్వల్ దనెవంతల్ వాతొర్. వేర్ గిర్ యేసునొర్ సిస్వల్ ఆసి మత్తొర్. ⁵⁸ అని వేర్, పిలాతునగ సాంజి, "యేసున కూర్డున్ వోయ సీమ్" ఇంజెర్ కోర్టొర్. అస్సె పిలాతు వోన్ హల్లి కియన్ ఇంజెర్ ఆగి సీతొర్. ⁵⁹ తె యోసెప్ అద్ కూర్డున్ రెప్పొ, బారిత పూన కాది కపిడె గూండి కీతొర్. ⁶⁰ తన నార్యుసీత పెర్న బండత పూన వీచ్చు బుయరితగ అద్ కూర్డున్ ఇర్చి, అద్ బుయరితున్ అడ్డమ్ పెర్న బండ కూడుసి సాడితొర్. ⁶¹ మగ్గలెనె నాట్సు మరియల్, ఉండె ఉంది మరియల్ అద్ బుయరితున్ మునె ఉచ్చి మత్తంగ్.

అద్ వీచున్ కేప్పెర్ మన్వల్

⁶² ఇమున్ నేటి ఆరమ్ యేత్వల్ దివోస్ ఆత కాడ్చి, వూర్ డగుక్ కటొడలిర్ అని పరిసయల్క్ మిరె మాసి గవర్నర్ పిలాతునగ సాత్తెర్. ⁶³ అని వూర్, "సాబ్! వోర్ పసి కియ్యల్ పిసి మనెకె, 'నన మూండ్ రోజ్కెనె నేండంతొన్' ఇంజెర్ వెహ్టొర్ అద్ గొస్టి మాకున్ హేతు మంత. ⁶⁴ అదెన్ సాటి సాబ్, మూండ్ రోజ్కె ఆనల్ వేరి అద్ వీచ్చు

† యెరుసలెమ్ నగుడున్ పవిత్ర నగుర్ ఇంజెర్ కేయంతెర్. † పోడ్డె సాందన్ మునె: యూదుల్కన ఆరమ్మ దివోస్ సుకర్ వార్ పొద్దెక్నల్ సురు ఆంత అని సన్వర్ పొద్దెక్ మారంత. తె వూర్ నేకితున్ పియ్యి అద్ దివోస్సుగ బోనయ్ కూర్ మాతి కియ్యల్ బహై మన్వ. అదెన్ సాటి అద్ కామ్ వెయ్యె కియ్యల్ మత్త.

బుయరితున్ చొకోట్ కేపన్ సాటి హుకుమ్ సీమ్. సెలెతె వోసుర్ సిస్వలిర్ వోన కూర్డున్ కల్చి వోసి, సాసి-నేండొర్ ఇంజెర్ పర్ణతున్ వెహనిర్. అస్సె మొదొల్ పసి మాతతున్ తెర్ ఆక్రిత పసి మాయ్యల్ వెలె కరబ్ కీంత" ఇంజెర్ వెహ్టొర్. ⁶⁵ తె పిలాతు, "సిపాయిర్నూన్ వోసి, మీ సంగ ఆత తీర్ బెయ్ చొకోట్ కేప్పల్ జిమ మీ పొరో మంత" ఇంజెర్ వెహ్టొర్. ⁶⁶ అస్సె వూర్ సాంజి, బుయరిత్ అడ్డమ్ కూడుస్త బండతగ మోర్ వాట్టెర్ అని వీచున్ చొకోటె కేప్లె సిపాయిర్నూన్ ఇర్దెర్.

యేసు నేండెల్
(మార్క్ 16:1-8; లూక 24:1-12; యోహాన్ 20:1-10)

28 ఆరమ్మ దివోస్ ఆత తెలరి ఆయ్యవర్తున్ నేటి, బయ్ బయ్ ఆనెకె మగ్గలెనె నాట్సు మరియల్ అని ఉండె ఉంది మరియల్ వీచ్చు బుయరితగ సూడ్లె సాత్తంగ్. ² అస్సె అచనక్ బెయ్ డగుర్ బూకంప్ వాత. అదె గట్టుతె స్వర్గిన్ల బగవంతనొర్ దూతల్ బూడ్ రెయ్యి వాతొర్. అని అడ్డమ్ ఇర్ద బండతున్ బగ్ల కూడుసి, తాన్ పొరో ఉత్తొర్. ³ వోర్ దూతల్ హబడగ మిడ్చవడున్ మోడి జగర్నె దిస్తొర్. వోసంగ్ పాంగుక్ బెయ్ దవ్రలిక్ మత్తంగ్. ⁴ అద్ వీచున్ కేప్పలిర్ సిపాయిర్ వోన్ సూడ్చి, బెయ్ దడ్చి తింజి, సాతపినయ్ అర్చి మత్తెర్.

⁵⁻⁶ తె వోర్ దూతల్ అవ్ వెయ్యెకున్ సంగ, "వెరిమట్! మొద్దుగ టాంగి కిసి జీవ యేత్తెర్ వోర్ యేసున్ సాటి మిరట్ మహ్మోసెర్ మంతిట్ ఇన్వల్ నాకున్ టావయ్. వోర్ ఇగ సెలొర్. మొదొలె మీకున్ వోర్ వెహ్ తీర్ నేండొర్. వరట్! పర్నూన కూర్డున్ ఇర్ద జాగ సూడట్. ⁷ అహాన్ సూడ్లె పెజె, వెయ్యె సిస్వలిర్గ సాంజి, 'యేసు సాసి-నేండొర్. మీకున్ తెర్ మునె గలిలయ యేరియతె సాంజెర్ మంతొర్. మిరట్ అగ వోన్ సూడంతిట్' ఇంజి వెహట్. ఇద్ గొస్టి నన మీకున్ వెహ్టొన్" ఇంజెర్ దూతల్ అవెకున్ వెహ్టొర్. ⁸ తె అవ్ వీచ్చు బుయరితల్ వెరిసెర్ పెసిసి, బెయ్ ఆనండ్చె సిస్వలిర్కున్ వెహ్టొ, విచ్చెర్ సాత్తంగ్. ⁹ అచనక్ యేసు అవెన్ బేటె మాసి, "మీకున్ చొకోట్ ఆయి" ఇంజెర్ వెహ్టొర్. తె అవ్ యేసునంగ్ కాల్క్ కర్చి, పార్దన-వింతి కీతంగ్. ¹⁰ అస్సె యేసు అవెన్ సంగ, "మిరట్ వెరిమట్! సాంజి నావుర్ తాదల్-తముకున్ సంగ, 'మిరట్ గలిలయ యేరియతె సాంట్. అగ పర్నూన్ సూడంతిట్' ఇంజి కబుర్ వెహట్" ఇంజెర్ వెహ్టొర్.

డగుక్ కటొడలిర్ బుక దొసి లబడ్ వెహుస్వల్
(మార్క్ 16:14-18; లూక 24:36-49; యోహాన్ 20:19-23; అపొ. కా. 1:6-8)

¹¹ అహాన్ అవ్ వెయ్యెక్ సాంజెర్ మనెకె, కేప్పలిర్గట్ల కహితుర్ సిపాయిర్ నగుడె సాంజి, జర్గత అద్ సమ్మెతున్ డగుక్ కటొడలిర్కున్ వెహ్టొర్. ¹² తె వూర్ డగుక్ కటొడలిర్, పెదొల్కున్ సంగ మీరె మాసి కుట్రతె పిలన్ వాట్టెర్. అద్ బతల్ ఇత్తెకె, సిపాయిర్నూన్ వెలె బుక దొసి, ¹³ వూర్ సంగ, "'మమెట్ నరుమ్పెర్ మనెకె, వోసుర్ సిస్వలిర్ రాత్నా వాసి, వోన కూర్డున్ కల్చి వోతెర్' ఇంజెర్ వెహట్. ¹⁴ అని ఇద్ కబుర్ గవర్నర్తున్ కరె మాతెకె, మీకున్ బతయ్ జర్గవక్నె మమెట్ వోన్ సాంతి కీంతొమ్" ఇంజెర్ వెహ్టొర్. ¹⁵ అస్సె వూర్ సిపాయిర్ కొతన బుక తింజి, తమకున్ వెహ్టొ తీర్ కీతెర్. ఇద్ లబడ్ గొస్టి, నేట్కె వేరి గిర్ యూదుల్కున్ నడ్డుమ్ పగై మాసి మంత.

యేసు తన్వర్ సిస్వలిర్కున్ దిస్వల్

¹⁶ అద్ ఆత పెజె, వూర్ అక్ర జన్స్ సిస్వలిర్ యేసు మొదొలె వెహ్టొ మత్త గలిలయ యేరియత గుటత్ పొరో సాత్తెర్. ¹⁷ అగ యేసున్ సూడ్చి, వోన్ పార్దన-వింతి కీతెర్. బతి వూర్గట్ల కహితుర్, 'కరల్ వేరె మందర్ కి?' ఇంజెర్ అనమిన ఆతెర్. ¹⁸ అస్సె యేసు వూర్ కరుమ్ సాంజి, "స్వర్గిన్ల అని దర్దురిత్ పొరో నాకున్ సమ్మె అదికార్ సీసి మంత. ¹⁹ అదెన్ సాటి నా అదికార్దె మిరట్ సాంజి, సమ్మె జాతినల్ సిస్వలిర్కున్ తయర్ కీప్టె. అని బాబొన, మరిన అని పవిత్ర ఆత్మత పొరోడె వూర్నూన్ బాప్టిసీమ్ సీప్టె. ²⁰ బవ్ బవ్ గొస్టింగ్ పియ్యి తాకన

ఇంజెర్ మీకున్ ఆగె సీతొనొ, అవ్ సవ్వెయిన్ పియ్యి తాకన ఇంజెర్
వూర్కున్ కరుసట్. ఇచుల! నన దునియత ఆక్తి గట్టు వేరి, బస్కెట్ మీ
సంగన్ మందంతొన్ ఇన్వల్ హేతు ఇరట్" ఇంజెర్ వెప్టొర్.

మార్క్

ఇద్ పుస్తకున్ బారెత గొస్తి

మార్కు. వేర్ కిరిస్తునుర్ మొదొడుర్ సిస్యలిర్గటల్ వొరొర్ ఆయ్యల్ పేతుర్తున్ సంగ మీరె మాసి సేవ కీతొర్ ఆందుర్.

కిరిస్తు సకమ్ మొదొడ పిడితగ లిహి కియ్యల్ జర్తత.

ఇద్ పుస్తకున్ కిరిస్తున్ బారెతె మయ్యతంగ్ కామ్మ కియ్యల్ బగవంతనొర్ మరి అని బగవంతనొర్ సేవ్ బహన్ ఆసి మంతొర్ ఇన్వల్ మార్కు లిహి కీతొర్. కిరిస్తు వెహ్ బోదతున్ తెర్ వోర్ కీతంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మనగటల్ అట్ర (18) మయ్యతంగ్ కామ్మన్ బారెతె అని సిరివ్ నాలుంగె నమునంగ్ బారెతె ఇదెనగ లిహి కీతొర్. ఇద్ పుస్తకున్ వాచి కీతెకె బగవంతనొర్ మరి ఆయ్యల్ కిరిస్తున్ బారెతె అని బగవంతన మయ్యతున్ బారెతె కరి కీంతట్.

బగ బతల్ మంత

బాప్తిస్మ సియ్యల్ యోహాన్ కార్య
యేసునంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మ
యేసు యెరుసలెమ్ నగుడె సొన్వల్
యేసున మరన్ ఆయ్యల్ వారమ్
యేసు సాసి-నేండ్యల్
యేసు పర్జతున్ దిస్వల్

బాప్తిస్మ సియ్యల్ యోహాన్ సర్దున్ సుద్రి కియ్యల్
(మత్తయి 3:1-12; లూక 3:1-9,15-17; యోహాన్ 1:19-28)

యేసు బాప్తిస్మ యేత్వల్
(మత్తయి 3:13-17; లూక 3:21-22)

1 బగవంతనొర్ మరి యేసు కిరిస్తున్ బారెతె చొకొట్టు కబుర్ మొదొల్ ఆయ్యల్. ^{2,3} తొలె మలాకి పర్వత్తల్ దర్మగ్రంత్నగ, "ఇమల! నావొర్ కబ్రియన్ నీకున్ తెర్ మునె రొహంతొన్. వోర్ నీ సాటి సరి తయర్ కీసి, ఇరంతొర్" †

ఇంజెర్ బగవంతనొర్ మరిన్ బారెతె లిహి కీతొర్. అహ్నె యెసయ పర్వత్తల్ గిర్,

"బగవంతల్ †† వాయన్ సాటి సరి సుద్రి కీప్ట్' ఇంజెర్ వొరొర్ బోడి గుటనగ కిలిసెర్ మంతొర్" ‡

ఇంజెర్ లిహి కీతొర్.

4 బోడి గుటనగ కిలివల్ బోర్ ఇత్తెకె, బాప్తిస్మ సియ్యల్ యోహాన్ ఆందుర్. వోర్, "కీతంగ్ పాప్పున్ వొప్పి మన్సున్ మార్కుసిబాప్తిస్మ యేతట్. అహాన్ కీకీతె, బగవంతల్ మీవంగ్ పాప్పున్ మాపి కీంతొర్" ఇంజెర్ పర్జతున్ బోద వెహ్తొర్. ⁵ తె యూదయ యేరియతల్ అని యెరుసలెమ్మ ఆజా-బాజాతల్ వెలెటిర్ లోకుర్ యోహాన్ గ వాతెర్. వూర్ తమ్మంగ్ పాప్స్ వొప్పెర్, అద్ యోర్దన్ లవిడగ వోన కెయ్యె బాప్తిస్మ యేచ్చెర్ మత్తెర్. ⁶ యోహాన్ హూటక్కు బూరనె తయర్ కీతంగ్ పాంగుక్ పొండ్డుర్ అని తొల్లె తయర్ కీత పటితె నడిదున్ ఆప్తి కీందుర్. వోర్ జాడి-కోడన్ అని సుర్వె నియ్ తింజి పిసెర్ మందుర్.

^{7,8} వోర్ యోహాన్, "నన మీకున్ యేతె బాప్తిస్మ సీసెర్ మంతొన్. బతి నాకున్ తెర్ డగుర్ సక్తివంతల్ వాసెర్ మంతొర్. వోనంగ్ చెప్పల్కన్ పటి రెహ్నల్ సేవ్ మోడి గిర్ నన కామి సియ్యెన్. వోర్ మీకున్ పవిత్ర ఆత్మతె అని తడ్డితె బాప్తిస్మ సీంతొర్" †† ఇంజెర్ బోద వెహ్తొర్.

⁹ ఉంది దియ యేసు గలిలయ యేరియత నజరేతు చహర్తల్ యోహాన్ గ వాతొర్. అని వోర్ యోహాన్ కెయ్యె అద్ యోర్దన్ లవిడగ బాప్తిస్మ యేత్తొర్. ¹⁰ అని అద్ యేతల్ బహ్ని వానెకెన్ హాబర్ కోలె మాసి, స్వర్గ్నల్ బగవంతన పవిత్ర ఆత్మ ఉంది పారెవత్ దాత్ వోర్ యేసున్ పొర్ రెయ్య. ¹¹ అస్సె స్వర్గ్నల్ ఉంది లేంగ్, "నిమె నావొర్ లాడ్డొర్ మరిన్ ఆంది. నీ హిందల్, నన బచొరయ్ ఆనండ్ని మంతొన్" ఇంజెర్ యేసున్ సంగ వెహ్నల్ కేంజి వాత.

బగవంతనుర్ దూతలిర్ యేసున సేవ కియ్యల్
(మత్తయి 4:1-11; లూక 4:1-13)

¹² అద్ ఆత పెజె యెంటనె పవిత్ర ఆత్మ యేసున్ బోడి గుటనగ వోత.

¹³ అగ యేసు చాలిస్ (40) దివొస్క జన్వర్కున్ నడ్డుమ్ మనెకె, యేసున్ వెలె తీర్కెనె తన్వంగ్ ఆసనగ కోండి కియ్యె సయ్యన్ సూడ్డొర్. అస్సె బగవంతనుర్ దూతలిర్ వోన్ల పావె మాసి, వోన సేవ కీతెర్.

బగవంతల్ దిల్కనగ రాజ్ తాకుస్వల్ గట్క వాయ్యల్
(మత్తయి 4:12-17; లూక 4:14-15)

¹⁴⁻¹⁵ యోహాన్సున్ హేరొద్ రాజల్ జేల్లగ వాటుసీత పెజె, యేసు గలిలయ యేరియతె మల్ని సొత్తొర్. అని వోర్, "మీవంగ్ దిల్కనగ రాజ్ తాకుసంతొన్" ఇంజెర్ బగవంతల్ వెహ్తె గట్క వాత. తె మిరట్ కీతంగ్ పాప్పున్ వొప్పి, మీవ మన్సున్ మార్కుసి, బగవంతన చొకొట్టు కబుడున్ పొర్ బరొస ఇరట్" ఇంజెర్ బగవంతన రాజున్ బారెతె పర్వర్ కీతొర్.

తన వెహ్నలిక్ కరిలె సిస్యలిర్కున్ యేసు కేయ్యల్
(మత్తయి 13:10-17; లూక 8:9-10)

¹⁶ యేసు గలిలయ సన్ముర్త డర్తితల్ తాక్సెర్ సానెకె, సీమొన్కున్ అని వోనొర్ తముర్ ఆంద్రెయన్ సూడ్డొర్. వూర్ బోయలిర్ ఆత కాడ్కి,

† 1:2-3 మలాకి 3:1 †† బగవంతల్: సెలెతె పర్బు. ‡ 1:2-3 యెసయ 40:3

†† బగవంతన పవిత్ర ఆత్మతున్ యేసు మీ రొహ ఇరంతొర్ అస్సె మీవ పిస్వల్ మరిన్ దాంత.

యేతగ జార్క్ వాడ్యర్ దిస్తర్. 17 తె యేసు వూర్ సంగ, "నా పెజెయ్ వరటి! పర్ణతున్ నావ చర్ణతె తర్వలిర్ మోడి, నన మీకున్ తయర్ కీంతాన్" ఇంజెర్ వెహ్లా. 18 తె వూర్ యెంటనె తమ్వంగ్ జార్క్ సుటి కీసి, యేసున్ పెజెయ్ పెసితెర్.

19 యేసు ఉండె జరసి మునె సాత్తోర్. తె జెబెదయసుర్ మర్క్ యాకోబ్ అని యోహాన్ రూకతగ ఉచ్చి, జార్క్ సుద్రి కీసెర్ మత్తోర్.

20 తె యేసు వూర్కున్ కేయ్యెర్. అస్కె వూర్ తమ్మ్యెర్ బాబో జెబెదయన్ అని బూర్వలిర్కున్ రూకతగన్ సుటి కీసి, యేసున్ పెజెయ్ సాన్వల్ మొదోల్ కీతెర్.

యేసు బూతున్ తెండ్చి పూడ్వల్ (లూక 4:31-37)

21 అహాన్ యేసు అని వూర్ కపెర్నహోమ్ ఇన్వల్ చహర్తె సాత్తోర్. అగ ఆరమ్మ దివోసున్ నేటి యేసు సునగోగ్గగ సాంజి, బోద వెహ్లాల్ సురు కీతొర్. 22 బోద వెహ్లాల్ సాస్తిరిర్ వెహ్లాపినయ్ ఆయ్యుక్నె బర్పూర్ అదికార్తె వెహ్లా. తె యేసున అద్ బోద కేంచి వూర్ పర్ణ గుల్ ఆతెర్.

23 అస్కె అద్ సునగోగ్గగ బూత్ సోపై మాత్తోర్ మాయ్లల్ మత్తోర్. 24 తె వోన్ల మన్వల్ బూత్ బెయ్ జోర్తె, "యే! నజరేత్తోర్ యేసు! మా జోలిత్ బారి వాసెర్ మంతి? మాకున్ నానడమ్ కియ్యె వాతి కి? నిమె బోని ఆందియె నాకున్ టావయ్. నిమె బగవంతనోర్ పవిత్రవంతని ఆంది" ఇంజెర్ కిల్వసీత. 25 అద్ కేంచి యేసు, "నిమె కిలిమ అని వోన్లటల్ బహి వర" ఇంజెర్ జోర్తె దమ్మి సీతొర్. 26 తె అద్ బూత్ వోర్ మాయ్లన్ గజ గజ హలి కీసెర్ జోర్తె కిల్వసి, బహి పెసిసి సాత్త. 27 ఇద్ సూడ్చి వూర్ పర్ణ గుల్ ఆతెర్. అని, "ఇద్ ఇహాన్-బహాన్ జర్సెర్ మంతి? బూతున్ గిర్ తన్వ సక్తి అని అదికార్తె వోర్ దమ్మి సీసెర్ మంతొర్. అవ్ వెరిసి బహి పెసిసెర్ మంతంగ్!" ఇంజెర్ వోరోన్ సంగ వోరో వడ్కెతెర్. 28 అహాన్ యేసున్ బారత గొస్టి పూరో గలిలయ యెరియతె సప్పె పగ్రె మాత.

యేసు వెలెటిర్కున్ చొకోట్ కియ్యల్ (మత్తయి 8:14-17; లూక 4:38-41)

29 అద్ సునగోగ్గల్ బహి వాత పెజె యేసు, యాకోబ్ అని యోహాన్సున్ సంగ సీమొన్ అని ఆంద్రెయన్ రోన్ సాత్తోర్. 30 అగ సీమొన్ ఆతిహరె యెడ్కితె కటుల్ పియ్యి మత్త. అద్ గొస్టితున్ బారెతె వూర్ యేసున్ వెహ్లా. 31 తె యేసు సాంజి అద్ బాయిన్ కెయ్ పియ్యి, ఉద్లె మదత్ కీతొర్. అస్కె యెంటనె తాన యెడ్కి కమి ఆత. తె అద్ బాయి వూర్ సర్పరయ్ కియ్యల్ మొదోల్ కీత. 32-33 అంటితే పోడ్డ్ సాన్వల్ యెలతె అద్ చహర్తెర్ సమ్మిర్ లోకుర్ అద్ రోతగ మీరె మాతెర్. వూర్ తమ్వ సంగ బూత్క్ సోపై మాతుర్కున్ అని యెడ్కి-దుక్ వాలిర్కున్ యేసునగ పియ్యి వాతెర్. 34 తె వూర్గటల్ యెడ్కి-దుక్కు మన్వలిర్ వెలెటిర్కున్ చొకోట్ కీతొర్. అని బూత్క్ సోపై మాతుర్ వెలెటిర్గటల్ బూతున్ తెండ్చి పూడ్చొర్. బతి అవ్ బూతున్ తన బోర్ ఆందుర్ ఇన్వల్ టావ మత్త కాడ్కి, యేసు అవెన్ వడ్కె సియ్యకి.

యేసు వోరో మంజి పార్తన కియ్యల్ (లూక 4:42-44)

35 యేసు తెలరి బయ్ బయ్ ఆనెకెన్ తేచ్చి రోతల్ పెసిసి, బోరె మనుర్ అవ్ గుటనగ సాంజి, పార్తన కీసెర్ మత్తోర్. 36 సీమొన్ అని వోసుర్ సోప్లిర్ తేత్త పెజె, యేసున్ మమ్మోసెర్ సాత్తోర్. 37 అని బస్కెయె యేసున్ వూర్ సూడ్చెరో, అస్కె, "నీ సాటి సమ్మిర్ మమ్మోసెర్ మంతె" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 38 బతి యేసు, "నన బోద వెహ్లాల్ ఇవ్ ఆజు-బాజుతంగ్ నమ్మోనగ దాకట్ వరటి! ఇదెన్ సాటినె నన వాతొన్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్లా. 39 అహాన్ గలిలయ యెరియ పూరో

తిరిసెర్, అగ యూదుల్క్ మీరె మాయ్లలిక్ సునగోక్కుగ సాంజి, బగవంతన బోద వెహ్లా, బూతున్ తెండ్చి పూడ్చొర్ సాందుర్.

పెర్న నోపి వాలెన్ చొకోట్ కియ్యల్ (మత్తయి 8:1-4; లూక 5:12-16)

40 అహాన్ సాంజెర్ మనెకె పెర్న నోపి వాలె మాయ్లల్ యేసునగ వాసి, ముర్-టొంగ్ గొట్టి, "నీకున్ ఇస్టమ్ మత్తెకె నాకున్ చొకోట్ కీసి సుదుడ్ కియ పరంతి" ఇంజెర్ జుల్వ కీతొర్. 41 తె వోన్ పూరో యేసున్ కివుల్ లాగ్. తె, "నాకున్ ఇస్టమ్" ఇంజి కెయ్ చమ్మి వోన్ ఇట్టి, "చొకోట్ ఆమ్!" ఇంజెర్ యేసు వెహ్లా. 42 అస్కె యెంటనె వోర్ మాయ్లల్ పెర్న నోపితల్ చొకోట్ ఆసి, సుదుడ్ ఆతొర్. 43-44 అస్కె యేసు వోన్ సారి కీసెర్, "ఇద్ గొస్టితున్ బోనె వెహ్లాకెనె సూడ. బతి నిమె చొకోట్ ఆతొన్ ఇంజెర్ కటొడనగ సాంజి తోహ. అని సుదుడ్ ఆతొన్ ఇంజెర్ సమ్మిర్కున్ నిసని తోహ్లా, మోసెన కానున్తగ ఆగె సీత అద్ సమ్మెతున్ కియన" ఇంజెర్ హుకుమ్ సీతొర్. 45 బతి వోర్ మాయ్లల్ అద్ గొస్టితున్ సమ్మిర్కున్ పచర్ కీసెర్ సాత్తోర్. అదెన్ హిందల్ యేసు అవ్ నమ్మోనగ ఉజగిరి సాంద పర్ణకి. అని నహ్కున్ బహితంగ్ పడిద్గనగ మందుర్. తెర్ బతి యేసున జాడ మమ్మోసెర్ నాలుంగ్ కోన్కెనల్ వెలె పర్ణ వోన్ల వాందిర్.

కెయ్-కాల్క్ అర్చి మన్వన్ చొకోట్ కియ్యల్ (మత్తయి 9:1-8; లూక 5:17-26)

2 కహి రోజ్కె ఆత పెజె, యేసు కపెర్నహోమ్ మల్చి వాసి, రోన్ మంతొర్ ఇన్వల్ కబుర్ చహర్ పూరో పగ్రె మాసి సాత్త. 2 తె బెయ్ వెలె మాంది అద్ రోత్ రొపాడలై రచ వేరి నింతెర్. యేసు వూర్కున్ బగవంతన చొకోట్ కబుడ బోద వెహ్లా మత్తోర్. 3 అద్ వకత్తె కహితుర్, కెయ్-కాల్క్ అర్చి మన్వన్ చాప్తత పాడెతగ మీండుసి, నాల్వర కెయ్ కాంజసి తరుస్తెర్. 4 బతి వెలె మాంది సంద్ సెల్వక్ మత్త కాడ్కి, వోర్ మాయ్లన్ యేసునగ తర పర్ణకి. తె వూర్ రోత్ పూరో తెర్సి, డగుర్ గది కీసి, బరోబర్ యేసునగ వోన్ నోడెనె చాప్త అరికె రహెర్.

5 వూర్ బరోసతున్ సూడ్చి, యేసు కెయ్-కాల్క్ అర్చి మన్వన్ సంగ, "నా మరి! నీవంగ్ పామ్మ మాపి ఆతంగ్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 6-7 అద్ కేంచి అగ మత్తుర్ వూర్ సాస్తిరిర్ తమ్వ మన్వె, "బగవంతన తప్పసి దుస్తూర్ బోరె పామ్మన్ మాపి కియ పరో. ఇహాన్-బహాన్ బగవంతన వేర్ రెహ్చి వడ్కెసెర్ మంతొ!" ఇంజెర్ సాంచ్ కీతెర్. 8 అహాన్ వూర్ దిల్తగ సాంచ్ కియ్యడున్ యేసు కరి కీసి, వూర్ సంగ, "మిరట్ ఇద్ గొస్టితున్ బారి అహాన్ సాంచ్ కీసెర్ మంతిట్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 9 అని, "వోర్ కెయ్-కాల్క్ అర్చి మన్వన్ సంగ, 'నీవంగ్ పామ్మ మాపి ఆతంగ్' ఇంజెర్ వెహ్లాల్ హాల్కో కి? సెలెకె, 'నీవ చాప్తత పాడె పియ్యి తేచ్చి తాక' ఇంజెర్ వెహ్లాల్ హాల్కో? 10 బతి స్వర్గ్నోర్ మాయ్లన్ దర్చురిత్ పూరో పామ్మన్ మాపి కియ్యల్ అదికార్ మంత ఇన్వల్ మిరట్ కరి కియన" ఇంజెర్ వెహ్లా. 11 వోర్ కెయ్-కాల్క్ అర్చి మన్వన్ సంగ, "'తేద! నీవ చాప్తతున్ పియ్యి, రోన్ సాన్' ఇంజి, నన నీకున్ వెహ్లా మంతొన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 12 అస్కె యెంటనె వోర్ మాయ్లల్ తేచ్చి, తన్వ చాప్తతున్ పియ్యి, సమ్మిర్ సూడ్చెకె బహి తాక్సెర్ సాత్తోర్. ఇదెన్ సమ్మిర్ సూడ్చి బెయ్ గుల్ ఆసెర్, "ఇచొర్ మయ్యత కామ్ బస్కెన్ సూడ్చి అని బగవంతనె డగుర్-పాన్ వాయి" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

లేవి ఇన్వల్ మత్తయన్ యేసు కేయ్యల్ (మత్తయి 9:9-13; లూక 5:27-32)

13 అద్ ఆత పెజె యేసు ఉందుంది జోక సమ్మరత డర్తెతగ సాత్తోర్. పర్ణ సమ్మిర్ వోన్ సిర్కుట్ మీరె మాతెర్. తె యేసు వూర్కున్ బోద వెహ్లాల్ సురు కీతొర్. 14 అహాన్ వెహ్చి అగటల్ మునె తాక్సెర్ సానెకె,

† క్షుస్ రోమ్.

అల్పయినోర్ మరి ఆయ్యల్ లేవి టెక్కు వసులి కియ్యల్ కమ్మతగ ఉచ్చి మత్తోర్. వేర్ టెక్కు వసులి కియ్యల్ ఆందుర్. తె యేసు వోన్ సూడ్చి, "నా పెజెయ్ వర!" ఇంజెర్ వెహ్తోర్. తె వోర్ లేవి తేచ్చి యేసున్ పెజెయ్ సాత్తోర్. ¹⁵ యేసు అని తన్వర్ సిస్యలిర్ లేవిన రోస్ సాంజి, వెలెటిర్ టెక్కు వసులి కియ్యలిర్ అని పాపిర్ సంగ ఉచ్చి తింజెర్ మత్తోర్. ఏర్టలల్ వెలెటిర్ యేసున్ నమ్మి తాక్కులిర్ ఆందిర్. ¹⁶ పరిసయుల్కున్ సంగ మన్వలిర్ కహితుర్ సాస్తిరిర్, "టెక్కు వసులి కియ్యలిర్ సంగ అని పాపిర్ సంగ మీరె మాసి యేసు ఇహిన్ బారి తింజెర్ మంతోర్?" ఇంజెర్ వోసుర్ సిస్యలిర్కున్ పూసి కీతెర్. ¹⁷ తె అద్ కేచి యేసు వూర్ సంగ, "బేమరితె మన్వలిర్కున్ వయ్యున జారత్ మందంత బతి, జీవత్ చొకోట్ మన్వలిర్కున్ జారత్ మనో. నన పాపిర్కున్ కేయ్లె వాతోన్ బతి, నియత్తుర్కున్ కేయ్లె వాయ్యకి" ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్.

ఉపస్కున్ బారెతె సవల్
(మత్తయి 9:14-17; లూక 5:33-39)

¹⁸ యోహానుర్ అని పరిసయుల్కున్ సిస్యలిర్ ఉపస్కు పియ్యెర్ మందిర్. అద్ వకత్తె వూర్టలల్ కహితుర్ యేసునగ వాసి, "మమొట్ ఉపస్ పియంతోమ్. బతి నీవుర్ సిస్యలిర్ బారి ఉపస్ పియర్?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ¹⁹ తె యేసు, "నొవ్రల్ తన్వర్ చుటల్-బందున్ తోడో మనెకె, బోరె ఉపస్ పియర్. అహ్నా వీర్ సంగ నొవ్రల్ మనెకె, వీర్ బారి ఉపస్ పియన? ²⁰ బతి, బస్కెతె నొవ్రల్ వూర్టలల్ వోయ్యల్ దివోస్ వాంతయె, అస్కె కహితుర్ ఉపస్ పియంతెర్. ²¹ బోరె గిర్ ఆయి, పడన కస్తి సర్తెకె పూన కపిడె అత్క వాట్సి కొటొర్. అహ్న్ కొట్టెకె, అద్ అత్క పడన కపిడున్ ఉండె ఇచుర్ అదిక్ సరుసంత. ²² ఆంగుర్కన పూన కల్ పడన తితితగ † బోరె వెడియెర్. ఉంది మోక వెడితెకె ఆంగుర్కన పూన కల్ తితితున్ వోహంత. అదెన్ సాటి తాతోక్ ఆంగుర్కన పూన కల్లున్ పూన తితితగన్ వెడియె లాగర్ †† ఇంజెర్ యేసు వెహ్తోర్.

ఆరమ్మ దివోసున్ యేసు మాల్కల్ ఆందుర్
(మత్తయి 12:1-8; లూక 6:1-5)

²³ ఉంది ఆరమ్మ దివోసున్ నేటి † యేసు తన్వర్ సిస్యలిర్ సంగ పంట మన్వలిక్ అవ్ వహుక్కుల్ సాంజెర్ మనెకె, వోసుర్ సిస్యలిర్ తిందన్ సాటి ఇచుంగ్గి అవ్ సేంగన్ ఊస్కెతెర్. ²⁴ అస్కె పరిసయుల్కు యేసున్, "ఆరమ్మ దివోసున్ బారెతె హుకుమున్ పియ్యి, కియ్య అద్ కామున్ నీవుర్ సిస్యలిర్ బారి కీసెర్ మంతెర్?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ²⁵ తె యేసు, "దావిద్ రాజల్ అని వోసుర్ సొప్తలిర్ కరుసాసి మత్తెర్. అస్కె వోర్ బతల్ బహన్ కీతెరయ్ మీరల్ దర్క-గ్రంతనగ వాచి కియ్యకి కి బతల్? ²⁶ అబ్యాతార్ ఇన్వల్ పెర్నొర్ కటొడల్ మనెకె, దావిద్ రాజల్ బగవంతన పార్తన-వింతి కియ్యల్ డెరతగ సాత్తోర్. తె కటొడలిర్ తపుసి బోరె తిన్లె హక్ సెలెంగ్ అవ్ నివొద్దుంగ్ సారింగ్ అబ్యాతార్ వోన్ల అందుస్తొర్. అస్కె వోర్ తన తింజి తన్వ సంగ మన్వలిర్కున్ గిర్ సీతొర్. బతి బగవంతల్ అదెన్ తప్ప లెకతె యేత్కీ!" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్తోర్. ²⁷ అని యేసు ఉండె గిర్, "మాయ్యలిర్ పాయ్త్ సాటిన్ ఆరమ్మ దివోస్ నేమె మాసి మంత. బతి మాయ్యలిర్ తానంగ్ జూరత్కున్ పూరి కియ్యె గడె మాయ్యకి. ²⁸ తె ఆరమ్మ దివోసున్ పొరొ స్వర్గిన్ మాయ్యల్ మాల్కల్ †† అసి మంతోర్" ఇంజెర్ వెహ్తోర్.

† ఆంగుర్కన పూన కల్ పడన తితితగ: ఇజ్రయెల్ దేస్సుగ ఆంగుర్కన పూన కల్లున్ రెస్కె, ఉంది మోక తోల్ల పడన తితితగ వెడితెకె, తాన్ల వడి తయర్ అసి, తితితున్ పోకి కీసి, వోహంత. అదెన్ సాటి పూన కల్లున్ పూన తితితగనె వెడిన్సిర్. బారితెకె అద్ తితితున్ పోకి కీతెకె గిర్ వోరొ. †† ఇద్ నమునత అర్తమ్: పడన బోదతున్ అని పూన బోదతున్ మీరి కియ వాయె. ‡ బగవంతల్ వెహ్పీనయ్ యూదుల్కె ఉంది వార్కున్ రొపా ఉంది దియ, సబత్ ఇంజి, అద్ నేటి కామ్మ, అపుసి ఆరమ్ కీందిర్. †† మాల్కల్: ఇత్తెకె బతల్ కియన అని బతల్ కియ్య ఇన్వల్ అదికార్ వోస్ కెయ్లె మందంత.

ఆరమ్మ దివోసున్ నేటి యేసు చొకోట్ కియ్యల్
(మత్తయి 12:9-14; లూక 6:6-11)

³ ఉండె ఉంది జోక యేసు సునగోగ్గుగ సాత్తోర్. తె అగ కెయ్ అర్చి మన్వల్ వొరొర్ మాయ్యల్ మత్తోర్. ² ఆరమ్మ దివోసున్ నేటి ఉంది మోక వోన్ చొకోట్ కీనురై, 'యేసున్ తప్పగ సాప్తి కీకట్' ఇంజెర్ కహితుర్ పరిసయుల్కె దిహనై సూడ్చెర్ మత్తెర్. ³ యేసు వోర్ కెయ్ అర్చి మన్వల్ సంగ, "తేచ్చి, సప్తిర్ నడ్డుమ్ నిల!" ఇంజెర్ వెహ్తోర్. ⁴ అని వూర్ పరిసయుల్కున్ సంగ, "ఇద్ ఆరమ్మ దివోసున్ నేటి చొకోట్ కియ్యల్ నాయమ్ ఇంతిట్ కి సెలెకె వాయుట్ కియ్యల్ నాయమ్ ఇంతిట్? జీవతున్ బచి కియ్యల్ నాయమ్ ఇంతిట్ కి సెలెకె జీవతున్ తెండ్యల్ నాయమ్ ఇంతిట్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. బతి వూర్ దబె మత్తెర్. ⁵ తె యేసు వూరంగ్ కివుల్ వాయెంగ్ అవ్ దిల్కున్ సూడ్చి, నారజ్ ఆతొర్. అని వూర్కున్ సొంగ్గి సూడ్చి, వోర్ కెయ్ అర్చి మన్వల్ సంగ, "నీవ కెయ్ చహ" ఇంజెర్ వెహ్తోర్. తె వోర్ మాయ్యల్ కెయ్ చహ్తోర్. యెంటె వోస్ కెయ్ బర్కుర్ చొకోట్ ఆత. ⁶ తె వూర్ పరిసయుల్కె సునగోగ్గుల్ బహ్ని వాసి, వోర్ హెరొద్దు బాజ్కుర్ సంగ మీరె మాతెర్. అని 'యేసున్ బహన్ జకన?' ఇంజెర్ పిలన్ వాట్కుల్ మొదొల్ కీతెర్.

బేమరితె మన్వలిర్ వెలెటిర్ యేసున్ ఇట్లె వాయ్యల్

⁷⁻⁸ అద్ ఆత పెజె యేసు అని వోసుర్ సిస్యలిర్ పర్తతల్ పాకె మాసి గలిలయ సమ్మర్తున్ కరుమ్ సాత్తెర్. బతి యేసు కియ్యలిక్ మయ్యతంగ్ కామ్మ కేచి యెరుసలెమ్ నగుడల్, గలిలయ, యూదయ అని ఇదుమియ యేరియతల్, యోర్దన్ లవిడ సిడయింగ్ బాజ్కుల్, తూరు అని సిదోన్ ఇన్వలిక్ నగుక్కుల్ గిర్ గుబ్బంగ్ గుబ్బంగ్ బెయ్ వెలె మాంది యేసునగ వాతెర్. ⁹⁻¹⁰ బేమరితె మన్వలిర్ వెలెటిర్కున్ చొకోట్ కీతె కాడ్చి, యెడ్చి-దుక్కె మన్వలిర్ సప్తిర్ గిర్ యేసున్ ఇటన ఇంజెర్ వొర్నొ-పొర్నొ వాసెర్ మత్తెర్. యేసు వూర్ పర్త తన్ పొరొ అర్వక్ మందన ఇంజి, "ఉంది చుడెర రూక తయర్ కీమ్మ" ఇంజెర్ తన్వర్ సిస్యలిర్కున్ వెహ్తోర్. ¹¹⁻¹² అవ్ బూత్కె యేసున్ సూడ్చెకెన్, తమ సోప్తి మాసి మన్వలిర్కున్ బూడె సతెలమ్ అరుసి, "నిమె బగవంతనోర్ మరిని ఆంది!" ఇంజెర్ కిలియుసీతంగ్. బతి యేసు, "నా బారెతె బోనె వెహ్తోట్" ఇంజెర్ అవెన్ దమ్మి సీతొర్.

బార జన్మ సిస్యలిర్కున్ నేమి కియ్యల్
(మత్తయి 10:1-4; లూక 6:12-16)

¹³ అద్ ఆత పెజె యేసు గుటత్ పొరొ సాత్తోర్. తన్వ సంగ వాత మాందితల్ తనకున్ పహ్లా మత్తుర్కున్ కేయెర్. ¹⁴⁻¹⁵ తె వూర్ బార జన్మె వాతెర్. వూర్ తన్వ సంగ మందనిర్ అని బగవంతన చొకోట్టు కబుడున్ పచర్ కీనిర్ ఇంజి వూర్కున్, 'అపొస్తుల్కె' ఇంజెర్ పొరొల్ దొస్తొర్. బూత్కె సోప్తి మాతుర్టలల్ బూత్కున్ తెండ్చి పూడ్చె, వూర్కున్ అదికార్ సీతొర్. ¹⁶⁻¹⁹ వూర్ బార జన్మె బూర్ ఇత్తెకె, సీమెన్ వేన్ పేతురు ఇంజెర్ యేసు పొరొల్ దొస్తొర్. యాకోబ్ అని వోనోర్ తముర్ యోహాన్ వీర్ ఇవిరై జెబెదయసుర్ మర్కె ఆందిర్. వీర్ ఇవిర్కున్ బోయనెర్గెన్ ఇంజెర్ యేసు పొరొల్ దొస్తొర్. గర్వలిక్ టెపన్ దాత్తుర్ ఇంజెర్ ఇద్ పొరొడ అర్తమ్. ఆంద్రెయల్, పిలిపు, బర్తలోమయి, మత్తయి, † తోమల్, అల్ఫయినోర్ మరి యాకోబు, తదయి, తన్వర్ నాయ్యున్ సాటి లడయ్ కియ్యల్ కననియతొర్ సీమెన్ అని యేసున్ దోక సియ్యల్ ఇస్కరియోత్ నాట్వొర్ యూదల్.

†† వేన్ లేవి ఇంజెర్ గిర్ కేయంతెర్.

యేసు అని బూత్స్నోర్ రాజల్
(మత్తయి 12:22-32; లూక 11:14-23)

20 అదే ఆత పెజె, యేసు ఉంది రోన్ సాత్తోర్. అగ గిర్ వెలె మాంది జమ ఆతెర్. ఇదెన్ హిందల్ యేసున్ అని వోసుర్ సిస్యలిర్కున్ తిందన్ సాటి గిర్ వకత్ సెల్లక్ ఆత. 21 తె కహితుర్, "వోన్ పిసంగ్ పియ్యంగ్" ఇంజెర్ యేసున్ ఇత్తెర్. అద్ గొస్టి బస్యతె యేసున కుటుంబతుర్ కేంజెరో, అస్కె వోన్ రోన్ పియ్యి వోయ్లె వాతెర్. 22 అహ్నె వూర్ మాందితల్ యెరుసలెమ్మల్ వాతుర్ కహితుర్ సాస్తిరిర్, యేసు బూత్సున్ తెండ్సి పూడ్వల్ కేంచి, "వేర్ యేసునగ బూత్స్నోర్ రాజల్ బయల్-జెబుల్ సోప్రె మాసి మంతోర్. వోన సక్తితెనె అవెన్ పర్తతల్ తెండ్సి పూడ పర్సెర్ మంతోర్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్.

23 అదెన్ సాటి వూర్ సాస్తిరిర్కున్ తన్గ కేయ్యి ఇహిన్ నమునన రూప్పె, "బూత్స్నోర్ రాజల్ సయ్యున్ తన్వంగ్ బూత్సున్ బహన్ తెండ్సి పూడంతోర్? 24 బదె మని ఉంది రాజ్గుగ మన్వలిర్ నడ్డుమ్ బేద్-బావ్ పుడ్డెకె అద్ రాజ్ నాసిడమ్ ఆత. 25 అహ్నె ఉంది రోతుర్ నడ్డుమ్ బేద్-బావ్ పుడ్డెకె ఆతల్ కుటుంబ గిర్ నాసిడమ్ ఆత. 26 తె మోక సయ్యున్ తన్వ తనకున్ బయ్యున్ ఆసి మాయ్యునగటల్ తెండ్సి పూడ్డోర్ ఇత్తెకె, వోన రాజ్ నిల పరో. అద్ రాజ్ బస్కెట్ గిర్ మూరెయ్ మాంత. 27 ఇదెన్ బారెతె నాకున్ పోడి కీసి వెహ సీప్ట్. బోరో ఆయి వారోర్ సక్తివంతన రోతగ లూటి కియై సొందన ఇత్తెకె, వోన్ మొదోల్ దొప్పి వాట బీగర్, వోన రోతున్ లూటి కియ పరో. అదెన్ సాటి వోన్ మొదోల్ దొప్తెకెనె, అద్ రోతున్ లూటి కియ పరంతోర్" ఇంజెర్ వెప్తోర్.

28-29 అని ఉండె గిర్, "మాయ్యలిర్ కీత హర్ పాపున్ అని రెప్పి వడ్డెత హర్ గొస్టితున్ బగవంతల్ మాపి కియ పరంతోర్. బతి బగవంతన పవిత్ర ఆత్మతున్ బోరో రెప్పి వడ్డునురెతె, వోన్ అసలె మాపి పుటో. అహన్ కియ్యున్ బస్కెట్ గిర్ అద్ పాపు కసుర్ నిల్సి మందంత. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ వెప్తోర్. 30 "తన్వ రొపా బూత్స్నోర్ రాజల్ సోప్రె మాసి మంతోర్" ఇంజెర్ ఇత్త కాడ్కినె, వూర్కున్ అహన్ వెప్తోర్.

యేసున అవల్ అని తముక్
(మత్తయి 12:46-50; లూక 8:19-21)

31 అదె వకత్తె యేసున అవల్ అని తముక్ అగ వాతెర్. అని బహి నిల్సి, యేసున్ కేయట్ ఇంజెర్ కబుర్ సారి కీతెర్. 32-35 అస్కె యేసున్ సిర్కుట్ వెలె మాందిత గుబ్బ మత్త. వూర్ కబ్రియలిర్ యేసున్ సంగ, "జరసి ఆగ్" ఇంజె, "నీవ అవల్ అని తముక్ నీ సంగ వడ్డున ఇంజె, బహి నిల్సి మంతెర్" ఇంజెర్ వెప్తోర్. బతి యేసు తన్వ సిర్కుట్ మన్వలిర్కున్ తిరిసి సూడ్డోర్. అని, "బద్ నావ అవల్ ఆంద్? బూర్ నాపుర్ తముక్ ఆందెర్?" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. అని "బాబో బగవంతన ఇచతున్ పియ్యి బూరె తాకంతెరో, వూరె నాపుర్ తముక్, సెలడ్ అని అవల్ ఆందెర్. అహన్ తాక్వలిర్ మిరటి నాపుర్ తముక్, సెలక్ అని నావ అవల్ ఆందెట్" ఇంజెర్ వెప్తోర్.

కేతిదారన నమున
(మత్తయి 13:1-9; లూక 8:4-8)

4 ఉండె ఉంది జోక యేసు గలిలయ సమ్మర్త డర్దితగ సొంజె, బోద వెహ్యల్ సురు కీతెర్.

వోన్ సిర్కుట్ వెలె మాంది గుబ్బ మత్త కాడ్కి, యేసు వూర్ సమ్మిర్కున్ సమ్మర్త డర్దితగ సుటి కీసి, తన రూకతగ ఉత్తోర్. 2 వూర్ పర్తతున్ నమునన రూప్పె వెలె గొస్టింగ్ కరుసెర్ ఇహిన్ బోద వెప్తోర్:

3 "కేంజట్! కేతిదారల్ విజె వీతన్ సాటి వావై సాత్తోర్. 4 వోర్ విజె వీచ్చెర్ మనెకె, ఇచున విజె సర్దున్ పారొ అర్త. అద్ విజెతున్ పిటెంగ్ వాసి తిత్తంగ్. 5-6 ఉండె ఇచుర్ విజె పాట బొమితగ అర్త. అద్ విజె

వెయ్యెన్ మొడొక వాత. బతి అగ తోడి వెలె కోల్ సెల్వ సొంజె, అవెనంగ్ సిర్క్ కోల్ పార్కుకి. అదెన్ సాటి బస్కెట్ పోడ్డె పెసితయ్యె అస్కె, యెదితె కిడ్డ-మొడ్డ వత్తంగ్. 7 ఉండె ఇచున విజె చహ్మానంగ్ పొదెలనగ అర్త. తె అద్ విజెతంగ్ మొలొకన్ బరోబర్ చహ్మానంగ్ పొదెలంగ్ గిర్ బెర్సి అవ్ మొలొకన్ బూడ్ దాబి కీసి వాట్ట కాడ్కి, పంట పండ్కుకి. 8 బతి ఉండె ఇచున విజె చొకోట్టు బొమితగ అర్త. అద్ విజె పిర్సికున్ మస్ బెర్సెత. అదెనల్ తీస పాల్క్, సాట్ పాల్క్ అని నూర్ పాల్క్ అదిక్ పంట పండ్డ" ఇంజెర్ వెప్తోర్. 9 అని, "ఇదెన్ అర్తమ్ కియన ఇంద్విట్తె, చొకోట్ కేంచి, తేన్ బారెతె సోంవ్ కీప్ట్!" ఇంజెర్ యేసు ఇత్తోర్.

బగవంతన వచన్ తీర్ బావ్-బక్తితగ బడె మాయ్యల్
(మత్తయి 13:10-17; లూక 8:9-10)

10 యేసు వెహ్యెకె కేంఛుర్ కహితుర్ లోకుర్ అని బార జన్క్ సిస్యలిర్ సంగ మీరె మాసి, యేసు వారెరె మనెకె, "అద్ నమునత అర్తమ్ వెహ" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 11-12 తె యేసు వూర్ సంగ, "బగవంతన రాజున్ బారెత మక్తితె మన్వల్ సత్తు గియన్వన్ మీకున్ ఉజగిర్ వెప్తోన్. బతి దుస్సుర్ సమ్మిర్కున్ ఇద్ గియన్ పూరో నమునన రూప్పె వెహ లాగర్. బారితెకె, వూర్ సూడంతెర్ బతి వూర్కున్ దిసా, కేంజంతెర్ బతి వూర్కున్ అర్తమ్ ఆయె.

ఉంది మోక సూడ్కి, అదెన్ అర్తమ్ కీతెకె, వూర్ బగవంతన చర్చతె వాసి పాప్స్ వొప్పెదిర్. వూర్కున్ బగవంతల్ మాపి కిందుర్" † ఇంజెర్ వెప్తోర్.

కేతిదారన నమునత అర్తమున్ యేసు వెహ్యల్
(మత్తయి 13:18-23; లూక 8:11-15)

13 యేసు వూర్ సంగ ఉండె గిర్, "మీకున్ ఇద్ నమున అర్తమ్ ఆయ్యకి కి బతల్? ఇదె మీకున్ అర్తమ్ ఆయ్యెకె, దుస్రాక్ నమునన్ బహన్ అర్తమ్ కియ పర్కిట్? 14 ఇగ్ కేతిదారల్ బగవంతన చొకోట్టు కబుడున్ దుస్సుర్కున్ వెహ్యల్ ఆందుర్. 15 సర్దున్ పారొ అర్త విజె బూర్ ఇత్తెకె, బగవంతన రాజున్ బారెత వచన్ కేంచి, అర్తమ్ కియర్ వూర్ ఆందెర్. అదెన్ సాటి సయ్యున్ వూరంగ్ దిల్కెనల్ అద్ వచన్సున్ తెండ్సి వాటంతోర్. 16-17 పాట బొమితగ అర్త విజె బూర్ ఇత్తెకె, వచన్ కేంచి ఆనంద్నె వొపంతెర్. బతి అవ్ గొస్టింగ్ వూర్ మన్తగ ఉద్దెంగ్. అదెన్ సాటి ఇచుసి వకత్ వేరిన్ వూర్ నమంతెర్. తక్లిబ్నంగ్ పరిక్యంగ్ వానెకెన్, బక్తితల్ బహ్మా మాంతెర్. 18-19 ఉండె చహ్మానంగ్ పొదెలనగ అర్త విజె బూర్ ఇత్తెకె, వీర్ గిర్ వచన్ కేంజ్యలిర్ ఆందెర్. బతి దునియతగ పిస్వడున్ బారెతంగ్ సోంవ్-విచర్క్ అని దన్-దన్లుతున్ బారెతంగ్ ఆసంగ్ వూర్కున్ సబుడ్ దాబి కింతంగ్. అదెన్ సాటి, చహ్మానగ అర్త విజెత్ మోడి మన్వలిర్ పంట సియ పరుర్. 20 ఉండె కహితుర్ చొకోట్టు బారిత బొమితున్ దాత్తుర్. బహన్ ఇత్తెకె, వచన్ కేంచి, తవ్వ దిల్తగ చొకోటె ఇర్సి, వచన్ తీర్ తాక్వలిర్ ఆందెర్. ఈతుర్ తీస పాల్క్, సాట్ పాల్క్ అని నూర్ పాల్క్ పంట అదిక్ సియ్యల్ చొకోట్టు బొమిత్ మోడి మందంతెర్" ఇంజెర్ వెప్తోర్.

డివె ఇర్వల్ దీసాడ
(లూక 8:16-18)

21 యేసు ఉండె గిర్ వూర్ సంగ, "బోరో ఆయి డివెతున్ నిరుసి దీసాడతగ ఇర్వకెన్ కటుడ్ బూడ్ ఆయి సెలెకె అడ్డెతున్ బూడ్ ఆయి, ముచంతెరియ్? అసలె ముచుర్. అద్ డివె వేడ్చి సియన ఇంజెర్ తాన్ దీసాడతగన్ ఇరంతెర్.

22 "అహ్నె ఆక్తిత్ ముచ్చి అని మకుసి ఇర్తంగ్ చొకోట్-వాయుట్టుంగ్ గున్-గాన్క్ సమ్మె గిర్ తాత్కర్ దిసంతంగ్. 23 ఇదెన్ అర్తమ్ కియన

† 4:11-12 యెసయ 6:9-10

ఇందిట్తె, చొకోట్ కేంచి, తేన్ బారెతె సోంచ్ కీష్ట్!" ఇంజెర్ వెప్టార్.
 24 అని ఉండె యేసు, "నన వెహ్వడున్ బారెతె దిహన్సె సోంచ్ కీష్ట్!"
 ఇంజెర్ వెప్టార్. అని, "మిరట్ బద్ ఇసాబ్బె దుస్సురకున్ కహ్చి
 సీంతిటో, అదె ఇసాబ్బె బగవంతల్ గిర్ మీకున్ కహ్చి సీంతోర్. ఉండె
 తాన్ తెర్ అదిక్ గిర్ సీంతోర్. 25 బోర్ నావ బోదతున్ దిహన్సె
 కేంజంతోరో, వోన్ ఉండె అదిక్ అర్దమ్ ఆనల్ బగవంతల్ గియన్
 సీంతోర్. అని బోరె దిహన్సె కేంజోరో, వోర్ కేంజె అదెన్ గిర్ బగవంతల్
 తెండ్చి వాటంతోర్" ఇంజెర్ వెప్టార్.

బెర్స్వల్ విజత నమున

26-27 యేసు ఉండె గిర్, "బగవంతన రాజ్, వోరో తన్వ వాన్సె విజ
 వీత్తపినయ్ మందంత. అద్ విజ వోర్ మాయ్యల్ రాత్-దిహ
 నరుమ్మెర్, చేతో మంజెర్ మత్తెకె గిర్, వోన్ కరె మాయ్యకె పిర్చి
 బెర్సంత. 28 దర్దురి తన్వ తనయ్ పంటతున్ పండుసీంత. అద్ బహన్
 ఇత్తెకె, మొదోల్ మొడోక పిరుసంత. అద్ ఆత పెజె, డేటె బెర్ససంత
 అని పొడ్డిత్ వాయుసి, సెన్ దాననె బరె మానల్ కీంత. 29 అహ్న్ బరె
 మాత పెజె పంట కొయ్యల్ కాలమ్ వాత ఇంజెర్, కేతిదారల్ సెటెడె
 పంట కొయంతోర్" ఇంజెర్ వెప్టార్.

మోవెర దానత నమున

(మత్తయి 13:31-32,34-35; లూక 13:18-19)

30 యేసు ఉండె గిర్, "బగవంతన రాజ్ బహన్ మంత ఇంజెర్
 వెహ్చా? బతత నమున యేచ్చి పోడి కీసి వెహ్చా?" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.
 31 అని, "అద్ బగవంతన రాజ్ మోవెర దానత్ మోడి మందంత.
 బొమితగ వీత్వలిక్ సమ్మె దాననల్ తెర్, అద్ దాన వెలె చుడుర్
 మందంత. 32 బతి అద్ బెర్చి సమ్మి బాజి-పాలనల్ తెర్, వెలె డగుర్
 మర ఆంత. తానంగ్ కాందంగ్ పయ్యె బెర్చి, పిటె-పురడున్ దడ్చి సియ్యె
 అని గూడంగ్ దోహన్ సాటి గిర్ అవెన్ కామి సీంత" ఇంజెర్ వెప్టార్.
 33 యేసు ఇద్ తీర్తె, వూర్ పర్త బచోర్ వేరితె అర్దమ్ కియ పరంతెరో,
 అచోర్ వేరి నమునంగ్ యేచ్చి, బగవంతన్ బారెతె బోద వెప్టార్.
 34 నమునంగ్ యేత్వక్ వూర్ పర్తతున్ బదె బోద వెహ్చాకి. బతి బస్కెతె
 సిరివ్ తన్వర్ సిస్యలిర్ తన్వ పెజెయ్ మందిరో, అస్కె మార్కున్ అవ్
 నమునన్ పోడి కీసి వెప్టార్.

యేసు వడి-దూందడున్ దబి కియ్యల్

(మత్తయి 8:23-27; లూక 8:22-25)

35 అంటిత్ పోదైక్న యేలతె తన్వర్ సిస్యలిర్ సంగ, "ఇద్
 సమ్మర్త హంద డర్తితె దాకట్ దెట్!" ఇంజెర్ యేసు ఇత్తోర్. 36 తె
 వూర్ సిస్యలిర్ అగ మన్వల్ మాందితున్ సుటి కీసి, యేసు ఉచ్చి
 మన్వల్ రూకతగ ఉచ్చి పెసితెర్. వూర్ పెజెయ్ ఉండె కహితంగ్
 రూకంగ్ గిర్ పెసితంగ్. 37 అస్కెనె ఉంది బెయ్ డగుర్ తుపాన్ తేత్త. తె
 అవ్ హెల్వనె రూకతగ యేర్ నించెర్ మత్త. 38 బతి యేసు రూకత్
 పెజెటె బాగమ్మగ సాంజి, తన తలతున్ బూడ్ మెత్త ఇర్చి మస్త
 నరుమ్మెర్ మత్తోర్. తె వూర్ సిస్యలిర్ యేసున్ జోప్పల్ తెప్పి,
 "పర్చు! మమొట్ ముడుంగ్కె గిర్, నిమె మాకున్ పటి కియ్యి కి?"
 ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 39 తె యేసు జోప్పల్ తెచ్చి, అద్ తుపాన్సన్ సంగ,
 "దబ్ మన్" ఇంజెర్ దమ్మి సీతోర్. అని సమ్మర్తంగ్ హెల్వనె సంగ,
 "సిమ్-సమ్ ఆప్ట్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. తె అవ్ యెంటనె సిమ్-సమ్ దబె
 మాతంగ్. 40 అస్కె యేసు సిస్యలిర్ సంగ, "మిరట్ బారి వెరిసెర్
 మంతిట్? నన మీకున్ బచి కీంతోన్ ఇంజెర్ ఉండె గిర్ నా పొరో బరోస
 సెలెయ్?" ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. 41 తె వూర్ బెయ్ వెరిసెర్, "తుపాన్
 అని హెల్వంగ్ గిర్ వేర్ వెహ్చాపినయ్ తాక్సెర్ మంతంగ్. అసల్ వేర్ బోర్
 ఆందురెయ్?" ఇంజెర్ తమ్వ తమ వడ్చితెర్.

బూత్ పియ్యెన్ చొకోట్ కియ్యల్
 (మత్తయి 8:28-34; లూక 8:26-39)

5 14 అద్ ఆత పెజె యేసు అని వోసుర్ సిస్యలిర్ గలిలయ
 సమ్మర్త హంద బాజున్ మన్వల్ గెరసెన్ యేరియతగ వాతెర్.
 రూకతల్ రెయ్యి జరసి మునె సానెకెనె, బూత్ సోపై మాసి మన్వల్
 మాయ్యల్ వీచ్చిన జాగతగ యేసున్ దిస్తాల్. వోసంగ్ కెయ్-కాల్కున్
 సకలినె దోహ్చి ఇర్దెదిర్ బతి, అవ్ వోన్ సాంతి తె మన్వల్ మాయ్యున్
 మోడి మార్కుస పర్తకి. బారితెకె, వోర్ వెలె తాకద్ వాలె ఆత కాడ్చి,
 వోన్ బోరె దోహ్చి ఇర పర్తకి. దోహ్చెకె గిర్ అవెన్ నముసి వాడి సీందుర్.
 5 వోర్ అవ్ వీచ్చినగ అని గుటనగ హెకె-హకె తిరిసెర్ నర్క-పియల్
 కిలిసెర్, తన్వ తన బండనె పాసి గావ్ కీసెర్ మందుర్.

6 తె వోర్ మాయ్యల్ లక్ మనెకెన్ యేసున్ సూడ్చి, వోన్ విచ్చెర్
 సొత్తోర్. అని వోన్ మునె ముర్-టొంగ్రంగ్ కొట్టి ఉత్తోర్. 7-8 తె యేసు
 వోన్ మన్వల్ బూతున్ సంగ, "వోన్టల్ బహ్చి వర" ఇంజెర్ పుకుమ్
 సీతోర్. తె వోర్, "యేసు! సక్తివంతల్ బగవంతనోర్ మరిని! నా జోలిత్
 బారి వాంతి? నాకున్ దుక్కు సియ్య ఇంజి, నీకున్ జాల్మ కీసెర్ మంతోన్"
 ఇంజెర్ జోరె కిలితోర్. 9 తె యేసు, "నీవ బత పొరోల్?" ఇంజెర్ పూసి
 కీతోర్. అస్కె అవ్ బూత్, "నావ పొరోల్ 'మంద' బారితెకె మమొట్
 బెయ్ వెలె గెండె ఆసి, వేర్ మాయ్యునగ సోపై మాసి మంతోమ్" ఇంజెర్
 వోర్ మాయ్యున తొడ్డె పల్కున్తంగ్. 10 అని, "మాకున్ ఇద్
 యేరియతల్ రొహ్చా" ఇంజెర్ యేసున్ బెయ్ జాల్మ కీతంగ్. 11 అద్
 వకత్తె అగ మన్వల్ గుట కరుమ్ బెయ్ వెలె పదిన మంద మేయ్యెర్
 మత్త. 12 అదెన్ సాటి అవ్ బూత్, యేసున్ సంగ, "మాకున్ అవ్
 పదినగ సోపై మాయ్యె తెర్ మోక సీమ్" ఇంజెర్ జాల్మ కీసి కోర్తంగ్. 13 తె
 యేసు అద్ గొస్టితున్ వొస్తాల్. అవ్ బూత్, వోర్ మాయ్యునగటల్
 పెసిసి, పదినగ సోపై మాతంగ్. సమ్మె పదింగ్ రండె హజర్చి (2,000)
 వేరి మత్తంగ్. తె అవ్ పదింగ్ గుటత్ పొరోడల్ సడ్చల్ విచ్చెర్ సాంజి,
 సమ్మర్తగ ముడుంగ్చి సాతంగ్.

14 అద్ వకత్తె పదింగ్ మెహ్వలిర్ పరర్ ఆసి, తమ్వ చహర్తె అని
 ఆజు-బాజుతంగ్ నహ్చానగ సాంజి అద్ కబుర్ కప్పుస్సెర్. తె కేంజ్జార్
 వూర్ పర్త అగ బతల్ జర్గెసి మందర్ ఇంజెర్ సూడన్ సాటి వాతెర్.
 15 వూర్ యేసునగ వాసి సూడ్చెకె, బూత్ సోపై మాసి మత్తోర్ వోర్
 మాయ్యల్ చొకోట్ కష్టింగ్ కెర్చి, దబ్ ఉచ్చి దిస్తాల్. తె అద్ సూడ్చి,
 వూర్కున్ బెయ్ వెరె పియ్య. 16 బూత్, సోపై మాతొన్ అని అవ్ పదిన
 బతల్ బహన్ జర్గెత్ ఇన్వడున్ సూడ్చర్ వూర్, అగ వాతుర్కున్
 వెహ్చార్. 17 తె ఇద్ సమ్మి కేంచి వూర్ పర్త, "నిమె మావ యేరియతున్
 సుటి కీసి సాన్" ఇంజెర్ జాల్మ కీతెర్.

18 తె యేసు సొన్సె రూకతగ ఉచ్చి మనెకె, బూత్ సోపై మాసి
 చొకోట్ ఆతొర్ వోర్ వాసి, "నాకున్ గిర్ నీ సంగ వాయ సీమ్" ఇంజెర్
 యేసున్ జాల్మ కీతోర్. 19 బతి యేసు వొప్పుకి. ఇదెన్ బద్ది, "నీ పొరో
 బగవంతల్ దయ తొహ్చి బతల్ బహన్ కీతొర్ ఇన్వల్ గొస్టితున్ రోన్
 సాంజి, సమ్మిర్కున్ వెహ్" ఇంజెర్ వెప్టార్. 20 తె వోర్ మాయ్యల్
 దెకపొలి యేరియతగ † సాంజి, యేసు తనకున్ బతల్ బహన్ కీతొర్
 ఇన్వల్ గొస్టితున్ వెహ్చార్. అద్ కేంచి సమ్మిరె బెయ్ గుల్ ఆతెర్.

ఉంది వెయ్యెన్ చొకోట్ కియ్యల్
 (మత్తయి 9:18-26; లూక 8:40-56)

21 అగటల్ యేసు అని వోసుర్ సిస్యలిర్ రూకతె మల్చి సమ్మర్త
 హంద డర్తితె సొత్తెర్. వోన్ సూడ్చ బరోబర్ వెలెటిర్ మాంది యేసున్
 సిర్కుట్ గుబ్బె ఆతెర్. 22-23 అస్కెన్ సునగోగ్గొర్ డగుర్ అదికారి
 యాయిరు ఇన్వల్ యేసునగ వాతొర్. అని ముర్-టొంగ్రంగ్ కొట్టి,
 "నావ చుడుర్ మియడ్ దుక్కె అర్చి సానల్ ఆసి మంత. దయ కీసి
 నిమె వాసి, నావ మియడున్ పొరో నీవ కెయ్ ఇర్తెకె, అద్ చొకోట్ ఆసి

† దెకపొలి ఇత్తెకె దహ చహర్చిన యేరియ.

పిసంత" ఇంజెర్ జాల్మ కీతార్. ²⁴ తె యేసు వోర్ అదికారిన్ సంగ సాత్తార్. వోస్ పెజెయ్ వెలెటిర్ మాంది గిర్ యేసున్ ఇటన ఇంజెర్ దురెంగ్-పొదెంగ్ సాంజెర్ మత్తార్. ²⁵ అద్ మాందితున్ రొహి లంగ్ ఆసి బార (12) సాల్మనల్ మన్వల్ బేమరి వాలె ఉంది వెయ్లె మత్త. ²⁶ అద్ వెయ్లె వెలెటిర్ వయ్లెకున్ తొవ్తా. తన్వ మన్వల్ కోత సమ్మె కర్చి కీత. బతి అద్ బేమరి ఇచుర్ గిర్ కమి ఆయ్లెకి. ఉండె ఉట్ట అద్ బేమరి జాన్వ ఆత. ఇహిన్ అద్ వెయ్లె వెలె తకలిబ్బ్, బోగి మాత. ²⁷⁻²⁸ అద్ వెయ్లె యేసున్ బారెతె కేంచి, తన్వ మన్వ, "యేసున పాంగుడ కాటున్ ఇట్టె గిర్ ఆయర్. నన చొకోట్ ఆంతొన్" ఇంజి మత్త. అదెన్ సాటి మాందితున్ బరోబర్ యేసున్ పెజెయె వాసి, వోస్ పాంగుడ కాటున్ ఇట్ట.

²⁹ అహన్ ఇట్ట బరోబర్ తన్వ బేమరితల్ చొకోట్ ఆత. తన్వ మేందొడగ జర్గత అద్ కార్యతున్ బారెతె వెయ్లె కరి కీత. ³⁰ అద్ వకత్తె, తన్వ సక్తి బహి సాడితమ్ యేసు కరి కీతార్. అస్కె పెజె మల్చి మాందితున్ సంగ, "నా పాంగుడున్ బోర్ ఇట్టార్?" ఇంజెర్ పూసి కీతార్. ³¹ తె వోసుర్ సిస్యలిర్ "పర్ల సమ్మిర్ గిర్ దురెంగ్-పొదెంగ్ వాసిర్ మంతెర్ ఇన్వల్ నీకున్ టావ మంజి గిరె, 'నా పాంగుడున్ బోర్ ఇట్టార్?' ఇంజెర్ పూసి కీంతి" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ³² బతి యేసు, "తనకున్ బోర్ ఇట్టి మందనిర్" ఇంజెర్ సిర్కుట్ సూడ్గార్ మత్తార్. ³³ అస్కె అద్ వెయ్లె తన్వ సాటి జర్గత అదెన్ కరి కీత. అని వెరెతె తర తర ఆసెర్ మునె వాసి యేసునంగ్ కాల్కున్ పొరొ అర్చి, తనకున్ బతల్ బహన్ జర్గత ఇన్వల్ సతెమున్ వెవ్తా. ³⁴ తె యేసు తాన్ సంగ, "బాయి! నీవ బరోసయ్ నీకున్ చొకోట్ కీత. ఇద్ దుక్నతల్ సుటె మాతి. సాంతితె రోస్ సాన్" ఇంజెర్ వెవ్తార్.

సాత పేడిన్ నేండుస్వల్

³⁵ యేసు అహన్ వడ్కెసెర్ మనెకెన్, వోర్ యాయిర్ ఇన్వల్ అదికారిన్ రోతల్ కహితుర్ వాసి, "గురుజిన్ వటి ఆగయ్ పరెసన్ కియ్చు. నీవ చుడుర్ మియడ్ మార్త" ఇంజెర్ వెవ్తార్. ³⁶ అద్ కేంచి పటి కియ్చుకెనె యాయిర్చున్ సంగ, "దాద! నిమె వెరిమ. సిరిప్ బరోసతె మన్" ఇంజెర్ యేసు వెవ్తార్.

³⁷⁻⁴⁰ అని యేసు అగటల్ పెసిసి, యాయిర్ రోన్ కరుమ్ యెవ్లెక్తె బెయ్ జోరై ఆడ్గెర్, బోబ్లె మాసెర్ మాంది దిస్తిర్. తె వూర్ సంగ, "బారి వటి ఆగయ్ ఆడ్గెర్, బోబ్లె మాసెర్ రొహి-బహి తిరియంతిట్? అద్ పేడి సాయ్లెకి బతి, నరుమ్మెర్ మంత!" ఇంజెర్ వెవ్తార్. అద్ కేంచి వూర్ యేసున్ చేడి కీతెర్. యేసు వూర్ సమ్మిర్కున్ బహి రొవ్తార్. అని పేడినుర్ అవల్-బాబోన్ అని తన్వర్ సిస్యలిర్ గటల్ పేతుర్, యాకోబ్ అని వోనోర్ తముర్ యోహాన్ వీర్ మువిర్కున్ తపుసి దుస్రాన్ బోనె తన్వ సంగ అద్ పేడి మన్వల్ కవుతగ రొహి వాయ సియ్లెకి. ⁴¹ యేసు సాంజి, అద్ చుడుర్-పేడినె కెయ్లెయ్ పియ్చు, "తలిత కుమి!" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. "చుడుర్ బుచ, తేద!" ఇంజెర్ ఇద్ గొస్తిత అర్తమ్. ⁴² తె యెంటనె అద్ పేడి తేచ్చి తాక్యల్ సురు కీత. తాన్ బార (12) సాల్మన వహి మత్త. అద్ సూడ్గి, వూర్ సమ్మిర్ బెయ్ గుల్ ఆతెర్. ⁴³ బతి యేసు, "ఇద్ గట్టుతున్ బారెతె బోనె వెహ్లాట్" ఇంజెర్ ఆగి సీతార్. అని, "తాన్ తిన్లె బతయ్ సీప్ట్" ఇంజెర్ వెవ్తార్.

వోస్ సాంత చహర్చుర్ యేసున్ వొప్పకి (మత్తయి 13:53-58; లూక 4:16-30)

6 యేసు అగటల్ పెసిసి తన్వర్ సిస్యలిర్ సంగ, తన్వ సాంత చహర్ నజెరెతు సాత్తార్. ² అని అగ వోర్ ఆరమ్మ దివోసున్ నేటి సునగొగ్గుగ సాంజి, పర్లతున్ బోద వెహ్లాల్ సురు కీతార్. తె వెలెటిర్ అద్ కేంచి, "ఇచోర్ చొకోట్ బహన్ వెహ్లాల్ మంతోర్? ఇచోర్ బుది-గియన్ వేన్ బగటల్ వాత? మయ్లెతంగ్ కామ్మి వేర్ బహన్ కీసెర్ మంతోర్?" ఇంజెర్ గుల్ ఆతెర్. ³ అని వూర్, "ఎహా, వేరై మరియనోర్ మరి వాడె ఆందుర్ బెహా కి రా? యాకోబు, యోసెన్, యూదల్ అని

సీమొన్ ఇన్వలిర్ వేసుర్ తముక్ బెహా కి రా? ఇంకె మా సంగ ఉచ్చి మన్వలిక్ వోనంగె సెలక్ బెహా కి రా?" ఇంజెర్ యేసున్ వొప్పకి. ⁴ తె యేసు, "బగవంతనోర్ పరవక్తన్ తన్వ సాంత నాటె, తన్వర్ చుటల్-బండ్చగ అని తన్వ రోతుర్ తపుసి, దుస్రాక్ సమ్మె జాగనగ మాన్ పుటంత" ఇంజెర్ పూర్కున్ వెవ్తార్. ⁵ అని యేసు అగ మన్వలిర్ కహితుర్ బేమరినె మన్వలిర్కున్ ఇట్టి చొకోట్ కీతార్. ఇద్ మయ్లెత కామ్ తపుసి దుస్రాక్ బవె మయ్లెతంగ్ కామ్మి కియ పర్లకి. ⁶ వూర్ తన్వ పొరొ బరోస ఇర్వ కాడ్గి, యేసు గుల్ ఆతెర్. అద్ ఆత పెజె యేసు నార్-నాటి సాంజి, బగవంతన బోద వెహ్లాల్ మత్తార్.

యేసు బార జన్మ సిస్యలిర్కున్ రొహ్వాల్ (మత్తయి 10:1,5-15; లూక 9:1-6)

⁷⁻⁹ ఉంది దియ యేసు తన్వర్ బార (12) జన్మ సిస్యలిర్కున్ కేయ్లెర్. అని వూర్కున్ బే-సుదుడ్ వాలెక్ బూత్కున్ తెండ్చి పూడ్లె అదికార్ సీతార్. ఇవిర్-ఇవిర్కున్ పాకి కీసి, సారి కీసెర్, "మిరట్ మీ సంగ సిరిప్ కెయ్లెగ బెడ్లె అని కాల్కున్ చెప్పల్కె కెర్చి సాందన. బతి చందియ్ ఆయి, తెయిలంగె ఆయి, కొతన చంచియ్ ఆయి, దుస్రాక్ పాంగుకె ఆయి, ఇవ్ బవె వోయ్చు" ఇంజెర్ హుకుమ్ సీతార్. ¹⁰ అని యేసు ఉండె గిర్ వూర్ సంగ, "బదె నాటి సాత్తె పెజె బోరె మీకున్ కేయనర్చె, అద్ నాట్టల్ పెసిసెల్ వేరి వోనయ్ రోన్ తింజెర్-ఉంజెర్ మంట్. ¹¹ బతి బగనె ఆయి, బోరె మీకున్ కరుమ్ కియ్లెకెన్ ఆయి, సెలెకె మిరట్ వెహ్లాల్ కేంజెయ్లెకెన్ ఆయి, వోర్ ఆతొన రోతల్ సెలెకె వూర్ ఆతుర్ నాట్టల్ పెసిసెకె, అదెన నిసనిత్ సాటి మీవంగ్ కాల్కున్ తుండ్ల దుబ జడి కీసి వరట్" ఇంజెర్ వెవ్తార్. ¹² తె వూర్ సిస్యలిర్ సాంజి, 'మీవంగ్ పాప్పున్ వొప్పి, మన్వన్ మూర్కుసి తాకన' ఇంజెర్ పర్లతున్ పచర్ కియ్లెల్ సురు కీతెర్. ¹³ అని వూర్, బూత్ సోపై మాత్తుర్లల్ అవెన్ తెండ్చి పూడ్లెర్. యెడ్గి-దుక్ వాలిర్కున్ నియ్ సోక్చి చొకోట్ కీతెర్.

బాప్తీసమ సియ్యల్ యోహాన్ మరన్ (మత్తయి 14:1-12; లూక 9:7-9)

¹⁴ ఇహిన్ వూర్ కీతంగ్ మయ్లెతంగ్ కామ్మిన్ హిందల్ యేసున్ డగుర్ పొరొల్ వాత. ఇద్ గొస్తితున్ బారెతె హేరోద్ రాజన్ గిర్ కరి మాత.

తె కహితుర్, "యేతె బాప్తీసమ సియ్యల్ యోహాన్ పరవక్తలె నేండ్లెర్. ఇదెన్ హిందలె ఇవ్ సమ్మె మయ్లెతంగ్ కామ్మి జర్గెసిర్ మంతంగ్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ¹⁵ ఉండె కహితుర్, "బగవంతల్" సారి కీంతొన్" ఇంజెర్ వెవ్తార్ వోర్ యేలియ పరవక్తల్ ఆందుర్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ఉండె కహితుర్, "తొత్తుర్ పరవక్తలిర్ గటల్ వొరొర్ మంద వచొ" ఇంజెర్ ఇత్తెర్.

¹⁶ ఇవ్ కేంచి హేరోద్ రాజల్, "వోర్ యేతె బాప్తీసమ సియ్యల్ యోహానె ఆందుర్! నన సిపాయిర్ కెయ్లె వోన తల నట్టుసీతొన్ బతి, ఇంకె వోర్ నేండ్చి వాతొర్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్.

¹⁷⁻¹⁸ ఇదెన కారన్ కహి రోబ్బ్ మునె, హేరోద్ తన్వర్ తముర్ పిలిపు పిసి మనెకెన్ వోన బాయియ్ హేరోదియన్ తుంగ్గోర్. తె ఇద్ గొస్తితున్ బారెతె, "నిమె బగవంతన కాసున్చున్ బయ్లెన్ ఆసి తాక్సెర్ మంతి" ఇంజెర్ యోహాన్ వెలెన్ జోకంగ్ వెవ్తార్. అదెన్ సాటి హేరోద్, హేరోదియన్ హిందల్, యోహాన్చున్ జేల్లె వాటుసీతార్. ¹⁹⁻²⁰ తె హేరోదియల్ వోర్ యోహాన్చున్ పొరొ పగ పియ్చు, వోన జీవ యేతన ఇంజి సాంచ్ కిందు. జేల్లె మనెకె హేరోదియన్ హిందల్ వోర్ యోహాన్చున్ బతయ్ ఆయ్లెకెనె హేరోద్ కాబాడ్లెర్. బారికెకె యోహాన్ నియత్సెర్ అని పవిత్రవంతల్ ఇంజెర్ హేరోద్ వోన బెయ్ వెరిందుర్. యోహాన్చుంగ్ గొస్టింగ్ కేంచి, బస్కె పుతి మన్దగ నిప్పె ఆందుర్. బతి హేరోద్ వోనంగ్ గొస్టింగ్ కేంజన్ సాటి వెలె ఇస్టమ్ తొమ్మోదుర్.

²¹ బతి ఆక్రితున్ హేరోదియన్ యోహాన్చు జీవ యేజ్లె మోక పుడ్ల. బహన్ ఇత్తెకె, హేరోద్ రాజన పుడ్ల దివోసున్ నేటి రాజ్చగ మన్వలిర్

డగుక్ లోకుర్కున్, సిపాయిరుర్ అదికారిర్కున్ అని గలిలయ యేరియతుర్ ముకె వాలిర్కున్ కేయుసి, దావత్ సీకట్ సీతొర్. ²² అద్ వకత్తె హేరోదియన మియడ్ వాతుర్ వెర్తలిర్ అని హేరోదున్ మునె యేంచి వూర్కున్ ఆనంద్ సీసి, పారొల్ కమయ్ కీత. ఇదెన్ హిందల్ హేరోద్ రాజల్ మియడున్ కరుమ్ కేయ్యి, “మియడి! నీకున్ బతల్ పష్టాయె అద్ నాకున్ తల్క. అదెన్ నీకున్ సీంతొన్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ²³ అని వోట్ వాడ్చి, “నిమె బతల్ తల్కెకె గిర్ సీంతొన్. నావ అర్దొ రాజ్ సియ్యె గిర్ తయర్ మంతొన్” ఇంజెర్ గొస్తి సీతొర్.

²⁴ అస్యె అద్ పేడి విచ్చెర్ అవనగ సొంజి, “బతల్ తల్కెకె బెయె?” ఇంజెర్ పూసి కీత. తె అవల్, “బాప్టిస్మ సియ్యల్ యోహన్న తల తల్క!” ఇంజెర్ వెప్తా.

²⁵ తె అద్ పేడి సెప్పె విచ్చెర్ హేరోద్ రాజనగ సొంజి, “బాప్టిస్మ సియ్యల్ యోహన్న తల ఉంది దెడియతగ ఇర్చి నాకున్ ఇంకెనె సియుస” ఇంజెర్ తల్కెకె.

²⁶⁻²⁷ ఇద్ కేంచి హేరోద్ రాజన్ బెయ్ దుక్కు లాగ్. బతి తన సమ్మిర్ మునె గొస్తి సీత కాడ్చి, అద్ గొస్తిత్ నిపుసన్ సాటి వోర్, “యోహన్న తల నట్కసి తరట్” ఇంజెర్ తన్వొర్ సిపాయిన్ హుకుమ్ సీతొర్. తె వోర్ సిపాయి సొంజి, జేల్లె మన్వల్ యోహన్న తలదున్ నట్కెత్తోర్.

²⁸ అని ఉంది దెడియతగ ఇర్చి, అద్ పేడినగ తచి సీతొర్. తె అద్ పేడి తలదున్ తన్వ అవనగ వోసి సీత. ²⁹ ఇద్ గొస్తి యోహన్ తెర్ సిస్యలిర్కున్ కేంజ వాత. తె జేల్లగ సొంజి వోన కూర్దున్ వోసి, నారిత బండత బుయరితగ ఇర్చెర్.

యేసు సియుంగ్ హజర్కున్ తెర్ అదిక్ మాందితున్ జేవున్ సియ్యల్ (మత్తయి 14:13-21; లూక 9:10-17; యోహన్ 6:1-14)

³⁰ వూర్ బార జన్కె అపోస్తుల్కె యేసునగ మల్చి వాసి, తమ కీతంగ్ సమ్మె కామ్మున్ బారెతె అని బోద కీతంగ్ సమ్మెన్ బారెతె వెప్తొర్. ³¹ అస్యె యేసు వూర్ సంగ, “మిరట్ జరసి ఆరమ్ యేత లాగర్. బోరె మనుర్ అద్ జాగతగ దాకట్ దెట్” ఇంజెర్ వూర్కున్ వెప్తొర్. బారెతెకె అద్ వకత్తె వెలె మాందిత వాయ్యల్-సొన్వల్ దర్గడ మత్త. ఇదెన్ హిందల్, వూర్కున్ తిన్లె గిర్ వకత్ సెల్వక్ ఆత. ³² అదెన్ సాటి వూర్ ఉంది రూకతగ ఉచ్చి, బోరె మనుర్ అద్ జాగతగ సొత్తోర్. ³³ బతి అహన్ సొన్వల్ వెలెటిర్ సూడ్చి, వోన్ వొడ్చి పియ్యెర్. ఇదెన్ హిందల్ సమ్మె చహర్కనల్ గుబ్బంగ్ గుబ్బంగ్ మాంది వూర్కున్ తెర్ మునె విచ్చెర్ అద్ జాగతగ సొంజి మత్తెర్. ³⁴ రూకతల్ యేసు రెయ్యి, అద్ మాందిత గుబ్బతున్ సూడ్చెర్. తె వూర్ మాంది గాయి్యు సెలోర్ అవ్ గొరంగ్ బుజ్జె మాతపినయ్ దిస్త కాడ్చి, వూర్ పారొ యేసున్ కివుల్ లాగ్. అదెన్ సాటి, యేసు వూర్కున్ వెలె గొస్తింగ్ బోద వెప్వొల్ సురు కీతొర్.

³⁵⁻³⁶ పోడ్డె సొంజెర్ మనెకె, సిస్యలిర్ యేసునగ వాసి, “మరట్ బోరె మనుర్ అద్ జాగతగ మంతట్. పోడ్డె సొడిత. ఇంద్యెట్కె వెలె కోరుమ్ ఆత. అదెన్ సాటి వీర్ మాందితున్ ఆజు-బాజుతంగ్ నహ్కొనగ సారి కీమ్. అస్యె వూర్ తమ్మ చందిత అని మన్వడ సప్లత్ సూడంతెర్” ఇంజెర్ వెప్తొర్. ³⁷ బతి యేసు, “మిహ్నె బతంగె మత్తెకె, తిన్లె సీప్ట్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. తె వూర్, “మమెట్ సొంజి రండ నుహ్కొ (200) కూరతంగ్ బిలనో? సమ్మిర్కున్ చంది యేచ్చి తరన ఇంతి కి బతల్?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ³⁸ తె యేసు, “మిహ్నె బచొంగ్ సారింగ్ మంతంగ్? సొంజి సూడట్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. వూర్ సొంజి సూడ్చి, “సియుంగ్ సారింగ్ అని రండ మీన్కె మంతంగ్” ఇంజెర్ వెప్తొర్.

³⁹ అస్యె యేసు, “వూర్ పర్లతున్ అద్ హిర్వల్ జాడిత్ పారొ సార్చింగ్ ఉప్పసిప్ట్” ఇంజెర్ హుకుమ్ కీతొర్. ⁴⁰ సమ్మిర్ పర్లతున్ కహి పనన్ (50) జన్కెనంగ్ అని నూర్ (100) జన్కెనంగ్ సార్చింగ్ సార్చింగ్ ఉప్పసితెర్. ⁴¹ అస్యె యేసు అవ్ సియుంగ్ సారిన్ అని రండ మీన్కున్ పియ్యి, పారొ హాబడెకె సూడ్చెర్, బగవంతన్ దనెవాద్ వెప్తొర్. అని

† రండ నుహ్కొ కూరతంగ్ బిలనె విలువ కమి జాస్త ఆట్ మహిసన బూతి.

అవెన్ ఉరుసి, “పర్లతున్ వహ్కొ కీప్ట్” ఇంజెర్ సిస్యలిర్గ్ సీతొర్. అస్యె అవ్ రండ మీన్కున్ గిర్ పాకి కీసి సీతొర్. ⁴² వూర్ సమ్మిర్ వెటిమెన్ తిత్తోర్. ⁴³ అహన్ తిత పెజె సిస్యలిర్ మీన్కున్ అని సారి టుక్సెన్ మీరి కీతెర్. తె బార (12) డాలంగ్ నింతంగ్. ⁴⁴ అద్ జేవున్ తిత్తుర్ వూర్ మరి-మియడ్ అని వెయ్యెకున్ సుటి కీసి, సిరిప్ మాయ్యలిర్ సియుంగ్ హజర్కొ (5,000) మాంది మత్తెర్.

యేసు సమ్మిర్త యేతున్ పారొ తాక్వల్ (మత్తయి 14:22-33; యోహన్ 6:16-21)

⁴⁵ అద్ ఆత పెజె యేసు తన్వల్ సిస్యలిర్ సంగ, “మిరట్ రూకతగ ఉచ్చి, ఇద్ సమ్మిర్తున్ హంద బాజ్ మన్వల్ బెత్తుయిద చహర్దె నాక్తిర్ మునె సొంట్” ఇంజెర్ లహ్కొ కీతొర్. అని తన వొరె అగ మన్వల్ పర్లతున్ బోనంగ్ రొహ్కొ వూర్కున్ సారి కిసెర్ ఆగ్గొర్. ⁴⁶⁻⁴⁷ వూర్కున్ సారి కీత పెజె, తన పార్దన కియన్ సాటి గుటత్ పారొ సొత్తోర్. పోడ్డె సొంజి సీకటి ఆనెకె, సిస్యలిర్ రూక సమ్మిర్తున్ నడ్డుమ్ మత్త. ⁴⁸ వడి-దూందడ్ రూకతున్ మునెత్కె వాయ్యల్ కీనెకె, వూర్ సిస్యలిర్ రూకతున్ తాకుస్వల్ కటిన్ ఆత అద్ యేసు సూడ్చెర్. అని వోర్ సక్తె లగ్-బగ్ నాలుంగ్ నేక్తెకె, యేతున్ పారొ తాక్వెర్ సిస్యలిర్ కరుమ్ సొత్తోర్. అని వూర్కున్ వీడ్చి సొన్లె ఆత్తోర్. ⁴⁹⁻⁵⁰ అద్ సూడ్చి వూర్ సిస్యలిర్, “అద్ బోరెడియ్ ఆంద్!” ఇంజి బెయ్ వెరిసి కిలితెర్. తె యెంటనె, “వెరిమట్! ననయ్ ఆందున్. దర్గమ్నె మంట్!” ఇంజెర్ యేసు వెప్తొర్. ⁵¹ అని అద్ రూకతగ తెర్గెత్తోర్. అస్యె యెంటనె వడి-దూందడ్ కమి ఆసి సొడిత. వూర్ సిస్యలిర్ అహన్ కమి ఆయ్యల్ సూడ్చి బెయ్ నిప్పె ఆతెర్. ⁵² బారితెకె యేసు సియుంగ్ హజర్కొ (5,000) మాందితున్ జేవున్ సీత అద్ కార్వతున్ అర్తమ్ కియ్యకెనె, వూరంగ్ దిల్కె మూజొర్-పాన్లె నించి మత్తంగ్.

గెనెసరెత్తుగ దుక్చె మన్వలిర్కున్ చొకోట్ కియ్యల్ (మత్తయి 14:34-36)

⁵³ వూర రూక సమ్మిర్త హంద డర్దితగ మన్వల్ గెనెసరెతు యేరియతగ యెప్త. తె వూర్ తమ్మ రూకతున్ ఆపుసి, రెయ్యెర్. ⁵⁴ అస్యెనె వెలెటిర్ మాంది సూడ్చి, యేసున్ వొడ్చి పియ్యెర్. ⁵⁵ అని బోనంగ్ నహ్కొనె వూర్ విచ్చెర్ సొంజి, బేమరినె మన్వలిర్కున్ కటుక్కున్ పారొ మీండుసి వోన్ల పియ్యి వాతెర్. ⁵⁶ అహన్ యేసు బదె ఉంది నాటి సొత్తెకె గిర్, ఉంది చహర్దె నేంగ్కె గిర్, ఉంది జాగతె యెవ్తెకె గిర్ బతి, అవ్ హాటుమ్మనంగ్ బాజర్కొనగ బేమరి వాలిర్కున్ తచి మీండుసిందిర్. అని, “నీవ పాంగుడ కాటున్ తెర్ వూర్కున్ ఇట సీమ్” ఇంజెర్ వూర్ జాల్క కిందిర్. బోర్-బోర్డె వోన్ ఇట్వెదిరో, వూర్ సమ్మిర్ గిర్ చొకోట్ ఆతెర్.

కరల్ సుడుడ్-పాన్సున్ బారెతె యేసు వెప్వొల్ (మత్తయి 15:1-20)

7 ఉంది దియ యెరుసలెమ్మల్ వాతుర్ వూర్ పరిసయుల్కె అని సాస్తిరిర్ యేసున్ సిర్కుట్ మీరి మాతెర్. ² అస్యె వూర్కున్, యేసునుర్ సిస్యలిర్గట్ కహితుర్ కెయ్యె బరొబర్ నొర్వక్నె తిన్వల్ దిస్త. ³ (పరిసయుల్కె ఆయి, వూర్ యూదుల్కె సమ్మిరె ఆయి, తమ్మల్కె తొత్తురంగ్ నేకిన్ పియ్యి కెయ్యె చొకోట్ నొర బీగర్ కానె తినుర్. ⁴ అని హాటుమ్మల్ బతయ్ యేచ్చి తత్తెర్ ఇత్తెకె తాన్ చొకోట్ నొర బీగర్ తినుర్. ఇదె ఆయ్య ఉండె వూర్ తిన్వలిక్-ఉన్వలిక్ దెడియంగ్-తాలింగ్ సమ్మెయ్ యేతగ నొర్వలిక్ ఈతంగ్ వెలె నేకింగ్ పియ్యి తాక్వెదిర్.)

⁵ తె పరిసయుల్కె అని సాస్తిరిర్, “నీ సిస్యలిర్ బరొబర్ కెయ్యె నొర్వక్ తింజెర్ మంతెర్. తొత్తుర్ వెప్తొంగ్ నేకిన్ బారి పియ్యి తాకుర్?” ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్. ⁶⁻⁷ తె యేసు, “దర్కె-గ్రంతనగ,

‘వీర లోకుర సిరివ్ తమ్ముంగ్ సిన్ఱినె నాకున్ మాని కింతెర్. బతి వీరంగ్ దిల్లె నహ్లాటల్ వెలె లక్ మంతంగ్.

బగవంతనంగ్ ఆగెన్ బద్ది తము నిన్ఱి కీత అద్ బోద వెహంతెర్. అదెన్ సాటి బతతున కామి సియు అద్ వూర పార్దన-వింతి నాకున్ వటిన్ †

ఇంజెర్ యెసయ పర్వక్తల్ మీ దాత్తుర్ కపెటలిరంగ్ గున్కున్ బారెతె వెహ్యల్ బరోబరె ఆంద్. ⁸ బగవంతనంగ్ ఆగెన్ సుటి కీసి, మాయ్పులిర్ తొత్తల్ వాయ్వులిక్ నేకిన్ మిరట్ పియ్పు తాక్సెర్ మంతిట్” ఇంజెర్ పరిసయుల్కున్ అని సాస్తిరిరీకున్ ఇత్తోర్. ⁹ అని ఉండె గిర్, “మిరట్ బగవంతనంగ్ ఆగెన్ ఆయె ఇంజి, మీవంగ్ నేకిన్ పియ్పు తాక్కుడగ వెలె జేటిర్ మంతిట్.

¹⁰ “నమునతున్ మోసె పర్వక్తల్, ‘మీ అవల్-బాబోన్ మాన్ సీమ్మ అని అవనె ఆయి బాబోనె ఆయి రాంగ్గొర్ వోన్ మరన్ఱ సీక్కు వాట లాగర్” ఇంజెర్ ఆగి సీత్తోర్. ¹¹⁻¹² బతి ఉంది మోక బోరె, ‘నావుర్ అవల్-బాబోన్ సియ్యలిక్ కొత్తన్, బగవంతన్ సీంతోన్” †† ఇంజెర్ వెహ్తాకె, అహన్ వోర్ అవల్-బాబోన్ మదత్ కియ్యెకె గిర్ ‘బతయ్ ఆయె’ ఇంజెర్ వోన్ వెహంతిట్. ¹³ ఇహిన్ మీ తొత్తురంగ్ నేకింగ్ పియ్పు తాక్సెర్, బగవంతన్ వచన్కున్ కామి సియ్యక్ కింతిట్. ఈతంగ్ ఉండె వెలె నేకింగ్ పియ్పు తాకంతిట్” ఇంజెర్ వెహ్తార్.

మాయ్పున్ అస్ట్ బస్ట్ కియ్యలిక్

¹⁴ యేసు ఉండె ఉంది జోక అద్ మాందితున్ తన్ఱ కేయ్పు, “అర్తమ్ కియన్ ఇంద్రిట్తె, చొకొట్ కేచి తేన్ బారెతె సోంవ్ కీమ్మ! ¹⁵⁻¹⁶ బహ్రిత బదె వన్ఱ గిర్ మాయ్పున్ పెటితగ్ సాంజి అస్ట్ బస్ట్ కియె. బతి మాయ్పున్ దిల్లె బవై బహ్రి వాంతంగ్ అవె మాయ్పున్ అస్ట్ బస్ట్ కింతంగ్” ఇంజెర్ వెహ్తార్. [†]

¹⁷ అహన్ వెహ్రి, యేసు పర్తతున్ సుటి కీసి, రోన్ సాత్తోర్. అస్కి వోసుర్ సిన్ఱ్యలిర్ అద్ వెహ్రి నమునత అర్తమ్ పూసి కీతెర్. ¹⁸ తె యేసు, “యే పిసలిర్పిట్! మీకున్ గిర్ అర్తమ్ ఆయ్యకియె? తిన్ఱ్యలిక్ సమ్మె తొడ్డల్ రొహి పెటితగ్ దాంతంగ్. అని అవ్ అగ జీరె మాసి, మెయ్డడ రూమ్మె బహ్రి అర్వలిక్ బవె గిర్ మాయ్పున్ అస్ట్ బస్ట్ కియెంగ్ ఇన్వల్ మీకున్ టావ సెలె కి?” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ¹⁹ అని, “కానె తినెకె, అద్ దిల్లున్ రొహి సావొ బతి, పెటితగ్ సాంజి బహ్రి అరంత. ఇహిన్ తిన్ఱ్యలిక్ బదె గిర్ వన్ఱ అస్ట్ బస్ట్ కియె. ²⁰ బతి మాయ్పున్ దిల్లె బవై బహ్రి వాంతంగ్, అవె మాయ్పున్ బే-సుదుడ్ కింతంగ్. ²¹⁻²² రొహిడల్ వాయ్వులిక్ ఇత్తెకె దిల్లె వాయ్వులిక్: కరబ్ సోంచ్, లంజెతనమ్, కలె కామ్, మాయ్పులిర్కున్ జక్వల్, పీర్ కియ్యల్, లాల్పుల్ గున్, కరబ్ కామ్, కపట్, మేందొడ ఆస, పగ, దుస్సుర్కున్ రెహ్రి వడ్కవల్, గర్వ-గమండి అని పిసల్ గున్ఱ ఇన్వలిక్ బహ్రి వాంతంగ్. ²³ ఈతంగ్ సమ్మె కరబ్ గున్ఱ దిల్లె బహ్రి వాసి మాయ్పున్ బే-సుదుడ్ కింతంగ్” ఇంజెర్ వెహ్తార్.

దుస్త్రా జాతిత వెయ్యెన బరోస
(మత్తయి 15:21-28)

²⁴ యేసు అద్ గలిలయ యేరియతల్ కాల్యడ బాజ్కె మన్ఱ్యలిక్ తూరు (అని సీదోన్) యేరియనగ్ సాత్తోర్. అగ ఉంది రోన్ సాంజి, తన వాత్తోర్ అద్ కబుర్ బోనె కరె మాయ్పు ఇంజి మత్తోర్. బతి అద్ గొస్టితున్ మకుసి ఇర పర్కె. ²⁵⁻²⁶ గ్రీకు దేస్సు ఉంది వెయ్యె మత్త. తాన జల్మ సిరియత పొయెసియ ఇన్వల్ యేరియతగ్ ఆత. తాన మియడున్ బూత్ సోపై మాసి మత్త. అద్ వెయ్యె, యేసున్ బారెతె కేచి, వోన్ బేజె మార్లె వాసి, వోనంగ్ కాయ్కున్ పొరొ గమ్మె అర్త. అని “నావ పేడినగ్ సోపై మాత అద్ బూతున్ తెండ్పి పూడ” ఇంజెర్ యేసున్ జుల్మ కీత. ²⁷ తె యేసు తాన బరోసతున్ కరి కియన్ సాటి

† 7:6-7 యెసయ 29:13 †† బగవంతన్ సీంతోన్: ఇత్తెకె కొర్కాన్ ఇంజెర్ మందంత. ‡ తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంథ్యనగ, ‘బూర్తె అర్తమ్ కీకోమ్ ఇంతెర్, వూర్ దిహ్నా కేంజన’ ఇంజెర్ గిర్ మందంత.

సాస్తురీత రూమ్మె “మరి-మియడ మొదొల్ బర్పుర్ పెటి నింద లాగర్. వూర్ మరి-మియడ తిన్వల్ కానెతున్ ఉంచి నెయ్యున్ వాట్వల్ బరోబరె ఆయె” ఇంజెర్ తాన్ వెహ్తార్. ²⁸ తె అద్ వెయ్యె కేచి, “హో, పర్పు! వాట వాయె. బతి మరి-మియడ తినెకె బూడ్ తూర్తంగ్ టుక్తంగ్ నెయ్యె తింతంగ్ కి!” ఇంజెర్ వెహ్తా. ²⁹ అద్ కేచి యేసు, “నిమె ఇహిన్ వెహ్తా కాడ్కి, రోన్ సాన్. నీవ మియడున్ సోపై మాత అద్ బూత్ పెసిసి సాడిత” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ³⁰ అద్ వెయ్యె రోన్ సాంజి సూడ్కె, తన్వ మియడ బీడడ పొరొ దబ్ మీండ్పి దిన్ఱ. తె బూత్ పెసిసి సాత్త ఇంజెర్ కరి కీత.

తొతె అని చెప్పి మాయ్పున్ చొకొట్ కియ్యల్

³¹ అద్ ఆత పెజె యేసు అద్ తూరు యేరియతల్, సీదోన్ యేరియతె సాంజి, అగటల్ దెకపాలి యేరియతున్ † వీడ్పి గలిలయత సమ్మర్తగ వాత్తోర్. ³² అగ కహితూర్ తొతె అని చెప్పి మాయ్పున్ యేసునగ పియ్పు వాసి, “నీవంగ్ కెయ్యె వేన్ పొరొ ఇర్తెకె వేర్ చొకొట్ ఆంతోర్” ఇంజెర్ జుల్మ కీతెర్. ³³ యేసు వోర్ తొతె అని చెప్పి మాయ్పున్ మాందితల్ బగ్గ వోత్తోర్. వోనంగ్ కెయ్యెనగ తన్వంగ్ బొటంగ్ దొసి తెండ్డోర్ అని యేసు అవెనగ ఉన్కుసి వోన్ వెంజెడున్ ఇత్తోర్. ³⁴ అని పొరొ హాబడెకె సూడ్పెర్ జోర్తె నేన్కుసి, “ఎపత” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. కోలె మామ్మ ఇంజెర్ ఇదెన అర్తమ్. ³⁵ యెంటనె వోర్ మాయ్పున్ వెంజెర్ పత్తో ఆసి చడ్ వడ్కవల్ అని కెమ్మె కోలె మాసి కేంజ్యల్ సురు కీతెర్. ³⁶ అస్కి యేసు, ఇదెన్ బారెతె బోనె వెహ్లాట్ ఇంజెర్, వూర్కున్ ఆగె సీత్తోర్. బతి వూర్ బహన్ బహన్ వెహ్లాట్ ఇత్తోరో, వూర్ అహన్ అహన్ ఉండె ఇచుర్ అదిక్ పచర్ కీసెర్ సాత్తోర్. ³⁷ తె అద్ కేచి పర్త సమ్మిర్ గుల్ ఆసెర్, “వేర్ మాయ్పుల్ మూకలిర్కున్ వడ్కనల్ అని చెప్పిరీకున్ కేంజి వానల్ సమ్మె తీర్కనంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మ కీంతోర్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

యేసు నాలుంగ్ హజర్క మాందితున్ జేవున్ దొస్వల్
(మత్తయి 15:32-39)

⁸ ¹² ఉంది దియ యేసు వెహ్యల్ బోద కేంజె వెలె మాంది మీరె మాతెర్. తె యేసు ఆక్రిత దివోసున్ నేటి తన్వర్ సిన్ఱ్యలిర్కున్ కేయ్పు, “వీర్ పర్తత్ పొరొ నాకున్ కివుల్ లాగ్గొర్ మంత. బారెతెకె మూంద్ దివోస్కనల్ నా సంగన్ మన్వల్ కీనెకె, వీర్ ఇంకె తిందన్ సాటి బతయ్ మెయ్పు సెలె. ³ కహి లోకుర వెలె లంగ్గుల్ వాతుర్ మంతెర్. ఉంది మోక వీర్ పర్తతున్ ఉపసె వూరంగ్ రొహ్కా సారి కీకె, నడ్డుమ్ సర్తె బగనె చకర్ వాసి అరనిర్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ⁴ తె సిన్ఱ్యలిర్, “ఇవ్ బోడి గుటనగ వీర్ తిన్ఱె చంది బగటల్ తర్కొమ్?” ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్. ⁵ తె యేసు కేచి, “మిహ్ బచొంగ్ సారింగ్ మంతంగ్?” ఇంజెర్ సిన్ఱ్యలిర్కున్ పూసి కీతెర్. అస్కి వూర్, “యేడుంగ్” ఇంజెర్ వెహ్తార్.

⁶ తె యేసు, “బూడ్ ఉదట్” ఇంజెర్ పర్తతున్ ఆగె సీత్తోర్. అవ్ యేడుంగ్ సారింగ్ పియ్పు బగవంతన్ దనెవాద్ వెహ్తార్ అని ఉరుసి సిన్ఱ్యలిర్గ అందుస్తార్. తె మాందితున్ వూర్ వహ్రి కీతెర్. ⁷ వూర్ ఇచుంగ్చి చుడుక్ మీన్కు గిర్ మత్తంగ్. అవెన్ సాటి గిర్ దనెవాద్ వెహ్రి, “పర్తతున్ వహ్రి కీమ్మ” ఇంజెర్ సిన్ఱ్యలిర్గ సీత్తోర్. ⁸ పర్త సమ్మిర్ పెటిమెన్ తిత్తోర్. అద్ ఆత పెజె, మెయ్యంగ్ అవ్ టుక్తంగ్ మీరి కీతెర్. తె యేడుంగ్ డాలంగ్ నింతంగ్. ⁹⁻¹⁰ అగ జేవున్ కీతుర్కున్ కహ్రి సూడ్కె, లగ్-బగ్ నాలుంగ్ హజర్క (4,000) మాంది మాయ్పులిర్ మత్తోర్. వూర్ పర్తతున్ సారి కీసి, యేసు తన్వర్ సిన్ఱ్యలిర్ సంగ, ఉంది రూక ఉచ్చి దల్మనూత ఇన్వల్ యేరియతె సాత్తోర్.

†† దెకపాలి ఇత్తెకె దహ చహర్కన యేరియ.

పరిసయుల్క్ యేసున్ మయ్యత కామ్ కీసి తోహ ఇన్వల్
(మత్తయి 16:1-4; లూక 11:16,29)

11 అగ సొత్త పెజె కహితుర్ పరిసయుల్క్, యేసున్ పరిక్కు కియన్ సాటి, "నిమె స్వర్గ్నల్ ఉంది మయ్యత కామ్ కీసి తోహ" ఇంజెర్ పూసి కియ్యల్ మొదొల్ కీతెర్. 12 తె యేసు జోర్తె నేస్కసి, "ఇద్ పిడితుర్ లోకుర్ 'స్వర్గ్నల్ మయ్యత కామ్ కీసి తోహ' ఇంజెర్ బారి పూసి కీసిర్ మంతెర్? ఇద్ పిడితుర్కున్ బదె మయ్యత కామ్ కీసి తోహవల్ సెల్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ వెప్తార్.

13 అద్ ఆత పెజె వూర్ పర్తతున్ అగనె సుటి కీసి, యేసు అని వోసుర్ సిస్యలిర్ రూకతగ ఉచ్చి, హంద డర్డితె సొత్తెర్.

కరెబలిర్ బారెతె యేసు తన్వర్గ్ సిస్యలిర్కున్ దమ్మి సియ్యల్
(మత్తయి 16:5-12)

14 రూకతె సొనెకె సిస్యలిర్ తమ్మ సంగ తిన్లె సారింగ్ తర్వల్ మరుంగైర్. అస్కె వూర్ ఉందియ సారి మత్త. 15 తె యేసు, "పరిసయుల్క్ అని హేరోద్ రాజున్ బాజుర్ సొపుస్వల్ చీజున్ దాత్ + మంతెర్. వూర్ బారెతె మిరట్ చొకోట్ దిహనై మంట్" ఇంజెర్ సిస్యలిర్కున్ దమ్మి సీతొర్. 16 అద్ కేంచి సిస్యలిర్, "మా సంగ సారింగ్ తర్వ కాడ్కినె ఇహిన్ ఇంతొర్" ఇంజెర్ తమ్మ తమ చర్చ కీతెర్. 17 యేసు అద్ కరి కీసి, "సారింగ్ తర్వకి ఇంజెర్ బారి సోంచ్ కీసిర్ మంతిట్? మీకున్ ఉండె గిర్ అర్తమ్ ఆయ్యకి బతల్? మిరట్ సూడ్కుకి కి బతల్? మీవంగ్ దిల్క్ మూజొర్క్ ఆతంగ్ కి బతల్? 18 మీకున్ కడ్కె మంతంగ్ బతి, బారి సూడ్కె సెల్వ్ కెమ్మ మంతంగ్ బతి, బారి కేంచెర్ సెల్వ్ కి?" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 19 అని, "సియుంగ్ హజర్క్ (5,000) మాందితున్ నన సియుంగ్ సారి నె జేవున్ దొస్తాన్. అస్కె మిరట్ మెయ్యంగ్ టుక్తెంగ్ మీరి కీసి, బచొంగ్ డాలంగ్ నిప్తాట్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె వూర్, "బార" ఇంజెర్ వెప్తార్. 20 "అప్నా నాలుంగ్ హజర్క్ (4,000) మాందితున్ యేడుంగ్ సారి నె జేవున్ దొస్తాన్. అస్కె మిరట్ మెయ్యంగ్ టుక్తెంగ్ మీరి కీసి, బచొంగ్ డాలంగ్ నిప్తాట్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె వూర్, "యేడుంగ్" ఇంజెర్ వెప్తార్. 21 అస్కె, "అవెన్ బారెతె ఆయి ఇంజెర్ మిరట్ బారి అర్తమ్ కీసిర్ సెల్వ్ కి?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్.

బెత్తయిద చహర్తగ గుడ్డిన్ చొకోట్ కియ్యల్

22 వూర్ బెత్తయి ఇన్వల్ చహర్తగ యెప్త పెజె, కహితుర్ వొరో గుడ్డిన్ పియ్యి యేసునగ వాతెర్. అని, "నిమె ఇట్టి వోన్ చొకోట్ కీమ్" ఇంజెర్ జుల్ కీతెర్. 23 తె యేసు, వోర్ గుడ్డిన కెయ్ పియ్యి నాటున్ బస్తా వోసి, వోనంగ్ కడ్కెనగ ఉస్కొత్ అని తన్వర్గ్ కెయ్య్ వోన్ పొరో ఇర్చి, "ఇంకె నీకున్ బతయ్ దిసంత కి?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 24 తె వోర్ గుడ్డి తల తప్పి సూడ్కి, "మాయ్యలిర్ దిసెర్ మంతెర్. బతి వూర్ మరక్ తాక్తపినయ్ దిసెర్ మంతెర్" ఇంజెర్ వెప్తార్. 25 తె యేసు ఉండె ఉంది జోక వోనంగ్ కడ్కున్ తన్వర్గ్ కెయ్య్ ఇత్తోర్. తె యెంటెన వోనంగ్ కడ్కె కోలె మాసి, నదుర్ వాత. అస్కె వోర్ సమ్మితునె తాత్కర్ సూడ పర్తొర్. 26 అస్కె యేసు, "నిమె నాటె తిరివకనె సడ్కుల్ నీవ రోన్ సొన్" ఇంజెర్ వోన్ సారి కీతొర్.

పేతురు యేసున్, కిరిస్తు ఇంజెర్ వొప్వల్
(మత్తయి 16:13-20; లూక 9:18-21)

27 బెత్తయిదతగటల్ యేసు తన్వర్గ్ సిస్యలిర్కున్ సంగ, సిజరియ పిలిపి చహర్తన్ సిర్కుట్ మన్వలిక్ నమ్కొనగ సొనై పెసితొర్. అహన్ సరియ సొనెకె, "పర్త నాకున్ బోర్ ఆందుర్ ఇంజెర్ మంతెర్?" ఇంజె

† యూదుల్క్ పులిత పిండితంగ్ సారింగ్ కీంతెర్. చొకోట్ పిండి నమ్మి ఇచుసి సొపుస్వల్ చీజ్ వాటంతెర్. అస్కె అద్ వూరో పిండి పులియంత. అప్నా ఇచుసి మాంది మన్వలిర్ పరిసయుల్క్ అని హేరోదున్ బాజుర్ తమ్మ కరట్ కామ్మి అని బోదనె పూరో సమాజున్ నానెడమ్ కీసి వాట పరంతెర్.

పూసి కీతొర్. 28 తె వూర్, "కహితుర్, యేతె బాప్టిస్మన్ సియ్యల్ యోహాన్ ఇంజెర్ మంతెర్. ఉండె కహితుర్, యేలియ పర్వక్తల్ ఇంజెర్ మంతెర్. ఉండె కహితుర్, తొత్తుర్ పర్వక్తలిర్గటల్ వొరో మంద వచొ ఇంజెర్ మంతెర్" ఇంజెర్ వెప్తార్. 29 అస్కె యేసు, "తె మిరట్ నాకున్ బోర్ ఆందుర్ ఇంజెర్ మంతిట్?" ఇంజెర్ పూర్కున్ పూసి కీతొర్. తె పేతురు, "నిమె బచి కియ్యల్ కిరిస్తుని † ఆంద్" ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్. 30 అస్కె యేసు, "నా బారెతె బోనె వెహూట్" ఇంజెర్ దమ్మి సీతొర్.

యేసు తన్వ మరన్ గొస్తితున్ మునెనె వెహ్యల్
(మత్తయి 16:21-28; లూక 9:22-27)

31 అద్ ఆత పెజె యేసు, "స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్ వెలె దుక్కుంగ్ బోగె మాంతొర్. యూదుల్కున్ పెదొల్క్, డగుక్ కటొడలిర్ అని సొస్తిరి వోన్ వొప్వక్తెనె ఉల్ల తిరియంతెర్. వోన్ జివ యేతంతెర్ బతి, బగవంతల్ మూంద్ రోజ్కెనె వోన్ నేండుసంతొర్" ఇంజెర్ సిస్యలిర్కున్ బోద వెహ్యల్ సురు కీతొర్. 32-33 ఇద్ గొస్తి వూర్కున్ అర్తమ్ ఆనల్ తాత్కర్ వెహ్యార్. తె పేతురు యేసున్ బర్గ్ వోసి, "అహన్ ఇన్మ!" ఇంజెర్ రాంగ్గొర్. బతి యేసు పెజె మల్చి సిస్యలిర్కె సూడ్కి, పేతుర్కున్ సంగ, "యే సయ్యున్ది! నా మునెతల్ సొడియ. నిమె మాయ్యలిర్ దాత్ సోంచ్ కీసిర్ మంతి. బతి, బగవంతన్ దాత్ సోంచ్ కీసిర్ సెల్వ్" ఇంజెర్ దమ్మి సీతొర్.

34 అద్ ఆత పెజె యేసు తన్వర్గ్ సిస్యలిర్కున్ అని పర్తతున్ తన్వ కేయ్యి, "మిరట్ నా బరోబర్ తాకొమ్ ఇంద్కిట్తె, మీవ మీకున్ పటి కియ్యక్నె తక్లిబ్కున్ బోగె మాసిర్ ‡ నా పెజెయ్ తాక లాగర్. 35 బారికె, తన్వ జివతున్ బచి కీక ఇన్వల్, తాన్ సుటి కియ లాగర్. బతి నా సాటి అని చొకోట్ కబుడున్ సాటి బోర్తె తన్వ జివ సుటి కీంతొరో, వోర్ తన్వ జివతున్ దకుసంతొర్. 36 దునియ సమ్మెతున్ మెయ్యి, తన్వ జివ సుటి కీతొర్ వోన్, బతల్ పాయ్ పుటంత? బతయ్ పుటో! 37 తన్వ సుటి కీతె జివతున్ మల్చి యేతన్ సాటి మాయ్యల్ బతల్ సియ పరంతొర్? బతయ్ సియ పరో! 38 ఇద్ పీర్ కీసిర్ మన్వల్ పాప్పు పిడితుర్గటల్ బోరె మని నా బారెతెన్ ఆయి, నావంగ్ గొస్తిన్ బారెతెన్ ఆయి, లజె మానుర్, స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్, బాబొన మయ్యత వేడ్కితె అని పవిత్ర దూతలిర్ సంగ మల్చి వానెకె, వోర్ ఆతొన్ బారెతె గిర్ లజె మాంతొర్" ఇంజెర్ వెప్తార్.

9 ఉండె యేసు వూర్ సంగ, "ఇగె నిల్చి మన్వలిర్ కహితుర్ పర్తతంగ్ దిల్క్నగ బగవంతల్ సక్తితె రాజ్ తాకుస్వల్ సూడంతెర్. ఇదెన్ మునె వూర మరన్ ఆయి. నన వెహ్యల్ ఇద్ సతెమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ వెప్తార్.

యేసున రూప్ మారివల్
(మత్తయి 17:1-13; లూక 9:28-36)

2 సారుంగ్ రోజ్కె ఆత పెజె, యేసు తన్వ సంగ, పేతుర్కున్, యాకోబున్ అని యోహాన్సున్ పియ్యి డంగల్ గుటత్ పొరో సొత్తోర్. అగ సిరిప్ వూర్ మువిర్ మనెకె, యేసు తన్వ రూప్ మార్కుసీతొర్. 3 అస్కె దర్దురిత్ పొరోడొర్ బోరె వర్తల్ సుక పరుర్ అహన్ యేసునంగ్ కప్టింగ్ చక్ దవ్రలిక్ ఆసి మిడ్చెర్ మత్తంగ్. 4 అస్కె మోసె అని యేలియ ఇన్వలిర్ తొత్తుర్ పర్వక్తలిర్ పావె మాసి యేసున్ సంగ వడ్కవల్ వూర్ సిస్యలిర్ సూడ్కెర్.

5-6 అద్ సూడ్కి వూర్ దడ్కి తిత్తెర్. తె పేతుర్కున్ బతల్ ఇందనయి అర్తమ్ ఆయ్య సొంజి, "గురుజి! మరట్ ఇగెన్ మన్వల్ చొకోట్ దిసంత. నీ సాటి, యేలియన్ అని మోసెన్ సాటి మమొట్ మూంద్ గుడ్చెంగ్ వాటంతొమ్" ఇంజెర్ యేసున్ సంగ వెప్తార్. 7 అస్కె వూర్కున్ ఉంది టిప వాసి కప్త. అద్ టిపతల్, "వేర్ నావొర్ లాడ్చొర్ మరి ఆందుర్. వేర్ వెహ్యడున్ మిరట్ కేంజట్" ఇంజెర్ ఉంది లేంగ్

†† బచి కియ్యల్ కిరిస్తుని: పొలి బాసతె మెనయల్ ఇంతెర్. ఇదెన అర్తమ్ పర్తతున్ బచి కియ్యి, బగవంతల్ నేమి కీసి, సారి కియ్యల్ రాజల్. వేన్ సాటి యూదుల్క్ సూడ్చెర్ మత్తెర్. ‡ మొదున్ కాంచె తాత్కెర్.

కేంజి వాత. ⁸ తె యెంటనె వూర్ సిర్కుట్ సూడ్రేర్ బతి, దుస్తుర్ బూరె దిస్సుకి. సిరిప్ యేసుయే మార్కున్ దిస్టూర్.

⁹ వూర్ అద్ గుటతల్ రెయ్యి వానెకె, "స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్ సాసి-నేండ్వల్ వేరి, మిరట్ ఇద్ గల్బుతున్ బారెతె బోనె వెహూట్" ఇంజెర్ యేసు సిస్యలిర్కున్ ఆగె సీతొర్. ¹⁰ ఇదెన్ వూర్ సిస్యలిర్ తమ్మ్య మన్దగ ఇర్ని, "సాసి-నేండ్వల్ ఇత్తెకె బతల్ మందర్ బెహె?" ఇంజెర్ తమ్మ్య తమయే చర్చ కీతెర్. ¹¹ అస్కె సిస్యలిర్, "కిరిస్తున్ తెర్ మునె యేలియ పర్వక్తల్ వాయ లాగర్ ఇంజెర్, బారి సాస్తిరిర్ వెహంతెర్?" ఇంజె యేసున్ పూసి కీతెర్. ¹² తె వోర్, "యేలియల్ తప్పక్ మొదోల్ వాసి, ఇవ్ సమ్మెన తయర్ కీంతొర్. ఇద్ గొస్టి కరలె ఆంద్. బతి స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్ గిర్ తక్కిబ్బో బోగె మాయన అని దుస్తుర్ వోన్ దుస్మన్ ఆసి, వొప్పక్నె మందన ఇంజెర్ బారి గ్రుత్నగ లిహి కీసి మంత? ¹³ యేలియ పర్వక్తల్ వాతొర్. గ్రుత్నగ లిహి కీతవ్ పర్వత కెయ్యె బహన్ దుక్సంగ బోగె మాయనయె, అహన్ బోగె మాసి సాత్తోర్" ఇంజెర్ యేసు సిస్యలిర్కున్ వెహ్టొర్.

బూత్ సోప్రె మాతొర్ కాండిన్ చొకోట్ కియ్యల్
(మత్తయి 17:14-20; లూక 9:37-43)

¹⁴ యేసు అని వోన్ సంగ మత్తుర్ వూర్ మల్ని, మెయ్యుర్ సిస్యలిర్గ వాసెర్ మత్తెర్. అస్కె బూడ్ మన్యలిర్ సిస్యలిర్ సంగ సాస్తిరిర్ † జట్-పట్ తాక్సెర్ మత్త అని వూర్ సిర్కుట్ వెలె మాంది గేర్ పాసి మత్తెర్.

¹⁵ యేసు వాయ్యల్ సూడ్రేర్ వూర్ గుల్ ఆసెర్, విచ్చెర్ సాంజి దండొన్ దొస్టెర్. ¹⁶ అస్కె యేసు, "మిరట్ బతతున్ బారెతె వూర్ సంగ జట్-పట్ లాగ్గిట్?" ఇంజెర్ సిస్యలిర్కున్ పూసి కీతొర్.

¹⁷ తె, "గురుజి, ముక్తి బూత్ సోప్రె మాసి మన్యల్ నావోర్ మరిన్ నిహ్లా తరన ఇంజెర్ పియ్యి వాతొన్. ¹⁸ అద్ బూత్, బగతె వోన్ సోప్రె మాంతయె, అగనె బూడ్ అరుసీంత. వోన్ తొడ్డల్ పేస్కె పెసియంతంగ్. కర కర పల్కె కొర్కెసెర్ కటినయే ఆంతొర్. ఈతల్ బూతున్ వోన్లట్లె తెండ్పి పూడట్ ఇంజెర్ నీవుర్ సిస్యలిర్కున్ కోర్టొన్ బతి, వూర్ తాన్ తెండ్పి పూడ పర్వకి" ఇంజెర్ అద్ మాందిత గుబ్బతల్ వోర్ మాయ్యల్ యేసున్ వెహ్టొర్.

¹⁹ తె "నా పొరో బరోస సెలూర్ వూర్ మూజొర్కెనిట్! నన బచెజెల్ మీ సంగ మంజి, మీకున్ సోసి కీక?" ఇంజెర్ మార్కున్ ఇత్తోర్. అని, "వోన్ నహ్లా పియ్యి వరట్" ఇంజెర్ యేసు వెహ్టొర్. ²⁰ తె వూర్ వోర్ కాండిన్ యేసునగ తర్వెకెతె అద్ బూత్ యేసున్ సూడ్పి, వోన్ గజ గజ హాలి కీసి బూడ్ అరుసీత అని పేన్ కకుసెర్ వోర్ కాండినంగ్ కెయ్-కాల్కె విహ్యుసియ్యల్ మొదోల్ కీత.

²¹ అస్కె యేసు, "నీ మరిన్ బస్కెడల్ ఇహిన్ జర్గెసెర్ మంత?" ఇంజెర్ వోర్ బాబొన్ పూసి కీతొర్. తె బాబొ, "వోన్ చుడుర్-పాస్తలె అహన్ జర్గెసెర్ మంత" ఇంజెర్ వెహ్టొర్. ²² అని, "వోన్ జివ యేతన ఇంజెర్ వెలె జోకంగ్ తడ్డితగ అరుసీత అని యేతగ ముడుసీత. బతి మా పొరో దయ ఇర్ని, మా సాటి బతయే మదత్ కియ పర్కితె కీమ్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ²³ అస్కె యేసు, "కియ పర్కితె కీమ్" ఇంజెర్ నాకున్ బారి ఇంతి? నా పొరో బరోస ఇర్దుర్కున్ ఇత్త తీర్ సమ్మె జర్గంత" ఇంజెర్ వోన్ వెహ్టొర్. ²⁴ తె అద్ కేంచి వోర్ మాయ్యల్, "నీ పొరో బరోస కీసెర్ మంతొన్ బతి, నా బరోస బహ్లా మాయ్యక్నె సూడ" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

²⁵ వెలెటిర్ మాంది సూడన్ సాటి తన్ విచ్చెర్ వాయ్యల్ సూడ్పి యేసు, "యే! ముక్తియల్ చెప్తి బూత్పి! వేర్ కాండినగట్లె బహ్ని వర అని ఉండె బస్కెన్ వేన్ సోప్రె మాయ్య" ఇంజెర్ దమ్మి సీతొర్. ²⁶ అస్కె అద్ బూత్, వోన్ గజ గజ హాలి కీసి, బూడ్ అరుసీత. అని జోర్తె కిల్బుసి పెసిసి సాడిత. తె వోర్ కాండి కటినయే అర్ని మత్తోర్. అద్ సూడ్పి మాంది, "వోర్ కాండి సాతొర్!" ఇంజెర్ కుస కుస పడ్కెతెర్.

† యూదుల్కన దర్బతున్ బారెతె బోద వెహ్యలిర్ సాస్తిరిర్.

²⁷ బతి యేసు వోన్ కెయ్ పియ్యి, వోన్ నిలన్ సాటి మదత్ కీతొర్. తె వోర్ కాండి నిత్తొర్.

²⁸ అద్ ఆత పెజె, యేసు అని సిస్యలిర్ రోన్ సాత్తెర్. అని యేసు వోరో మనకె సిస్యలిర్, "మమొట్ అద్ బూతున్ బారి కాండినగట్లె తెండ్పి పూడ పర్వకి?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ²⁹ తె యేసు, "ఈతడున్ పార్తన తెన్ † తెండ్పి పూడ లాగర్" ఇంజెర్ వెహ్టొర్.

యేసు తన్య మరస్తున్ బారెతె సిస్యలిర్కున్ వెహ్యల్
(మత్తయి 17:22-23; లూక 9:43-45)

³⁰⁻³¹ అద్ ఆత పెజె వూర్ అగట్లె పెసిసి గలిలయ యేరియత్ నడుమన్ సాంజెర్ మత్తెర్. అద్ గొస్టి దుస్తుర్కున్ కరె మాయ్యల్ వోన్ పసందె సెలె. బారెకె సిస్యలిర్కున్ తన్య బారెతె, "స్వర్గ్నోర్ మాయ్యున్ వోరో దోక సీసి, దుస్తుర్ కెయ్యె హల్లి కీంతొర్. వూర్ నాకున్ జకంతెర్ బతి, మూంద్ రోక్కెనె నేండంతొన్" ఇంజెర్ ఇద్ ముకె గొస్టి, మార్కున్ వెహ్యల్ మత్త. ³² అద్ గొస్టితున్ కేంజెర్ బతి, సిస్యలిర్కున్ అర్దుమ్ ఆయ్యకి. అని అదెన్ బారెతె యేసున్ పూసి కియ్యె గిర్ వెరితెర్.

సమ్మిర్గట్లె బోర్ డగుర్?
(మత్తయి 18:1-5; లూక 9:46-48)

³³ వూర్ కపెర్నహూమ్ యెప్పి, రోతగ మనెకె, "మిరట్ సరియే వానెకె బద్ గొస్టితున్ బారెతె చర్చ కీతిట్?" ఇంజెర్ యేసు సిస్యలిర్కున్ పూసి కీతొర్. ³⁴ బతి తమ సమ్మిర్గట్లె బోర్ డగుర్-పాన్ యేతనుర్ ఇన్వల్ గొస్టితున్ బారెతె చర్చ కీత కాడ్పి, దట్ మత్తెర్. ³⁵ అస్కె యేసు ఉచ్చి వూర్ బార జన్కె సిస్యలిర్కున్ కేయ్యి, "మిహ్లాట్లె బోర్తె డగుర్-పాన్ కోర్సెర్ మంతొరో, వోర్ సమ్మిర్గట్లె చుడుర్-పాన్ కీసి, సమ్మిర సేవ కియ్యల్ ఆసి మందన" ఇంజెర్ వెహ్టొర్. ³⁶⁻³⁷ అని వోరో చుడుర్-కాండిన్ వూర్ నడుమ నిపుసి, వోన్ తన్య కోరతె యెచ్చెర్, "బోర్తె ఇహిన్ చుడుర్-పాన్ మన్యన్ నా హిందల్ కరుమ్ కీంతొరో, వోర్ నాకున్ గిర్ కరుమ్ కీత లెకతెన్ వాంతొర్. నాకున్ కరుమ్ కియ్యల్, నాకున్ స్వర్గ్నల్ రొహ్టొర్ వోర్ బాబొన్ గిర్, కరుమ్ కీత లెకతెన్ వాంతొర్" ఇంజెర్ వెహ్టొర్.

యేసున పొరోల్ ముట్టి బూత్కున్ తెండ్పి పూడ్వల్
(లూక 9:49-50)

³⁸ అద్ కేంచి యోహాన్, "గురుజి! నీవ పొరోల్ ముట్టి, బూత్కున్ తెండ్పి పూడ్వల్ వోరో దిస్టూర్. బతి వోర్ మావోర్ ఆయెర్ ఇంజి, అహన్ కియ్యె ఇంజి ఆపు సీతొమ్" ఇంజెర్ వెహ్టొర్. ³⁹ తె అద్ కేంచి యేసు, "అహన్ బూత్కున్ తెండ్పి పూడ్వన్ మిరట్ ఆపుసియ్యట్. నా పొరోల్ ముట్టి, మయ్యతంగ్ కామ్మె కీసి, నాకున్ చుడుర్-పాన్ కీసి బోరో వడ్కె పరోర్. ⁴⁰ బారెకె మాకున్ ఉల్ల తాకొర్ వోర్, మా బాజున్ మత్త లెకతెన్ వాంతొర్. ⁴¹ మీకున్ సూడ్పి కిరిస్తునుర్ సిస్యలిర్ ఇంజి, చంబుమెన్ యేర్ సీనుర్ తెర్, వోన్ తప్పక్ తాన పండి పుటంత. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ వెహ్టొర్.

పాతడ్డున్ బారెతె దమ్మి.
(మత్తయి 18:6-9; లూక 17:1-2)

⁴² అని ఉండె, "నా పొరో బరోస ఇర్వలిర్ ఈతుర్ చుడుర్-పాన్ మన్యలిర్గట్లె వోరో పాప్ కియన్ సాటి ఉంది మోక బోరో కారన్ ఆనుర్తె. ఆతొర్ మాయ్యున్ గోటితగ ఉంది డగుర్ జత్తున్ దొప్పి, సమ్మిర్తగ వాట్టల్ చొకోట్ మందంత. ⁴³⁻⁴⁶ ఉంది మోక నీవ ఉంది కెయ్ నిమె పాప్ కియ్యె కారన్ ఆయర్తె, అద్ కెయ్యున్ నట్కెసి వాడి సీమ్. బారెకె రండె కెయ్యెనె బస్కెట్ పొచ్చెర్ మన్యల్ పాతడ్డగ అరన్ బద్ది, కూట్లె ఆసి, స్వర్గ్నగ జివతె సాన్వల్ చొకోట్ మందంత. అహ్నె

† పార్తన తెన్: తొలెతంగ్ కమోతంగ్ గ్రీకు గ్రుత్కెనగ, 'ఉప్పస్సెన్' ఇంజెర్ గిర్ మందంత.

నీవ ఉంది కాల్ నిమె పాప్ కియె కారన్ ఆయరై, అద్ కాట్టన్ నట్స్సి వాడి సీమ్. బారితెకె రండ్ కాల్కెనె పాతడ్డగ అరన్ బద్ది, లెండ్లల్ ఆసి, స్వర్గ్నగ జీవతె సాన్వల్ నీకున్ చొకొట్ మందంత. [†] 47 అహ్నా నిమె పాప్ కియె కారన్ నీవ ఉంది కడ్ ఆయరై, అద్ కడ్డన్ తెండ్సి వాడి సీమ్. బారితెకె రండ్ కడ్కెనె పాతడ్డగ అరన్ బద్ది, వొటి కడ్డె బగవంతన రాజ్జగ సాన్వల్ చొకొట్ మందంత. 48 అద్ పాతడ్డగ, 'వూర పుడి బస్సెన్ సాయె అని అగ మన్వల్ తడ్డి గిర్ బస్సెన్ పిరో" †† ఇంజెర్ వెప్టోర్.

49 అని ఉండె, "బలిదాన్ సీత హర్ అర్పనతున్ బహన్సె సావొడె సుదుడ్ కీంతెర్, అహ్నా వూర్ వొరో గిర్ తడ్డితె సుదుడ్ ఆయ లాగర్. †50 సావొర్ సవద్ మనల్ వేరి చొకొట్ కామి సీంత. బతి తాన సవద్ సాడితెకె, అదెన్ మల్ని బహన్ తర పరంతి? అదెన్ సాటి, మిరబ్ గిర్ సావొడున్ దాత్ చొకొట్టు గున్తె సప్టిర్ సంగ సాంతితె మీరె మాసి మందన" ఇంజెర్ వెప్టోర్.

పార్కుతున్ బారెతె
(మత్తయి 19:1-12)

10 యేసు కపెర్నహోమ్నల్ పెసిత్తోర్ అని యొర్దన్ లవిడున్ వీడ్చి యూదయ యేరియతగ సాత్తోర్. అస్సె పర్త గుబ్బగ్ గుబ్బగ్ వాసి, యేసున్ సిర్కుట్ మీరె మాతెర్. తె తనకున్ ఆదతే మత్త త్తీర్ వూర్కున్ బోద వెప్టోర్. 2 అస్సె కహితుర్ పరిసయుల్కె యేసునగ వాతెర్. అని వోన్ తప్పగ అట్టి కియన ఇంజి, "వొరో మాయ్నల్ తన్వ బాయ్కెన్ పార్కుత్ సియ్యల్ నాయమ్ ఆంద్ కి ఆయె?" ఇంజెర్ పూసి కీత్తోర్. 3-4 తె యేసు, "పార్కుతున్ బారెతె, కానున్తగ మీ తొత్తుర్కున్ మోసె పరవక్తల్ బద్ హకుమ సీత్తోర్?" ఇంజెర్ పూసి కీత్తోర్. అస్సె వూర్, "మాడ్చె పార్కుత్ సియ్యడ కారన్తన్ ఉంది చిటితగ లిహి కీసి, బాయ్కెనగ సీసి రోతల్ సారి కియ వచొ" ఇంజి లిహి కీత్తోర్" ఇంజెర్ జవబ్ సీతెర్. 5 ఇద్ కేంచి యేసు, "మీవంగ్ దిల్కెన మూజొర్-పాన్తన్ పియ్యెనె, వోర్ పరవక్తల్ అద్ ఆగె లిహి కీత్తోర్. 6 బారితెకె, బగవంతల్ కలి గడి కీత పెజె, మాయ్నల్ అని వెయ్లెన్ ఆడ్-మాడ్చె ఆసి మన్తె, నిప్తి కీత్తోర్. 7 అదెన్ సాటినె మాయ్నల్, తన్వర్ అవల్-బాబొనల్ వేగొర ఆసి, తన్వ బాయ్కెన్ సంగ జోడ్ ఆసి, పిసంతోర్. 8 వూర్ ఇవిర్ అలగ్ అలగ్ ఆయె బతి ఉంది మేందోల్ ఆసి, మందంతెర్. 9 అహన్ బగవంతల్ జోడి కీతుర్కున్ బోరె మాయ్నల్ పాకి కియ్య" ఇంజెర్ పరిసయుల్కున్ వెప్టోర్.

10 ఇదెన్ బారెతె సిస్యలిర్ యేసు రోన్ వాత పెజె ఉండె ఉంది జోక పూసి కీతెర్. 11 తె, "తన్వ బాయ్కెన్ పార్కుత్ సీసి దుస్రాతున్ తుంగ్వల్ మాయ్నల్ తాన్ సంగ వీర్ కియ్యల్ ఆంతోర్. 12 అహ్నా తన్వొర్ మాడ్చెన్ పార్కుత్ సీసి దుస్రాన్ తుంగ్వల్ వెయ్లె, వోన్ సంగ వీర్ కియ్యల్ ఆంత" ఇంజెర్ యేసు వెప్టోర్.

యేసు చుడుర్ మరి-మియడున్ ఆసిర్వాద్ సియ్యల్
(మత్తయి 19:13-15; లూక 18:15-17)

13 ఉంది దియ కహితుర్ లోకుర్, తమ్మర్ మరి-మియడున్ పొరో యేసు తన్వంగ్ కెయ్కె ఇర్చి ఆసిర్వాద్ సియన ఇంజెర్ పియ్యి వాతెర్. బతి సిస్యలిర్ వూర్కున్ దమ్మి సీతెర్. 14 అద్ సూడ్చి యేసు సిస్యలిర్ సంగ సొంగ్చె, "వూర్ మరి-మియడున్ నహ్న వాయ సీమ్మె, వూర్కున్ ఆపుసియ్యట్. వూర్ దాత్తురయె బగవంతన రాజ్ ఆంద్" ఇంజెర్ వెప్టోర్. 15 "ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. బూరై మరి-మియడున్ దాత్ తమ్మంగ్ దిల్కెనగ బగవంతల్ రాజ్ తాకున్తె, వొపురయె, వూర్ బస్సెన్ అద్ రాజ్జగ నేంగ పరుర్" ఇంజెర్ వెప్టోర్. 16 వూర్ మరి-

మియడున్ తన్వ కోరతె యేచెర్, హర్ వొరోన్ పొరో కెయ్కె ఇర్చి ఆసిర్వాద్ సీత్తోర్.

దనెవంతన నమున
(మత్తయి 19:16-30; లూక 18:18-30)

17 యేసు అగటల్ పెసిసి సరియె సాంజెర్ మనెకె, వొరోర్ మాయ్నల్ విచెర్ వాసి, యేసున్ మునె ముర్-టొంగ్గం కొట్టి మన్తె, "చొకొట్టొర్ గురుజి! నాకున్ బస్సెట్ మన్వల్ జీవ పుటన ఇత్తెకె, నన బతల్ కియన?" ఇంజెర్ పూసి కీత్తోర్. 18 తె యేసు, "నాకున్ బారి 'చొకొట్టొర్ గురుజి' ఇంతి? బగవంతన్ తప్పసీసి, దుస్రాం బోరె చొకొట్టొర్ ఆయెర్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 19 "బోనయె జీవ యేత్వ, పీర్ కియ్య, బతయె కల్వ, లబడ్ గవ వెవ్వా, ఉండె వొరోన్ పసి కియ్య అని అవల్-బాబొన్ మాన్ సియన ఇన్వలిక్ బగవంతనంగ్ ఆగెగ్ టావయె కి." ఇంజెర్ యేసు వెప్టోర్. 20 తె వోర్ మాయ్నల్ ఇద్ కేంచి, "గురుజి! నన చుడు-గాదలె ఇవ్ సమ్మె ఆగెగ్ పియ్యి మాన్-మర్వదతె తాక్సెర్ మంతోన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 21 తె వోర్ మాయ్నల్ సంగ యేసు పెర్తె, "నిమె ఉండె ఉంది కామ్ కీమ్. బతల్ ఇత్తెకె, నిహ్న మన్వల్ జాయ్త్ సమ్మె వొమ్మి, అవ్ కొతంగ్ గరిబున్ తూసి సీమ్. అస్సె నీ సాటి స్వర్గ్నగ దన్ మందంత. అద్ ఆత పెజె, నావ చర్చ పియ్యి తాక" ఇంజెర్ యేసు వెప్టోర్. 22 అద్ కేంచి వోర్ డగుర్ దనెవంతల్ ఆత కాడ్చి, నారజ్ ఆసి అగటల్ సాత్తోర్.

23 తె యేసు సిర్కుట్ సూడ్చి సిస్యలిర్ సంగ, "దనెవంతల్ బగవంతన రాజ్జగ నేంగ్వల్ వెలె కటిన్" ఇంజెర్ వెప్టోర్. 24-25 ఇద్ కేంచి సిస్యలిర్ నిమ్మె ఆతెర్. "సిస్యలిర్నిట్! దన్తన్ పొరో బరోస ఇర్వలిర్ బగవంతన రాజ్జగ నేంగ్వల్ వెలె కటిన్. ఉంది హూటడ్, కొట్టల్ సుయ్ గదితల్, కడ్చి సాందన ఇత్తెకె వెలె కప్పమ్. అహ్నా వొరోర్ దనెవంతల్ బగవంతన రాజ్జగ నేంగన ఇత్తెకె, ఉండె ఇచుర్ వెలె కప్పమ్" ఇంజెర్ యేసు వెప్టోర్. 26 ఇద్ కేంచి సిస్యలిర్ వెలె నిమ్మె ఆసి "అహన్ బెహతె, బోర్ బచె మాసి స్వర్గ్నగ నేంగ పరనుర్?" ఇంజెర్ తమ్వ తమ వడ్కెతెర్. 27 తె యేసు వూర్ బాజాన్ సూడ్చి, "నరిమన్కున కెయ్కె ఈతల్ కామ్ ఆయ పరో బతి, సిరిప్ బగవంతలె ఈతల్ కామ్ కియ పరంతోర్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

28 తె పేతురు, "నీవ చర్చ పియ్యి తాక్చె, మమ్మెట్ సమ్మె సుటి కీసి వాత్తోమ్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 29-30 తె యేసు, "నన వెహ్యల్ ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. నా సాటి అని చొకొట్టు కబుడున్ సాటి, తన్వ రోన్ రచతున్, తముర్ తాదన్, సేలడ్-తకకున్, అవల్-బాబొన్, మరి-మియడున్ అని బొమిన్ సుటి కీత్తోర్ వోన్, ఇంకె ఇద్ వకత్తెన నూర్ పాల్కె అదిక్ రోన్-రచత, తముర్-తాదలిర్, సేలడ్-తకక్కు, అవల్-బాబొన్, మరి-మియడ అని బొమిన పండి పుటంత. ఇవెన్ బరోబర్ వూర్ దుక్కుంగ్ బోగె మాయ లాగర్. అస్సెన్ స్వర్గ్నగ వూర్కున్ బస్సెట్ గిర్ పిస్వల్ జీవ పుటంత. 31 అహ్నా డగుర్-పాన్తె మునె మంతోమ్ ఇన్వలిర్ కహితుర్ ఆక్రి ఆసి దాంతెర్. చుడుర్-పాన్తె పెజె మంతోమ్ ఇన్వలిర్ కహితుర్ మునె ఆసి దాంతెర్" ఇంజెర్ గిర్ బోద వెప్టోర్.

యేసు తన్వ మరన్త గొస్తిత్ ఉండె ఉంది జోక వెహ్యల్
(మత్తయి 20:17-19; లూక 18:31-34)

32 యేసు అని వోన్ సంగ మన్వలిర్ సప్టిర్, యెరుసలెమ్ సాంజెర్ మత్తెర్. యేసు సప్టిర్కున్ తెర్ మునె, తాక్సెర్ మత్తోర్. వోసుర్ సిస్యలిర్ దుక్కుతె అని వోన్ చర్చ పియ్యలిర్ పెజెయె వెరెగ్ వెరెగ్ తాక్సెర్ మత్తెర్. అద్ వకత్తె తన్వర్ బార జన్కె సిస్యలిర్కున్ బర్ల కేయ్య, తనకున్ మునె జర్గవడున్ బారెతె ఇహన్ వెప్టోర్. 33 "మరట్ యెరుసలెమ్ పొరో వర్చి సాంజెర్ మంతట్. తె అగ స్వర్గ్నొర్ మాయ్నల్ దోక సీంతెర్. డగుక్ కటొడలిర్కున్ అని సాస్తిరిర్కున్ వోన్ హల్లి కింతెర్. వూర్ సప్టిర్ వోన్ మరన్త సిక్కు వాట్టి, యూదుల్కె ఆయూర్ వూర్కున్ వోన్ హల్లి కింతెర్. 34 తె వూర్ స్వర్గ్నొర్ మాయ్నల్ చేడి కింతెర్. వోన్ పొరో ఉన్కంతెర్. చాట్కెనె పాంతెర్ అని ఆక్రిత్

† తొత్తంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంత్సెనగ 44వ అని 46వ వచన్కె ఇహన్ లిహి కీసి మంతంగ్. వూర పుడి బస్సెన్ సాయె అని అగ మన్వల్ తడ్డి గిర్ బస్సెన్ పిరో.
†† 9:48 యెనయ 66:24 † తడ్డితె సుదుడ్ ఆయ లాగర్: ఇత్తెకె చొకొట్టు గున్ వాయ్లె కన్టల్కె బోగె మాయ లాగర్.

వోన్ జకంతర్. బతి వోర్ మల్ని మూండ్ రోజ్కెనె నేండంతోర్" ఇంజెర్ వెహ్టార్.

యాకోబ్ అని యోహాన్స్ వినంతి
(మత్తయి 20:20-28)

35 అహ్మె సాంజెర్ మనెకె, జెబెదయినుర్ మర్క్ యాకోబ్ అని యోహాన్, యేసునగ వాసి, "గురుజి! మమెుట్ పూసి కియ్యడున్, మా సాటి కీమ్ ఇంజెర్ కోర్సెర్ మంతోమ్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. 36 తె యేసు, "నన మీ సాటి బతల్ కియన ఇంతిట్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 37 "నిమె మయ్యుతె రాజ్ తాకున్నెకె, మా ఇవిర్కున్ డగుర్-పాన్ సియ్యె, నీవ డెమ బర్గ వొరోన్ అని తిన బర్గ వొరోన్ ఉద సీమ్" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్.

38 బతి యేసు, "మిరట్ బతల్ పూసి కింతిటో అద్ మీకునె టావ సెలె" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. "నన దుక్కుంగ్ బోగె మాతపినయ్ మిరట్ బోగె మాయ పర్కట్ కి? నన జీవ సీతపినయ్ మిరట్ సియ పర్కట్ కి?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 39 తె, "హో, సియ పరంతోమ్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. తె యేసు "నన దుక్కుంగ్ బోగె మాతపినయ్ మిరట్ బోగె మాయ పర్కట్ మందర్ అని నన జీవ సీతపినయ్ మిరట్ సియ పర్కట్ మందర్.

40 బతి నావ డెమ బర్గ అని తిన బర్గ ఉదన్ సాటి, నేమి కియ్యల్ అదికార్ నా కెయ్యె సెలె. ఇవ్ జాగంగ్ బోన్ సాటి బగవంతల్ ఇర్టొయె, సిరివ్ వూర ఉదంతెర్" ఇంజెర్ వెహ్టార్.

41 ఇద్ గొస్తితున్ కేంజె పెజె, మెయ్యుర్ దహ జన్క్ సిస్యలిర్ యాకోబ్ అని యోహాన్స్ పొరో వెలె సొంగున్ వాతెర్. 42 యేసు వూర్ సిస్యలిర్కున్ కేయ్యె, "ఇద్ దునియత పర్గ వొరోన్ పొరో అదికార్ తాకున్లె సూడంతెర్. అని ముకె అదికారిర్ తమ్మ బూడ్పుర్ పొరో అదికార్ తోహంతెర్ ఇన్వల్ మీకున్ టావయ్. 43 బతి మిరట్ అహాన్ తాక్కు. మీ సమ్మిర్గటల్ బోర్డె డగుర్-పాన్ కోర్సెర్ మంతోరో, వోర్ సేవ్న్ దాత్ సమ్మిర్ మదత్ కియ లాగర్. 44 అని మిహ్లాట్ ముకె మాయ్యుల్ ఆక ఇన్వల్, మీ సమ్మిరోర్ దాసి-మాయ్యుల్ ఆయ లాగర్.

45 బారితెకె, స్వర్గ్నోర్ మాయ్యుల్ గిర్ తన్వ సేవ కియ్యున్లె వాయ్యుకి. బతి తనయ్ దుస్రుర్ సేవ కియ్యె వాతొర్. అచొరె ఆయ్యు స్వర్గ్ కీతంగ్ పాప్పున్ కండి కియ్యె, సమ్మిర్ బద్ది తన్వ జీవత అర్చన సియ్యె వాతొర్" ఇంజెర్ వెహ్టార్.

బర్తిమయిన్ నదుర్ వాయ్యల్
(మత్తయి 20:29-34; లూక 18:35-43)

46 అద్ ఆత పెజె, యేసు అని వోసుర్ సిస్యలిర్, యెరికొ ఇన్వల్ చహర్తె సాత్తెర్. అని అగటల్ పెనినెకె, వెలెటిర్ మాంది వూర్ బరోబర్ పెసితెర్. తిమయినోర్ మరి బర్తిమయి ఇన్వల్ గుడ్డి బిచెగాండల్ సర్దున్ బర్గ ఉచ్చి మత్తొర్. 47 నజెర్తొర్ యేసు వాసిర్ మంతోర్ ఇంజెర్ వోర్ కరి కీసి, "యేసు, దావిద్దు కాన్దాన్వొని! నా పొరో దయ తోహా!" ఇంజెర్ జోర్తె కిలివల్ సురు కీతొర్. 48 అద్ కేంచి వెలెటిర్ "దబ్ మన్!" ఇంజెర్ వోన్ దమ్మి సీతెర్. తెర్ బతి వోర్, "దావిద్దు కాన్దాన్వొని! నా పొరో దయ తోహా!" ఇంజెర్ ఉండె ఇచుర్ జోర్తె కిలివల్ సురు కీతొర్. 49 అస్కె యేసు ఆగ్ని, "వోర్ మాయ్యున్ కేయట్" ఇంజెర్ వెహ్టార్. తె వూర్, "యేసు నీకున్ కేయ్యెర్ మంతోర్. దర్కమ్ కీసి కుసితె సాన్!" ఇంజెర్ వోన్ వెహ్టార్. 50 తె వోర్ గుడ్డి వాలె తన ముచ్చి మత్తె అద్ సాల్వ తెరిసి చంగ్నే తేచ్చి యేసునగ వాతొర్.

51 వోర్ గుడ్డి మాయ్యుల్ తన్వ వాత పెజె యేసు, "నీ సాటి నన బతల్ కియన ఇంతి?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె "గురుజి † నాకున్ నదుర్ పహ్లా" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. 52 తె యేసు, "ఇగెటల్ సాన్. నీవ బరోసయె నీకున్ చొకొట్ కీత్" ఇంజెర్ వెహ్టార్. అస్కెన్ వోనంగ్ కడ్కున్ నదుర్ వాత అని వోర్ గిర్ యేసున్ పెజెయ్ సాత్తొర్.

† గురుజి: సెలెతె రబి.

యేసు యెరుసలెమ్ సొన్వల్
(మత్తయి 21:1-11; లూక 19:28-40; యోహాన్ 12:12-19)

11 అహాన్ యెరుసలెమ్ సొంజెర్ మనెకె, అద్ నగుడల్ జరసి లక్ మన్వల్ ఒలివ మరక్కు గుటల్ పొరోడంగ్ నమ్కా బెత్తుగె అని బెతనియతున్ కరుమ్ యెవ్తెర్. అస్కె యేసు తన్వల్ సిస్యలిర్గటల్ ఇవిర్కున్ మునె సారి కీసిర్, 2 "ఇచుల! అద్ దిస్వల్ నాటె నేంగ్కెన్ ఉంది రోత రచత్ మునె చుడుసి గాది దొహ్ని మన్వల్ మీకున్ దినంత. తాన్ పొరో ఇంకె వేరి బోరె ఉద్దుకి. అదెన్ సుటి కీసి తరట్.

3 "అహాన్ సుటి కీనెకె, 'అద్ చుడుర్ గాదితున్ బారి సుటి కీసి వోతిట్?' ఇంజెర్ బోరె పూసి కీనుర్, 'ఇద్ గాది పర్కున్ జారత్ మంత. కామ్ ఆత పెజె మల్ని యెంటనె సారి కింతోర్" ఇంజె వెహ్టార్.

45 యేసు వెహ్టె సిస్యలిర్ అద్ నాటె సాత్తెర్. అగ ఉంది గలిత రోతున్ మునె, చుడుర్ గాది దొహ్ని మత్తె. అద్ చుడుర్ గాదితున్ సుటి కీనెకె, కహితుర్ మాయ్యులిర్ అద్ సూడ్డి, "అద్ చుడుర్ గాదితున్ బారి సుటి కింతిట్?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 6 తె సిస్యలిర్, "ఇద్ గాది యేసున్ జారత్ మంత" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. తె అద్ కేంచి, వూర్ మాయ్యులిర్, "వోమ్మ మంజె" ఇంజెర్ వొహ్తెర్. 7 వూర్ ఇవిర్ సిస్యలిర్, అద్ చుడుర్ గాదితున్ యేసునగ తచి, తాన్ పొరో తమ్మంగ్ సాల్వంగ్ వాత్తెర్. అవెన్ పొరో యేసు ఉత్తొర్. 8 సరియ్ మన్వలిర్ వెలెటిర్ పర్గ, యేసున్ రాజన్ దాత్ మాని కీసి, వోర్ వాయ్యుల్ సరితగ తమ్మంగ్ సాల్వంగ్ తార్తెర్. కహితుర్ వహుకున్ బర్గ మన్వలిక్ సీంది మరక్కుంగ్ కాందంగ్ తచి అద్ సరియ్ తార్తెర్. 9-10 అని వూర్ పర్గ, యేసున్ మునెత్కె అని పెజెట్కె తాక్సెర్,

"బగవంతనె డగుర్-పాన్ వాయి! జెయ్ జెయ్ కార్! †† పర్కున అదికార్తె ‡ వాయ్యున్ బగవంతల్ ఆసిర్వాద్ సియిర్!

తొత్తొర్ మా రాజల్ దావిదున్ దాత్ రాజ్ తాకున్వల్ రాజల్ వాతొర్. స్వర్గ్నగ మన్వల్ బగవంతనె డగుర్-పాన్ వాయి!" †† ఇంజెర్ కిలిసిర్ మత్తెర్. 11 అహాన్ యేసు యెరుసలెమ్ నేంగ్ పెజె, అగ మన్వల్ మందిర్గ సాత్తొర్ అని తాన్ సిర్కుట్ మన్వల్ సమ్మెతున్ దిహ్నా తెరిసి సూడ్డొర్. అద్ వకత్తె పొక్ట్ సొంజెర్ మత్తె కాడ్డి, తన్వల్ బార జన్క్ సిస్యలిర్కున్ పియ్యి బెతనియతగ సొంజె అద్ రాతున్ ఆరమ్ యెత్తొర్.

సాద్దుకి అద్ అంజారి మర
(మత్తయి 21:18-19)

12 దుస్తా నేటి బెతనియతల్ వానెకె యేసున్ కర్వన్త. 13 వూర్ సర్దున్ జరసి లక్ ఆకింగ్ మన్వల్ ఉంది అంజారి మర దిస్. తె వోర్ అద్ అంజారి మరతగ సొంజె, పండింగ్ మమ్కాత్తొర్. తె వోన్ ఆకింగ్ తపుసి, బతంగె పుట్టుకి. † బారితెకె అద్ సాద్వల్ కాల్మ్ ఆయె. 14 తె యేసు, "నీవంగ్ పండింగ్ ఇంగెడల్ బస్కెట్కె బోరె తిన్వెకె దానిర్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. అద్ గొస్తితున్ సిస్యలిర్ కేంజెర్.

యేసు మందిర్తున్ సుదుడ్-పాన్ కియ్యల్
(మత్తయి 21:12-17; లూక 19:45-48; యోహాన్ 2:13-22)

15 యేసు యెరుసలెమ్ యెవ్ పెజె, మందిర్ ఆవ్రతగ సొంజె, అగ బేపరి కియ్యలిర్ సమ్మిర్కున్ బహి పెసుస్తొర్. కొతంగ్ బద్ది కియ్యలిరంగ్ టేబల్కున్ అని పారెవంగ్ వొమ్మలిరంగ్ కుతుల్కున్ ఉల్లి కీసి వాడ్డొర్.

16 అద్ తీర్తె మందిర్ ఆవ్రతగ జర్వల్ బేపరితున్ బంద్ కీసి వాట్టొర్.

17 అస్కె యేసు వూర్ సమ్మిర్కున్, "నావ మందిర్ దునియతంగ్ సమ్మె జాతినుర్ పార్తన కియ్యల్ జాగ ఆంద్" ఇంజెర్ దర్క-గ్రంతనగ లిహి కీసి మంత. బతి మిరట్ తేన్ కలిర్ మక్కుల్ బుయిరిత్ దాత్ తయర్

†† జెయ్ జెయ్ కార్: గ్రీకు బాసతగ హొసన్ ఇంజెర్ మంత. ఇదెన్ అర్కమ్, "ఇంకె బచి కీమ్!" † అదికార్తె: సెలెతె పొరోడె ఇంజెర్ మందంత. †† 11:9-10 కీర్తన్వన 118:25-26; 148:1 †† ఆకింగ్ మత్తెకె పండింగ్ గిర్ మందంతంగ్.

కీతిట్" ఇంజెర్ బోద కీతొర్. ¹⁸ ఇద్ కేంచి, మందిర్లర్ డగుక్ కటొడలిర్ అని సాస్తిరిర్ యేసున్ బహన్ జకన ఇన్వల్ పిల్న్ వాట్యల్ మొదొల్ కీతెర్. బతి వోన్ పియ్యె వెరితెర్. బారితెకె పర్ల వోర్ వెహ్యల్ బోద కేంచి గుల్ ఆతెర్. ¹⁹ నుల్పె ఆత అస్సి యేసు అని సిస్యలిర్ అగటల్ పెసితెర్.

వచ్చి సొత్త అంజారి మర
(మత్తయి 21:20-22)

²⁰ దుస్రా నేటి సక్రెన్ మల్ని అద్ సరియ్ వానెకె, అద్ అంజారి మరతున్ సూడెకె, సీర్స్సెలై ఆకింగ్ వేరి, పూరో కిడ్డ-మొడ్డ వచ్చి మత్త. ²¹ యేసు సీత సాపెన పేతుర్సున్ హేతు వాసి, "గురుజి అచుల నూడ! నిమె సాపెన సీత అద్ అంజారి మర వత్త" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ²²⁻²³ తె యేసు, "అనమిన ఆయ్యుక్నెన్ బగవంతన్ పారొ బరోస ఇరట్. అద్ బరోసతె మీవ దిల్లగ కోర్ల తీర్ జర్గంత. మిరట్ ఉంది గుటతున్ సంగ, 'నిమె సాంజి సమ్మరతగ అర' ఇంజెర్ ఇత్తెకె గిర్, అద్ అరంత. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ వెహ్యోర్. ²⁴ "అదెన్ సాటి మిరట్ పార్తన కీనెకె, బతంగ్ తల్కంటిటో, అవెన్ బగవంతల్ మీకున్ సీంతోర్ ఇంజెర్ బరోస కీట్ట. అస్సి మీకున్ అవ్ పుటంతంగ్. ²⁵ అదె ఆయ్యు మిరట్ పార్తన కియన్ మునె, బోర్ మీకున్ బయ్యున్ ఆసి మత్తెకె, మిరట్ మునె వోన్ మాపి కియన. అస్సి మీవంగ్ తవ్ కామ్మున్ గిర్ స్వర్గ్నోర్ బాబో † మాపి కీంతోర్" ఇంజెర్ వెహ్యోర్. ²⁶ †† ఉంది మోక దుస్సురంగ్ తవ్ కామ్మున్ మాపి కియెకె దాకిట్టె, స్వర్గ్నోర్ బాబో గిర్ మీవంగ్ పామ్మున్ మాపి కియెర్.]

యేసున అదికార్డున్ బారెతె పూసి కియ్యల్
(మత్తయి 21:23-27; లూక 20:1-8)

²⁷ యేసు తన్వర్ సిస్యలిర్ యెరుసలెమ్ తిరిసి వాసి, అద్ మందిర్ల ఆవ్రతగ సాంజెర్ మనెకె, సాస్తిరిర్, డగుక్ కటొడలిర్ అని పెదొల్క్ వాసి, ²⁸ యేసున్, "నిమె బద్ అదికార్డె ఇద్ కామ్మ్య కీసిర్ మంతి? ఇద్ అదికార్ నీకున్ బోర్ సీతొర్?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ²⁹ తె యేసు, "నన మీకున్ ఉంది నవల్ పూసి కీంతొన్. అదెన్ జవబ్ సీతెకె, బోన అదికార్డె ఇద్ కామ్మ్య కీంతొనో, మీకున్ వెహంతొన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ³⁰ అని, "యోహన్సున్ బాప్టిస్మ సియ్యల్ అదికార్, బగవంతనల్ వాత కి సెలెకె మాయ్యునల్ వాత? వెహట్" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. ³¹⁻³² తె వూర్, "మరట్, 'బగవంతనల్' ఇంద్యుట్తె, 'యోహన్సుగ బారి బరోస ఇర్లకి?' ఇంజెర్ పూసి కీసుర్. బతి మోక, 'మాయ్యునల్' ఇంద్యుట్తె, మాకున్ సమ్మిర్ బండనె పానిర్. బారితెకె యోహన్ పర్వత్ల ఇంజెర్ సమ్మిర్ వొప్టెర్" ఇంజెర్ వెరిసి తవ్యు తమ కున కున చర్ప కీతెర్. ³³ అని, "అద్ మాకున్ టావ సెలె" ఇంజెర్ జవబ్ సీతెర్. తె యేసు, "నన గిర్ బద్ అదికార్డె ఇవ్ కీసిర్ మంతొనో, మీకున్ వెహాన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

బటెయ్-దార్కన నమున
(మత్తయి 21:33-46; లూక 20:9-19)

12 ఉండె యేసు వూర్ సాస్తిరిర్కున్, డగుక్ కటొడలిర్కున్ అని పెదొల్కున్ నమునన రూప్పె బోద వెహ్యల్ మొదొల్ కీతొర్. "వారొ మాయ్యుల్ తన్వ వాడితగ ఆంగుర్క్ ఉర్నొర్. అద్ వాడిత్ సిర్కుట్ గోడ దొహ్యున్తొర్. ఆంగుర్ రస తెండ్లె బండతున్ నాయ్యున్తొర్. అని జాగ్లి కియ్యె, ఉంది డంగల్ మండ గిర్ వాటుస్తొర్. "సమ్మె ఆత పెజె, అద్ వాడితున్ బటెయ్-దార్కనగ సీసి, యాత్త కీసిర్ దుస్రా దేస్సు సొత్తోర్. ² అద్ ఆంగుర్కున పంట కొయ్యల్ కాలమ్మె తన్వ ఈసతున్ తర్లె, వారొ సేవ్కున్ బటెయ్-దార్కనగ రొహ్యోర్. ³ బతి వూర్ మాల్యువోర్ సేవ్కున్ పియ్యి పాతెర్ అని రికమ్ కెయ్యెనె సారి కీతెర్. ⁴ అహన్ ఆత పెజె, వోర్ మాల్యుల్ ఉండె వారొ సేవ్కున్ బటెయ్-దార్కనగ రొహ్యోర్. తె వోన్ వూర్ తలదగ పాసి హిజత్ తెండ్లి

† స్వర్గ్నగ మన్వల్ మా సమ్మిరో బాబో బగవంతల్ ఆందుర్. †† తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంథ్య్నగ ఇద్ వచన్ సెలె.

సారి కీతెర్. ⁵ అహన్ ఆత పెజె, వోర్ మాల్యుల్, ఉండె వారొ సేవ్కున్ రొహ్యోర్. వోర్ సేవ్కున్ వూర్ పాసి జక్రెర్. అహన్ సారి కీతుర్లటల్ కహేతుర్కున్ జమ్మెత్ అని ఉండె కహేతుర్కున్ జమ్మెత్. ⁶ మాల్యునగ సేవ్కులిర్ బోర్ సెల్వక్ ఆతెర్. తె ఆక్రీత్ తన్వోర్ లాడ్వోర్ మరి వారొ మెయ్యు మత్తోర్. ఇంకె వేరి సమ్మిర్కున్ జమ్మెర్, జక్రెర్ బతి, 'నావోర్ మరిన్ తెర్, వూర్ చొకోట్ మాసి కీసిర్' ఇంజెర్ సోంచ్ కీసి, వూర్ల సారి కీతొర్. ⁷ బతి వూర్ బటెయ్-దారలిర్, 'ఇచుల! వేర్ ఇద్ జాయ్యతున్ ఈసదారల్ ఆందుర్. వేన్ జక్సి, వేన్ జాయ్యతున్ ఇస్క పాకట్ ఇంజెర్ తవ్యు తమ ఇత్తెర్. ⁸ అని వోన్ పియ్యి, జీవ యేత్తెర్ అని వోన్ కూర్కున్ ఆంగుర్కున వాడిత్ బహి వాడి సీతెర్. ⁹ అద్ ఆత పెజె వోర్ ఆంగుర్కున వాడితొర్ మాల్యుల్, వూర్ బటెయ్-దార్కున్ బతల్ కీంతొర్ ఇంతిట్?" ఇంజెర్ యేసు పూసి కీతొర్. అని తనయ్, "వోర్ తవ్యక్ వూర్కున్ జకంతొర్ అని అద్ వాడితున్ దుస్సురకున్ బటెయ్యె సీంతొర్" ఇంజెర్ వెహ్యోర్.

¹⁰⁻¹¹ "రోన్ దొహ్యలిర్ ఇద్ బండతున్ కామి సియ్యె ఇంజి, వాడి సీత ఇద్ బండ మొస్సుర్ బండ ఆసి నిల్లె.

ఇద్ మయ్యత కార్యతున్ బగవంతలె కీతొర్. ఇదెన్ మరట్ కడ్కెనె నూడ్టట్! † ఇన్వల్ గొస్సి దర్ల-గ్రంత్కుగ మిరట్ వాచి కియ్యకి కి బతల్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. ¹² వూర్ సాస్తిరిర్, కటొడలిర్, పెదొల్క్, "యేసు మా బారెతెన్ ఇద్ నమున వెహ్యోర్" ఇంజి కరి కీతెర్. అని అదె గట్టుతె వోన్ పియ్యె సూడ్వోర్ మత్తెర్. బతి మాందితున్ సూడ్వి వెరితెర్ అని వోన్ సుటి కీసి సొత్తెర్.

మహ రాజన్ టెక్కు దొహ్యల్
(మత్తయి 22:15-22; లూక 20:20-26)

¹³ అద్ ఆత పెజె, 'యేసు వడ్కెనెకె వోన్ తవ్యుగ సాప్టి కీకట్' ఇంజి హేరోద్దు బాజ్సుర్కున్ అని పరిసయుల్కున్ వోన్ సారి కీతెర్. ¹⁴⁻¹⁵ తె వూర్ యేసునగ వాసి, "గురుజి! నిమె వడ్కెవల్ అని బోద కియ్యల్ సతెమ్ ఆంద్. బోనయ్ బేద్-బావ్ సూడ్వని ఆయ్యు. బగవంతన సతె మారగ్ బాత అహన్ వెహ్యుని ఆంది ఇన్వల్, మాకున్ టావయె. బతి ఇంకె మమెట్, సీజర్ మహ రాజన రోమ్ సర్కార్తున్ టెక్కు దొహ్యల్ నాయమ్ ఆంద్ ఇంతి కి ఆయ్యె ఇంతి?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్.

యేసు వూర మంద కపెటల్ గున్తున్ కరి కీసి, "'తవ్యుగ సాప్టి కీకామ్' ఇంజి బారి ఇంతిట్? నహ్ కూరత ఉంది బిల పియ్యి వరట్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ¹⁶ తె వూర్ కూరత ఉంది బిల పియ్యి వాతెర్. తె యేసు, "తేన్ బోన పారొల్ అని బోన మొకొటత మోర్ మంత?" ఇంజెర్ వూర్కున్ పూసి కీతొర్. తె వూర్ "సీజర్ మహ రాజన" ఇంజెర్ వెహ్యోర్. ¹⁷ అస్సి యేసు, "సీజర్ మహ రాజనంగ్ మహ రాజన్ సీప్టు, అని బగవంతనంగ్ బగవంతన్ సీప్టు" ఇంజెర్ వెహ్యోర్. అద్ కేంచి వూర్ బెయ్ గుల్ ఆసి సొడితెర్.

సదుకయుల్క్ యేసున్ సవల్ పూసి కియ్యల్
(మత్తయి 22:23-33; లూక 20:27-40)

¹⁸ సాతుర్ వూర్ నేండుర్ ఇంజెర్ జట్-పట్ లాగ్వలిర్ సదుకయుల్క్ యేసునగ వాసి ఇహిన్ సవల్ పూసి కీతెర్. ¹⁹ "గురుజి! మోసిన కానున్గుగ, 'తాదల్ మరి-మియడ్ ఆయ్యుకె మార్కెకె, వోనోర్ తముర్ అద్ తంగెన్ తుంగ్ని, తన్వోర్ తాదన్ సాటి మరి-మియడ్ ఆయ లాగర్. వూర్ మరి-మియడ్ తాదన సంతాన్ లెకతె వాంతె' ఇంజెర్ లిహి కీతొర్. ²⁰ నమునతున్ యేడ్వోర్ తాదల్-తముర్ మత్తెర్ ఇంట్. వూర్లటల్ మడనోర్ వాలె మర్పొంగ్ ఆతొర్ బతి, మరి-మియడ్ ఆయ్యుకెనెన్ వోర్ మార్టొర్. ²¹ తె వోన్ పెజెటొర్ నట్టి అద్ తంగెన్ తుంగ్టొర్. బతి మరి-మియడ్ ఆయ్యుకెనెన్ వోర్ గిర్ మార్టొర్. అహ్నె వోన్ పెజెటొర్ తముర్ గిర్ తాన్ తుంగ్టొర్. వోర్ గిర్ అహ్నె మరి-

† 12:10-11 కీర్తన్య్న 118:22-23

మియడ్ ఆయ్యక్నెన్ మార్టోర్. ²² అహాన్ వూర్ యేడ్డిర్ తాదల్-తముక్ మరి-మియడ్ ఆయ్యక్నెన్ మార్టోర్. ఆక్రిత్ అద్ వెయ్యె గిర్ మార్ట. ²³ తె వూర్ యేడ్డిర్ సాసి-నేండ్ర పెజె, అద్ వెయ్యె వూర్ యేడ్డిర్ గటల్ బోన బాయ్యు ఆంత?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్.

²⁴ తె యేసు, "మిరట్ ఇన్వల్ బెయ్ డగుర్ తవ్ ఆంద్. బారితెకి మీకున్ దర్మ-గ్రంత్ క్కగ్ లిహి కీసి మన్వలికి ఆయి, బగవంతన సక్తితున్ బారితెన్ ఆయి, టావ సెలె. ²⁵ బహాన్ ఇత్తెకి సాసి-నేండ్ర పెజె వెయ్యె-మాయ్యల్ మర్మింగ్ ఆయుర్. వూర్ సమ్మిర్ గిర్ స్వర్గ్ నుర్ దూతలిర్ దాత్ మందంతెర్. ²⁶ సాతుర్ వూర్ నేండ్రడున్ బారితె, దర్మ-గ్రంత్ నగ పొత్వల్ పొదెలత గట్టుతగ, 'నన అబ్రాహామ్, ఇసక్ అని యాకోబ్ సేవ కియ్యల్ బగవంతన ఆందున్' ఇంజెర్ మోసిన కెయ్యె లిహి కియ్యునీతెర్. అద్ వాచి కియ్యకి కి బతల్? ²⁷ ఇత్తెకి సానలిర్కె ఆయి బతి, జీవతె మన్వలిర్కునె బగవంతల్ ఇంజెర్ కరి కియన. మిరట్ వెలె తవ్ సోచ్ కీసెర్ మంతిట్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

సమ్మినగటల్ డగుర్ హుకుమ్
(మత్తయి 22:34-40; లూక 10:25-28)

²⁸ అదె వకత్తె యేసు వూర్కున్ చోకోట్ జవబ్ సీతొర్ ఇంజె, సాస్తిరిగటల్ వొరొర్ వాసి, "గురుజి! బగవంతల్ సీతంగ్ అవ్ ఆగినల్ బద్ ఆగి ముకి వాలె ఆంద్?" ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్. ²⁹ తె యేసు, "ఇజ్రయేల్ లోకుర్మిట్! ఇద్ నావ గొస్తి కేంజట్. సిరిప్ వొరొర్ మా పర్మి ఆయ్యల్ బగవంతల్ మంతొర్. ³⁰ నీ పర్మి ఆయ్యల్ బగవంతన్ నీవ బర్పూర్ దిలై, బర్పూర్ మన్జె, బర్పూర్ సక్తితె, బర్పూర్ బుది-గియన్జె పెర్మి కియన్' ఇన్వలె సమ్మినల్ ముకి హుకుమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ వెప్తోర్. ³¹ "ఉండె దుస్తా వాలె బద్ ఇత్తెకి, 'నీవ నిమె పెర్మితె సూడ్డపె, నీ ఆజా-బాజాతుర్కున్ పెర్మితె సూడన్' ఇవెన్ తెర్ అదిక్ ముకి వాలెక్ హుకుమ్మె సెలింగ్" ఇంజెర్ వెప్తోర్. ³² వోర్ సాస్తిరి, "గురుజి! బగవంతల్ వొరొర్ తప్పి దుస్తార బోరె సెలూర్ ఇంజెర్ కరల్ వెప్తి. ³³ బగవంతన్ మావ బర్పూర్ దిలై, బర్పూర్ మన్జె, బర్పూర్ సక్తితె, బర్పూర్ బుది-గియన్జె పెర్మి కియన్ అని మావ మరట్ పెర్మితె సూడ్డపె, మా ఆజా-బాజాతుర్కున్ పెర్మితె సూడన్ ఇన్వల్ హుకుమ్ సమ్మె తీర్కన్ బోడ్డి అర్పన్ సియ్యల్ అని సేసంగ్ తర్వడున్ తెర్ ముకి ఆంద్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ³⁴ అహాన్ వోర్ గియన్జె జవబ్ సియ్యల్ కేంచి, "నిమె బగవంతన రాజున్ వెలె లక్ సెల్వి" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. అద్ ఆత పెజె యేసున్ ఉండె సవల్క పూసి కియ్యె బోరె దర్మమ్ కియ్యకి.

కిరిస్తు బోనోర్ మరి ఆందుర్?
(మత్తయి 22:41-46; లూక 20:41-44)

³⁵ యేసు మందిర్ల ఆవతగ బోద వెప్సార్ "కిరిస్తున్ దావిద్దు కాన్ దాస్టార్ ఇంజెర్ సాస్తిరి బారి వెప్సార్ మంతెర్?" ఇంజెర్ సవల్ పూసి కీతెర్. ³⁶ "ఇద్ గొస్తితున్ దావిద్ రాజలె పవిత్ర ఆత్మత సక్తితె, 'నావోర్ పర్మిన్ సంగ బగవంతల్, నీ సంగ లడెయ్యె కియ్యలిర్కున్ మెయ్యి నీవంగ్ కాల్కున్ బూడ్ తచి వాట్టుల్ వేరి, నావ తిన బర్గ్ † వాసి ఉద్' ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ³⁷ తె దావిద్ రాజలె వోన్, 'నావోర్ పర్మి' ఇంజెర్ కేయ్యెర్. తె వోర్ కిరిస్తు, దావిద్దు కాన్ దాస్టార్ బహాన్ ఆంతొర్?" ఇంజెర్ వూర్కున్ ఉల్ల పూసి కీతెర్. అద్ మందిర్లగ మన్వలిర్ పర్ల ఉండె ఇచుర్ కెవి సీసి అద్ బోదతున్ కేంజెర్.

సాస్తిరి గుస్తున్ బారితె యేసు వెహ్యల్
(మత్తయి 23:1-36; లూక 20:45-47)

³⁸ యేసు సూచన సీసెర్, "సాస్తిరి బారితె దిహన్జె మంట్! పారొడ్లె బూడ్ వేరి లమ్మా కోట్క్ కెర్ని బాజర్కెనె తిరివల్ అని పర్ల తమకున్ మాని కీసి దండోన్ దోసన ఇంజెర్ కోరంతెర్. బతి మిరట్ వూర్ దాత్

† తిన బర్గ్: ఇత్తెకి డగుర్-పాన్ అని అదికార్ల జాగ్.

మన్మట్. ³⁹ సునగోక్కుగ్ అని జేవున్మగ్ తమ్మ డగుర్-పాన్మన్ తోహాన్ సాటి వూర్ సాస్తిరి ముకి మాయ్యలిర్ ఉద్వలిక్ జాగనగ ఉడ్లె సూడంతెర్. ⁴⁰ రాండె వెయ్యెకున్ పసి కీసి, అవెక్కు దన్-దన్తున్ లూటి కీంతెర్. ఇదెన్ మకుసన్ సాటి పారొ పారొ బక్తి తొప్సార్, మాందితున్ మునె వెలెజెల్ పార్లనంగ్ కీసెర్ మందంతెర్. ఇవ్ ఈతన్ హిందల్ వూర్కున్, బగవంతల్ ఉండె డగుర్ సిక్కు వాటంతొర్" ఇంజెర్ వెప్తోర్.

హుండితగ రాండె వెయ్యె వాడ్డంగ్ రండె కొతంగ్
(లూక 21:1-4)

⁴¹ అద్ ఆత పెజె, యేసు మందిర్ల హుండితగ కరుమ్ ఉచ్చి, మాంది తమ్మంగ్ కొతంగ్ వాట్టుల్ అని వెలెటిర్ దనెవంతలిర్ వెలెక్ వెలెక్ సామ్ వాట్టుల్ గిర్ సూడ్తోర్. ⁴² బతి ఉంది గరిబ్ రాండె వెయ్యె వాసి రండె తమతంగ్ కొతంగ్ వాట్ట. అవెన విలువ బెయ్ కమి మత్త. ⁴³⁻⁴⁴ యేసు తమ్మల్ సిస్యలిర్కున్ కరుమ్ కేయ్యె, "ఇంకె వేరి వూర్ దనెవంతలిర్ తమ్మ వెలె దన్-దన్తున్ అచుసి బాగమ్ తచి వాడ్తోర్. బతి ఇద్ గరిబ్ రాండె వెయ్యెనగ సిరిప్ రండె కొతంగ్ మత్తంగ్. అవెన్ పారొన్ తాన పిసగతి ఆదర్ ఆసి మత్త. తెర్ బతి, అవ్ రండె కొతంగ్ గిర్ హుండితగ వాడ్డ. అదెన్ సాటి, బగవంతన నదుడె, ఇద్ వెయ్యె వాడ్డన విలువ, మెయ్యుర్ సమ్మిర్ వాట్టున్ తెర్ అదిక్ ఆంత. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ వెప్తోర్.

ఆక్రితంగ్ దివొస్కెనె జర్గవలిక్ గట్టుంగ్
(మత్తయి 24:1-44; లూక 21:5-33)

13 యేసు మందిర్ల బహి వానెకి, వూర్ సిస్యలిర్ గటల్ వొరొర్ ఇహిన్ ఇత్తోర్. "గురుజి, అచుల! పెరజతి బండనె బాతంగ్ రొమ్మా దొప్తారొ సూడ!" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

² తె యేసు, "నిమె పెరజతి బండనె దొప్తంగ్ రొమ్మానె సూడ్సర్ మంతి బతలొ, బతి ఇవ్ బండంగ్ ఉందిత్ పారొ ఉంది నిల్వి మన్వక్నె సమ్మి గిర్ ఉల్లె మానుంగ్" ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్. ³ అగటల్ పెసిసి, యేసు తమ్మల్ సిస్యలిర్ పేతురు, యాకోబు, యోహాన్ అని ఆంద్రెయన్ సంగ మీరె మాసి, అద్ మందిర్ల మునె మన్వల్ ఒలివ మరన గుటత్ పారొ సాంజి ఉత్తోర్. ⁴ తె యేసు వొరొర్ మనెకి సిస్యలిర్, "ఇవ్ సమ్మె బస్కె జర్గంతంగ్ మాకున్ వెపా? అని ఇవ్ సమ్మె జర్గన్ మునె మాకున్ బాతల్ నిసని దిసర్?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్.

⁵ తె యేసు, "మీకున్ బోరె పసి కియ్యక్నె సూడట్. ⁶ బారితెకి, నా పారొడె వెలెటిర్ లోకుర్ మిహ్ వాసి, 'ననయ్ కిరిస్తున † ఆందున్' ఇంజెర్ వెలెటిర్కున్ పసి కీంతెర్. ⁷ లడెయ్యున్ బారితె, మీకున్ కేంజె వాయరై, దడ్డి తిన్మట్. ఇవ్ తప్పక్ జర్గయ్ లాగర్. బతి అస్కెనె సమ్మెత మూరె మాయ్యల్ ఆక్రిత గట్టు వాయె. ⁸ ఉంది దేస్పూర్ ఉండె ఉంది దేస్పూర్ సంగ లడెయ్ కీంతెర్. ఉంది రాజూర్ ఉండె ఉంది రాజూర్ సంగ లడెయ్యె కీంతెర్. వెలె జాగనగ బూకంప్ అని కరుంగ్ గిర్ వాంతంగ్. అవ్ సమ్మె బాలెంత ఆయన్ మునె వాయ్యలిక్ నొపిన్ మోడి మందంతంగ్ ఇంజెర్ కరి కియన. ⁹ బతి ఇవ్ సమ్మె జర్గనెకి మిరట్ దిహన్జె మంట్! కహితుర్ మాయ్యలిర్ మీకున్ పెదొల్కున్ మునె అని అదికారిర్ మునె కేయ్యున్జెకి అగ నిల లాగర్. అని మీకున్ సునగోక్కుగ్ వోసి చాట్ల్యెనె పాయుసీంతెర్. నా హిందల్ రాజలిర్ మునె, డగుకున్ మునె నా బారితె గవ వెహ్యల్ గట్టు వాంత. ¹⁰ ఇదెన్ మొదొలె మిరట్ సమ్మె దేస్కెనగ సాంజి, జాతి పాతిత తేడ సూడ్సక్ సమ్మిర్కున్ బగవంతన చొకోట్టు కబుడున్ పచర్ కియ లాగర్. ¹¹ అద్ వకత్తె మీకున్ పియ్యె, అదికారిర్ వోసి పూసి కీంతెర్. బతి మిరట్, 'ఇద్ సిక్కుతల్ బహాన్ వడ్కెసి తప్పసికోమ్' ఇంజెర్ పరెసన్ ఆయ్యుట్. బారితెకి అద్ వకత్తె మీవ దిలై వాసి బతల్ వడ్కెన అని బహాన్ వడ్కెన ఇన్వల్, బగవంతలె తన్వ పవిత్ర ఆత్మత సక్తితె గొస్టింగ్ దయ

†† ఆత్మ రూప్సార్ బగవంతల్ మాయన రూప్సె వాత్తోర్ ఇంజెర్ అర్థమ్.

కింతోర్. ¹² ఉండె బహున్ జర్గంతుంగ్ ఇత్తెకె, మాయ్యులిర్ తమ్ముర్ తాదల్-తమున్, అప్పొ బాబుర్ తమ్ముర్ మర్కున్ మరన్ ఆయ్లె, హుల్లి కింతెర్. అని మరి-మియడ్ తమ్ముర్ అవల్-బాబోన్ ఉల్ల ఆసి వూర జీవ యేతుసంతెర్. ¹³ నావుర్ బక్కలిర్ ఆత కాడ్డి, † మీకున్ సమ్మిర్ పసంద్ కియుర్. బతి ఆక్రి వేరి బోర్తె వోర్పి నిలంతోరో, వోర్ బవె మాంతోర్.

¹⁴ “అదెన్ సాటి దానియెల్ పర్వక్తల్ వెహ్లా అద్ బే-సుదుడ్ కియ్యుల్ బెయ్ కరిబల్ వస్తు పవిత్ర జాగతగ నిల్సి మన్వల్ † మీకున్ దిస్తికె, ఇదెన్ వాచి కియ్యుల్ గిర్ కరి కియన. అద్ వకత్తె యూదయ యేరియతగ మన్వలిర్ గుటనెకె పరర్ ఆయన. ¹⁵ రోత మిదెతగ మన్వల్ తన్వ సామన్ తర్లె ఇంజెర్ గిర్ బూడ్ రెయ్య. ¹⁶ వావ్లె మన్వల్ తన్వంగ్ కప్పింగ్ తర్క ఇంజెర్ రోన్ సొన్వ. ¹⁷ అయ్యె! అవ్ దివొస్కెనె, పీటె మన్వలిక్ వెయ్యెకున్ అని బాలెంత వెయ్యెకున్ వెలె కప్పమ్ ఆంత. ¹⁸ ఈతంగ్ కప్ప-కాలమ్మంగ్ దివొస్కె, పీని గాలుమ్మె వాయ్య ఇంజెర్ బగవంతన్ పార్తన కీమ్. ¹⁹ ఈతంగ్ కప్ప-కాలమ్మంగ్ దివొస్కె, బగవంతల్ కలితున్ గడి కింతోర్ అగటల్తె నేండ వేరి బస్కెన్ వాయ్యకి. అని ఉండె మునె బస్కెన్ ఈతల్ గతి వాయు. ²⁰ బతి బగవంతల్ తన నేమి కీతుర్ వూర్ మాయ్యులిర్ సాటి ఇవ్ కప్ప-కాలమ్మంగ్ దివొస్కెన్ వెలె కమి కింతోర్. అహన్ కమి కియ్యుక్ ఇత్తెకె, దర్దురిత్ పొరో బోర్ పిసి మంజి మనర్.

²¹ “అవ్ దివొస్కెన్ రొపొ బోర్ ఆయి, ‘ఇచుల! కిరిస్టు ఇగె మంతోర్’ సెలెతె ‘అచుల! అగ మంతోర్’ ఇంజెర్ బోర్ వెహ్లాకె గిర్ బరోస కియ్య.

²² బారికెకె, నా పొరోడె లబడ్ కిరిస్టర్, లబడ్ పర్వక్తలిర్ తమ్మ కెయ్యె ఆత అచోర్ బగవంతల్ నేమి కీతుర్కున్ పసి కియ్యె, చమత్కార్క్ అని మయ్యుతంగ్ కామ్మి గిర్ కింతెర్. ²³ అదెన్ సాటి, దిహంతె తాకనిర్ ఇంజెర్, మీకున్ మునెనె ఇవెన్ బారెతె వెహ్లా మంతోన్.

²⁴ బతి ఇవ్ కప్ప-కాలమ్మంగ్ దివొస్కె వీడ్ల పెజె, పోడ్లె సికటి ఆసి దాంత అని నెలెంజ్ తన్వ వేడ్డి సియ్యుక్ ఆంత.

²⁵ హాబడంగ్ సుకుక్ సమ్మె బూడ్ అర్పి దానుంగ్, ఇహిన్ హాబడంగ్ సమ్మె సక్కింగ్ హాలె మాసి దాంతంగ్.

²⁶ “అద్ వకత్తె స్వర్గ్నోర్ మాయ్యుల్ సక్తితె అని మయ్యుత వేడ్డితె హాబడంగ్ టెపన్ పొరో వాయ్యుల్ మాయ్యులిర్ సూడనిర్. ²⁷ వోర్ తన్వర్ దూతలిర్ సంగ, ‘దర్దురితంగ్ నాలుంగ్ కోస్కెనగ, హాబడ కాట్ వేరి పర్ మాసి మన్వలిర్ బగవంతల్ నేమి కీతుర్కున్ మీరి కిసి తరట్ ఇంజెర్ సారి కింతోర్.

యేసున మల్సి వాయ్యుడున్ బారెతె

²⁸ “ఇంకె మిరట్ మరక్తల్ ఉంది గొస్తి కరియన ఇంజెర్ అవెన్ బారెతె మీకున్ వెహంతోన్. బతల్ ఇత్తెకె, అవెనంగ్ కాందంగ్ కొడ్పవల్ సూడ్డి, పిర్ గాలుమ్ కరుమ్ వాత ఇంజెర్ మిరట్ కరి కింతిట్. ²⁹ అదె తీర్లె, ఇవ్ గట్టుంగ్ జర్గవల్ సూడ్డి, వోర్ వెలె కరుమ్ మంతోర్, కావడున్ కరుమె మంతోర్ ఇన్వల్ కరి కిమ్. ³⁰⁻³¹ ఇవ్ సమ్మె జర్గనల్ వేరి, ఇద్ ఇంకె మన్వల్ నరిమన్కన జనొబ మూరె మాసి సొనొ. ఇద్ హాబర్ అని దర్దురి సమ్మి మూరె మాసి దానుంగ్ బతి, నావంగ్ వచన్కె బస్కెట్ గిర్ నిల్సి మందనుంగ్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్.

మల్సి వాయ్యుల్ వకత్ బోనె టావ సెలె

³² “అద్ దివొస్, అద్ గట్టుతున్ బారెతె సిరిప్ బాబో బగవంతనె టావ. అచోరె బతి, స్వర్గ్నూర్ దూతలిర్కునె ఆయి, బగవంతనోర్ మరినె ఆయి బోనె గిర్ టావ సెలె. ³³ అద్ దివొస్, అద్ వకత్ బస్కె వాంతయె బోనె టావ సెలె. అదెన్ సాటి, మిరట్ దిహన్తె చేతో మంజి పార్తన కీమ్. ³⁴ వొరోర్ మాయ్యుల్, తన్వర్ సేమ్కలిర్కున్, బోన్ వోన్

కామ్ హుల్లి కిసి, రోత డెరోటతగ కేప్పెర్ మన్వల్ సేమ్కన్ సంగ, ‘నన మల్సి వానల్ వేరి దిహన్తె కేప్పెర్ మన్’ ఇంజెర్ హుకుమ్ సితపిసయ్ స్వర్గ్నోర్ మాయ్యున ఆయ్యుల్ నావ మల్సి వాయ్యుల్ మందంత.

³⁵ అహన్ రోతొర్ మాల్కల్ పోడ్లె సానెకె వాంతోరో, నడ్డుమ్ నర్క వాంతోరో, గొగ్లింగ్ కూస్కె వాంతోరో, పోడ్లె పెసినెకె వాంతోరో, బస్కె వాంతోరో బోనె టావ సెలె. అదెన్ సాటి మిరట్ దిహన్తె మంట్. ³⁶ వోర్ మాల్కల్ వెహ్లాక్నె అచనక్ వాతెకె, మిరట్ చేతో మనల్ సూడట్.

³⁷ ఇద్ గొస్తి మీకున్ వెహ్లాన్ అని హరియేక్ మాయ్యున్ గిర్ వెహ్లాన్ మంతోన్. ఇద్ గట్టుతున్ సాటి తయర్ మంట్” ఇంజెర్ యేసు వెహ్లాన్.

యేసున జక్లె పిలన్ వాట్వల్
(మత్తయి 26:1-5; లూక 22:1-2; యోహాన్ 11:45-53)

14 పస్కు † సడ్డున్ అని తాతొ పిండితంగ్ సారింగ్ సుర్వల్ సడ్డున్ రండ రోజ్కె మునెతల్, డగుక్ కటొడలిర్ అని సాస్తిరిర్, ‘యేసున్ మక్తితె పియ్యి జకుసన’ ఇంజెర్ పిలన్ వాడ్గెర్ మత్తెర్. ² “బతి ఇద్ యేడుంగ్ రోజ్కెన సడ్డున్ రొపొ వోన్ జకుస్వ, ఉంది మోక అహన్ కియుస్కె పర్లతున్ నడ్డుమ్ లొలింగ్ ఆంతంగ్” ఇంజెర్ వడ్డెతెర్.

బారిత సెంటున్ యేసున తలత్ పొరో వెడివల్
(మత్తయి 26:6-13; లూక 12:1-8)

³ అస్కె యేసు, బెతనియ ఇన్వల్ నాటి పెర్కె నొపితె మంజి, చొకోట్ ఆతొర్ వోర్ సీమ్మెన్ రోన్ తిందన్ సాటి ఉచ్చి మత్తెర్. అదె వకత్తె ఉంది వెయ్యె నారిత బండత కోవతగ వెలె మహ్లాన సెంట్ † పియ్యి వాత. అద్ కోపత ముచడున్ వొహ్పి, అద్ సెంటున్ యేసున తలత్ పొరో వెడిత. ⁴⁻⁵ అద్ సూడ్డి, అగ మన్వలిర్ కహితుర్ సొంగున్ వాసి “అరెరె! వటి ఆగయెన్ సెంటున్ బారి కరబ్ కియ్యుల్? తాన్ వొమ్మెకె, మూంద్ నుహ్కా కూరతంగ్ బిలంగ్ † † † వాందుంగ్. అవెన్ గరిబ్ లోకుర్కున్ సీయ వాందు” ఇంజెర్ తాన్ రాంగ్గెర్. ⁶ బతి యేసు వూర్కున్ సూడ్డి, “దబ్ మంట్! తాన్ తక్లిబ్ కియ్యుట్. నా సాటి అద్ వెయ్యె చొకోట్టుయ్ కామ్ కీత. ⁷ గరిబ్ లోకుర్ మీ నడ్డుమ్ బస్కెట్ గిర్ మందంతెర్. మీకున్ బస్కె పసంద్ వాంతయె అస్కె, వూర్కున్ మిరట్ మదత్ కీయ వచొ. బతి నన బస్కెట్ మేందొడ రూమ్మె మీ నడ్డుమ్ మనొన్. ⁸ నావ మేందొడున్ వీచ్చుగ మిస్లె వోయన్ సాటి సెంట్ వెడిసి సజి కీత. అద్ వెయ్యె తన బతల్ కీయ పర్లత్ మత్తయె అద్ కీత. ⁹ ఇద్ చొకోట్టు కబుర్ పరిపంచమ్మగ బగ-బగతె పచర్ ఆంతయె, అగ ఇద్ వెయ్యెన్ అని ఇద్ వెయ్యె కీత కామున్ హేతు కింతెర్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

ఇస్కరియోత్ నాట్నోర్ యూదల్ యేసున్ హుల్లి కియ్యె వొప్పల్
(మత్తయి 26:14-16; లూక 22:3-6)

¹⁰ అద్ ఆత పెజె బార జస్కె సిస్కలిర్గటల్ వొరోర్ ఇస్కరియోత్ నాట్నోర్ యూదల్ డగుక్ కటొడలిర్ సొత్తోర్. అని “యేసున్ మీ కెయ్యె హుల్లి కింతోన్” ఇంజి వూర్కున్ వెహ్లాన్. ¹¹ తె అద్ కేచి వూర్ బెయ్ కుసి ఆతెర్. అని “నీకున్ కొతంగ్ సేంతోమ్” ఇంజెర్ వొప్పెర్. అస్కెడల్ వోర్ యూదల్, యేసున్ వూర కెయ్యె పియ్యి సియ్యె మోక సూడ్గెర్ మత్తెర్.

యేసు ఆక్రిత రాత్తు జేవున్ కియ్యుల్
(మత్తయి 26:17-25; లూక 22:7-14,21-23; యోహాన్ 13:21-30)

¹² తాతొ పిండితె సారింగ్ సుర్పి తిన్వల్ సడ్ వాత. అద్ సడ్డె మొదొడ దివొసున్ నేటి, గొరె పిలతున్ కొయ్యుల్ రివజ్ తాక్సెర్ మత్తె.

† నావుర్ బక్కలిర్ ఆత కాడ్డి: గ్రీకు బాసతగ, ‘నా పొరోటన్ హిందల్’ ఇంజెర్ మందంత. †† 13:14 దానియెల్ 9:27 † గ్రీకు బాసతగ అంజారి మరత నమున మందంత. అద్ మర ఇజయెల్ దేస్సగ యెది-గాలుమ్ కరుమ్ వానెకె కొడ్గంత.

†† పస్కు సడ్డున్ తొత్తుర్ ఈజిప్తనగ చాక్రి కియ్యుడల్ సుటె మాత కాడ్డి హేతు ఇరన్ సాటి తుంగంతెర్. ††† కల్లి సెలె అద్ అగర్ ఇన్వలిక్ మరక్తల్ తయర్ కీత సెంట్. ††† మూంద్ నుహ్కా కూరతంగ్ బిలన విలువ కమి జాస్కె ఉంది సొల్ల బూతి.

అంటితే సిస్యలిర్ యేసునగ వాసి, “పస్కు జేవున్తున్ బగ తయర్ కియన ఇంతి?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ¹³ తె యేసు తన్వర్ సిస్యలిర్గటల్ ఇవిర్కున్ కేయ్యి, “మిరట్ నగుడ నేంగ్కెనె, వొరొర మాయ్లల్ బుడ్డతె యేర్ తోచ్చి, మీకున్ బేటె మాంతోర్. వోర్ మాయ్లన్ పెజెయ్ సాంజి, వోర్ నేంగ్గల్ రోతగ మిరట్ గిర్ నేంగట్. ¹⁴ అని అద్ రోతొర్ మాల్కన్ తోడె, “నా సిస్యలిర్ సంగ పస్కు సడ్డ జేవున్ కీసల్, కప్తు బగ మంత?” ఇంజి మా గురుజి పూసి కీసెర్ మంతోర్ ఇంజెర్, వోన్ పూసి కీప్టు. ¹⁵⁻¹⁶ అస్కె వోర్, సమ్మె సప్తత్ నె తయర్ మన్వల్ మిదెత డగుర్ కమ్తున్ తోహంతోర్. అగ మిరట్ సడ్డ జేవున్తున్ తయర్ కీప్టు” ఇంజెర్ వెప్తోర్. తె వూర్ సిస్యలిర్ నగుడ సొత్తెర్. యేసు వెప్తా తీర సమ్మె జర్గత్. అగ వూర్ పస్కు జేవున్ తయర్ కీతెర్. ¹⁷ అంటితే పోద్దెక్ నె యెలతె, యేసు తన్వర్ బార జన్కె సిస్యలిర్ సంగ మీరె మాసి అగ సొత్తోర్. ¹⁸ వూర్ సమ్మెర్ జేవున్ కియ్లె ఉచ్చి మత్తెర్.

అస్కె యేసు “మిహ్టల్ వొరొర ఇత్తెకె, నా సంగ తింజెర్ మన్వల్ నాకున్ దోక సింతోర్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్” ఇంజెర్ వెప్తోర్. ¹⁹ అద్ కేచి, వూర్కున్ బెయ్ దుక్కు లాగ్. తె, “నన కి బతల్?” ఇంజెర్ వూర్గటల్ హర్ వొరొర యేసున్ పూసి కీతెర్. ²⁰ తె, “మీ బార జన్కెనల్ బోర్దె నా బరోబర్ సారితున్ కోజతగ ముడుసి, తింతోరయ్ వోరె నాకున్ దోక సింతోర్. ²¹ అని స్వర్గ్నోర్ మాయ్లన్ బారెత్ దర్మ-గ్రంత్ నగ లిహి కీత తీర్ వోర్ పరన్ సుటి కీంతోర్. బతి వోన్ దోక సియ్యన్ వెలె దుక్కు వాంత. ఆతొన జల్మ ఆయ్యకె మన్వడ్ ఇత్తెకె, చొకోట్ మందు” ఇంజెర్ వెప్తోర్.

యేసు తన్వ మేందోల్ అని నెతుడున్ బారెతె వెవ్వల్ (మత్తయి 26:26-30; లూక 22:15-20; 1వ కొరంతి 11:23-25)

²² అహన్ సమ్మెరె తింజెర్ మనెకె, యేసు సారితున్ పియ్యి బగవంతన్ పార్తన కీసి, సిస్యలిర్గ సిసెర్, “ఇదెన్ నావ మేందోల్ ఇంజి, † తింట” ఇంజెర్ వెప్తోర్. ²³ అప్నె ఉంది చంబుతగ ఆంగుర్కెన రస పియ్యి బగవంతన్ పార్తన కీసి వూర్గ సీతొర్. అదెన్ వూర్ సమ్మెర్ ఉటెర్. ²⁴ అహన్ వూర్ ఉట పెజె, “బగవంతన్ అని ప్తత్ నడ్డుమ్ ఇద్ నావ నెతుర్ పూన నియమ్ ఆసి మందంత. బద్ ఇత్తెకె, నావ నన బలిదాన్ సియ్యల్ నెతుడున్ హిందల్, వెలెటిర పాప్ మాపి ఆంత. ²⁵ బగవంతన రాబ్బగ మీ బరోబర్ పూన ఆంగుర్ రస ఉన్వల్ దివోన్ వేరి, ఇంగెడల్ అదెన్ ఉన్వోన్ ఇంజి, మీ సంగ వెప్పార్ మంతోన్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్” ఇంజెర్ వెప్తోర్. ²⁶ అద్ ఆత పెజె వూర్ కీర్తన్ వార్చి, ఒలివ మరక్కు గుటత్ పారొ సొత్తెర్.

యేసు పేతుర్తున్ దమ్మి సియ్యల్ (మత్తయి 26:31-35; లూక 22:31-34; యోహాన్ 13:36-38)

²⁷ అహన్ సాంజెర్ మనెకె యేసు, “బగవంతల్ గొరెగ్ గాయ్కన్ పాసి జకంతోర్! అస్కె గొరెగ్ సమ్మె గిరె బుజ్జె మాసి దాంతంగ్! †† ఇంజెర్ గ్రంత్ నగ లిహి కీసి మత్త తీర్, మిరట్ సమ్మెరె నహ్టల్ బుజ్జె మాసి దాంతిట్. ²⁸ బతి బగవంతల్ నాకున్ నేండుస్త పెజె, మీకున్ తెర్ మునె నన గలిలయ యేరియతె దాంతోన్” ఇంజెర్ వెప్తోర్. ²⁹ అద్ కేచి పేతురు, “సమ్మెర్ పరర్ ఆనిర్ బతి, నన నీకున్ అసలె సుటి కీసి సానోన్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ³⁰ తె, “నా బారెతె నిమె, ‘వోర్ బోర్ ఆందురో టావ సెలె’ ఇంజెర్, మూంద్ జోకంగ్ లబడ్ వెహ బీగర్, నేట రాతున్ రండె జోకంగ్ గొగ్గి కూసా. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్” ఇంజెర్ యేసు జవబ్ సీతొర్. ³¹ బతి పేతురు, “నన నీ బరోబర్ ఉంది మోక పరన్ సుటి కియ్యల్ గట్టు వాతెకె, సుటి కీక బతి, అసలె అహన్ వెహోన్” ఇంజెర్ వెప్తోర్. తె మెయ్యుర్ సమ్మెర్ సిస్యలిర్ గిర్ యేసున్ అదె తీర్దె వెప్తోర్.

† మరట్ పిసి మన్లె తిన్వల్-ఉన్వడ బహన్ జారత్ మందంతయె అప్నె మావ ఆత్మ పిసి మన్లె యేసున మేందోల్ సారితున్ దాత్ ఉర్గ్ లాగర్ అని వోన్ నెతుర్ తుర లాగర్. †† 14:27 జెకర్క 13:7

యేసు గెత్తెమనె వాడితగ పార్తన కియ్యల్ (మత్తయి 26:36-46; లూక 22:39-46)

³² అస్కె యేసు కడ్డుతుర్ సిస్యలిర్ సంగ గెత్తెమనె ఇన్వల్ వాడితగ సొత్తోర్. అని వూర్ సంగ, “నన అగ సాంజి పార్తన కీసి వాసల్ మిరట్ ఇగ ఉదట్” ఇంజెర్ వెప్తోర్. ³³ అని పేతుర్తున్, యాకొబున్ అని యోహాన్తున్ తన్ సంగ ఉండె జరసి మునె వోతొర్. యేసు తన్వ మన్వర్ దుక్కు అని పికర్ కియ్యల్ సురు కీతొర్. ³⁴ వూర్ సంగ యేసు, “నావ పరన్ దాంత ఇత్తపినయ్ నాకున్ బెయ్ దుక్కు అని పికర్ లాగ్గెర్ మంత. మిరట్ ఇగ ఆగట్ అని నా బరోబర్ చేతొ మంత” ఇంజెర్ వెప్తోర్.

³⁵⁻³⁶ అని జరసి లక్ సాంజి, దర్దురిత్ పారొ ముర్-టొంగ్రంగ్ కొట్టి, “నా బాబ! ఇద్ వకతున్ వీడుస్పల్ మోక మత్తెకె, నహ్టల్ వీడున్. నీ సంగ ఆయె అద్ బతయ్ సెలె. ఇద్ దుక్కుతె నించి మన్వల్ కోజతున్ నహ్టల్ లంగ్ ఇర్గున. తెర్ బతి, నావ ఇష్టమనె ఆయె, సిరిప్ నీవ ఇచ తీరె జర్గున” ఇంజెర్ పార్తన కీతొర్.

³⁷ మల్చి వాసి సూడెకె, తన్వర్ సిస్యలిర్ నరుమ్మెర్ దిస్టెర్. తె పేతుర్తున్ సంగ, “సీమెను, నరుమ్మెర్ మంతియ్! ఉంది గంటమెన్ గిర్ నా బరోబర్ చేతొ మంద పర్చియ్? ³⁸ కటిన్ పరిక్కు వానెకె, తాన్ల కోడె మాయ్లక్ మన్లె, బగవంతన్ దిహన్ పార్తన కీప్టు. ఆత్మ తయర్ మంత బతి, మేందోడగన్ జిగి సెలె” ఇంజెర్ పేతుర్తున్ సంగ ఇత్తోర్.

³⁹ యేసు ఉండె మల్చి సాంజి, మొదోల్ కీతెపె పార్తన కీతొర్. ⁴⁰ మల్చి వాసి సూడెకె, వూర్ ఉండె గిర్ నరుమ్మెరెన్ దిస్టెర్. వూర్ బెయ్ జమ్మె అర్చి జోపున్ ఆపుసియ పర్చికి. తె యేసున్ బతల్ ఇంజెర్ జవబ్ సియనయె వూర్కున్ అర్డమ్ ఆయ్యకి. ⁴¹⁻⁴² మూడవ జోక గిరె యేసు మల్చి వూర్గ వాసి, “మిరట్ ఉండె గిర్ నరుమ్మెర్ ఆరమ్ యేచ్చెర్ మంతిటియ్? సూడట్! స్వర్గ్నోర్ మాయ్లన్ పాపిర కెయ్లె హాల్లి కియ్యల్ గట్టు వాత. అచుల! నాకున్ దోక సియ్యల్ వాసెర్ మంతోర్” ఇంజెర్ వెప్తోర్.

యేసున్ పియ్యి వోయ్యల్ (మత్తయి 26:47-56; లూక 22:47-53; యోహాన్ 18:3-12)

⁴³ యేసు అహన్ వెప్పాకెతె బార జన్కె సిస్యలిర్గటల్ ఇస్కరియోత్ నాట్సెర్ యూదల్ వాతొర్. డగుక్ కటొడలిర్, సాస్తిరిర్ అని పెదోల్కె సారి కీతొర్ వూర్ ప్తత్ తమ్వంగ్ కెయ్లెనె తల్వర్కె, డుడ్డుంగ్ పియ్యి యూదన్ పెజెయ్ వాతెర్. ⁴⁴ వోర్ దోక సియ్యల్, “నన సాంజి బోన్తె ముక బురంతొనొ, వోన్ మిరట్ పియట్” ఇంజెర్ మునెనె అదెన్ బారెతె వెప్పా, పిలెన్తె వాతొర్. ⁴⁵ అదెన్ హిందల్ యెంటనె యూదల్ యేసున్ కరుమ్ సాంజి, “గురుజి! నీకున్ దండొన్” ఇంజెర్ ముక బుర్తోర్. ⁴⁶ తె పియ్యె వాతుర్ వూర్ యేసున్ పారొ ముల్చి అర్చి గట-గట పియ్యెర్. ⁴⁷ తె యేసున్ బర్గ నిల్చి మన్వల్ వొరొ, తన్వ లామ్ రూసితె పెర్సెర్ కటొడనొర్ సేవ్కన కెవితున్ తివుస్తొర్.

⁴⁸⁻⁴⁹ అస్కె యేసు, “కలె-కంగ్రన్ పియ్యె వాతపినయ్ తల్వర్కె అని డుడ్డుంగ్ పియ్యి బారి వాతిట్? నన హర్ దివోన్ మందిర్గ ఉచ్చి బోద వెప్పాకె, బారి నాకున్ పియ్యకి? బతి పరవక్లిర్ దర్మ-గ్రంత్ నగ లిహి కీతంగ్ వచన్కె పూరె మాయ్లెనె, ఇద్ తీర్దె జర్గత్” ఇంజెర్ వెప్తోర్.

⁵⁰ అస్కె సిస్యలిర్ సమ్మెర్ సుటి కీసి † పరర్ ఆతెర్. ⁵¹⁻⁵² వొరొర డియెర్ యేసున్ పెజెయ్ పెజెయ్ సాంజెర్ మత్తోర్. వోన్ గిరె వూర్ పర్చి పియ్యెర్. తె తన్వ లంగుటితున్ సుటి కీసి, కుడెకెయ్ వోర్ గిరె పరర్ ఆసి సొడితొర్.

యేసున్ యూదుల్కేనుర్ అదికారిర్ మునె నిపుసియ్యల్
(మత్తయి 26:57-68; లూక 22:54-55,63-71; యోహాన్ 18:13-14,19-24)

53 వూర్ యేసున్ పియ్యి పెర్నోర్ కటొడన రోన్ వోతెర్. అగ వెలెటిర్ డగుక్ కటొడలిర్, సాస్తిరిర్ అని పెదొల్కే మీరె మాసి మత్తెర్.

54 పేతురు, యేసునల్ లక్ మంజెర్ పెజెయ్ పెజెయ్ పెర్నోర్ కటొడన ఆవ్రతగ వాతొర్. సిపాయిర్ బరోబర్ వోర్ గిర్ పీని ఆల్లె, ఆక్లితగ ఉత్తొర్.

55-58 డగుక్ కటొడలిర్ అని సన్హెద్రిన్తుర్ మెయ్యుర్ అదికారిర్ సమ్మిర్ యేసున్ జక్లె, లబడ గవన్ సాటి మమ్కాతెర్. బతి వూర్కున్ బవె గవంగ్ పుట్టకి. † వెలెటిర్ లోకుర్ లబడ గవ వెహన్ సాటి మునె వాతెర్. బతి యేసున జీవ యేత్తుల్ ఉంది గిర్ కారన్ వూర్కున్ పుట్టకి. ఆక్లిత్ ఇవిర్ మాయ్యులిర్ వాసి, “మాయ్యులిర్ నిచ్చి కీత ఇద్ మందిర్తున్ ఉట్టి కీసి, మూండ్ రోక్సేనె మాయ్యులిర్ దొహ పరుర్ ఆతల్ మందిర్ దొహంతొన్ ఇన్వల్ మమెట్ కేంజ్జొమ్” ఇంజెర్ వెప్తొర్.

59 బతి వొరోన్ గవ వొరోన్ కట్టకి.

60 అద్ ఆత పెజె, పెర్నోర్ కటొడల్ తేచ్చి సమ్మిర్ మునె నిల్చి, “నీ పొరో ఇన్ కసుక్ వాట్సెర్ మంతెర్. బారి బతయ్ జవబ్ సిసిర్ సెల్వి?” ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతొర్. 61 బతి యేసు జవబ్ సియ్యుక్ దబ్ మత్తొర్. తె ఉండె వోర్ పెర్నోర్ కటొడల్, “నిమె బగవంతసొర్ మరి ఆయ్యుల్ కిరిస్తుని ఆంది కి?” ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 62 తె యేసు, “హో! ననయ్ ఆందున్. సర్వ సక్తి వాలె బగవంతన తిన బర్ల †† రాజ-గాదితగ ఉచ్చి మన్వల్ స్వర్గ్నోర్ మాయ్యుల్, హాబడంగ్ టెపన్ పొరో రెయ్యి వాయ్యుల్ మిరట్ సూడంతిట్” ఇంజెర్ వెప్తొర్. 63 పెర్నోర్ కటొడల్ సొంగున్ వాసి తన్వంగ్ కప్పింగ్ సరుసి, “మాకున్ దుస్రాక్ ఉండె బవ్ గవంగ్ పజ్జె? 64 వోర్ బగవంతన్ రెప్పి వడ్డెవల్ మిరటె కుద్ కేంజ్జెట్. తె ఇంగె బతల్ కీకట్ ఇంతిట్?” ఇంజెర్ వూర్కున్ ఉల్ల పూసి కీతొర్. సమ్మిర్ గిరె, “వోన్ మరన్త సిక్కు వాటన” ఇంజెర్ నిర్నయ్ కీతెర్.

65 అద్ ఆత పెజె, కహితుర్ యేసున్ పొరో ఉన్కొతెర్. ఉండె కహితుర్ వోసంగ్ కడ్కున్ దొప్పి ముటి కీసి పాసి, “బోర్ పాతొమ్మె పుంద?” ఇంజెర్ చేడి కీతెర్. కేప్సెర్ మన్వలిర్ సిపాయిర్ యేసున్ వోసి పాతెర్.

యేసు నాకున్ టావ సెలె ఇంజెర్ పేతురు ఇన్వల్
(మత్తయి 26:69-75; లూక 22:56-62; యోహాన్ 18:15-18,25-27)

66 పేతురు అద్ రచతగ ఉచ్చి మనెకె, పెర్నోర్ కటొడనగ కామ్ కియ్యల్ పేడి కరుమ్ వాత. 67 అని పేతుర్తున్ దిహన్తె సూడ్చి, “నిమె గిర్ నజెర్తొర్ యేసున్ సంగ మత్తొనియ్ ఆంది సెలెయ్?” ఇంజెర్ పూసి కీత. 68 తె వోర్ పేతురు, “నిమె బతల్ ఇంజెర్ మంతియె నాకున్ అర్దమ్ ఆసెర్ సెలె” ఇంజెర్ వెప్తొర్. అస్కె యెంటనె గొగ్గి కూస్త ‡. 69 అద్ కామ్ కియ్యల్ పేడి, మర్ల వోర్ పేతుర్తున్ సూడ్చి, “వోర్ తప్పక్ యేసున్ సంగ మత్తొర్ వోరె ఆందుర్” ఇంజెర్ సిర్కుట్ మన్వలిర్ సంగ ఉండె ఉంది జోక వెప్తొ. 70 తె పేతురు ఉండె ఉంది జోక, “సెలె-సెలె, నన ఆయెన్” ఇంజెర్ ఇత్తొర్. జులుక్ ఆత పెజె పేతుర్తున్ సంగ అగ నిల్చి మత్తుర్ వూర్, “నిమె గలిలయతొని ఆత కాడ్చి, తప్పక్ వోర్ యేసున్ సంగ మత్తొనియ్ ఆంది” ఇంజెర్ ఇత్తొర్.

71 అహాన్ ఇనెకెన్, పేతురు వోట్ వాడ్సెర్ తన్వ తనకున్ సాపెన సీసెర్, “వోర్ మాయ్యున్ బారెతె నాకున్ టావ సెలె” ఇంజెర్ వెప్తొర్. 72 అస్కెనె రెండవ జోక గొగ్గి కూస్త. తె పేతుర్తున్ తన్వ సంగ యేసు, “గొగ్గి రుండ జోకంగ్ కూస్యక్ మనెకె, నన బోన్ ఆందునొయె టావ సెలె ఇంజె

† బోర్ వొరోన్ సిక్కు వాట్టి జకన ఇత్తెకె యూదుల్కేన కానున్తగ దుస్సుర్ బోరెర్ ఇవిర్ ఉంది తీర్ల గవ వెహ లాగర్. అస్కెనె వోన్ అద్ సిక్కు వాట వాంత. †† బగవంతన తిన బర్ల: ఇత్తెకె డగుర్-పాన్ అని అదికార్ల జాగ ఇంజెర్ అద్ తిన బర్లత అర్దమ్. ‡ అస్కె యెంటనె గొగ్గి కూస్త: ఇవ్ గొస్సింగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంత్సేనగ సెలెంగ్.

మూండ్ జోకంగ్ లబడ వెహంతి” ఇంజెర్ వెప్తొ గొస్టి హేతు వాత. తె వోర్, బెయ్ దుక్కుతె ఆడ్వల్ మొదొల్ కీతొర్.

యేసున్ పిలాతున కెయ్యె హాల్లి కియ్యల్
(మత్తయి 27:1-2,11-14; లూక 23:1-5; యోహాన్ 18:28-38)

15 సక్రెన్ డగుక్ కటొడలిర్, పెదొల్కే, సాస్తిరిర్ అని సన్హెద్రిన్తుర్ సమ్మిర్ అదికారిర్ మీరె మాసి పిలన్ వాడ్డెర్.

అని యేసునంగ్ కెయ్యె దొప్పి, అద్ యెరియతొర్ గవర్నర్ పిలాతునగ వోసి, హాల్లి కీతెర్. 2 అద్ వకత్తె రోమతొర్ గవర్నర్ పిలాతు యేసున్ సూడ్చి, “నిమె యూదుల్కేనొర్ రాజని ఆంది కి?” ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె యేసు, “నిమె ఇత్తప” ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్. 3 అస్కె వూర్ డగుక్ కటొడలిర్, “బెయ్ వెలె తీర్కేనంగ్ కరబ్ కామ్మ కీతొర్” ఇంజెర్ బద్దుమ్ కీతెర్. 4 అవ్ కేంచి పిలాతు వోన్ సూడ్చి, “ఇమల! బచొంగ్ కసుక్ వాట్సెర్ మంతెరో సూడ. నిమె బతయ్ జవబ్ సియ్యి కి?” ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 5 తెర్ బతి, యేసు బదె జవబ్ సియ్యి. తె పిలాతు గుల్ ఆతొర్.

మొద్దుగ యేసున్ టాంగి కియన ఇంజెర్ కిలివల్
(మత్తయి 27:15-31; లూక 23:13-25; యోహాన్ 18:39-19:16)

6 హర్ పస్కు సడ జర్నెకె, జేల్లగ అర్చి మన్వలిర్ గటల్ పర్ల సుటి కిమ్మె ఇంజెర్ కోర్టొర్ వొరోన్, గవర్నర్ సుటి కియ్యల్ రివజ్ తాక్సెర్ మత్త. 7 బరబ ఇన్వల్ వొరోర్ మాయ్యుల్ మత్తొర్. వోర్ రోమ్ సర్కారీదున్ బయ్యున్ ఆసి, తన్వర్ సొప్తలిర్ సంగ వెలెటిర్కున్ జక్కి వూర్ బరోబర్ టానెతె అర్చి మత్తొర్. 8 హర్ సాల్ టానెతల్ వొరోన్ సుటి కీతపె, ఇద్ సడ్డున్ నేటి గిర్ వొరోన్ సుటి కియన ఇంజెర్ పర్ల గవర్నర్ పిలాతున్ కోర్టెర్. 9-10 వూర్ డగుక్ కటొడలిర్ కపట్టి వోర్ యేసున్ తన్వ కెయ్యె హాల్లి కీతెర్ ఇన్వల్, పిలాతు కరి కీతొర్. అని, “యూదుల్కేనొర్ రాజన్ మీ సాటి సుటి కియన ఇంతిట్ కి బతల్?” ఇంజెర్ పర్లతున్ పూసి కీతొర్. 11 బతి అద్ వకత్తె డగుక్ కటొడలిర్, “యేసున్ బద్ది బరబన్ సుటి కిమ్మె” ఇంజెర్ కోర్టెర్” ఇంజెర్ వూర్ పర్లతున్ చహ్ని కియసితెర్. 12 తె పిలాతు, “మిరట్ యూదుల్కేనొర్ రాజల్ ఇంజెర్ కేయ్యల్ వేర్ యేసున్ నన బతల్ కీక?” ఇంజెర్ పూసి కీతొర్.

13 తె వూర్ సమ్మిరె, “వోన్ మొద్దుగ టాంగి కీసి జకన” ఇంజెర్ కిలితెర్. 14 అద్ కేంచి పిలాతు, “బారి ‘వేన్ జకన’ ఇంజెర్ మంతిట్? వేర్ బతల్ కసుర్ కీతొర్?” ఇంజెర్ వూర్కున్ పూసి కీతొర్. తె వూర్ పర్ల ఉండె ఇచుర్ జోర్తె, “వోన్ మొద్దుగ మోలనె పాసి జకనయె” ఇంజెర్ కిలితెర్. 15 వూర్ సమ్మిర్ పర్ల కోర్టెరున్ మాని కీసి, పిలాతు టానెతగ మన్వల్ బరబన్ సుటి కియసితొర్. అద్ ఆత పెజె యేసున్ చాటల్కేనె పాట్లె అని మొద్దుగ మోలనె పాసి జక్లె సిపాయిర్ల వోర్ హాల్లి కీతొర్.

సిపాయిర్ యేసున్ చెప్టాంగ్ కియ్యల్

16 వూర్ సిపాయిర్ యేసున్ గవర్నర్లత మహల్లగ వోసి, మెయ్యుర్ సిపాయిర్ సమ్మిర్కున్ మీరి కీతెర్. 17 వూర్ సమ్మిర్ మీరె మాసి, యేసున్ రాజలిర్ పొండ్వల్ రగల్ వాలె లామ్ పాంగుండె పొండుస్తెర్. చహ్మోన కాందతున్ ఉంది కిరిటున్ మోడి గిడి కీసి తలదగ కెరుసీతెర్. 18 అని వూర్, “యూదుల్కేనొర్ రాజ! నీకున్ జెయ్ జెయ్ కార్” ఇంజెర్ కిలితెర్. 19 అని యేసున తలదున్ బెడ్డెతె పాసిర్, ఉన్కెసెర్, వూర్ సమ్మిర్ వోన్ మునె ముర్-టొంగ్రంగ్ కొట్టి, కాలే కర్సెర్ చేడి కీతెర్. 20 అహాన్ వోన్ చేడి కీత పెజె, వోన్ పొండుస్త పాంగుడున్ తెండ్చి, వోన్ పాంగుడున్ వోన్ పొండుసీతెర్. అద్ ఆత పెజె, మొద్దుగ టాంగి కియ్యె, వోన్ పియ్యి బప్తి వోతెర్.

యేసున జక్కె మొద్దుగ టాంగి కియ్యల్
(మత్తయి 27:32-44; లూక 23:26-39; యోహాన్ 19:17-19)

21 అస్సె కురెని చహార్టోర్ అలెగ్జాండర్టోర్ అని రూపస్నార్ బాబో సీమొన్, బహిడల్ అగ వాసెర్ మత్తొర్. తె వోన్ పొరో, యేసు కాంచి మన్వల్ మొదున్ వూర్ సిపాయిర్ జుల్మతె కాంజుసీతెర్. 22 అని వూర్ యేసున్ 'గొల్లోత' ఇన్వల్ జాగతగ పియ్యి వాతెర్. 'గొల్లోత' ఇత్తెకె, తలద బోక్తె ఇంజెర్ అర్తమ్. 23 అగ కెయ్యుల్† వాలెతున్ మిస్తి కీత ఆంగుర్ రసతున్ ఉన్జె, వోన్ సీతెర్ బతి, వోర్ యేసు ఉన్జుకి. 24 తె అద్ ఆత పెజె, యేసున మొదొడె పొరోడంగ్ పాంగుక్ కుడుసి, వూర్ వోన్ మొలనె పాసి మొద్దుగ టాంగి కీతెర్. అని వోన్గ్ పాంగుక్చల్ బోన్ బద్ ఈన వాంత ఇంజెర్, చిటింగ్ వాట్సి తూస్తెర్. 25 సక్తె నోవ్ నేక్తెకె, యేసున మొద్దుగ టాంగి కీతెర్. 26 అని, "యూదుల్వోర్ రాజల్" ఇంజెర్ వోన్ పొరో వాడ్ కసుడున్ లిహి కీత చెకతున్ వోన్ మొద్దుగ మొలతె పాతెర్. 27 యేసున్ బరోబర్ ఇవిర్ కలిర్కున్ తత్తెర్. అని యేసున తిన బాజున్ వొరోన్, డెమ బాజున్ వొరోన్ మొద్దుగ మొలనె పాసి టాంగి కీతెర్. 28 †† ఇదెన్ హిందల్,

"యేసున్ కలిర్ బరోబర్ టాంగి కీనిర్!" ‡
ఇన్వల్ గ్రంతనగ లిహి కీసి మత్త వచన్ పూరె మాత.] 29-30 అస్సె అద్ సరియ్ సాంజెర్-వాసెర్ మన్వలిర్ తమ్మంగ్ తలంగ్ హాలి కీసిర్, "అహా! బగవంతన మందిర్చున్ ఉల్లి కీసి మూంద్ రోక్సేనె దోహ్వాని, నీవ నిమె బచి కీమ్. నీకున్ టాంగి కీత మొద్దుల్ రెయ్యి వర" ఇంజెర్ యేసున హిజత్ వోతెర్.

31 అదె తీర్తె డగుక్ కటొడలిర్, సాస్తిరిర్ గిర్, "వేర్ దుస్సుర్కున్ బచి కీంతోర్ బతి, తన్వ తన బచి కియ పరోర్ అలె. 32 ఇజ్జయేల్ పర్జతున్ వేర్ రాజల్ ఆయ్యల్ కిరిస్తు బెరె, ఇంకె ఇద్ మొద్దుల్ రెయ్యి వాయిర్. అస్సె వేన్ బరోన్ ఇరంతోమ్" ఇంజెర్ చేడి కీతెర్.

యేసున్ బగ్గ మన్వలిర్ ఇవిర్ కలిర్ గిరె వోన్ హిజత్ వోతెర్.

యేసున మరన్ ఆయ్యల్
(మత్తయి 27:45-56; లూక 23:44-49; యోహాన్ 19:28-30)

33 అద్ దేస్సుగ దుపరి బార (12) నేక్తెకెడల్తె మూంద్ (3) నేక్తుల్ వేరి, కహ్సార్ సికటి ఆసి మత్త. 34 అహాన్ దుపరి మూంద్ నేక్తెకెన్ యేసు "యేలి! యేలి! లామ సబక్తున్" † ఇంజెర్ జోర్తె కిలితొర్. ఇదెన అర్తమ్, "నా బగవంత! నా బగవంత! నాకున్ బారి సుటి కీతి?"

35 ఇనెకెన్ కరుమ్ మన్వలిర్ కహితుర్ అద్ కేంచి, "ఇచుల! వోర్ యేసు, యేలియ పర్వక్తున్ కేయ్యెర్ మంతోర్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్.

36 వూర్లటల్ వొరోర్ విచ్చెర్ సాంజి, పులిత ఆంగుర్కన రసతగ దూదితున్ ముడుస్తూర్. అని తాన్ ఉంది లామ్ బెడ్డెతగ టటుసి, ఉండన్ సాటి యేసున తొడ్డగ అందుస్తూర్. బతి ఉండె వొరోర్, "దిర! వోన్ యేలియ పర్వక్తుల్ వాసి మొద్దుల్ బూడ్ రెహంతోర్ బతలొ సూడ్కుట్" ఇంజెర్ ఇత్తొర్. 37 అద్ వకత్తె యేసు బెయ్ జోర్తె కిలండి వాట్సి తన్వ పరన్ సుటి కీతొర్. 38 అస్సె యెరుసలెమ్మగ మన్వల్ బగవంతన మందిర్ పడ్డ పొరోడల్తె బూడ్ వేరి, సర్పి రండె టుక్తెంగ్ ఆత. 39 అద్ వకత్తె నూర్ జన్కె సిపాయిరోర్ అదికారి యేసున్ మునె నిల్పి మత్తొర్. వోర్ యేసున మరన్చున్ సూడ్కి, † "వేర్ కరలెనె బగవంతనోర్ మరి ఆందుర్" ఇంజెర్ వొస్తొర్. 40 అద్ అహాన్ జర్చవల్ సమ్మె, మగ్గలెనె నాట్సు మరియల్, చుడుర్ యాకోబ్ అని యోసెస్సు †† అవల్ ఆయ్యల్ మరియల్ అని సలొమి ఇన్వలిక్ కహి జనిక్ వెయ్యెక్ లంగ్గుల్ సూడ్చెర్ మత్తొగ్. 41 ఇవ్ వెయ్యెక్ యేసు గలిలయ యేరియతగ మనెకె, వోన్ చర్చ పియ్యి బక్తితె మదత్ కీసిర్ మత్తొగ్

† మర్ ఇన్వల్ మత్. †† తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంత్సీనగ ఇద్ వచన్ సెలె.
‡ 15:28 యెసయ 53:12 †† ఇద్ అరమిక్ బాసతె లిహి కీసి మంత. కీర్తన్సీన 22:1 †† మరన్చున్ సూడ్కి: 'వోన్ కిలివడున్ కేంచి' ఇంజెర్ గిర్ తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంత్సీనగ మందంత. ††† యోసెస్సు: వేన్ యోసెప్ గిర్ ఇంతెర్.

ఆందుంగ్. ఇవె ఆయ్య ఉండె యేసున్ పెజెయ్ యెరుసలెమ్ వాతంగ్ వెలె వెయ్యెక్ గిరె మత్తొంగ్.

యేసున మాతి జతున్ కియ్యల్
(మత్తయి 27:57-61; లూక 23:50-56; యోహాన్ 19:38-42)

42-43 అరిమతయ చహార్టోర్ యోసెప్ ఇన్వల్ డగుక్ అదికారిర్లటల్ చొకొట్టు పొరోల్ కమయ్ కీతొర్ ఆందుర్. అని వోర్ పర్జతంగ్ దిల్కనగ బగవంతల్ ఉచ్చి రాజ్ తాకుసన ఇంజెర్ మన్వగ బక్తి కీసిర్ మన్వల్ ఆందుర్. ఆరమ్మ దివొసున్ మునెత దియ యేసు మార్టొర్. అదెన్ సాటి అద్ నేటి పోడ్డె సాన్వక్ మనెకె †† వోర్ యోసెప్ దర్జమ్ కీసి పిలాతునగ సాంజి "యేసున కూర్చున్ వోయ్ సీమ్" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 44 తె పిలాతు గుల్ ఆసి "అయ్యె! ఇచొర్ వెయ్యెనె యేసు మార్టొరియ్?" ఇంజెర్ సిపాయిరోర్ అదికారిన్ పూసి కీతొర్. 45 వోర్ అదికారి "ఒహా! మార్టొర్" ఇంజెర్ జవబ్ సీత పెజె, యోసెపున్ యేసున కూర్చున్ వోయ్ సాటి పిలాతు వొస్తొర్. తె యోసెప్ అద్ కూర్చున్ టాంగి కీత మొద్దుల్ బూడ్ రెప్పి, 46 బారిత పూన కాది కపిడె గూండి కీతొర్. నార్కుసీత బండత పూన వీచ్చు బుయరితగ అద్ కూర్చున్ ఇర్పి, అదెన్ బండతె ముహుసీతొర్. 47 అహాన్ ఇర్జ జాగతున్ యోసెస్ అని యాకోబ్బు అవల్ మరియల్ అని మగ్గలెనె నాట్సు మరియల్ సూడ్చెంగ్.

వీచ్చల్ జీవతె తేద్వల్
(మత్తయి 28:1-8; లూక 24:1-12; యోహాన్ 20:1-10)

16 1-3 ఆరమ్మ దివొన్ ఆత తెలరి ఆయ్యవర్తున్ నేటి సక్తెనె నాట్సు మరియల్ అని సలొమి బయ్ బయ్ ఆనెకెన్ తేత్తొంగ్. అని గమ గమ గాడి సియ్యలిక్ చీక్సే యేసున కూర్చున్ సొక్తె దాకట్ ఇంజెర్, వీచ్చగ సొన్లె పెసితంగ్. అహాన్ సాంజెర్ మనెకె, "మమెట్తె సాంజెర్ మంతట్ బతి, అద్ వీచ్చ బుయరితున్ అడ్డమ్ ఇర్జ డగుర్ బండతున్ బోర్ కూడుననిర్?" ఇంజెర్ తమ్వ తమ వడ్కెసెర్ తాక్సెర్ మత్తొగ్. 4 బతి వీచ్చ బుయరిత్ కరుమ్ సాంజి సూడ్కె అద్ అడ్డమ్ ఇర్జ బండ బగ్గ కూడుసి దిస్త. 5 తె, "బుయరితగ రొపొ సూడ్కుట్ దెట్" ఇంజెర్ కరుమ్ సాంజి సూడ్చెంగ్. అస్సె అవెక్కు తిన బాజున్ బెయ్ ద్రవలిక్ పాంగుక్ కెర్పి డియెర్ కాండి § ఉచ్చి దిస్తొర్. వోన్ సూడ్కి బెయ్ నిమ్మె ఆతంగ్.

6 తె వోర్ దూతల్, "నాకున్ సూడ్కి వెరిమట్. మొద్దుగ టాంగి కీసి జీవ యేత్తెర్ వోర్ నజరెత్సొర్ యేసున్ సాటి మహ్మోసెర్ మంతిట్ ఇన్వల్ నాకున్ టావయ్. వోర్ నేండ్డొర్. వోర్ ఇగె సెలొర్. ఇచుల! వోన్ కూర్చున్ ఇర్ ఇద్ జాగతున్ సూడట్" ఇంజెర్ వోర్ దూతల్ తొవ్తొర్. 7-8 అని వోర్, "యేసు మీకున్ తెర్ మునె గలిలయ యేరియతె సాంజెర్ మంతొర్. మొదొల్ వెప్తాపియ్ మిరట్ అగ వోన్ సూడంతిట్" ఇన్వల్, వోసుర్ సిన్వలిర్కున్ అని వూర్లటల్ ముకెతె పేతుర్చున్ తప్పక్ సాంజి వెహట్" ఇంజెర్ అవెకున్ వెప్తొర్. తె అవ్ వీచ్చ బుయరితల్ వెరిసెర్ పెసిసి, విచ్చెర్ సొత్తంగ్. అవ్ వెయ్యెక్ అద్ గట్టుతున్ సూడ్కి దడ్కి తిత కాడ్కి, అదెన్ బారెతె బోనె వెహ్కీ.

§[యేసు దిస్వల్]
(మత్తయి 28:9-10; యోహాన్ 20:11-18; లూక 24:13-35)

9 ఆయ్యవర్తున్ నేటి సక్తెనె యేసు జీవతె తేత్తె పెజె, మొదొల్ మగ్గలెనె నాట్సు మరియన్ పావె మాతొర్. తాన్లటల్ మొదొల్ యేడుంగ్ బూత్కున్ తెండ్చి పూడ్చి మత్తొర్. 10 అద్ వెయ్యె యేసునుర్

††† యూదుల్వోన్ ఆరమ్మ దివొన్ సుకుర్ వాల్ పోడ్డెకనల్ సురు ఆంత అని సన్వర్ పోడ్డెక్ మారంత. తె వూర్ నేకీతున్ పియ్యి అద్ దివొస్సుగ బోసయ్ కూర్ మాతి కియ్యక్నె బహి మన్వ. అదెన్ సాటి అద్ కామ్ వెయ్యె కియ్యల్ మత్త. § వోర్ బగవంతల్ సారి కీతొర్ దూతల్ ఆందుర్. మత్తయి 28:2 §† తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంత్సీనగ ఇవ్ వచన్సీ సెలెంగ్.

సిస్యలిర్గ సొత్త. అస్సె వూర్ సమ్మిర్ బెయ్ దుక్కుతె ఆడ్వెర్ మత్తెర్. తనకున్ జర్తత గట్టుతున్ బారెతె వూర్కున్ వెహ్. ¹¹ తెర్ బతి, యేసు నేండ్ర అదెన్ అని అద్ తాత్కర్ సూడ్డ అవ్ గొస్టిన్ వూర్ నమ్మకి. ¹² అద్ ఆత పెజె, ఇవిర్ సిస్యలిర్ యెరుసలెమ్మల్ ఉంది నాటి సొంజెర్ మనెకె, వూర్కున్ పావె మాతొర్. దుస్రా రూప్పె కీనెకె, వూర్ యేసున్ వొడ్డి కియ్యకి. ¹³ వూర్ పెజె మల్ని సొంజె, మెయ్యుర్ సిస్యలిర్కున్ అదెన్ బారెతె వెహ్. తెర్ బతి, వూర్ బోరె వీరంగ్ గొస్టింగ్ నమ్మకి.

యేసు తన్వర్ సిస్యలిర్కున్ పావె మాయ్యల్

(మత్తయి 28:16-20; లూక 24:36-49; యోహాన్ 20:19-23; అపొ. కా. 1:6-8)

¹⁴ అద్ ఆత పెజె, యేసు తన్వర్ అక్ర (11) జన్స్ సిస్యలిర్ జేవున్ కీసెర్ మనెకె, వూర్ వాసి వూర్కున్ పావె మాతొర్. "నన సాసి-నేండ్రాన్ ఇన్వల్ గొస్టితున్ వెలెటిర్ మీకున్ వెహ్కె గిర్ బతి, బారి నమ్మెర్ సెల్విట్? మీవంగ్ దిల్క్ బండన్ దాత్ మారితంగ్" ఇంజెర్ దమ్మి సీతొర్. ¹⁵ "దునియ పూరో తిరిసి ఇద్ నన సాసి-నేండ్ర అద్ చొకొట్టు కబుడున్ సమ్మిర్కున్ వెహట్" ఇంజెర్ హుకుమ్ సీతొర్. ¹⁶ "ఇద్ చొకొట్టు కబుడున్ కేంచి బోరె తాన్ పొరో బరోస ఇర్ని బాప్టిన్మ యేతంతెరో, వూర్కున్ బగవంతల్ సిక్కుతల్ బచి కీంతొర్ అని బోరె

తాన్ పొరో బరోస ఇరెరో వూర్కున్ బగవంతల్ సిక్కు వాటంతొర్. ¹⁷ నా పొరో బరోస ఇర్వలిర్ ఈతంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మ కీంతెర్. వూర్ నావ పొరోల్ల సక్తితె దుస్పర్గటల్ బూత్కున్ తెండ్డి పూడ పరంతెర్. అని దుస్రాక్ దుస్రాక్ బాసల్కెనె వడ్కు పరంతెర్. ¹⁸ తమ్మంగ్ కెయ్యెనె తరస్కున్ పియ పరంతెర్. విక్ ఉటెకె గిర్ వూర్కున్ బతయ్ ఆయె. ఇదె ఆయ్య, యెడ్డి-దుక్ వాలిర్ పొరో కెయ్యె ఇర్ని, నహ్ బరోస ఇర్వలిర్ పార్తన కీతెకె గిర్, వూర్ చొకొట్ ఆంతెర్. ఇవ్ సమ్మె కామ్మ, నా పొరో బరోస ఇర్వలిర్ కియ పరంతెర్" ఇంజెర్ వెహ్. ¹⁹

యేసు మల్ని స్వర్గనగ సొన్వల్

(లూక 24:50-53; అపొ. కా. 1:9-11)

¹⁹ యేసు పర్బు తన్వర్ సిస్యలిర్కున్ ఇవ్ సమ్మె గొస్టింగ్ వెహ్వల్ ఆత పెజె, వోర్ స్వర్గనెకె పొరో తాచ్చి సొత్తొర్. అని బగవంతన తిన బర్ల ఉచ్చి మంతొర్. ²⁰ అద్ ఆత పెజె, వూర్ సిస్యలిర్ సమ్మిర్ గిర్ దుస్రాక్ దుస్రాక్ జాగనగ, దుస్రాక్ దుస్రాక్ దేస్కెనగ సొంజె, యేసు సాసి-నేండ్ర ఇద్ చొకొట్టు కబుర్ సమ్మిర్కున్ వెహ్పొర్ సొత్తెర్. ఇద్ కబుర్ కరల్ ఇంజెర్ తోహన్ సాటి, పర్బు వెలె మయ్యతంగ్ కామ్మ నిసనిన రూప్పె వూర కెయ్యె కియ్యస్తొర్. ఆమెన్!

లూక

ఇద్ పుస్తకున్ బారెత గొప్పి

లూక డాక్టరల్. వేర్ లూకల్ పుస్తకొర్ చొకొట్నొర్ సొప్తల్ ఆందుర్. వేర్ లూకల్ రండ పుస్తక్ లిహి కీతొర్. మొదొడ పుస్తక్ ఇద్ ఆంద్ అని దుస్తా పుస్తక్ అపొస్తుల్కొనంగ్ కామ్మొ ఆంద్.

కిరిస్తు సకమ్ మొదొడ పిడితగ లిహి కియ్యల్ జర్తత.

యేసు పాపు సక్తితల్ పర్ణతున్ కాబాడ్లె, బగవంతల్ నేమి కీతొర్ వోర్ బచి కియ్యల్ ఆందుర్. వోర్ పుటన్ మొదొలె, వోన్ బారెతె లిహి కీతంగ్ తొత్తంగ్ గ్రంత్కొనంగ్ వచన్కొ పూరి కియ్యె, బగవంతన సేవ బహన్ సురు కీతొర్ ఇన్వల్ ఇద్ పుస్తక్నగ మంత. “బూలె మాతంగ్ అవ్ గొరెన్ మోడితుర్ లోకుర్కున్ బచి కియ్యలె నావ కామ్” ఇంజెర్ యేసు వెప్తొర్.

“నావ పొరొల్ సూడ్చి ఆయె బతి, ఇవ్ కామ్మున్ సూడ్చి తెర్, నా పొరొ బరొస ఇరట్. అహన్ మీవంగ్ దిల్కొనగ బగవంతన్ జాగ్ సీకిట్తె, బస్కెట్ జీవతె స్వర్గొనగ బగవంతన్ సంగ మందంతిట్” ఇంజెర్ యేసు వెప్తొర్. యేసున పిస్వడున్ బారెతె లిహి కీనెకె, యూదుల్కొ బోన్తె కమి-పాన్తె సూడ్చిదిరో, పూర్కున్ డగుర్-పాన్ సియ్యసెర్ లూకన కెయ్యె, ఇద్ పుస్తక్నగ బగవంతల్ లిహి కియ్యుస్తా.

బగ బతల్ మంత

డగుర్ సాబ్ తియ్యెపిలన్ లూకల్ చిటి లిహి కియ్యల్

యేసున జల్మ అని బెర్స్వల్

బగవంతన సేవ కియ్యె యేసు తయర్ ఆయ్యల్

బగవంతన సేవ యోహాన్ కియ్యల్

యేసు బాప్తిస్మ యేత్వల్

యేసునుర్ తొత్తుర చరిత్ర

యేసున్ సయ్యన్ పరిక్కు కియ్యల్

గలిలయతగ యేసున సేవ

గలిలయతల్ యాత్ర కీసెర్ యెరుసలెమ్ సొన్వల్

యెరుసలెమ్మగ జర్తతంగ్ గట్టుంగ్

యెరుసలెమ్మగ యెవ్ వల్

మందిర్గ బోద కియ్యల్

బవినత్తె యెరుసలెమున్ జర్గవడున్ బారెతె

యేసు సాసి-నేండ్యల్

పస్క సడ అని యేసున ఆక్రిత జేవున్

తక్లిబ్కొ బోగె మాసి మరన్ ఆయ్యల్ అని కూర్కున్ బుయరితగ ఇర్వల్

యేసు నేండ్యల్ అని స్వర్గొనగ మల్ని సొన్వల్

తియ్యెపిల సాబున్ లూకల్ చిటి లిహి కియ్యల్

1¹⁴ మాన్-మర్యద వాలె తియ్యెపిల సాబ్! మా నడ్డుమ్ జర్తతంగ్ గట్టున్ మొదొడల్ కుద్ సూడ్చి, వెలెటిర్ సేవ కియ్యలిర్ మాకున్ అవెన్ వెహెర్. వూర్ వెప్తొంగ్ కేంచి, వెలెటిర్ లోకుర్ అవెన్ పొడి కిసి లిహి కీతెర్. అవ్ సమ్మె గిర్ మొదొడల్ కరలెన్ బర్కుర్ జర్తతంగ్ ఇంజెర్ దిహన్తె సూడ్చి, కరి కీతొన్. అని అవ్ గట్టున్ ఉందిత్ పెజెయ్ ఉంది జర్తత తీర్ నీకున్ లిహి కియన ఇన్వల్ సోచ్ నాకున్ వాత. సాబ్ ఇవెన్ వాచి కిసి, నిమె మొదొల్ కేంజ్చి అవ్ సమ్మె గిర్, సతెమె ఆందుంగ్ ఇంజెర్ కరి కియన ఇన్వలె నావ ఇచ.

యోహాన్ జల్మతున్ బారెతె వచన్

56 అద్ గట్టుతె హేరొద్ రాజల్ రాజ్ తాకుస్వల్ యూదయ యేరియతగ, జకరియ ఇన్వల్ కటొడల్ మత్తోర్. వోర్ అబియ కటొడ కాన్దాన్తొర్ ఆందుర్. వోన్ వెయ్యె అహరొన్ కటొడ కాన్దాన్తొర్ ఆంద్. తాన పొరొల్ ఎలిజబెత్. వీర్ ఆడ-మాడ్చొ బగవంతన ఇచ తీర్ పిసెర్ మత్తోర్. అని వోనంగ్ హుకుమ్మున్ అని నేకిన్ పియ్యి కసుర్ సెల్వక్

తాక్తెర్. ⁷ తెర్ బతి ఎలిజబెత్ గొడ్డు మత్త కాడ్చి, పూర్కున్ సంతాన్ ఆయ్యకి. వూర్ ఇవిర్ గిర్ బెయ్ బుడి-బుడియలిర్ ఆసి మత్తోర్.

⁸ జకరియల్ మన్వల్ కటొడ గురుమ్మర సేవ కియ్యల్ వకత్ వాత. తె వోర్ యెరుసలెమ్మ మందిర్గ బగవంతన సేవ కీసెర్ మత్తోర్.

⁹ అస్కె బగవంతన మందిర్గ దూప్ వాటన్ సాటి కటొడ-పాన్తన్ పియ్యి రివజ్ తీర్ చిటింగ్ వాడ్తెర్. అంటిత్కొ జకరియన వంత వాత.

¹⁰ తె పర్ణ సమ్మిర్ గిరె బహ్రా పార్తన కీసెర్ మనెకె, జకరియల్ మందిర్గ రొపా సొంజి, దూప్ వాడ్చెర్ మత్తోర్. ¹¹ అస్కెనె అద్ దూప్ బోఫ్తున్ తిన బర్గ, బగవంతనొర్ దూతల్ నిల్చి దిస్తొర్. ¹² తె దూతన్ సూడ్చ బరొబర్ జకరియల్ దడ్చి తింజి, బెయ్ వెరితొర్. ¹³ బతి దూతల్,

“జకరియ వెరిమ! మరిన్ సాటి నిమ్ కీత పార్తన బగవంతల్ కేంజ్చొర్. నీ వెయ్యె ఎలిజబెత్ మొడ్చన్ జల్మ సింత. వోన్ యోహాన్ † ఇంజెర్ పొరొల్ దొస. ¹⁴ వోన్ జల్మతున్ హిందల్ నీకున్ బెయ్ కుసి లాగంత.

వోర్ పుడ్త కాడ్చి, పర్ణ సమ్మిర్కున్ గిర్ వెలె ఆనంద్ లాగంత. ¹⁵⁻¹⁷ బారెతెకె, బగవంతన నదుడె వోర్ డగుర్-పాన్ వాలె ఆంతొర్. కల్ ఆయి, నిస వరుస్వలిక్ రసంగె ఆయి, వోర్ ఉన్నొర్. అవన పీటెత్

† యోహాన్: బగవంతల్ పెర్ణత-దయ వాలె ఇంజెర్ అర్తమ్.

రోపా మనకెడలె, బగవంతన పవిత్ర ఆత్మతె, వోర్ నించి మందంతోర్. యేలియ పర్వత్తన్ మోడిత దిలై అని సక్తితె పర్బున్ తెర్ మునె పర్జతగ దాంతోర్. వూర్ కియ్యలిక్ పామ్మనల్ మలుసి, తిరిసి బాబో బగవంతన సేవ కీనల్ కీంతోర్. బగడ-నియత్తె తాక్కలిరకున్ నియత్తె పిస్సుల్ సోంచ్ వాయుసంతోర్. ఇహిన్ ఇజయెల్ లోక్కర్లటల్ వెలెటిర్బున్ వూరోర్ పర్బు ఆయ్యల్ బగవంతనకె మలుసంతోర్. ఇద్ తీర్లె పర్బున్ సాటి, పర్జతున్ వోర్ తయర్ కీంతోర్" ఇంజెర్ దూతల్ వెప్టోర్. ¹⁸ తె జకరియల్, "నిమె వెప్టా తీర్ కరల్ జర్గంత ఇంజెర్ నాకున్ బహన్ కరి మాయర్? బారితెకె, నన బుడియన్ ఆతోన్ అని నా వెయ్యె గిర్ డుగల్ మాతరి ఆత" ఇంజెర్ దూతన్ వెప్టోర్. ¹⁹ అస్సె దూతల్, "నావ పొరోల్ గాల్లియెల్. నన బగవంతన చర్బతె సేవ కియ్యల్ దూతన ఆందున్. మొడ్డల్ పుట్టల్ చొక్కొట్టు కబుడున్ నీకున్ వెహ ఇంజెర్, బగవంతల్ నాకున్ రొప్టోర్. ²⁰ ఇచుల కేంజ! ఇద్ గొస్తి బరోబర్ వకత్తె జర్గంత. బతి ఇదెన్ నిమె నమ్మ కాడ్కి, ఇద్ గట్టు జర్గన్ల వేరి, మూకని ఆసి మందంతి" ఇంజెర్ జకరియన్ వెప్టోర్. ²¹⁻²² అగ బహి మన్వలిర్ సప్లిర్, "జకరియల్ ఇచోర్ వెలె జేల్ మందిర్బున్ రోపా బారి మంతోరెయ్?" ఇంజెర్ గుల్ ఆసిర్ మత్తెర్. ఆక్రిత బస్సెతె వోర్ బహి వాతోరో, అస్సె వూర్ సంగ బతయ్ వడ్కు పర్జకి. అద్ సూడ్కి, జకరియన్ మందిర్గ బగవంతన దర్బన్ ఆత ఇంజెర్ పర్జ కరి కీతెర్. బారితెకె, వోర్ మూకల్ ఆసి, కెయ్య్ హాలి కీసిర్ మత్తెర్. ²³ అవ్ సేవ కియ్యలిక్ దివొస్కో మార్త పెజె, జకరియల్ తన్వ రోస్ సాత్తోర్. ²⁴⁻²⁵ కహి రోజ్కే ఆత పెజె, వోన్ వెయ్యె ఎలిజబెత్ దివొస్కో మత్తె. తె అద్, "బగవంతల్ నా పొరో దయ తొప్పి, పర్జత్ నడ్డుమ్ సాత్త హిజతున్ నావ గర్బి నిపుసి, కాబాడ్తోర్" ఇంజెర్ సియుంగ్ మహినంగ్ వేరి, బోనె దిస్వక్నె మత్తె.

యేసున జల్మత్ బారెతె వచన్

²⁶ ఎలిజబెత్ సారుంగ్ మహినన పీటెతె మనెకె, గలిలయ యేరియత నజరేతు చహర్ల ఉంది కోరో పేడినగ, బగవంతల్ గాల్లియెల్ దూతన్ సారి కీతోర్. ²⁷ అద్ కోరో పేడిన పొరోల్ మరియల్. దావిద్దు కాన్దాన్తోర్ యోసేవ్ ఇన్వల్ మాయ్యున్ సంగ, తాన కాజె-కోబ్రె ఆసి మత్తె. ²⁸ తె బగవంతనోర్ దూతల్ తాన్ వాసి, "నీకున్ నావ దండెస్! బగవంతల్ నీకున్ ఆసిర్వాద్ సీసి, నీ సంగ మందంతోర్" ఇంజెర్ వెప్టోర్. ²⁹ బతి మరియల్ అవ్ గొస్టింగ్ కేంచి, తకపిక ఆత. అని అవ్ గొస్టిన్ అర్దమ్ బతల్ మందర్ బెహ ఇంజెర్ సోంచ్ కీసిర్ మత్తె. ³⁰ తె అద్ సూడ్కి దూతల్, "మరియ నిమె వెరిమ! బగవంతల్ నీ పొరో దయ తొప్పారె మంతోర్. ³¹ ఇచుల కేంజ! నిమె పీటె మంజె, మొడ్డన్ జల్మ సీంతి. వోన్ యేసు ఇంజెర్ పొరోల్ దొస లాగర్. ³² వోర్ బెయ్ డగుర్-పాన్ వాలె ఆందుర్. వోన్ సర్వ సక్తివంతల్ బగవంతనోర్ మరి ఇంజెర్ కేయనిర్. వోనోర్ తొత్తోర్ దావిద్ రాజన రాజ-గాది, పర్బు ఆయ్యల్ బగవంతల్ వోన్ సీంతోర్. ³³ యాకోబ్బు కాన్దాన్తోర్ పొరో, వోర్ బస్కెట్ రాజ్ తాకుసంతోర్. వోన్ రాజ్ బస్కెట్కె మూరె మాయ్యె" ఇంజెర్ తాన్ వెప్టోర్. ³⁴ తె మరియల్ "నన కోరో పేడిన ఆందున్. ఇద్ బహన్ జర్గర్?" ఇంజెర్ దూతన్ పూసి కీత. ³⁵ అస్సె దూతల్, "బగవంతన పవిత్ర ఆత్మ నీ పొరో రెయంత. అని వోర్ సర్వ సక్తివంతన సక్తి నిష్టా వాంత. ఇదెన్ హిందల్, నీకున్ పుట్టల్ మొడ్డల్ పవిత్ర మందంతోర్ అని వోన్ బగవంతనోర్ మరి ఇంజెర్ కేయంతెర్. ³⁶ మరియ ఇచుల కేంజ! నీ చుటమ్ ఎలిజబెత్, తన్వ మాతరి-పాందె పీటెతె మంత. గొడ్డుయ్ మన్వల్ తాన్ ఇంకె సారుంగ్ మహినంగ్ తాకంతంగ్. అద్ మొడ్డన్ జల్మ సీంత. ³⁷ బగవంతన్ సంగ ఆయ పరో ఇన్వల్ బతయ్ సెలె" ఇంజెర్ దూతల్ వెప్టోర్. ³⁸ అద్ కేంచి మరియల్, "నన బగవంతన సేవ కియ్యన ఆందున్. నిమ్ వెప్టా తీర్ జర్గ" ఇంజెర్ ఇత్తె. అస్సె బగవంతనోర్ దూతల్ అగటల్ సాత్తోర్.

మరియల్ ఎలిజబెతున్ బేటె మాయ్యల్

³⁹⁻⁴⁰ తె మరియల్ సస్సె తయర్ ఆసి, † యూద యేరియతంగ్ గుటన్ పొరో మన్వల్ చహర్లె సాత్తె. అని జకరియన రోన్ నేంగ్ని, ఎలిజబెతున్ చొకోట్-వాయుట్ పూసి కీత. ⁴¹⁻⁴² తాన లేంగ్ కేంజ బరోబర్, ఎలిజబెత్తు పీటెతె మన్వల్ మొడ్డల్ పద-విద మెలితోర్. అస్సె ఎలిజబెత్ పవిత్ర ఆత్మతె సక్తితె నించి జోర్లె, "బగవంతల్ సమ్మె వెయ్యెకనగటల్ నీకునె ఆసిర్వాద్ సీతోర్. నీ పీటెతె మన్వల్ మొడ్డన్ గిర్ ఆసిర్వాద్ సీతోర్. ⁴³ నా పర్బున అవల్ నష్టా తాక్కి వాత. ఇహిన్-బహన్ జర్గిసి మందర్? ⁴⁴ ఇచుల కేంజ! నీవ లేంగ్ కేంజ బరోబర్, నా పీటెతె మన్వల్ మొడ్డల్ ఆనంద్యె పద-విద మెలితోర్. ⁴⁵ బగవంతల్ వెహుస్సంగ్ గొస్టింగ్ జర్గంతంగ్ ఇంజెర్ నమ్మ కాడ్కి, నిమె ఆసిర్వాద్ యేత్తి" ఇంజెర్ మరియన్ ఇత్తె.

⁴⁶ అస్సె మరియల్, "నావ ఆత్మ బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీసిర్ మంత. ⁴⁷ నాకున్ బచి కియ్యల్ బగవంతనగ నావ మన్ ఆనంద్ యేచ్చెర్ మంత.

⁴⁸ బారితెకె, బగవంతన సేవ కీసిర్ చుడుర్-పాన్లె మన్వన ఆందున్. తెర్ బతి, నా పొరో దయ తొప్టోర్. అదెన్ సాటి, ఇంగెడల్ సప్తి పేడినుర్, 'ఆసిర్వాద్ యేత్త వెయ్యె' ఇంజెర్ నాకున్ కేయనిర్. ⁴⁹ సర్వ సక్తి వాలె బగవంతల్ నా సాటి చొక్కొట్టుంగ్ కామ్మో కీతోర్. వోన్ పొరోల్ పవిత్ర ఆంద్. ⁵⁰ తన్వ పొరో బావ్-బక్తితె మన్వలిర సంతాన్తున్ పొరో, పిడినంగ్-పిడింగ్ దయ తొహంతోర్.

⁵¹ పర్బు తన్వ కెయ్లె తాకదున్ తొప్టోర్. తన్వ మన్వంగ్ సోంచ్-విచర్బున్ పియ్యి, గర్బతె మన్వలిరకున్ పర్జి కీసి వాట్తోర్. ⁵² డగుర్-పాన్లె మన్వలిర్ రాజలిర్బున్ రాజ-గాదినల్ రెప్టోర్. అని చుడుర్-పాన్లె మన్వలిరకున్ డగుర్-పాన్ సీసి, ఉప్పస్తారె. ⁵³ కరుసాసి మన్వలిరకున్ పష్టా మత్తె సమ్మె చొక్కొట్టు సీతోర్. అని దనెవంతలిర్బున్ రికమ్ కెయ్యెనె రొప్టోర్. ⁵⁴⁻⁵⁵ మావుర్ తొత్తుర్కున్ తన వెప్టా తీరి అబ్రాహమున్ అని వోన్ సంతాన్తున్ పొరో బస్కెట్ దయ తొహన ఇన్వల్ గొస్తితున్ హేతు ఇర్తోర్. అని తన్వ సేవ కియ్యల్ ఇజయెల్ పర్జతున్ మదత్ కీతోర్" ఇంజెర్ ఎలిజబెతున్ వెహ. ⁵⁶ ఎలిజబెత్తు రోన్ లగ్-బగ్ మూంద్ మహినంగ్ వేరి మత్తె పెజె, మరియల్ తన్వ రోన్ మల్ని సాత్తె.

బాప్తీసము సియ్యల్ యోహన్ జల్మ

⁵⁷ నోవ్ మహినంగ్ నోవ్ గట్టుంగ్ నింతె పెజె ఎలిజబెత్ మొడ్డన్ జల్మ సీత. ⁵⁸ అస్సె ఆజా-బాజాతుర్ అని చుటల్-బంద్, 'తాన్ పొరో బగవంతల్ వెలె దయ తొప్టోర్' ఇంజె, తాన్ బరోబర్ బెయ్ ఆనంద్ యేత్తెర్. ⁵⁹ అని వూర్ ఆట్ (8) రోజ్కెనె, మొడ్డలిర తోల్ కత్తి † కియుస్వల్ కార్యతున్ సాటి వాతెర్. అస్సె బాబో జకరియన పొరోలె † వోన్ దొస్సెన్ ఆతెర్. ⁶⁰ బతి ఎలిజబెత్ మూర్బున్ ఆపుసి, "సెలె-సెలె! వేన్ యోహన్ ఇన్వల్ పొరోలె దొస లాగర్" ఇంజెర్ వెప్టా. ⁶¹ అస్సె వూర్, "యెయా! ఈతల్ పొరోల్ మీ చుటల్-బంద్యగ్ బోనె సెలె కి!" ఇంజెర్ గుల్ ఆతెర్. ⁶² అని మొడ్డన్ బత పొరోల్ దొసన ఇంతి? ఇంజెర్ మూకలిర్ దాత్ కెయ్యె హాలి కీసిర్ బాబోన్ వూర్ పూసి కీతెర్.

† తయర్ ఆసి: మరియల్ మన్వల్ నాట్టల్ ఎలిజబెత్తు చహర్లె సాన్లె 3-4 రోజ్కెనె సరి మత్తె. సత్తర్ (70) కోస్కో లంగ్ మత్తె. † తోల్ కత్తి కియుస్వల్: యూదుల్కెన జాతితగ మొడ్డల్ పుట్టి అట్ రోజ్కెనె వోన్ సంసారత మునెత తోల్ కత్తి కీంతెర్. ఇద్ కార్యతున్ తోల్ కత్తి కియ్యల్ ఇంతెర్. ఇద్ కార్య కీనెనె పొరోల్ గిర్ దొసంతెర్. ‡ బాబో జకరియన పొరోలె: యూదుల్కెన జాతితగ బాబో మార్త పెజె గిర్ అద్ పొరోడున్ రాకె కియన ఇంజెర్ బాబోన్ పొరోడున్ మరిన్ దొస్వల్ నియమ్ తాక్సెర్ మత్తె.

63 తె వోర్, ఉంది పాటి తరట్ ఇంజెర్ కెయ్యనె సూచన కీతొర్. అని అద్ పాటితగ "వేన పొరొల్ యోహాన్" ఇంజెర్ లిహి కీతొర్. అద్ సూడ్చి, వూర్ బెయ్ గుల్ ఆతెర్. 64 అస్సె యెంటనె జకరియన్ వెంజెర్ వోదల్ ఆసి, బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీసెర్, వడ్కవల్ మొదొల్ కీతొర్. 65 అద్ సూడ్చి, ఆజు-బాజుతగ్ బెయ్ వెరె జోమె మాత. యూదయ యెరియ సమ్మె ఇన్ గట్టున్ బారెత గొస్తి కప్ప. 66 అద్ గొస్తి కేంజుర్ సమ్మిర్ గిర్ అవ్ గట్టున్ తమ్మ్య మన్దె ఇర్సి, "వోర్ మొడ్డల్ ఉండె బహాన్ తయర్ ఆంతొరెయ్?" ఇంజెర్ సోంచ్ కీతెర్. బగవంతన్ సక్తి † వోర్ కాండిన్ కరలెన్ సాత్ మత్త.

జకరియల్ వెప్తూ బవిసత్తు గొస్తి

67 అస్సె వోర్ కాండినోర్ బాబో జకరియల్ పవిత్ర ఆత్మతె నించి, బగవంతల్ ఇహిన్ వెహుస్టార్:

68 "మా ఇజ్రయేల్ లోకురో పర్బు ఆయ్యల్ బగవంతన్ డగుర్-పాన్ వాయి! బారితెకె వోర్ వాసి, తన్వ పర్బు ఆయ్యల్ మాకున్ ముక్తి సీతొర్.

69-70 తొలె వోసుర్ నేకితుర్ పర్వత్తలిర కెయ్యె వాగ్డన్ సీత తీర్, మాకున్ పగ-దారన కెయ్యల్ బచి కియ్యల్ సక్తివంతన్, తన్వొర్ సేమ్కల్ దావిదు రాజన కాన్దాన్తల్ రొప్టోర్.

71 మా పగ-దార్కనగట్ల అని మాకున్ మెచుర్ వూర్గట్ల బచి కీతొర్.

72 మా తొత్తుర్ సంతాస్తున్ పొరొ దయ తోహంతొన్ ఇంజెర్ వాగ్డన్ సీతొర్. అదెన్ హేతు ఇర్లెనె, బగవంతల్ ఇహిన్ కీతొర్.

73 ఇద్ వాగ్డన్ మా తొత్తోర్ బాబో అబ్రాహమున్ సీత ఆంద్.

74-75 మా పగ-దార్కన కెయ్యల్ వోర్ మాకున్ బచి కీతొర్. ఇదెన్ హిందల్, మరట్ల సమ్మిర్ గిరె సానల్ వేరి సుదుడ్-పాన్దె అని నాయమ్మె పిసెర్, వెరివక్సె సేవ కియన ఇన్వలె బగవంతన్ ఇచ.

76 నా మరి నీకున్ సర్వ సక్తివంతల్ బగవంతనోర్ పర్వత్తల్ ఇంజెర్ కేయనిర్. బారితెకె, నిమె పర్బున్ మునె తాక్సెర్, వోన్ సాటి సర్దన్ సుద్రి కీంతి.

77 పాప్ మాపి ఆయ్యడున్ హిందల్, బచె మాయ పరంతిట్ ఇంజెర్ నిమె పర్బతున్ బోద వెహంతి.

78 బగవంతల్ తన్వ దిల్లగ లాగ్ దయ అని కివుల్లున్ హిందలె, స్వర్గనల్ వొరొర్ నీతివంతన్ † పోడ్డె పెనిసెకెడ వేడ్చిత్ దాత్ మహ్న సారి కీతొర్. ‡

79 పోడ్డె పెనిసెకె అద్ వేడ్చి బహనై సికటితున్ పూడంతొయ్యె, అహ్నా సికటితగ మన్వలీర్కున్ అని మరన్తున్ బారెతె వెరివలిర్కున్ తన్వ వేడ్చి సీసి, వోర్ సాంతిత సర్దె తాకుసంతొర్" ఇంజెర్ వెప్టోర్.

80 వోర్ కాండి బెర్సెర్, బాప్-బక్తితగ బడె మాసెర్ మత్తోర్. ఇజ్రయేల్ పర్బతున్ బోద వెహవల్ వకత్ వానల్ వేరి, యోహాన్ బోడి గుటనగ పిసెర్ మత్తోర్.

యేసున జల్మ ఆయ్యల్ (మత్తయి 1:18-25)

2 అవ్ దివొస్కొనగ రోమ రాజ్చు జనొబత లెక కియన ఇంజెర్ సీజర్ అవ్గుస్తు మహ రాజల్ హుకుమ్ జారి కీతొర్. 2 సిరియ యెరియతగ కురెనియల్ గవర్నర్ మనెకె, మొదొల్ జోక జర్గిత జనొబ లెక ఇద్ ఆంద్. 3 అదెన్ సాటి హార్ వొరొర్ తమ్మ్యంగ్ పొరొల్కొ, జనొబ లెకతగ లిహి కియుసన ఇంజె, తమ్మ్యంగ్ తొత్తురంగ్ నమ్కొనె సొత్తెర్. 4 యోసెప్, దావిద్ రాజన కాన్దాన్తొర్ ఆత కాడ్చి, గలిలయ యెరియత నజరేతు చహర్తల్, యూదయ యెరియతె మన్వల్ దావిదు పుడ్డ బెత్తెహమ్ చహర్తె సొత్తోర్. 5-6 తన్వ సంగ కాజె-కోబై ఆసి

† బగవంతన్ సక్తి: గ్రీకు బాసతె పర్బున కెయ్ ఇంజెర్ మందంత. †† నీతివంతన్: ఇత్తెకె స్వర్గనల్ వాయ్యల్ బచి కియ్యల్ కిరిస్తు. ‡ 1:78 మలాకి 4:2

మన్వల్, మరియన్ పొరొడున్ గిర్ జసొబ లెకతగ లిహి కియుసన ఇంజెర్ వోతొర్. వూర్ అగ మనెకె మరియన్ నొవ్ మహిసంగ్ నొవ్ గట్టుంగ్ నింతంగ్. 7 తె మరియల్ మడనోర్ మొడ్డన్ జల్మ సీత. వూర్కున్ మన్దె, బడె కిరెయ్య రోతగ కన్వ పుట్టకి. తె వోర్ మొడ్డన్ గిందనె గూండి కీసి, చారొ వాట్టల్ కుండితగ మీండుసీత.

గొరెంగ్ గాయ్యిర్కున్ దూతలిర్ దిస్వల్

8 అద్ చహర్దన్ ఆజు-బాజుతంగ్ పొలమ్మనగ, కహితుర్ గొరెంగ్ గాయ్యిర్ రాత్నె, గొరెన్ కేప్పెర్ మత్తెర్. 9 అస్సె బగవంతనోర్ దూతల్ వూర్గ పావె మాతొర్. అని బగవంతన మయ్యత వేడ్చి వూర్ సిర్బుట్ బెయ్ జగర్నె గేర్ పాత. తె వూర్ గాయ్యిర్ బెయ్ దడ్చి తిత్తెర్. 10 అస్సె వోర్ దూతల్, "వెరిమట్! దిహనై కేంజట్! నన ఉంది చొకోట్టు కబుర్ పియ్యి వాతొన్. అద్ కబుర్ పర్బ సమ్మిర్కున్ ఆనంద్ సీంత. 11 అద్ బతల్ ఇత్తెకె, నేండ దావిద్ బెత్తెహమ్ చహర్దగ మీకున్ బచి కియ్యల్ జల్మ ఆతొర్. వోరె పర్బు ఆయ్యల్ కిరిస్తు † ఆందుర్. 12 ఇదెన ఆన్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, చారొ వాట్టల్ కుండితగ గిందనె గూండి కీసి, వొరొర్ మొడ్డల్ మీండుసి మందంతొర్" ఇంజెర్ గాయ్యిర్కున్ వెప్టోర్. 13-14 అస్సె అచనక్ వోర్ దూతన్ సంగ, బెయ్ వెలెటిర్ బగవంతనూర్ దూతలిర్ పావె మాసి,

"పొరొ స్వర్గనగ మన్వల్ బగవంతన్ డగుర్-పాన్ వాయి! దర్బురిత్ పొరొ తన లాడ్ కియ్యల్ పర్బతున్ సాంతి వాయి!" ఇంజెర్ పార్దన-వింతి కీతెర్. 15 అని వూర్ దూతలిర్ అగట్ల స్వర్గనెకె మల్ని సొత్త పెజె, గొరెంగ్ గాయ్యిర్, "జర్గిత అదెన్ బగవంతలె మాకున్ వెహుస్టార్. బెంద్ వరట్ రా! బెత్తెహమ్ సాంజి సూడ్చట్!" ఇంజెర్ తమ్మ్య తమ ఇత్తెర్. 16-17 అని సప-సిప అగ సాంజి, మరియన్, యోసెపున్ అని చారొ వాట్టల్ కుండితగ మీండ్చి మన్వల్ మొడ్డన్ సూడ్చెర్. అహాన్ సూడ్చె పెజె, దూతల్ తమ్మ్యకున్ మొడ్డన్ బారెతె వెప్పి మత్త కబుడున్ పచర్ కీతెర్. 18 గాయ్యిర్ వెప్టూ కేంజుర్ సమ్మిర్ గిర్ బెయ్ గుల్ ఆతెర్. 19-20 గొరెంగ్ గాయ్యిర్ కేంజుంగ్ అని సూడ్చంగ్ సమ్మె గిర్ మొదొల్ తమ్మ్యకున్ వెప్పి మత్త తీరె జర్గిత. అదెన్ సాటి బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీసెర్ అని పార్దన-వింతి కీసెర్ మల్ని సొత్తెర్. బతి మరియల్ ఇవ్ సమ్మె గొస్తిన్ తన్వ దిల్లగ ఇర్సి, అవెన్ బారెతె హేతు కీసెర్ మందు.

వోర్ మొడ్డన్ మందిర్గ వోయ్యల్

21 అవల్-బాబో వోర్ మొడ్డన్ ఆట్ రోజ్కొనె తోల్ కత్తి కియుస్వల్ కార్వ కియుస్టెర్. అని పీటె రెహె మాయ్యక్ మనెకె, బగవంతనోర్ దూతల్ వెప్పి మత్త అద్ యేసు ఇన్వల్ పొరొల్ వోన్ దొస్టెర్. 22 అవ్ చాలిన్ తొకుడ్ దివొస్కొ † మూర్ పెజె, సుదుడ్ ఆయన్ సాటి, మోసెన కానుస్తున్ పియ్యి బలిదాన్ సియ్యె, యోసెప్ అని మరియల్ యెరుసలెమ్ సొత్తెర్. వోర్ మొడ్డన్ గిర్ బగవంతన్ సాటి దత్త సుటి కియ్యె, తమ్మ్య సంగ వోతెర్. 23 బారితెకె బగవంతన్ కానుస్తగ, "జల్మ ఆతొర్ మడనోర్ కాండిన్ బగవంతన్ సాటి దత్త సుటి కియ్ లాగర్" †† ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. 24 అని అద్ కానుస్తగ హుకుమ్ సీతమ్ రండె పారెవంగ్ ఆయి, సెలెతె రండె పురక్ ఆయి, బలిదాన్ సియ్యె వూర్ సొత్తెర్.

25 అద్ గట్టుతె, యెరుసలెమ్మగ సుమెయెన్ ఇన్వల్ వొరొర్ మాయ్యల్ మత్తోర్. వోర్ బగవంతన బాప్-బక్తితె అని నియత్నె పిసెర్ మత్తోర్. దుక్వతె మన్వల్ ఇజ్రయేల్ పర్బతున్ బగవంతల్ సుమ్మి కియ్యె, బచి కియ్యన్ బస్కొ, రొహంతొరో ఇంజెర్ సూడ్చెర్ మన్వల్ ఆందుర్. బగవంతన పవిత్ర ఆత్మతె వోర్ నించి మత్తోర్. 26 'బగవంతల్ సారి కియ్యల్ కిరిస్తున్ సూడ బీగర్ మరన్ ఆయ్యి' ఇంజెర్ పవిత్ర ఆత్మ

† కిరిస్తు: పొల్లి బాసతె మెనయల్ ఇంతెర్. ఇదెన అర్మమ్ పర్బతున్ బచి కియ్యె, బగవంతల్ నేమి కీసి, సారి కియ్యల్ రాజల్. వేన్ సాటి యూదాల్కొ, సూడ్చెర్ మత్తెర్. †† 2:22 కటొడలిర 12:2-8 ††† 2:23 బహి పెసివల్ 13:2

సుమయొస్తున్ వెప్పి మత్త. 27 అని ఇంకె వోర్ సుమయొస్తున్ మందిర్తగ వోత. అదె గట్టుతె దర్తుత కానుస్తగ లిహి కీత తీర్ నేకింగ్ జర్గుసియై, అవల్-బాబొ మొడ్డల్ యేసున్ పియ్యి మందిర్తగ వాతెర్.

28-30 తె సుమయొన్ మొడ్డన్ తన్వంగ్ కెయ్యెనె యేచ్చి, “పర్చు, నిమె వెప్తా తీర్ నీ సేవ్కన ఆయ్యల్ నాకున్ సాంతితె మరన్ ఆయ సీమ్. బారితెక మా సాటి నిమె సారి కియ్యల్ బచి కియ్యన్ నన కుద్ సూడ్డొన్.

31 వోర్ బచి కియ్యన్ దునియతుర నదుడున్ మునె నేమి కీతి. 32 యూదుల్క ఆయుర్ వూర్కున్ సతెమున్ బారితె వెప్పి తోహ్వల్ వేడ్చి అని ఇజ్రయేల్ పర్తతున్ డగుర్-పాన్ సియ్యల్ వేరె ఆందుర్” ఇంజెర్ బగవంతన్ దనెవాద్ వెప్తొర్.

33 అవ్ సమ్మె కేచి యేసునుర్ అవల్-బాబొ బెయ్ గుల్ ఆతెర్. 34 అద్ ఆత పెజె సుమయొన్ వూర్కున్ ఆసిర్వాద్ సీతొర్ అని మరియన్, “ఇచుల! వేర్ మొడ్డన్ హిందల్ ఇజ్రయేల్ దేస్సుర్ వెలెటిర్ బచె మాంతెర్ అని వెలెటిర్ నానడమ్ గిర్ ఆంతెర్. వేర్ యేసు బగవంతన్ నిసని ఆత కాడ్చి, వెలెటిర్ ఉల్ల తిరియంతెర్. 35 ఇదెన్ హిందల్, పర్తత దిల్తగ మన్వలిక్ సోచ్-విచర్క బహి అరంతంగ్ అని నీవ దిల్లన్ బెయ్ డగుర్ దుక్క వాంత” ఇంజెర్ వెప్తొర్.

36 అద్ మందిర్తగనె బగవంతనంగ్ గొప్పింగ్ వెహ్వల్ అన ఇన్వల్ పర్వక్తి వెయ్యె మత్త. అద్ వెయ్యె పనియెల్ల మియడ్ అని ఆసిర్ ఇన్వల్ కాన్దాన్త అంద్. మర్కింగ్ ఆత పెజె, అద్ యేడుంగ్ సాల్కనెనె రాండె వెయ్యె ఆత. అని ఇంకె అద్ బెయ్ డుగ డుగ ఆసి మంత.

37 అద్ వకత్తె, తాన్ హాసి నాలుంగ్ (84) సాల్కన వహి మత్త. అద్ ఉపస్కె పియ్యి పార్తన కీసెర్, రాత్-దిహా మందిర్తగనె సేవ కీసెర్ మందు. 38 మరియల్ అని యోసెఫ్ సంగ సుమయొన్ వడ్కెసెర్ మనెకె, అనల్ వూర్ కరుమ్ వాసి, బగవంతన్ దనెవాద్ వెప్తా. అని ముక్తి సియ్యన్ సాటి సూడ్డెర్ మన్వలిర్ ఇజ్రయేల్ లోకుర్ సంగ, వోర్ మొడ్డన్ బారితె వెహ్వల్ సురు కీత. 39 ఇద్ తీర్దె బగవంతన కానుస్తగ మత్త తీర్ సమ్మె నేకింగ్ మప్పి, యోసెఫ్ అని మరియల్ గలిలయ్ యేరియత నజరేత్ ఇన్వల్ తమ్మ చహార్తె మల్చి సాత్తెర్. 40 యేసు బెర్సెర్ మత్తొర్. ఆత్తుతగ బుది-గియన్తె బడె మాసెర్ మత్తొర్. బగవంతన దయ వోన్ పారొ మత్త.

41 పస్సు సడ్డున్ సాటి హార్ సాల్ వోసుర్ అవల్-బాబొ యెరుసలెమ్ సాందిర్. 42 యేసున్ బార సాల్కన వహి మనెకె గిర్ తమ్మ ఆదతున్ పియ్యి, అద్ పండుగ్ జర్గుసియై, వూర్ యెరుసలెమ్ సాత్తెర్. 43 అద్ పండుగ్ జర్గవలిక్ దిహ్వో మార్త పెజె, యోసెఫ్ అని మరియల్ మల్చి తమ్మ నాటి సాన్లె పెసెతెర్. బతి యేసు యెరుసలెమ్మగనె ఆగొర్. అద్ గొప్పితున్ బారితె, వూర్కున్ టావ సెలె మత్త. 44 మాందితగ మీరె మాసి వాసెర్ మందనుర్ ఇంజి మత్తెర్. అహాన్ ఉంది దియత సరి ఆత పెజె, అవల్-బాబొ తమ్మర్ చుటల్కనగ అని సోప్తలిర్గ వోన్ సాటి మమ్కొతెర్. 45 బతి వోర్ పుట్టకి. తె మమ్కొసెర్ మమ్కొసెర్ దుస్తా నేటి పెజె మల్చి, యెరుసలెమ్ సాత్తెర్. 46 అహాన్ మూంద్ రోజ్కె మమ్కొతె పెజె, వూర్కున్ మందిర్తగ యేసు దిస్తార్. అద్ గట్టుతె, బోడ గురుర్ నడ్డుమ్ ఉచ్చి, వూర్ వెహ్వలిక్ కేంచెర్ అని వూర్కున్ సవల్కె పూసి కీసెర్ మత్తొర్. 47 వోర్ సియ్యలిక్ జవబ్కె కేంజ్జార్ సమ్మిర్ వోన్ గియన్తున్ సూడ్చి, బెయ్ గుల్ ఆతెర్. 48 అద్ సూడ్చి వోసుర్ అవల్-బాబొ గిరె బెయ్ గుల్ ఆతెర్. వోన్ అవల్, “కోకా! మాకున్ బారి ఇహిన్ కీతి? మమొట్ దుక్కతె నీకున్ బెయ్ మమ్కొసెర్ మత్తొమ్” ఇంజెర్ ఇత్త. 49 తె యేసు, “నా సాటి బారి మమ్కొతిట్? నన నా బాబొన రోన్ మందన ఇన్వల్, మీకున్ టావ సెలెయ్? †” ఇంజెర్ పూసి కీతొర్.

50 బతి వూర్కున్ తమ్మ సంగ వెప్తా గొప్పి అర్తమ్ ఆయ్యకి. 51 అద్ ఆత పెజె యేసు అవల్-బాబొన సంగ నజరేతు చహార్తె సాత్తొర్. అని వూర్ జరబ్బె బెర్సెత్తొర్. వోన్ అవల్ ఇవ్ సమ్మె గట్టున్ తన్వ దిల్తగ ఇర్త.

52 యేసు బుది-గియన్తగ అని మేందోడగ చొకోట్ బెర్సెర్ మత్తొర్. బగవంతన అని లోకుర దయతె బడె మాసెర్ మత్తొర్.

బాప్టిస్మ సియ్యల్ యోహాన్ పర్చున సర్దున్ సుద్రి కియ్యల్ (మత్తయ 3:1-12; మార్క్ 1:1-8; యోహాన్ 1:19-28)

3 తిబెరియ మహా రాజల్ రాజ్ తాకుస్వల్ పంద్ర సాల్ల గట్టుతె, పాంతి పిలాతు యూదయ యేరియతున్ గవర్నర్ అని హేరోద్ గలిలయ యేరియతున్ అదికారి ఆసి మత్తొర్. హేరోద్దొర్ తముర్ పిలిపు, ఇతురయ అని తరకొనితన్ యేరియన్ అని లూసనియల్ అబిలెనె యేరియతున్ అదికారి ఆసి మత్తొర్. 2 అస్కె అన్నల్ అని కయవ ఇన్వలిర్ పెర్చుర్ కటోడలిర్ ఆసి మత్తొర్. అద్ గట్టుతె, బోడి గుటనగ పిసెర్ మన్వల్ జకరియనోర్ మరి యోహాన్తగ బగవంతన వచన్ వాత. 3 తె వోర్ యోహాన్ వాసి, యోర్దన్ లవిడున్ ఆజు-బాజుతంగ్ యేరియనగ తిరిసెర్, “మిరట్ మీవంగ్ పామ్కె చుక్ చుకె మాతత అని బగవంతల్ అవెన్ మాపి కీతత నిసని ఆయ్యల్ బాప్టిస్మ యేతన” ఇంజెర్ బోడ వెప్తొర్. 4 ఇదెన్ బారితె యెసయ పర్వక్తన గ్రంత్నగ, ““బగవంతల్ † వాయన్ సాటి సరి సుద్రి కీప్ట్” ఇంజెర్ వొరో బోడి గుటనగ కిలిసెర్ మంతొర్.

5 హార్ ఉంది లొది మూర లాగర్. హార్ ఉంది గుట అని మెట బొమిత్ మల్తమ్ ఆయ లాగర్.

వకెడలిక్ సరింగ్ సడ్కల్ ఆయ లాగర్. డొడ్డొంగ్-కప్పినె మన్వలిక్ సరింగ్ సపయ్ ఆయయ్ లాగర్.

6 అస్కె మాయ్యన కన్వడితుర్ సమ్మిర్ బగవంతన బచి కియ్యల్ సక్తితున్ సూడనిర్” ‡ ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత.

7 బాప్టిస్మ యేత్తె, పర్త గుబ్బంగ్ గుబ్బంగ్ యోహాన్తగ వాతెర్. తె యోహాన్, “మిరట్ విక్ వాలె తరస్కన సంతాస్తున్ దాత్పుర్ ఆందిట్. సిరివ్ బాప్టిస్మ యేత్తెకె, బగవంతన సిక్తల్ తపుసెయి వచొ ఇంజెర్ బోర్ వెప్తొర్? ననతె వెహ్వకి! 8 చొకోట్టుంగ్ మరక్ చొకోట్టుంగ్ పండింగ్ సీతపెనయ్, చుక్ చుకె మాతొమ్ ఇంజెర్ తొప్తా, చొకోట్టుంగ్ కామ్కె కీప్ట్. ‘మమొట్ అబ్రాహామ్న కాన్దాన్తుర్ ఆత కాడ్చి, బగవంతల్ మాకున్ సిక్కి సియ్యెర్” ఇంజెర్ సోచ్ కియ్యట్. బారితెకె, మిరట్ సెల్వెకె గిర్, అబ్రాహామున్ సాటి బగవంతల్ ఇవ్ బండనల్ గిర్ సంతాన్ పుటుస పరంతొర్ ఇంజి మీకున్ వెహ్వార్ మంతొన్. 9 బహన్తె ఇంకె పండింగ్ సాదొ అద్ మరతున్ డుండుసియ్యె, నట్కన్ సాటి మొద్దుగ మర్స్ మోప్ కీసి తయర్ మంతొర్, అహ్మె ఇంకె వాప్టుంగ్ కామ్కెనల్ మార్చుర్ వూర్కున్ బగవంతల్ సిక్కి సియ్యె తయర్ మంతొర్” † ఇంజెర్ యోహాన్ వెప్తొర్. 10 అద్ కేచి మాందితల్ కహితుర్, “బగవంతన సిక్తల్ బచె మాయ్యె మాకున్ బతల్ కీమ్ ఇంతి?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 11 తె యోహాన్, “బోన్లతె రండె ఆంగ్డింగ్ మంతంగొ వోర్, కెర్లె దిక్ సెలొర్ వోన్ ఉంది సియన. అహ్మె బోన్లతె చంది మంతయె వోర్, తిన్లె దిక్ సెలొర్ వోన్ సంగ తూసి తిందన” ఇంజెర్ వెప్తొర్. 12 అస్కె వోన్ల కహితుర్ టెక్చ వసులి కియ్యలిర్ గిర్ బాప్టిస్మ యేత్తె వాతెర్. అని “గురుజి, మాకున్ బతల్ కీమ్ ఇంతి?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 13 తె యోహాన్, “సర్కార్ వెప్తా అచొర్ టెక్చ వసులి కీప్ట్. తాన్ అదిక్ వసులి కియ్యట్” ఇంజెర్ వెప్తొర్. 14 అస్కె కహితుర్ సిపాయిర్ గిర్ వోన్ల వాసి, “మాకున్ బతల్ కీమ్ ఇంతి?” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. తె యోహాన్, “జాల్తుత్ ఆయి, లబడె కసుర్ వాట్సెన్ ఆయి, బోన్లటె కొతంగ్ యేత్తెట్. మీకున్ వాయ్యల్ తన్వతెనె కుసితె మంట్” ఇంజెర్ వెప్తొర్. 15 పర్త బచి కియ్యల్ కిరిస్తున్ సాటి సూడ్చెర్ మత్తెర్. అదెన్ సాటి, మొక వేరె కిరిస్తుయె బతల్ ఇంజెర్ యోహాన్తగ బారితె, మన్తగ సోచ్ కీతెర్. 16 తె యోహాన్, “నన మీకున్ యేతె బాప్టిస్మ సీసెర్ మంతొన్. బతి నాకున్

† నన నా బాబొన రోన్ మందన: సెలెతె నన బాబొన కామ్ కియన ఇంజెర్ మందంత.

†† బగవంతల్: సెలెతె పర్చు. ‡ 3:6 యెసయ 40:3-5 †† బోర్ పామ్కె సుటి కీసి, చొకోట్టుంగ్ కామ్కె కియ్యె, ఆతొర్ హర్ వొరోన్ పాతడ్డ తడ్డితగ వాటంతొర్.

తెర డగుర్ సక్తివంతల్ వాసెర్ మంతోర్. వోనంగ్ చెప్పల్సన్ పటి రెహ్వల్ సేవ్న్ మోడి గిర్ నన కామి సియెన్. వోర్ మీకున్ పవిత్ర ఆత్మతె అని తడ్డితె బాప్తిస్మం సింతోర్. ¹⁷ వోర్ తన్వ కడత జాగ్ చొకోట్ సవయ్ కీంతోర్. తుడుస్వల్ సేతి వోన కెయ్ మంత. వోర్ ఆపె గొప్పున్ తుడుసి, అవెన్ గోదమ్మగ్ ఇరంతోర్. బతి పొటున్ పిరో అద్ తడ్డితగ్ వాట్సి, డుండుసంతోర్" ఇంజెర్ వెహ్తోర్. ¹⁸ ఉండె గిర్ యోహాన్ వెలె గొస్టింగ్ వెహ్తోర్, పర్తతున్ చొకోట్ కబుర్ పచర్ కీతోర్.

యేసు బాప్తిస్మం యేత్వల్ అని హేరోద్ యోహాన్సున్ జేల్లగ్ వాటుస్వల్ (మత్తయి 3:13-17; మార్క్ 1:9-11)

¹⁹⁻²² తె పర్త బాప్తిస్మం యేచ్చెర్ మత్తెర్. అస్సె యేసు గిర్ వోన్ వాసి, బాప్తిస్మం యేత్తోర్. అని వోర్ పార్తన కీసెర్ మనెకె, హాబర్ కోలె మాత. తె పవిత్ర ఆత్మ పారెవత రూప్పె యేసున్ పొరో రెయ్. అస్సె, "నిమె నావోర్ లాడ్వోర్ మరిని ఆంది. నీ హిందల్ నన బచోరయ్ ఆనంద్ మంతోన్" ఇంజెర్ ఉంది లేంగ్ హాబడల్ కేంజ వాత.

ఇద్ సమ్మె ఆత పెజె, యోహాన్ హేరోద్ రాజన్, "నిమె తవ్ కీసెర్ మంతి!" ఇంజెర్ పర్తతున్ మునెనె ఇత్తోర్. బారితెకె, వోర్ హేరోద్ తన్వోర్ తముర్ పిలిపు పిసి మనెకెన్, వోన బాయ్కె హేరోదియన్ తుంగ్ మత్తోర్. అని దుస్రాక్ గిర్ వెలెన్ తమ్ కీసి మత్తోర్. తనకున్ అహాన్ ఇత్త కాడ్కి, హేరోద్ యోహాన్సున్ జేల్లగ్ వాటుసి, ఉండె ఉంది తవ్ జోడి కీతోర్.

యేసున కాన్దాన్త చరిత్ర
(మత్తయి 1:1-17)

²³ యేసు లగ్-బగ్ తీస సాల్సన వహితె బోద వెహ్వల్ మొదోల్ కీతోర్. పర్త వేర్ యేసున్ యోసెప్పోర్ మరి ఇందిర్. యోసెప్ హేలినోర్ మరి ఆందుర్.

²⁴ హేలి మత్తతునోర్ మరి ఆందుర్. మత్తతు లేవినోర్ మరి ఆందుర్. లేవి మెల్కీనోర్ మరి ఆందుర్. మెల్కీ యన్సునోర్ మరి ఆందుర్. యన్సుల్ యోసెప్పోర్ మరి ఆందుర్.

²⁵ యోసెప్ మత్తతియనోర్ మరి ఆందుర్. మత్తతియల్ ఆమొస్సోర్ మరి ఆందుర్. ఆమొస్ నాహోమ్మోర్ మరి ఆందుర్. నాహోమ్ ఎస్సినోర్ మరి ఆందుర్. ఎస్సి నగ్గయినోర్ మరి ఆందుర్.

²⁶ నగ్గయి మయత్తోర్ మరి ఆందుర్. మయతు మత్తతియనోర్ మరి ఆందుర్. మత్తతియల్ సిమియనోర్ మరి ఆందుర్. సిమియల్ యోసెక్వోర్ మరి ఆందుర్. యోసెక్ యోదనోర్ మరి ఆందుర్.

²⁷ యోదల్ యోహాన్సునోర్ మరి ఆందుర్. యోహాన్సుల్ రేసనోర్ మరి ఆందుర్. రేసల్ జెరుబబెల్తోర్ మరి ఆందుర్. జెరుబబెల్ సయల్తియేల్తోర్ మరి ఆందుర్. సయల్తియేల్ నేరినోర్ మరి ఆందుర్.

²⁸ నేరి మెల్కీనోర్ మరి ఆందుర్. మెల్కీ అద్దినోర్ మరి ఆందుర్. అద్ది కొసామునోర్ మరి ఆందుర్. కొసామ్ ఎలమదామ్మోర్ మరి ఆందుర్. ఎలమదామ్ యేరునోర్ మరి ఆందుర్.

²⁹ యేరు యెహోసువనోర్ మరి ఆందుర్. యెహోసువల్ యేలియాజర్తోర్ మరి ఆందుర్. యేలియాజర్ యోరిమ్మోర్ మరి ఆందుర్. యోరిమ్ మత్తతునోర్ మరి ఆందుర్. మత్తతు లేవినోర్ మరి ఆందుర్.

³⁰ లేవి సిమియెస్టోర్ మరి ఆందుర్. సిమియెన్ యూదనోర్ మరి ఆందుర్. యూదల్ యోసెప్పోర్ మరి ఆందుర్. యోసెప్ యోసమ్మోర్ మరి ఆందుర్. యోసమ్ ఎలియకీమ్మోర్ మరి ఆందుర్.

³¹ ఎలియకీమ్ మెలెయనోర్ మరి ఆందుర్. మెలెయల్ మెన్సునోర్ మరి ఆందుర్. మెన్సుల్ మత్తతునోర్ మరి ఆందుర్. మత్తతుల్ నాతన్తోర్ మరి ఆందుర్. నాతన్ దావిద్నోర్ మరి ఆందుర్.

³² దావిద్ యెసయినోర్ మరి ఆందుర్. యెసయి ఒబెద్వోర్ మరి ఆందుర్. ఒబెద్ బోయజ్సోర్ మరి ఆందుర్. బోయజ్ సల్యాన్తోర్ మరి ఆందుర్. సల్యాన్ నయసోన్తోర్ మరి ఆందుర్.

³³ నయసోన్ అమినదాబ్బోర్ మరి ఆందుర్. అమ్మినదాబు అరామ్మోర్ † మరి ఆందుర్. అరామ్ ఎస్ట్రాన్తోర్ మరి ఆందుర్. ఎస్ట్రాన్ పెరెస్సోర్ మరి ఆందుర్. పెరెసు యూదనోర్ మరి ఆందుర్.

³⁴ యూదల్ యాకోబ్బోర్ మరి ఆందుర్. యాకోబ్ ఇస్కొర్ మరి ఆందుర్. ఇస్క అబ్రాహామ్నోర్ మరి ఆందుర్. అబ్రాహామ్ తెరహునోర్ మరి ఆందుర్. తెరహు నాహోర్తోర్ మరి ఆందుర్.

³⁵ నాహోర్ సెరుగ్గోర్ మరి ఆందుర్. సెరుగు రయునోర్ మరి ఆందుర్. రయు వెలెగునోర్ మరి ఆందుర్. వెలెగు హేబెర్తోర్ మరి ఆందుర్. హేబెరు సేలహునోర్ మరి ఆందుర్.

³⁶ సేలహు కేయినాన్తోర్ మరి ఆందుర్. కేయినాను అర్నక్సదునోర్ మరి ఆందుర్. అర్నక్సదు సేమునోర్ మరి ఆందుర్. సేము నోవహునోర్ మరి ఆందుర్. నోవహు లెమెకునోర్ మరి ఆందుర్.

³⁷ లెమెకు మెతుసెలనోర్ మరి ఆందుర్. మెతుసెలల్ హానోక్వోర్ మరి ఆందుర్. హానోకు యెరెద్వోర్ మరి ఆందుర్. యెరెద్ మహాలెల్తోర్ మరి ఆందుర్. మహాలెల్ కేయినాన్తోర్ మరి ఆందుర్.

³⁸ కేయినాన్ యెనోస్సోర్ మరి ఆందుర్. యెనోస్ సేతునోర్ మరి ఆందుర్. సేతు ఆదమ్మోర్ మరి ఆందుర్. ఆదమున్ బగవంతల్ గడి కీతోర్.

సయ్యన్ యేసున్ పరిక్ష్ కియ్యల్
(మత్తయి 4:1-11; మార్క్ 1:12-13)

4 యేసు పవిత్ర ఆత్మతె నించి యోర్తన్ లవిడ యేరియతల్ మల్చి వాతోర్. అస్సె అద్ పవిత్ర ఆత్మ వోన్ బోడి గుటనగ్ వోత. ² అగ్ చాలిస్ (40) దివొస్కె వేరి యేసున్ తన్వంగ్ ఆసనగ్ కొండి కియ్యె సయ్యన్ సూడ్తోర్. అవ్ దివొస్కెనగ్ వోర్ ఉపస్ మత్త కాడ్కి, వోన్ బెయ్ కర్వస్తత.

³ అస్సె సయ్యన్ వోన్ వాసి, "నిమె బగవంతనోర్ మరిని మంద్కెతె, ఇద్ బండతున్, 'సారిత దాత్ మారియ' ఇంజి ఆగె సీమ్!" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ⁴ బతి యేసు, "'నరిమన్కుల్ సిరిప్ గాటో-సారితెన్ పిసార' †† ఇంజి దర్మ-గ్రంతనగ్ లిహి కీసి మంత" ఇంజెర్ జవబ్ సీతోర్.

⁵ అస్సె సయ్యన్, యేసున్ బెయ్ డంగల్ గుటత్ పొరో వోసి, బెయ్ సమ్మె దునియతంగ్ సమ్మె రాజ్కాన్ తోహ్తోర్. ⁶ అహాన్ తోహ్, "ఇవ్ సమ్మె రాజ్కాన్ పొరో అదికార్ అని అవెన్ హిందల్, పుట్టల్ సోబ అని డగుర్-పాన్ నీకున్ సింతోన్. అహాన్ సియ్యల్ అదికార్ నావ కెయ్ మంత. నాకున్ పసంద్ వాతోన్ అద్ సమ్మెత్ సియ పరంతోన్. ⁷ అదెన్ సాటి, నిమె నా మునె ముర్-టొంగ్ గొట్సి, నావయ్ పూజ కీకితె, అద్ సమ్మెతున్ నీకునె సింతోన్" ఇంజెర్ సయ్యన్ యేసున్ సంగ వెహ్తోర్. ⁸ తె యేసు, "'నీ పర్పు ఆయ్యల్ బగవంతనె కాల్యే కరన అని సిరిప్ వోనయ్ సేవ తుంగన' † † ఇంజి దర్మ-గ్రంతనగ్ లిహి కీసి మంత" ఇంజెర్ సయ్యన్తున్ జవబ్ సీతోర్.

⁹ అస్సె, సయ్యన్ యెరుసలెమ్మ మందిర్ టీక్రితగ్ వోసి, యేసున్ నిపుస్తోర్. అని, "నిమె బగవంతనోర్ మరిని మంద్కెతె ఇగెటల్ బూడ్ డెహ్కె. ¹⁰ బారితెకె, 'నీకున్ కాబాడన్ సాటి బగవంతల్ నీ బారితె తన్వోర్ దూతలిర్కున్ ఆగె సింతోర్.' ††11 అని, 'మూర్ దూతలిర్ నీవ కాల్టన్ బండ లాగ్గక్నె నీకున్ ఆంజంతెర్' †† ఇంజి దర్మ-గ్రంతనగ్ లిహి కీసి మంత కి?" ఇంజెర్ సయ్యన్ పూసి కీతోర్. ¹² తె యేసు, "'నీ పర్పు ఆయ్యల్ బగవంతన్ పరిక్ష్ కియ్య' ††† ఇంజి దర్మ-గ్రంతనగ్ లిహి కీసి మంత" ఇంజెర్ వెహ్తోర్.

† అరామ్: వేన్ రాము ఇంజెర్ గిర్ కేయంతెర్. రూతు 4:19 †† 4:4 రెండవ ఉపదేస్ 8:3 † 4:8 రెండవ ఉపదేస్ 6:13 †† 4:10 కీర్తన్యన 91:11 †† 4:11 కీర్తన్యన 91:12 ††† 4:12 రెండవ ఉపదేస్ 6:16

13 అద్ తరికతె సయ్యన్, ఈతంగ్ ఆసనగ కోడి కియ్యె సూడ్త పెజె, మర్ల మోక పుట్టల్ వేరి యేసున్ సుటి కిసి సాడితొర్.

యేసు గలిలయ యేరియతగ సేవ సురు కియ్యల్
(మత్తయి 4:12-17; మార్క్ 1:14-15)

14 అస్సె, యేసు పవిత్ర ఆత్మత సక్తితె నించి గలిలయ యేరియతె మల్ని సొత్తోర్. వోన్ బారెత కబుర్ అద్ యేరియ పూరో కప్ప.
15 యూదుల్, మీరె మాయ్యల్ సునగోళ్ళగ వోర్ సొంజి, బోద వెహ్పార్ మందర్. అద్ కేంచి, హర్ వొరో వోన్ మాని కిందిర్.

యేసు తన బెర్నత నాటి సొన్వల్
(మత్తయి 13:53-58; మార్క్ 6:1-6)

16 ఉంది దియ తన బెర్నత నజరేతు చహార్ సొత్తోర్. ఉంది ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి † తనకున్ ఆదత్ మత్త తీర్ సునగోళ్ళగ సొంజి, బగవంతన వచన్ వాచి కియ్యె యేసు నిల్తోర్. 17 అస్సె, వోన్ యేసుయ పర్వక్తన గ్రంత్ వొరో అందుసీతొర్. తె యేసు అద్ గ్రంతున్ యేచ్చి, తన వాచి కియ్యల్ బాగమున్ తెరితొర్.

18-19 అని, “బగవంతన ఆత్మ నా పొరో మంత. బారితెకె గరిబ్బున్ చొకొట్టు కబుర్ వెహ్లా నాకున్ నేమి కీతొర్. కోడె మాసి మన్వలిర్కున్ సుటి కియ్యె, గుడ్డిర్కున్ నదుర్ సియ్యె, నాకున్ సారి కీతొర్.

ఆడి కియ్యలిర్గటల్ మోక్టో సుటి కియ్యె, తన్వర్కున్ బగవంతల్ బచి కియ్యల్ గట్టు వాత ఇంజెర్ వెహ్లాన్ నాకున్ రొహ్తొర్” †† ఇంజెర్ వాచి కీతొర్.

20 అద్ ఆత పెజె యేసు గ్రంతున్ తన్వ సీతొనగ అందుసి ఉద్తొర్. సునగోళ్ళగ మన్వలిర్ సమ్మిర్ వోనె తిర్నె సూడ్తొర్ మత్తొర్. 21 అస్సె, యేసు, “దర్-గ్రంత్నల్ వాచి కితంగ్ గొస్టింగ్ నేండ్ మిరట్ కేంజ్జెకెనె బర్పర్ ఆతంగ్” ఇంజెర్ వెహ్తొర్. 22 తె వూర్ సమ్మిర్ వోర్ వెహ్తొంగ్ దయతంగ్ గొస్టిన్ వని కిసిర్ గుల్ ఆతెర్. బతి వూర్గటల్ కహీతుర్, “ఎహ! వేర్ యోసెప్పూర్ మరి ఆందుర్ కి రా?” ఇంజెర్ ఇత్తెర్. 23 అస్సె, యేసు, “మిరట్ ‘వయ్యు నీవ నిమె చొకోట్ కీమ్!’ ఇన్వల్ సొస్తుర్ నాకున్ వెహంతిట్. అని, ‘కపర్నహోమ్నగ నిమె కీతంగ్ కామ్మో ఇద్ నీవ సొంత చహార్ గిర్ కీమ్!’ ఇంజి, తప్పక్ కోరంతిట్ ఇన్వల్ గొస్టి నాకున్ టావయ్” ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్తొర్. 24 అని యేసు ఉండె గిర్, “బోరె పర్వక్తన్ తన్వ సొంత యేరియతుర్ వొపుర్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్.

25 అద్ బహన్ ఇత్తెకె తొలె, యేలియ పర్వక్తన కాలమ్మె, ఇజ్రయేల్ దేస్సగ సడె మూండ్ సాల్క పిర్ అర్వ సొంజి కరు అర్. అద్ గట్టుతె, అగ వెలెనె రాండె వెయ్యెక్ మత్తంగ్. 26 బతి అవ్ సమ్మె రాండె వెయ్యెక్నగ యేలియన్ బగవంతల్ రొహ్కె. సిరిప్ సీదోన్ యేరియత సారెపతు నాటి మన్వల్ దుస్తొ జాతిత ఉంది రాండె వెయ్యెనగనె రొహ్తొర్. 27 అహ్లా ఎలిస పర్వక్తన కాలమ్మె, ఇజ్రయేల్ దేస్సగ వెలెన్ పెర్న నొపి వాలిర్ మత్తొర్. బతి వూర్ సమ్మిర్ చొకోట్ ఆయ్యెకి. సిరిప్ సిరియ దేస్సార్ దుస్తొ జాతితొర్ నయమన్ ఇన్వలె చొకోట్ ఆతొర్” ఇంజెర్ యేసు వెహ్తొర్. 28 ఇవ్ గొస్టింగ్ కేంచి, సునగోళ్ళగ మన్వలిర్ సమ్మిర్ వోన్ పొరో బెయ్ సొంగున్ వాతెర్. †29 అని తేచ్చి యేసున్ చహార్చన్ బహ్లా డగ్గి కిసిర్ వోతెర్. అద్ చహార్ డంగల్ గుటల్ పొరో దొహ్పి మత్తె. తె తాన్ పొరోడల్ వోన్ డగ్గి కియ్యె సూడ్తొర్. 30 బతి వోర్ యేసు వూర్ మాందిత్ నడ్డుమ్నల్ పెసిసి, తన్వ సరియ్ తన సొత్తోర్.

యేసు మాయ్నగటల్ బూతున్ తెండ్చి పూడ్వల్
(మార్క్ 1:21-28)

31 అహన్ చలె మాసి, యేసు గలిలయ యేరియత కపర్నహోమ్ ఇన్వల్ చహార్ యెవ్తోర్. అని ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి బోద వెహ్లాల్ సురు కీతొర్. 32 వోర్ వెహ్లాల్ బోద అదికార్లె మత్త కాడ్చి, కేంజ్జర్ వూర్ గుల్ ఆతెర్. 33-34 అస్సె, అద్ సునగోళ్ళగ బూత్ సొపై మాతొర్ మాయ్నల్ మత్తొర్. తె వోన్ మన్వల్ బూత్ బెయ్ జోర్, “యే! నజరేత్తోర్ యేసు! మా జోలిత్ బారి వాసిర్ మంతి? మాకున్ నాసెడమ్ కియ్యె వాతి కి? నిమె బోని ఆందియె నాకున్ టావయ్. నిమె బగవంతనొర్ పవిత్రవంతని ఆంది” ఇంజెర్ కియ్యెసీతె. 35 బతి యేసు, “నిమె కిలిమ! వోన్గటల్ బహ్లా వర” ఇంజెర్ దమ్మి సీతొర్. అస్సె, అద్ బూత్ వోర్ మాయ్నల్ బూడ్ అరుసి, బతయ్ నుక్కున్ కియ్యెక్నె వోన్గటల్ బహ్లా వాత. 36 అద్ సూడ్చి, అగ మన్వలిర్ సమ్మిర్ బెయ్ గుల్ ఆతెర్. అని, “ఇహిన్-బహన్ జర్సెర్ మంత? బూత్కున్ గిర్ తన్వ సక్తి అని అదికార్లె వోర్ డటి కిసిర్ మంతొర్. అవ్ వెరిసి బహ్లా వాసిర్ మంతంగ్!” ఇంజెర్ వొరోన్ సంగ వొరోర్ వడ్చెత్. 37 ఇద్ తీర్తె యేసున్ బారెత కబుర్ అద్ యేరియ పూరో కప్ప.

యేసు వెలెటిర్కున్ చొకోట్ కియ్యల్
(మత్తయి 8:14-17; మార్క్ 1:29-34)

38 యేసు అద్ సునగోళ్ళల్ పెసిసి సీమ్మెన్ † రోన్ సొత్తోర్. సీమ్మెన్ ఆతిహరె బెయ్ యెడ్చితె కటుల్ పియ్యి మత్తె. తె వూర్ తాన్ సాటి యేసున్ కోరెర్. 39 తె యేసు తాన్ కరుమ్ నిల్చి, యెడ్చితున్ దమ్మి సీకెన్, అద్ యెడ్చి సుటి కీతె. అస్సె, యెంట్నె అద్ బాయి తేచ్చి, వూర సర్పరయ్ కియ్యల్ సురు కీతె.

40 అద్ నేటి పోడ్డె సొన్వల్ గట్టుతె, సమ్మె తీర్కనంగ్ బేమరింగ్ మన్వలిర్కున్ పర్ల యేసునగ పియ్యి వాతెర్. అస్సె, యేసు హర్ వొరోన్ పొరో కెయ్యె ఇర్చి, చొకోట్ కీతొర్. 41 వెలెటిర్గటల్ బూత్ బహ్లా పెసిసిర్, “నిమె బగవంతనొర్ మరిని ఆంది” ఇంజెర్ జోర్ కిలితంగ్. కిరిస్తు ఆందుర్ ఇన్వల్ అవ్ బూత్కున్ టావ మత్తె కాడ్చి, ‘వడ్చెమ్ట్’ ఇంజెర్ అవెన్ దమ్మి సీతొర్.

యేసు దుస్తొక్ చహార్కెనె చొకోట్టు కబుర్ వెహ్వల్
(మార్క్ 1:35-39)

42 తెలెరి సక్తెన్ తేచ్చి, బోరె మనుర్ అవ్ గుటకె సొత్తోర్. పర్ల వోన్ సాటి మహ్మోసెర్ వోన్ సొత్తోర్ అని తమ్వకున్ సుటి కిసి సొన్మ ఇంజెర్, యేసున్ ఆప్సె సూడ్తొర్. 43 బతి యేసు, “బగవంతల్ వర్తతంగ్ దిల్కెనగ మంజి, రాజ్ తాకున్వల్ చొకోట్టు కబుడున్ బారెతె, నన దుస్తొక్ చహార్కెనె గిర్ వెహ లాగర్. తాన్ సాటినె బగవంతల్ నాకున్ సారి కీతొర్” ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్తొర్.

44 అని యేసు యూదయ యేరియతె సొంజి, అగ మన్వలిక్ చహార్కెనె యూదుల్, మీరె మాయ్నలిక్ సునగోళ్ళగ బోద వెహ్పార్ మత్తొర్.

యేసునుర్ మొదొడర్ సిన్వలిర్
(మత్తయి 4:18-22; మార్క్ 1:16-20)

5 ఉంది దియ యేసు గెనెసరెతు † ఇన్వల్ సమ్మర్త డర్తితగ నిల్చి మత్తొర్. పర్ల సమ్మిర్ బగవంతన బోద కేంజన్ సాటి వొరోన్ వొరోర్ దుర్నెర్ వోన్ సిర్కుట్ మీరె మాతెర్. 2 యేసున్ అద్ డర్తితగ రండె రూకంగ్ దిస్తంగ్. బోయలిర్ అవ్ రూకనల్ రెయ్యి తమ్వంగ్ జార్కె నొర్నెర్ మత్తొర్. 3 తె యేసు, అవెనల్ ఉంది రూకతగ తెర్తొర్. అద్ రూక సీమ్మెన్ ఆంద్. డర్తితల్ తాన్ జరసి రొహ్ దుర్న ఇంజెర్

†† సీమ్మెన్: వేన్ సీమ్మెన్-పేతురు ఇంజెర్ గిర్ కెయంతెర్. †† గెనెసరెతు: ఇదెన్ గలిలయ సమ్మిర్ గిర్ ఇంతెర్.

† ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి: బగవంతల్ వెహ్లాపినయ్ యూదుల్. ఉంది వాద్సున్ రొహ్ ఉంది దియ, సబత్ ఇంజి, అద్ నేటి కామ్మో, కియ్యెక్నె, బగవంతన్ పార్లన-వంతి కిందిర్. అద్ దివొన్ సనివర్ ఆంద్. రెండవ ఉపదేస్ 5:12-15 †† 4:18-19 యేసుయ 61:1-2 † వోన్ పొరో బెయ్ సొంగున్ వాతెర్: బారితెకె ఇజ్రయేల్ లోకుర్కున్ ఆయ్యె దుస్సర్కున్ బగవంతల్ మదత్ కీతొర్ ఇంజెర్ యేసు వెహ్తొర్.

సీమొన్సున్ యేసు కోర్టార్. అహాన్ దుర్బత పెజె రూకతగ ఉచ్చి మాందితున్ బోద వెప్టోర్.

4 వెహ్వల్ ఆత పెజె యేసు, "నీవ రూకతున్ కోల్ యేతగ వోసి, మీన్స్ పియ్యె జార్క్ వాట" ఇంజెర్ సీమొన్సున్ వెప్టోర్. 5 తె సీమొన్, "గురుజి! మమొట్ రాత్ పూరో పర్నెడె మాతోమ్. బతి మీన్స్ సాప్తె మాయ్యుకి. తెర్ బతి, నిమె వెప్టె గొస్టిత్ పియ్యి, జార్క్ వాటంతోన్" ఇంజెర్ యేసున్ వెప్టోర్. 6 వూర్ అహాన్ జార్క్ వాడ్త పెజె, బెయ్ వెలె మీన్స్ అర్తంగ్. అదెన్ సాటి, వూరంగ్ జార్క్ సర్వల్ సురు కీతంగ్. 7 తె దుస్త్రా రూకతగ మన్వలీర్ బోయలిర్కున్ తమ్మ వాసి, మదత్ కిష్టె ఇంజెర్ కెయ్యి హలి కీతెర్. తె వూర్ వాసి, రండుతె రూకన్ మీన్స్ నె సిగ సిగ నిష్టార్. అస్సె అవ్ రూకంగ్ ముడుంగ్వల్ సురు కీతంగ్. 8-10 సీమొన్-పేతురు, వోన్ బరోబర్ మన్వలీర్ అవ్ మీన్స్ న కుప్ప సూడ్చి, బెయ్ గుల్ ఆతెర్. సీమొన్సున్ సంగ బేపిర్ కియ్యలీర్ జెబెదయనుర్ మర్క్ యాకోబ్ అని యోహాన్ గిర్ బెయ్ గుల్ ఆతెర్. అద్ జర్గిత సూడ్చి, సీమొన్-పేతురు యేసుసంగ్ కాల్క్ కర్టార్. అని "పర్నె! నన పాపిన ఆందున్. నాకున్ సుటి కీసి సాన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. తె యేసు, "వెరిమ! ఇంగెడల్ నిమె పర్ణతున్ నావ చర్నతె తర్వని ఆంతి" ఇంజెర్ సీమొన్సున్ వెప్టోర్. 11 తె వూర్ రూకన్ డర్డి వేరి తచి, అవ్ సమ్మెన్ సుటి కీసి, యేసున్ పెజెయ్ సాత్తెర్.

పెర్న నోపి వాలెన్ చొకోట్ కియ్యల్ (మత్తయి 8:1-4; మార్క్ 1:40-45)

12 యేసు ఉంది చహార్తె మనెకె, ఇచుల కేంజట్! మేందోల్ పూరో పెర్న నోపి మన్వల్ వొరోర్ మాయ్యల్ వోన్ వాతోర్. యేసున్ సూడ్త బరోబర్ సతెలమ్ కాల్కున్ పారొ అర్చి, "పర్నె! నీకున్ ఇస్టమ్ మత్తెకె, నాకున్ చొకోట్ కీసి సుదుడ కీమ్" † ఇంజెర్ జాల్మ కీతోర్. 13 తె యేసు, "నీకున్ సుదుడ కియ్యల్ నాకున్ ఇస్టమ్" ఇంజెర్ తన్వ కెయ్ చప్పి, వోన్ ఇట్టోర్. తె యెంటనె వోన్ పెర్న నోపి కమి ఆత. 14 అస్సె యేసు, "ఇద్ గొస్టి బోనె వెహ్య. బతి నిమె సాంజి కటొడన్ తోహ. †† అని సుదుడ ఆతోన్ ఇంజెర్ సమ్మిర్కున్ నిసని తోహ్లా, మోసిన కానున్తగ ఆగె సీత అద్ సమ్మెతున్ కియన్" ఇంజెర్ హుకుమ్ సీతోర్.

15 తెర్ బతి యేసున్ బారెతె, కబుర్ ఉండె అదిక్ కప్ప. బోద కేంజె అని తమ్యంగ్ బేమరినల్ చొకోట్ ఆయ్లె, పర్ణ గుబ్బంగ్ గుబ్బంగ్ వోన్ వాసెర్ మందిర్. 16 బతి యేసు వూర్ సంగ బస్కెట్ మన్వక్సె, పార్తన కియ్యె, బోరె మనుర్ అవ్ మెటనెకె సాందుర్.

యేసు కెయ్-కాల్క్ అర్చి మన్వన్ చొకోట్ కియ్యల్ (మత్తయి 9:1-8; మార్క్ 2:1-12)

17 ఉంది దియ యేసు బోద వెప్టార్ మత్తోర్. అగ పరిసయుల్క్ † అని సాస్తిరిర్ †† గిర్ ఉచ్చి మత్తోర్. వీర్ సమ్మిర్ గలిలయ, యూదయ యేరియనంగ్ చహార్కనల్ అని యెరుసలెమ్ నగుడల్ వాతుర్ ఆందిర్. బేమరితె మన్వలీర్కున్ చొకోట్ కియ్యల్ బగవంతన సక్తి యేసునగ మత్త. 18 ఇచుల కేంజట్! కహితుర్, కెయ్-కాల్క్ అర్చి మన్వన్ చాప్తగ మీండుసి పియ్యి వాతెర్. అని వోన్ రోత్ రొహ మన్వల్ యేసున్ మునె వోయన ఇంజెర్ కోసిద్ కీతెర్. 19 బతి పర్ణత గుబ్బ కీనెకె, రొహో వోయ పర్ణకి. తె వూర్ రోత్ పారొ త్కెర్సి, డగుర్ గది

† సుదుడ కీమ్: ఇంతోర్ బారితెకె పెర్న నోపి వాలిర్కున్ యూదుల్క్ బే-సుదుడ ఆతెర్ ఇంజెర్ సమ్మె మాంతెర్. అని వూర్కున్ నాటి నేంగ్ సీయిర్ అని ఇట్టుర్ గిర్. కటొడలిర్ 13:46 †† కటొడన్ తోహ: మోసిన కానున్తన్ పియ్యి, పెర్న నోపి వాసి, చొకోట్ ఆతోర్ వోర్ కటొడనగ సాంజి, తోహ లాగర్. అస్సె, కటొడల్ వోన్ పరిక్తి కీసి, చొకోట్ ఆతోర్ ఇంజెర్ వోప లాగర్. అద్ ఆత పెజె సుదుడ ఆయ్లె మొక్ కండి కియ లాగర్. అస్సె, వోర్ నాటి సాంజి, సమ్మిర్ బరోబర్ పిన వచొ. కటొడలిర్ 14:2,3,11; రెండవ ఉపదేస్ 24:8 † పరిసయుల్క్: నేకింగ్ అని రీతి-రివజ్కె పియ్యి తాకంతెర్ కి సెలె ఇంజెర్ సమ్మిర్కున్ సూడ్చలీర్ మెపాంబర్క్ ఆందిర్. వూర్ తమకున్ మనె వాతంగ్ నేకింగ్ అని రీతి-రివజ్కె వెలె తయర్ కీసి ఇవెన్ గిర్ సమ్మిర్ పియ్యి తాకన ఇంజెర్ వెహ్యదిర్. †† సాస్తిరిర్: ఇత్తెకె దర్న-గ్రంతకున్ వాచి కీసి లిపి కియ్యలీర్ ఆందిర్. అవ్ గ్రంత్యనంగ్ నేకిన్ అని నియమున్ బారెతె వెలె కరి కీతుర్ ఆందిర్.

కీసి, చాప్త అరిక్ యేసున్ మునె మన్వల్ పర్ణత నడ్డుమ్ వోన్ రెప్టార్. 20 అస్సె యేసు వూర బరోసతున్ సూడ్చి, "దాద! నీవంగ్ పాప్స్ మాపి ఆతంగ్" ఇంజెర్ వోన్ వెప్టోర్.

21 బతి అద్ కేంచి, పరిసయుల్క్ అని సాస్తిరిర్, 'బగవంతల్ తప్పసి దుస్త్రా బోరె పాప్కున్ మాపి కియ పరోర్. ఇహాన్-బహాన్ బగవంతన్ వేర్ రెహ్చి వడ్చెసెర్ మంతోర్!' ఇంజెర్ తమ్మ మన్గ సోంచ్ కీసెర్ మత్తోర్. 22 వూర్ మన్వ సోంచున్ యేసు కరి కీసి, "మీవ మన్వ బారి అహాన్ సోంచ్ కీసెర్ మంతిట్? 23 'నీవంగ్ పాప్స్ మాపి ఆతంగ్' ఇంజెర్ వెహ్వల్ హాల్క్కి కి? సెలెకె, 'నిమె తేచ్చి తాక' ఇంజెర్ వెహ్వల్ హాల్క్కి? 24 బతి స్వర్గనోర్ మాయ్యున్ †† ఇద్ దర్దురిత్ పారొ పాప్కున్ మాపి కియ్యల్ అదికార్ మంత ఇంజి, కరి కియన్" ఇంజెర్ వెప్టోర్. అని యేసు వోర్ కెయ్-కాల్క్ అర్చి మన్వన్ సంగ, "'తేద! నీవ చాప్తతున్ పియ్యి, రోన్ సాన్" ఇంజి నన నీకున్ వెప్టార్ మంతోన్" ఇంజెర్ హుకుమ్ సీతోర్. 25 తె వోర్ యెంటనె వూర్ మునెనె నిల్తోర్. అని తన మీండ్చి మత్త అద్ చాప్త పియ్యి, బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీసెర్ తన్వ రోన్ సాత్తోర్. 26 అగ మన్వలీర్ సమ్మిర్ బెయ్ గుల్ ఆతెర్ అని బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీసెర్, "నేండె బెయ్ మయ్యత గల్బు సూడ్చట్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్.

మత్తయి యేసున్ పెజెయ్ సాన్వల్ (మత్తయి 9:9-13; మార్క్ 2:13-17)

27 అద్ ఆత పెజె, యేసు అగటల్ పెసిసి, టెక్ వసులి కియ్యల్ కవుతగ ఉచ్చి మన్వల్ లేవిన్ ††† సూడ్తార్. వేర్ టెక్ వసులి కియ్యల్ ఆందుర్. అని "నా పెజెయ్ వర!" ఇంజెర్ వోన్ వెప్టోర్. 28 వోర్ మత్తయి తేచ్చి, అగ మన్వల్ సమ్మెతున్ సుటి కీసి, యేసున్ పెజెయ్ సాత్తోర్.

29 అద్ గల్బుతె వోర్ లేవి ఇన్వల్ మత్తయి యేసున్ సాటి తన్వ రోన్ ఉంది డగుర్ జేవున్ సీతోర్. తె వీర్ బరోబర్ వెలెటిర్ టెక్ వసులి కియ్యలీర్ అని దుస్త్రుర్ గిర్ జేవున్ కియ్యె ఉచ్చి మత్తోర్. 30 అద్ సూడ్చి, పరిసయుల్క్ అని వూర దర్నతుర్ సాస్తిరిర్, "మిరట్ టెక్ వసులి కియ్యలీర్ అని దుస్త్రుర్ పాపిర్ సంగ ††† బారి మీరి మాసి తింతిట్-ఉంటిట్?" ఇంజెర్ యేసునుర్ సిస్వలీర్ పారొ గొల్తోర్.

31 తె యేసు, "బేమరితె మన్వన్ వయ్యన జారత్ మందంత బతి, జీవత్ చొకోట్ మన్వన్ జారత్ మనొ. 32 అహ్నె నియత్తుర్ ఆందుమ్ ఇంజెర్ సోంచ్ కియ్యలీర్ సాటి నన వాయ్యకి. బతి పాపిర్ ఆందుమ్ ఇంజెర్ కరి కీసి, చుక్ చుక్ మాయ్యలీర్ సాటినె దర్దురిత్ పారొ వాతోన్" ఇంజెర్ వూర్కున్ జవబ్ సీతోర్.

ఉపసున్ బారెతె చర్చ (మత్తయి 9:14-17; మార్క్ 2:18-22)

33 తె వూర్గటల్ కహితుర్, "యోహాన్సుర్ సిస్వలీర్ బస్కెట్ ఉపస్ మంజెర్ పార్తన కీసెర్ మందంతెర్. అహ్నె పరిసయుల్కున్ సిస్వలీర్ గిర్ అహ్నె కీసెర్ మంతెర్. బతి నీవుర్ సిస్వలీర్ బస్కెట్ తింజెర్-ఉంజెర్ మందంతెర్. వీర్ బారి ఉపస్ పియిర్?" ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్. 34 అస్సె యేసు, "నొవ్రల్ తన్వర్ చుటల్-బందున్ తోడొ మనెకె, బోరె ఉపస్ పియిర్. అహ్నె నన గిర్ వీర్ సంగ మనెకె, వీర్ బారి ఉపస్ పియన్? 35 బతి బస్కెటె వోర్ నొవ్రన్ వూర్గటల్ జాల్మతె వోయ్యల్ గల్బు వాంతయె, అస్సె వూర్ ఉపస్ పియంతెర్" ఇంజెర్ జవబ్ సీతోర్.

36 పడనంగ్ బోదన్ పూననగ మిస్సి కియ వాయె ఇంజెర్ తోహ్లా, యేసు నమునత రూప్పె, "బోరె గిర్ ఆయి, పూన కపిడె పడన కపిడున్

†† స్వర్గనోర్ మాయ్యున్: ఇత్తెకె యేసు తన్వ బారెతె తన వెహ్యెకె వాడకమ్ కియ్యల్ పారొల్ ఆంద్. ††† లేవి: వేన్ మత్తయి ఇంజెర్ గిర్ కేయంతెర్. ††† దుస్త్రుర్ పాపిర్ సంగ: యూదుల్కున్ అదికారిర్ బూర్తె లోకుర్ మోసినంగ్ నియమున్ పియ్యి తాకురో వూర్కున్ పాపిర్ ఇంజెర్ సమ్మె మాందిర్. అని టెక్ వసులి కియ్యలీర్ రోమ సర్కారీతున్ సాటి టెక్ వసులి కియ్యల్ కీనెకె, వూర్కున్ గిర్ పాపిర్ ఇంజెర్ సమ్మె మాందిర్.

అత్మ వాటిని కొటార్. ఉంది మోక అహన్ బోరె వాటనిరె, పడన కపిడున్ అద్ సరుసంత అని పడన కపిడగ పూన అత్మ కూలె గిర్ మాయు. ³⁷ అదె తీర్చె, ఆంగుర్కన పూన కల్ పడన తితితగ † బోరె వెడియెర్. ఉంది మోక వెడితెకె ఆంగుర్కన పూన కల్ తితితున్ వోహంత. అద్ కల్ తూరంత అని అద్ తితి గిర్ కరబ్ ఆంత. ³⁸ అదెన్ సాటి ఆంగుర్కన పూన కల్లున్ పూన తితితగనె వెడియె లాగర్. అస్కె రండ గిర్ కరబ్ ఆయ్యుక్నె మందంతంగ్. ³⁹ ఆంగుర్కన పడన కల్ ఉటార్ బోరె గిర్ ఆయి, ఆంగుర్కన పూన కల్లున్ కోరొ. 'నాకున్ పడనయ్ పష్టా; అదె చొకోట్ మంత' ఇంతోర్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెప్టోర్.

ఆరమ్మ దివోసున్ బారెతె చర్చ
(మత్తయి 12:1-8; మార్క్ 2:23-28)

6 ఉంది ఆరమ్మ దివోసున్ నేటి యేసు తన్వర్ సిస్యలిర్ సంగ పంట మన్వలిక్ వహుక్కుల్ వీడ్చెర్ మత్తోర్. అస్కె వూర్ సిస్యలిర్ ఇచుంగ్ని సేంగంగ్ కొయ్యి, తిత్తెర్. ² అద్ సూడ్చి కహీతుర్ పరిసయ్యుల్ "ఆరమ్మ దివోసున్ బారెతె హుకుమున్ పియ్యి, కియ్యి అద్ కామున్ మిరట్ బారి కిసిర్ మంతిట్?" †† ఇంజెర్ వూర్కున్ పూసి కీతెర్.

³ తె యేసు, "దర్చ-గ్రంతనగ, దావిద్ రాజల్ అని వోసుర్ సోప్లిర్ కరుసాతెర్. అస్కె వోర్ బతల్ కీతొర్ ఇన్వల్ మిరట్ వాచి కియ్యి కి బతల్? ⁴ వోర్ రాజల్ బగవంతన పార్తన-వింతి కియ్యిల్ డేరతగ సాత్తోర్. అని కటొడలిర్ ఆయ్యి, బోరె తిన్లె హక్ సెలె అవ్ నివొద్దుంగ్ సారింగ్ తెండ్చి, తన తిత్తోర్ అని తన్వ సంగ మన్వలిర్కున్ గిర్ సీతొర్" ఇంజెర్ వెప్టోర్. ⁵ అహన్ వెప్టా పెజె యేసు, "ఆరమ్మ దివోసున్ పారొ స్వర్గ్నోర్ మాయుల్ మూల్కల్ † ఆసి మంతోర్" ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్.

కెయ్ అర్చి సాత్తోన్ చొకోట్ కియ్యిల్
(మత్తయి 12:9-14; మార్క్ 3:1-6)

⁶ ఉండె ఉంది ఆరమ్మ దివోసున్ నేటి, యేసు సునగోగ్గగ సాంజి, బోడ వెవ్పారొ మత్తోర్. అగ రొపా తిన కెయ్ అర్చి మన్వల్ వొరొర్ మాయుల్ మత్తోర్. ⁷ అంటిత వోర్ మాయున్ చొకోట్ కీంతొరొ బతలొ ఇంజెర్, సాస్తిరిర్ అని పరిసయ్యుల్, యేసున్ నెహ్నా సూడ్చెర్ మత్తోర్. చొకోట్ కీనురె, అద్ తప్పు కసుర్ యేసున్ పారొ వాట్కట్ ఇంజెర్ వూర్ పిలెన్లె మత్తోర్. ⁸ బతి యేసు వూరంగ్ సోంప్కె కరి కీసి, వోర్ కెయ్ అర్చి మన్వన్ సంగ, "తేచ్చి వూర్ నడ్డుమ్ నిల" ఇంజెర్ వెప్టోర్. తె వోర్ తేచ్చి నిల్తొర్. ⁹ అస్కె యేసు, "ఆరమ్మ దివోసున్ నేటి చొకోట్ కియ్యిల్ నాయమ్ ఇంతిట్ కి సెలెకె వాయుట్ కియ్యిల్ నాయమ్ ఇంతిట్? జీవతున్ బచి కియ్యిల్ నాయమ్ ఇంతిట్ కి సెలెకె జీవతున్ తెండ్యల్ నాయమ్ ఇంతిట్?" ఇంజెర్ వూర్కున్ పూసి కీతొర్. ¹⁰ అని యేసు వూర్ సమ్మిర్కె తిరిసి సూడ్చి, "నీవ కెయ్ చహ" ఇంజెర్ కెయ్ అర్చి మన్వన్ సంగ ఇత్తోర్. తె వెప్టా తిర్ వోర్ కీతొర్. అస్కె వోన్ కెయ్ బర్పూర్ చొకోట్ ఆత. ¹¹ బతి వూర్ బెయ్ సోంగ్చె, "వేర్ యేసున్ బతల్ బహన్ కీకట్?" ఇంజెర్ తమ్మ తమ వడ్కెతెర్.

† ఆంగుర్కన పూన కల్ పడన తితితగ: ఇజ్రయేల్ దేస్సుగ ఆంగుర్కన పూన కల్లున్ రెప్పి, ఉంది మోక తోల్ల పడన తితితగ వెడితెకె, తాన్ల వడి తయర్ ఆసి, తితితున్ పోకి కీసి, వోహంత. అదెన్ సాటి పూన కల్లున్ పూన తితితగనె వెడిన్చిర్. బారితెకె అద్ తితితున్ పోకి కీతెకె గిర్ వోరొ. †† ఆరమ్మ దివోసున్: బగవంతల్ వెప్టాపినయ్ యూదుల్, ఉంది వార్కున్ రొపా ఉంది దియ, సబత్ ఇంజి, అద్ నేటి కామ్మ, ఆపుసి ఆరమ్ కిందిర్. వూర్ సేంగంగ్ ఉంక్చిసి తిన్వడున్ కామ్ ఇంజెర్ యూదుల్, సోచన్ కిందిర్. † మూల్కల్: ఇత్తెకె బతల్ కియన అని బతల్ కియ్యి ఇన్వల్ అదికార్ వోన్ కెయ్ మందంత.

బార జన్కె సిస్యలిర్కున్ నేమి కియ్యిల్
(మత్తయి 10:1-4; మార్క్ 3:13-19)

¹² అద్ ఆత పెజె, ఉంది దియ యేసు పార్తన కియ్యె మెటల్ పారొ సాత్తోర్. అంటిత రాత్ పూరొ బగవంతన పార్తన కీసిరెన్ మత్తోర్. ¹³ పోడ్డె పెసిత పెజె తన్వర్ సిస్యలిర్కున్ కరుమ్ కేయ్యి, వూర్టల్ బార జన్కున్ నేమి కీతొర్. అని వూర్కున్, 'అహన్తుల్' ఇంజెర్ పారొల్ దొస్తొర్. ¹⁴ వూర్ బూర్ ఇత్తెకె సీమెను (వేన్ పేతురు ఇంజెర్ యేసు పారొల్ దొస్తొర్), వేనోర్ తముర్ ఆంద్రెయల్, యాకోబు, యోహన్, పిలిపు, బర్తలోమయి, ¹⁵ మత్తయి, † తోమల్, ఆల్ఫయివోర్ మరి యాకోబు, జెలోతె †† ఇంజెర్ కేయ్యిల్ సీమెను, ¹⁶ యాకోబ్నోర్ మరి యూదల్ అని ఆక్రిత్ యేసున్ దోక సియ్యిల్ ఇస్కరియోత్ నాట్నోర్ యూదల్.

ఆసిర్వాద్ అని దుక్కు
(మత్తయి 4:23-25; 5:1-12)

¹⁷ అద్ ఆత పెజె యేసు, వూర్ బరోబర్ గుటల్ రెయ్యి, సపయ్ జాగతగ నిల్చి మత్తోర్. అగ సిస్యలిర్ గుబ్ల మత్త. వూరె ఆయ్యి, యూదయ యేరియత్, యెరుసలెమ్ నగుడల్, సమ్మిర్కె డర్చితగ మన్వలిక్ తూరు అని సీదోన్ నగుక్కుల్ వాతుర్ వెలెటిర్ పర్త అగ మత్తోర్. ¹⁸ యేసు వెహ్యల్ బోడ కేంజె అని తమ్మంగ్ బేమరినల్ చొకోట్ ఆయ్యె, వూర్ సమ్మిర్ అగ వాతెర్. బూత్కె లాగ్గుర్ గిర్ బర్పూర్ చొకోట్ ఆతెర్. ¹⁹ పర్త సమ్మిర్ వోన్ ఇటన ఇంజెర్ పర్చెడె మాసిర్ మత్తోర్. బారితెకె యేసునగటల్ సక్తి బస్తా వాసి, సమ్మిర్కున్ చొకోట్ కిందు.

²⁰ అస్కె యేసు తన్వర్ సిస్యలిర్ బాజున్ సూడ్చి, "గరిబ్ లోకుర్చిట్! మిరట్ ఆసిర్వాద్ యేతంతిట్. బగవంతన రాజ్ మీవయ్ ఆంద్.

²¹ ఇంకె కరుసాయ్యలిర్నిట్! మిరట్ ఆసిర్వాద్ యేతంతిట్. మీవ పెటి నిందంత.

ఇంకె ఆడ్యలిర్నిట్! ఆసిర్వాద్ యేతంతిట్. మిరట్ కమ్మెర్ మంద్చిట్.

²² స్వర్గ్నోర్ మాయున్ హిందల్ పర్త మీకున్ పసంద్ కియ్యిక్నె, అలది వాట్చి, మీవ హిజత్ వోసెర్, సాపెన సీనిరె మిరట్ ఆసిర్వాద్ యేత్వలిర్ ఆంతిట్.

²³ అంటిత బెయ్ కుసితె యేందట్! బారితెకె మీకున్ స్వర్గ్నగ డగుర్ ఇనమ్ పుటంత.

ఇద్ తీర్చె వూర్ మీకున్ తెర్ మునె తొత్తుర్ పర్వక్లిర్కున్ దుక్కు సీతెర్.

²⁴ రేయ్! దనెవంతలిర్చిట్! మీకున్ దుక్కు తపా. మిరట్ ఇదెన్ మునెనె సుక్-బోగ్ యేత్తిట్.

²⁵ రేయ్! ఇంకె పెటి నించి మన్వలిర్నిట్! మీకున్ దుక్కు వాంత. మిరట్ కరుసాంతిట్.

రేయ్! ఇంకె కవ్వలిర్చిట్! మీకున్ దుక్కు వాంత. అద్ దుక్కుతె మిరట్ ఆడంతిట్.

²⁶ రేయ్! మీకున్ పర్త సమ్మిర్ వని కీనెకె, మీకున్ దుక్కు తప్పక్ వాంత! వూరుర్ తొత్తుర్ లబడె పర్వక్లిర్కున్ అదె తీర్చె కీతెర్" ఇంజెర్ వెప్టోర్.

†† మత్తయి: వేన్ లేవి ఇంజెర్ గిర్ కేయంతెర్. †† జెలోతె: యూదుల్ అద్ గట్టె రోమ్ సర్కార్ద అదికార్కున్ బూడ్ మత్తోర్. అస్కె అద్ సర్కార్దున్ కహీతుర్ ఉల్ల తేత్తెర్. వీర్కున్ జెలోతె ఇంజెర్ కేయంతెర్. యేసువోర్ సిస్యల్ ఆయ్యిక్ మనెకె వూర్ సంగ మత్తోర్.

పగ-దారుక్యన్ పెర్మతె సూడ్వల్
(మత్తయి 5:38-48; 7:12)

27 బతి సిస్యలిర్ సంగ యేసు, “నావంగ్ గొస్టిన్ మిరట్ కేంచెర్ మంటిట్. మీకున్ వెహ్యల్ బతల్ ఇత్తెకె, మీ దుస్సున్-దారుక్యన్ పెర్మతె సూడట్. మిరట్ ఇత్తెకె అర్చి వాయె మూక్యన్ చొకొట్ కీప్ట్. 28 మీకున్ సాపెన్ సియ్యలిర్కున్ ఆసిర్వాద్ సీప్ట్. మీకున్ దుక్కు సియ్యలిర్ సాటి పార్సన్ కీప్ట్. 29 నీవ ఉంది కొర్సితున్ పాయ్యన్ ఉండె ఉంది కొర్సి గిర్ తొహ. నీవ పొరొడ సేలతున్ ఊంద్యన్, నీవ ఆంగ్గెతున్ ఊండె ఆతెకె గిర్ ఆపుసియ్యు. 30 నీకున్ తల్కవల్ హర్ వొరొన్ సీమ్. నీ వస్తు వోతొర్ వోన్, ‘తాన్ మల్ని తర్’ ఇంజెర్ ఇన్న్. 31 మీ సాటి దుస్సుర్ బతల్ కియన్ ఇంజెర్ ఆస కింతిటొ, అవెకున్ మిరట్ పూర్ దుస్సుర్ సాటి కీప్ట్.

32 “మీకున్ పెర్మతె సూడ్వలిర్కునె మిరట్ పెర్మతె సూడ్వెకె, తాన్ డగుర్-పాన్ బతల్ మంత? పాపెస్లిర్ గిర్ తమ్మకున్ పెర్మ కియ్యలిర్కున్ పెర్మ కీంతెర్. 33 మీకున్ చొకొట్ కియ్యలిర్కున్ మిరట్ చొకొట్ కీకీట్, తాన్ డగుర్-పాన్ బతల్ మంత? పాపెస్లిర్ గిర్ అప్పొ కీంతెర్. 34 బాకి మల్ని కండి కీంతెర్ ఇంజి ఆస కీసి సీతెకె, తాన్ డగుర్-పాన్ బతల్ మంత? పాపెస్లిర్ గిర్, ‘బాకి సమ్మె వసులి కియ వచొ’ ఇంజెర్ పాపెస్లిర్కున్ బాకి సీంతెర్.

35 “బతి మిరట్ మీ పగ-దారుక్యన్ పెర్మతె సూడట్. మూక్యన్ చొకొట్ కీప్ట్. మల్ని మీవ బాకి కండి కీనిర్ ఇంజెర్ ఆస కియ్యక్నె, మూక్యన్ బాకి సీప్ట్. అస్కె మీకున్ డగుర్ ఇన్మ్ పుటంత. మిరట్ సర్వ్ సక్తివంతల్ బగవంతన్ సంతాన్ ఆంటిట్. బారితెకె బగవంతల్ చొకొట్ కీతతున్ మరుంగ్యలిర్ పారొ అని కరెబలిర్ పారొ గిర్ దయ తొహంతొర్. 36 అదెన్ సాటి, మీ బాబొ బగవంతల్ దయతె సూడ్వె, మిరట్ గిర్ సప్లిర్కున్ దయతె సూడట్.

తస్య అని మాపి కియ్యల్
(మత్తయి 7:1-5)

37 “దుస్సుర్కున్ తస్య కియ్యట్. అస్కె మీకున్ బగవంతల్ తస్య కియ్యెర్. బోన్ పారొన్ కసుర్ వాట్టుట్. అస్కె బగవంతల్ మీ పారొ కసుర్ వాటొర్. దుస్సుర్కున్ మాపి కీప్ట్. అస్కె బగవంతల్ మీకున్ మాపి కీంతొర్. 38 దుస్సుర్కున్ సీప్ట్. బగవంతల్ మీకున్ సీంతొర్. హాలి కీసి, అప్పొ, బగ్గ తూర్వల్ కప్పొ మీవంగ్ వోటిన్గ వెడియుసంతొర్. మిరట్ బద్ ఇసాబ్బె దుస్సుర్కున్ కప్పొ సీంతిటొ, అదె ఇసాబ్బె బగవంతల్ గిర్ మీకున్ సీంతొర్” ఇంజెర్ వెప్తొర్.

39 అని ఉండె యేసు, “గుడ్డి ఉండె వొరొర్ గుడ్డిన్ సరి తొహ పరసుర్ కి బతల్? తొహ పరొర్. మోక తొహైకె గిర్ ఇవిర్తె డొడొక అరంతెర్.

40 సిస్యల్ తస్యెర్ గురున్ తెర్ డగుర్ ఆయ పరొర్. బతి సిక్యన్ పూరో మార్త పెజె గురున్ బరొబర్ ఆంతొర్” ఇంజెర్ ఉండె ఉంది నమున వెప్తొర్.

41-42 డవరింగ్ కీసిర్, “ఉంది మొద్ నీ కడ్గర్ అర్ ఇన్. నిమె అదెన్ తెండ్యక్నె చెడుసి తుకు అర్చి మన్యన్ సంగ, ‘నీవ కడ్గ తుకు తెండ సీమ్’ ఇంజి బహన్ వెహంతి?” ఇంజెర్ యేసు పూసి కీతొర్. అని అదెన్ అర్తమ్ వెప్పొర్, “నిహ డగుర్ తప్ ఇర్చి, బాజుతొన చుడుర్ తప్పన్ బారి తొహంతి? నీ రొపా డగుర్ తప్ ఇర్చి, ‘నీవ చుడుర్ తప్ సుద్రి కియ సీమ్’ ఇంజి తప్ కీతొన్ బహన్ వెహంతి? యే కపెట! మునె నీవ డగుర్ తప్పన్ సుద్రి కీమ్. అస్కె నీ బాజుతొన చుడుర్ తప్ సుద్రి కియ పరంతి” ఇంజెర్ వెప్తొర్.

మర అని తాన పండి
(మత్తయి 7:17-20; 12:34-35)

43 అని యేసు, “చొకొట్టు మరతున్ కరబ్బంగ్ పండింగ్ సాదొంగ్. అప్పొ కరబ్బు మరతున్ చొకొట్టుంగ్ పండింగ్ సాదొంగ్. 44 హర్ మర

బాతల్ ఇన్యల్ అవెసంగ్ పండిన్ పియ్యి కరె మాంత. చహ్యోనంగ్ వేలిన్గ ఆంగుర్ పండింగ్ అని చహ్యోనంగ్ పొదెలన్గ అంజారి పండిన్ కొయిర్. 45 చొకొట్టుర్ మాయ్యల్ తన్వ దిల్గర్ మన్యలిక్ చొకొట్టుంగె బహ్రి వడ్కంతొర్. అని కరెబల్ తన్వ దిల్గర్ మన్యలిక్ కరబ్బంగె బహ్రి వడ్కంతొర్. బారితెకె దిల్గర్ నించి మన్యడునె తొడ్డి వడ్కంత” ఇంజెర్ వెప్తొర్.

రండ తీర్కనంగ్ రొహ్యో దొహ్యలిర్
(మత్తయి 7:24-27)

46 అని ఉండె ఉంది జోక, “నన వెప్తొ తీర్ కియ్యక్నె మిరట్ నాకున్ ‘పర్బు! పర్బు!’ ఇంజెర్ బారి కేయంతిట్? 47 నహ్లా వాసి నావంగ్ గొస్టింగ్ కేంచి, అవెన్ తీర్ కియ్యల్ బోన్ దాత్ మందంతొరో మీకున్ వెహంతొన్. 48 వోర్ మాయ్యల్ కోల్ తాడ్చి, బండత్ పారొ బునది దొప్పొ, రోన్ దొహ్యన్ దాత్ మందంతొర్. ఊస వాసి అద్ రోతున్ హెల్వంగ్ పాతెకె గిర్, అద్ రోన్ ఉల్లె మాయ్యె. బారితెకె, బండత్ పారొ గట్ దొప్పొ మంత. 49 బతి బోర్తె నన వెప్తొ కేంచి, అద్ తీర్ కియిర్ వోర్ మాయ్యల్ బొమిత్ పారొ బునది సెల్వక్నె రోన్ దొహ్యన్ దాత్ మందంతొర్. ఊసతంగ్ హెల్వంగ్ ఆతల్ రోతున్ పానెకె బహ్నె ఉల్లె మాంతయె, అప్పొ వోర్ గిరె నాసెడమ్ ఆంతొర్” ఇంజెర్ యేసు వెప్తొర్.

కమండర్ బరొస
(మత్తయి 8:5-13; యోహాన్ 4:43-54)

7 ఇద్ తీర్తె యేసు అవ్ సమ్మెన్ బారితె పర్జతున్ వెప్పొ, కపెర్నహ్యోమ్ ఇన్యల్ చహ్రె సాత్తొర్. 2 అగ సిపాయిరోర్ కమండర్ మత్తొర్. వోనొర్ సేవ్కల్ వొరొర్ బేమరితె అర్చి, సానల్ ఆసి మత్తొర్. వోర్ సేవ్కన్ కమండర్ వెలె మాని కీందుర్. 3 వోర్ కమండర్ యేసున్ బారితె కేంచి, యూదుల్కసుర్ కహితుర్ పెదొల్క్యన్ కేయుసి, “నా సేవ్కన్ చొకొట్ కియ్యె వాయన్” ఇంజెర్ వోన్ కోరట్” ఇంజి, మూక్యన్ యేసునగ సారి కీతొర్. 4-5 తె మూర్ యేసునగ వాసి, “పర్బు! వోర్ వెలె చొకొట్టుర్ ఆందుర్. మా పర్జతున్ వెలె పెర్మతె సూడంతొర్. మావ సునగోగున్ గిర్ వోరె దొహుస్తొర్. వోర్ అదికారిన్, నిమె మదత్ కీతెకె చొకొట్ మందంత” ఇంజెర్ జాల్క కీతెర్.

6 తె యేసు మూర్ పెజెయ్ సాత్తొర్. తస్య రోతున్ జరసి లక్ మనెకెన్ కమండర్ తన్యల్ సొప్లిర్కున్ కేయ్యు, “పర్బు! నిమె తక్లిబ్ యేత్తు. నిమె నావ రోన్ వాయ్యె, నన కామి సియ్యున్. 7 అప్పొ నన నిహ్లా వాయ్యె గిర్ కామి సియ్యున్. సిరిప్ నీవ జబన్ సీతెకె ఆయర్. నా సేవ్కల్ చొకొట్ ఆంతొర్. 8 హుకుమ్ సియ్యల్ ఇత్తెకె నాకున్ టావయె. బారితెకె నన ఉండె వొరొర్ అదికారిన్ బూడ్ మన్యన్ ఆందున్. నా బూడ్ మన్యలిర్ సిపాయిర్ పారొ నాకున్ అదికార్ మంత. నన వొరొన్, ‘సాన్’ ఇత్తెకె దాంతొర్. ఉండె వొరొన్, ‘వర్’ ఇత్తెకె వాంతొర్. అని నా సేవ్కన్, ‘ఇద్ కీమ్’ ఇత్తెకె కీంతొర్ ఇంజి వెహట్” ఇంజెర్ సొప్లిర్కున్ యేసునగ రొప్తొర్.

9 కమండర్ రొహ్యారంగ్ గొస్టింగ్ కేంచి, యేసు గుల్ ఆతొర్. అని తస్య పెజెయ్ వాయ్యలిర్ సంగ, “వేన్ అచొర్ బరొస వాలెన్ ఇజ్జయెల్ పర్జతగ గిర్ బోన్లనె సూడ్కె ఇంజి మీకున్ వెప్పొర్ మంతొన్” ఇంజెర్ ఇత్తొర్.

10 బస్యెతె యేసునగ రొహ్యుర్ మల్ని కమండర్ రోన్ వాతెరో, అస్కె మూక్యన్ బేమరితె మన్యల్ సేవ్కల్ చొకొట్ ఆసి దిస్తొర్.

సాతొర్ డియెయ్ యేసు నేండుస్వల్

11 అద్ ఆత పెజె, యేసు నాయున్ చహ్రె సాన్వె పెసిత్తొర్. వోనుర్ సిస్యలిర్ అని వెలెటిర్ పర్గ గిర్ వోన్ సంగ సాత్తెర్. 12 అద్ చహర్త పాటకున్ కరుమ్ సానెకెతె, కహితుర్ కూర్చున్ కాంచి వాసెర్ మత్తెర్. సాతొర్ వోర్ రాండె వెయ్యెనొర్ వొరొరె మరి ఆందుర్. అద్ వెయ్యెన్

సంగ, అద్ చహర్తూర్ వెలెటిర్ లోకుర్ వాసెర్ మత్తెర్. ¹³ అద్ వెయ్యెన్ సూడ్చి, పర్బున దిల్లగ బెయ్ కివుల్ లాగ్. తె వోర్, "బాయి ఆడ్చి!" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ¹⁴ అని సొంజి పాడెతున్ ఇత్తోర్. తె కాండ్ వాయ్లలిర్ ఆగ్గెర్. అస్కె యేసు, "డియెయి! నన వెహ్చోర్ మంతోన్, తేద్!" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ¹⁵ తె సాతొర్ వోర్ తేచ్చి ఉత్తోర్ అని వడ్చెవల్ సురు కీతొర్. వోన్ అవనగ వోన్ యేసు హ్లి కీతొర్.

¹⁶ అద్ సూడ్చి సమ్మిర్ బెయ్ వెరిసి, "మా నడ్డుమ్ డగుర్ పర్వక్తల్ వాతొర్. బగవంతల్ తన్వ పర్వతున్ మదత్ కియ్యె పావె మాతొర్" ఇంజెర్ బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీతెర్. ¹⁷ యేసున్ బారెత ఇద్ కబుర్ పూరో యూదయ యేరియతగ అని ఆజు-బాజుతంగ్ సమ్మె యేరియనగ గిర్ కప్ప.

యోహాన్ యేసునగ సేమ్లలిర్కున్ రొహ్వాల్
(మత్తయి 11:2-19)

¹⁸ ఇవ్ జర్గతంగ్ సమ్మె గల్బున్ బారెతె, యోహాన్సుర్ సిస్యలిర్ వోన్ వెహ్చెర్. ¹⁹ తె యోహాన్ తన్వర్ సిస్యలిర్గటల్ ఇవిర్కున్ కియ్యె, "వాయ్లె మన్వల్ బచి కియ్యెని † నిమెయ్ ఆంది కి? సెలెకె మమ్మెట్ ఉండె వోరోన్ సాటి సూడ్చెర్ మంద లాగర్?" ఇంజెర్ వోన్ పూసి కీప్ట్" ఇంజి పర్బునగ రొహ్చోర్. ²⁰ తె వూర్ పర్బునగ వాసి, "వాయ్లె మన్వని నిమెయ్ ఆంది కి? సెలెకె, మమ్మెట్ ఉండె వోరోన్ సాటి సూడ్చెర్ మంద లాగర్?" ఇంజెర్ మీకున్ పూసి కీప్ట్ ఇంజి బాప్టిస్మ సియ్యల్ యోహాన్ మాకున్ సారి కీతొర్" ఇంజెర్ వెహ్చెర్. ²¹ అద్ గల్బుతెన్ యేసు వెలెటిర్ బేవరినె మన్వలిర్కున్, దుకెలలిర్కున్, బూత్క్ సోప్తె మాతుర్కున్ చొకోట్ కిసెర్ మత్తొర్. అని వెలెటిర్ గుడ్డిర్కున్ గిర్ నదుర్ సీతొర్. ²² తె యేసు వూర్ కబ్రియలిర్ సంగ, "గుడ్డిర్ సూడ్చెర్ మంతెర్. లేంగ్లిర్ తాక్సెర్ మంతెర్. పెర్బ నోపిసుర్ చొకోట్ ఆసెర్ మంతెర్. చెస్టిర్ కేంజి పర్సెర్ మంతెర్. సాతుర్ నేండ్చెర్ మంతెర్. గరిబ్బ్ చొకోట్టు కబుర్ కేంచెర్ మంతెర్. ఇహిన్ కడ్సెనె సూడ్చన్ అని కెమ్నె కేంజిన్ మిరట్ మల్చి సొంజి, యోహాన్సున్ వెహట్. ²³ అమ్మో నా బారెతె, అనమిన ఆయెర్ వోర్, ఆసిర్వాద్ యేతంతొర్ ఇంజి, వోన్ వెహట్" ఇంజెర్ వూర్కున్ జవబ్ సీతొర్.

²⁴ యోహాన్ సారి కీతుర్ కబ్రియలిర్ మల్చి సాత్త పెజె, యేసు అగ మన్వల్ మాందితున్ సంగ యోహాన్సున్ బారెతె, "బోడి గుటనెకె మిరట్ బాతొన్ సూడన్ సాటి సాత్తిట్? వడిదె హికె-హికె మెలివల్ జాడిత గుస్తున్ దాత్తోన్ తె సూడ్చె సాన్చుకి. ²⁵ ఆతొన్ సూడ్చె ఆయ్యెకె, ఉండె బాతొన్ సూడ్చెమ్ ఇంజెర్ సాత్తిట్? వెలె సోబతంగ్ పాంగుక్ పోండ్చెన్ సాటి కి బతల్? సెలె, సుక్-బోగ్ని పిసెర్ సోబతంగ్ కష్టింగ్ కెర్వలిర్ రాజ్ మహల్సనగ మందంతెర్! ²⁶ తె బతతున్ సాటి సాత్తిట్? మిరట్ పర్వక్తన్ సూడన్ సాటినె సాత్తిట్ ఇంజెర్ నన ఇంతొన్. వోర్ పర్వక్తన్ తెర్ డగుర్ ఆందుర్. ²⁷ వేర్ యోహాన్సున్ బారెతె గ్రంతనగ, 'ఇచుల, నావోర్ కబ్రియన్ నీకున్ తెర్ మునె రొహంతొన్. వోర్ నీ సాటి సరి తయర్ కింతొర్' †† ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. ²⁸ కేంజిట్! దునియతుర్ సమ్మిర్గటల్ ‡ యోహాన్సున్ తెర్ డగుర్ బోరె సెలొర్. బతి తమ్వంగ్ దిల్చెనగ బగవంతల్ రాజ్ తాకున్లె వొప్పుర్గటల్ చుడుర్ ఆసి మన్వల్, యోహాన్సున్ తెర్ డగుర్ ఆంతొర్" ఇంజెర్ యేసు వెహ్చోర్.

²⁹ (వోర్ వెహ్చల్ కేంచి, యోహాన్ సీత బాప్టిస్మ యేచ్చి మత్త కాడ్చి, వెలెటిర్ పర్బ అని టెక్కు వసులి కియ్యలిర్ గిర్ బగవంతల్ నియత్తోర్ ఆందుర్ ఇంజి వొప్పెర్. ³⁰ బతి పరిసయుల్కె అని దర్బ గురుర్ యోహాన్ కెయ్యె బాప్టిస్మ యేత్వ కాడ్చి, తమ్వ బారెతె మన్వల్ బగవంతన్ పిలన్తున్ వూర్ వొప్పకి.)

³¹⁻³² యేసు ఉండె గిర్, "ఇద్ పిడితుర్కున్ బాతుర్ సంగ నిపున్ బేద్-బావ్ తొహ్చ? వూర్ బోన్ దాత్ మంతెర్? ఇత్తెకె బాజ్చె ఉచ్చి, 'మమ్మెట్ మీ సాటి సులుడి ఉమ్మాతొమ్. బతి మిరట్ యేంద్చుకి.

† బచి కియ్యెని: తమ బవె మాయె, బగవంతల్ నేమి కీతొర్ రాజల్ ఆయ్యల్ కిరిస్టున్ సాటి యూదుల్కె సూడ్చెర్ మత్తెర్. †† 7:27 మలాకి 3:1 ‡ దునియతుర్ సమ్మిర్గటల్: వెయ్యెక్ మియ్యుర్గటల్ ఇంజెర్ గ్రీకు బాసతగ మంత.

మమ్మెట్ సాతొన్ సాటి పాట వాక్టొమ్. బతి మిరట్ ఆడ్చుకి' ఇంజెర్ వడ్చెవలిర్ చుడుక్ కాండెర్ దాత్ మంతెర్.

³³ "బారెతెకె బాప్టిస్మ సియ్యల్ యోహాన్ వాసి, కానె తిన్వక్ అని ఆంగుర్ రస ఉన్వక్ మత్త కాడ్చి, 'వోన్ బూత్ సోప్తె మాత్' ఇంజెర్ మిరట్ ఇంతిట్. ³⁴ అని స్వర్గనోర్ మాయ్లె తింజెరో-ఉంజెరో వాత కాడ్చి, 'ఇచుల వేర్ పుదెలల్, కల్-పిదెడల్, టెక్కు వసులి కియ్యలిరో' అని పాపిరో సోప్తల్' ఇంజెర్ మిరట్ ఇంతిట్. ³⁵ బతి బగవంతన్ బుది-గియన్తున్ పియ్యి తాక్వలిర్ సమ్మిర్, అద్ బుది-గియన్ సతెమ్ ఆందె ఇంజి, నిరుపన్ కింతెర్" ఇంజెర్ యేసు వెహ్చోర్.

పాపెస్తల్ వెయ్యె యేసునంగ్ కాల్కున్ సెంట్ సోక్వల్

³⁶ ఉంది దియ యేసున్ పరిసయుల్కెన బాజ్చోర్ వోరోర్ మాయ్లె తన్వ రోన్ జేవున్ కియ్యె, కేయ్యెర్. తె యేసు వోన్ రోన్ సొంజి, జేవున్ కియ్యె ఉద్తొర్. ³⁷ ఇచుల! అస్కెనె అద్ రోన్ జేవున్ కియ్యె, యేసు వాతొర్ ఇన్వల్ గొస్తితున్, అద్ చహర్తె మన్వల్ ఉంది పాపెస్తల్ వెయ్యె కరి కీత. అని బండత బుడ్డితె వెలె మహ్సన్ సెంట్ పియ్యి వాత. ³⁸ అని యేసున్ పెజె ఆడ్చెర్ నిల్చ. తాన కాడెల్లె వోనంగ్ కాల్కున్ పుహ్త. తన్వంగ్ కెల్కెనె ఉసుమ్మి, మాన్చె కాల్కున్ ముక బుర్సెర్, అవెన్ సెంట్ సోక్వ.

³⁹ అద్ సూడ్చి జేవి కియ్యె కేయ్యెర్ వోర్ పరిసయుల్కెన బాజ్చోర్, 'ఉంది మోక వేర్ మాయ్లె పర్వక్తల్ ఆయ్యెడ్ ఇత్తెకె, తనకున్ ఇట్ట వెయ్యె బచొర్ అని బాతల్ పాపెస్తల్ ఇన్వల్ కరి కిందుర్' ఇంజెర్ తన్వ మన్చె సోంచ్ కీతొర్. ⁴⁰ అస్కె యేసు, వోన్ సోంచున్ కరి కిసి, "సీమెను! నీకున్ ఉంది గొస్తి వెహ లాగర్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. తె వోర్, "వెహ గురుజి" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

⁴¹ అస్కె యేసు, "వోరోర్ సామ్మరల్ ఇవిర్ మాయ్లెలిర్కున్ బాకి సీతొర్. తె వూర్గటల్ వోరోర్ సియంగ్ నుమ్కా (500) కూరతంగ్ బిలంగ్ అని ఉండె వోరోర్ పనన్ (50) కూరతంగ్ బిలంగ్ బాకి యేచ్చి మత్తెర్. ⁴² వూర్ ఇవిర్గతె అద్ బాకి కండి కియ్యె, బతయ్ సెలె మత్త. తె వోర్ సామ్మరల్ వూర్ బాకితున్ మాపి కీతొర్. మాపి కీత కాడ్చి, వూర్ ఇవిర్గటల్ వోర్ సామ్మరన్ పొరో బోర్ వెలె పెర్బ తొహంతొర్ ఇంతి?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. ⁴³ తె, "బోర్తె వెలె బాకి మత్తొరో, వోర్ తొహ్మాడ్ మందర్ ఇంతొన్" ఇంజెర్ సీమెన్ వెహ్చోర్. అస్కె యేసు, "నిమె బరోబర్ వెహ్చ" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

⁴⁴ అని అద్ వెయ్యెనెకె మల్చి సీమెన్తున్ సంగ, "ఇద్ వెయ్యెన్ సూడ్చెర్ మంతియ్? నన నీవ రోవ్ వాతొన్. తెర్ బతి నావంగ్ కార్క్ నొర్లె నిమె యేర్ సియ్యకి. బతి ఇద్ వెయ్యె తన్వ కాడెల్లె నావంగ్ కాల్కున్ పుహ్త అని తన్వంగ్ కెల్కెనె ఉసుమ్మ. ⁴⁵ నిమె నాకున్ మాన్చె ముక బుర్సెక్. † బతి ఇద్ వెయ్యె రొపా వాతగటల్ మాన్చె నా కాల్కున్ ముక బుర్సెరెన్ మంత. ⁴⁶ నిమె నా కెల్కున్ నియ్ సోక్కుకి. బతి ఇద్ వెయ్యె నావంగ్ కాల్కున్ సెంట్ సోక్. ⁴⁷ అదెన్ సాటి నీకున్ వెహ్చల్ బతల్ ఇత్తెకె, ఇద్ వెయ్యె కీతంగ్ సమ్మె పాప్పున్ మాపి పుడ్చ. బారెతెకె ఇద్ తొహ్త పెర్బ డగుర్ ఆందె. బతి ఇచుంగ్ పామ్క మాపి ఆతొర్ వోర్, ఇచుసి పెర్బయ్ తొహంతొర్" ఇంజెర్ వోన్ వెహ్చోర్.

⁴⁸ అని యేసు తాన్ సంగ, "బాయి, నీవంగ్ పామ్క మాపి ఆతంగ్" ఇంజెర్ వెహ్చోర్. ⁴⁹ బతి వోన్ బరోబర్ జేవున్ ఉచ్చి మన్వలిర్, "పామ్క మాపి కియ్యల్ వేర్ బోర్ ఆందుర్?" ఇంజెర్ తమ్వ తమ వడ్చెతెర్. ⁵⁰ అదెన్ సాటి యేసు అద్ వెయ్యెన్ సంగ, "నీవ బరోసయ్ పామ్మ సిక్వతల్ నీకున్ బచి కీత. సాంతితె సాన్!" ఇంజెర్ వెహ్చోర్.

యేసున సేవ కియ్యలిక్ వెయ్యెక్

8 అద్ ఆత బరోబర్ యేసు హర్ ఉంది చహర్తె, హర్ ఉంది నాటి తిరిసెర్ బగవంతన్ రాజున్ బారెతె చొకోట్టు కబుర్ పచర్ కిసెర్

†† మాన్చె ముక బుర్సెక్: యూదుల్కెన జాతితుర్ వోరోన్ వోరోర్ మాని కియ్యె, ముక బురంతెర్.

మత్తొర్. వోన్ సంగ వోనుర్ బార జన్మ్య సిస్యలిర్ మత్తొర్. ²⁻³ వీర్ బరోబర్ తప్ప మన్యలిక్ బూత్మ్య తెండ్చి పూడ్ల పెజె చొకోట్ ఆతంగ్ అని బేమరినల్ చొకోట్ ఆతంగ్ అవ్ వెయ్యెక్ గిర్ మత్తంగ్. అవెనంగ్ పారొత్మ్య: మగ్గలేనెత మరియల్ (తాన్లటల్ యేడుంగ్ బూత్మ్యన్ యేసు తెండ్చి పూడ్ల మత్తొర్), కూజన వెయ్యె యోహాన్సుల్ (వేర్ కూజల్ హేరోద్ రాజనోర్ కారొబారి ఆసి మత్తొర్) అని సుసన్సుల్. ఇవె ఆయ్య ఉండె వెలె జనిక్ వెయ్యెక్ గిర్ మత్తంగ్. ఇవ్ సమ్మె వెయ్యెక్ తమ్మ దనమ్మె యేసున్ అని వోనుర్ సిస్యలిర్కున్ సేవత కామ్మగ్ మదత్ కీందుంగ్.

తీర్-తీర్కనంగ్ బొమిన నమున
(మత్తయి 13:1-17; మార్క్ 4:1-12)

⁴ ఉంది దియ యేసునగ వెలె చహర్కనల్ బెయ్ వెలె పర్ల వాసి మీర మాసెర్ మత్తొర్. తె యేసు మార్కున్ నమునత రూమ్మె ఇహిన్ బోద వెహ్తొర్: ⁵ "వారొర్ కేతిదారల్ విజ వీతన్ సాటి వాన్వె సాత్తొర్. వోర్ విజ వీచ్చెర్ మనెకె, ఇచుస విజ సర్దున్ పారొ అర్. తె సరియ్ సాన్యలిర్ అద్ విజతున్ జార్దెర్ అని పిటెంగ్ వాసి తిత్తంగ్. ⁶ ఉండె కహిత విజ పాట బొమితగ అర్. బూడ్ వెలె పద్దు సెల్వ సాంజి, అద్ విజ పిర్ల బతి, కిడ్ల-మొడ్ల వత్త. ⁷ ఉండె కహిత విజ చహ్కానంగ్ పొదెలనగ అర్. అద్ విజతంగ్ మొలోకన్ బరోబర్ చహ్కానంగ్ పొదెలంగ్ గిర్ బెర్నెత కాడ్చి, మొలోకన్ అవ్ దాబి కీసి వాడ్తంగ్. ⁸ ఉండె కహిత విజ చొకోట్టు బొమితగ అర్. అద్ విజ (పిర్ల, బెర్నెత, సెన్ ఆత, బరె మాసి దానె నింత) బెర్ని, బర్పుర్ నూర్ పాల్క పంట ఆత" ఇంజెర్ వెహ్తొర్. అని "ఇదెన్ అర్దమ్ కియన్ ఇంద్రిట్తె, చొకోట్ కేచి, తేన్ బారెతె సాంచ్ కీప్టు!" ఇంజెర్ జోర్తె వెహ్తొర్.

బగవంతన వచన్ తీర్ బావ్-బక్తితగ బడె మాయ్యల్
(మత్తయి 13:18-23; మార్క్ 4:13-20)

⁹ అస్సె సిస్యలిర్, "గురుజి! ఇద్ నమునత అర్దమ్ బతల్ ఆంద్?" ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్. ¹⁰ తె యేసు, "బగవంతల్ తన్య రాజాన్ బారెతె కి కియ్యల్ గియన్ మీకున్ సీతొర్. బతి గ్రంత్నగ లిపా కీత అదెన్ పూరి కియ్యె, దుస్రుర్కున్ నమునన రూమ్మెనె వెహ్పార్ మంతొన్. అదెన్ సాటి,

'వూర్ సూడంతెర్ బతి మార్కున్ దిసా, కేంజంతెర్ బతి మార్కున్ అర్దమ్ ఆయె' †"
ఇంజెర్ సిస్యలిర్కున్ వెహ్తొర్.

¹¹ అని "ఇద్ నమునత అర్దమ్ బతల్ ఇత్తెకె: విజ ఇన్యల్ బగవంతన వచన్ ఆంద్. ¹² సర్దున్ పారొ అర్ విజ బూర్ ఇత్తెకె, వచన్ కేంజులిర్. బతి వూర్ వచన్ కేచి, బచె మాయ్యల్ సయ్యున్తున్ పసంద్ మనొ. అదెన్ సాటి వూరంగ్ దిల్కనల్ అద్ వచన్తున్ తెండ్చి వాటంతొర్. ¹³ పాట బొమితగ అర్ విజ బూర్ ఇత్తెకె, వచన్ కేచి ఆనంద్చె వొపంతెర్. బతి అవ్ వూర మన్యగ ఉద్దెంగ్. అదెన్ సాటి ఇచుసి వకత్ వేరి, వూర్ నమంతెర్. తక్లిబ్నంగ్ పరిక్సంగ్ వానెకెన్ బక్తితల్ బెమ్మా మాంతెర్. ¹⁴ చహ్కానంగ్ పొదెలనగ అర్ విజ బూర్ ఇత్తెకె, వచన్ కేంజంతెర్. బతి పిస్యడున్ బారెతంగ్ సాంచ్-విచర్క, దన్-దన్లత్ అని సుక్-బోగ్గంగ్ ఆసంగ్ మార్కున్ ఆపుసంతంగ్. బగవంతన్ ఆనంద్ సియ్యలిక్ కామ్మ్య వూర్ కియ పరుర్. ¹⁵ చొకోట్టు బొమితగ అర్ విజ బూర్ ఇత్తెకె, వచన్ కేచి, తమ్మ దిల్లగ చొకోటి ఇర్ని, వచన్ తీర్ తాక్యలిర్ ఆందెర్. వూర్ బగవంతన్ ఆనంద్ సియ్యలిక్ కామ్మ్య వోర్ని, కీసిర్ మందంతెర్.

గియన్ ఉంది డివెతున్ దాత్తు ఆంద్
(మార్క్ 4:21-25)

¹⁶ "బోరె ఆయి, డివెతున్ నిరుసి అడ్లె ముచంతెరియ్? బోరె ముచుర్. అహ్మె తాన్ బోరె కటుడున్ బూడ్ ఇరంతెరియ్? బోరె ఇరుర్. బతి రొపా వాయ్యలిర్కున్ వేడ్చి సియన ఇంజెర్, తాన్ దీసాడతగన్ ఇరంతెర్. ¹⁷ అద్ వేడ్చితె మకుసి ఇర్దంగ్ అవ్ అని ముచ్చి ఇర్దంగ్ అవ్ సమ్మె గిర్ తాత్కర్ దిసంతంగ్. ¹⁸ అదెన్ సాటి మిరట్ కేంజుడున్ బారెతె దిహన్వె మంట్. బోర్తె నావ బోదతున్ దిహన్వె కేంజంతొరో, వోన్ ఉండె అదిక్ అర్దమ్ ఆనల్ బగవంతల్ గియన్ సింతొర్. అని బోర్తె దిహన్వె కేంజొరో, వోర్ కేంజు అదెన్ గిర్ బగవంతల్ తెండ్చి వాటంతొర్" ఇంజెర్ యేసు వెహ్తొర్.

యేసున అవల్ అని తముక్
(మత్తయి 12:46-50; మార్క్ 3:31-35)

¹⁹ అద్ గల్కుతె యేసున్ సూడ్లె, వోన్ అవల్ అని తముక్ వాతెర్. యేసున్ సిర్కుట్ బెయ్ మాంది మీరె మాసి మత్త కాడ్చి, వోన్ కరుమ్ వూర్ సాంద పర్కె. ²⁰ తె వారొర్ మాయ్యల్ వాసి, "నీ అవల్ అని తముక్ నీకున్ సూడ్లె వాసి, బహి నిల్చి మంతెర్" ఇంజెర్ యేసున్ వెహ్తొర్. ²¹ బతి యేసు, "బగవంతన వచన్ కేచి, వచన్ తీర్ తాక్యలిర్ నావ అవల్ అని నావుర్ తముక్ ఆందెర్" ఇంజెర్ ఇత్తొర్.

యేసు తుపాన్తున్ అని హెల్వన్ సిమ్-సమ్ కియ్యల్
(మత్తయి 8:23-27; మార్క్ 4:35-41)

²² ఉంది దియ యేసు తన్యర్ సిస్యలిర్ సంగ రూకతగ ఉచ్చి, "ఇద్ సన్దుర్త హంద డర్దితె దాకట్ దెట్" ఇంజెర్ ఇత్తొర్. తె వూర్ రూకతె పెసితెర్. ²³ అహన్ వూర్ సాంజెర్ మనెకె, యేసు నరుమ్మెర్ మత్తొర్. అద్ వకత్తె సన్దుర్తగ బెయ్ డగుర్ తుపాన్ తేత్త. అవ్ హెల్వన్ రూకతగ యేర్ నించెర్ సాత్త కాడ్చి, గండమ్మగ కోండె మాతెర్. ²⁴ అదెన్ సాటి సిస్యలిర్ యేసునగ సాంజి, "పర్కు! పర్కు! మరట్ ముడ్లంతట్!" ఇంజెర్ వోన్ జోప్పల్ తెహ్తొర్. వోర్ తేచ్చి తుపాన్తున్ అని అవ్ హెల్వన్ దమ్మి సీతొర్. తె అవ్ యెంటనె సిమ్-సమ్ దబె మాతంగ్. ²⁵ అస్సె మార్కున్, "మీ బరోస బగ సాత్త?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. ఇద్ సమ్మె సూడ్చి వూర్ బెయ్ వెరితెర్ అని గుల్ ఆసి, "వేర్ అసల్ బోర్ ఆందుర్? తుపాన్ అని హెల్వన్ దమ్మి నీసెకెన్, వేర్ దమ్మి సీతపినయ్ తాక్సెర్ మంతంగ్" ఇంజెర్ తమ్మ తమ వడ్కెతెర్.

యేసు వారొన్లటల్ బూత్మ్యన్ తెండ్చి పూడ్లల్
(మత్తయి 8:28-34; మార్క్ 5:1-20)

²⁶ అని రూక తాకుసెర్ గలిలయ సన్దుర్తున్ హంద డర్దితె మన్యల్ గెరసెన్ యేరియతగ యెవ్తెర్. ²⁷⁻²⁹ అని యేసు రూకతల్ రెయ్యెకె, బూత్మ్య సోపై మాసి మన్యల్ అద్ చహర్టొర్ వారొర్ మాయ్యల్ అడ్లమ్ వాతొర్. వోర్ వెలె కాలమ్మల్ కుడెకెయ్ మంజెర్, తన్య రోన్ మన్యకెనె సిరిప్ వీచ్కనగన్ మందుర్. అద్ బూత్ వెలె జోకంగ్ వోన్ సోపై మాసిర్ మందు. అగటుర్ వోన్ సకలినె దొప్పి, కేప్తె గిర్ అవెన్ నముసి, బోరె మనుర్ అవ్ మెటనెకె వోదు. వోర్ మాయ్యల్ యేసున్ సూడ్ల బరోబర్ వోసంగ్ కాల్క కర్ని, "యేసు! సక్తివంతల్ బగవంతనొర్ మరిసి! నా జోలిత్ బారి వాంతి? నాకున్ దుక్కు సియ్య ఇంజి, నీకున్ జాల్మ కీసిర్ మంతొన్" ఇంజెర్ జోర్తె కిలితొర్. బారితెకె యేసు అద్ బూతున్ వోన్లటల్ బహి వర ఇంజెర్ ఆగి సీసి మత్తొర్. ³⁰ అస్సె యేసు, "నీవ బత పారొల్?" ఇంజెర్ వోన్ పూసి కీతొర్. తె వోర్ మాయ్యల్, "మంద" ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్. బారితెకె వోన్ బెయ్ వెలె బూత్మ్య సోపై మాసి మత్తంగ్. ³¹ అవ్ బూత్మ్య, 'మాకున్ అంత-లాగొ అద్ కోల్ డొడెతగ రొహ్మా' ఇంజెర్ యేసున్ బెయ్ జాల్మ కీతంగ్.

† 8:10 యెసయ 6:9

³² అదే గట్టుతె అగ గుట్టే పొరొ పదిన మంద మేయ్యోర్ మత్త. అవెనగ సోపై మాయ్లె మాకున్ ఆగె సీమ్ ఇంజెర్ యేసున్ కోర్టంగ్. తె వోర్ వొప్టార్. ³³ అస్సె అవ్ బూత్స్ వోర్ మాయ్లునగటల్ పెసిసి, పదినగ సోపై మాతంగ్. అస్సె యెంటన అవ్ పదింగ్ గుట్టే పొరొడల్ సడ్డల్ చిచ్చెర్ సొంజి, సమ్మరతగ ముడుంగ్గి, సాతంగ్.

³⁴ అదే సూడ్సి పదింగ్ మెహ్యాలిర్ పరర్ ఆసి, తమ్మ చహార్తె అని ఆజు-బాజుతంగ్ నమ్మానగ సొంజి అదే కబుర్ కప్పస్తెర్. ³⁵ తె పర్త అగ బతల్ జర్గతయ్ సూడన ఇంజెర్ సొత్తెర్. అస్సె వేరి బూత్స్ సోపై మాసి మంజి, చొకొట్ ఆతొర్ వోర్ పొంగుక్ కెర్సి, యేసునంగ్ కాల్కున్ కరుమ్ సాదరన్ మాయ్లున్ దాత్ సాంత్సె ఉచ్చి మత్తొర్. అదే సూడ్సి, మార్కున్ బెయ్ వెరె పియ్య. ³⁶ ఇదే జర్గనెకె సూడ్డర్ వూర్, బూత్స్ సోపై మాసి మన్వల్ బహన్ చొకొట్ ఆతొర్ ఇన్వల్ అగ సూడ్డె వాతుర్కున్ వెప్టార్. ³⁷ అదే కేంచి గెరసెన్ యేరియతుర్ సమ్మిర్కున్ బెయ్ వెరె పియ్య. తె తమ్మ యేరియతున్ సుటి కిసి సాడియన ఇంజెర్ యేసున్ కోర్టెర్. అస్సె యేసు రూకతె సొందన్ సాటి ఉత్తొర్.

³⁸⁻³⁹ అస్సె, "నీ సంగ వాయ సీమ్" ఇంజెర్ బూత్స్ సోపై మాసి మంజి, చొకొట్ ఆతొర్ వోర్ పూసి కీతొర్. బతి యేసు, "సెలె-సెలె, నిమె రోన్ సొంజి, బగవంతల్ కీత కామున్ బారెతె వెహ" ఇంజెర్ సారి కీతొర్. తె యేసు, తనకున్ బతల్ బహన్ కీతొర్ ఇన్వడున్ వోర్ మాయ్లుల్ నాటి సొంజి, సమ్మిర్కున్ వెప్టార్.

ఉంది వెయ్యె చొకొట్ ఆయ్యల్
(మత్తయి 9:18-26; మార్క్ 5:21-43)

⁴⁰ అదే ఆత పెజె యేసు అని వోనుర్ సిస్యలిర్ మల్ని హంద డర్తితె యెవెర్. అగ వెలెటిర్ మాంది మత్తెర్. అదెన్ సాటి వూర్ యేసున్ ఆనంద్నే కరుమ్ కీతెర్.

⁴¹⁻⁴² అస్సె, సునగోగ్నొర్ డగుర్ అదికారి యాయిరు ఇన్వల్ యేసునగ వాతొర్. యేసునంగ్ కాల్క్ కర్సి, "నాకున్ ఉందియ్ మియడ్ మంత. తాన్ లగ్-బగ్ బార సాల్క్ మందంతంగ్. అదే ఇంకె బేమరితె సానల్ ఆసి మంత. నిమ్ నావ రోన్ వాయన" ఇంజెర్ యేసున్ జుల్మ కీతొర్.

తె యేసు సొంజెర్ మనెకె, మాంది వొర్టొ-పొర్టొ ఆందిర్. ⁴³ అదే మాందితున్ రొపొ లంగ్ ఆసి బార (12) సాల్స్నల్ మన్వల్ బేమరి వాలె ఉంది వెయ్యె మత్త. †[అదే వెయ్యె పిసగతిత్ రొపొ కమయ్ కీత సమ్మెతున్ అదే బేమరితల్ చొకొట్ ఆయ్యెన్ కర్సి కీత.] బతి బోరె వయ్యున కెయ్యె చొకొట్ ఆయ పర్కె. ⁴⁴ అదే వెయ్యె యేసున్ పెజెటల్ వాసి, వోన్ పొంగుడ కాటున్ ఇట్ట. తె యెంటన తాన్ బేమరి హటి మాత. ⁴⁵ అస్సె యేసు, "నాకున్ బోర్ ఇట్టిట్?" ఇంజెర్ తన్వ సిర్కుట్ మన్వల్ మాందితున్ పూసి కీతొర్. తె సమ్మిర్, 'నన ఆయెన్' ఇత్తెకె, 'నన ఆయెన్' ఇంజెర్ జవబ్ సీతెర్. పేతురు, "గురుజి! ఇచొర్ వెలె మాంది దురంగ్-పొదెంగ్ వాసెర్ మంతెర్. తెర్ బతి నిమె 'నాకున్ బోర్ ఇట్టిట్?' ఇంజి పూసి కీంతి" ఇంజెర్ ఇత్తొర్. ⁴⁶ బతి యేసు, "నమ్మటల్ సక్తి బహి సాన్వల్ కరి కీతొన్. బోరెయ్ బతి నాకున్ ఇట్టొర్" ఇంజెర్ వెప్టార్. ⁴⁷ అస్సె అదే వెయ్యెన్, తన ఉండె గిర్ మక్సి మందపరొన్ ఇంజెర్ అర్తమ్ ఆత. తె అదే తర తర ఆసెర్ వాసి, యేసున్ మునె ముర్-టొంగ్రన్ కొట్ట. అసల్ తన బారి ఇట్ట అని ఇట్ట బరొబర్ బహన్ తన్వ బేమరి హటి మాత ఇన్వల్ సమ్మిర్ మునె వెహ. ⁴⁸ అస్సె యేసు, "బాయి! నీవ బరొసయ్ నీకున్ చొకొట్ కీత. సొంతితె సొన్" ఇంజెర్ వెప్టార్.

సాత పేడిన్ యేసు నేండుస్వల్

⁴⁹ యేసు అహన్ వెప్టార్ మనెకె, వోర్ యాయిర్ రోతల్ వొరొర్ వాసి, "గురుజిన్ పరెసన్ కియ్య సాబ్. నీవ మియడ్ మార్త్" ఇంజెర్ ఇత్తొర్. ⁵⁰ తెర్ బతి అదే గొస్సి కేంచి యేసు, "నిమె వెరిమ! సిరివ్

† తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంథ్యనగ ఇదే గొస్సి సెలె.

బరొసతె మన్. అస్సె నీ మియడ్ చొకొట్ ఆంత" ఇంజెర్ యాయిర్తున్ వెప్టార్.

⁵¹ అని యేసు వోన్ రోత్ కరుమ్ యెవ్కె, తన్వ పెజెయ్ పేతుర్తున్, యాకొబున్, యోహాన్సున్ అని అదే పేడినుర్ అవల్-బాబోన్ తప్పసిసి, మాందితల్ బోనె రొపొ వాయ సియ్యకి. ⁵² అదే గట్టుతె యాయిర్ రోతగ మీరె మాతుర్ సమ్మిర్ ఆడ్యెర్-బోజ్జె మాసెర్ మత్తెర్. అదే సూడ్సి యేసు, "ఆడ్డట్! అదే పేడి సాయ్యకి బతి సిరివ్ నరుమ్మెర్ మంత" ఇంజెర్ వెప్టార్. ⁵³ అదే పేడి సాత ఇంజెర్ వూర్ సమ్మిర్కున్ టావయె. అదెన్ సాటి వూర్ కవ్వెర్ యేసున్ చేడి కీతెర్. ⁵⁴ బతి యేసు, †[అదే కవుతల్ వూర్ సమ్మిర్కున్ బహి సారి కిసి] అదే పేడిన కెయ్యున్ పియ్య, "బువ తేద!" ఇంజెర్ ఇత్తొర్. ⁵⁵ అస్సె తాన్ ఆత్మ తాన్ మల్ని వాత. తె యెంటన అదే పేడి తేచ్చి ఉత్త. అస్సె యేసు, "తాన్ తిన్జె బతయ్ సీమ్" ఇంజెర్ వెప్టార్. ⁵⁶ అదే సూడ్సి, పేడినుర్ అవల్-బాబో బెయ్ నిమ్మె ఆతెర్. బతి యేసు, "ఇదే గట్టుతున్ బారెతె బోనె వెహట్" ఇంజెర్ మార్కున్ ఆగె సీతొర్.

యేసు తన్వ కామున్ సాటి బార జన్స్ సిస్యలిర్కున్ రొహ్యల్
(మత్తయి 10:5-15; మార్క్ 6:7-13)

9 ఉంది దియ యేసు తన్వర్ బార (12) జన్స్ సిస్యలిర్కున్ కేయ్య, సమ్మె తీర్కనంగ్ బూత్కున్ తెండ్సి పూడ్లె అని హారియేక్ బేమరిన్ చొకొట్ కియ్యె సక్తి అని అదికార్ సీతొర్. ² అని మార్కున్ సారి కిసిన్, "బగవంతన రాజాన్ బారెతె వెహట్ అని బేమరినె మన్వలిర్కున్ చొకొట్ కీమ్. ³ మీవ యాత్తున్ సాటి, బెడ్డెయ్ ఆయి, తెయ్యయ్ ఆయి, చందియ్ ఆయి, కొతంగ్ ఆయి, ఉండె ఉంది ఆంగ్రియ్ ఆయి వోయ్యట్. ⁴ ఉంది నాటి సొత్త పెజె, అదే నాట్టల్ పెసిన్ల వేరి, మీకున్ కరుమ్ కీతుర రోనె మంట్. ⁵ బదె ఉంది నాటి సొత్త పెజె, బోరె మీకున్ కరుమ్ కియ్యెకె దానిర్కె, వూర్ అహన్ కీతత నిసన్త సాటి, అదే నాట్టల్ పెసిన్కె, మీవంగ్ కాల్కున్ తుండ్ర దుబ జడి కిసి † వరట్" ఇంజెర్ సిస్యలిర్కున్ యేసు వెప్టార్. ⁶ అస్సె వూర్ అగటల్ పెసిసి, నార్-నాటి తిరిసెర్, బగవంతన్ బారెతె చొకొట్ట కబుర్ పచర్ కిసిన్, బేమరినె మన్వలిర్కున్ చొకొట్ కీతెర్.

హేరొద్ అంతిపన్ పరెసన్ ఆయ్యల్
(మత్తయి 14:1-12; మార్క్ 6:14-29)

⁷ అదే గట్టుతె, అవ్ సమ్మె కామున్ బారెతె గలిలయ యేరియతొర్ రాజల్ హేరొద్ అంతిపన్ † కేంచి, పరెసన్ ఆతొర్. బారెతెకె, 'బాప్టిస్మ సియ్యల్ యోహాన్ సాసి-నేండ్టొర్' ఇంజెర్ కహితూర్ ఇత్తెర్. ⁸ ఉండె కహితూర్, 'యేలియ పరవక్తల్ దిస్తొర్' ఇత్తెర్ అని ఉండె కహితూర్, 'తొత్తుర్ పరవక్తలిర్గటల్ వొరొర్ నేండ్సి వాతొర్' ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ⁹ బతి హేరొద్ మాత్తమ్, "నన సిపాయిర కెయ్యె యోహాన్ తల నమ్మసిత్తోన్. బతి ఉండె గిర్ వోన్ బారెతె, ఇవ్ గొస్సింగ్ కేంజ వాసెరెన్ మంతంగ్. వోర్ బోర్ మందర్ బెహె?" ఇంజెర్ ఇత్తొర్. అని వోన్ బేటి మాయన ఇంజెర్ కోసిద్ కీతొర్.

† అదే కవుతల్ వూర్ సమ్మిర్కున్ బహి సారి కిసి: తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంథ్యనగ ఇదే గొస్సి సెలె. ‡ మీవంగ్ కాల్కున్ తుండ్ర దుబ జడి కిసి వరట్. యూదుల్కె బూరె యూదుల్కె ఆయిర్ వూరంగ్ జాగనగ సొత్తెకె, వూరంగ్ జాగన్ వీడ్సి సానెకె తమ్మంగ్ కాల్కున్ అని పొంగుకున్ తుండ్ర దుబ జడి కిందిర్. బారెతెకె దుమ్మర్ అని వూర జాగ గిర్ అస్సె బస్ ఆత ఇంజెర్ సమ్మె మాందిర్. బూరె యూదుల్కె బగవంతన కబుడున్ వొపురో, మార్కున్ యేసు గిర్ తన్వర్ సిస్యలిర్ అహ్నె కియన ఇంజెర్ వెప్టార్ మంతొర్. బారెతెకె బగవంతల్ తమ్మంగ్ పామ్మన్ చుక్ చుకె మాయుర్ మార్కున్ అస్సె బస్ ఆతెర్ ఇంజెర్ సమ్మె మాంతొర్ అని సిక్ కింతొర్. †† హేరొద్ అంతిపన్: వేర్, హేరొద్ మహ రాజనొర్ మరి ఆందుర్. వోర్ మహ రాజల్ యేసున జల్మ ఆనెకె రాజ్ తాకుసెర్ మత్తొర్.

సియుంగ్ హజర్క్ మాందితున్ యేసు జేవున్ సియ్యల్
(మత్తయి 14:13-21; మార్క్ 6:30-44; యోహాన్ 6:1-14)

10 అపొస్తుల్స్ యేసునగ మల్సి వాసి, తమ కీతంగ్ సమ్మె కామ్మున్ బారెతె వెహ్తార్. అస్సె యేసు, మార్కున్ తన్వ సంగ బెత్నయిద ఇన్వల్ చహర్దున్ కరుమ్మ బోరె మనుర్ అద్ జాగతగ వోతార్. 11 బతి అదెన్ బారెతె, గెండెంగ్ గెండెంగ్ మాంది కరి కీసి, వోన్ పెజెయ్ అగ గిర్ సాత్తెర్. తె మార్కున్ కరుమ్ కీసి, బగవంతన రాజాన్ బారెతె వెహ్తార్. అని బేమరితె మన్వలిర్కున్ చొకోట్ కీతార్. 12 పోడ్డె సొంజెర్ మనెకె, బార జన్కె సిన్వలిర్ యేసునగ వాసి, "మరట్ ఇంకె బోరె మనుర్ అద్ జాగతగ మంతట్. అదెన్ సాటి వీర్ మాందితున్ ఆజా-బాజాతంగ్ నహ్కానగ అని గూడనగ సారి కీమ్. అస్సె వూర్ తమ్మ చందిత అని మన్వడ సప్తత్ సూడంతెర్" ఇంజెర్ వెహ్తార్. 13-14 బతి యేసు వూర్ సంగ, "మిరటె వూర చందిత ఇంతజమ్ కీష్ట్" ఇంజెర్ వెహ్తార్. అగ లగ్-బగ్ సియుంగ్ హజర్క్ (5,000) మాయ్లిర్ † మత్తెర్. తె వూర్ సిన్వలిర్, "మహ్లా సిరివ్ సియుంగ్ సారింగ్, రండే మీన్యె మంతంగ్. మమెట్ వీర్ సమ్మిర్ సాటి, చంది యేచ్చి, తరన ఇంతి కి బతల్?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. అస్సె యేసు సిన్వలిర్ సంగ, "ఉంది ఉంది గురుప్పగ పనన్ (50) జన్కున్ ఉపుసట్" ఇంజెర్ వెహ్తార్. 15 అహన్ వెహ్తా తీర్ పర్తతున్ ఉప్పస్తెర్. 16 ఉప్పస్త పెజె యేసు, అవ్ సియుంగ్ సారింగ్ అని రండే మీన్యె పియ్యి, పొరొ హాబడెకె సూడ్డెర్ బగవంతన దనెవాద్ వెహ్తార్. అని అవెన్ టుక్తెంగ్ కీసి, "పర్తతున్ వహ్లా కీష్ట్" ఇంజెర్ సిన్వలిర్గ్ సీతార్. 17 సమ్మిర్ గిరి పెటిమెన్ తిత పెజె, మెయ్యంగ్ టుక్తెంగ్ మిరి కీతెర్. తె అవ్ బార డాలంగ్ నింతంగ్.

యేసు అసల్ బోర్ ఇన్వల్ గొస్తితున్ పేతురు వెహ్వల్
(మత్తయి 16:13-19; మార్క్ 8:27-29)

18 ఉంది దియ యేసు అని వోసుర్ సిన్వలిర్ మాందితల్ లక్ సాత్తెర్. అగ యెవ్త పెజె వోసుర్ సిన్వలిర్ వోన్ కరుమ్ మత్తెర్. బతి యేసు వొరొరె పార్తన కీసిర్ మత్తెర్. తె పార్తన కియ్యల్ ఆత పెజె సిన్వలిర్కున్, "పర్త నాకున్ బోర్ ఆందుర్ ఇంజెర్ మంతెర్?" ఇంజె పూసి కీతెర్. 19 తె సిన్వలిర్, "కహితుర్ బాప్టిన్మ సియ్యల్ యోహాన్ ఇంజెర్ మంతెర్. కహితుర్ యేలియ పర్వక్తల్ ఇంజెర్ మంతెర్. ఉండె కహితుర్ తొత్తుర్ పర్వక్తల్గటల్ వొరొరె నేండ్సి వాతొర్ ఇంజెర్ మంతెర్" ఇంజె వెహ్తార్. 20 అస్సె యేసు, "మిరట్ నాకున్ బోర్ ఆందుర్ ఇంతిట్?" ఇంజెర్ సిన్వలిర్కున్ పూసి కీతెర్. తె పేతురు, "బగవంతల్ రొహ్తార్ వోర్ బచి కియ్యల్ కిరిస్తుని ఆంది" ఇంజెర్ జవబ్ సీతార్. 21 "ఇద్ గొస్తితున్ బోనె వెహ్లాట్" ఇంజెర్ మార్కున్ దమ్మి సీసి, ఆగ సీతార్. 22 అని వూర్ సంగ, "స్వర్గ్నోర్ మాయ్లిల్ వెలె దుక్కుంగ్ బోగె మాయ లాగర్. పెదొల్కె, డగుక్ కటొడలిర్ అని సాస్తిరిర్ వోన్ వొప్పక్నెన్ ఉల్ల తిరియంతెర్. వోన్ జీవ యేతంతెర్. బతి బగవంతల్ మూంద్ రోజ్కెనె వోన్ నేండుసంతెర్" ఇంజెర్ వెహ్తార్.

దునియ కమయ్ కీసి జీవ సుటి కియ్యన్ బతల్ పాయ్?
(మత్తయి 16:21-28; మార్క్ 8:30-9:1)

23 అని, "నా సంగ బోర్తె వాక ఇంతొరొ, వోర్ తన్వ తన పటి కియ్యన్కెనె, హర్ రోజ్ తన్వ తక్లిబున్ తన బోగె మాసిర్ †† వాయ లాగర్. 24 బోర్తె తన్వ జీవతున్ బచి కీక ఇంతొరొ, వోర్ తన్వ జీవ సుటి కియ లాగర్. బతి బోర్తె నా సాటి తన్వ జీవతున్ సుటి కింతొరొ, వోర్

† మాయ్లిల్: అద్ మాందితగ మాయ్లిల్, వెయ్లిక్ అని వూరెర్ మరి-మియడ్ సమ్మిర్ మత్తెర్. బతి యూదుల్కెనె రివజ్గుగ్ సిరివ్ మాయ్లిల్కునె లెక కీంతెర్.
†† తన్వ తక్లిబున్ తన బోగె మాసిర్: గ్రీకు బాసతె రోజె మొద్ కాంచి, నా పెజెయ్ వర ఇంజెర్ మందంత. రోమ సర్కార్తున్ రొపా బోరె మని తవ్ కీతార్ వోన్ మొద్ కాంజుసి, చహర్ పూరొ తిరుసి, అదె మొద్దుగ మోలనె పాసి, వోన్ జీవ యేత్తిదిర్. బోర్తె మొద్ కాంచి తాకంతొర్ సాద్దె తయర్ మందన. బూరె ఆయ యేసున చర్చ పియ్యల్ వోన్ సాటి సాద్దె గిర్ తయర్ మందన.

అద్ జీవతున్ దకుసంతెర్. 25 పరిపంచమ్ సమ్మెతున్ వొరొర్ మాయ్లిల్ కమయ్ కీసి గిర్ బగవంతల్ సియ్యల్ అసల్ జిన్సితున్ సాడుస్కె, సెలెకె వోర్ మాయ్లిల్ నాసిడమ్ ఆతెకె, వోన్ బతల్ పాయ్ పుటంత? 26 బోరె మని నా బారెతెన్ ఆయి, నావంగ్ గొస్తిన్ బారెతెన్ ఆయి, లజె మానురై, స్వర్గ్నోర్ మాయ్లిల్ మయ్యత వేడ్డితె తన్వొర్ బాబొన్ సంగ అని పవిత్ర దూతలిర్ సంగ మల్సి వానెకె, వోర్ ఆతొన్ బారెతె గిర్ లజె మాంతెర్. 27 బతి ఇగె నిల్సి మన్వలిర్ మిహ్లాట్ కహితుర్ మరన్ ఆయ్యక్ మునె, దర్దురిత్ పొరొ బగవంతల్ రాజ్ తాకుస్వల్ సూడంతిట్. ‡ ఇద్ సతెమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ సిన్వలిర్కున్ వెహ్తార్.

యేసున రూప్ మారివల్
(మత్తయి 17:1-8; మార్క్ 9:2-8)

28 ఇవ్ గొస్తింగ్ వెహ్తా నేటితల్ తె లగ్-బగ్ ఆట్ రోజ్కె ఆత పెజె, డంగల్ గుటత్ పొరొ పార్తన కియ్యె యేసు తన్వ సంగ, పేతుర్కున్, యోహాన్సున్ అని యాకొబున్ వోతార్. 29 యేసు పార్తన కీసిర్ మనెకె, వోన్ మొకొమ్మ రూప్ మారిత. అని వోనంగ్ పాంగుక్ గిర్ బెయ్ చక్ దవ్రలిక్ ఆసి, జగ జగ మిడ్వెర్ మత్తంగ్. 30-31 అస్సె ఇవిర్ మాయ్లిల్ మయ్యతె పావె మాతెర్. వూర్ మోసె అని యేలియ ఇన్వలిర్ తొత్తుర్ పర్వక్తలిర్ ఆందిర్. యెరుసలెమ్మగ జర్గవల్ యేసున మరన్తున్ బారెతె, వోన్ సంగ వడ్కెసెర్ మత్తెర్. 32 పేతురు అని వోన్ సంగ మన్వలిర్ బెయ్ జప్పె మత్తెర్. బతి మార్కున్ చేవ్ వాత అస్సె, యేసున మయ్యత వేడ్డితున్ అని వోన్ సంగ మన్వలిర్ ఇవిర్కున్ సూడ్డెర్. 33 వూర్ ఇవిర్ యేసున్ సుటి కీసి సొంజెర్ మనెకె, అగ బతల్ జర్గెసెర్ మంతయె కరి మాయ్యక్నెనె పేతురు, "గురుజి! మరట్ ఇగెన్ మన్వల్ చొకోట్ దిసంత. నీ సాటి, యేలియన్ అని మోసెన్ సాటి మమెట్ మూంద్ గుడ్సెంగ్ వాటంతొమ్" ఇంజెర్ యేసున్ ఇత్తార్. 34 అహన్ ఇనెకెన్ యేసున్ అని వోన్ సంగ వడ్కెవలిర్ ఇవిర్కున్ ఉంది టెప వాసి, కప్ప. అద్ సూడ్సి, వూర్ సిన్వలిర్ వెరితెర్. 35 అద్ టెపతల్, "వేర్ నన నేమి కీతెర్ వోర్, నావొరొ లాడ్డెర్ మరి ఆందుర్. వేర్ వెహ్లాడున్ మిరట్ కేంజిట్" ఇన్వలిక్ గొస్తింగ్ కేంజె వాతంగ్. 36 అద్ టెపతల్ గొస్తింగ్ వాయ్యల్ ఆగ్ పెజె, సిరివ్ యేసుయ దిస్తార్. వూర్ సిన్వలిర్ అగ సూడ్డెంగ్ గట్టున్ బారెతె దబ్ మత్తెర్ అని వెలె రోజ్కె ఆనల్ వేరి, అవెన్ బారెతె బోనె వెహ్లాక్.

బూత్ సాపై మాతొర్ కాండిన్ చొకోట్ కియ్యల్
(మత్తయి 17:14-18; మార్క్ 9:14-27)

37 దుస్తా నేటి వూర్ అద్ గుటతల్ బూడ్ రెయ్యి వానెకె, బెయ్ వెలె మాంది యేసున్ మునెత్కె వాతెర్. 38 అస్సె, అద్ మాందితల్ వొరొర్ జోర్తె, "గురుజి! నాకున్ వొరొరె మరి మంతెర్. వోన్ పొరొ దయ తొహ. 39 ఇమల! వోన్ ఉంది బూత్ సాపై మాంత. అస్సె వోర్ బెయ్ జోర్తె కిలియంతెర్. వోన్ తొడ్డల్ పేస్సి పెసియంతంగ్. వోన్ మేందొడున్ గజ గజ హాలి కీంత. వోన్ సుటి కియ్యక్నెనె బెయ్ నోముర్ కిసిర్ మంత. 40 తాన్ తెండ్సి పూడట్ ఇంజెర్ నీవుర్ సిన్వలిర్కున్ కోర్టెన్. బతి వూర్ తాన్ తెండ్సి పూడ పర్కె" ఇంజెర్ వెహ్తార్. 41 అస్సె యేసు, "నా పొరొ బరొసె సెలెర్ వూర్ మూజొర్కెనిట్! నన ఉండె బచెజెల్ మీ సంగ మంజి, మీకున్ సోసి కీక?" ఇంజెర్ మార్కున్ ఇత్తార్. అని వోర్ మాయ్లిన్, "నీవొర్ మరిన్ నా మునె పియ్యి వర" ఇంజెర్ యేసు వెహ్తార్. 42 వోర్ కాండి యేసునగ వాసిర్ మనెకె, అద్ బూత్ వోన్ బూడ్ అరుసి, మేందొడున్ గజ గజ హాలి కియ్యస్త. తె యేసు అద్ బూతున్ దమ్మి సీసి, తెండ్సి పూడ్డెర్. అని వోర్ కాండిన్ చొకోట్ కీసి, వోనొర్ బాబొనగ హప్పి కీతెర్. 43 అద్ మయ్యతగ బగవంతన సక్తితున్ సూడ్సి, సమ్మిర్ బెయ్ గుల్ ఆతెర్.

‡ 9:27 మార్క్ 9:1

యేసు తనవ మరన్నున్ బారెతె వెహ్వల్
(మత్తయి 17:22-23; మార్క్ 9:30-32)

అహాన్ వూర్ సిస్యలిర్ గుల్ ఆసెర్ మత్తెర్. 44 తె యేసు వూర్ సంగ, "నన వెహ్వల్ చొకోట్ దివొస్తె కేంజట్. స్వర్గ్నోర్ మాయ్నన్ దుస్తుర కెయ్యె హ్వి కింతె" ఇంజెర్ వెహ్వోర్. 45 బతి వూర్ సిస్యలిర్కున్ అద్ గొస్టి అర్తమ్ ఆయ్యుకి. బారెతెకె, అద్ మూర్కున్ అర్తమ్ ఆయ్యుక్నె మక్కితె మత్తె. అద్ గొస్టితున్ బారెతె, యేసున్ పూసి కియ్యె, మూర్కున్ దర్యమ్ గిర్ ఆయ్యుకి.

సమ్మిర్కున్ డగుర్ బోర్?
(మత్తయి 18:1-5; మార్క్ 9:33-37)

46 వూర్ సిస్యలిర్, 'మా బార జన్మనగటల్ బోర్ డగుర్?' ఇన్వల్ గొస్టితున్ బారెతె జట్-పట్ లాగెర్. 47 వూరంగ్ దిల్మనగ మన్వల్ అద్ విచర్కున్ కరి కిసి, యేసు వొరోర్ చుడుర్-కాండిన్ కరుమ్ కేయ్యె, తన్వ కరుమ్ నిపుస్తార్. 48 అని వూర్ సంగ, "ఈతొర్ చుడుర్-కాండిన్ నా హిందల్ బోర్ కరుమ్ కిన్చె, నాకున్ గిర్ కరుమ్ కీత లెకతెన్ వాంతొర్. నాకున్ కరుమ్ కియ్యల్ నాకున్ రొహ్మోర్ వోర్ బాబోన్ గిర్, కరుమ్ కీత లెకతెన్ వాంతొర్. మీ సమ్మిర్గటల్ బోర్చె చుడుర్-పాన్ కిసి తాకంతొరో, వోర్ సమ్మిర్గటల్ డగుర్ ఆందుర్" ఇంజెర్ యేసు వెహ్వోర్.

మీకున్ ఉల్ల ఆయొర్ వోర్ మీవొరె ఆందుర్
(మార్క్ 9:38-40)

49 అద్ కేంచి యోహాన్, "గురుజి! నీవ పొరోల్ ముట్సి, బూత్కున్ తెండ్లి పూడ్చెర్ వొరోర్ దిస్తార్. బతి వోర్ మావొర్ ఆయొర్ ఇంజి, వోన్ మమెట్ రోకి కీతోమ్" ఇంజెర్ వెహ్వోర్. 50 అస్సి యేసు, "వోన్ రోకి కియ్యట్! బారెతెకె మాకున్ ఉల్ల తాకోర్ వోర్ మా బాజాన్ మత్తె లెకతెన్ వాంతొర్" ఇంజెర్ యోహాన్సున్ వెహ్వోర్.

సమరయత ఉంది నాట్సుర్ యేసున్ నమ్మకి

51-52 యేసు స్వర్గ్నెకె మల్సి సొన్వల్ వకత్ కరుమ్ యెవ్త. అస్సి వోర్ యెరుసలెమ్ సొన్లె గట్ నిర్చయ్ యేచ్చి, తనకున్ మునె తన్వర్ కబ్రియలిర్కున్ సారి కీతొర్. తె వూర్ యేసున్ లాసి సమ్మె తయరి కీట్ ఇంజెర్, సమరయ యెరియత ఉంది నాటి సొత్తెర్. 53 బతి అద్ నాట్సుర్ యేసున్ వొప్పకి. † బారెతెకె యేసు యెరుసలెమ్ సొందన ఇన్వల్ నిర్చయ్తె మత్తొర్. 54 తె యాకోబ్ అని యోహాన్ ఇన్వలిర్ సిస్యలిర్ అద్ సూడ్చి, "పర్బు! వీర్కున్ నాసెడమ్ కియ్యె, హాబడల్ తడ్చి వాయుసట్ ఇంతియ్?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 55 బతి యేసు వూర్ బాజాన్ మల్సి, మూర్కున్ రాంగి సీతొర్. 56 రాంగి సీత పెజె, వూర్ అగటల్ పెసిసి, దుస్త్రా నాటి సొన్లె సొత్తెర్.

యేసున బక్కి కీకోమ్ ఇన్వలిర్ మువిర్ జన్మ
(మత్తయి 8:19-22)

57 అహాన్ సొంజెర్ మనెకె, వొరోర్ మాయ్నల్ యేసున్ సంగ, "నిమె బగ దాకి అగ నన గిర్ వాంతొన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 58 తె యేసు, "కోయ్లిక్ మన్లె డోబ్రంగ్ మంతంగ్ అని పిటెన్ మన్లె గూడంగ్ మంతంగ్. బతి స్వర్గ్నోర్ మాయ్నన్ మాత్రమ్ నరున్లె జాగ్ గిర్ సెలె" ఇంజెర్ వోన్ వెహ్వోర్. 59 అని ఉండె వొరోన్ సంగ, "నా పెజెయ్ వర" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. బతి వోర్, "పర్బు! నా బాబొన్ జీవ సొన్వల్ గట్ట కరుమ్ వాసెర్ మంత. తె వోర్ మూర్ పెజె మాతి కిసి వాయ్యె, మొదొల్ నాకున్ సొంద సీమ్" ఇంజెర్ వెహ్వోర్. 60 తె యేసు, "సాతపినయ్ మన్వలిర్ తమ్మర్ సాతుర్కున్ మాతి కియ్ సీమ్. బతి నిమ్ సొంజి

† నాట్సుర్ యేసున్ వొప్పకి: బగవంతన్ పార్తన-వింతి కియ్యల్ జాగ్ యూదుల్యె యెరుసలెమ్ ఇందిర్ అని సమయరతుర్ గెరాజిమ్ గుటతగన్ కియన ఇందిర్. యేసు అని వోసుర్ సిస్యలిర్ యెరుసలెమ్మగ్ జగ్గవల్ పస్య సడె తుంగ్ సొంజెర్ మత్తె కాడ్చి, వీర్కున్ వూర్ వొప్పకి.

బగవంతన రాజాన్ బారెతె పచర్ కీమ్" †† ఇంజెర్ వెహ్వోర్. 61 ఉండె వొరోర్, "పర్బు! నన నీ పెజెయ్ వాంతొన్. బతి మొదొల్ నా కుటుంబతుర్కున్ వెహ్వోర్ వాయ్ సీమ్" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 62 తె యేసు వోన్ సంగ, "బోరె ఆయి బోమి ఉడ్చెకె పెజె సూడ్చెర్ మందనుర్చె, ఆతొర్ మాయ్నన్ కామ్ బతతునె కామి సియ్యె. అహ్నె బగవంతన రాజుగ్ కామ్ కియ్యల్ తన సుటి కిసి వాతొర్ అదెన్ సూడ్చెర్ మందనుర్చె, ఆతొన్ కామ్ బగవంతన రాజుగ్ బతతునె కామి సియ్యె" ఇంజెర్ వెహ్వోర్.

సత్తర్ ఇవిర్ సిస్యలిర్కున్ యేసు రొహ్వల్

10 అద్ ఆత పెజె పర్బు, ఉండె దుస్తుర్ సత్తర్ ఇవిర్ (72) సిస్యలిర్కున్ నేమి కీతొర్. అని తన సొన్వల్ హర్ నాటి, తనకున్ తెర్ మునె ఇవిర్-ఇవిర్కున్ సారి కీతొర్. 2 సారి కియన్ మునె మూర్కున్ ఇహిన్ వెహ్వోర్: "బెయ్ వెలె పంట కొయ్యెన్ వాత. † బతి కొయ్యలిర్ బూయ్లిర్ కమి మంతెర్. అదెన్ సాటి పంట కొయ్యుస్వల్ మూల్కున్, 'పంట కొయ్యె బూయ్లిర్కున్ రొహ' ఇంజి కోరట్. 3 ఇచుల కేంజట్! లాండిగలికున్ నడ్డమ్ గొరెన్ సారి కీతపినయ్, నన మీకున్ సారి కిసెర్ మంతొన్. మిరట్ సొంట్. 4 మీ సంగ కొతన చంచియ్ ఆయి, తెయ్యయ్ ఆయి, చెప్పల్కె ఆయి వోయ్యట్. సరియ్ సొనెకె బేటి మాతుర్కున్ వడ్చుసియ్యట్. బారెతెకె వకత్ మీకున్ యెవ్వో. 5 "ఉంది నాటి బోరె మీకున్ కేయనుర్చె, వోన్ రోన్ నేంగన్ మునె, 'ఇద్ రోతుర్కున్ సాంతి వాయి' ఇంజెర్ ఇందన. 6 అద్ రోతగ బోరె సాంతి కోర్వల్ మత్తెకె, అద్ సాంతి రోతగ నిలంత. బోరె సెల్వెకె, మీ సాంతి మీకునె మల్సి వాంత. 7 కామ్ కియ్యలిర్కున్ బూతి తప్పక్ పుట లాగర్. మిరట్ గిర్ సేవ కీనెకె, మొదొల్ సొత్త అదె రోన్ మంజెర్, వూర్ సీత తింట్-ఉంట్. దుస్త్రాక్ రొహ్మోన్ సొంజి మన్చట్.

8 "మిరట్ బద్ నాటి దాకిట్ అద్ నాట్సుర్ మీకున్ కరుమ్ కిన్చె, వూర్ బతల్ దొసనిర్ అదెన్ తింట్. 9 అద్ నాటి బేమరితె మన్వలిర్కున్ చొకోట్ కిసి, 'బగవంతల్ మీవంగ్ దిల్మనగ రాజ్ తాకుస్వల్ వకత్ కరుమ్ వాసి మంత' ఇంజెర్ మూర్కున్ వెహట్. 10-11 ఉంది మోక బదె నాట్సుర్ మీకున్ కరుమ్ కియ్యెకె దానిర్చె, అద్ నాట్సుంగ్ గలినగ సొంజి, 'మా గొస్టి మిరట్ వొప్పకి. అదెన్ నిసని ఆసి మన్లె, మా కాల్కున్ తుండ మీ నాట్సు దుబతున్ జడి కిసెర్ మంతొమ్. బతి బగవంతల్ మీవంగ్ దిల్మనగ రాజ్ తాకుస్వల్ వకత్ కరుమ్ వాసి, మంత ఇంజి కరి కీప్ట్' ఇంజెర్ వెహట్. 12 తన్వ కియ్యల్ దివొసున్ నేటి అద్ నాటున్ వాయ్యల్ సిక్స, సొదొమ్ నగుడున్ వాయ్యల్ సిక్సతున్ తెర్ †† వెరినల్ మందంత ఇంజెర్ మీకున్ వెహ్వోర్ మంతొన్.

బరోస కియ్యర్ మూర్కున్ దమ్మి సియ్యల్
(మత్తయి 11:20-24)

13 "రేయ్! కొరజిన్ అని బెత్నయిద చహర్కునుర్నిట్! మీకున్ సిక్స తపా. మీ నడ్డమ్ కీతంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మ తూరు అని సీదొన్ చహర్కునె కియ్యెకె ఇత్తెకె, వూర్ బస్యెయె తమ్మంగ్ పామ్సెన్ల చుక్ చుకె మాసి, వూర్ బుయ్యె పొతెంగ్ గూండి కిందిర్ అని ఉచ్చి తలత్ పొరో నీర్ వాట్చెదిర్. ††14 బతి తస్య కియన్ నేటి, మీకున్ వాయ్యల్ సిక్సతున్ తెర్ తూరు అని సీదొన్తుర్కున్ వాయ్యల్ సిక్స సొసి కిన్ల మందంత. 15 రేయ్! కపెర్నహోమ్ చహర్తుర్నిట్! మీకున్ స్వర్గ్నగ మాన్ పుటంత ఇంజెర్ సొంచ్ కియ్యట్. బూడ్ సాన లోకమ్మగ్ అరంతిట్.

†† బగవంతన బక్కి కియ్యర్ వూర్ సాతుర్ లెకతె వాంతెర్. అదెన్ సాటి యేసు మూర్కున్ సాతుర్ ఇంజెర్ ఇంతొర్. † వెలె పంట కొయ్యెన్ వాత: ఇత్తెకె వెలెటిర్ లోకుర్ బూర్చె బగవంతన చొకోట్ట కబుర్ కేంచి, వొన్లె తయర్ మంతెరో, వూర్ ఆందిర్. †† 10:12 పుట్గడ్చె 19:23-29 †† వూర్ బుయ్యె పొతెంగ్ గూండి కిందిర్ అని ఉచ్చి తలత్ పొరో నీర్ వాట్చెదిర్: తొలె పాప్టల్ చుక్ చుకె మాతున్ దుస్తుర్కున్ తొన్లె, ఇహిన్ కిందిర్.

16 “నా సిస్యలీర్నిటి! మీ గొప్పి కేంజ్వులిర్ నావ గొప్పి కేంజ్వుపె. మీకున్ వొప్పెకె నాకున్ వొప్పెకె ఇత్తపె. అని నాకున్ రొవ్హార్ వోర్ బాబొన్ గిర్, వొప్పెకె ఇత్తపె” ఇంజెర్ వెవ్హార్.

17 అద్ ఆత పెజె, వూర్ సత్తర్ ఇవిర్ (72) జన్మ సిస్యలిర్, నార్-నాటి సొంజి, తమకున్ వెవ్హా కామ్ మప్పి, కుసితె మల్పి వాతొర్. అని, “పర్బు! నీ పొరొల్ వెవ్హాకె, బూత్స్ గిర్ మా గొప్పి కేంచెర్ మంతంగ” ఇంజెర్ వెవ్హార్. 18 తె యేసు, “హాబడగ మిడ్చితపినయ్ బెయ్ సమ్మె సయ్యన్ బూడ్ అర్వల్ నన సూడ్తాన్. 19 ఇచుల కేంజట్! తరస్క, మిచొన్ కార్కనె దివ్నల్ అని పగ-దారల్ సయ్యన్ద సక్తిత్ పొరొ మీకున్ సమ్మె అదికార్ సీతొన్. బదె మీకున్ నోముర్ కియి. 20 బతి బూత్స్ మీ గొప్పి కేంజంతంగ ఇంజెర్ కుసి ఆయ్యడున్ తెర్, మీవంగ పొరొల్కె స్వర్గ్నగ లిహి కీసి మంతంగ ఇంజెర్ ఆనంద్ యేతట్” ఇంజెర్ వూర్కున్ వెవ్హార్.

యేసు బాబొన్ పార్తన కియ్యల్
(మత్తయి 11:25-27; 13:16-17)

21 అని పవిత్ర ఆత్మతగ ఆనంద్ యేచ్చెర్ యేసు, “బాబ! దర్బురిత్ అని హాబడన్ మాల్కని ఆంది. నీకున్ సమ్మెత్ పొరొ అదికార్ మంత. నిమె గియన్ అని తెలివి వాలిర్కున్ ఇవ్ గొప్పింగ్ బహ్రి అరుస్యక్నె ఇర్పి, చుడుర్-కాండీర్ దాత్ మన్వలిర్కున్ వెప్పి తొప్పి. యే బాబ! అహన్ కియ్యలె నీవ ఇవ ఆంద్. అదెన్ సాటిన్, నీకున్ పార్తన-వింతి కీసెర్ మంతొన్. 22 నా బాబొ సమ్మెతున్ నా కెయ్ సీతొర్. బాబొన్ తప్పసి మరి ఆయ్యల్ నా బారెతె, బర్బుర్ బోనె టావ సెలె. అమ్మె మరి ఆయ్యల్ నాకున్ తప్పసి, బాబొ బోర్ ఇన్వల్ బోనె టావ సెలె. అని మరి ఆయ్యల్ నన బాబొన్ బారెతె, బోన్తె వెప్పి-తొప్పి పసంద్ కీంతొనొ, వూర్కున్ గిర్ బాబొ టావయె” ఇంజెర్ వెవ్హార్.

23 అహన్ వెప్పి, యేసు సిస్యలిర్ బాజున్ తిరిసి, “మిరట్ సూడ్తొర్ మంతిత్ ఇవ్ గట్టున్ సూడ్వలిర్కున్ బగవంతల్ కరలెన్ ఆసీర్వాద్ సీతొర్. 24 నన మీకున్ బతల్ వెహంతొన్ ఇత్తెకె, మిరట్ సూడ్వలిక్కున్ సూడన ఇంజెర్ అని కేంజ్వులిక్కున్ కేంజన ఇంజెర్ వెలెటిర్ తొత్తుర్ పర్వక్లిర్ అని రాజలిర్ ఆస కీతెర్. బతి వూర్ ఇవ్ సమ్మెన్ సూడ్వక్లి అని కేంజ్వుకి” ఇంజెర్ తన్వ సంగ సిరివ్ సిస్యలిర్ మనెకె, వూర్కున్ వెవ్హార్.

బస్కెట్ జీవతె మందన ఇత్తెకె బతల్ కియన్?

25 ఉంది దియ యేసు బోద కీసెర్ మనెకె, వొరొర్ దర్బు గురు వాసి, “గురుజి! బగవంతన్ సంగ బస్కెట్ జీవతె మందన ఇత్తెకె నన బతల్ కియన్?” ఇంజెర్ యేసున్ తప్పగ సాప్పి కియ్ పూసి కీతొర్. 26 తె యేసు, “మోసెన కానున్గ బతల్ లిహి కీసి మంత? నిమె వాచి కీత పెజె, నీకున్ బతల్ అర్వమ్ ఆత?” ఇంజెర్ ఉల్ల వోన్ పూసి కీతొర్. 27 తె వోర్, “నీ పర్బు ఆయ్యల్ బగవంతన్ నీవ బర్బుర్ దిలె, బర్బుర్ మన్తె, బర్బుర్ సక్తితె, బర్బుర్ బుది-గియన్తె పెర్వ కియన్” † అని ‘నీవ నిమె పెర్వతె సూడ్తె, నీ ఆజు-బాజుతుర్కున్ పెర్వతె సూడన’ †† ఇంజి దర్బు-గ్రంతన్గ లిహి కీసి మంత” ఇంజెర్ వెవ్హార్. 28 తె యేసు, “నిమె బరొబర్ వెప్పి. అవ్ ఆగెన్ పియ్యి తాక. అస్కె నిమె బస్కెట్ జీవతె మందంతి” ఇంజెర్ వెవ్హార్. 29 తె వోర్ దర్బు గురు, తన నాయమ్మె తాక్సెర్ మంతొన్ ఇంజెర్ తొప్పి, “నా ఆజు-బాజుతుర్ ఇత్తెకె బూర్?” ఇంజి యేసున్ పూసి కీతొర్.

మీకున్ మెచుర్ వూర్కున్ గిర్ పెర్వతె సూడన

30 తె యేసు వోన్ జవబ్ సియ్ ఇహిన్ ఉంది నమున వెవ్హార్: “వొరొర్ యూదుల్కన జాతితొర్ యెరుసలెమ్మల్ రెయ్యి, యెరికొ చహరెకె సొంజెర్ మత్తొర్. అస్కె కలిర్ వోన్ పొరొ ముల్లి అర్పి, వోన్ంగ్ పాంగుక్ ఊంతెర్ అని సబుడ్ జప్పి, డుక్ డుక్ ఆనెకె, సుటి కీసి

† 10:27 రెండవ ఉపదేశ 6:5 †† 10:27 కటొడలిర్ 19:18

సొత్తెర్. 31 అహన్ జర్జిత పెజె వొరొర్ కటొడల్ అద్ సరియ్ వాతొర్. వోన్ సూడ్చి, కటొడల్ హంద బాజున్ ఆసి వీడ్తొర్. 32 అమ్మె లేవిన కాన్దావ్తొర్ వొరొర్ వాతొర్. వోర్ గిర్ అర్పి మన్వల్ మాయ్యున్ సూడ్చి, హంద బాజున్ ఆసి వీడ్తొర్. 33 బతి యూదుల్కె మెచుర్ వూర్ సమరయ యెరియతొర్ వొరొర్ మాయ్యల్ యాత్త కీసెర్ అగ వాతొర్. అస్కె అగ అర్పి మన్వల్ యూదుల్కన జాతితొర్ మాయ్యున్ సూడ్చి, వోన్ బెయ్ కివుల్ లాగ్. 34 తె వోర్ మాయ్యున్గ సొంజి, లాగ్గంగ్ దన్కున్గ ‘నియ్ అని ఆంగుర్ రస’ † సోక్కి, కట్ దొవ్హార్. అస్కె, వోన్ తప్పి తన్వ జన్వర్తున్ పొరొ మీండుసి, సమ్మిర మాన్-పాన్ కియ్యల్ కిరెయ్య రోతగ వోతొర్. ఇద్ తీర్తె వోన్ చొకొట్-వాయుట్ సూడ్తొర్. 35 ఇమున్ నేటి అద్ రోతొర్ మాయ్యున్ రండే కూరతంగ్ బిలంగ్ †† సీతొర్. అని ‘వేన చొకొట్-వాయుట్ సూడ. ఉండె గిర్ వోన్ సాటి అదిక్ కర్ప లాగ్తె, నన మల్పి వానెకె నీకున్ సీతొన్’ ఇంజెర్ వెప్పి, అగటల్ సొత్తొర్. 36 కలిర్ కెయ్ దన్కుంగ్ తింజి, అర్పి మన్వన్ వూర్ మువ్విర్ లొక్కుర్టల్ ఆజు-బాజుతున్ మోడి బోర్ మంతొర్?” ఇంజెర్ యేసు పూసి కీతొర్. 37 తె వోర్, “బోన్తె వోర్ మాయ్యున్ పొరొ కివుల్ లాగ్తయె వోరె” ఇంజెర్ ఇత్తొర్. తె యేసు, “నిమ్ గిర్ సొంజి, అమ్మె కీమ్” ఇంజెర్ వెవ్హార్.

పర్బున వచన్ కేంజ్వుల్ సమ్మిన్ చొకొట్టు కామ్

38 అని అహన్ యాత్త కీసెర్ సొనెకె, ఉంది నాటి యెవ్తెర్. అద్ నాటి మార్త ఇన్వల్ వెయ్యె మత్త. అద్ వెయ్యె యేసున్ మాన్తె, తన్వ రోన్ కేయ్. 39 అద్ వెయ్యెన్ మరియ ఇన్వల్ సేలెడ్ గిర్ మత్త. అద్ మరియల్ పర్బున్గ కాల్కున్ కరుమ్ ఉచ్చి, వోర్ వెహ్యల్ బోద కేంచెర్ మత్త. 40 బతి మార్తల్ సర్పరెయతంగ్ కామ్మనె కటిన్ ఆత కాడ్చి, సిర-వర ఆసెర్, “పర్బు! నాకున్ వొరొన్ కటిన్ ఆసెర్ మంత. నా సేలెడ్ సమ్మె కామ్మ వజన్ నా పొరొ వాడ్తతున్ హిందల్ నీకున్ దయ లాగ్గెర్ సెలె కి? నాకున్ మదత్ కీమ్ ఇంజి తాన్ వెహ” ఇంజెర్ యేసున్ ఇత్త. 41 తె పర్బు, “మార్త బాయి! ఆయనచ్చొర్ కామ్మ వజన్ తొచ్చి, వటి ఆగయెన్ రంది కీసెర్, పరెసన్ ఆసెర్ మంతి. 42 బతి బదెత్ జారత్ మంతయె, మరియల్ అద్ చొకొట్టుతున్ ఆచ్చి కీసెర్ మంత. మరియనగటల్ అదెన్ తెండవాయె” ఇంజెర్ వెవ్హార్.

యేసు పార్తనత్ బారెతె వెహ్యల్
(మత్తయి 6:9-15)

11 ఉంది దియ బగయె ఉంది జాగ యేసు పార్తన కీసెర్ మత్తొర్. అద్ పార్తన ఆత పెజె వొరొర్ సిస్యల్, “పర్బు! యోహన్ తన్వర్ సిస్యలిర్కున్ పార్తన కరుస్పినయ్, మాకున్ గిర్ నిమె కరుసీమ్” ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 2 తె యేసు, “పార్తన కీసెకె మిరట్ ఇహిన్ ఇందన: ‘స్వర్గ్నగ † మన్వల్ మా బాబ! నిమె పవిత్రవంతని ఆత కాడ్చి, నీవ పొరొడున్ డగుర్-పాన్ వాయి. దర్బురితుర్ లోకుర్ పొరొ నీవ రాజ్ వాయి. 3 హర్ దివొన్ మాకున్ పష్టె మత్త అద్ చందితున్ సీమ్. 4 మాకున్ ఉల్ల పాప్ కీతుర్కున్ మాపి కీతొమ్. అమ్మె మా పాప్పున్ గిర్ మాపి కీమ్. మమెట్ పాప్పుంగ్ ఆసనగ అర్వక్నె కాబాడ” ఇంజెర్ కరుస్తొర్.

† నియ్ అని ఆంగుర్ రస: అద్ గట్టుతె నియ్ అని ఆంగుర్ రసతున్ పున్కనగ సోక్కుల్ మత్తున్ దాత్ వాడకమ్ కీందిర్. †† రండే కూరతంగ్ బిలంగ్: ఉంది దియత బూతిత్ అచొర్ ఉంది కూరత బిలత విలువ మందంత. ఇవెన్ గ్రీకు బాసతె దేసరంగ్ ఇంతెర్. †† స్వర్గ్నగ: తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంత్కనగ ఇద్ గొప్పి సెలె.

మీకున్ పష్టా మత్తన్ సాటి బగవంతన్ తల్కట్
(మత్తయి 7:7-11)

మొదొడతున్ తెర్ ఆక్రిత హాలత్ వెలె కరబ్ ఆయ్యల్
(మత్తయి 12:43-45)

56 అని యేసు ఉండె గిర్ వూర్ సంగ, "మీ రొపొ బోనె వొరొర్ సోప్టల్ మత్తోర్ ఇంటు. వోర్ ఉంది దియ నర్క సరియ సానెకె, నీవ రోన్ ఆగ్గొర్ ఇన్. వోన్ తిన్లె నిష్టా బతయ సెల్వెకె నీ రోతున్ బాజుతోర్ సోప్టనగ సొంజి, 'నా రోన్ తిన్లె బతయ సెలె. నాకున్ మూండ్ సారింగ్ సీమ్' ఇంజెర్ తల్కొతి ఇన్. 7 అస్సె వోర్ రొపొడలె, 'నాకున్ పరసన్ కియ్యు! కావడ్ కెప్పి మంత. నన అని నాపుర్ చుడుక్ కాండెర్ మీండ్సి మంతోమ్. నన తేచ్చి నీకున్ బతయ సీయ పరొన్' ఇంజె వెప్తోర్ ఇన్ను. 8 అస్సె వోర్ నీవోర్ సోప్టల్ ఆత కాడ్కి, వోర్ తేచ్చి సీయ పర్వెకె గిర్, నిమె లజె మాయ్యక్ నె దుమ్ పూసి కియ్యల్ కీనెకె, నీకున్ పష్టా మత్తోర్ సమ్మె తప్పక్ సింతోర్. 9 అదెన్ సాటి మిరట్ బగవంతన్ తల్కెసెరెన్ మంట్. వోర్ తప్పక్ మీకున్ సింతోర్. మహ్మోసెరెన్ మంట్. మీకున్ తప్పక్ పుటంత. కావడ్ తాపి కీసెరెన్ మంట్. మీకున్ తప్పక్ అద్ ఉగ్గొ ఆంత. 10 బారితెకె తల్కెవల్ హర్ వొరొన్ సియ్యల్ ఇగ్గంత. మహ్మోవన్ పుటంత. తాపి కియ్యన్ కావడ్ కోలె మాంత. 11 మిహ్మటల్ బాబో ఆసి మన్వల్ బోరె ఆయి, తన్వొర్ మరి మీన్ తల్కెతెకె, తాన్ బద్ది తరన్ సింతోరియ? 12 సెలెకె మేంజె తల్కెతెకె మిచో సింతోరియ? అసలె సియెర్! 13 మిరట్ కరెబలిర్ ఆతెకె గిర్, బతి మీ మరి-మియడున్ చొకొట్టంగ్ చీజ్కె, సీయన ఇన్వల్ మీకున్ టావయె. సోంచ్ కీమ్! స్వర్గ్ నగ మన్వల్ చొకొట్టొర్ మీ బాబోతె, తనకున్ తల్కెవల్ హర్ వొరొన్ పవిత్ర ఆత్మ తప్పక్ సింతోర్" ఇంజెర్ వెప్తోర్.

యేసు సక్తితోర్ మాల్కల్
(మత్తయి 12:22-30; మార్క్ 3:20-27)

14 ఉంది దియ యేసు వొరొర్ మాయ్యనగటల్ ముక్కి బూతున్ తెండ్సి పూడ్వెర్ మత్తోర్. అద్ పెసిసి సొత్త పెజె, వోర్ మాయ్యల్ వడ్కెవల్ మొదొల్ కీతోర్. అద్ సూడ్కి పర్ల బెయ్ గుల్ ఆతెర్. 15 బతి వూర్గటల్ కహితుర్, "బూత్కనొర్ రాజల్ బయల్-జెబుల్ల † సక్తితె అన్ బూత్కున్ వేర్ తెండ్సి పూడ్వెర్ మంతోర్" ఇంజెర్ వడ్కెతెర్. 16 ఉండె కహితుర్ వోన్ పరిక్కి కియ్యె, "మాకున్ స్వర్గ్ నల్ ఉంది మయ్యత కామ్ కీసి తోహ" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 17 తె యేసు వూర్ మన్ద సోంచ్ కరి కీసి, "బదె మని రాజ్ తన్వ తనయ ఉల్ల ఆసి, పాకె మాయ్యరై, అద్ నాసెడమ్ ఆంత. బదె ఉంది రోతుర్ గిర్ బేద్-బావ్ పుడ్కెకె, అద్ రోన్ నాసెడమ్ ఆంత. 18-19 సయ్యన్ తన్వ తన బయ్యన్ ఆతెకె, వోన్ రాజ్ బహన్ నిల పరర్? నిల పరో. మిరట్ నాకున్ బయల్-జెబుల్ల సక్తితె బూత్కున్ తెండ్సి, పూడ్వెర్ మంతోర్ ఇంటిట్. తె మీ లోకుర్ బోన్ సక్తితె బూత్కున్ తెండ్సి పూడ్వెర్ మంతోర్? అదెన్ సాటి మిరట్ ఇన్వల్ తవ్ ఆంద్ ఇంజెర్, మీవురె నిరుపన్ కీసెర్ మంతెర్. 20 బతి మోక నన బగవంతన అదికార్తె ఇవ్ బూత్కున్ తెండ్సి పూడ్వెర్ మంద్యతె, బగవంతన రాజ్ మిహ్మ వాసిన్ మంత ఇంజెర్ కరి కీమ్.

21 "వొరొర్ సక్తివంతల్ ఆయ్ తల్కె పియ్యి తన్వ మహల్తున్ కేప్పెర్ మత్తెకె, వోన్ జాయ్యతున్ బోరె ఇస్క పాయెర్. 22 బతి వోన్ తెర్ అదిక్ సక్తివంతల్ వాసి, వోన్ సంగ లడెయ్ కీసి మెయంతోర్ అని వోర్ బరొస ఇర్చి మత్తోర్ ఆయ్యెర్కున్ సమ్మెన్ ఇస్క పాంతోర్. అని అద్ జాయ్యతున్ లూటి కీసి, దుస్రుర్కున్ తూసి సింతోర్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 23 యేసు ఉండె గిర్ ఇహిన్ వెహ్యల్ సురు కీతోర్: "నా బాజున్ మనోర్ వోర్, నాకున్ ఉల్ల తిరివల్ ఆంతోర్. పగై మాసి మన్వలిర్కున్ నా సంగ మీరి కియెర్ వోర్, బుజ్జె కియ్యల్ ఆంతోర్.

24 "బూత్ వొరొన్లటల్ పెసిసి సొత్త పెజె, యేర్ సెలె అన్ జాగనగ ఆరమ్ యేత్క ఇంజెర్ అద్ తిరియంత. బతి ఆరమ్ బగనె పుట్ట కాడ్కి, 'సుటి కీసి వాత అదె రోన్ మల్చి దాక' ఇంజెర్ ఇంత. 25 అని అగ సొంజి సూడ్కె, అద్ రోన్ చొకొట్ చక్కి సియ్యి, సమ్మె సన్చి కీసి మన్వల్ తాన్ దిసంత. 26 అస్సె తనకున్ తెర్ వెలె కరెబలిక్ ఉండె యేడుంగ్ బూత్కున్ తన్వ సంగ పియ్యి వాంత. అన్ సమ్మె అద్ రోతగ మన్వల్ సురు కీంతంగ్. ఇదెన్ హిందల్ వోర్ మాయ్యన గతి మొదొడున్ తెర్ ఉండె అదిక్ కరబ్ ఆంత" ఇంజెర్ వెప్తోర్.

27 అహన్ వెప్పొర్ మనెకె మాందితల్ ఉంది వెయ్యె, "నీకున్ జల్మ సిసి, పాల్ ఉప్తా అవన్ బగవంతల్ ఆసిర్వాద్ సియిర్" ఇంజెర్ జోర్తె ఇత్త. 28 తె యేసు, "హో బతి, బగవంతన వచన్ కేంచి, తాన్ పియ్యి తాక్కులిర్ ఉండె అదిక్ ఆసిర్వాద్ యేతంతె" ఇంజెర్ తాన్ వెప్తోర్.

బగవంతల్ తోహ నిసని
(మత్తయి 12:38-42; మార్క్ 8:12)

29 అగ పర్లత గుబ్బ బడె మాసెరెన్ మత్త. అస్సె యేసు, "ఇద్ పిడితుర్ కరెబలిర్ ఆత కాడ్కి, మయ్యత కామున్ సాటి పూసి కీసెర్ మంతెర్. బతి యోన † పర్వక్త గొస్తితున్ తప్పసిసి, దుస్రా బదె నిసని మీకున్ తోహ్యల్ జారత్ సెలె. 30 బహన్యె యోన పర్వక్త నిసన నగుడుర్కున్ నిసనిత్ మోడి మత్తోరో, అహ్మో స్వర్గ్ నోర్ మాయ్యల్ గిర్ ఇద్ పిడితుర్కున్ నిసనిత్ మోడి మంతోర్.

31-32 "యోనల్ బోద వెహ్కెనె నిసనతుర్ తమ్మంగ్ దిల్కెనగ చుక్ చుకె మాతెర్. ఇంకె ఇగి నిల్చి మన్వల్ యోనన్ తెర్ డగుర్ వాలె ఆందుర్. తెర్ బతి మిరట్ చుక్ చుకె మాసెర్ సెల్వెట్. అదెన్ సాటి తన్వ కియ్యల్ దివొసున్ నేటి, నిసన నగుడుర్ సమ్మిర్, ఇద్ పిడితుర్ బరోబర్ నిల్చి, వీర్ తవ్ కీతెర్ ఇంజెర్ పిరది కీంతెర్. అదె తీర్తె కాల్యడ బాజ్కె మన్వల్ దేన్న రాని ‡ సాలొమ్మన్ గియన్ వాలె గొస్తింగ్ కేంజె బెయ్ లంగ్ దేస్సల్ వాత. ఇంకె ఇగి నిల్చి మన్వల్ సాలొమ్మన్ రాజన్ తెర్ † డగుర్ వాలె ఆందుర్. తెర్ బతి మిరట్ నావంగ్ గొస్తింగ్ కేంజె సెల్వెట్. అదెన్ సాటి తన్వ కియ్యల్ దివొసున్ నేటి, అద్ రాని ఇద్ పిడితుర్ బరోబర్ నిల్చి, వీర్ తవ్ కీతెర్ ఇంజెర్ పిరది కీంత" ఇంజెర్ వెప్తోర్.

మేందొడ కరల్ వేడ్కి
(మత్తయి 5:15; 6:22-23)

33 "బోరె ఆయి డివెతున్ నిరుసి మకుసుర్, సెలెకె అడ్డెతె ముచుర్. బతి రొపొ వాయ్యలిర్కున్ అద్ వేడ్కి సీయన ఇంజెర్ దీసొడతగన్ ఇరంతెర్. 34 నీవ మేందొడున్ వేడ్కి కడ్కె ఆత కాడ్కి, నీవంగ్ కడ్కె చొకొట్ మత్తెకెన్, మేందొల్ పూరో వేడ్కితె బర్పుర్ నించి మందంత. అవ్ కడ్కె చొకొట్ సెల్వెకె, నీ మేందొల్ పూరో గిర్ సికటి ఆంత. 35 అదెన్ సాటి మీ రొపొ మన్వల్ వేడ్కి సికటి ఆయ్యకెనె దిహన్యె సూడట్. 36 మీవ మేందొల్ పూరో వేడ్కితె నించి మత్తెకె, బదె బాగమ్మగ ఇచుర్ గిర్ సికటి సెల్వెకె, అద్ బర్పుర్ ఉగ్గ సీసెర్ మందంత. డివె పొచ్చెర్ మీకున్ వేడ్కి సీతపె, మీవ మేందొల్ పూరో వేడ్కితె నించి మందంత" ఇంజెర్ వెప్తోర్.

† యోన: నిసెవె నగుడున్ బగవంతల్ నాసెడమ్ కియ్యల్ మత్తోర్. పూర్కున్ కాబాడన ఇంజెర్ యోన పర్వక్తన్ నేమి కీతోర్. బతి యోనల్ అగ సొన్వక్తెనె దుస్రా జాగ సొన్వెన్ పెసితోర్. అస్సె యోనన్ పెర్వ మీన్ మింగ్. మూండ్ రోజ్కె తాన్ పెటితగ ఇర్చి, వోన్ డర్తితె కాకున్ల కీతోర్. అని నిసెవె నగుడె సొంజి, బగవంతల్ వెహ్ గొస్తి పచర్ కీతోర్. అద్ గొస్తితున్ వొప్పి, వూర్ బచె మాతెర్. యోన 1:1-4:11; మత్తయి 12:40 ‡ 11:31-32 1వ రాజలిర 10:1-13 † సాలొమ్మన్ రాజన్ తెర్. వోర్ రాజల్ దావిదు రాజనోర్ మరి ఆందుర్. వేన్ మునె అని వేన్ పెజె దర్దురితె పారొ అచోర్ గియన్ వాలె రాజల్ బోరె సెలె మత్తోర్.

† బయల్-జెబుల్: బూత్కనొర్ రాజల్ సయ్యన్త పారొల్ ఆంద్.

దర్శతుర్ అదికారిర తపున్ తొహ్వల్
(మత్తయి 23:1-36; మార్క్ 12:38-40; లూక 20:45-47)

³⁷ అహాన్ వెహ్పొర్ మనెకెనె, పరిసయుల్కన బాజ్పొర్, “నా రోన్ జేవి కియ్లె వర” ఇంజెర్ యేసున్ కేయ్లెర్. తె యేసు సాంజి జేవి కియ్లె ఉత్తోర్. ³⁸ తమ్యర్ తొత్తురంగ్ నేకిన్ పియ్య, జేవి కియన్ మునె యేసు కెయ్-కాల్క నొర్కె ఇంజెర్ సూడ్సి, పరిసయుల్కన బాజ్పొర్ గుల్ ఆత్తోర్. ³⁹ అస్సి పర్చు వోన్ సంగ, “మీ పరిసయుల్క దెడియన్ అని తాలిన్ బహిడల్ చక్ నొరంతిట్. బతి మీ రొహి లాల్చల్ అని కరబలిక్ గున్కనె నించి మందంతిట్. ⁴⁰ పిసలిర్చిట్! బహిడతున్ నిచ్చి కియ్లె రొహిడతున్ గిర్ నిచ్చి కీత్తోర్ కి సెలె? హో! నిచ్చి కీత్తోర్. ⁴¹ బతి మిహ్లా మన్వలికున్ బర్చుర్ దిల్లె గరిబున్ సీకిట్, అస్సి బగవంతన నదుడె మిరట్ సుదుడె ఆంతిట్. ⁴² రేయ్, పరిసయుల్కనిట్! మీకున్ సిక్స తపా. బారితెకె మిరట్ పుదిన, సమరె ఆయ్యు, మెయ్యంగ్ సమ్మె బాజినల్ నూటల్ దహ ఈసంగ్ బగవంతన సీసెర్ మంతిట్. బతి నాయమున్ అని బగవంతన పెర్కతున్ సుటి కీసెర్ మంతిట్. అవెన్ కీసెరెన్, ఇవెన్ సుటి కియ్కనె మందిట్, చొకోట్ ఆంద్. ⁴³ రేయ్, పరిసయుల్కనిట్! మీకున్ సిక్స తపా. మిరట్ సుసగోళ్ళంగ్ ముకె మాయ్లిర్ ఉద్ద్యలిక్ జాగనగ ఉదన ఇంజెర్ పసంద్ కీంతిట్ అని బాజ్పొర్ సమ్మిర్ మీకున్ దండొన్ దొసన ఇంజెర్ కోరంతిట్. ⁴⁴ రేయ్! మీకున్ సిక్స తపా. రొహి మన్వడున్ దిన సియ్యంగ్ అవ్ గోరిన్ దాత్తుర్ మిరట్ ఆందిట్. పర్కతున్ టావ సెల్వ సాంజి, వీచ్యున్ పొరోడల్ తాక్సెర్ మంతెర్” ఇంజెర్ వెహ్పొర్.

⁴⁵ అస్సి వొరోర్ దర్శ గురు, “గురుజి! ఇహిన్ వెహ్పొర్ మావ గిర్ హిజత్ వోసెర్ మంతి” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ⁴⁶ తె యేసు, “రేయ్, దర్శ గురుచ్చిట్! మీకున్ సిక్స తపా. మిరట్ బెయ్ వెలె నేకి-బదింగ్ తయర్ కీసి, పర్క తోచ పరుర్ అచొర్ వజన్ వాటంతిట్. అని మిరట్ ఉంది బొటతె గిర్ అద్ వజన్ తొచ్చి వోయ్లె మదత్ కియ్లెట్. ⁴⁷ రేయ్! మీకున్ సిక్స తపా! మీ తొత్తుర్ పరవక్తలిర్కున్ జక్సెర్. వూరంగ్ గోరిన్ మిరట్ దొహ్చుసెర్ మంతిట్. ⁴⁸ కరల్ మిరట్ మీ తొత్తుర్ కీతంగ్ కామ్మున్ గవదార్క ఆసి మన్లె, ఇహిన్ కీసెర్ మంతిట్. వూర్ బెహంకి పరవక్తలిర్కున్ జక్సెర్. మిరట్ బెహంకి వూరంగ్ గోరిన్ దొహ్చుర్ మంతిట్. ⁴⁹ అదెన్ సాటిన్ బగవంతల్ తన్వ గియ్నె, ‘నన పూర్ పరవక్తలిర్కున్ అని కబ్రియలిర్కున్ సారి కీంతొన్. సారి కీతుర్టల్ కహితుర్కున్ జకంతెర్ అని ఉండె కహితుర్కున్ దుక్స సీంతెర్” ఇంజెర్ వెహ్పొర్.

⁵⁰ “ఇద్ తీర్లె ఇద్ దునియత బునది అర్ అస్సిడల్ సమ్మిర్ పరవక్తలిర్ తుహ్లా నెతుడున్ పియ్య, ఇద్ పిడితుర్ జిమ యేత లాగర్. ⁵¹ హేబెల్ల నెతుడల్ + మొదొల్ ఆసి, బలి చడి కియ్లె బొవ్లత్ అని మందిర్చున్ నడ్డుమ్ తూర్ జకరియన నెతుర్ ++ వెరి, తుహ్చుర్ వూర్ సమ్మిర్ నెతుడ జిమ ఇద్ పిడితురె యేత లాగర్ ఇంజెర్ వెహ్పొర్ మంతొన్. ⁵² రేయ్, దర్శ గురుచ్చిట్! మీకున్ సిక్స తపా. గియన్ వాలె రోత కుంజి మిహ్లానె ఇర్తిట్. మిరట్ రొహి నేంగ్కె అని నేంగ్లె కోసిద్ కియ్లెర్కున్ గిర్ మిరట్ నేంగ సియ్కె” ఇంజెర్ యేసు వూర్కున్ వెహ్పొర్.

⁵³ అహాన్ వెహ్పొర్ అగటల్ సాసిరిర్, పరిసయుల్క యేసున్ ఉల్ల ఆతెర్. అని వోన్ దుక్స సీసెర్, సవల్క పూసి కియ్లె మొదొల్ కీతెర్. ⁵⁴ యేసున్ పొరో కుల్ల పియ్యెర్. అని ‘వోర్ వెహ్పొలిక్ గొస్సినగ తవ్ సాడ్డి కీసి, పిరది కీకట్” ఇంజెర్ సూడ్సెర్ మత్తెర్.

పరిసయుల్కన్ దాత్ మన్వ

12 అద్ వకత్తె హాజర్క కొది మాంది మీరె మాత కాడ్కి, వొరోన్ వొరో వొర్టొ-పొర్టొ దుర్సెర్ మత్తెర్. అస్సి యేసు మొదొల్

+ 11:51 హేబెల్ల నెతుడల్: పుట్గడ్డి 4:8 ++ 11:51 జకరియన నెతుర్: 2వ జర్తంగ్ గల్గున 24:20-22

తన్వర్ సిస్వలిర్ సంగ, “సావుస్వల్ చీజ్ బహన్తె పూరో పిండితున్ సావుసంతయె, అహ్లా కపట్టె మన్వలిర్ పరిసయుల్క, సమ్మిర్కున్ పసి కీంతెర్. వూర్ బారెతె దిహన్తె మంట్. ² వూర్ కియ్లెక్ కామ్మ అని దిల్కనగ మన్వలిక్ బవె గిర్ బహి అర్వక్నె మక్తితె మనొగ్. బారితెకె ముచ్చి ఇర్తంగ్ అవ్ అని మకుసి ఇర్తంగ్ అవ్ సమ్మె గిర్ తాత్కర్ దిస్సల్ ఉంది వకత్ వాసెర్ మంత. ³ అదెన్ సాటి మిరట్ సికటితగ వెహ్లా హర్ ఉంది వేడ్డితగ కేంజ వాంత. రొహిడ కమ్మనగ కుసయె వెహ్లాంగ్ అవ్ గొస్సింగ్ రొహ్మానంగ్ చత్కున్ పొరోడల్ పచర్ ఆంతంగ్.

మాయ్లిర్కున్ ఆయె సిరివ్ బగవంతనె వెరియట్
(మత్తయి 10:28-31)

⁴ “నా సొవ్లిర్నిట్! మీకున్ వెహ్పొల్ బతల్ ఇత్తెకె, మేందొడున్ జక్వలిర్కున్ మిరట్ వెరిమట్. సాత పెజె, వూర్ బతయ్ కియ పరుర్. ⁵ బతి సాత పెజె గిర్, మీకున్ పాతడ్డగ వాట్టల్ అదికార్ వాలె బగవంతన వెరియట్. సిరివ్ వోనె వెరియన ఇంజెర్ మీకున్ వెహ్పొర్ మంతొన్.

⁶ “సియ్యంగ్ కొట్టె పిటెన్ రండె కొతన్ యేతురియ్? తప్స్క్ యేతంతెర్! బతి అవెనల్ ఉందితున్ గిర్ బగవంతల్ మర్చిగోర్. ⁷ బెయ్ వెలె కొట్టె పిటెన్ తెర్ మిరట్ అదిక్ విలువతుర్ ఆందిట్. మీవ తలతగ మన్వలిక్ సమ్మె కెల్కె గిర్ కహ్చి మంతంగ్. అదెన్ సాటి వెరివక్సె మంట్.

నహ్లా ఇర్త బరోసతున్ బారెతె లజె మాయ్లిట్
(మత్తయి 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸ “నన వెహ్పొల్ బతల్ ఇత్తెకె, పర్కత్ మునె నా బారెతె వొప్సన్, స్వర్గ్నొర్ మాయ్లిల్ గిర్ వోర్ టావ ఇంజెర్ బగవంతమర్ దూతలిర్ మునె వొపంతొర్. ⁹ బతి పర్కత్ మునె, నా బారెతె వొహిర్ వోన్, నన గిర్ బగవంతమర్ దూతలిర్ మునె, వోన్ వొహిన్ ఇంజి వెహ్పొర్ మంతొన్. ¹⁰ స్వర్గ్నొర్ మాయ్లిన్ బోరె ఉల్ల వడ్కునురెత్, వోన్ మాపి పుటంత. బతి పవిత్ర ఆత్మతున్ బోరె రెహ్చి వడ్కునురెత్ వోన్ అసలె మాపి పుటొ. ¹¹⁻¹² మాయ్లిర్ మీకున్ పియ్య సుసగోళ్ళగ, అదికారిర్ తన్వ కియ్లె వోనెకె, బహన్ వడ్కున అని బతల్ వడ్కున ఇన్వడున్ బారెతె పరెసన్ ఆయ్లెట్. బారెతెకె మిరట్ బతల్ వడ్కున ఇన్వల్ పవిత్ర ఆత్మ అదె గట్టెత్ మీకున్ కరుసీంత” ఇంజెర్ వెహ్పొర్.

చిక్టల్ మాయ్లిన్ నమున

¹³ అద్ మాందితల్ వొరోర్, “గురుజి! బాబొ కమయ్ కీత జాయ్తున్ తూస ఇంజి మా దాదన్ వెహ” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ¹⁴ అస్సి యేసు, “దాద్! మీవ తన్వ కియ్లె సెలెకె, మీ నడ్డుమ్మ గొస్తి తివ్చె నాకున్ బోర్ నేమి కీత్తోర్?” ఇంజెర్ వోన్ పూసి కీత్తోర్. ¹⁵ అని యేసు మాందిత్ సంగ, “కేంజట్! నరిమన్కున పిస్వల్ వెలె దన్-దన్లుతున్ పొరో ఆదర్ ఆసి సెలె. లాల్చలిర్ ఆయ్లెక్నె దిహన్తె మంట్” ఇంజెర్ వెహ్పొర్.

పిసల్ దనెవంతన నమున

¹⁶ అని వూర్కున్ ఉండె ఉంది నమున ఇహిన్ వెహ్పొల్ సురు కీత్తోర్: “వొరోర్ దనెవంతల్ మత్తోర్. వోన్ వాన్తె వెలె పంట పండ్ల. ¹⁷⁻¹⁸ అస్సి వోర్ ఇద్ పంటత రాసితున్ ఇర్లె జాగ సెలె. ఇంగె బహన్ కీక? ఇంజెర్ సోచ్ కీనెకెన్, ఇహిన్ వోన్ మన్తె వాత. బతల్ ఇత్తెకె, పడనంగ్ వాలెక్ చుడుక్ గోదమ్మున్ ఉల్లి కీసి, అవె జాగనగ డగుక్ గోదమ్మ దొహుసి, పంటత రాసితున్ అని నావంగ్ చీజ్కాన్ ఇరంతొన్. ¹⁹ అస్సి నా పరన్తన్ సంగ, ‘నా పరన్తి, వెలె సాల్కున్ సాటి ఆస్తి కమయ్ కీసి ఇర్లొన్. సుక్చె మన్, తిన్, ఉన్ అని ఆనంద్ యేత’ ఇంజెర్ వెహ్పొల్ ఇత్తోర్. ²⁰ బతి బగవంతల్ వోన్, ‘యే పిస! ఇద్ రాత్ నీవ పరన్ దాంత. అస్సి నిమె కమయ్ కీత ఆస్తి బోన ఆంత?’ ఇంజెర్ పూసి

కీతార్. ²¹ బగవంతున బావ్-బక్తితగ బడె మాయ్యక్నె, సిరివ్ తన్నవ్ సాటిసె ఆస్తి కమయ్ కియ్యన్ ఇదె గతి వాంత" ఇంజెర్ యేసు వెహ్టార్.

మాయ్యల్ వాయ్యల్ మత్త కాడ్కి, మిరట్ గిర్ అద్ తీర్తె తయర్ మందస" ఇంజెర్ వెహ్టార్.

బగవంతున మొదొడ రాజ్
(మత్తయి 6:25-34; 6:19-21)

బరోసతుర్ సేవ్కలిర్
(మత్తయి 24:45-51)

²² అద్ ఆత పెజె సిస్యలిర్ సంగ, "అదెన్ సాటి నన మీకున్ వెహ్టల్ బతల్ ఇత్తెకె, 'మమొట్ జీవతె మన్లె బతల్ తిందొమ్? మా మేందొడున్ పారొ బతల్ కెర్కొమ్?' ఇంజెర్ పరెసన్ ఆయ్యట్.

⁴¹ అస్సి పేతురు, "పర్బు! ఇద్ నమున మా సాటిసె వెహ్టె కి, సమ్మిర్ సాటి వెహ్టె?" ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతార్. ⁴² తె యేసు పర్బు, "తన్నవ్ సేవ్కలిర్కున్ బరోబర్ యెలతె తిండి దొస్సె, మాల్కల్ నేమి కియ్యల్ బరోసతుర్ గియన్ వాలె కారొబారి బోర్ ఆందుర్? ⁴³ మాల్కల్ మల్ని వాత పెజె, అద్ కామ్ కీసెర్ దిస్యల్ సేవ్కల్ వెలె ఆసిర్వాద్ యేతంతోర్. ⁴⁴ ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. మాల్కల్ తన్నవ్ జాయ్యత్ సమ్మెత్ పారొ వోర్ సేవ్కన్ నేమి కీంతోర్. ⁴⁵ బతి ఉంది మోక వోర్ సేవ్కల్, 'నావోర్ మాల్కల్ వాయ్యె కోరుమ్ ఆంత' ఇంజె, తన్నవ్ బరోబర్ మన్వలిర్ దాసిర్కున్ పాయ్యల్ సురు కీతార్. అచొర్ ఆయ్యె కల్-పిడెడలిర్ సంగ తింజెర్-ఉంజెర్ నిసతె మన్వల్ సురు కీతార్ ఇంట్. ⁴⁶ వోర్ సేవ్కల్ సొంచ్ కియెర్ అద్ దివొస్సి, అద్ గట్టెత్ మాల్కల్ వాంతోర్. అని వోన్ నట్కసి రండె టుక్కెంగ్ కియసి, బరోస కియిర్ వూర్ బరోబర్ సిక్కు వాటంతోర్. ⁴⁷ తన్నవ్ మాల్కన్ ఇచతున్ కరి కీసి గిర్, తయర్ మన్వక్నె, అద్ ఇచ తీర్ తాకొర్ వోర్ సేవ్కన్ వెలె దన్కుంగ్ తింద లాగర్. ⁴⁸ బతి కరి మాయ్యె సొంజె, తప్ కామ్ కీతాన్, కమి దన్కుంగ్ అరంతంగ్. బోన్తె వెలె సీంతలెయె, వోన్లటల్ వెలెనె కోరంతోర్. అని బోన్తె వెలె హల్లి కీంతోరెయె, వోన్లటల్ ఉండె అదిక్ తల్కంతోర్.

²³ బారితెకె తిండితున్ తెర్ పరన్ మన్వల్ ముకెత ఆంద్ అని కప్పిన్ తెర్ మేందొల్ ముకెత ఆంద్.

⁴⁹ "నన బొమిత్ పారొ తడ్కి వాట్లె వాతాన్. † అద్ ఇంకె నిరుసి పొచ్చెర్ మందస ఇంజెర్ కోర్నెర్ మంతోన్. ⁵⁰ నన వెలె దుక్కుంగ్ బోగ్ మాసి, ‡ పరన్ సియ్యల్ మంతోన్. అద్ జర్నల్ వేరి నాకున్ ఇద్ డగుర్ వజన్ తోచ లాగర్. ⁵¹ ఇద్ దర్బురిత్ పారొ సాంతి సియన్ సాటి వాతాన్ ఇంజెర్ సొంచ్ కీంతిటియ్? అహన్ సొంచ్ కియ్యట్. సాంతితున్ బద్ది, పర్తత్ నడ్డుమ్ బేద్-బావ్ పుటుస్సెనె వాతాన్ ఇంజెర్ వెహ్టార్ మంతోన్.

²⁴ "అవ్ కాకకున్ సూడట్! అవ్ విజె వీతొంగ్, పంట కొయెంగ్. అవెన్ సిబింగ్ అని గోదమ్మ్యె సెలెంగ్. తెర్ బతి, బగవంతల్ అవెన్ పోసి కీసెర్ మంతోర్. మిరట్లె అవ్ పిటె-పురడున్ తెర్ వెలె విలువతుర్ ఆందిట్. ²⁵ అవెన్ సాటి రంది కియ్యడున్ హిందల్, మిహ్లాటల్ బోర్ పిస్యల్ కాలమున్ ఉంది గంటమెచ బడి కియ పరంతోర్? బోర్ బడి కియ పరోర్! ²⁶ అద్ చుడుసి గొస్టితున్ గిర్ కియ పర్వెకె, మెయ్యంగ్ చీజ్కన్ సాటి, ఆగమ్ బారి రంది కీంతిట్?

⁵² "ఇంగెడల్ ఉంది కుటుంబతగ సియ్యర్ జన్కె, మత్తెకె, వూర్కున్ అర్ని వాయ్యె ఉంది బాజాన్ ఇవిర్, ఉండె ఉంది బాజాన్ మువిర్ పాకె మాంతెర్. ⁵³ బాబొ మరిన్ ఉల్ల, మరి బాబొన్ ఉల్ల, మియడ్ అవన్ ఉల్ల, అవల్ మియడున్ ఉల్ల, కోర్కెడ్ పొరడున్ అని పొరడ్ కోర్కెడున్ ఉల్ల తేచి బయ్యన్ ఆంతెర్ †" ఇంజెర్ వెహ్టార్.

²⁷ "ఇవ్ పుంగక్కుంగ్ మరక్ బహన్ బెర్నెర్ మంతంగ్ సూడట్. ఇవ్ కాయ-కన్యమ్ కియెంగ్ అని పాంగుకున్ సాటి నూల్ గిర్ తయర్ కియెంగ్. తెర్ బతి అవెన్ మంత అద్ సోబ, అచొర్ డగుర్ సాలోమెన్ రాజల్ కెర్తంగ్ పాంగుక్కుంగ్ గిర్ సెలె ఇంజెర్ మీకున్ వెహ్టార్ మంతోన్. ²⁸ నేండె పొయ్యి, నాడి వచ్చి, తడ్కితగ వేయ్యల్ జాడితునె బగవంతల్ ఇచొర్ సోబతె నిచ్చి కీంతోర్. తె బరోస కమి వాలిర్నిట్! మీకున్తె పంచ-పాంగుడ్ తప్పక్ సీంతోర్. ²⁹ అదెన్ సాటి, 'బతల్ తిన్కొమ్? బతల్ ఉన్కొమ్?' ఇంజెర్ మహ్మోసెర్ మన్లెట్. అవెన్ బారెతె బస్సిట్ రంది కీసెర్ అనుమానమ్మె మన్లెట్. ³⁰ మీకున్ ఇవ్ సమ్మెయన జారత్ మంత ఇన్వల్ మీ బాబొ బగవంతన్ టావయె. దునియత పర్ల ఇవ్ సమ్మిన్ సాటి పర్వెడె మాంతెర్. ³¹ బతి మిరట్ బగవంతన రాజాన్ మహ్మట్. అస్సి తాన్ బరోబర్ ఇవ్ సమ్మెయన్ గిర్ మీకున్ సీంతోర్.

⁵⁴ అని పర్తత్ సంగ యేసు, "పొరయింగ్కెకె టెపంగ్ ఆయ్యల్ దిసంత. అస్సి యెంటనె మిరట్, 'పిర్ వాంత' ఇంజెర్ ఇగె ఇంతిట్. ఇత్త తీర్ గిర్ జర్గంత. ⁵⁵ అహ్నె కాల్వడ బాజ్జల్ వడి వాయ్యల్ సూడ్కి, 'జడప్ లాగంత' ఇంతిట్. ఇత్త తీర్ గిర్ జర్గంత. ⁵⁶ యే! కపెటలిర్నిట్! దర్బురి అని హాబడున్ సూడ్కి, మునె జర్గవలికున్ వెహంతిట్. బతి బగవంతల్ ఇంకె కియ్యలికున్ సూడ్కి, బారి బరోబర్ సమ్మె మాసెర్ సెల్విట్?" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్టార్.

పర్తత్ నడ్డుమ్ బేద్-బావ్ పుటంత ఇంజెర్ యేసు వెహ్టల్
(మత్తయి 10:34-36)

స్వర్గనగ మన్వల్ జాయ్యత్

³² "చుడుర్ మందతున్ దాత్తుర్నిట్ వెరిమట్. మీకున్ తన్నవ్ రాజ్ సియ్యల్ బాబొన్ వెలె పసంద్ మంత. ³³ మిహ్లా మన్వడున్ వొమ్మి, అవ్ కోతన్ గరిబున్ సీమ్. అని పడసంగ్ ఆయ్యక్నె మన్వలిక్ చంచింగ్ స్వర్గనగ తయర్ కీమ్. అగ బస్కెన్ మారొ అద్ దన్కున్ కమయ్ కీమ్. అగ కలిర్ అరుర్ అని వెలుమ్ గిర్ పియె. ³⁴ బారితెకె మీవ దన్-దన్తల్ బగతె మందంతయె, అగనె మీవ దిల్ గిర్ మందంత" ఇంజెర్ యేసు వెహ్టార్.

బగవంతన్ బారెతె బరోబర్ సమ్మె మాసెర్ సెల్విట్
(మత్తయి 16:2-3)

మాల్కల్ వానెకె బరోసతుర్ సేవ్కల్ ఆసి మన్
(మత్తయి 24:42-44)

³⁵ అని యేసు, "బగవంతన సేవ కియె నర్క, పియల్ తయర్ మంట్. ³⁶ తమ్మెర్ మాల్కల్ మర్నిన జేవున్తల్ వాసి, కావడ్ తాపి కీనెకెన్ కావడ్ తెరిలె సూడ్కెర్ మన్వలిర్ సేవ్కలిర్ దాత్ మిరట్ మంట్. ³⁷ వోర్ మాల్కల్ మల్ని వానెకె, చేతో మన్వలిర్ ఆసిర్వాద్ యేతంతెర్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. వోర్ మాల్కల్ వాసి, నడితగ సెల దొహంతోర్ అని తన్నవ్ సేవ్కలిర్కున్ వహ్లా కింతోర్. ³⁸ మాల్కల్ బెయ్ రాత్నాన్ ఆయి, బెయ్ సక్తెన్ ఆయి బస్సి వాతెకె గిర్, బూర్తె సేవ్కలిర్ చేతో దిసంతెరో, వూర్ వెలె ఆసిర్వాద్ యేతంతెర్. ³⁹ ఇద్ గొస్టి కరి కీమ్. బద్ గట్టెత్ కలె వాంతోర్ ఇన్వల్ రోతొర్ మాల్కన్ కరి మాసి మత్తెకె, వోర్ కలె తన్నవ్ రోన్ వాసి, కల సియ్యక్నె సూడంతోర్. ⁴⁰ అదెన్ సాటి, సొంచ్ కియ్యట్ ఆతల్ గట్టెత్ వోర్ స్వర్గనగ

మీకున్ ఉల్ల తిరివన్ సంగ సాంతితె మంట్
(మత్తయి 5:25-26)

⁵⁷ ఉండె యేసు, "మీవ మిరట్ బద్ నాయమ్ ఇన్వల్ బారి నిర్వయ్ కీసెర్ సెల్విట్? ⁵⁸ నీ పగ-దారల్ నీకున్ తన్నవ్ కియ్యల్ అదికారిసగ

† బగవంతన సేవ కియె నర్క, పియల్ తయర్ మంట్: గ్రీకు బాసతె ఇహిన్ మంత. మీవంగ్ నడిన్ సేలె దొహ్పె, మీవంగ్ డిప్లింగ్ పొచ్చెర్ మనల్ సూడట్.

†† నన బొమిత్ పారొ తడ్కి వాట్లె వాతాన్: యేసున కబుర్ పర్తతున్ బరోస ఇర్దర్ అని బరోస ఇర్దెకి వూర్, ఇంజెర్ పాకి కీంత. ‡ నన వెలె దుక్కుంగ్ బోగ్ మాసి: గ్రీకు బాసతె నన బాప్తీసెయె యేత లాగర్ ఇంజెర్ మంత. †† 12:53 మీక 7:6

యెరిసెర్ వోనెకె, నడ్డుమ్ సర్తె మనెకెన్ వోన్ సంగ రజు ఆమ్. సెలెతె నీకున్ వోర్ అదికారింగ హుప్లి కీంతోర్. వోర్ అదికారి నీకున్ జేల్టోర్ అదికారింగ కెయ్యె హుప్లి కీంతోర్. జేల్టోర్ అదికారి నీకున్ వోసి జేల్తె వాటంతోర్. ⁵⁹ అస్సె ఆక్రిత కొత బర్సెయ్ కీసెల్ వేరి, జేల్లల్ అసలె నిమె పెసివి" ఇంజెర్ మార్కున్ వెప్టోర్.

పాపుల్ కబ్బె మాయెర్ వోర్ నాసెడమ్ ఆంతోర్

13 అద్ వకత్తె అగ మన్వలీర్గటల్ కహీతుర్ యేసున్ సంగ, "గలిలయతల్ కహీతుర్ మందిర్తగ జన్వర్కున్ బలిదాన్ సీసెర్ మనెకె, పిలాతు వూర జీవ యేతుస్తోర్" ఇంజెర్ వెప్టోర్. ² తె యేసు, "వూర పరన్ అహన్ సొత్త కాడ్కి, వూర్ గలిలయతుర్ సమ్మిర్గటల్ అదిక్ పాప్ కీతెర్ ఇంతిట్ కి? ³ బతి వూర్ కియ్యకి ఇంజెర్ నన ఇంతోన్. పాపుల్ కబ్బె మాయెకె మిరట్ గిర్ అహ్నె నాసెడమ్ ఆంతిట్. ⁴ అహ్నె సీలీయమ్మ బురుజే ఉల్తె మాసి, సాతుర్ వూర్ అట్ర (18) జన్స్, గొస్తిత్ బతల్ ఇంతిట్? యెరుసలెమ్మగ మన్వలీర్ సమ్మిర్గటల్ అదిక్ వూర్ పాప్ కీతెర్ ఇంతిట్ కి? ⁵ బతి వూర్ కియ్యకి ఇంజెర్ నన ఇంతోన్. పాపుల్ కబ్బె మాయెకె మిరట్ గిర్ అహ్నె నాసెడమ్ ఆంతిట్" ఇంజెర్ వెప్టోర్.

సాదో అద్ అంజురి మరత నమున

⁶ అహన్ వెప్టె పెజె యేసు ఇద్ నమున: "వొరోర్ మాయ్యల్ తన్వ వాడితగ ఉంది అంజురి మర ఉర్నోర్. అద్ బెర్నెత్ పెజె అస్సె, అస్సె తాన్ల సాంజి, పండిన్ సాటి సూడ్డెదుర్. బతి వోన్ బస్కెన్ పండింగ్ దిస్సుకి. ⁷ తె వోర్ మాల్యల్, గడియన్ సంగ, 'ఇచుల! మూద్ సాల్కెనల్ ఇద్ అంజురి మరతగ పండిన్ సాటి వాసెర్ మంతోన్. బతి ఉంది గిర్ పండి సాద్దుకి. ఇద్ మర బెర్సి వటి ఆగయ్ వాడిత జాగతున్ ఆపుసెర్ మంత. తేన్ నట్కెసి వాట!' ఇంజెర్ వెప్టోర్. ⁸ తె వోర్ గడియల్, 'మాల్య! ఇద్ సాల్ అద్ మంద సీమ్. అద్ మరతున్ సిర్కుట్ వోవ తాడ్కి, యేర్ అని కాత్ వెడియంతోన్. ⁹ వాయ్యల్ సాల్ సాదర్తె, చొకొట్టు గొస్టి. సాద్వెకె దాయర్తె నిమె తాన్ నట్కెసి వాట వచో ఇంజి వెప్టోర్" ఇంజెర్ వెప్టోర్.

ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి ఉంది వెయ్యెన్ చొకొట్ కియ్యల్

¹⁰ ఉంది ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి యేసు సునగోగ్గుగ బోద్ వెప్టోర్ మత్తోర్. ¹¹ అగ అట్ర (18) సాల్కెనల్ బూత్ సొప్తె మాసి, బేమరితె మన్వల్ ఉంది వెయ్యె మత్త. అద్ బేమరితె సడ్కుల్ నిల వాయ్యక్నె నడి వరిసిన మందు. ¹² తె యేసు తాన్ సూడ్కి, తన్వ కరుమ్ కేయ్య, "బాయి నీ బేమరితల్ చొకొట్ ఆమ్!" ఇంజెర్ వెప్టోర్. ¹³ అని తాన్ పొరో కెయ్యె ఇర్టోర్. అహన్ ఇర్నెకెన్ అద్ సడ్కుల్ నిల్త. అని బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సియ్యల్ సురు కీత.

¹⁴ ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి యేసు అద్ వెయ్యెన్ చొకొట్ కీత కాడ్కి, సునగోగ్గుర్ అదికారిన్ సోంగ్ వాత. తె వోర్ మాందితున్ సంగ, "వారమ్మగ సారుంగ్ (6) రోజ్కె కామ్ కియ్యెకె † మంతంగ్. అవ్ దివొస్కెనగ బంటి గిర్ ఉంది దియ వాసి, చొకొట్ ఆప్ట్. బతి ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి ఆయ్యట్" ఇంజెర్ వెప్టోర్. ¹⁵ అస్సె పర్పు, "యే! కపెటలిర్నెట్! మిహుటల్ బోర్ కేదతునె ఆయి, గాదితునె ఆయి ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి కొట్కతల్ రెహ్ని, యేర్ ఉప్లా వోయ్యటియ్? తవ్వక్ వోటిట్! ¹⁶ అట్ర సాల్కెనల్ బూత్ సొప్తె మాసి మన్వల్ ఇద్ వెయ్యె, అబ్రాహామ్ న సంతాన్ ఆయ్యల్ ఇద్ వెయ్యె, ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి సయ్యెనత కెయ్యల్ సుటె మాయ్య కి?" ఇంజెర్ పూసి కీతోర్.

¹⁷ అవ్ గొస్టింగ్ కేంచి వోసుర్ పగ-దార్కె సిర్మిందింగ్ ఆతెర్. బతి అగ మన్వల్ మాంది వోర్ కీతంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మున్ సూడ్కి ఆనంద్ యేత్తెర్.

† వారమ్మగ సారుంగ్ (6) రోజ్కె: యూదుల్కెన దర్కె-గ్రంత్నగ వారమ్మగ సారుంగ్ రోజ్కె కామ్ కియన. అని యేడవ దివొస్కె ఆరమ్ యేతన ఇంజెర్ మందంత.

మోవెర దానత నమున
(మత్తయి 13:31-33; మార్క్ 4:30-32)

¹⁸ అద్ ఆత పెజె యేసు, "బగవంతన రాజ్ బహన్ మందంత? అద్ బతతున్ దాత్ మంత ఇంజెర్ వెహ్? ¹⁹ అద్ ఇహిన్ మందంత: వొరోర్ మాయ్యల్ తన్వ వాడితగ మోవెర దానతున్ ఉర్నోర్. అద్ బెర్సి డగుర్ మర ఆత. పిటింగ్ తానంగ్ కాందనగ గూడంగ్ కీంతంగ్. బగవంతన రాజ్ అహ్నె మంత" ఇంజెర్ వెప్టోర్.

సాపుస్వల్ చీజ్చు నమున
(మత్తయి 7:13-14,21-23)

²⁰ అని ఉండె గిర్ యేసు, "బగవంతన రాజ్ బతతున్ దాత్ మంత ఇంజెర్ వెహ్? ²¹ అద్ ఇహిన్ మందంత: ఉంది వెయ్యె మూంద్ అడ్డెంగ్ నహ్ పిండితగ సాపుస్వల్ చీజ్ ఇచుసి వాడ్. తె అద్ పూరో పిండితగ పగై మాత. బగవంతన రాజ్ అహ్నె మంత" ఇంజెర్ వెప్టోర్.

బగవంతన రాజ్చు సరి, కాల్ సరిత్ దాత్తు ఆంద్

²² అద్ ఆత పెజె యేసు చహర్కెనగ అని నహ్కెనగ వెలిసెర్, బోద్ కీసెర్, యెరుసలెమ్ సాంజెర్ మత్తోర్. ²³ అస్సె వొరోర్ మాయ్యల్, "పర్పు! పాపుల్ బచె మాయ్యలీర్ కహి జన్కె కి బతల్?" ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. ²⁴ తె యేసు, "బగవంతన రాజ్చుగ నేంగ్లల్ దర్వజ కుత్లెమ్ మంత. అద్ దర్వజతల్ నేంగై, వెలె కోసిద్ కీప్ట్. వెలెటిర్ అద్ దర్వజతల్ నేంగై బెయ్ కోసిద్ కీంతెర్ బతి, వూర్ సంగ ఆయ పరో. ²⁵ అస్సె అద్ రోతొర్ మాల్యల్ తేచ్చి, కావడ్ కెహంతోర్. † అహన్ కెప్టె పెజె మిరట్ బహ్ని నిల్సి, 'పర్పు! పర్పు! మా సాటి కావడ్ తెరియ్' ఇంజెర్ కావడ్ పాయ్యల్ సురు కీంతిట్. అస్సె వోర్ పర్పు, 'మిరట్ బూర్ ఆందిటో, బగటల్ వాటిటో, నాకున్ టావ సెలె' ఇంజెర్ జవబ్ సీంతోర్. ²⁶ అస్సె మిరట్, 'నీ సంగ తిత్మ-ఉటోమ్. నిమె మావంగ్ చహర్కెనగ బోద్ గిర్ కీతి' ఇంజెర్ వెహ్యల్ మొదోల్ కీంతిట్. ²⁷ బతి వోర్ పర్పు, 'మిరట్ బూర్ ఆందిటో అని బగటల్ వాటిటో నాకున్ టావ సెలె. కరిబలిక్ కామ్మె కియ్యలీర్నిట్! మిరట్ సమ్మిర్ నహ్టల్ సాంట్' ఇంజెర్ వెహంతోర్.

²⁸ "అస్సె అగటల్ సూడ్కె మీకున్, అబ్రాహామ్, ఇసక్, యాకోబ్ అని సమ్మిర్ పరవక్తలీర్ బగవంతన రాజ్చుగ దిసంతెర్. బతి మిరట్ అగ బహ్ని రెహ్ మాసి, వెలె నొపితె ఆడ్డెర్ పల్కె కొర్కెసెర్ మందంతిట్. ²⁹ అని దుస్సుర్ లోకుర్ సిడయింగ్, పొరయింగ్, కాల్యడ అని తలవడ బాజ్చల్ వాసి, బగవంతన రాజ్చుగ జర్నవల్ జేవున్తగ ఉదంతెర్. ³⁰ ఇచుల కేంజట్! ఆక్రి మన్వలీర్ కహీతుర్ మునె ఆంతెర్. మునె మన్వలీర్ కహీతుర్ ఆక్రి ఆంతెర్" ఇంజెర్ యేసు జవబ్ సీతొర్.

యెరుసలెమున్ బారెతె యేసు దిల్తగ దుక్చు యేత్వల్
(మత్తయి 23:37-39)

³¹ అద్ గట్కెన్ కహీతుర్ పరిసయ్యల్కె యేసునగ వాసి, "హేరోద్ రాజల్ నీకున్ జకన ఇంజి సూడ్డెర్ మంతోర్. ఇగెటల్ సాన్" ఇంజెర్ వెప్టోర్. ³² తె వూర్ సంగ యేసు, "ఇవ్ దివొస్కెన రొహ † బూత్కున్ తెండ్కి పూడ్డెర్, బేమరినె మన్వలీర్కున్ చొకొట్ కీంతోన్. అవ్ దివొస్కె మార్త పెజె ‡ నావ కార్కె బర్పుర్ కీసి మహంతోన్" ఇత్తోర్ ఇంజి, కొయ్యడన్ దాత్తోర్ హేరోద్దగ సాంజి వెహట్. ³³ తెర్ బతి నన నేండ, నాడి అని మనె యెరుసలెమ్ యాత్ర కీసెర్ సాందయ్ లాగర్. బారితెకె, సిరివ్ యెరుసలెమ్మగన్ పరవక్తలీర్కున్ జకంతెర్. ³⁴ యే! యెరుసలెమ్మగ్ లోకుర్నెట్! మిరట్ పరవక్తలీర్కున్ జక్సెర్ అని బగవంతల్ మిహ్ సారి కీతుర్కున్ బండనె పాసెర్ మంతిట్. కొర్

†† అద్ రోతొర్ మాల్యల్ తేచ్చి, కావడ్ కెహంతోర్: అస్సె అద్ రాజ్చొర్ మాల్యల్ బగవంతల్ తేచ్చి, కావక్ కెహ్, తాల వాటంతోర్. ‡ ఇవ్ దివొస్కెన రొహ: నేండు అని నాడి. †† అవ్ దివొస్కె మార్త పెజె: మూడవ దివొస్కె.

తన్వంగ్ మారెల్కున్ బూడ్ పిలన్ కరుమ్ కీతపినయ్, బచొగ్ జోకంగ్ మీకున్ కరుమ్ కియన ఇంజెర్ నన సూడ్టాన్. బతి మిరట్ వొప్పుకి. ³⁵ ఇచుల కేంజట్! బగవంతల్ నన గుడున్ పాడ్ ఆసి సొన్లె, సుటి కీసర్ మంతోర్. 'పర్బున అదికార్డె † వాయ్యున్ బగవంతల్ ఆసిర్వాద్ సియర్ †† ఇంజెర్ మిరట్ ఇనల్ వేరి, నావ మొకొమ్ ఉండె ఉంది జోక సూడ్వీట్" ఇంజెర్ వెప్టోర్.

బేమరి వాలెన్ యేసు చొకొట్ కియ్యల్

14 ¹⁻² ఉంది ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి పరిసయుల్కన బాజ్యోర్ వొరో అదికారిన్ రోన్ జేవున్ కియ్యె, యేసు సొత్తోర్. అగ మన్వలిర్ వోన్ దివొనై సూడ్వైర్ మత్తెర్. ఇచుల కేంజట్! అగ వొరో మేందోల్ తోయ్యల్ బేమరితె మత్తోర్. ³ తె యేసు అగ మన్వలిర్ దర్దు గురుర్ అని పరిసయుల్కున్ సూడ్వీ, "దర్దుత కానున్తున్ పియ్య, ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి బేమరి వాలెన్ చొకొట్ కియ్యల్ నాయమ్ ఇంతిట్ కి నాయమ్ ఆయె ఇంతిట్?" ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. ⁴ బతి వూర్ దబ్ మత్తెర్. తె యేసు వోర్ తోయ్యల్ బేమరి వాలెన్ ఇట్టి, చొకొట్ కీతోర్. అని అగటల్ వోన్ సారి కీతోర్. ⁵ అస్కె యేసు, "ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి మీవోర్ మరియు ఆయి, కోదయ్ ఆయి కుమాతగ అర్దెకె, పొరో తెండ్వీటియ్?" ఇంజెర్ వూర్కున్ పూసి కీతోర్. ⁶ అదెన్ వూర్ బతయ్ జవబ్ సియ పర్దుకి.

బస్కె డగుర్-పాన్ పుటంత?

⁷ అద్ జేవున్తగ కేయుస్సుర్ వెర్లిర్ ఉద్వలిక్ చొకొట్టుంగ్ జాగన్ ఆగుటి కియ్యల్ సూడ్వీ, యేసు వూర్కున్ ఇద్ నమున వెప్టోర్: ⁸ "బోరె నీకున్ మర్మి జేవున్తగ కేయ్యెకె, డగుక్ ఉద్వల్ జాగతగ ఉద్దు. బారితెకె రోతోర్ నీకున్ తెర్ డగుకున్ కేయ్యె మంద వచొ. ⁹ అహన్ ఉద్దితె, సప్లిర్కున్ కేయుస్సుల్ మాయ్యల్ నిఫ్హ వాసి, 'ఇగ వేన్ ఉద్ సిమ్' ఇంజెర్ ఇంద వచొ. అస్కె నిమె సిరిమిందింగ్ ఆసి, ఆక్తి మన్వల్ జాగతగ ఉద్ లాగర్. ¹⁰ అదెన్ సాటి నీకున్ బోరె కేయుస్సుకె, ఆక్తి మన్వల్ జాగతగ ఉద్. అస్కె నీకున్ కేయుస్సుల్ నిఫ్హ వాసి, 'నా సొప్ట! అద్ డగుక్ ఉద్వల్ చొకొట్టు జాగతగ సొంజి ఉద్' ఇంజెర్ వెహంతోర్. అద్ గట్టె నీ బరోబర్ ఉద్వలిర్ మునె నీకున్ డగుర్-పాన్ పుటంత. ¹¹ "తన్వ తన డగుర్-పాన్ కియ్యున్ చుడుర్-పాన్ సియ్యల్ జర్గంత అని తన్వ తన చుడుర్-పాన్ కియ్యున్ డగుర్-పాన్ సియ్యల్ జర్గంత" ఇంజెర్ వెప్టోర్. ¹² అస్కె యేసు తనకున్ కేయుస్సూర్ వోన్ సంగ, "నర్క ఆయి, పియల్ ఆయి జేవున్ కియ్యె, నీ సొప్టలిర్కునె ఆయి, నీ తాదల్-తమునె ఆయి, నీ చుటల్-బందునె ఆయి, దనెవంతలిర్ ఆయ్యలిర్ నీ ఆజా-బాజాతుర్కునె ఆయి కేయ్యె. ఉంది మొక వూర్ తాన్ బద్ది నీకున్ కేయంతెర్. అస్కె నిమె దొస్త అదెన బర్పెయ్ ఆంత. ¹³ బతి నిమె జేవున్ నీనెకె గరిబ్కున్, లెంగ్లిర్-పెంగ్లిర్కున్, గుడ్డి-గూనలిర్కున్ కేయి. ¹⁴ వూర్ నీకున్ మల్ని తిండి దొస్వ కాడ్డి, బగవంతన ఇచ తీర్ తాక్వలిర్ బరోబర్ నేండ్వెకె, నిమ్ దొస్త అదెన్ బగవంతల్ బర్పెయ్ కీసి, నీకున్ ఆసిర్వాద్ సింతోర్" ఇంజెర్ వెప్టోర్.

డగుర్ జేవున్త నమున (మత్తయి 22:1-10)

¹⁵ అస్కె యేసున్ బరోబర్ ఉచ్చి మన్వల్ వొరో అవ్ గొస్టింగ్ కేంచి, "బగవంతన రాజ్యగ జేవున్ కియ్యల్ బెయ్ వెలె ఆసిర్వాద్ యేత్తుడ్ మందర్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ¹⁶ తె యేసు వోన్ సంగ, "వొరో మాయ్యల్ జేవున్ తయర్ కియసి, వెలెటిర్కున్ కేయుస్సూర్. ¹⁷ అని జేవున్త యేల ఆనెకె, కబుర్ వెప్పొ మత్తుర్కున్, 'వరట్! ఇంకె జేవున్ కియ్యె, సమ్మె తయర్ మంత' ఇంజెర్ వెహ ఇంజి సేమ్మన్ సారి కీతోర్. ¹⁸ బతి వూర్ సప్లిర్ జేవున్తగ సొన్వల్ తప్పస్సె, ఉంది తీర్ వటి ఆగయెన్ ఇహిన్ వెహ్యల్ మొదోల్ కీతెర్: వూర్గటల్ మొదొడొర్, 'నన వాపుర్ యేత్తోన్.

† అదికార్డె: నెలెతె పారొడె. †† 13:35 కీర్తన్కన 118:26

సొంజి సూడ లాగర్. నాకున్ మాపి కీమ్' ఇంజెర్ వోర్ కోర్టోర్. ¹⁹ ఉండె వొరో, 'నన సియ్యుంగ్ జోడింగ్ కోదంగ్ యేత్తోన్. అవ్ బహన్ కామ్ కింతంగ్ సొంజి, సూడ లాగర్. నాకున్ మాపి కీమ్' ఇంజెర్ కోర్టోర్. ²⁰ ఉండె వొరో, 'నావంగ్ ఇంకెనె మర్మింగ్ ఆతంగ్. నన వాయ పరోన్' ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

²¹ "అస్కె వోర్ సేమ్మల్ తన్వోర్ మాల్కునగ మల్ని వాసి, వూర్ సప్లిర్ వెప్టోంగ్ గొస్టింగ్ వెప్టోర్. తె వోర్ మాల్కుల్ సొంగున్ వాసి, సేమ్మన్ సంగ, 'నిమె యెంటనె నగుడంగ్ సందింగ్-గొదిదనగ సొంజి, గరిబ్కున్, లెంగ్లిర్-పెంగ్లిర్కున్ అని గుడ్డిర్కున్ కేయ్యె పియ్యి వర' ఇంజెర్ వెప్టోర్. ²² తె వోర్ సేమ్మల్ మాల్కునగ మల్ని వాసి, 'మాల్కు నిమె ఆగె సీత తిర నన కీతోన్. తెర్ బతి రోన్ ఉండె గిర్ నిండ్వెకె మంత' ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ²³ అస్కె వోర్ మాల్కుల్ సేమ్మన్ సంగ, 'నావ రోన్ పూరో మాందితె నిందయ్ లాగర్. అదెన్ సాటి నిమె నగుడున్ బప్తొ సొంజి, సరిదగ అని మారక్కుగ మన్వలిర్కున్ జాల్కు కీసి తర. ²⁴ ఇదెన్ మునె కబుర్ యెత్త వూర్గటల్ వొరో గిర్, నన సియ్యల్ జేవున్త సవద్ సూడొర్' ఇంజెర్ వోర్ మాయ్యల్ ఇత్తోర్" ఇంజి యేసు వెప్టోర్.

బాతోర్ యేసునోర్ సిస్యల్ ఆయ పరంతోర్? (మత్తయి 10:37-38)

²⁵⁻²⁶ వెలెటిర్ మాంది యేసున్ పెజెయ్ వాసెర్ మత్తెర్. తె యేసు వూర్ బాజాన్ మల్ని, "బోరై నా చర్దుతె వాంతోరో, వోర్ తన్వోర్ అవల్-బాబొన్, తన్వ వెయ్యెన్, మరి-మియడున్, తాదల్-తమున్, సేలడ్-తకకున్ అని తన్వ పరన్తున్ తెర్ అదిక్ నాకున్ పెర్దు కియెర్ వోర్, నావోర్ సిస్యల్ ఆయ పరోర్. ²⁷ తన్వ తన దుక్కుంగ్-తక్లిబ్బ్ ఇన్వల్ మొదున్ కాంచి తాకోర్ వోర్, † నావోర్ సిస్యల్ ఆయ పరోర్. ²⁸⁻³⁰ మిహుటల్ బోర్ ఉంది బురుజ్ దొహన ఇంజెర్ మత్తోర్ ఇంటు. తె వోన్ తాన్ దొప్పొ మప్టా, పప్టా మత్త అచోర్ మంత కి సెలె ఇంజెర్ లెక కీసి సూడొరియ్? తప్పక్ సూడంతోర్. ఉంది మొక సూడ్వీక్నె బునది వాట్టి, వోర్ తాన్ పూరో దొహ పరోర్. అదెన్ సూడ్వీ, 'వేర్ దొప్టా మొదోల్ కీతోర్. బతి తాన్ పూరో కియ పర్దుకి' ఇంజెర్ వోన్ చేడి కింతెర్. ³¹ అదె ఆయ్య, వొరో రాజల్ ఉండె వొరో రాజన్ సంగ లడెయ్ కియ్యె, వీస హజర్క్ (20,000) సిపాయిర్ సంగ వాసెర్ మంతోర్. ఇత్తెకె వోన్ సంగ లడెయ్ కియ్యె సొన్వల్, తన్ మన్వల్ దహ హజర్క్ (10,000) సిపాయిర్ యెవంతెర్ కి సెలె ఇంజెర్ సొంచ్ కియెరియ్? తప్పక్ వోర్ సొంచ్ కింతోర్. ³² యెవుర్ ఇంజెర్ కరి మాతెకె, వోర్ రాజల్ వెలె లంగ్ మనెకెన్, 'లడెయ్ వటిన్, సొంతి పప్టా' ఇంజెర్ వెప్టా, కబ్రియన్ వోన్ సారి కింతోర్. ³³ అహ్నా మిహుటల్ గిర్ బోరె ఆయి నా సిస్యల్ ఆయన ఇత్తెకె, వోర్ దిహన్తె సొంచ్ కీసి, తన్ మన్వల్ సమ్మెతున్ సుటి కీసి వాయన.

కామి సియె అద్ సొవోర్ (మత్తయి 5:13; మార్క్ 9:50)

³⁴ "సొవోడగ బచెజెల్ సవద్ మందంత అచెజెల్ కామి సీంత. బతి తాన సవద్ సొడితెకె, మల్ని తాన్ తర వాయె. ³⁵ అద్ సొవోర్ వాన్వె వాట్టె కామి సియె అని పొదితగ వాట్టె గిర్ కామ్ సియె. మాయ్యలిర్ తాన్ బప్తొ వాడి సింతెర్. ఇదెన్ అర్దుమ్ కియన ఇంద్విట్తె, చొకొట్ కేంచి, తేన్ బారెతె సొంచ్ కీప్ట్!" ఇంజెర్ యేసు వెప్టోర్.

దవై మాత అద్ పుట్ట పెజె వాయ్యల్ ఆనంద్ (మత్తయి 18:12-14)

15 ఉంది జోక్ టెక్కు వసులి కియ్యలిర్ అని దుస్సుర్ పాపిర్ † యేసు వెహ్యలిక్ గొస్టింగ్ కేంజె, వోన్ మీరె మాతెర్. ² అద్ సూడ్వీ పరిసయుల్క అని సొస్తిరెర్, "వేర్ యేసు పాపిర్కున్ కరుమ్ కింతోర్. అని వూర్ సంగ మీరె మాసి తింతోర్" ఇంజెర్ గొళ్తెర్.

† గ్రీకు బాసతె మొదున్ కాంచి తాకోర్ వోర్ ఇంజెర్ మందంత. 9:23 †† 15:1 టెక్కు వసులి కియ్యలిర్ అని దుస్సుర్ పాపిర్: 5:29

3 అస్సె యేసు మార్కున్ ఇద్ నమున వెహ్టార్: 4 “మిహ్లాటల్ వొరొన్ నూర్ (100) గొరెంగ్ మంతంగ్ ఇంట్. అవెనగటల్ ఉంది గొరె బూలె మాతెకె, అవ్ నొవద్ నొవ్ (99) గొరెన్ వోర్ బోడి గుటనగ సుటి కీసి, తప్పి సొత్త అద్ గొరె పుట్టల్ వేరి మహ్కాలె సొనోర్ ఇంటిట్ కి? తప్పక మహ్కాలె దాంతోర్! 5 అని అద్ పుడ్తె పెజె సెటనగ వాట్టి, ఆనంద్మె రోస్ పియ్యి వాంతోర్. 6 అని వోసుర్ సొప్తలిర్కున్, ఆజు-బాజుతుర్కున్ కేయ్యి, ‘నావ తప్పి సొత్త అద్ గొరె పుడ్తె. అదెన్ సాటి నా బరోబర్ ఆనంద్ యేతట్’ ఇంజెర్ వెహంతోర్. 7 అహ్మె పాప్పల్ కట్టె మాయ్యల్ జారత్ సెలె మార్ నొవద్ నొవ్ (99) నియత్తుర్కున్ తెర్, కట్టె మాయ్యల్ వొరొర్ పాపెస్తన్ బారెతె తప్పక స్వర్గ్ నగ వెలె ఆనంద్ యేతంతెర్” ఇంజెర్ వెహ్టార్.

దవై మాత అద్ బిల పుట్టెకె వాయ్యల్ ఆనంద్

8 అహ్మె వెహ్టె యేసు, “ఉంది వెయ్యెనగ దహా కూరతంగ్ బిలంగ్ మత్తంగ్ ఇంటు. అవెనగటల్ ఉంది బిల బగయె తూర్త. తె అద్ వెయ్యె డివె నిరుసి, బిల పుట్టల్ వేరి, రోస్ పూరో సియ్యి మహ్కావక్ మందర్ కి? తప్పక మహ్కాంత! 9 అద్ పుడ్తె పెజె తన్వంగ్ సొప్తలికున్ అని ఆజు-బాజుతంగ్ వెయ్యెకున్ కేయ్యి, ‘సన తుహ్త బిల నాకున్ పుడ్తె. అదెన్ సాటి నా బరోబర్ మిరట్ గిర్ ఆనంద్ యేతట్’ ఇంజెర్ వెహంతె. 10 అదె త్తిర్దె కట్టె మాయ్యల్ వొరొర్ పాపెస్తన్ బారెతె, బగవంతన్ మునె దూతలిర్ తప్పక ఆనంద్ యేతంతెర్” ఇంజెర్ యేసు వెహ్టార్.

బూలె మాసి తాక్టార్ వోర్ మరిన నమున

11 యేసు ఉండె గిర్ ఇహిస్ వెహ్టార్: “వొరొర్ మాయ్యున్ ఇవిర్ మర్కె మత్తెర్. 12 మార్గటల్ చుడ్డొర్ బాబోన్ సంగ, ‘బాబగో! ఆస్తితల్ నాకున్ వాయ్యల్ ఈస తూసి ఇంకె సీమ్’ ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె బాబో మార్ ఇవిర్కున్ అద్ ఆస్తి తూసి సీతొర్. 13 కహి రోక్కునె వోర్ చుడ్డొర్ తన్వ ఈసతున్ వొమ్మి, కొతంగ్ పియ్యి లంగ్ దేస్ సొత్తోర్. అగ సుక్-బోగ్ని పిస్లె, కరబ్ ఆదత్క కరిసి, కొతంగ్ సమ్మె కర్చి కీతొర్. 14 వోనంగ్ సమ్మె కొతంగ్ మార్త పెజె, అద్ దేస్సగ బెయ్ డగుర్ కరు అర్త. అస్సె వోస్ తిన్లె-ఉన్లె గిర్ బతయ్ సెలె మత్తె.

15 “తె అద్ దేస్సార్ వొరొర్ మాయ్యునగ సొంజి, కామ్ పూసి కీతొర్. అస్సె వోర్ మాయ్యల్ తన్వంగ్ పదిన్ తిన్వల్-ఉన్వడ సూడ్లె, వహుక్కుకె వోస్ సారి కీతొర్. 16 తె వోర్ బెయ్ కరుతె మత్తె కాడ్కి, పదింగ్ తిన్వల్ పీచితె తెర్ పెటి నిహ్కా ఇంజెర్ సూడ్తొర్. తెర్ బతి, వోస్ తిన్లె బోరె బతయ్ సియ్యికి.

17 “వోస్ బుది వాత అస్సె, ‘నా బాబోన రోస్ బచ్చిరో వెలెటిర్ బూయ్యలిర్కున్ ముక్కరి చంది మంత. బతి నన ఇగ చంది సెల్వ సాసెర్ మంతోన్. 18 నన ఇద్ దేసున్ సుటి కీసి, నా బాబోనగ దాక అని, “బాబగో! నన బగవంతన్ ఉల్ల ఆసి, నీవ నదుడున్ మునె పాప్ కీతొన్. 19-20 ఇంగెడల్ నీవోర్ మురిన ఇంజెర్ కేయ్యె కామి సియ్యెన్. నీవుర్ బూయ్యలిర్గటల్ వొరొన ఇంజి, కామ్మగ నేమి కీమ్ ఇంద్యు” ఇంజెర్ సోంచ్ కీసి, యెంటనె బాబోనగ సొన్లె పెసితొర్.

“బతి వోర్ లంగ్ మనెకెన్ బాబో వోస్ సూడ్తొర్. తె వోస్ పొరో కివుల్ లాగ్. అస్సె విచ్చెర్ మరినగ సొత్తోర్ అని ముక బుర్చి, కలితొర్. 21 అస్సె వోర్ మరి బాబోన్ సంగ, ‘బాబగో! నన బగవంతన్ ఉల్ల ఆసి, నీవ నదుడున్ మునె పాప్ కీతొన్. ఇంగెడల్ నీవోర్ మరిన ఇంజెర్ కేయ్యె కామి సియ్యెన్’ ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 22 బతి బాబో తన్వంగ్ సేమ్కలిర్ సంగ, ‘సమ్మె సొంజి, సమ్మినల్ చొకొట్టు పాంగుడ తచి, వేన్ పొండుసట్. వేన్ బొటతున్ ముద్ద దొసి, కాల్కున్ చెపుల్కె కెరుసట్.

23 అని చొకొట్ కొడుత పడ్డతున్ తచి కొయట్. మరట్ సమ్మిర్ ఆనంద్మె జేవున్ కీకట్. 24 సాసి-నేండపినయ్ అని తప్పి సొంజి పుడ్తెపినయ్, వేర్ నావోర్ మరి మంతోర్” ఇంజెర్ వెహ్టార్. అస్సె మార్ ఆనంద్మె జేవున్ కామ్ సురు కీతెర్.

పెర్సొర్ మరి సొంగ్ ఆయ్యల్

25 “అదె వకత్తె పెర్సొర్ మరి పొలమ్మల్ వాసెర్ మత్తోర్. తె తన్వ రోతల్ వాజ-గాజెతె, పాటంగ్ వార్వల్ అని యేంద్యల్ నాంద్ వోస్ కేంజి వాత. 26 తె వొరొర్ సేమ్కన్ కేయ్యి, ‘బతల్ జర్గెసెర్ మంత?’ ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 27 తె వోర్ సేమ్కల్, ‘నీవోర్ తముర్ వాతొర్. రోస్ వేరి, చొకొట్ మల్చి వాత కాడ్కి, మీ బాబల్ కొడుత పడ్డతున్ కొయ్యసి, జేవున్ సీసెర్ మంతోర్’ ఇంజెర్ వెహ్టార్. 28 అద్ కేంచి, వోర్ పెర్సొన్ సొంగ్ వాత. తె వోర్ రోత్ రొపా నేంగ్కె. అదెన్ సాటి బాబోయ్ బమ్మె వాసి, ‘రొపా వర కోకా’ ఇంజెర్ వోస్ జాల్మ కీతొర్. 29 అస్సె బాబోన్ సంగ, ‘ఇచుల బాబ! ఇచొంగ్ సాల్కనల్ సేమ్కన్ దాత్ నీవ చాకొర కీసెర్ మంతోన్. నీవంగ్ ఆగెన్ బస్కెన్ వీడ్చి తాక్కుకి. తెర్ బతి, “నీ సొప్తలిర్ సంగ దావత్ కీసి తిన్” ఇంజెర్ ఉంది చుడుర్ హెరి గిర్ నాకున్ సియ్యికి. 30 బతి నీ ఆస్తి పూరో బోగమ్-సానిక్కుగ కర్చి కియ్యల్, నీ మరి రోస్ వాతొర్. తె వోస్ సాటి, కొడుత పడ్డతున్ కొయ్యస్తి’ ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 31 అస్సె బాబో, ‘కోకా! నిమె బస్కెన్ నహ్మన్ మందంతి. నహ్మ మన్వల్ సమ్మె నీవయె ఆంద్. 32 బతి సొత్తోర్ వోర్ నేండపినయ్ అని తప్పి సొత్తోర్ వోర్ పుడ్తెపినయ్, నీవోర్ తముర్ మంతోర్. అదెన్ సాటి, మరట్ ఆనంద్మె ఇద్ జేవున్ తిన్వల్ బరోబరె ఆంద్’ ఇంజి ఇత్తోర్” ఇంజెర్ యేసు వెహ్టార్.

బగడ్-నియత్తె తాక్వల్ కారొబారిన్ నమున

16 యేసు తన్వర్ సిన్వలిర్ సంగ, “వొరొర్ దనెవంతన రోస్ వొరొర్ కారొబారి కామ్ కీందుర్. ఉంది దియ కహితుర్, ‘వోర్ నీవ ఆస్తితున్ ఆగమ్ కరబ్ కీసెర్ మంతోర్’ ఇంజెర్ కారొబారిన్ బారెతె దనెవంతన్ పిరది కీతెర్. 2 తె దనెవంతల్ వోస్ కేయ్యసి, ‘నీ బారెతె ప్తర్ వెహ్యలిక్ కరబ్ కామ్మి కరల్ ఆందుంగ్ కి? నిమె ఇంకె వేరి కీత కారొబారిన్ లెక నాకున్ హల్లి కీమ్. ఇంగెడల్ నహ్మ కామ్ కియ్యి’ ఇంజెర్ వోస్ వెహ్టార్.

3 “తె వోర్ కారొబారి తన్వ తన మన్లె, ‘కారొబారిన్ కామ్మల్ నా మాల్యల్ నాకున్ తెండ్చి వాట్సిర్ మంతోర్. నాకున్లె కేతి కామ్ కీనల్ సక్తి సెలె. బిచెమ్ తల్క ఇత్తెకె లజన్ వాటెంగ్ ఆంత. ఇంగె బతల్ కీక? 4 నాకున్ అద్ నమ్మరితల్ తెండ్చి వాడ్తె పెజె, కహితుర్ తన్వంగ్ రొహ్కొనగ నాకున్ మాన్ సీనల్, బతల్ కియనయె నాకున్ టావ’ ఇంజెర్ సోంచ్ కీతొర్. 5 అని తన్వోర్ మాల్యన్ బాకి మన్వలిర్గటల్ వొరొన్ వొరొన్ కేయ్యస్తొర్. మార్ వాత పెజె మొదొడెన్ సంగ, ‘నిమె నా మాల్యన్ బచొర్ బాకి మంతి?’ ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 6 తె వోర్ మాయ్యల్ ‘నూర్ (100) సొరంగ్ ఒలివ నియ్ బాకి మంతోన్’ ఇంజెర్ వెహ్టార్. అస్సె కారొబారి, ‘ఇద్ రసిద్ యేత అని అగ ఉచ్చి యెంటనె పనన్ (50) సొరంగ్ ఇంజెర్ లిహి కీమ్’ ఇంజి వెహ్టార్. 7 అద్ ఆత పెజె, ఉండె వొరొన్ సంగ, ‘నిమె బచొర్ బాకి మంతి?’ ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె వోర్ మాయ్యల్, ‘నూర్ (100) పొతెంగ్ గొమ్కొ బాకి మంతోన్’ ఇంజెర్ వెహ్టార్. తె కారొబారి, ‘ఇద్ రసిద్ యేచ్చి, తాన్ హసి (80) పొతెంగ్ ఇంజెర్ లిహి కీమ్’ ఇంజి వెహ్టార్. 8 బగడ్-నియత్తె తాక్వల్ వేర్ కారొబారి ఇహిన్ గుమి కీతొర్. తెర్ బతి, వోనోర్ మాల్యల్ వోస్ మెచెతొర్. బారెతెకె, ఇద్ దునియతుర్ లోకుర్ దుస్సుర్కున్ బహన్ సూడన అని మార్ సంగ బహన్ మందన ఇన్వడగ వెలె చతుర్ మందంతెర్. సత్తు వేడ్చితె తాక్వలిర్ వెలె జోకంగ్ అచొర్ చతుర్ మసుర్. 9 అదెన్ సాటి, నన వెహ్యల్ బతల్ ఇత్తెకె, ఇద్ దునియతగ మీవ బగడ్-నియత్తె కమయ్ కీత ఆస్తితె దుస్సుర్కున్ మదత్ కీసి, సొప్తలిర్కున్ కమయ్ కీమ్మ. అస్సె మిరట్ బస్కెట్ మన్వల్ స్వర్గ్ నగ సొత్త పెజె, బగవంతల్ మీకున్ కరుమ్ కీంతొర్. 10 చుడుక్ గొస్సినగ నమకమ్మె మన్వల్ డగుక్ గొస్సినగ గిర్ నమకమ్మె మందంతొర్. చుడుక్ గొస్సినగన్ పసి కీతెకె, డగుక్ గొస్సినగ గిర్ పసి కీంతొర్. 11 అదె త్తిర్దె మిరట్ ఇద్ దునియత ఆస్తిత గొస్సితగన్ నమకమ్మె మన్వితె,

స్వర్గం కరల్ ఆస్తిత గొప్పితగ మీకున్ బోర్ నమంతో? ¹² మిరట్ దుస్తుర ఆస్తిత గొప్పితగన్ నమకమ్మె మన్వెకె, 'ఇద్ ఆస్తి మీకునె సొంతమ్' ఇంజెర్ బోర్ సీనుర్? బోర్ సియెర్! ¹³ రోన్ నీవ కియ్యల్ దాసి, ఇవిర్ మాల్కలీర సేవ వొరొన్ కియ పరోర్. మోక అహాన్ కీనుర్, వొరొన్ పెర్మతె సూడ్చి, ఉండె వొరొన్ మెచ్చక్ ఆంతోర్. సెలెకె వొరొన్ మాని కీసెర్, ఉండె వొరొన్ చుడుర్-పానై సూడంతోర్. మిరట్ దనమున్ పెర్మతె సూడ్చిట్తె, బగవంతన్ పెర్మతె సూడ పర్విట్" ఇంజెర్ యేసు వెప్తోర్.

బగవంతన ఉంది గిర్ గొప్పి తప్పి సానో
(మత్తయి 11:12-13)

¹⁴ దనమున్ పెర్మ కియ్యలిర్ పరిసయుల్క, యేసు వెప్తోంగ్ గొప్పింగ్ కేచి, వోన్ చేడి కీతెర్. ¹⁵ తె యేసు వూర్ సంగ, "మిరట్ లోకుర్ మునె నియత్తుర్ ఆందుమ్ ఇంజెర్ తొప్లా సూడంతిట్. బతి మీ దిల్లగ బతల్ మంత ఇన్వల్ బగవంతన్ టావయె. లోకుర్ వెలె మాని కియ్యడున్ బారెతె బగవంతన్ అసలె పసంద్ మనో.

¹⁶ "యోహాన్ వానల్ వేరి మోసెన కానున్ తీర్ అని పర్వక్లిర్ లిహి కీతంగ్ గొప్పింగ్ తీర్ తాక్వల్ మత్త. బతి యోహాన్ వాతొర్ అస్సిడల్ బగవంతన చొకొట్టు కబుర్ పచర్ ఆసెర్ మంత. అని హా వొరొర్ బగవంతన కబుడున్ వొప్పి, తమ్మంగ్ దిల్కనగ బగవంతల్ రాజ్ తాకుసన ఇంజెర్ వెలె కోసిద్ కీసెర్ మంతెర్. ¹⁷ బతి కేంజట్! ఇద్ హాబర్ అని దర్దురి నానెడమ్ ఆనుంగ్ బతి, దర్మత కానున్తగ లిహి కీసి మన్వల్ ఉంది చుడుసి గొప్పి గిర్ తప్పి సానో.

¹⁸ "ఇద్ బస్కెట్ నిల్చి మందంత ఇన్వడ ఉంది నమున: తన్వ బాయ్యెన్ పార్కెట్ సీసి, దుస్తాతున్ తుంగ్వల్ మాయ్యల్ తాన్ సంగ పీర్ కియ్యల్ ఆంతోర్. పార్కెట్ ఆసి మన్వల్ వెయ్యెన్ తుంగ్వల్ గిరి పీర్ కీత లెకతెన్ వాంతోర్" ఇంజెర్ యేసు వెప్తోర్.

బగవంతన బక్తి కియ్యక్ సాతొన్ పుట్టల్ జాగ

¹⁹ అహాన్ వెప్తా పెజె, యేసు ఇద్ కత సురు కీతొర్: "తొలె వొరొర్ దనెవంతల్ మత్తోర్. వోర్ బెయ్ బారితంగ్ రగలిక్ పాంగుక్ పొండ్చి, సుక్-సాంతితె చొకోట్ తింజెర్ పిసెర్ మత్తోర్. ²⁰ వోర్ దనెవంతన రోత్ మునె పాటకున్ బగ్ల లాజెర్ ఇన్వల్ బిచె-గాండల్ మందుర్. వోన్ మేందొల్ పూలొ పొట్టుడింగ్ అర్చి మత్త. ²¹ దనెవంతల్ తినెకె వోన్ టేబల్లల్ బూడ్ అర్వలిక్ మెయ్యంగ్-సుయ్యంగ్ టుక్లెంగ్ తిన్క ఇంజెర్ ఆసతె మందుర్. అచొరె ఆయ్య, నెయ్యె వాసి వోన్ మేందొడంగ్ పొట్టుడింగ్ నాక్డుంగ్. ²²⁻²³ వోర్ బిచె-గాండల్ మార్తోర్. తె బగవంతనుర్ దూతలిర్ వోన్ వోసి అబ్రాహామున్ బగ్ల ఉప్పన్సెర్. అద్ ఆత పెజె, కహి రోజ్కెనె వోర్ దనెవంతల్ గిర్ మార్తోర్. తె వోన్ మాతి కీతెర్. వోర్ దనెవంతల్ సాన లోకమ్మగ దుక్కుంగ్ బోగె మాసెర్ తల తప్పి పారొ సూడ్తోర్. అస్సి బెయ్ లంగ్ అబ్రాహామ్ అని వోన్ బగ్ల లాజెర్ ఉచ్చి దిస్తెర్. ²⁴ తె వోర్ దనెవంతల్, 'అబ్రాహామ్ తాదో! నా పారొ దయ తోహా. ఇద్ తడ్డితగ దుక్కుతె తల్మెలె మాసెర్ మంతోన్. అదెన్ సాటి, వోన్ బొట యేతగ ముడుసి, నా వెంజెడున్ కీసెర్ కియ్యె లాజర్దున్ సారి కీమ్' ఇంజెర్ జుల్క కీతొర్. ²⁵ బతి అబ్రాహామ్, 'తంగ్గెరి, నిమె బొమిత్ పారొ పిసి మనల్ వేరి, చొకోట్ సుక్-బోగ్ యేత్తి. బతి అస్సి, లాజరు వెలె తక్లిబ్ బోగె మాతొర్. అద్ గొప్పితున్ హేతు కీమ్. ఇంకె వేర్ ఆరమ్ యేచ్చెర్ మంతోర్. నిమె దుక్కుతె తల్-మెలె మాసెర్ మంతి. ²⁶ ఇవె ఆయ్య, ఉండె ఉంది గొప్పి బతల్ ఇత్తెకె, నీకున్ మాకున్ నడ్డుమ్ ఉంది అంత లాగొ అద్ కోల్ డాడ్డె మంత. ఇదెన్ హిందల్, ఇగిటర్ మిహా వాయ పరుర్ అని అగిటర్ ఇగి వీడ్చి వాయ పరుర్" ఇంజెర్ అబ్రాహామ్ వెప్తోర్. ²⁷ అస్సి దనెవంతల్, 'అహాన్ బెహతె తాదో, వోర్ లాజర్దున్ నా బాబొన్ రోన్ సారి కీమ్ ఇంజెర్ నీకున్ కోరంతొన్. ²⁸ బారితెకె నాకున్ సియ్యిర్

తాదల్-తముక్ మంతెర్. దుక్కుతె తల్-మెలె మాయ్యల్ జాగతగ వాయ్యక్నె వూర్గ సొంజి, లాజెర్ దమ్మి, సియ పరంతోర్" ఇంజెర్ కోర్తోర్.

²⁹ "బతి అబ్రాహామ్, 'మోసెన కానున్ అని దుస్తుర్ పర్వక్లిర్ వెప్తోంగ్ వచన్క మంతంగ్. అవ్ వచన్క పియ్యి తాకిర్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ³⁰ తె వోర్ దనెవంతల్, 'అహాన్ ఆయి, అబ్రాహామ్ తాదో! సాతుర్గటల్ బోరె ఆయి వొరొర్ వూర్గ సాత్తెకె, వూర్ పాప్పల్ కబ్బె మాంతెర్" ఇంజెర్ వెప్తోర్. ³¹ అస్సి అబ్రాహామ్, 'మోసెన కానున్ అని పర్వక్లిర్ంగ్ వచన్క పియ్యి, వూర్ తాక్వెకె దానిరై, సాతుర్గటల్ వొరొర్ నేండ్చి వూర్గ సాత్తెకె గిర్ బతి, వూర్ నమ్మూర్" ఇంజెర్ వెప్తోర్" ఇంజెర్ యేసు పరిసయుల్కున్ వెప్తోర్.

కబ్బె మాయ్యన్ బతల్ కియన
(మత్తయి 18:6-7, 21-22; మార్కొ 9:42)

17 ఉంది దియ యేసు తన్వల్ సిస్వలిర్ సంగ, "పాప్పగ కండ్డి కియ్యలిక్ తప్పక్ వాంతంగ్. బతి అవ్ బోన్ హిందల్, వాంతంగ్ వోన్ సిక్కు తపా. ² నా పారొ బరొస ఇర్వలిర్ ఈతుర్ చుడుర్-పానై మన్వలిర్గటల్ వొరొర్ పాప్ కియన్ సాటి, ఉంది మోక బోరె కారన్ ఆనురై, ఆతొర్ మాయ్యున్ గోటితగ ఉంది డగుర్ జత్తతున్ దొప్పి, సమ్మర్తగ వాట్టల్ చొకోట్ మందంత. ³ అదెన్ సాటి, మీవ మిరట్ దిహనై మంట్. మిహాటల్ బోరె ఆయి పాప్ కీనురై, వోన్ దమ్మి సీమ్ము. అని వోర్ పాప్పల్ కబ్బె మాతెకె, మాపి కీప్టు. ⁴ ఉంది మోక వోర్ ఉంది దియత్ రొపా యేడుంగ్ జోకంగ్ †మీకున్ ఉల్ల పాప్ కీసి, అంటిత్కె యేడుంగ్ జోకంగ్ మిహా వాసి, 'నన కబ్బె మాసెర్ మంతోన్' ఇందనురై, వోన్ మాపి కీప్టు" ఇంజెర్ వెప్తోర్.

విస్వాసున్ బారెతె

⁵ అపొన్తుల్కె, "మావ బరొసతున్ బడి కీమ్" ఇంజెర్ పర్బున్ కోర్తోర్. ⁶ తె పర్బు, "మీకున్ మోవెర దానతచొర్ బరొస మత్తెకె గిర్ ఆయర్. ఇద్ డగుర్ మరత్ సంగ, 'యే! మరతి సీర్కె మిసడి సమ్మర్తగ సొంజి అర' ఇత్తెకె గిర్, అద్ మీ గొప్పి కేచి అరంత" ఇంజెర్ వెప్తోర్.

సేవ్కన జిమెదారి

⁷ యేసు ఉండె గిర్ ఇహిన్ వెప్తోర్: "నీవ పొలమ్ ఊడ్వల్ సేవ్కలె ఆయి, సెలెకె నీవంగ్ గొరెంగ్ మెహ్వల్ గాయ్యయ్ ఆయి, కామ్మల్ రోన్ వాతొర్ ఇత్తెకె వోన్ సంగ, 'వెయ్యె వాసి జేవున్ కియ్యె ఉడ!' ఇంజెర్ ఇంతి కి? అసలె ఇన్వి. ⁸ అహాన్ ఇందన్ బద్ది, 'నా సాటి గాటొ-కున్తి అట. సెలెకె నడి దొప్పి, నాకున్ వస్తా కీమ్. నన తిన్వల్ ఆత పెజె నిమె తింద్చి' ఇంజెర్ ఇంతి. ⁹ నిమె వెప్తోమ్ వోర్ సేవ్కల్ కీతొర్ ఇంజెర్, వోన్ నిమె దనెవాద్ వెహంతి కి? నిమె అసలె వెహియె.

¹⁰ "మిరట్ గిర్ వెప్తా తీర్ నిబి కీత పెజె, 'మమొట్ సాదరన్ సేవ్కలిర్ ఆందుమ్. మా పారొ మన్వల్ జిమె నిబి కీతొమ్ అచొరె" ఇంజెర్ వెహాన్" ఇంజెర్ వెప్తోర్.

బగవంతన్ దనెవాద్ వెహియె

¹¹ యేసు యెరుసలెమ్ సానై యాత్త కీనెకె, గలిలయ అని సమరయ యేరియన సివత్ నడ్డుమ్నల్ సొంజెర్ మత్తోర్. ¹² అహాన్ సర్ది మన్వల్ ఉంది నాటి నేంగై ఆనెకె, పెర్న నొపెతె మన్వలిర్ దహ జన్కె వోన్ మునెత్కె వాసెర్ మత్తోర్. ¹³ అని వూర్ యేసున్ సూడ్చి, లంగ్ నిత్తెర్. అని, "యేసు! మా మాల్క! మా పారొ దయ తొప్పి, మాకున్ చొకోట్ కీమ్" ఇంజెర్ జోరై కిలితెర్. ¹⁴ తె యేసు వూర్కున్ సూడ్చి, "మిరట్ సొంజి కటొడలిర్కున్ తోహట్" † ఇంజెర్ వెప్తోర్. అహాన్

†† యేడుంగ్ జోకంగ్: యూదుల్కన లెకతె యేడుంగ్ జోకంగ్ ఇత్తెకె వెలె జోకంగ్ ఇంజెర్ అర్దుమ్.

సాంజెర్ మనెకెనె, వూర్ చొకొట్ ఆతెర్. ¹⁵ అస్సె వూర్గటల్ వొరొర్ తన్వ నొపి కమి ఆయ్యల్ సూడ్సి, జోర్తె "బగవంతనె డగుర్-పాన్ వాయి!" ఇంజెర్, పెజె మల్సి వాతొర్. ¹⁶ వోర్ మాయ్యల్ సమరయ యెరియతొర్ ఆందుర్. వోర్ వాసి యేసునంగ్ కాల్కొ కర్సి, దనెవాద్ వెప్తొర్. ¹⁷ అస్సె యేసు, "వూరో దహ జన్స్ చొకొట్ ఆతిట్ కి? మంజె మెయ్యుర్ నోవ్ జన్స్ జేందిర్? ¹⁸ బగవంతనె డగుర్-పాన్ కియ్యె, వేర్ సమరయ జాతితొన్ సుటి కీసి, మెయ్యుర్ చొకొట్ ఆతుర్ బోరో వాయ్యక్రియ్?" ఇంజెర్ వోన్ పూసి కీతొర్. ¹⁹ అని, "నిమె తేచ్చి సాన్. నీవ బరోసయ్ నీకున్ చొకొట్ కీత" ఇంజెర్ వెప్తొర్.

స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్ మల్సి వాయ్యల్
(మత్తయి 24:23-28,37-41)

²⁰ కహితుర్ పరిసయ్యల్, "బగవంతనె రాజ్ బస్సె వాంత?" ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్. తె యేసు, "బగవంతనె రాజ్ పర్ణతున్ దిస్సల్ వాయి. ²¹ 'ఇచుల! ఇగె మంత. అచుల! అగ మంత' ఇంజెర్ బగవంతనె రాజున్ బారెతె వెహ వాయి. బారెతెకె, ఇంకె బగవంతల్ మీ నడ్డుమ్ మంజె, పర్ణతుంగ్ దిల్సనగ రాజ్ తాకుసెర్ మంతొర్" ఇంజెర్ వెప్తొర్. ²² అద్ ఆత పెజె తన్వర్ సిస్యలిర్ సంగ, "బవిసత్సె స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్ వాయ్యల్ దివోసున్ మిరట్ సూడన ఇంజెర్ బెయ్ ఆస కీంతిట్. బతి అద్ దివోసున్ సూడ్సిట్. ²³ అస్సె పర్ణ మీ సంగ, 'ఇచుల! ఇగె మంతొర్. సెలెకె అచుల! అగ మంతొర్' ఇంజెర్ వెహంతెర్. బతి వూర్ గొస్తి కేంజుట్ అని వూర్ పెజెయ్ విచ్చెర్ సొన్తుట్. ²⁴ హాబడగ మిడ్చితతున్ సమ్మిర్ బహనై సూడంతెరో, అహ్నె స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్, ఉండె ఉంది జోక మల్సి వానెకె, సమ్మిర్ సూడంతెర్. ²⁵ బతి ఇవ్ సమ్మె జర్గన్ మునె, ఇద్ పిడితుర్ నాకున్ ఉల్ల ఆయ లాగర్ అని నన వెలె దుక్కుంగ్ బోగె మాయ లాగర్.

²⁶ "నోవహునె కాలమ్మె జర్గత్ తీర్ స్వర్గ్నోర్ మాయ్యున వాయ్యల్ గట్కతె గిర్ జర్గంత. ²⁷ వోర్ నోవహు రూకతగ నేంగ్గల్ వేరి, పర్ణ తింజెర్, ఉంజెర్, మర్మింగ్ ఆసెర్, మర్మింగ్ కీసెర్ మత్తెర్. అద్ గట్కతె జల్ల గండమ్ వాసి, నోవహునె కుటుంబతుర్కున్ ఆయ్య మెయ్యుర్ సమ్మిర్కున్ నానెడమ్ కీత.

²⁸ "లోతున కాలమ్మె జర్గత్ తీర్ గిర్ జర్గంత. అస్సె వూర్ తింజెర్, ఉంజెర్, యేచ్చెర్, వొమ్మెర్, ఉర్సెర్, రొహ్కా దొహ్సెర్ పిసెర్ మత్తెర్.

²⁹ బతి లోతు సాదొమ నగుడున్ సుటి కీసి సాత్త నేటిసె, హాబడల్ పొత్తల్ గండొక్ అని తడ్డి గొకంగ్ ప్లిన్ మోడి అరుసి, లోతున కుటుంబతుర్కున్ ఆయ్య, మెయ్యుర్ సమ్మిర్కున్ నానెడమ్ కీత.

³⁰ స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్ వాయ్యల్ దివోస్ గిర్, అహ్నె జర్గంత.

³¹ అంటితే రోత మిడెతగ మన్వల్, తన్వ సామన్ తర్లె ఇంజెర్ గిర్ బూడ్ రెయ్య. అహ్నె వావై మన్వల్, బతతునె తర్లె రోన్ వాయ్య. బారితంగ్ చీజ్కాన్ బారెతె గిర్ రంది కియ్యట్. ³² లోతున వెయ్యె బహన్ మార్తయె † హేతు కీప్టు! ³³ తన్వ దన్-దన్లుతున్ అని తన్వ జీవతున్ బచి కీక ఇన్వన్ బస్కెట్ మన్వల్ జీవ పుటొ. బతి నా సాటి తన్వ జీవతున్ సుటి కియ్యన్, బస్కెట్ మన్వల్ జీవ పుటంత.

³⁴ మీకున్ వెహ్యల్ బతల్ ఇత్తెకె, అంటితె రాతున్ ఇవిర్ కటుడ్ పారొ మందంతెర్. వూర్గటల్ వొరొన్ సుటి కీసి, ఉండె వొరొన్ వోయ్యల్ జర్గంత. ³⁵ రండె వెయ్యెక్ జత్త నోర్సెర్ మందంతంగ్. ఉందితున్ సుటి కీసి, ఉండె ఉందితున్ వోయ్యల్ జర్గంత. ³⁶⁻³⁷ †† ఇవిర్ ఉందియ్ పొలమ్మగ మందంతెర్. వూర్గటల్ వొరొన్ సుటి కీసి, ఉండె వొరొన్ వోయ్యల్ జర్గంత" ఇంజెర్ యేసు వెప్తొర్. తె సిస్యలిర్, "ఇవ్ సమ్మె బగ జర్గనుంగ్ పర్ణు?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. అస్సె యేసు, "బగతె

జన్వర్త చెత్త మందంతయె అగ రాయలిక్ మీరె మాంతంగ్" † ఇంజెర్ జవచ్ సీతొర్.

పట్ పియ్యి కోర్వల్ రాండె వెయ్యెన నమున

18 వీటున్ వాయ్యక్నె బస్కెట్ పార్తన కీసెర్ మందన ఇంజెర్ వెహ్లా, యేసు సిస్యలిర్కున్ ఇద్ నమున వెప్తొర్. ² అద్ బతల్ ఇత్తెకె: "ఉంది చహర్తె తన్వ కియ్యల్ వొరొర్ అదికారి మత్తొర్. బగవంతల్ ఇత్తెకె వోన్ వెరె సెలె. అని పర్ణతున్ మాని కియ్యెకె సొందుర్. ³ అదె చహర్తె ఉంది రాండె వెయ్యె మత్త. అద్ రాండె వెయ్యె, వోర్ అదికారిగ గడి గడి వాసెర్, 'సాబ్! నాకున్ అని నా పగ-దారన గొస్తితున్ తన్వ కీమ్' ఇంజెర్ కోర్సెర్ మందు. ⁴⁻⁵ కహి రోజ్కే వేరి, వోర్ తాన గొస్తితున్ వొప్పకి. బతి ఆక్రిత్, 'నాకున్ బగవంతల్ ఇత్తెకె వెరె సెలె. అని పర్ణ ఇత్తెకె మాన్ సెలె. తెర్ బతి, ఇద్ రాండె వెయ్యె నహ్న వాసి, జుల్క కీసెర్ మంత. అదెన్ సాటి, ఇద్ వెయ్యె నహ్న గడి గడి వాయ్యక్నె, తన్వ కీక' ఇంజెర్ వోర్ తన్వ మన్వ ఇత్తొర్" ఇంజెర్ పర్ణ వెప్తొర్. ⁶ అహన్ వెహ్లా పెజె పర్ణు, "బగడ్-నియత్తె తాక్వల్ వోర్ తన్వ కియ్యల్ అదికారి ఇత్తంగ్ గొస్తింగ్ కేంజిట్. ⁷ తె బగవంతల్ తన నేమి కీతుర్ నర్క-పియల్ తనకున్ పార్తన కీసెర్ మత్తెకె, వూర్కున్ తప్పక నాయమ్ జర్గసారియ్? వోర్ కోరుమ్ కీసెరియ్? ⁸ వూర్ సాటి బగవంతల్ యెంటనె నాయమ్ జర్గసంతొర్ ఇంజెర్ మీకున్ వెహ్సెర్ మంతొన్. బతి స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్ బగవంతనల్ మల్సి వానెకె, వోన్ బరోస ఇర్తుర్ బోరో దర్తురిత్ పారొ దిసెరియ్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్.

కమి-పాన్ కీసి బగవంతన పార్తన కియ్యల్

⁹ అని తమె నియత్తుర్ ఇంజెర్ తన్వ బరోస ఇర్సెర్, దుస్సెర్కున్ చుడుర్-పాన్ సూడ్వలిర్ బారెతె యేసు ఇద్ నమున వెప్తొర్. ¹⁰ అద్ బతల్ ఇత్తెకె, "పార్తన కియన్ సాటి ఇవిర్ మాయ్యలిర్ మందిర్తగ సాత్తెర్. వూర్ ఇవిర్గటల్ వొరొర్ పరిసయ్యల్నె వర్ణతొర్ అని ఉండె వొరొర్ టెక్కు వసులి కియ్యల్. ¹¹ వోర్ పరిసయ్యల్నె బాజ్సెర్ సమ్మిర్గటల్ అలగ్ నిల్సి, 'బగవంత! పసి కియ్యలిర్ దాత్, బగడ్-నియత్తె తాక్వలిర్ దాత్, పీర్ కియ్యలిర్ దాత్ అని వేర్ టెక్కు వసులి కియ్యన్ దాత్ నాకున్ ఇర్సె కాడ్కి, నీకున్ దనెవాద్ వెహ్సెర్ మంతొన్. ¹² నన వారమున్ రండె జోకంగ్ ఉపన్ పియంతొన్. నాకున్ వాయ్యల్ సమ్మె లాబమ్మల్ నూటల్ దహ ఈసంగ్ సీసెర్ మంతొన్' ఇంజెర్ పార్తన కీతొర్. ¹³ బతి వోర్ టెక్కు వసులి కియ్యల్ వోన్లటల్ లంగ్ నిల్సి, హాబడెకె సూడ్లె దర్వమ్ ఆయ్య సొంజె, తన్వ సాతితున్ పాసెర్, 'బగవంత! నన పాపినె ఆందున్. నా పారొ దయ తొహ' ఇంజెర్ పార్తన కీతొర్. ¹⁴ బగవంతనె నదుడె పరిసయ్యల్నె బాజ్సెర్ తెర్, వేర్ టెక్కు వసులి కియ్యల్ నియత్తుర్ ఆసి, రోన్ సాత్తొర్ ఇంజె మీకున్ వెహంతొన్. బారెతెకె తన్వ తన డగుర్-పాన్ కియ్యన్ బగవంతల్ చుడుర్-పాన్ సీంతొర్. అని బోర్తె చుడుర్-పాన్ కీంతొరో, వోన్ డగుర్-పాన్ సీంతొర్" ఇంజెర్ వెప్తొర్.

యేసు చుడుర్ మరి-మియడున్ ఆసిర్వాద్ సియ్యల్
(మత్తయి 19:13-15; మార్క 10:13-16)

¹⁵ ఉంది దియ కహితుర్ లోకుర్, 'యేసు కెయ్యె ఇర్సి ఆసిర్వాద్ సియన్' ఇంజెర్ తమ్మ్యర్ మరి-మియడున్ పియ్యి వాతెర్. అద్ సూడ్సి వోసుర్ సిస్యలిర్ వూర్కున్ రాంగ్ సీతెర్. ¹⁶ బతి యేసు వూర్కున్ తన్వ కేయ్యసి, "వూర్ మరి-మియడున్ నహ్న వాయ్ సీమ్మె, వూర్కున్ ఆపుసియ్యట్. వూర్ దాత్తురయె బగవంతనె రాజ్ ఆందె. ¹⁷ ఇద్ సతెమ్ ఆందె. బూర్తె మరి-మియడున్ దాత్ తమ్మ్యంగ్ దిల్సనగ బగవంతల్ రాజ్ తాకున్లె వొపురో, వూర్ బస్కెన్ అద్ రాజ్జగ నేంగ పరుర్" ఇంజెర్ వెప్తొర్.

† 17:14 సొంజె కటొడలిర్కున్ తొహట్: లూక 5:14; కటొడలిర్ 14:2-32
† లోతున వెయ్యె బహన్ మార్తయె: ఇత్తెకె అద్ సుటి కీసి వాతంగ్ చీజ్కాన్ బారెతె రంది కీసెర్, పెజె సూడ్లె కాడ్కి, మూర్. †† తొలెతంగ్ కహింతంగ్ గ్రీకు గ్రంత్సెనగ ఇద్ గొస్తి సెలె.

‡ ఇదెన అర్దుమ్ ఇహిన్ మంద వచొ: బగతె కెరెబలిర్ మందంతెరో, అగ బగవంతనె తన్వత్ నీక్కు వాంత.

దనెవంతలిర్ బగవంతన రాజ్యగ నేంగ్యల్ వెలె కస్టమ్
(మత్తయి 19:16-30; మార్క్ 10:17-31)

18 యూదుల్కొనోర్ అదికారి వొరో యేసున్, "చొకొట్నోర్ గురుజి! నాకున్ బస్కెట్ మన్వల్ జీవ పుటన ఇత్తెకె, నన బతల్ కియన?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 19 తె యేసు, "నాకున్ బారి, 'చొకొట్నోర్ గురుజి' ఇంతి? బగవంతన తవుసీసి, దుస్తూర్ బోరె చొకొట్నోర్ ఆయెర్. 20 అని, 'పీర్ కియ్య, బోసయ్ జీవ యేత్వ, బతయ్ కల్య, లబడ గవ వెహ్య, అవల్-బాబోన్ మాన్ సియన' ఇన్వలిక్ బగవంతనంగ్ ఆగెంగ్ టావయ్ కి?" ఇంజెర్ యేసు వోన్ పూసి కీతొర్. 21 అస్కె వోర్ దనెవంతల్, "నావ చుడ్డు-గాదల్ ఇవ్ సమ్మె ఆగెన్ పియ్యి తాక్సెరెన్ మంతోన్" ఇంజెర్ వెహ్యోర్. 22 అద్ కేచి యేసు, "నిమె ఉండె ఉంది కామ్ కీమ్. అద్ బతల్ ఇత్తెకె, నిహ్లా మన్వల్ జాయ్త్ సమ్మె వొమ్మి, అవ్ కొతంగ్ గరిబున్ తూసి సీమ్. అస్కె నీ సాటి స్వర్గనగ దన్ మందంత. అద్ ఆత పెజె, నావ చర్న పియ్యి తాక్" ఇంజెర్ వెహ్యోర్. 23 బతి వోర్ డగుర్ దనెవంతల్ ఆత కాడ్డి, అద్ గొస్తి కేంజు బరోబర్ నారజ్ ఆసి, అగటల్ సాత్తోర్. 24 వోన్ బాజ్ సూడ్డి యేసు, "దస్తున్ పొరొ బరోస ఇర్వలిర్ బగవంతన రాజ్యగ నేంగ్యల్ వెలె కస్టమ్. 25 ఉంది హూటడ్, క్కొట్నోర్ సుయ్ గదితల్ కడ్డి సొందన ఇత్తెకె వెలె కస్టమ్. అహ్నె వొరోర్ దనెవంతల్ బగవంతన రాజ్యగ నేంగన ఇత్తెకె, ఉండె ఇమర్ వెలె కస్టమ్" ఇంజెర్ వెహ్యోర్. 26 తె అద్ కేంజూర్ మూర్, "అహన్ బెసాతె, బోర్ బచె మాసి, నేంగ పరనుర్?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 27 అస్కె యేసు, "నరిమన్కన కెయ్తె ఈతల్ కామ్ ఆయ పరో బతి, సిరివ్ బగవంతలె ఈతల్ కామ్ కియ పరంతోర్" ఇంజెర్ వెహ్యోర్. 28 తె పేతురు, "ఇచుల! మహ్లా మన్వల్ సమ్మె సుటి కీసి, నీవ చర్న పియ్యి తాక్సెర్ మంతోమ్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 29-30 అస్కె యేసు, "ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. బగవంతన రాజున్ సాటి, తన్వ రోతున్, బాయ్కున్, తాదల్-తమున్, అవల్-బాబోన్ అని మరి-మియడున్ సుటి కీసి తాక్వల్ హర్ వొరోర్, ఇద్ దర్తురితగ వెలె పాల్కె ఆసిర్వాద్దు వెలె పండి యెచ్చెరెన్ మందంతోర్. అని బవిసత్నె వోన్ బస్కెట్ మన్వల్ జీవ గిర్ పుటంత" ఇంజెర్ వెహ్యోర్.

యేసు తన్వ మరస్తున్ బారెతె వెహ్యల్
(మత్తయి 20:17-19; మార్క్ 10:32-34)

31 యేసు తన్వర్ బార జన్కె సిస్యలిర్కున్ బర్గ కేయ్య, "ఇచుల కేంజెట్! మరట్ పొరొ వర్చి యెరుసలెమ్ సొంజెర్ మంతట్. అగ స్వర్గనోర్ మాయ్నె బారెతె తొలె పర్వకలిర్ లిపా కీతంగ్ సమ్మె వచన్కె బర్పుర్ జర్గంతంగ్. 32 బహన్ ఇత్తెకె, వోన్ యూదుల్కె ఆయర్ మూర్ కెయ్తె హ్లా కీతెర్. మూర్ వోన్ చేడి కీసి, వోన్ హిజత్ వోతెర్. వోన్ పొరొ ఉస్కంతెర్. 33 వోన్ చాటల్కెనె సాంతెర్. ఆక్రిత్ వోన్ జకంతెర్. బతి మూంద్ రోజ్కెనె నేండంతోన్" ఇంజెర్ వెహ్యోర్. 34 బతి మూర్ సిస్యలిర్కున్ వోర్ వెహ్య జర గిర్ అర్తమ్ ఆయ్యకి. అద్ గొస్తితున్ మక్తితె ఇర్ద కాడ్డి, మూర్కున్ అద్ సమ్మె మాయ్యకి.

గుడ్డిన్ యేసు చొకొట్ కియ్యల్
(మత్తయి 20:29-34; మార్క్ 10:46-52)

35 యేసు యెరికొ నగుడున్ కరుమ్ యెమ్మెకె, అగ సర్దున్ బర్గ వొరోర్ గుడ్డి బిచెమ్ తల్కెసెర్ ఉచ్చి మత్తోర్. 36 మాంది వీడ్డి సొన్వల్ చవుడ్ కేచి, "బతల్ జర్గెసెర్ మంత?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 37 తె మూర్, "నజరేత్ చహార్తోర్ యేసు సరియ్ సొంజెర్ మంతోర్" ఇంజెర్ వెహ్యోర్. 38 అస్కె వోర్ గుడ్డి, "యేసు, దావిద్దు కాన్దాన్తొని! నా పొరొ దయ తోహా!" ఇంజెర్ జోర్తె కిలితొర్. 39 తె వోన్ మునెతల్ వీడ్యలిర్, "దవ్ మన్!" ఇంజెర్ రాంగి సీతెర్. బతి వోర్ ఉండె ఇమర్ జోర్తె, "దావిద్దు కాన్దాన్తొని! నా పొరొ దయ తోహా!" ఇంజెర్ కిలితొర్. 40 తె

† ఉంది హూటడ్: గ్రీకు బాసతె హూటడ్ అని నోడె ఇన్వల్ గొస్తి కేంజె లగ్-బగ్ ఉంది తీర్ మందంతంగ్.

యేసు ఆగ్ని, "వోన్ సహ్లా పియ్యి వరట్" ఇంజెర్ ఆగి సీతొర్. 41 తె వోర్ గుడ్డిన్ మూర్ తత్తె పెజె, "నన నీ సాటి బతల్ కియన ఇంతి?" ఇంజెర్ యేసు వోన్ పూసి కీతొర్. అస్కె వోర్, "పర్బు! నాకున్ నదుర్ పహ్లా" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 42 తె యేసు, "నీ కడ్డినె సూడ! నీవ బరోసయ్ నీకున్ చొకొట్ కీత్" ఇంజెర్ వెహ్యోర్. 43 అస్కె యెంటనె వోసంగ్ కడ్డి చొకొట్ ఆతంగ్. తె వోర్ బగవంతన దనెవాద్ వెహ్యోర్, యేసున్ పెజెయ్ సాత్తోర్. పర్బు సమ్మిర్ అద్ సూడ్డి, బగవంతన డగుర్-పాన్ సీతెర్.

జకయన రోన్ యేసు ముకమ్ కియ్యల్

19 యేసు యెరికొ నగుడె నేంగ్ని, వీడ్డిర్ మత్తోర్. 2 ఇచుల కేంజెట్! అద్ నగుడె జకయ ఇన్వల్ వొరోర్ మాయ్యల్ మత్తోర్. వోర్ టెక్కు వసులి కియ్యలిరోర్ అదికారి ఆందుర్ అని వోన్ వెలె జాయ్త్ మత్త. 3 అద్ గట్టె, 'యేసు బోర్ ఆందుర్ బెహా?' ఇంజెర్ సూడ్డి కోసిద్ కీతొర్. బతి వోర్ వెలె టుగ్రి మత్త కాడ్డి, మాందిత్ రొపా మన్వల్ యేసున్ సూడ పర్కె. 4 తె అద్ బాజునె వాంతోర్ ఇంజెర్ కరి కీసి, మునె విచ్చెర్ సాత్తోర్. అని తోయ మర తెర్గెసి, సూడ్డిర్ మత్తోర్. 5 తె యేసు అద్ జాగతగ యెవ్ పెజె, పొరొ సూడ్డిర్. అని వోన్ సంగ, "జకయ వెయ్యె బూడ్ రెయ్! నేండ నీవ రోన్ నన ముకమ్ కియ లాగర్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 6 అస్కె, యెంటనె జకయల్ మరతల్ రెయ్య, బెయ్ ఆనంద్మె యేసున్ తన్వ రోన్ వోతొర్. 7 తె పర్బు సమ్మిర్ సూడ్డి, "పాపెస్తన † రోన్ బారి సొంజెర్ మంతోర్ బెహా!" ఇంజెర్ యేసున్ బారెతె గొల్తెర్. 8 బతి రోన్ వాత పెజె, జకయల్ నిల్చి, "ఇచుల పర్బు! నావ ఆస్తితల్ అర్దొ ఈస గరిబున్ సీంతొన్. నన బోనె పసి కీసి బతతునె యెచ్చి మంద్యతె, వోన్ నాలుంగ్ ఈసంగ్ అదిక్ మల్చి సీంతొన్" ఇంజెర్ యేసున్ వెహ్యోర్. 9 తె యేసు, "నేండ నిమె అని నీవ రోతుర్ పాప్పుల్ బచె మాతిట్. బారితెకె, నిమె గిర్ అబ్రాహమున్ మోడి బగవంతన పొరొ బరోస కీతి. 10 బగవంతన సర్దల్ బూలె మాసి మన్వలిర్కున్ బచి కియ్తెనె స్వర్గనోర్ మాయ్యల్ వాతొర్" ఇంజెర్ వెహ్యోర్.

దహ సోనెతంగ్ బిలన నమున
(మత్తయి 25:14-30)

11 పర్బు సమ్మిర్ ఇవ్ గొస్టింగ్ కేంచెర్ మత్తెర్. యేసు యెరుసలెమున్ కరుమ్ వాత కాడ్డి, పర్బు సమ్మిర్ బగవంతన రాజ్ వాయ్యల్ వెలె కరుమ్ మంత ‡ ఇంజెర్ సొంచ్ కీసెర్ మత్తెర్. 12-13 అదెన్ సాటి, యేసు మూర్కున్ ఇద్ నమున వెహ్యోర్: "రాజలిర్ కాన్దాన్తొర్ వొరోర్ మాయ్యల్ మహా రాజన కెయ్తె తన రాజల్ ఆసి, తన్వ దేస్సి మల్చి వాయ్తె, లంగ్ దేన్ సాన్లె తయర్ ఆసెర్ మత్తోర్. అస్కె తన్వర్ దహ జన్కె సేవ్కలిర్కున్ కేయ్య, మాయ్నె ఉంది హజర్ (1,000) కొతంగ్ † సీసి, 'నన మల్చి వానల్ వేరి, బేపరి కీప్' ఇంజెర్ వెహ్యోర్ సాత్తోర్. 14 బతి వోనుర్ పర్బు వోన్ మెచ్చెకె సొందిర్. అదెన్ సాటి, 'వేర్ మా పొరొ రాజ్ తాకుస్యల్ మాకున్ ఇస్తమ్ సెలె' ఇంజెర్ మహా రాజనగ వోన్ పెజెయ్ కబుర్ సారి కీతెర్. 15 తెర్ బతి, వోర్ రాజల్ ఆసి మల్చి వాతొర్. అస్కె, తన సీత దనమ్మె బోర్ బతల్ కమయ్ కీతెరో, కరి కియన ఇంజెర్ మూర్ సేవ్కలిర్కున్ కేయుస్తొర్. 16 తె మొదొడొర్ వాసి, 'మూల్క! నిమె సీతి అవ్ కొతనె మెహ్నత్ కీసి, అవెన్ బరోబర్ దహ పాల్కె అదిక్ కొతంగ్ కమయ్ కీతొన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 17 అస్కె రాజల్, 'అబ! నిమె చొకొట్నోర్ సేవ్కని ఆంది. నిమె ఇచుసితగ గిర్ బరోసతె మత్త కాడ్డి, దహ నగుకున్ పొరొ అదికారిని ఆసి మన్' ఇంజెర్ సేవ్కన్ వెహ్యోర్. 18 దహ జన్కెనల్ ఉండె వొరోర్ వాసి, 'మూల్క! నిమె

† 19:7 పాపెస్తన: 15:1 ‡ బగవంతన రాజ్ వాయ్యల్ వెలె కరుమ్ మంత: యూదుల్కెనె జాతితుర్ సమ్మిర్ తన్వకున్ రోమ సర్కార్దల్ సుటి కియసి, తన్వ పొరొ రాజ్ తాకుస్యన్ సాటి సూడ్డిర్ మత్తెర్. వోర్ యేసుయె బగవంతల్ రోహ్యల్ రాజల్ ఆందుర్ ఇంజె మత్త కాడ్డి, వోర్ యెరుసలెమ్ వాతొర్ అస్కె, ఇహిన్ సొంచ్ కీతెర్. † ఉంది హజర్ (1,000) కొతంగ్: గ్రీకు బాసతగ ఉంది మీన ఇత్తెకె మూంద్ మహీసన బూతిత విలువ ఆంద్.

సీత అవ్ కొతనె సియుంగ్ పాల్క్ అదిక్ కొతంగ్ కమయ్ కీతాన్' ఇంజెర్ వెప్టార్. ¹⁹ తె వోన్ సంగ, 'నిమె సియుంగ్ నగుకున్ పొరొ అదికారిని ఆసి మన్' ఇంజెర్ వెప్టార్. ²⁰ అస్సె ఉండె వొరొరే సేమ్మల్ వాసి, 'మాల్కా! ఇచుల నీవంగ్ కొతంగ్. ఇవెన్ నన దస్తితగ గూండి కీసి ఇర్టోన్. ²¹ బారితెకె, నిమె వెలె కటిన్టొని ఆంది. ఇర్టొకి అదెన్ తహ్వాని అని విజ వీత్తుకి అగ పంట కొయ్యని ఆంది. అదెన్ సాటిని నిమె ఇత్తెకె నాకున్ బెయ్ వెరె' ఇంజెర్ వెప్టార్. ²² అస్సె వోర్ రాజల్, 'గప్టాల్ అని కరిబల్ సేమ్మ! నీ తొడ్డల్ వాత గొస్తితున్ పియ్యనె నీకున్ తస్వ కీంతొన్. నన కటిన్టొన ఆందున్. ఇర్టొకి అదెన్ తహంతొన్. నన విజ వీత్తుకి అగ పంట కొయ్యన ఇన్వల్ నీకున్ టావయ్. ²³ తె కమ్మెకమ్ నిమె నావంగ్ కొతంగ్ వోస్, సామ్మరనగ బారి ఇర్టొకి? అహన్ ఇర్టొడ్ ఇత్తెకె, నన వాత పెజె వడ్డిత్ అరిక్ నావంగ్ కొతంగ్ తెర్ వాందుంగ్' ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ²⁴ అని కరుమ్ నిల్ని మన్వలిర్ సేమ్మలిర్ సంగ, 'వేన్టల్ ఇవ్ కొతంగ్ యేచ్చి, దహ పాల్క్ అదిక్ కొతంగ్ కమయ్ కీతొన కెయ్యె సీప్ట్' ఇంజెర్ వెప్టార్. ²⁵ '[తె వూర్ సేమ్మలిర్, 'బతి మాల్కా! వోన్ దహ పాల్క్ అదిక్ కొతంగ్ మంతంగ్ కి!' ఇంజెర్ ఇత్తోర్.] ²⁶ అదెన్ సాటి రాజల్, 'బోన్తె వెలె మందంతయె, ఉండె ఇచుర్ వెలె బగవంతల్ వోన్ సీంతొర్. అస్సె వోన్ బర్పర్ మందంత. బతి ఇచుసి మన్వనగటల్ మత్త అదెన్ గిర్ తెండ్చి పాటంతొర్' ఇంజెర్ వెప్టార్. ²⁷ అని, 'నన రాజ్ తాకున్వల్ ఇస్టమ్ సెలె వూర్కున్ తచి, నా మునె జకట్' ఇంజి ఇత్తోర్' ఇంజెర్ యేసు వెప్టార్.

యేసు యెరుసలెమ్ నేంగై తయరి కియ్యల్
(మత్తయి 21:1-11; మార్క్ 11:1-11; యోహాన్ 12:12-19)

²⁸ యేసు ఇద్ నమున వెప్పి, యెరుసలెమ్మగ వర్ని సాన్జె పెసిత్తోర్. ²⁹⁻³⁰ బలివ మరక్కు గుటత్ పొరొడంగ్ నమ్మా, బెత్తగ్ అని బెతనియతున్ కరుమ్ యెవైర్. అస్సె యేసు తస్వర్ సిస్యలిర్ గటల్ ఇవిర్కున్ మునె సారి కీసెర్, "ఇచుల! అద్ దిస్వల్ నాటి నేంగైకెన్, అగ ఉంది చుడుసి గాది దొప్పి మన్వల్ మీకున్ దిసంత. తాన్ పొరొ ఇకె వేరి, బోరె ఉద్దుకి. తాన్ సుటి కీసి తరట్" ఇంజెర్ వెప్టార్. ³¹ "అద్ గాదితున్ సుటి కీసెకె, 'బారి సుటి కీసెర్ మంతిట్?' ఇంజెర్ బోరె పూసి కీసుర్, 'ఇద్ పర్పున్ జారత్ మంత' ఇంజి వెహట్" ఇంజెర్ వెప్టార్. ³² వోర్ సారి కియ్యలిర్ సాంజి సూడ్కె, యేసు వెప్టా తీర్ అద్ దొప్పి దిస్త. ³³ అద్ చుడుర్ గాదితున్ సుటి కీసెకె, తానుర్ మాల్కలిర్, "మిరట్ బారి గాదితున్ సుటి కీంతిట్?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ³⁴ తె వూర్, "ఇద్ పర్పున్ జారత్ మంత" ఇంజెర్ జవబ్ సీతెర్. ³⁵ అస్సె అద్ చుడుర్ గాదితున్ యేసునగ పియ్యి వాతెర్. అని తాన్ పొరొ తమ్మంగ్ సాల్వంగ్ తార్ని, యేసున్ ఉప్పున్. ³⁶ యేసు అహన్ సరియే సాంజెర్ మనెకె, పర్త తమ్మంగ్ సాల్వంగ్ అద్ సరియే తార్తోర్. ³⁷ అహన్ యేసు బలివ మరక్కు గుటత్ పొరొడల్ బూడ్ రెయ్యెర్. వోన్ పెజెయ్ వాయ్యలిర్ సమ్మిర్ గిరె తమె సూడ్డంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మున్ బారెతె ఆనంద్చి జోర్డె బగవంతన్,

³⁸ "పర్పున్ అదికార్డె † వాయ్యల్ రాజెనె బగవంతల్ ఆసిర్వాద్ సియిర్! ‡

పొరొ స్వర్గ్ నగ సాంతి వాయి! అని బగవంతన్ డగుర్-పాన్ వాయి!" ఇంజెర్ పార్షన-వింతి కీతెర్.

³⁹ అస్సె అద్ మాందితగ మన్వలిర్ కహితుర్ పరిసయల్, "గురుజి! నీవుర్ సిస్యలిర్ కున్ దబ్ మంట ఇంజి రాంగి సీమ్" ఇంజెర్ వెప్టార్. ⁴⁰ తె యేసు, "నన వెహ్యల్ బతల్ ఇత్తెకె: మోక వీర్ దబ్ మందనిర్, తమ్మ తమ బండంగ్ గిర్ కిలివల్ సురు కీంతంగ్" ఇంజెర్ వెప్టార్.

⁴¹⁻⁴² యేసు యెరుసలెమ్ నగుడున్ కరుమ్ యెవ్ పెజె ఆడ్గెర్, "యెరుసలెమ్మర్ లోకుర్చిట్! సాంతిత సర్దున్ కరి కియ్యడ్ ఇత్తెకె, మీకున్ చొకోట్ మందు. బతి ఇకె అదెన్ మిరట్ కరి కియ పర్విట్.

† తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంత్సనగ ఇద్ వచన్ సెలె. †† అదికార్డె: సెలెతె పొరొడె ఇంజెర్ మందంత. ‡ 19:38 కీరత్స్వన్ 118:26; కీరత్స్వన్ 148:1

⁴³ మీవుర్ పగ-దార్క్ మీ నగుడున్ సిర్కుల్ గేర్ పాసి, మీకున్ ఆగుటి కియ్యలిక్ దివొన్కు వాంతంగ్. ⁴⁴ ఇవ్ గోడన్ నడ్డుమ్ మన్వలిర్ మీకున్ అని మీవుర్ మరి-మియడున్ చెచ్చి కీంతెర్. బండత్ పొరొ బండ మన్వక్ న మీ నగుడున్ ఉల్లి కీనల్ వూర్ సుటి కియిర్. బారితెకె, బగవంతల్ మీకున్ బచి కియ్యె వాత దివొసున్ మిరట్ కరి కియ్యకి" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

యెరుసలెమ్మ మందిర్తగ యేసు సాన్వల్
(మత్తయి 21:12-17; మార్క్ 11:15-19; యోహాన్ 2:13-22)

⁴⁵⁻⁴⁶ అని యెరుసలెమ్మ మందిర్తగ సాంజి, అగ బేపరి కియ్యలిర్ సంగ, "ఇద్ మందిర్ నావ రోన్ ఆంద్ అని పార్షన కియ్యల్ జాగ ఆంద్" ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంత్ నగ లిహి కీసి మంత. బతి తాన్ కలిర్ మక్వల్ బుయరిత్ దాత్ కీతిట్" † ఇంజెర్ వూర్ సమ్మిర్ కున్ బహ్రి పూడ్వల్ సురు కీతెర్.

⁴⁷ అద్ ఆత పెజె, వోర్ హర్ దివొన్ మందిర్తగ సాంజి, పర్తతున్ బోద వెప్పార్ మందుర్. బతి డగుక్ కటాడలిర్, సాస్తిరిర్ అని డగుక్ వోన్ బహన్ జకన ఇన్వల్ పిలన్ వాట్వల్ మొదొల్ కీతెర్. ⁴⁸ బతి పర్త సమ్మిర్ యేసు వెహ్యలిక్ గొస్టింగ్ దిహాన్జె కేంజ్యల్ కీసెకె, యేసున్ మక్కితె బహన్ జకనయె వూర్కున్ సోంచ్ వాయ్యకి.

పెదొల్క్ సవల్క్ పూసి కియ్యల్
(మత్తయి 21:23-27; మార్క్ 11:27-33)

20 ఉంది దియ మందిర్ ఆవ్రతగ యేసు పర్తతున్ బోద వెప్పార్, చొకోట్టు కబుర్ పచర్ కీసెర్ మత్తోర్. అస్సె వోన్ డగుక్ కటాడలిర్, సాస్తిరిర్ అని పెదొల్క్ వాతెర్. ² అని, "నిమె బద్ అదికార్డె ఇవ్ కామ్మ కీసెర్ మంతి? ఇద్ అదికార్ నీకున్ బోర్ సీత్తోర్? మాకున్ వెహ" ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్. ³ తె వోర్, "నన మీకున్ ఉంది సవల్ పూసి కియ సీప్ట్. ⁴ బాప్సిన్ మ సియ్యల్ అదికార్ యోహాన్సున్, బగవంతన్ వాత కి, సెలెకె మాయ్యన్ వాత? వెహట్" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ⁵ తె వూర్, "మరట్, 'బగవంతన్ లో' ఇంద్యట్ తె, 'యోహాన్ నగ బారి బరోస ఇర్టొకి?' ఇంజెర్ పూసి కీసుర్. ⁶ బతి మోక, 'మాయ్యన్ లో' ఇంద్యట్ తె, మాకున్ సమ్మిర్ బండనె పానిర్. బారితెకె, యోహాన్ పర్వక్వల్ ఇంజెర్ సమ్మిర్ వొప్టెర్" ఇంజెర్ తమ్మ తమ కుస కుస చర్చ కీతెర్. ⁷ అదెన్ సాటి వూర్, "అద్ మాకున్ టావ సెలె" ఇంజెర్ జవబ్ సీతెర్. ⁸ తె యేసు, "నన గిర్ బద్ అదికార్డె ఇవ్ కీసెర్ మంతొని, మీకున్ వెహన్" ఇంజెర్ జవబ్ సీతెర్.

వాయుట్టుర్ బటెయ్-దార్క్ నమున
(మత్తయి 21:33-46; మార్క్ 12:1-12)

⁹ అద్ ఆత పెజె యేసు, పర్తతున్ ఇద్ నమున వెహ్యల్ సురు కీతెర్: "వొరొ మాయ్యల్ ఆంగుర్కన వాడి తయర్ కియసి, దుస్రుర్ కున్ బటెయ్ సీతెర్. అని రోన్ సుటి కీసి, దుస్రా దేస్సుగ యాత్ర కీసెర్, వెలె జేల్ మత్తోర్. ¹⁰ ఆంగుర్కన పంట కొయ్యల్ కాలమ్ వాత పెజె, వోర్ మాయ్యల్ తస్వ ఈస తర ఇంజెర్ వొరొరే సేమ్మన్ బటెయ్-దార్క్ నగ రొప్టార్. బతి వూర్, వోర్ సేమ్మన్ పాసి, రికమ్ కెయ్యెనె సారి కీతెర్. ¹¹ తె వోర్ ఉండె వొరొరే సేమ్మన్ రొప్టార్. బతి వూర్ వోన్ గిర్ పాతెర్. వోన్ హిజత్ తెండ్చి, రికమ్ కెయ్యెనె సారి కీతెర్. ¹² అస్సె వోర్ మాయ్యల్ ఉండె వొరొరే సేమ్మన్ రొప్టార్. బతి వూర్ వోన్ నెతుర్ వానల్ పాసి, అద్ వాడితల్ బహ్రి వాడి సీతెర్. ¹³ తె అద్ వాడితొర్ మాల్కల్ తస్వ తన, 'బతల్ కీక? నన మియ్యెర్ లాడ్గొర్ మరినె సారి కీక. అస్సె వూర్ మోక వోన్ చొకోట్ మాని కీసిర్" ఇంజి మత్తోర్. ¹⁴ బతి బటెయ్ పియ్యుర్ వోర్ తమ్మ వాయ్యల్ సూడ్చి తమ్మ తమ, 'ఇచుల, వేర్ మాల్కనొర్ మరి ఆందుర్. వేన్ జిక్చి, వేన్ జాయ్యతున్ ఇస్కు పాకట్' ఇంజెర్ సోంచ్ కీతెర్. ¹⁵ తె వూర్ వోన్ ఆంగుర్కన వాడితల్

† 19:45-46 యెసయ 56:7

బహి డగ్గి కీసి, వోన జీవ యేత్తెర్. అద్ ఆత పెజె వోర్ ఆంగుర్క్సన వాడితొర్ మాల్కల్ వూర్ బటెయ్-దార్కున్ బతల్ కీంతొర్ ఇంతిట్? 16 తప్పక్ వోర్ మాల్కల్ వాసి, వూర్కున్ జకంతొర్ అని అద్ ఆంగుర్క్సన వాడితున్ దుస్సురకున్ బటెయ్ సీంతొర్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెప్తొర్. అద్ కేచి పర్జ, "అహన్ బస్కన్ జర్వ" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. 17 తె వూర్కున్ నీటమ్ సూడ్యెర్, "రోన్ దొహ్వలిర్ బతతునె కామి సియి ఇంజెర్ పాస్యత బండ, సష్టినల్ ముకె బండ ఆసి నిల్త్" † ఇన్వల్ దర్క-గ్రంత్తన ఇద్ వచన్త అర్వమ్ బతల్ ఇంతిట్? 18 అద్ బండత్ పొరో అర్వలిర్ సష్టిర్ టుక్తెంగ్ ఆంతెర్. ఉంది మోక అద్ బండ బోన్ పొరోన్ అర్వె కిర్, వోన్ దుబత్ దాత్ నుయ నుయ కీంత" ఇంజెర్ వెప్తొర్. 19 అద్ కేచి వూర్ డగుక్ కటొడలిర్, సాస్తిరిర్ తమ్మ బారెత్తెన్ ఇద్ నమున వెప్తొర్ ఇంజెర్ కరి కీతెర్. అని అదె గట్కతె వోన్ పియ్లె సూడ్యెర్ బతి పర్జతున్ వెరితెర్.

మహ రాజన్ టెక్కు దొహ్వల్ గొస్తి (మత్తయి 22:15-22; మార్క్ 12:13-17)

20 అద్ త్రిర్లె వోన్ పొరో వూర్ నదుర్ వాట్టి ఇర్లెర్. వోనంగ్ గొస్తింగ తప్ సాస్తి కీసి, వోన్ రోమతొర్ మహ రాజన్ హల్లి కియన ఇన్వల్ వూర్ పిలన్ మత్త. వోర్ మహ రాజన్ సిక్కు వాట్కల్ అదికార్ మత్త. తె వూర్ కటొడలిర్ అని సాస్తిరిర్ బెయ్ చొకొట్టుర్ దాత్ తొహ్వలిర్కున్ మక్తితె యేసునగ సారి కీతెర్. 21 తె వూర్ వోన్ వాసి, "గురుజి! నిమె వడ్కెవల్ అని బోద్ కియల్ సతెమ్ ఆంద్. బోన్యే బేద్-బావ్ సూడ్యని ఆయ్యి. బగవంతన సతె మారగ్ బాత అహన్ వెహ్వని ఆంద్ ఇంజెర్ మాకున్ టావయె. 22 బతి ఇంకె, మమెట్ సష్టిర్ సీజర్ మహ రాజన రోమ్ సర్కారతున్ టెక్కు దొహ్వల్ నాయమ్ ఆంద్ కి ఆయె?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 23-24 తె తన వడ్కెవడగ తప్ కోడి కియె సూడ్యెర్ మంతెర్ ఇన్వల్ యేసు కరి కీసి, "నాకున్ ఉంది కూరత బిల తొహ్ట" ఇంజి పూసి కీతొర్. వూర్ అద్ బిల సీత పెజె, "తేన్ బోన పొరోల్ అని బోన్ మొకొటత మోర్ మంత?" ఇంజెర్ వూర్కున్ పూసి కీతొర్. తె వూర్, "సీజర్ మహ రాజన" ఇంజెర్ వెప్తొర్. 25 అస్కె యేసు, "సీజర్ మహ రాజనంగ్ మహ రాజన్ సీష్ట్, అని బగవంతనంగ్ బగవంతన్ సీష్ట్" ఇంజెర్ వెప్తొర్. 26 ఇహన్ వెప్తొ కాడ్కి, వూర్ అదికారిర్ పర్జతున్ మునె వోన్ తప్పగ కోడి కియ పర్కె. అదె ఆయ్యి, వోర్ వెప్తొ జవబ్ కేచి గుల్ ఆసి, ఉండె బతయ్ పూసి కియ పర్కె.

సాసి-నేండ్యల్ గొస్తి (మత్తయి 22:23-33; మార్క్ 12:18-27)

27 అద్ ఆత పెజె బోరె సాసి-నేండర్ ఇన్వలిర్ సదుకయుల్కె యేసునగ వాతెర్. 28 అని, "గురుజి! దర్క-గ్రంత్కగ మోసి, 'తాదల్ మరి-మియడ్ ఆయ్యకె సాతెకె, వోనొర్ తముర్ తంగెన్ తుంగ్గి, తన్వొర్ తాదన్ సాటి మరి-మియడ్ ఆయ లాగర్. వూర్ మరి-మియడ్ తాదన సంతాన్ లెకతె వాంతెర్" † ఇంజెర్ లిహి కీతొర్. 29 ఉంది నాటి యేడ్విర్ తాదల్-తముర్ మత్తెర్ ఇంట్. వూర్కట్ మడనొర్ వాలె మర్కింగ్ ఆతొర్ బతి, మరి-మియడ్ ఆయ్యకెనెన్ వోర్ మార్కొర్. 30 అహ్నె వోన్ పెజెటొర్ డగుర్ నట్ట, వోన్ పెజెయ్ చుడూర్ నట్ట గిర్ తాన్ తుంగ్గెర్. బతి మరి-మియడ్ ఆయ్యకెనెన్ మార్కెర్. 31 ఇహన్ వూర్ యేడ్విర్తె జన్కె తాన్ తుంగ్గి, మరి-మియడ్ ఆయ్యకెనెన్ మార్కెర్. 32 ఆక్రిత్ అద్ వెయ్యె గిర్ మార్కె ఇంట్. 33 మార్కుర్ వూర్ సష్టిర్ నేండ్య పెజె, అద్ వెయ్యె వూర్ యేడ్విర్గట్ బోన్ బాయ్యె ఆంత?" ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్.

34 యేసు వూర్కున్ జవబ్ సీసెర్, "ఇద్ దునియతగ పేడిన్ సియల్ అని కాండిన్ మర్కింగ్ కియల్ జగ్గంత. 35 బతి స్వర్గనగ సాన్వలిర్ అని సాసి-నేండ్యలిర్ లెకతె వాయ్యలిర్ బోరె గిర్ మర్కింగ్ ఆయుర్ అని మర్కింగ్ కియుర్. 36 సాసి-నేండ్యర్ వూర్, బగవంతనుర్ మరి-

మియడ్ ఆంతెర్. వీర్ ఉండె ఉంది జోక్ మరన్ ఆయుర్. బతి వూర్ స్వర్గనగ మన్వలిర్ దూతలిర్ దాత్ మందంతెర్. 37 సాతుర్ వూర్ నేండ్యడున్ బారెతె మోసిన కెయె, 'నన అబ్రాహమ్, ఇసక్ అని యాకొబ్ సేవ కియల్ పర్కె ఆయ్యల్ బగవంతన ఆందున్" † ఇంజెర్ పొత్తల్ పొదెలత గట్కతగ బగవంతల్ లిహి కియస్టెర్. 38 వూర్ సష్టిర్ బగవంతన నదుడె పిసి మత్త లెకతెన్ వాంతెర్. తె వోర్ సానలిరోర్ బగవంతల్ ఆయెర్ బతి, జీవతె మన్వలిరోర్ ఆందుర్" ఇంజెర్ యేసు వెప్తొర్. 39 అహన్ వెప్తొ పెజె, కహితుర్ సాస్తిరిర్, "గురుజి, చొకొట్ వెప్తొ" ఇంజెర్ యేసున్ ఇత్తెర్. 40 అద్ గట్కతె బోరె వోన్ సవల్కె పూసి కియె దర్కమ్ కియ్యకి.

కిరిస్తు దావిద్నొర్ మరి కి బతల్? (మత్తయి 22:41-46; మార్క్ 12:35-37)

41 అద్ ఆత పెజె యేసు వూర్ సంగ, "కిరిస్తున్ దావిద్నె కాన్దాన్వొర్ ఇంజెర్ బారి ఇంతెర్? 42-43 ఇద్ గొస్తితున్ దావిద్ రాజలె, 'నావొర్ పర్కె సంగ బగవంతల్, నీ సంగ లడెయ్యె కియ్యలిర్కున్ మెయ్యి దాబి కీనల్ వేరి, † † † నావ తిన బగ్గ † † † వాసి ఉద్ † † † ఇంజెర్ కీర్తన్కన పుస్తకనగ లిహి కీతొర్. 44 అని దావిద్ రాజలె వోన్, 'నావొర్ పర్కె' ఇంజెర్ కేయెర్. తె వోర్ కిరిస్తు, దావిద్నె కాన్దాన్వొర్ బహన్ ఆంతొర్?" ఇంజెర్ వూర్కున్ పూసి కీతొర్.

పర్జతున్ పసి కియ్యలిర్ పెదొల్కె (మత్తయి 23:1-36; మార్క్ 12:38-40; లూక 11:37-54)

45 పర్జ సష్టిర్ కేచెర్ మనెకె, తన్వొర్ సిస్యలిర్కున్ యేసు ఇహిన్ వెప్తొర్: 46 "సాస్తిరిర్ బారెతె దిహన్తె మంట! వూర్ పొరోడల్లె బూడ్ వేరి లక్ష్కొ కోట్కె కెర్కె, బాజర్కెనె తిరివల్ అని పర్జ తమకున్ మాని కీసి, దండొన్ దొస్వల్ కోరంతెర్. సునగోళ్ళగ అని జేప్పన్కనగ తమ్మ డగుర్-పాన్ తొహన్ సాటి, వూర్ సాస్తిరిర్ ముకె మాయ్యలిర్ ఉద్కెలిక్ జాగనగ ఉడ్లె పసంద్ కీంతెర్. 47 రాండె వెయ్యెకున్ పసి కీసి, అవెక్కు దన్-దన్తతున్ లూటి కీంతెర్. ఇదెన్ మకున్ సాటి పొరో పొరో బక్తి తొహ్పార్, మాందితున్ మునె వెలెజెల్ పార్తనంగ్ కీసిర్ మందంతెర్. ఇవ్ ఈతన్ హిందల్ వూర్కున్, బగవంతల్ ఉండె డగుర్ సిక్కు వాట్టి, నాయ్ తస్య కీంతొర్. బతి మిరట్ వూర్ దాత్ మన్కట్" ఇంజెర్ సిస్యలిర్కున్ యేసు వెప్తొర్.

ఘండితగ రాండె వెయ్యె వాడ్లంగ్ కొతంగ్ (మార్క్ 12:41-44)

21 అహన్ వెప్తొ పెజె యేసు, ఘండితగ దనెవంతలిర్ తమ్వొంగ్ కొతంగ్ వాట్కడున్ నెహ్నె సూడ్లొర్. 2 ఉంది గరిబ్ రాండె వెయ్యె గిర్ రండె తమతంగ్ కొతంగ్ వాట్కల్ సూడ్లొర్. 3-4 అస్కె యేసు, "ఇంకె వేరి వూర్ దనెవంతలిర్ తమ్మ వెలె దన్-దన్తన్ అచుసి బాగమ్ తచి వాడ్లెర్. బతి ఇద్ గరిబ్ రాండె వెయ్యెనగ సిరివ్ రండె కొతంగ్ మత్తంగ్. అవెన్ పొరోన్ తాన పిసగతి ఆదర్ ఆసి మత్త. తెర్ బతి, అవ్ రండె కొతంగ్ గిర్ వాడ్లె. అదెన్ సాటి బగవంతన నదుడె, ఇద్ వెయ్యె వాడ్లెన్ విలువ, మెయ్యుర్ సష్టిర్ వాట్కన్ తెర్ అదిక్ ఆంత. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ వెప్తొర్.

బవిసత్తె జర్గవలిక్ నినసిన్ బారెతె యేసు వెహ్వల్ (మత్తయి 24:1-14; మార్క్ 13:1-13)

5 అద్ ఆత పెజె, వోనుర్ సిస్యలిర్గట్లె కహితుర్, పెరజతి బండనె అని పర్జ అర్వన కీతంగ్ చీట్కెనె దొహ్నె మందిర్నె బారెతె, వడ్కెసెర్ మత్తెర్. 6 అస్కె యేసు, "మిరట్ సూడ్కలిక్ ఇవ్ సత్తె వస్సంగ్ అని

† 20:17 కీర్తన్కన 118:22 †† 20:28 రెండవ ఉపదేస్ 25:5-6

‡ 20:37 బహి పిసెవల్ 3:6 †† దాబి కీనల్ వేరి: గ్రీకు బాసతె కాల్కున్ బూడ్కు తుతుల్ ఇంజెర్ మందంత. †† † తిన బగ్గ: ఇత్తెకె డగుర్-పాన్ అని అదికార్ జాగ. ††† 20:42-43 కీర్తన్కన 110:1

బండంగ్ ఉందిత్ పొరో ఉంది నిల్చి మన్వక్నె, నాసెడమ్ ఆయ్యల్ దివొన్ వాంత" ఇంజెర్ వెప్తార్. ⁷ తె వూర్ సిస్యలిర్, "ఇవ్ సమ్మె బస్కె జర్గంతంగ్ మాకున్ వెహ? అని ఇవ్ సమ్మె జర్గన్ మునె మాకున్ బాతల్ నిసని దిసర్?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ⁸ తె యేసు, "మీకున్ బోరో పసి కియ్యక్నె సూడట్. బారితెకె నా పొరోడె వెలెటిర్ మిహూ వాసి, 'ననయ్ కిరిస్తున ఆందున్' అని 'ఆక్రిత గట్టు వాత' ఇంజెర్ పసి కియ్యె సూడంతెర్. బతి మిరట్ వూర్ పెజెయ్ సొన్మట్. ⁹ లడెయ్యె అని జర్గంగ్ ఆయ్యడున్ బారెతె, మీకున్ కేజ వాయరై, దడ్డి తిన్మట్. మొదోల్ ఇవ్ తప్పక్ జర్గ లాగర్. బతి సమ్మెత మూరె మాయ్యల్ ఆక్రిత గట్టు అస్కెనె వాయె" ఇంజెర్ వెప్తార్. ¹⁰ "ఉంది దేస్సుర్ దుస్రా దేస్సుర్ సంగ లడెయ్యె కీంతెర్. ఉంది రాజూర్ దుస్రా రాజూర్ సంగ లడెయ్యె కీంతెర్. ¹¹ వెలె జాగనగ బూకమ్మె అని కరుంగ్ వాంతంగ్. అహ్నె బేమరింగ్ గిర్ వాంతంగ్. హాబడగ బెయ్ వెరినల్ మన్వలిక్ నిసనింగ్ అని చమత్కార్క దిసనుంగ్. ¹² బతి ఇవ్ సమ్మె జర్గన్ మునెనె, కహితుర్ యూదుల్క మీకున్ జాల్మతె పియ్యె, దుక్స సింతెర్. నా పొరో బరోస ఇర్తతున్ హిందల్, మీకున్ సునగోళ్ళగ హల్లి కిసి, జేల్కెనగ వాటుసంతెర్. అహ్నె రాజలిర్ అని అదికారిర్ మునె గిర్ నిపుసంతెర్. ¹³ అద్ తరికతె, నా బారెతె చొకొట్టు కబుర్ వూర్కున్ వెప్తా, మీకున్ మోక పుటంత. ¹⁴ బతి వూర్ మునె బతల్ వడ్కన అని బహన్ వడ్కన ఇన్వడున్ బారెతె, మునెనె సొంచ్ కియ్యట్. ¹⁵ బారితెకె వడ్కలె గొస్సిన గియన్ మీకున్ ననయ్ సింతొన్. అవ్ కేచి, మీవుర్ పగ-దార్క మీకున్ ఉల్ల వడ్కూర్ అని ఉల్ల నిల పరుర్. ¹⁶ మీవుర్ అవల్-బాబో, తాదల్-తముర్, చుటల్-బంద్, సోప్లిర్ గిర్ మీకున్ పగ-దార్కనె కెయ్యె హల్లి కీంతెర్. మిహూటల్ కహితుర్ జీవ గిర్ వూర్ యేతంతెర్. ¹⁷ నావుర్ బక్లిర్ ఆత కాడ్డి, † వెలెటిర్ మీకున్ మెచుర్. ¹⁸ బతి సహా మిరట్ ఇర్త బరోసతల్ మీకున్ బతయ్ గిర్ అలది కియ పరో. ††¹⁹ మిరట్ నా పొరో బరోస ఇర్పి, వోర్పి తాకకిట్టె, బస్కెట్ మున్లె, మీ జీవతున్ బచి కీంతిట్" ఇంజెర్ యేసు వెప్తార్.

యెరుసలెమ్ నాసెడమ్ ఆంత ఇంజెర్ వెహ్యల్
(మత్తయి 24:15-21; మార్క్ 13:14-19)

²⁰ అద్ ఆత పెజె యేసు, "బస్కెతె యెరుసలెమ్ నగుడున్ సిర్కుట్ సిపాయిర్ గేర్ సాసి మన్వల్ సూడంతిటో, అస్కె తాన నాసెడమ్ కరుమ్ వాత ఇంజెర్ కరి కీప్టి. ²¹ అద్ వకత్తె యూదయ యేరియతగ మన్వలిర్ గుటనెకె పరర్ ఆయన. ఇద్ నగుడగ మన్వలిర్ బహ్రె సొందన. బహ్రె మన్వలిర్ సమ్మిర్ ఇద్ నగుడున్ రొపొ నేంగ్య. ²² బారితెకె బగవంతల్ సిక్స కియ్యలిక్ అవ్ దివొస్కె ఆందుంగ్. దర్మ-గ్రంతనగ లిహి కీతంగ్ వచన్కొ పూరె మానల్ ఇవ్ జర్గంతంగ్. ²³ అయ్యె! అవ్ దివొస్కెనె పీటి మన్వలిక్ వెయ్యెకున్ అని బాలెంత వెయ్యెకున్ వెలె కప్పమ్ ఆంత. బారితెకె, దేస్సుగ బెయ్ తక్లిబ్ వాంత. బగవంతల్ ఇద్ దేస్సుర్ పొరో తన్వ సొంగున్ తొహంతొర్. ²⁴ వూర్గటల్ కహితుర్కున్ పగ-దార్క లడెయ్ కిసి, తల్వర్కెనె జకంతెర్. అని వెలెటిర్కున్ దాసి-పాన్ కియ్యె, దుస్రా దేస్కెనె పియ్యె వోతెర్. బగవంతల్ యూదుల్క ఆయుర్ వూర్ దుస్రాకె జాతినుర్కున్ సీత వకత్ వేరి, యెరుసలెమున్ అని ఇజ్రయేల్ దేసున్ తమ్వ అదికార్తున్ బూడ్ ఇరంతెర్" ఇంజెర్ వెప్తార్.

స్యర్గనోర్ మాయ్యల్ మల్చి వాయ్యల్
(మత్తయి 24:29-31; మార్క్ 13:24-27)

²⁵ అని ఉండె గిర్ యేసు, "పోడ్, నెలెజ్ అని సుకుక్కుగ బస్కెన్ జర్మకి ఆతంగ్ గట్టుంగ్ జర్గంతంగ్. దర్మరిత్ పొరో సమ్మెత ఆవజ్ అని తానంగ్ హెల్వంగ్ బడె మాయ్యడున్ హిందల్ సమ్మె దేస్కెనె వెరిసి, దుక్సతె తక్పిక ఆంతెర్. ²⁶ అస్కె హాబడంగ్ సమ్మె సక్కింగ్ హాతె

† నావుర్ బక్లిర్ ఆత కాడ్డి: గ్రీకు బాసతగ, 'నా పొరోలెన్ హిందల్' ఇంజెర్ మందంత. †† బతి నీవ తలదంగ్ కెల్కెనల్ ఉంది గిర్ నాసెడమ్ ఆయె ఇంజెర్ గ్రీకు బాసతగ మంత.

మాయ్యడున్ హిందల్, దునియతగ మునె జర్గవలిక్ గట్టున వెరెతె లోకుర్ కేలి సెల్వక్ ఆంతెర్. ²⁷ అద్ వకత్తె స్యర్గనోర్ మాయ్యల్ సక్తితె అని మయ్యత వేడ్డితె టెపన్ పొరో ఉచ్చి వాయ్యల్ సమ్మిర్ సూడంతెర్. ²⁸ బస్కెతె ఇవ్ గట్టుంగ్ సురు ఆంతంగ్, అస్కె దర్మమనె నిల్చి మంట్. బారితెకె బగవంతల్ మీకున్ బచి కియ్యల్ వకత్ వాసెర్ మందంత" ఇంజెర్ వెప్తార్.

అంజారి మరతల్ కరివల్ గియన్
(మత్తయి 24:32-35; మార్క్ 13:28-31)

²⁹ అద్ వెప్తా పెజె, యేసు ఇద్ నమున వెప్తార్: "అంజారి మరతున్ అని దుస్రాకె మరకున్ దిహనై సూడట్. ³⁰ అద్ మరతంగ్ కాందంగ్ కొడ్పవల్ సూడ్చి, 'ఇంగె పిర్ గాలుమ్ వాయ్యల్ మంత' ఇంజెర్ మిరట్ కరి కీంతిట్. ³¹ అదె తీరై, ఇవ్ గట్టుంగ్ జర్గవల్ సూడ్చి, బగవంతన రాజ్ కరుమ్ వాసెర్ మంత ఇంజెర్ కరి కీప్టి. ³²⁻³³ ఇవ్ సమ్మె జర్గనల్ వేరి, ఇద్ ఇంకె మన్వల్ నరిమన్కున జనొబ మూరె మాసి సొనొ. ఇద్ హాబర్ అని దర్మరి సమ్మి మూరె మాసి దానుంగ్ బతి, నావంగ్ వచన్కె బస్కెట్ గిర్ నిల్చి మందనుంగ్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్.

³⁴⁻³⁵ "దిహనై మంట్! మీవ టేమున్ సిరిప్ కరబ్ కామ్మె కియన్ సాటి, కల్-పిదెడలిర్ ఆయన్ సాటి అని బహన్ పిస్కామె ఇంజెర్ రంది కిసెర్ మందన్ సాటెనె వాడకమ్ కీకీతె, మీవ దిల్ బహ్యె మాంత. అని బొమితగ పిస్యలిర్ మీ సమ్మిర్ పొరో డాప్టుతున్ దాత్ అచనక్ నన వాయ్యల్ దివొన్ మందంత. ³⁶ మునె జర్గవలిక్ ఇవ్ సమ్మె గండమ్మెనల్ మిరట్ తప్పసీసి, స్యర్గనోర్ మాయ్యన్ మునె నితన్ సాటి కామి సీనల్, దిహనై మంజె, పార్తన కిసెర్ మంట్" ఇంజెర్ యేసు వూర్కున్ వెప్తార్. ³⁷ అహన్ యేసు హర్ రోజ్ మందిర్తగ బోద వెప్నొదుర్. అని రాత్నె బలివ మరక్కు గుటతగ సొంజె, ఆరమ్ కిసెర్ మందుర్. ³⁸ పర్ల సమ్మిర్ వోర్ వెహ్యల్ బోద కేజన ఇంజెర్ బెయ్ సక్తెన మందిర్తగ వాందిర్.

యేసున్ జక్లె కుట్టె కియ్యల్
(మత్తయి 26:1-5,14-16; మార్క్ 14:1-2,10-11; యోహాన్ 11:45-53)

22 తాతొ పిండితంగ్ † సారింగ్ సుర్వల్ సడె కరుమ్ వాసెర్ మత్త. అద్ సడ్డున్, 'పస్కె' ఇంతెర్. ² అద్ గట్టుతె, డగుక్ కటొడలిర్ అని సాస్తిరిర్ పర్లతున్ వెరిసి, యేసున్ బహన్ జకుసన ఇంజెర్ మోక సూడ్చెర్ మత్తెర్. ³ బార జన్కె, సిస్యలిర్గటల్ వొరో ఇస్కరియోత్ నాట్సెర్ యూదన మన్వగ సయ్యన్ వాసి, ఉత్త. ⁴ అదెన్ సాటి, వోర్ డగుక్ కటొడలిర్ అని మందిర్తున్ కేవ్పలిరుర్ అదికారిర్ సొంజె, తన బద్ తరికతె యేసున్ పియ్యె సీయ పరంతొర్ ఇన్వల్ గొస్టితున్ వెప్తార్. ⁵ అద్ గొస్టి కేచి వూర్కున్ ఆనంద్ లాగ్. తె, 'నీకున్ కొతంగ్ సింతొమ్' ఇంజెర్ గొస్టి సీతెర్. ⁶ తె అద్ గొస్టితున్ వోర్ వొప్టార్. అని మాంది మనుర్ అస్కె, యేసున్ వూర కెయ్యె పియ్యె సియ్యె, మోక సూడ్చెర్ మత్తెర్.

పస్కె సడ్డె జేవున్త తయరి
(మత్తయి 26:17-25; మార్క్ 14:12-21; యోహాన్ 13:21-30)

⁷ తాతొ పిండితంగ్ సారింగ్ సుర్పి తిన్వల్ సడె వాత. అద్ సడ్డున్ నేటి సాల్మెటంగ్ గొరె పిలన్ బలిదాన్ †† సీసి, పస్కె జేవున్ కియన్ ఇన్వల్ రివజ్ తాక్సెర్ మత్త. ⁸ యేసు పేతుర్కున్ అని యోహాన్తున్ మునె యెరుసలెమ్ నగుడె సారి కిసెర్, "మిరట్ సొంజె పస్కె జేవున్తున్ తయర్ కియన్" ఇంజెర్ వెప్తార్. ⁹ తె వూర్, "మమెట్ బోనె రోన్ అద్ జేవున్ తయర్ కియన్ ఇంతి?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ¹⁰ తె యేసు, "మిరట్ నగుడె నేంగ్కెనె, వొరోర్ మాయ్యల్ బుడ్డితె యేర్ తొచ్చి, మీకున్ బేటి మాంతొర్. వోర్ మాయ్యన్ పెజెయ్ సొంజె, వోర్ నేంగ్వల్

† తాతొ పిండితంగ్: యూదుల్కె సాల్ పూరో పిండితున్ సాపుసి, సారింగ్ తుంగిదిర్. బతి పస్కె సడ్డుంగ్ దివొస్కెనగ మాత్తమ్ తాతొ పిండితె సారింగ్ తుంగిదిర్. †† 22:7 గొరె పిలన్ బలిదాన్: బహ్రె సెసివల్ 12:5

కెవితున్ తిప్పస్తారే. ⁵¹ తె యేసు, "ఇచొట్టె ఆయర్!" ఇంజెర్ వెప్పి, వోన్ కెవితున్ ఇట్టి, చొకొట్ కీతొర్. ⁵² అద్ గట్టతె యేసు తనకున్ పియ్యె వాతుర్ డగుక్ కటొడలిర్, మందిర్దున్ కేప్పలిరుర్ అదికారిర్ అని పెదొల్కున్ సంగ, "కలె-కంగ్రన్ పియ్యె వాతపినయ్ తల్వర్క అని డుడ్డుంగ్ పియ్యి బారి వాతిట్? ⁵³ నన హర్ దివొన్ మందిర్దుగ మీ సంగనె మందున్ బతి, నాకున్ పియ్యె కోసిద్ కియ్యకి. నా పొరొ అదికార్ తాకుస్తె, బగవంతల్ ఇద్ గట్టతున్ మీ కెయ్యె సీతొర్. అని సయ్యున్ కరబ్బు కామ్ జర్గున్లె వోన్ ఇంకె బగవంతల్ మోక సీతొర్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

యేసు టావ సెలొర్ ఇంజెర్ పేతురు లబడె వెహ్వల్
(మత్తయి 26:57-58,69-75; మార్క్ 14:53-54,66-72; యోహాన్ 18:12-18,25-27)

⁵⁴ అస్కె వూర్ యేసున్ పియ్యి, పెర్సొర్ కటొడన రోన్ వోతెర్. తె పేతురు, యేసునల్ లక్ మంజెర్ పెజెయ్ పెజెయ్ కటొడన రోత ఆవతగ నేంగొర్. ⁵⁵ అగ సొత్తె పెజె మార్గటల్ కహితుర్ నడ్డుమ్ రచతగ ఆక్కి కీసి, పీని ఆర్సెర్ ఉత్తెర్. తె పేతురు గిర్ వూర్ బరోబర్ ఉత్తోర్. ⁵⁶ అహాన్ పేతురు ఆక్కితగ ఉచ్చి మన్వల్ కామ్ కియ్యల్ పేడిన నదుడె అర్దు. తె వోన్ నెహ్నా సూడ్చి, "వేర్ మాయ్యల్ యేసున్ సంగ మత్తోరె ఆందుర్" ఇంజెర్ వెహ్త. ⁵⁷ బతి పేతురు, "బాయి! వోర్ బోర్ ఆందురో నాకున్ అసలె టావ సెలె" ఇంజెర్ వెహ్తొర్. ⁵⁸ అహాన్ జాలుక్ ఆత పెజె, ఉండె వొరొర్, "నిమె గిర్ వోసుర్ సెస్యలిగటల్ వొరొని ఆంది సెలెయ్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. బతి పేతురు, "నన ఆయొన్ దాద!" ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్. ⁵⁹ లగ్-బగ్ ఉంది గంట ఆత పెజె, ఉండె వొరొర్ మాయ్యల్ గిర్, "వేర్ గలిలయ యేరియతొర్ ఆత కాడ్చి, యేసున్ సంగ తప్పక్ మత్తోరె ఆందుర్!" ఇంజెర్ జోర్తె ఇత్తోర్. ⁶⁰ అద్ కేంచి పేతురు, "దాద్! నిమె బతతున్ బారెతె వడ్కెసెర్ మంతియె, నాకున్ టావ సెలె" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. అహాన్ ఇనెకెన్ గొగి కూస్త. ⁶¹ అస్కె యేసు తిరిసి నీటమ్ పేతురున్ సూడ్డొర్. తె, "నేండొ గొగి కూస్తక్ మునె, నన బోన్ ఆందునొ టావ సెలె ఇంజె నా బారెతె మూంద్ జోకంగ్ లబడె వెహంతి" ఇంజెర్ పర్బు వెప్పి మత్త అద్ గొప్పి, పేతురున్ హేతు వాత. ⁶² అస్కె పేతురు బహి సొంజె, బెయ్ దుక్కుతె జొడ జొడ ఆత్తోర్.

సిపాయిర్ యేసున్ చెహ్టొంగ్ కియ్యల్
(మత్తయి 26:67-68; మార్క్ 14:65)

⁶³⁻⁶⁴ యేసున్ కేప్పెర్ మన్వలిర్ సిపాయిర్ వోన్ చేడి కీసెర్ పాయ్యల్ సురు కీతెర్. అహాన్ వోనంగ్ కడ్కున్ కపిడె ముచ్చి పాసెర్, "మహ్లాటల్ నీకున్ బోర్ పాతొమె, పుంద?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ⁶⁵ యేసున్ హిజత్ వోసెర్, ఇన్వ ఆతంగ్ గొప్పింగ్ ఇత్తోర్.

పంచున్ మునె యేసు నిల్వల్
(మత్తయి 26:59-66; మార్క్ 14:55-64; యోహాన్ 18:19-24)

⁶⁶ పోడ్డె పెసిత పెజె పెదొల్కొ, డగుక్ కటొడలిర్ అని సొస్తిరిర్ మీరె మాసి ఉత్తెర్. అద్ పంచుగ యేసున్ కేయుసి నిపుస్తెర్. ⁶⁷ అస్కె వూర్ పంచుర్, "బచి కియ్యల్ కిరిస్తుని † కరల్ మంద్రితె మాకున్ వెహ!" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. తె యేసు, "నన వెహ్తెకె మిరట్ నమ్మిట్. ⁶⁸ అని నన ఉంది సవల్ మీకున్ పూసి కీతెకె, తాన్ జవబ్ సియ్యిట్. ⁶⁹ బతి ఇంగెడల్ సర్వ సక్కి వాలె బగవంతన తిన బగ్గ స్వర్గొనొర్ మాయ్యల్ ఉచ్చి మందంతొర్" ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్. ⁷⁰ అస్కె వూర్ సప్పిర్, "అహాన్ తె నిమె, బగవంతనొర్ మరిని ఆంది కి?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. తె యేసు, "మిరటి అహాన్ ఇంతిట్" ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్. ⁷¹ అస్కె వూర్, "మాకున్ దుస్తొక్ ఉండె బవ్ గవంగ్ పహ్తె? వోర్ ఇత్త అదెన్, కుద్ మరటి కేంజ్జిట్ కి?" ఇంజెర్ వెహ్తొర్.

† బచి కియ్యల్ కిరిస్తుని: తమ బచె మాయ్, బగవంతల్ నేమి కీతొర్ రాజల్ ఆయ్యల్ కిరిస్తున్ సాటి యూదుల్కొ సూడ్చెర్ మత్తెర్.

పిలాతున్ మునె యేసు నిల్వల్
(మత్తయి 27:1-2,11-14; మార్క్ 15:1-5; యోహాన్ 18:28-38)

23 అహాన్ ఇత్త పెజె, వూర్ సప్పిర్ తేచ్చి, యేసున్ పియ్యి, రోమ సర్కారొర్ గవర్నర్ పిలాతునగ వోతెర్. ² అని పిలాతున్, "మా పర్జతున్ సరి బహ్మి కియ్యల్ వేరె ఆందుర్. 'మహా రాజన్ టెక్చ దొహ్వా' ఇంజెర్ ఇన్వల్ అని 'రాజల్ ఆయ్యల్ కిరిస్తున' ఇంజెర్ వెహ్వల్ వేరె ఆందుర్" ఇంజె పిరది కీతెర్. ³ అద్ కేంచి పిలాతు, "నిమె యూదుల్కొనొర్ రాజని ఆంది కి?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. అస్కె యేసు, "నిమెయ్ అహాన్ ఇంతి" ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్. ⁴ తె పిలాతు డగుక్ కటొడలిర్ అని మూదితున్ సంగ, "వేర్ మాయ్యనగ నాకున్ బదె గల్లి దిసెర్ సెలె" ఇంజెర్ వెహ్తొర్. ⁵ బతి వూర్ పట్ పియ్యి, "వేర్ తన్వ బోదతె యూదయ యేరియతగ మన్వలిర్ సప్పిర్కున్ బుజ్జి కీసెర్ మంతొర్. వేర్ తన్వ బోద కరుస్వల్, గలిలయ యేరియతగ సురు కీసి, ఇంకె ఇగె వాతొర్" ఇంజెర్ వెహ్తొర్. ⁶⁻⁷ అద్ కేంచి పిలాతు, "వేర్ గలిలయ యేరియతొర్ ఆందుర్ బెహతె, వేన గొప్పి అగటొర్ హేరొద్ రాజెలె సూడ్చి యేత లాగర్. అని ఇంకె హేరొద్ వాసి, ఉండె గిర్ యెరుసలెమ్మగన్ మంతొర్. వేన్ వోన్లె వోట్టు" ఇంజెర్ వెహ్తొర్.

హేరొదున్ మునె యేసు నిల్వల్

తె వూర్ హేరొద్దుగ యేసున్ వోతెర్. ⁸ అస్కె హేరొదు వోన్ సూడ్చి, బెయ్ కుసి ఆతొర్. బారెతెకె బస్కెడలెయె వోన్ సూడ్చి ఇంజెర్ మత్తోర్. యేసు కియ్యలిక్ మయ్యతంగ్ కామ్మున్ కేంచి మత్త కాడ్చి, తన్వ మునె బదె ఉంది మయ్యత కామ్ కియ్యల్ మందర్ ఇంజెర్ ఆన కీసి మత్తోర్. ⁹ యేసున్ వోర్ వెలె సవల్కొ పూసి కీతొర్. బతి యేసు ఉందితున్ గిర్ జవబ్ సియ్యకి. ¹⁰ తె అగ నిల్చి మన్వలిర్ డగుక్ కటొడలిర్ అని సొస్తిరిర్ బెయ్ సొంగ్గి, వోన్ పొరొ ఆయొంగ్-సొనొంగ్ అవ్ కసుక్ వాట్సెర్ మత్తెర్. ¹¹ అస్కె హేరొద్ అని వోసుర్ సిపాయిర్ యేసున్, రాజలిర్ పొండ్వలిక్ బారెతంగ్ పాంగుక్ పొండుసి, కమి-పాన్డె సూడ్చెర్, చెహ్టొంగ్ కీతెర్. అద్ ఆత పెజె, మల్చి పిలాతునగ వోన్ సారి కీతొర్. ¹² అస్కెడల్ హేరొద్ అని పిలాతు సొప్పలిర్ ఆతెర్. అదెన్ మునె వూర్ ఇవిర్కున్ అర్చి వాయ్యెకె సొండు.

యేసున్ మరన్వ సిక్కు వాట్వల్
(మత్తయి 27:15-26; మార్క్ 15:6-15; యోహాన్ 18:39-19:16)

¹³ పిలాతు డగుక్ కటొడలిర్కున్, అదికారిర్కున్ అని పర్జతున్ కేయుస్తారే. ¹⁴ అని వూర్ సంగ, "సర్కారొదున్ ఉల్ల తిరినల్ పర్జతున్ హక్కి కీసెర్ మంతొర్ ఇంజెర్, వేర్ మాయ్యన్ మిరట్ నహ్నా పియ్యి వాతిట్. మీ మునెనె వేన్ సవల్కొ పూసి కీతొన్. బతి కేంజట్! మిరట్ పిరది కియ్యలిక్ బదె కసుర్ వేన్ నాకున్ దిస్కకి. ¹⁵ అని హేరొదున్ గిర్ బదె తవ్ వేన్ దిస్వ కాడ్చి, వేన్ మల్చి నహ్నా సారి కీతొర్. ఇదెన్ కుద్ మిరటి సూడ్చిట్. మరన్వ సిక్కు వాట్వల్ వేర్ బదె తవ్ కియ్యకి. ¹⁶ అదెన్ సాటి, వేన్ చాటల్కొనె పాయుసి సుటి కియుసంతొన్" ఇంజెర్ వెహ్తొర్. ¹⁷ †[వూర్ సాల్ పిలాతు యూదుల్కున్ సాటి, పస్కె సడ్డ జేవున్తున్ నేటి టానెతల్ బోర్తెర్ వొరొన్ సుటి కియ్యల్ రివజ్ తాక్సెర్ మత్త.] ¹⁸ బతి వూర్ సప్పిర్ మీరె మాసి ఉంది తీర్, "వేన్ జకట్ అని మా సాటి బరబన్ సుటి కీప్టు!" ఇంజెర్ కిలితెర్. ¹⁹ వోర్ బరబల్ సర్కారొదున్ ఉల్ల తేచ్చి, మాయ్యన జీవ యేచ్చి, జేల్లె అర్చి మన్వల్ ఆందుర్. ²⁰ యేసున్ సుటి కియన ఇంజె, పిలాతు పర్జతున్ సంగ ఉండె ఉంది జోక్ వడ్కెతొర్. ²¹ బతి వూర్ పర్జ, "వేన్ మొద్దుగ టాంగి కీసి జకనయె! మొద్దుగ టాంగి కీసి జకనయె!" ఇంజెర్ జోర్తె కిలిసెరెన్ మత్తెర్. ²² తెర్ బతి పిలాతు, మూడవ జోక్ వూర్ సంగ, "బారి? వేర్ బతల్ తవ్ కీతొర్? వేన్ మరన్వ సిక్కు వాట్వల్ నాకున్ బదె కసుర్ దిసెర్ సెలె. అదెన్ సాటి, వేన్ చాటల్కొనె పాయుసి సుటి కియుసంతొన్"

† తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు బాసతంగ్ గ్రంత్సెనగ ఇద్ వచన్ సెలె.

ఇంజెర్ వెహ్లా. ²³ బతి వూర్ సప్తిర్ యేసున్ మొద్దుగ మోలనె పాసి జకనయె ఇంజెర్ జోర్తె కిలిసెరెన్ మత్తెర్. ఆక్రిత్ వూర్ కిలిసెన్ మెయ్యెర్. ²⁴ తె పిలాతు వూర్ పట్ పియ్యతున్ వొప్పి, నిర్నయె యెత్తోర్. ²⁵ అని వూర ఇవ తీర్ కియ్యె, యేసున్ వూర్ హుల్లి కీతొర్. బతి సర్కార్ దున్ ఉల్ల తేచ్చి, మాయ్యన జీవ యేత్తల్ బరబన్ వూర్ కోర్ కాడ్డి, వోన్ సుటి కీతొర్.

యేసున్ మొద్దుగ మోలనె పాసి టాంగి కిసి జక్కల్
(మత్తయి 27:32-44; మార్క్ 15:21-32; యోహాన్ 19:17-19)

²⁶ అద్ ఆత పెజె, సిపాయిర్ యేసున్ జక్లె నగుడున్ బస్తి వోసెర్ మత్తెర్. అస్సెన కురెని చహార్టోర్ సీమొన్ బహిడల్ నగుడె వాసెర్ మత్తెర్. తె వోన్ నడ్డుమ్ సర్తె పియ్యి, యేసు కాంజ్జ మొదున్ జాల్లతె వోన్ కాంజ్జసి, యేసున్ పెజెయె తాకుస్తెర్. ²⁷ బెయె వెలె మాంది యేసున్ పెజెయె సాత్తెర్. అద్ మాందితగ కహితంగ్ వెయ్యెక్ గిర్ మత్తంగ్. యేసున్ సాటి అవ్ వెయ్యెక్ సాతింగ్ పాసెర్, బెయె ఆప్పెర్, పెజెయె సాంజెర్ మత్తంగ్. ²⁸ తె యేసు అవెనెకె తిరిసి, "యెరుసలేమ్మంగ్ బాయిక్కిట్! నా సాటి ఆడ్డుట్. బతి మీ సాటి, మీ మరి-మియడున్ సాటి ఆడట్. ²⁹ బారితెకె, 'బస్సిన్ పీటి మన్చుకి అని బస్సిన్ తమ్యంగ్ బొమ్మెనె పాల్ సియ్యుకి, అవ్ గొడ్డు వెయ్యెక్ ఆసిర్వాద్ యేత్తంగ్' ఇంజెర్ వెహ్యాలిక్ దివొన్స్ వాంతంగ్. ³⁰ అద్ గట్టెత్తె పర్జ, తక్లిబ్బ్, బోగె మాయ్యడున్ తెర్ సాయ్యలె నయమ్ ఇంజి, 'మా పారొ అరట్' ఇంజెర్ డంగలిక్ గుటన్ సంగ ఇందనిర్. 'మాకున్ ముచట్' † ఇంజెర్ గుటన్ సంగ ఇందనిర్. ³¹ 'నహ్లా బతయె తవ్ సెయ్యె గిర్ ఇచొర్ ఇహిన్ కీంతెర్ తె, తవ్ కీతొర్ వోన్ ఉండె బచొర్-బహాన్ కీంతెరయె?' ††† ఇంజెర్ యేసు ఇత్తోర్.

³² యేసున్ బరోబర్ జక్లె, తవ్ కిసి మన్యలిర్ దుస్తుర్ ఇవిర్కున్ గిర్ సిపాయిర్ పియ్యి వాతెర్. ³³ అహాన్ వూర్ కల్వరి (తల-టోకై) ఇన్వల్ జాగతగ యెవ్తెర్. అని అగ యేసున్ మొద్దుగ మోలనె పాసి టాంగి కీతెర్. తవ్ కిసి మన్యలిర్ దుస్తుర్ ఇవిర్కున్ యేసున తిన బర్గ వొరోన్ అని డెమ బర్గ వొరోన్ మొద్దుగ మోలనె పాసి టాంగి కీతెర్. ³⁴ అస్సె యేసు తనకున్ దుక్కు సియ్యలిర్ సాటి, "బాబగో! వీర్ బతల్ కిసెర్ మంతెరో, వీర్కున్ టావ సెలె. అదెన్ సాటి వీర్కున్ మాపి కీమ్" ఇంజెర్ పార్దన్ కీతొర్. వోనంగ్ పాంగుక్కుల్ బోన్ బద్ ఈసె వాంత ఇంజెర్ చిటింగ్ వాట్టి, తూస్తెర్.

³⁵ పర్జ అగ జర్గవడున్ నిల్చి సూడ్సెర్ మత్తెర్. బతి అదికారిర్, "వేర్ దుస్తుర్కున్ బచి కీంతొర్ అలె! ఉంది మోక బగవంతల్ నేమి కీతొర్ కిరిస్తు వేరె మందనుర్తె, అద్ మొద్దుల్ బూడ్ రెయ్యి, వేన వోర్ బచి కియిర్" ఇంజెర్ చేడి కీతెర్. ³⁶⁻³⁷ అని సిపాయిర్ గిర్ పులిత ఆంగుర్ రస సీసెర్, "నిమె యూదుల్కొనోర్ రాజని మంద్రితె, నీవ నిమె బచి కీమ్!" ఇంజెర్ వోన్ చేడి కీతెర్. ³⁸ "వేర్ యూదుల్కొనోర్ రాజల్" ఇంజెర్ లిహి కీతె చెకతున్ గిర్, యేసున తలత్ పారొ మొద్దుగ పాతెర్. ³⁹ తవ్ కీతుర్ ఇవిర్కున్ గిర్ యేసున్ బరోబర్ దుస్త్రాక్ మొద్దుగ గ టాంగి కీతెర్. వూర్గట్ వొరోర్, "నిమె కిరిస్తుని మంద్రితె, నీవ నిమ్ బచి కిసి, మాకున్ గిర్ బచి కీమ్!" ఇంజెర్ యేసున హిజత్ వోతొర్. ⁴⁰ ఉండె వొరోర్ మొదొడెన్ రాంగి సీసెర్, "నిమె బగవంతన్ వెరివి కి? మరట్ గిర్ అదె సిక్కు బోగె మాసెర్ మంతట్. ⁴¹ మరట్ కీత తపున్ సాటి, ఇద్ సిక్కు బోగె మాయ్యల్ బరోబర్ ఆంద్. బతి వేర్ బతయె తవ్ కియ్యక్నెన్, బోగె మాసెర్ మంతొర్" ఇంజెర్ వెహ్లా. ⁴² అని వోర్, "యేసు! నిమె రాజన్ మోడి వానెకె, నాకున్ హేతు ఇర్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ⁴³ తె యేసు, "ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. నిమె నేండె నా సంగ బస్సెట్ మన్యల్ సోబత వాడితగ † మందంతి" ఇంజెర్ వెహ్లా.

† 23:30 హోసెయ 10:8 †† గ్రీకు బాసతగ ఇహిన్ మంత: పహ్లా కట్టెతునె ఇచొర్ ఇహిన్ కీంతెర్ తె, వత్త కటితున్ ఉండె బచొర్-బహాన్ కీంతెరయె? † బస్సిట్ మన్యల్ సోబత వాడితగ: గ్రీకు బాసతె పరదెన్ ఇంజెర్ మందంత.

యేసున మరన్ ఆయ్యల్
(మత్తయి 27:45-56; మార్క్ 15:33-41; యోహాన్ 19:28-30)

⁴⁴⁻⁴⁵ అస్సె, పోడ్డె దిస్వక్ ఆత కాడ్డి, దుపరి లగ్-బగ్ బార (12) నేక్కెడెడెల్తె మూంద్ (3) నేక్కల్ వేరి, అద్ దేన్ పూరో సిమ్మె సికటి ఆత. అద్ వకత్తె మందిర్ పడ్డ నడ్డుమ్నల్ సర్చి, రండె టుక్లెంగ్ ఆత. ⁴⁶ అస్సె యేసు, "బాబగో! నావ ఆత్తుతున్ నీవ కెయ్యె ఇర్నెర్ మంతొన్" ఇంజెర్ బెయె జోర్తె కిలిసి, తన్వ పరన్ సుటి కీతొర్. ⁴⁷ అద్ సమ్మె సిపాయిరోర్ కమండర్ కుద్ సూడ్డి, బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీసెర్, "వేర్ మాయ్యల్ కరలెన్ నియత్తోర్ ఆందుర్" ఇంజెర్ వొహ్లా. ⁴⁸ అగ వాతుర్ వూర్ లోకుర్ జర్గత అద్ సమ్మె సూడ్డి, దుక్కుతె సాతింగ్ పాసెర్ ఆప్పెర్ మల్చి సాత్తెర్. ⁴⁹ బతి యేసునుర్ వొడ్కల్లెర్ అని గలిలయ యేరియతల్ వోన్ పెజెయె వాతంగ్ అవ్ వెయ్యెక్ గిర్, ఇద్ జర్గవల్ సమ్మెతున్ లంగ్ నిల్చి సూడ్సెర్ మత్తంగ్.

యేసున కూర్డున్ బండత బుయరితగ ఇర్వల్
(మత్తయి 27:57-61; మార్క్ 15:42-47; యోహాన్ 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ అరిమతయ చహార్టోర్ యోసెప్ ఇన్వల్ చొకొట్సెర్ మాయ్యల్ మత్తొర్. వోర్ సన్హెద్రిన్తుర్ అదికారిర్గట్ వొరోర్ ఆసి గిర్, బగవంతన వెరెతె మన్యల్ నియత్తోర్ ఆందుర్. సన్హెద్రిన్తుర్ నిర్నయె కీత అదెన్ వోర్ వొప్పుకి. అని వాయ్యల్ బగవంతన రాజున్ సాటి సూడ్సెర్ మన్యల్ ఆందుర్. ⁵² వోర్ యోసెపు పిలాతునగ సాంజి, "యేసున కూర్డున్ వోయ సీమ్" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. ⁵³ తె పిలాతు వొహ్లా. అస్సె యేసున కూర్డున్ అద్ మొద్దుల్ బూడ్ రెప్పి, బారిత కాది కపిడె గూండి కీతొర్. అని ఇదెన్ మునె బోనయె కూర్ ఇర్కీ అద్, నార్యుస్తిత బండత పూన వీచ్చు బుయరితగ వోసి ఇర్తోర్. ⁵⁴ ఇద్ కార్వ సప-సీప కీతొర్. బారితెకె, అద్ నేటి ఆరమ్మ దివొన్ సురు ఆయ్యల్ మత్త. † తాన్ సాటి సమ్మె తయిర్ కియ్యల్ మత్త. ⁵⁵ గలిలయతల్ వాతంగ్ అవ్ వెయ్యెక్ యోసెపున్ పెజెయె సాంజి, యేసున కూర్డున్ వీచ్చు బుయరితగ బహాన్ ఇర్తోర్ ఇన్వల్ సూడ్సెర్. ⁵⁶ అద్ ఆత పెజె, అవ్ రోన్ సాంజి, యేసున కూర్డున్ సోక్లె, సెట్ అని గమ గమ గాడి సియ్యలిక్ చీజ్జ్, తయర్ కీతంగ్. బగవంతల్ సీత ఆగ తీర్ ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి రోమ్మంగ్.

యేసు నేండ్యల్
(మత్తయి 28:1-10; మార్క్ 16:1-8; యోహాన్ 20:1-10)

24 ఆయ్యెవరతున్ నేటి బయె బయె ఆనెకెన్ అవ్ వెయ్యెక్ యేసున కూర్డున్ సోక్లె, తమ తయర్ కీతంగ్ గమ గమ గాడి సియ్యలిక్ చీజ్జున్ పియ్యి, వోన్ కూర్ ఇర్ బుయరితగ సాత్తంగ్. ² తె అద్ బుయరితున్ అడ్డుమ్ ఇర్ బండ, బర్గ కూడుసి దిస్క. ³ బతి రొహి సాంజి సూడ్కె, యేసు పర్చున కూర్ అవెన్ దిస్క. ⁴ తె అవ్ గుల్ ఆసెర్ మనెకె, ఇచుల కేంజట్! ఎక్కుమ్ ఇవిర్ మాయ్యలిర్ అవెన్ బర్గ పావె మాతెర్. వూరంగ్ పాంగుక్ బెయె దవ్లిక్ మంజి, జగ జగ మిడ్సెర్ మత్తంగ్. ⁵ అవ్ వెయ్యెక్ బెయె వెరిసెర్ మొకోమ్మ బూడ్ వాడ్సెర్. తె వూర్ మాయ్యలిర్, "జీవతె మన్యన్ సానల్గ్ బారి మహ్మోసెర్ మంతిట్? ⁶⁻⁷ వోర్ ఇగె సెలొర్. వోర్ నేండ్తోర్. వోర్ యేసు గలిలయ మనెకె, 'స్వర్గ్నోర్ మాయ్యన్ పాపెస్లిర్ కెయ్యె హుల్లి కీంతెర్. వూర్ వోన్ మొద్దుగ మోలనె పాసి, జీవ యేతంతెర్. అని మూడవ దివొస్సు నేండె లాగర్' ఇన్వల్ గొస్తి మీకున్ హేతు సెలెయె?" ఇంజెర్ వెహ్లా. ⁸ అస్సె యేసు వెప్పి మత్తంగ్ గొస్తింగ్ అవ్ వెయ్యెకున్ హేతు వాతంగ్. ⁹⁻¹⁰ మగ్గలెనె నాట్టు మరియల్, యోహాన్నల్, యాకోబ్బ అవల్ మరియల్ అని ఉండె మెయ్యంగ్ వెయ్యెక్ అద్ వీచ్చు బుయరితల్ మల్చి వాతంగ్. అని ఇవ్ సమ్మె గొస్తిన్ అక్ర (11) జన్న్.

†† యూదుల్కొనె ఆరమ్మ దివొన్ సుకుర్ వార్ పోద్కెనల్ సురు ఆంత అని సన్యర్ పోద్కె మారంత. తె వూర నేకెతున్ పియ్యి అద్ దివొస్సుగ బోనయె కూర్ మాతి కియ్యక్నె బస్తా మన్య. అదెన్ సాటి అద్ కామ్ వెయ్యె కియ్యల్ మత్త.

అపొస్తులున్న అని అగ మన్వలీర్ దుస్తుర్ సమ్మిర్కున్ వెహ్తాంగ్.
 11 బతి అవ్ వెయ్లొక్ నంగ్ గొస్టిన్ వూర్ నమ్మమకి. బారితెకె పిసిక్ వడ్డెతపినయ్ వడ్డెంతంగ్ ఇంజి మత్తెర్. 12 తెర్ బతి పేతురు తేచ్చి, కూర్చున్ ఇర్ బుయరితగ విచ్చార్ సొత్తొర్. అని మాడ్కసి సూడ్తెకె, సిరివీ కూర్చున్ గూండి కీతంగ్ కమ్మింగ్ దిస్తంగ్. తె, 'బతల్ జర్గిసి మందర్ బెహె?' ఇంజెర్ గుల్ ఆసిర్ మల్ని రోన్ సొత్తొర్.

ఎమ్మాయి సొన్వల్ సర్దె ఇవిర్కున్ యేసు దిస్వల్
 (మార్క్ 16:12-13)

13 అదె నేటి యేసునుర్ బక్కలిగటల్ ఇవిర్ ఎమ్మాయి ఇన్వల్ నాటి సొంజెర్ మత్తెర్. అద్ నార్ యెరుసలెమ్మల్ యేడుంగ్ కోస్క్ లంగ్ మంత. 14 జర్గెతంగ్ అవ్ సమ్మె గట్టున్ బారెతె, వూర్ వడ్డెసెర్ తాక్సిర్ మత్తెర్. 15 అహన్ వడ్డెసెర్, చర్చ కిసెర్ తాక్సిర్ మనెకె, యేసుయె వూర్గ వాసి, వూర్ బరోబర్ తాక్సిర్. 16 బతి వోరె యేసు ఆందుర్ ఇంజెర్ వూర్ వొడ్డి పియ పర్మకి. బారితెకె బగవంతల్ వూర్ నదుర్ బంద్ కిసి మత్తొర్. 17 యేసు వూర్కున్, "మిరట్ సరియ్ తాక్సిర్ బతతున్ బారెతె వడ్డెసెర్ మంతిట్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె అద్ కేంచి, వూర్ దుక్కతె గట్టుమెన్ ఆర్గెర్. 18 అస్కె వూర్గటల్ కెలెయోప ఇన్వల్, "ఇవ్ దివొస్కెనగ యెరుసలెమ్మగ జర్గెతంగ్ గట్టున్ బారెతె, టావ సెలొర్ వోర్ వెర్చని, నిమె వొరొనియె బతలొ?" ఇంజెర్ వోన్ ఇత్తెర్. 19 అస్కె యేసు, "బవ్ గట్టుంగ్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె వూర్, "నజరేత్తోర్ యేసున్ బారెతంగ్ గట్టుంగ్. బగవంతన అని సమ్మిర్ పర్తత నదుడె, వడ్డెవడగ అని కామ్మి కిసి తొహ్వడగ, వోర్ సక్తివంతల్ పర్వత్ ఆతొర్. 20-21 మావుర్ డగుక్ కటొడలిర్, అదికారిర్ వోన్ మరన్ సెక్కు వాటుస్తెర్. అని వోసి మొద్దుగ టాంగి కిసి, జీవ యేత్తెర్. బతి ఇజ్రయేల్ లోకుర్కున్ సుటి కియ్యల్ వోర్ ఆందుర్ ఇంజి, ఆస కిసి మత్తొమ్. ఇవ్ గట్టుంగ్ జర్గిసి మూంద్ రోజ్కె ఆతంగ్. 22-23 అచొరె ఆయ్యు, మా సంగ మత్తంగ్ అవ్ బాయిక్, మమొట్ గుల్ ఆనల్ ఉంది గొస్టి వెహ్తాంగ్. బతల్ ఇత్తెకె, నేండ బెయ్ సక్రెన్ కూర్ ఇర్ బుయరితగ అవ్ సొత్తంగ్ అలె. తె యేసున కూర్ అవెన్ దిస్కె. అస్కె అవ్ బాయిక్ మహా వాసి, 'బగవంతనుర్ దూతలిర్కున్ సూడ్తెమ్. తె వూర్ మాకున్, "పర్బు నేండొర్" ఇంజెర్ వెహ్తొర్' ఇంజి మాకున్ వెహ్తాంగ్. 24 మా సంగ మన్వలీర్ కహీతుర్ † అద్ బుయరితగ సొంజి, సూడ్తెర్. వెయ్లొక్ వెహ్తా తీరె సమ్మె మత్త. బతి వూర్కున్ యేసు దిస్కె" ఇంజెర్ వెహ్తొర్.

25 అస్కె యేసు, "పిసలిర్నిట్! జర్గెతంగ్ ఇంజెర్ పర్వత్లిర్ వెహ్తాంగ్ సమ్మె నమ్మె, కోరుమ్ కియ్యలిర్నిట్! 26 కిరిస్తు ఇవ్ సమ్మె బోగె మాసి, సాసి-నేండ లాగర్ అని స్వర్గనగ మయ్యు వాయయ్ లాగర్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్తొర్. 27 అద్ ఆత పెజె తొలె మోసెనల్ మొదొల్ కిసి, మెయ్యుర్ సమ్మిర్ పర్వత్లిర్ తన్వ బారెతె దర్మ-గ్రుత్కుగ బతల్ లిహి కీతెరో, వూర్కున్ అర్మమ్ ఆనల్ పోడి కిసి వెహ్తొర్.

28 వూర్ సొన్వల్ నాటున్ కరుమ్ యెవ్తెర్. అస్కె యేసు ఉండె గిర్ యాత్త కియ్యన్ మోడి, మునె సొన్లె ఆతొర్. 29 బతి వూర్, "దాద! పోడ్డె సొంజి, సికటి ఆసిర్ మంత. నేండ మా సంగన్ ఆరమ్ కిమ్" ఇంజెర్ బెయ్ జుల్కె కీతెర్. తె అదెన్ వొప్పి, వూర్ బరోబర్ రోతగ నేంగ్గొర్.

30-31 బస్కె జేవున్ కియ్యె ఉత్తొరో, అస్కె ఉంది సారి పియ్యి బగవంతన్ దనెవాద్ వెహ్తొర్. అని ఉరుసి, వూర్కున్ సీతొర్. తె బగవంతల్ వూర నదుర్ కోలి కీత కాడ్కి, వోర్ యేసు ఆందుర్ ఇంజెర్ వొడ్డి పియ్యెర్. బతి వోర్ మయడ్ ఆతొర్.

† 24:24 కహీతుర్: యోహాన్ 20:3-9

32 అస్కె వూర్, "హో కరలె! సరియ్ వానెకె, మాకున్ వోర్ దర్మ-గ్రుత్కుగ లిహి కీతంగ్ గొస్టిన్ పోడి కిసి వెహ్తొకె, ఉండె జరసి కేంజెకె చొకోటొయ్ బతలొ ఇత్తమ్ మావంగ్ దిల్కెనగ లాగ్ సెలెయ్? †" ఇంజెర్ వొరొన్ వొరొర్ ఇత్తెర్. 33 అని అదె గట్టుతె తేచ్చి యెరుసలెమ్ మల్ని సొత్తెర్. అగ అక్ర (11) జన్మి సస్వలీర్కున్ అని మెయ్యుర్ వూర్కున్ బేటె మాతెర్. 34 అని, "హో! పర్బు నేండొర్ ఇన్వల్ సతెమ్ ఆంద్. సీమొన్-పేతురున్ గిర్ దిస్తొర్" ఇంజెర్ వూర్ అపొస్తుల్కె వెహ్తొర్. 35 అస్కె వీర్ ఇవిర్, తమ సరియ్ సొనెకె, జర్గెత గట్టుతున్ అని ఎమ్మాయితగ సారి ఉరుస్తెకె, తమ పర్బున్ బహాన్ వొడ్డి పియ్యెర్ ఇన్వల్ గొస్టితున్ వూర్కున్ వెహ్తొర్.

యేసు పర్బు తన్వర్ సస్వలీర్కున్ దిస్వల్
 (మత్తయి 28:16-20; మార్క్ 16:14-18; యోహాన్ 20:19-23; అపొ. కా. 1:6-8)

36 అహన్ అవ్ గట్టున్ బారెతె వడ్డెసెర్ మనెకె, యేసు వూర్ నడ్డుమ్ పావె మాసి, "మీకున్ సాంతి వాయి!" ఇంజెర్ వెహ్తొర్. 37 బతి వూర్ సమ్మిర్ దడ్డి తింజి, బూతున్ సూడ్తెపినయ్ తర తర ఆతెర్. 38 అస్కె యేసు వూర్ సంగ, "మిరట్ బారి మీవంగ్ దిల్కెనగ పరసన్ ఆసిర్ మంతిట్? నన నేండొన్ అద్ గొస్టితున్ బారి నమ్మెర్ సెలిట్?"

39 నావంగ్ కెయ్యున్ అని కాల్కున్ సూడట్. ననయ్ పర్బున్ ఆందున్. నాకున్ ఇట్టి, ననయ్ వోన్ ఆందున్ ఇంజెర్ కరి కియ్ వచొ. బారితెకె నాకున్ మత్తెపినయ్, మేందొల్ అని బొకంగ్ బూతున్ మనొంగ్" ఇంజెర్ వెహ్తొర్. 40 అహన్ వెహ్తా పెజె, తన్వంగ్ కెయ్యున్ అని కాల్కున్ వూర్కున్ తొహ్తొర్. 41 తె వూర్ గుల్ ఆసి, ఆనంద్ యేత్తెర్. బతి సమ్మె తకపిక ఆసిరెన్ మత్తెర్. అదెన్ సాటి యేసు, "తిన్లె మిహా బతయ్ మంతయ్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 42 తె వూర్ చొకోట్ బొడ్డెత ఉంది మీన్ ఆందుస్తెర్. 43 అస్కె యేసు తాన్ యేచ్చి, వూర్ మునెనె తిత్తొర్.

44 అని వూర్ సంగ, "మోసెన కానున్తగ, దుస్తుర్ పర్వత్లిరంగ్ గ్రుత్కునగ అని కిర్మన్కెనగ నా బారెతె లిహి కీతంగ్ సమ్మె వచన్కె బర్బుర్ జర్గెతంగ్ ఇంజి, మీ సంగ మనెకెన్ వెహ్తి మత్తొన్" ఇంజెర్ వెహ్తొర్. 45 అని అస్కె దర్మ-గ్రుత్సంగ్ వచన్కె అర్మమ్ కీనల్, వూర్కున్ గియన్ సీతొర్. 46 అని వూర్ సంగ, "కిరిస్తు తన్వక్ దుక్కుంగ్ బోగె మాసి, పరన్ సియన అని మూంద్ రోజ్కెనె నేండన. 47 అని యెరుసలెమ్ మొదొల్ కిసి, సమ్మిర్ కీతంగ్ పాప్పున్ కబ్బె మాయ్యల్ అని అవెన మాపితున్ బారెతె వోన్ పొరోడె అదికార్దె దునియతుర్కున్ బోద వెహాన్" ఇంజెర్ లిహి కిసి మంత. 48 ఇవ్ సమ్మెన్ మిరటి గవ మంతిట్. 49 ఇచుల కేంజెట్! నా బాబల్ వాగ్గన్ సియ్యల్ బగవంతన ఆత్తుతున్, మిహా రొహంతొన్. బతి స్వర్గనల్ బగవంతన ఆత్తుత సక్తి, మీ పొరో రెయ్యల్ వేరి, మిరట్ యెరుసలెమ్ నగుడున్ సుటి కిసి, అసలె సొన్మట్" ఇంజెర్ వెహ్తొర్.

యేసు మల్ని స్వర్గనగ సొన్వల్
 (మార్క్ 16:19-20; అపొ. కా. 1:9-11)

50 అహన్ వెహ్తొల్ ఆత పెజె, వూర్ సమ్మిర్కున్ అగటల్ బెతనియ్ నార్ వేరి వోసి, తన్వంగ్ కెయ్యె తహిచ్చి, వూర్కున్ ఆసిర్వాద్ సీతొర్. 51 అహన్ ఆసిర్వాద్ సిసెరెన్, వూర్గటల్ అలగ్ ఆసి, స్వర్గనెకె పొరో తాచ్చి సొత్తొర్. 52 అస్కె వూర్ యేసున్ పార్దన-వింతి కిసి, వెలె ఆనంద్చె యెరుసలెమ్ మల్ని సొత్తెర్. 53 హో దివొన్ వూర్ మందిర్దె యేరియతగ సొంజి, బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీసెర్ మందిర్.

†† 'మావంగ్ దిల్కెనగ పూరో రమ రమ తడ్డితె పొత్తెపినయ్ ఆతంగ్ సెలెయ్?' ఇంజెర్ గ్రీకు బాసతె మంత.

యోహాన్

ఇద్ పుస్తకున్ బారెత గొస్టి

యేసు కిరిస్తునోర్ సిస్యల్ ఆయ్యల్ యోహాన్.

కిరిస్తు సకమ్ మొదొడ పిడితగ లిహి కియ్యల్ జర్త.

యేసుయె బగవంతనోర్ మరి ఆందుర్. వోరె బగవంతన ఆత్మ సక్తితె, ఇద్ దునియతుర్కున్ వూర పాపుల్ బచి కియ్యె, మాయ్నన రూషె వాతొర్ ఆందుర్. సిరిప్ వోర్ యేసున్ పొరో బాప్-బక్తితె బరోస ఇర్వలిరె, బగవంతల్ మన్వల్ స్వర్గనగ సొంద పరంతెర్.

ఇవ్ పొరో వెహ్తా తీర్ నిరుపన్ కియ్యె, లెక సెలెంగ్ అచొంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మ కీతొర్. నమునత్ యేతున్ ఆంగుర్ రసతున్ దాత్ మార్యస్వల్, తీస ఆట్ (38) సాల్కనల్ రోగితె మన్వన్ చొకొట్ కియ్యల్, పుటి-గుడ్డిన్ నదుర్ సియ్యల్, సాతొర్ లాజర్తున్ నేండుస్వల్, సియుంగ్ హజర్క్ మాందితున్ జేవున్ దొస్వల్, సమ్మూర్త యేతున్ పొరో తాక్వల్. అని "నావ పొరోల్ సూడ్చి ఆయె బతి, ఇవ్ కామ్మున్ సూడ్చి తెర్ నా పొరో బరోస ఇరట్. అహాన్ ఇర్కిట్తె బస్కెట్ జీవతె స్వర్గనగ బగవంతన్ సంగ మందంతిట్" ఇంజెర్ బోద వెహ్తొర్. ఇవ్ గొస్టిన్ బారెతె ఇదెనగ లిహి కీసి మంత.

బగ బతల్ మంత

బగవంతన వచన్ మాయ్నన రూప్ యేత్వల్

బాప్టిస్మ సియ్యల్ యోహాన్ గవ

యేసుయె బగవంతనోర్ మరి ఇంజెర్ వెహ్చి తొహ్వాల్

యేసునూర్ మొదొడూర్ సిస్యలిర్

యేసు పిలిపున్ అని నతనియేల్తున్ కేయ్యల్

యేతున్ ఆంగుర్కున రస కియ్యల్

యేసు మందిర్తగ సొన్వల్

మాయ్నన దిల్తగ మన్వల్ యేసున్ టావ

నిమె ఉండె మల జల్మ యేత లాగర్

యేసున్ బారెతె యోహాన్ గవ వెహ్వాల్

కుహితగ యేసు వెయ్యెన్ సంగ వడ్కెవల్

యేసు అదికారిసోర్ మరిన్ చొకొట్ కియ్యల్

కెయ్-కాల్క్ అర్చి సాత్తోన్ చొకొట్ కియ్యల్

బగవంతన అదికార్ యేసునగ మంత

యేసున్ బారెతంగ్ గవంగ్

యేసు సియుంగ్ హజర్క్ మాందితున్ జేవున్ దొస్వల్

యేసు సమ్మూర్త యేత్ పొరో తాక్వల్

జీవతున్ తాకద్ సియ్యల్ కానె యేసుయె ఆందుర్

బస్కెట్ పిస్వల్ జీవతున్ బారెతె బోద

యేసు అని వోసుర్ తముక్

యేసు డేరన సడ్ జర్గెనెకె మందిర్తగ బోద కరుస్వల్

యేసుయె కిరిస్తు కి బతల్?

యేసు జీవత యేత వాగ్గన్ సియ్యల్

యూదుల్కునుర్ అదికారిర్ యేసున్ పొరో బరోస ఇర్లె వొప్పకి

ఉంది వెయ్యె పీర్ కీసెర్ సాష్టె మాయ్యల్

యేసుయె దునియత వేడ్చి ఆందుర్

నన సొన్వడగ మిరట్ వాయ పర్విట్

అబ్రాహామ్న సంతాన్ అని సయ్యున్ద సంతాన్

యేసు తొత్తోర్ అబ్రాహామున్ తెర్ డగుర్ ఆందుర్

యేసు పుటి-గుడ్డిన్ చొకొట్ కియ్యల్

చొకొట్ ఆత కామున్ బారెతె పరిసయుల్క కరి కియ్యల్

బాప్-బక్తిత గుడ్డి-పాన్

యేసు చొకొట్నోర్ గొరెంగ్ గాయి్ ఆందుర్

బగవంతనోర్ మరిన ఇంజెర్ యేసు వెహ్వాల్

యేసున్ లాడ్ కియ్యల్ బక్తన మరన్

సాతుర్కున్ నేండుస్వల్ సక్తి యేసునగ మంత

సాతొర్ వోర్ లాజర్డున్ యేసు నేండుస్వల్
 యేసున్ జక్లె యూదుల్క్ పిలన్ వాట్వల్
 బెతనియతగ యేసున్ పొరో సింట్ వెడివల్
 యేసు మయ్యత జెయ్ జెయ్ కార్ యేచ్చెర్ యెరుసలేమ్ నేంగ్వల్
 యేసు తన్వ మరన్తున్ బారెతె వెహ్వల్
 వెలెటిర్ యేసున్ పొరో బరోస ఇర్మకి
 యేసునంగ్ గొస్టింగ్ పర్తతున్ తన్వ కియ్యల్
 యేసు సిస్వలిరంగ్ కాల్క్ నొర్వల్
 తనకున్ దోక సియ్యడున్ బారెతె యేసు వెహ్వల్
 యేసు పూన హుకుమ్ సియ్యల్
 బాబొనగ వోయ్యల్ సరి యేసు ఆందుర్
 యేసు పవిత్ర ఆత్మతున్ బారెతె వెహ్వల్
 యేసుయె కరల్ వేలి ఆందుర్
 దునియతుర్ మీకున్ మెచుర్
 పవిత్ర ఆత్మతుంగ్ కామ్మ
 దుక్స సొంజి ఆనంద్ వాయ్యల్
 యేసు పార్తన కియ్యల్
 యేసు తన్వర్ సిస్వలిర్ సాటి పార్తన కియ్యల్
 యేసు సమ్మిర్ బక్లిర్ సాటి పార్తన కియ్యల్
 యేసున్ పియ్యి వోయ్యల్
 యేసు టావ సెలోర్ ఇంజెర్ పేతురు లబడ్ వెహ్వల్
 పెర్సోర్ కటొడల్ యేసున్ సవల్క్ పూసి కియ్యల్
 పేతురు లబడ్ వెహ్వ బరోబర్ గొర్గి కూస్వల్
 గవర్నర్ పిలాతున్ మునె యేసు నిల్వల్
 యేసున్ మరన్త సిక్స వాట్వల్
 యేసున్ మొద్దుగ మోలనె పాసి జక్వల్
 యేసు తన్వ పరన్ సుటి కియ్యల్
 యేసున కూర్డున్ నారిత బండత బుయరితగ ఇర్వల్
 యేసు సాసి-నేండ్యల్
 యేసు మగ్గలేనె నాట్వి మరియన్ దిస్వల్
 యేసు తోమన్ దిస్వల్
 ఇద్ పుస్తక్ న బావ్
 యేసు యేడ్విర్ సిస్వలిర్కున్ దిస్వల్
 పేతుర్ బహ్మా మాత బరోసతున్ యేసు సుద్రి కియ్యల్
 ఆక్రిత గొస్టి

బగవంతన వచన్ మాయ్యన రూప్ యేత్వల్

1 కలి గడె మాయ్యక్ మునెనె వచన్ ఇన్వల్ † మత్తొర్. బగవంతన్ సంగ వోర్ వచన్ ఇన్వల్ మత్తొర్. వోర్ వచన్ బగవంతలె ఆందుర్. 2 వోర్ వచన్ ఇన్వల్ మొదొడలె బగవంతన్ సంగ మత్తొర్. 3 కలిత సన్వెతున్ బగవంతల్ వోర్ వచన్తున్ హిందలె గడి కీతొర్. వోర్ సెల్వ ఉంది గిర్ వస్సు గడె మాయ్యకి. 4 వోన్ జీవ మంత. అద్ జీవ సమ్మిర్కున్ వేడ్వి సీత. 5 వేడ్వి సికటితగ బహన్తె పారంతయె, అస్సె పర్తతంగ్ దిల్కనగ వోర్ వేడ్వి సీసెర్ మంతొర్. బతి బస్కెకె అద్ వేడ్వితున్ సికటి † పిహ పరో.

6 బగవంతల్ వొరోర్ మాయ్యన్ సారి కీతొర్. వోన్ పొరోల్ బాప్టిస్మ సియ్యల్ యోహాన్. 7 అద్ వేడ్వితున్ బారెతె తన వెహ్వల్ గవతున్ కేచి, సమ్మిర్ వోర్ వేడ్వితున్ దాత్సొన్ పొరో బరోస ఇరనిర్ ఇంజెర్ వాతొర్. 8 అద్ వేడ్వి సియ్యల్ యోహాన్ ఆయెర్. బతి వేడ్వితున్ దాత్సొన్ బారెతె, వెహ్వ వాతొర్ వోర్, సిరివ్ గవదారల్ ఆందుర్. 9 ఇద్

† వచన్ ఇన్వల్: ఇత్తె యేసు కిరిస్టు ఇంజెర్ అర్మమ్. †† బగవంతన సరి-మారగ్ బూలె మాసి పాప్టుంగ్ కామ్మనె నింది మన్వల్ దునియ. ‡ వేర్ అపొన్తుల్ యోహాన్ ఆయెర్.

దునియతుర్కున్, బోర్తె జీవత సతె వేడ్వి సీసెర్ మంతొరో, వోర్ వాసెర్ మంతొర్.

10 వోర్ వచన్ ఇన్వల్ ఇద్ దునియతె వాతొర్. వోన్ కెయ్యెనె బగవంతల్ సమ్మె గడి కియ్యుస్తొర్. బతి ఇద్ దునియతుర్ వోర్ కరల్ బోర్ ఆందుర్ ఇన్వల్ వొడ్వి కియ్యకి. 11 వోర్ తన్వర్గ వాతొర్, బతి వూర్ ఇజ్రయేల్ లోకుర్ † వోన్ వొప్పకి. 12 తెర్ బతి, బోర్-బోర్త తన్వ పొరో బరోస ఇర్తెరో, వూర్ సమ్మిర్కున్ బగవంతనుర్ మరి-మియడ్ ఆయ్యె అదికార్ సీతొర్. 13 ఆడ్-మాడ్సొన్ మరి-మియడ్ జల్మ ఆతపినయ్ మేందొల్ అని నెతుడె వూర్ జల్మ ఆయ్యకి. బతి బగవంతల్ వూర్కున్ నేమి కీతతున్ † హిందలె వోసుర్ మరి-మియడ్ ఆతెర్.

14-15 వోర్ వచన్ మాయ్యల్ ఆసి, దర్తురిత్ పొరో వాసి, మా నడ్డుమ్ పిస్తొర్. బాప్టిస్మ సియ్యల్ యోహాన్ వోర్ వచన్తున్ బారెతె, “నా పెజెటల్ బోర్తె వాంతొర్” ఇంజి వెహ్వోనో, వోర్ వేరె ఆందుర్. వేర్ నాకున్ తెర్ మొదొడలె పిసి మత్త కాడ్వి, నాకున్ తెర్ డగుర్ ఆందుర్” ఇంజెర్ జోర్తె గవ వెహ్వోర్. వోర్ వచన్ మాకున్ బగవంతన బర్పుర్ సతెమున్

†† యూదుల్క్ ఇంజెర్ గిర్ కేయంతెర్. †† బగవంతల్ తన్వ ఆత్మ వూర్ ఇర్తతున్ హిందల్ మరి-మియడ్ ఆతెర్.

అని బర్నూర్ పెర్మత-దయతున్ తొవ్హార్. ఇద్ సత్ అని పెర్మత-దయతున్ సూడ్చి, బగవంతన మయ్యతున్ కరి కీతట్. బగవంతల్ తన్నోర్ వొరొరె మన్వల్ మరిన్ సీత మయ్య ఇదె ఆంద్. ¹⁶ వోన బర్నూర్ పెర్మత-దయతున్ హిందల్, మరట్ సప్పిర్ ఆసిర్వాదున్ పెజెయ్ ఆసిర్వాద్ యెచ్చెర్ మంతట్. ¹⁷ అవ్ బవ్ ఇత్తెకె, మొదొడ ఆసిర్వాద్ తన్వ ఇచ తీర్ పర్ల పిసనిర్ ఇంజెర్ బగవంతల్ మోసిన కెయ్, దర్మత కాసున్ సీసి మత్తోర్. బతి ఇంకె, రెండవ ఆసిర్వాద్ యేసు కిరిస్తున కెయ్ అద్ కాసున్తున్ తెర్ చొకొట్టుంగ్ పెర్మత-దయ అని సతెమ్ ఇన్వలికున్ సీతొర్. ¹⁸ బోరె బస్సెనె బగవంతన్ సూడ్చికి. బతి బస్సెట్ బాబోన్ సంగ మన్వల్[†] వొరొరె మరి ఆయ్యల్, మాకున్ బగవంతన్ బారెతె వెప్పి తొవ్హార్.

బాప్తీసమ సియ్యల్ యోహాన్ గవ
(మత్తయి 3:1-12; మార్క్ 1:1-8; లూక 3:1-9,15-17)

¹⁹ యెరుసలెమ్మల్ యూదుల్కొనుర్ అదికారిర్, మోక వేర్ కిరిస్తు మందర్ ఇంజెర్ పూసి కియ్, కటొడలిర్కున్ అని లేవియుల్కున్^{††} యోహాన్ సారి కీతెర్. ²⁰ తె యోహాన్, "నన కిరిస్తున ఆయెన్" ఇంజెర్ మకున్వక్ వూర్కున్ గవ వెవ్హార్. ²¹ అస్సె వూర్, "తె నిమె బోని ఆంది? యేలియ[‡] పర్వక్ల కి?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. తె, "నన ఆయెన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. "మంజె బవిసత్తె వాంతొర్ ఇంజె వెవ్హార్ వోర్ పర్వక్ల కి?" ఇంజెర్ వూర్ పూసి కీతెర్. బతి యోహాన్ "నన ఆయెన్" ఇంజెర్ వెవ్హార్. ²² అస్సె వూర్, "అసల్ నిమె బోని ఆంది? మాకున్ సారి కీతుర్కున్ మమొట్ జవబ్ సియ లాగర్. నీ బారెతె బతల్ వెహన ఇంతియె అద్ మాకున్ వెహ" ఇంజెర్ యోహాన్ పూసి కీతెర్. ²³ తె యోహాన్, "యెసయ పర్వక్ల మొదొల్ వెహపినయ్, 'బగవంతల్^{‡‡} వాయన్ సాటి సరి సుద్రి కీప్ట్" ఇంజెర్ బోడి గుటనగ కిలివల్ లేంగ్ ననయ్ ఆందున్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెవ్హార్.

²⁴⁻²⁵ అస్సె సవల్కొ పూసి కియ్ వాతుర్గట్ కహితుర్ పరిసయుల్కొ, "నిమె కిరిస్తుని ఆయ్యె, యేలియని ఆయ్యె, బవిసత్తె వాయ్యల్ పర్వక్ల గిర్ ఆయ్యె. తె నిమె బద్ అదికార్ బాప్తీసమ సీసెర్ మంతి?" ఇంజెర్ యోహాన్ పూసి కీతెర్. ²⁶ తె యోహాన్, "నన యెతె బాప్తీసమ సీసెర్ మంతొన్. బతి నా పెజెటల్ వాయ్యల్ మీ నడ్డుమ్ మంతొర్. మిరట్ వోన్ వొడ్చి కియ్యట్. ²⁷ నా పెజెటల్ వాయ్యల్ నాకున్ తెర్ డగుర్ సక్తివంతల్ ఆందుర్. వోనంగ్ చెప్పల్కొన పటి రెప్పె గిర్ నన కామి సియెన్^{‡‡‡} ఇంజెర్ వెవ్హార్. ²⁸ ఇవ్ గట్టుంగ్ యోహాన్ బాప్తీసమ సీసెర్ మత్తోర్ అద్ యోర్దన్ లవిడున్ సిడయింగ్ బాజ్ మన్వల్ బెతనియ ఇన్వల్ చహర్లగ జర్తంగ్.

యేసుయె బగవంతనొర్ మరి ఇంజెర్ వెప్పి తొవ్హాల్

²⁹ దుస్త్రా నేటి యోహాన్ తన్వ వాయ్యల్ యేసున్ సూడ్చి, "ఇచుల! వేరె దునియతురంగ్ పాప్కున్ కాంచి వోయ్యల్ బగవంతన గొరె పిల ఆందుర్. ³⁰ ఇదెన్ మునె, 'నా పెజెటల్ బోర్తె వాంతొర్ ఇంజె వెవ్హానొ, వోర్ వేరె ఆందుర్. వేర్ నాకున్ తెర్ మొదొడలె పిసి మత్త కాడ్చి, ^{‡‡‡} నాకున్ తెర్ డగుర్ ఆందుర్' ఇంజెర్ వేన్ బారెతెన్ వెప్పి మత్తొన్. ³¹ అసల్ వోర్ బోర్ ఆందుర్ ఇన్వల్ నన వోన్ వొడ్చి కీసి మనొన్. బతి ఇజ్రయేల్ లోకుర్కున్ వోర్ తన్వ వొడ్చి అరుసీనుర్ ఇంజె బాప్తీసమ సీతొన్. ³² అస్సెనె హాబర్ కోలె మాసి, బగవంతన పవిత్ర ఆత్మ ఉంది పారెవత్ దాత్ యేసున్ పొరొ రెయ్యల్ సూడ్చాన్. ³³ యెతె

బాప్తీసమ సియ్ నాకున్ సారి కీతొర్ వోర్ బగవంతలె, 'బోన్ పొరొ పవిత్ర ఆత్మ పారెవత్ దాత్ రెయ్యె ఉద్వల్ సూడంతియె, వోరె లోకుర్కున్ పవిత్ర ఆత్మతె బాప్తీసమ సియ్యల్^{‡‡‡} ఆందుర్' ఇంజెర్ వెవ్హార్. అహాన్ వెహ్వాక్ ఇత్తెకె, వోన్ నన వొడ్చి కీసి మనొన్. ³⁴ ఇద్ సమ్మె సూడ్చినె, 'వేరె బగవంతనొర్ మరి ఆందుర్[§]' ఇంజెర్ బాప్తీసమ సియ్యల్ యోహాన్ యేసున్ బారెతె గవ వెవ్హార్.

యేసునుర్ మొదొడర్ సిన్వలిర్

³⁵ దుస్త్రా నేటి దుపరిత నాలుంగ్ నేక్కెకె యోహాన్ అని వోనుర్ ఇవిర్ సిన్వలిర్ గిరె అగనె నిల్చి మత్తెర్. ³⁶ అదె వకత్తె యేసు అగటల్ వీడ్చెర్ మత్తోర్. వోన్ సూడ్చి, "ఇచుల! బగవంతన గొరె పిల" ఇంజెర్ యోహాన్ సిన్వలిర్కున్ వెవ్హార్. ³⁷ అద్ కేచి వూర్ ఇవిర్ సిన్వలిర్, యేసున్ పెజెయ్ సాత్తెర్. ³⁸ తె అస్సె వూర్ తన్వ పెజెయ్ వాయ్యల్ సూడ్చి, యేసు పెజె మల్చి, "మీకు బతల్ పహ్లా?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె వూర్ "గురుజి[§]! నిమె బగ మందంతి?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ³⁹ తె యేసు, "వాసి సూడట్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. అస్సె లగ్-బగ్ పొద్దెక్ నాలుంగ్ నేక్కెర్ మత్తె. తె వోర్ మన్వల్ జాగతగ సొంజి, అంటిత్కొ అగన్ మత్తెర్. ⁴⁰ యోహాన్ గొస్తి కేచి యేసున్ పెజెయ్ సాత్తుర్ ఇవిర్గట్ల వొరొనె పొరొల్ ఆంద్రెయల్. వేర్ సీమెన్-పేతుర్తోర్ తముర్ ఆందుర్. ⁴¹ వేర్ ఆంద్రెయల్ తన్వొర్ తాదల్ సీమెన్-పేతుర్తున్ బేటి మాసి, "దాద! కిరిస్తున్^{§†} సూడ్చామ్" ఇంజెర్ వెవ్హార్. ⁴² అని వోన్ యేసునగ పియ్యె వాత్తోర్. తె యేసు వోన్ సూడ్చి, "నిమె యోహాన్^{§†} మరి సీమెన్సి ఆంది. బతి ఇంగెడల్ నీకున్ కెహా^{§††} ఇంజెర్ కేయనిర్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. వేన్ పేతురు గిర్ ఇంతెర్^{§†}.

యేసు పిలిపున్ అని నతనియెల్తున్ కేయ్యల్

⁴³ దుస్త్రా నేటి యేసు గలిలయ యేరియతె సొన్లె నిర్నయ్ కీతొర్. తె నడ్డుమ్ పిలిపున్ సూడ్చి, "నా సంగ వర" ఇంజెర్ యేసు కేయ్యెర్. ⁴⁴ వేర్ పిలిప్, ఆంద్రెయల్ అని పేతురు మువిర్తె బెత్తయిద చహర్తుర్ ఆందిర్. ⁴⁵ పిలిప్ నతనియెల్తున్ మహ్కొలె సాత్తోర్. వోర్ బేటి మాత పెజె, "మోసిన దర్మత కాసున్గ అని దుస్తుర్ పర్వక్లలిర్ లిహి కీతనగ బోన్ బారెతె లిహి కీతెరొ, వోర్ మాకున్ బేటి మాత్తోర్. వోరె నజరేత్ చహర్తోర్ యోసెప్పొర్ మరి యేసు ఆందుర్" ఇంజెర్ పిలిప్ వెవ్హార్. ⁴⁶ అద్ కేచి నతనియెల్, "ఎహా! నజరేత్తుల్ బతయ్ చొకొట్టు పుటరియ్?" ఇంజెర్ పిలిపున్ పూసి కీతొర్. తె "వాసి సూడ" ఇంజెర్ పిలిపు ఇత్తోర్. ⁴⁷ తె నతనియెల్ యేసునగ వాసెర్ మనెకె వోన్ సూడ్చి, "ఇచులట్! వేర్ కరల్ ఇజ్రయేల్ జాతితొర్ ఆందుర్. వేన్ కవట్ బతయ్ సెలె" ఇంజెర్ వోన్ బారెతె యేసు వెహార్. ⁴⁸ తె నతనియెల్, "నా బారెతె నీకున్ బహాన్ టావ?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె యేసు, "పిలిపు, నీకున్ కేయ్యక్ మునె, నిమె అంజారి మరత్ బూడ్ మనెకెన్ నీకున్ సూడ్చాన్" ఇంజెర్ వెవ్హార్. ⁴⁹ అస్సె నతనియెల్, "యే గురుజి! నిమె బగవంతనొర్ మరిని అని ఇజ్రయేల్ లోకురొరె రాజిని ఆంది!" ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్. ⁵⁰ తె యేసు, "నీకున్ అంజారి మరత్ బూడ్ మనెకెన్ సూడ్చాన్ ఇంజెర్ వెహ్వాతున్ హిందలె, బరొస ఇర్సెర్ మంతి కి బతల్? ఇవెన్ తెర్ డగుక్ కామ్మె సూడంతి. ⁵¹ అవ్ బవ్ ఇత్తెకె, హాబర్ కోలె మాయ్యల్, బగవంతనుర్ దూతలిర్ స్వర్గనల్ స్వర్గనొర్ మాయ్యనగ[§] బూడ్ రెయ్యల్, వర్వల్ మిరట్ సూడ్చిట్. ^{§†} ఇద్ సతెమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ వెవ్హార్.

† ఇత్తెకె బాబో బగవంతల్ అని మరి యేసు వొరొరె ఇంజెర్ అర్దమ్.

†† లేవియుల్కొ ఇన్వలిర్ లేవిన కాన్దాస్తుర్ ఆందిర్. వీర్ బగవంతన మందిర్ను బవి కీసెర్, కటొడలిర్ కియ్యలిక్ కామ్మెనగ మదత్ కియ్యలిర్ ఆందిర్. ‡ యెతె బాప్తీసమ సియ్యల్ యోహాన్ తెర్ తొత్తోర్ పర్వక్ల ఆందుర్. కిరిస్తు వాయన్ మునె వోర్ పర్వక్ల మల్చి వాంతొర్ ఇంజెర్ యూదుల్కొ బరొస కీంతెర్. ‡‡ బగవంతల్: సెలెతె పర్వక్ల. ‡‡‡ వోర్ బెయ్ డగుర్ మాల్కల్ ఆందుర్. నన వోనొర్ దాసిన ఆసి మన్లె గిర్ కామి సియెన్. ‡‡‡ కలి గడె మాయన్ మొదొల్ వచ్చన్ రూప్పె పిసి మన్వల్ యేసు ఆందుర్.

‡‡‡ పాప్తె తాక్కులిర్ లోకురంగ్ దిల్కున్ ఆత్మ సక్తితె పవిత్ర కియ్యల్ ఇంజెర్ అర్దమ్.

§ బగవంతల్ నేమి కీతొర్ వోర్. §† గురుజి: సెలెతె 'రబి'. §†† కిరిస్తున్: హెల్లి బావతె మెనయల్ ఇంతెర్. ఇదెన అర్దమ్ పర్వతున్ బవి కియ్, బగవంతల్ నేమి కీసి, సారి కియ్యల్ రాజల్. వేన్ సాటి యూదుల్కొ సూడ్చెర్ మత్తెర్. §‡ వేర్ యెతె బాప్తీసమ సియ్యల్ యోహాన్ ఆయెర్. §‡‡ ఇవ్ రండుతె పొరొల్కొన అర్దమ్ బండ. §† 1:42 మత్తయి 16:18 §‡ మాయ్యన రూప్పె వాత్తోర్ వోర్ బగవంతనొర్ మరి. §†† 1:51 పుట్గడ్చి 28:12

యేతున్ ఆంగుర్కన రస కియ్యల్

2 ఇద్ జర్గసి రండ రోజ్కే † ఆత పెజె, గలిలయ యేరియత, కాన ఇన్వల్ చహార్తె, ఉంది మర్మి-పారోల్ జర్గత. యేసున అవల్ అగ మత్త. 2 అవ్ మర్మింగ యేసున్ అని వోసుర్ సిస్యలిర్కున్ గిర్ కేయ్యి మత్తెర్. తె అగ వూర్ సాత్తెర్. 3 అద్ జేవున్తగ ఆంగుర్కన రస మార్త. తె అవల్, “వూర్గ ఆంగుర్ రస మార్త” ఇంజెర్ యేసున్ వెప్తా. 4 తె యేసు, “నాకున్ బారి వెహంతి వో? నన బోన ఆందున్ ఇన్వల్ వోడ్కి అరుస్వల్ వకత్ అజున్ వాయొయె” ఇంజెర్ అవన్ వెప్తా. 5 అస్కె అవల్ సర్పరయే కియ్యలిర్ సంగ, “వోర్ వెప్తా తీర్ కీప్ట్” ఇంజెర్ వెప్తా. 6 యూదుల్కే సుదుడ్ కియ్యల్ కామున్ సాటి, అగ నారితంగ్ బండనంగ్ సారుంగ్ సోరంగ్ మత్తంగ్. ఉంది ఉంది సోర యేడుంగ్-ఆట్ బిందెన యేర్ పియ్యేడుంగ్. 7 యేసు, “అవ్ సోరన్ యేతె నిహాట్” ఇంజెర్ సర్పరయే కియ్యలిర్కున్ వెప్తా. తె వూర్ అవ్ సోరంగ్ సిగ సిగ నిహ్తెర్. 8 అస్కె యేసు, “ఇంగ్ మిరట్! ఇచుసి ముడుసి జేవున్త ఇంతజమ్ కియ్యస్వనగ వోప్ట్” ఇంజెర్ వెప్తా. తె వూర్ వోతెర్. 9-10 వోర్ ఇంతజమ్ కియ్యస్వల్ యేతల్ మారిత అద్ ఆంగుర్ రసతున్ సవద్ సూడ్తెర్. అద్ రస బగటల్ వాత అని బహన్ తయర్ ఆత ఇన్వల్ వూర్ సర్పరయే కియ్యలిర్కున్ టావ. బతి వోర్ ఇంతజమ్ కియ్యస్వన్ టావ సెలె. తె వోర్ మాయల్ నొత్తన్ కేయ్యి, “దుస్పర్ సప్పిర్ మొదోల్ చొకొట్టు రస †† వెడిసి, మాందితున్ నిస వర్త పెజె, చప్టి ఆంగుర్ రస వెడియంతెర్. బతి నిమె ఆక్తి వేర్ గిర్ బెయ్ చొకొట్టు రస వెడ్వసితి” ఇంజెర్ ఇత్తెర్. 11 ఇహిన్ యేసు గలిలయ యేరియత కాన ఇన్వల్ నాటి అద్ మయ్యత కామ్ కీసి, తన్వ సక్తితున్ తొప్తా. అదెన్ సాటి వోసుర్ సిస్యలిర్ వోస్ బరోస ఇర్తెర్. 12 అద్ ఆత పెజె యేసు, వోన అవల్, తముక్ అని సిస్యలిర్ మీరె మాసి కపెర్నహోమ్ ఇన్వల్ చహార్తె సాత్తెర్. అని కహి రోజ్కే వూర్ అగన్ మత్తెర్.

యేసు మందిర్గ సాన్వల్
(మత్తయి 21:12-13; మార్క్ 11:15-17; లూక 19:45-46)

13-14 యూదుల్కేన పస్క ఇన్వల్ సడ్ కరుమ్ వాత. తె యేసు యేరుసలెమ్ సాత్తెర్. అగ యెప్త పెజె, బగవంతన మందిర్గ యేసు సాత్తెర్. అద్ మందిర్గ ఆప్తగ బలిదాన్ సియ్యె కోదన్, గొరెన్ అని పారెవన్ వొమ్మలిర్ బేపరిదార్కే అని దుస్తా దేస్సంగ్ కొతన్ బద్ది కియ్యలిర్ గిర్ అగ ఉచ్చి మత్తెర్. 15 అద్ సూడ్కి, యేసు నోడెనె చాటున్ మోడి కీసి గొరెన్, కోదన్ అని సప్పిర్కున్ మందిర్గల్ పూడి సీతెర్. వూర్ కొతంగ్ బద్ది కియ్యలిరంగ్ కొతన్ రీక్సి, వూరంగ్ టేబల్కున్ ఉల్లి కీతెర్. 16 వూర్ పారెవంగ్ వొమ్మలిర్ సంగ యేసు, “నావోర్ బాబోన రోతున్ హాటుమున్ దాత్ కియ్యట్. ఇవ్ సప్పిన్ ఇగెటల్ బస్తా వోప్ట్” ఇంజెర్ వెప్తా. 17 అద్ సూడ్కి, “నీవ రోతున్ వర్జె వెలె మాని కియన ఇంజెర్ ఆస కీత కాడ్కి, దుస్పర్ నాకున్ బెయ్ ఉల్ల ఆసెర్ మంతెర్ ††” ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంతనగ లిహి కీసి మంత ఇంజె, సిస్యలిర్ యాది కీతెర్. 18 బతి యూదుల్కేనుర్ అదికారిర్ యేసునగ వాసి, “నీకున్ బగవంతల్ అదికార్ సీసి మత్తెకె, మాకున్ ఉంది నిసని తొహ” ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 19 తె యేసు, “ఇద్ మందిర్తున్ ఉల్లి కీప్ట్. తేన్ నన తిరిసి మూంద్ రోజ్కేనె దోహంతోన్” ఇంజెర్ వెప్తా. 20 అద్ కేంచి యూదుల్కే గుల్ ఆసి, “ఇద్ మందిర్తున్ దోప్లా చాలిన్ సారుంగ్ (46) సాల్కే పియ్య. నిమె మూంద్ రోజ్కేనె దోహ పరంతియ్?” ఇంజెర్ యేసున్ ఇత్తెర్. 21 బతి యేసు తన్వ మేందోడ మందిర్తున్ బారెతె ఇద్ గొస్టి వెప్తా. 22 సిస్యలిర్, యేసు సాసి-నేండ

† కహి జాంగం మూంద్ రోజ్కే, ఇంజెర్ మంత. †† యూదుల్కే, ఆంగుర్కనల్ రస తెండ్కి, వెలె రోజ్కే ఇర్చి, సాపునంతెర్. అద్ కల్లున్ దాత్ మారిత పెజె ఉంటెర్.
‡ 2:17 కీర్తన్కన 69:9

పెజె, ఇదెన్ హేతు కీసి, దర్మ-గ్రంతనగ లిహి కీసి మన్వడున్ అని యేసు వెప్తా గొస్టితున్ పారో బరోస ఇర్తెర్.

మాయ్న దిల్లగ మన్వల్ యేసున్ టావ

23 పస్క సడ్డంగ్ దివొస్కున్ రోహి యేరుసలెమ్మగ, వోర్ యేసు కీతంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మున్ సూడ్కి, వెలెటిర్ వోస్ బరోస ఇర్తెర్. 24-25 బతి యేసు వూర్కున్ నమ్మకి. బారితెకె సప్పిరంగ్ దిల్కున్ తన కరి కియ్యల్ ఆత కాడ్కి, దుస్పర్ బారెతె యేసున్ బోరె గవ వెహ లాగో.

నిమె ఉండె మల జల్మ యేత లాగర్

3 పరిసయ్యల్కన బాజ్సోర్ నికొదేమ్ ఇన్వల్ యూదుల్కేనోర్ ముకె అదికారి మత్తెర్. 2 వోర్ ఉంది రాత్మ యేలతె యేసునగ సొంజి, “గురుజి, ‘నిమె బగవంతనగటల్ వాతొని ఆంది’ ఇంజెర్ మాకున్ టావయె. బారితెకె, నిమె కియ్యలిక్ మయ్యతంగ్ కామ్మి. బగవంతన సాత్ సెల్వ బోరె కియ పరో” ఇంజెర్ వెప్తా. 3 అస్కె యేసు, “వొరోర్ పూన జల్మ యేత బీగర్, బగవంతన రాజ్కు ఈస యేత పరో. †† ఇద్ గొస్టి సతెమ్ ఆంద్” ఇంజెర్ నికొదేమున్ వెప్తా. 4 అస్కె నికొదేమ్, “బుడియల్ ఆతొర్ మాయ్నల్ బహన్ జల్మ యేత పరనుర్? ఉండె ఉంది జోక అవన పీటె నేంగ్వి జల్మ యేత పరనుర్ కి బతల్?” ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్. 5 తె యేసు, “వొరోర్ యేతె అని ఆత్మతె †† జల్మ ఆయ బీగర్, బగవంతన రాజ్కు నేంగ పరో. ఇద్ గొస్టి సతెమ్ ఆంద్” ఇంజెర్ వెప్తా. 6 “అవల్-బాబో మేందోడున్ జల్మ సియ పరంతెర్. బతి ఆత్మతున్ బగవంతన ఆత్మ జల్మ సియ పరంత. 7 అదెన్ సాటి, ‘పూన జల్మ యేత లాగర్’ ఇత్తెకె నిమె గుల్ ఆయ్య. 8 వడి తనకున్ ఇస్వమ్ వాత అద్ బాజ్సల్ వాంత. మిరట్ అద్ వడిత ఆవజ్ కేంజంతిట్ బతి, అద్ వడి బగటల్ వాంతయొ, బేకె దాంతయొ ఇన్వల్ మీకున్ టావ సెలె. అహ్నె బగవంతన ఆత్మతె జల్మ ఆయ్యల్ గిర్ మందంత” ఇంజెర్ యేసు వెప్తా. 9 తె నికొదేమ్, “ఇద్ బహన్ జర్గ్మడ్ మందర్?” ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్. 10 అస్కె యేసు, “ఇజ్జయేల్కేనోర్ డగుర్ గురుని ఆంది. ఇదెన్ బారెతె నీకున్ కరె మాయె కి?” ఇంజెర్ ఇత్తెర్. 11 “మాకున్ కరె మాత అదెన్ బారెతె అని సూడ్తెతున్ బారెతె వెహంతోమ్. ఇద్ గొస్టి సతెమ్ ఆంద్. బతి మావ గవతున్ మిరట్ నమ్మిట్. 12 నన మీకున్ ఇద్ దునియతంగ్ గొస్టిన్ బారెతె వెహ్కె బహన్ బరోస కియ్యట్. తె స్వర్గ్నంగ్ గొస్టిన్ బారెతె వెహ్కె బహన్ బరోస కికిట్?” ఇంజెర్ వెప్తా. 13 “స్వర్గ్నల్ రెయ్యి వాయ్యల్ స్వర్గ్నోర్ మాయ్నల్ ఆయ్యల్ నాకున్ తప్పసి, దుస్తార బోరె పారొ స్వర్గ్నగ సాన్మకి. 14 మోసె బోడి గుటనగ పితుడ ఉంది తరన్ కీసి, డంగల్ కటితగ బహన్లె లిమ్-లోమ్ కీతెరో, ††† అహ్నె స్వర్గ్నోర్ మాయ్నల్ ఆయ్యల్ నాకున్ గిర్ మొద్దుగ టాంగి కియ లాగర్. 15 అహన్ కీతెకెన్, నా పారొ బరోస ఇర్వలిర్కున్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ పుటంత. 16 “బగవంతల్ దునియతుర్కున్ బెయ్ లాడ్ కీత కాడ్కి, తన్వోర్ వొరోర్ మన్వల్ మరిన్ ఇద్ దర్మరితగ సారి కీతెర్. వోన్ పారొ బరోస ఇర్వల్ హర్ వొరోర్ నాసెడమ్ ఆయ్యక్నె, వూర్కున్ బస్కెట్ గిర్ పిస్వల్ జీవ పుటన ఇంజెరెన్తె ఇహిన్ కీతెర్. 17 దునియతెర్కున్ సిక్ వాట్టె బగవంతల్ వోర్ మరిన్ సారి కియ్యకి బతి, బచి కియ్యెనె సారి కీతెర్. 18 “వోస్ బరోస ఇర్వన్ సిక్తత తన్వ మనో. బతి బరోస కియోర్ వోన్, బగవంతనోర్ వొరోర్ మన్వల్ మరిన్ బరోస కియ్య కాడ్కి, ఇదెన్ మునెనె వోన్ సిక్తత తన్వ ఆత. 19 బారితెకె వోర్ దునియతుర్ సప్పిరంగ్ వేడ్చితున్ పియ్యి వాతొర్. బతి లోకుర్ తమ్మంగ్ కామ్మి కరబ్బంగ్ కీసెకె, సికటితె మన్వెనె పసంద్ కీతెర్. అద్ తన్వత కారన్ ఇదె

†† గ్రీకు బాసతగ, “బగవంతన రాజ్ సూడ పరో” ఇంజెర్ మందంత. ††† 3:5 యెహెజ్కేల్ 36:25-28 ††† 3:14 ఇసాబ్బ 21:9

అంద్. ²⁰ కరబ్ కామ్ కియ్యల్ హర్ మాయ్యల్ వేడ్చితున్ పసంద్ కియ్యోర్. తన్వంగ్ కరబ్ కామ్మున్ మకుసి ఇరన్ సాటి, వోర్ వేడ్చితగ వాయ్యోర్. ²¹ బతి సత్తై తాక్వల్ తన్వంగ్ కామ్మ బగవంతన కెయ్యె జర్గిసెర్ మంతంగ్ ఇంజి, అవెన్ బస్తా తొట్టై, వేడ్చితై వాంతోర్" ఇంజెర్ వెహ్తార్.

యేసున్ బారెతె యోహాన్ గవ వెహ్తల్

²² అద్ ఆత పెజె, యేసు అని వోసుర్ సిస్యలిర్ యూదయ యేరియతగ సాంజి, పర్జతున్ బాప్తీస్మ సియ్యుసెర్, కహి రోజ్జ్ అగనె మత్తార్. ²³ సలిమున్ కరుమ్ము అయ్యెన్ ఇన్వల్ జాగతగ కూబ్ యేర్ మత్త కాడ్చి, అగ యోహాన్ బాప్తీస్మ సిసెర్ మత్తార్. ²⁴ తె లోకుర్ సాంజి బాప్తీస్మ యేచ్చెర్ మత్తార్. ఇద్ గట్టు యోహాన్ జేల్లగ అర్వక్ మునెన్ జర్గిత. ²⁵ ఉంది దియ యోహాన్తుర్ సిస్యలిర్కున్ అని యూదుల్న జాతితోన నడ్డుమ్ సుదుడ్ ఆయ్యల్ రివజాన్ బారెతె జట్-పట్ లాగ్. ²⁶ తె వూర్ సిస్యలిర్ యోహాన్ వాసి, "గురుజి! యోర్దన్ లవిడున్ హంద బాజ్, నీ సంగ బోర్తై మత్తార్ అని నిమె బోన్ బారెతె గవ వెహ్తయె, వోర్ ఇంకె బాప్తీస్మ సిసెర్ మంతార్. సమ్మిర్ వోస్న సాంజెర్ మంతార్" ఇంజెర్ వెహ్తార్. ²⁷ తె యోహాన్, "స్వర్గిన్ల బగవంతల్ సీతెకెన్ తప బోర్ బతయ్ యేత పరొర్. ²⁸ 'నన కిరిస్తున ఆయ్యెన్. బతి వోన్ మునె సారి కీతొర్ వోర్ కబ్రియన ఆందున్' ఇన్వడున్ మిరటె గవ మంతిట్. ²⁹ నమునతున్ మర్చినగ నొవ్రల్ ముకె ఆందుర్ ఇట్. వోర్ నొవ్రినోర్ మాల్కల్ ఆందుర్. వోర్ నొవ్రన్ కరుమ్, వోనోర్ సోప్తల్ నిల్చి మన్లె అని, నొవ్రల్ వెహ్తై తీర్ కియ్యె, వోన్ వెలె ఆనంద్ లాగంత. అద్ తరికతె నన వెలె కుసితె మంతొన్. నావ ఆనంద్ బర్పుర్ ఆత. ³⁰ బారెతెకె నాకున్ చుడుర్-పాన్ వాయన అని వోర్ యేసున్ డగుర్-పాన్ వాయన.

³¹ "స్వర్గిన్ల వాతొర్ వోర్ సమ్మిర్కున్ పొరొడొర్ ఆంతొర్. మరట్ దర్దురిత్ పొరొడుర్ ఆందట్ అని దర్దురిత్ పొరొ జర్గివలిక్ గొస్తిన్ బారెతెన్ వడ్కుంతట్. బోర్తయై స్వర్గిన్ల వాతొర్, వోర్ సమ్మిర్కున్ పొరొడొర్ ఆంతొర్. ³² వోర్ అగ సూడ్డుతున్ కేంజుతున్ బారెతె గవ వెహంతొర్. బతి వోన్ గవతున్ బోర్ వొప్పుర్. ³³⁻³⁵ బగవంతల్ తన్వొర్ మరిన్ లాడ్ కీత కాడ్చి, సమ్మె అదికార్ వోన్ కెయ్యెన్ హాన్లి కీతార్. వోస్ తన్వ ఆత్తుతున్ బర్పుర్ సీత కాడ్చి, వోర్ సిరిప్ బగవంతనంగె గొస్తింగ్ వెహంతొర్. బోర్తై వోన్ గవతున్ వోపంతొర్ వోర్, బగవంతన్ బారెతంగ్ యేసు వెహంగ్ గొస్తింగ్ సతెమ్ ఇంజి తొహంతొర్. ³⁶ బోర్తై బగవంతనోర్ మరిన్ పొరొ బరొస కీంతొర్, వోన్ బస్కట్ పిస్వల్ జీవ పుటంత. బోర్తై వోన్ పొరొ బరొస కియ్యెర్, వోన్ బస్కట్ పిస్వల్ జీవ పుటొ. బతి బగవంతన సొంగ్ వోన్ పొరొ నిల్చి మందంత" ఇంజెర్ బాప్తీస్మ సియ్యల్ యోహాన్ వెహ్తార్.

కుహితగ యేసు వెయ్యెన్ సంగ వడ్కువల్

4 యోహాన్తున్ తెర్ అదిక్ సిస్యలిర్కున్ యేసు తయర్ కిసి, వూర్కున్ బాప్తీస్మ సిసెర్ మంతొర్ ఇంజెర్ పరిసయ్యల్ కేంజెర్. ² (కరల్ బతల్ ఇత్తెకె, యేసు బాప్తీస్మ సియ్యకి, బతి వోసుర్ సిస్యలిర్ సిసెర్ మత్తార్.) ³ ఇద్ గొస్తితున్ యేసు కేంజు పెజె, యూదయ యేరియతున్ సుటి కీసి, గలిలయ యేరియతె సొన్లె పెసితొర్.

⁴ బతి ఇంకె సమరయ యేరియతున్ వీడ్చి సొంద లాగర్. ⁵ అహాన్ అద్ సమరయ యేరియతల్ వీడ్చి సాంజెర్ మనెకె, యాకొబ్ తన్వొర్ మరి యోసెపున్ సీత, ఈసత బొమిత్ † కరుమ్ మన్వల్ సుకరు ఇన్వల్ చహర్తగ యెవ్తార్. ⁶ అగ యాకొబ్ కాచుస్త కుహి మత్త. లంగ్గుల్ తాక్సెర్ వాత కాడ్చి, యేసు అవిసి దుపరిత యేలతె అద్ కుహిత్ బగ్ల ఉచ్చి మత్తార్. ⁷⁻⁸ అద్ వకత్తై, వోసుర్ సిస్యలిర్ కానె యేత్తై చహర్తై సొత్తెర్. అద్ గట్టుతెన్ సమరయ జాతిత ఉంది వెయ్యె యేర్ వోయ్యె,

కుహితగ వాత. తె యేసు, "బాయి, నాకున్ ఉండన్ సాటి యేర్ సీమ్" ఇంజెర్ అద్ వెయ్యెన్ తల్వ్తొర్.

⁹ యూదుల్ అని సమరయ జాతితుర్ అలగ్ పిసెర్ మందిర్. అదెన్ సాటి యేసున గొస్తి కేంచి అద్ వెయ్యె గుల్ ఆసి, "యేయా! నిమె యూదుల్న జాతితోని ఆంది. నన సమరయ జాతితోన ఆందున్. ఉన్లె యేర్ సీమ్ ఇంజి, నాకున్ బహాన్ తల్కుంతి?" ఇంజెర్ యేసున్ ఇత్త. ¹⁰ అద్ కేంచి యేసు, "'ఉన్లె యేర్ సీమ్' ఇంజెర్ తల్వ్చన్ బారెతెన్ ఆయి అని బగవంతన వరమున్ బారెతెన్ ఆయి నీకున్ టావ సెలె. ఇవ్ టావ మన్వడ్ ఇత్తెకె, నిమెయ్ ఉల్ల అదెన్ నాకున్ తల్వ్చన్ది అని నీకున్ జీవ వాలె యేర్ సీందున్" ఇంజెర్ తాన్ సంగ వెహ్తార్. ¹¹ అస్సె అద్ వెయ్యె, "సాబ్! నిహ్లా యేర్ చేంది కియ్యె పొహ్తయ్ ఆయి నోడెయ్ ఆయి సెలె. ఇద్ కుహి బెయ్ కోల్ మంత. అద్ జీవ వాలె యేర్ నీకున్ బగటల్ పుటర్? ¹² మా తొత్తొర్ బాబొ యాకొబ్ ఇద్ కుహి మాకున్ సీతొర్. ఇద్ కుహిత యేర్ తన, తన్వొర్ మర్కె ఉటెర్ అని వూరంగ్ పియంగ్-కాల్కె గిర్ ఉట్టంగ్. నిమె యాకొబున్ తెర్ డగుని కి బతల్?" ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీత. ¹³ తె యేసు, "ఇద్ యేర్ ఉన్వల్ హర్ వొరొర్ ఉండె వట్టుంతొర్. ¹⁴ బతి నన సియ్యల్ యేర్ ఉన్వన్ బస్కెట్కె వట్ట వసా. నన సియ్యల్ యేర్ బస్కెట్ జీవతె మందన్ సాటి, వోన్ రొబా బస్కెట్ గిర్ పొంగ్గెర్ మన్వల్ జలత్ దాత్ మందంత" ఇంజెర్ వెహ్తార్.

¹⁵ తె అద్ వెయ్యె, "సాబ్! బస్కెట్ యేర్ వట్టవక్చెన్ అని చేంది కియ్యె వాయ్యక్చె, అద్ యేర్ నాకున్ సీమ్" ఇంజెర్ యేసున్ తల్వ్త.

¹⁶ అస్సె యేసు, "నిమె సాంజి, నీ మాడ్సెన్ కేయ్యి, తర" ఇంజెర్ వెహ్తార్. ¹⁷ తె అద్ వెయ్యె, "నాకున్ మాడ్సెన్ సెలొర్" ఇంజెర్ వెహ్త.

అద్ కేంచి యేసు, "హో కరలె, ¹⁸ మొదొల్ నీకున్ సియ్యెర్ మాడ్సెర్ మత్తెర్. ఇంకె నీ సంగ మంతొర్ వోర్, నీవోర్ మాడ్సెన్ ఆయ్యెర్. బాయి, నిమె మత్త అదెన్ కరల్ వెహ్తై" ఇంజెర్ అద్ వెయ్యెన్ ఇత్తొర్.

¹⁹ అస్సె అద్ వెయ్యె, "సాబ్! నిమె పర్వక్చెన్ ఆంది ఇంజెర్ సమ్మె మాసెర్ మంతొన్. ²⁰ తె నాకున్ ఇద్ గొస్తి వెహ: మమెట్ ఇద్ గెరాజమ్ గుటత్ పొరొ పార్తన-వింతి కీంతొమ్. ఇగెనె మా తొత్తుర్ గిర్ పార్తన-వింతి కీతెర్. బతి మీ యూదుల్న సిరిప్ యెరుసలెమె కరల్ పార్తన-వింతి కియ్యల్ జాగ ఇంజెర్ బారి వెహంతిట్?" ఇంజెర్ యేసున్ సంగ ఇత్త. ²¹⁻²³ తె యేసు, "బాయి! బోన్ పార్తన-వింతి కీంతిట్ ఇన్వల్, మీ సమరయతుర్కున్ టావ సెలె. బతి బోన్ పార్తన-వింతి కీంతొమ్ ఇన్వల్ మాకున్ టావ. బారెతెకె మా యూదుల్నగటలె బచె మాయ్యల్ కార్వ వాయ్యల్ మంత. అద్ వకత్తై ఇద్ గుటత్ పొరొన్ ఆయి, యెరుసలెమ్మగన్ ఆయి, మిరట్ బాబొ బగవంతన పార్తన-వింతి కియ్యట్. బతి కరల్ పార్తన-వింతి కియ్యలిర్ తమ్వ ఆత్తుతగ సత్తై పార్తన-వింతి కీంతెర్. అద్ వకత్ ఇంకె వాసిన్ మంత. ఇద్ నన వెహ్త గొస్తిత్ పొరొ బరొస ఇర. తనకున్ పార్తన-వింతి కియ్యలిర్ ఆతుర్ మందన ఇంజెర్, బాబొ బగవంతల్ సూడ్సెర్ మంతొర్.

²⁴ బగవంతల్ ఆత్తు రూమ్మె మన్వల్ ఆత కాడ్చి, పార్తన-వింతి కియ్యలిర్ తమ్వ ఆత్తుతగ సత్తై వోన్ పార్తన-వింతి కియన" ఇంజెర్ అద్ వెయ్యెన్ వెహ్తార్. ²⁵ అస్సె అద్ వెయ్యె, "కిరిస్తు † వాంతొర్ ఇన్వల్ నాకున్ టావ. వోర్ వాత పెజె, సమ్మిర్కున్ సమ్మె కుల కుల వెహంతొర్ బెరె" ఇంజెర్ యేసున్ వెహ్త. ²⁶ తె, "ననయ్ వోన్ ఆందున్" ఇంజెర్ యేసు తాన్ వెహ్తార్.

²⁷ అద్ వకత్తై వోసుర్ సిస్యలిర్ అగ వాతెర్. వోర్ యేసు ఉంది వెయ్యెన్ సంగ వడ్కువల్ సూడ్చి, బెయ్ గుల్ ఆతెర్. బతి, 'నీకున్ బతల్ ప్జెహ్?' ఇంజెర్ అద్ వెయ్యెనె ఆయి, 'నిమె అద్ వెయ్యెన్ సంగ బారి వడ్కుతి?' ఇంజెర్ వోర్ యేసునె ఆయి, వూర్గటల్ వొరొర్ గిర్ పూసి కియ్యకి.

²⁸ అద్ వెయ్యె బుడ్డితున్ అగనె సుటి కీసి, చహర్తై సొత్త. ²⁹ అని పర్జతున్ సంగ, "ఇంకె వేరి నన కీత సమ్మెతున్ బారెతె వెహ్తార్. వోర్

† 4:5 పుట్గడ్చి 33:19; యోహాన్సువ 24:32

†† కిరిస్తు: హెబ్రెయ్ భాసతె మెసయల్ ఇంతెర్. ఇదెన అర్చమ్ పర్జతున్ బచి కియ్యె, బగవంతల్ నెమె కీసి, సారి కియ్యల్ రాజల్. వేన్ సాటి యూదుల్న సూడ్సెర్ మత్తెర్.

మాయుల్ మోక కిరిస్తు ఆందురెయ్ బతలో? మిరట్ వాసి సూడట్" ఇంజెర్ వెప్టా. ³⁰ తె వూర్ చహర్తల్ పెసిసి యేసు మన్వల్ జాగతగ వాసిర్ మత్తెర్.

³¹ అద్ గట్టతె వూర్ సిస్యలిర్, "గురుజి! జరతెర్ తిన్" ఇంజెర్ యేసున్ జాల్మ కీతెర్. ³² బతి యేసు, "మీకున్ టావ సెలె అద్ చంది తిందన్ సాటి, నహ్ మంత" ఇంజెర్ వెప్టా. ³³ తె సిస్యలిర్, "గురుజిన్ తిందన్ సాటి, బోరె చంది తతెరెయ్ బతలో?" ఇంజెర్ తమ్మ తమ ఇత్తెర్. ³⁴ అస్కె యేసు, "నాకున్ సారి కీతొర్ బగవంతన ఇచ పియ్యి తాక్యల్ అని వోన కామున్ బర్పూర్ కియ్యలె నావ చంది ఆసి మంత. ³⁵ నమునతున్ మిరట్, 'వావై విజ వీత్తె పెజె, ఉండె నాలుంగ్ మహినె పంట కొయ్యై వాంత' ఇంతిట్. బతి వహుక్కై సూడట్. ఇంకె అద్ పంట కొయ్యై తయర్ మంత" ఇంజెర్ మీకున్ వెప్పాన్ మంతోన్. ³⁶ "పంట కొయ్యలిర్కున్ ఇంకె బూతి పుట్టెరెన్ మంత. బస్కెట్ పిస్యల్ జీవతగ లోకుర్కున్ తర్వలె, అద్ పంట కొయ్యలిర్కున్ పుట్టల్ పండి. ఇదెన్ హిందల్, విజ వీత్తెలిర్ అని పంట కొయ్యలిర్ ఆనంద్వి మంద పరంతెర్. ³⁷ 'విజ వీత్తెల్ వొరొర్ అని పంట కొయ్యల్ ఉండె వొరొర్' ఇన్వల్ సాస్తుర్ కరల్ ఆంద్. ³⁸ మిరట్ కష్టమ్ కీసి వీత్తెకి అద్ పంట కొయ్యై, మీకున్ సారి కీతొన్. అద్ విజ వీత్తె దుస్తుర్ కష్టమ్ కీతెర్. వూర కష్టమన పండితున్ మిరట్ యేచ్చెర్ మంతిట్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

³⁹ "నన కీత సమ్మెతున్ బారెతె, నన వెహ్యక్ మనెకెన్ నాకున్ వెప్టా" ఇంజెర్ అద్ వెయ్యై వెప్టా. తె అద్ గవతున్ పియ్యి, సమరయ యేరియత చహర్తర్ వెలెటిర్ లోకుర్ యేసున్ పొరో బరొస ఇర్తెర్. ⁴⁰ వూర్ సమరయతుర్ వోన్ వాసి, "గురుజి! నిమె మహ్ వాసి, మందయ్ లాగర్" ఇంజెర్ జాల్మ కీతెర్. తె యేసు వూర్ రండే రోక్కి మత్తోర్. ⁴¹ యేసు వెప్టాంగ్ గొస్టింగ్ కుద్ కేచి, ఉండె వెలెటిర్ బక్తిల్ ఆతెర్. ⁴² "నిమె వెప్టా గొస్టి పియ్యన్ ఆయె బతి, మమెట్ వోసంగ్ గొస్టింగ్ కుద్ కేచి, వెరె దునియతున్ బచి కియ్యల్ కిరిస్తు ఇంజెర్ కరి కీసి, నమ్మెమ్" ఇంజెర్ వెయ్యైన్ వెప్టా.

యేసు అదికారివోర్ మరిన్ చొకోట్ కియ్యల్
(మత్తయి 8:5-13; లూక 7:1-10)

⁴³ రండే రోక్కి ఆత పెజె, యేసు గలిలయ యేరియతె సాన్లె పెసిత్తోర్. ⁴⁴ (అస్కె యేసు, 'పర్వక్తన్ తన్వ సాంత యేరియతగ మాన్ పుట్' ఇంజెర్ మునెనె వెప్పి మత్తోర్.) ⁴⁵ తెర్ బతి వోర్ గలిలయ యెవ్త పెజె, అగటుర్ లోకుర్ చొకోట్ మాన్ సీసి, వోన్ కరుమ్ కీతెర్. బారితెకె పన్సు సడ జర్గెనెకె, వూర్ యెరుసలెమ్మగ సాంజి మత్తెర్ అని యేసు కీతంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మి సూడ్చి మత్తెర్. ⁴⁶ అహన్ సానెకె సానెకె, ఇదెన్ మునె యేతున్ ఆంగుర్కున్ రసత్ దాత్ మార్యసీత్తోర్ అద్, గలిలయత కాన చహర్తె యెవ్తొ. కవర్పహోమ్ ఇన్వల్ చహర్తె రాజవోర్ వొరొర్ అదికారి మత్తోర్. వోవోర్ మరి బేమరితె సానల్ మీండ్చి మత్తోర్. ⁴⁷ తె వోర్ అదికారి, యూదయతల్ గలిలయ యేరియతె యేసు వాతొర్ ఇంజెర్ కేచి, యేసునగ సాత్తోర్. అని, "నా మరి బేమరితె సానల్ మీండ్చి మంతొర్. నిమె వాసి, చొకోట్ కియ్యయ్ లాగర్" ఇంజెర్ యేసున్ చిసంతి కీతొర్. ⁴⁸ తె యేసు, "చమత్కార్కె అని మయ్యతంగ్ కామ్మి సూడ బీగర్, నా పొరో బరొస కియ్యట్ సెలెయ్?" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ⁴⁹ తెర్ బతి వోర్ అదికారి, "పర్పు! నా మరిన పరన్ సాన్యక్ మనెకెన్ వర" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ⁵⁰ అస్కె, "నిమె రోన్ సాన్. నీ మరి పిసంతొర్" ఇంజెర్ యేసు వెప్టా. తె వోర్ అదికారి, యేసున గొస్టిత్ పొరో బరొస ఇర్పి పెసిత్తోర్. ⁵¹ వోర్ అహన్ సరియ్ సాంజెర్ మనెకెన్, వోసుర్ సేవ్కలిర్ మునెత్కె వాసి, "నీవోర్ మరి చొకోట్ ఆతొర్" ఇంజెర్ వెప్టా. ⁵² తె వోర్ అదికారి, "బద్ వకత్తె చొకోట్ ఆతొర్?" ఇంజెర్ సేవ్కలిర్కున్ పూసి కీతొర్. అస్కె వూర్, "నినె

దుపరి ఉంది నేక్కెకె, చొకోట్ ఆతొర్" ఇంజెర్ వెప్టా. ⁵³ బరోబర్ అదె వకత్తె యేసు తనకున్, 'నీవోర్ మరి పిసంతొర్' ఇన్వల్ గొస్టి వెప్టా ఇంజెర్ సమ్మె మాసి, వోర్ అదికారి అని వోన రోతుర్ యేసున్ పొరో బరొస ఇర్తెర్. ⁵⁴ యూదయ యేరియతల్ గలిలయ వాసి, యేసు కీత రెండవ మయ్యత కామ్ ఇద్ ఆంద్.

కెయ్-కాల్కె అర్పి సాత్తోన్ చొకోట్ కియ్యల్

5 అద్ ఆత పెజె, యూదుల్కెన ఉంది సడ కరుమ్ వాత కాడ్చి, యేసు యెరుసలెమ్ నగుడె, వర్పి సాత్తోర్. ² యెరుసలెమ్మ గొరెన పాటక్ ఇన్వల్ జాగతున్ కరుమ్ హెబ్రి బాసతె బెత్తె ఇన్వల్ కోనెర్ మత్తె. అద్ కోనెర్గ సియ్యుంగ్ మండొప్ప మత్తంగ్. ³ అద్ కోనెర్గ కహి యేలనె బగవంతనోర్ దూతల్ రెయ్యి యేతున్ హాలి కిందుర్. అస్కె బోర్ మునె రెయంతొరో వోర్ బాతల్ బేమరి మత్తె గిర్ చొకోట్ ఆందుర్.] అవ్ మండొప్పనగ గుడ్డిర్, లెంగ్లల్-తుంగ్లలిర్ అని కెయ్-కాల్కె అర్పి సాత్తోర్, సమ్మి తీర్కనంగ్ బేమరింగ్ వాలిర్ జాగ పియ్యి మందిర్. ⁵ వూర్ రొహ తీస ఆట్ (38) సాల్కనల్ బేమరితె మన్వల్ వొరొర్ మాయుల్ మత్తోర్. ⁶ వోర్ మాయున్ యేసు సూడ్చి, వెలె సాల్కనల్ బేమరితె మంతొర్ ఇన్వల్ కరి కీసి, "చొకోట్ ఆయన ఇంతి కి?" ఇంజెర్ వోన్ పూసి కీతొర్. ⁷ తె వోర్ మాయుల్, "పర్పు! అద్ కోనెర్గ యేర్ హాలె మానెకె, నాకున్ అగ రెహ్యలిర్ బోరె సెలెర్. అదెన్ సాటి నన రెయ్యై వానెకెతె, నాకున్ తెర్ మునెన్ దుస్తొర్ బోరెర్ అగ రెయంతొర్" ఇంజెర్ జవబ్ సీత్తోర్. ⁸ అస్కె యేసు, "తెద్! అని నీవ చాప్తున్ పియ్యి రోన్ సాన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ⁹ అహన్ ఇత్త బరోబర్, వోర్ చొకోట్ ఆసి, తన్వ చాప్తున్ పియ్యి తాక్కిర్ సాత్తోర్.

ఇద్ గట్టె యూదుల్కెన ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి జర్తె. ¹⁰ తె యూదుల్కెనుర్ అదికారి, "నీవ చాప్ పియ్యి తాక్యల్, నేండే ఆరమ్మ దివొన్ ఆత కాడ్చి, దర్తె కానున్తున్ ఉల్ల తాక్యట్ ఆంత" ఇంజెర్ చొకోట్ ఆతొన్ సంగ ఇత్తెర్. ¹¹ బతి వోర్, "నాకున్ చొకోట్ కియ్యల్, 'నీవ చాప్ పియ్యి సాన్ ఇత్తోర్' " ఇంజెర్ వూర్కున్ వెప్టా. ¹² తె వూర్, "'నీకున్ చాప్ పియ్యి సాన్' ఇంజెర్ బోర్ వెప్టా?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ¹³ బతి వోర్ వెహ పర్తెకి. బారితెకె అగ వెలె మాంది మత్తెర్ అని యేసు మాందితగ మిస్తి మాసి సాత్తోర్. ¹⁴ అద్ ఆత పెజె యేసు, వోన్ మందిర్త అప్తగ సూడ్చి, "ఇచుల కేంజి! నిమె చొకోట్ ఆతి. ఉండె వెలె దుక్కు వాయ్యక్నె మన్లె, పామ్మంగ్ కామ్మి కియ్య" ఇంజెర్ వెప్టా. ¹⁵ అస్కె, వోర్ మాయుల్ యూదుల్కెనుర్ అదికారిర్గ సాంజి, "నాకున్ చొకోట్ కియ్యల్ యేసు ఆందుర్" ఇంజెర్ వెప్టా.

¹⁶ యేసు ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి ఈతంగ్ కామ్మి కీతతున్ హిందల్, వూర్ యూదుల్కెనుర్ అదికారిర్ యేసున్ దుక్కు సియ్యల్ మొదొల్ కీతెర్. ¹⁷ బతి యేసు, "నా బాబో హర్ గట్టె కామ్ కీసిర్ మత్తె కాడ్చి, నన గిర్ కామ్ కీసిర్ మంతొన్" ఇంజెర్ వెప్టా. ¹⁸ ఇద్ కారన్తున్ హిందల్, యూదుల్కెనుర్ అదికారిర్, "వేర్ సిరిప్ ఆరమ్మ దివొస్సు మా నేకితున్ బహ్కా మాయ్యలె ఆయ్య, బగవంతన్ తన్వొర్ బాబో ఇంజెర్ వెప్పి, తనకున్ బగవంతన్ బరోబర్ బడి కీసిర్ మంతొర్" ఇంజెర్ ఇవ్ రండే కారన్కున్ హిందల్, యేసున్ జకన ఇంజెర్ వూర్ నిర్నయ్ కీతెర్.

బగవంతన అదికార్ యేసునగ మంత

¹⁹ తె యేసు ఇహిన్ పొడి కీసి వెప్టా: "ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. బగవంతనోర్ మరి తన్వ తన బతయ్ కియ పరో. బాబో బతల్ కీంతొరో, సిరిప్ అదెనె సూడ్చి మరి కీంతొర్. బాబో బగవంతల్ బతంగ్ బహన్ కీంతొరో, అవెన్ మరి అహ్నా కీంతొర్. ²⁰ బాబో మరిన్ లాడ్ కీత కాడ్చి, తన కియ్యలిక్ సమ్మె కామ్మి మరిన్ తొప్పాన్ మంతొర్. ఉండె వెలె డగుక్ కామ్మి మునె బవిసత్తె మరిన్ సంగ బాబో కియ్యస్యల్ సూడ్చి, బెయ్ గుల్ ఆకిట్. ²¹ బాబో సాత్తుర్కున్ బహన్ నేండుసంతొరో, అహ్నా మరి గిర్ తన నేమి కీత్తుర్కున్ పిసుసంతొర్.

† లోకుర్కున్ బగవంతన చర్తె తర్వల్ పంట. బహన్ ఇత్తెకె సమరయ జాతితుర్ వెలెటిర్ యేసునగ వాసిర్ మత్తెర్. వూర్కున్ బగవంతన సరి-మారగున్ బారెతె వెహ్యలె కానె ఆసి మంత ఇత్తోర్.

†† తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంథానగ ఇవ్ గొస్టింగ్ సెలెంగ్.

22 బాబో బోనె తస్య కియోర్. బతి తస్య కియోర్ బర్పూర్ అదికార్ తస్యోర్ మరిన్ సీతొర్. 23 తనకున్ బహునై సమ్మిర్ మాని కింతొ, అహ్నె మరిన్ గిర్ మాని కియన ఇంజెరెన్, అద్ అదికార్ మరిన కెయ్ బగవంతల్ సీతొర్. బోరె ఆయి మరిన్ మాని కియ్యెకె, మరిన్ సారి కీతొర్ బాబోన్ గిర్ మాని కీత లెకతగ వాయొర్. 24 నావ గొస్తి కేంచి, నాకున్ సారి కీతొనగ బరోస ఇర్వన్, బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ పుటంత. ఆతొన్ పాప్పున్ హిందల్, వాయ్యల్ సిక్స తపంత. మరన్తల్ తప్పి, వోన్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ పుట్ట.

25 "ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. సానలిర్ బగవంతనొర్ మరిన గొస్తి కేంజ్యల్ వకత్ వాసిర్ మంత. అద్ ఇకె వాసిన్ మంత. అద్ గొస్తి కేంచి, తాక్కులిర్ బస్కెట్ పిస్వంతెర్. 26 బహునై బగవంతల్ జీవతొర్ మాల్యల్ ఆందురో, అహ్నె బస్కెట్ పిస్వల్ జీవతున్ సియ్యల్ అదికార్ మరిన్ సీతొర్. 27 వోర్ మరి స్వర్గ్నొర్ మాయ్యల్ ఆత కాడ్కి, లోకుర్కున్ తస్య కియ్యల్ అదికార్ బాబో వోన్ సీతొర్. 28 మిరట్ గుల్ ఆయ్యుట్! ఉంది వకత్ వాసిర్ మంత. అద్ వకత్నే వీచ్కెనగ మన్వలిర్ సానలిర్ సమ్మిర్ గిర్ బగవంతనొర్ మరిన గొస్తి కేంచి, నేండ్చి బహై వాంతెర్. 29 నేండ్చి బహై వాతుర్ సమ్మిర్కున్ వోర్ మరి తస్య కీసి, వూర్గటల్ పునెవంతలిర్కున్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ సీంతొర్ అని పాపెస్లిర్కున్ సిక్స వాటంతొర్. 30 అద్ తస్య నావ ఇచతున్ పియ్యి ఆయె బతి, నాకున్ సారి కీతొన ఇచతున్ పియ్యిన్ కీంతొన్. నావ నన బతయ్ కియ పరోన్. బాబల్ నాకున్ వెహై తీరె, లోకుర్కున్ నాయ్ తస్య కీంతొన్. నన కియ్యల్ తస్య నాయ్ ఆంద్.

యేసున్ బారెతంగ్ గవంగ్

31 "మోక నా బారెతె ననయ్ గవ వెహ్కతె, నావ గవతున్ కరల్ ఇంజెర్ వొప్పర్. 32 నా బారెతె గవ వెహ్కా వొరోర్ మంతొర్. వోర్ వెహ్వాల్ గవ సతెమ్ ఇంజెర్ నాకున్ టావ.

33 "మిరట్ యోహాన్సగ కహితుర్కున్ రొహ్మాట్. వోన్ గవ సతెమె ఆంద్. 34-35 యోహాన్ డివెత్ దాత్ పొచ్చార్ వేడ్చి సీసెర్ మత్తోర్. మిరట్ వోన్ వేడ్చితె జాలుక్ వేరి, బెయ్ ఆనంద్చె మత్తిట్. మిరట్ బవె మాయన ఇంజెరెన్ ఇవ్ గొస్టింగ్ వెహ్పొర్ మంతొన్.

"బతి నాకున్ నరిమన్కున్ గవ జారత్ సెలె. 36 బారెతెకె యోహాన్తున్ తెర్ డగుర్ గవ నహ్న మంత. అద్ బతల్ ఇత్తెకె: నన కీతంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మె. ఇవ్ కామ్మెన్ బగవంతల్ నాకున్ కీమ్ ఇంజెర్ హాప్తి కీతొర్. ఇవె నాకున్ బాబో సారి కీతొర్ ఇంజెర్ నిరుపన్ కీంతంగ్. 37 వోర్ బాబో నా బారెతె ఇద్ గవ వెహ్పొర్ మంతొర్. బతి మిరట్ బస్కెన్ వోన్ వచన్ కేంజ్యకి అని బస్కెన్ వోన్ రూప్ సూడ్చకి. 38 సారి కియ్యన్ పొరో మిరట్ బరోస ఇర్వ కాడ్కి, వోన బోద మీవంగ్ దిల్కెనగ మనొ. 39 బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ దర్మ-గ్రంత్నగ పుటంత ఇంజెర్ సొంచ్ కీసి, మిరట్ చొకొటె మహ్మాంతిట్. బతి అవె వచన్కె నా బారెతె గవ వెహ్పొర్ మంతంగ్. 40 తెర్ బతి మిరట్ అద్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవతున్ సాటి నహ్న వాయ్లె వొప్పిట్.

41 "నాకున్ మాయ్యలిర్ సియ్యల్ డగుర్-పాన్ లాగొ. 42 బారెతెకె మిరట్ బగవంతన్ పెర్మ కియ్యల్ ఇన్వల్ నాకున్ టావయె. 43 నన నావొర్ బాబోన పొరోడె వాతొన్. నాకున్ మిరట్ వొప్పకి. బతి ఉండె బోరె తస్య పొరోడె తనయ్ వాతెకె, వోన్ మిరట్ ఆనంద్చె వొపంతిట్.

44 మీకున్ దుస్రర్ డగుర్-పాన్ సియ్యల్ ఇన్వమ్ బతి, వొరోరె మన్వల్ బగవంతల్ సియ్యల్ డగుర్-పాన్తున్ సాటి కోసిద్ కియ్యట్. తె నా పొరో బహన్ బరోస ఇర్ పర్పిట్? 45 నన బాబోనగ మీ పొరో పిరది కీంతొన్ బతలొ ఇంజెర్ సొంచ్ కియ్యట్. బతి దర్మత కానుస్తున్ లిహి కీతొర్ మోసె పరవక్తన్ పొరో మిరట్ ఆస ఇర్దిట్. వోర్ మోసెయ్ మీ పొరో పిరది కీంతొర్. 46 వోర్ మోసె నా బారెతె లిహి కీత కాడ్కి, మిరట్ మోక వోన్ బరోస కిందిట్తె, నాకున్ గిర్ బరోస కిందిట్. 47 బతి మోసె లిహి కీత దర్మత కానుస్తంగ్ గొస్తినె మిరట్ నమ్మిట్తె, నావంగ్ గొస్తిన్ బహన్ నమ పర్పిట్?" ఇంజెర్ యూదుల్కెనుర్ అదికార్కున్ వెహ్పొర్.

యేసు సియుంగ్ హజర్కె మాందితున్ జేవున్ దొస్వల్ (మత్తయి 14:13-21; మార్క్ 6:30-44; లూక 9:10-17)

6 అద్ ఆత పెజె, యేసు గలిలయ సమ్మిర్తున్ † హంద బాజ్చెకె, తస్యర్ సిస్వలిర్ సంగ సొత్తోర్. 2 బేమరి వాలిర్కున్ యేసు చొకొట్ కీతంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మెన్ సూడ్చి, వెలెటిర్ మాంది వోన్ పెజెయ్ వాసిర్ మత్తోర్. 3 తె యేసు గుట తెర్గిసి తస్యర్ సిస్వలిర్ తొడ్డె ఉద్తొర్. 4 అవ్ దివొస్కెనగ యూదుల్కెన పస్కె సడ్ కరుమ్ వాసి మత్త. 5 అద్ వకత్నే యేసు తల తప్పి సిర్కుట్ సూడ్చొర్, తె వెలెటిర్ మాంది తన్ల వాసిర్ దిస్టెర్. "వీర్ సమ్మిర్ తిన్లె బగటల్ కానె యేచ్చి తర్కెట్?" ఇంజెర్ పిలిపున్ యేసు పూసి కీతొర్. 6 తన బతల్ కియ్యల్ మంతొర్ ఇన్వల్ తనకున్ టావయె. బతి వోర్ పిలిప్ప మన్లె బతల్ మంతయె కరి కియన ఇంజెరెన్ యేసు అహన్ పూసి కీతొర్. 7 తె పిలిప్ప, "రండె నుమ్కొ (200) కూరతంగ్ బిలనె† చంది యేచ్చి తత్తెకె తెర్ బతి, హర్ వొరోన్ జరజర తిన్లె గిర్ యెవొ" ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్. 8-9 అస్కె వోనుర్ సిస్వలిర్గటల్ సీమెన్-పేతుర్తోర్ తముర్ ఆంద్రెయల్, "ఇగి వొరోర్ కాండినగ సియుంగ్ సారింగ్ అని రండె చుడుక్ మీన్కె మంతంగ్. బతి ఇచొర్ వెలె మాందితున్ ఇవ్ బేకెన్ యెవొగ్" ఇంజెర్ యేసున్ వెహ్పొర్. 10 తె యేసు, అగ ఉద్దుల్ జాడి మత్త కాడ్కి, "తాన్ పొరో పర్మతున్ ఉప్పసట్" ఇంజెర్ వెహ్పొర్. తె మరి-మియెడ్ అని వెయ్యెకున్ లెక కియ్యకె, లగ్-బగ్ సియుంగ్ హజర్కె (5,000) మాడ్చ పంగత్ ఉత్తెర్. 11 అస్కె యేసు, అవ్ సారింగ్ పియ్యి, బగవంతన్ దనెవాద్ వెహ్పొ, పంగత్ ఉద్దుర్కున్ పమ్మి కియ్యె సీతొర్. అహ్నె మీన్కున్ గిర్ సీతొర్. వూర్ తిందనచొర్ తిత్తెర్. 12 పర్మ పెటిమెన్ తిత్ పెజె, "ఇచుర్ గిర్ కరబ్ ఆయ్యక్నె, మెయ్యంగ్ టుక్కెంగ్ సమ్మె మీరి కీమ్" ఇంజెర్ సిస్వలిర్కున్ యేసు వెహ్పొర్. 13 తె సిస్వలిర్, తిత్తంగ్ అవ్ సియుంగ్ సారిన్లె మెయ్యంగ్ టుక్కెన్ మీరి కీతెకె, బార డాలంగ్ నింతంగ్. 14 అద్ మయ్యత కామ్మెన్ సూడ్చి, పర్మ గుల్ ఆతెర్. అని "కరల్ ఇద్ దునియెతె వాయ్లె మత్తోర్ వోర్ పరవక్తల్ వేరె ఆందుర్" ‡ ఇంజెర్ పర్మ ఇత్తెర్. 15 తె యేసు, వూర్ పర్మ తనకున్ హటున్ రాజల్ కియ్యె ఆంతెర్ ఇన్వల్ కరి కీసి, అద్ గుటతెకె వొరోర్ సొత్తోర్.

యేసు సమ్మిర్త యేత్ పొరో తాక్వల్ (మత్తయి 14:22-27; మార్క్ 6:45-52)

16-17 అద్ నేటి పొడ్డె సానెకె, యేసునుర్ సిస్వలిర్ గలిలయ సమ్మిర్త డర్దిత్ కరుమ్ సొంజి, యేసున సరి సూడ్చెర్ మత్తోర్. అస్కె సికటి ఆసిర్ మత్త తెర్ బతి, యేసు వూర్ల వాయ్లెకె మత్తోర్. తె వూర్ సిస్వలిర్, ఉంది రూకతగ ఉచ్చి, సమ్మిర్తున్ హంద బాజాన్ మన్వల్ కవెర్పహోమ్ చహార్తె సొన్లె పెసితెర్. 18 అదె వకత్నే డగుర్ వడి-దూండె తేచ్చి, సమ్మిర్తంగ్ హెల్వంగ్ బడె మాతంగ్. 19 వూర్ లగ్-బగ్ మూంద్-నాలుంగ్ కోస్కె లక్ రూకతున్ తాకున్లె పెజె, యేత్ పొరో తాక్చెర్ యేసు తమ్వ రూకతగ వాయ్యల్ సూడ్చి, బెయ్ వెరితెర్. 20 బతి యేసు, "వెరిమట్! ననయ్ ఆందున్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్పొర్. 21 అస్కె వోన్ ఆనంద్చె అద్ రూకతగ ఉప్పసితెర్. అస్కె యెంటనె వూర్ సొన్వల్ జాగతె అద్ రూక యెప్త.

22-23 పర్మ వింతి కీసి జేవున్ దొస్తొర్ అద్ జాగతె, దుస్రొ నేటి కహి రూకంగ్ తిబెరియ నగుడల్ వాతంగ్. తె సమ్మిర్త హంద బాజాన్ రెహె మాయ్యలిర్ లోకుర్, సిస్వలిర్ సిరిప్ ఉందియె రూకతె సొత్తోర్. బతి వూర్ తర్నొతె యేసు సొన్కె ఇంజెర్ కరి కీతెర్. 24 వూర్ మాంది యేసున్ అని సిస్వలిర్కున్ మమ్కెత్ బతి, బోరె పుట్టకి. తె అవ్ రూకనగ ఉచ్చి, యేసున్ మమ్కెసిర్ కవెర్పహోమ్ సొత్తోర్.

25 సమ్మిర్త హంద డర్దితె యేసు వూర్కున్ దిస్త పెజె, "గురుజి! ఇగి బస్కె వాతి?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్.

† తిబెరియ సమ్మిర్ ఇంజెర్ గిర్ కేయంతెర్. †† రండె నుమ్కొ కూరతంగ్ బిలన విలువ కమి జ్ఞాన్ అట్ మహినన బూతి. ఇవెన్ గ్రేకు బాసెతె దేనరంగ్ ఇంతెర్. ‡ 6:14 రెండవ ఉపదేశ్ 18:15,18

జీవతున్ తాకద్ సియ్యల్ కానె యేసుయ్ ఆందుర్

²⁶⁻²⁷ తె యేసు, "మయ్యతంగ్ కామ్మున్ అర్దమ్ కియ్యడున్ హిందల్ ఆయె బతి, బర్దుర్ కానె తిత్తున్ హిందలె మిరట్, నాకున్ మహ్మోసెర్ మంతిట్. సప్పి కరబ్ ఆయ్యల్ కానెతున్ సాటి పర్పాడె మాయ్యట్. బతి స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్ సియ్యల్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ వాలె కానెతున్ సాటి పర్పాడె మామ్మ. అహాన్ సియన్ సాటిసె, బగవంతల్ తస్వ అదిక్కార్ మోరె నా పొరొ వాడ్డోర్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ వెప్టోర్. ²⁸ అస్కె వూర్, "బగవంతల్ మాకున్ బతల్ కియన ఇంతోర్?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ²⁹ తె యేసు, "బగవంతల్ బోన్దె సారి కీతొరో, వోన్ బరొస ఇరన ఇంజెర్ కోరంతోర్" ఇంజెర్ వెప్టోర్. ³⁰⁻³¹ అద్ కేంచి వూర్, "మా తొత్తుర్ ఈజిప్తన్ వానెకె, బోడి గుటనగ మన్ను ఇన్వల్ కానె తిత్తెర్. దర్మగ్రంత్సగ లిహి కీత తీర వోర్ స్వర్గ్నల్, అద్ కానెతున్ తిన్దె సీతొర్. † తె మమెట్ నీ పొరొ బరొస ఇర్దుల్ ఇంకె మా సాటి, బాతల్ మయ్యత కామ్ కీసి తొహంతి?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ³² అస్కె యేసు, "అద్ కానెతున్ స్వర్గ్నల్ మోసె సియ్యకి బతి, నా బాబొయి సీతొర్. ఇంకె అద్ కరల్ కానెతున్, నా బాబొ స్వర్గ్నల్ సీసెర్ మంతోర్. ³³ బాబొ స్వర్గ్నల్ బతతున్ సారి కీతొరో, అదె దునియతుర్కున్ జీవదాన్ సీత. బగవంతల్ సారి కీత కరల్ కానె ఇదె ఆంద్" ఇంజెర్ వెప్టోర్. ³⁴ తె వూర్, "పర్బు! అద్ కానెతున్ మాకున్ బస్కెట్ సీమ్" ఇంజెర్ కోర్డెర్. ³⁵ అస్కె యేసు, "ననయ్ జీవదాన్ సియ్యల్ కానెత ఆందున్. నా పొరొ బరొస ఇర్ని, నావ చర్నతె వాయ్యలిర్ బస్కెట్కె వూరంగ్ దిల్కున్ రొపా కరుసాయుర్ అని వూర్కున్ బస్కెట్కె యేర్ వట్టు వసా. ³⁶ బతి నన ఇదెన్ మునె వెప్టాపియ, మిరట్ నాకున్ సూడ్డ పెజె గిర్ నా పొరొ బరొస ఇర్దుకి. ³⁷ తెర్ బతి, బోన్ బోన్దె బాబొ నహ్న సారి కీతొరో, వూరె నహ్న వాంతెర్. నహ్న వాతుర్కున్ బస్కెన్ బహ్ని డెగ్గి కియెన్. ³⁸ బారితెకె, నన నావ ఇచ తీర్ కియెన్ స్వర్గ్నల్ రెయ్యి వాయ్యకి. బతి నాకున్ సారి కీతొన ఇచ తీర్ కియెనె వాతొన్. ³⁹ నాకున్ సారి కీతొన ఇచ బతల్ ఇత్తెకె, నహ్న సారి కీతుర్గుట్ వొరొ గిర్ తప్పి సాన్వక్సె నన కాబాడ లాగర్. వూర్కున్ తస్వ కియ్యల్ దివొసున్ నేటి నన నేండున లాగర్. ⁴⁰ బారితెకె, తన్వొర్ మరిన్ బాజ్ సూడ్డి, బరొస కియ్యన్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ పుటన ఇన్వలె బాబొన ఇచ ఆంద్. అహాన్ బరొస ఇర్వన్ తస్వ కియ్యల్ దివొసున్ నేటి నేండునంతోన్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెప్టోర్. ⁴¹⁻⁴² అస్కె వూర్ యూదుల్కన్ జాతితుర్, "నన స్వర్గ్నల్ రెయ్యి వాత కానెత" ఇంతోర్. వేర్ యేసుతె యోసెప్పొరె మరి ఆందుర్ కి రా! వేసుర్ అవల్-బాబొ మాకున్ టావయ్. 'నన స్వర్గ్నల్ రెయ్యి వాతొన ఆందున్' ఇంజెర్ బారి ఇంతోర్?" ఇంజెర్ గొల్తెర్. ⁴³ తె యేసు, "మీవ మిరట్ గొల్తెమట్" ఇంజెర్ వూర్కున్ ఇత్తోర్. ⁴⁴ "నాకున్ సారి కీతొర్ వోర్ బాబొ, బూర దిల్లగ ఇచ పుటుసంతోరో, వూరె నహ్న వాంతెర్. దుస్సుర్ వాయుర్. నహ్న వాతుర్కున్ తస్వ కియ్యల్ దివొసున్ నేటి నేండునంతోన్" ఇంజెర్ వెప్టోర్. ⁴⁵ "బగవంతలె వూర్కున్ కరుసీంతోర్" †† ఇంజెర్ పర్వక్లిర్ లిహి కీతెర్. బూర్తె అవ్ గొస్టింగ్ కరిసి, అవెన్ పియ్యి తాకంతెరో, సిరిప్ వూరె నహ్న వాంతెర్. ⁴⁶ బగవంతన్ సూడ్డోర్ వోర్ బోరె సెలొర్ ఇంజెర్ వెప్టోర్ మంతోన్. సిరిప్ ననయ్ బగవంతన్ సూడ్డి, వాతొన ఆందున్. ⁴⁷ బోర్తె నహ్న బరొస ఇరంతోరో, వోన్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ పుటంత ఇన్వల్ సతెమ్ ఆంద్. ⁴⁸ ననయ్ జీవదాన్ సియ్యల్ కానెత ఆందున్. ⁴⁹ మీ తొత్తుర్ అద్ బోడి గుటనగ మన్ను ఇన్వల్ కానె తిత్తెర్ తెర్ బతి మార్డెర్. ⁵⁰ బతి ఇద్ స్వర్గ్నల్ రెయ్యి వాత కానెతున్ బోర్తె తింతెరో, వోన్ బస్కెట్ మరన్ మసా. ⁵¹ స్వర్గ్నల్ రెయ్యి వాత జీవదాన్ సియ్యల్ కానెత ననయ్ ఆందున్. బోర్తె ఇద్ కానెతున్ తింతోరో, వోర్ బస్కెట్ పిసంతోర్. అద్ కానె నా మేందొల్ ఆంద్. అద్ మేందొడున్ దునియతుర్కున్ బస్కెట్ పిసెసి ఇర్లె, అర్చన సీంతోన్" ఇంజెర్

† 6:30-31 కీర్తన్ 78:24 †† 6:45 యెసయ 54:13

వెప్టోర్. ⁵² ఇద్ కేంచి వూర్ యూదుల్కె, "మరట్ తిన్దె వేర్ తస్వ మేందొడున్ బహాన్ సియ పరంతోర్?" ఇంజెర్ తమ్మ తమ సొంగ్ని చర్ప కీతెర్. ⁵³ తె యేసు, "స్వర్గ్నోర్ మాయ్యన మేందొల్ తిన్దెకెన్ ఆయి, వోన్ నెతుర్ ఉన్వెకెన్ ఆయి, మీకున్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ పుట పరో. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. ⁵⁴ బతి బోర్తె నావ మేందొడున్ తింజి, నావ నెతుడున్ ఉంటోరో, వోర్ బస్కెట్ జీవతె మందంతోర్. వోర్ సాతెకె గిర్, తస్వ కియ్యల్ దివొస్సు నన వోన్ నేండునంతోన్. ⁵⁵ బారితెకె నావ మేందొల్ కరల్ తిన్వల్ కానె ఆంద్ అని నావ నెతుర్ కరల్ ఉన్వల్ చీజ్ ఆంద్. ⁵⁶ బోర్తె నావ మేందొడున్ తింజి, నావ నెతుడున్ ఉంటోరో, వోన్ నన నహ్న వోర్ ఉంది ఆసి, మందంతోమ్. ⁵⁷ జీవతె మన్వల్ బాబొ నాకున్ సారి కీత కాడ్డి, నన జీవతె మంతోన్. అహ్ని నావ మేందొడున్, బోర్తె తింతోరో వోర్, నా హిందల్ జీవతె మందంతోర్. ⁵⁸ స్వర్గ్నల్ రెయ్యి వాత కరల్ కానెత ననయ్ ఆందున్. తొత్తుర్ మన్ను ఇన్వల్ కానె తింజి గిర్ మార్డెర్. బతి ఇద్ కానెతున్ తొత్తుర్ బస్కెట్ జీవతెన్ మందంతెర్ ఇంజి, మీకున్ వెప్టోర్ మంతోన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ⁵⁹ ఇవ్ గొస్టింగ్ కెపర్నహోమ్న సునగొగ్గెగ్ బోద కెనెకె యేసు వెప్టోర్.

బస్కెట్ పిస్వల్ జీవతున్ బారితె బోద

⁶⁰ ఇవ్ గొస్టింగ్ కేంచి వూర్ బక్లిర్, "ఇద్ బోద వెలె కటిన్త మంత. ఇద్ బోదతున్ బోర్ వొపనిర్?" ఇంజెర్ గొల్తెర్. ⁶¹⁻⁶² తె యేసు అద్ కరి కీసి, "మిరట్ ఇద్ గొస్టి కేంచిన సొంగున్ వాతెకె, స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్, వాత జాగతెకె తాచ్చి సొన్వల్ సూడ్డెకె, ఉండె బహాన్ ఆంతిటో?" ఇంజెర్ బక్లిర్కున్ ఇత్తోర్. ⁶³ "మేందొల్ జీవతున్ సియ పరో. సిరిప్ బగవంతన ఆత్తుతున్ హిందలె, జీవతె మంతిట్. నన వెహ్యలిక్ జీవ సియ్యల్ ఆత్తుతున్ గొస్టింగ్ ఆందుంగ్. ⁶⁴ బతి మీ రొపా కహీతుర్ బరొస కియుర్ వూర్ మంతెర్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెప్టోర్. బారితెకె, తనకున్ బోర్ నమ్మెర్ అని బోర్ పసి కీంతోర్ ఇన్వల్ యేసున్ మొదొడలె టావ మత్త. ⁶⁵ అని ఉండె యేసు, "మీకున్ నా బాబొ సారి కీతెకె తప, నహ్న బోర్ వాయ పర్విట్. అదెన్ సాటిసె ఇవ్ గొస్టింగ్ మీ సమ్మిర్కున్ వెప్టోన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ⁶⁶ అస్కె డల్ యేసునుర్ వెలెటిర్ బక్లిర్ పెజె మల్ని సాత్తెర్ అని వూర్ ఉండె బస్కెన్ వోన్ బక్తి పియ్యకి. ⁶⁷ అదెన్ సాటి, యేసు బార జన్కె సిస్వలిర్ బాజున్ మల్ని, "మిరట్ గిర్ దాకోమ్ ఇంతిట్ కి బతల్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. ⁶⁸ అస్కె సీమెన్-పేతురు, "బోన్ ఇంజెర్ దాకోమ్ పర్బు? బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ సియ్యలిక్ గొస్టింగ్ వెహ్యని నిమెయ్ ఆంది. ⁶⁹ 'బగవంతల్ రొప్టోర్ వోర్ పనిత్త వాలెని నిమెయ్ ఆంది' ఇంజి బరొస ఇర్ని కరి కీతోమ్" ఇంజెర్ వెప్టోర్. ⁷⁰ తె యేసు, "మీ బార జమ్మన్ ననయ్ నేమి కీతొన్ కి సెలె? బతి మిహ్నట్ వొరొనగ సయ్యనిద మన్ మంత" ఇంజెర్ వెప్టోర్. ⁷¹ సీమెన్వొర్ మరి ఇస్కరియాత్ నాట్సిర్ యూదల్, బార జన్కె సిస్వలిర్ గటల్ వొరొ ఆసి గిర్ దోక సియ్యల్ ఆతొర్. అదెన్ సాటిసె వోన్ బారితె ఇద్ గొస్టి వెప్టోర్.

యేసు అని వోసుర్ తముక్

7 ఇద్ ఆత పెజె, యూదుల్కునుర్ అదికారిర్ యేసున్ జక్లె సూడ్డోర్ మత్త కాడ్డి, యూదయ యేరియతగ వోర్ సొన్కె. సిరిప్ గలిలయ యేరియతగన్ తిరిసెర్ మత్తోర్. ² బతి అద్ గల్కుతె యూదుల్కన్ డేరన సడె†† కరుమ్ వాసెర్ మత్త. ³ తె యేసునుర్ తముక్, "నిమె ఇగటల్ యూదయ సాన్. అస్కెన్ అగటుర్ నీ బక్లిర్ నీవంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మ, సూడంతెర్. ⁴ ఇగెన్ మత్తెకె నీకున్ డగుర్-పాన్ వాయె. నిమె కరలెనె ఇవ్ మయ్యతంగ్ కామ్మ, కీతెకె, దునియతుర్కున్ తొహా" ఇంజెర్ తాదన్ వెప్టోర్. ⁵ ఇత్తెకె, వోసుర్ తముక్ గిర్ యేసునగ బరొస ఇర్దుకి.

† సునగోగ్ ఇత్తెకె యూదుల్కె మిరె మాయ్యల్ రోన్. †† 7:2 డేరన సడె: కటొడలిర్ 23:39-43

6 తె యేసు, వూర్కున్ ఇజ్రోర్, "నా బారెతె వొడ్డి అరుస్వల్ వకల్ అజున్ వాయెయె. బతి మిరట్ బస్కు గిర్ అగ సొంద వచో.
 7 దునియతుర్ మీకున్ మెచ్చక్ మంద పరుర్. బతి వూర్ కియ్యలిక్ కామ్మ కరబ్ మంతంగ్ ఇంజెర్ నన వెహ్ కాడ్డి, నాకున్ వూర్ మెచుర్. 8 మిరట్ సడ్డున్ సాటి సొంటు. నావ వాయ్యల్ వకల్ నిండ్వ కాడ్డి, నన ఇంకె మీ సంగ వాయెన్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్కొర్.
 9 ఇహిన్ వెహ్కొర్, యేసు గలిలయతగన్ ఆగ్గొర్.
 10 బతి వోసుర్ తముక్ సడ్డున్ సాటి సొత్త పెజె, యేసు గిర్ ఉజగిరితె ఆయ్య, మక్కితె అగ సొత్తొర్. 11 అద్ సడ్ జర్గెనెకె యూదుల్కున్ అదికారిర్, "వోర్ బగ మంతొర్?" ఇంజెర్ వోన్ సాటి మహ్కొతెర్. 12 తె అద్ మాందితల్ కహితుర్, "యేసు చొకొబ్బొర్ మాయ్యల్ ఆందుర్" ఇంజెర్ అని, ఉండె కహితుర్, "సెలె-సెలె వోర్ పర్లతున్ పసి కియ్యల్ ఆందుర్" ఇంజెర్ కుస కుస చర్చ కీతెర్. 13 బతి యూదుల్కున్ అదికారిర్ వెరెతె, యేసున్ బారెతె బోరె ఉజగిరి వడ్డమకి.

యేసు డేరన సడ్ జర్గెనెకె మందిర్గ బోద కరుస్వల్

14 అద్ సడ్ మొదొల్ ఆసి అర్దొ దివొస్కొ ఆత పెజె, యేసు మందిర్గ సొంజి, బోద కరుస్వల్ సురు కీతొర్. 15 అద్ కేంచి వూర్, "అసల్ వేర్ బోరె గురునగ సిక్సాన్ యేత్తుకి. బతి వేన్ ఇచొర్ వెలె గియన్ బగటల్ వాత?" ఇంజెర్ వూర్ యూదుల్కు గుల్ ఆతెర్. 16 తె యేసు, "నన వెహ్కొలిక్ గొస్టింగ్ నావంగ్ ఆయొంగ్. బతి నాకున్ సారి కియ్యల్ బగవంతనంగ్ ఆందుంగ్. 17 మిహ్లాటల్ బోరె ఆయి బగవంతన ఇచ తీర్ తాకన ఇందనుర్, ఇవ్ గొస్టింగ్ నహ్లాటల్ వాసెర్ మంతంగ్ కి సెలెకె, బగవంతనల్ వాసెర్ మంతంగ్ ఇన్వల్ కరి కింతొర్. 18 బోరె సొంత గొస్టింగ్ కరుసంతొరో, వోర్ తన్వయ్ డగుర్-పాన్వన్ కోరంతొర్. బతి బోరె తనకున్ సారి కియ్యన్ డగుర్-పాన్ వాయన ఇంతొరో, వోర్ బరోసంతొర్ ఆందుర్. వోన్ కరబ్ బతయె సెలె. 19 మోసె దర్మత కానున్వన్ మీకున్ సీతొర్. తెర్ బతి మిహ్లాటల్ వొరో గిర్ అవెకున్ పియ్యి తాక్సెర్ సెలియ్. ఇదెన్ బద్ది నాకున్ జక్లె సూడ్యర్ మంతిట్" ఇంజెర్ యేసు ఇత్తొర్. 20 అద్ కేంచి దుస్రాక్ నహ్కొన్ వాతుర్ వూర్, "ఎహె! నీకున్ బూర్ జక్లె సూడ్యర్ మంతెర్? నిహ్ బూత్ సొపై మాసి మంత కి బతల్?" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. 21 తె యేసు, "నన ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి, కీత మయ్యత కామున్ సూడ్డి, మిరట్ సమ్మిర్ వెలె గుల్ ఆతిట్. 22 మీ మర్కున్ తోల్ కత్రి కియన ఇంజెర్ మోసెన కానున్వగ మంత. ఇద్ రివజ్ మోసె మొదొల్ కియ్యకి. బతి తొత్తుర్ గటల్ వాత. తెర్ బతి ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి గిర్, మిరట్ ఇద్ కార్య కిసెర్ మంతిట్. 23 నా పొరో బారి సొంగున్ వాంతిట్? మిరట్ వొరో కాండెన్, ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి తోల్ కత్రి కీతెకె, మోసెన కానున్వన్ బహ్కొ మాతవ్ ఆయె ఇంతిట్. బతి అంటిత్కొ వొరో మాయ్యన్ నన చొకొట్ కీతెకె, నాకున్ బహ్కొ మాతొర్ ఇంతిట్. 24 పొరో దిస్వడున్ హిందల్, తస్వ కియ్యట్. బతి సొంచ్-విచార్ కిసి, బరోబర్ తస్వ కీప్ట్" ఇంజెర్ యేసు వెహ్కొర్.

యేసుయె కిరిస్తు కి బతల్?

25 అస్కె యెరుసలెమ్మూర్ కహి జన్కొ, "వూర్ అదికారిర్ జక్లె మహ్కొవల్ వేరె ఆందుర్ సెలెయ్?" ఇన్వల్ మొదొల్ కీతెర్. 26 "ఇచుల సూడట్! వోర్ ఉజగిరి వడ్డసెర్ మంతొర్. తెర్ బతి, బోరె బతయె ఇంజెర్ సెలెర్. వేరె కరల్ కిరిస్తు ఇంజెర్ అదికారిర్ కరి కీతెరో బతల్?"
 27 బతి కిరిస్తు వానెకె, వోర్ బగటల్ వాంతొర్ ఇన్వల్, బోనె కరె మాయె. వేరె బగటొర్ ఇన్వల్ మాకున్ టావయె" ఇంజెర్ వడ్డతెర్.
 28 అస్కె యేసు మందిర్గ బోద కరుసెర్, "నన బోన ఆందున్ అని బగటల్ వాతొన్ ఇన్వల్ మాకున్ టావయె ఇంజెర్ సొంచ్ కీతిట్. బతి

నావ నన ఇగె వాయ్యకి. నాకున్ సారి కియ్యల్ సతెవంతల్ ఆందుర్. వోర్ బోర్ ఆందురో మీకున్ టావ సెలె. 29 బతి వోర్ నాకున్ టావ. వోర్ సొన్ ఇంజెర్ హుకుమ్ సీత కాడ్డినె, ఇగె వాతొన్" ఇంజెర్ జోరె వెహ్కొర్. 30 అద్ వకత్తె వూర్ అదికారిర్ వోన్ పియ్యె కోసిద్ కీతెర్. బతి వొరో గిర్ వోన్ పొరో కెయె వాట పర్మకి. బారితెకె వోన్ వకల్ నిండ్లెకె మత్త. 31 తెర్ బతి "కిరిస్తు వానెకె, వేన్ తెర్ అదిక్ మయ్యతంగ్ కామ్మ కింతొరియ్?" ఇంజి, వెలెటిర్ పర్ల వోన్ పొరో బరోస ఇర్దెర్. 32 ఇవ్ కుస కుస ఇన్వలిక్ గొస్టింగ్ పరిసయ్యల్కొ కీజెర్ అని వీర్ పరిసయ్యల్కొ, డగుక్ కటొడలిర్ మీరె మాసి, యేసున్ పియ్యె మందిర్గ కేప్వలిర్కున్ సారి కీతెర్. 33 అస్కె యేసు, "నన ఉండె జరసె వకల్ వేరి, మీ సంగ మందంతొన్. అద్ వకల్ నింత పెజె, నాకున్ సారి కియ్యనగ మల్చి దాంతొన్. 34 మిరట్ నాకున్ మహ్కొటిట్ బతి, నన మీకున్ పుటొన్. నన సొంజి మన్వడగ మిరట్ వాయ పర్మిట్" ఇంజెర్ వెహ్కొర్. 35 యూదుల్కున్ అదికారిర్ తమ్మ తమ, "మరట్ మహ్కొతెకె గిర్ పుట్టెకె వేర్ బగ సొన్మడ్ మందర్ బెహె? మోక దుస్రాక్ దేస్కెనగ పర్లె మాసి మన్వలిర్ యూదుల్కునగ సొంజి, బగవంతన బారెతె టావ సెలెర్ వూర్కున్ † బగవంతన బోద వెహ్కొడ్ మందర్ కి? 36 'మిరట్ నాకున్ మహ్కొటిట్ బతి, నన మీకున్ పుటొన్. నన సొంజి మన్వడగ మిరట్ వాయ పర్మిట్' ఇన్వడ అర్దమ్ బతలెయె?" ఇంజెర్ వడ్డతెర్.

యేసు జీవ నిపుస్వల్ యేత వాగ్గన్ సియ్యల్

37 అద్ సడ్ ఆక్రిత దివొస్ బెయ్ ముకె మందంత. తె అద్ దివొసున్ నేటి యేసు నిల్చి, "వట్ట వస్తొర్ వోర్, నహ్కొ వాసి యేర్ ఉండన. 38 నా పొరో బరోస ఇర్దొనగ, దర్మ-గ్రంతనగ వెహ్కొపినయె, 'వోన్ పెటిత్ రొపొడల్ జీవ నిపుస్వల్ యేర్ పొంగ్గెర్ మందంత'" ఇంజెర్ వెహ్కొర్. 39 వోన్ బరోస ఇర్దొర్కున్ పుట్టల్ బగవంతన ఆత్మతున్ బారెతె, యేసు అద్ జీవ నిపుస్వల్ యేర్ పొంగ్గెల్ గొస్టి వెహ్కొర్. యేసు ఉండె గిర్ సాసి-నెండ్లెకె మత్తొర్. అదెన్ సాటి మార్గ అద్ ఆత్మ వాయెకె మత్త. 40 ఇవ్ గొస్టింగ్ కేంజుర్ కహితుర్, "బవినత్నె వాయ్యల్ పర్వకల్ కరలెన్ వేరె ఆందుర్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. 41 ఉండె కహితుర్, "వేర్ కిరిస్తు ఆందుర్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. తె ఉండె కహితుర్, "ఎహె! కిరిస్తు గలిలయతల్ బహన్ వాంతొర్? 42 'కిరిస్తు దావిద్ కాన్దాన్వల్ పుటంతొర్ అని దావిద్ మత్త బెత్తెహమ్ చహర్లె వాంతొర్' ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంత వెహంతి కి?" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. 43 యేసున్ హిందల్, పర్లతున్ నడ్డుమ్ బేద్-బాన్ పుట్ట. 44 తె కహితుర్ వోన్ పియ్యొమ్ ఇంజెర్ సూడ్యర్. బతి వొరో గిర్ వోన్ పొరో కెయె వాట పర్మకి.

యూదుల్కున్ అదికారిర్ యేసున్ పొరో బరోస ఇర్దె వొప్పుకి

45 మందిర్గ కేప్వలిర్ రిక్మ్ కెయ్యెనె మల్చి వాత పెజె, "మిరట్ వోన్ బారి తర్మకి?" ఇంజెర్ డగుక్ కటొడలిర్ అని పరిసయ్యల్కొ పూసి కీతెర్. 46 తె మందిర్గ కేప్వలిర్, "వోర్ మాయ్యల్ వడ్డతవ్ ఇంకె వేరి బోరె బస్కెన్ వడ్డమకి" ఇంజెర్ జవబ్ సీతెర్. 47 తె పరిసయ్యల్కొ, "వోర్ మీకున్ గిర్ పసి కీతొరియ్? 48 మా అదికారిర్గటలె ఆయి, సెలెతె పరిసయ్యల్కొనగటలె ఆయి, వొరో తెర్ వోన్ పొరో బరోస ఇర్దెరియ్? సెలె బోరె ఇర్మకి. 49 బతి దర్మత కానున్ టావ సెలెకెనె, వీర్ పిసలిర్ లోకుర్ వోన్ బరోస ఇర్దెర్. తె వూర్కున్ బగవంతన సాపెన లాగంత" ఇంజెర్ మందిర్గ కేప్వలిర్కున్ వెహ్కొర్. 50 ఇదెన్ మునె, యేసునగ సొంజి, వాతుర్గటల్ వొరో నికొదేమ్ ఇన్వల్ వూర్ అదికారిర్ నడ్డుమ్ మత్తొర్. 51 తె నికొదేమ్, "వోన్ గవ కేంజుక్నె అని వోర్ బతల్ కీతొర్ ఇన్వల్ కరి కియ్యక్నె, దర్మత కానున్వన్ పియ్యి, మరట్ తస్వ కియ పర్మిట్ కి? తప్పక్ మరట్ కియ పర్మిట్!" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్కొర్.

† పరిసయ్యల్కొ యూద దర్మతెర్ పెదొల్కొ లోకుర్ ఆందిర్. బగవంతనంగ్ నేకింగ్ సమ్మిర్ పియ్యి తాకన ఇంజెర్ వెహ్కొదిర్ అని తమె గిరె పియ్యి తాకినదిర్. బతి వూర్ తమకున్ మన్వ వాతంగ్ నేకింగ్ అని రీతి-రివజ్కొ వెలె తయర్ కిసి ఇవెన్ గిర్ పియ్యి తాకన ఇంజెర్ వెహ్కొదిర్. ‡ ఇగె గిరిక్కుర్ ఇంజెర్ మందంత. బతి యూదుల్కున్ లెకెతె గిరిక్కుర్ ఇత్తెకె దుస్రా సమ్మి జూతినుర్ ఇంజెర్ అర్దమ్.

† మొడ్లలిర్ పుట్టి అట్ రొజ్కొనె మోసెన కానున్వగ తోల్ కత్రి కియన ఇంజెర్ హుకుమ్ మంత.

52 తె వూర్, "యే పిస! నిమ్ గిర్ గలిలయతొని ఆంది కి బతల్? దర్మ-గ్రంతున్ చొకోట్ వాచి కీమ్. గలిలయతల్ బోరె పర్వక్తల్ వాయెర్ ఇంజి మందంత" ఇంజెర్ చేడి కీతెర్.

ఉంది వెయ్లు పీర్ కీసెర్ సాపై మాయ్యల్

53 †[అద్ ఆత పెజె వూర్ సప్పిర్ బోస రోస్ వోర్ సాత్తెర్.

8 బతి యేసు ఒలివ మరక్క గుటత్ పొరో సాత్తోర్. 2 దుస్త్రా నేటి బెయ్ సక్తెన్, వోర్ మల్ని మందిర్గ వాతొర్. అస్కె వెలెటిర్ లోకుర్ వోన్గ మీరె మాతెర్. తె యేసు, వూర్కున్ బోద కరుసన్ సాటి ఉద్తొర్. 3 అస్కెనె, బోద వెహ్యాలిర్ సాస్తిరిర్ అని పరిసయుల్క్, పీర్ కీనెకె సాపై మాత అద్ వెయ్లున్ తత్తెర్. అని అద్ వెయ్లున్ సప్పిర్ నడ్డుమ్ నిప్పసిసి, 4 "గురుజి! ఇద్ వెయ్లు పీర్ కీనెకె సాపై మాత. 5 ఈతల్ వెయ్లున్ బండనె పాసి జకన ఇంజెర్ మోసెన కానున్తగ హుకుమ్ మంత. తె నిమె బతల్ ఇంతి?" ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్. 6 వోన్ పొరో పిరది కియ్లు, తప్పగ పియన ఇంజెర్ అద్ సవల్ యేసున్ పూసి కీతెర్. బతి యేసు బూడ్ వరిసి, బొమితగ లిపి కీసెర్ మత్తోర్. 7 వూర్ తమ్మ జిద్ సుటి కియ్లుకి. తె యేసు తల తప్పి వూర్కె సూడ్సెర్, "మిహూటల్ బస్కెన్ పాప్ కియ్లుకి, వోర్ మొదొల్ ఇద్ వెయ్లున్ పొరో బండ వాట వచొ" ఇంజెర్ వెహ్యోర్. 8 అని ఉండె బూడ్ వరిసి, బొమితగ లిపి కీసెర్ మత్తోర్. 9 అద్ గొస్టి కేచి తాన్ తత్తుర్ వూర్, మాత్రలిగటల్ మొదొల్ కీసి, సప్పిరె వొరోన్ పెజెయ్ వొరోర్ అగటల్ సాత్తెర్. తె సిరిప్ అద్ వెయ్లుయె యేసున్ మునె నిల్ని మత్త. 10 తె యేసు ఉండె ఉంది జోక తల తప్పి, "బాయి! నీకున్ తత్తుర్ వూర్ బేందిర్? నీకున్ బోరె సిక్కు వాట్టుకియ్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 11 తె అద్ వెయ్లు, "వాట్టుకి పర్కు!" ఇంజెర్ జవబ్ సీత. అస్కె యేసు, "నన గిర్ నీకున్ సిక్కు వాటొన్. ఇగటల్ సాన్ అని ఇంగెడల్ పాప్ కియ్లు" ఇంజెర్ వెహ్యోర్.]

యేసుయె దునియత వేడ్చి ఆందుర్

12 మర్ల యేసు, వూర్ పర్జతున్ సంగ, "నన దునియతుర్కున్ వేడ్చి ఆసి మంతొన్. నా పెజెయ్ తాక్కులిర్ సికటితగ తాకుర్. బతి వూర్కున్ జీవత సరి తొట్లా వేడ్చి సీంతొన్" ఇంజెర్ వెహ్యోర్. 13 తె పరిసయుల్క్, "నీవ నిమె గవ వెహ్యోర్ మంతి. అద్ గవ కరల్ ఇంజి వొవ పరోమ్" †† ఇంజెర్ ఇత్తెర్. 14 అస్కె యేసు, "నన వెహ్యోల్ గవ కరల్ ఇంజి వొవపయ్ లాగర్. బారితెకె నన బగటల్ వాతొనొ, బగ దాంతొనొ నాకున్ టావ. బతి అదెన్ బారెతె మీకున్ టావ సెలె. 15 సాదరన్ మాయ్యలిర్ మోడి మిరట్ బహి దిస్తతున్ పియ్లు, తస్య కీంతిట్. బతి నన అహాన్ బోనె తస్య కియ్లున్. 16 మోక తస్య కీతెకె గిర్, నావ తస్య కరలె ఆంత. బారితెకె తస్య కీనెకె, నాకున్ సారి కియ్యల్ బాబొ గిర్ నా సంగ మందంతొర్. 17 'ఇవిర్ మాయ్యలిర్ గవ సతెమె' † ఇంజెర్ మీవ దర్మత కానున్తగన్ లిపి కీసి మంత. 18 నావ నన మొదొడొర్ గవదారన్ అని నాకున్ సారి కియ్యల్ బాబొ రెండవ గవదారల్ ఆందుర్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్యోర్. 19 అస్కె వూర్ కేచి, "నీ బాబొ బగ మంతొర్?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. తె యేసు, "ననయ్ ఆయి, నా బాబొయ్ ఆయి, మీకున్ టావ సెలె. నాకున్ కరి కిందిట్తె, నా బాబొన్ గిర్ కరి కిందిట్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్యోర్. 20 ఇవ్ గొస్టింగ్ మందిర్గన్ రొపొ హుండిత జాగతున్ కరుమ్ నిల్ని వెహ్యోర్. తెర్ బతి వోన్ బోరె పియ్లుకి. బారితెకె, వోన్ వకత్ నిండ్లెకె మత్త.

నన సొన్వడగ మిరట్ వాయ పర్విట్

21 అస్కె ఉండె ఉంది జోక యేసు, "నన దాంతొన్. మిరట్ నాకున్ మహ్మకిట్ బతి, నన మీకున్ పుటొన్. మిరట్ మీ పాప్స్ మాపి

† తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంత్సెనగ ఇవ్ వచన్య సెలెంగ్. †† మోసెన కానున్తగ పియ్లు ఉంది గొస్టితున్ వొవన ఇత్తెకె ఇవిర్ సెలెకె మువిరంగ్ గవంగ్ పహ్లా. ‡ 8:17 రెండవ ఉపదేస్ 17:6

ఆయ్యక్నెన్ సాంతిట్. ఇదెన్ హిందల్ నన సొన్వడగ మిరట్ వాయ పర్విట్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్యోర్. 22 తె వూర్ యూదుల్క్, "వోర్ సొన్వడగ మాకున్ వాయ పర్విట్ ఇంతొర్. మోక తస్య తనయ్ సాంతొరొయ్ బతలొ?" ఇంజెర్ వడ్చెత్తెర్. 23 అస్కె యేసు, "మిరట్ ఇద్ దునియతుర్ ఆందిట్. అని మీవ సోచ్ ఇద్ దునియతున్ బారెతెన్ మందంత. నన స్వర్గ్నొస ఆందున్. అని నావ సోచ్-విచర్ అలగ్ మందంత. 24 అదెన్ సాటినె, మీవంగ్ పాప్స్ మాపి ఆయ్యక్నెన్ సాంతిట్ ఇంజెర్ వెహ్యోన్. నా బారెతె వెహ్ గొస్టిత్ పొరో బరోస ఇర్వెకె, మీవంగ్ పాప్స్ మాపి ఆయ్యక్నెన్ సాంతిట్" ఇంజెర్ వెహ్యోర్. 25 తె వూర్, "అసల్ నిమె బోని ఆంది?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. అస్కె యేసు, "నన మొదొడల్ బోస ఆందున్ ఇంజెర్ వెహ్యోర్ వాతొనొ, వోసయ్ ఆందున్. 26 మీకున్ తస్య కియ్లు, మీ బారెతె వెలె గొస్టింగ్ నహ్ మంతంగ్. బతి సిరిప్ నాకున్ సారి కీతొనల్ కేంజంగ్ గొస్టిసె దునియతుర్కున్ వెహ్యోర్ మంతొన్. వోర్ సతెవంతల్ ఆత కాడ్కి, వోర్ కియ్యల్ తస్య గిర్ సతెమె ఆంత" ఇంజెర్ వెహ్యోర్. 27 బతి, యేసు తన్వొర్ బాబొ బగవంతన్ బారెతె వెహ్యోర్ ఇన్వల్ వూర్ అర్తమ్ కియ్లుకి. 28 తె యేసు, "స్వర్గ్నొర్ మాయ్యున్ బస్కెతె మొద్దుగ టాంగి కింతిట్ అస్కె, ననయ్ వోస ఆందున్ ఇన్వల్ కరి కింతిట్. అచొరె ఆయ్య, నావ నన బతయ్ కియ పరోన్. బతి బాబొ బజె నాకున్ కరుసీతొరో, అవె గొస్టింగ్ మీకున్ వెహ్యోన్ ఇంజెర్ గిర్ మిరట్ కరి కీకిట్. 29 నాకున్ సారి కియ్యల్, నా సంగ మంతొర్. వోన్ ఆనంద్ సియ్యలిక్ కామ్మ బస్కెట్ నన కీత కాడ్కి, వోర్ నాకున్ వొరోనె బస్కెన్ సుటి కియ్లుకి" ఇంజెర్ వెహ్యోర్. 30 ఇవ్ గొస్టింగ్ కేచి, వెలెటిర్ వోన్ బరోస ఇర్దెర్.

అబ్రాహామ్ న సంతాన్ అని సయ్యున్ద సంతాన్

31 అదెన్ సాటి, యేసు తస్య పొరో బరోస ఇర్దుర్ యూదుల్కున్ సంగ, "నా గొస్టి పియ్లు తాక్కెకె, కరలెనె నా సిస్యలిర్ ఆంతిట్. 32 అస్కె మిరట్ సతున్ † కరి కింతిట్. అద్ సతెమ్ మీకున్ మోక్సొ సుటి కింత" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్యోర్. 33 "మమొట్ అబ్రాహామ్ న కాన్దాన్తుర్ ఆందుమ్. ఇంకె వేరి మమొట్ బోన్గన్ దాసిపాన్ కియ్లుకి. బతి మాకున్ మోక్సొ సుటి కింత ఇంజి బహాన్ వెహ్యో?" ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్. 34 తె యేసు, "పాప్ కియ్యల్ హర్ వొరోర్, పాపున్ దాసి ఆంతొర్. 35 దాసి-మాయ్యల్ బస్కెట్ రోతుర్ సంగ మనొర్. బతి మరి బస్కెట్ గిర్ రోతుర్ సంగనె మందంతొర్. 36 అదెన్ సాటి, బగవంతనొర్ మరి మీకున్ పాపుల్ మోక్సొ సుటి కీనుద్దె, మిరట్ రోతుర్ దాత్ కరలెనె మోక్సొ ఆంతిట్. 37 మిరట్ అబ్రాహామ్ న కాన్దాన్తుర్ ఆందిట్ ఇంజెర్ నాకున్ టావయె. తెర్ బతి, నాకున్ జక్లె మిరట్ సూడ్సెర్ మంతిట్. బారితెకె మీ రొపొ నావ గొస్టితున్ జాగ సెలె. 38 నా బాబొనగ సూడ్సె నన వెహ్యోర్ మంతొన్. అహ్నె మిరట్ గిర్, మీ బాబొనల్ కేంజంగ్ గొస్టిన్ పియ్లు కీసెర్ మంతిట్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్యోర్. 39 తె వూర్, "మా బాబొ అబ్రాహామ్ ఆందుర్" ఇంజెర్ వెహ్యోర్. అస్కె యేసు, "మిరట్ అబ్రాహామ్ న కాన్దాన్తుర్ ఆతెకె, అబ్రాహామ్ కీతపె మిరట్ గిర్ కిందిట్. 40 నన బగవంతనల్ కేంజి సతున్ వెహ్ కాడ్కి, మిరట్ నాకున్ జక్లె సూడ్సెర్ మంతిట్. బతి అబ్రాహామ్ అహాన్ కియ్లుకి. 41 మిరట్ మీ బాబొ కీతపె కీసెర్ మంతిట్" ఇంజెర్ వెహ్యోర్. తె వూర్, "మమొట్ పీర్ కీనెకె పుట్టుర్ ఆయ్యుమ్. బగవంతల్ వొరోర్ మా బాబొ" ఇంజెర్ యేసున్ వెహ్యోర్. 42 అస్కె యేసు వూర్కున్, "బగవంతల్ మీ బాబొ ఆతెకె, మిరట్ నాకున్ పెర్మతె సూడ్చిట్. నావ నన ఇగె వాయ్లుకి. బగవంతలె నాకున్ రొహ్యోర్. 43 నన వెహ్యోంగ్ గొస్టిన్ మిరట్ వొప్ప కాడ్కినె, మీకున్ అర్తమ్ ఆసెర్ సెలెంగ్. 44 మిరట్ సయ్యున్ద బాజ్సెర్ ఆందిట్. వోరె మీ బాబొ ఆందుర్. మీ బాబొనంగ్ కరబ్ ఆసన్ పూరి కియ్యెనె మిరట్ సూడంతిట్. వోర్ మొదొడెలె మాయ్యలిర్కున్ జక్వల్ అసి, సత్సె నిల్వల్ ఆయ్యుర్. వోన్ సతెమ్

†† సతెవంతన్ కరి కింతిట్. వోర్ మీకున్ మోక్సొ సుటి కింతొర్.

ఇన్వల్ అసలె సెలె. వోర్ తన్వ బుది పియ్యనె పకట్ వడ్కుంతోర్. వోర్ పకట్ ఆత కాడ్కి, లబడున్ పయ్యెన్ కీసి నిల్తోర్. 45 అదెన్ సాటి, నన మీకున్ సతెమ్ వెహ్కె గిర్ బతి, నా పొరో బరోస ఇర్విట్. 46 నన్హ పావ్ మంత ఇంజెర్ వొరో గిర్ నిరుపన్ కియ పర్విట్. నన సతెమ్ వెహ్కెర్ మంతోన్. బతి బారి నా పొరో బరోస ఇర్విట్? 47 బగవంతనుర్ బగవంతనుంగ్ గొస్టింగ్ కేంజంతెర్. బతి మిరట్ బగవంతనుర్ ఆయ్య కాడ్కినె, నన వెహ్కె కేంజిట్" ఇంజెర్ వెహ్కెర్.

యేసు తొత్తోర్ అబ్రాహామున్ తెర్ డగుర్ ఆందుర్

48 అస్కె వూర్ యూదుల్, "నిమె సమరయతొని † అని బూత్స్ సోపై మాసి మంతంగ్ ఇన్వల్ కరలె ఆంద్ సెలెయ్?" ఇంజెర్ యేసున్ రాంగ్గెర్. 49 తె యేసు, "నన బూత్స్ సోపై మాతొన ఆయెన్. నా బాబోన్ మాన్ సియ్యన ఆందున్. మిరట్ నాకున్ మాని కీసెర్ సెల్విట్. 50 నావ పొరోల్ బడె మాయన ఇన్వల్ నాకున్ సెలె. బతి నాకున్ డగుర్-పాన్ వాయన ఇన్వల్ వొరోర్ మంతోర్. వోరె నాయ్ తన్వ కియ్యల్ ఆందుర్" ఇంజెర్ వెహ్కెర్.

51 "బోరె ఆయి నా గొస్టి పియ్యి తాకనురై, వోర్ బస్కెన్ మరన్తున్ సూడార్. ఇద్ గొస్టి సతెమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్కెర్. 52 అద్ కేంచి వూర్ యూదుల్, "నిన్హ కరలెన్ బూత్ సోపై మాసి మంత ఇన్వల్ ఇంకె మాకున్ అర్థమ్ ఆత. అబ్రాహామ్ అని తొత్తోర్ పర్వక్లిర్ గిర్ మార్తెర్. తెర్ బతి 'బోరై నా గొస్టి పియ్యి తాకంతోరో, వోర్ బస్కెన్ మరన్తున్ సూడార్' ఇంతి. 53 మా బాబో అబ్రాహామ్ మార్తెర్. నిమె వోన్ తెర్ డగుని ఆంది కి? అని వూర్ పర్వక్లిర్ గిర్ మార్తెర్. నీవ నిమె బోన్ ఆందున్ ఇంజెర్ సోంచ్ కీంతి?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 54 తె యేసు, "నావ ననయ్ డగుర్-పాన్ సీతెకె, తాన్ విలువ మనో. మా బగవంతల్ ఇంజెర్ బోన్ మిరట్ కేయంతిటో, వోరె నా బాబో ఆందుర్. వోర్ నాకున్ డగుర్-పాన్ సీసెర్ మంతోర్. 55 వోర్ మీకున్ టావ సెలొర్. బతి నాకున్ వోర్ టావయె. వోర్ నాకున్ టావ సెలొర్ ఇంద్యతె, నన గిర్ మీ దాతె లపంగిన ఆంతొన్. బతి వోర్ నాకున్ టావయె, వోన్ గొస్టి నన పియ్యి తాకంతొన్. 56 మీ బాబో అబ్రాహామ్ నావ వాయ్యల్ దివొసున్ సూడంతొన్ ఇంజెర్ ఆనంద్ మత్తోర్. అద్ దివొసున్ సూడ్కి ఆనంద్ యేత్తోర్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 57 అస్కె వూర్ యూదుల్, "నీకున్ అజాన్ పనస్ (50) సాల్కె గిర్ సెలెంగ్. నిమె అబ్రాహామున్ సూడ్కి కి?" ఇంజెర్ యేసున్ ఇత్తెర్. 58 తె యేసు, "అబ్రాహామ్ పుటన్ మొదెడలె నన మన్వన ఆందున్. † ఇద్ గొస్టి సతెమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ వెహ్కెర్. 59 అస్కె వూర్, వోన్ పొరో బండంగ్ జారుసి వాట్లె బండంగ్ పియ్యెర్. బతి యేసు మక్సి మందిర్తల్ బహ్రా సొత్తోర్.

యేసు పుటి-గుడ్డిన్ చొకోట్ కియ్యల్

9 అహాన్ యేసు సరియ్ సొంజెర్ మనెకె, వొరోర్ పుటి-గుడ్డిన్ సూడార్. 2 అస్కె సిస్యలిర్, "గురుజి! వేర్ గుడ్డి ఆసి పుట్టె కారన్, వేర్ పావ్ కీతొర్ కి, సెలెకె వేసుర్ అవల్-బాబో కీతెర్?" ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్. 3 తె యేసు, "వేరె ఆయి, వేసుర్ అవల్-బాబోయ్ ఆయి, కీతె పాపున్ హిందల్, వేర్ గుడ్డిన జల్మి ఆయ్యకి. బతి బగవంతన సక్తి వేన్ హిందల్ దిసన ఇంజెరెన్ గుడ్డిన్ దాత్ పుట్టెర్. 4 పోడ్డ్ సానల్ వేరి, నాకున్ సారి కీతొనంగ్ కామ్మ మరట్ కియ లాగర్. రాత్ ఆయ్లె కరుమ్ వాసెర్ మంత. అస్కె బోరె కామ్ కియ పరోర్. 5 బతి ఇద్ దునియతె మనల్ వేరి, పర్వతున్ వేడ్కిత్ దాత్ నన మంతోన్" ఇంజెర్ సిస్యలిర్కున్ వెహ్కెర్. 6 అహాన్ యేసు వెహ్కె, తోడితగ ఉన్కెత్తోర్. అద్ ఊచ్చై ఇకుసి చిక్ల కీసి, గుడ్డినంగ్ కడ్కున్

† తొలె కహాతుర్ యూదుల్, యూదుల్, ఆయిర్ వూర్ సంగ మర్సింగ్ ఆతెర్. వీర్ లోకుర్ యూదుల్-నంగ్ అని దుస్తా జాతితెరంగ్ రీతి-రివజ్కె, పూజ-పతెరంగ్ కీసెర్ మందిర్. వూర్కున్ పుడ్డెర్ వూర్ సమరయ ఇన్వల్ యెరియతగ అలగ్ పిసెర్ మందిర్. కమి జాతితుర్ దాత్ సమరయతుర్కున్ యూదుల్, సూడ్కిర్ మందిర్. † మన్వన ఆందున్ ఇంజెర్ బగవంతల్ వొరోర్ వెహ్ పరంతోర్. మోక దుస్తా బోరె అద్ గొస్టి వెహ్కె, యూదుల్-న లెకె బగవంతన్ రెహ్కె వడ్కెత్ ఆంత.

పొరో సొక్తోర్. 7 అహాన్ సొక్కి యేసు, "నిమె సిలొయమ్ ఇన్వల్ కోనెర్గ సొంజి నొర్" ఇంజెర్ వోన్ వెహ్కెర్. సిలొయమ్ ఇత్తెకె, 'రోహ్కెర్ వోర్' ఇంజెర్ అర్థమ్. తె వోర్ సొంజి నొర్, నదుర్ వాలె ఆసి వాత్తోర్.

8 అద్ జర్గిత పెజె, ఆజు-బాజుతుర్ అని వోర్ బిచెమ్ తల్కెనెకె సూడ్కుర్, "వేర్ ఉచ్చికున్ బిచెమ్ తల్కెవలె ఆందుర్ కి?" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. 9 "బహా! వేరె ఆందుర్" ఇంజెర్ కహాతుర్ ఇత్తెర్ అని, "ఎహా! వోన్ మోడి మన్వల్ దుస్తా ఆందుర్" ఇంజెర్ ఉండె కహాతుర్ ఇత్తెర్. బతి వోర్, "ననయ్ వోన్ ఆందున్!" ఇంజెర్ వెహ్కెర్ మత్తోర్. 10 తె, "నీకున్ నదుర్ బహాన్ వాత?" ఇంజెర్ వూర్ పూసి కీతెర్. 11 అస్కె వోర్, "యేసు ఇన్వల్ వొరోర్ మాయ్యల్ చిక్ల కీసి, నా కడ్కున్ పొరో సొక్తోర్ అని 'సిలొయమ్ కోనెర్గ సొంజి, నొర్ని వర' ఇంజెర్ వెహ్కెర్. అస్కె నన సొంజి నొర్నెన్. తె నాకున్ నదుర్ వాత" ఇంజెర్ వెహ్కెర్. 12 "వోర్ యేసు బగ మంతోర్?" ఇంజెర్ వోన్ పూసి కీతెర్. తె వోర్, "నాకున్ టావ సెలె" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్కెర్.

అద్ చొకోట్ ఆతతున్ బారెతె పరిసయ్యల్ కరి కియ్యల్

13-14 ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి, యేసు చిక్ల కీసి, వోనంగ్ కడ్కున్ నదుర్ వాయుస్త కాడ్కి, వూర్ పుటి-గుడ్డి మంజి చొకోట్ ఆత్తోర్ వోన్ పరిసయ్యల్-నగ్ వోతెర్. 15 నదుర్ వాయ్యుడున్ బారెతె, పరిసయ్యల్ గిర్ వోన్ పూసి కీతెర్. తె వోర్, "నా కడ్కున్ పొరో యేసు చిక్ల సొక్తోర్. తె నన సొంజి నొర్నెన్. అస్కె నాకున్ నదుర్ వాత" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్కెర్. 16 ఇద్ కేంచి కహాతుర్ పరిసయ్యల్, "వోర్ ఆరమ్మ దివొస్సు నేకి పియ్యి తాక్కు కాడ్కి, బగవంతనల్ వాత్తోర్ వోర్ ఆయెర్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ఉండె కహాతుర్, "వోర్ పాపెస్తల్ మత్తెకె, ఈతంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మ బహాన్ కియ పరంతోర్?" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ఇహాన్ వూర్ పరిసయ్యల్కున్ నడ్డుమ్ బేద్-బావ్ పుడ్డె. 17 అస్కె వూర్ ఉందుంది జోక నదుర్ వాత్తోన్ సంగ, "నీకున్ నదుర్ వాయుస్త కాడ్కి, వోన్ బారెతె నిమ్ బతల్ ఇంతి?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. తె, "వోర్ పర్వక్లి ఆందుర్" ఇంజెర్ వెహ్కెర్. 18-19 పుటి-గుడ్డి మంజి, నదుర్ వాత అద్ గొస్టితున్ నమ్మ కాడ్కి, వూర్ యూదుల్కున్ అదికారిర్, వోసుర్ అవల్-బాబోన్ కేయిస్తెర్. అని, "పుటి-గుడ్డి ఆసి పుట్టెర్ వోర్ మరి, వేరె ఆందుర్ కి బతల్? వేరె మత్తెకె, వేరె ఇంకె బహాన్ సూడ్కిర్ మంతోర్?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 20 తె వూర్ అవల్-బాబో, "పుటి-గుడ్డి ఆసి పుట్టెర్ వోర్ మరి, వేరె ఆందుర్ ఇంజెర్ మాకున్ టావ. 21 బతి ఇంకె వేన్ బహాన్ నదుర్ వాత అని వేన్ బోర్ చొకోట్ కీతొర్ ఇన్వల్ మాకున్ టావ సెలె. వోర్ తన్వ తన వెహ్ పర్వల్ బెర్నెత్తోర్. ఇద్ గొస్టితున్ మిరట్ వోన్ పూసి కీష్ట్" ఇంజెర్ వూర్ అదికారిర్కున్ వెహ్కెర్. 22 వోసుర్ అవల్-బాబో యూదుల్కున్ అదికారిర్కున్ వెరిసి, అహాన్ వెహ్కెర్. బారెతెకె, వోర్ యేసుయె, కిరిస్టు ఆందుర్ ఇంజెర్ బోరె వొహ్కె, వోన్ సమాజుల్ † అలది వాటంతొమ్ ఇంజెర్, అదెన్ మునెన్ వూర్ నిర్వయ్ యేచ్చి మత్తెర్. 23 అదెన్ సాటికె అవల్-బాబో, "వోర్ వెహ్ పర్వల్ బెర్నెత్తోర్. వోనె పూసి కీష్ట్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్కెర్.

24 అదెన్ సాటి, వోర్ నదుర్ వాత్తోన్ ఉందుంది జోక కేయిసి, "కరల్ వెహ. ఇద్ కామ్మ డగుర్-పాన్ బగవంతనె వాయన. బారెతెకె, వోర్ మాయ్యల్ పాపెస్తల్ ఇంజి మాకున్ టావ" ఇంజెర్ వెహ్కెర్. 25 తె వోర్, "వోర్ పాపి ఆందురో, ఆయెరో నాకున్ టావ సెలె. బతి నాకున్ ఉందియ్ టావ. బతల్ ఇత్తెకె, ఇదెన్ మునె గుడ్డిన మత్తోన్ బతి, ఇంకె సూడ పర్నెర్ మంతొన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 26 తెర్ బతి వూర్, "వోర్ నీకున్ బతల్ కీతొర్? నీకున్ నదుర్ బహాన్ వాత?" ఇంజెర్ ఉండె ఉంది జోక పూసి కీతెర్. 27 తె అస్కె వోర్, "సూడట్! ఇదెన్ మునెన్ మీకున్ వెహ్కెన్. బతి మిరట్ కేంజుకి. ఉందుంది జోక బారి పూసి కీసెర్ మంతిట్? మిరట్ గిర్ వోసుర్ సిస్యలిర్ ఆకొమ్ ఇంతిట్ కి బతల్?" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 28 అస్కె వూర్, "నిమెయ్ వోనొర్ సిస్యని ఆంది.

† గిరిక్కుగ్ సునగోగ్ ఇంజెర్ మంత. ఇద్ సునగోగ్ ఇన్వల్ యూదుల్, మీరె మాయ్యల్ రోతగ యూదుల్-న సమాజుంగ్ సమ్మె కామ్మ జర్గుసీంతెర్.

మమొట్ మోసనూర్ సిస్యలీర్ ఆందుమ్" ఇంజెర్ వోన లజి వోతెర్.
 29 అని వూర్, "బగవంతల్ మోసెన్ సంగ వడ్కెతొర్ ఇన్వల్ మాకున్ టావయె. బతి వేర్ మాయ్యల్ బగటల్ వాతొర్ ఇన్వల్ మాకున్ టావ సెలె" ఇంజెర్ వెహ్టార్. 30 తె వోర్ అద్ కేంచి, "ఇద్ గొస్టి వెలె చమత్కార్ ఆంద్. వోర్ బగటల్ వాతొర్ ఇన్వల్ మీకున్ టావ సెలె బతి, నావంగ్ కడ్కున్ మాత్రమ్ నదుర్ వాయుస్తూర్. 31 బగవంతల్ పాపెస్వలీర్ వినంతి కేంజొర్. బతి బోర్ బగవంతనొర్ బక్తల్ ఆసి, వోన ఇచ పియ్యి తాకంతొరో, వోనయ్ వినంతి కేంజంతొర్ ఇంజెర్ మాకున్ టావ. 32 ఇద్ కలి గడె మాతగటల్తె ఇంకె వేరి, దుస్తూర్ బోరె మాయ్యల్ పుటి-గుడ్డిన్ చొకొట్ కీతొర్ ఇన్వల్ మరట్ బస్కెన్ కేంజుకి. 33 మోక వేర్ బగవంతనగటల్ వాయ్యెకె, ఈతంగ్ బవె కామ్మ్య కియ పర్ని మనొర్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్టార్. 34 అద్ కేంచి వూర్, "ఎహె! నిమె పాప్పగ పుట్టి, బెర్నెతొని ఆంది. మాకున్ బోద వెహ్లా వాతి కి?" ఇంజెర్ అగటల్ వోన్ బహి తెండ్సి పూడెర్.

బావ్-బక్తిత గుడ్డి-పాన్

35 వోన్ తెండ్సి పూడెర్ ఇంజెర్ యేసు కేంచి, వోన్ మమ్మోసి పుటుసి, "నిమె స్వర్గనొర్ మాయ్యన్ పొరో బరొస ఇర్నెర్ మంతి కి?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 36 తె వోర్ మాయ్యల్, "వోన్ నన బరొస ఇర్నె, వోర్ బోర్ ఆందురెయ్? వెహ పర్న్" ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతొర్. 37 అస్సె యేసు, "నిమె ఇంకె వోన్ సూడెర్ మంతి. నీ సంగ వడ్కెవల్ వోరె ఆందుర్" ఇంజెర్ వెహ్టార్. 38 అద్ కేంజు బరొబర్ వోర్, "పర్న్ నన బరొస ఇర్నెర్ మంతొన్" ఇంజె, ముర్-బొంగ్రంగ్ కొట్టి గమ్మి కాలే కర్టార్. 39 అస్సె యేసు, "గుడ్డిర్ సూడన అని నదుర్ వాలిర్ గుడ్డిర్ ఆయన. ఇద్ తీర్తె తస్వ జర్నన ఇంజెరెన్, ఇద్ దునియతె వాతొన్" † ఇంజె వెహ్టార్. 40 తె వోన్ సంగ మంజి, అవ్ గొస్టింగ్ కేంజుర్ కహితుర్ పరిసయుల్, "మమొట్ గిర్ గుడ్డిర్ ఆందుమ్ ఇంతి కి బతల్?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 41 అస్సె యేసు, "మిరట్ గుడ్డిర్ ఆందిట్ తె, మిహ్లా పాప్ మన్యెకె సాందు. బతి మిరట్ సూడెర్ మంతొమ్ ఇంజెర్ ఇత్త కాడ్కినె, మీ రొపొ పాప్ నిల్ని మంత" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్టార్.

యేసు చొకొట్నొర్ గొరెంగ్ గాయి్యి ఆందుర్

10 తె యేసు, "గొరెన గావ్తనతగ పాటక్కుల్ నేంగ్వక్నె, దుస్తూ బాజుల్ తెర్గెసి వాయ్యల్, కలె అని లూటి కియ్యల్ ఆందుర్.
 2 బతి బోర్ పాటక్కుల్ నేంగంతొరో వోర్ గొరెంగ్ గాయి్యి ఆందుర్.
 3 గాయి్యిన్ సాటి గావ్తన కేవ్వల్ పాటక్ తెరియంతొర్. గొరెంగ్ వోన లేంగ్ వొడ్కి కీంతంగ్. వోర్ తస్వంగ్ గొరెన్ పొరోల్ ముట్టి కేయ్యెర్ బహి వోతొర్. 4 అహాన్ తస్వంగ్ గొరెన్ బహి వోనెకె, వోర్ గాయి్యి బస్కెట్ గిర్ అవెన్ మునె తాకంతొర్. వోన లేంగ్ వొడ్కి మాత కాడ్కి, అవ్ గొరెంగ్ వోన్ పెజెయ్ దాంతంగ్. 5 బతి దుస్తూన లేంగ్ వొడ్కి మాయ్య కాడ్కి, బుజ్జె మాసి వోనటల్ పరర్ ఆంతంగ్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్టార్.
 6 యేసు ఇద్ నమున యేచ్చి వూర్కున్ వెహ్టార్. బతి బతన్ బారెతె వెహ్టార్ ఇన్వల్ వూర్కున్ అర్తమ్ ఆయ్యకి. 7 తె యేసు ఉందుంది జోక ఇహిన్ వెహ్వల్ మొదొల్ కీతొర్. "ఇద్ గొస్టి సతెమ్ ఆంద్. గొరెంగ్ నేంగ్వల్ పాటకున్ దాత్నొన ఆందున్. 8 నాకున్ తెర్ మునె వాతుర్ సమ్మిర కలిర్ అని లూటి కియ్యలీర్ ఆందిర్. వూర లేంగ్ అవ్ కరల్ గొరెంగ్ కేంచి తాక్కి. 9 ననయ్ పాటకున్ దాత్నొన ఆందున్. నహ్లాటల్ రొపొ నేంగ్రంగ్ అవ్ బచె మాంతంగ్ అని రొపొ-బహి వాసెర్ రంది సెల్వక్ మందంతంగ్. అవ్ గొరెన్ హిర్వల్ జాడి పుటంత. 10 కలె సిరిప్ కల్లెక్, జక్కెక్ అని నానెడమ్ కియ్యెకె వాంతొర్. బతి నన పూన అని బర్నూర్ జగ్నితున్ గొరెన్ సియ్యె వాతొన్. 11 నన చొకొట్నొర్ గొరెంగ్ గాయి్యి ఆందున్. చొకొట్నొర్ గాయి్యి గొరెన్ సాటి, తస్వ పరన్ గిర్ సీంతొర్. 12 బతి బూర్వల్ గొరెనొర్ కరల్ గాయి్యి ఆయ్యెర్. అవ్

† 9:39 యెసయ 6:9-10

గొరెంగ్ తస్వంగ్ ఆయ్య కాడ్కి, లాండిగల్ బదె వోన్ దిస్తెకె గిర్ పరర్ ఆంతొర్. అస్సె అద్ లాండిగల్ అవెన్ పొరో ముట్టి అర్ని, బుజిడి కీంత.
 13 బూర్వల్ సిరిప్ బూతిత్ సాటి వాత కాడ్కి, గొరెన చొకొట్-వాయుట్ పటి కియ్యక్నె పరర్ ఆంతొర్. 14-15 బతి నన చొకొట్నొర్ గాయి్యి ఆందున్. బాబొ నాకున్ అని నన బాబొన్ టావ. అహ్లా నాకున్ గొరెంగ్ అని నావంగ్ గొరెన్ నన టావ. నా గొరెన్ సాటి నావ పరన్ సీంతొన్.
 16 ఇద్ గావ్తనతంగ్ ఆయ్య, ఉండె దుస్తూక్ గొరెంగ్ గిర్ నాకున్ మంతంగ్. అవెన్ గిర్ నన పియ్యి వాయ లాగర్. అవ్ నా లేంగ్ కేంజంతంగ్. అస్సె ఇవ్ అని అవ్ ఉందియ్ మంద ఆంతంగ్. అవ్ సమ్మిన్ వొరొరె గాయి్యి మందంతొర్. 17 నన సాసి-నేండ్లె, నావ పరన్ సీసెర్ మంతొన్. ఇదెన్ హిందలె, బాబొ నాకున్ వెలె లాడ్ కీసెర్ మంతొర్. 18 నావ పరన్ బోరె యేత పరుర్. నావ ననయ్ పరన్ సీసెర్ మంతొన్. బగవంతల్ నాకున్ హుకుమ్ సీత కాడ్కి, అద్ పరస్తన్ సియ్యె అని ఉందుంది జోక తాన్ యేత్తె గిర్ నాకున్ అదికార్ మంత" ఇంజెర్ వెహ్టార్.

19 ఇవ్ గొస్టిన్ హిందల్, యూదుల్కున్ నడ్డుమ్ ఉందుంది జోక బేద్-బావ్ పుడ్త. 20 వూర్గటల్ వెలెటిర్, "వేన్ బూత్ సొప్తె మాత కాడ్కి, వోనంగ్ పిసంగ్ అదిక్ ఆతంగ్. వేన గొస్టి బారి కేంజంతిట్?" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. 21 బతి ఉండె కహితుర్, "ఇవ్ గొస్టింగ్ బూత్ సొప్తె మాతొనంగ్ ఆయ్యెంగ్. బూత్ గుడ్డిర్కున్ నదుర్ బహాన్ సియ పరర్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్.

బగవంతనొర్ మరిన ఇంజెర్ యేసు వెహ్వల్

22 అద్ పీని-గాలుమ్మ గట్టుతె, యెరుసలెమ్మ మందిర్గ నేంగ్వల్ హాసుక్ ఇన్వల్ సడ్ † జర్గెసిర్ మత్త. 23 తె ఉంది దియ యేసు మందిర్గ ఆవ్రతగ మన్వల్ సొలొమెన్ మండొప్పగ తాక్సెర్ మత్తొర్. 24 అదె వకత్తె, యూదుల్కునూర్ అదికారిర్ వోన్ గేర్ పాసి, "నిమె బచెజెల్ మాకున్ అనమిన కీసెర్ ఇరంతి? నిమె బచి కియ్యల్ కిరిస్తుని ‡ మత్తెకె, కుల కుల వెహ" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 25 తె యేసు, "ఇదెన్ మునె మీకున్ వెహ్టాన్ బతి మిరట్ బరొస ఇర్కె. బాబొన పొరోడె నన కియ్యలిక్ కామ్మ్య, నా బారెతె గవ వెహ్టార్ మంతంగ్. 26 బతి మిరట్ నావంగ్ గొరెన మందతుర్ ఆయ్యట్. అదెన్ సాటినె నా పొరో బరొస ఇర్కెట్. 27 నావంగ్ గొరెంగ్ నా లేంగ్ కేంజంతంగ్. నావంగ్ బవ్ ఇన్వల్ నాకున్ టావయె. అవ్ నా పెజెయ్ వాంతంగ్. 28 నన అవెకున్ బస్కెట్ పిస్వల్ జేవ్ సీంతొన్, అవ్ బస్కెన్ నానెడమ్ ఆయ్యెంగ్. నా కెయ్యల్ బోరె అవెన్ ఉండ పరొర్. 29 బారెతెకె, అవ్ గొరెన్ నా బాబొ నాకున్ సీతొర్. బాబొ సమ్మిర్కున్ డగుర్ ఆత కాడ్కి, నా బాబొన కెయ్యల్ అవెన్ బోరె ఉండ పరొర్. 30 నన అని నా బాబొ ఉందియ్ ఆసి మంతొమ్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్టార్. 31 అస్సె వూర్ యూదుల్, వోన్ పాసి జక్కె బండంగ్ తహ్టార్. 32 తె యేసు, "నా బాబొనల్ బెయ్ వెలె మయ్యతంగ్ కామ్మ్య తొహ్లాన్. అవెనల్ బద్ కామున్ సాటి, నాకున్ బండనె పాకొమ్ ఇంతిట్" ఇంజెర్ వూర్కున్ పూసి కీతొర్. 33 తె వూర్ యూదుల్, "నిమె కీతంగ్ చొకొట్నొర్ కామ్మ్యన్ హిందల్ ఆయ్యె బతి, మాయ్యిని ఆసి బగవంతన ఇంజెర్ వెహ్టా కాడ్కినె, బండనె పాయ్యెన్ ఆంతొమ్" ఇంజెర్ వెహ్టార్.

34-36 అస్సె యేసు, "దర్న-గ్రంత బస్కెట్కె లబడ్ వెహ్. తొలె మీవ దర్న-గ్రంతంగ్, 'మిరట్ బగవంతన్ దాత్తుర్ ఆందిట్' † ఇంజె, కహి నాయదికారిర్కున్ బగవంతల్ వెహ్టార్ ఇంజెర్ మంత. తె నాకున్ బాబొ నేమి కీసి, తస్వ కామ్ కియ్యె, ఇద్ దునియతగ సారి కీతొర్ అస్సె, బగవంతనొర్ మరిన ఆందున్ ఇంజెర్ వెహ్వల్ బహాన్ రెహ్పి

† ఇద్ సడ్ బారి కీసెర్ మంతెర్ ఇత్తెకె, మొదొల్ దుస్తూ దెస్సెనూర్ పగ-దాల్. ఇద్ మందిర్నె బహి కీతెర్. బతి ఉందుంది జోక సుదుడ కీసి, కిరిస్తున జల్మతున్ మునె 165వ సొల్లగ అద్ మందిర్గ దర్నతంగ్ కామ్మ్య మొదొల్ కియ్యడున్ హాసుక్ ఇంజెర్ కేయంతెర్. ‡ బచి కియ్యల్ కిరిస్తుని: తమ బచె మాయ్యె, బగవంతల్ నేమి కీతొర్ రాజల్ ఆయ్యల్ కిరిస్తున్ సాటి యూదుల్. సూడెర్ మత్తెర్. † 10:34-36 కీర్తన్సెన్ 82:6

వడ్డ్యతమ్ అంత? ³⁷ నన నా బాబొనంగ్ కామ్మ కియ్యెకె, నా పొరొ బరొస ఇర్మట్. ³⁸ బతి నన అవ్ కామ్మ కికతె, నా గొస్టిత్ పొరొ బరొస ఇర్మెకె గిర్, నన కియ్యెలిక్ కామ్మన్ పొరొ తెర్ బరొస కీప్ట్. అహాన్ కీకీట్, బాబొ నా రొపొ అని నన బాబొన్ రొపొ మంతొమ్ ఇంజెర్ కుల కుల కరె మాంత" ఇంజెర్ వెప్టొర్. ³⁹ తె వూర్ ఉండె ఉంది జోక, వోన్ పియన ఇంజెర్ కోసిద్ కీతెర్. బతి వూర కెయ్యెల్ తప్పసిసి అగటల్ సొత్తోర్.

⁴⁰ యోర్దన్ లవిడున్ హంద బగ్గత యోహాన్ మొదొల్ బాప్టిస్మ సీతోర్ అద్ జాగతగ సొంజి, అగనె మత్తోర్. ⁴¹ అస్సె వోస్ వెలెటిర్ మాంది వాసి, "యోహాన్ బదె మయ్యెల్ కామ్ కియ్యెకె. బతి వేన్ బారెతె బతంగ్తె వోర్ యోహాన్ వెప్టొర్, అవ్ సమ్మె సతెమ్ ఆందుంగ్" ఇంజెర్ తమ్వ తమ వడ్డ్యతెర్. ⁴² అగ వెలెటిర్ యేసున్ పొరొ బరొస ఇర్మెర్.

యేసున్ లాడ్ కియ్యెల్ బక్తన మరన్

11 బెతనియ ఇన్వెల్ నాటి లాజర్ ఇన్వెల్ వొరొర్ బేమరితె అర్పి మత్తోర్. వోనంగ్ తకక్ మార్తల్ అని మరియల్ గిర్, అదె నాటి పిసెర్ మత్తోంగ్. ² పర్పున్ సెంట్ † సోక్సి, వోనంగ్ కాల్కున్ తన్వంగ్ కెల్కెనె ఉసుమ్మ అద్ మరియల్ ఇదె ఆంద్. వేర్ లాజర్ తానొరె తముర్ ఆందుర్. ³ అదెన్ సాటి అవ్ రండే తకక్, "పర్పు, నిమె లాడ్ కియ్యెల్ బేమరితె అర్పి మంతొర్" ఇంజెర్ యేసునగ కబుర్ సారి కీతంగ్.

⁴ అద్ కబుర్ కేచి యేసు, "ఇద్ బేమరి వోన్ జక్లె వాయ్యెకె. బతి బగవంతనొర్ మరిన్ మాన్ సిసి, బగవంతనె మయ్యె తర్లె వాత" ఇంజెర్ వెప్టొర్.

⁵ యేసు మార్తన్, తాన సేలడున్ అని లాజర్తన్ లాడ్లె సూడ్డదుర్. ⁶ వోర్ లాజర్ బేమరితె మత్త అద్ కబుర్ యేసున్ కేజి వాత. తెర్ బతి, ఉండె రండే రోక్కి అగనె ఆగ్గొర్. ⁷ అహాన్ ఆగ్గ పెజె, "యూదయ యేరియతె మల్చి దాకట్" ఇంజెర్ సిస్యెలిర్కున్ ఇత్తోర్.

⁸ అస్సె సిస్యెలిర్, "గురుజి! అగటర్ యూదుల్కె ఇంద్యెట్ కె నీకున్ బండనె పొయ్యె సూడ్డెర్ మంతెర్. ఉండె అగ దాక ఇంతియ్?" ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్.

⁹ తె యేసు, "ఉంది దివొసున్ బార గంటంగ్ వేడ్చి మందంత. † ఇద్ దిహతె తాక్వల్ దునియతె వేడ్చి సూడ్ల కాడ్చి, కొద పాయెర్. ¹⁰ బతి రాత్నె తాక్వల్ వేడ్చి సెల్వ కాడ్చి, వోర్ కొద పాంతొర్" ఇంజెర్ వెప్టొర్.

¹¹ ఇహాన్ వెప్టొ పెజె యేసు, "మావొర్ సోప్టల్ లాజర్ మీండ్చి మంతొర్. వోన్ జోప్టల్ తెప్లా దాంతొన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

¹² అస్సె సిస్యెలిర్, "పర్పు, వోర్ మీండ్చి మత్తెకె, తప్పక్ తెచ్చి చొకోట్ అంతొర్!" ఇంజెర్ వెప్టొర్.

¹³ యేసు లాజర్త మరన్నున్ బారెతె వెప్టొర్ బతి, వూర్ సిస్యెలిర్ సాదరన్ జోపున్ బారెతె వెప్టొర్ ఇంజి మత్తెర్. ¹⁴ తె యేసు, "లాజర్ మార్తోర్" ఇంజి కుల కుల వెప్పి, ¹⁵ "అగ నన మన్మకీ అచొర్ చొకోట్ ఆత. మీ సాటినె ఇహాన్ జర్గత. మీవ బరొస బడె మాయన ఇన్వెల్ నావ ఇచ. ఇంగి మరట్ అగ దాకట్ దెట్!" ఇంజెర్ వూర్కున్ ఇత్తోర్.

¹⁶ అస్సె యేమల్ ‡ ఇంజెర్ కేయ్యెల్ తోమల్, "యేసున్ తోడొ మరన్ ఆయ్యె, మరట్ గిర్ దాకట్ దెట్" ఇంజెర్ తన్వ బరొబర్ మన్వెలిర్ సిస్యెలిర్కున్ ఇత్తోర్.

సాతుర్కున్ నేండుస్వెల్ సక్తి యేసునగ మంత

17-19 బెతనియ నార్ యెరుసలెమ్మల్ కరుమ్ కరుమ్ రండే కోస్కె లంగ్ మత్త. అగ తమున మరన్నున్ హిందల్, దుక్కుతె మన్వెలిక్ మార్తన్ అని మరియన్ సుమ్మి కియ్యె, వెలెటిర్ యూదుల్కె వాసి మత్తెర్. తె యేసు అద్ నాటున్ కరుమ్ యెవ్ పెజె, లాజర్త కూర్దున్ నారిత్ బండత వీచ్చు బుయరితగ ఇర్పి, నాలుంగ్ రోక్కి ఆత ఇంజెర్ కరి

† 11:2 యోహాన్ 12:1-11; మార్క్ 14:3-5 †† 11:9 యోహాన్ 9:4,5
‡ యేమల్ సెలెకె దిదుమ ఇత్తెకె వోన్ బరొబర్ సెలెకెయ్ సెలెకె తమరయ్ పుత్తోర్.

కీతొర్. ²⁰ మార్తల్, యేసు వాసెర్ మంతొర్ ఇన్వెల్ కేచి బేటి మాయ్ మునెత్కె సొత్త. బతి మరియల్ రోతగన్ రెహె మాత. ²¹ మార్తల్ యేసున్ బేటి మాసి, "పర్పు! నిమె ఇగ మంది ఇత్తెకె, నావొర్ తముర్ సాసి మనొర్. ²² బతి ఇంకె ఆతెకె గిర్ బతయ్ ఆయె. నిమె బగవంతన బతల్ తల్కె అదెన్, నీకున్ సీంతొర్" ఇంజెర్ ఇత్త.

²³ అస్సె యేసు, "నీ తముర్ నేండంతొర్" ఇంజెర్ వెప్టొర్.

²⁴ తె మార్తల్, "హో పర్పు, తన్వ కియ్యెల్ దివొస్సె వోర్ నేండంతొర్ ఇన్వెల్ నాకున్ టావయె" ఇంజెర్ ఇత్త.

²⁵ అద్ కేచి యేసు, "జీవత అని నేండుస్వెల్ ననయె ఆందున్. నా పొరొ బరొస ఇర్మెల్ సాతెకె గిర్ మర్ల పిసంతొర్. ²⁶ జీవతె మంజి నా పొరొ బరొస ఇర్మెల్ బస్కెట్ మన్వెల్ మరన్వ సిక్కు పుటొ. † ఇదెన్ బరొస కీతి కి?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్.

²⁷ తె అద్, "హో పర్పు! నిమెయ్ బగవంతనొర్ మరి కిరిస్తుని ఆంది అని ఇద్ కలితె వాయ్యె మత్తోని గిర్ నిమెయ్ ఆంది. ఇదెన్ బరొస కీంతొన్" ఇంజెర్ వెప్టొ.

²⁸⁻³⁰ యేసు అస్సె వేరి నాటి నేంగ్కె. మార్తల్ బగతె బేటి మాతయె అగనె ఆగ్గి మత్తోర్. తె మార్తల్ రోన్ సొత్త అని మరియన్ కుసయె కేయ్యె, "గురుజి వాతొర్. నీకున్ కేయంతొర్" ఇంజెర్ సేలడున్ సంగ వెప్టొ. ఇద్ గొస్టి కేంజి బరొబర్ మరియల్ తేచ్చి, యేసునగ సొత్త.

³¹ కహీతుర్ యూదుల్కె మరియన్ సుమ్మి కిసెర్ రోన్ మత్తెర్. అస్సె అద్ సప-సివ తేచ్చి సొన్వెల్ సూడ్చి, వీచ్చుగ సొంజి ఆడంత బతలొ ఇంజెర్, తాన్ పెజెయ్ సొత్తెర్. ³² మరియల్ యేసు మన్వెల్ జాగతె సొంజి, వోనంగ్ కాల్కున్ పొరొ అర్పి, "పర్పు! నిమె ఇగ మంది ఇత్తెకె, నావొర్ తముర్ మార్చి మనొర్" ఇంజెర్ ఇత్త.

³³ మరియల్ అని తాన్ సంగ వాతుర్ యూదుల్కె సమ్మిర్ ఆడ్వెల్ సూడ్చి, యేసున దిలై బెయ్ దుక్కు లాగ్. ³⁴ అస్సె యేసు, "వోన్ కూర్దున్ బగ ఇర్మెట్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె వూర్, "పర్పు, వాసి సూడ" ఇంజెర్ వెప్టొర్.

³⁵ అద్ కేచి, యేసు జోడ జోడ కాడెర్ తుప్టొర్. ³⁶ అద్ సూడ్చి వూర్ యూదుల్కె, "లాజర్తన్ బచొర్ లాడ్ కీతొర్ సూడట్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్.

³⁷ వూర్గటల్ కహి లోకుర్, "వేర్ యేసు, గుడ్డిర్కున్ నదుర్ వాయుస్తొర్. తె వేర్ లాజర్తన్ సాయ్యెకెనె ఇర పర్చి మనొర్ కి బతల్?" ఇంజెర్ ఇత్తెర్.

సాతొర్ వోర్ లాజర్తన్ యేసు నేండుస్వెల్

³⁸ యేసున దిలై ఉందుంది జోక దుక్కు లాగ్. తె వీచ్చుగ సొత్తోర్. అద్ ఉంది నారిత్ బండత బుయరి ఆంద్. ఉంది బండ తాన్వ అడ్డమ్ ఇర్పి మత్త. ³⁹ తె యేసు, "అద్ బండతున్ తెండట్!" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెప్టొర్. అస్సె సాతొర్ వోన్ తక్కు మార్తల్, "పర్పు, ఇంకె వోన్ కూర్ కడిసి గాడి వాసెర్ మందర్. బారితెకె వోర్ మార్చి నాలుంగ్ రోక్కి ఆసెర్ మంతొర్" ఇంజెర్ వెప్టొ.

⁴⁰ అస్సె యేసు, "నిమె బరొస ఇర్మెతె, బగవంతన మయ్యెతున్ సూడ్చి, ఇంజి నీకున్ వెప్టొన్ కి?" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

⁴¹ తె వూర్ అద్ బండతున్ తెండెర్. అస్సె యేసు పొరొ సూడ్చెర్, "బాబ, నావ పార్తనతున్ కేంజి కాడ్చి, నీకున్ దనెవాద్. ⁴² నిమె బస్కెట్ నావ పార్తనంగ్ కేంజంతి ఇన్వెల్ నాకున్ టావయె. బతి నిమెయె నాకున్ సారి కీతి ఇంజెర్ కరి కీసి, నా సిర్కుట్సుర్ బరొస ఇరనిర్ ఇంజి వూర్ సాటినె, ఇద్ గొస్టి వెప్టొన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

⁴³ ఇహాన్ ఇత్త పెజె యేసు, "లాజర్, బహ్రె వర!" ఇంజెర్ జోర్తె కేయ్యెర్.

⁴⁴ అస్సె తన్వ కూర్దున్ గూండి కీతంగ్ కప్పినెన్ లాజర్ బహ్రె వాతొర్. వోన్ మొకొమ్ సేలతె గూండి కీసి మత్త. "గూండి కీతంగ్ కప్పినెన్ ఊలి కీసి, వోన్ సొంద సిన్వ్" ఇంజెర్ యేసు వెప్టొర్.

†† 11:26 యోహాన్ 5:28,29

యేసున్ జక్లే యూదుల్కే పిలన్ వాట్టల్
(మత్తయి 26:1-5; మార్క్ 14:1-2; లూకా 22:1-2)

45 అద్ కామున్ సూడ్చి, మరియన్ సుష్టి కియ్యె వాతుర్
యూదుల్కేనగటల్ వెలెటిర్ యేసున్ పొరో బరోస ఇర్దెర్.

46 బతి మార్గటల్ కహి జన్క, పరిసయుల్కేనగ సాంజి, యేసు కీత
కామున్ బారెతె వెహైర్. 47 అదెన్ సాటి డగుక్ కటొడలిర్ అని
పరిసయుల్కే పంచుర్కున్ కేయసి, "మరట్ బతల్ కీకట్? వోర్
మాయుల్ వెలె మయ్యతంగ్ కామ్మ కీసెర్ మంతోర్. 48 మరట్ వోర్
కియ్యలికున్ ఇహినె సూడ్చెర్ మత్తెకె, వోర్ రాజల్ ఇంజెర్ సమ్మిరె వోన్
పొరో బరోస ఇరంతెర్. అస్కె రోమ్ రాజుర్ అదికారిర్ వాసి, మా
మందిర్దున్ నాసెడమ్ కీంతెర్ అని మా జాతితుర్కున్ ఇగటల్ పూడి
సింతెర్" ఇంజెర్ వెహైర్. 49-50 అహన్ వెహై బరోబర్, "పిసలిర్చిట్! మా
జాతితుర్ నాసెడమ్ ఆయ్యకెన్, వోరో మాయుల్ పర్తత్ సాటి పరన్
సియ్యల్ చొకొట్ ఇంజి సమ్మె మాయిట్టియే?" ఇంజెర్ అద్ గట్టతె
పెర్సొర్ కటొడల్ ఆయ్యల్ కయపల్ ఇత్తోర్.

51-52 సిరిప్ యూదుల్కేన లాబమున్ సాటినె ఆయె. బతి దునియ
పూరో పగై మాసి మన్యలిర్ బగవంతసుర్ లోకుర్ సమ్మిరెకున్ మీరి
కియ్యెనె, యేసు పరన్ సీంతోర్ ఇంజెర్ మునె జర్వల్ వచన్ వెహైర్.
ఇద్ గొస్తి తన్య తన ఆసి వెహ్యకి. బతి అద్ సాల్ పెర్సొర్ కటొడల్ ఆసి
మత్త కాడ్చినె, వెహ పర్దోర్. 53 అద్ నేటితల్ వోన్ జక్లే పిలన్ వాట్టల్
మొదోల్ కీతెర్. 54 అదెన్ సాటి యేసు అస్కెడల్ యూదుల్కేనగ
ఉజగిరి వెలివక్చె, బోడి గుటన్ కరుమ్ మన్యల్ ఎవరాయిమ్ ఇన్వల్
చహరై సాంజి, అగ సిన్యలిర్ సంగ కహి రోజ్కే మత్తోర్.

55-57 అస్కె యూదుల్కేన పస్క సడ్ కరుమ్ వాసెర్ మత్త. తె, "బోనె
యేసున పత లాగైకె వెహన. మమెట్ వోన్ పియంతోమ్" ఇంజెర్
డగుక్ కటొడలిర్ అని పరిసయుల్కే హుకుమ్ సీసి మత్తెర్. సడ్చున్
సాటి తమ్మ తమ సుదుడ్ కియ్యెన్, మునెనె వెలెటిర్ లోకుర్ ఆజు-
బాజుతంగ్ నమ్కానల్ యెరుసలెమ్ వాతెర్. పూర్ యేసున్ మమ్కాసెర్
మందిర్దున్ రొహా నిల్చి, "వోర్ ఇద్ సడ్చున్ వాంతోర్ కి, వాయెర్?
మిరట్ బతల్ ఇంటిట్?" ఇంజెర్ వోరోన్ వోరో పూసి కీతెర్.

బెతనియతగ యేసున్ పొరో సెంట్ వెడివల్
(మత్తయి 26:6-13; మార్క్ 14:3-9)

12 అదెన్ సాటి, సాసి-నేండ్రోర్ లాజర్ నార్ బెతనియతగ పస్క
సడ్చున్ సారుంగ్ రోజ్కే మునెనె యేసు వాతొర్. 2 అగ వోన్
సాటి జేవున్ తయర్ కీతెర్. మార్టల్ సర్పరెయ్ కీత. అని లాజర్ గిర్
జేవున్ తిన్యలిర్ బరోబర్ ఉత్తోర్. 3 అస్కె మరియల్ బెయ్ బారిత్
అని వెలె మమ్కాన లగ్-బగ్ అర్దో లీటర్ సెంట్ † పియ్యి వాత అని
యేసునంగ్ కాల్కున్ పొరో వెడిసి, తన్యంగ్ కెల్కెనె ఉనుమ్మ. అద్
సెంట్ గాడి పూరో రోన్ గమ్మత. 4 అస్కె సిన్యలిర్గటల్ వోరో ఇత్తెకె,
యేసున్ దోక సియ్యల్ ఇస్కరియోత్ నాట్సెర్ యూదల్, 5 "అరెరె!
ఇద్ సెంటున్ మూంద్ నుమ్కా కూరతంగ్ బిలన్ † వొమ్మి, గరిబున్
బారి సియ్యకి?" ఇంజెర్ తాన్ ఇత్తోర్. 6 వోర్ గరిబున్ మదత్ కియన
ఇన్వల్ కాడ్చితె అహన్ ఇన్కకి. బతి వోన్ కలె బుదితున్ హిందలె అని
కొతన తెయ్య వోన్లన్ మన్యల్ కీకెకె, అగటంగ్ కొతంగ్ కల్నెర్ మత్త
కాడ్చినె అహన్ ఇత్తోర్. 7 తె యేసు, "అద్ నావ మేందోడున్ మాతి
కియ్యల్ దివోసున్ సాటి సెంటున్ వోజి కీసి ఇర్చి మత్త. 8 గరిట్ లోకుర్
బస్కెట్ మీ నడ్చుమ్ మందంతెర్. బతి నన బస్కెట్ మేందోడ రూమ్మ మీ
నడ్చుమ్ మనోన్" ఇంజెర్ వెహైర్.

9 అదె వకత్తె, యేసు అగ మంతోర్ ఇంజెర్ కరి కీసి, బెయ్ వెలెటిర్
యూదుల్కే, యేసునె ఆయ్య, యేసు నేండుస్తార్ వోర్ లాజర్దున్ గిర్
సూడ్చె వాతెర్. 10-11 లాజర్దున్ హిందల్, యూదుల్కేనగటల్ వెలెటిర్

† అచ్చ జటామాన్ ఇన్వల్ మరత నియ్. †† ఉంది బిలత విలువ ఉంది దియత్
బూతిత్ అచోర్ మత్త.

లోకుర్ యేసున్ పొరో బరోస ఇర్దెర్. అదెన్ సాటి, డగుక్ కటొడలిర్
లాజర్దున్ గిర్ జమ్మన ఇంజెర్ పిలన్ వాడ్చెర్.

యేసు జెయ్ జెయ్ కార్ యేచ్చెర్ యెరుసలెమ్ నేంగ్యల్
(మత్తయి 21:1-11; మార్క్ 11:1-11; లూకా 19:28-40)

12-13 సడ్చున్ సాటి వాత, ఉంది డగుర్ గుబ్బతుర్, యేసు
యెరుసలెమ్ వాంతోర్ ఇన్వల్ కేంచి, సీంది మరక్కంగ్ కాందంగ్ పియ్యి
వోన్ మునెత్కే సాత్తెర్. అహన్ సాంజి, "జెయ్ జెయ్ కార్! † పర్చున
అదికార్ † వాయ్యల్ ఇజ్రయేల్ పర్తతోర్ రాజనె బగవంతల్ ఆసిర్వాద్
సియిర్" ఇంజెర్ కీలితెర్. 14-15 "యెరుసలెమ్మూర్ † లోకుర్చిట్
వెరిమట్! ఇచుల మీ రాజల్ గాదిత్ పొరో ఉచ్చి వాసెర్ మంతోర్"
ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంతనగ లిహి కీసి మత్త తీర్, యేసు ఉంది గాదిత్ ††
పొరో ఉచ్చి వాసెర్ మత్తోర్. 16 ఇవ్ గట్టుంగ్ జర్నెకె సిన్యలిర్కున్ సమ్మె
మాయ్యకి. బతి యేసు మయ్యత నేండ్చి స్వర్గనగ సాత్త పెజె, ఇవ్
గట్టున్ బారెతె దర్మ-గ్రంతనగ మత్త తీర్ సమ్మె జర్తంగ్ ఇంజెర్ సమ్మె
మాతెర్. 17 యేసు లాజర్దున్ కూర్టల్ నేండుస్సెకె, వోన్ సంగ మత్తుర్
లోకుర్ ఇద్ గవతున్ పచర్ కీతెర్. 18 యేసు ఇద్ మయ్యత కామ్
కీతోర్ ఇంజెర్ లోకుర్ కేంజి కాడ్చినె, వోన్ బేటి మామ్మె మునెత్కే
సాత్తెర్. 19 అదెన్ సాటినె పరిసయుల్కే, "సూడట్! మరట్ వాడ్చంగ్
పిలన్కే బతయ్ కామి సియ్యకి. దునియతుర్ సమ్మిర్ వోన్ పెజెయ్
సాంజెర్ మంతెర్" ఇంజెర్ తమ్మ తమ వడ్చెతెర్.

యేసు తన్య మరన్చున్ బారెతె వెహైర్

20 అద్ సడ్చున్ రొహా పార్దన-వింతి కియ్యె, వాతుర్టల్ కహితుర్
యూదుల్కే ఆయ్యర్ పూర్ †† గిర్ మత్తెర్. 21 పూర్ గలిలయ
యేరియత బెత్తయిద నాట్సెర్ పిలిపున్ బేటి మాసి, "సాట్! మమెట్
యేసున్ బేటి మామ్మె వాతోమ్" ఇంజెర్ వోన్ వెహైర్. 22 ఇద్ గొస్తితున్
పిలిప్ సాంజి, ఆంద్రెయన్ వెహైర్. పూర్ ఇవిర్ ఆసి అద్ గొస్తి
యేసునగ సాంజి వెహైర్. 23 అద్ కేంచి యేసు, "స్వర్గనోర్ మాయ్యున్
మయ్య వాయ్యల్ వకత్ ఇంకె కరుమ్ వాత. 24-26 గొమ్కాన దానతున్
బొమితగ ఉర్వెకె ఉందియ్ మందంత. అద్ దాన ఉర్వెకె
సాతపెనయ్ దిసంత. బతి బొమితల్ అద్ మొలోక ఆసి పిరంత అని
బెర్చి, గొల్కమెన్ దానంగ్ సీంత. అదె తీర్దె నావ పరన్ సీతెకెన్,
వెలెటిర్కున్ పూన జిన్గని పుటంత. అహ్నా మిహ్టల్ బోరె ఆయి, తన్య
జీవతున్ బచి కీక ఇన్వల్, తాన్ సుటి కియ లాగర్. బతి బోరె ఆయి
ఇద్ కలితంగ్ ఆసన్ కాత్రి కియ్యకెనె మన్యల్, బస్కెట్ పిన్చె తన్య
జీవతున్ బచి కియ పరంతోర్. నావ సేవ కీక ఇన్వల్ నా సరి-మూర్గె
తాకన. అస్కెనె నన బగ మందంతోనో, అగ నా సేవ కియ్యల్ గిర్
మందంతోర్. నా సేవ కియ్యన్ నా బాబో మాని కీంతోర్. ఇద్ సతెమ్
ఆంద్" ఇంజెర్ సిన్యలిర్కున్ వెహైర్.

27 "ఇంకె నావ దిల్ పూరో తకపిక ఆసెర్ మంత. బతల్ ఇంజెర్
వెహ్య? నా బాబ! ఇద్ గండమ్ నా పొరో వాయ్యకెనె నాకున్ బచి
కీమ్. తెర్ బతి, ఇద్ గండమున్ సోసి కియ్యెనె నన వాతొన్. 28 బాబగో!
నీవ పొరోడునె మాని కియ్యు" ఇంజెర్ వెహైర్. అస్కె పొరోడల్, §
"ఇదెన్ మునె డగుర్-పాన్ వాయ్యుస్తాన్. ఉండె గిర్ డగుర్-పాన్
వాయ్యుసంతోన్" ఇంజెర్ ఉంది లేంగ్ కేంజి వాత. 29 తె అద్ కేంచి అగ
నిల్చి మన్యలిర్ కహితుర్, "గర్తత్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ఉండె కహితుర్,
"బగవంతనోర్ వోరోర్ దూతల్ వోన్ సంగ వడ్చెతోర్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్.
30 అదెన్ సాటి యేసు, "ఇద్ లేంగ్ నాకున్ మదత్ కియ్యె వాయ్యకి.
మీకున్ మదత్ కియ్యెనె వాత. 31 ఇద్ దునియతుర్కున్ తన్య కియ్యల్
వకత్ వాత. ఇద్ దునియతున్ ఆగుటి కీసి, మన్యల్ అదికారిన్ తెండ్చి

† జెయ్ జెయ్ కార్! †: గ్రీకు బాసతగ హొసన్య ఇంజెర్ మంత. ఇదెన్ అర్దమ్, "ఇంకె
బచి కీమ్!" †† అదికార్: నెలెతె పొరోడె ఇంజెర్ మందంత. †† సియ్యుస్టర్ ఇంజెర్
గిర్ కేయంతెర్. ††† గ్రీకు బాసతె గాది పిలతల్ పొరో ఇంజెర్ మందంత.
‡‡‡ యూదుల్కే ఆయ్యర్ పూర్: ఇత్తెకె గ్రీకు దేమ్మర్ ఇంజెర్ మందంత. § స్వర్గనల్
నెలెకె హాడల్ ఇంజెర్ అర్దమ్.

పూడ్చువత్ వాత. ³² బస్కెతె నాకున్ బొమితల్ పారొ తహంతెరొ, అస్కె నా బాజున్ సమ్మిరకున్ ఊమంతొన్" ఇంజెర్ వెప్తొర్. ³³ తన్వ మరన్ బహన్ జర్గవల్ మంతయె అదెన్ బారెతె ఇద్ గొస్టి వెప్తొర్.

³⁴ తె పర్తత గుబ్బ, "కిరిస్తు బస్కెట్ జీవతె మందంతొర్" ఇంజె, దర్త-గ్రంతనల్ కేంజ్జెమ్. బతి నిమె స్వర్గనొర్ మాయ్నన్ బొమితల్ పారొ తప్పి బహన్ జకంతెర్ ఇంతి? వేర్ స్వర్గనొర్ మాయ్నల్ బోర్ ఆందుర్?" ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్. ³⁵ అస్కె యేసు, "ఉండె జరసి కాలమ్ వేరిన్ మీ నడ్డుమ్ వేడ్చి మందంత. సికటి పగై మాయ్నల్ మునెనె, వేడ్చితగ తాకట్. అస్కె మిరట్ కొద పాయిల్. సికటితె తాక్సల్ తన బగ దాంతొర్ టావ సెలె. ³⁶ మిరట్ ఇద్ వేడ్చిత సంతాన్ ఆయ్నె, అద్ వేడ్చి మనెకెన్ మిరట్ తాన్ బరొస ఇరట్" ఇంజెర్ యేసు మార్కున్ వెప్తొర్. అహన్ వెప్పి, మార్కున్ దిస్వక్ నె లంగ్ సాడితొర్.

వెలెటిర్ యేసున్ పారొ బరొస ఇర్తకి

³⁷ యేసు మార్ మునె ఇహోగ్ వెలె మయ్యతంగ్ కామ్మ కీతొర్ తెర్ బతి, వోన్ పారొ బరొస ఇర్తకి.

³⁸ "బగవంత! మమెట్ వెప్తా కబుడగ బోరె బరొస ఇర్తకి. బగవంత! నీవ సక్తితున్ బోరె వొడ్చి కియ్యకి" † ఇంజెర్ యెసయ పరవక్తల్ లిహి కీత బర్పుర్ ఆయన్ సాటినె ఇహిన్ జర్గత్. ³⁹ మార్ బరొస ఇర పర్తకి బారితెకె, యెసయ పరవక్తల్ ఉండె ఉంది జాగ ఇహిన్ లిహి కీతొర్:

⁴⁰ "వూర నదుర్ బంద్ కీత కాడ్చి, మార్ సూడ పర్నెర్ సెలర్. మూర మున్ బంద్ కీత కాడ్చి, మార్కున్ అర్తమ్ ఆసెర్ సెలె. అహన్ కియ్యక్ ఇత్తెకె, మార్ నా బాజున్ తిరిస్తిర్. నన మార్కున్ చొకోట్ కిందున్" ††

ఇంజెర్ మంత. ⁴¹ యెసయ పరవక్తల్ బవిసత్తె వాయ్నల్ యేసున మయ్యతున్ సూడ్ కాడ్చినె, వోన్ బారెతె ఇద్ గొస్టింగ్ వెప్తొర్.

⁴² తెర్ బతి యేసున్ పారొ బరొస ఇర్తుర్గట్ వెలెటిర్ అదికారిర్ గిర్ మత్తెర్. బతి పరిసయల్ తమకున్ సమాజుల్ అలది వాటనిర్ ఇంజెర్ వెరిసి బోరె ఉజగిర్ వొప్పకి. ⁴³ మార్ బగవంతల్ సియ్యల్ డగుర్-పాన్డున్ తెర్ అదిక మాయ్నలిర్ సియ్యల్ డగుర్-పాన్డున్ లాడ్ కీతెర్.

యేసునంగ్ గొస్టింగ్ పర్తతున్ తస్వ కియ్యల్

⁴⁴ అస్కె యేసు జోర్తె, "నా పారొ బరొస ఇర్వల్ సిరివ్ నహ్నె ఆయె బతి నాకున్ సారి కీతొనగ గిర్ బరొస ఇర్నెర్ మంతొర్. ⁴⁵ నాకున్ సూడ్చుల్ నాకున్ సారి కీతొన సూడ్చెర్ మంతొర్. ⁴⁶ నహ్నె బరొస ఇర్వల్ హర్ వొరొర్ సికటితగ నిల్చి మన్వక్ నె, ఇద్ దునియతగ వేడ్చిత్ మోడి నన వాతొన్. ⁴⁷ బోర్ ఆయి నావంగ్ గొస్టింగ్ కేంచి, అవెన్ పియ్యి తాక్సెకె, నన వోన్ తస్వ కియెన్. నన ఇద్ దునియతుర్కున్ తస్వ కియె వాయ్నకి. బతి బచి కియెనె వాతొన్.

⁴⁸ నాకున్ అని నావంగ్ గొస్టిన్ వొపార్ వోన్, తస్వ కియ్యల్ దుస్రా ఉంది మంత. నన వెప్తా గొస్టియె తస్వ కియ్యల్ దివొన్చి వోన్ తస్వ కింత. ⁴⁹ బారితెకె, నా ఇవతె నన వడ్కెమకి బతి, నన బతల్ వడ్కెన ఇన్వడున్ బారెతె నాకున్ సారి కియ్యల్ బాబొయె అహన్ హుకుమ్ సీతొర్. ⁵⁰ అని అద్ హుకుమ్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవతెకె తాకుసీంత ఇంజెర్ నాకున్ టావ మత్త కాడ్చి, నన వెప్తొలిక్ సమ్మె గిర్ బాబొ నా సంగ వెప్తా తీర్ మీకున్ వెప్పార్ మంతొన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

యేసు సిస్యలిరంగ్ కార్క్ నొర్వల్

13 యేసు పస్కె సడ్డున్ తెర్ మునెనె ఇద్ దునియతల్ మల్చి బాబొనగ సొన్వల్ వకత్ కరుమ్ వాత ఇంజెర్ కరి కీతొర్. దునియతగ మన్వలిర్ తన్వర్కున్ వెలె లాడ్ కీతొర్. అద్ లాడ్డున్ ఆక్తి వేరి మార్కున్ బర్పుర్ తొప్తొర్. ² బతి యేసున్ దోక సియన

ఇన్వల్ సోంవ్, సీమొన్ మరి ఇస్కరియోత్ నాట్సొర్ యూదన దిల్తె జేవున్ కియ్యడున్ తెర్ మునెతలె సయ్నన్ ఇర్చి మత్తోర్. ³ తన్వ కెయ్నె సమ్మె అదికారి బాబొ సీతొర్ ఇన్వల్, తన బగవంతనల్ వాతొర్ అని బగవంతనగ మల్చి దాంతొర్ ఇన్వలిక్ సమ్మె గిర్ యేసున్ టావ.

⁴ అహన్ టావ మత్త కాడ్చి, మార్టల్ తేచ్చి తన్వ సాలువతున్ బర్గ ఇర్చి, తన్వ నడిదున్ ఉంది సేలతె దొప్తొర్. ⁵ దొప్తా పెజె, ఉంది పరత్తుగ సిస్యలిరంగ్ కాల్యున్ యెతె నొర్నెర్, నడితున్ దొప్తా సేలతె మూరంగ్ కాల్యున్ ఉసుమ్మల్ మొదొల్ కీతొర్. ⁶ అహన్ కిసెర్ యేసు సీమొన్-పేతుర్గ వాతొర్. అస్కె వోర్, "పర్చు నావంగ్ కార్క్ నొర్నె ఆంతి కి?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. ⁷ తె యేసు, "నన కియ్యల్ ఇంకె నీకున్ అర్తమ్ ఆయె, బతి మునె వాయ్నల్ గట్కతె కరి కింతి" ఇంజెర్ వెప్తొర్. ⁸ అస్కె పేతురు, "వటిన్ పర్చు! నిమె నావంగ్ కార్క్ బస్కెన్ నొర్నె" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. తె యేసు, "నన నీకున్ నొర్ బీగర్ నా సంగ నీకున్ ఈస సెలె" ఇంజెర్ పేతుర్కున్ వెప్తొర్. ⁹ తె సీమొన్-పేతురు,

"పర్చు! సిరివ్ నా కార్కె ఆయ్నె, నా కెయ్నె అని నా తల గిర్ నొర్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ¹⁰ అస్కె యేసు, "యేర్ తుంగొర్ వోర్ సిరివ్ కార్క్ నొర్నెకె ఆయర్. దుస్రా బతయ్ నొర్ లాగొ. వోర్ సుదుడె మంతొర్. మిరట్ గిర్ సుదుడె మంతిట్ బతి, మిహ్లాట్ సమ్మిర్ సుదుడె ఆయ్నెట్" ఇంజెర్ వెప్తొర్. ¹¹ తనకున్ బోర్ దోక సియ్యల్ మంతొర్ ఇన్వల్ టావ మత్త కాడ్చినె, యేసు "మిహ్లాట్ సమ్మిర్ సుదుడె ఆయ్నెట్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

¹² అని మూరంగ్ కార్క్ నొర్చి, తన్వ సాలువతున్ సెటనగ వాట్సి, ఇదెన్ మునె ఉచ్చి మత్త జాగతగ సొంజి ఉద్తొర్. అహన్ ఉచ్చి, "నన ఇంకె కీత అద్ కామ్ మీకున్ అర్తమ్ ఆత కి?" ఇంజెర్ సిస్యలిరంగున్ పూసి కీతొర్. ¹³ "మిరట్ నాకున్ 'గురుజ' అని 'పర్చు' ఇంజెర్ కేయంతిట్. నన గురున అని పర్చున ఆత కాడ్చి, మిరట్ ఇహిన్ కేయ్యల్ బరొబరె ఆంద్. ¹⁴ నన పర్చున అని గురున ఆసి గిర్ మీవంగ్ కార్క్ నొర్ కాడ్చి, మిరట్ గిర్ వొరొనంగ్ వొరొర్ కార్క్ నొరయె లాగర్. ¹⁵⁻¹⁶ దాసి తన్వొర్ మాల్కున్ తెర్ డగుర్ ఆయెర్. అహ్నె కల్చియల్ తనకున్ సారి కీతొన్ తెర్ డగుర్ ఆయెర్. నన మీవంగ్ కార్క్ నొర్ తీర్, మిరట్ గిర్ కియన ఇంజెర్ మీకున్ నమనత రూప్తె తొప్తొన్. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. ¹⁷ ఇంకె మిరట్ ఇద్ గొస్టింగ్ కరి కీత కాడ్చి, ఇవెన్ పియ్యి తాకకిట్టె, బగవంతల్ మీకున్ ఆసిరీవాద్ సింతొర్" ఇంజెర్ వెప్తొర్.

తనకున్ దోక సియ్యడున్ బారెతె యేసు వెప్తొల్ (మత్తయి 26:20-25; మార్క్, 14:17-21; లూక 22:21-23)

¹⁸ "మీ సమ్మిర్ బారెతె నన వెప్తొకి. నన నేమి కీతుర్ బారెతె నాకున్ టావ. బతి, నా సంగ సారి తిత్తోర్ వోర్, నాకున్ బయ్నె ఆసి దోక సీతొర్" ఇంజెర్ దర్త-గ్రంతన గొస్టి బర్పుర్ ఆయె ఇహిన్ జర్గంత. ¹⁹ ఇద్ జర్గత్ పెజె, 'కిరిస్తున ననయె ఆందున్' ఇంజెర్ బరొస కీటిట్ ఇంజెర్, మునెనె మీకున్ వెప్పార్ మంతొన్. ²⁰ ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. నన బోన్తె సారి కింతొన్, వోన్ కరుమ్ కియ్యల్, నాకున్ గిర్ కరుమ్ కింతొర్. నాకున్ కరుమ్ కియ్యల్, నాకున్ రొప్తొర్ వోర్ బాబొన్ గిర్ కరుమ్ కింతొర్ ఇంజె వెప్పార్ మంతొన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

²¹ ఇద్ గొస్టింగ్ వెప్తా పెజె యేసు, ఆత్మతగ తల్మెలె మాసి, "మిహ్లాట్ వొరొర్ నాకున్ పగ-దార్క్ కెయ్నె హల్చి కింతొర్. ఇద్ గవ సతెమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ వెప్తొర్. ²² బోన్ బారెతె వెప్తొరొ ఇంజెర్ సిస్యలిర్ కరి కియ్య సొంజి, వొరొన మొకొమ్ వొరొర్ సూడ్చెర్.

²³ సిస్యలిర్గట్ యేసున్ వెలె పెర్చి కియ్యల్ యేసున తిన బర్గ బెయ్ కరుమ్ ఉచ్చి మత్తోర్. ²⁴ తె సీమొన్-పేతురు వోర్ సిస్యన్, "యేసు బోన్ బారెతె వెప్తొరొ పూసి కీమ్" ఇంజెర్ కెయె ఇసర కీతొర్. ²⁵ అస్కె వోర్ సిస్యల్ యేసున్ కరుమ్ ఉండె ఇచుర్ కరుమ్ ఉర్చెగె మాసెర్, "పర్చు! వోర్ బోర్ ఆందుర్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. ²⁶ తె యేసు, "కోజతగ ముడుసి బోన్తె నన సారి టుక్తె సింతొనొ వోరె" ఇంజెర్ వెప్తొర్. అహన్ వెప్పి, సారి టుక్తె ముడుసి సీమొన్ మరి

† 12:38 యెసయ 53:1 †† 12:40 యెసయ 6:10

ఇస్కరియోత్ నాబ్బోర్ యూదన్ సీతొర్. ²⁷⁻³⁰ అస్సె వోర్ సారి టుక్తె యేత్త పెజె, "నిమె కీక ఇన్వల్ కామ్ సమ్మె కీమ్" ఇంజెర్ యేసు వోన్ వెహ్టార్. యేసు అహన్ బారి వెహ్టారెయ్, జేవున్ ఉద్తుర్గుటల్ వొరొన్ గిర్ టావ సెలె. యూదనగ కొతన తెయ్ల మత్త కాడ్కి యేసు, 'సడ్డున్ పష్టా మత్తంగ్ చిజ్కే యేత' ఇంజె ఇత్తోర్ బతలొ ఇంజెర్ కహితుర్ సోంచ్ కీతెర్. 'గరిబ్ లోకుర్కున్ బతయ్ సీమ్' ఇంజె ఇత్తోర్ బతలొ ఇంజెర్ ఉండె కహితుర్ సోంచ్ కీతెర్. వోర్ సారి టుక్తె యేత్త పెజె సయ్దున్ సోప్రె మాసి, బహ్రీ సాడితొర్. అస్సె రాత్ ఆసి మత్తె.

యేసు పూన హుకుమ్ సియ్యల్
(మత్తయి 26:31-35; మార్క్ 14:27-31; లూక 22:31-34)

³¹ యూదల్ సొత్త పెజె యేసు, "ఇంకె స్వర్గ్నోర్ మాయ్దున్ మాన్ పుట్టల్ వకత్ వాత. వేర్ తాదన్ హిందల్ బగవంతన్ డగుర్-పాన్ వాంత. ³² మోక బగవంతన్ మరిన్ హిందల్ డగుర్-పాన్ వాతెకె, బగవంతల్ తన్వోర్ మరిన్ మాన్ సీంతొర్. అద్ డగుర్-పాన్ యెంటున్ వోర్ మరిన్ సీంతొర్. ³³ నా మర్గ్నిట్! ఉండె జరసి కాలమ్ వేరి మీ సంగ మందంతొన్. అద్ ఆత పెజె, మిరట్ నాకున్ మహ్మాంతిట్. బతి నన బగ దాంతొన్ అగ మిరట్ ఇంకె వాయ పర్విట్ ఇంజెర్ యూదుల్కున్ వెహ్టా తీరె, మీకున్ గిర్ వెహ్టార్ మంతొన్. ³⁴ ఇంకె మీకున్ ఉంది పూన హుకుమ్ సీసెర్ మంతొన్. నన మీకున్ లాడ్ కీతపె, మిరట్ గిర్ వొరొన్ వొరొర్ లాడ్డె సూడట్. ³⁵ వొరొన్ వొరొర్ లాడ్డె సూడ్డుడన్ హిందలె, మిరట్ నా సిస్యలిర్ ఆందిట్ ఇంజెర్ సమ్మిర్ కరి కీంతెర్" ఇంజెర్ యేసు వెహ్టార్.

³⁶ సీమెన్-పేతురు, "పర్దు! నిమె బగ దాంతి?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె యేసు, "నన సాన్వడగ నిమె ఇంకె వాయ పర్వి. బతి పెజెటల్ వాంతి" ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్. ³⁷ అస్సె పేతురు, "పర్దు! నన బారి వాయ పరోస్? నీ సాటి పరన్ సియ్లె గిర్ తయర్ మంతొన్" ఇంజెర్ వెహ్టార్. ³⁸ అస్సె యేసు, "ఎహా! నిమె నా సాటి పరన్ సీంతియ్? నా బారెతె నిమె, 'వోర్ బోర్ ఆందురో టావ సెలె' ఇంజెర్, మూద్ జోకంగ్ లబడె వెహా బీగర్, నేట రాతున్ అసలె గొగ్గి కూసా. ఇద్ సతమ్ ఆంద్" ఇంజెర్ పేతుర్దున్ వెహ్టార్.

బాబొనగ వోయ్యల్ సరి యేసు ఆందుర్

14 "మిరట్ మీ దిల్కున్ పరెసన్ ఆయ సియ్యట్. బగవంతనగ బరొస ఇరట్ అని నహ్లా గిర్ బరొస ఇరట్. ² నా బాబొన రోన్ వెలె కమ్ంగ్ మంతంగ్. అవెన్ తయర్ కీసి ఇర్లె, మునె సొంజెర్ మంతొన్. అహన్ సెల్వక్ ఇత్తెకె, మీకున్ వెహ్పి మనాన్. ³ నన సొంజి మీ సాటి జాగ తయర్ కీత పెజె, నన బగతె మందంతొనొ, అగ మిరట్ గిర్ మన్లె, ఉండుంది జోక వాసి, మీకున్ వోంతొన్. ⁴ నన సొన్వల్ జాగత సరి మీకున్ టావయె" ఇంజెర్ మార్కున్ వెహ్టార్. ⁵ అస్సె తోమల్, "పర్దు! నిమె బగ దాంతియె మాకున్ టావ సెలె. తె అగ సొన్వల్ సరి మాకున్ బహన్ వొడ్కి ఆయర్?" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ⁶ అస్సె యేసు, "ననయె సరిత, సతెమ్మ అని జీవత ఆందున్. నా బీగర్ బాబొనగ బోరె వాయ పరోర్. ⁷ మిరట్ నాకున్ వొడ్కి కీందిట్తె, నా బాబొన్ గిర్ వొడ్కి మాందిట్. ఇంకె వోన్ సూడ్డిట్ అని వోర్ మీకున్ టావయె" ఇంజెర్ వెహ్టార్.

⁸ అస్సె పిలిప్, "మాకున్ బాబొన్ తొహ పర్దు. అచొరె మాకున్ ఆయర్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ⁹ తె యేసు పిలిపున్, "ఇంకె వేరి మీ సంగనె మంతొన్ తెరె నాకున్ వొడ్కి కియ్యటియ్? నాకున్ సూడ్డొర్ వోర్, బాబొన్ సూడ్డపె. 'బాబొన్ మాకున్ తొహ' ఇంజెర్ బహన్ పూసి కీసెర్ మంతి? ¹⁰ నన బాబొనగ అని బాబొ నహ్లా మంతొర్ ఇంజెర్ బరొస కియ్యి కి బతల్? నన మీ సంగ వెహ్లలిక్ గొస్టింగ్ నా ఇవతె వెహ్పార్ సెలొన్. నా రొహా మన్వల్ బాబొయె తన్వంగ్ కామ్మె కియుసెర్ మంతొర్. ¹¹ బాబొనగ నన అని నహ్లా బాబొ మీరె మాసి మంతొమ్ ఇంజెర్ బరొస కీమ్మె. నన వెహ్టంగ్ గొస్టిన్ పియ్యి బరొస కియ్యెకె, నన

కీతంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మె సూడ్డి తెరె బరొస కీమ్మె. ¹² నన బాబొనగ సొన్వడున్ హిందల్, నహ్లా బరొస ఇర్వల్ నన కీతంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మె కీంతొర్. వోర్ నన కీతన్ తెరె డగుక్ కామ్మె కీంతొర్. ఇద్ గొస్టి సతమ్ ఆంద్. ¹³ నా పొరొడె బతల్ తల్కెకీట్ తెరె మరిన్ హిందల్, బాబొన్ మాన్ పుటన్ సాటి, మిరట్ క్రొత్త తీర్ కీంతొన్. ¹⁴ మిరట్ నా పొరొడె బతల్ క్రొత్తె గిర్ అదెన్ కీంతొన్.

యేసు పవిత్ర ఆత్మకున్ బారెతె వెహ్వల్

¹⁵ "మిరట్ నాకున్ పెర్మ కీకిట్టె, నావ హుకుమ్ పియ్యి తాకంతిట్. ¹⁶ నా బద్ది మీకున్ మదత్ కీసెర్, బస్కెట్ మీ సంగ మన్లె, ఉందితున్ సారి కీమ్ ఇంజెర్ నన బాబొన్ వినంతి కీంతొన్. ¹⁷ అద్ మదత్ కియ్యల్ పవిత్ర ఆత్మ ఆంద్. సతెమున్ బారెతె అద్ మీకున్ వెహంత. ఇదెన్ హిందల్, మీకున్ బగవంతన ఆత్మ టావ. అద్ ఆత్మ ఇంకె మీ సంగ మంత అని మర్ల మీ రొహా మందంత. బతి దునియతుర్ తాన్ సూడ్డెర్ సెలర్ అని కరి కీసెర్ సెలర్. అదెన్ సాటి వూర్, అద్ ఆత్మకున్ వొప్పర్.

¹⁸ "మీకున్ పొసటిర్ దాత్ సుటి కియ్యెన్. మిహ్లా వాంతొన్. ¹⁹ ఉండె కహి రోజ్కెనె ఇద్ దునియతుర్ నాకున్ బస్కెనె సూడుర్. బతి మిరట్ నాకున్ సూడంతిట్. బారెతెకె నన పిస్త తీరె, మిరట్ గిర్ పిసంతిట్. ²⁰ అద్ నేటి నన బాబొనగ, మిరట్ నహ్లా అని నన మిహ్లా మంతొన్ ఇంజెర్ కరి కీంతిట్. ²¹ నావంగ్ హుకుమ్మె వొప్పి, అవెన్ పియ్యి తాక్వల్ నాకున్ లాడ్ కీంతొర్. నాకున్ పెర్మ కియ్యెన్ నా బాబొ పెర్మ కీంతొర్. నన గిర్ వోన్ లాడ్ కీసి, నావ ననయె వెహ్పి తొహంతొన్" ఇంజెర్ వెహ్టార్. ²² అస్సె యూదల్ (ఇస్కరియోత్ నాబ్బోర్ యూదల్ ఆయెర్), "పర్దు! దునియతున్ ఆయ్యె సిరివ్ మాకె బారి పావె మాంతొన్ ఇంతి?" ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతొర్. ²³ తె యేసు, "నాకున్ పెర్మ కియ్యల్ నావ గొస్టి పియ్యి తాకంతొర్. ఆతొన్ నా బాబొ లాడ్ కీంతొర్. వోన్ వాసి మమెట్ మందంతొమ్. ²⁴ బతి నాకున్ పెర్మ కియ్యెర్ వోర్, నావ గొస్టి పియ్యి తాకొర్. మిరట్ కేంజ్యలిక్ గొస్టింగ్ నావంగ్ ఆయెంగ్ బతి, నాకున్ సారి కియ్యల్ బాబొనంగ్ ఆందుంగ్. ²⁵ నన మీ సంగ మనెకెనె, ఇవ్ గొస్టింగ్ మీకున్ వెహ్టాన్. ²⁶ బతి బాబొ నా పొరొడె సారి కియ్యల్ పవిత్ర ఆత్మ మీకున్ సమ్మె కరుసంత. అని అద్ నన వెహ్టంగ్ సమ్మెన్ గిర్ మీకున్ హేతు కియుసంత.

²⁷ "సొంతితున్ మీకున్ సీసి దాంతొన్. నావ సొంతితునె మీకున్ సీసెర్ మంతొన్. † దునియ సీసెర్ మత్త తీర్ నన మీకున్ సీసెర్ సెలొన్. మీవంగ్ దిల్కున్ తకపిక ఆయ సియ్యట్ అని వెరిమట్. ²⁸ 'నన సొంజి, మిహ్లా వాంతొన్' ఇంజెర్ వెహ్టా గొస్టి కేంజ్జిట్. బాబొ నాకున్ తెరె డగుర్-పాన్ వాలె ఆత కాడ్కి, మిరట్ నాకున్ లాడ్ కీతెకె, బాబొనగ సొంజెర్ మంతొర్ ఇంజెర్ వెలె ఆనంద్ మందిట్. ²⁹ మిరట్ బరొస ఇర్కిట్ ఇంజెర్ ఇవ్ జర్గ్వక్ మునెన్, వెహ్పార్ మంతొన్. ³⁰ ఇద్ దునియతుర్ అదికారి సయ్యన్ వాసెర్ మంతొర్. అదెన్ సాటి ఉండె వెలె జేల్ మీ సంగ వడ్కిన్. నా పొరొ వోన్ బతయె అదికార్ సెలె. ³¹ బతి నన బాబొన్ లాడ్ కీసెర్ మంతొన్ ఇంజెర్, ఇద్ దునియతుర్కున్ కరె మానల్, బాబొన హుకుమున్ పియ్యె ఇహిన్ కీసెర్ †† మంతొన్. తేదట్! ఇగెటల్ దాకట్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

యేసుయె కరల్ వేలి ఆందుర్

15 సిస్యలిర్ యేసున్ సంగ అహన్ సొంజెర్ మనెకె, "నన కరల్ ఆంగుర్ వేలిత ఆందున్. నా బాబొ అద్ ఆంగుర్ వాడితున్ మాల్యల్ ఆందుర్. ² నహ్లాటల్ కొడ్డి, ఆంగుర్కొ సాదొంగ్ అవ్ కాందన్ బాబొ పాసి వాటంతొర్. సాద్వలిక్ కాందన్ ఉండె ఇచుర్ వెలె సాదన ఇంజెర్ అవెనంగ్ కొడ్డింగ్ కత్తి కీంతొర్. ³ నన మీకున్ వెహ్టంగ్ గొస్టిన్ హిందల్, మీవంగ్ హామ్మె ఇన్వలిక్ కొడ్డింగ్ కత్తె మాసి, సుదుడ్ ఆసి

† ఇద్ బగవంతన సొంతి ఆంద్. యెహెజ్కెల్ 37:24-28 †† ఇత్తెకె నాకున్ దునియతుర్ కెయ్లె సయ్యెన్ జకున్లె, నావ నన హామ్మె కీంతొన్.

తయర్ మంతిట్. ⁴ నన్నా ఉంది ఆసి మంట్. మిన్నా నన మందంతోన్. కాంద ఆంగుర్ వేలితగ జోడె మాసి మంద బీగర్ బహాన్తె సాదోయొ, అహ్నొ నన్నా ఉంది ఆసి మంద బీగర్ మిరట్ చొకొట్టుంగ్ కామ్మ కియ పర్విట్.

⁵ “నన ఆంగుర్ వేలిత ఆందున్. మిరట్ నన్నా కొడ్వతంగ్ కాందంగ్ ఆందిట్. బోరై నన్నా మందంతోరో అని వోన్ నన మందంతోనో, వోర్ ఉండె వెలె చొకొట్టుంగ్ కామ్మ కింతోర్. నాకున్ టూటె మాసి మిరట్ బతయ్ కియ పర్విట్. ⁶ బోరై నన్నా మనోరో వోర్, పాసి వాడ్త కాంద వత్తపినయ్ వత్తంతోర్. ఆతంగ్ వత్తంగ్ కాందన్ మాయ్లులిర్ మీరి కిసి తడ్డితగ వాటంతెర్ అని అవ్ వేంతంగ్. ⁷ నన్నా మిరట్ అని మిన్నా నావంగ్ గొస్టింగ్ మత్తెకె, మీకున్ ఇష్టమ్ వాతతున్ కోరట్. అద్ మీకున్ పుటంత. ⁸ మిరట్ చొకొట్టుంగ్ కామ్మ కియ్యడున్ హిందల్, నా బాబోన్ మయ్లు వాంత. ఇవ్ సూడ్చి, మిరట్ నా సిస్యలిర్ ఇంజెర్ దుస్సుర్ కరి కింతెర్. ⁹ బాబో నాకున్ బహన్ లాడ్ కింతోరో, అహ్నొ నన మీకున్ లాడ్ కింతోన్. నావ లాడ్తగ నిల్చి మంట్. ¹⁰ నన బహన్తె బాబోనంగ్ హకుమ్మ, పియ్లు, తాక్సెర్ బాబోన లాడ్తగ నిల్చి మత్తొనో, అహ్నొ మిరట్ గిర్ నావంగ్ హకుమ్మ, పియ్లు తాకకిట్టె, నావ లాడ్తగ నిల్చి మందంతిట్. ¹¹ నావ ఆనంద్ మీ రొహి మందన అని అద్ ఆనంద్ బర్సుర్ ఆయన ఇంజెరెన్, ఇవ్ గొస్టింగ్ మీకున్ వెహ్సెర్ మంతోన్.

¹² “నన మీకున్ లాడ్తె సూడ్త తీర్, మిరట్ గిర్ వోరోన్ వోరోర్ పెర్మత్తె సూడన. ఇదె నావ హకుమ్ అంద్. ¹³ సోప్లిర్ సాటి తన్య పరన్ సియ్యడున్ తెర్ అదిక్ పెర్మ కియ్యల్ బోరె సెలొర్. ¹⁴ నన మీకున్ హకుమ్ సీత తీర్ తాక్సెకె, మిరట్ నావుర్ సోప్లిర్ ఆసి మందంతిట్. ¹⁵ నన ఇంగెడల్ మీకున్ దాసిర్ ఇంజి కేయ్యక్సె, సోప్లిర్ ఇంజెర్ కేయంతోన్. బారితెకె మాల్కనంగ్ పిలన్య్ దాసిర్కున్ టావ మనో. బతి నన నా బాబోనల్ కేంజంగ్ సమ్మె గొస్టింగ్ మీకున్ వెహ్సెన్. ¹⁶ నాకున్ మిరట్ ఆచ్యకి బతి, ననయ్ మీకున్ ఆచ్చి, నేమి కింతోన్. బస్కెట్ నిచ్చి మన్యల్ పండి సీనల్ మిరట్ చొకొట్టుంగ్ కామ్మ కియన ఇన్యలె నావ ఇచ. అహన్ కింతెకె, నా పొరొడె బాబోన్ బతల్ తల్కెకె గిర్, అద్ మీకున్ పుటంత. ¹⁷ మిరట్ వోరోన్ వోరోర్ పెర్మ కియన ఇంజెరెన్ ఇద్ హకుమ్ మీకున్ సీతొన్.

దునియతుర్ మీకున్ మెచుర్

¹⁸ “దునియతుర్ మీకున్ మెచ్యెకె, మీకున్ తెర్ మునె నాకున్ మెచ్యకి ఇంజెర్ హేతు ఇరట్. ¹⁹ మిరట్ దునియతుర్ దాత్ మన్మడ్ ఇత్తెకె, వూర్ మీకున్ పసంద్ కిందిర్. బతి మిరట్ దునియతుర్ ఆయ్యట్. బారితెకె మీకున్ దునియతుర్లట్ ఆచ్యొన్. అదెన్ సాటిన్ ఇద్ దునియతుర్ మీకున్ పసంద్ కియ్యర్. ²⁰ ‘దాసి తన్వొర్ మాల్కన్ తెర్ డగుర్ ఆయొర్’ ఇంజి, ఇదెన్ మునె వెహ్సె గొస్టితున్ హేతు ఇరట్. లోకుర్ నాకునె దుక్కు బోగి కియ్యుట్ కాడ్చి, మీకున్ గిర్ దుక్కు బోగి కియ్యసంతెర్. వూర్ నావ గొస్తి పియ్లు తాక్సెకె, మీవ గిర్ గొస్తి పియ్లు తాకంతెర్. ²¹ నాకున్ రొహ్సోర్ బాబోన్ వూర్ వొడ్చి కియ్య కాడ్చి, నా హిందల్ ఇవ్ సమ్మె మీకున్ కింతెర్.

²² “నన బోద వెహ్సె వాయ్యక్ ఇత్తెకె, వూర్ పొరో పాప్పు కసుర్ మన్యెకె సొందు. బతి నన వాత కాడ్చి, ఇంకె వూర్కున్ తమ్మ పాప్పు కసుడల్ తప్పసియ్యె మోక సెలె. ²³ నాకున్ మెచోర్ వోర్, నా బాబోన్ గిర్ మెచోర్. ²⁴ బోరై కియ్యర్ అవ్ చమత్కార్కొ నన కియ్యక్ ఇత్తెకె, వూర్ పాప్పు కసుర్ మన్యెకె సొందు. బతి నన కీతంగ్ చమత్కార్కొ వూర్ సూడ్తెర్. తెర్ బతి నాకున్ అని నా బాబోన్ మెచ్చెర్ సెలొర్. ²⁵ ‘బతయ్ కారన్ సెల్యెకె గిర్ నాకున్ మెచ్చెర్ సెలొర్’ ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంతన వచన్ బర్సుర్ ఆయన్ సాటిన్ ఇహిన్ జర్తె. ²⁶ బాబోనగటల్ మీకున్ మదత్ కియ్యె పవిత్ర ఆత్మతున్ రొహంతోన్. అద్ వాత వెజె నా బారెత సత్తు గవ మీకున్ వెహంత. ²⁷ మిరట్ గిర్ నా బారెత గవ వెహంతిట్. బారితెకె, మొదొడల్ నా సంగ మత్తుర్ ఆందిట్.

16 “మిరట్ బరొసతల్ బహ్మ మాయ్యక్సె మందన ఇంజెరెన్ ఇవ్ గొస్టింగ్ వెహ్సెన్. ² వూర్ మీకున్ సమాజ్చల్ † అలది వాటంతెర్. మీకున్ జక్వల్ హర్ వోరోర్ తన బగవంతన సేవ కిసెర్ మంతోన్ ఇన్యల్ వకత్ వాసిర్ మంత. ³ బాబోన్ అని నాకున్ వూర్ కరి కియ్య కాడ్చి, ఇహిన్ కింతెర్. ⁴ ఇహిన్ జర్తెనెకె, ఇవెన్ బారెతె మునెనె మీకున్ వెహ్సెన్ ఇంజెర్ హేతు కీకీట్, ఇంజెర్ వెహ్సెర్ మంతోన్.

పవిత్ర ఆత్మతంగ్ కామ్మ

“ఇచొంగ్ రోజ్కొ నన మీ సంగనె మత్త కాడ్చి, మొదొల్ ఇవ్ గొస్టిన్ బారెతె వెహ్సెకె. ⁵ బతి ఇంకె నన నాకున్ రొహ్సల్ బాబోనగ సొంజెర్ మంతోన్. తెర్ బతి, మిహటల్ వోరోర్ గిర్ ‘నిమె బగ దాంతి?’ ఇంజెర్ పూసి కిసెర్ సెల్విట్. ⁶ ఇవ్ గొస్టింగ్ నన మీకున్ వెహ్సె కాడ్చి, మీవంగ్ దిల్కొ పూరో దుక్కుతె నించి మంతంగ్. ⁷ నన సొత్తెకెన్, మీకున్ పాయ్లు ఆంత. నన సొంద బీగర్, మీ సంగ మంజి మదత్ కియ్యల్ పవిత్ర ఆత్మ మిహ్న వాయె. నన సొత్తెకెన్ అద్ ఆత్మతున్ మిహ్న రొహంతోన్. ఇద్ సతెమ్ అంద్. ⁸ అద్ పవిత్ర ఆత్మ వాసి, పాపున్ బారెతె, నియతున్ బారెతె అని తస్యతున్ బారెతె దునియతుర్కున్ తోహంత. ⁹ నా పొరో బరొస ఇర్వ కాడ్చి, వూర్ పాప్ కీతెర్ ఇంజెర్ పవిత్ర ఆత్మ తోహంత. ¹⁰ నన బాబోనగ దాంతోన్ †† అని ఇంగెడల్ నాకున్ మిరట్ సూడ్చి కాడ్చి, నన నియత్సెన్ ఇంజెర్ అద్ పవిత్ర ఆత్మ తోహంత. ¹¹ ఇద్ దునియతుర్ అదికారి సయ్యున్దున్ తస్య జర్తె. అదెన్ సాటి, బగవంతల్ గిర్ ఇద్ దునియతుర్కున్ తస్య కింతోర్ ఇంజెర్ పవిత్ర ఆత్మ తోహంత. ¹² నన మీకున్ వెహ్సెలిక్ ఉండె వెలె గొస్టింగ్ మంతంగ్ బతి, మిరట్ అవెన్ సోసి కియ పర్విట్. ¹³ అద్ పవిత్ర ఆత్మ వాసి, సతెమున్ బారెతె వెహంత. అద్ మీకున్ బర్సుర్ సత్తెకె తాకుసంత. అద్ తన్య తనయ్ బతయ్ వెహో. తన కేంజంగ్ అవెనె వెహంత. బవినత్తె జర్వవలికున్ బారెతె గిర్ వెహంత. ¹⁴ అద్ ఆత్మ నన వెహ్సంగ్ గొస్టింగ్ యేచ్చి మీకున్ వెహ్సె కాడ్చి, నాకున్ మాన్ పుటంత. ¹⁵ బాబోనగ మన్యలిక్ సమ్మె గిర్ నావంగ్ ఆంతంగ్. అదెన్ సాటి, పవిత్ర ఆత్మ నన వెహ్సెనల్ యేచ్చి వెహంత ఇత్తొన్.

దుక్కు సొంజి ఆనంద్ వాయ్యల్

¹⁶ “కహి రోజ్కొ ఆత వెజె నాకున్ మిరట్ సూడ్చిట్ బతి, ఉండె కహి రోజ్కొ ఆత వెజె నాకున్ సూడంతిట్” ఇంజెర్ సిస్యలిర్కున్ వెహ్సెర్. ¹⁷ ఇద్ గొస్తి కేచి కహితుర్ సిస్యలిర్, “కహి రోజ్కొ ఆత వెజె నాకున్ మిరట్ సూడ్చిట్ బతి, ఉండె కహి రోజ్కొ ఆత వెజె నాకున్ సూడంతిట్. నన బాబోనగ దాంతోన్’ ఇంజెర్ మా సంగ బతతున్ సాటి వెహ్సెర్ మంతోర్?” ఇంజెర్ తమ్మ తమ్ వడ్చెతెర్. ¹⁸ “కహి రోజ్కొ ఆత వెజె’ ఇంజెర్ బతతున్ బారెతె వెహ్సెర్ మంతోర్? వోర్ వెహ్సెల్ గొస్తి మాకున్ అర్తమ్ ఆసెర్ సెలె” ఇంజెర్ ఇత్తెర్.

¹⁹ తనకున్ పూసి కియ్యె ఆయ్యల్ గొస్తితున్ యేసు కరి కిసి, “కహి రోజ్కొ ఆత వెజె నాకున్ మిరట్ సూడ్చిట్. బతి ఉండె కహి రోజ్కొ ఆత వెజె నాకున్ సూడంతిట్’ ఇంజెర్ వెహ్సె గొస్తితున్ బారెతె మీవ మిరట్ బతంగ్ వడ్చెనెర్ మంతిట్?” ఇంజెర్ ఉల్ల వూర్కున్ పూసి కింతోర్.

²⁰ అని, “మిరట్ దుక్కుతె ఆడంతిట్ బతి, దునియ ఆనంద్ యేతంత. మిరట్ ఆడంతిట్ బతి, మీ దుక్కు మారిసి ఆనంద్ ఆయర్. ఇద్ సతెమ్ అంద్. ²¹ వెయ్యె యేర్ పూర్వల్ గట్టె వాత కాడ్చి, వాతంగ్ నొపిన దుక్కుతున్ బోగె మాంత. బస్కెత్ మొడ్తె సెలెకె మొడ్తెన్ జల్మ సీంతయొ, అస్కె దునియతె ఉంది జీవతున్ జల్మ సీతొన్ ఇన్యల్ ఆనంద్యె, తన బోగె మాత దుక్కుతున్ మర్గెగంత. ²² అహ్నొ మిరట్ ఇంకె దుక్కు యేచ్చెర్ మంతిట్. బతి మీకున్ ఉందుంది జోక సూడంతోన్. అస్కె మీవంగ్ దిల్కొనె మన్యల్ ఆనందున్ బోరై తెండ్చి

† సమాజ్చల్: గ్రీకు బాసతగ సునగొళ్లల్ ఇంజెర్ మందంత. †† బాబో బగవంతనగ సొంజి తిన బగ్ల ఉచ్చి రాజ్ తాకుసంతోర్. (హెబ్రీ 8:1
1వ యోహాన్ 2:1-2

వాట పరుర్. 23 అద్ యేలతె మిరట్ నాకున్ బతయ్ పూసి కియ లాగొ" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెప్టొర్.

అస్కు యేసు, "మిరట్ నా పొరొడె బాబొన్ బతల్ తల్కెకె గిర్, అద్ మీకున్ పుటంత. ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. 24 ఇంకె వేరి మిరట్ నా పొరొడె బతయ్ కోర్కె. మీ ఆనంద్ బర్పుర్ ఆయన్ సాటి, తల్కెసెరెన్ మంట - మీకున్ తప్పక సియ్యల్ జర్ంత. 25 ఇవ్ గొస్టింగ్ మీ సంగ నమునన రూప్పె వెప్టొన్. బతి ఉండె బస్సెన నమునన రూప్పె వెహొన్. బాబొన్ బారెతె, మత్త తీర్ నన మీకున్ అర్మ్ ఆనల్ వెహ్యల్ వకత్ వాసెర్ మంత. 26-28 నన బాబొనగటల్ ఇద్ దునియతె వాతొన్. ఇంకె దునియతున్ సుటి కీసి బాబొనగ సాంజెర్ మంతొన్. మిరట్ నాకున్ పెర్క కీసి, నన బగవంతనల్ వాతొన్ ఇంజెర్ బరొస ఇర్ కాడ్కి, బాబొయె మీకున్ లాడ్ కీసెర్ మంతొర్. అద్ వకత్తె నన బాబొన్ మీ సాటి కోర్కె జారత్ సెలె. బతి మిరట్ నా పొరొడె బాబొన్ కోరంతిట్. వోర్ మీకున్ సీంతొర్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెప్టొర్.

29 అస్కు సిస్యలిర్, "ఇచుల! ఇంకె నిమె నమునన రూప్పె ఆయ్య కుల కుల వెహ్యెర్ మంతి. 30 బోరె వొరొర్ సవల్కె పూసి కియ్యల్ జారత్ సెలె. ఇంకె నీకున్ సప్పి టావ ఇంజెర్ మాకున్ అర్మ్ ఆత. ఇదెన్ హిందల్ నిమె బగవంతనల్ వాతి ఇన్వడున్ బరొస కీంతొమ్" ఇంజెర్ వెహ్యెర్. 31 తె యేసు, "ఇంకె నహ కరల్ బరొస కీసెర్ మంతిట్ కి? 32 సూడట్! నాకున్ వొరొనె సుటి కీసి, మిరట్ బెదుర్ హకె పరర్ ఆయ్యల్ వకత్ వాసెర్ మంత. అద్ ఇంకె వాసిన్ మంత తెర్ బతి, నన వొరొనె ఆయెన్. బాబొ నా సంగ మంతొర్. 33 నా హిందల్, మీకున్ సాంతి వాయన ఇంజెర్ ఇవ్ గొస్టింగ్ వెహ్యెర్ మంతొన్. దునియతగ మీకున్ దుక్కుంగ్ అని తక్లిట్కె వాంతంగ్. బతి అవ్ సప్పిన్ నన మెయ్యి మంతొన్. అదెన్ సాటి మిరట్ గటి-దీర్కె మంట" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెప్టొర్.

యేసు పార్తన కియ్యల్

17 14 యేసు ఇవ్ గొస్టింగ్ వెహ్యె, పొరొ హాబడెకె సూడ్సెర్ ఇహిన్ పార్తన కీతొర్: "బాబ! నిమె దునియతున్ సప్పిర్ మాయ్యలిర్ పొరొ నాకున్ అదికార్ సీతి. ఇదెన్ హిందల్, నిమె నాకున్ సీతుర్కున్ బస్సెట్ పిస్వల్ జీవ సియ పరంతొన్. వొరొనియ్ సతె బగవంతల్ ఆయ్యల్ నీకున్ అని నిమె రొహ్తి వోర్ యేసు కిరిస్తున్ కరి కియ్యలిర్కునె బస్సెట్ పిస్వల్ జీవ పుటంత. బొమిత్ పొరొ నాకున్ సీత సప్పె కామున్ బర్పుర్ కీసి, నీకున్ మయ్య తత్తొన్. అద్ వకత్ ఇంకె వాసిన్ మంత. నాకున్ నీవ మయ్య వాయుస. ఇద్ తీర్దె నీకున్ నన మయ్య వాయుసంతొన్. 5 యే బాబ! ఇద్ కలి గడె మాయ్యక్ మునె నన నిహ్లా మనెకె, బాతల్ మయ్య మత్తయె, ఆతలె మయ్య ఇంకె నాకున్ వాయ సీమ్.

యేసు తన్వర్ సిస్యలిర్ సాటి పార్తన కియ్యల్

6 "ఇద్ దునియతల్ నాకున్ సీతి వూర్ నీకున్ కరి కీనల్ కీతొన్. వూర్ లోకుర్ నీవుర్ ఆందెర్, బతి నిమె వూర్కున్ నహ్లా హల్లి కీతి. వూర్ నీవ వచన్ పియ్యి తాకెర్. 7-8 నిమె నాకున్ సీతంగ్ గొస్టిన్ వూర్కున్ వెప్టొన్. అదెన్ వూర్ వొప్పి, నిమెయ్ నాకున్ సారి కీతి ఇంజెర్ బరొస ఇర్దెర్. నన కరలెనె నిహ్లాటల్ వాతొన్ ఇంజెర్ వూర్కున్ కరె మాత. తె నన వడ్కెలె గొస్టింగ్ అని మయ్యతంగ్ కామ్మ కియ్యె సక్తి సప్పె నిమెయ్ సీతి ఇంజెర్, ఇంకె వూర్కున్ కరె మాత. 9 వూర్ సాటినె పార్తన కీసెర్ మంతొన్. బతి దునియతున్ సాటి పార్తన కీసెర్ సెలొన్. నిమె నాకున్ సీతి వూర్, నీవుర్ ఆత కాడ్కి, వూర్ సాటినె పార్తన కీసెర్ మంతొన్. 10 నహ్లా మన్వలిర్ సప్పిర్ నీవుర్ ఆందెర్ అని వూర్కున్ నిమెయ్ నాకున్ సీతి. వూర్ నా పొరొ ఇర్ బరొసతున్ హిందల్ నాకున్ మాన్ పుట్ట. 11 నన ఉండె మునె దునియతగ మనొన్. బతి వీర్ దునియతగన్ మంతెర్. నన నిహ్లా వాసెర్ మంతొన్. పవిత్ర వాలె బాబొ బగవంత! మరట్ ఇంకె ఉంది ఆసి మత్తపె, వీర్ గిర్ ఉంది ఆసి మనల్,

నిమె నాకున్ సీత నీవ పొరొల్ల సక్తితె వీర్కున్ కాబాడె. 12 నన ఇగ మనెకె, నాకున్ సీతి వూర్కున్ నీ పొరొల్ల సక్తితె కాబాడ్జెన్. దర్కె గ్రంతన వచన్ పూర్ మానల్ నాసిడమ్ ఆయ్యల్ బోర్ మత్తొర్, వోరె నాసిడమ్ ఆతొర్. 13 ఇంకె నన నిహ్లా వాసెర్ మంతొన్. నావ ఆనంద్ వూర్ బర్పుర్ ఆయన ఇంజెరెన్, నన ఇద్ దునియతగ మనెకెన్, ఇవ్ గొస్టింగ్ వెహ్యెర్ మంతొన్. 14 నీవ వచన్ వూర్కున్ వెప్టొన్. నన ఇద్ దునియతొన్ ఆయెన్. అహ్లా వూర్ గిర్ ఇద్ దునియతుర్ ఆయ్య కాడ్కి, ఇద్ దునియతుర్ వూర్కున్ మెచుర్. 15 ఇద్ దునియతల్ వీర్కున్ వోమ్ ఇంజెర్ నీకున్ పార్తన కీసెర్ సెలొన్. బతి సయ్యన్ ఇన్వల్ కరెబనగటల్ వీర్కున్ కాబాడె ఇంజెర్ పార్తన కీసెర్ మంతొన్. 16 నన దునియతొన్ బహనై ఆయెనొ, అహ్లా వూర్ గిరె ఇద్ దునియతుర్ ఆయెర్. 17 నీవయ్ గొస్టి సతెమ్ ఆంద్. అద్ సత్తె నీవ సేవ కియ్యె, వూర్కున్ అలగ్ కీమ్. 18 నిమె నాకున్ బద్ తీర్దె దునియతగ రొహ్తియె, అదె తీర్దె నన వూర్కున్ దునియతగ రొహ్తియె. 19 నావ నన అర్చన ఆయ్యడున్ హిందల్, వూర్ కరల్ పవిత్ర ఆసి, నీవ సేవ కియన ఇన్వలె నావ ఇచ.

యేసు సప్పిర్ బక్తలిర్ సాటి పార్తన కియ్యల్

20 "నన సిరివ్ వీర్ సిస్యలిర్ సాటినె ఆయె బతి, వీర్ గొస్టి కేంచి బోర్-బోర్ నా పొరొ బరొస ఇరంతెర్, వూర్ సప్పిర్ సాటి పార్తన కీసెర్ మంతొన్. 21 యే బాబ! నన నిహ్లా, నిమె నహ్లా బహన్ ఉంది ఆసి మంతటొ, అహ్లా బరొస కియ్యలిర్ వూర్ సప్పిర్ గిర్ ఉంది ఆసి మందన ఇంజెర్ పార్తన కీసెర్ మంతొన్. నిమె నాకున్ రొహ్తి ఇంజెర్ దునియతుర్ కరి కియన ఇత్తెకె, వూర్కున్ మహ్లా మీరి కీమ్. 22-23 నిమె నహ్లా మంతి. నన నిహ్లా మంతొన్. నాకున్ సీతి అద్ మయ్యతున్ వూర్కున్ సీతొన్. మరట్ ఇంకె ఉంది ఆసి మత్తపె, వూర్ గిర్ ఉంది ఆసి మందన. అస్కు నిమె నాకున్ సారి కీతి ఇంజెర్ అని నాకున్ లాడ్ కీతపె, వూర్కున్ కీసెర్ మంతి ఇంజెర్ దునియతుర్ కరి కీంతెర్. 24 "బాబ! నిమె నాకున్ సీతి వూర్, నా బరొబర్ మంజెర్, నాక్ సీత మయ్యతున్ వూర్ సూడన ఇంజెర్ కోర్కెర్ మంతొన్. బారెకె, కలి గడె మాయ్యక్ మునెతలె నాకున్ లాడ్ కీతి. 25 నియ్యొర్ బాబ! దునియతుర్ నీకున్ కరి కీసెర్ సెలెర్ బతి, నన కరి కీతొన్. నిమెయ్ నాకున్ రొహ్తి ఇంజెర్, వీర్ సిస్యలిర్ కరి కీతెర్. 26 నిమె బోన్ ఇన్వల్ వూర్కున్ తొహ్యెరెన్ మంతొన్ అని ఉండె వెలె తొహంతొన్. నాకున్ నిమె లాడ్ కీతి. అహ్లా వూర్ గిర్ నాకున్ పెర్క కియన అని వూరంగ్ దిల్కెనగ నన కుద్ మందన ఇన్వలె నావ ఇచ" ఇంజెర్ యేసు పార్తన కీతొర్.

యేసున్ పియ్యి వోయ్యల్ (మత్తయి 26:47-56; మార్క్ 14:43-50; లూక 22:47-53)

18 యేసు పార్తన కీత పెజె, తన్వర్ సిస్యలిర్ సంగ కెరొను లప్పిత లొదితున్ వీడ్డి సాత్తొర్. అగ ఉంది వాడి మత్త. అద్ వాడితె రొహ తన అని వోనుర్ సిస్యలిర్ నేంగ్గెర్. 2 యేసు తన్వర్ సిస్యలిర్ సంగ వెలెన్ జోకంగ్ అగ సాంజి మత్తొర్. అదెన్ సాటి, యేసున్ దుస్తుర కెయ్యె హల్లి కీసి, దోక సియ్యల్ యూదన్ గిర్, అద్ వాడి టావ మత్త. 3 డగుక్ కటొడలిర్ అని పరిసయ్యల్ కహితుర్కున్ ఆచ్చి, యూదన్ సంగ సారి కీతెర్. వూర్ బూర్ బూర్ ఇత్తెకె, యూదల్, కహితుర్ సిపాయిర్ అని మందిర్క కేప్పలిర్. వూర్ డిప్పింగ్, కందిల్కె అని ఆయ్తర్కె పియ్యి వాతెర్. 4 తనకున్ మునె బతల్ జర్కెవల్ మంత ఇన్వల్ యేసు కరి కీత కాడ్కి, వూర్ సాంజి, "బోన్ సాటి మహ్యెసెర్ మంతిట్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 5-6 అస్కు వూర్, "నజెరెత్సెర్ యేసున్ సాటి" ఇంజెర్ వెహ్యెర్. తె యేసు, "ననయ్ వోన్ ఆందున్" ఇంజెర్ వెహ్యెర్. అద్ గొస్టి కేంచి, దోక సియ్యల్ యూదన్ బరొబర్ వూర్ పెజె జర్కెసి బూడ్ అర్దెర్. 7 ఉండుంది జోక యేసు, "బోన్ సాటి మహ్యెసెర్ మంతిట్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె వూర్, "నజెరెత్సెర్ యేసున్

సాటి" ఇంజెర్ వెహ్టార్. ⁸ తె యేసు, "ననయ్ వోన్ ఆందున్ ఇంజి, ఇదెన్ మునెనె వెహ్టార్. మిరట్ నా సాటినె మహ్మోసెర్ మత్త కాడ్కి, మెయ్యుర్కున్ సాంద సీప్ట్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్టార్. ⁹ బారితెకె, 'నిమె నాకున్ సీతుర్టల్ వొరొన్ గిర్ టూటి కియ్యుక్' ఇంజెర్ తన వెహ్టార్ మత్త అద్ వచన్ పూరి కియ్యె, యేసు ఇహిన్ వెహ్టార్. ¹⁰ సీమొన్-పేతుర్గ ఉంది లామ్ రూసి మత్త. అదెనె పెర్నోర్ కటొడనార్ మల్కు ఇన్వల్ సేవ్గున తిన కెవితున్ తివుస్తార్. ¹¹ అస్కె యేసు, "నీవ రూసితున్ టోప్తగ ఇర. బాబో నాకున్ బోగె మామ్ ఇంజెర్ సీత గండమున్ బోగె మాయ్యుక్ మన్యుమ్?" ఇంజెర్ పేతుర్డున్ ఇత్తోర్. ¹² అస్కె వూర్ సిపాయిర్ అని వూరోర్ అదికారి, యూదుల్కనుర్ మందిర్గ కేప్వలిర్ యేసున్ పియ్యి అన్నల్ ఇన్వల్ పెర్నోర్ కటొడనగ మొడొల్ వోతెర్. ¹³ వోర్ అన్నల్ అద్ గట్కతె పెర్నోర్ కటొడ-పాన్ కియ్యల్ కయపనోర్ కాన్ మామల్ ఆందుర్. ¹⁴ 'మా జాతితుర్ నాసెడమ్ ఆయ్యుక్నె, వొరోర్ మాయ్యల్ పర్తత్ సాటి పరన్ సియ్యల్ చొకొట్టు గొస్టి ఆంద్' † ఇంజెర్ యూదుల్కున్ సూచన కీతోర్ వోర్ కయపల్ వేరె ఆందుర్.

యేసు టావ సెలోర్ ఇంజెర్ పేతురు లబడ వెహ్టార్
(మత్తయి 26:69-70; మార్క్ 14:66-68; లూక 22:55-57)

¹⁵ అహాన్ యేసున్ పియ్యి సానెకె, సీమొన్-పేతురు అని ఉండె వొరోర్ సిస్యల్ వూర్ పెజెయ్ సాత్తెర్. వోర్ సిస్యల్ పెర్నోర్ కటొడన్ టావ మత్త కాడ్కి, యేసున్ బరోబర్ పెర్నోర్ కటొడన రోత ఆప్తతున్ రొపా సాత్తోర్. ¹⁶ బతి పేతురు పెర్నోర్ కటొడన రోత పాటక్కుగ బహ్ని నిల్చి మత్తోర్. అదెన్ సాటి, వోర్ సిస్యల్ పెజె మల్చి వాసి, పాటక్ కేప్వల్ పేడిన్ సంగ వడ్కెసి, పేతుర్డున్ రొపా వోతోర్. ¹⁷ అద్ పాటక్కుగ కేప్వల్ పేడి, "వోసుర్ సిస్యలిర్గటల్ వొరొని ఆంది సెలెయ్?" ఇంజెర్ పేతుర్డున్ పూసి కీత. తె పేతురు, "నన ఆయొన్" ఇంజెర్ వెహ్టార్. ¹⁸ అద్ గట్కతె పీని మత్త కాడ్కి, సేవ్గులిర్ అని మందిర్గ కేప్వలిర్ తడ్డి మాసి, పీని ఆర్నెర్ మత్తోర్. తె పేతురు గిర్ సాంజి, వూర్ బరోబర్ పీని ఆర్నెర్ మత్తోర్.

పెర్నోర్ కటొడల్ యేసున్ సవల్కే పూసి కియ్యల్
(మత్తయి 26:59-66; మార్క్ 14:55-64; లూక 22:66-71)

¹⁹ అదె యెలతె పెర్నోర్ కటొడల్ అన్నల్, వోసుర్ సిస్యలిర్ బారెతె అని వోన్ బోదతున్ బారెతె యేసున్ పూసి కీతోర్. ²⁰ తె యేసు, "యూదుల్కే మీరె మాయ్యలిక్ సునగోక్కుగ అని మందిర్గ మన్వలిర్ సప్పిర్ మునె కుల కుల బోద కీతోన్. మక్తితె బతయ్ బోద కియ్యుక్. ²¹ ఇద్ సవల్ నాకున్ బారి పూసి కీంతి? నన బతల్ బోద కీతోన్ ఇన్వల్ కేంజ్జార్ వూర్కున్ పూసి కీమ్. ఇచుల! నన వెహ్టా వీర్కున్ టావయె" ఇంజెర్ జవబ్ సీతోర్. ²² యేసు అహాన్ జవబ్ సీతోర్ అస్కె, మందిర్డున్ కేప్వలిర్గటల్ కరుమ్ నిల్చి మన్వల్ వొరోర్, "వొరోర్ పెర్నోర్ కటొడన్ అహాన్ జవబ్ సీంతి కి?" ఇంజెర్ కొర్వితగ పాతోర్. ²³ అస్కె యేసు, "నన బతయ్ తప్ వడ్కెతెకె వెహ. బరోబర్ వడ్కెసి మత్తెకె బారి నాకున్ పాతి?" ఇంజెర్ మందిర్గ కేప్వన్ పూసి కీతోర్. ²⁴ అస్కె అన్నల్, దొహంగ్ నోడెంగ్ రెహ్వాక్నె, ఇంకె మన్వల్ పెర్నోర్ కటొడల్ కయపనగ యేసున్ రొహ్టార్.

పేతురు లబడ వెహ్టా బరోబర్ గొగ్గి కూస్యల్
(మత్తయి 26:71-75; మార్క్ 14:69-72; లూక 22:58-62)

²⁵ సీమొన్-పేతురు తడ్డితగ పీని ఆర్నెర్ మనెకె, వూర్ సూడ్చి, "కరలెన్ వోసుర్ సిస్యలిర్గటల్ వొరొని ఆంది సెలెయ్?" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. తె పేతురు, "నన ఆయొన్. వోర్ నాకున్ టావ సెలె" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ్టార్. ²⁶ బతి పేతురు బోవతె కెవితున్ కొయ్యెరో, వోన్ చుటమ్మోర్ వొరోర్ పెర్నోర్ కటొడనగ సేవ కీసెర్ మత్తోర్. వోర్ సేవ్కల్, "యేసున్

సంగ వాడితగ మనెకె, నన నీకున్ సూడ్కీ కి బతల్?" ఇంజెర్ పేతుర్డున్ ఇత్తోర్. ²⁷ అస్కె పేతురు, "నాకున్ టావ సెలె" ఇంజెర్ ఉండె ఉంది జోక వెహ్టార్. అస్కెనె గొగ్గి కూస్త.

గవర్నర్ పిలాతున్ మునె యేసు నిల్వల్
(మత్తయి 27:1-2,11-31; మార్క్ 15:1-20; లూక 23:1-25)

²⁸ అస్కె ఉజ్జె మాత పెజె, కయపనగటల్ యేసున్ వూర్ రోమ గవర్నర్త మహల్తగ వోతెర్. తమె అస్ట్ బస్ట్ ఆయ్యుక్నె పస్కు సడ్డ జేవున్ కియన ఇంజెర్, అద్ మహల్తున్ రొపా వూర్ నేంగ్కీ. ²⁹ తె పిలాతుయ్ బహ్ని వాసి, "వేర్ మాయ్యున్ పొరొ బద్ కసుర్ వాట్సెర్ మంతిట్?" ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. ³⁰ అస్కె వూర్, "వేర్ తప్ కియ్యుక్ ఇత్తెకె, నిహ్లా బారి పియ్యి వాందుమ్?" ఇంజెర్ వెహ్టార్. ³¹⁻³² తె పిలాతు, "మిరటె వోన్ వోసి, మీవ దర్కత కానున్ పియ్యి తస్వ కీప్ట్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. అద్ కేంచి యూదుల్కే, "మీ మోడి దుస్రాన్ మరన్త సిక్కు వాట్వల్ అదికార్ మాకున్ సెలె" ఇంజెర్ వెహ్టార్. అదెన్ హిందల్, యేసు బాతల్ మరన్ ఆయ్యల్ మంతోర్ ఇన్వల్ గొస్టి పూర్ మాత.

³³ అస్కె పిలాతు మహల్తగ రొపా సాంజి, యేసున్ కేయుసి, "నిమె యూదుల్కేనోర్ రాజని ఆంది కి?" ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. ³⁴ తె యేసు, "నిమెయ్ కుద్ ఇహిన్ ఇంతి కి? సెలెకె, దుస్రుర్ బోరె నా బారెతె నీకున్ వెహ్టార్?" ఇంజెర్ ఉల్ల పూసి కీతోర్. ³⁵ అదెన్ సాటి పిలాతు, "నన యూదుల్కేనె జాతితోన ఆందున్ కి బతల్? నీ లోకుర్ అని డగుక్ కటొడలిరె, నీకున్ నహ్లా సారి కీతెర్. నిమె బతల్ కీతి?" ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. ³⁶ అస్కె యేసు, "నావ రాజ్ ఇద్ దునియతున్ బారెతె ఆయొ. ఉంది మోక నావ రాజ్ దునియత బారెతె ఆయ్యుక్ ఇత్తెకె, యూదుల్కే నాకున్ పియ్యి వోయ్యుక్నె, నావుర్ సేవ్గులిర్ లడెయ్ కీందిర్. బతి నావ రాజ్ ఇగెట ఆయొ" ఇంజెర్ వెహ్టార్. ³⁷ అద్ కేంచి పిలాతు, "తె నిమె రాజని ఆంది కి?" ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. తె యేసు, "నిమెయ్ నాకున్ 'రాజని ఆంది' ఇంజెర్ ఇత్తి. ననతె సతున్ బారెతె గవ వెహ్టా జల్చి యేత్తోన్. ఇద్ కారన్తున్ హిందలె దునియతె వాతోన్. సతున్ పెర్క కియ్యలిర్ నా గొస్టి కేంజంతెర్" ఇంజెర్ వెహ్టార్. ³⁸ తె పిలాతు, "సతెమ్ ఇత్తెకె బతల్?" ఇంజెర్ చేడి కీసెర్, పూసి కీతోర్.

అని బహ్ని మన్వలిర్ యూదుల్కేనగ సాంజి, "వోన్ నాకున్ బదె గల్చి దిసెర్ సెలె. ³⁹ బతి మీవ పస్కు సడ్ జగ్గెనెకె, నన జేల్లగ అర్చి మన్వలిర్గటల్ వొరొన్ సుటి కియ్యల్ రివజ్ తాక్సెర్ మంత. తె వేర్ యూదుల్కేనోర్ రాజన్ సుటి కియ్యల్ మీకున్ ఇస్సమె కి?" ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. ⁴⁰ అస్కె వూర్ జోరై, "వోన్ వటిన్, బతి బరబన్ సుటి కీమ్" ఇంజెర్ కిలితెర్. వోర్ బరబల్ లూటి కీసి జేల్లగ అర్చి మత్తోర్ ఆందుర్.

యేసున్ మరన్త సిక్కు వాట్వల్

19 అస్కె పిలాతు యేసున్ చాటల్కేనె పాయుస్తార్. ² సిపాయిర్ చహ్మోన కాందతున్ కిరిటున్ దాత్ గిడి కీసి, యేసున తలదగ కెరుస్తెర్. రాజల్ పొండ్వల్ సాయ్ రంగ్గు పాంగుడ్ వోన్ పొండుస్తెర్. ³ అహాన్ పొండుస్తె పెజె వోన్ కరుమ్ వాసి, "యూదుల్కేనోర్ రాజ! నీకున్ జెయ్ జెయ్ కార్" ఇంజెర్ తాప్టంగ్ పాతెర్. ⁴ పిలాతు ఉండుంది జోక బహ్ని పెసిసి, "వేన్ మీ మునె తరంతోన్. బతి కేంజట్! వేన్ సిక్కు వాట్వల్, నాకున్ బదె గల్చి దిసెర్ సెలె" ఇంజెర్ వెహ్టార్. ⁵ యేసున్, చహ్మోన కిరిట్ అని అద్ రగల్ రంగ్గు పాంగుడ్ పొండుసి, బహ్ని తత్తోర్. అస్కె పిలాతు, "ఇచుల! వేర్ మాయ్యున్ సూడట్!" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ⁶ యేసున్ సూడ్చి, వూర్ డగుక్ కటొడలిర్ అని మందిర్గ కేప్వలిర్, "వోన్ మొద్దుగ మోలనె పాసి జకన! వోన్ జకన!" ఇంజెర్ కిలితెర్. తె పిలాతు, "వేన్ నాకున్ బదె గల్చి దిసెర్ సెలె. అదెన్ సాటి మిరటె వేన్ మొద్దుగ మోలనె పాసి జకట్" ఇంజెర్ వెహ్టార్. ⁷ అద్ కేంచి, వూర్ యూదుల్కే, "మాకున్ ఉంది కానున్ మంత. బగవంతనోర్ మరిన ఆందున్ ఇంజెర్ వేర్ ఇత్త కాడ్కి, మావ

† 18:14 యోహాన్ 11:49-50

కానున్నున్ పియ్యి వేరీ తప్పక నాయ లాగర్" ఇంజెర్ వెప్తార్. ⁸ అద్ కేంచి, పిలాతు బెయ్ వెరితోర్.

⁹ అని యేసున్ మహల్తున్ రొపా వోసి పిలాతు, "నిమె బగటల్ వాతి?" ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. బతి యేసు జవబ్ సియ్యుకి. ¹⁰ తె పిలాతు, "నిమె నా సంగ బారి వడ్కవి? నీకున్ సుటి కియుస్లె అని మొద్దుగ మోలనె పాసి జకుస్లె గిర్ నాకున్ అదికార్ మంత" ఇంజెర్ యేసున్ వెప్తార్. ¹¹ అస్కె యేసు, "పారొ మన్యల్ బగవంతల్ సీసి మత్తెక తప, నా పారొ బదె అదికార్ నీకున్ సెలె. అదెన్ సాటి, నాకున్ నిస్లా హుల్లి కియుస్ట్రార్ వోన్, బెయ్ పాప్ లాగంత" ఇంజెర్ వెప్తార్.

¹² అస్కెడల్ పిలాతు, యేసున్ సుటి కియుసన ఇంజెర్ కోసిద్ కీతోర్. బతి యూదుల్క, "తన రాజన ఇంజెర్ వెహ్వల్ హర్ మాయ్యల్, మహ రాజన్ బయ్యున్ ఆతప్ ఆంత. ఉంది మోక వేన్ సుటి కీకీతె, నిమె మహ రాజనోర్ దోస్తని ఆయ్య" ఇంజెర్ కిలితెర్.

¹³ తె పిలాతు ఇవ్ గొస్టింగ్ కేంచి, యేసున్ బస్త్రా తత్తోర్. తస్య కేనెకె ఉద్వల్ చవ్వారత్ పారొడ కుర్చితగ ఉద్తోర్. యూదుల్కన † బాసతె అద్ జాగతున్, 'గబ్బతా' ఇంతెర్. ¹⁴ అద్ పస్కు సడ్డ తయిరి కియ్యల్ దివోస్ ఆంద్. అద్ వకత్తె బార్ దుపరి ఆసెర్ మత్త. తె పిలాతు, "ఇచుల! మీ రాజల్" ఇంజెర్ యూదుల్కన్ వెప్తార్. ¹⁵ అస్కె వూర్, "వోన్ జకనయె! వోన్ జకనయె! వోన్ మొద్దుగ మోలనె పాసి జకన" ఇంజెర్ కిలితెర్. తె పిలాతు, "మీ రాజన్ మొద్దుగ మోలనె పాసి బారి జకనయె ఇంతిట్?" ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. తె డగుక్ కటొడలిర్, "మహ రాజల్ తప, మాకున్ దుస్ట్రార్ బోరె రాజల్ సెలొర్" ఇంజెర్ వెప్తార్.

¹⁶ అస్కె పిలాతు, మొద్దుగ మోలనె పాసి జక్లె, వోన్ సిపాయిర కెయ్యె హుల్లి కీతోర్. తె వూర్ యేసున్ వోతెర్.

యేసున్ మొద్దుగ మోలనె పాసి జకల్
(మత్తయి 27:32-44; మార్క్ 15:21-32; లూక 23:26-43)

¹⁷ యేసు తస్య మొద్ కాంచుకున్ తల-టోకె ఇన్వల్ జాగతగ సాత్తోర్. యూదుల్కన బాసతె ఇదెన్, 'గొల్తోత' ఇంతెర్. ¹⁸ అగ నడ్డుమ్మ మొద్దుగ యేసున్ మోలనె పాసి టాంగి కీతెర్. యేసున్ తిన బగ్ల వొరోన్ అని డెమ బగ్ల వొరోన్ మొద్దుగ మోలనె పాసి టాంగి కీతెర్. ¹⁹ అస్కె పిలాతు, "నజరేత్తోర్ యేసు యూదుల్కనోర్ రాజల్ ఆందుర్" ఇంజెర్ చెకతగ †† లిపి కియుసి, యేసున్ టాంగి కీసి మన్యల్ మొద్దుగ పాయుస్ట్రార్. ²⁰ యేసున్ మొద్దుగ టాంగి కీత జాగ నగుడున్ కరుమ్ మత్త. అద్ పాటితగ హెబ్రి, లాటిన్ అని గ్రీకు బాసన †† లిపి కియుస్లె కాడ్కి, సడ్డున్ సాటి వాతుర్ వెలెటిర్ యూదుల్క వాచి కియ పర్తెర్.

²¹ అస్కె డగుక్ కటొడలిర్, "యూదుల్కనోర్ రాజల్ ఆయె బతి, 'నన యూదుల్కనోర్ రాజన ఇత్తోర్' ఇంజి లిపి కియుసట్" ఇంజెర్ పిలాతునగ సాంజి వెప్తార్. ²² అస్కె పిలాతు, "లిపి కియుస్ట్రాన్ అగ, లిపి కియుస్ట్రాన్ అప్పా మని" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

²³ యేసున్ సిపాయిర్ మొద్దుగ మోలనె పాత పెజె, వోనంగ్ పాంగుక్ వొరోన్ వొరోన్ ఉంది ఈస వానల్ నాలుంగ్ ఈసంగ్ కీసి తూస్తెర్. పారొడ కమిసున్ †† గిర్ యేత్తెర్. అద్ కమిస్ కొట్టక్నె లామ్ మత్త.

²⁴ తె సిపాయిర్, "ఇదెన్ సరుస్పట్. బోన పారొల్ పెసితెకె వోరె యేతన" ఇంజెర్ చిటింగ్ వాడ్డెర్. "వూర్ నావంగ్ కప్పిన్ ఈసంగ్ కీసి తూసి, నావ కమిసున్ యేత్తె, చిటింగ్ †† వాటంతెర్" ఇంజెర్ దర్మ-గ్రుంతనగ లిపి కీత వచన్ పూరి మాయ్యె, ఇహిన్ జర్గిత. అదెన్ సాటిన్ సిపాయిర్ ఇహిన్ కీతెర్.

²⁵ యేసున్ మోలనె పాత మొదున్ కరుమ్, యేసున అవల్, వోన్ కాకి, క్లొపన బాయ్యె మరియల్ అని మగ్గలెన్ నాట్టు మరియల్ నిల్చి

† యూదుల్క హెబ్రి అని అరమిక్ బాసంగ్ వడ్కెన్దిర్. †† బదె తవ్ కీతోర్ వోర్ సాస్టె మాతెకె, వోర్ ఉంది మొద్ కాంచి వోయ లాగర్. అస్కె వోన్ మునె వోర్ బతల్ తవ్ కీతోర్ అదెన్ సూచన లిపి కీసి మందంత. అద్ వాచి కీతుర్ వోన్ బతతున్ సాటి మొద్దుగ మోలనె టాంగి కీసి పరన్ యేత్తులిర్ మంతెరో కరి కీంతెర్. †† వెలెటిర్ యూదుల్క ఇవ్ బాసనల్ ఉందితెర్ బాస వాచి కియ పర్తెర్. †† తొల్ ఈతంగ్ లామ్ కమిసున్ కొట్టక్నె తయర్ కీందిర్. †† 19:24 కీర్తన్కెన్ 22:18

మత్తంగ్. ²⁶ యేసు తస్య అవల్ అని తస్యోర్ లాడ్డోర్ సిస్యల్ కరుమ్ నిల్చి మన్యల్ సూడ్కి, "బెయె ఇచుల! నీవోర్ మరి" ఇంజెర్ వెప్తార్. ²⁷ అని వోర్ సిస్యనెకె సూడ్కి, "ఇచుల! నీవ అవల్" ఇంజెర్ వెప్తార్. అద్ గట్టుతల్ తాన్ తస్య రోన్ వోసి కాస అవన్ దాత్ సూడ్డెర్.

యేసు తస్య పరన్ సుటి కియ్యల్
(మత్తయి 27:45-56; మార్క్ 15:33-41; లూక 23:44-49)

²⁸ అద్ ఆత పెజె, తన వాత కామ్ సమ్మె మార్త ఇంజెర్ కరి కీసి, దర్మ-గ్రుంతనగ లిపి కీత అద్ జర్గెలె, "నాకున్ వట్టు వస్త" †† ఇంజెర్ యేసు ఇత్తోర్. ²⁹ అగ పులిత ఆంగుర్ రన నిప్పి ఉంది బుడ్డి మత్త. తె వూర్ తాన్ల దూది నప్పి, హిస్సాన్ మరత కాందతగ తటుస్టెర్ అని యేసున తొడ్డగ అందుస్తెర్. ³⁰ అస్కె యేసు, అద్ రసత సవద్ సూడ్కి, "నన వాత కామ్ మత్తాన్" ఇంజెర్ తల వరుసి, తస్య పరన్ సుటి కీతోర్.

³¹ అద్ పస్కు సడ్డ తయిరి కియ్యల్ దివోస్ ఆంద్. దుస్ట్రా నేటి, బెయ్ నేకిత ఆరమ్మ దివోస్ †† మత్త కాడ్కి, అవ్ మేందొల్క మొద్దున్ పారొ టాంగి మాసి మన్యల్ యూదుల్కన్ ఇస్టమ్ సెలె. అదెన్ సాటి, "వూరంగ్ కాల్క ఉరుసి, † అవ్ మేందొల్క బూడ్ రెహుస" ఇంజెర్ పిలాతున్ పూసి కీతెర్. ³² తె సిపాయిర్ వాసి, యేసున్ బరోబర్ మొద్దునగ టాంగి కీసి మన్యలిర్ ఇవిరంగ్ కాల్క ఉరుస్తెర్. ³³ బతి వూర్ యేసునగ వాసి, అదెన్ మునెనె వోర్ సాసి మత్త సూడ్కి, వోనంగ్ కాల్క ఉరుస్కె. ³⁴ బతి వూర్గటల్ వొరోర్ సిపాయి యేసున డొకతున్ గొర్కతె కొత్తోర్. యెంటనె నెతుర్ అరిక్ యేర్ పొంగ్. ³⁵ మిరట్ గిర్ బరోస ఇర్నల్, ఇద్ సూడ్డోర్ వోర్ గవ వెప్తార్. వోన్ గవ కరల్ ఆంద్. వోర్ సతెమ్ వెప్టార్ మంతోర్ ఇంజెర్ వోన్ టావ. ³⁶⁻³⁷ "వోనంగ్ బొకనల్ ఉంది బొక గిర్ ఉర్నెగొంగ్" †† అని ఉండె ఉంది జాగ, "వోన్ కొట్టర్ వూర్ వోన్ బాజ్ సూడంతెర్" †† ఇంజెర్ దర్మ-గ్రుంతనగ లిపి కీసి మత్తంగ్ అవ్, గొస్టింగ్ పూరి మాయ్యెనె ఇహిన్ జర్గిత.

యేసున కూర్డున్ నారిత బండత బుయిరితగ ఇర్వల్
(మత్తయి 27:57-61; మార్క్ 15:42-47; లూక 23:50-56)

³⁸ అరిమతయ చహర్తోర్ యోసెప్ ఇన్వల్ యూదుల్కన వెరెతె, యేసున బక్తి మక్తితె కీందుర్. బతి ఇంకె పిలాతునగ సాంజి, "యేసున కూర్డున్ వోయ సీమ్" ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. తె పిలాతు వొప్త కాడ్కి, యేసున కూర్డున్ వోతోర్. ³⁹ వేర్ యోసెపున్ సంగ ఉంది దియ రాత్తె యేసునగ వాసి, బేటి మాయ్యల్ నికాదేమ్ గిర్ మత్తోర్. నికాదేమ్ తస్య సంగ లగ్-బగ్ తీస సియుంగ్ (35) కిలొంగ్ బోలమ్ అని అగర్ ఇన్వలిక్ గమ గమ గాడి సియ్యలిక్ చీక్కె కూర్డున్ సొక్లె తత్తోర్. ⁴⁰ ఇవ్ చీక్కాన్ వూర్ ఇవిర్ ఆసి, యూదుల్కన నేకి తీర్ యేసున కూర్డున్ సొక్లెర్ అని అద్ కూర్డున్ బారిత పూస కాది కపెడి గూండి కీతెర్.

⁴¹ యేసున్ మొద్దుగ మోలనె పాసి టాంగి కీత జాగతగ ఉంది వాడి మత్త. అగ ఉంది నార్యుసీత బండత పూస వీచ్చు బుయిరి మత్త. అస్కె వేరి, అదెనగ బదె కూర్డున్ ఇర్కె. ⁴² అద్ నేటి యూదుల్కన పస్కు సడ్డ తయిరి కియ్యల్ మత్త కాడ్కి, లహ్మి వర్చి యేసున కూర్డున్ అద్ కరుమ్ మన్యల్ బుయిరితగన్ ఇర్తెర్. ††

†† 19:28 కీర్తన్కెన్ 69:21 ††† ఆరమ్మ దివోస్: యూదుల్కన ఆరమ్మ దివోస్ సుకుర్ వార్ పోర్తెక్నెల్ సురు ఆంత అని సస్యర్ పోర్తెక్ మారంత. తె వూర్ నేకితున్ పియ్యి అద్ దివోస్కుగ బోసయ్ కూర్ మాతి కియ్యక్నె బస్త్రా మన్య. అదెన్ సాటి అద్ కామ్ వెయ్యె కియ్యల్ మత్త. † మొద్దుగ మోలనె పాసి టాంగి మాసి మన్యల్ తస్యంగ్ కాల్కన్ అప్పా నేస్కు పరంతోర్. బతి బస్కెతె వోనంగ్ కాల్క ఉరుసంతెరో, అస్కె నేస్కు వాయ్య కాడ్కి, వెయ్యె పరన్ సుటి కీంతెర్. †† 19:36-37 బస్త్రా పెసివల్ 12:46; ఇసాబ్బ 9:12; కీర్తన్కెన్ 34:20 ††† 19:36-37 జెకర్క 12:10 ††† యూదుల్కన ఆరమ్మ దివోస్ సుకుర్ వార్ పోర్తెక్నెల్ సురు ఆంత అని సస్యర్ పోర్తెక్ మారంత. తె వూర్ నేకితున్ పియ్యి అద్ దివోస్కుగ బోసయ్ కూర్ మాతి కియ్యక్నె బస్త్రా మన్య. అదెన్ సాటి అద్ కామ్ వెయ్యె కియ్యల్ మత్త.

యేసు సాసి-నేండ్యల్
(మత్తయి 28:1-10; మార్క్ 16:1-8; లూకా 24:1-12)

20 వారము మొదొడ దివొన్ ఆయ్యవర్తున్ నేటి సక్రె బయ్ బయ్ ఆనెకెన్ మగ్గలేనె నాట్టు మరియల్ యేసున కూర్ ఇర్ల బుయరితగ సొత్తంగి. తె అద్ బుయరితున్ అడ్డమ్ ఇర్ల బండ కూడుసి దిన్. 2 అదెన్ సాటి, అద్ మరియల్, సీమొన్-పేతుర్లగ అని యేసు లాడ్ కియ్యల్ ఉండె వొరొర్ సిస్యనగ విచ్చెర్ సొంజి, "పర్బున కూర్డున్ అద్ వీచ్చు బుయరితల్ బూరెయ్ వోసి, బగ ఇర్లెయ్ మాకున్ టావ సెలె" ఇంజెర్ వెప్తా. 3 తె పేతురు అని వోన్ సంగ మన్వల్ సిస్యల్ బుయరితగ సూడ్లె పెసెతెర్. 4 వూర్ ఇవిర్ మీరె మాసి విచ్చెర్ మనెకె, వోర్ సిస్యల్ పేతుర్డున్ తెర్ మునె విచ్చెర్ సొంజి, వీచ్చు బుయరితగ యెవ్తార్. 5 అని బహిడలె వరిసి సూడ్లెర్. తె అగ సిరిప్ కూర్డున్ గూండి కీతంగ్ కప్పింగె వోన్ దిస్సంగ్. బతి వోర్ రొపా నేంగ్కె. 6-7 అస్కెన్ సీమొన్-పేతురు అగ యెప్పి, రొపా వీచ్చు బుయరితగ నేంగ్కెర్. కూర్డున్ గూండి కీతంగ్ కప్పింగ్ అగ మత్తంగ్. యేసున తలతున్ గూండి కీత కప్పి గడి కీసి, మెయ్యంగ్ కప్పినల్ అలది మన్వల్ సూడ్లెర్. 8 అస్కె వీచ్చుగ మొదొల్ యెవ్తార్ వోర్ సిస్యల్ రొపా నేంగ్కె, సూడ్లి బరొస కీతార్. 9 అస్కె గిర్, "కిరిస్తు సాసి తప్పక్ నేండంతోర్" ఇంజెర్ దర్ల-గ్రంతనగ మన్వల్ గొస్టి వూర్కున్ అర్దమ్ ఆయ్లెకె మత్త. 10 అస్కె వూర్ ఇవిర్ మల్లి, తమ్మర్లగ సొత్తెర్.

యేసు మగ్గలేనె నాట్టు మరియన్ దిస్వల్
(మార్క్ 16:9-11)

11 బతి మగ్గలేనె నాట్టు మరియల్ బుయరితున్ బహి నిల్లి ఆడ్లెర్ మత్త. అహన్ ఆడ్లెర్ బహిడలె వరిసి సూడ్లె. 12 అస్కె బెయ్ దవ్రలిక్ కప్పింగ్ పొండ్లెర్ ఇవిర్ బగవంతనుర్ దూతలిర్ దిస్సెర్. వూర్ యేసున కూర్ మత్త అద్ జాగతగ తలవడ్లె వొరొర్ అని కాల్యడ వొరొర్ ఉచ్చి మత్తెర్. 13 వూర్, "బాయి! బారి ఆడంతి?" ఇంజెర్ తాన్ పూసి కీతెర్. తె అద్, "పర్బున కూర్డున్ బుయరితల్ బూరెయ్ వోసి, బగ ఇర్లెయె నాకున్ టావ సెలె" ఇంజెర్ మరియల్ వెప్తా. 14 అహన్ వెప్పా, పెజె తిరిత. అస్కె యేసు నిల్లి మన్వల్ సూడ్లె బతి, వోరె యేసు ఇంజెర్ వొడ్లె మాయ్కె. 15 అస్కె యేసు, "బాయి బారి ఆడంతి? అని బోన్ సాటి మహ్మాసెర్ మంతి?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. తె మరియల్, వోన్ వాడితగ మన్వల్ గడియల్ ఇంజెర్ సమ్మె మాసి, "దాద! నిమె పర్బున కూర్డున్ వోసి మంద్రితె, బగ ఇర్లెయె వెహ. నన సొంజి కూర్డున్ వోతోన్" ఇంజెర్ పూసి కీత. 16 తె యేసు, "మరియ!" ఇంజెర్ తాన్ కేయ్యెర్. అస్కె మరియల్ వోన్ బాజాన్ మల్లి హెల్లి బాసతె, "రబుని!" ఇంజెర్ కేయ్యె. 'బోద గురు' ఇంజెర్ ఇదెన అర్దమ్. 17 యేసు తాన్ సంగ, "నన పొరొ బాబొనగ సొంద లాగర్. నాకున్ పియ్యు మన్మ. బతి నా తముక్కుగ సొంజి, 'నా బాబొయె మీ బాబొ ఆందుర్. నా బగవంతలె మీ బగవంతల్ ఆందుర్. పొరొ బగవంతనగ నన సొంజెర్ మంతొన్' ఇంజెర్ వూర్కున్ వెహ" ఇంజి తాన్ వెప్తార్. 18 తె మగ్గలేనె నాట్టు మరియల్ సిస్యలిర్గ సొంజి, "నన పర్బున్ సూడ్లెన్. పర్బు మీకున్ ఇవ్ గొస్టింగ్ వెహ ఇత్తోర్" ఇంజెర్ సిస్యలిర్కున్ వెప్తా.

19 అంటిత్తె † పొద్దెక్ సిస్యలిర్ యూదుల్కెనుర్ అదికారిక్కున్ వెరిసి, తమె మీరె మాసి మత్త రోతంగ్ కావక్ కెప్పా, గొల్వ వాట్టి రొపా మత్తెర్. అస్కె యేసు వూర్ నడ్లమ్ పావె మాసి, "మీకున్ సొంతి వాయి" ఇంజెర్ వెప్తార్. 20 అహన్ వెప్తా పెజె, తన్వంగ్ కెయ్యున్ అని డొకతున్ తొప్తార్. తె వూర్ సిస్యలిర్ పర్బున్ వొడ్లె పియ్యు, వెలె ఆనంద్ యెత్తెర్. 21 అస్కె యేసు ఉండె ఉంది జోక, "మీకున్ సొంతి వాయి! బాబొ నాకున్ దునియతగ రొప్తా తీర్, నన గిర్ మీకున్ దునియతె రొహంతొన్" ఇంజెర్ సిస్యలిర్కున్ వెప్తార్. 22 ఇహిన్ వెప్పా, "పవిత్త్ర ఆళ్ళె యేతట్" ఇంజెర్ వూర్ పొరొ హూకుర్

† యూద దర్లత నేకితున్ పియ్యు, సనివార్డున్ ఆరమ్మ దివొన్ ఇంతెర్. అద్ వారమున్ అద్ సనివార్ ఆక్రీత దివొన్. ఆయ్యవర్ల పూన వారమ్మ మొదొడ దియె అంత.

ఉహ్మోత్తోర్. ††23 అని "మిరట్ బోసంగ్ పామ్మెతె మాపి కీంతిటొ, వూర్కున్ మాపి పుటంత. బోసంగ్ పామ్మెతె మాపి కియ్యిటొ, వూర్కున్ మాపి పుటొ" ఇంజెర్ వెప్తార్.

యేసు తోమన్ దిస్వల్
(మత్తయి 28:16-20; మార్క్ 16:14-18; లూకా 24:36-49)

24 యేసు వాసి మత్తోర్ అస్కె, బార జన్మ సిస్యలిర్గటల్ యేమల్ ఇన్వల్ తోమల్ సెలె మత్తోర్. 25 అదెన్ సాటి సిస్యలిర్, "మమొట్ పర్బున్ సూడ్లెమ్!" ఇంజెర్ తోమన్ వెప్తార్. బతి తోమల్, "నన కుద్ పర్బునంగ్ కెయ్యునగ మొలనె పాతంగ్ అవ్ గద్దెన్ సూడ్లి, అవెనగ బొటనె ఇట బీగర్ అని గొర్కెత్తె కొట్ట డొకతగ కెయ్ ఇర బీగర్, నన నమ్మొన్ ఇత్తెకె నమ్మొన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

26 అహన్ ఇంజి ఆట్ రోజ్కె ఆత పెజె, తోమల్ అని మెయ్యుర్ సిస్యలిర్ ఉంది రోన్ కావడ్లె కెప్పా, గొల్వ వాట్టి మత్తెర్. తెర్ బతి, యేసు వూర్ల పావె మాతార్. అని "మీకున్ సొంతి వాయి!" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 27 అహన్ ఇత్తె పెజె తోమన్, "నీవంగ్ బొటనె నా కెయ్యున్ ఇట్టి సూడ. అని నీవ కెయ్ చప్పా, నా డొకతగ ఇర్ని, బరొస సెలొర్ వోన్ మోడి ఆయ్యక్నె, బరొస వాలెని ఆసి మన్" ఇంజెర్ వెప్తార్.

28 అస్కె తోమల్, "హో, నా బగవంత! నా పర్బు!" ఇంజెర్ యేసున్ జవబ్ సీతెర్. 29 తె యేసు, "నిమె నాకున్ సూడ్లి బరొస కీతి. సూడ్లెక్నె బరొస కియ్యలిర్కున్ వెలె ఆసిర్వాద్కె పుటంతంగ్" ఇంజెర్ తోమన్ వెప్తార్.

ఇద్ పుస్తకన్ బావ్

30 ఇవె ఆయ్య, యేసు సిస్యలిర్ మునె దుస్తాక్ వెలె మయ్యతంగ్ కామ్మి కీతెర్. అవెన్ ఇద్ పుస్తకన్గ లిహి కియ్యికి. 31 బతి యేసుయె, బచి కియ్యల్ కిరిస్తు † అని వోరె బగవంతనొర్ మరి ఆందుర్ ఇంజి నమ్మిట్తె, బస్కెట్ పిస్యల్ జిన్లని మీకున్ పుటన ఇంజెరెన్, ఇవ్ గొస్టింగ్ లిహి కియ్యల్ ఇర్లెత్.

యేసు యెడ్విర్ సిస్యలిర్కున్ దిస్వల్

21 అద్ ఆత పెజె, యేసు ఉండె ఉంది జోక గలిలయ సమ్మర్త అద్ డర్లితగ సిస్యలిర్కున్ ఇద్ తరికతె దిస్సెర్. 2 సీమొన్-పేతురు, యేమల్ ఇన్వల్ తోమల్, గలిలయ యేరియత కాన చహర్తొర్ నతనియెల్, జెబెదయినుర్ మర్కె అని యేసునుర్ సిస్యలిర్గటల్ ఉండె ఇవిర్ మీరె మాసి మత్తెర్. 3 అస్కె సీమొన్-పేతురు, "నన మీన్కె పియ్యె దాంతొన్" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెప్తార్. తె వూర్, "మమొట్ గిర్ నీ సంగ వాంతొమ్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. అని సొంజి రూకతగ ఉద్తెర్ బతి, అద్ రాతున్ వూర్ బతంగి పియ్యకి.

4 పొడ్లె పెసికె, యేసు డర్లితె నిల్లి మత్తోర్ బతి, వూర్ సిస్యలిర్ వోన్ వొడ్లె మాయ్కె. 5 అస్కె యేసు, "దాదలిర్నిట్! తిన్లె మీన్కె పియ్యిట్ కి?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. తె వూర్ "పియ్యకి" ఇంజెర్ వెప్తార్. 6 తె యేసు, "రూకత తిన బర్గ మీవ జూర్ వాటట్. అస్కె మీన్కె అరంతంగ్" ఇంజెర్ వెప్తార్. తె వూర్ వెప్తా తీర్ జూర్ వాడ్లెర్. అస్కె బెయ్ వెలె మీన్కె అర్లంగ్. తె అద్ జూర్డున్ రూకత్ పొరొ తహ పర్బకి. 7 అస్కె యేసు లాడ్ కియ్యల్ సిస్యల్, "వోర్ పర్బు ఆందుర్!" ఇంజెర్ పేతుర్డున్ వెప్తార్. తె అద్ గొస్టి కేంజు బరొబర్, వోర్ డూండ్లెల మత్త కాడ్లి, ఆంగ్లె కెర్లొర్ అని డర్లితె సొన్లె సమ్మర్తగ డెయ్యెర్. 8 మెయ్యుర్ సిస్యలిర్ డర్లితెల్ రండ నుమ్మా (200) కూటంగ్ లంగ్ మత్త కాడ్లి, మీన్కె అర్ని మన్వల్ జూర్ ఊమ్మెర్ అదె రూకతె వాతెర్.

9 రూక డర్లితె యెవ్త పెజె, వూర్ రెయ్యెర్. అస్కె వూర్కున్ ఇమంగ్ సారింగ్ అని గొకన్ పొరొ వాట్టి మన్వలిక్ మీన్కె దిస్సంగ్. 10 అస్కె

†† 20:22 పుట్గడ్లి 2:7 † బచి కియ్యల్ కిరిస్తు: పొల్లి బాసతె మెసయల్ ఇంతెర్. ఇదెన అర్దమ్ పర్లతున్ బచి కియ్యె, బగవంతల్ నేమి కీసి, సారి కియ్యల్ రాజల్. వేన్ సాటి యూదుల్కె సూడ్లెర్ మత్తెర్. †† తిబెరియ సమ్మర్ ఇంజెర్ గిర్ కేయంతెర్.

యేసు, “మిరట్ ఇంకె పియ్యంగ్ మీన్కనగటల్ ఇచుంగ్ పియ్యి వరట్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ¹¹ తె సీమొన్-పేతురు రూకతగ సొంజి, నోడె పియ్యి యేతల్ జార్డున్ డర్లితె ఊమ్మెర్. అద్ జార్ నూట పనన్ మూండ్ (153) డగుక్ మీన్కనె నించి మత్త. తెర్ బతి అద్ జార్ సర్కీ. ¹² అస్సి యేసు, “వాసి తింట!” ఇంజెర్ సిస్యలిర్కున్ కేయెర్. తె వోర్ పర్బు ఇంజి కరె మాత కాడ్డి, ‘నిమె బోని ఆంది?’ ఇంజెర్ బోరె వోన్ పూసి కియ్యకి. ¹³ తె యేసు సారింగ్ అని మీన్క, వూర్కున్ తూసి సీతోర్. ¹⁴ యేసు సాసి-నెండ్ర పెజె సిస్యలిర్కున్ దిస్యల్ ఇద్ మూడవ జోక ఆండ్.

పేతుర్త బప్పా మాత బరొసతున్ యేసు సుద్రి కియ్యల్

¹⁵ వూర తిన్యల్ ఆత పెజె యేసు, “యోహాన్వోర్ మరి సీమొన్! వీర్గటల్ తెర్ అదిక్ నాకున్ పెర్మ కింతి కి?” ఇంజెర్ సీమొన్-పేతుర్డున్ పూసి కీతోర్. తె “హో పర్బు! నన పెర్మ కింతోన్ ఇంజి నీకున్ టావయె” ఇంజెర్ పేతురు ఇత్తోర్. తె యేసు, “నా గొరె పిలన చొకొట్-వాయుట్ సూడ” † ఇంజెర్ వెప్తోర్. ¹⁶ ఉండె ఉంది జోక యేసు, “యోహాన్వోర్ మరి సీమొన్! నాకున్ కరల్ పెర్మ కింతి కి?” ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. తె, “హో పర్బు! నన పెర్మ కింతోన్ ఇంజి నీకున్ టావయె” ఇంజెర్ పేతురు ఇత్తోర్. తె యేసు, “నా గొరెన చొకొట్-వాయుట్ సూడ” ఇంజెర్ వెప్తోర్. ¹⁷ మూడవ జోక యేసు, “యోహాన్వోర్ మరి సీమొన్! నాకున్ కరల్ పెర్మ కింతి కి?” ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. ‘నాకున్ పెర్మ కింతి కి?’ ఇంజెర్ మూడవ జోక పూసి కీత కాడ్డి, పేతురు దుక్కతె, “హో పర్బు! మీకున్ సన్ని టావయె. నన నీకున్ పెర్మ కింతోన్ ఇంజెర్ గిర్ టావయె” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. తె యేసు, “నా గొరెన చొకొట్-వాయుట్ సూడ” ఇంజెర్

† 21:15 యోహాన్ 10:1-15

పేతుర్డున్ వెప్తోర్. ¹⁸ అని “ఇద్ సతెమ్ ఆండ్. డియొని మనెకె నీవ నిమె నడి ఆవి కీసి, నీకున్ పసండ్ వాత జాగతగ దాంతి. బతి బుడియని ఆత పెజె, నిమె కెయ్యె చప్పి మనెకె, ఉండె వొరొర్ నీకున్ దొప్పి, పసండ్ సెలె అద్ జాగతె వోతోర్” ఇంజెర్ యేసు వెప్తోర్. ¹⁹ పేతురు బాతల్ మరన్ ఆసి, బగవంతన్ మయ్య తరంతోర్ ఇన్యల్ తొట్లా, యేసు ఇహిన్ వెప్తోర్. అహాన్ వెప్తా పెజె, “నా బక్తి పియ్యి తాక” ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

²⁰ పస్క సడ్డ జేపున్ కీనెకె, పర్బునగ ఉండె ఇచుర్ కరుమ్ ఉర్న్ గె మాసెర్, ‘పర్బు! వోర్ బోర్ ఆందుర్?’ ఇంజెర్ పూసి కీతోర్ వోర్, యేసు లాడ్ కియ్యల్ సిస్యల్, తమ్మ పెజెయె వాసెర్ పేతుర్డున్ దిస్టార్. ²¹ తె వోన్ సూడ్డి పేతురు, “పర్బు! వేన్ బతల్ జర్గంత?” ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతోర్. ²² తె యేసు, “నన ఉందుంది జోక వానల్ వేరి, వోర్ మన్యల్ నాకున్ పసండ్ మత్తెకె, వోన్ బారెతె నీక్ బతల్ ఆయి. సిరిప్ నిమె నా బక్తి పియ్యి తాక” ఇంజెర్ పేతుర్డున్ వెప్తోర్. ²³ అదెన్ హిందల్, వోర్ సిస్యన మరన్ ఆయె ఇన్యల్ గొస్టి బక్తలిర్ నడ్డుమ్ కప్ప. బతి యేసు లాడ్ కియ్యల్ సిస్యన్ బారెతె, అహాన్ వెప్తాకి. సిరిప్, “నన ఉందుంది జోక వానల్ వేరి, వోర్ మన్యల్ నాకున్ పసండ్ మత్తెకె, వోన్ బారెతె నీక్ బతల్ ఆయి” ఇంజెర్ వెప్తోర్.

ఆక్రిత గొస్టి

²⁴ యేసు లాడ్ కియ్యల్ వేర్ సిస్యలె ఇవ్ గట్టున్ సూడ్డి, గవ వెప్తా, ఇవ్ సమ్మెన్ లిహి కీతోర్. వేన గవ సతెమ్ ఇంజెర్ మాకున్ టావ.

²⁵ యేసు బొమిత్ పొరొ కీతంగ్ కామ్మ ఉండె వెలె మంతంగ్. అవెనల్ హార్ ఉందితున్ పోడి కీసి లిహి కీతెకె, అవ్ పుస్తకున్ ఇర్లె, ఇద్ దునియత జాగ యెవొ ఇంజెర్ నన సోంచ్ కింతోన్.

అపొ. కా.

ఇద్ పుస్తకున్ బారెత గొస్తి

లూక డాక్టర్

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ సాట్ సాల్కనల్తె సాట్ మూండ్ (60-63) సాల్కున్ నడ్డుమ్ లిహి కియ్యల్ జర్గిత.

కిరిస్తు స్వర్గనెకె సాత్త పెజె తన్వ ఆత్మ సక్తితున్ బక్తలిర్గ సారి కిసి, వెలె మయ్యతంగ్ అని చమత్కార్దంగ్ కామ్మ కియుస్తార్. నమునత్ అపొస్తుల్కన కెయ్ సాతుర్ వూర్కున్ నేండుస్తార్ అని యెడ్డి-దుక్ వాలిర్కున్, కెయ్-కాల్క్ అర్ని మన్వలిర్కున్ అని కూటలిర్కున్ చొకొట్ కియుస్తార్.

ఈతంగ్ కామ్మ ఇంకె గిర్ జర్గినెర్ మంతంగ్ ఇంజెర్ లూక డాక్టరల్ తియెపిలా ఇన్వల్ అదికారిన్ ఇద్ చిటి లిహి కీతోర్. ఇద్ తీరై బగవంతన కబుర్ పూరో దునియతుర్ సాటి, వూర్ స్వర్గనగ ఈసదార్క్ ఆయై పగై మాత. వాచి కియ్యలిర్ మరట్ గిర్ యేసునగ బరొస కీకట్టె, వూర్ సమ్మిర్ బరొబర్ స్వర్గనగ సొంజి, మా జీవతోర్ బాబొన్ సంగ మంద పరంతట్.

బగ బతల్ మంత

పవిత్ర ఆత్మత వార్గన్

యేసు స్వర్గనగ తాచ్చి సొన్వల్

యూదన్ బద్ది ఉండె వొరొర్ సిస్యన్ నేమి కియ్యల్

పవిత్ర ఆత్మ వాయ్యల్

పేతురు బోద వెహ్వల్

బక్తలిర్ ఉంది ఆసి మన్వల్

పేతురు బిచెమ్ తల్కవల్ కూటన్ చొకొట్ కియ్యల్

పేతురు మందిర్గ బోద వెహ్వల్

పేతురు అని యోహాన్ సన్హెద్రిన్ ఇన్వల్ పంచున్ మునె నిల్వల్

దర్శమున్ సాటి బక్తలిర్ పార్తన కియ్యల్

బక్తలిర్ ఉంది ఆసి మన్వల్

అననియల్ అని సపిరల్ లబడ్ వడ్కత కాడ్కి సాయ్యల్

అపొస్తుల్క వెలెటిర్ లోకుర్కున్ చొకొట్ కియ్యల్

అపొస్తుల్క దుక్క బోగె మాయ్యల్

సేవతున్ సాటి యేడ్విర్కున్ నేమి కియ్యల్

స్టీపెన్తున్ హాత్కడి వాట్సి వోయ్యల్

స్టీపెన్ బోద వెహ్వల్

స్టీపెన్తున్ బండనె పాసి జక్వల్

చర్చితుర్కున్ సప్తు దుక్క సియ్యల్

సమరయతగ చొకొట్టు కబుర్ పగై మాయ్యల్

సోదెంగ్ కియ్యల్ సీమొన్

పిలిపు అని ఇతియెపియతోర్ మంత్ర

సప్తు మారివల్

దమస్కు నగుడె సప్తు బోద వెహ్వల్

సప్తు యెరుసలెమ్ మల్సి వాయ్యల్

పేతురు అయ్యెయన్ చొకొట్ కియ్యల్ అని తబితన్ నేండుస్వల్

కొర్నేలి పేతుర్తున్ కేయుస్వల్

పేతుర్తున్ బగవంతల్ దర్సన్ తోహ్వల్

పేతురు కొర్నేలిన రోన్ సొన్వల్

పేతురు బగవంతన బోద వెహ్వల్

యూదుల్క ఆయుర్ వూర్గ పవిత్ర ఆత్మ రెయ్యల్

యూదుల్క ఆయుర్ వూర్గ బగవంతల్ కీత కార్యతున్ పేతురు వెహ్వల్

అంతియెకయతుర్కున్ చొకొట్టు కబుర్ కరె మాయ్యల్

దుక్కంగ్

బగవంతనొర్ దూతల్ పేతుర్తున్ జేల్లల్ సుటి కియ్యల్

హెరోద్ రాజన మరన్

పప్తన మొదొడ యాత్త

బర్నబన్ అని సఫ్ఫన్ నేమి కిసి సారి కియ్యల్
 సయ్పరస్సుగ బోద వెహ్వల్
 పిసిదియ యేరియత అంతియొకయ నగుడ బోద వెహ్వల్
 ప్లు తన్వ దిహన్తున్ యూదుల్క్ ఆయుర్ వూర్కె మలుస్వల్
 ఇకొనియతగ మయ్యతంగ్ కామ్క్ కియ్యల్
 పుట్టి-కూటల్ చొకొట్ ఆయ్యల్
 బక్లీర్కున్ ఉందుది జోక బేటి మాయ్యల్
 సిరియ యేరియత అంతియొకయతగ మల్ని వాయ్యల్
 యెరుసలెమ్మగ చర్చ కియ్యల్
 యూదుల్క్ ఆయుర్ వూర్ బక్లీర్కున్ చిటి లిహి కియ్యల్
 ప్లు అని బర్నబల్ పాకె మాయ్యల్
 ప్లున రెండవ యాత్ర
 ప్లు అని సీలన్ సంగ తిమొతి సొన్వల్
 మాసిదోనియ వర ఇంజెర్ ప్లున్ కేయ్యల్
 లూదియల్ యేసున్ పొరొ బరొస ఇర్వల్
 ప్లున్ అని సీలన్ టానెతగ వాట్వల్
 తెసలోనిక నగుడ దుక్సంగ్ బోగె మాయ్యల్
 బెరయ చహర్తె తక్లిబ్ యేత్వల్
 యేతెస్ నగుడుర్ సంగ వడ్కవల్
 కొరంతితగ చొకొట్టు కబుర్ పచర్ కియ్యల్
 అంతియొకయతగ మల్ని వాయ్యల్
 ప్లున మూడవ యాత్ర
 అపొలో ఎపెస్సుగ సొన్వల్
 ప్లు ఎపెస్ నగుడ సొన్వల్
 బూత్క్ తెండ్సి పూడ్వలిర్ యూదుల్క్
 ఎపెస్ నగుడ లొలి ఆయ్యల్
 ప్లు మాసిదోనియ అని అకయ సొన్వల్
 త్రోయకు నగుడుర్కున్ ప్లు ఆక్రి జోక సూడ్వల్
 త్రోయకు నగుడల్ మిలెతు చహర్తె సొన్వల్
 ఎపెస్సుర్ పెదొల్కున్ కేయుసి ఆక్రిత బోద వెహ్వల్
 ప్లు యెరుసలెమ్ సొన్వల్
 యెరుసలెమ్మగ ప్లు పెదొల్కున్ బేటి మాయ్యల్
 ప్లున్ హాత్కడి వాట్వల్
 ప్లు పర్తత్ సంగ వడ్కవల్
 ప్లు తన మారిత గొస్టి వెహ్వల్
 ప్లు యూదుల్క్ ఆయుర్ వూర్కున్ బోద వెహ్వల్
 సన్హెద్రిన్తుర్ పెదొల్కున్ మునె ప్లు నిల్వల్
 ప్లున్ జకన్ సాటి కుత్త కియ్యల్
 ప్లున్ సిజరియ నగుడె రొహ్వల్
 ప్లున్ పొరొ పిరది కియ్యల్
 పెలిక్కున్ ప్లు తన్వ గొస్టి వెహ్వల్
 పెలిక్కున్ అని దురుసిల్లన్ మునె ప్లు నిల్వల్
 పెస్తు ప్లున్ తన్వ కియ్యల్
 ప్లు అగ్రిపన్ అని బెర్నికెన్ మునె నిల్వల్
 అగ్రిప రాజల్ ప్లున తన్వ కియ్యల్
 ప్లు తన బే-కసుర్ వాలెన ఇంజెర్ వెహ్వల్
 ప్లున నాల్గవ యాత్ర
 రోమ్ నగుడె ప్లు సొన్వల్
 వడి-దూందడ్ వాయ్యల్
 రూక తాకుస్వలిర్ తప్పస్లె సూడ్వల్
 రూక కాచ్-కూచ్ ఆయ్యల్
 మూల్ లంకతగ మన్వల్
 రోమ్ నగుడె సొన్వల్
 రోమ్ నగుడె బోద వెహ్వల్

పవిత్ర ఆత్మత వాగ్దాన

1 మాన్-మర్త్యద వాలె తియొపిల సాబ్! యేసు సురు కీతంగ్ సమ్మె కామ్మో అని వెహ్లాంగ్ బోదన్ బారెతె, నావ మొదొడ గ్రంత్సగ లిహి కీతొన్. 2 యేసు పర్బు స్వర్గ్సె మల్చి సానల్ వేరి, తన నేమి కీతుర్ సిస్యలిర్కున్ †పవిత్ర ఆత్మత సక్తితె సూచనంగ్ సీతొర్. 3 దుక్కుంగ్ బోగె మాసి, సాసి-నేండ్ర పెజె తన్వర్ సిస్యలిర్కున్ జీవతెన్ మంతొన్ ఇన్వల్ వెలె తీర్కెనె నిరుపన్ కీసి తొహ్లాం. అహాన్ పర్బు చాలిన్ (40) రోజ్కనగ వెలె జోకంగ్ వూర్బున్ దిసెర్ మంజి, బగవంతన రాజున్ బారెతె బోద కీతొర్. 4-5 యేసు ఉంది జోక తింజెర్ మనెకె, “యోహాన్ యేతె బాప్తిస్మ సీతొర్ బతి, కహి రోజ్కనె నా బాబొ పవిత్ర ఆత్మతె మీకున్ బాప్తిస్మ సీతొర్. ఇద్ నన మొదొల్ మీకున్ వెహ్లా వాగ్దాన్ బర్బుర్ ఆనల్ వేరి యెరుసలెమ్ నగుడున్ సుటి కీసి, అసలె సాన్బట్” ఇంజెర్ సిస్యలిర్కున్ హుకుమ్ సీతొర్.

యేసు స్వర్గ్సగ తాచ్చి సాన్వల్

6 వూర్ సిస్యలిర్ అహాన్ మీరె మాసి, “పర్బు, నిమె ఇజ్జయేల్ లోకుర్ పొరో రాజ్ తాకుస్వల్ కాలమ్ వాత కి?” ఇంజెర్ యేసున్ పూసి కీతెర్. 7 తె యేసు, “కాలమ్మో అని వకత్క బాబొన అదికార్తె మంతంగ్. బతి అవెకున్ మిరట్ కరి కియ్యల్ జురత్ సెలె. 8 తెర్ బతి, పవిత్ర ఆత్మ మిహ్లా వాయర్. అస్కె మీకున్ సక్తి వాంత. ఇదెన్ హిందల్, మిరట్ యెరుసలెమ్మగ, మెయ్తె యూదయతగ, సమరయతగన్ ఆయ్య దునియతంగ్ సమ్మె జాగనగ నా బారెతె కబుర్ పచర్ కియ్యె, గవదార్కె ఆంతిట్” ఇంజెర్ వెహ్లాం. 9 అహాన్ వెహ్లా, యేసు పొరో స్వర్గ్సెకె తాచ్చి సాత్తోర్. అస్కె వూరంగ్ కడ్కున్ దిస్వకెన్ ఉంది టెప కప్పి, వోన్ వోత. 10 అహాన్ వూర్ నెహ్లా పొరో సూడెర్ మత్తెర్. అస్కెనె బెయ్ దవ్రలిక్ పాంగుక్ పొండ్లర్ ఇవిర్ మాయ్బలిర్ వూర్ల కరుమ్ నిల్చి, 11 “గలిలయ లోకుర్చిట్! మిరట్ బారి పొరో హబడెకె సూడెర్ మంటిట్? వేర్ యేసు మిహ్లాటల్ బహనై పొరో స్వర్గ్సెకె † తాచ్చి సాత్తోరో, అహ్నె మల్చి ఉందుంది జోక వాంతొర్” ఇంజెర్ వెహ్లాం.

యూదన్ బద్ది ఉండె వొరొర్ సిస్యన్ నేమి కియ్యల్

12 అస్కె వూర్ సిస్యలిర్ అద్ బలివ మరక్కు గుటతల్ యెరుసలెమ్ పెసితెర్. అద్ గుట యెరుసలెమ్మల్ ఉంది కిలో మీటర్ † లక్ మత్త. 13 వూర్ సిస్యలిర్ నగుడె యెచ్చి, తమ మన్వల్ మిదెత కవుతగ సాత్తెర్. వూర్ సిస్యలిరంగ్ పొరోల్కే: పేతురు, యోహాన్, యాకొబు, ఆంద్రెయల్, పిలిపు, తోమల్, బర్లొమయి, మత్తయి, ఆల్ఫయిసొర్ మరి యాకొబు, జెలొత ఇంజెర్ కేయ్యల్ సీమెను, ఉండె దుస్టొర్ యాకొబ్బొర్ మరి యూదల్. 14 వీర్ సిస్యలిర్ బరోబర్ యేసున అవల్ మరియల్, యేసునుర్ తముక్ అని ఉండె కహితంగ్ వెయ్యెక్, వీర్ సమ్మిర మీరె మాసి, తమ్మ మన్-దిలై బస్కెట్ ఉంది తీర్ పార్తన కీందిర్. 15 అద్ తీర్దె ఉంది దియ, యేసున్ నమ్మర్ వూర్ మీరె మాతెర్. వూర్ సమ్మిర నూట వీస (120) జన్మ మత్తెర్. అస్కె పేతురు నిల్చి ఇహిన్ ఇత్తోర్: 16 “నావుర్ దాదలిర్-బాయిక్చిట్! యేసున్ పియ్యి వోయ్యలిర్కున్ సరి తొహ్వల్ యూదన్ బారెతె, తొలె పవిత్ర ఆత్మ దావిద్దు కెయ్యె దర్బ-గ్రంత్సగ లిహి కియ్యస్వంగ్ గొస్టింగ్ తప్పక్ పూరె మాయ లాగర్. 17 వేర్ యూదల్ మా రొహి వొరొర్ ఆసి, ఇద్ సేవతగ ఈస యేత్తోర్. 18 కరబ్-పాన్లన్ హిందల్, వోర్ యూదన్ కొతంగ్ పుడ్లంగ్. అవ్ కొతనె ఉంది పొలమ్ యేత్తోర్. అద్ ఆత పెజె, గప్-ముడ్లంగ్ పొరోడల్ అర్ద కాడ్కి, వోన్ పెటి పెయ్యి, పొడ్డుక్ బహ్లా అర్దంగ్. 19 వోన్ మరన్ల గొస్టి యెరుసలెమ్మర్ సమ్మిర్కున్ కరి మాత కాడ్కి,

† తన నేమి కీతుర్ సిస్యలిర్కున్. వీర్బున్ అపొస్తుల్కె ఇంజెర్ గిర్ కేయంతెర్.
 †† గ్రీకు బాసతగ స్వర్గ్ అని హబర్ ఇన్వల్ గొస్టి ఉంది తీర్ మందంత.
 ††† యూదుల్కెన నేకీతున్ పియ్యి, ఆరమ్మ దివస్వగ తాకనవొర్ లక్ మత్త.

వూర బాసతె అద్ పొలమున్ ‘అకెల్లమ్’ ఇందిర్. ‘నెతుర్ బొమి’ ఇంజెర్ ఇదెన అర్దమ్. 20 పేతురు ఉండె గిర్ ఇహిన్ వెహ్లాం: ‘వోర్ మాయ్బున బొమి పాడసి సాన్ని. అద్ బొమితగ బోరె మన్వెకె దానిర్’ ††

అని అహ్నె, ‘వోన్ సేవత నమ్మరి ఉండె వొరొర్ ఆగుటి కియిర్’ †† ఇంజెర్ కీర్తన్కన పుస్తక్నగ లిహి కీసి మంత. 21-22 అదెన్ సాటి, మరట్ ఇంకె యూదన్ బద్ది ఉండె వొరొన్ తప్పక్ నేమి కియ లాగర్. యోహాన్ బాప్తిస్మ సీతొర్ అగటలై, వోర్ పర్బు స్వర్గ్సగ తాచ్చి సానల్ వేరి, వోర్ మాయ్బుల్ మా బరోబర్ అని యేసున్ సంగ మత్తోర్ ఆసి మంద లాగర్. అహాన్ మన్వలిర్గటల్ బోన్వ నేమి కింతటొ వోర్, పర్బు సాసి-నేండ్రొర్ ఇన్వడున్ గవదారల్ ఆంతొర్” ఇంజెర్ వెహ్లాం. 23 తె వూర్, మత్తయల్ అని బర్బు ఇన్వల్ యోసెపున్ నిపుస్తెర్. (వేర్ యోసెపున్ యూస్తు గిర్ ఇందిర్.) 24-25 వూర్ సమ్మిర మీరె మాసి, “మా పర్బు, సమ్మిరంగ్ దిల్కనగ బతల్ మంత ఇన్వల్ నీకున్ టావయె. యూదల్ తన్వ జాగతున్ సుటి కీసి, వోర్ కిత పాపున్ పియ్యి, బగ సొందనయె అగ సాత్తోర్. ఇంకె వీర్ ఇవిర్గటల్ మా బరోబర్ సేవ కియ్యె, అపొస్తుల్కె ఇంజి నేమి కీసి, మాకున్ తొహ” ఇంజెర్ యేసున్ పార్తన కీతెర్. 26 పార్తన కిత పెజె, వూర్ ఇవిరంగ్ పొరోల్కెనె చిటింగ్ వాడ్డెర్. అస్కె మత్తియన పొరోల్ పెసిత. అదెన్ సాటి, వీర్ అక్ర జన్మ అపొస్తుల్కెనె బరోబర్, మత్తియల్ గిర్ పర్బు నేమి కీతొర్ సిస్యల్ ††† ఆతొర్.

పవిత్ర ఆత్మ వాయ్యల్

2 యూదుల్కెన పెంతెకోస్తు ఇన్వల్ సడ్ వాత. అంటిత యేసునుర్ సమ్మిర బక్లిర్ ఉంది జాగ మీరె మాసి మత్తెర్. 2 అద్ వకత్కె హబడల్ ††† అచనక్ బెయ్ జోర్దె వడి వాతపినయ్ ఆవజ్ వాత. అద్ ఆవజ్జె వూర్ ఉచ్చి మన్వల్ రోన్ రోజ్తె. 3 అస్కె వూర్బున్ వెంజెకున్ దాత్తుంగ్ తడ్డితంగ్ జార్కె దిస్టంగ్. అవ్ పాకె మాసి, హూర్ వొరొన్ పొరో రెయ్యంగ్. 4 అస్కె వూర్ సమ్మిర పవిత్ర ఆత్మతె నించి, అద్ ఆత్మ మదత్ కీతెకమన, దుస్టొక్ దుస్టొక్ బాసనె వడ్కెవల్ మొదొల్ కీతెర్.

5 అద్ గట్కె హబడున్ బూడ్ మన్వలిక్ సమ్మె దేస్కెనల్ యూదుల్కెన జాతితుర్ బక్లిర్ యెరుసలెమ్మగ వాసి మత్తెర్. 6-7 అద్ ఆవజ్ వాతతున్ హిందల్, వూర్ బక్లిర్ అగ మీరె మాతెర్. తమ్మ తమ్మ బాస, యేసునుర్ బక్లిర్ వడ్కెవల్ కేంచి, వూర్ యూదుల్కె, “అరి వీర్బున్ సూడట్! వీర్ వడ్కెవలిర్ సమ్మిర గలిలయతురె ఆందిర్. 8 తెర్ బతి, మహ్లా మన్వలిర్ హూర్ వొరొన్ సొంత బాస బహాన్ వడ్కెసెర్ మంతెర్?” ఇంజెర్ వెలె గుల్ ఆతెర్. 9-12 “ఇగ మరట్, పార్తియ, మాది, ఎలామి, మెసాపొటెమియ, యూదయ, కవదొకియ, పొంతు, ఆసియ, 9 పుర్తియ, పంపులియ, ఈజిప్ట్ దేస్కెనల్ అని లిబియ దేస్కె కురెని నగుడె ఆజు-బాజుత యెరియతల్ గిర్ మంతట్. అహ్నె రోమ్ నగుడుర్ యూదుల్కె అని యూదుల్కెన దర్బతగ నేంర్టర్ కెర్తియిల్కె, అరబియిల్కె గిర్ మంతట్. బగవంతనంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మ్యున్ బారెతె, మా సమ్మిరంగ్ బాసనె వీర్ బహాన్ వడ్కె పర్సెర్ మంతెర్?” ఇంజెర్ తకపిక ఆసి, వొరొన్ వొరొర్ పూసి కీతెర్.

13 బతి వూర్గటల్ కహి జన్మ, “వీర్ ఉట నిసతె, అహాన్ వడ్కెసెర్ మంతెర్” ఇంజెర్ చేడి కీతెర్.

పేతురు బోద వెహ్లాల్

14 అద్ కేంచి, పేతురు అక్ర జన్మ సిస్యలిర్ సంగ తేచ్చి నిల్తోర్ అని బెయ్ జోర్దె, “యూదయతగ మన్వలిర్ అని యెరుసలెమ్మగ మన్వలిర్

†† 1:20 కీర్తన్కన 69:25 †† 1:20 కీర్తన్కన 109:8 ††† పర్బు నేమి కీతొర్ సిస్యల్: ఇత్తెకె అపొస్తుల్ ఇంజెర్ అర్దమ్. †††† నిలెకె స్వర్గ్సల్ ఇంజెర్ మందంత. § ఇద్ ఆసియ ఇత్తెకె, ఇంకె మన్వల్ లగ్-బగ్ టర్కి దెనిమునచ్చొర్ మత్త.

సమ్మిర్ నా లోకుర్చిట్! ఇద్ నన్ వెహ్వల్ గొస్టితున్ దిహన్జె కేంజట్.
 15 మిరట్ సోం కీతపిసయ్, వీర్ లోకుర్ ఉట నిసతె సెలర్. బారితెకె, ఇంకె పోడ్ట్ పెసిసి గంటమెన్ గిర్ ఆసెర్ సెలె. 16 నిసతె సెలర్ బతి, యోవెల్ పరవక్తల్ వెహ్వలినయ్ ఇహిన్ జర్గెసెర్ మంత:

17 'ఇవ్ ఆక్రితంగ్ దిహ్వోనె నావ పవిత్ర ఆత్మతున్ సమ్మి జాతినుర్ మాయులీర్ పొరో వెడియంతోన్.

మీవుర్ మరి-మియడ కెయ్ నావంగ్ గొస్టింగ్ వెహుసంతోన్.
 మీవుర్ డియంగ్-డియుర్కున్ దర్సన్క తాత్కర్ తోహంతోన్.
 మీవుర్ బుడి-బుడియలిర్కున్ సమ్మంగ్ వాయుసంతోన్.

18 వీరె ఆయ్య వెయ్లె-మాయున బేద్-బావ్ సెల్యక్ నా సేవ్కలీర్ సమ్మిర్ పొరో నావ ఆత్మతున్ వెడియంతోన్. అస్కె వూర్ నావంగ్ గొస్టింగ్ వెహంతోన్.

19 పొరో హబడగ్ అని బూడ్ బొమిత్ పొరో వెలె తీర్కెనె మయ్యతంగ్ కామ్మ తోహంతోన్. నెతుర్, తడ్డి అని పోయ వాయుసంతోన్.

20 పోడ్ట్ సికటిత్ దాత్ కార్వల్ ఆంత. నెలెంజే నెతుడున్ దాత్ రగల్ ఆంత.

పర్బు వాయ్యల్ బెయ్ డగుర్ అని మయ్య వాలె దిహ్వోనె మునెనె ఇవ్ సమ్మె జర్గంతంగ్.

21 అస్కె పర్బున పొరోల్ ముట్టి పార్తన కియ్యల్, హర్ వొరోర్ బచె మాంతోర్ †

ఇంజి బగవంతల్ వెహ్వల్ మంతోర్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

22 "ఇజ్జయేల్ లోకుర్చిట్! ఇవ్ గొస్టింగ్ కేంజట్. బగవంతల్ నజరేత్ చహార్లోర్ యేసున్ నేమి కీతతున్ తోహ్లా, వోన సక్రితె చమత్కార్క అని మయ్యతంగ్ కామ్మ మీ నడ్డుమ్ కియుస్తార్. అవ్ సమ్మె మీకున్ టావయె. 23 బగవంతల్, తస్య పిలన్తున్ అని బవిసత్తు గియన్తున్ పియ్యి, యేసున్ మీ కెయ్లె హుప్లి కియ్లె వొప్టార్. మిరట్ పాపెస్తలీర్ మదత్ యేచ్చి, మొద్దుగ మోలనె పాయుసి, వోర్ యేసున్ జక్కిట్.

24 బతి బగవంతల్, మరన్తల్ వోన్ నేండుస్తార్. అద్ మరన్ యేసున జీవతున్ దొప్పి ఇర పర్కె. 25 ఇదెన్ బారెతె, దావిద్ ఇహిన్ ఇత్తోర్: 'బగవంతల్ బస్కెట్ గిర్ నా సంగన్ మంతోర్ ఇన్వల్ నాకున్ టావ. వోర్ నా కరుమ్ మన్వడున్ హిందల్, నాకున్ బతయ్ హాలి కియె. 26 అదెన్ సాటి నావ దిల్ ఆనంద్ని నించి మంత. నావ వెంజెర్

బగవంతన వింతి కియ్యడె కుసితె మంత. అహ్నె నావ మేందోల్ గిర్ ఆసతె పిసంత.

27 బారితెకె, నావ ఆత్మతున్ సాన లోకమ్మగ సుటి కియ్యి. నిమె నీవోర్ పవిత్రవంతన మేందొడున్ కడియ సియ్యి.

28 నాకున్ జీవత సరి-మారగ్ తోహ్లా. నీ చర్చతె నాకున్ బర్బుర్ ఆనంద్ సేంతి ‡

ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత.

29 "నావుర్ దాదలీర్-బాయిక్కిట్! మావ కాన్దాన్వోర్ దావిద్ రాజన్ బారెత గొస్టితున్ తప్పక్ మీకున్ వెహ లాగర్. బతల్ ఇత్తెకె, దావిద్ మార్త పెజె, వోన్ మాతి కీతెర్. అద్ వీచ్ నేండ్ వేరి, మా నడ్డుమ్ మంత. 30 వోర్ దావిద్ పరవక్తల్ ఆత కాడ్కి, వోన్ కాన్దాన్వో వేలితల్ పుట్టోర్ వొరోన్, వోన్ రాజ-గాదితగ ఉపుసంతోన్ ఇంజెర్ బగవంతల్ వాగ్దన్ సీత అద్ గొస్టి దావిదున్ టావయె. 31 'బగవంతల్ వోన్ ఆత్మతున్ సాన లోకమ్మగ † సుటి కియ్యకి. వోన్ మేందొడున్ కడియ సియ్యకి' ఇంజెర్ బవిసతున్ సూడ్చి, కిరిస్తు నేండ్డుడున్ బారెతె దావిద్ వెహ్వోర్. 32 బగవంతల్ యేసున్ మరన్తల్ నేండుస్తార్. ఇదెన్ మమొటి గవ మంతోమ్. 33 యేసు స్వర్గెనె సొంజి, ఇంకె బగవంతన తిన బర్గ † ఉచ్చి మంతోర్. 'పవిత్ర ఆత్మతున్ మిహ్లా సారి కీంతోన్' ఇంజెర్ మొదోల్ వెహ్వో వాగ్దన్తున్ బగవంతల్ వోన్ సీతొర్. అద్ ఆత్మతున్, యేసు మా పొరో వెడితొర్. ఇగె మిరట్ సూడ్వల్ కేంజ్యల్ అదె ఆంద్.

34-35 దావిద్ స్వర్గనగ పొరో సొన్కుకి బతి,

† బగవంతనంగ్ గొస్టింగ్ వెహ్వో బగవంతల్ నేమి కీతొర్ గురు. †† 2:17-21 యోవెల్ 2:28-32 ‡ 2:25-28 కీర్తన్క 16:8-11 †† సాన లోకమ్మగ: సెలెకె వీచ్చగ ఇంజెర్ మందంత. ‡ తిన బర్గ: ఇత్తెకె డగుర్-పాన్ అని అదికార్త జాగ.

"నీ దుస్సున్-దారున్, నీవంగ్ కాల్కున్ బూడ్చు కుతుడున్ దాత్, నన కీనల్ వేరి, నిమె నా తిన బర్గ వాసి ఉద్" ††† ఇంజెర్ బగవంతల్ నా పర్బున్ సంగ వెహ్వోర్'

ఇంజి దావిద్ వెహ్వోర్. 36 అదెన్ సాటి, మిరట్ మొద్దుగ టాంగి కితిట్ వోర్ యేసునె, పర్బు అని బచి కియ్యల్ కిరిస్తు ††† ఇంజెర్ బగవంతల్ నేమి కీతొర్. ఇద్ గొస్టితున్ ఇజ్జయేల్ దేస్సుర్ సమ్మిర్ లోకుర్ తప్పక్ కరి కియ లాగర్" ఇంజెర్ వెహ్వోర్.

37 ఇవ్ పేతురు వెహ్వలిక్ గొస్టింగ్ వూర్ లోకురంగ్ దియ్యున్ లాగ్గంగ్. తె వూర్, "తాదల్-తముర్చిట్! మమొట్ బతల్ కియన ఇంతిట్?"

ఇంజెర్ పేతుర్తున్ అని మెయ్యుర్ అహిన్తుల్కున్ పూసి కీతెర్. 38 తె పేతురు, "మిరట్ కీతంగ్ పాప్కున్ సాటి చుక్ చుకె మామ్ము. మీవ మన్తున్ మార్కుసి, యేసు కిరిస్తున పొరోడె బాప్తీసమ యేతట్. అస్కెనె మిరట్ కీతంగ్ పాప్కు మాపి ఆంతంగ్ అని పవిత్ర ఆత్మత వరమ్ బగవంతనల్ మీకున్ పుటంత. 39 ఇద్ వాగ్దన్తున్ మీ సాటి, మీవ మరి-మియడ సాటి, పర్బు ఆయ్యల్ బగవంతల్ తన్ కేయ్యుర్ లంగ్ మన్వలీర్ మా సమ్మిర్ సాటి మంత" ఇంజెర్ వెహ్వోర్. 40 ఇహిన్ పేతురు వెలె తీర్కెనె గవంగ్ వెహ్పి, "వాక్కియల్ బుది మన్వల్ ఇద్ పిడితుర్బుట్ బచె మామ్మ" ఇంజెర్ వూర్కున్ జాల్క కీతొర్. 41 పేతురు వెహ్వో బోదతున్ వొప్టర్ వూర్ బాప్తీసమ యేతెర్. అద్ నేటి లగ్-బగ్ మూంద్ హజర్క మాది యేసున్ పొరో బరోస ఇర్చి, బక్లీర్ ఆతెర్.

42 వీర్ బక్లీర్ అహిన్తుల్కె వెహ్వో బోద తీర్ తాక్సెర్, మీరె మాసెర్, కానె తూసి తింజెర్ అని పార్తన కీసెర్ మందెర్.

బక్లీర్ ఉంది ఆసి మన్వల్

43 అస్కె వెలె చమత్కార్క అని మయ్యతంగ్ కామ్మ అహిన్తుల్కున్ కెయ్లె పర్బు కియ్యుస్తార్. హర్ వొరోనగ బగవంతన్ పొరో బావ్-బక్కితె మందన ఇన్వల్ వెరె పుట్ట. 44 బక్లీర్ సమ్మిర్ ఉంది ఆసి, తమ్మ మత్త అద్ సమ్మెతున్ తూసెర్ మందెర్. 45 ఇదె ఆయ్య వూర్ తమ్మ దన్-దప్తల్ వొమ్మి, బోన్ బచొర్ జారత్ మత్తయె అచొర్ సమ్మిర్కున్ తూసి సీందెర్. 46-47 వీర్ సమ్మిర్ గిరె తన్-మన్వ ఉంది తీర్ బావ్-బక్కితె, హర్ దిహ్వోన్ మందెర్గ మీరె మాసి, బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీందెర్. రొహ్మానగ మీరె మాసి, కానెతున్ తూసి తిందెర్. కవట్ సెలె అద్ మన్వ కుసితె మందెర్. పర్బు సమ్మిర్ గిర్ వీర్కున్ వెలె మాని కీందెర్. పర్బు తన బచి కీతుర్కున్, వూర్ బక్లీర్గ రోజెత-రోజె మీరి కిందెర్.

పేతురు బిచెమ్ తల్వేవల్ కూటన్ చొకోట్ కియ్యల్

3 పేతురు అని యోహాన్, ఉంది దియ దుపరి మూంద్ నేక్కికె § పార్తన కియ్లె మందెర్గ సాత్తెర్. 2 అద్ మందెర్ 'బెయ్ సోబ' ఇన్వల్ డెరోటతగ వొరోర్ పుట్-గడ్డితల్ కూటల్ మన్వన్ కహితుర్ జన్కె రోజె తచి ఉపుసీందెర్. వోర్ కూటల్ అద్ మందెర్గ రొహి సొన్వలీర్కున్ బిచెమ్ తల్వేసెర్ మందెర్. 3 పేతురు అని యోహాన్ మందెర్గ రొహి సొన్వె ఆనెకె, వూర్కున్ సూడ్చి వోర్ కూటల్ బిచెమ్ తల్వేతొర్. 4 తె వూర్ కూటన్ దిహన్జె సూడ్చి పేతురు, "మమ్మో సూడ్" ఇంజెర్ వోన్ ఇత్తోర్. 5 అస్కె వూర్ బతయ్ సియ్యుడ్ మందర్ ఇంజెర్ వోర్ ఆసతె వూర్కె సూడ్తోర్. 6 తె పేతురు, "నహ్లా సొనె-కూర † సెలె బతి, నహ్లా మంత అదెనె నీకున్ సీంతోన్. నజరేత్తోర్ యేసు కిరిస్తున పొరోడె తాక" ఇంజెర్ వెహ్వోర్. 7 అని వోన్ తిన కెయ్ పియ్యి తెహ్వోర్. అహాన్ తెహ్వో వోనంగ్ కాల్కనంగ్ సీర-దోర్ మోక్కి ఆసి, సక్కి వాత. 8 తె వోర్ కూటల్ చంగ్చె తేచ్చి తాక్వల్ సురు కీతొర్. అహాన్ బెయ్ కుసితె చంగ చంగ డెయ్యెర్, బగవంతన్ వింతి కీసెర్, వూర్ బరోబర్ అద్ మందెర్గ ఆవ్రత్ రొహి సాత్తోర్. 9 అస్కె పర్బు సమ్మిర్ వోర్ తాక్వల్ అని బగవంతన్ వింతి కియ్యల్ సూడ్తోర్. 10 అని మందెర్, 'బెయ్ సోబ'

††† 2:34-35 కీర్తన్క 110:1 ††† బచి కియ్యల్ కిరిస్తు: హెబ్రి బాసతె మెసయల్ ఇంతెర్. ఇదెన అర్తమ్ పర్బతున్ బచి కియ్లె, బగవంతల్ నేమి కీసి, సారి కియ్యల్ రాజల్. వేన్ సాటి యూదుల్కె సూడ్చెర్ మత్తెర్. § యూదుల్కె తమ పార్తన కియ్లె: సొన్వల్ ఉంది సాదరన్ వకత్ ఆంద్. † సొనె-కూరతంగ్ కేంతంగ్.

ఇన్వల్ డెరోటతగ బిచెమ్ తల్సెనె మందూర్ వోర్ కూటల్ వేరి ఆందుర్ ఇంజెర్ వూర్ వొడ్డి పియ్యెర్. వోర్ చొకోట్ ఆత అద్ మయ్యత కార్యతున్ సూడ్చి, వూర్ బెయ్ గుల్ ఆతెర్.

పేతురు మందిర్లగ బోద వెహ్వల్

11 చొకోట్ ఆతొర్ వోర్ కూటల్, పేతురున్ అని యోహాన్సున్ సుటి కియ్యక్నె పియ్యన్ మత్తోర్. వీర్ మందిర్ల ఆవ్రతగ మన్వల్ సాలొమున్ దొహ్పుసీత మండొప్పగ మత్తెర్. పర్ల గుల్ ఆసి, అగ విచ్చెర్ వాతెర్. 12 వూర్కున్ సూడ్చి, పేతురు, "ఇజ్రయేల్ దేస్సుర్ లోకుర్చిట్! ఇదెన్ బారెతె బారి గుల్ ఆసెర్ మంతిట్? మావ సక్తితె సెలెకె, మావ బక్తితె వేన్ చొకోట్ కీతపినయ్ మాకున్ బారి నిప్పి సూడంతిట్? 13-14 ఇహిన్ జర్లె కారన్, అబ్రాహామ్, ఇసక్ అని యాకోబ్ ఇన్వల్లిర్ మా తొత్తుర్ సేవ కియ్యల్ బగవంతలె వోర్ కూటన్ చొకోట్ కీసి, తన్వోర్ సేవ్యల్ ఆయ్యల్ యేసున్ మయ్య వానల్ కీతొర్. వోర్ యేసున్ మిరట్ అదికారిర కెయ్యె హాప్తి కీతిట్. అస్కె వోర్ పిలాతు పవిత్రవంతల్ అని నియత్తోర్ యేసున్ సుటి కియ్యె నిర్నయ్ యేత్తోర్ బతి, మిరట్ అదెన్ వొప్పకి. ఇదెన్ బద్ది, మాయ్యలిరంగ్ జీవంగ్ యేత్సున్ సుటి కీమ్ ఇంజెర్ కోర్చిట్. 15 బస్కెట్ పిన్వల్ జీవ సియ్యల్ మూల్కూన్ మిరట్ జకుస్తిట్. బతి బగవంతల్ సాతుర్లటల్ వోన్ నేండుస్తూర్. ఇద్ గొస్తితున్ మమొటె గవ మంతొమ్. 16 యేసున పొరోడగ ఇర్ల బరోసయె, ఇంకె కుద్ మీ కడ్కెనె సూడ్చల్ అని మీకున్ టావ మన్వల్ వేర్ కూటన్ చొకోట్ కియ్ పర్ల. యేసునగ ఇర్ల మా బరోసతున్ హిందలె, మీ మునె వేర్ బర్చుర్ చొకోట్ ఆసి మంతొర్. 17 తాదల్-తముర్చిట్! మిరట్ అని మీవుర్ అదికారిర్, అద్ వకత్నె టావ సెల్వ అహాన్ కీతిట్ ఇంజెర్ నాకున్ టావయె. 18 బతి బగవంతల్, తన నేమి కియ్యల్ కిరిస్టు తక్లిబ్బో బోగె మాయ లాగర్ ఇంజెర్ పర్వక్లిర కెయ్యె వెహ్పు వచన్ పూరె మాయ్యెనె, ఇహిన్ జర్చుసీతొర్. 19 అదెన్ సాటి, మిరట్ కీతంగ్ పాప్పున్ చుక్ చుక్ మాసి, బగవంతలెకె తిరియట్. అస్కె బగవంతల్ మీవంగ్ పాప్పున్ మాపి కీతొర్. 20 అస్కెనె మీవంగ్ ఆత్మన్ పర్చు ఆరమ్ సీతొర్. అని నేమి కీతొర్ వోర్ కిరిస్టున్ మీ సాటి బగవంతల్ రొహంతొర్. వోరె యేసు ఆందుర్. 21 తొలె పర్వక్లిర వెహ్పావ్ బగవంతల్ సమ్మె పూసంగ్ కీనల్ వేరి యేసు పర్చు స్వర్గెనెనె మంద లాగర్. 22 తొలె మోసె పర్వక్లిర, 'పర్చు ఆయ్యల్ బగవంతల్ నాకున్ మిహ్టల్ బహాన్ నేమి కీతొరొ, అమ్నా వొరొర్ పర్వక్లిర మీ కాన్దాన్తుర్లటల్ సారి కీతొర్. వోర్ పర్వక్లిర వెహ్పా తీర్ తాకట్' † ఇంజెర్ వెహ్పొర్. 23 ఉండె మోసె, 'ఉంది మోక వోర్ పర్వక్లిర వెహ్పా తీర్ తాకుర్ వూర్, బగవంతనుర్ బక్లిరగటల్ అలది ఆసి, నానడమ్ ఆంతెర్' †† ఇంజెర్ గిర్ వెహ్పొర్. 24 సముయేల్ పర్వక్లిర మొదొల్ కీసి మెయ్యుర్ సమ్మిరె పర్వక్లిర, ఇవ్ దివొస్కెనె ఇహిన్ జర్గంత ఇంజెర్ కిరిస్టున్ బారెతె వెహ్పొర్. 25 అబ్రాహామున్ సంగ, 'నీవ కాన్దాన్సున్ హిందల్ నన దర్చురిత్ పొరోడంగ్ సమ్మి జాతినుర్కున్ ఆసిర్వాద్ సింతొన్' † ఇంజెర్ బగవంతల్ ఇత్తోర్. బగవంతల్ మా తొత్తుర్ సంగ ఇర్ల నియమ్మగ మరట్ ఈసదార్క్ ఆసి మంతట్. బారితెకె మరట్ పర్వక్లిర కాన్దాన్తుర్ ఆందట్. 26 బగవంతల్ తన్వోర్ సేవ్యల్ యేసున్ మహ్ మొదొల్ సారి కీతొర్. మా సమ్మిరకున్ మావ కరబ్-పాన్వల్ మలుసి, మాకున్ ఆసిర్వాద్ సియన ఇంజి, వోన్ ఇచ మత్త" ఇంజెర్ పేతురు వూర్కున్ వెహ్పొర్.

పేతురు అని యోహాన్ సనహెద్రిన్ ఇన్వల్ పంచున్ మునె నిల్వల్

4 పేతురు అని యోహాన్ అహాన్ పర్లతున్ బోద వెహ్పొర్ మనెకె, కటొడలిర్, మందిర్లగ కేవ్వలిరొర్ అదికారి అని సదుకయుల్కె అగ వాతెర్. 2 సాసి-నేండ పరంతెర్ ఇంజెర్ యేసున నమున యేచ్చి వీర్ ఇవెర్ పర్లతున్ వెహ్పా కీసెకె, వూర్ అదికారిర్కున్ బెయ్ సొంగ్

† 3:22 రెండవ ఉపదేస్ 18:15 †† 3:23 రెండవ ఉపదేస్ 18:19 † 3:25 పుట్గడ్డి 22:18

వాత. 3 తె వూర్ అదికారిర్ పేతురున్ అని యోహాన్సున్ పియ్య, అద్ పొడ్డె సాన్వల్ యేల ఆత కాడ్చి, ఇమున్ నేటి సక్తె వేరి జేల్లగ ఇర్లెర్. 4 తెర్ బతి వెలెటిర్ లోకుర్ వూర బోద కేచి, బక్లిర ఆతెర్. వూర్ బక్లిర ఆతుర్ మాయ్యలిర సకె లగ్-బగ్ సియ్యంగ్ హజర్కె (5,000) మత్త. 5 ఇమున్ నేటి సక్తె అదికారిర్, పెదొల్కె అని సాస్తిరెర్ యెరుసలెమ్మ సనహెద్రిన్తగ మీరె మాతెర్. 6 వూర్ మీరె మాతుర్లటల్ అన్వల్ ఇన్వల్ పెర్సొర్ కటొడల్, కయపల్, యోహాన్, అలెగ్జాండర్ అని పెర్సొర్ కటొడన కుటుంబతుర్ గిర్ మత్తెర్. 7 అస్కె వూర్, పేతురున్ అని యోహాన్సున్ నడ్డుమ్ నిప్పసి, "బద్ అదికారిర్ అని బోస పొరోల్ వెహ్పొ, ఇద్ కార్య కీతిట్?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. 8 తె పేతురు పవిత్ర ఆత్మత సక్తితె నించి, "పర్లతుర్ అదికారిర్చిట్! పెదొల్కెనిట్! 9 కూటల్ చొకోట్ ఆతతున్ బారెతె, 'వేర్ బహాన్ చొకోట్ ఆతొర్?' ఇంజెర్ మాకున్ సవల్ పూసి కీకోమ్ ఇండ్చిట్తె, 10 మిరట్ అని సమ్మిర ఇజ్రయేల్ లోకుర్ ఇద్ గొస్తి కరి కియ్ లాగర్. బతల్ ఇత్తెకె, నజరెత్ చహార్దొర్ యేసు కిరిస్టున పొరోడెన్ వేర్ కూటల్ చొకోట్ ఆసి, మీ మునె నిల్చి మంతొర్. మిరట్ వోర్ యేసున మొద్దగ మోలనె పాసి జక్తిట్ బతి, బగవంతల్ వోన్ నేండుస్తూర్. 11 వోర్ యేసున్ బారెతె గ్రంతనగ ఇహిన్ లిహి కీసి మంత:

'రోన్ దొహ్పాలిర్ మిరట్ వాడి సీత బండ, ఇంకె సమ్మిరగటల్ ముకె బండ ఆసి నిల్చ' †† అద్ బండ వేర్ యేసుయె ఆందుర్. 12 వేర్ యేసున పొరోడున్ సుటి కీసి, దర్చురిత్ పొరో † మన్వలిర బోనయ్ పొరోల్ మాకున్ బచి కియ్ పరో" ఇంజెర్ వెహ్పొర్. 13 పేతురు అని యోహాన్ సాడ కరిమకి అని యేసున్ సంగ మత్తుర్ ఆందిర్ ఇంజెర్ వూర్ అదికారిర్ కరి కీతెర్. తెర్ బతి, తమ్వ మునె వూర్ దర్చుమెనె వడ్కెవల్ సూడ్చి బెయ్ గుల్ ఆతెర్. 14 చొకోట్ ఆతొర్ వోర్ కూటల్ వూర్ పెజెయెన్ మత్త కాడ్చి, అదికారిర్ వూర్కున్ ఉల్ల బతయ్ ఇంద పర్చికి. 15-16 అదెన్ సాటి వూర్ అదికారిర్, "సనహెద్రిన్తల్ బహి సొంట్" ఇంజెర్ పేతురు అని యోహాన్సున్ హుకుమ్ సీసి, "వీర్కున్ బతల్ కీకట్? డగుర్ మయ్యత కామ్ వూర్ హిందల్ జర్గిత ఇంజెర్ యెరుసలెమ్మర్ లోకుర్కున్ టావయె. అద్ జర్గిమకి ఇంజెర్ వెహ్ పర్వట్. 17 బతి ఇద్ కామ్ పర్లత్ నడ్డుమ్ ఉండె పర్లె మాయ్యక్ మన్చె, యేసున్ బారెతె బోన్ సంగన్ వడ్కెవ ఇంజి, వెరుసి సారి కీకట్" ఇంజెర్ తమ్వ తమ చర్చ కీతెర్. 18 అని వూర్ సిస్యలిరకున్ ఉందుంది జోక కేయ్యసి, "మిరట్ యేసున పొరోడె ఇంగెడల్ వడ్కెమట్ అని బోద కరుస్టట్" ఇంజెర్ సనహెద్రిన్తుర్ అదికారిర్ హుకుమ్ సీతెర్. 19 తెర్ బతి పేతురు అని యోహాన్, "బగవంతన గొస్తి కేంజ్యడున్ తెర్, మీ గొస్తి కేంజ్యల్, బగవంతన నదుడె మునె బద్ నాయమ్ ఆంద్, సొంప్ కీసి వెహట్. 20 మమొట్తె సూడ్చ అదెన్, కేంజ్య అదెన్ వెహ బీగర్ మంద పరోమ్" ఇంజెర్ జవబ్ సీతెర్. 21-22 తె సనహెద్రిన్తుర్ అదికారిర్కున్, పేతురు అని యోహాన్సున్ బహాన్ సిక్వ వాటనయె అర్తమ్ ఆయ్య సొంజి, సిరిప్ ఉండె జరసి వెరుసి సుటి కీతెర్. బారితెకె, చొకోట్ ఆతొర్ వోర్ కూటల్ చాలిస్ (40) సాల్కున్ తెర్ అదిక్ పహితొర్ ఆందుర్. అని పర్ల సమ్మిర జర్గిత అద్ కార్యతున్ పియ్య, బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీసెర్ మత్తెర్.

దర్చమున్ సాటి బక్లిరె పార్లన కియ్యల్

23 సుటి మాత బరోబర్ పేతురు అని యోహాన్, యేసునుర్ బక్లిరెగ సొంజి, డగుక్ కటొడలిర్ అని సనహెద్రిన్తుర్ పెదొల్కె ఇత్తంగ్ సమ్మె గొస్తింగ్ వెహ్పొర్. 24 అవ్ గొస్తింగ్ కేచి, వూర్ సమ్మిర తమ్వ మన్చె ఉంది తీర్, "బగవంత! నిమె హాబడున్, †† దర్చురితున్, సమ్మిరకున్ అని అవెనగ మన్వలిక్ సమ్మె జివ్రసున్ గడి కీతొని ఆంది. 25-26 బగవంత,

†† 4:11 కీర్తన్సెన 118:22 †† కహి జాగంగ్ హాబడున్ బూడ్ ఇంజెర్ మంత. ††† హాబడున్: సెలెతె స్వర్గున్ ఇంజెర్ మందంత.

'యూదుల్కే ఆయుర్ వూర బారి సోంగ్నె హాలె మాతెర్? వూర్ పర్ల బారి వటి ఆగమె కరబ్బు సోంచ్ కీతెర్? ఇద్ దునియతుర్ రాజలిర్ మీరె మాసి పర్బున్ అని వోర్ నేమి కీతొర్ కిరిస్తున్ బారి ఉల్ల ఆసి మంతెర్?' † ఇంజెర్ పవిత్ర ఆత్మతె నీవోర్ సేవ్కల్, మా తొత్తోర్ దావిద్ రాజన తొడ్డె వెహుసీతి. 27 అదె తీర్దె ఇద్ నగుడె, హేరోద్ రాజల్, పొంతి పిలాతు గవర్నర్, ఇజ్రయేల్ దేస్సుర్ లోకుర్ అని యూదుల్కే ఆయుర్ వూర్ సంగ మీరె మాతెర్. అని నిమె కిరిస్తు ఇంజెర్ నేమి కీతి. వోర్ పవిత్ర వాలె సేవ్కల్ యేసున్ దుస్సున్ ఆతెర్. 28 బగవంత! నీవ సక్తితె అని పిలనె బహన్ జర్లన ఇంజెర్ మొదొలె నిర్నయ్ కీతియె, అహ్మె వూర్ జర్లసీతెర్. 29 అని ఇంకె పర్బు, వూర వెరుస్సుడున్ సూడ్సి, నీవ బోద్ బెయ్ దర్యమన్ వెహ్లా, నీ సేవ్కలిర్ ఆయులీర్ మాకున్ సక్తి సీమ్. 30 యెడ్డి-దుక్ వాలిర్బున్ చొకోట్ కియె, నీవోర్ పవిత్ర సేవ్కల్ యేసున పొరోడె చమత్కార్కే అని మయ్యతంగ్ కామ్మే కియె, నీ కెయ్ చహ్సి, సక్తి సీమ్" ఇంజెర్ బగవంతన్ పార్తన కీతెర్. 31 పార్తన కియ్యల్ ఆత పెజె, వూర్ మీరె మాత జాగ హాలె మాత. అస్కె బక్లిల్ సఫ్టెర్ గిరె పవిత్ర ఆత్మతె నించి, దర్యమన్ బగవంతన వచన్ వెహ్వల్ మొదొల్ కీతెర్.

బక్లిల్ ఉంది ఆసి మన్వల్

32 యేసునుర్ బక్లిల్ మన్-దిల్లె ఉంది తీర్ బావ్-బక్తితె మత్తెర్. నావ నీవ ఇన్వక్సె హరియేక్ చీజాన్ మీరె మాసి తూసిర్ పిస్వల్ సురు కీతెర్. 33 ఇదె ఆయ్య, అపొస్తుల్కే ఉండె అదిక్ సక్తితె, యేసు పర్బు సాసి-నేండ్రతున్ బారెతె గవంగ్ వెహ్లా. సఫ్టెర్ బక్లిల్ పొరో బగవంతన పెర్తత-దయ అని ఆసిరోవాద్కే వెలె మత్తంగ్. 34-35 రోమ్కొ-రచంగ్ అని వాపుర్-సేత్కే మన్వలిర్ వొమ్మి, అద్ రకమ్ అపొస్తుల్కేనగ తచి సీందిర్. వూర్ బోన్ బచోర్ జురత్ మత్తయె అచోర్ తూసి సీందిర్. ఇదెన్ హిందల్, వూర్టల్ బోన్ బతయ్ కమి సొన్కుకి. 36 నయ్పరన్ †† ఇన్వల్ లంకతొర్ ‡ లేవి కాన్దాన్వోర్ యోసెవ్ మత్తోర్. వోన్ అపొస్తుల్కే బర్బుబ ఇన్వల్ పొరోల్ దొస్టెర్. ఇదెన్ అర్తమ్ మునె సొంట్ ఇంజెర్ వెహ్వల్ మాయ్యల్. 37 వోర్ తన్వ పొలమున్ వొమ్మి, వాత రకమున్ అపొస్తుల్కేనగ తచి సీతొర్.

లబడ వడ్కత కాడ్కి అననియన అని సపిరన మరన్ ఆయ్యల్

5 అననియ ఇన్వల్ వొరోర్ మాయ్యల్ మత్తోర్. ఉంది దియి వోర్ మాయ్యల్ అని వోన్ బాయ్యె సపిరల్ మీరె మాసి, తమ్మ బొమితల్ ఇచుసి బాగమ్ వొమ్మెర్. 2 వొమ్మ పెజె, వాత రకమ్మల్ ఇచుసి తమ్మ ఇర్లె బాయ్యె గిర్ వొప్త. తె వోర్ ఇచుసి ఇర్పి, మెయ్య రకమ్ అపొస్తుల్కేనగ తచి సీతొర్. 3 అస్కె పేతురు, "అననియ, పవిత్ర ఆత్మతున్ మోసెమ్ కియె, వాత రకమ్మల్ ఇచుసి ఇర్లె, నీవ దిల్టాన్ సయ్యున్ద కెయ్యె బారి హాక్కి కియ్యసీతి?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 4 "అదెన్ వొమ్మక్ మనెకె, నీవయ్ ఆంద్. వొమ్మ పెజె గిర్, అద్ నిహ్సన్ మత్త. బతి బారి, నీవ దిల్లగ ఇహిన్ సోంచ్ కీతి? నిమె మాయ్యలిర్ సంగ ఆయె బతి, బగవంతన్ సంగనె లబడ వడ్కతి" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. 5 ఇద్ గొస్టి కేంజ్కెనె, అననియల్ బూడ అర్పి, తన్వ జీవ సుటి కీతొర్. ఇదెన్ బారెతె, కేంజ్కెర్ వూర్బున్ వెలె దడ్డి పియ్య. 6 డియ్యర్ తేచ్చి, వోన్ కూర్బున్ పూన కప్పి గూండి కీతెర్ అని వోసి, మాతి కీతెర్. 7 లగ్-బగ్ మూంద్ గంటంగ్ ఆత పెజె, వోన్ వెయ్యె అద్ జర్గిత గట్టు టావ సెల్వక్సెన్ అగ వాత. 8 పేతురు, "మిరట్ మీవ బొమితున్ ఇచోట్కె వొమ్మిట్ కి?" ఇంజెర్ సపిరన్ పూసి కీతొర్. తె అద్, "హో అచోట్కె" ఇంజెర్ వెహ్లా. 9 తె పేతురు, "ఆడ్-మాడ్సి ఇవిర్ ఆసి పర్బున ఆత్మతున్ బారి పరిక్స కింతిట్? సూడ! నీ మాడ్సిన్ మాతి

† 4:25-26 కీర్తన్యన్ 2:1,2 †† తేన్ కువ్ల ఇంజెర్ గిర్ కేయంతెర్. ‡ లంక ఇత్తెకె సన్బుర్కున్ నడ్డమ్ కండల్బున్ తెర్ చుడర్ మన్వల్ బొమి. అదెన్ సిర్బుట్ యేర్ గిర్ పాసి మందంత.

కిసి వాతుర్ డెరోటతగన్ మంతెర్. వూర్ నీకున్ గిర్ మాతి కియె వోతెర్" ఇంజెర్ వెహ్లా. 10 అస్కె యెంటనె సపిరల్ వోనంగ్ కాల్కేనగ అర్పి, తన్వ జీవ సుటి కీత. అద్ సూడ్సి, వూర్ డియ్యర్ తాన్ గిరె వోసి, తానోర్ మాడ్సిన్ కరుమ్ మాతి కీతెర్. 11 ఇదెన్ బారెతె కేంజ్కెర్ పూరో చర్చితుర్కున్ అని దుస్సుర్ లోకుర్బున్ వెలె దడ్డి పియ్య.

అపొస్తుల్కే వెలెటిర్ లోకుర్బున్ చొకోట్ కియ్యల్

12 పర్లతున్ నడ్డుమ్ వెలె చమత్కార్కే అని మయ్యతంగ్ కామ్మే అపొస్తుల్కేన కెయ్యె జర్గెసిర్ మత్తంగ్. వూర్ అపొస్తుల్కే అని బక్లిల్ సఫ్టెర్ సొలోమ్మెన్ మండొప్పుగ మన్-దిల్లె ఉంది ఆసి, హర్ రోజ్ మీరె మాందిర్. 13 పర్ల వూర్బున్ వెలె మాని కిందిర్ బతి, బోర్ గిర్ వూర్ సంగ మీరె మాయ్యె, గటి-దిర్ల కియ్యకి. 14 తెర్ బతి, తన్వ పొరో బరోస ఇర్తుర్ వెలెటిర్ వెయ్యె-మాయ్యున్ పర్బు బక్లిల్ గిర్ మీరి కీతొర్. 15 ఇవ్ సమ్మెన్ పియ్యి పర్ల, పేతురు సరియ్ సొనెకె వోన్ దడ్డి అర్లెకె గిర్ యెడ్డి-దుక్కి మత్తుర్ చొకోట్ ఆంతెర్ ఇన్వల్ బరోసతె, వూర్బున్ తచి చాప్సె పొరో, బీడర్బున్ పొరో సరితున్ బర్ల మీండుసీందిర్. 16 యెరుసలెమున్ సిర్బుట్నంగ్ చహ్కార్కే వెలెటిర్ పర్ల యెడ్డి-దుక్ వాలిర్బున్, బూత్కే సోప్రి మాతుర్బున్ పియ్యి గుబ్బంగ్ గుబ్బంగ్ వాందిర్. వూర్ సఫ్టెర్ చొకోట్ ఆందిర్.

అపొస్తుల్కే దుక్కి బోగె మాయ్యల్

17 అస్కె పెర్సోర్ కటొడల్ అని వోన్ సంగ మన్వలిర్ సదుకయుల్కేన బాజ్కార్ అదికారిర్, అపొస్తుల్కే పొరో కుట కుట ఆతెర్. 18 వూర్ జాల్కతె అపొస్తుల్కే పియ్యి జేల్లె సోడుస్టెర్. 19 బతి బగవంతనోర్ దూతల్ అద్ రాతున్ వాసి, అద్ జేల్లంగ్ కావక్ తెరిసి వూర్బున్ బహ్ని వోతొర్. 20 బహ్ని వోసి, "మిరట్ మందిర్లగ సొంట్ అని అగ నిల్పి, ఇద్ పూన జిన్వనితున్ బారెతంగ్ సమ్మె గొస్టింగ్ పర్లతున్ వెహట్" ఇంజెర్ వూర్బున్ ఇత్తోర్. 21 అద్ కేంచి బయ్ బయ్ ఆనెకె మందిర్లగ సొంజి, పర్లతున్ బోద్ వెహ్వల్ మొదొల్ కీతెర్.

వోర్ పెర్సోర్ కటొడల్ అని వోన్ సంగ మన్వలిర్, ఇజ్రయేల్ పర్లతుర్ సన్హెద్రిన్తుర్ పెదొల్కే సఫ్టెర్కున్ కేయ్యసి ఉత్తెర్ అని అపొస్తుల్కే కేయ్యె సిపాయిర్బున్ జేల్లగ సారి కీతెర్. 22 వూర్ సిపాయిర్ జేల్లగ సొంజి సూడ్కె, అపొస్తుల్కే వూర్బున్ దిస్కకి. తె వూర్ మల్పి సొంజి, 23 "మమెట్ జేల్లగ సొంజి నెహ్పా సూడ్కెమ్. బహన్ మత్త అహన్ కుంజి డబ వాట్సీ మత్త. డెరోటనగ కేప్పలిర్ దిపాన్వ కేప్పెర్ నిల్పి మత్తెర్. బతి వూర్ అపొస్తుల్కే మాత్తమ్ జేల్లన్ రొపా సెలర్" ఇంజెర్ వెహ్లా. 24 అద్ గొస్టి కేంచి, వూర్ డగుక్ కటొడలిర్ అని మందిర్లగ కేప్పలిర్ సిపాయిరోర్ అదికారి, "అపొస్తుల్కేన బతల్ ఆసి మందర్?" ఇంజెర్ గుల్ ఆతెర్.

25 అదె వక్తె వొరోర్ మాయ్యల్ వాసి, "మిరట్ జేల్లగ వాట్సీ మత్తిట్ వూర్, మాయ్యలిర్ మందిర్లగ నిల్పి పర్లతున్ బోద్ వెహ్పార్ మంతెర్" ఇంజెర్ వెహ్లా. 26 ఇద్ కేంచి సిపాయిరోర్ అదికారి తన్వర్ సేవ్కలిర్ సంగ సొంజి, పర్ల బండనె పానిర్ ఇంజెర్ వెరిసి, అపొస్తుల్కే జాల్క కియ్యక్సె పియ్యి వాతెర్. 27 అని వూర్బున్ సన్హెద్రిన్తుర్ మునె నిపుస్టెర్. అస్కె పెర్సోర్ కటొడల్, 28 "ఇదెన్ మొదొలె యేసున పొరోడె బోద్ వెహ్ట్ ఇంజి, మీకున్ హుకుమ్ సీతొమ్. బతి ఇంకె సూడట్! మిరట్ యెరుసలెమ్ నగుర్ పూరో, మీ బోద్తున్ పర్ల కీతిట్. అచోరె ఆయ్య, యేసున మరన్త కసుర్ మా పొరో వాట్లె సూడ్సెర్ మంతిట్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

29 తె పేతురు అని కడ్డుతుర్ అపొస్తుల్కే, "మమెట్ మాయ్యలిర్ హుకుమ్ పియ్యి ఆయె బతి, బగవంతన హుకుమ్ పియ్యి తాక్ లాగర్" ఇంజెర్ వెహ్లా. 30 "మిరట్ మొద్దుగ టాంగి కీసి జక్కిట్ వోర్ యేసున్, మా తొత్తురోర్ బగవంతల్ నేండుస్టార్. 31 అద్ ఆత పెజె, యేసుయె రాజల్ అని బచి కియ్యల్ ఇంజెర్ మాని కీసి, బగవంతన తిన బర్ల ఉప్పుస్టార్. బారెకెకె, ఇజ్రయేల్ పర్లతున్ చుక్ చుక్ మాయ్యె

అని వూరంగ్ పామ్స్ నల్ మాపి పుట్టె ఉంది మోక సీసెర్ మంతోర్.
 32 ఇవ్ గట్టున్, మమొట్ అని తన్వ హుకుమ్ పియ్యి తాక్వలీర్ గ
 బగవంతల్ సీత పవిత్ర ఆత్మత గవ మంతోమ్" ఇంజెర్ వెహ్సార్.

33 ఇద్ కేంచి, సన్హెద్రిన్ తుర్ అదికారియ్యున్ బెయ్ సోగ్ వాత. తె
 అపొస్ తుల్కున్ జకన ఇంజెర్ నిర్వయ్ కీతెర్. 34 బతి దర్మత
 కానున్ వెహ్యల్ సమ్మిర్ పర్జ మాని కియ్యల్ గురు, పరిసయ్యున్
 బాజ్జిర్ గమలియెల్ సమ్మిర్ మునె నిల్సి, "అపొస్ తుల్కున్ గట్టుమెన్
 బహ్రి రోహట్" ఇంజెర్ హుకుమ్ సీతొర్. 35 వూర్కున్ రోహ్త పెజె,
 "ఇజ్జయేల్ దేస్సుర్ నా తాదల్-తముర్నిట్! వీర్ అపొస్ తుల్కున్
 మిరట్ బతల్ కియ్యె ఆంతిటో దిహన్తె సోంవ్ కీప్టె. 36 ఇదెన్ మునె,
 'బెయ్ డగున' ఇంజెర్ తూదల్ ఇన్వల్ వెహ్సార్. లగ్-బగ్ నాలుగ్
 నుమ్కా (400) మాంది వోర్ వెహ్త తీర్ తాక్తెర్. వోన్ బోరెయ్ జక్తెర్.
 అస్సె వోన్ గొస్టి పియ్యి తాక్వలీర్ సమ్మిర్ పరర్ ఆసి, బతతునె కామి
 సియ్యుకి. 37 అద్ ఆత పెజె జుసబ లెక్వల్ కాలమ్మె గలిలయతొర్
 యూదల్ వాతొర్. కహీతుర్ వోన్ గొస్టి పియ్యి తాక్తెర్. వోన్ గిర్ బోరెయ్
 జక్తెర్. అస్సె వోన్ సన్వలీర్ సమ్మిర్ గిర్ పరర్ ఆతెర్. 38 అదెన్ సాటి
 వీర్ అపొస్ తుల్కున్ జోలిత్ సొన్టట్. వీర్కున్ సుటి కీప్టె. బారితెకె
 ఉంది మోక వీర్ కార్య మాయ్యలీర్ తయర్ కీత మత్తెకె, అద్ నాసెడమ్
 ఆంత. 39 బతి ఉంది మోక అద్ కార్య బగవంతన మత్తెకె, తాన్
 నాసెడమ్ కియ పర్నిట్. ఉంది మోక అహన్ కీకిట్తె, బగవంతన్ సంగ
 లడెయ్ కీతుర్ ఆంతిట్" ఇంజెర్ వెహ్సార్.

40 వూర్ అదికారిర్ గమలియెల్ వెహ్త గొస్టితున్ వొప్తెర్.
 అపొస్ తుల్కున్ కేయుసి పాయుస్సెర్ అని యేసున పొరొడ బోద
 వెహ్తట్ ఇంజెర్ హుకుమ్ సీసి, సుటి కీతెర్. 41 తె యేసున పొరొడన్
 సాటి తమ్మె హిజెత్ సొన్తె మోక వాత కాడ్కి, వూర్ అపొస్ తుల్కున్ వెలె
 కునితె సన్హెద్రిన్ తుర్గుట్ బహ్రి సొత్తెర్. 42 అని హర్ దివోస్ మందిర్దర్
 అని రోహ్త రోహ్త తిరిసెర్ యేసుయె కిరిస్తు ఆందుర్ ఇన్వల్ చొకోట్టు
 కబుడున్ పచర్ కియ్యల్ బంద్ కియ్యుకి.

సేవతున్ సాటి యేడ్విర్ కున్ నేమి కియ్యల్

6 యేసునుర్ బక్తలీర్ జనొబ వెలె బడె మాసెర్ మత్త. అవ్
 దివొస్సె గ్రీకు బాస వడ్కెవలీర్ యూదుల్కు, "మా రాండె
 వెయ్యెకున్ రోజెత కానె అని కొతన మదత్ బరోబర్ కీసెర్ సెల్విట్"
 ఇంజెర్ హెబ్రి బాస వడ్కెవలీర్ యూదుల్కున్ సంగ తగపర్ లాగ్తెర్.
 2 తె యేసునుర్ బార జన్కె అపొస్ తుల్కున్, బక్తలీర్ సమ్మిర్ కున్
 కేయుసీసి, "బగవంతన్ బారెత బోద వెహ్యెడన్ సుటి కీసి, మమొట్
 కానె అని కొతన్ సమ్మిర్ కున్ తూసెర్ మన్వల్ బరోబర్ ఆయె. 3 అదెన్
 సాటి, దాదలిర్-బాయిక్సిట్! బర్పర్ పవిత్ర ఆత్మతె అని బుది-గియ్యె
 మన్వలీర్ యేడ్విర్ జన్కున్ మిహ్లాట్ ఆచట్. వూర్కున్ ఇద్ కానె
 అని కొతంగ్ తూస్వడ సేవ కియ్యె మమొట్ నేమి కీంతోమ్. 4 అని
 మమొట్ మావ టేమున్ బస్కెట్ పార్తన కియ్యె అని బగవంతన్ బారెత
 బోద వెహ్యల్ సేవతున్ సాటి వాడకమ్ కీంతోమ్" ఇంజెర్ వెహ్సార్.
 5 వూర్ వెహ్త సమ్మిర్ కున్ పసంద్ వాత. అదెన్ సాటి, వూర్గుట్
 బగవంతన్ పొరో బర్పర్ బరోసతె అని పవిత్ర ఆత్మతె నించి మన్వల్
 స్టిపెన్ తున్, పిలిపున్, పొరోకొర్తున్, నికనోర్తున్, తీమొన్తున్,
 పర్తెనాసున్, నికొలసున్ నేమి కీతెర్. వేర్ నీకొలన్ అంతియొకయ
 నగుడల్ వాసి, యూదుల్కున్ దర్మతగ మారితొర్ ఆందుర్. 6 బక్తలీర్
 వూర్కున్ అపొస్ తుల్కున్ మునె కేయుస్సెర్. అపొస్ తుల్కున్ సమ్మిర్
 వూర్ పొరో కెయ్యె ఇర్పి, పార్తన కీతెర్. 7 బగవంతన చొకోట్టు కబుర్
 బహన్ బహన్ పర్జ మాతయె, అహన్ అహన్ యెరుసలెమ్మగ బక్తలీర్
 సంకె బడె మాత. అని వెలెటిర్ కటొడలిర్ గిర్ బరోస ఇర్తెర్.

స్టిపెన్ తున్ పియ్యి వోయ్యల్

8 స్టిపెన్ తున్ పొరో బగవంతన సక్తి అని పెర్మత-దయ మత్త కాడ్కి,
 వోర్ పర్జతున్ నడ్డమ్ చమత్కార్ అని మయ్యతంగ్ కామ్కె కీసి

తొహ్సార్. 9 బతి ఉంది దియ కురెసి అని అలెగ్ జొండ్రియ నగుక్కుల్,
 కిలికియ అని ఆసియ యేరియన దాసి-పాన్వల్ సుటి మాతుర
 సునగోగ్నూర్ యూదుల్కు స్టిపెన్ తగ వాసి, జట్-పట్ లాగ్తెర్. 10 బతి
 స్టిపెన్ తగ మన్వల్ బగవంతన ఆత్మ సీత బుది-గియ్యె మునె, వూర్
 యూదుల్కు నిల పర్జకి. 11 తె వూర్ యూదుల్కు కహీతుర్కున్ చడి
 కీసి, "వేర్ స్టిపెన్ మోసె పర్వక్తన్ అని బగవంతన్ రెహ్సి వడ్కెతొర్"
 ఇంజెర్ లబడె వెహుస్సెర్. 12 ఇద్ తరికతె అద్ గొస్టి పర్జతున్,
 పెదొల్కున్, సాస్తిరిర్ కున్ కరె మాత. తె వూర్ సమ్మిర్ స్టిపెన్ తున్ పొరో
 సోగున్ వాసి, సన్హెద్రిన్ తుర్ అదికారిర్ మునె వోసి నిపుస్సెర్.
 13 వోన్ బరోబర్ లబడె గవదార్కున్ గిర్ నిపుస్సెర్. తె వూర్, "వేర్
 స్టిపెన్ ఇద్ పవిత్ర జాగతున్ బారెతె అని మోసెన కానున్ బారెతె
 ఉల్ల వడ్కెసెర్ మంతొర్. 14 ఇదె ఆయ్యె, 'సజెత్తోర్ యేసు ఇద్
 పవిత్ర జాగతున్ నాసెడమ్ కీసి, మోసె వెహ్సార్ రీతి-రివజ్కూన్
 మారుస్తి వాటంతొర్" ఇంజె వెహ్సార్" ఇంజెర్ వూర్ లబడె వెహ్సార్.
 15 అస్సె సన్హెద్రిన్ తగ ఉద్ తుర్ సమ్మిర్ స్టిపెన్ త మొకోమ్ దిహన్తె
 సూడ్తెర్. బారితెకె, వోన్ మొకోమ్ బగవంతనొర్ దూతన్ దాత్ జగ జగ
 మిడ్పెర్ దిస్త.

స్టిపెన్ బోద వెహ్యల్

7 అస్సె పెర్సొర్ కటొడల్, "ఇవ్ గొస్టింగ్ కరల్ ఆందుంగ్ కి?"
 ఇంజెర్ స్టిపెన్ తున్ పూసి కీతొర్. 2-3 తె వోర్ స్టిపెన్, "నా తాదుర్-
 బాబుర్నిట్, కేంజెట్! తొలె మావ కాన్ దాన్వొర్ బాబో అబ్రాహామ్ హారన్తగ
 వాయ్యక్ మొదొల్ మెసపాటిమియతగ మత్తొర్. అస్సె వోన్ మయ్య
 వాలె బగవంతల్ దిసి, 'నీవ దేసున్ నీవ చుటల్-బందున్ సుటి కీసి,
 నన తొహ్యల్ దేస్సుగ సొన్' ఇంజెర్ అబ్రాహామున్ వెహ్సార్. 4 అస్సె వోర్
 కలిదియ్యుల్కున్ దేస్సుల్, హారన్తగ సొంజె మత్తొర్.

"అహన్ మనెకె, అబ్రాహామునొర్ బాబో అగ మార్తోర్. మార్త పెజె,
 అబ్రాహామున్ బగవంతల్ మిరట్ ఇంకె మన్వల్, ఇద్ దేస్సుగ వానల్
 కీతొర్. 5 బతి వోన్ ఇద్ దేసున్ రోపొ కొజెమెండె బొమిత ఈస గిర్
 సియ్యుకి. బతి మరి-మియడ్ ఆయ్యక్ మనెకెనె, 'ఇద్ బొమితున్ వోన్
 సంతాస్సున్ సీంతొన్' ఇంజెర్ వాగ్డన్ సీతొర్. 6 బతల్ ఇత్తెకె, 'మొదొల్
 నీవ సంతాస్సుర్ దుస్తా దేస్సు దాంతెర్. అద్ దేస్సుర్ వీర్కున్ నాలుగ్
 నుమ్కా (400) సాల్కె దుక్కు సీసెర్ దాసి-పాన్వె ఇరంతెర్. 7 అహన్
 దాసి-పాన్వె ఇర్తుర్ కున్ ఆక్రిత్ నన సిక్కు సీంతొన్. అద్ సమ్మె ఆత పెజె,
 నీవ సంతాస్సుర్ ఇగ మల్సి వాంతెర్. అస్సె నన ఇద్ దేసున్ వూర్కున్
 సీంతొన్. ఇగ వూర్ నావ సేవ కీనిర్" ఇంజెర్ బగవంతల్ అబ్రాహామున్
 వెహ్సార్. 8 తనకున్ అని అబ్రాహామున్ కాన్ దాన్వొర్ నడ్డమ్ తోల్ కత్తి
 కియన్ † ఇన్వల్, ఉంది కార్యత నియమ్మ నిసని ఆసి మందన ఇంజెర్
 బగవంతల్ ఇర్తొర్. అదెన్ సాటి, అబ్రాహామ్ తన్వొర్ మరి ఇసక్ పుట్సి,
 ఆట్ రోజ్కె ఆత పెజె, అద్ కార్య కియ్యుస్తొర్. ఇసక్ తన్వొర్ మరి
 యాకోబున్ అని యాకోబ్ తన్వొర్ బార జన్కె మర్కున్ అద్ కార్య
 కియ్యుస్తొర్. వూర్ బార జన్కె మర్కె బార కాన్ దాన్వొర్ మొదొడర్ మా
 బాబుర్ ఆందిర్. 9 వూర్ యాకోబ్బుర్ మర్కె తమ్మొర్ తముర్
 యోసెపున్ పొరో కుట కుట ఆసి, దాసి-పాన్వె మన్తె, ఈజిప్టునర్ కున్
 వొమ్తెర్. బతి బగవంతల్ వోన్ సాత్ సీతొర్. 10 వోన్ గాచర్-గండమ్మల్
 బది కీతొర్. బగవంతల్ యోసెపున్ బుది-గియ్యె సీసి, ఆసిర్ వాద్
 సీతొర్. తె పరో రాజల్ అద్ సూడ్కి, తన్వె రాజ్య అని సమ్మె రోతున్
 తాకుసన్ సాటి అదికారిన్ దాత్ వోన్ నేమి కీతొర్. 11 అస్సె ఈజిప్ట్
 అని కనాన్ దేస్సుగ కరు అర్త. తె మా తొత్తుర్ కున్ తిన్లె కానె సెలె మత్త.
 12 ఈజిప్ట్ దేస్సుగ చందిత రాసి వెలె మంత ఇన్వల్ యాకోబ్ కేంచి,
 తన్వొర్ మర్కున్ మొదొల్ జోక అగ సారి కీతొర్. 13 అహన్ రెండవ
 జోక వూర్ వాత పెజె, యోసెప్ తన్వొర్ తాదల్-తముకున్ తన బోర్
 ఇన్వల్ వెహ్సార్. అని వూర్కున్ పరో రాజనగ వోసి బేటి కీతొర్.

† యూదుల్కు మీరె మయ్యల్ రోన్. † మయ్యున సంసారత మునెత తోల్ కత్తి
 కియ్యల్ ఇద్ నియమ్ యూదుల్కు కీతెర్.

14 అస్సె యోసెప్ తన్నోర్ బాబో యాకొబున్ అని కుటుంబతుర్ సమ్మె సత్తర్ సియ్యుర్ (75) జన్మున్ ఈజిప్ట్ కేయుస్తార్. 15 తె యాకొబ్ అని వోన్ కుటుంబతుర్ ఈజిప్ట్ దేస్సు సాత్తర్. అగ వోర్ అని మాపుర్ తొత్తుర్ తాదుర్-బాబుర్ గిర్ సమ్మిర్ మార్తర్. 16 అహన్ వెలె సాల్క్ ఆత పెజె, వూర కాన్దాన్సుర్ వూరంగ్ బోకన్ సెకెమ్ తత్తర్. అని అబ్రాహామ్ హామొర్త సంతాన్తల్ యెత్త, వీచ్చు బుయరితగ ఇర్తర్.

17 “ఇదెన్ మునె, బస్సెతె బగవంతల్ అబ్రాహామున్ సీత వార్గన్తున్ పూరి కియ్యుల్ వకత్ కరుమ్ వాతయొ, అస్సె ఈజిప్ట్నగ మా ఇజ్రయేల్ పర్తత జనొబ వెలె బడె మాత. 18 బతి అస్సె యోసెపున్ బారెతె వొడ్డి సెలొర్ వోర్, ఈజిప్ట్ దేస్సార్ రాజల్ ఆతొర్. 19 వోర్ రాజల్ మా తొత్తుర్కున్ పసి కీసి, దాబి కీతొర్. బహన్ ఇత్తెకె, మొడ్డె-మొడ్డెలిర్ పుడ్డెకె, వూర్కున్ బస్తా ఇరుసి జకుసీందుర్. 20 అదె వకత్తె బగవంతనంగ్ కడ్కున్ బెయ్ సొబతె దిస్వల్ మోసెన జల్మ ఆత. మూండ్ మహినంగ్ వోర్ మొడ్డెల్ అవల్-బాబోన రోన్ బెర్నెతొర్.

21 అద్ ఆత పెజె, మోసెన్ బస్తా సుటి కీతెర్. అస్సె పొ రాజన మియడ్ వోన్ వోటితె యెచ్చి, తన్నవ్ పీటి జల్మ ఆతొర్ వోర్ మరిన్ మోడి పోసి కీత. 22 మోసె ఈజిప్ట్ దేస్సంగ్ సమ్మె వియ్యంగ్ కరితొర్. వడ్కెవడగ అని కామ్ కియ్యడగ వెలె జేటి ఆతొర్.

23 “మోసెన్ చాలిన్ (40) సాల్క్ మనెకె, తన్న ఇజ్రయేల్ పర్తతున్ సూడన ఇన్వల్ బుది పుట్ట. తె వూర్కున్ సూడ్డె అగ సాత్తొర్. 24 అస్సె మోసె, ఇజ్రయేల్లోన్ వొరొర్ ఈజిప్ట్నొర్ జహ్వల్ సూడ్డి, వోర్ ఇజ్రయేల్లోన్ బచి కీతొర్. అని ఈజిప్ట్నొన్ జక్సి, ఇజ్రయేల్తోన పగ యెత్తొర్. 25 తన్న హిందల్, వూర్ లోకుర్కున్ బగవంతల్ సుటి కియ్యుసంతొర్ ఇంజెర్ సమ్మె మానిర్ ఇత్తొర్. బతి వూర్ సమ్మె మాయ్యుకి. 26 దుస్తా నేటి ఇవిర్ ఇజ్రయేల్ లోకుర్ జగ్గ కీసిర్ మత్తెర్. మోసె వూర్కున్ సూడ్డి, ‘దాదలిర్మిట్! మీవ మిరట్ బారి నోముర్ కింతిట్? సాంతితె మంట్ ఇంజెర్ మీరి కియన్ సాటి సూడ్డొర్. 27 బతి వూర్గట్ అన్వోర్ సోప్తన్ నోముర్ కియ్యల్ మోసెన్ బగ్గ డగ్గి కీసి, ‘మా పొరో అదికారిన్ దాత్ తన్న కియ్యె, బోర్ నీకున్ నేమి కీతొర్?’ ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 28 అని ‘నినె ఈజిప్ట్నొన్ జక్సి. అహన్ నాకున్ గిర్ జకక ఇంతి కి బతల్?’ ఇంజెర్ ఇత్తొర్. 29 తె ఇద్ గొస్టి కేంచి, మోసె ఈజిప్ట్నల్ మిద్యూన్ దేస్సు పరర్ ఆసి సాత్తొర్. అని అగ మర్మింగ్ ఆసి, ఇవిర్ మర్కున్ జల్మ సీసి, పర్-దేసిన్ మోడి పిసిర్ మత్తొర్.

30 “వోర్ మోసె చాలిన్ (40) సాల్క్ ఆత పెజె, ఉంది దియ గొరెంగ్ మెహ్పూర్ సీనయ గుటత్ పొరో సాత్తొర్. అగ ఉంది పొదెల పొచ్చెర్ మత్త. అవ్ జార్క్నగ బగవంతనొర్ వొరొర్ దూతల్ దిస్తొర్. 31-32 అద్ సూడ్డి మోసె గుల్ ఆసి, నెహ్నా సూడ్డె ఇంజెర్ కరుమ్ సాత్తొర్. తె ‘సన అబ్రాహామ్, ఇసకీ అని యాకొబ్ ఇన్వలిర్ నీవుర్ తొత్తురోర్ బగవంతన ఆందున్’ ఇన్వల్ లేంగ్ కేంజ వాత. అదెన్ సాటి, వోర్ దడ్డి తింజి, నెహ్నా సూడ్డె గటి-దిర్వ కియ్యుకి. 33 అస్సె బగవంతల్, ‘నీవంగ్ చెప్పల్కె తెండ. నిమె నిల్చి మన్వల్ పవిత్ర జాగ ఆంద్.

34 ఈజిప్ట్నగ నా పర్త బోగె మాయ్యుల్ కరబ్బు దుక్కుతున్ సూడ్డొన్. వూర ఆడ్యడున్ కేంజొన్. వూర్కున్ అద్ దుక్కుతల్ సుటి కియ్యుస్సె, బూడ్ రెయ్యి వాతొన్. మల్చి నీకున్ ఈజిప్ట్ సారి కీంతొన్. ఇంకె సాన్’ ఇంజెర్ ఇత్తొర్. 35 ‘మా పొరో అదికారిన్ దాత్ తన్న కియ్యె, బోర్ నీకున్ నేమి కీతొర్?’ ఇంజెర్ ఇజ్రయేల్ లోకుర్ మొదొల్ వేర్ మోసెన్ ఉల్ల తిరితెర్. బతి బగవంతలె, పొదెలతగ దూతన కెయ్యె వెహుసి, అదికారిన్ దాత్ అని సుటి కియ్యుస్సె దాత్ మోసెన్ సారి కీతొర్.

36 వోర్ మోసె వూర్కున్ ఈజిప్ట్నల్ తర్నెకె, ఈజిప్ట్నగ, రగల్ సమ్మరితగ అని బోడి గుటనగ చాలిన్ (40) సాల్క్ వెలె చమత్కార్క్ అని మయ్యుతంగ్ కామ్మి కీతొర్. 37 ‘బగవంతల్ నాకున్ మిహ్టల్ బహన్ నేమి కీతొరో, అహ్నా వొరొర్ పర్వక్తన్ మీ కాన్దాన్తుర్గట్ సారి కీంతొర్’ ఇంజెర్ ఇజ్రయేల్ లోకుర్కున్ వెహ్వల్ వేర్ మోసెయ్ ఆందుర్. 38 బోడి గుటనగ మీరె మాయ్యుల్ తొత్తుర సంగమ్మగ మంజి, సీనయ గుటతగ బగవంతనొర్ దూతన్ సంగ వడ్కెసి, మా సాటి జీవ వాలె వచన్ తర్నల్ వేర్ మోసెయ్ ఆందుర్.

39 “బతి మా తొత్తుర్, వోర్ వెహ్పవ్ కేంజ్యుక్న్ వోన్ ఉల్ల తిరితెర్. మల్చి ఈజిప్ట్ సొందన ఇన్వల్ వూరంగ్ దిల్కెనె మత్త. 40 తె వూర్, ‘ఈజిప్ట్ దేస్సల్ మాకున్ తర్నల్ మోసెన్ బతల్ ఆతయొ టావ సెలె. మాకున్ మునె తాకుస్సె, పేన్కెనంగ్ మూర్తింగ్ నిల్చి కీమ్’ ఇంజెర్ అహారొన్కున్ పూసి కీతెర్. 41 అద్ గల్కెతె వూర్ ఉంది పడ్డత మూర్తి నిల్చి కీసి, తాన్ బలిదాన్ సీతెర్. తమ్మంగ్ కెయ్యెనె నిల్చి కీతత్ హిందల్ బెయ్ ఆనంద్యె మత్తెర్. 42 అస్సె బగవంతల్ హాబడగ మన్వలిక్న పూజ-పతెర కియ్యె వూర్కున్ సుటి కీతొర్. ఇద్ గొస్టి పర్వక్తలిర్ లిహి కీతంగ్ గ్రంత్కెనగ,

‘ఇజ్రయేల్ లోకుర్మిట్! మిరట్ బోడి గుటనగ చాలిన్ (40) సాల్క్ బలిదాన్క్ అని అర్చనంగ్

నా సాటి సీతిట్ కి బతల్? సియ్యుకి!

43 మిరట్ నిల్చి కీసి పూజ కియ్యె మొలెక్ పేన్డ డేర అని రొంప ఇన్వల్ సుకుమ్ పేన్ మూర్తితున్ తొచ్చి వోతిట్.

అదెన్ సాటి మీకున్ అద్ బబులోన్ దేస్సు హంద బాజ్ సారి కీంతొన్’ † ఇంజెర్ మంత.

44 “బగవంతల్ తమ్మ సంగ మత్తొర్ ఇన్వడున్ తొహ్నా, మా తొత్తుర్ అద్ డేరతున్ బోడి గుటనగ తమ్మ పెజెయ్ తర్నెదిర్. ఇద్ డేర బగవంతల్ మోసెన్ తొహ్నా నమున తీర్ మత్త. 45 అద్ ఆత పెజె, యెహోసువల్ పర్తతున్ తాకుస్తొర్ అని బగవంతల్ మా తొత్తుర కెయ్యె దుస్తూర్కున్ పూడుస్తొర్. అద్ గల్కెతె అద్ డేరతున్ తమ్మ పెజెయ్ పియ్యి వాతెర్. దావిద్ రాజన కాలమ్ వేరి అద్ డేర మత్త. 46 ఇజ్రయేల్ లోకుర్ అరదన కియ్యె, ‘నీ సాటి ఉంది మందిర్ దొహ సీమ్’ ఇంజెర్ యాకొబ్బు కాన్దాన్తోర్ బగవంతన్ దావిద్ కోర్తొర్. బగవంతన దయ దావిదున్ పొరో మత్త. 47 బతి అద్ మందిర్కున్ బగవంతన్ సాటి దొహ్నుసీతొర్ మాత్రమ్ సాలొమొన్ రాజలె. 48 తెర్ బతి సర్వ సక్తి వాలె బగవంతల్ మాయ్యులిర్ దొహ్నంగ్ మందిర్కునగ మనొర్.

49-50 ఇదెన్ బారెతె పర్వక్తలిర్ ఇహిన్ ఇత్తెర్:

‘హాబర్ నావ రాజ-గాది ఆంద్. దర్దురి నావ కాదున్ బూడ్చు కుతుల్ ఆంద్.

నా సాటి బాతల్ మందిర్ దొహ్నుసీంతిట్? నాకున్ ఆరమ్ యెత్తె జాగ బగ మంత?

ఇవ్ సమ్మె నావయ్ కెయ్యె నిల్చె మాతంగ్’ ††

ఇంజెర్ బగవంతల్ ఇత్తొర్.

51 “మూజొర్కొనిట్! బగవంతన వచన్తున్ మీవంగ్ దిల్కెనె వొప్పుర్ సెల్చిట్ అని కెయ్యెనె కేంచెర్ సెల్చిట్. మీ తొత్తుర్ దాతె మిరట్ గిర్ పవిత్ర ఆత్తుతున్ బస్సెట్ మర్గ బడ్డొర్ మంతిట్. 52 మీ తొత్తుర్ బోర్ పర్వక్తన్ దుక్కు సియ్యుక్ మత్తెర్? వోర్ నీతివంతన వాయ్యుడున్ బారెతె, వెహ్వలిర్కున్ జక్తెర్. అని మిరట్ ఇంకె, వోర్ నియత్తోర్ కిరిస్తున్ హ్చి కీసి జక్తిట్. 53 బగవంతల్ తన్నుర్ దూతలిర కెయ్యె † మీకున్ దర్తత కానుస్తున్ సియ్యుస్తొర్. బతి మిరట్ తాన్ పియ్యి తాక్సెర్ సెల్చిట్’ ఇంజెర్ స్టిపెన్ సన్హెద్రిన్తుర్ సమ్మిర్కున్ వెహ్తొర్.

స్టిపెన్తున్ బండనె పాసి జక్వల్

54 అవ్ గొస్టింగ్ కేంచి, వోన్ సూడ్డి బెయ్ సొంగ్నె పల్క్ కొర్కెతెర్.

55 బతి స్టిపెన్ పవిత్ర ఆత్తుత సక్తితె నించి, పొరో హాబడెకె సూడ్డొర్.

అస్సె వోర్, బగవంతన మయ్యుత వేడ్చితున్ అని బగవంతన తిన బగ్గ యేసు నిల్చి మన్వల్ సూడ్డొర్. 56 తె స్టిపెన్, “అచుల సూడట్! హాబర్ † కోలె మాసి, స్వర్గనొర్ మాయ్యుల్ బగవంతన తిన బగ్గ నిల్చి మన్వల్ సూడ్డొర్ మంతొన్” ఇంజెర్ వెహ్తొర్. 57 అవ్ గొస్టింగ్ కేంచి, కెమ్మ ముహొర్. అని యెంటనె బెయ్ జొర్తె కిలిసెర్, వోన్ పొరో సమ్మిర్ ముచ్చి అర్తెర్. 58 అని వూర్ అద్ నగుడల్ వోన్ బస్తా యెరిసెర్ వోసి, వూర్ గవదార్క్ తమ్మంగ్ సాలువంగ్ సప్త ఇన్వల్ డియెనగ ఇర్తెర్. 59 వోన్

† 7:42-43 ఆమొన్ 5:25-27 †† 7:49-50 యెనయ 66:1-2 ‡ 7:53 బగవంతల్ తన్నుర్ దూతలిర కెయ్యె: రెండవ ఉపదేస్ 33:2 †† హాబర్: సెలెకె స్వర్గ ఇంజెర్ మందంత.

పొరొ బండంగ్ బిర్కడి కియ్యల్ సురు కీతెర్. అస్కె స్పీపెన్, "యేసు పర్బు! నా ఆత్మకున్ యేత" ఇంజెర్ పార్తన కీతొర్. ⁶⁰ అని ముర్-టొంగ్రంగ్ కొట్టి, "పర్బు! ఇద్ పాపున్ వూర్ పొరొ వాట్ట" ఇంజెర్ బెయ్ జోర్తె కిలితొర్ అని తన్వ పరన్ సుటి కీతొర్.

చర్చితుర్కున్ సప్లు దుక్కు సియ్యల్

8 ¹⁻³ కహితుర్ బక్లిర్ జోర్తె ఆడ్సెర్, దుక్కుతె స్పీపెన్త కూర్డున్ వోసి మాతి కీతెర్. బతి స్పీపెన్త మరన్ సప్లున్ ఆనంద్ సీత. అవ్ దివొస్కున్ రొపొ సప్లు యేసునుర్ బక్లిరంగ్ రొహ్కా రొహ్కా నేంగ్సి, వెయ్లు-మాయ్లిరీకున్ యెరిసెర్ తచి, జెల్కనగ వాట్సెర్ ముందుర్. ఇహిన్ వూర్కున్ దుక్కు సియ్యల్ సురు కీతొర్. తె అపొన్తుల్కే తపుసి, మెయ్యూర్ సప్లిర్ యూదయ అని సమరయ యెరియనగ పరర్ ఆతెర్.

సమరయతగ చొకొట్టు కబుర్ పగై మాయ్యల్

4 అదెన్ సాటి, అగటల్ బేందుర్-హకె వెలెటిర్ బక్లిర్ పగై మాసి, వూర్ సొత్త హర్ జాగతగ, యేసున్ బారెత చొకొట్టు కబుడున్ పచర్ కీతెర్. ⁵ పిలిపు ఇన్వల్ వొరొర్ బక్లిర్ సమరయ యెరియత ఉంది నగుడె సాంజి కిరిస్తున్ బారెతె పచర్ కీతొర్. ⁶ పర్తతంగ్ గుబ్బంగ్ పిలిపు కీతంగ్ మయ్యతంగ్ కామ్మ, సూడ్సి, వోర్ వెహ బోద దిహన్సె కేంజెర్. ⁷ అద్ గట్టతె వెలెటిర్ సొప్రె మాసి మన్వలికే, బూత్స్, జోర్తె కిలిసెర్ బహి పెసిసి సాండుంగ్. వెలెటిర్ కెయ్-కాల్క్ అర్చి సొత్తుర్ అని కూటలిర్ చొకొట్ ఆతెర్. ⁸ అదెన్ సాటి, అద్ చహర్దుర్ వెలె కుసితె మత్తెర్.

సొదెంగ్ కియ్యల్ సీమొన్

9 అదె నగుడె సొదెంగ్ కియ్యల్ సీమొన్ మత్తొర్. వోర్ చమత్కార్క్ కీసెర్ తన బెయ్ ఉగుర్ మయ్య వాలెన ఇంజెర్ వెహ్సెర్ ముందుర్. అద్ సూడ్సి సమరయతుర్ పర్త గుల్ ఆందిర్. ¹⁰ చుడుక్-ఉగుక్ సమ్మిరె, "బగవంతన సర్వ సక్తి ఇన్వల్ వేరె ఆందుర్" ఇంజెర్ ఇందిర్. ¹¹ వోర్ వెలె సాల్కనల్ తన్వంగ్ మంతర్నెన్ చమత్కార్క్ కీసెర్ మత్త కాడ్సి, వోర్ వెహంగ్ దిహన్సె కేంచెర్ మందిర్. ¹² బతి పిలిపు బగవంతన రాజున్ బారెతె అని యేసు కిరిస్తున్ బారెతె, చొకొట్టు కబుర్ పచర్ కీతొర్. అద్ కేంచి వెలెటిర్ వెయ్లు-మాయ్లిరీ నమ్మి, బాప్టిస్మ యేత్తెర్. ¹³ వోర్ సీమొన్ గిర్ నమ్మి బాప్టిస్మ యేత్తొర్. పిలిపున్ కరుమ్ మంజెర్ వోర్ కియ్యలికే చమత్కార్క్ అని మయ్యతంగ్ కామ్మ-సూడ్సి, బెయ్ గుల్ ఆతొర్. ¹⁴ సమరయతుర్ బగవంతన వచన్సున్ వొప్టెర్ ఇన్వల్ గొస్టితున్ యెరుసలెమ్మగ మన్వలిర్ అపొన్తుల్కే కేంచి, పేతుర్డున్ అని యోహాన్సున్ వూర్గ సారి కీతెర్. ¹⁵⁻¹⁷ బారెతెకె ఇదెన్ మునె, వూర్ యేసు పర్బున పొరోడె బాప్టిస్మ సిరిప్ యేచ్చి మత్తెర్ అచొరె, వూర్గ పవిత్త ఆత్మ రెయ్యి వాయ్లెకె మత్త. వూర్ వాత బరోబర్ పవిత్త ఆత్మ వాయన ఇంజెర్, బక్లిర్ పొరొ కెయ్యె ఇర్చి పార్తన కీతెర్. అస్కె పవిత్త ఆత్మ వూర్ బక్లిర్గ వాత. ¹⁸ అపొన్తుల్కే వూర్ పర్తతె పొరొ కెయ్యె ఇర్తతున్ హిందల్, పవిత్త ఆత్మ వాయ్యల్ సూడ్సి, సీమొన్ కొతంగ్ వూర్గ ఇర్తొర్. ¹⁹ అని, "నన బోన్ పొరొతె కెయ్యె ఇరంతొనొ, వూర్గ పవిత్త ఆత్మ వానల్, ఇద్ అదికార్ నాక్ గిర్ సీప్ట్" ఇంజెర్ అపొన్తుల్కున్ పూసి కీతొర్. ²⁰ అస్కె పేతురు, "బగవంతన వరమున్ నిమె కొతన యేత్తె సూడ్త కాడ్సి, కూరతంగ్ నీ కొతంగ్ నీ బరోబరె నాసెడమ్ ఆయింగ్. ²¹ బగవంతన నదుడె నీవ దిల్ల బుది నీటమ్ సెలె. అదెన్ సాటి ఇద్ సేవతగ నీకున్ ఈన సెలె. ²² ఈతల్ నీవ కరబ్ బుదితున్ బారెతె, చుక్ చుకె మాసి పర్బున్ పార్తన కీమ్. మొక నీకున్ పర్బు మాపి కియ వచొ. ²³ బారెతెకె, నిమె పూరొ కెయ్యల్ విక్సె అని బగడె-నియత్తె కొండె మాసి మంతి" ఇంజెర్ సీమొన్సున్ వెహ్సెర్. ²⁴ అద్ కేంచి సీమొన్, "మిరట్ వెహ్సె అద్ బదె గిర్ జర్గవక్సె, నా హిందల్ ఆసి, పర్బున్ మాపి తల్కట్" ఇంజెర్

అపొన్తుల్కున్ కోర్తొర్. ²⁵ అద్ ఆత పెజె, పేతురు అని యోహాన్, సమరయ యెరియతంగ్ వెలె నహ్కానె వెలిసెర్, పర్బున్ బారెత చొకొట్టు కబుర్ పచర్ కీతెర్. అద్ ఆత పెజె, వూర్ యెరుసలెమ్ మల్చి వాతెర్.

పిలిపు అని ఇతియొపియతొర్ మంత్రి

²⁶ అస్కె బగవంతనొర్ దూతల్, "నిమె తేచ్చి కాల్యడ బాబ్బు, యెరుసలెమ్మల్ ఉస్కె బొమిత గాజతెకె సొన్వల్ సర్గగ సాన్" ఇంజెర్ పిలిపున్ వెహ్సెర్. ఇద్ సరి బోడి గుటనగ మత్త. ²⁷ తేర్ బతి, వోర్ తేచ్చి దూతల్ వెహ్సె తీర్ సొత్తొర్.

అగ వొరొర్ ఇతియొపియతొర్ హిజ్జల్ మత్తొర్. వోర్ ఇతియొపియతె రానిన † దన్-దన్లుతున్ సూడ్వల్ మంత్రి ఆందుర్. వోర్ యెరుసలెమ్ పార్తన-వింతి కియ్యె వాతొర్. ²⁸ అని ఇంకె వోర్ మల్చి సాంజెర్ రతున్ రొపొ ఉచ్చి, యెసయ పర్వత్ లిహి కీత గ్రంతున్ జోర్తె వాచి కీసెర్ మత్తొర్.

²⁹ అద్ వకత్తె, "నిమె అద్ రతున్ కరుమ్ సాన్" ఇంజెర్ బగవంతన ఆత్మ పిలిపున్ వెహ్సె. ³⁰ తె పిలిపు విచ్చెర్ రతున్ కరుమ్ సొత్తొర్. అస్కె వోర్ మంత్రి యెసయ పర్వత్ లిహి కీత పుస్తక్ బాగమ్ వాచి కియ్యల్ కేంచి, "నిమె వాచి కీతతున్ అర్తమ్ కియ పర్సెర్ మంత్రి కి?" ఇంజెర్ పిలిపు వోన్ పూసి కీతొర్. ³¹ తె, "బోరె పోడి కీసి, వెహ బీగర్ నాకున్ బహన్ అర్తమ్ ఆయర్" ఇంజెర్ ఇంజి, తన్వ సంగ రత్నగ ఉద ఇంజెర్ పిలిపున్ కోర్తొర్. ³² వోర్ మంత్రి, "వోన్ వూర్ కొయన్ సాటి వోయ్యల్ గొరెతున్ దాత్ తాకుస్తెర్. తన్వ బూర కత్తి కియ్యన్ మునె గొరె బహన్ దబ్ మందంతయె, అహ్నె వోర్ తొడ్డి ముప్పి మత్తొర్.

³³ వోన్ హిజ్జల్ వోసెర్, కపట్టె తన్వ కీతెర్. వోన్ జీవతున్ ఇద్ దర్దురిత్ పొరొ మన్వక్ తెండ్సి వాడ్త కాడ్సి, వోన్ కాన్దాన్త గొస్టితున్ బారెతె బోరె వడ్డ పరుర్ ††" ఇన్వల్ దర్దు-గ్రంత్ బాగమున్ వాచి కీసెర్ మత్తొర్.

³⁴ తె వోర్ హిజ్జల్, "పర్వత్ బోన్ బారెతె ఇగ వెహ్సెర్ మంతొర్? తన్వ బారెతె కి, సెలెకె దుస్రాన్ బారెతె? దయ కీసి, నాకున్ వెహ" ఇంజెర్ పిలిపున్ పూసి కీతొర్. ³⁵ అస్కె పిలిపు యెసయ గ్రంత్ అద్ వచన్తల్ మొదొల్ కీసి, యేసున్ బారెత చొకొట్టు కబుడున్ వోన్ వెహ్సెర్. ³⁶ అహన్ వూర్ సరియ సాంజెర్ మనకె, యేర్ మన్వల్ జాగతగ యెత్తెర్. తె వోర్ హిజ్జల్, "ఇచులె ఇగె యేర్ మంత. నాకున్ బాప్టిస్మ సియ్యె బతయే అడ్డమ్ మంత కి?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. ³⁷ †† "నీవ బర్బుర్ దిల్లె బరోస ఇర్తెకె, బాప్టిస్మ యేత వచొ" ఇంజెర్ పిలిప్ ఇత్తొర్. తె వోర్ మంత్రి, "యేసు కిరిస్తుయె బగవంతనొర్ కరల్ మరి ఇంజెర్ బరోస ఇర్సెర్ మంతొన్" ఇంజి జవబ్ సీతొర్. ³⁸ అద్ రతున్ ఆపుస ఇంజెర్ హుకుమ్ సీత పెజె, పిలిపు అని హిజ్జల్ ఇవిర్తె యేతున్ రొపొ నేంగైర్. అస్కె పిలిపు వోన్ బాప్టిస్మ సీతొర్. ³⁹ అద్ యేతల్ బహి వాత పెజె, అచనక్ పర్బున ఆత్మ పిలిపున్ వోత. తె వోర్ మంత్రి ఉండె బస్కెన్ పిలిపున్ సూడ్కె. బతి వోర్ బర్బుర్ ఆనండ్చె తన్వ సరియ సొత్తొర్. ⁴⁰ పిలిపు అజోతు ఇన్వల్ చహర్తె దిస్తొర్. అగటల్ సిజెరియ నగుర్ వేరి, మన్వలికే సమ్మె చహర్క్ తిరిసెర్ బగవంతన చొకొట్టు కబుడున్ పచర్ కీతొర్.

సప్లు మారివల్

9 ¹⁻² అద్ గట్టతె సప్లు, యేసు పర్బునుర్ బక్లిర్కున్ వెరుస్వల్ అని జక్సె సూడ్వలె తన్వ పిస్వడ కామ్ ఇత్తపినయ్, దమస్కు నగుడుర్కున్ † హాత్కడి వాట్సి, యెరుసలెమ్ తరన ఇన్వల్ ఇచ మత్త. అదెన్ సాటి, "దమస్కు నగుడె మన్వలికే సునగోగ్ నుర్కున్

† ఇతియొపియతంగ్ సమ్మె రానికున్ 'కందాకె' ఇన్వల్ పొరొడె కేయంతెర్.
†† 8:32-33 యెసయ 53:7-8 ‡ తొలెతంగ్ కహితుంగ్ గ్రీకు గ్రంత్కనగ ఇద్ వచన్ సెలె. †† యేసున చర్చ పియ్యలిర్ వెయ్లు-మాడ్తున్.

చిటింగ్ లిపి కిసి సిమ్" ఇంజెర్ పెర్సోర్ కటొడనగ సాంజి, సప్లు పూసి కీతోర్. ³ యెరుసలెమ్మల్ దమస్కు సొన్లె తన్వ సంగ కహితుర్కున్ పియ్యి సప్లు వెసితోర్.

బతి బస్కుతె వోర్ దమస్కు నగుడున్ కరుమ్ యెవ్టొరో, అస్కె అచనక్ హాబడల్ వేడ్డి వోన్ సిర్కుట్ గేర్ పాత. ⁴ తె సప్లు బూడ్ అర్టోర్. అస్కె, "సప్లు! సప్లు! నాకున్ బారి దుక్కు సీసెర్ మంతి?" ఇన్వల్ ఉంది లేంగ్ వోన్ కేంజ వాత. ⁵ అద్ కేంచి సప్లు, "పర్లు! నిమె బోని ఆంది?" ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. తె, "నిమె దుక్కు సీసెర్ మంతి వోర్ యేసున ఆందున్. ⁶ బతి ఇంకె, నిమె తేచ్చి దమస్కు నగుడె సాన్. అగ సొత్త పెజె, బతల్ కియన ఇన్వల్ సమ్మె నీకున్ వెహ్వల్ జర్గంత" ఇంజెర్ జవబ్ కేంజ వాత.

⁷ వోన్ సంగ మన్వలిర్ అద్ లేంగ్ కేంజెర్ బతి, వూర్కున్ బోరె దిస్కె. తె వూర్ దడ్డి తింజి మూకలిర్ దాత్ దబ్ మత్తెర్. ⁸ సప్లు బోమితల్ తేచ్చి సూడ్డెకె గిర్ వోన్ బతయ్ దిస్కె. తె వూర్, వోన్ కెయ్ పియ్యి దమస్కు వోతెర్. ⁹ సప్లు మూండ్ రోజ్ గుడ్డి ఆసి మత్తెర్. అద్ వకత్తె వోర్ బతయ్ తిన్కె, ఉన్కె.

¹⁰ దమస్కునగ అననియ ఇన్వల్ యేసునోర్ బక్తల్ మత్తెర్. పర్లు వోన్ దర్నతె దిసి, "అననియ" ఇంజెర్ కేయెర్. తె వోర్, "వెహ పర్లు" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ¹¹ తె పర్లు, "నిమె తేచ్చి, నీటమ్ ఇన్వల్ గలితగ మన్వల్ యూదన రోన్ సాంజి, 'తార్నిన్ చహార్టోర్ సప్లు బగ మంతోర్?' ఇంజెర్ యూదన్ పూసి కీమ్. ఇంకె వోర్ సప్లు నాకున్ పార్దన కీసెర్ మంతోర్. ¹² అననియ ఇన్వల్ తన్ వాసి, తన్వ తలత్ పొరో కెయ్ ఇరెకె, తనకున్ నదుర్ మల్లి వాతవ్ సప్లు దర్నన్ సూడ్డోర్" ఇంజెర్ పర్లు అననియన్ వెహ్వోర్.

¹³ తె అననియల్, "బతి పర్లు! వేర్ మాయ్లె యెరుసలెమ్మగ మన్వలిర్ నీ బక్తలిర్కున్ బెయ్ తకలిబ్ సీతోర్ ఇంజెర్ వెలెటిర్టల్ కేంజ్. ¹⁴ ఇగె దమస్కు నగుడె మన్వలిర్ నీ బక్తలిర్కున్ గిర్ హాత్కడి వాట్టి వోయన్ సాటి, డగుక్ కటొడలిర్టల్ అదికార్ద చిటి యేచ్చి వాతోర్" ఇంజెర్ జవబ్ సీతోర్.

¹⁵ అస్కె పర్లు, "నిమె సాన్! నీవుర్ ఇజయేల్ లోకుర్ మునె, దుస్తొ జాతితెర్ మునె అని రాజలిర్ మునె గిర్, నా బారెతె వెహ్లా, వోన్ నావ ఆర్టూర్తున్ దాత్ నేమి కీతోన్. ¹⁶ నా పొరోడున్ సాటి వోర్ బచోగ్ దుక్కుగ్ బోగె మాయ లాగరో, నన వోన్ తోహంతోన్" ఇంజెర్ పర్లు వెహ్వోర్.

¹⁷ తె అననియల్ సప్లు మన్వల్ రోతగ సాంజి, "సప్లు దాద! నిమె సరియ్ వానెకె, నీ సంగ వడ్డెతోర్ † వోర్ యేసు పర్లుయె, నీకున్ నదుర్ సియ్యె అని పవిత్ర ఆత్మత సక్తి నీ పొరో వాయ్లె, నాకున్ నిష్టా సారి కీతోర్" ఇంజెర్ వెహ్చి వోన్ పొరో కెయ్ ఇర్ని పార్దన కీతోర్. ¹⁸ తె యెంటన వోసంగ్ కడ్డెనల్ మీన్ సపకున్ దాత్తుంగ్ బూడ్ అర్టంగ్. అస్కె వోన్ నదుర్ వాత. వోర్ తేచ్చి బాప్తినమ్ యేత్తోర్. ¹⁹ అద్ ఆత పెజె గాటొ తితోర్. తె వోన్ లగు వాత.

దమస్కు నగుడె సప్లు బోద వెహ్వల్

తె దమస్కు నగుడుర్ బక్తలిర్ †† సంగనె కహి రోజ్ మత్తెర్. ²⁰ అస్కె కోరుమ్ కియ్యక్ యూదుల్కనంగ్ సునగోక్కుగ సాంజి, "యేసుయె బగవంతనోర్ మరి" ఇంజెర్ పచర్ కియ్యల్ సురు కీతోర్. ²¹ వోసంగ్ గొస్టింగ్ కేంజెర్ సమ్మిర్ బెయ్ గుల్ ఆసి, "యెరుసలెమ్మగ మన్వలిర్ యేసునుర్ బక్తలిర్కున్ దుక్కు సీసి జక్లె సూడ్డోర్. అహ్మె ఇగెటూర్ బక్తలిర్కున్ గిర్ పియ్యి వోసి, డగుక్ కటొడలిర్గ నిపుసన్ ఇన్వలె వోన్ ఇచ మత్త" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. ²² అద్ వకత్తె సప్లు ఉండె ఇచుర్ అదిక్ బగవంతన ఆత్మత సక్తితె నించి, దర్మగ్రంతున్ పియ్యి, "యేసు పర్లుయె కిరిస్తు ‡ ఆందుర్" ఇంజెర్ నిరుపన్ కీసి తోహ్వోర్.

† వేడ్డి గేర్ పాత పెజె సప్లున్ దర్నతె దిసి, వడ్డెతోర్ వోర్ పర్లు. †† గ్రీకు బాసతె సిన్వలిర్ ఇంజెర్ మంత. ‡ కిరిస్తు: సెలెతె మెసయల్ ఇంజెర్ అర్దమ్.

అదెన్ సాటి, వూర్ దమస్కు నగుడుర్ యూదుల్క వోన్ ఉల్ల వడ్కు పర్లకి.

²³ అహన్ వెలె రోజ్ ఆత పెజె, వోన్ జక్లె యూదుల్క పిలన్ వాట్టెర్. ²⁴ అని అద్ నగుడంగ్ బద్ తెర్ ఉంది పాటక్కుగ గాటి కీసి, వోన్ జకన ఇంజెర్, వూర్ నర్క-పియల్ మోక సూడ్డోర్ మత్తెర్. బతి అద్ పిలన్ సప్లున్ కరె మాత. ²⁵ తె సప్లున్ సంగ మన్వలిర్ రాత్తు యెలెతె ఉంది డాలతగ వోన్ ఉపుసి, గోడయె బూడ్ రెహ్వోర్.

సప్లు యెరుసలెమ్ మల్లి వాయ్వల్

²⁶ తె సప్లు యెరుసలెమ్ వాసి, బక్తలిర్ సంగ మీరె మాయ్లె సూడ్డోర్ బతి, వూర్ బెయ్ వెరితెర్. బారితెకె, వోర్ బక్తల్ ఆత అద్ గొస్టితున్ వూర్ నమ పర్లకి. ²⁷ బతి బర్లుబల్ వోన్ అహ్నెతుల్కనగ వోసి, సప్లు దమస్కు సొన్వల్ సర్లె పర్లున్ సూడ్డె, వోన్ సంగ పర్లు వడ్డెత అని దమస్కునగ యేసున పొరోడె, దర్మమేనె వెహ్లా బోదతున్ బారెతె, వూర్కున్ వెహ్వోర్. తె అద్ గొస్టితున్ వూర్ నమ్మెర్. ²⁸ అదెన్ సాటి సప్లు, వూర్ సంగ యెరుసలెమ్ పూరో వెలిసెర్, పర్లున పొరోడె దర్మమేనె బోద వెహ్వోర్ మత్తెర్. ²⁹ వోర్ అహన్ వెహ్వోర్ మనెకె, గ్రీకు బాస వడ్డెవలిర్ యూదుల్కన సంగ యేసున్ బారెతె తగపర్ లాగ్టోర్. తె వోన్ జకన ఇంజెర్ వూర్ నిర్నయ్ కీతెర్. ³⁰ అద్ గొస్టితున్ బస్కుతె యేసునుర్ బక్తలిర్ కరి కీతెరో, అస్కె సప్లున్ సీజరియ నగుడె వోతెర్. అని అగటల్ వోన్ సాంత నగుర్ తార్నిన్ సారి కీతెర్.

³¹ అద్ గట్టుతె యూదయ, గలిలయ అని సమరయ యెరియనగ చర్చితుర్కున్ దుక్కుగ్ సియ్యల్ బంద్ ఆత కాడ్డి, సాంతి పగ్రె మాత. తె పవిత్ర ఆత్మత మదత్తె బక్తలిర్ పర్లున బావ్-బక్తితగ బడె మాతెర్ అని పూనుర్ బక్తలిర్ సంగె గిర్ బడె మాత.

పేతురు అయ్యెయన్ చొకోట్ కియ్యల్ అని తబితన్ నేండుస్వల్

³² పేతురు సమ్మె యెరియనగ వెలిసెర్, లుద్ద చహార్టూర్ యేసునుర్ బక్తలిర్కున్ † సూడ్డె సొత్తోర్. ³³ అగ వోరో అయ్యెయ ఇన్వల్ మాయ్లె మత్తెర్. తె వోర్ ఆట్ సాల్కనల్ కెయ్యె-కాల్కె అర్ని, కటుల్ పియ్యి మత్తెర్ ఇన్వల్ పేతురు కరి కీతోర్. ³⁴ అస్కె వోన్ సంగ, "అయ్యెయ! యేసు కిరిస్తున పొరోడె చొకోట్ ఆమ్. అని నిల్లి, బీడర్ ఉడున" ఇంజెర్ పేతురు వెహ్వోర్. తె యెంటనె వోర్ చొకోట్ ఆతోర్.

³⁵ అద్ సూడ్డి, లుద్ద అని సారోన్ చహార్టెర్ వెలెటిర్ పర్లున్ పొరో బరోస ఇర్టెర్.

³⁶ యొప్పెకు చహార్టె తబిత ఇన్వల్ బక్తి మత్త. తాన్ గ్రీకు బాసతె డొర్క † ఇంజెర్ కేయ్యెదిర్. ఇద్ వెయ్యె బస్కుట్ గిర్ గరిబ్ లోకుర్కున్ మదత్ అని సేవతంగ్ కామ్కె కీసెర్ మత్త. ³⁷ అహన్ మనెకె మనెకె, అద్ వెయ్యె బేమరితె అర్ని మార్త. కూర్డున్ యేర్ దొసి మిదెత కమ్తగ ఇర్టెర్. ³⁸ లుద్ద చహార్ యొప్పెకు చహార్డున్ కరుమ్ మత్త కాడ్డి, పేతురు అగ మంతోర్ ఇన్వల్ పత లాగ్. తె "దయ కీసి, నిమె కోరుమ్ కియ్యక్ నె మహ్లా వాయన" ఇంజెర్ కోర్లె, ఇవిర్ కల్లియలిర్కున్ వూర్ బక్తలిర్ సారి కీతెర్.

³⁹ తె పేతురు, వూర్ సంగ సొత్తోర్. అగ వోర్ యెవ్ట బరోబర్, తాన కూర్ మన్వల్ మిదెత కమ్తగ వోన్ వోతెర్. అస్కె సమ్మి రాండె వెయ్యెక్ వోన్ సిర్కుట్ నిల్లంగ్ అని తబితల్ పిసి మనెకె, తమ్మ సాటి కొట్టి సీతంగ్ కమ్మింగ్ తోహ్వోర్ ఆడ్డంగ్. ⁴⁰ అద్ ఆత పెజె, పేతురు అగ మన్వలిర్ సమ్మిర్కున్ బహ్ని రొహ్ని, ముర్-టొంగ్రంగ్ కొట్టి, బగవంతన్ పార్దన కీతోర్. అని కూర్లెకె తిరిసి, "తబిత తేద" ఇంజెర్ హుకుమ్ సీతోర్. అస్కె అద్ పేతుర్కున్ సూడ్డి, తేచ్చి ఉత్త. ⁴¹ తె పేతురు, తబితల్ నిలన్ సాటి తన్వ కెయ్ సీసి మదత్ కీతోర్. అని బహ్ని మన్వలిర్ బక్తలిర్కున్ అని రాండె వెయ్యెకున్ కేయ్యె, సాసి-నేండ్ల అద్ తబితన్ వూర్ల హమ్మి కీతోర్. ⁴² ఇద్ గొస్టి పూరో యొప్పెకు చహార్టగ పగ్రె

†† గ్రీకు బాసతె పవిత్ర వాలిర్ ఇంజెర్ మంత. †† డొర్క: ఇత్తెకె కర్న్ ఇంజెర్ అర్దమ్.

మాత కాడ్కి, వెలెటిలో లోకుర్ పర్బునుర్ బక్తలిర్ ఆతెర్. ⁴³ పేతురు అద్ యొప్పెకు చహార్దెన్ తోల్టంగ్ వస్తుంగ్ తయర్ కియ్యల్ సీమొన్ రోస్ వెలె రోక్ష్ మత్తొర్.

కొర్నేలి పేతుర్డున్ కేయుస్వల్

10 ¹⁻² సిజరియ నగుడె, ఇటలిత సిపాయిర దలమ్మొర్ కమండర్ † కొర్నేలి ఇన్వల్ బక్తలి మత్తొర్. వోర్ అని వోస్ కుటుంబతుర్ బగవంతన్ పొరో వెలె బావ్-బక్తితె మందిర్. వోర్ కమండర్ గరిబ్ యూదుల్కున్ వెలె దాన్-దర్మ కీసెర్, బస్కెట్ బగవంతన్ పార్దన కీసెర్ మందర్. ³ ఉంది దియ దుపరి మూండ్ నేక్కె †† వోర్ పార్దన కీసెర్ మత్తొర్. అస్కె బగవంతనొర్ దూతల్ దర్బున్తె వోన్ తాత్కర్ దిసి, "కొర్నేలి!" ఇంజెర్ కేయ్యెర్. ⁴ తె కొర్నేలి వెరిసి, "బతల్ పర్బు?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. అస్కె దూతల్, "నిమె ఇంకె వేరి కీతంగ్ పార్దనంగ్ అని దాన్-దర్మతంగ్ కామ్మి బగవంతన చర్మతె నివొదున్ దాత్ యెవ్తంగ్. ⁵ ఇంకె నిమె కహితుర్కున్ యొప్పెకు చహార్దె సారి కీసి, సీమొన్ ఇన్వల్ పేతుర్డున్ కేయుస్. ⁶ వోర్ పేతురు తోల్టె వస్తుంగ్ తయర్ కియ్యల్ సీమొన్ రోస్ వెర్లల్ ఆసి మంతొర్. సీమొన్ రోస్ సమ్మర్త డర్దితగ మంత" ఇంజెర్ కొర్నేలిన్ వెప్పి, దూతల్ సాడితొర్. ⁷ వోర్ దూతల్ సాడిత వెజె, కొర్నేలి, తన్వ రోతగ సేవ కియ్యలిర్ ఇవిర్కున్ అని రోస్ కేప్పలిర్గటల్ బావ్-బక్తితె మన్వల్ వొరోన్ కేయ్యెర్. ⁸ అని జర్గత గట్టు సమ్మె వెప్పి, వూర్కున్ యొప్పెకు చహార్దె సారి కీతొర్.

పేతుర్డున్ బగవంతల్ దర్బన్ తొహ్వల్

⁹ దుస్త్రా నేటి లగ్-బగ్ బార్ దుపరి వూర్ యొప్పెకు చహార్డున్ కరుమ్ యెవ్తెర్. అదె వకత్తె పేతురు పార్దన కియ్యె మిదెతగ సొత్తొర్. ¹⁰ పేతుర్డున్ కర్వన్త కాడ్కి, వోర్ తిన్లె సూడ్సెర్ మత్తొర్. రోతుర్ అట్టెర్ మనెకె, వోన్ ఉంది దర్బన్ దిస్త. ¹¹ అద్ దర్సన్తగ హాబర్ తెరిసి, పొరోడల్ ఉంది పెరాజతి దుపటితంగ్ నాలుంగ్ మూలంగ్ లిమ్-లోమ్ ఆసి, దర్బురితగ రెయ్యల్ సూడ్సెర్. ¹² తాన్ రొపా దర్బురిత్ పొరో మన్వలిక్ సమ్మె తిర్కినంగ్ నాలుంగ్ కాల్యన జిప్సన్, మేందొడె పర్కెడె మాయ్యల్ జిప్సన్, వడిదె పరివల్ పిటె-పురడ్ దిస్తంగ్. ¹³ వోర్ అవెన్ సూడ్సెర్ మనెకె, "పేతురు! తేచ్చి, జిక్సి తిన్" ఇంజెర్ ఉంది లేంగ్ కేంజ వాత. ¹⁴ తె పేతురు, "ఎహె, వటిన్ పర్బు! మా యూదుల్కున్ దర్మతున్ పియ్యి, బే-సుదుడ్ ఇన్వలికున్ బస్కెన్ తిన్కె" ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్. ¹⁵ అస్కె, "బగవంతల్ సుదుడ్ కీతంగ్ అవెన్ బహన్ బే-సుదుడ్ వాలెక్ ఇంతి?" ఇంజెర్ అద్ లేంగ్ ఉండుంది జోక కేంజ వాత. ¹⁶ అహన్ మూండ్ జోకంగ్ జర్గత. అస్కె యెంటనె అద్ పెరాజతి దుపటి హాబెకె తాచ్చి సొత్త. ¹⁷ అస్కె పేతురు అద్ వాత దర్బన్త బావ్ బతల్ మందర్ బెహె ఇంజెర్ తన్వ తన సోంచ్ కీసెర్ మత్తొర్. అస్కెనె కొర్నేలి సారి కీతుర్ వూర్, సీమొన్ రోత పత కరి కీసి, రోత పాటకున్ మునె వాసి ఆగ్గెర్. ¹⁸ అని రోతుర్కున్ కేయ్యె, "సీమొన్ ఇన్వల్ పేతురు మీవయ్ రోస్ వెర్లల్ ఆసి మంతొర్ కి?" ఇంజెర్ పూసి కీతెర్. ¹⁹ అస్కె పేతురు ఉండె గిర్ అద్ దర్సన్తున్ బారెతెన్ సోంచ్ కీసెర్ మత్తొర్. బగవంతన ఆత్మ "నీ సాటి మువిర్ మాయ్యలిర్ మహ్కాసెర్ మంతెర్. ²⁰ వూర్కున్ ననయ్ సారి కీత కాడ్కి, బూడ్ రెయ్యి, అనమిన ఆయ్యక్నె వూర్ సంగ్ సాన్" ఇంజెర్ వెప్త. ²¹ అస్కె పేతురు బూడ్ రెయ్యెర్ అని వూర్ సొంజి, "మిరట్ మహ్కావన ననయ్ ఆండున్. బతల్ సాటి వాతిట్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. ²² తె వూర్, "కొర్నేలి ఇన్వల్ కమండర్ మాకున్ సారి కీతొర్. వోర్ నియత్తోర్ అని బగవంతన్ పొరో బావ్-బక్తి వాలె ఆండుర్. యూదుల్కున్ జాతితుర్ వోన్ వెలె మాని కీంతెర్. నీకున్ తన్వ రోస్ కేయుసి, నిమె వెహ్వలిక్ గొస్సింగ్ కేంజన ఇంజెర్

బగవంతనొర్ దూతల్ వోర్ కమండర్డున్ హుకుమ్ సీతొర్" ఇంజెర్ వెప్తొర్.

పేతురు కొర్నేలిన్ రోస్ సొన్వల్

²³ అస్కె పేతురు, వూర్కున్ రొపా కేయ్యె, మాన్-పాన్ కీతొర్. అని దుస్త్రా నేటి సక్సెన్ తేచ్చి, వూర్ సంగ్ సొత్తొర్. యొప్పెకు చహార్డుర్ కహితుర్ బక్తలిర్ గిర్ వూర్ బరోబర్ సొత్తొర్. ²⁴ ఇమున్ నేటి సిజరియ నగుడె యెవ్తెర్. అహన్ యెవన్ మునెనె, కొర్నేలి తన్వల్ చుటల్-బండున్ అని ముకె సోప్తలిర్కున్ తన్వ రోస్ కేయుసి పేతుర్డున్ సాటి సూడ్సెర్ మత్తొర్. ²⁵ పేతురు, రోస్ నేంగ్లె ఆనెకెనె కొర్నేలి మునెత్త్య సొంజి, పేతుర్డుంగ్ కాల్కున్ మునె ముర్-టొంగ్లంగ్ కొట్టి, దండొన్ దొస్తొర్. ²⁶ బతి పేతురు, వోన్ తెప్పొర్, "తేద దాద! నన గిర్ నీ దాత్తోర్ మాయ్యనయ్ ఆండున్" ఇంజెర్ కొర్నేలిన్ ఇత్తొర్. ²⁷ అని వోన్ సంగ్ వడ్కెసెరెన్ పేతురు రొపా నేంగ్లెర్. అస్కె వెలెటిలో లోకుర్ అగ మీరె మాసి మన్వల్ సూడ్సెర్. ²⁸ అస్కె పేతురు, "యూదుల్కున్ జాతితొర్, దుస్త్రా జాతితోన్ సంగ్ మన్వల్ అని ఇట్టల్ తవ్ ఇంజెర్ మీ సమ్మిర్కున్ టావయె. బతి బోరె మాయ్యన్ బే-సుదుడ్ వాలె ఇన్వ ఇంజి, బగవంతల్ నాకున్ తొహ్వల్. ²⁹ అదెన్ సాటి, కల్లియలిర్కున్ రొప్తి అస్కె, నన బతయ్ ఇన్వక్నె వాతొన్. ఇంకె నాకున్ బారి కేయుస్తియె వెహ?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్.

³⁰ అస్కె కొర్నేలి, "నాలుంగ్ రోజ్కాన్ మునె దుపరి మూండ్ నేక్కె † పార్దన కీసెర్ మత్తొన్. అస్కె అచనక్ బెయ్ దవ్లిత్ కక్కింగ్ కెర్పి, వొరోర్ మాయ్యల్ నా బర్గ్ నిల్తొర్. ³¹ అని నా సంగ్, 'కొర్నేలి! నీవంగ్ పార్దనంగ్ అని దాన్-దర్మతంగ్ కామ్మి బగవంతన చర్మతె నివొదున్ దాత్ యెవ్తంగ్. ³² అదెన్ సాటి నిమె కహితుర్కున్ యొప్పెకు చహార్దె సారి కీసి, సీమొన్ ఇన్వల్ పేతుర్డున్ కేయుస్. వోర్ పేతురు తోల్టె వస్తుంగ్ తయర్ కియ్యల్ సీమొన్ రోస్ వెర్లల్ ఆసి మంతొర్. వోర్ సీమొన్ రోస్ సమ్మర్త డర్దితగ మంత" ఇంజెర్ వెప్తొర్. ³³ అస్కె యెంటనె నీకున్ కేయుస్లె సీవ్లిర్కున్ రొప్తొన్. నిమె వాత కాడ్కి, చొకోట్ ఆత. మమొట్ ఇంకె, బగవంతన చర్మతె ఉచ్చి మంతొమ్. పర్బు నీకున్ బతల్ హుకుమ్ సీనుర్ అద్ మాకున్ వెహ. మమొట్ కేంజె తయర్ మంతొమ్" ఇంజెర్ కొర్నేలి పేతుర్డున్ వెప్తొర్.

పేతురు బగవంతన బోద వెహ్వల్

³⁴⁻³⁵ అస్కె పేతురు, "బగవంతల్ బోనె బేద్-బావ్ సూడ్సెల్ ఆయెర్. ఇదెన్ బద్లి హర్ జాతితల్ బూరె బగవంతన వెరెతె, బావ్-బక్తితె అని నాయమ్మె తాకంతెరో, వూర్కున్ వొపంతొర్ ఇంజెర్ ఇంకె నాకున్ కరల్ అర్వమ్ ఆత. ³⁶ యేసు కిరిస్తున కెయె బగవంతల్ సాంతిత చొకోట్టు కబుర్ ఇజ్రయేల్ లోకుర్కున్ సారి కీసి, పచర్ కీతొర్. వోర్ సమ్మిరోర్ పర్బు ఆండుర్. ³⁷⁻³⁸ యోహాన్ బాప్తిస్మతున్ బారెతె పచర్ కీత పెజె, గలిలయతల్ తె యూదయ వేరి అద్ గొస్తి పర్గ్ మాత. అద్ బతల్ ఇత్తెకె, నజరేతు చహార్దొర్ యేసున్ బగవంతల్ నేమి కీసి, వోన్ పవిత్ర ఆత్మ అని సక్తి బర్బుర్ వెడితొర్. బగవంతల్ వోన్ సాత్ మత్త కాడ్కినె, యేసు తిరిసెర్, చొకోట్టుంగ్ కామ్మి అని సయ్యనద అదికార్డున్ బూడ్ మన్వలిర్కున్ చొకోట్ కీతొర్ ఇన్వలిక్ సమ్మె, మీకున్ టావయె. ³⁹ యూదుల్కున్ దేస్సంగ్ అని యెరుసలెమ్మంగ్ వోర్ కీతంగ్ కామ్మిన్ మమొటి గవ మంతొమ్. వూర్ వోన్ మొద్దుగ మోలనె పాసి జక్తెర్. ⁴⁰ బతి బగవంతల్ మూండ్ రోజ్కెనె వోన్ నేండుసి, దిస్సల్ కీతొర్. ⁴¹ పర్బు సమ్మిర్కున్ దిస్లె ఆయె బతి, బగవంతల్ మొదొల్ నేమి కీతుర్ గవదార్క ఆయ్యలిర్ మాకున్ దిస్తొర్. అని వోర్ నేండ్ల పెజె, వోన్ సంగ్ ఉట్టొమ్-తిత్తొమ్. ⁴² ఇదె ఆయ్య, బగవంతల్ పిసి మన్వలిర్ అని సాసలిర్ సమ్మిర్ పొరో నాయదికారిన్ దాత్ వోర్ యేసున్ నేమి కీతొర్.

† గ్రీకు బాసతె నాలుంగ్ రోజ్కాన్ మునె ఇత్తెకె, అద్ వెప్తొ దివొసున్ గిర్ పియ్యి నాలుంగ్ రోజ్కె ఇంతెర్. బతి కొయనె నాలుంగ్ రోజ్కాన్ మునె ఇత్తెకె, వెప్తొ దివొసున్ పియ్యక్నె లెక కీంతెర్.

† నూర్ జన్స్, సిపాయిరోర్ అదికారి. †† 10:3 అపొ. కా. 3:1

ఇదెన్ బారతె, సప్లిర్ కున్ గవ వెహ్రె, చొకొట్టు కబుర్ పచర్ కియన ఇంజెర్ మాకున్ హుకుమ్ సీతొర్. ⁴³ యేసున్ పొరో బరోస ఇర్వలీర్ కున్ వోన పొరోడున్ పియ్ని, పామ్స్ న మాపి పుటంత ఇంజి, పర్వక్లిర్ గవ సీతెర్” ఇంజెర్ మార్కున్ వెహ్రొర్.

యూదుల్కే ఆయుర్ వూర్గ పవిత్ర ఆత్మ రెయ్యల్

⁴⁴ అహాన్ పేతురు వెహ్రె మనెకెనె, అద్ బోద కేంఛర్ సప్లిర్ పొరో పవిత్ర ఆత్మ రెయ్యల్. ⁴⁵⁻⁴⁶ అద్ సక్తితె యూదుల్కే ఆయుర్ వూర్ దుస్రాక్ దుస్రాక్ బాసనె వడ్కెసెర్, బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీసెర్ మత్తెర్. ఇహిన్ యూదుల్కే ఆయుర్ వూర్ పొరో గిర్ పవిత్ర ఆత్మ రెయ్యల్ సూడ్కి, పేతుర్డున్ సంగ వాతుర్ యూదుల్కేన జాతితుర్ బక్లిర్ గుల్ ఆతెర్. ⁴⁷ అస్కె పేతురు, “మా దాతె, వీర్ పొరో గిర్ పవిత్ర ఆత్మ రెయ్యల్. తె యేతె బాప్తిన్ మ యేత్వక్ నె బోరో ఆపున పరనిర్ కి?” ఇంజి, ⁴⁸ “యేసు కిరిస్తున పొరోడె బాప్తిన్ మ యేతట్” ఇంజెర్ హుకుమ్ సీతొర్. అద్ ఆత పెజె, “మా సంగ కహి రోజ్కే మందన” ఇంజెర్ పేతుర్డున్ వూర్ కోర్డెర్.

యూదుల్కే ఆయుర్ వూర్గ బగవంతల్ కీత కార్యతున్ పేతురు వెహ్రె

11 వూర్ యూదుల్కే ఆయుర్ వూర్ గిరె బగవంతన వచన్ కేంచి బక్లిర్ ఆతెర్ ఇన్వల్ గొస్తి అహాన్ తుల్కున్ అని యూదయతుర్ సప్లిర్ బక్లిర్ కున్ కరె మాత. ²⁻³ తె బస్కెతె పేతురు యెరుసలెమ్ వాతొరో, అస్కె అగటుర్ యూదుల్కేన గటల్ తప్పక్ తోల్ కత్తి కియన ఇన్వలీర్ బక్లిర్, “నిమె తోల్ కత్తి కియుస్కుకి, వూర్గ సొంజి, వూర్ సంగ తింజి, బాటి మాతి” ఇంజెర్ జట్-పట్ లాగ్గెర్. ⁴ తె పేతురు మొదొడల్ జర్గత్ అదెన్ పొడి కీసి, ఇహిన్ వెహ్రొర్: ⁵ “యొప్పెకు చహర్దె పార్దన కీసెర్ మనెకె, నాకున్ ఉంది దర్సన్ వాత. అద్ దర్సన్ నా మునె హాబడల్ ఉంది పెరాజతి దుపటితంగ్ నాలుంగ్ మూలంగ్ లిమ్-లోమ్ ఆసి, రెయ్యల్ సూడ్కెన్. ⁶ తె అద్ దుపటితంగ్ దిహనై సూడ్కె, దర్బరిత్ పొరో మన్వల్ నాలుంగ్ కార్క్ న జిప్తన్, కేడత జిప్తన్, మేందొడె పర్కెడె మాయల్ జిప్తన్ అని వడిదె పరివల్ పిటి-పురడె తాన్ రొహ దిస్సంగ్. ⁷ అస్కె, ‘పేతురు! తేచ్చి, జక్సి తిన్’ ఇంజెర్ ఉంది లేంగ్ నాకున్ కేంజ వాత. ⁸ బతి నన, ‘ఎహా, వటిన్ పర్కు! మా యూదుల్కేన దర్బతున్ పియ్ని, బే-సుదుడ్ ఇన్వలికున్ బస్కెన్ తిన్కె’ ఇంజెర్ జవట్ సీతొన్. ⁹ అస్కె, ‘బగవంతల్ సుదుడ్ కీతంగ్ అవెన్ బహన్ బే-సుదుడ్ వాలెక్ ఇంతి?’ ఇంజెర్ అద్ లేంగ్ ఉందుంది జోక హాబడల్ నాకున్ కేంజ వాత. ¹⁰ అహాన్ మూంద్ జోకంగ్ జర్గత్. అస్కె దుపటితంగ్ మన్వలికున్ అరిక్ అద్ దుపటి హాబడెకె తాచ్చి సొత్త.

¹¹ “అదె వకత్తె సిజరియ నగుడల్ నహ్ సారి కీతుర్ వూర్ మువిర్ జన్స్, నన మన్వల్ రోతున్ మునె వాసి ఆగ్గెర్. ¹² ‘యూదుల్కే ఆయుర్ వూర్ ఇంజి, అనమిన ఆయ్యక్ నె వూర్ సంగ సొన్’ ఇంజెర్ బగవంతన ఆత్మ నాకున్ వెహ్రె. అద్ యొప్పెకు చహర్దెర్ సార్వెర్ బక్లిర్ గిర్ నా సంగ వాతెర్. మమెట్ మాకున్ కేయుస్టొర్ వోర్ కొర్నెలిన్ రోన్ సొత్తొమ్. ¹³ అస్కె బగవంతనొర్ దూతల్ వోన రోన్ దిసి, ‘యొప్పెకు చహర్దె మాయ్లిర్ కున్ సారి కీసి, సీమెన్ ఇన్వల్ పేతుర్డున్ కేయుస. ¹⁴ వోర్ వెహ్రెలిక్ గొస్తిన్ హిందల్ నిమె అని నీ కుటుంబతుర్ బచె మాంటిట్’ ఇంజెర్ వెహ్రొర్. అద్ గొస్తితున్ కొర్నెలి మాకున్ వెహ్రొర్.

¹⁵ “నన వడ్కెవల్ సురు కీతొన్ అస్కె, పవిత్ర ఆత్మ మా పొరో మొదొల్ రెయ్యపినయ్ వూర్ పొరో గిర్ రెయ్యల్. ¹⁶ అస్కె, ‘యోహాన్ యేతె బాప్తిన్ మ సీతొర్ బతి, మిరట్ పవిత్ర ఆత్మతె బాప్తిన్ మ యేత్కిట్’ ఇంజెర్ పర్కు వెహ్రె గొస్తి నాకున్ హేతు వాత. ¹⁷ మరట్ యేసు కిరిస్తు పర్కున్ పొరో బరోస ఇర్ కాడ్కి, మాకున్ వరమ్ సీతెపె, మార్కున్ గిరె

బగవంతల్ సీతొర్. తె బగవంతన్ రోకి కియె నన బచొడొన ఆందున్?” ఇంజెర్ పేతురు వెహ్రొర్.

¹⁸ ఇవ్ గొస్తింగ్ కేంజొర్ వూర్ ఉండె బతంగి అడ్డమ్ వడ్కెమకి. “బగవంతల్ యూదుల్కే ఆయుర్ మార్కున్ గిర్ తమ్వంగ్ పామ్కున్ చుక్ చుకె మాతెకె, బస్కెట్ పిస్వల్ జీవతున్ యేత్తె మోక సీతొర్” ఇంజెర్ బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీతెర్.

అంతియొకయతుర్కున్ చొకొట్టు కబుర్ కరె మాయ్యల్

¹⁹ స్పీపెన్త మరన్ ఆత పెజె, వాత దుక్కుతున్ హిందల్ పగ్రె మాతుర్ బక్లిర్ కహితుర్ పొయెనిసియ యెరియతె, సయపరన్ లంకతె అని అంతియొకయ నగుడె సొంజి, సిరిప్ యూదుల్కున బగవంతన బోద వెహ్రెర్ సొత్తెర్. ²⁰ బతి సయపరన్ లంకతుర్ అని కురెని నగుడుర్ కహితుర్ బక్లిర్ అంతియొకయ వాసి, గ్రీకు బాస వడ్కెవలిర్ యూదుల్కున్ గిర్ యేసు పర్కున చొకొట్టు కబుర్ వెహ్రెర్. ²¹ పర్కున సక్తి వూర్ సంగ మత్త కాడ్కి, వెలెటిర్ యూదుల్కే ఆయుర్ వూర్ యేసున్ పొరో బరోస ఇర్ని, పర్కునుర్ బక్లిర్ ఆతెర్.

²² ఇద్ కబుర్ యెరుసలెమ్మ చర్చితుర్ కున్ కరె మాత. తె వూర్ బర్బుబన్ అంతియొకయ సారి కీతెర్. ²³ తె వోర్ వాసి, బగవంతన పెర్కెత-దయ వూర్ పొరో మన్వల్ సూడ్కి, బెయ్ కుసి ఆతొర్. “పర్కున బక్తింగ్ బర్బుర్ దిల్లె తాక్సెర్ మందన” ఇంజెర్ మార్కున్ గటి-దీర్వ సీతొర్. ²⁴ వోర్ బర్బుబల్ పవిత్ర ఆత్మతె సక్తితె, బర్బుర్ బరోసతె తాక్సెల్ చొకొట్సిర్ మాయ్యల్ ఆత కాడ్కి, వెలెటిర్ పర్బునుర్ బక్లిర్ ఆతెర్.

²⁵⁻²⁶ అద్ ఆత పెజె, బర్బుబల్ సప్లున్ మహ్మోసెర్ తార్సిన్ నగుడె సొత్తొర్. సప్లు పుట్ట పెజె, వోన్ అంతియొకయతంగ్ పియ్ని వాతొర్. వూర్ ఇవిర్ ఆసి ఉంది సాల్ వేరి అగనె మత్తెర్. అగటుర్ బక్లిర్ కున్ బేటి మాసెర్, వెలెటిర్కున్ బోద కరుసెర్ మత్తెర్. వీర్ అంతియొకయతుర్ బక్లిర్ కున్ మొదొల్ జోక్, ‘కిర్చన్స్’ † ఇంజెర్ కేయ్యెర్.

²⁷ అవె దివొస్కెనె యెరుసలెమ్మల్ కహితుర్ పర్వక్లిర్ అంతియొకయ వాతెర్. ²⁸ వూర్గటల్ అగబు ఇన్వల్ పర్వక్లిర్ నిల్కి, “ఇద్ రోమ రాజ్ పూరో డగుర్ కరు అర్వల్ మంత” ఇంజెర్ పవిత్ర ఆత్మతె సక్తితె వెహ్రొర్. అద్ కరు కలవ్ దియ మహ రాజన గట్కతె అర్. ²⁹ అగబు వెహ్రె కేంచి, హర్ బక్లిర్ తన్వ తన్వ లగుతున్ పియ్ని, యూదయ యెరియతుర్ బక్లిర్ కున్ కొతన మదత్ కియన ఇంజెర్ నిర్నయ్ కీతెర్. ³⁰ అహాన్ వూర్ బక్లిర్ కొతంగ్ మీరి కీసి, బర్బుబల్ అని సప్లున కెయ్యె యూదయ యెరియత యెరుసలెమ్మ చర్చితుర్ పెదొల్కెనగ సారి కీతెర్.

యేసునుర్ బక్లిర్ కున్ వాతంగ్ అవ్ దుక్సంగ్

12 అవ్ దివొస్కెనెనె హేరోద్ రాజల్ †† చర్చితుర్ కహితుర్ బక్లిర్ కున్ దుక్కు సియ్యల్ మొదొల్ కీతొర్. ² వోర్ రాజల్ యోహాన్సొర్ తాదల్ యాకొబున్ తల్వరె జమ్కుసీతొర్. ³ ఇహిన్ జక్వల్ యూదుల్కున్ పసంద్ వాత ఇంజెర్ కరి కీసి, పేతుర్డున్ గిర్ జేల్లగ వాటుస్లె పియ్యెర్. ఇద్ గట్టు తాతొ పిండితె సారింగ్ సుర్వల్ సడ్డున్ నేటి జర్గత్. ⁴ అని జేల్లగ వాట్ పెజె, నాలుంగ్ పూటన్ నాల్వర్ నాల్వర్ సోడ జన్స్ సిపాయిర్కున్ కేపన్ సాటి ఇర్దొర్. పస్కె సడ్ ఆత పెజె, పేతుర్డున్ పర్గతున్ మునె తన్వ కియన ఇన్వల్ వోన్ పిలన్ మత్త. ⁵ అహాన్ పేతురు జేల్లె మనెకె, వోన్ సాటి చర్చితుర్ బక్లిర్ బగవంతన్ బస్కెట్ పార్దన కీసెర్ మత్తెర్.

† కిర్చన్స్ ఇంజెర్ బారి కేయ్యెర్ ఇత్తెకె వూర్ బక్లిర్ తమ్మ వడ్కెవడగ, పెర్కె తోహ్యడగ అని కామ్మి కియ్యడగ యేసు కిరిస్తున గున్-గాస్తున్ పియ్ని తాక్తెర్. †† వేన్ అగ్రివ రాజల్ ఇంజెర్ కేయంతెర్.

బగవంతనోర్ దూతల్ పేతుర్దున్ జేల్లల్ సుటి కియుస్వల్

⁶ హేరోద్ ఇమున్ నేటి తస్వ కీకట్ ఇంజెర్ మత్తోర్. అద్ రాతున్ పేతుర్దున్ రండే సకలిన్ దొప్పి, ఇవిర్ సిపాయిర్ నడ్డుమ్ నర్ముసీతెర్. అని కేప్పలిర్ ఇవిర్ సిపాయిర్ జేల్ల డెరోటతున్ మునె కేప్పర్ మత్తెర్. ⁷ అచనక్ బగవంతనోర్ దూతల్ వోస్ల పావె మాతొర్. తె అద్ కచ్చు వేడ్చితె నింత. దూతల్ పేతుర్దున్ తాపి కీసి, "వెయ్యో తేద" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. అస్సె దొప్పి మత్తంగ్ అవ్ సకలింగ్ నచ్చంగ్.⁸ అస్సె వోర్ దూతల్, "నీ నడి దొప్పి, చెపుల్ కెర" ఇంజెర్ పేతుర్దున్ ఇత్తోర్. వోర్ ఇత్త తీర్ కీత పెజె, "నీ సాలువ మేందొడగ వాట్సి, నా పెజెయ్ వర" ఇంజెర్ వెప్తొర్. ⁹ తె పేతురు వోస్ పెజెయ్ బహి సొత్తోర్. తెర్ బతి, దూతల్ కియ్యల్ కరలెన్ జర్సెర్ మంత ఇంజెర్ నమ్మకి. తనకున్ అహన్ దర్చన్ దిసెర్ మంత ఇంజెర్ సోచ్ కీతొర్. ¹⁰ వూర్ మొదొడ కేప్పల్ జాగతుర్కున్ అని రెండవ కేప్పల్ జాగతుర్కున్ వీడ్చి, నగుడె నేంగ్యల్ డగుర్ పాటక్కుగ వాతెర్. అస్సె అద్ తాన తాన్యె, కోలె మాత. అద్ పాటకున్ వీడ్చి ఉంది గలిత సరి పియ్యి తాక్సెర్ సొనెకెతె, వోర్ దూతల్ మయడ ఆతొర్.

¹¹ అస్సె పేతురు, "హేరోద్ రాజన కెయ్యల్ అని యూదుల్కన్ కవట్టు పిలన్తల్ బగవంతనోర్ దూతల్ నాకున్ తప్పస్తొర్ ఇంజి కరల్ అర్దమ్ ఆత" ఇంజెర్ తన్వ తన ఇత్తోర్. ¹² అహన్ ఇంజి, మరియన్ రోస్ సొత్తోర్. ఇద్ యోహాన్-మార్క్ అవల్ ఆంద్. అద్ రోస్ వెలిటిర్ మీరె మాసి పార్చన్ కీసెర్ మత్తెర్. ¹³ పేతురు వాసి అద్ రోత పాటకున్ తాపి కీతొర్. తె రోదె ఇన్వల్ కామ్ కియ్యల్ పేడి అదెన్ తెరిలెన్ వాత. ¹⁴ అద్ పేడి పేతుర్దు లేంగున్ వొడ్చి పియ్యి. అద్ కుసితె పాటక్ తెరివక్సెన్ రొహి విచ్చెర్ సొంజి, "పేతురు వాసి పాటకున్ మునె నిల్చి మంతొర్" ఇంజెర్ వెప్తొ. ¹⁵ అద్ కేంచి వూర్, "నీకున్ బత పిసంగ్ పియ్యంగ్ కి!" ఇంజెర్ ఇత్తెర్. బతి అద్ పేడి, "సెలె-సెలె నన వెహ్యల్ కరలె ఆంద్" ఇంజెర్ వెప్తొ. తె వూర్, "పేతుర్దుర్ దూతల్ మందనుర్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్.

¹⁶ అద్ వకత్తె పేతురు ఉండె గిర్ పాటకున్ తాపి కీసెరెన్ మత్తోర్. వూర్ సొంజి పాటక్ తెరిసి, వోస్ సూడ్చి బెయ్ గుల్ ఆతెర్. ¹⁷ అస్సె, పేతురు దబ్ మంట్ ఇంజెర్ కెయ్ హాలి కీసి, తనకున్ పర్చు బహన్ జేల్లల్ బహి తత్తోర్ ఇన్వల్ వూర్కున్ పొడి కీసి వెప్తొర్. "ఇద్ గొస్టితున్ యాకోబున్ అని మెయ్యుర్ బక్తలిర్కున్ వెహట్" ఇంజెర్ వెప్పి, అగటల్ దుస్త్రా జాగ సొత్తోర్.

¹⁸ ఉజ్జె మాత పెజె, "పేతుర్దున్ బతల్ ఆసి మందర్?" ఇంజెర్ జేల్లర్ సిపాయిర్ బెయ్ గుల్ ఆతెర్. ¹⁹ హేరోద్ అద్ కేంచి వోస్ సాటి మహ్యుసీతొర్ బతి, పేతురు పుట్టుకి. తె కేప్పలిర్ సిపాయిర్కున్ సవల్కే పూసి కీసి, మరన్చ సిక్చ వాత్తోర్. అద్ ఆత పెజె, హేరోద్ యూదయతల్ సిజిరియ నగుడె సొంజి అగ మత్తోర్.

హేరోద్ రాజన మరన్

²⁰ హేరోద్ రాజల్ తూరు అని సీదోన్ నగుక్చ పర్జత్ పొరో సోంగ్చి మత్తోర్. తె వూర్ పర్జ మీరె మాసి సొంజి, రాజన్ సొంతి కియన్ ఇంజెర్ బలస్సు ఇన్వల్ రాజనోర్ కారొబారిన్ తమ్మ బాజ్ కీసి కోర్తెర్. బారితెకె, హేరోద్చు దేస్సల్ తమ్మంగ్ నగుకున్ చందిత రాసి సరపర ఆందు. ²¹ తె హేరోద్, వూర్ సంగ వడ్చెలె దినమ్ టరి కీసి, అంటిత రాజనంగ్ కప్పింగ్ కెర్తోర్ అని రాజ-గాదితగ వాసి ఉత్తోర్. అని పర్జతున్ వెహ్యల్ సురు కీతొర్. ²² తె వూర్, "ఇద్ పేన్డయ్ లేంగ్ ఆంద్. మాయ్చున్ ఆయె" ఇంజెర్ కిలితెర్. ²³ అస్సె, యెంటనె బగవంతనోర్ దూతల్, బగవంతన డగుర్-పాన్చున్ హేరోద్ యేత్త కాడ్చి, వోస్ మేందొడె రొహి పుడ్చె అరుసి, వోస్ జీవ సొనల్ కీతొర్.

²⁴ అద్ వకత్తె బగవంతన వచన్ పగై మాసి, బక్తలిర్ బడె మాసెర్ మత్తెర్. ²⁵ బర్చుబల్ అని సప్తు సొత్త కామ్ మప్పి, యెరుసలెమ్మల్

తమ్మ సంగ యోహాన్-మార్క్ ఇన్వన్ గిర్ పియ్యి అంతియొకయ వాతెర్.

బర్చుబన్ అని సప్తున్ నేమి కీసి సారి కియ్యల్

13 ఇంకె అంతియొకయత చర్చితుర్గ బర్చుబల్, కారు ఇంజెర్ కేయ్యల్ సిమియెన్, కురెని నగుడొర్ లూకియల్, హేరోద్ రాజన్ బరోబర్ బెర్నెత్తోర్ మనయెను, సప్తు ఇన్వలిర్ కహితుర్ పర్వక్తలిర్ అని గురుర్ గిర్ మత్తెర్. ² వూర్ పర్చున్ సేవ కీసెర్ ఉపస్సె పియ్యి, బగవంతన్ పార్చన్ కీసెర్ మనెకె, "నన వూర్కున్ నేమి కీత కామున్ సాటి బర్చుబన్ అని సప్తున్ అలది కీప్టు" ఇంజెర్ పవిత్ర ఆత్మ వెహ్. ³ తె వూర్ సప్తిర్ ఉపస్సె పియ్యి, వీర్ ఇవిరంగ్ తలన్ పొరో కెయ్యె ఇర్చి, పార్చన్ కీసి సారి కీతెర్.

సయ్పరస్సుగ బోద వెహ్యల్

⁴ అహన్ పవిత్ర ఆత్మ వూర్కున్ సారి కీత కాడ్చి, వూర్ సెలుకయ ఇన్వల్ నగుడె సొంజి, అగటల్ ఉంది రూకతగ ఉచ్చి సయ్పరన్ ఇన్వల్ లంకతగ సొత్తెర్. ⁵ అగ మన్వల్ సలామి ఇన్వల్ నగుడె సొత్తెర్. అగ మన్వలిక్ యూదుల్కన్ సునగోగ్చుగ సొంజి, బగవంతన వచన్ వెప్తెర్. యోహాన్-మార్క్ ఇన్వల్ వూర్కున్ మదత్ కీసెర్ మత్తోర్.

⁶ అద్ లంకతగ హంద బాజ్యల్-హింద బాజ్ వెలిసెర్ పాపుస్ ఇన్వల్ నగుడె సొత్తెర్. అగ లబడె పర్వక్తల్ అని సోదెంగ్ కియ్యల్ యూదుల్కన్ జాతితొర్ బర్-యేసున్ బేటి మాతెర్. ⁷ వోర్ అద్ లంకతొర్ గియన్ వాలె గవర్నర్ సెర్చి-పప్తున్ సంగ మత్తోర్. వోర్ గవర్నర్ బగవంతన వచన్ కేంజన ఇంజి బర్చుబన్ అని సప్తున్ కేయుస్తొర్. ⁸ బతి వోర్ ఎలిమస్, బర్చుబన్ అని సప్తున్ బయ్యన్ ఆసి, గవర్నర్త బరోతున్ బప్పి కియ్యె సూడ్చెర్. (ఎలిమస్ ఇత్తెకె గ్రీకు బాసతె సోదెంగ్ కియ్యన్ పొరోల్). ⁹ అస్సె పప్తు ఇంజెర్ కేయ్యల్ సప్తు పవిత్ర ఆత్మతె నించి, నీటమ్ ఎలిమస్ సూడ్చెర్. ¹⁰ అని, "సమ్మె తీర్చింగ్ మోసెమ్మనె నించి మన్వని ఆంది. సయ్యున్దున్ † దాత్తోని, నియత్తుంగ్ సమ్మెతున్ బయ్యన్ ఆయ్యని, పర్చుంగ్ నీటమ్మంగ్ సరిన్ కరబ్ కియ్యక్ మంద పర్చియ్? ¹¹ ఇచుల సూడ! పర్చు నీకున్ సిక్చ సీంతొర్. నిమె కహి రోజ్ గుడ్డిని ఆంతి" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

అస్సె యెంటనె మబ్ అని సికటి వోస్ పొరో గుమ్మత. తె వోర్ తన తాక్తె, బోర్ మదత్ కీనిర్ ఇంజెర్ మెస్సెసెర్ మత్తోర్. ¹² బస్సెతె అద్ గట్టు సూడ్చెరో అస్సె, వోర్ గవర్నర్ గుల్ ఆసి పర్చున బోదతగ బరోస ఇర్తోర్.

పిసిదియ యేరియత అంతియొకయ నగుడె బోద వెహ్యల్

¹³ అద్ ఆత పెజె, పప్తు అని వోసుర్ సోప్లిర్ రూక ఉచ్చి, పాపుస్ నగుడల్ పంపులియ యేరియత పెర్చె నగుడె యెవ్తెర్. అస్సె, యోహాన్-మార్క్ ఇన్వల్ వూర్కున్ సుటి కీసి యెరుసలెమ్ మల్చి సొత్తోర్.

¹⁴ బతి వూర్ పెర్జెతల్ పిసిదియ యేరియతె మన్వల్ అంతియొకయ నగుడె వాసి, ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి సునగోగ్చుగ సొంజి ఉత్తెర్. ¹⁵ అగ మోసెన్ కానుస్తున్ అని పర్వక్తలిరంగ్ గ్రుత్కున్ వాచి కీత పెజె సునగోగ్చుర్ అదికారిర్, "దాదలిర్చిట్! మా లోకుర్ బక్తితగ బడె మాయ్చె, బతయ్ బోద వెహ్యమ్ ఇంద్చిట్తె వెహట్" ఇంజెర్ కబుర్ సారి కీతెర్.

¹⁶ తె పప్తు తేచ్చి తన్వ కెయ్ హాలి కీసి, "నావుర్ ఇజ్జయేల్ లోకుర్చిట్! బగవంతన వెరెతె బక్తి కియ్యలిర్ దుస్త్రాక్ జాతినుర్చిట్! కేంజట్! ¹⁷ ఇజ్జయేల్ పర్జతొర్ బగవంతల్ మా తొత్తుర్కున్ నేమి కీతొర్. ఈజిప్ట్ దేస్సె మనెకె, వూర జనొబ బెయె వెలె బడి కీతొర్. తన్వ మయ్యత సక్తితె వూర్కున్ అద్ దేస్సల్ బహి తత్తోర్. ¹⁸ లగ్-బగ్ చాలిన్ (40) సాల్కే అవ్ బోడి గుటనగ పర్జ తనకున్ బయ్యన్ ఆసి,

† సయ్యున్ ఇత్తెకె, చొకోట్ కియ్యుక్నె, పావ్ కియ్యున్లె సూడ్యల్ కరబ్బు ఆత్మ.

తాక్కుడున్ వోర్బొత్తార్. ¹⁹ బగవంతల్ కనాన్ దేస్సుగ మన్వలిర్ యేడుంగ్ జాతినుర్కున్ నాసడమ్ కియుసి, అద్ దేసున్ మా తొత్తుర్కున్ తూసి సీతార్. ²⁰ ఇవ్ సమ్మె జర్గెలె నాలుంగ్ నుమ్కా పవన్ (450) సాల్క పియ్యంగ్.

“అద్ ఆత పెజె బగవంతల్ మా తొత్తార్ సముయేల్ పర్వక్తన కాలమ్ వేరి, వూర్ సాటి నాయదికారిర్కున్ సీతార్. ²¹ అద్ ఆత పెజె వూర్ పర్వ, ‘మాకున్ రాజల్ పష్టా’ ఇంజెర్ కోర్తెర్. తె బగవంతల్ బెన్యమీనీత కాన్దాన్తార్ కీసునోర్ మరి, ‘సప్లున్’ రాజన్ దాత్ నేమి కీతార్. వోర్ చాలిన్ (40) సాల్క వేరి, రాజ్ తాకుస్తార్. ²² సప్లున్ రాజ-గాదితల్ రెప్పి, దావిదున్ రాజల్ ఇంజెర్ బగవంతల్ నేమి కీతార్. ‘వేర్ యెసయినోర్ మరి దావిద్ నావ దిల్ల ఇచతున్ పియ్యి, నన వెహ్యలిక్ సమ్మె కియ్యల్ ఆందుర్’ ఇంజెర్ బగవంతల్ వోన్ బారెతె గవ వెహ్యార్.

²³ “బగవంతల్ తన్వ వార్గన్ సీత తీర్ ఇజ్రయేల్ దేస్సుర్ లోకుర్కున్ బచి కియ్యె, యేసున్ దావిద్దు కాన్దాన్తల్ జల్మ ఆయుస్తార్. ²⁴ యేసు వాయన్ మునె బాప్టిసమ్ సియ్యల్ యోహాన్, ఇజ్రయేల్ దేస్సుర్ సప్లిర్కున్, ‘పాప్లుల్ కల్లె మాసి, బాప్టిసమ్ యేతట్’ ఇంజెర్ వెహ్యార్. ²⁵ బతి యోహాన్ తన్వ సేవతంగ్ ఆక్తి దివోస్కెనె, ‘మిరట్ నాకున్ బోర్ ఆందుర్? ఇంజె సోంచ్ కీంతిట్’ ఇంజెర్ ఇత్తార్. అని ‘మిరట్ సోంచ్ కియ్యల్ బచి కియ్యన ఆయెన్. వోర్ బచి కియ్యల్ నా పెజెయ్ వాసిర్ మంతోర్. వోనంగ్ చెపుల్కన పటి రెహ్లా గిర్ నన కామి సియెన్’ ఇంజెర్ ఇత్తార్.

²⁶ “ఇజ్రయేల్ దేస్సుర్ తాదల్-తముర్కిట్! అబ్రాహామ్ న కాన్దాన్తుర్కిట్! అని బగవంతన్ పొరో బావ్-బక్తి వాలిర్ యూదుల్క ఆయుర్ వూర్కిట్! బచి కియ్యల్ చొకొట్టు కబుర్ బగవంతల్ మహ్ సారి కీతార్. ²⁷ బతి యెరుసలెమ్మగ మన్వలిర్ అని వూరుర్ అదికారిర్, ముక్తి సియ్యనె ఆయి, హర్ ఆరమ్మ దివోసున్ నేటి వాచి కీతంగ్ పర్వక్తలిరంగ్ వచన్కునె ఆయి కరి కియ్యకి. కరి కియ్యకెన్ యేసున్ సిక్కు వాట్టి పర్వక్తలిరంగ్ వచన్కున్ పూరి కీతెర్. ²⁸ మరన్వ సిక్కు వాట్టుల్ బతయే తప్ పుట్టెకె గిర్, ‘యేసున్ జకన’ ఇంజెర్ రోమతొర్ గవర్నర్ పిలాతున్ వూర్ కోర్తెర్. ²⁹ వోన మరన్వన్ బారెతె లిహి కీతంగ్ సమ్మె వచన్కున్ పూరి కీత పెజె, అద్ మొద్దుల్ వోన కూర్దన్ రెప్పి, వీచ్చ బుయరితగ ఇర్తెర్. ³⁰ బతి బగవంతల్ సాన్తల్ వోన్ నేండుస్తార్. ³¹ అద్ ఆత పెజె, గలిలయతల్ వోన్ సంగ యెరుసలెమ్ వాతుర్కున్ వెలె రోజ్కె దిసిర్ మత్తార్. వూర్ ఇంకె పర్వత్తున్ మునె గవదార్కె ఆసి మంతెర్. ³²⁻³³ కీర్తన్కున్ పున్తక్ న రెండవ అద్యాయతగ ఇహాన్ లిహి కీసి మంత:

‘నిమె నావోర్ మరిని ఆంది. నన నేండే నీకున్ మియ్యెన్’ † ఇంజెర్ బగవంతల్ మావూర్ తొత్తుర్కున్ సీత వార్గన్, ఇంకె మావ కాన్దాన్తన్ రొపా యేసున్ నేండుసి, మా సాటి తాన్ పూరి కీతార్. మమొట్ ఇద్ చొకొట్టు కబుడున్ బారెతె, మీకున్ వెహ్యార్ మంతోమ్.

³⁴ “వోన మేందోల్ బస్కెట్ కడివక్సె బగవంతల్ యేసున్ సాన్తల్ నేండుస్త గొస్తితున్ బారెతె దర్క-గ్రంతనగ:

‘నన దావిదున్ వార్గన్ కీతంగ్ పవిత్ర ఆసిర్వాద్కె నీకున్ తప్పక్ సింతోన్’ ††

ఇంజెర్ లిహి కియ్యస్తార్. ³⁵ అని ఉండె ఉంది జాగ:

‘నిమె నివోర్ పవిత్రవంతన మేందోడున్ కడియ సియ్యి’ † ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. ³⁶ దావిద్ బగవంతన ఇచ తీర్ తన్వ పిడితుర్కున్ సేవ కీసి, మార్తార్. మార్త పెజె వోన కూర్ కడిత. ³⁷ బతి బగవంతల్ నేండుస్తాన కూర్ కడిమకి.

³⁸⁻³⁹ “అదెన్ సాటి తాదల్-తముర్కిట్! మమొట్ యేసున్ బారెతె పచర్ కీసిర్ మంతోమ్. బారికెకె, సిరివ్ యేసున్ హిందలె, బగవంతల్ పాప్పున్ మాపి కీసి, బరోస ఇర్తుర్కున్ తన్ల మీరి కియ పరంతోర్. బతి

మోసిన కానున్ బగవంతనగ బస్కెట్ బోనె గిర్ మీరి కియ పర్వకి. ఇద్ గొస్తితున్ మిరట్ కరి కియ లాగర్.

⁴⁰⁻⁴¹ “తె, ‘మీవంగ్ దివోస్కున్ రొపా నన ఉంది కార్య కింతోన్. అదెన్ బారెతె బోరె మీకున్ వెహ్యెకె గిర్ మిరట్ నమ్మిట్.

చేడి కియ్యలిర్ లోకుర్కిట్! మిరట్ గుల్ ఆసి, నాసెడమ్ ఆప్ట్’ †† ఇంజెర్ పర్వక్తలిర్ లిహి కీతంగ్ గొస్తింగ్ మిహ్ జర్గెవక్సె దిహన్వ సూడట్” ఇంజె వెహ్యార్.

⁴² అహాన్ వెహ్యె పప్పు అని బర్నబల్ అద్ సునగోగ్గుల్ బహి పెసికెకె, “వాయ్యల్ ఆరమ్మ దివోసున్ నేటి గిర్, ఇవ్ గొస్తింగ్ పొడి కీసి మాకున్ వెహట్” ఇంజెర్ పర్వ కోర్తెర్. ⁴³ అద్ ఆత పెజె, సునగోగ్గుగ్ పార్తన-వింతి కియ్యె వాతుర్ వెలెటిర్ యూదుల్క అని యూదుల్కన దర్మతగ నేంగ్గుర్ బక్తలిర్ పప్పు అని బర్నబన్ పెజెయ్ సాత్తెర్. తె, “బగవంతల్ సీత వెర్మత-దయతగ నిల్పి మందన” ఇంజెర్ పప్పు అని బర్నబల్ వూర్కున్ హక్తి కీతెర్.

పప్పు తన్వ దిహన్వన్ యూదుల్క ఆయుర్ వూర్కె మలుస్వల్

⁴⁴ దుస్తా ఆరమ్మ దివోసున్ నేటి పర్వన్ గొస్తి కేంజన ఇంజెర్ లగ్-బగ్ అద్ నగుడుర్ సమ్మిరె సునగోగ్గుగ్ మీరె మాసి వాతెర్. ⁴⁵ బతి వాత పర్వత్ గుబ్బతున్ సూడ్సి, యూదుల్క కుట కుట ఆతెర్. అని పప్పు వెహ్యెతున్ హిందల్, వూర్ బయ్యన్ ఆసి, వోన హిజత్ వోతెర్.

⁴⁶ అస్కె పప్పు అని బర్నబల్ దర్మమనె, “బగవంతన వచన్ మోదోల్ మీకున్ వెహ్యల్ జారత్ మత్త. బతి మిరట్ అదెన్ వటిన్ ఇంజె, బస్కెట్ మన్వల్ జీవతున్ కామి సియ్యమ్ ఇత్తిట్. అదెన్ సాటి మమొట్ యూదుల్క ఆయుర్ వూర్ దాంతోమ్. ⁴⁷ బారికెకె, ‘దునియతంగ్ నాలుంగ్ కోన్కెనుర్ యూదుల్క ఆయుర్ వూర్ బచె మాయ్ వెడ్డిత్ దాత్ మీకున్’ †††

ఇంజె పర్వ మూకున్ తొత్తార్ పర్వక్తన కెయ్లె హుకుమ్ సీతార్” ఇంజెర్ వెహ్యార్. ⁴⁸ ఇద్ గొస్తి కేంజుర్ యూదుల్క ఆయుర్ వూర్ వెలె కుసితె పర్వన్ వచన్కున్ డగుర్-పాన్ సీతెర్. అని బస్కెట్ పిస్వల్ జీవతున్ యేత్తె, నేమె మాతుర్ సమ్మిరె బక్తలిర్ ఆతెర్.

⁴⁹ తె పర్వన్ చొకొట్టు కబుర్ అద్ యేరియ పూరో పగ్గె మాత.

⁵⁰ బతి వూర్ యూదుల్క అద్ నగుడుర్ పెదొల్కున్ అని బావ్-బక్తి వాలెక్ ముకె వెయ్యెకున్ చడి కీసి, పప్పున్ అని బర్నబన్ దుక్కు సీతెర్. అని వూర్కున్ అద్ యేరియతల్ తెండ్సి వూడ్డెర్. ⁵¹ పర్వన్ బోదతున్ వూర్ వొప్పక్తి. అదెన నిసనిత్ సాటి, తమ్మంగ్ కాల్కున్ తుండ దుబతున్ జడి కీతెర్. ††† అని అగట్లల్ పప్పు అని బర్నబల్ ఇకొనియ నగుడె సాత్తెర్. ⁵² తెర్ బతి, పిసిదియ యేరియత అంతియొకయతగ మన్వలిర్ బక్తలిర్ పవిత్ర ఆత్మత సక్తితె నించి కుసితె మత్తెర్.

ఇకొనియతగ మయ్యతంగ్ కామ్మె కియ్యల్

14 అద్ ఇకొనియ నగుడె పప్పు అని బర్నబల్ తమ్మ ఆదతున్ పియ్యి, ఇవిరె సునగోగ్గుగ్ సాంజె, పర్వన్ సక్తితె బోద వెహ్యార్. అద్ కేంచి వెలెటిర్ యూదుల్క అని యూదుల్క ఆయుర్ వూర్ ¹ యేసున్ నమ్మెర్. ² బతి నమ్మకి వూర్ యూదుల్క, యూదుల్క ఆయుర్ వూర్కున్ చహ్లా కీసి, బక్తలిర్ పొరో సోంగ్ వానల్ కీతెర్. ³ తెర్ బతి, పప్పు అని బర్నబల్ పర్వన్ బారెతె బోనె వెరివక్సె అగ వెహ్యార్ వెలెన్ జేల్ మత్తెర్. అద్ గట్టెకె పర్వత్తున్ మునె, వీర్ కెయ్లె పర్వ వెలె చమత్కార్కె అని మయ్యతంగ్ కామ్మె కియ్యసి, తన్వ దయ అని మయత బోదతున్ గవత రూమ్మె తొహ్యార్. ⁴ బతి అద్ నగుడుర్

†† 13:40-41 హబుక్ 1:5 †† యెసయ పర్వక్తల్ ఇగ నీకున్ ఇంజెర్ యేసున్ బారెతె వెహ్యార్. బక్తలిర్ బారెతె పప్పు ఇగ మీకున్ ఇంజెర్ వెహ్యార్. ††† 13:47 యెసయ 49:6 ††† బదె ఉంది నాట్టుర్ బగవంతన వచన్ వొప్పకె, అహాన్ దుబతున్ జడి కియన ఇంజెర్ సిస్వలిర్కున్ యేసు వెహ్యె మత్తార్. ఇదెన్ బారెతె మూర్కె 6:11నగ సూడట్. § వీర్కున్ గ్రీకు దేస్సుర్ ఇంజెర్ గిర్ కేయంతెర్.

† 13:32-33 కీర్తన్కున 2:7 †† 13:34 యెసయ 55:3 † 13:35 కీర్తన్కున 16:10

నడ్డుమ్ బేద్-బావ్ పుడ్డ. తె కహితుర్ యూదుల్కనెకె అని ఉండె కహితుర్ అపొస్తుల్కనెకె పాకె మాతెర్.

⁵ అస్సె యూదుల్క ఆయుర్ వూర్ కహితుర్ అని యూదుల్క తమ్ముర్ అదికారిర్ సంగ మీరె మాసి, వూర్ అపొస్తుల్కన్ దుక్కు సీసి, బండన పాసి, జకన ఇంజెర్ పిలన్ వాడ్డెర్. ⁶ బతి అద్ పిలన్తన్ వూర్ కరి కీతెర్. లుకయెనియ యేరియతంగ్ లున్త్ర అని దెర్పె నగుక్కుగ అని అవెన్ సిర్కుట్నంగ్ నహ్కనగ పరర్ ఆతెర్. ⁷ అని అవెనగ పర్కున చొకొట్టు కబుర్ వెవ్వోల్ మొదోల్ కీతెర్.

పుట్టి-కూటల్ చొకొట్ ఆయ్యల్

⁸ లున్త్ర నగుడగ వొరొర్ కూటల్ మత్తోర్. వోర్ పుట్-గడ్డితల్ బస్కెన్ తాక్కుకి. ⁹ వోర్ కూటల్ పప్పు వడ్డవల్ కేంజొర్. తె వోన్ నెహ్నూ సూడ్చి, చొకొట్ ఆయ పరంతొన్ ఇన్వల్ బరొస వోన్ మంత ఇంజెర్ పప్పు కరి కీతొర్. ¹⁰ అని, "నీవంగ్ అరికాల్క అప్పి, బరొబర్ నిల" ఇంజెర్ జోర్ ఇత్తోర్. అస్సె యెంటన వోర్ చంగ్నే తేచ్చి తాక్కుల్ మొదోల్ కీతొర్. ¹¹ తె పర్తతంగ్ గుబ్బంగ్ పప్పు కీత అదెన్ సూడ్చి, లుకయెనియ బాసతె, "పేన్కె మాయ్పులిరంగ్ రూమ్కె యేచ్చి, మహ్క వాతంగ్" ఇంజెర్ జోర్ కిలితెర్. ¹² అని బర్నబన్ దుపతి † ఇన్వల్ పేన్ అని పప్పు బోద వెవ్వోల్ కీనెకె, పొర్నెన్ ఇన్వల్ పేన్ పొరొల్ దొస్సెర్. ¹³ అద్ నగుడున్ మునె దుపతి పేన్ గుడి మత్త. అద్ పేన్వోర్ దేవరి కోందన్ అని పుంగక్కుంగ్ హార్కున్ నగుడంగ్ పాటక్కుగ తత్తోర్. అని వోర్ పర్తత సంగ మీరె మాసి, "వీర్ సాటి బలి చడి కీకట్" ఇంజెర్ కొర్టొర్. ¹⁴ బతి అపొస్తుల్క ఆయ్యలిర్ పప్పు అని బర్నబల్ అద్ గొస్టి కేంచి, తమ్మ దుక్కుతున్ తొహ్లా తమ్మంగ్ పాంగుక్ సరుసెర్ †† అద్ పర్తత గుబ్బతగ విచ్చెర్ సాత్తోర్. ¹⁵ అని "దాదలిర్పిట్! మీరట్ బారి ఇహిన్ కీసెర్ మంతిట్? మమెట్ గిర్ మీ దాత్తుర్ సాదరన్ మాయ్పులిర ఆందుమ్. ఇవ్ కామి సియెంగ్ అవ్ చిజ్కాన్ సుటి కీసి, హాబడున్, దర్పరితున్, సమ్మరకున్ అని అవెనగ మన్వలిక్ సమ్మె జిప్తున్ గడి కీతొర్ వోర్, జీవ వాలె బగవంతనెకె మలన ఇంజెర్ ఇద్ చొకొట్టు కబుర్ వెవ్వోర్ మంతొమ్. ¹⁶ వోర్ బగవంతల్ ఇదెన్ మునె, సమ్మి జాతినుర్ బూర్ వూర్ తమ్మంగ్ దర్నన సరి పియ్యి, ఇచ తీర్ తాక్కె, వూర్కున్ సుటి కీతొర్. ¹⁷ తెర్ బతి, బగవంతల్ హాబడల్ పిర్ వాయుసి, చొకొట్ పంటంగ్ పండె కాలమ్మున్ దయ కీసెర్, కానెతున్ సీసెర్ మంతొర్. ఇహిన్ మీవంగ్ దిల్కున్ ఆనంద్ సీసెర్ సమ్మె చొకొట్ కీసెర్ తన మంతొన్ ఇన్వల్ తొహ్లా" ఇంజెర్ వెవ్వోకె గిర్ బతి, ¹⁸ పప్పు అని బర్నబల్ తమ్మ సాటి బలి చడి కియ్యక్నె పర్తతంగ్ గుబ్బన్ ఆపున్లె వెలె తక్లిట్ ఆత.

¹⁹ అద్ ఆత పెజె, పిసిదియ యేరియత అంతియొకయతల్ అని ఇకొనియతల్ కహితుర్ యూదుల్క వాసి, పర్తతంగ్ గుబ్బన్ తమ్మ బాజున్ ఉమ్మెర్ అని పప్పున్ బండన పాతెర్. వోర్ సాసి మందనుర్ ఇంజె, వోన్ నగుడున్ బహ్లా యెరిసి, వాడి సీతెర్. ²⁰ బతి బస్కెతె పప్పున్ సిర్కుట్ బక్తలిర్ మీరె మాతెరొ అస్సె, వోర్ తేచ్చి ఉండుంది జోక అదె నగుడె సాత్తోర్. ఇమున్ నేటి బర్నబన్ సంగ దెర్పె నగుడె సాన్లె పెసిత్తోర్.

బక్తలిర్కున్ ఉండె ఉంది జోక బేటి మాయ్యల్

²¹ వూర్ పప్పు అని బర్నబల్ దెర్పె నగుడగ చొకొట్టు కబుడున్ వెహ్లా కాడ్చి, అగ వెలెటిర్ బక్తలిర్ ఆతెర్. అద్ ఆత పెజె, లున్త్రతల్ ఇకొనియ అని ఇకొనియతల్ పిసిదియ యేరియత అంతియొకయ నగుడె మల్ని వాతెర్. ²² అని అగటుర్ బక్తలిర్కున్, "యేసున బరొసతగ గట్ నిల్ని మందన" ఇంజెర్ గటి-దీర్వ సీసెర్, "బగవంతన రాజ్జుగ నేంగ్లె, మరట్ వెలె తక్లిట్టున్ తప్పక్ బోగె మాయ లాగర్"

† గ్రీకు బాసతె జెయెన్ ఇంజెర్ కేయంతెర్. †† మాయ్పులిర్కున్ బగవంతన్ దాత్ మాని కీతెకె ఆయి, బగవంతన్ బోరె రాంగి సీతెకెన్ ఆయి, యూదుల్క ఇహిన్ తమ్మ దుక్కుతున్ తొహ్లా కష్టింగ్ సరుసీందిర్.

ఇంజెర్ పప్పు అని బర్నబల్ వెహ్లా. ²³ అని వూర్ హర్ చర్చితుర్గ పెదొల్కున్ నేమి కీతెర్. పప్పు అని బర్నబల్ ఉపస్కె పియ్యి, పార్తనంగ్ కీసెర్, వూర్ బరొస ఇర్వల్ పర్కున కెయ్ పెదొల్కున్ హల్లి కీతెర్.

సిరియ యేరియత అంతియొకయతగ మల్ని వాయ్యల్

²⁴ అద్ ఆత పెజె, వూర్ పిసిదియ యేరియతల్ పంపులియ యేరియతె సాత్తోర్. ²⁵ అగ పెర్గె నగుడె బగవంతన బోద వెహ్లా, అతలియ చహర్తె సాత్తోర్. ²⁶ అతలియతల్ సిరియ యేరియత అంతియొకయ నగుడె రూకతె మల్ని వాతెర్. మొదోల్ నేమి కీసి, ఇద్ మహ్లా కార్య కియ్లె, బగవంతన కెయ్లె వూర్కున్ హల్లి కీత నగుర్ ఇదె ఆంద్.

²⁷ అగ వాత పెజె, చర్చితుర్ సమ్మిర్కున్ మీరి కీసి, తమ్మ కెయ్లె బగవంతల్ కియ్యున్గ్ సమ్మె కామ్మున్ బారెతె అని యూదుల్క ఆయుర్ వూర్ బరొసతగ వాయ్లె, బగవంతల్ బహన్ సరి తెరిత్తోర్ అద్ వెహ్లా. ²⁸ అని బక్తలిర్ సంగ వెలె మహిసంగ్ అంతియొకయతగన్ వూర్ మత్తోర్.

యెరుసలెమ్మగ చర్చ కియ్యల్

15 యూదుయతల్ కహితుర్ అంతియొకయతగ వాసి, "మోసెన కానున్గ్ వెహ్లా తోల్ కత్తి కియ్యున్కె పాప్పుల్ బచె మాయుర్" ఇంజెర్ బక్తలిర్కున్ బోద వెహ్లా. ² ఇదెన్ హిందల్, పప్పు అని బర్నబల్ వూర్ సంగ జోర్ జట్-పట్ లాగ్గెర్. తె యెరుసలెమ్మగ మన్వలిర్ అపొస్తుల్కన్ అని చర్చితుర్ పెదొల్కున్ బేటి మాసి, ఇద్ గొస్టిత చర్చ కియన ఇంజె, పప్పు అని బర్నబన్ తరొ ఉండె కహితుర్ బక్తలిర్కున్ యెరుసలెమ్ రొహన ఇంజెర్ అంతియొకయతుర్ బక్తలిర్ నిర్నయ్ కీతెర్. ³ అని చర్చితుర్, వూర్కున్ సారి కీతెర్. తె వూర్ పొయెనిసియ, సమరయ యేరియతల్ సొంజెర్ మనెకె, యూదుల్క ఆయుర్ వూర్ గిర్ బహన్ బక్తలిర్ ఆతెర్ ఇన్వల్ బక్తలిర్కున్ వెహ్లా. తె అద్ కేంచి అగటుర్ బక్తలిర్ బెయ్ కుసి ఆతెర్. ⁴ అహన్ వూర్ యెరుసలెమ్మగ యెవ్ పెజె, చర్చితుర్, అపొస్తుల్క అని అగటుర్ పెదొల్క వూర్కున్ మాని కీసి, కరుమ్ కీతెర్. బగవంతల్ తమ్మ కెయ్లె కియ్యున్గ్ సమ్మె కామ్మున్ బారెతె పప్పు అని బర్నబల్ వూర్కున్ వెహ్లా.

⁵ బతి అస్సె కహితుర్ పరిసయ వర్తతుర్ † బక్తలిర్ తేచ్చి, "యూదుల్క ఆయుర్ వూర్ బక్తలిర్కున్ తోల్ కత్తి కియ్యున లాగర్ అని వూర్ మోసెన కానున్గ్ పియ్యి తాక లాగర్" ఇంజెర్ వెహ్లా.

⁶ అస్సె అపొస్తుల్క అని పెదొల్క ఇదెన్ బారెతె, చర్చి కియ్లె మీరె మాతెర్. ⁷ వెలెజెల్ చర్చ జర్గత పెజె పేతురు తేచ్చి, "నాపుర్ తాదల్-తమ్మర్పిట్! యూదుల్క ఆయుర్ వూర్ నన వెహ్లా చొకొట్టు కబుర్ కేంచి, బక్తలిర్ ఆయన ఇంజెర్ మీ సమ్మిర్గటల్, నాకున్ ఇదెన్ మునె, బగవంతల్ నేమి కీతొర్ ఇన్వల్ మీకున్ టావయ్. ⁸ అని దిల్కనగ మత్త అదెన్ కరి కియ్యల్ బగవంతల్, మా యూదుల్కన్ సీతపె వూర్ యూదుల్క ఆయుర్ వూర్కున్ గిరె తన్వ పవిత్ర ఆత్మ సీసి, వొహ్లా ఇన్వడ్ గవ మాకున్ తొహ్లా. ⁹ మాకున్ అని వూర్కున్ బేద్-బావ్ బతయ్ తొహ్లాకెనె, యేసున్ పొరొ ఇర్త బరొసతున్ హిందల్, బగవంతల్ వూరంగ్ దిల్కున్ సుదుడ్ కీతొర్. ¹⁰ అస్సె, మా తొత్తురె ఆయి, మరటి ఆయి, తోచ పర్కె అద్ వజన్ జావతున్, †† దుస్రాక్ జాతినుర్ బక్తలిర్కున్ తోచుసి, బగవంతల్ కీత అదెన్ బారెతె పూసి కీసి, వోన్ బారి సొంగ్ వానల్ కింతిట్? ¹¹ అహన్ సొంగ్ వానల్ కియ్లె! యేసు పర్కున పెర్తత-దయతున్ హిందల్, మమెట్ సమ్మిర్ అని యూదుల్క ఆయుర్ వూర్ గిర్ పాప్పుల్ ఉంది తీర్ బచె మాయ్లె ఇంజె నమంతొమ్" ఇంజెర్ పేతురు వూర్కున్ వెహ్లా.

† 15:5 అపొ. కా. 5:34 †† తోచ పర్కె అద్ వజన్ జావతున్: ఇత్తెకి యూదుల్కన దర్తతంగ్ కానున్కె అని రీతి-రివజ్కె.

12 అహాన్ వెహ్తా పెజె, బర్నబల్ అని పప్పు యూదుల్కె ఆయుర్ వూర్ బగవంతల్ తమ్మ కెయ్యె కియుస్టర్ సమ్మె చమత్కార్క అని మయ్యతంగ కామ్మున్ పొడి కీసి వెహ్తాకె, అగ మీరె మాతుర్ సమ్మిర్ దబ్ కేంజెర్. 13 వూర వెహ్తాల్ ఆత పెజె యాకొబ్ తేచ్చి, "తాదల్-తముర్నిట్! నన వెహ్తాల్ కేంజెట్. 14 బగవంతల్ మొదొల్ యూదుల్కె ఆయుర్ వూర్ పొరొ పెర్తత-దయ తోహ్తార్ అని ఇహిన్ వూర్బల్ కహితుర్ బహన్ బక్లిర్ ఆతెర్ ఇన్వల్, సీమొన్-పేతురు మాకున్ అర్మ్ ఆనల్ వెహ్తార్. 15 తొలె పర్వక్లిర్ వెహ్తా పె ఇవ్ గొస్టింగ్ జర్గ్తంగ్.

16 'అద్ ఆత పెజె నన మల్ని వాసి, అర్త అద్ దావిద్దు రాజాన్ ఉండుంది జోక దొహంతొన్.

అవ్ టుకెనె మొదొల్ మత్తపినయ్ వోన రాజాన్ ఉండుంది జోక దొహంతొన్.

17 అదెన్ హిందల్ యూదుల్కె ఆయుస్ నన నేమి కీతుర్ యూదుల్కె ఆయుర్ వూర్ గిరె బగవంతన్ మహ్మంతెర్ †

18 ఇంజెర్ పర్నబె వెలె సాల్కున్ మునెనె లిహి కియుస్టార్. 19 అదెన్ సాటి యూదుల్కె ఆయుర్ వూర్బల్ బగవంతన చర్న పియ్యలిర్కున్ మరట్ తక్లిట్సి సియ్య ఇంజెర్ నావ నిర్నయ్ మంత. 20-21 మూర్నిగ నివొద్ కీతతున్ తిన్కట్; గోటితున్ ముర్గుడి కీసి జక్తున్ తిన్కట్; నెతుర్ తిన్కట్ †† అని లంజెతనమ్ కియ్యట్ ఇన్వలిక్ ఇవ్ గొస్టిన్ జోలిత్ సాన్వక్ మంట్ ఇంజి చిటి లిహి కీకట్. బారికెకె, కాందతల్ కాంద హార్ నగుక్కుంగ్ సునగోక్కుగఅరమ్మ దివొసున్ నేటి మోసెన కానున్తున్ వాచి కీసి, లోకుర్కున్ బోద వెహ్తార్ మంతెర్" ఇంజెర్ యాకొబ్ వెహ్తార్.

యూదుల్కె ఆయుర్ వూర్ బక్లిర్కున్ చిటి లిహి కియ్యల్

22 అస్కె యెరుసలెమ్మర్ బక్లిర్గట్ ముకె వాలిర్ బర్నబ ఇన్వల్ యూదన్ అని సీలన్ నేమి కీసి, బర్నబల్ అని పప్పున్ సంగ అంతియొకయ సారి కియన ఇంజెర్ అపొన్తుల్కె అని చర్చితుర్ పెదొల్కె నిర్నయ్ కీతెర్. 23 అని వూర్ సంగ, "అంతియొకయ, సిరియ అని కిలికియతగ మన్వలిర్ యూదుల్కె ఆయుర్ వూర్ బక్లిర్నిట్! మీకున్ దండొన్ దొసి, చొకొట్-వాయుట్ పూసి కీసెర్, అపొన్తుల్కె, మీవుర్ పెదొల్కె అని దాదలిర్-బాయిక్ యెరుసలెమ్మల్ లిహి కీసెర్ మంతొమ్. 24 మావ హుకుమ్ సెల్వ కహితుర్ లోకుర్ మిహ్తా వాసి తమ్మంగ్ గొస్టినె మీవ మన్తున్ దుక్కు సీతెర్ ఇంజెర్ కరి కీతొమ్. మమొట్ వూర్కున్ అదికార్ సియ్యకి. 25-27 అదెన్ సాటి చర్చితుర్ ముకె బక్లిర్ యూదన్ అని సీలన్ నేమి కీసి, మిహ్తా సారి కియన ఇంజెర్ నిర్నయ్ కీతొమ్. యేసు కిర్నె పర్నబన్ సాటి తమ్మ జీవతున్ హల్లి కీతుర్ లాడ్వొర్ బర్నబల్ అని పప్పున్ సంగ వూర్ అంతియొకయ వాసి, ఇద్ మమొట్ లిహి కీత చిటితున్ బారెతె మీకున్ గవ వెహంతెర్. 28-29 మూర్నిగ నివొద్ కీతతున్ తిన్కట్; గోటితున్ ముర్గుడి కీసి జక్తున్ తిన్కట్; నెతుర్ తిన్కట్; లంజెతనమ్ కియ్యట్ ఇన్వలిక్ ఇవ్ గొస్టిన్ జోలిత్ సాన్వక్ మంట్. ఇవెనల్ లక్ మత్తెకె, మీకున్ గిర్ చొకొట్ జర్గంత. ఇవెకున్ తప్పసి దుస్రా బదె వజన్ మీ పొరొ తోచుస్య ఇంజెర్ పవిత్ర ఆత్మతున్ అని మాకున్ గిర్ మన్దగ వాత. ఇచొరె గొస్టి, మీకున్ దనెవాద్" ఇంజెర్ చిటి లిహి కీతెర్.

30 అద్ చిటి పియ్యి వూర్ అంతియొకయ సాత్తెర్. అగట చర్చితుర్ సమ్మిర్కున్ కేయ్యి అద్ చిటితున్ సీతెర్. 31 తె అద్ చిటితున్ వాచి కీత పెజె, వూర్కున్ వెలె దర్వమ్ అని ఆనంద్ లాగ్. 32 యూదల్ అని సీలల్ గిర్ పర్వక్లిర్ ఆత కాడ్కి, పర్నబల్ కరి కీసి, బక్లితగ బడె మాయ్యలిక్ వెలె గొస్టింగ్ అగ మన్వలిర్ బక్లిర్కున్ వెహ్తా, గటి-దీర్వ

† 15:16-17 ఆమొన్ 9:11-12 †† నెతుడగ జీవ మందంత ఇంజెర్ యూదుల్కె నమంతెర్. ఇదెన్ హిందల్ ముర్గుడి కీత జస్వర్తున్ అని అవెన నెతుడున్ తిన్వ ఇంతెర్. బగవంతమర్ బక్లిర్ బరోబర్ తిన్వల్-ఉన్వడగ మీరె మాసి, బాన్-బక్లితె మునె సాన్లె, యూదుల్కె ఆయుర్ వూర్ బక్లిర్ గిర్ ఇవ్ హుకుమ్మున్ పియ్యి తాక లాగర్.

సీతెర్. 33 వూర్ కహి రోజ్కె మత్త పెజె, అగటూర్ బక్లిర్ యూదన్ అని సీలన్, 'మీకున్ సాంతి వాయి' ఇంజెర్ ఆసిర్వాద్ సీసి, వూర్కున్ రొహ్తూర్గ మల్ని సారి కీతెర్. 34 †[బతి సీలన్ అగనె మందన ఇన్వల్ మత్త.] 35 పప్పు అని బర్నబల్ అంతియొకయతగనె రెహి మాసి, ఉండె వెలెటిర్ లోకుర్కున్ పర్నబన్ చొకొట్ కబుడున్ బోద కరుసెర్ అని పచర్ కీసెర్ మత్తెర్.

పప్పు అని బర్నబల్ పాకె మాయ్యల్

36 అద్ ఆత పెజె, "మరట్ బగబగతె పర్నబన్ వచన్ పచర్ కీతటొ, అవ్ నగుక్కె సాంజి, బక్లిర్ బావ్-బక్లితగ బహన్ బడె మాసిర్ మంతెరెయ్ సూడ్కట్" ఇంజెర్ పప్పు బర్నబన్ సంగ ఇత్తెర్. 37 తె బర్నబల్, "యోహాన్-మార్క్ ఇన్వన్ గిరె తమ్మ తర్నొ వోయన" ఇంజెర్ పట్ పియ్యి మత్తెర్. 38 బతి పప్పు, "ఇదెన్ మునె, మాకున్ పంపులియ యేరియతగ నడ్డుమ్ సుటి కీసి సాత్తెర్. వోన్ మరట్ ఇంకె, సంగ వోయ్యల్ చొకొట్ ఆయొ" ఇంజెర్ బర్నబన్ వెహ్తార్. 39 ఇదెన్ హిందల్, పప్పున్ అని బర్నబన్ నడ్డుమ్ వెలె గొస్టింగ్ ఆతంగ్. తె వూర్ పాకె మాతెర్. బర్నబల్ యోహాన్-మార్కున్ తన్వ పెజెయ్ వోసి, రూకతగ ఉచ్చి సయ్పరన్ లంకతె సాత్తెర్. 40 సీలన్ తన్వ తర్నొ వోయ్ పప్పు ఆహ్తార్. తె పర్నబన్ పెర్తత-దయ వూర్ సంగ మందన ఇంజెర్, అగటూర్ బక్లిర్ బగవంతన కెయ్యె వూర్కున్ హల్లి కీతెర్. 41 వూర్ † సిరియ, కిలికియ యేరియనగ వెలిసెర్ అగ మన్వలిక్ చర్చినుర్కున్, 'మిరట్ బావ్-బక్లితగ బడె మాయన' ఇంజెర్ గటి-దీర్వ సీసెర్ సాత్తెర్.

పప్పు అని సీలన్ సంగ తిమొతి సాన్వల్

16 అద్ ఆత పెజె, పప్పు దెర్నె నగుడె సాత్తెర్ అని అగటల్ లున్త్ర నగుడె సాత్తెర్. అద్ లున్త్ర నగుడె వొరొర్ తిమొతి ఇన్వల్ బక్లిర్ మత్తెర్. వోన అవల్ బక్లి వాలె యూదుల్కెన జాతిత్ వెయ్యె అని బాబొ యూదుల్కెన జాతిత్ ఆయొర్. అని వోర్ బాబొ గ్రీకు దేస్సార్ ఆందుర్. 2-3 లున్త్ర అని ఇకొనియ నగుక్కుర్ బక్లిర్గట్ తిమొతి చొకొట్ గవ అని పొరొల్ కమయ్ కీతెర్ ఆందుర్. అదెన్ సాటి, వోర్ పప్పు తన్వ సంగ తిమొతిన్ వోయన ఇంజెర్ మత్తెర్. బతి తిమొతినొర్ బాబొ యూదుల్కెన జాతిత్ ఆయొర్ వోర్ ఇంజెర్ సమ్మిర్ యూదుల్కున్ టావ మత్త కాడ్కి, పప్పు వూర్ సాటి తిమొతిన్ తోల్ కత్రి కియుస్టార్. †† అని వూర్ ఇవిర్, యెరుసలెమ్మగ అపొన్తుల్కె అని పెదొల్కె నిర్నయ్ కీతంగ్ అవ్ సూచనంగ్ పియ్యి తాకన ఇంజెర్, హర్ చహర్తుర్ బక్లిర్కున్ వెహ్తార్ సాత్తెర్. 5 ఇదెన్ హిందల్, బక్లిర్ బరోసతగ బడె మాసి, హర్ రోజ్ చర్చినుర సంగె బడె మాసిర్ సాత్తెర్.

మాసిదొనియ వర ఇంజెర్ పప్పున్ కేయ్యల్

6 అస్కె పప్పు అని వోన్ సంగ మన్వలిర్ ఆసియ యేరియతగ సాంజి, బోద వెహ్తాట్ ఇంజి మత్తెర్. బతి పవిత్ర ఆత్మ వూర్కున్ రోకి కీత. అదెన్ సాటి, వూర్ పుర్నియ అని గలతియ యేరియన్ వీడ్కి సాత్తెర్. 7 అహాన్ సాంజెర్ ముసియత సివతగ వాసి, బితునియ యేరియతగ దాకొమ్ ఇంజెర్ కోసిద్ కీతెర్. బతి ఉండె గిర్ యేసున ఆత్మ అహాన్ వూర్కున్ సాంద సియ్యకి. 8 తె వూర్ ముసియ యేరియతున్ వీడ్కి, త్రోయకు నగుడె సాత్తెర్. 9 అగ మాసిదొనియతొర్ వొరొర్, "ఇగ మాసిదొనియతగ వాసి, మాకున్ మదత్ కీప్ట్" ఇంజెర్ జాల్కె కీతవ్ అద్ నేటి రాతున్ పప్పున్ ఉంది దర్నె దిస్త. 10 తె అద్ దర్నె వోన్ దిస్త పెజె, వూర్కున్ చొకొట్ కబుర్ పచర్ కియ్యె బగవంతల్ కేయ్యెర్

† తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంత్సనగ ఇద్ వచన్ సెలె. †† గ్రీకు బాసతె 'వోర్' ఇంజెర్ మంత. †† దుస్రుర్ యూదుల్కె ఆనండ్ బక్లిత ఇంజెర్ తిమొతిన్ వొల్లె అహాన్ కియుస్టార్.

ఇంజెర్ మమోట్ నిర్మయ కీత్వమ్. † అని యెంటనె మాసిదోనియ యెరియతె సాన్తె తయర్ ఆత్వమ్.

లూదియల్ యేసున్ పొరో బరొస ఇర్వల్

11 అద్ త్రోయకు నగుడల్ రూక ఉచ్చి సడ్కుల్ సమొత్తకేకు లంకతగ సాత్తమ్. అగటల్ దుస్త్రా నేటి నెయపొలి చహర్దె యెవ్తమ్.

12 నెయపొలితల్ పెసిసి మాసిదోనియ యెరియత ఉంది ముకె నగుర్ పిలిపి యెవ్తమ్. అద్ నగుర్ రోమ్ రాజ్యుగ ఉంది ఈస ఆసి మత్త. అద్ నగుడె మమోట్ కహి రోజ్య్ మత్తమ్.

13 ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి నగుడ పాటక్ వీడ్చి, లవిడున్ కరుమ్ యూదుల్కన పార్తన కియ్యల్ జాగ మందర్ ఇంజి, సాత్తమ్. తె అగ పార్తన కియ్యె, మీరె మాతంగ్ వెయ్యెకున్ సంగ, యేసున్ బారెతె వెహ్యల్ మొదొల్ కీత్వమ్. 14 అస్కె అవ్ వెయ్యెకున్ నడ్డుమ్ ఉంది లూదియ ఇన్వల్ బగవంతన్ పొరో బావ్-బక్తి వాలె వెయ్యె మత్త. అద్ తుయతయ్య నగుడ ఆంద్. బారితంగ్ రగల్ రంగుంగ్ కష్టిన బేపరి కీసెర్ మత్త. పర్చు తాన దిల్టాన్ కోలి కీత కాడ్చి, అద్ అవెనగటల్ పప్పునంగ్ గొస్తిన్ వెలె దివొస్తా కేంచెర్ మత్త. 15 అద్ వెయ్యె అని తాన కుటుంబతుర్ గిరె బాప్తీసమ్ యేత్తెర్. అని అద్ వెయ్యె, “నన పర్చున్ పొరో కరల్ బక్తి వాలెన ఇంద్రిట్తె, నా రోన్ వాసి మంట్” ఇంజెర్ మాకున్ బెయ్ జాల్మ కీత.

పప్పున్ అని సీలన్ టానెతగ వాట్టల్

16 ఉంది దియ పార్తన కియ్యల్ జాగతగ మమోట్ సాంజెర్ మనెకె, ఉంది దాసి పేడి మునెత్త్య్ వాత. తాన్ల బూత్ † సాస్త్రె మాసి మత్త కాడ్చి, అద్ పేడి బవినతున్ బారెతె జంత్రి వెహ్యర్ మందు. ఇదెన్ హిందల్, తానుర్ మాల్కలిర్ వెలె కొతంగ్ కమయ్ కీతెర్. 17 అద్ పేడి పప్పున్ అని మా పెజెయ్ వాసిర్, “వీర్ సర్వ సక్తివంతల్ బగవంతనుర్ సెవ్వలిర్ ఆందిర్. వీర్ మిరట్ బహన్ బచె మాంటిట్ ఇన్వడున్ ‡ బారెతె వెహంతెర్” ఇంజెర్ కిలిసెర్ మందు. 18 అహన్ వెలె రోజ్య్ కిలిసెర్ మన్వల్ కీనెకె, పప్పు బెయ్ వీటున్ వాసి, అద్ పేడినెకె తిరిసి, అద్ బూతున్ సంగ, “అద్ పేడినల్ బహి వర! యేసు కిరిస్తున పొరోడె నీకున్ హుకుమ్ సీసెర్ మంతోన్” ఇంజెర్ ఇత్తొర్. తె యెంటనె అద్ బూత్ బహి పెసిసి సాడిత.

19 బతి అద్ పేడినుర్ మాల్కలిర్ తమ్మ కమయ్ కియ్యల్ సక్తి వాలె ఆయ్యర్ సాడిత ఇంజెర్ కరి కీతెర్. అస్కె పప్పున్ అని సీలన్ యెరిసెర్ నాల్వర్ మీరె మాయ్యల్ జాగతగ మన్వలిర్ అదికారిర్ మునె వోతెర్.

20-21 అహన్ వోసి, “వీర్ యూదుల్క ఆందిర్. మరట్ రోమియల్క మాని కియ్యల్ ఆతంగ్ రీతి-రివజ్య్ పియ్యి తాకన ఇంజి కరుసెర్, నగుర్ పూరో గడ్-బడ్ కీసెర్ మంతెర్” ఇంజెర్ నాయదికారిర్ మునె వెహ్తెర్.

22 అస్కె అగ మన్వల్ పర్తత గుబ్బ పప్పు అని సీలన్ పొరో ముచ్చి అర్తెర్. అగ మన్వలిర్ నాయదికారిర్, “పూరంగ్ పాంగుక్ కుడుసి, బెడ్డెనె పాయన” ఇంజెర్ హుకుమ్ సీతెర్. 23-24 పూర్కున్ సబుడ్ పాత పెజె, “వీర్కున్ జేల్లగ వాట్సి, దిహన్తె నిగ్రన్ కీసెర్ మందన” ఇంజెర్ జేల్లిర్ అదికారిన్ తస్వ కియ్యలిర్ హుకుమ్ సీతెర్. అదెన్ సాటి, వోర్ అదికారి పప్పు అని సీలన్ జేల్లగ మన్వలిక్ సప్టిన రొపాడె కవుతగ వాటుస్తార్. అని ఉంది మొదున్ గదింగ్ కియ్యసి, పూరంగ్ కాల్యున్ అగ దొసుసి చీల పాయస్తార్. 25 లగ్-బగ్ నడ్డుమ్ నర్క పప్పు అని సీలల్ బగవంతన్ పార్తన కీసెర్, కీర్చిన్ వార్చెర్ మత్తెర్. అస్కె జేల్లగ మన్వలిర్ దుస్తుర్ కేంచెర్ మత్తెర్. 26 అద్ గట్టతె అచనక్ బెయ్ డగుర్ బూకంప్ వాత. తె జేల్లగ్ బునదింగ్ హాలె మాసి, సమ్మె కావక్ కోలె మాతంగ్. జేల్లగ అర్చి మన్వలిర్కున్ దొహ్తంగ్ సకలింగ్ నమ్తంగ్.

† ఇద్ పుస్తక్ లిహి కీత్వోర్ లూకల్ గిరె అద్ వకత్తె పప్పున్ సంగ మత్తొర్. అదెన్ సాటిన్ మమోట్ ఇంజెర్ లిహి కీత్వోర్. †† బూత్: ఇద్ బూతున్ గ్రీకు బాసతె పుత్వోన్ ఇంజెర్ కేయంతెర్. ‡ వీర్ మీకున్ ముక్తిత సరి-మారుగన్ బారెతె వెహంతెర్.

27 అస్కె వోర్ అదికారిన్ చేవ్ వాత. తె జేల్లగ్ కావక్ సమ్మె కోలె మాసి మన్వల్ సూడ్చి, జేల్లగ అర్చి మన్వలిర్ సమ్మిరె పరర్ ఆతెర్ ఇంజి, తల్వర్తె తస్వ జీవ తనయ్ యేత్తెన్ ఆత్వోర్. 28 బతి పప్పు, “అరెరె, నీవ నిమె నుక్చన్ కియ్య! మమోట్ సమ్మిరె ఇగెనె మంతోమ్” ఇంజెర్ జోర్తె వెహ్తెర్.

29 తె వోర్ అదికారి డివెంగ్ తరుసి, తర తర ఆసెర్ రొపా వాత్వోర్. అని పప్పు, సీలనంగ్ కాల్యనగ అర్తొర్. 30 అద్ ఆత పెజె పూర్కున్ బహి వోసి, “గురుజిర్చిట్! నన బచె మాయన ఇత్తెకె, బతల్ కియ లాగర్?” ఇంజెర్ పూసి కీత్వోర్. 31 తె పూర్, “యేసు పర్చున్ పొరో బరొస ఇర. అస్కె నిమె అని నీవ రోతుర్ గిరె బచె మాంటిట్” ఇంజెర్ వెహ్తెర్. 32 అస్కె పప్పు అని సీలల్ వోర్ అదికారిన్ అని వోన్ రోతుర్కున్ యేసు పర్చున్ చొకోట్టు కబుర్ వెహ్తెర్. 33 అద్ రాతున్ పూర్కున్ వోసి, పూరంగ్ పున్కున్ చక్కె నొర్తొర్. అస్కె యెంటనె, వోర్ అని వోన్ రోతుర్ సమ్మిరె బాప్తీసమ్ యేత్తెర్. 34 అద్ ఆత పెజె, పూర్కున్ తస్వ రోన్ వోసి, జేవున్ సీత్వోర్. వోర్ అని వోన్ రోతుర్ సమ్మిరె గిరె బగవంతన్ పొరో బరొస ఇర్వడున్ హిందల్ బెయ్ కుసితె మత్తెర్. (అస్కె పూర్ మల్చి జేల్లగ వాతెర్.)

35 ఇమున్ నేటి సక్తె జేల్లగ వాటుస్తూర్ నాయదికారిర్, “పూర్ ఇవిర్కున్ సుటి కీమ్” ఇంజెర్ జేల్లిర్ అదికారిన్గ సిపాయిర కెయ్యె కబుర్ సారి కీతెర్. 36 తె వోర్ అదికారి, “మీ ఇవిర్కున్ జేల్లిల్ సుటి కీమ్ ఇంజెర్ నాయదికారిర్ హుకుమ్ జారి కీతెర్. ఇంగె మిరట్ సాంతితె చొకొటె సాంటు” ఇంజెర్ పప్పున్ అని సీలన్ వెహ్తెర్. 37 బతి పప్పు, “అహ! మమోట్ రోమ్ లోకుర్ ఆందుమ్. తెర్ బతి తస్వ కియ్యక్నె, సమ్మిర్ మునె మాకున్ పాయుసి, జేల్లగ వాటుస్తెర్. అని ఇంకె మక్తితె రొహ్లా సూడ్చెర్ మంతెర్. మమోట్ వొహమ్. పూరె కుద్ వాసి, మాకున్ సుటి కియ్యసి బహి వోయ లాగర్” ఇంజెర్ వెహ్తెర్.

38 తె ఇద్ గొస్తితున్ పూర్ సిపాయిర్ పూర్ నాయదికారిర్ సాంజి వెహ్తెర్. తె పప్పు అని సీలల్ రోమ్ లోకుర్ † ఆందిర్ ఇంజెర్ కేంచి, పూర్ బెయ్ వెరితెర్. 39 అదెన్ సాటి పూర్ తస్వ కియ్యలిర్ అదికారిర్ వాసి, “మాకున్ మాపి కీమ్” ఇంజి, జేల్లిల్ బహి తెండెర్ అని, “ఇద్ నగుడున్ సుటి కీసి సాంటి” ఇంజెర్ పప్పు, సీలన్ జాల్మ కీతెర్. 40 జేల్లిల్ పెసిసి పూర్ లూదియన రోన్ సాత్తెర్. అగటుర్ బక్తిలిర్కున్ బేటి మాసి, బగవంతన బావ్-బక్తితగ బడె మాయ్యలిక్ గొస్టింగ్ వెహ్తెర్ అని గటి-దిర్వ సీసి అగటల్ సాత్తెర్.

తెసలోనిక నగుడె దుక్కంగ్ బోగె మాయ్యల్

17 పూర్ పప్పు అని సీలల్, అంపిపొలి అని అపొల్టోనియ నగుక్చల్ వీడ్చి, తెసలోనిక ఇన్వల్ ముకె నగుడె సాత్తెర్. అగ ఉంది యూదుల్కన సునగోగ్ మత్త. 2 తస్వ ఆదతున్ పియ్యి, పప్పు అద్ సునగోగ్గుర్గ సాంజి, మూంద్ ఆరమ్మంగ్ దివొస్కె వేరి దర్మ-గ్రంత్నంగ్ వెలె గొస్తిన్ చర్చ కీత్వోర్. 3 అని కిరిస్తు దుక్కంగ్ యేచ్చి, సాసి-నేండ లాగర్ ఇన్వలిక్ తొత్తంగ్ వచమ్కున్ పూరి కీత్వోర్ వోర్, “వేర్ యేసుయె కిరిస్తు † ఆందుర్ ఇంజి మీకున్ వెహ్తెర్ మంతోన్” ఇంజెర్ ఇత్తొర్. 4 అద్ కేంచి కహితుర్ వొహ్తెర్. వీర్టల్ వెలెటిర్ బగవంతన్ పొరో బావ్-బక్తి వాలిర్ గ్రీకు దేస్సుర్ మత్తెర్. అని చొకోట్టు పొరోల్ కమయ్ కీతంగ్ వెయ్యెక్ గిరె వెలె మత్తంగ్. వీర్ సమ్మిర్ గిర్ పప్పు అని సీలన్ బాజున్ ఆతెర్.

5 బతి కహితుర్ యూదుల్క కుట కుట ఆతెర్. బాజర్కున్ ల్ పులెగాండలిర్కున్ మీరి కీసి, అద్ నగుడె గడ్-బడ్ కియ్యల్ మొదొల్ కీతెర్. పప్పు అని సీలన్ బహన్ తెర్ బతి, అద్ నగుడెర్ అదికారిర్ మునె వోకట్ ఇంజెర్ కోసిద్ కీసెర్, పూర్ మన్వల్ యాసాన్త రోతగ ముచ్చి అర్తెర్. 6-7 అగ పూర్ దిస్వ సాంజి, యాసాన్తన్ అని కహితుర్ దుస్తుర్ బక్తిలిర్కున్ యెరిసెర్ నగుడుర్ అదికారిర్ మునె వోతెర్.

†† రోమ్ రాజ్యుగ రోమ్ లోకుర్ ఇంజెర్ కేయ్యలిర్ వెలె కమి లోకుర్ మత్తెర్. పూర్కున్ వెలె డగుర్-పాన్ సీందిర్ అని తస్వ కియ్యక్నె సామ్మె అదికారి బోసె సెలె మత్త. †† కిరిస్తు: నెలెతె మెసయల్ ఇంజెర్ అర్తమ్.

అహాన్ వోసి, “దునియతున్ ఉల్ల-పల్ల కియ్యలిర్ ఇగి గిర్ వాతేర్. వీర్కున్ యాసాన్ తన్వ రోన్ ఇర్దొర్. సీజర్ మహ రాజలె ఆయ్య, యేసు ఇన్వల్ దుస్తొర్ రాజల్ మాకున్ మంతొర్ ఇంజి వెప్పొర్, వోర్ మహ రాజన కానుస్తున్ ఉల్ల తాక్సెర్ మంతొర్” ఇంజెర్ జోర్తె కిలిసిర్ సమ్మిర్కున్ వెప్పొర్. ⁸ అద్ కేంచి పర్తత గుబ్బ అని నగుడుర్ అదికారిర్ బెయ్ సొంగున్ వాసి, తకపిక ఆతేర్. ⁹ అద్ ఆత పెజె అదికారిర్, యాసాన్ అని అగటుర్ బక్తలిర్ కెయ్యె జార్చున దొహుసి, వూర్కున్ సుటి కీతేర్.

బెరయ చహార్తె తక్లిబ్ యేత్వల్

¹⁰ యెంటనె అద్ నేటి రాతున్ కహితుర్ బక్తలిర్ మీరె మాసి తెసలోనికతల్ ప్పున్ అని సీలన్ బెరయ చహార్తె సారి కీతేర్. తె వూర్ అగటు యూదుల్కన సునగోగ్గుగ సొత్తేర్. ¹¹ తెసలోనికతగ మన్వలిర్కున్ తెర్ బెరయతుర్ చొక్కొట్టు బుది వాలిర్ ఆత కాడ్కి, ప్పు, సీలల్ వెహ్ బోదతున్ కేంజె పర్పొడె మాందిర్. అని హా రోజ్ వూర్ వెహ్లాంగ్ గొస్టింగ్ బరోబర్ మంతంగ్ కి సెలెంగ్ ఇంజెర్ దర్తు-గ్రంతున్ వాచి కీసి, పరిక్కు కీందిర్. ¹² అదెన్ సాటి అగటుర్ వెలెటిర్ బక్తలిర్ ఆతేర్. వూర్ బక్తలిర్గటల్ గ్రీకు దేస్సుర్ ముకె వెయ్యె-మూయ్యలిర్ వెలెటిర్ మత్తేర్.

¹³ బతి బెరయ చహార్తె గిరె ప్పు బగవంతన వచన్ పగ్రి కీసిర్ మంతొర్ ఇంజెర్ తెసలోనికతుర్ యూదుల్కున్ కరి మాత. తె వూర్ అగ సొంజి, పర్తతంగ్ గుబ్బన్ గడ్-బడ్ కియ్యె హాక్కి కీతేర్. ¹⁴ అస్కె యెంటనె, అగటుర్ బక్తలిర్ ప్పున్ సమ్మూర్త డర్తితె సారి కీతేర్. బతి సీలల్ అని తిమొతి బెరయ చహార్తెనె మత్తేర్. ¹⁵ అహాన్ వూర్ ప్పున్ సారి కీసిర్ యేతెన్వ నగుర్ వేరి సొత్తేర్. అస్కె, “తిమొతిన్ అని సీలన్ వెయ్యె నహ్లా సారి కీస్ట్” ఇంజెర్ ప్పు హుకుమ్ సీత పెజె, వూర్కున్ సారి కియ్యె, వూర్ బక్తలిర్ మల్ని బెరయ చహార్తె సొత్తేర్.

యేతెన్వ నగుడుర్ సంగ వడ్కవల్

¹⁶ ప్పు యేతెన్వ నగుడె సొంజి, సీలన్ అని తిమొతిన్ సాటి సూడ్యెర్ మత్తొర్. అద్ నగుర్ హారొ పేన్కనంగ్ మూర్తినె నించి మత్త. అద్ సూడ్కి ప్పున దిలె బెయ్ దుక్కు లాగ్. ¹⁷ అదెన్ సాటి, ప్పు సునగోగ్గుగ వాయ్యలిర్ యూదుల్క అని బగవంతన్ హారొ బాప్-బక్తి వాలిర్ యూదుల్క ఆయుర్ వూర్ సంగ అని హా రోజ్ పర్త మీరె మూయ్యల్ జాగతగ మన్వలిర్ సంగ గిర్ చర్చ కీసిర్ మందుర్.

¹⁸ అహాన్ యెపికురియుల్క అని ఇస్తాయిల్క † ఇన్వలిర్గటల్ కహితుర్ గియన్ వాలిర్ సంగ గిరె, ఇవ్ గొస్టిన తగపర్ లాగ్. తె కహితుర్ జన్క, “వేర్ టాపుర్ తొడితొర్ బతంగ్ వెహంతొర్ రా?” ఇంజెర్ ఇత్తేర్. ప్పు, యేసున్ బారెతె అని వోర్ నేండ్యడున్ బారెతె చొక్కొట్టు కబుర్ పచర్ కీతొర్. అదెన్ హిందల్ కహితుర్, “వేర్ బెదయ్ టావ సెలె అద్ పేస్తున్ బారెతె, పచర్ కీసిర్ మంతొర్” ఇంజెర్ ఇత్తేర్.

¹⁹⁻²¹ యేతెన్వనుర్ అని అగ మన్వలిర్ దుస్తొ దేస్సుర్ గిర్ పూనంగ్ పూనంగ్ గొస్టింగ్ కేంజె అని వడ్కొలె వెలె పసంద్ కిందిర్. అదెన్ సాటి, వూర్ సమ్మిర్ ప్పున్ తమ్వ సంగ అద్ నగుడె అరియెపగు ఇన్వల్ పంచద్ ఉద్వల్ జాగతగ వోసి, “నిమె పూన బోద కరుస్వల్ కేంజొమ్. ఆతల్ బోదతున్ బస్సిన్ కేంజొక్కి. అదెన్ సాటి అద్ బోదతున్ బారెతె మాకున్ సమ్మె మానల్ వెహ” ఇంజెర్ పూసి కీతేర్.

²² తె ప్పు తేచ్చి, అరియెపగు ఇన్వల్ పంచద్దుర్ మునె నిల్ని, “యేతెన్వనుర్ లోక్కుర్టె! మిరట్ సమ్మె రీతి-రివజ్కే పియ్యి, బాప్-బక్తితె తాక్సెర్ మంతొల్ ఇన్వల్ నన సూడ్యెర్ మంతొన్. ²³ నన మీ నగుడగ తిరిసిర్, మీవంగ్ పేన్కున్ దిహన్వై సూడ్యెర్ సొనెకె, అస్కెవలిక్ బొన్లంగ్ వెలె దిస్తంగ్. అవెనగటల్ ఉంది బొన్లతగ ‘టావ సెలొర్ వోర్

† యెపికురియుల్క అని ఇస్తాయిల్క: ఇన్వలిర్ గియన్ వాలిర్ సతున్ బారెతె మమ్కొసిర్ మత్తొర్. వీర్గటల్ యెపికురియుల్క తమ్వ పేన్వడగ మన్వగ అనంద్ మత్తెకె ఆత ఇంజెర్ నమ్మిర్. ఇస్తాయిల్క పిన్వడగ అనంద్ సెలెకె దుక్కు ఇన్వలిక్ మన్వ ఇంజెర్ నమ్మిర్.

బగవంతన్ సాటి’ ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. అదెన్ సాటి, మీకున్ టావ సెల్వన్ బోన పార్తన-వింతి అని పూజ కీసిర్ మంతిటొ, వోర్ బగవంతన్ బారెతెన్ మీకున్ పచర్ కీసిర్ మంతొన్ ఇత్తొర్.

²⁴ దునియతున్ అని తాన్ రొహొడంగ్ సమ్మెన్ గడి కీతొర్ బగవంతల్ తనయ్ హొబున్ అని బొమితున్ మూల్కల్ ఆత కాడ్కి, వోర్ మూయ్యన కెయ్యె దొహ్లాంగ్ మందిర్కనగ మనొర్. ²⁵ వోర్ బగవంతల్, సమ్మిర్కున్ పరన్ అని హూకుర్ యేత్తె వడి సియ్యల్ ఆందుర్. అదెన్ సాటి, తనకున్ బతతయ్ కమి మంత ఇంజెర్ మూయ్యన కెయ్యె సేవ కియ్యుస్వల్ ఆయ్యెర్. ²⁶ అని హూరో దర్తురిత్ హారొ జిన్సని కీసిర్ మన్లె, వొరొర్ మూయ్యనగటల్ హారియేక్ జాతితుర్కున్ నిల్లి కీతొర్. వూర్ సమ్మిర్ సాటి పిన్వలిక్ కాలమ్మ, మన్వలిక్ దేస్కనంగ్ సివంగ్ మునెనె నేమి కీతొర్. ²⁷ బారెతెకె ఇదెన్ సూడ్కి తెర్, తనకున్ మమ్కొసి, వూర్ లోకుర్ కరి కీసిర్ ఇంజెర్ వూర్కున్ ఉంది మొక సీతొర్. బతి కరల్ కరల్ సూడ్కెకె, బగవంతల్ మా సమ్మిర్కున్ కరుమె మంతొర్.

²⁸ బగవంతన్ హిందలె మరట్ పిసంతట్, తాకంతట్ అని ఇహిన్ మంతట్. మిస్లాటల్ కహితుర్ గురుర్ † వెహ్లాప్, ‘మరట్ సమ్మిర్ గిరె వోన సంతాన్ ఆందట్.’

²⁹ “అదెన్ సాటి మరట్ బగవంతన సంతాన్ ఆతతున్ హిందల్, మూయ్యలిర్ తమ్వ సొంచ్-విచర్చన్ పియ్యి, కెయ్యె నిల్లి కీతంగ్ సొనె, కూర అని బండతంగ్ మూర్తినంగ్ గున్-గాన్కున్ దాత్తొర్ బగవంతల్ ఇంజెర్ సొంచ్ కియ్యె. ³⁰ తొత్తుర్ పిసలిర్ కాలమ్మనగ బగవంతల్ సూడ్కి సూడ్కి ఇత్తప్ప మత్తొర్. బతి ఇంకె దునియతొర్ హా వొరొర్ కీతె పాపున్ కల్లె మూయన ఇంజెర్ హుకుమ్ సీసిర్ మంతొర్.

³¹ బారెతెకె బగవంతల్ తన నేమి కీతొర్ వోన కెయ్యె నియతున్ పియ్యి, దునియతొర్ హా వొరొన్ తస్వ కియ్యల్ ఉంది దినమ్ టరి కీతొర్. బగవంతల్ వోర్ నేమి కీతొన్ మరన్తల్ నేండుసి, ఉంది గవ ఇర్దొర్” ఇంజెర్ వెహ్లార్.

³² మరన్తల్ నేండుస్తొర్ ఇన్వల్ గొస్టి కేంచి కహితుర్ చేడి కీతేర్. బతి ఉండె కహితుర్, “నిమె వెహ్వల్ ఉండె ఉంది జోక కేంజంతొమ్” ఇంజెర్ ఇత్తేర్. ³³ అద్ ఆత పెజె, వూర్ నడ్డుమ్నల్ ప్పు సొడితొర్.

³⁴ బతి వూర్గటల్ కహితుర్ బక్తలిర్ ఆతేర్. బక్తలిర్ ఆతుర్గటల్ అరియెపగు ఇన్వల్ పంచద్దొర్ దియెనూసియల్, దమరి ఇన్వల్ ఉంది వెయ్యె అని వీర్ బరోబర్ ఉండె కహితుర్ గిర్ మత్తేర్.

కొరంతితగ చొక్కొట్టు కబుర్ పచర్ కియ్యల్

18 అద్ ఆత పెజె, ప్పు యేతెన్వనల్ కొరంతి నగుడె సొత్తొర్. ² కలవ్దియ మహ రాజల్ రోమ్ నగుడల్ యూదుల్క

సమ్మిర్కున్ వెసిసి సొడియట్ ఇంజెర్ హుకుమ్ సీతొర్. అదెన్ సాటి, హొంతు యేరియతొర్ అకులల్ తన్వ వెయ్యె పిరిస్కిలన్ పియ్యి, ఇటలి దేస్సల్ పూన-పూని కొరంతి వాతేర్. వోర్ అకుల ఇన్వల్ యూదుల్కన జాతితొన్ ప్పు బేటి మాతొర్. ³ అహాన్ బేటి మాతె పెజె, తన్వ దాతె వూర్ డేరంగ్ కొట్వలిర్ ఆత కాడ్కి, ప్పు గిర్ వూర్ బరోబర్ కామ్ కీసిర్, పిసిర్ మత్తొర్. ⁴ హా ఆరమ్మ దివొసున్ నేటి సునగోగ్గుగ సొంజి, యూదుల్క అని గ్రీకు దేస్సుర్ సంగ చర్చ కీసిర్, వొప్పన్లె కోసిద్ కిందుర్.

⁵ బతి మాసిదోనియతల్ సీలల్ అని తిమొతి వాతె పెజె, ప్పు తన్వ హూరో టేమున్, బగవంతన వచన్ పచర్ కియ్యె వాప్తి కీతొర్. అని యూదుల్కున్, యేసుయె కిరిస్తు ఆందుర్ ఇంజెర్ నిరుపన్ కీసి, తొప్పొర్ మత్తొర్. ⁶ బతి కహితుర్ యూదుల్క మర్త బడ్కి, రాంగి సీతేర్. తె ప్పు తన్వంగ్ కష్టింగ్ జడి కీసి, † “మీకున్ బచి కియ్యల్ ఇద్ గొస్టితున్ నమ్వెకె, మీకున్ వాయ్యల్ సిక్కుతున్ నన జిమెదారన ఆయ్యెన్. ఇంగెడల్ యూదుల్క ఆయుర్ వూర్ సొంజి, బగవంతన బోద వెహంతొన్” ఇంజెర్ ఇత్తొర్. ⁷ అస్కె అద్ సునగోగ్గుల్ పెసిసి, తాన్ బాజున్ మన్వల్ తీతియు యూస్తు ఇన్వల్ బగవంతన్ హారొ బాప్-బక్తి

† ఇగె గురుర్ ఇత్తెకె పాటంగ్ అని కవితల్కె లిహి కియ్యలిర్. తెలుగుతె వీర్కున్ కవీర్ ఇంతేర్. ‡ 18:6 అపొ. కా. 13:51

వాలెన రోన్ సాత్తోర్. ⁸ అద్ సునగోగ్నోర్ ముకె అదికారి కిరిస్తు అని వోన్ రోతుర్ పర్చున్ నమ్మి బక్తలిర్ ఆతెర్. అహన్ పప్పున బోద కేంచి, కొరంతితుర్ వెలెటిర్ పర్చున్ నమ్మి, బాప్తీసము యేత్తెర్.

⁹⁻¹⁰ పప్పున్ ఉంది దియత రాతున్ పర్చు దర్చన్తె దిసి, “ఇద్ నగుడున్ రోపా, నావుర్ పర్చ వెలెటిర్ మంతెర్. అదెన్ సాటి నిమె దబ్ మన్చు వెరివన్న నా బోద పచర్ కీసిర్ మన్. నన నీకున్ సాత్ మందంతోన్. నీకున్ బోర్ బతయ్ నుక్కున్ కియ పరుర్” ఇంజెర్ వెహ్సోర్. ¹¹ అదెన్ సాటి పప్పు డేడ సాల్ (18 మహినంగ్) వేరి బగవంతన బోద కరుసెర్ అగన్ మత్తోర్.

¹² అకయ యేరియతగ గలియె ఇన్వల్ గవర్నర్ మనెకె, యూదుల్కొ ఉంది ఆసి పప్పున్ పొరొ ఉల్ల తేత్తెర్. అని తస్వ కియ్లె కచురితగ వోసి, వోన్ నివస్తెర్. ¹³ అని, “మా దర్చత కానుస్తున్ ఉల్ల బగవంతన్ పార్తన-వింతి కియ్లె పర్చున్ వేర్ వొపుసీసెర్ మంతోర్” ఇంజెర్ గవర్నర్తున్ వెహ్సోర్. ¹⁴ పప్పు వడ్కెలె ఆనెకెన్, వోర్ గలియె, “యూదుల్కొన జాతితుర్లిట్! బెయ్ డగుర్ గల్లి కియ్లె ఆయి, మోసెమ్ కియ్లెడున్ బారెతెన్ ఆయి, ఇద్ గొస్తి మత్తెకె, ఇగె తస్వ కియ్లె బరోబర్ ఆంద్. ¹⁵ బతి మీ యూదుల్కొన బోదతున్ బారెతెన్ ఆయి, పొరొల్కొ అని మీవ దర్చత కానుస్తున్ బారెతెన్ ఆయి మత్తెకె, మీవ మిరట్ సూడ్చి యేతట్. ఈతంగ్ గొస్తి తస్వ కియ్లె నన వొహన్” ఇంజెర్ వెహ్సోర్. ¹⁶ అని వూర్ సమ్మిర్కున్ తస్వ కచురితల్ పూడి సీతొర్. ¹⁷ అస్కె వూర్ యూదుల్కొ సునగోగ్నోర్ ముకె అదికారి సాస్సెనేసున్ † గవర్నర్త కచురిత్ మునెనె పాతెర్. తెర్ బతి, వోర్ గవర్నర్ గలియె పటి కియ్లెకి.

అంతియొకయతగ మల్చి వాయ్వల్

¹⁸ పప్పు కొరంతితగ ఉండె వెలె రోజ్కొ మత్త పెజె, అగటుర్ బక్తలిర్కున్ దాంతోన్ ఇంజెర్ వెహ్సో, పిరిస్కిలన్ అని తానోర్ మాడ్చొ అకులన్ తస్వ సంగ పియ్చి, కెంకెరియతగ సాత్తోర్. అగ తన వొప్పి మత్త అద్, మొక కండి కియ్లె తస్వ తల బోడి కియ్లెస్తా. అని రూకతె సిరియ యేరియతె సాత్తోర్. ¹⁹ అహన్ ఎపెస్సుగ యెత్తె పెజె, పిరిస్కిలన్ అని అకులన్ సుటి కీసి, పప్పు వొరొరె అగట సునగోగ్నోర్ సాంజి, యూదుల్కొన సంగ చర్చ కీతొర్. ²⁰ తె వూర్ యూదుల్కొ, “ఉండె కహి రోజ్కొ మా సంగన్ మన్” ఇంజెర్ కోర్తెర్. అస్కె మందంతోన్ ఇంజెర్ వొప్పికి. ²¹ బతి “ఉంది మోక బగవంతన ఇచ మత్తెకె, ఉండుంది జోక మిహ్లా వాంతోన్” ఇంజెర్ వెహ్సో ఎపెస్సుల్ రూకతె పెసెత్తోర్.

²² అహన్ సిజెరియత రూకంగ్ ఆగ్వల్ జాగతగ రెయ్చి, అగటల్ యెరుసలెమ్ సాత్తోర్. అని అగట చర్చితుర్కున్ చొకొట్-వాయుట్ పూసి కీసి, అగటల్ అంతియొకయ సాత్తోర్. ²³ అంతియొకయతగ కహి రోజ్కొ మంజి, అగటల్ పెసిసి గలతి అని పుర్చియ యేరియనగ తిరిసెర్, అవ్ జాగనగ మన్వలిర్ బక్తలిర్కున్ గటి-దిర్చ సీసెర్ సాత్తోర్.

అపొలో ఎపెస్సుగ సాన్వల్

²⁴ అద్ గట్కతె అపొలో ఇన్వల్ యూదుల్కొన జాతితోర్ ఎపెస్ నగుడె సాత్తోర్. వోర్ ఈజిప్ట్ దేస్సు అలెగ్జాండ్రీయ నగుడొర్ ఆందుర్. వేర్ దర్చ-గ్రంతున్ ముపట్ కీతొర్ వోర్ గియన్ వాలె ఆందుర్.

²⁵ పర్చున బక్తత సర్దున్ బారెతె కరి కీతొర్ ఆందుర్. వోర్ బెయ్ జోస్సు యేసు పర్చున్ బారెతంగ్ గొస్తింగ్ మత్త తీర్ బోద కీసిర్ మత్తోర్. బతి సిరివ్ వోన్, యోహన్ † సీత బాప్తీసముతున్ బారెతెన్ టావ. ²⁶ బస్కెత్తె అకులల్ అని పిరిస్కిలల్ వోర్ అపొలో సునగోగ్నోర్ దర్చమ్నె బోద వెహ్సోల్ కేంజెరో, అస్కె వోన్ తమ్మ రోన్ వోసి, బగవంతన సరి-మారగున్ కరల్ కరల్ మత్త తీర్ పోడి కీసి వెహ్సోర్.

²⁷ అద్ ఆత పెజె, అపొలో అకయ యేరియతె సాందన ఇంజెర్ ఇచ కీతొర్. అపొలోన్ చొకొట్ సూడట్ ఇంజెర్ ఎపెస్సుర్ బక్తలిర్ చిటి లిపొ

† కిరిస్తున్ పెజెయ్ సునగోగ్నోర్ అదికారి ఆతొర్. 18:8 †† బాప్తీసము సియ్లల్ యోహన్.

కీసి అకయతుర్ బక్తలిర్గ సారి కీతెర్. అగ సాంజి బగవంతన పెర్చత-దయతె బక్తలిర్ ఆతుర్కున్ వోర్ వెలె మదత్ కీతొర్. ²⁸ బహన్ ఇత్తెకె, ఉజగిరి సమ్మిర్ సూడ్చెకె యూదుల్కొన సంగ తగపర్ లాగ్చి, దర్చ-గ్రంత్నగ లిపొ కీతన్ పియ్చి, యేసుయె కిరిస్తు ఆందుర్ ఇంజెర్ వూర్కున్ నిరుపన్ కీసి, తొహ్సోర్ మత్తోర్.

పప్పు ఎపెస్ నగుడె సాన్వల్

19 ¹⁻² అపొలో అకయ యేరియత కొరంతి నగుడగ మనెకె, పప్పు రోపా మన్వలిక్ నహ్సానగ † సాంజి, అవెనగటల్ మల్చి ఎపెస్ వాతొర్. అగ మన్వలిర్ కహితుర్ బక్తలిర్కున్ బేటి మాసి, “మిరట్ బరోస ఇర్ల పెజె, మీ పొరొ పవిత్ర ఆత్మ వాత కి?” ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె వూర్, “సెలె వాయ్చి దాద! పవిత్ర ఆత్మ మంత ఇన్వల్ ఇంకె వేరి మమొట్ కేంజ్యకి” ఇంజెర్ జవబ్ సీతెర్. ³ అస్కె, “మిరట్ బాతల్ బాప్తీసము యేత్తిట్?” ఇంజి పూసి కీతొర్. తె వూర్, “యోహన్ బాప్తీసము” ఇంజెర్ వెహ్సోర్.

⁴ తె వోర్ అద్ కేంచి, “పాపుల్ మన్సున్ మార్చుసీతతున్ తొహ్లా, యోహన్ బాప్తీసము సీతొర్. బతి, ‘నా పెజెయ్ వాయ్చల్ యేసున్ పొరొ బరోస ఇరన’ ఇంజి యోహన్ పర్చున్ వెహ్సోర్” ఇంజెర్ పప్పు వూర్కున్ వెహ్సోర్.

⁵⁻⁶ తె అద్ కేంచి వూర్ యేసు పర్చున పొరొడె బాప్తీసము యేత్తెర్. అహన్ యేత్తె పెజె, పప్పు తస్వంగ్ కెయ్చె వూర్ పొరొ ఇర్తొర్. అస్కె వూర్ పొరొ పవిత్ర ఆత్మ వాత. తె వూర్, తమకున్ టావ సెలెంగ్ అవ్ దుస్రాక్ దుస్రాక్ బాసనె వడ్కెవల్ అని బగవంతల్ వెహ్సోంగ్ గొస్తింగ్ వెహ్సోల్ మొదొల్ కీతెర్. ⁷ అగ లగ్-బగ్ బార (12) జన్కొ బక్తలిర్ ఆతుర్ మాయ్చలిర్ మత్తోర్.

⁸ అద్ ఆత పెజె పప్పు సునగోగ్నోర్ సాంజి, దర్చమ్నె బోద వెహ్సోర్, బగవంతన రాజున్ బారెతె చర్చ కీసిర్, అగటుర్కున్ వొప్పి కేసిద్ కీసిర్ మూంద్ మహినంగ్ వేరి అగన్ మత్తోర్. ⁹ బతి కహితుర్ వోర్ వెహ్సోలికున్ నమ్మకి అని తమ్మ జద్ సుటి కియ్లెకి. అచొరె ఆయ్చె, పర్చున బక్తత సర్దున్ బారెతె ఉజగిరి కరబ్ వడ్కెత్తెర్. అదెన్ సాటి పప్పు వూర్కున్ సుటి కీసి, తురన్ బాసన్ కియ్లె డగుర్ కమ్రతగ బక్తలిర్కున్ కేయ్చె, హర్ రోజ్ చర్చ కీందుర్. ¹⁰ ఇహిన్ చర్చ రుండె సాల్కె వేరి జర్లెవల్ కీనెకె, ఆసియ యేరియతగ మన్వలిర్ వెలెటిర్ యూదుల్కొ అని గ్రీకు దేస్సుర్ పర్చున్ బారెత బోద కేంజెర్.

బూత్కె తెండ్చి పూడ్చలిర్ యూదుల్కొ

¹¹ బగవంతల్ పప్పున కెయ్చె బెయ్ డగుక్ మయ్చతంగ్ కామ్కొ కియ్లెస్తా. ¹² పప్పున మేందొడున్ లాగ్చంగ్ దస్సినె ఆయి, నడి దొహ్సంగ్ సేలెనె ఆయి, బేమరి వాలిర్ తత్తెకె గిరి, వూర్ చొకొట్ ఆందిర్. అని బూత్కె గిర్ వూర్లటల్ పెసిసి సాండుంగ్.

¹³ అస్కె కహితుర్ వెలిసెర్ బూత్కె తెండ్చి పూడ్చలిర్ యూదుల్కొ, “పప్పు పచర్ కియ్లె యేసున పొరొడె పెసిసి సాడియట్” ఇంజెర్ యేసు పర్చున పొరొల్ ముట్చి, బూత్కె సోపె మాతుర్లటల్ తెండ్చి పూడ్చె కోసిద్ కీతెర్. ¹⁴ యూదుల్కొన జాతితోర్ సెకెవ ఇన్వల్ పెర్చొర్ కటొడనుర్ యేడ్చిర్ మర్కొ గిర్ అహ్నొ కిందిర్. ¹⁵ ఉంది జోక అద్ బూత్, “యేసు పర్చు నాకున్ టావ, పప్పు గిర్ నాకున్ టావయె. బతి నాకున్ తెండ్చి పూడ్చలిర్ మిరట్ బూర్ ఆందిట్?” ఇంజెర్ వోన్ తొడ్డె, వూర్కున్ పూసి కియ్లె. ¹⁶ అని వోర్ బూత్ సోపె మాసి మన్వల్ మాయ్చల్, పెర్చొర్ కటొడనుర్ మర్కున్ పొరొ ముట్చి అర్చి, వూర్కున్ సబుడె జహ్సొ, మెయ్చెర్. అదెన్ సాటి బెయ్ దన్గుంగ్ లాగ్చి, కుడెకెయ్ అద్ రోతల్ వూర్ పరర్ ఆతెర్.

¹⁷ ఇద్ గొస్తి ఎపెస్సుగ మన్వలిర్ వెలెటిర్ యూదుల్కొన అని గ్రీకు దేస్సుర్కున్ కరె మాత. తె వూర్ సమ్మిర్కున్ బెయ్ వెరె పియ్చె. అద్ కార్చెతున్ హిందల్, యేసు పర్చున పొరొడున్ వూర్ డగుర్-పాన్

‡ గలతి అని పుర్చియ యేరియనగ.

సీతెర్. ¹⁸ ఇహిన్ జర్గత పెజె, బక్లలిర్ ఆతుర్ వెలెటిర్ లోకుర్ తమ్మంగ్ పాప్పుంగ్ కామ్మున్ ఉజగిరి వొచ్చెర్. ¹⁹ అచొరె ఆయ్యు మంతర్క-సాదెంగ్ కరితుర్ వెలెటిర్ తమ్మంగ్ పుస్తక్ తచి, సప్లిర్ మునె తడ్డితగ్ లావి కీతెర్. అవ్ పుస్తక్ న దర బచొర్ మందర్ ఇంజి, సూడైకె వనస్ హజర్ కూరతంగ్ బిలంగ్ ఆత. ²⁰ ఇద్ తరికతె పర్మున వచన్ బెయ్ సక్తితె పగై మాత.

²¹ ఇవ్ సమ్మె జర్గత పెజె, పప్పు తన్వ మన్దె, మాసిదోనియ, అకయ యేరియన్ వీడ్చి, యెరుసలెమ్ సొందన అని అగటల్ రోమ్ నగుడె తప్పక్ సొంజి వాయన ఇంజెర్ నిర్మయ్ కీతెర్. ²² అదెన్ సాటి తనకున్ మదత్ కియ్యలిర్ గటల్ తిమ్మెతిన్ అని ఎరస్తున్ మాసిదోనియ సారి కీసి, తన బెహెంకి ఆసియ యేరియతగనె ఉండె కహి రోజ్క మత్తొర్.

ఎపెస్ నగుడె లొలి ఆయ్యల్

²³ అద్ గట్టతె పర్మున సర్దున్ బారెతె ఎపెస్సుగ వెలె లొలి ఆత. ²⁴ అద్ బహన్ ఇత్తెకె, వొరొర్ దేమెత్తి ఇన్వల్ సోనొరల్ అర్దెమి పేన్ద గుడితంగ్ నమునంగ్ కూరతె నిచ్చి కియ్యుసెర్, నిచ్చి కియ్యలిర్ కున్ లాబమ్ తచ్చెర్ మందర్. ²⁵ అద్ కామ్ కియ్యలిర్ దుస్తుర్ కున్ మీరి కీసి, "దాదలెర్నిట్! ఇద్ కామ్మున్ హిందల్, మరట్ చొకొట్ పిసెర్ మంతట్ ఇన్వల్ గొస్తి మీకున్ టావయె. ²⁶ బతి కెయ్యునె నిచ్చి కీతంగ్ పేన్క్ ఆయెంగ్ ఇంజి, ఇగె ఎపెస్సుగనె ఆయ్య ఆసియతంగ్ సమ్మె యేరియనగ వెలె పర్జతున్ వొపుసి, వేర్ పప్పు మలుస్తొర్ ఇన్వల్ గిర్ కేంజిట్ అని సూడ్చిట్. ²⁷ ఇదెన్ హిందల్, మావ బేపరితున్ కరబ్ పొరొల్ వాంత. అదె ఆయ్య, అర్దెమి పేన్ద గుడిత విలువ కమి ఆసి దాంత. ఆసియతగ అని దునియ సమ్మె గిర్ పూజ అని పార్దన-వింతి కియ్యల్ ఇద్ పేన్ద డగుర్-పాన్ నాసెడమ్ ఆసి దాంత" ఇంజెర్ మార్కున్ వెప్టొర్.

²⁸ తె వూర్ కేంచి, బెయ్ సొంగ్చి, "ఎపెస్సుర అర్దెమి పేనె డగుర్ ఆంద్!" ఇంజెర్ జొర్దె కిలితెర్. ²⁹ ఇద్ లొలి నగుర్ పూరో పగై మాత. తె పప్పున్ సంగ మాసిదోనియతల్ వాతుర్ గయియు అని అరిన్తర్కున్ పియ్యి, ఉందియ్ జోక గుబ్జత-గుబ్జయ్ వూర్ పర్జ కేల్కె తెండ్యల్ డగుర్ ఆవతగ నేంగ్గెర్. ³⁰ అస్కె అద్ పర్జత గుబ్జతగ పప్పు సొందన ఇంజెర్ సొంప్ కీతొర్ బతి, బక్లలిర్ వోన్ సొంద సియ్యకి.

³¹ ఆసియతంగ్ యేరియనుర్ అదికారిర్ గటల్ కహితుర్ పప్పునుర్ సొప్తలిర్ ఆత కాడ్చి, "పప్పున్ అద్ కేల్కె తెండ్యల్ జాగత ఆవతగ సొన్మ" ఇంజెర్ కబుర్ సారి కీసి కోర్దెర్. ³² అద్ జాగ సమ్మె గడ-బడ్డె నించి మత్త. కహితుర్ ఇహిన్ ఇంజెర్, ఉండె కహితుర్ అహన్ ఇంజెర్ కిలిసెర్ మత్తెర్. వెలెటిర్కున్ అసల్ తమ అగ బారి మీరె మాతెరో టావ సెలె.

³³ అస్కె గుబ్జతగ మన్వలిర్ యూదుల్కె అలెగ్జాండర్ ఇన్వన్ సప్లిర్ కున్ సమ్మి కీమ్ ఇంజెర్ వెప్పి, మునె డగ్గి కీతెర్. తె వూర్ సప్లిర్ కున్ కెయ్యి హాలి కీసి, వోర్ జవబ్ వెహ్కా ఇంజెర్ మత్తొర్.

³⁴ బతి అలెగ్జాండర్ గిరె యూదుల్కెన జాతితొర్ ఇంజి, వూర్ కరి కీతెర్. అని రండె గంటంగ్ వేరి ఉంది తీర్, "ఎపెస్సుర అర్దెమి పేనె డగుర్ ఆంద్!" ఇంజెర్ కిలితెర్.

³⁵ అద్ ఆత పెజె, నగుడొర్ అదికారి గుబ్జతున్ సొంతి కీసి, "ఎపెస్సుర్నిట్! అర్దెమి పేన్ద గుడితున్ సాటి అని హబడల్ అర్దె అద్ బండతున్ సూడ్యల్ జిమ ఎపెస్ చహరెర్ పొరో మంత. ఇద్ గొస్తి పూరో దునియతునె టావ. ³⁶ ఇదెన్ బొరె ఆయె ఇంద పరెర్. అదెన్ సాటి మీరట్ లప్పి వర్చి బతయ్ కియ్యక్నె, సొంతితె మంట్.

³⁷ మీరట్ వీర్ మాయ్యలిర్ కున్ ఇగె పియ్యి వాతిట్. వీర్ గుడితున్ లూటి కీతుర్ ఆయుర్ అని మావ పేన్డున్ రెప్పి వడ్కెతుర్ ఆయుర్.

³⁸ దేమెత్తి ఆయి వోన్ సంగ మన్వలిర్ సొనర్కె ఆయి, వీర్ పొరో పిరది కీకొమ్ ఇందనిరె, తన్వ కియ్యె కోట్క మంతంగ్. అగ వొరొన వొరొర్ జట్-పట్ లాగ వచొ. ³⁹ మీరట్ ఉండె దుస్తొ బతయ్ వెహ్కొమ్ ఇంద్చిట్తె,

కానున్ పియ్యి తాక్యలిక్ పర్జతంగ్ పంచద్క మంతంగ్. ⁴⁰ ఇద్ నేండె జర్గత గట్టతున్ హిందల్, రోమ సర్కార్దున్ ఉల్ల తిరితుర్ దాత్ ఆంతట్. ఇదెన్ పియ్యి అదికారిర్ కేయనిరె, ఇగె మరట్ బారి మీరె మాతట్ ఇన్వల్ కారన్ వెహ లాగర్. బతి మరట్ కారన్ వెహ పర్వట్" ఇంజెర్ పర్జత గుబ్జతున్ వెప్టొర్. ⁴¹ ఇహిన్ సమ్మి కీసి, వూర్ సప్లిర్ కున్ అగటల్ సారి కీతొర్.

పప్పు మాసిదోనియ అని అకయ సొన్వల్

20 అద్ నగుడగ లొలి సిమ్-సమ్ ఆత పెజె, పప్పు బక్లలిర్ కున్ కేయుస్తొర్. అని చొకొటె బాప్-బక్తితె మునె తాకన ఇంజెర్ వెప్పి, మార్కున్ కలిసి, మాసిదోనియ సొత్తొర్. ² అద్ యేరియ పూరో తిరిసెర్ అగ మన్వలిర్ బక్లలిర్ కున్ వెలె గొస్తింగ్ వెప్పి, గటి-దీర్వ సిసెర్, అకయ యేరియతె † యెవ్టొర్. ³ అగ మూంద్ మహినంగ్ మత్తొర్. అగటల్ సిరియ దేస్సి రూకతె మల్చి దాక ఇనెకె, యూదుల్కె తనకున్ జెక్కి సూడ్యెర్ మంతెర్ ఇన్వల్ కరి మాత. తె ఉండె ఉంది జోక మాసిదోనియతల్ సొందన ఇంజెర్ నిర్మయ్ కీతెర్. ⁴ అస్కె పప్పున్ సంగ, పురువొర్ మరి బెరయ నగుడొర్ సొపత్తు, తెసలొనికతల్ అరిన్తర్కు అని సెకుందు, దెర్చె చహరల్ గయియు, ఆసియ యేరియతల్ తుకికు అని తొర్చిమ్, లున్త్ర నగుడల్ తిమ్మెతి ఇన్వలిర్ మత్తెర్. ⁵ వీర్ మాక్తెర్ †† మునె త్రోయకు నగుడె సొంజి, మా సాటి సూడ్యెర్ మత్తెర్. ⁶ మమ్మెట్ పిలిపి నగుర్ వేరి కాల్ సరియ్ సొత్తొమ్. తాతొ పిండితె సారింగ్ సుర్చి తిన్వల్ సడ్ తుంగ్చి, అగటల్ రూకతె పెసిత్తొమ్. అహన్ సియంగ్ రోజ్కె ఆత పెజె, త్రోయకు నగుడె యెవ్టొమ్. అగ మాకున్ తెర్ మునె సొంజి, మన్వలిర్ కున్ బేటి మాసి, యేడుంగ్ రోజ్కె అగనె మత్తొమ్.

త్రోయకు నగుడుర్కున్ పప్పు ఆక్రి జోక సూడ్యల్

⁷ ఆయ్యవర్తున్ † నేటి సారి ఉరుసి తిన్వల్ కాయ్యతున్ సాటి, మీరె మాతొమ్. ఇమున్ నేటి పప్పు సొన్వల్ మత్త కాడ్చి, అంటిత్ అర్దె నర్చి వేరి, బోద వెప్పారెన్ మత్తొర్. ⁸ మమ్మెట్ మీరె మాయ్యల్ రోత మూడవ అంతర్ద కవుతగ వెలెనె డివెంగ్ మత్తంగ్. ⁹ అద్ అంతర్ద కవుతగ తెరిసి మన్వల్ కిడికితగ డియెర్ కాండి అయ్యుకు ఉచ్చి మత్తొర్. పప్పు ఉంది తీర్ బోద వెప్పారెన్ మత్తొర్. అస్కె వోర్ కాండి బెయ్ జోప్పి కూర్కొసి, మూంద్ అంతర్కెన కిడ్కితల్ బూడ్ అర్దొర్. తె కహితుర్ బూడ్ సొంజి, వోన్ తవ్తొర్ బతి, అదెన్ మునెనె వోన్ పరన్ సొత్త. ¹⁰ అస్కె పప్పు బూడ్ సొంజి, సొత్తొర్ వోన్ కోరతె యేచ్చి, "పరెనన్ ఆయ్యట్! వేర్ జీవతెన్ మంతొర్" ఇంజెర్ వెప్టొర్. ¹¹ అహన్ వెహ్కా పెజె పప్పు, మల్చి అద్ కవుతగ సొంజి, సప్లిర్ సంగ సారి ఉరుసి తిన్వల్ కాయ్యతున్ మత్తొర్. అని బయ్ బయ్ ఆసల్ వేరి వడ్కెసి పెసిత్తొర్. ¹² పరన్ సొత్తొర్ వోర్ డియెన్ మల్చి జీవతె రోన్ వోత కాడ్చి, వూర్ మన్డున్ వెలె గటి-దీర్వ వాత.

త్రోయకు నగుడల్ మిలెతు చహరె సొన్వల్

¹³ "నన సరియ్ వాసి, అసొస్సుగ మీ సప్లిర్ కున్ బేటి మాంతొన్" ఇంజెర్ పప్పు మునెనె మాకున్ వెప్పి మత్తొర్. అదెన్ సాటి మమ్మెట్ రూకతె అహన్ సొత్తొమ్. ¹⁴ అద్ తీర్చి పప్పు అసొస్సుగ మాకున్ బేటి మాతొర్. అస్కె మమ్మెట్ వోన్ రూకతగ ఉప్పసి, మితులెనె చహరె సొత్తొమ్. ¹⁵ మితులెనెతల్ దుస్తొ నేటి రూకతె యాత్త కీసెర్ కియ్యును లంకతున్ మునెతల్ పెసిసి, ఇమున్ నేటి సమ్మెను లంకతగ యెవ్టొమ్. అగటల్ దుస్తొ నేటి మిలెతు చహరెగ యెవ్టొమ్.

† అకయ యేరియ గ్రీకు దేస్సుగ మత్త. †† మా సాటి బారి ఇంతొర్ ఇత్తెకె పప్పున్ సంగ, అద్ గట్టతె, ఇద్ పుస్తక్ లిహి కియ్యల్ లూకల్ గిర్ మత్తొర్. ‡ యూదుల్కెన లెకతె ఆయ్యవర్ దివొన్ వారమ్మగ మొదెడ దివొన్ ఆంత. ఇద్ మొదెడ దివొన్ సన్వర్ పొరైకనల్ తె ఆయ్యవర్ పొరైక వేరి మందత.

ఎపెస్సుర్ పెదొల్కున్ కేయుసి ఆక్రిత బోద వెహ్వల్

¹⁶ ఆయర్తె పెంతెకొస్తు సడ్డున్ సాప్తి కియ్లె, యెరుసలెమ్ వెయ్యె సొందన ఇంజెర్ పప్పు మత్తోర్. అదెన్ సాటి ఆసియ యెరియత ఎపెన్ నగుడె అగ్ర్యకెన్ వీడ్చి, సొందన ఇంజెర్ నిర్నయ్ కీత్తోర్. ¹⁷ తె పప్పు, ఎపెన్ నగుడె అగ్ర్యడున్ బద్ది, అగట చర్చితుర్ పెదొల్కున్ కబుర్ సారి కీసి, మిలెతు చహర్దగ కేయుస్తార్. ¹⁸ వూర్ వాత పెజె పప్పు, “నన ఆసియతగ కొజి వాడ్డొన్ అగటలై ఇంకె వేరి బహన్ పిస్తొన్ ఇన్వల్ మీకున్ టావయె. ¹⁹ యూదుల్కనంగ్ కుట్రన్ హిందల్ † నాకున్ కూబ్ వెలె తక్లిబ్బ్ వాతంగ్. తెర్ బతి కాడెర్ తుహ్పార్ చుడుర్-పాన్లె మంజి, పర్బున సేవ కీతోన్ ఇన్వల్ మీకున్ టావయె. ²⁰ బాప్-బక్రితగ బడె మాయ్లె, మదత్ కియ్యలిక్ ఉంది గొస్తి గిర్ మకుస్సక్కె, మీ సమ్మిర్ మునె అని హరియేక్ రోన్ సొంజి వెహ్వోన్. ²¹ మీవంగ్ పాప్స్నల్ కబ్లె మాసి, బగవంతనెకె మలన అని యేసు కిరిస్తు పర్బునగ బరొన్ ఇరన ఇంజెర్, యూదుల్కున్ అని గ్రీకు దేస్సుర్కున్ దమ్మి సీసెర్ వాతోన్. అద్ సమ్మె మీకున్ టావయె. ²² ఇచుల! నన ఇంకె, పవిత్ర ఆత్మ హుకుమ్ సీత తీర్ యెరుసలెమ్ సొంజెర్ మంతోన్. అగ నాకున్ బతల్ బతల్ జర్గంతయె టావ సెలె. ²³ బతి తక్లిబ్బ్ అని జేల్క్ నా సాటి, సూడ్రెర్ మంతంగ్ ఇన్వల్ పవిత్ర ఆత్మ నాకున్ హర్ చహర్దగ గవ తొహ్పార్ వాతోర్. ²⁴ ఇవ్ బవె నాకున్ హాలి కియ పరోగ్. నావ జీవతున్ నన లెక కియెన్. యేసు పర్బు నాకున్ హాప్తి కీత సేవత కార్యతున్ ఇత్తెకె బగవంతన పెర్కత-దయతున్ బారెత చొకొట్టు కబుడున్ నా సంగ ఆత అచొర్ ఆసంద్పె పచర్ కియన ఇన్వల్ నావ ఇవ మంత.

²⁵ “ఇచుల! మిహ్లాటల్ బోరె గిర్ ఇంగెడల్ నా మొకొమ్ సూడ్లిట్ ఇంజెర్ నాకున్ టావ. బగవంతన రాజున్ బారెతె, మీ నడ్డుమ్ నన వెలిసెర్ పచర్ కీసెర్ మత్తోన్. ²⁶ ఇదెన్ పొరొ బరొస ఇర్నక్సెన్ బోరె మిహ్లాటల్ తప్పి దానురై, ననతె జిమెదారన ఆయెన్ ఇంజి, మీకున్ గవ ఇర్నర్ మంతోన్. ²⁷ బారితెకె బగవంతల్ మా సాటి పిలన్ కీసి ఇర్ల సమ్మెతున్ మకుస్సక్కెన్ వెహ్వోన్. ²⁸ బగవంతల్ తన్వొర్ మరిన నెతుడె అర్చన సీసి, కమయ్ కీత చర్చితుర్కున్ గాయిర్ దాత్ మందన ఇంజెర్ పవిత్ర ఆత్మ మీకున్ పెదొల్కున్ దాత్ నేమి కీత. అదెన్ సాటి మీవ మిరట్ అని మందతున్ దాత్ మన్వలిర్ చర్చితుర్ బారెతె దిహనై మంట. ²⁹ నన సొత్త పెజె, వెరినల్ మన్వలిక్ లాండిగలికున్ దాత్తుర్ మీ నడ్డుమ్ నేంగంతెర్ ఇన్వల్ నాకున్ టావ. మందతున్ (చర్చితుర్కున్) వూర్ నాసెడమ్ కీంతెర్. ³⁰ అచొరె ఆయ్య మీ బక్లిలిర్కున్ గిరె తమ్మె పెజెయ్ ఊమ్మెర్ వోయన ఇంజెర్ లబడె వడ్డెవలిర్ మిహ్లాటలె తయర్ ఆంతెర్. ³¹ అదెన్ సాటి నన మూంద్ సాల్క్ మీ సంగ మనెకె, కాడెర్ తుహ్పార్ నర్క-పియల్ మిహ్లాటల్ హర్ వొరొన్ బుది వెహ్వల్ మరుంగ్కె. ఇదెన్ హేతు కీసి దిహనై మంట.

³² “ఇంకె మీకున్ బగవంతన కెయ్లె అని వోన పెర్కత-దయ వాలె వచన్ల కెయ్లె హాప్తి కీసెర్ మంతోన్. మీకున్ బాప్-బక్రితగ బడి కీసి, సమ్మిర్ పవిత్ర బక్లిలిర్ బరొబర్ మీకున్ బగవంతల్ సీత వాగ్గన్తగ ఈసదార్క్ కీనల్ అద్ వచన్లగ సక్తి మంత. ³³ నన బోనయ్ సొనెతునె ఆయి, కూరతునె ఆయి, కష్టినె ఆయి ఆస కియ్కె. ³⁴ నావంగ్ జూరత్క్ అని నా సంగ మత్తురంగ్ జూరత్క్ పూరి కియ్లె, ఇవ్ నావంగ్ కెయ్క్ కాయ-కస్టమ్ కీతంగ్ ఇన్వల్ మీకున్ టావయె. ³⁵ ఇహిన్ కస్టమ్ కీసి, దిక్ సెలర్ వూర్కున్ మదత్ కియన ఇంజెర్ మీకున్ నన తాక్యల్ సమ్మెతగ నమునతున్ దాత్ తొహ్వోన్. ‘యేత్వడున్ తెర్ దుస్సుర్కున్ సియ్యలె ఆసిర్వాద్ ఆంద్’ ఇంజి యేసు పర్బు వెహ్వోంగ్ గొస్టింగ్ హేతు ఇరట్” ఇంజెర్ వెహ్వోర్.

³⁶ ఇహిన్ వెహ్వో, వూర్ సమ్మిర్ బరొబర్ ముర్-టొంగ్రంగ్ కొట్టి పార్తన కీతోర్. ³⁷⁻³⁸ అస్కి వూర్, ‘మిహ్లాటల్ బోరె గిర్ ఇంగెడల్ నా మొకొమ్

సూడ్లిట్’ ఇంజెర్ పప్పు ఇత్త గొస్టితున్ హేతు కీసి ఆడ్డెర్. అని పప్పున్ పెర్కతె కలిసి, రూక వేరి సారి కీతెర్.

పప్పు యెరుసలెమ్ సొన్వల్

21 వూర్ సమ్మిర్కున్ దాంతొమ్ ఇంజెర్ మమెట్ వెహ్వో, రూకతె సడ్లుల్ కోసు లంకతగ సొత్తోమ్. అగటల్ దుస్తొ నేటి, రోదు లంకతగ యెహ్వోమ్. అగటల్ పెసిసి, పతర ఇన్వల్ చహర్ద సొత్తోమ్. ² అగటల్ పొయెనిసియ సొన్లె తయర్ మత్త అద్ రూకతున్ సూడ్చి, ఉచ్చి పెసితోమ్. ³ అహన్ సొనెకె సయ్పరన్ లంక దిస్తె, తాన తెల్వగడె బాబ్బల్ వీడ్చి, సిరియ యెరియత సొత్తోమ్. అద్ యెరియత తూరు నగుడగ రూకతల్ సామన్ రెహ్వల్ మత్త కాడ్చి ఆగ్గోమ్. ⁴ అగ బక్లిలిర్ మంతెర్ ఇన్వల్ కరి కీసి, వూర్ తోడె యేడుంగ్ రోజ్క్ మత్తోమ్. వూర్ పవిత్ర ఆత్మత సక్తితె, “నిమె యెరుసలెమ్ సొన్” ఇంజెర్ పప్పున్ వెహ్వోర్. ⁵ బతి అగటల్ పెసివల్ వకత్ వాత పెజె, మావ సరి మమెట్ పెసితోమ్. అస్కి బక్లిలిర్ సమ్మిర్ గిరె తమ్మెగ్లె వెయ్యెక్ అని మరి-మియడె మీరె మాసి నగుడున్ బహి సమ్మెర్త డర్ది వేరి వాతెర్. తె అగ ముర్-టొంగ్రంగ్ కొట్టి మమెట్ సమ్మిరె పార్తన కీతోమ్. ⁶ మమెట్ వూర్ సమ్మిర్కున్ దాంతొమ్ ఇంజెర్ వెహ్వో, రూకతె పెసితోమ్. వూర్ తమ్మెగ్లె రొహ్వో సొత్తెర్.

⁷ మమెట్ తూరుతల్ పెసిసి, తొలెముయ నగుడె యాత్త కీసెర్ యెహ్వోమ్. అగ మన్వలిర్ బక్లిలిర్కున్ చొకొట్-వాయుట్ పూసి కీసి, పూర్ల ఉంది దియ మత్తోమ్. ⁸ ఇమున్ నేటి మమెట్, సిజరియ నగుడె చొకొట్టు కబుర్ పచర్ కియ్యల్ పిలిప్పు రోన్ ఆగ్గోమ్. వేర్ పిలిప్పు యెరుసలెమ్ నగుడగ కానె అని కొతన్ రాండె వెయ్యెకున్ తూస్తి నేమి కీతుర్ యేడ్విర్ బక్లిలిర్గటల్ వొరొర్ ఆందుర్. ⁹ వోర్ పిలిప్పున్ నాలుంగ్ జనిక్ కోరో పేకింగ్ మత్తంగ్. అవ్ నాలుంగై జనిక్ పవిత్ర ఆత్మత సక్తితె బగవంతనంగ్ గొస్టింగ్ వెహ్వోదుంగ్. ¹⁰ అగ మమెట్ వెలెన్ రోజ్క్ మత్తోమ్. అస్కి అగబు ఇన్వల్ పర్వత్లె యూదయతల్ మహ్లా వాతోర్. ¹¹ వోర్ వాసి, పప్పున నడి దొహ్వల్ సేల యేచ్చి, తన్వంగ్ కెయ్-కాల్కున్ దొహ్చి, “ఇద్ సేల బోన ఆందుయె, వోర్ మాయ్లె యెరుసలెమ్మూర్ యూదుల్క్ ఇహిన్ దొహ్చి, యూదుల్క్ ఆయూర్ వూర్కున్ హాప్తి కీంతెర్ ఇంజి, పవిత్ర ఆత్మ వెహ్వోర్ మంత” ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

¹² ఇద్ కేంచి మమెట్ అని అగటూర్ మీరె మాసి, “యెరుసలెమ్ సొన్” ఇంజెర్ పప్పున్ జాల్మ కీతోమ్. ¹³ బతి పప్పు, “మిరట్ దుక్కుతె ఆడ్రెర్, నావ దిల్తున్ బారి హాలి కీంతిట్? యేసు పర్బున పొరొడున్ సాటి యెరుసలెమ్మూర్ నాకున్ కెయ్-కాల్క్ దొహ్చి హాప్తి కియ్యలె ఆయె బతి, పర్బున్ సాటి పరన్ సియ్లె గిర్ నన తయర్ మంతోన్” ఇంజెర్ జవబ్ సీతోర్. ¹⁴ పప్పు వొప్ప కాడ్చి, “పర్బున ఇచ తీర్ జర్గి” ఇంజెర్ మమెట్ దబ్ మత్తోమ్.

¹⁵ కహి రోజ్క్ ఆత పెజె, మాకున్ పహ్లా మత్త అద్ సామన్ పియ్యి, యెరుసలెమ్ సొత్తోమ్. ¹⁶ సిజరియతల్ వాతుర్ కహితుర్ సిన్వలిర్ మా సంగ వాసి, మొదొడల్ బక్తల్ ఆసి మన్వల్ మనసొన్ రోన్ కేయ్లె వోతెర్. తె అగ మమెట్ మత్తోమ్. వేర్ మనసొన్ సయ్పరన్ లంకతోర్ ఆందుర్.

యెరుసలెమ్మూర్ పప్పు పెదొల్కున్ బేటి మాయ్లల్

¹⁷ మమెట్ యెరుసలెమ్ వాత పెజె, అగ మన్వలిర్ బక్లిలిర్ కుసితె మాకున్ కరుమ్ కీతెర్. ¹⁸ ఇమున్ నేటి పప్పు అని మమెట్ యాకొబున్ ‡ అని చర్చితుర్ దుస్సుర్ పెదొల్కున్ గిర్ బేటి మాయ్లె సొత్తోమ్. ¹⁹ పప్పు వూర్కున్ చొకొట్-వాయుట్ పూసి కీసి, తన కీత సేవతున్ హిందల్, బగవంతల్ యూదుల్క్ ఆయూర్ పూర్ల జర్గుసీతంగ్ కామ్మున్ పొడి కీసి వెహ్వోర్. ²⁰ అద్ వూర్ కేంచి, బగవంతన్ డగుర్-

† 20:19 అపొ. కా. 9:24; 20:13

‡ 21:8 అపొ. కా. 6:1-6 ‡ వేర్ యేసు పర్బునోర్ తముర్ ఆందుర్. అద్ గట్టె యెరుసలెమ్మూ చర్చితురోర్ డగుక్కుగటల్ ముకె వాలె ఆందుర్.

పాన్ సీతెర్. "దాద! హజర్క్ కొది యూదుల్క్ బక్తలిర్ ఆయ్యల్ సూడ్రెర్ మంతి. వూర్ లపిక్ వర్చి మోసిన కానుస్తున్ పియ్యి తాకన ఇంతెర్. ²¹ బతి ఇద్ యెరుసలెమ్మూర్ బక్తలిర్కున్, 'యూదుల్క్ ఆయూర్ వూర్ నడ్రుమ్ మన్వలిర్ యూదుల్క్ తమ్మూర్ మర్కున్ మోసిన కానుస్తున్ పియ్యి, తోల్ కత్తి కియ్య అని తమ్మూర్ నేకిన్ పియ్యి తాక్కు' ఇంజి నిమె వెహ్తి బెర్ ఇంజెర్ బోరెయ్ లబడె వెహ్తూర్ అలె. ²² మరట్ బహన్ కీకట్? నిమె వాత అద్ గొస్తి వూర్కున్ తమ్మూర్ కరె మాంత. ²³ అదెన్ సాటి మమెట్ వెహ్తూర్ కీమ్. వొహ్తంగ్ మొక్ కండి కియ్యెక్ మహ్ నాల్విర్ జన్క్, మంతెర్. ²⁴ వూర్కున్ నీ పెజెయ్ వోసి, వూర్ బరోబర్ సుడుడె ఆయ్యల్ కార్యతగ ఈస యేత. వూర్ నాల్విరంగ్ కెల్కె తెండ్లె ఆయ్యల్ కర్చ నిమె నిహ. అస్కె నిమె మోసిన కానుస్తున్ పియ్యి తాక్సెర్ మంతి. ఇదెన్ పియ్యి, వూర్ యూదుల్క్ కేంజంగ్ గొస్తింగ్ లబడె ఆందుంగ్ ఇంజెర్ కరి కింతెర్. ²⁵ యూదుల్క్ ఆయూర్ వూర్ బక్తలిర్కున్, 'మూర్తినగ నివోద్ కీతతున్ తిన్మట్; పీర్ కియ్యట్; గోటితున్ ముర్గుడి కిసి జక్తున్ తిన్మట్; నెతుర్ తిన్మట్ ఇన్వలిక్ ఇమ్ గొస్తిన్ జోలిత్ సాన్వక్ మందన' ఇంజి నిర్చయ్ కీతోమ్. అని అదెన్ చిటి లిహి కిసి సారి కీతోమ్" ఇంజెర్ వూర్ డగుక్ వెహ్తూర్.

²⁶ ఇమున్ నేటి పప్పు మొక్ కండి కియ్యె మన్వలిర్ నాల్విర్కున్ వోసి, వూర్ బరోబర్ సుడుడె ఆతొర్. అద్ ఆత పెజె యెరుసలెమ్మ మందిర్గ్ సాంజి, తన్వ తన పూరో సుడుడె-పాన్ ఆయ్యె అని వూర్ నాల్విరంగ్తె మొక్ కండి కియ్యె, బచింగ్ రోక్స్ మందన ఇన్వల్ సమ్మిర్కున్ వెహ్తూర్.

పప్పున్ హాత్మడి వాటవల్

²⁷ అవ్ మొక్ కండి కియ్యలిక్ యేడుంగ్ రోక్స్ నిండ్లె కరుమ్ వాతంగ్. అస్కె ఆసియ యేరియతల్ వాతుర్ కహీతుర్ యూదుల్క్, పప్పున్ అద్ మందిర్గ్ సూడ్రెర్. అగ మన్వల్ పర్తత గుబ్బతున్ చడి కిసి, వోన్ పియ్యెర్. ²⁸ అని పర్తతున్ సంగ, "ఇజ్జయేల్ లోకుర్చిట్! మాకు మదత్ కీప్ట. వేర్ సమ్మె యేరియంగ్ తిరిసి, ఇజ్జయేల్ లోకుర్ బారెతె, మోసిన కానుస్తున్ అని ఇద్ మందిర్చున్ బారెతె, ఉల్ల బోద వెహ్తూర్. అచొర్ ఆయ్యె, యూదుల్క్ ఆయూర్ వూర్ కహీతుర్ జన్కున్ మందిర్చున్ రొహ్ తచి, పవిత్ర మందిర్చున్ బాటి కీతోర్" ఇంజెర్ జోర్తె వెహ్తూర్. ²⁹ బారికెకె, అదెన్ మునె అగటుర్ పర్త గ్రీకు దేన్ను ఎవెన్ నగుడొర్ తొర్చిము పప్పున్ సంగ యెరుసలెమ్ నగుడె తిరివల్ సూడ్రెర్. అదెన్ సాటి పప్పు వోన్ మందిర్గ్ వోసి మందనుర్ ఇంజెర్ సమ్మె మాతెర్.

³⁰ ఇద్ గడ్-బడె అద్ నగుర్ పూరో పగ్గె మాత. ఇద్ కేంచి పర్త సమ్మిర్ విచ్చెర్ వాతెర్. అని పప్పున్ పియ్యి మందిర్లల్ బహ్తి యెరిసెర్ తచి, యెంటనె తానంగ్ కాపక్ కెహ్తూర్. ³¹ వూర్ పప్పున్ జక్లె సూడ్రెర్ మనెకె, యెరుసలెమ్ పూరో గడ్-బడె నింత ఇన్వల్ కబుర్ అగ మన్వల్ రోమ్ దలమ్మెర్ కమండర్చున్ కరె మాత. ³² తె యెంటనె వోర్ కహీ జన్క్ అదికారిర్కున్ అని సిపాయిర్కున్ తన్వ సంగ పియ్యి, అగ సాత్తోర్. తె పర్తత గుబ్బ వూర్కున్ సూడ్చి, పప్పున్ జహ్వల్ బంద్ కీతెర్. ³³ అస్కె వోర్ కమండర్ కరుమ్ సాంజి, "వోన్ పియ్యి హాత్మడి వాటట్" ఇంజెర్ సిపాయిర్కున్ హుకుమ్ జారి కీతోర్. అని "వేర్ బోర్ ఆందుర్? బతంగ్ కీతోర్?" ఇంజెర్ పూసి కీతోర్. ³⁴ తె గుబ్బతల్ కహీతుర్ ఇహిన్ ఇంజెర్, ఉండె కహీతుర్ అహన్ ఇంజెర్ కిలిసెర్ మత్తెర్. అద్ లొల్లితె కరల్ బతల్ ఇన్వల్ కరి కియ పర్వ సాంజి, వోర్ అదికారి, "పప్పున్ కిలతగ వోప్ట్" ఇంజెర్ హుకుమ్ జారి కీతోర్. ³⁵⁻³⁶ బస్కెతె పప్పు తంతెల్కెనగ యెహ్తూరో, అస్కె వూర్ మాంది, "వోన్ జకట్! వోన్ జకట్!" ఇంజెర్ కిలిసెర్ పెజెయ్ విచ్చెర్ వాసెర్ మత్తెర్. అదెన్ సాటి సిపాయిర్ పప్పున్ కిలత్ రొహ్ తప్పి, వోసెర్ మత్తెర్.

పప్పు పర్తత్ సంగ వడ్కవల్

³⁷ అహన్ సిపాయిర్ కిలత్ రొహ్ నేంగ్లె ఆనెకెన్, "నీ సంగ ఉంది గొస్తి వెహ్ వచొ కి?" ఇంజెర్ కమండర్చున్ పప్పు పూసి కీతోర్. తె వోర్ కమండర్, "నీకున్ గ్రీకు బాస గిర్ వాంతయ్? ³⁸ ఇదెన్ మునె సర్కారీతున్ ఉల్ల తెచ్చి, నాలుంగ్ హజర్క్ హెండ్వలిర్కున్ బోడి గుటనెకె కేయ్యి వోయ్యల్ ఈజిప్టునాని నిమెయ్ ఆంది సెలెయ్?" ఇంజెర్ పప్పున్ పూసి కీతోర్.

³⁹ తె పప్పు, "నన కిలికియ యేరియతె మన్వల్ తార్చిన్ ఇన్వల్ ముకె నగుడొర్ యూదుల్కెన జాతితోన ఆందున్. దయ కిసి పర్తత్ సంగ వడ్క సీమ్" ఇంజెర్ కోర్టూర్. ⁴⁰ అస్కె వోర్ కమండర్, "వడ్క" ఇంజెర్ వెహ్తూర్. తె పప్పు అవ్ తంతెల్కున్ పారొ నిల్చి, కెయ్ హాలి కీతోర్. వూర్ పర్త దబ్ ఆత పెజె, హిబ్బు బాసతె ఇహిన్ వడ్కతోర్.

22 "తూడూర్-బాబుర్చిట్! నన వెహ్వల్ జవబున్ కేంజట్" ఇంజెర్ పప్పు కోర్టూర్. ² వోర్ హిబ్బు బాసతె వడ్కవల్ కేంచి, ఉండె ఇమర్ చుప్-చాప్ ఆతెర్.

³ అస్కె పప్పు, "నన యూదుల్కెన జాతితోన ఆందున్. కిలికియ యేరియతె తార్చిన్ నగుడె నావ జల్మ ఆత. బతి ఇద్ యెరుసలెమ్ నగుడెన్ బెర్చొన్. యూదుల్కెన కానుస్తు గియస్తున్ బరోబర్ కరిలె, గమలియెల్ గురునగ సిక్సాన్ యేత్తోన్. నేండ్ మిరట్ సమ్మిర్ బహన్ బగవంతన్ పారొ బావ్-బక్తితె మంతిటొ, అహ్నా నన గిర్ బక్తితె మందున్. ⁴ యేసున సరి పియ్యి తాక్వలిర్ జీవ సానల్ వేరి దుక్చ సిసెర్, వెయ్యె-మాయ్చలిర్కున్ పియ్యి జేల్కెనగ వాట్సెర్ మందున్. ⁵ ఇదెన్ బారెతె, పెర్చొర్ కటొడల్, సన్హెద్రిన్తుర్ పెదొల్కె సమ్మిర్ గవ మంతెర్. అని వూర్ దమస్కు నగుడె మన్వలిర్ దాదలిర్కున్ చిటింగ్ లిహి కిసి, నహ్ సీతెర్. తె నన అగ మన్వలిర్ యేసునుర్ బక్తలిర్కున్ దొహ్చి, యెరుసలెమ్ తరన అని సిక్చ వాటన ఇంజెర్ సోంచ్ కిసి, వూర్కున్ తర్లె దమస్కు పెసితోన్.

పప్పు తన మారిత గొస్తి వెహ్వల్

⁶ "అహన్ వూర్కున్ తర్లె, నన దమస్కు నగుడున్ కరుమ్ యెయ్యెకెతె, బార్ దుపరి ఆత. అస్కె అచనక్ హాడల్ బెయ్ జగర్చె వేడ్చి నా సిర్కుట్ గేర్ పాత. ⁷ తె నన బూడ్ అర్చొన్. అస్కె, 'సప్పు, సప్పు నాకున్ బారి దుక్చ సిసెర్ మంతి?' ఇన్వల్ ఉంది లేంగ్ నాకున్ కేంజె వాత. ⁸ తె నన, 'పర్చు! నిమె బోన్ ఆంది?' ఇంజెర్ పూసి కీతోన్. అస్కె, 'నిమె దుక్చ సిసెర్ మంతి, వోర్ నజర్తోర్ యేసున' ఇంజెర్ లేంగ్ కేంజె వాత. ⁹ నా సంగ మన్వలిర్ అద్ వేడ్చితున్ సూడ్రెర్, బతి నా సంగ వడ్కతె లేంగ్ వూర్కున్ అర్చమ్ ఆయ్యకి. ¹⁰ అస్కె, 'పర్చు! నన బతల్ కియన ఇంతి?' ఇంజెర్ పూసి కీతోన్. తె పర్చు, 'నిమె తేచ్చి దమస్కు నగుడె సాన్. అగ సాత్తె పెజె, బతల్ కియన ఇన్వల్ సమ్మె నీకున్ వెహ్వల్ జర్గంత' ఇంజెర్ నాకున్ వెహ్తూర్. ¹¹ అద్ మయ్యత వేడ్చిత్ సూడ్చి, నావ నదుర్ బంద్ ఆత. తె నా సంగ మన్వలిర్ నావ కెయ్ పియ్యి దమస్కు వోతెర్.

¹² "అద్ దమస్కు నగుడె అననియ ఇన్వల్ మాయ్చల్ మత్తోర్. వోర్ దర్తత కానుస్తున్ పియ్యి, బావ్-బక్తితె తాక్సెర్, అగటుర్ సమ్మిర్ యూదుల్కెన కెయ్యె చొక్టొల్ పారొల్ కమయ్ కీతోర్. ¹³ వోర్ నహ్ వాతోర్ అని కరుమ్ నిల్చి, 'సప్పు దాద! నీకున్ నదుర్ వాయి' ఇత్తోర్. అస్కె యెంటనె నావంగ్ కడ్కున్ నదుర్ వాత. తె వోన్ సూడె పర్తొన్. ¹⁴ అస్కె వోర్, 'మా తొత్తురోర్ బగవంతల్, తన్వ ఇవతున్ కరి కియన్ సాటి, తన్వొర్ నియత్తోర్ సేమ్కల్ యేసున్ సూడన్ సాటి అని వోనంగ్ గొస్తింగ్ కేంజెన్ సాటి, నీకున్ బగవంతల్ నేమి కీతోర్. ¹⁵ నిమె సూడ్చంగ్ అవెన్ అని కేంజెంగ్ అవెన్ సమ్మిర్కున్ వెహ్తె గవదారని ఆంతి. ¹⁶ తె ఇంకె బారి కోరుమ్ కీంతి? తెచ్చి, పర్చున పారొడె పార్తన

† యూదుల్క్ ఆయూర్ వూర్ మందిర్గ్ నేంగ్లె, యూదుల్క్ వొహ్తెకె సాందిర్.

†† 22:6 అపొ. కా. 9:4-17

కీసి, బాప్తిస్మము యేత. అస్సె పర్బు నీవంగ పాప్పున్ నొర్ని వాటంతోర్ ఇంజెర్ వెప్టోర్.

పప్పు యూదుల్క ఆయుర్ మూర్కున్ బోద వెహ్వల్

17 "అద్ ఆత పెజె, నన తిరిసి యెరుసలెమ్ వాసి, మందిర్తగ పార్తన కీసెర్ మనెకె, నాకున్ దర్బునతె పర్బు దిస్తోర్. 18 అహాన్ దిసి, 'నిమె వెయ్యె తేచ్చి యెరుసలెమ్ సుటి కీసి సాన్. నా బారెతె నిమ్ వెహ్వల్ గవతున్ వీర్ వొపుర్' ఇంజెర్ పర్బు నాకున్ వెప్టోర్. 19 అస్సె, 'పర్బు! నన హర్ సునగోగ్గుగ సాంజి, బకల్లిరకున్ పియ్యి, జేల్కనగ వాటుసి, పాయుస్తాన్ ఇన్వల్ గొస్టి మీ సమ్మిరకున్ టావ. 20 అచోర్ ఆయ్యె, నీవోర్ గవదారల్ స్టిపెన్త నెతున్ తుహ్యెకె, వోన మరన్తున్ వొప్టాన్. వోన పరన్ యేత్వలిరంగ్ సాలువంగ్ కేప్పెర్, అగనె మత్తొన ఆందున్' ఇంజెర్ వెప్టోన్. 21 తెర్ బతి పర్బు, 'సాన్! నన లంగ్ మన్వలిర్ యూదుల్క ఆయుర్ మూర్ నీకున్ రోహంతోన్' ఇంజి నాకున్ వెప్టోర్" ఇంజెర్ పప్పు మూర్కున్ వెప్టోర్.

22 అస్సె, వేరి, చొకొటె కేంజ్యలిర్, ఇవ్ గొస్టింగ్ బస్కెతె కేంజెర్ అస్సె, "ఇంగ్ వేర్ పిసి గిర్ పాయ్ సెలె. వేర్ దర్బురెత్ పారొ మన్వల్కె జక్సి వాటట్" ఇంజెర్ కిలితెర్. 23 మూర్ తమ్మ్య సోగున్ తొప్టా కిలిసెర్ తమ్మ్యంగ్ సాలువంగ్ తెండ్డి హాలి కీసెర్, దుబ పారొ తడిసెర్ మనెకె, 24 వోర్ కమండర్ గుబ్బతుర్ బారి కిలిసెర్ మంతెర్ ఇన్వల్ కరి కియ్యె, పప్పున్ చాటల్కెనె పాయుసి, కారన్ పూసి కియన ఇంజి, "వేన్ కిలెతగ రొపా వోప్ట" ఇంజెర్ సిపాయిర్కున్ హుకుమ్ సీతొర్. 25 అస్సె మూర్ సిపాయిర్ చాటల్కెనె పాయ్ వోన్ దొహ్చార్ మనెకె, చుడుర్ అదికారిన్ సంగ, "తవ్ కీత అద్ నిరుపన్ ఆయ్యెక్ మునెనె, రోమతొర్ మాయ్చున్ చాటల్కెనె పాయుస్వల్ నాయమ్ అంద్ కి బతల్?" ఇంజెర్ పప్పు పూసి కీతొర్.

26 అద్ కేంచి వోర్ చుడుర్ అదికారి, కమండర్తగ సాంజి, "వోన్ నిమె బతల్ కియ్యుస్సెన్ ఆంతి? వోర్ రోమతొర్ మాయ్చల్ ఆందుర్ బెరె" ఇంజెర్ వెప్టోర్. 27 అస్సె, వోర్ కమండర్ సాంజి, "నిమె రోమతొర్ మాయ్చుని ఆందియ్?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. తె పప్పు, "హో" ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్. 28 తె వోర్ కమండర్, "నన రోమతొర్ మాయ్చన ఆయ్యె, వెలె కొతంగ్ సీతొన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. బతి పప్పు, "నన పుట్-గడ్డితలె రోమతొర్ మాయ్చన ఆందున్" ఇంజెర్ వెప్టోర్. 29 అస్సె, యెంటనె వోన్ సవల్క పూసి కియ్యె, ఆయ్యలిర్ పెజె జగ్గెతెర్. అని రోమతొర్ మాయ్చల్ ఇంజి కరి కీత పెజె, వోన్ హాత్కడి వాట్ట కాడ్డి, వోర్ కమండర్ గిర్ వెరితొర్.

సన్హెద్రిన్తుర్ పెదొల్కున్ మునె పప్పు నిల్వల్

30 ఇమున్ నేటి కమండర్, పప్పున్ పారొ యూదుల్క బారి కసుర్ వాడ్సెర్ మంతెర్ ఇన్వల్ కరి కీక ఇంజి, వోనంగ్ హాత్కడింగ్ సుటి కియ్యుస్తోర్. పెర్సెర్ కటొడలిర్కున్ అని సన్హెద్రిన్తుర్ పెదొల్కున్ మీరె మాయన ఇంజెర్ హుకుమ్ సీతొర్. అహాన్ మీరె మాత పెజె పప్పున్ మూర్ మునె తచి నిపుస్తోర్.

23 పప్పు పంచుర్కున్ నెహ్నా సూడ్డి, "తాదల్-తముర్కిట్! బగవంతన నదుడె, మన్-దిల్తగ డాగ్ సెల్వెక్నె నేండ్ వేరి నన పిస్తాన్" ఇంజెర్ వెప్టోర్. 2 అద్ కేంచి పెర్సెర్ కటొడల్ అననియల్, "వోన్ తొడ్డగ పాప్ట్" ఇంజెర్ పప్పున్ బగ్గ మన్వల్ సిపాయిన్ హుకుమ్ సీతొర్. 3 అస్సె, పప్పు, "రొపా ఉంది ఇర్బి బహ్రె ఉంది వడ్కుంతియ్. † నీకున్ బగవంతల్ పాంతొర్. మోసెన కానుస్తున్ పియ్యి, నావ తస్వ కియ్యె ఉచ్చి, అద్ కానుస్తున్ ఉల్ల ఆసి, నాకున్ పాయ్ హుకుమ్ సీసెర్ మంతియ్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

4 కరుమ్ నిల్వి మన్వలిర్, "నీకున్ బచోర్ దర్బుమ్ బగవంతనొర్ పెర్సెర్ కటొడనయ్ హిజత్ వోంతియ్?" ఇంజెర్ పప్పున్ ఇత్తోర్. 5 తె అద్ కేంచి పప్పు, "దాదలిర్కిట్! పెర్సెర్ కటొడల్ ఇంజి నాకున్ టావ

సెలె. దర్బు-గ్రుంత్నగ, 'పర్జెత్ అదికారిర్ బారెతె కరబ్ వడ్కెవ' †† ఇంజి లిహి కీసి మంత" ఇంజెర్ వెప్టోర్. 6 మూర్ ఉచ్చి మన్వలిర్ సన్హెద్రిన్తుర్ కహి జన్కె సదుకయుల్క అని కహి జన్కె పరిసయుల్క మంతెర్ ఇంజెర్ పప్పున్ వొడ్డి ఆత పెజె, "తాదల్-తముర్కిట్! నన పరిసయుల్కన బాజ్సెన ఆందున్. నా తొత్తుర్ గిరె పరిసయుల్క ఆందిర్. నన సిరిప్ సాతుర్ మూర్ నేండంతెర్ ఇన్వల్ ఆసతున్ హిందలె, మీ మునె గల్లి కీతొన్ దాత్ నిల్వి మంతొన్" ఇంజెర్ వెప్టోర్.

7 అద్ గొస్టి వెప్టా పెజె, సన్హెద్రిన్తుర్ సదుకయుల్కున్ అని పరిసయుల్కున్ నడ్డుమ్ జగ్గ లాగ్గి, రండె పాల్లింగ్ ఆతెర్. 8 బారెతెకె, మాయ్చలిర్ సాసి-నేండల్, దూతలిర్ అని ఆత్తుంగ్ ఇన్వలిక్ మంతంగ్ ఇంజెర్ పరిసయుల్క ఇంతెర్. బతి ఇవ్ సమ్మె సెలెంగ్ ఇంజెర్ సదుకయుల్క ఇంతెర్. 9 ఇదెన్ హిందల్, సన్హెద్రిన్తగ జగ్గ మొదొల్ ఆత. అస్సె, యెంటనె పరిసయుల్కన బాజ్సెన్ సాస్తిరిర్ సొంగ్గె తేచ్చి, "వేర్ మాయ్చనగ మాకున్ బదె కసుర్ దిసెర్ సెలె. మోక దూతల్ సెలెకె ఆత్తు వోన్ సంగ వడ్కెత. వోర్ వడ్కెత కరలెన్ మందర్" ఇంజెర్ జోర్తె వెప్టోర్. 10 తె అద్ జగ్గ ఉండె అదిక్ బదె మాత. మూర్ పప్పున్ హికె-హికె ఉమ్మి చింద చింద కీసెర్ ఇంజెర్ వోర్ కమండర్ వెరిసి, "సాంజి మూర్టల్ పప్పున్ కిలతగ పియ్యి వరట్" ఇంజెర్ సిపాయిర్కున్ హుకుమ్ సీతొర్.

11 అద్ నేటి రాతున్ పర్బు పప్పునగ వాసి, "పప్పు, నిమె గటి-దీర్బుతె మన్. ఇగె యెరుసలెమ్మగ నా బారెతె బహాన్ గవ వెప్టాయ్, అహ్నె రోమ్మగ గిర్ గవ వెహ లాగర్" ఇంజెర్ వెప్టోర్.

పప్పున్ జకన్ సాటి కుట్ర కియ్యల్

12 ఇమున్ నేటి సక్రె కహితుర్ యూదుల్క, "వోర్ పప్పున్ జక్చల్ వేరి తిన్వక్-ఉన్వక్నె మందంతొమ్" ఇంజెర్ వోట్ వాట్టి కుట్రతె మత్తెర్. 13 ఇహాన్ కుట్ర కియ్యలిర్ చాలిన్ (40) జన్కున్ తెర్ అదిక్ మత్తెర్. 14 మూర్ లోకుర్, డగుక్ కటొడలిర్ అని యూదుల్కనుర్ అదికారిర్ సాంజి, "మమ్మెట్ వోర్ పప్పున్ జక్చల్ వేరి, తిన్వక్-ఉన్వక్నె మందంతొమ్ ఇంజి వోట్ వాడ్డెమ్. 15 అదెన్ సాటి మిరట్, వీర్ సన్హెద్రిన్తుర్ హిందల్ ఆసి, వేర్ పప్పున్ బారెతె ఉండె ఇచుర్ వెలె కరి కీకొమ్ ఇంతొమ్ ఇంజి, వోర్ కమండర్చున్ వెప్పి, పప్పున్ సారి కీసెర్ పూసి కీప్టె. అహాన్ వోర్ సన్హెద్రిన్తుర్ యెవన్ మునెనె, వోన్ జక్లె తయర్ మందంతొమ్" ఇంజెర్ వెప్టోర్.

16 బతి పప్పునొర్ సడెమరి ఇద్ కుట్రతున్ బారెతె కరి కీసి, సాంజి పప్పున్ వెప్టోర్. 17 తె పప్పు అదికారిర్టల్ వొరొన్ తన్గ కేయ్యి, "కమండర్చున్ ఉంది గొస్టి వెహంతొర్ బెరె. వేర్ డియెన్ కమండర్తగ వోమ్" ఇంజెర్ వెప్టోర్. 18 అస్సె, వోర్ అదికారి డియెన్ కమండర్తగ వోసి, "వేర్ డియెర్ నీకున్ ఉంది గొస్టి వెహంతొర్ బెరె. నిహ్నా వోమ్ ఇంజి, జేల్లె మన్వల్ పప్పు నాకున్ పూసి కీతొర్" ఇంజెర్ వోన్ వెప్టోర్.

19 తె కమండర్ వోర్ డియెన కెయ్ పియ్యి, బగ్గ వోసి, "నాకున్ బతల్ వెప్టా వాతి?" ఇంజెర్ పూసి కీతొర్. 20 తె వోర్ డియెర్, "కహితుర్ యూదుల్క పప్పున్ బారెతె వటి ఆగయ్ ఉండె అదిక్ కరి కీకొమ్ ఇంజెర్ మంతెర్. మూర్ పప్పున్ సన్హెద్రిన్తుర్ సారి కీమ్ ఇంజి, నీకున్ పూసి కియ్యె, నాడి వాయ్యలిర్ మంతెర్. 21 దయ కీసి, మూర్ వినంతితున్ వొప్ట. బారెతెకె చాలిన్ (40) జన్కున్ తెర్ అదిక్ మాంది పప్పున్ పియ్యె సర్దగ తయర్ మంతెర్. వోన్ జక్చల్ వేరి తిన్వక్-ఉన్వక్నె మందంతొమ్ ఇంజి, వోట్ వాట్టెర్. సిరిప్ నీవ జవబున్ సాటి ఇంకె సూడ్సెర్ మంతెర్" ఇంజెర్ వెప్టోర్. 22 తె వోర్ కమండర్, "నాకున్ ఇద్ గొస్టి వెహ్టామ్ దుస్తాన్ బోనె వెహ్" ఇంజెర్ హుకుమ్ సీసి, అగటల్ వోర్ డియెన్ సారి కీతొర్.

† చున పాత గోడతి అంది.

†† 23:5 బహ్రె పెసివల్ 22:28

పప్పున్ సిజరియ నగుడె రొహ్యల్

23-24 అద్ ఆత పెజె, వోర్ కమండర్ తన్వ బూడ్సుర్ ఇవిర్ అదికారియన్ కేయ్య, "నేండె నర్క నొవ్ (9) నేక్కెకె, రండె నుమ్కా (200) జన్క సిపాయిర్, సత్తర్ (70) జన్క కోడంగ్ తాకుస్వలిర్ సిపాయిర్, రండె నుమ్కా (200) జన్క గొర్కంగ్ మన్వలిర్ సిపాయిర్, పియ్యి పప్పున్ గిర్ ఉంది కోడతగ ఉప్పసి, సిజరియ వోప్. గవర్నర్ పెలిక్కునగ చొకొటె వేన్ హాల్లి కిసి వరట్" ఇంజెర్ హుకుమ్ జారి కీతొర్. 25 అని వోర్ కమండర్ ఇహిన్ ఇంజెర్ ఉంది చిటి లిపా కీతొర్.

26 "మాన్-మర్వద వాలె మా గవర్నర్ పెలిక్కు సాబున్, దహ బొటన ముజెర దొసి, నన కమండర్ కలవ్దియ లూసియన లిహి కిసిర్ మంతొన్. 27 నన రొహ్యల్ వేర్ మాయ్యున్ యూదుల్కే పియ్యి జక్సెన్ సూడ్డెర్. తె నన రొమతొర్ మాయ్యుల్ ఇంజెర్ కరి కిసి, సిపాయిర్కన్ పియ్యి సాంజి, బచి కీతొన్. 28 వోన్ బారి జక్సె ఆంతెరో కరి కీక ఇంజెర్ సన్హెద్రిన్తుర్ అదికారిర్ వోతొన్. 29 అస్కె వూర్ తమ్మ దర్తత కానున్తున్ పియ్యి, బద్దో కసుర్ కీతొర్ ఇత్తెర్. బతి మరస్త్ సిక్వ వాట్నల్ సెలెకె జేల్లగ ఇర్తల్ వేన్ బదె కసుర్ సెలె. 30 అద్ ఆత పెజె, వూర్ యూదుల్కే వేన్ జక్సె కుట్టె పిలన్ వాట్నీ మంతెర్ ఇన్వల్ గిర్ కరె మాత. అదెన్ సాటి యెంటనె వేన్ మిహ్లా సారి కీతొన్. వేన్ పొరో పిరది కియ్యలిర్కున్ నీ మునె ఇద్ నాయ్ తన్వ కియ వచొ ఇంజెర్ హుకుమ్ సితొన్. ఇచొరె గొస్టి, దనెవాద్."

31 వోర్ కమండర్ హుకుమ్ సీత తీర్ వూర్ సిపాయిర్ అద్ నేటి రాతున్ పప్పున్ అంతిపత్తి నగుర్ వేరి వోతెర్. 32 ఇమున్ నేటి పప్పున్ సంగ సాన్లె, కోడన్ తాకుస్వలిర్ సత్తర్ (70) జన్క సిపాయిర్ రెహ మాతెర్ అని మెయ్యుర్ సిపాయిర్ సమ్మిర్ మల్లి కిలతగ వాతెర్.

33 వూర్ సిజరియ నగుడె యెప్పి కమండర్ లిహి కిసి సీత చిటితున్ అని పప్పున్ గవర్నర్తగ హాల్లి కీతెర్. 34 వోర్ గవర్నర్ అద్ చిటితున్ వాచి కిసి, "నిమె బద్ యెరియతొని ఆంది?" ఇంజెర్ పప్పున్ పూసి కీతొర్. తె వోర్, "నన కిలికియ యెరియతొన ఆందున్" ఇంజెర్ జవబ్ సీతొర్. 35 అస్కె, "నీ పొరో పిరది కీతుర్ వాత పెజె, నీవ తన్వ కింతొన్" ఇంజెర్ పప్పున్ వెహ్తొర్. అని, "పప్పున్ హేరోద్ దొహ్పూసీత కిలతగ ఇర్ని, కేప్పెర్ మంట" ఇంజెర్ సిపాయిర్కన్ హుకుమ్ సీతొర్.

పప్పున్ పొరో పిరది కియ్యల్

24 సియుంగ్ రోజ్కే ఆత పెజె పెర్నొర్ కటొడల్ అననియల్, కహితుర్ పెదొల్కే, అని తెర్తులల్ ఇన్వల్ వకిల్తున్ తమ్మ సంగ వోసి, గవర్నర్తగ పప్పున్ పొరో పిరది కీతెర్. 23 పప్పున్ రొహి కేయుస్త పెజె, వోర్ తెర్తులల్, "పర్ల సమ్మిర్ మాని కిసి, వని కియ్యల్ పెలిక్కు సాబ్! నీ హిందల్ మమెట్ వెలె సాంతె మంతొమ్. నిమె కీతంగ్ చొకొట్టంగ్ కామ్మున్ మరుంగ్వకెనె, మా పర్ల సమ్మిర్ మీకున్ తన్-మన్లల్ దనెవాద్ వెహ్పొర్ మంతెర్. 4 నీ టీమున్ కరబ్ కియ్యక్నె, నన ఇన్ గొస్టిన్ పోడి కిసి వెహ్నాన్. అదెన్ సాటి, మా పొరో దయ ఇర్ని, బస్కెట్ కేంజెమె, దిహన్లె కేంజె ఇంజి కోర్నెర్ మంతొన్. 5 వేర్ మాయ్యుల్ వెలుమ్ పెత్తెన్ దాత్నొర్. దునియతుర్ యూదుల్కున్ నడ్డుమ్ జర్గంగ్ పుటుస్వల్ ఆందుర్. నజరేత్తు బక్తిత సర్దున్ మునె తాకుస్వల్ ఆందుర్. 6 అచొరె ఆయ్యు, వేర్ మావ మందిర్గ వాసి, బాటి కియ్యె కోసిద్ కీతొర్. తె మమెట్ వేన్ పియ్యెమ్. 7 మావ దర్క-గ్రంతున్ పియ్యి తన్వ కియ్యె సూడ్డెమ్. బతి కమండర్ కలవ్దియ లూసియల్ తన్వల్ సిపాయిర్ సంగ వాసి, వేన్ మహ్లాటల్ జాల్మతె పియ్యి వోతొర్. అని వేన్ పొరో పిరది కియ్యలిర్కున్ మిహ్లా వాయన ఇంజెర్ హుకుమ్ సీతొర్.] 8 నిమె వేన్ సవల్కే పూసి కీతెకె, మమెట్ పిరది కియ్యలిక్ కరల్ కి లబడ్ ఇన్వల్ మీకునె కరె మాంతంగ్" ఇంజెర్ వెహ్తొర్. 9 అగ వాతుర్ సమ్మిర్ యూదుల్కే, "ఇవ్ సమ్మె కరలెన్" ఇంజెర్ వెహ్తొర్.

† తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంత్సనగ ఇద్ వచన్ సెలె.

పెలిక్కున్ పప్పు తన్వ గొస్టి వెహ్యల్

10 అస్కె వోర్ గవర్నర్ ఇంగె నిమె వడ్క ఇంజెర్ పప్పున్ కెయ్ హొలి కీతొర్. తె పప్పు, "నిమె వీర్ పర్లతున్ నడ్డుమ్ వెలె సాల్కనల్ నాయ్ తన్వ కిసిర్ మంతి ఇన్వల్ నాకున్ టావయె. అదెన్ సాటి నన ఉండె అదిక్ ఆనంద్వి నావ గొస్టి వెహంతొన్. 11 యెరుసలెమ్మగ నన పార్తన-వంతి కియ్యె సాంజి, బార రోజ్కే గిర్ ఆయ్యె ఇంజెర్, వీర్లటల్ బోన్ పూసి కిసి గిర్ కరి కియ వచొ. 12 మందిర్గన్ ఆయి, సునగోళ్ళగన్ ఆయి, నగుడ ఉండె బదె జాగతెన్ ఆయి, నన బోన్ సంగన్ జట్-పట్ లాగ్వల్ అని పర్లతున్ హక్తి కిసి లొలింగ్ కియ్యలిక్ వీర్ సూడ్కె. 13 ఇంకె వేరి పిరది కీతనల్ ఉంది గిర్ నన కీతప్, నీ మునె వీర్ నిరుపన్ కియ పరుర్.

14 "తెర్ బతి నన యూదుల్కే లబడ్ ఇన్వల్ నజరేత్తు బక్తిత సర్దున్ బారెత గొస్టితున్ వొపంతొన్. అని మావుర్ తొత్తురోర్ బగవంతన సీవ కిసిరెన్, మోసెన కానున్తగ అని దుస్సుర్ పరవత్తలిర్ లిహి కీతనగ మన్వల్ సమ్మెతున్ నమంతొన్. 15 నియత్తె అని బగడ్-నియత్తె తాక్వలిర్ బోరె గిర్ ఆయి, సాసి-నేండంతెర్ ఇన్వల్ ఆస వీర్కున్ మత్తపె, బగవంతన్ హిందల్ నాకున్ గిర్ మంత. 16 అదెన్ సాటి, నన బగవంతన్ మునె అని మాయ్యున్ మునె గిర్ మన్-దిలె డాగ్ సెల్వక్ బస్కెట్ మందన ఇంజెర్ కోసిద్ కిసిర్ మంతొన్.

17 "నన యెరుసలెమ్ సుటి కిసి సాంజి, కహి సాల్కే ఆత పెజె, నావుర్ గరిబ్ పర్లతున్ దర్క కియ్యె అని మందిర్గ అర్పనంగ్ సియ్యె యెరుసలెమ్మగ మల్లి వాతొన్. 18-19 అద్ వకత్తె మందిర్గ ఆవ్రతగ సుదుడ్-పాన్ కార్య కీనెకె, ఆసియతల్ వాతుర్ కహితుర్ యూదుల్కే నాకున్ సూడ్డెర్. అస్కె గుబ్బ సెలె అని లొలి గిర్ సెలె. వూర్కున్ నహ్ బతయ్ తవ్ మత్తపెనయ్ దిస్కె, వూర్ వాసి నీ మునె పిరది కియ వచొ. 20 సెలెకె నన సన్హెద్రిన్తుర్ మునె నిల్లి మనెకె తెర్, బతయ్ గల్లి పుట్టి మందర్, వీర్ వాతుర్కున్ పూసి కీప్. 21 వూర్ సమ్మిర్ మునె, 'మాయ్యలిర్ సాసి-నేండంతెర్' ఇంజెర్ జోర్ ఇత్తొన్. సిరిప్ ఇద్ కారన్తున్ హిందలె, మీ మునె గల్లి కీతొన్ దాత్ నిల్లి మంతొన్" ఇంజెర్ పప్పు వెహ్తొర్.

22 అస్కె పెలిక్కు నజరేత్తు బక్తిత సర్దున్ బారెతె చొకొట్ కరి కిసి మత్త కాడ్కె, "వోర్ కమండర్ లూసియల్ వాత పెజె, ఇద్ గొస్టిత నిర్మయ్ యేతంతొన్" ఇంజెర్ అద్ తన్వతున్ వాయ్ వాడ్డొర్. 23 అని సిపాయిరోర్ అదికారిన్, "పప్పున్ కేప్పెర్ మంట బతి, వోన్ జరసి మోక్టో సుటి కీప్. బోర్ వోసుర్ లోకుర్ వోనంగ్ జారత్కే పూరి కియ్యె వాతెకె, వూర్కున్ తక్లిబ్ సియ్యట్" ఇంజెర్ పెలిక్కు హుకుమ్ సీతొర్.

పెలిక్కున్ అని దురుసిల్లన్ మునె పప్పు నిల్వల్

24 కహి రోజ్కే ఆత పెజె, పెలిక్కు, యూదుల్కేనె జాతిత తన్వ బాయ్యె దురుసిల్లన్ సంగ వాతొర్. పప్పున్ వోర్ కేయుస్తొర్. తె పప్పు, యేసు కిరిస్తున్ పొరో బరోస ఇర్వడున్ బారెతె వూర్కున్ వెహ్తొర్. 25 బతి అహాన్ పప్పు, నియత్తె అని జరబ్నె పిస్వడున్ బారెతె అని వాయ్యల్ తన్వత దివోసున్ బారెతె వెహ్పొర్ మనెకె, పెలిక్కు వెరిసి, "ఇంకెట్కే ఆయర్! నిమె సాన్. నాకున్ వకత్ మనెకె, నీకున్ కేయుసంతొన్" ఇంజెర్ వెహ్తొర్. 26 అద్ ఆత పెజె, పప్పు తనకున్ బతయ్ లంచెమ్ సియ్యుడ్ మందర్ ఇన్వల్ ఆసతె, వోన్ గడి గడి తన్వ కేయుసి, వోర్ పెలిక్కు వడ్కెసిర్ మందర్.

27 అహాన్ రండె సాల్కే గుజె మాత పెజె, పెలిక్కున్ బద్ది, పూసొర్ గవర్నర్ పొర్కియె పెస్తు వాతొర్. అస్కె యూదుల్కేనె కెయ్యె చొకొట్టు పొరోల్ కమయ్ కియ్యె, పెలిక్కు, పప్పున్ అహ్నా జేల్లగన్ ఇర్ని సాత్తొర్.

పెస్తు పప్పున్ తన్వ కియ్యల్

25 పెస్తు యూదయ యెరియతొర్ గవర్నర్ ఆసి, మూంద్ రోజ్కే ఆత పెజె, సిజరియ నగుడల్ యెరుసలెమ్ నగుడె సాత్తొర్.

² అస్సె అగటూర్ డగుక్ కటోడలిర్ అని యూదుల్కనుర్ పెదొల్క తము పప్పున్ పొరో పిరది కీత గొప్పి, వోన్ వెప్టార్. ³ అని పప్పున్ నడ్డుమ్ సర్దె జకన ఇన్వల్ పిలనై, "పప్పున్ యెరుసలెమ్ సారి కీసి, మాకున్ మదత్ కీమ్ సాబ్" ఇంజెర్ పెస్సున్ వూర్ కోర్డెర్. ^{4,5} తె పెస్సు, "పప్పు సిజరియత్ జేల్లగ మంతోర్. అగ వెయ్యె సొందన ఇంజెర్ నిర్దయ్ కీతోన్. మిహుటల్ ముకె వాలిర్కున్ నా పెజెయ్ రొహట్. ఉంది మోక వోన్ బతయ్ గల్లి మత్తెకె, వోన్ పొరో అగనె పిరది కియ వచో" ఇంజెర్ వూర్కున్ వెప్టార్.

⁶ అని పెస్సు, ఆత్-దహ రోజ్కె యెరుసలెమ్ముగన్ మంజి, సిజరియ మల్ని సొత్తోర్. సొత్త ఇమున్ నేటి తస్వ కియై, రాజ-గాదితగ ఉచ్చి, "పప్పున్ కేయట్" ఇంజెర్ సిపాయిర్కున్ హుకుమ్ సీతోర్. ⁷ తె పప్పు వాత పెజె, యెరుసలెమ్ముల్ వాతుర్ యూదుల్కనుర్ పెదొల్క పప్పున్ సిర్కుట్ నిల్చి, వెలె గల్లింగ్ వోన్ పొరో వాడ్డెర్. బతి అవెనగటల్ ఉంది గిర్ నిరుపన్ కియ పర్కె. ⁸ అస్సె పప్పు, "యూదుల్కన కానుస్తునె ఆయి, మందిర్దునె ఆయి, సీజర్ మహ రాజనె ఆయి ఉల్ల ఆసి, బతయ్ గల్లి కియ్యకి" ఇంజెర్ జవబ్ సీతోర్.

⁹ బతి వోర్ పెస్సు, యూదుల్కన కెయై చొక్కొట్టు పొరోల్ కమయ్ కియన ఇంజి, "యెరుసలెమ్ముగ, నా మునె నీవ గొప్పిత తస్వ కియై వొపంతి కి?" ఇంజెర్ పప్పున్ పూసి కీతోర్. ¹⁰ తె వోర్, "రోమ రాజ్యుగ మన్వల్ ఉంది కచురిత్ మునె నిల్చి మంతోన్. నాకున్ తస్వ కియ్యల్ జాగ ఇదె ఆంద్. నన యూదుల్కన బతయ్ వాయుట్ కియ్యకి ఇన్వల్ నీకున్ కుల కుల టావయె. ¹¹ ఉంది మోక నాకున్ మరన్త సిక్కు వాట్టల్ వాయుట్ కీసి మంద్యతె, నన సాయన్ సాటి గిరె పెజె వాయున్. బతి వీర్ యూదుల్క ఇంకె వేరి, నా పొరో కీతంగ్ పిరదింగ్ సమ్మె లబడె మత్తెకె, వీర కెయై నాకున్ హుల్లి కియ్యల్ అదికార్ బోనె సలె. రోమ రాజ్యోర్ సీజర్ మహ రాజనె, ఇద్ గొప్పిత తస్వ కీమ్ ఇంజి, కోరంతోన్" ఇంజెర్ పప్పు వెప్టార్.

¹² తె పెస్సు తస్వర్ వెహ్యల్-తోహ్యలిర్కున్ పూసి కీసి, "నిమె సీజర్ మహ రాజనె తస్వ కియై కోరంతోన్ ఇత్త కాడ్కి, నీకున్ వోన్నె రొహంతోన్" ఇంజెర్ పప్పున్ వెప్టార్.

పప్పు అగ్రిపన్ అని బెర్నికెన్ మునె నిల్వల్

¹³ కహి రోజ్కె ఆత పెజె అగ్రిప రాజల్, వోన్ సేలడ్ బెర్నికెన్ † సంగ పెస్సునె బేటి మాయ్ సిజరియ వాతోర్. ¹⁴ వూర్ అగన్ వెలె రోజ్కె మత్తెర్. అస్సె పెస్సు, పప్పున్ బారెత గొప్పితున్ అగ్రిప రాజన్ సంగ, "పెలిక్కు, వోరో మాయ్ జేల్లగన్ ఇర్చి సొత్తోర్. ¹⁵ వేర్ మాయ్ పొరో నన యెరుసలెమ్ముగ మనెకె, డగుక్ కటోడలిర్ అని యూదుల్కనుర్ పెదొల్క పొరో పిరదింగ్ కీసి, 'వోన్ మరన్త సిక్కు వాట' ఇంజెర్ కోర్డెర్. ¹⁶ తె వూర్కున్ నన, 'బోన్ పొరో పిరది కీతిటో, వోర్ తస్వ బారెతె ముకబిలి వడ్కబీగర్, రోమతోర్ అదికారిన్ ఆసి, వోన్ మరన్త సిక్కు వాట వాయు' ఇంజి, వూర్కున్ వెప్టోన్. ¹⁷ వూర్ ఇగె వాసి మీరె మాత పెజె, నన కోరుమ్ కియ్యక్నె ఇమున్ నేటి రాజ-గాదితగ ఉచ్చి, 'పప్పున్ కేయట్' ఇంజెర్ హుకుమ్ సీతోన్. ¹⁸ వోర్ వాత పెజె, పిరది కియ్యలిర్ నిల్చి వడ్కతెర్. బతి నన సోచ్ కీసి మత్తోన్ అవ్ కరబ్బంగ్ గల్లినల్, ఉంది గల్లి గిర్ పప్పున్ పొరో వాట పర్కె. ¹⁹ ఇదెన్ బద్ది, వూర్ తమ్మ దర్కతున్ బారెతె అని సొతోర్ యేసు ఇన్వల్ మాయ్ బారెతెన్ గొప్పింగ్ జర్గతంగ్. బతి పప్పు, 'యేసు జీవతెన్ మంతోర్' ఇంజెర్ వెప్టోర్. ²⁰ ఆతంగ్ గొప్పిన బహన్ తస్వ కియ్యలో టావ సెయ్ కాడ్కి, 'యెరుసలెమ్ముగ, నీవ గొప్పిత తస్వ కియై వొపంతి కి?' ఇంజెర్ పప్పున్ పూసి కీతోన్. ²¹ బతి వోర్, సీజర్ మహ రాజన్ మునె వోన్ తస్వ ఆనల్ వేరి, తనకున్ బచి కియన ఇంజి నాకున్ కోర్డెర్. తె నన, 'మహ రాజన్ మునె వోన్ల వేరి, వోన్ కేప్పెర్ మంట్' ఇంజి సిపాయిర్కున్ హుకుమ్ సీతోన్" ఇంజెర్ అగ్రిప రాజన్ పెస్సు వెప్టార్.

† వీర్ ఇవిర్ హేరోడ్ రాజనుర్ మఠి-మియడ్ ఆందిర్.

²² అస్సె అగ్రిప రాజల్, "వోర్ మాయ్ వెహ్యల్ నన గిర్ కేంజన ఇంతోన్" ఇంజెర్ వెప్టోర్. తె "నాడి మిరట్ కేంజ వచో" ఇంజెర్ పెస్సు ఇత్తోర్.

అగ్రిప రాజల్ పప్పున తస్వ కియ్యల్

²³ తె ఇమున్ నేటి అగ్రిప రాజల్ అని వోన్ సేలడ్ బెర్నికె ఇవిర్ డగ్-మగ్ సవై మాసి, అద్ రాజ్యూర్ పెర్కుర్ కమండర్కున్ సంగ అని అద్ నగుడుర్ ముకె లోకుర్ సంగ వాజ-గాజతె వాసి, రాజ-గాదితగ ఉత్తెర్. అస్సె పెస్సు హుకుమ్ సీనెకెన్ పప్పున్ అద్ కచురిత్ మునె తత్తెర్. ²⁴ తె పెస్సు, "రాజ-గాదితగ ఉచ్చి మన్వల్ అగ్రిప రాజన్ అని మెయ్యూర్ సమ్మిర్కున్ నావ దండెన్. వేర్ మాయ్ మిరట్ సూడ్పెర్ మంతిట్. యెరుసలెమ్ముగ అని ఇగె సిజరియతగ గిర్, 'వేర్ పిస్సె కామి సియోర్' ఇంజెర్ యూదుల్క కిలిసెర్ నాకున్ పిరది కీతెర్. ²⁵ బతి మరన్త సిక్కు వాట్టల్ వేర్ బదె గల్లి కియ్యకి ఇంజెర్ కరి కీతోన్. సీజర్ మహ రాజన్ మునె తస్వ తస్వ ఆయన ఇత్త కాడ్కి, వేర్ మాయ్ రోమ నగుడె రొహ్లా నిర్దయ్ కీతోన్.

²⁶ "అని, 'వేన్ బారెతె మహ రాజన్ చిటి లిహి కీసి సారి కీక' ఇంజి మత్తోన్. బతి బతయ్ కారన్ పుట్కె. అదెన్ సాటి, ఇంకెతెర్ సవల్క పూసి కీతెకె, మీకున్ బతయ్ కారన్ పుట్టె చిటి లిహి కియ వచో ఇంజి, మీ సమ్మిర్ మునె అని ముకెతె అగ్రిప రాజన్ మునె వేన్ కేయ్యస్తాన్. ²⁷ జేల్లగ అర్దొనంగ్ గల్లింగ్ వెహ బీగర్ రొహ్యల్ బరోబర్ ఆయె ఇంజి, నాకున్ మన్దె వాసెర్ మంత" ఇంజెర్ వెప్టోర్.

పప్పు తన బే-కనుర్ వాలెన ఇంజెర్ వెహ్యల్

26 అస్సె అగ్రిప రాజల్, "నీ బారెతె బతల్ వెహ్ ఇంతియె, అద్ వెహ" ఇంజెర్ పప్పున్ ఇత్తోర్.

తె పప్పు తస్వ కెయ్ చప్పి, ²³ "అగ్రిప రాజ! యూదుల్కనగ మన్వలిక్ రితి-రివజ్కె అని జట్-పట్ లాగ్గలిక్ గొప్పిన బారెతె నీకున్ కుల కుల టావయె. ఇద్ దివోసున్ నేటి మీ మునె నిల్చి నా పొరో యూదుల్క కీతంగ్ పిరదింగ్ లబడె ఇంజెర్ నిరుపన్ కియై మోక పుట్టె. ఇదెన్ హిందల్, నాకున్ వెలె ఆనంద్ లాగ్గెర్ మంత. అదెన్ సాటి నన వెహ్యలిక్ నిమె దిహనై కేంజ్ ఇంజెర్ కోర్డెర్ మంతోన్.

⁴ "చుడుర్-పాన్వల్ తార్చిన్ నగ అని యెరుసలెమ్ముగ గిర్ నా పర్తల్ రొహి నన బహన్ పిస్తాన్ ఇన్వల్ సమ్మిర్ యూదుల్కన టావయె.

⁵ మొదొడల్ నాకున్ వూర్ సూడ్పె మత్త కాడ్కి, ఉంది మోక నా బారెతె గవ వెహ్మమ్ ఇందనిరై, మావ దర్కతగ సమ్మిర్కున్ అదిక్ నేకింగ్ పియ్ తాక్కులిర్ పరిసయ్యున్ దాత్ పిస్తాన్ ఇంజి వెహ పరంతెర్.

⁶ అని ఇంకె బగవంతల్ మా తోత్తుర్కున్ వార్డన్ సీతంగ్ సమ్మెన్ వూరి కింతోర్ ఇన్వల్ ఆసతున్ పియ్, గల్లి కీతోన్ దాత్ కచురిత్ మునె నిల్చి మంతోన్. ⁷ ఇద్ వార్డన్ బర్పుర్ ఆయన ఇంజెర్ మా బార (12) కాందనుర్ యూదుల్క నర్క-పియల్ బగవంతన సేవ కీసెర్ ఆసతె సూడ్పెర్ మంతెర్. అగ్రిప రాజ! యూదుల్క ఇద్ ఆసతున్ హిందలె, నా పొరో పిరది కీతెర్. ⁸ బగవంతల్ సాతుర్కున్ నేండుసంతోర్ ఇన్వల్ గొప్పితున్ నమ్మవాయె ఇంజి, మిరట్ సమ్మిర్ బారి ఇంతిట్?

⁹ "ఉంది గల్కతె నన గిర్ నజరేత్తోర్ యేసున పొరోడున్ మూరి కియ్యలె నావ కామ్ ఇత్తపినయ్ సూడ్పెర్ మందున్. ¹⁰ నన యెరుసలెమ్ముగ అమ్మై కీతోన్. అగ మన్వలిర్ డగుక్ కటోడలిర్ సీత అదికార్ వెలెటిర్ పవిత్త బక్లిర్కున్ జేల్కనగ వాట్టి, వూర్కున్ జకన్ సాటి గిరె నన వొప్టాన్. ¹¹ సమ్మె సునగోళ్ళగ సొంజి, వూర్ సంగ యేసు పర్చున హిజత్ తెండుస్లె, వూర్కున్ తక్లిట్కె-దుక్కుంగ్ సీందున్. వూర్ పొరో బెయ్ సొంగున్ వాసెర్, దుస్రాక్ దేస్కెనంగ్ నగుక్ వేరి గిర్ సొంజి, వూర్కున్ బెయ్ సిక్కుంగ్ సీతోన్.

¹² "ఇద్ కామున్ సాటినె డగుక్ కటోడలిర్ అదికార్ అని హుకుమ్ యేచ్చి దమస్కు నగుడె సొన్దె పెసీతోన్. ¹³ రాజ! లగ్-బగ్ బార్ దుపరిత యెలెతె సొంజెర్ మనెకె, నా సిర్కుట్ అని నా సంగ

మన్వలీర్ సిర్వుల్ పోడ్డున్ తెర్ అదిక్ జగర్నె మన్వలీ హాబడల్ వేడ్చి అచనక్ గేర్ పాత. 14 తె మమొట్ సమ్మిర్ బూడ్ అర్టొమ్. అస్సె, 'సప్లు! సప్లు! నాకున్ బారి దుక్కు సీసెర్ మంతి? తుతరి బెడ్డెతున్ లాత పాయ్యల్ నీకె నుక్కున్' ఇన్వల్ హెల్లి బాసతె లేంగ్ నాకున్ కేజ వాత.

15 "తె నన, 'పర్బు! నిమె బోని ఆంది?' ఇంజెర్ పూసి కీతొన్. అస్సె, 'నిమె దుక్కు సీసెర్ మంతి, వోర్ యేసున ఆందున్' ఇంజె, 16 'నిమె తేచ్చి నిల. నన నీకున్ దిస్వల్ కారన్ బతల్ ఇత్తెకె, నిమె సూడ్డంగ్ గట్టున్ బారెతె అని నన ఉండె మునె తొహ్యలిక్ గట్టున్ బారెతె, గవ వెహ్లా నా సేమ్మన్ దాత్ నీకున్ నేమి కీసెర్ మంతొన్. 17 నన నీ పర్తల్ అని యూదుల్. ఆయుర్ వూర్బుల్ నీకున్ బచి కీంతొన్. 18 వూర్ యూదుల్. ఆయుర్ వూర్బున్ పాప్పు సికటితల్, పునెత వేడ్చితె అని సయ్యున్త అదికార్లల్, బగవంతనెకె మలుసన్ సాటి, వూరంగ్ కడ్కె కోలి కియ్యె నీకున్ సారి కీసెర్ మంతొన్. వూర్ నా పొరొ బరోస ఇర్ని, వూరంగ్ పామ్మ మాపి ఆసి, బగవంతల్ నేమి కీతుర్ పవిత్ర వాలిర్ బరోబర్ వూర్ ఈన యేతన ఇన్వలె నావ ఇచ' ఇంజెర్ యేసు నాకున్ వెహ్లాన్.

19 "అదెన్ సాటి అగ్రిప రాజ! స్వర్గ్నల్ వాత అద్ దర్సన్తున్ మానె మాసి, వొప్పి తాక్టొన్. 20 దమమ్మ నగుడుర్బున్, వూర్ ఆత పెజె యెరుసలెమ్మర్ లోకుర్బున్, యూదయ యేరియతుర్ సమ్మిర్కున్ అని యూదుల్. ఆయుర్ వూర్బున్, 'మీవ పాప్పుల్ కబ్బె మామ్మ. కీతంగ్ సమ్మె పామ్మన్ వొప్పి, బగవంతనెకె తిరిత గవతున్ సాటి, చొకొట్టుంగ్ కామ్మ కీసి తొహట్' ఇంజెర్ బోద వెహ్లాన్. 21 ఇద్ గొస్తితున్ హిందలె, యూదుల్ నాకున్ మందిర్గ పియ్యి, జక్లె కోసిద్ కీతెర్.

22 తెర్ బతి బగవంతన సాత్ నేండ వేరి గిర్ నా సంగ మత్త కాడ్కినె, చుడుర్-డగుక్కు బేద్-బావ్ సెల్వక్ సమ్మిర్కునె గవ వెహ్లాన్ మంతొన్. మోసె అని దుస్సుర్ పర్వక్లలిర్ బవినెత్తె బతంగ్ బతంగ్ జర్గనుంగ్ ఇంజెర్ వెహ్లాన్, సిరిప్ అవెనె వెహ్లాన్ మంతొన్. 23 అవ్ బవ్ ఇత్తెకె, 'కిరిస్టు తక్లిబ్బో బోగె మాసి, సాయ్ లాగర్. బతి అహాన్ సాసి-నేండ్యలిర్గటల్ మొదొడొర్ ఆంతొర్. అని తన్వ పర్ల యూదుల్కున్ అని యూదుల్. ఆయుర్ వూర్బున్ గిర్ బగవంతన వేడ్చితున్ బారెతె పచర్ కీంతొన్" ఇంజెర్ పప్లు వెహ్లాన్ మనెకెనె, 24 పెస్తు, "పప్లు! నీవ దిచక్ కరబ్ ఆత! నిమె వెలె కరిత వియ్ నీకున్ పిసంగ్ కీత" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

25 అస్సె పప్లు, "డగుర్ మాన్-మర్వద వాలె పెస్తు సాబ్! నన పిసంగ్ ఆతొన ఆయెన్. నన చొకొట్టు దిమక్ వాలెన్ దాత్ నియత్తుంగ్ అని సత్తుంగ్ గొస్తింగ్ వడ్కొత్తొన్. 26 రాజన్ నన వెహ్యాలిక్ ఇవ్ సమ్మె టావ మత్త కాడ్కినె, వెరివక్చె వడ్కొసెర్ మంతొన్. ఇవ్ సమ్మె రాజన్ నదుడల్ తపుసియ పరోంగ్ ఇన్వల్ బరోస నాకున్ మంత. బారెతెకె, ఇవ్ సమ్మె ఉంది మూలతగ మక్కితె జర్గమకి. 27 అగ్రిప రాజ! నిమె పర్వక్లలిర్ లిపా కీతంగ్ అవెన్ బరోస కీంతి కి? హో, మిరట్ బరోస కీంతిబ్ ఇన్వల్ నాకున్ టావ" ఇంజెర్ పప్లు వెహ్లాన్.

28-29 అస్సె అగ్రిప రాజల్, "అహా! ఇవోర్ సమ్మె నాకున్ కిర్చన్ కియ్యె ఆంతి సెలెయ్" ఇంజెర్ పప్లున్ ఇత్తోర్. తె పప్లు "సమ్మెయె, కోరుమ్మెయె బతి మిరటె ఆయ్య, నేండ నావంగ్ గొస్టింగ్ కేంజ్యలిర్ సమ్మిర్, ఇవ్ హొత్తుడింగ్ తపుసి, దుస్రాక్ సమ్మెనగ నా దాతె ఆయన ఇంజెర్ బగవంతన పార్సన్ కీసెర్ మంతొన్" ఇంజెర్ వెహ్లాన్. 30 అహాన్ వెహ్లా పెజె, అగ్రిప రాజల్ అని వోన్ సేలడ్ బెర్నికె, వూర్ బరోబర్ గవర్నర్ పెస్తు అని మెయ్యుర్ ఉద్తుర్ గిరె తేచ్చి నిలెర్. 31 అగటల్ బహ్రి పెసిసెర్, "మరన్ సక్కు వాట్టల్, జేల్లగ ఇర్నల్ వేర్ మాయ్యల్ బతయ్ గల్లి కియ్యకి" ఇంజెర్ తవ్వ తమ వడ్కొతెర్.

32 అని అగ్రిప రాజల్, "నీజర్ మహ రాజన్ మునె వేర్ తన్వ తన్వ ఆయన ఇన్వక్ ఇత్తెకె, వేన్ నన సుటి కియ్యుసిందున్" ఇంజెర్ పెస్తున్ సంగ ఇత్తోర్.

రోమ్ నగుడె పప్లు సొన్వల్

27 అద్ ఆత పెజె వూర్ అదికారిర్, పప్లున్ అని ఉండె కహితుర్ జేల్లగ మన్వలీర్కున్ ఇటలి దేన్ను రోమ్ నగుడె రోహన ఇంజెర్ నిర్నయ్ కీతెర్. అగస్టస్ ఇన్వల్ దలమ్మెర్ యూలి ఇన్వల్ కమండర్లగ మాకున్ హల్లి కీతెర్. 2 తె మమొట్ సమ్మిర్త డర్లితగ ఆగ్ని మన్వల్ అద్రముతియ నగుడ రూక ఉచ్చి పెసిటొమ్. అద్ రూక ఆసియ యేరియత సమ్మిర్త డర్లితంగ్ వెలె జాగనగ ఆగ్నెర్ సొన్వల్ మత్త. మాసిదోనియ యేరియత తెసలోనిక నగుడొర్ అరిన్తర్కు గిర్ మా సంగ మత్తోర్.

3 ఇమున్ నేటి, మమొట్ సీదొన్ నగుడె యెహ్లామ్. అస్సె, వోన్ యాత్రతున్ పస్టా మత్తంగ్ చీజ్కాన్ సాటి, పప్లునుర్ సొన్వలిర్ సంగ బేటె మాయ్, కమండర్ యూలి వోన్ పొరొ దయ తొహ్లాన్. 4 అహాన్ అగటల్ పెసికెకె మునెత్తె బెయ్ జోర్తె వడి వాత కాడ్కి, సయ్పరన్ లంకత తలవడ బాబ్బల్ రూకతున్ తాకుస్తామ్. 5 అహాన్ కిలికియ, పంపులియ యేరియన్ మునెత సమ్మిర్తున్ వీడ్చి, లుకియ యేరియత ముర ఇన్వల్ నగుడె యెహ్లామ్. 6 అగ అలెగ్జాండ్రీయ నగుడ రూక ఇటలి సొన్లె తయర్ మత్త. తె అద్ రూకతగ వోర్ కమండర్ మాకున్ ఉప్పస్తొర్.

7 మునెత్తె బెయ్ జోర్తె వడి వాత కాడ్కి, మావ యాత్ర వెలె రోజ్కె జోక్కి తాక్. వెలె కన్స్టమ్నె కినిదు చహర్బున్ కరుమ్ యెహ్లామ్. వడి వాతతున్ హిందల్, ఉండె మునె అద్ బాబ్బెకె సొంద పర్కె. తె కెరెతు లంకత సిడయింగ్ బాజాన్ ఆసి, డర్లితె మన్వల్ సల్వినె జాగతున్ కరుమ్మల్ వీడ్కొమ్. 8 అదెన్ వీడ్చి, బెయ్ కన్స్టమ్నె సమ్మిర్త కాటునె జోక్-జోక్ లనయ ఇన్వల్ చహర్బున్ కరుమ్మ చొకొట్టు రూకంగ్ ఆగ్నల్ జాగతగ యెహ్లామ్. 9 అద్ తీర్తె మావ టేమ్ వెలె నుక్కున్ ఆత కాడ్కి, అద్ గట్టుతె † రూకతె సొన్వల్ వెలె వెరినల్ ఆత. అదెన్ సాటి పప్లు తేచ్చి అద్ రూకతగ మన్వలీర్కున్, 10 "దాదలిర్నిట్! ఇద్ మునె సొన్వల్ యాత్రతగ వెలె దుక్కుంగ్ వానుంగ్. చీజ్కె అని రూక కరబ్ ఆయ్యలె ఆయ్య, మావ జీవత నుక్కున్ గిర్ జర్గవచ్చొ" ఇంజెర్ వెహ్లాన్. 11 తెర్ బతి, వోర్ కమండర్ పప్లు వెహ్లా అదెన్ నమ్మక్నె, వోర్ రూక తాకుస్వల్ అదికారిన్ గొస్తితున్ నమ్మెర్. 12 వూర్ మన్వల్ అద్ రూకంగ్ ఆగ్నల్ జాగ పీని-గాలుమ్ కామి సెయె. అదెన్ సాటి ఆయ్యర్ పినిక్కు యెచ్చి, పీని-గాలుమ్ వీడ్చల్ అగ మందన ఇంజెర్ వెలెటిర్ సోంచ్ కీతతున్ హిందల్, అగటల్ పెసిటెర్. ఇద్ పినిక్కు ఇన్వల్ రూకంగ్ ఆగ్నల్ జాగ కెరెతు లంకత పొరయింగ్ బాబ్బె కొడ్డితగ మంత. †

వడి-దూందడ్ వాయ్యల్

13 అస్సె తెల్నగడ్ బాబ్బల్ జోక్కి, వడి వాయ్యల్ మొదొల్ ఆత కాడ్కి, వూర్ పినిక్కు సొంద పరంతొమ్ ఇంజెర్ సమ్మె మాతెర్. అదెన్ సాటి, లంగర్ వాడ్ అదెన్ తెండ్చి, కెరెతు లంకత డర్లియె రూకతున్ సొందుసితెర్. 14 బతి జాబుక్ ఆత పెజె, అద్ లంకతున్ పొరొడల్ సిడయింగ్-తలవడ బాబ్బల్ తుపాన్తున్ దాత్ బెయ్ జోర్తె వడి పెసిత. 15 అద్ వడిద్ నడ్డుమ్ కొండె మాసి మావ రూక మునె సొంద పర్కె. తె వడి బేకె పాంత హాకె రూక సొన్ని ఇంజెర్ సుటి కీతొమ్.

16 అహాన్ సొనెకె, కవుదు ఇన్వల్ చుడుర్ లంక వాత. తె తాన్ బగ్గయె వీడ్చెర్ మనెకె, మావ రూకతగ పెజె దొహ్పి మన్వల్ చుడుర్ రూకతున్ బచి కియ్యె, వెలె కన్స్టమ్నె వరుసియపర్కొమ్. 17 తాన్ డగుర్ రూకతగ వరుసిత పెజె నోడెనె సబుడ్ దొహ్లాన్. తె మావ రూక సుర్నిన జాగత ఉస్సె కుప్పనగ అర్కడ మందర్ ఇంజెర్ వెరిసి, రూకత్ పొరొ

† గ్రీకు బాసతె యూదుల్. ఉపన్ పియ్యెర్ మన్వలిక్ ఆక్రిత దివోన్ గిర్ మార్త ఇంజెర్ మందంత. †† అదెన్ సాటి పీని గాలుమ్ వాయ్యల్ వడి-దూందడల్ రూకన్ బచి కియ పరంత.

మన్యులిక పడ్డంగ్ రెహ్లా అని వడి పాయ్యల్ బాజున్ రూక సాన్ని ఇంజెర్ సుటి కీతెర్.

18 ఇమున్ నేటి అద్ వడి-దూందడ్ అదిక్ ఆత కాడ్కి, రూకతగ మన్యుల్ సామన్ వాడి సీసి, రూకతున్ హల్కొ కీతెర్. 19 మూడవ దియ కుద్ తమ్మంగ్ కెయ్యనె రూకత వీసార గిర్ వాడి సీతెర్. 20 అద్ వడి-దూందడ్ బెయ్ అదిక్ మత్త కాడ్కి, వెలెన్ రోజ్క మూకున్ పోడ్డ ఆయి, సుకుక్ ఆయి దిస్కకి. తె మమొట్ బచె మాకొమ్ ఇన్వల్ ఆస పూరొయ్ సుటి కీతొమ్.

21 వెలె దివొస్కొనల్ వూర్ సమ్మిర్ గిరె కానె తిన్వకె మత్తెర్. తె పప్పు వూర్ నడ్డుమ్ నిల్చి రూక తాకుస్వలిర్కున్, "దాదలిర్చిట్! నావ గొస్టి కేచి కెరెతు లంకతల్ పెసివక్ మన్యుడ్ ఇత్తెకె, మా సమ్మిర్కున్ ఇద్ గండమ్ అని నుక్కున్ వాసి మనొ. 22-25 ఇంద్యెట్ ఆతెకె గిర్ దర్యమనె మంట! నన బోన సేవ కింతొనొ, వోనొర్ దూతల్ నినెత రాత్తె నమ్మా వాసి, 'పప్పు నిమె వెరిమ. నిమె సీజర్ మహ రాజన్ మునె తప్పక నిలంతి. నీ పొరొ తొహ్వల్ దయతె నీ సంగ మన్యులిర్ సమ్మిరంగ్ జీవన్ గిర్ బచి కింతొర్' ఇంజి నాకున్ వెహ్లా. నా సంగ దూతల్ వెహ్లా తీర్ జర్గంత ఇంజెర్ బగవంతన్ నమ్మెర్ మంతొన్ ఇత్తొర్. అదెన్ సాటి దాదలిర్చిట్! దర్యమనె మంట. బోనయ్ పరన్ సానొ, బతి సిరిప్ రూకయె నుక్కున్ ఆంత. 26 అని తప్పక మరట్ బద్ తెర్ ఉంది లంకత డర్దితె అరంతట్" ఇంజెర్ వెహ్లా.

రూక తాకుస్వలిర్ తప్పసై సూడ్యల్

27 చొష్ట దివొస్కొన రాతున్ మమొట్ ఉండె గిరె అద్రియ సమ్మిరంత యేతగ హకె-హికె వడిదె సాంజెరెన్ మత్తొమ్. నడ్డుమ్ నర్క బొమి కరుమ్ వాతపినయ్ మన్యగ లాగ్. 28 తె వూర్ ఉంది లొకొండ్ గుండు † వాట్టి, లగ్-బగ్ చాలిన్ (40) మీటర్కొ కోల్ మంత ఇంజెర్ కరి కీతెర్. ఉండె జరసి లక్ సొత్త పెజె, ఉండుంది జోక అద్ గుండు సమ్మిరంతగ వాట్టెర్. తె లగ్-బగ్ తీస (30) మీటర్కొ కోల్ మంత ఇంజెర్ కరి కీతెర్. 29 అస్కొ డర్దితంగ్ బండనగ అర్కొమ్ ఇంజెర్ వెరిసి, వూర్ రూక తాకుస్వలిర్ పెజెబ బాజ్యల్ నాలుంగ్ లంగర్కొ †† వాట్టి రూకతున్ ఆపుసీతెర్. అని బస్కొ పోడ్డ పెసియర్ ఇంజెర్ పార్తన కీసెర్ సూడ్యెర్ మత్తెర్.

30 రూక తాకుస్వలిర్ అగటల్ తప్పసై, రూకత మునెత బాజ్య కొడ్డితల్ లంగర్కొ వాడ్డపినయ్ ఆసెర్, చుడుర్ రూకతున్ రెహ్లా. 31 అస్కొన్ పప్పు, వోర్ కమండర్ అని సిపాయిర్ సంగ, "వీర్ రూకతగ మత్తెకెన్ తప మిరట్ బచె మాయ పర్చిట్" ఇంజెర్ వెహ్లా. 32 తె యెంటనె సిపాయిర్ నోడెన్ కొయ్యి చుడుర్ రూకతున్ యేతగ సుటి కీతెర్.

33 బయ్ బయ్ ఆనెకె పప్పు సమ్మిర్కున్ సూడ్కి, "చొష్ట దివొస్కొనల్ మిరట్ సమ్మిర్ గిరె ఉపసె సూడ్యెర్ మంతిట్. 34 అదెన్ సాటి, మిరట్ కానె తిందన ఇంజెర్ కోర్నెర్ మంతొన్. మిరట్ జీవతె మందన ఇత్తెకె తింద లాగర్. మీవంగ్ తలనల్ ఉంది కెల్ గిరె కుస్వక్నె మందంత" ఇంజెర్ వెహ్లా. 35 అహాన్ వెహ్లి సమ్మిర్ మునె సారి పియ్యి బగవంతన్ దనెవాద్ వెహ్లా. అని ఉరుసి తిన్వల్ సురు కీతొర్.

36 అస్కొ, వూర్ సమ్మిర్ గిరె దర్యమ్ కీసి కానె తిత్తెర్. 37 అద్ రూకతగ మమొట్ సమ్మిర్ రండె నుమ్కొ సత్తర్ సార్విర్ (276) జన్కొ మత్తొమ్.

38 వూర్ సమ్మిర్ తిందనచొర్ తిత పెజె, రూకతగ మత్త గొమ్కొన రాసితున్ సమ్మిరంతగ వాడి సీసి, రూకతున్ హల్కొ కీతెర్.

రూక కాచ్-కూచ్ ఆయ్యల్

39 ఉజ్జె మాత పెజె, బద్ లంకత్ కరుమ్ యెవ్విర్ ఇన్వల్ వూర్ వొడ్కొ మాయ్యకి. బతి ఉస్కొ డర్దితగ ఉంది మోడి దిస్తె, ఆయర్తె రూకతున్

† తాపిదార్కొ గోడ దొవ్పొకె గోడ సడ్కొల్ మంతకి సెలె ఇంజెర్ కహ్యల్ గుండుతున్ దాతె, యేత కొట్టెన్ కహ్యల్ ఉంది వీసార. †† బెయ్ వజన్ వాలె మూండ్-నాలుంగ్ కొడింగ్ మీరె మాసి మన్యుల్ లొకొండున్ లంగర్ ఇంతెర్. ఇదెన్ రూకతున్ ఆప్పసై యేతగ సుటి కీతెర్.

అగ తాకుస్కట్ ఇంజెర్ సోంచ్ కీతెర్. 40 అని లంగర్కొనంగ్ నోడెంగ్ కొయ్యి, అవెన్ సమ్మిరంతగ సుటి కీతెర్. మలుస్వలిక్ చెకనంగ్ నోడెంగ్ రెహ్లా అని మునెత పడ్డ నిపున్తెర్. తె అద్ వడి బరోబర్ రూకతున్ డర్దితెకె పాసెర్ వోత. 41 బతి డర్దితె యెవన్ మునెనె రూకత కొడ్డి ఉస్కొతగ గాడె మాత. తె రూకత పెజెబ బాజ్ జోర్తె వాయ్యలిక్ సమ్మిరంతంగ్ హెల్వనె టుక్తెంగ్ ఆసెర్ మత్త.

42 జేల్ బోగె మాయ్యలిర్ బోరె గిర్ నడిసి తప్పసి సొన్వ ఇంజి, వూర్కొ జకన ఇంజెర్ సిపాయిర్ సోంచ్ కీతెర్. 43 బతి వూర కెయ్యల్ పప్పున్ బచి కియన ఇంజి కమండర్, "నడియపర్వలిర్ మొదొల్ యేతగ డెయ్యి డర్దితె సొంట్. 44 అని మెయ్యుర్ చెకంగ్ అని అద్ రూకతంగ్ ఉరుంగ్ టుక్తెంగ్ పియ్యి, చొకోటె డర్దితె సొంట్" ఇంజెర్ వోర్ వెహ్లా. అహాన్ సమ్మిరె తప్పసి డర్దితగ వాసి బచె మాతెర్.

మాల్త లంకతగ మన్యుల్

28 అహాన్ మావంగ్ జీవన్ బచి కీత పెజె, అద్ లంకత పొరొల్ 'మాల్త' ఇంజెర్ కరి కీతొమ్. 2 అద్ లంకతుర్ మాకున్ బెయ్ దయతె సూడ్యెర్. బహాన్ ఇత్తెకె, అస్కొ పిర్ వాసెర్ మత్త అని పీని గిర్ జాస్త మత్త. తె వూర్ తడ్కి మాసి, మా సమ్మిర్కున్ కరుమ్ కీతెర్.

3 అస్కొ పప్పు కటెంగ్ మీరి కిసి ఉర్గొమెన్ తచి తడ్కితగ వాట్టెర్ మత్తొర్. అద్ వకత్తె ఉంది విక్ వాలె తరన్ దగ్డె బస్తా వాసి, పప్పున కెయ్యున్ తుత్త. 4 అద్ తరన్ తుత్త్యల్ లంకతుర్ సూడ్కి, "వేర్ మాయ్యల్ బోనయ్ బతి జీవ యెచ్చి వాసి మందనుర్. అద్ సమ్మిరంతల్ బచె మాతొర్ బతి, నాయమ్ వేన్ బచె మాయ సియ్యకి" ఇంజెర్ తమ్వ తమ వడ్కెతెర్. 5 వోర్ అద్ తరనున్ తడ్కితగ జడి కీతొర్ బతి, వోన్తె బతయ్ ఆయ్యకి. 6 వోన మెదొల్ తోయర్ సెలెకె, అస్కొడ అస్కొన్ బూడ్ అర్చి సాసుర్ ఇంజెర్ లంకతుర్ సూడ్యెర్ మత్తెర్. అహాన్ వెలె జేల్ సూడ్ పెజె, వోన్ బతయ్ ఆయ్యకి ఇన్వల్ కరి కీతెర్. అని తమ్వ మన్దున్ మారుక్సి, "వేర్ వొరొ పేన్ ఆండుర్" ఇంజెర్ ఇత్తెర్.

7 అద్ లంకతగ పొస్తి ఇన్వల్ అదికారి మత్తొర్. వోన్ అద్ యేరియతగ వెలె బొమి మత్త. వోర్ తన్వ రోన్ వూర్కొన్ కరుమ్ కీసి, మూండ్ రోజ్క వేరి, మాన్-పాన్ కీతెర్. 8 అద్ వకత్తె వోర్ పొస్తివొర్ బాబొ యెడ్కితె అని నెతుర్ మెయ్యన్ లాగ్చి కటుడగ మీండ్చి మత్తొర్. తె పప్పు వోస్స సొంజి పార్తన కీసి, వోన్ పొరొ కెయ్యి ఇర్చి చొకోట్ కీతొర్. 9 అహాన్ చొకోట్ ఆయ్యల్ సూడ్కి, అద్ లంకతుర్ మెయ్యుర్ యెడ్కి-దుక్చె మన్యులిర్ గిర్ పప్పునగ వాసి, చొకోట్ ఆతెర్. 10 అద్ లంకతుర్ మాని కీసి, మాకున్ వెలె చొకోట్ సూడ్యెర్. మమొట్ అగటల్ పెసిసెకె మాకున్ పష్టె మత్త సమ్మె వస్తున ఇంతజమ్ కీతెర్.

రోమ నగుడె సొన్వల్

11 మూండ్ మహినంగ్ ఆత పెజె, అద్ లంకతగ పూరొ పీని-గాలుమ్ ఆగ్చి మన్యుల్ అలెగ్జాండ్రీయత రూకతె సొన్లె పెసితొమ్. అద్ రూకత మునెత బాజ్యగ యేమలిక్ పేన్కొన బొమ్మ రెహ్లా మత్త. 12 అహాన్ పెసిసి మమొట్ సురకున్ నగుడె యెహ్లామ్. అగ మూండ్ రోజ్క మత్తొమ్. 13 అగటల్ పెసిసి రేగియ నగుడె వాతొమ్. ఉంది దియ మత్త పెజె, తెల్గెగ్డె బాజ్యల్ వడి వాయ్యల్ సురు ఆత. తె అగటల్ ఇమున్ నేటి పొతియెలి చహార్తె యెహ్లామ్. 14 అగ మన్యులిర్ కహొతుర్ బక్లిర్కున్ బేటె మాతొమ్. వూర్ మాకున్ తమ్మ యెడుంగ్ రోజ్క మందన ఇంజెర్ కోర్తెర్. అద్ ఆత పెజె, మమొట్ రోమ నగుడెకె సొత్తొమ్. 15 మమొట్ వాయ్యల్ కబుర్ రోమతుర్ బక్లిర్కున్ కరి మాత. తె వూర్ మాకున్ బేటె మాయ్లె అప్పియ హాటుమ్ వేరి అని మూండ్ లాడ్డిన నార్ వేరి మునెత్కొ వాతెర్. పప్పు వూర్కొన్ సూడ్కి, బగవంతన్ దనెవాద్ వెహ్లా. అస్కొ వోన్ వెలె దర్యమ్ వాత.

16 మమొట్ రోమ్ నగుర్ యెవ్ పెజె, పప్పున్ కేప్లె సిపాయిన్ ఇర్చి సమ్మిర్గటల్ అలగ్ ఉంది కిరెయ్ రోతగ మన్లె వోన్ మోక పుడ్డ.

రోమ నగుడ బోద వెహ్వల్

¹⁷ మూండ్ రోజ్కే ఆత పెజె, పప్పు యూదుల్కనుర్ పెదొల్కున్ కేయుస్తార్. వూర్ సమ్మిర్ వాత పెజె, "నా తాదల్-తముర్నిట్! మా పర్జతున్ ఆయి, మా తొత్తురంగ్ నేకిన్ ఆయి, ఉల్ల ఆసి నన తాక్కుకి. తెర్ బతి, యెరుసలెమ్మల్ రోమతుర కెయ్ నాకున్ హాత్కడి వాట్సి, హల్లి కితెర్. ¹⁸ వూర్ నాకున్ వెలె సవల్క పూసి కిసి, తస్వ కితెర్. బతి నాకున్ మరన్ల సిక్కు వాట్తుల్ వూర్కున్ బదె గల్లి పుట్టుకి. తె నాకున్ సుటి కియన ఇంజెర్ సోంచ్ కితెర్. ¹⁹ బతి యూదుల్కన జాతితుర్ వొప్పకి. తె నన సీజర్ మహ రాజనె నావ గొస్టి వెహంతొన్ ఇన్వల్ జారత్ అర్. అచొరె బతి, యూదుల్కున్ పొరొ పిరదింగ్ కియ్, నన ఇగె వాయ్కి. ²⁰ ఇద్ కారన్తున్ వెహన ఇంజెర్ మీకున్ కేయుస్తాన్. ఇజ్జయేల్ లోకుర్ బవి కియ్వల్ వానుర్ ఇంజి, ఆసతె సూడ్వర్ మంతెర్. వోర్ వాతొర్ ఇంజెర్ నమ్తున్ హిందలె, నాకున్ ఇంకె బేడింగ్ అర్చి మంతంగ్" ఇంజెర్ వెహ్వార్.

²¹ అద్ కేంచి వూర్ యూదుల్క, "నీ బారెతె యూదయతల్ బవె చిటింగ్ మహ్లా వాయ్కి అని అగటల్ వాతుర్ బక్తలిర్ గిర్ కరబ్ సమచార్ బతయ్ వెహ్వకి. ²² బతి ఇద్ దర్మతున్ బారెతె సమ్మె యేరియనగ ఉల్ల వడ్డిసెర్ మంతెర్ ఇన్వలె టావ. తె ఇదెన్ బారెతె, నీవ సోంచ్-విచర్ కేంజన ఇన్వల్ మాకున్ మంత" ఇంజెర్ పప్పున్ ఇత్తెర్.

²³ అని తాన్ సాటి ఉంది దినమ్ టరి కితెర్. అద్ దినమున్ నేటి మొదొల్ వాతుర్కున్ తెర్ అదిక్ మాంది, పప్పు మన్వల్ కిరెయ్ రోతగ మీరె మాతెర్. సకడల్తె పొదైక్ వేరి, పప్పు బగవంతన రాజున్ బారెతె వెహ్వార్. అని యేసున్ బారెతె, మోసిన కానున్తల్ అని పర్వత్తిల్ లిపి

కితనల్ గవంగ్ తొహ్వార్ పోడి కిసి, వూర్ వొప్పల్ వెహ్వార్. ²⁴ వోర్ వెహ్వ కేంచి, కహితుర్ వొహ్వార్ అని ఉండె కహితుర్ వొప్పకి. ²⁵ వూర్ నడ్డుమ్ బేద్-బావ్ పుడ్డ కాడ్కి, అగటల్ తేచ్చి సొన్లె ఆనెకె, "యెసయ పర్వత్తిల్ పవిత్ర ఆత్మతె, మీ తొత్తుర్ సంగ వెహ్వ గొస్టి బరొబరె ఆంద్:

²⁶⁻²⁷ "మిరట్ బస్కెట్ కేంచెరెన్ మందంతిట్. బతి బస్కెన్ అర్మ్ కియ్యిట్.

బస్కెట్ సూడ్వర్ మందంతిట్. బతి బస్కెన్ వొడ్కె మాయిట్. బారెతెకె వీర్ పర్జతంగ్ దిల్క బండత్ దాత్ గట్ ఆతంగ్. వూర్ కెమ్కెనె బతయ్ కేంజార్.

వూరంగ్ కడ్కున్ బతయ్ దిసా. వూర్ కడ్కునె సూడ్కి, కెమ్కెనె కేంచి, దిల్కెనె అర్మ్ కిసి,

నా బాజున్ తిరితెకె, నన వూర్కున్ చొకోట్ కిందున్.

బతి వూర్ అహన్ తిరిమకి", ఇంజి పర్జతగ సొంజి వెహ' †

ఇంజెర్ పవిత్ర ఆత్మ పర్వత్తిన్ వెహ్వ.

²⁸ "అదెన్ సాటినె బగవంతల్ తస్వ బవి కియ్వల్ కబుడున్ యూదుల్క ఆయుర్ వూర్గ రొహ్వార్. అని వూర్ అదెన్ కేంచి, వొపంతెర్ ఇంజి మిరట్ కరి కియన" ఇంజెర్ పప్పు వెహ్వార్. ²⁹ ††[అవ్ గొస్టింగ్ కేంచి, వూర్ తమ్మ తమ తగపర్ లాగ్గెర్ సొత్తెర్.]

³⁰ తె పప్పు రండె సాల్కె కిరెయ్ దొహ్వార్ ఉంది రోన్ మత్తోర్ అని తస్వ వాతుర్ సమ్మిర్కున్ చొకోట్ మాన్-పాన్ కితెర్. ³¹ బోనయ్ వెరె సెల్వక్ బగవంతన రాజున్ బారెతె, బోద వెహ్వార్ అని యేసు కిరిస్తు పర్బున్ బారెతె, కరుసెర్ మత్తోర్. వోన్ బోరె అప్పసియ్యకి.

† 28:26-27 యెసయ 6:9-10 †† తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంత్కనగ ఇద్ వచన్ సెలె.

రోమ

ఇద్ చిటితున్ బారెత గొస్తి

పప్పు

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ పనస్ ఆట్ (58) సాల్లగ లిహి కియ్యల్ జర్గత.

రోమ నగుడె మన్వలిర్ బక్తలిర్కున్ పప్పు తన్వ బారెతె వొడ్డి అరుసెర్, తన వెహ్ బోదతున్ బారెతె పోడి కీసి లిహి కీతొర్. అగ యూదుల్కన జాతితుర్ బక్తలిర్గటల్ తెర్ యూదుల్క ఆయుర్ వూర్ బక్తలిర్ వెలెటిర్ మత్తెర్. వీర్ బక్తలిర్కున్ బగవంతల్ మోసిన కెయ్యె సీత దర్వత కానున్ బారెతె టావ సెల్వ కాడ్డి, అదెన్ పియ్యి తాక్కిసె సొందిర్. అదెన్ సాటి యూదుల్కన జాతితుర్ బక్తలిర్ వీర్కున్ వొప్పెకె సొందిర్. ఇవ్ రండ గురుప్పుర్ బక్తలిర్ వొరోన్ పొరో వొరో తన్వ కియ్యల్ సురు కీతెర్. ఇద్ గొస్తితున్ బారెతె పప్పు ఇగె లిహి కీతొర్.

యూదుల్కన జాతితుర్ అని యూదుల్క ఆయుర్ వూర్ మరట్ సమ్మిర్ గిర్ పాపెన్వలిరె ఆందట్. బగవంతన నదుడె నియత్తుర్ ఆయ్యల్ సిరిప్ యేసు కిరిస్తునగ బర్పుర్ బరోస ఇర్వడున్ హిందలె జర్గంత. అచొరె బతి, దుస్రాక్ బవె కామ్మి కియ్యడున్ హిందల్ నియత్తుర్ ఆయ పర్వట్. ఇద్ చిటిత ఆక్తి బాగమ్మగ, మరట్ మావంగ్ జిస్సనింగ్ బర్పుర్ బగవంతన సేవ కియ్యె సీయ లాగర్. బక్తలిర్ వొరోన్ వొరో తన్వక్ పెర్వతె సూడన బతి, తన్వ కియ్య. అదె తీర్దె, వొరో తన్వ బరోబర్దొర్ బక్తల్ కిరిస్తున బక్తితల్ బహ్మా మానల్ తాక్కు. ఇహిన్ సమ్మిర్ బక్తలిర్ పిస్తెకె, సాంతి-ఆనంద్ పుటంత ఇంజెర్ సూచనంగ్ లిహి కీతొర్.

బగ బతల్ మంత

చిటితున్ సురు కియ్యల్ అని వెహ్వలిక్ ముకె గొస్టింగ్

పర్వ సమ్మిర్ పాపెన్వలిర్ ఆందిర్

బగవంతల్ పర్వతున్ బచి కియ్యల్ సరి

పూన జిస్సని

బగవంతల్ ఇజ్జయేల్ దేస్సుర్ సంగ బతల్ కీసెర్ మంతొర్?

బరోస ఇర్వలిర్ బహాన్ పిసన

పప్పు బచిసత్తె బతల్ కియన ఇంతొర్ అని చిటితంగ్ ఆక్తితంగ్ గొస్టింగ్

పప్పునంగ్ దండొస్కె

1 యేసు కిరిస్తువొర్ దాసిన ఆయ్యల్ పప్పున ఇద్ చిటి లిహి కీసెర్ మంతొన్. బగవంతల్ నాకున్ తన్వ సేవ కియ్యల్ అపొన్తుల్ అసి మన్వె, నేమి కీతొర్ అని తన్వ బారెత చొకొట్టు కబుర్ పచర్ కియ్యె, నాకున్ సారి కీతొర్.

2 తొలె ఇద్ చొకొట్టు కబుడున్ బగవంతల్ వార్దన్ సీతొర్. ఇదెన్ బారెతె పవిత్ర దర్వ-గ్రుత్నగ తన్వర్ పర్వత్తిలిర్[†] కెయ్యె లిహి కియ్యుస్టార్. ³⁻⁴ ఇద్ చొకొట్టు కబుర్ తన్వర్ మరి మా యేసు కిరిస్తు పర్పున్ బారెత ఆంద్. వోర్ యేసు, దావిదు † రాజన కాన్దాన్దగ మాయ్న రూప్పె జల్వ ఆతొర్. బతి వోర్ సాసి, పవిత్ర ఆత్మత సక్తితె నేండ్యడున్ హిందల్, బగవంతనొర్ మరి ఆందుర్ ఇంజి నిరుపన్ ఆత.

5 వోర్ కిరిస్తున్ హిందల్ అని వోన్ పొరోడున్ సాటి బగవంతల్ నా పొరో పెర్వత-దయ తొహ్తున్ హిందల్, వోనొర్ అపొన్తుల్ ఆయ పర్వెన్. ఇహిన్ సమ్మె జాతితున్ నన వెహ్వల్ చొకొట్టు కబుడగ బరోస ఇర్పి, తాన్ పియ్యి తాకన ఇన్వలె వోన్ ఉదెన్ మంత. ⁶ రోమ నగుడె మన్వలిర్ బక్తలిర్నిట్! మిరట్ గిర్ బరోస ఇర్వల్ పర్వతగ వాంతిట్. మిరట్ సమ్మిర్ యేసు కిరిస్తునుర్ ఆయన్ సాటి, బగవంతల్ నేమి కీతొర్. ఇవ్ సమ్మె గొస్టిన్ బారెతె మీకున్ టావ.

7 మీ సమ్మిర్ సాటి ఇద్ చిటి లిహి కీసెర్ మంతొన్. బగవంతల్ మీకున్ వెలె లాడ్ కీసెర్ మంతొర్ అని తన్వర్ బక్తలిర్ † ఇంజెర్ మీకున్ ఆప్రో.

† అపొన్తుల్: ఇత్తెకె బగవంతన్ బారెత కబుర్ వెహ్, యేసు కిరిస్తు నేమి కీతొర్ వోర్ కలియల్. †† పర్వత్తిలిర్: బగవంతల్ పర్వతున్ వెహ్ ఇత్త అదెన్ వెహ్వలిర్. బగవంతన్ బద్ది పర్వత సంగ వడ్కివలిర్కున్ పర్వత్తిలిర్ ఇంతెర్. ‡ 1:3-4 దావిదు: మత్తయి 1:6 †† తన్వర్ బక్తలిర్: గ్రీకు బాసతగ పవిత్ర వాలిర్ ఇంజెర్ మందంత.

వోర్ బాబో బగవంతల్ అని మావొర్ యేసు కిరిస్తు పర్పు మీకున్ పెర్వత-దయ అని సాంతి సియిర్!

దనెవాద్ వెహ్పొర్ పార్వన కియ్యల్

8 మీవ బరోసతున్ బారెతె దునియతుర్ వెలెటిర్ కరి కీత కాడ్డి, మీ సమ్మిర్ సాటి యేసు కిరిస్తున్ హిందల్, మొదొల్ మా బగవంతన్ దనెవాద్ వెహ్పొర్ మంతొన్. ⁹⁻¹⁰ బగవంతనొర్ మరిన చొకొట్టు కబుర్ పచర్ కీసెర్, నావ బర్పుర్ దిల్లె బగవంతన సేవ కీసెర్ మంతొన్. నన పార్వన తుంగ్వల్ హార్ గట్టు, మీ బారెతె హేతు కీంతొన్ ఇన్వడున్ బగవంతలె గవ మంతొర్. బహాన్ తెర్ బతి, మిహ్ వాయ్, బగవంతల్ నాకున్ మోక సియన ఇంజెర్ పార్వన కీసెర్ మంతొన్. ¹¹ మీ పొరో నాకున్ బెయ్ జీవ ఆత. బారెతెకె, నన కీత సేవతున్ హిందల్, మిరట్ గిర్ బక్తితగ బడె మాయ్, బగవంతనల్ వరమ్ మీకున్ పుటంత.

12 బహాన్ ఇత్తెకె, నావ బరోసతున్ సూడ్డి, మీవ దిల్లగ ఆనంద్ బడె మాంత అని మీవ బరోసతున్ సూడ్డి, నావ ఆనంద్ గిర్ బడె మాంత.

13 దాదలిర్-బాయిక్కిట్! యూదుల్క ఆయుర్ వూర్వట్ నాకున్ బక్తిత పండి పుడ్డ. అదె తీర్దె, మిహ్టల్ గిర్ అద్ పండి యేతన ఇంజి, మిహ్ వాయన ఇంజెర్ వెలె జోకంగ్ పిలన్ వాట్టి, మత్తోన్. బతి ఇంకె వేరి, నాకున్ తక్లిట్వ్ రోకి కీతంగ్. ఇద్ గొస్తి మీకున్ కరి మాయ్యక్ మన్వల్ నాకున్ పసంద్ సెలె.

14 గియన్వె పిస్వలిర్కున్ † అని కేడ మాయ్లిర్కున్, కరితుర్కున్ అని అన్వడె వాలిర్కున్, వీర్ సమ్మిర్కున్ బేద్-బావ్ సూడ్యక్సె, కిరిస్తున్ బారెత చొకొట్టు కబుర్ వెహ్వల్ జిమ, నా పొరో మంత.

†† గియన్వె పిస్వలిర్కున్: అద్ గట్టుతె గ్రీకు బాస కరితుర్కున్ గియన్వె పిస్వలిర్ ఇంజెర్ సమ్మె మాందిర్.

15 అదెన్ సాటిని, రోమ నగుడె మన్వలీర్ మీకున్ గిర్ చొకొట్టు కబుర్ పచర్ కియన ఇంజెర్, పర్పాడె మాసెర్ మంతొన్.

16-17 ఇద్ చొకొట్టు కబుర్ సిరిప్ తన్ బరోస ఇర్వల్ హార్ వొరోన్, బగవంతల్ నియత్నొర్ ఇంజెర్ బహన్ వొపంతొర్ ఇన్వడున్ బారెతె, వెప్పి తొహంత. ఇదెన్ బారెతె దర్మత కానున్, "బరోసతున్ హిందల్, నియత్నొర్ ఇంజి బగవంతల్ బోన్వె వొపంతొరో, వోర్ పిసంతొర్" † ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. తన్వ సక్తితె బగవంతల్ తన్ బరోస ఇర్వలీర్ సమ్మిర్కున్, ఇత్తెకె యూదుల్నగటల్ మొదొల్ కీసి, యూదుల్, ఆయుర్ వూర్కున్ గిర్, బచి కీంతొర్. అదెన్ సాటి కిరిస్తున చొకొట్టు కబుడున్ బారెతె పచర్ కియె, నన లజె మాయెన్.

చొకొట్టు కబుడగ బరోస ఇర్వల్ బారి జారత్ మంత?

18 బారెతెకె, పర్వ తమ్మంగ్ సమ్మె బెయ్ కరెబలిక్ కామ్మున్ హిందల్, బగవంతన సతెమున్ దాబి కియన ఇంజెర్ సూడ్యెర్ మంతెర్. బగవంతన్ పటి కియ్యకెనె ఇన్వమ్ వాత తీర్ పిస్వలీర్కున్, బగవంతల్ స్వర్గన్ తన్వ కీసి, సిక్వ కీసిర్ మంతొర్. 19 బగవంతల్ అహన్ బారి కీంతొర్ ఇత్తెకె, తన బహన్ మంతొర్ ఇన్వల్ సతెమున్ నరిమన్కున్ అర్వమ్ ఆనల్ తాత్కర్ మునెనె తొవ్తొర్. అని ఇదెన్ బారెతె, వూర్కున్ టావ గిర్ మంత.

20 బహన్ ఇత్తెకె, బగవంతల్ కలితగ గడి కీతంగ్ అవ్ సమ్మెన్ తాత్కర్ సూడ వచొ. బగవంతల్ గడి కీతొర్ అస్కెడల్, వోనంగ్ దిసొంగ్ అవ్ గున్కున్ బారెతె ఇత్తెకె, వోర్ బహన్ మందంతొర్ అని వోస బస్కెట్ మన్వల్ సక్తి ఇన్వలికున్, అవ్ గడి కీతనల్ కరి కియ వచొ. అదెన్ సాటి, "మాకున్ బగవంతల్ టావ సెలొర్" ఇంజెర్ వూర్ వెహ పరుర్.

21 తెర్ బతి, బగవంతల్ వూర్కున్ టావ మంజి గిర్, బగవంతన్ సియ్యల్ డగుర్-పాన్ వూర్ సియ్యకి అని దనెవాద్ గిర్ వెహక్కి. అదెన్ సాటి, వూరంగ్ తెలివి సెలెంగ్ అవ్ దిల్కె సికటితె నిచి సొత్తంగ్. అని వూరంగ్ సొంప్, బతతున కామి సియ్యకి. 22 వూర్ తమ్మ తమ బెయ్ గియన్ వాలిర్ ఇంజెర్ వెప్పొర్, తెలివి సెలెర్ వూర్ ఆతెర్. 23 బస్కెట్ జీవతె మన్వల్ మయ్య వాలె బగవంతన సేవ కియ్యడున్ బద్ది, మరన్ ఆయ్యల్ మాయ్లీరంగ్, పిటి-పురడంగ్, నాలుంగ్ కాల్యన్ జన్వరతంగ్ అని పుర్గ-బుసితంగ్ మూర్తింగ్ కీసి, పేన్కె ఇంజెర్ పూజ కియ్యల్ సురు కీతెర్. 24 అదెన్ సాటి, బగవంతల్ వూరంగ్ దిల్కెన మన్వలిక్ కరబ్ ఆసన్ పియ్య, తమ్మ తమ మేందొల్కున్ బే-సుడుడ్ కియ్యలిక్ పామ్సంగ్ కామ్మ కియ్యె, వూర్కున్ సుటి కీతొర్. 25 వూర్ బగవంతన సతెమున్ సుటి కీసి, లబడునె నమ్మెర్. అని కలి గడి కియ్యన సేవ కియ్యడున్ బద్ది, కలితగ మన్వలికునె పూజ కీతెర్. బతి కరల్ సూడెకె, వోర్ కలి గడి కియ్యనె బస్కెట్ డగుర్-పాన్ వాయన. ఆమెన్!

26 ఇద్ కారన్కున్ హిందలె, బగవంతల్ వూర్కున్ బెయ్ కరెబలిక్, పాప్పంగ్ ఆసనగ హల్లి కీతొర్. వెయ్యెక్ మాడ్మత్ సంగ మీండన్ బద్ది, దుస్రాక్ వెయ్యెకున్ సంగ మీండ్యల్ సురు కీతంగ్. 27 అప్పొ మాయ్లీర్ గిర్ వెయ్యెకున్ సంగ మీండన్ బద్ది, కరబ్ ఆసతగ కోడె మాసి, దుస్రుర్ మాయ్లీర్ సంగ మీండ్యల్ సురు కీతెర్. ఈతంగ్ హిజత్ వోయ్యలిక్ కామ్మున్ హిందల్, బగవంతల్ వూర్కున్ బరోబర్ సిక్వ సీసెర్ మంతొర్.

28 అచొర్ ఆయ్య, తన్వ సతె గియన్కున్ వూర్ సుటి కీతతున్ హిందల్, బగడె-నియత్నంగ్ కామ్మ కియ్యె, బగవంతల్ వూర్కున్ కరబ్ మన్వ కెయ్యె, హల్లి కీతొర్. 29-31 వూర్ రొహి సమ్మె తీర్ద కరబ్-పాన్, కరెబల్ గున్, బద్ సూడ పమ్మ ఇన్వల్ ఆన, వాయుట్టు బుది, నాసిడమ్ కియ్యల్, పగ, దుస్రానగ మత్త అదెన్ కోర్వల్, మాయ్లీర్కున్ జక్వల్, కరబ్ వడ్కవల్, పసి కియ్యల్, చహ్హింగ్ వెహ్వల్, హిజత్ తెండ్యల్, బగవంతన్ పసంద్ కియ్యక్ మన్వల్, తమ

† 1:16-17 హాబుక్ 2:4; గలతి 3:11; హెబ్రీ 10:38

బెయ్ చొకొట్టుర్ ఇన్వల్, మర్ల బడ్వల్, డగుర్ డగుర్ గొప్పింగ్ వెహ్వల్, కరబున్ పుటుస్వల్, బెయె-బాబన్ మాని కియ్యక్ మన్వల్, ఆడ్-ముట్ మన్వల్, గొప్పి తప్పల్, లాడ్ సెల్యక్నె మన్వల్ అని దయ సెల్యక్ మన్వల్. ఈతంగ్ సమ్మె గున్కునె వూరంగ్ దిల్కె నిచి మంతంగ్. 32 ఈతంగ్ కామ్మ కీతెకె, బగవంతన కానున్కున్ పియ్య, మరన్ ఆయ లాగర్ ఇంజెర్ వూర్కున్ టావ. బతి వూర్ ఇవ్ కామ్మ కీసిర్ మన్వల్ ఆయ్య, ఈతంగ్ కామ్మ కియ్యలిర్కున్ మెచ్చెర్ మందంతెర్.

బేద్-బావ్ సూడ్యకెనె బగవంతల్ తన్వ కీంతొర్

2 అహన్ తాకంతెర్ తె, నిమె బోని ఆతెకె గిర్ దాద, దుస్రుర్ తన్వ కీతితె, అదెన్వటల్ నిమె తప్పసియ పర్వకెనె మంతి ఇంజెర్ కరి కియన. బారెతెకె, బవెన్ హిందల్ దుస్రుర్ తన్వ కీసిర్ మంతియె, అవ్ తమ్మన్ నిమె గిర్ కీసిర్ మంతి. తాన్ హిందల్, నీవ నిమెయ్ సిక్వ వాడ్యెర్ మంతి. 2 ఆతంగ్ కామ్మ కియ్యలిర్కున్ బగవంతల్ సతెమ్మె తన్వ కీంతొర్ ఇన్వల్ మాకున్ టావ. 3-4 యే దాద్! ఆతుర్కున్ బగవంతల్ తన్వ కీంతొర్. బతి నిమె, "ఆతంగ్ కామ్మ కియ్యల్ నాకున్ కరలెన్ తన్వ కియెర్" ఇంజెర్ సొంవ్ కీంతి. అని, "బగవంతల్ బెయ్ చొకొట్టుర్ అని దయ వాలె ఆందుర్. వోన్ వెలె వోర్వల్ గున్ మంత. నాకున్ ఇకె తన్వ కీసి, సమ్మె సిక్వ కియెర్" ఇంజెర్ వోర్ బగవంతన్ కమి-పాన్వె సూడ్య. బతి నీవంగ్ పాప్పున్ నిమె చుక్ చుకె మాకి ఇంజెరెన్, బగవంతల్ నీకున్ చొకోట్ సూడ్యెర్ మంతొర్ ఇంజెర్ నీకున్ టావ సెలె కి?

5-6 వూర్ వొరోర్ కియ్యలిక్ కామ్మున్ పియ్య, †† బగవంతల్ బోన్ బచొర్ సియనయె అచొర్ పండి బరోబర్ సీంతొర్. బతి నిమె మూజొర్తి ఆంది. అని పాప్పున్ సుటి కీసిర్ సెల్య. ఇవ్ పాప్పున్ పియ్య, నీ పొరో వాట్వల్ సిక్వతున్ వెలె కమయ్ కీసిర్ మంతి. తన్వ కియ్యల్ దివొసున్ నేటి బగవంతల్ సొంగున్ వాయ్యల్ బరోబర్ ఆంద్. అంటిత్, వోస నియత్న తన్వతున్ సమ్మిర్ సూడంతెర్. 7 బతి కహితుర్ లోకుర్ బగవంతల్ తమకున్ మెచన, మయ్య అని బస్కెట్ మన్వల్ జీవ సియన ఇంజెర్ చొకొట్టుంగ్ కామ్మ కీసిర్ మందంతెర్. వోర్ బగవంతల్ కరలెన్ అద్ జీవ వూర్కున్ సీంతొర్. 8 బతి ఉండె కహితుర్ సిరిప్ తమ్మ సాటి పిస్వల్ కీనెకె, వూర్ సతెమున్ వొప్పకెనె, జర్దంగ్ పుటుసెర్, కరబ్ కామ్మ కీసిర్ మందంతెర్. బగవంతల్ వూర్ పొరో తన్వ సొంగున్ తొహి, డగుర్ సిక్వ వాటంతొర్. 9 కరబ్బంగ్ కామ్మ కీసిర్, మన్వలిర్ సమ్మిర్కున్ తక్లిట్, అని దుక్పంగ్ కరలెన్ వాంతంగ్ ఇంజెర్ కరి కియన. అవ్ మొదొల్ యూదుల్కున్ వాంతంగ్. వూర్ పెజెయె యూదుల్, ఆయుర్ వూర్కున్ గిర్ వాంతంగ్. 10 బతి బగవంతల్ చొకొట్టుంగ్ కామ్మ కీసిర్ మన్వలిర్ సమ్మిర్కున్ మయ్య మాన్ అని సొంతి సీంతొర్. అవ్ మొదొల్ యూదుల్కున్ పుటంతంగ్. వూర్ పెజెయె యూదుల్, ఆయుర్ వూర్కున్ గిర్ పుటంతంగ్.

11 బారెతెకె, బగవంతల్ బోనె బేద్-బావె సూడొర్.

12-15 యూదుల్, తమ్మ దర్మత కానున్ మంజి గిర్ పాప్ కీనిరె, నాసిడమ్ ఆంతెర్. అద్ కానున్కున్ పియ్య, వూర్కున్ సిక్వ పుటంత. వూర్ అద్ కానున్ సిరిప్ కేంజెకె, బగవంతన నదుడె నియత్నొర్ ఆయుర్. బతి అద్ కానున్ పియ్య తాక్వలిరె, నియత్నొర్ లెకతె వాంతెర్. అప్పొ యూదుల్, ఆయుర్ వూర్, తమ్మ దర్మత కానున్ సెల్యెకె గిర్, పాప్ కీనిరె నాసిడమ్ ఆంతెర్. బారెతెకె, వూర్ అద్ కానున్కున్ కేచి మన్వెకె గిర్, సాదరన్ తాకనిరె, అద్ కానున్ తమకున్ టావ అని తమ్మంగ్ దిల్కెనగ మంత ఇంజెర్ తొహంతెర్. చొకోట్ కీతెకె చొకోట్, వాయుట్ కీతెకె వాయుట్ ఇంజెర్ వూర్ మన్-దిల్ గిర్ వెప్పొర్ మందంత. 16 ఇవ్ సమ్మెన్ పియ్య, బగవంతల్ యెసు కిరిస్తున కెయ్యె తన్వ కియ్యల్ దివొసున్ నేటి, సమ్మిరంగ్ మక్తితె మన్వలిక్ సొంచ్-

†† 2:5-6 వూర్ వొరోర్ కియ్యలిక్ కామ్మున్ పియ్య: కీర్తన్వన్ 62:12; గియన్గ్ గొప్పెన 24:12

విచర్యున్ తస్య కీంతోర్. నన వెహ్తా చొకొట్టు కబుడున్ పియ్య, ఇద్ తస్య జర్ఫవల్ మంత.

యూదుల్క అని దర్మత కానున్

17 బతి యూదుల్కనిట్! "నన యూదుల్కన జాతితొన ఆందున్" ఇంజెర్ మిష్టాటల్ వొరొ ఇంద వచొ. అని మిరట్, "బగవంతల్ మాకున్ బచి కీంతోర్. బారితెకె, వొర్ మాకున్ ఆహ్లాత్ అని మమొట్ వోన కానుస్తున్ పియ్య తాక్సెర్ మంతొమ్" ఇంజెర్ పోకె మాసిర్ మంతిట్. 18 మిరట్ దర్మత కానుస్తున్ వాచి కియ్యడున్ హిందల్, సతెమ్ బతల్ ఇన్వల్ అని బగవంతల్ వొప్పల్ బహన్ తాకన ఇన్వడున్ కరి కీతిట్. 19-20 అదె తీర్తె, "దర్మత కానున్ అని సతెమ్ సిరిప్ మా యూదుల్కనె బర్పుర్ టావ" ఇంజెర్ అనమిన ఆయ్యక్నె వెహంతిట్. అదెన్ సాటి, "బగవంతన సర్దున్ బారెతె, వొడ్డి సెలూర్ వూర్ గుడ్డిర్కున్ సరి తొహ్కలిర్ ఆందుమ్ అని, సికటితగ బూలె మాతుర్కున్ వేడ్డి తొహ్కలిర్ ఆందుమ్. అహ్లా దర్మత కానున్ అర్తమ్ ఆయె వూర్కున్ బోద వెహ్కలిర్ అని, చుడుకున్ దాత్ మన్వలిర్కున్ కరుస్వలిర్ మమొటె ఆందుమ్" ఇంజెర్ మిరట్ ఇంతిట్. 21 మిరట్ దుస్రుర్కున్ కరుసంతిట్ బతి, మీవ మిరట్ కరివిట్. దుస్రుర్కున్ కల్టట్ ఇంజెర్ బోద వెహంతిట్ బతి, మిరట్ కలె కామ్ కీంతిట్. 22 మిరట్ పీర్ కియ్య ఇంజెర్ దుస్రుర్కున్ వెహంతిట్ బతి, మిరట్ పీర్ కీంతిట్. పేన్కొంగ్ మూర్తింగ్ ఇస్టమ్ సెలె ఇంజెర్ వెహంతిట్ బతి, మిరట్ అవెనంగ్ గుడిన్ లూటి కీంతిట్. 23 దర్మత కానున్ గియన్ మాకునె మంత ఇంజెర్ పోకె మాంతిట్ బతి, మిరట్ తాన్గట కానుస్తున్ పియ్య తాక్సెట్. ఇహిన్ సప్తి కీసిర్, మిరట్ బగవంతన హిజత్ వోసిర్ మంతిట్. 24 ఇద్ గొస్టితున్ బారెతె, "యూదుల్క ఆయూర్ వూర్ నడ్డుమ్ మీ హిందలె, బగవంతన హిజత్ సొంజెర్ మంత" † ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంత్నగ లిహి కీసి మంత.

25 మిరట్ దర్మత కానుస్తున్ పియ్య తాక్సె, తోల్ కత్తి కియుస్తత † విలువ మందంత. బతి అద్ కానుస్తున్ పియ్య తాక్సె, అద్ తోల్ కత్తి కీతతున్ విలువ మనొ. ఇదెన్ హిందల్, మిరట్ యూదుల్క ఆసి గిర్, బగవంతల్ మీకున్ తోల్ కత్తి కియుస్కతి వూర్ యూదుల్క ఆయూర్ వూర్ లెకతెన్ యేతంతోర్. 26 అద్ తీర్తె, తోల్ కత్తి కియ్యల్ కార్య కియుస్కతి వూర్ దర్మత కానుస్తున్ పియ్య తాక్సె, బగవంతల్ వూర్కున్ తోల్ కత్తి కియుస్రుర్ లెకతెన్ యేతంతోర్. 27 బతి మీ యూదుల్కనగ దర్మత కానున్ మంత అని తోల్ కత్తి కీసి గిర్ మంతిట్. తెర్ బతి, మిరట్ అద్ కానుస్తున్ తోడ్-వోడ్ కీసిర్ మంతిట్. తె యూదుల్క ఆయూర్ వూర్ తమ్మ మేందొడగ తోల్ కత్తి కియుస్క మంజి గిర్, దర్మత కానుస్తున్ పియ్య తాక్సెర్ మంతెర్. ఇద్ తీర్తె, మిరట్ తప్ కీసిర్ మంతిట్ ఇంజెర్ వూర్ యూదుల్క ఆయూర్ వూర్ తస్య కీసిర్ మంతెర్.

28-29 తె కరల్ యూదుల్క బూర్ ఆందిర్? అని అసల్ తోల్ కత్తి కియ్యల్ కార్య ఇత్తెకె బతల్? నన వెహంతొన్: కరల్ యూదుల్క బూర్ ఇత్తెకె, సిరిప్ యూదుల్కన జాతితగ జల్మ ఆతుర్ వూర్ ఆయూర్. అని అసల్ తోల్ కత్తి కియ్యల్ ఇత్తెకె, సిరిప్ కానుస్తున్ పియ్య, మేందొడగ కియుస్కల్ కార్య ఆయె బతి, బగవంతన ఆత్మతె మాయ్యన్ రొపా మన్వల్ దిల్తున్ మారున్వల్ కార్య ఆంద్. ఆతుర్కున్ మాయ్యలిర్ మెచ్చల్ ఆయె బతి, బగవంతలె మెచ్చల్.

బగవంతల్ బరోసతె మన్వల్ ఆందుర్

3 1-2 అహన్ బెహతె, "యూదుల్క ఆయ్యడున్ హిందల్ మాకున్ బతయ్ పాయ్దు మంత కి? తోల్ కత్తి కియుస్కడున్ హిందల్, మాకున్ బతయ్ పాయ్దు మంత కి?" ఇంజెర్ మిరట్ పూసి కీకిట్తె, మాకున్ వెలెన్ పాయ్దు మంత ఇంజెర్ నన వెహంతొన్. బగవంతల్

† 2:24 యెసయ 52:5 † తోల్ కత్తి కియుస్తత: ఇత్తెకె సంసారత కొడ్డిత తోల్ కొయ్యల్ కార్య.

మొదొల్ తస్యంగ్ గొస్టింగ్ యూదుల్కన్ సీతొర్. 3 బతి వూర్గటల్ కహితుర్ అదెన్ బరోసతె పియ్య తాక్సె. తె వూర్ హిందల్ బగవంతల్ బరోసతొర్ ఆయూర్ ఇంజెర్ ఇంద పర్కటియ్? 4 అసలె ఇంద పర్కట్! హర్ మాయ్యల్ లబడ్ వెహ వచొ బతి, బగవంతల్ వెహొర్. ఇదెన్ బారెతె,

"యే బగవంత! నీవంగ్ గొస్టింగ్ సత్తుంగ్ ఆందుంగ్. అని బూరె నీకున్ తస్య కీతెకె గిర్, బతి నిమె వెహ్లాల్ కరలె ఆంద్ ఇంజెర్ వూర్ వొప లాగర్" † ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంత్నగ లిహి కీసి మంత.

5 తె మా యూదుల్కన తాక్సెల్ బగడ్-నియత్నె మత్త కాడ్డి, బగవంతన నియత్ బెయ్ తాత్తుర్ దిసిర్ మంత. అస్కి కహితుర్, "కరెబలిర్ ఆయ్యలిర్ మాకున్ బగవంతల్ సిక్స కీనెకె, తప్ కీసిర్ మంతొర్" ఇంజెర్ సాదరన్ మాయ్యన్ దాత్ సోంవ్ కీంతెర్. 6 బతి అహన్ సోంవ్ కియ్యల్ తప్ ఆంద్. బారెతెకె, బగవంతల్ మా యూదుల్కనె బరోబర్ తస్య కియ్యకె, దునియతుర్కున్ బహన్ సత్తె తస్య కియ పరంతొర్? అసలె కియ పరోర్! 7-8 అని, "మావంగ్ కరెబలిక్ కామ్మున్ హిందలె, బగవంతన డగుర్-పాన్ అని సతెమ్ వాసిర్ మంత. అహన్ వాతెకె మావంగ్ పాప్పున్ పియ్య, మాకున్ సిక్స కియ్యల్ జారత్ సెలె" ఇంజెర్ కహితుర్ సోంవ్ కియ వచొ. అహన్ సోంవ్ కియ్యల్ కరల్ మత్తెకె, "చొకొట్ జర్లె పాప్ కీట్ వరట్!" ఇంజెర్ గిర్ వూర్ ఇంద వచొ. ననయె ఇద్ తీర్తె బోద కీసిర్ మంతొన్ ఇంజెర్ ఉండె కహితుర్ నావ హిజత్ వోసిర్ మంతెర్. బతి ఇద్ కరల్ ఆయె. అహన్ సోంవ్ కియ్యలిర్ పాపిర్కున్ సిక్స అర్వల్ నాయమె ఆంద్.

పర్జ సమ్మిర్ పాపెస్తిలిర్ ఆందిర్

9 ఇదెన్ బాన్ ఇహిన్ మంత: యూదుల్క ఆయ్యలిర్ మరట్, యూదుల్క ఆయూర్ వూర్కున్ తెర్ చొకొట్టుర్ ఆయ్యట్. నన మొదొల్ వెహ్తా తీర్ సమ్మిరె తప్ కీతుర్ ఆందట్. బారెతెకె మరట్ అని దుస్రుర్ సమ్మిరె పాప్ కీసి మంతట్.

10 ఇదెన్ బారెతె, దర్మ-గ్రంత్నగ, "నియత్నొర్ వొరొ గిర్ సెలొర్! 11 నియత్నొంగ్ సరిన్ బారెతె వొరొ గిర్ అర్తమ్ కియెర్! బగవంతన్ మమ్మావల్ వొరొ గిర్ సెలొర్! 12 సమ్మిరె సరి బహ్కా మాసి, బతతునె కామి సియ్యక్ ఆతెర్. చొకొట్టు కామ్ కియ్యల్ వొరొ గిర్ సెలొర్!" † ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత.

13 "వూరంగ్ గొస్టింగ్, తెరితంగ్ వీచ్చన గాడిత్ మోడి మందంతంగ్. † వూర్ తమ్మంగ్ వెంజెక్సి లబడ్ వడ్కెసెర్ పసి కీంతెర్" †† ఇంజెర్ మంత. అహ్లా, "వూరంగ్ గొస్టింగ్ తరస్స వికున్ మోడి మందంత" ††† ఇంజెర్ ఉండె ఉంది జాగ లిహి కీసి మంత. అని,

14 "వూర్ తొడ్డి మన్దున్ నోయుస్వలిక్ గొస్టిన్ అని సాపెననె నించి మంత" † ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. అని, 15 "వూర్ జర్గంగ్ కియ్యె అని జివ యేత్తెకె గిర్ బస్కెట్ తయర్ మందంతెర్. 16 వూర్ బగ సాత్తెకె గిర్ నాసిడమ్ అని తక్లిట్ కీసిర్ మందంతెర్. 17 వూర్కున్ సాంతిత సరి టావ సెలె" †† ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. అని, 18 "వూర్కున్ బగవంతల్ ఇత్తెకె అసలె వెరె సెలె" †††

† 3:4 కీర్తస్యన 51:4 †† 3:12 కీర్తస్యన 14:1-3 †† వీచ్చన గాడిత్ మోడి మందంతంగ్: వూర్ బెయ్ కరబ్బంగ్ గొస్టింగ్ వడ్కెంతెర్. అవ్ గొస్టింగ్ తెరిత వీచ్చల్ వాయ్యల్ కరబ్ వాసున్ దాత్ మంతంగ్. ††† 3:13 కీర్తస్యన 5:9 ††† 3:13 కీర్తస్యన 140:3 † 3:14 కీర్తస్యన 10:7 †† 3:17 యెసయ 59:7-8 ††† 3:18 కీర్తస్యన 36:1

ఇంజెర్ గిర్ లిహి కీసి మంత. ఇవ్ సమ్మె బగవంతలె లిహి కియుస్తార్.
 19-20 యూదుల్కె ఆయ్యలెర్ మా కెయ్యె దర్మత కానుస్తున్ హాన్లి కీత కాడ్కి, ఇవ్ మా సాటిసె మంతంగ్ ఇంజెర్ మాకున్ టావ. బతి ఇద్ కానుస్తున్ పియ్యి తాకొమ్. అదెన్ సాటి బగవంతల్ తస్వ కీసెకె, "నన తప్ కియ్యకి" ఇంజెర్ వోన సిక్కుతల్ దునియత్తోర్ వోరో గిర్ తప్పసియ పరోర్. బారితెకె, ఇద్ కానుస్తున్ హిందలె, పాప్ ఇత్తెకె బతల్ ఇన్వల్ మాకున్ కరె మాంత. తె బగవంతల్, అద్ కానుస్తుంగ్ కామ్మి కియ్యడున్ హిందల్, బోనె గిర్ నియత్తోర్ ఇంజెర్ కేయొర్.

కిరిస్తు మా బద్ది సిక్కు బోగె మాతోర్

21 బతి ఇంకె దర్మత కానుస్తె ఆయ్య, బగవంతల్ మాకున్ నియత్తోర్ ఇంజి వొస్తె, పూన సరి తెరితోర్. ఇద్ పూన సరితున్ బారెతె, బగవంతల్ తొలె మోసెన కెయ్యె అని దుస్తుర్ పర్వక్లిర కెయ్యె లిహి కియుస్తార్. 22 బేద్-బావ్ సూడ్వక్సెన్ యేసు కిరిస్తునగ బరోస ఇర్వల్ హార్ వోరోన్ నియత్తోర్ ఇంజెర్ బగవంతల్ వోపంతోర్. 23 బారితెకె, హార్ వోరో పాప్ కీతట్ అని బగవంతల్ సియ్యల్ మయ్యుతున్ యేత పర్సెర్ సెల్వట్. 24 బతి బగవంతల్ తన్వ పెర్మత-దయతె నియత్తోర్ ఇంజెర్ మాకున్ వొస్తార్. ఇద్ సిరిప్ యేసు కిరిస్తు మాకున్ పామ్మనల్ సుటి కియుస్వడున్ హిందలె జర్గత. 25-26 బగవంతల్ మావంగ్ పామ్మన్ కండి కియ్యె, నెతుడ అర్పన ఆయ్యె, యేసున్ సారి కీతోర్. బూర్తె వోర్ కీత అర్పనతగ బరోస ఇరంతెరో, మూర్కున్ బగవంతల్ నియత్తోర్ ఇంజెర్ వోపంతోర్. తన్వ నియతున్ తోహన ఇంజెరెన్ బగవంతల్ ఇహిన్ కీతోర్. బారితెకె, మొదోల్ కీతంగ్ పామ్మన్ బగవంతల్ వోర్పి, బోనె సిక్కు కియ్యకి. బగవంతల్ అవ్ పామ్మన్ మరుంగ్కుకి బతి, యేసు వాసి, అవ్ సమ్మె పామ్మన చుక్ కింతోర్ ఇంజెర్ టావ మత్త. బతి ఇంకె, బగవంతల్ తన నియత్తోన్ ఆందున్ ఇంజెర్ తొస్తా, యేసునగ బరోస ఇర్వలిర్కున్ నియత్తోర్ ఇంజెర్ వొస్తార్.

27 అదెన్ సాటి, మరట్ గర్వతె మన్లె, కారన్ బతయ్ సెలె. బారితెకె, మరట్ బదె కానుస్తున్ పియ్యి తాక్కున్ హిందల్, బగవంతల్ మాకున్ వొప్పకి. బతి సిరిప్ తన్ బరోస ఇర్ కాడ్కినె, మాకున్ వొస్తార్. 28 తె అద్ కానుస్తున్ పియ్యి తాక్కుడున్ హిందల్ ఆయ్యె బతి, బరోస కియ్యడున్ హిందలె, బగవంతన నదుడె నియత్తోర్ ఆంతట్ ఇన్వల్ మాకున్ టావ. 29-30 తె, బగవంతల్ సిరిప్ యూదుల్కునె బగవంతల్ ఆందుర్ కి? అసలె ఆయ్యె. బగవంతల్ వోరోరె మత్త కాడ్కి, యూదుల్కె ఆయ్యర్ మూర్కున్ గిర్ వోరె బగవంతల్ ఆందుర్. అదెన్ సాటి, యేసునగ ఇర్ బరోసతున్ హిందల్, యూదుల్కున్ అని యూదుల్కె ఆయ్యర్ మూర్కున్ గిరె నియత్తోర్ లెకతె యేత్తోర్.

31 మావ బరోసతున్ పియ్యి, దర్మత కానుస్తున్ విలువ సెల్వక్ కీసెర్ మంతట్ కి? అసలె కీసెర్ సెల్వట్. ఇదెన్ బద్ది, అద్ కానున్ బతతున్ సాటి మంతయ్యె, ఉండె ఇచర్ అర్తమ్ కీసెర్ మంతట్.

అబ్రాహామ్ న బరోస

4 మా తొత్తోర్ బాబో అబ్రాహామున్ బారెతె సోంవ్ కీప్ట్. మేందోడె కీతంగ్ కామ్మిన్ పియ్యి, బగవంతన నదుడె వోర్ నియత్తోర్ ఆయ పర్రోర్ కి? అసలె ఆయ్యకి! 2 మోక కీతంగ్ కామ్మిన్ అబ్రాహామ్ నియత్తోర్ ఆయ్యడె ఇత్తెకె, గర్వతె మన్లె కారన్ మందు. బతి బగవంతన్ మునె గర్వతె మన్లె వోన్ కారన్ సెలె. 3 బారితెకె, వోన్ బారెతె, "అబ్రాహామ్ బగవంతన్ పొరో బరోస ఇర్రోర్. అదెన్ హిందలె వోన్ నియత్తోర్ ఇంజి బగవంతల్ వొస్తార్" † ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంత్సనగ లిహి కీసి మంత.

4 కామ్ కియ్యన్ బూతి పుటంత. తాన్ సాటి వోర్ కామ్ కీత కాడ్కి, అద్ బూతి పొకోట్ పుడ్త ఆయ్యె. 5 బతి కామ్ కియ్యడున్ హిందల్,

బగవంతన నదుడె బోరె నియత్తోర్ ఆయ పరోర్. సిరిప్ తన్ బరోస ఇర్వన్ నియత్తోర్ ఇంజెర్, పాపెస్తలిర్కున్ మాపి కియ్యల్ బగవంతల్ వోపంతోర్. 6 కామ్మి కియ్యెకె గిర్ బోనె బగవంతల్ నియత్తోర్ ఇంజి వోపంతోరో, వోర్ వెలె ఆసిర్వాద్ యేత్వల్ ఆంతోర్ ఇంజెర్ దావిద్ రాజల్ వెస్తోర్. ఇదెన్ బారెతె,

7 "బగవంతల్ బోనంగ్తె కరెబలిక్ కామ్మిన్ మాపి కీసి, అవ్ పామ్మన్ మర్గంగ్తోరో, వోర్ ఆసిర్వాద్ యేత్వల్ ఆంతోర్.

8 బగవంతల్ బోనంగ్తె పామ్మన్ వోన్ లెకతె వాటోరో, వోర్ ఆసిర్వాద్ యేత్వల్ ఆంతోర్" ‡ ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంత్సనగ లిహి కీతోర్.

9 ఆసిర్వాద్ యేతంతెర్ ఇన్వలిర్ బారెతె, వోర్ వడ్కెనెకె, తోల్ కత్తి కియుస్తుర్ బారెతె కి సెలెకె కియుస్కుకి మూర్ బారెతె వెస్తోర్ మత్తోర్? రండుతె వర్గనుర్ బారెతె ఇహిన్ వెస్తోర్. "అబ్రాహామ్ బగవంతన్ పొరో బరోస ఇర్రోర్. అదెన్ హిందలె, వోన్ నియత్తోర్ ఇంజి బగవంతల్ వొస్తార్" ఇంజెర్ ఇంతట్. 10 అహాన్ అబ్రాహామున్ బస్కె వొస్తార్? తోల్ కత్తి కియుస్త పెజె కి, కియుస్వక్ మనెకె? తోల్ కత్తి కియుస్త పెజె ఆయ్యె బతి, కియుస్వక్ మనెకెనె బగవంతల్ వొస్తార్. 11 ఇహిన్ బరోసతున్ హిందల్, నియత్తోర్ ఇంజెర్ వొప్తత నిసని ఆసి మన్లె, తోల్ కత్తి కియ్యల్ కాయ్ ఇర్రోర్. ఇద్ తరికతె, తోల్ కత్తి కియుస్వక్నె, బరోస ఇర్వలిర్ సమ్మిర్కున్ అబ్రాహామ్ తొత్తోర్ బాబో ఆంతోర్. తన్వ మన్వల్ మూర్ బరోసతున్ సూడ్కి, బగవంతల్ మూర్కున్ నియత్తోర్ లెకతె యేతంతోర్. 12 అని అబ్రాహామ్ తోల్ కత్తి కియుస్వక్ మనెకె, బహన్లె బరోసతె తాక్తోరో, అహ్నా తోల్ కత్తి కియుస్తుర్ మూర్ గిర్ తాక్తెకె, మూర్కున్ తొత్తోర్ బాబో ఆంతోర్.

13 ఇద్ దునియత సమ్మె అబ్రాహామున్ అని వోన్ సంతాన్దొన ఆంత ఇంజెర్ బగవంతల్ వార్గన్ సీతోర్. ఇదెన్ బగవంతల్ తన్వ కానుస్తున్ పియ్యి అబ్రాహామ్ తాక్తోర్ ఇంజెర్ సియ్యకి బతి, వోన్ బరోసతున్ పియ్యి, నియత్తోర్ ఆత కాడ్కినె, వోన్ సీతోర్. 14 సిరిప్ కానున్ పియ్యి, తాక్కులిరె బగవంతన వార్గన్తగ ఈసదార్కె ఆతెకె, మరట్ బగవంతనగ ఇర్వల్ బరోస బతతునె కామి సియ్యె అని బగవంతల్ సీత వార్గన్తున్ విలువ మనో. 15 ఇత్తెకె బోరె ఆయ్యె, అద్ దర్మత కానున్ పియ్యి తాక్తెకె, బగవంతన్ సోంగ్ వాంత.

బతి బస్కెతె అద్ కానున్ మనోయ్యె, అస్కి అదెన్ బహ్కా మాసి తాక్కుల్ గిర్ మనో. 16 అదెన్ సాటి, బగవంతనగ బరోస ఇర్వడున్ హిందలె, వోన్ పెర్మత-దయతె అద్ వార్గన్ పుటంత. తె ఇద్ వార్గన్ సిరిప్ దర్మత కానున్ మన్వలిర్ యూదుల్కునె ఆయ్యె బతి, అబ్రాహామున్ దాత్ బరోస ఇర్వలిర్ సమ్మిర్కున్ గిర్ అద్ పుటంత. వోర్ అబ్రాహామె మా సమ్మిరో బాబో ఆందుర్. 17 ఇదెన్ బారెతె, "సిక్కున్ వెలె జాతినుర్కున్ బాబో కీంతోన్" † ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంత్సనగ లిహి కీసి మంత. బగవంతన నదుడె అబ్రాహామ్ మా తొత్తోర్ బాబో ఆందుర్. సాతుర్కున్ నేండుస్వల్ అని సెలె అదెన్లట్ మన్వడున్ గడి కియ్యల్ బగవంతనగ వోర్ బరోస ఇర్రోర్.

18-19 "నీవ్ సంతాస్తుర్ వెలెటిర్ మందంతెర్" ‡ ఇంజెర్ బగవంతల్ అబ్రాహామున్ వెస్తా తీర్ జర్గత. అద్ గట్కతె, వోన్ నూర్ (100) సాల్కెన వహి మత్త. వోన్ మేందోడగ మరి-మియడ్ ఆయ్యె, జిగి సెలె మత్త. అని వోన్ వెయ్యె సారల్ గిర్ డుగ డుగ ఆసి, మరి-మియడ్ ఆయ్యల్ వహి వీడ్పి మత్త. ఈతల్ ఆస కియ వాయ్యె అద్ గట్కతె గిర్, ఆసతె అబ్రాహామ్, బగవంతన వార్గన్తగ బరోస కీసెరెన్ తాక్తోర్. అదెన్ సాటినె వోర్ వెలె జాతిసోర్ బాబో ఆయ పర్రోర్. 20 బగవంతల్ సీత వార్గన్తున్ బారెతె, వోర్ అనమిన ఆయన్ బద్ది, బరోసతగ బడె మాసెర్, బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీతోర్. 21 బగవంతల్ తనకున్ సీత వార్గన్తున్ మూరి కియ పరంతోర్ ఇంజెర్ బర్కుర్ బరోస కీతోర్. 22 ఇద్ బరోసతున్ హిందలె, అబ్రాహామున్ నియత్తోర్ ఇంజి బగవంతల్ వొస్తార్. 23-24 ఇద్ గొస్టి, సిరిప్ అబ్రాహామున్ సాటినె దర్మ-గ్రంత్సనగ

† మయ్యుతున్ యేత పర్సెర్ సెల్వట్: బగవంతల్ సీత మొదోడ మయ్యతగ ఈసదార్కె ఆయ పర్సెర్ సెల్వట్. †† 4:3 పుట్గడ్డి 15:6

‡ 4:8 కీర్తన్కన 32:1-2 †† 4:17 పుట్గడ్డి 17:5 †† 4:18-19 పుట్గడ్డి 15:5

లిపి కీసి సెలె బతి, మా సాటి గిర్ లిపి కీసి మంత. మావోర్ యేసు పర్బున్ నేండుస్వల్ బగవంతనగ మరట్ బరొస ఇర్సెర్ మంతట్. అదెన్ సాటి, బగవంతల్ మాకున్ గిర్ నియత్తుర లెకతె యేతంతోర్. ²⁵ బగవంతల్ మావంగ్ పాప్పున్ సాటి మరన్ ఆయ్యె, యేసున్ హాల్లి కీతోర్. మాకున్ నియత్తుర్ ఇంజెర్ వొల్లె, వోన్ నేండుస్తూర్.

బరొస సాంతి సీంత

5 బగవంతల్ మావ బరొసతున్ హిందల్, మాకున్ నియత్తుర్ ఇంజెర్ వొల్లె. అదెన్ సాటి, మా యేసు కిరిస్తు పర్బు కీతతున్ హిందల్, మరట్ బగవంతన్ సంగ సాంతితె మంతట్. ² బారితెకె, యేసునగ ఇర్ల బరొసతున్ హిందల్, బగవంతన పెర్బుత-దయతగ ఈస యేచ్చి, గట్ నిల పర్ట్. ఇదె ఆయ్యె, బగవంతన మయ్యతున్ సాటి ఆసతె సూడ్యెర్, ఆనంద్ యేచ్చెర్ మంతట్. ³ అచొరె ఆయ్యె, మరట్ దుక్కంగ్ గిర్ ఆనంద్యె బోగె మాసెర్ మంతట్. బారితెకె, దుక్కంగ్ మావ వోర్బెవల్ గుస్తున్ బడి కీంతంగ్. ⁴ ఇద్ వోర్బెవల్ గున్ మహ్లా చొకొట్టు గుస్తున్ బడి కీంత. ఇద్ చొకొట్టు గున్ మహ్లా మన్వల్ ఆసతున్ బడి కీంత. ⁵ ఇద్ ఆస మాకున్ నారజ్ కీయె. బారితెకె మాకున్ సీత పవిత్ర ఆత్మతున్ హిందల్, బగవంతల్ తన్వ పెర్బుతున్ మా దిల్కొనగ బర్బుర్ వెడితోర్.

⁶ బహన్ ఇత్తెకె, పాపిర్ ఆసి, మావ మరట్ మదత్ కియ పర్వక్ మనెకె, కిరిస్తు బరొబర్ వకత్తె, మా సాటి పరన్ సియ్యె వాతోర్. ⁷ సిరివ్ కానున్ పియ్యె బరొబర్ తాక్వన్ సాటి, తమ్వ పరన్ సియ్యెలిర్ వెలె కమి మందంతెర్. ఉంది మోక బెయ్ చొకొట్ తాక్వన్ సాటి, బోరె వొరొ తన్వ పరన్ సియ్యె, దర్బమ్ కియ వచో. ⁸ బతి మరట్ సమ్మిర్ ఉండె గిర్ పాపెస్లిర్ ఆసి మనెకె, కిరిస్తు మా సాటి పరన్ సీతోర్. ఇద్ తీర్, బగవంతల్ మాకున్ బచొర్ లాడ్ కీతోర్ ఇన్వల్ తొహ్పెర్ మంతోర్.

⁹ ఇంకె కిరిస్తు కీత నెతుడ అర్చనతున్ హిందలె, మరట్ నియత్తుర్ లెకతె వాతట్. అదెన్ సాటి, బగవంతల్ ఆక్రిత తన్వ కీనెకె, వోన సొంగ్లల్ యేసు మాకున్ తప్పక్ బచి కీతోర్. ¹⁰ మరట్ బగవంతన్ పగ-దార్క, ఆసి మనెకె, తన్వోర్ మరిన మరస్తున్ హిందల్, మాకున్ తన్వ తిరిసి మీరి కీతోర్. అదెన్ సాటి, కిరిస్తు పిస్తతున్ హిందల్, మరట్ తప్పక్ బచె మాంతట్. ¹¹ అచొరె ఆయ్యె, మా యేసు కిరిస్తు పర్బున్ హిందల్, బగవంతన్ సంగ మీరె మాయ పర్ట్ అని అదెనగ ఆనంద్ యేచ్చెర్ మంతట్.

మరన్ ఆదామ్మల్ అని బస్కెట్ మన్వల్ జీవ కిరిస్తునల్ వాత

¹² ఆదమ్ ఇన్వల్ వొరొరె మాయ్యున్ హిందల్, ఇద్ దునియతగ పావ్ వాత † అని పాపున్ హిందల్, మరన్ వాత. ఇద్ మరన్ సమ్మిర్ గ పగ్గె మాత. బారితెకె, సమ్మిర్ పాప్ కీసిన్ మంతెర్. ¹³ ఇద్ పాప్, మోసెన కెయ్యె దర్బుత కానున్ అంద్యక్ మనెకెడలె, దునియతగ మత్త. బతి అస్కె, అద్ కానున్ సెల్వ కాడ్కి, వూర్ కీతంగ్ అవ్ పాప్, పాపు లెకతగ వాయ్యుకి. ¹⁴ ఆదమ్ బగవంతల్ సీత ఆగె తీర్ తాక్కి. వోర్ కీతపినయ్ ఆయ్యె, దుస్తా తరికనె సమ్మిర్ పాప్ కీత కాడ్కి, వూర్ పొరొ గిర్ మరన్ వాత. తె పాపున్ హిందల్, వాత అద్ మరన్ ఆదమ్మల్ తె మోసె పర్వక్ వేరి గిర్ అదికార్ తాకున్.

ఆదమ్ బవినత్తె వాయ్యల్ కిరిస్తున నమున ఆసి మంతోర్.

†¹⁵ బతి ఆదమ్మ అని యేసున కామ్మగ వెలె పరక్ మంత. ఆదమ్ ఇన్వల్ వొరొన గల్లితున్ హిందల్, సమ్మిర్ పొరొ మరన్ వాంత. బతి ఆదమ్ కీత గల్లిత్ తెర్ బగవంతల్ మా పొరొ తొహ్లాల్ పెర్బుత-దయ బెయ్ డగుర్ మంత. ఇద్ పెర్బుత-దయ అని బగవంతన పొకొట్టు వరమ్ యేసు కిరిస్తు ఇన్వల్ వొరొన హిందల్, సమ్మిర్కున్ పుటంత.

† 5:12 ఆదమ్ ... పాప్ వాత: పుట్గడ్కి 3:6 †† ఆదమ్ బవినత్తె వాయ్యల్ కిరిస్తున నమున ఆసి మంతోర్: బహన్ ఇత్తెకె ఆదామున్ హిందల్ సమ్మిర్కున్ మరన్ వాంత అని కిరిస్తున్ హిందల్ సమ్మిర్కున్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ వాంత.

¹⁶ బగవంతల్ సీత వరమ్ అని ఆదమ్ కీత పాపు పండి ఉంది తీర్ సెలెంగ్. బారితెకె, ఉంది పాప్ సమ్మిర్ పొరొ సిక్కు తచి వాడ్. బతి మరట్ బెయ్ వెలె పాప్ కీతట్ తెర్, బగవంతన వరమ్మె నియత్తుర్ లెకతె వాతట్. ¹⁷ వోర్ ఆదమ్ ఇన్వల్ వొరొన పాపున్ హిందల్, మరన్ వాసి, సమ్మిర్ పొరొ అదికార్ తాకున్. బతి యేసు కిరిస్తు ఇన్వల్ ఉండె వొరొ బచొరె వెలె కీతోర్. వోన్ హిందలె, బర్బుర్ పెర్బుత-దయ అని నియత్తుర్ ఇన్వల్ పొకొట్టు వరమ్ యేత్తులిర్ సమ్మిర్, పాపున్ అని మరస్తున్ మెయ్యె, పిసంతెర్.

¹⁸ తె ఉందియ్ పాప్, ఆదమ్ సమ్మిర్ పొరొ సిక్కు తచి వాడ్. అదె తీర్, యేసు ఉందియ్ జోక తన్వ పరన్ సీతతున్ హిందల్, సమ్మిర్ నియత్తుర్ లెకతె వాంతెర్ అని పూన జిన్గని పుటంత ఇంజెర్ తొహ్లార్.

¹⁹ బహన్ ఇత్తెకె, బగవంతల్ వెహ్లా తీర్ వొరొ తాక్వ కాడ్కి, సమ్మిర్ పాపెస్లిర్ ఆతెర్. అహ్లా బగవంతల్ వెహ్లా తీర్ వొరొ తాక్వ కాడ్కి, వెలెటిర్ నియత్తుర్ లెకతె వాంతెర్. ²⁰ బగవంతల్ దర్బుత కానున్ సియన్ మునెతలె లోకుర్ పాప్ కీసిర్ మత్తెర్. అవ్ పాపున్ కరి కీసి, సుటి కీసిర్ ఇంజెర్ కానుస్తున్ సీతోర్. బతి పర్ట్ అని పాప్ వెలె బడె మాతంగ్. అహ్లా బగవంతన పెర్బుత-దయ గిర్ పాపెస్లిర్ పొరొ ఉండె అదిక బడె మాత. ²¹ బహన్ పాప్ అదికార్ తాకున్, లోకుర్ పొరొ మరన్ తరంతయె, అహ్లా బగవంతన పెర్బుత-దయ అదికార్ తాకున్, లోకుర్కున్ బస్కెట్ మన్వల్ జీవ పుట్టల్ కీంత. అద్ బహన్ ఇత్తెకె, మా యేసు కిరిస్తు పర్బున్ హిందల్, నియత్తుర్ ఆసి, మాకున్ బస్కెట్ మన్వల్ జీవ పుటంత.

తన్వ పెర్బుత-దయతె బగవంతల్ మావంగ్ పాపున్ మాపి కీతోర్

6 'బగవంతల్ మావంగ్ పాప్ మాపి కీసిర్, మా పొరొ తన్వ పెర్బుత-దయ తొహ్పెరెన్ మందంతోర్. తె పాప్ కీసిరెన్ మంద్యట్ ఇంజెర్ మరట్ ఇంద్యట్ కి? ² అహన్ అసలె ఇన్వ! బారితెకె, అదికార్ తాకుస్వల్ పాపు సక్కి, మా రొపాడల్ సాసి సాడిత. తె మరట్ ఉండె గిర్ పాప్ కీసిర్ బహన్ పిసిర్ మంద్యట్? మన్వ! ³ ఉండె ఉంది గొస్తి, మరట్ యేసు కిరిస్తునగ బరొస ఇర్లతున్ తొహ్లా, బాప్తీసమ యేత్తట్ అస్కె, వోన్ బరొబర్ మరన్ ఆతట్ ఇన్వల్ మీకున్ టావయ్ కి? ⁴ అని అద్ బాప్తీసమ మరట్ యేత్తుడున్ హిందల్, యేసున్ బరొబర్ మాతి ఆతపినయ్ మంతట్. అదెన్ సాటి, బాబొ బగవంతల్ తన్వ మయ్యుత సక్కితె కిరిస్తున్ మరస్తల్ నేండుసీతపె, మరట్ గిర్ ఇంకె, పూన జిన్గనితె పిస పరంతట్.

⁵ మరట్ యేసున మరస్తగ ఉంది ఆతపె, వోర్ నేండ్ల పూన జిన్గనితగ గిర్ తప్పక్ ఉంది ఆంతట్. ⁶ బతల్ ఇత్తెకె, మావ మేందోడగ పాప్ తన్వ అదికార్ తాకుస్వడున్ తోడ్-మోడ్ కియన్ సాటి, మావ పాపు జిన్గనితున్ పియ్యె, యేసున్ బరొబర్ మొద్దుగ మరన్ ఆతట్ ఇన్వల్ మాకున్ టావ. ⁷ బారితెకె బోరె ఆయి సాతెకె, వోర్ పాపు అదికార్లల్ సుటి మాంతోర్.

⁸ తె మరట్ కిరిస్తున్ బరొబర్ మరన్ ఆతట్ అని వోన్ బరొబర్ పిసంతట్ గిర్ ఇంజెర్ నమంతట్. ⁹ బారితెకె, కిరిస్తు సాసి-నేండ్ల పెజె, ఉండె ఉంది జోక మరన్ ఆయెర్ ఇంజెర్ మాకున్ టావ. వోన్ పొరొ మరస్తున్ అదికార్ సెలె. ¹⁰ బారితెకె, పాపు సక్కితున్ పాసి వాటన్ సాటి, వోర్ ఉందియ్ జోక పరన్ సీతోర్. అని నేండ్లి, ఇంకె బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సియ్యె, జీవతె మంతోర్. ¹¹ అద్ తీర్, 'మమెట్ పాపు గొస్తితున్ హిందల్ మరన్ ఆతోమ్. బతి బగవంతన్ సంగ మన్వె, మా యేసు కిరిస్తున్ హిందల్ నేండ్లమ్' ఇంజెర్ మిరట్ సమ్మె మామ్మె.

¹² అదెన్ సాటి, మరన్ ఆయ్యల్ మీవ మేందోడ్ పొరొ అదికార్ తాకున్, పాపున్ వొప్పట్. తానంగ్ ఆసనగ కోండె మాయ్యట్. ¹³ పాప్ అని కరట్ కీయ్యలిక్ వస్తున్ దాత్ మీవంగ్ మేందొల్కున్ వాడకమ్ కియ్యట్. మీకున్ మరస్తల్ సుటి కియ్యసి, పూన జిన్గని సీత కాడ్కి, బగవంతనె మీవ మిరట్ బర్బుర్ హాల్లి కీమ్మె. మిరట్ నియత్తుంగ్ కామ్మె కియ్యె, మీవ మేందోడ్ హార్ బాగమున్ బగవంతనె హాల్లి కీమ్మె.

14 బారితెకె, మిరట్ దర్మత కానుస్త అదికార్డున్ బూడ్ సెల్వట్. బతి బగవంతన పెర్మత-దయతున్ బూడ్ మంతిట్. అదెన్ సాటి, పాప్ మీ పొరో అదికార్ తాకుసా.

బగవంతన్ ఆనంద్ సియ్యలిర్ దాసిర్

15 తె మిరట్, 'దర్మత కానుస్త అదికార్డున్ బూడ్ సెల్వట్. బతి పెర్మత-దయతున్ బూడ్ మంతిమ్. ఇంగి పాప్ కీసెర్ మంద్యట్ ఇంజెర్ ఇంద వచో. అహన్ అసలె ఇన్సల్! 16 వొరో మాయ్యల్ ఉండె వొరోనగ దాసి ఆసి మంతోర్ ఇత్తెకె, వోర్ మాల్కల్ వెహ్తా తీర్, చాకొర కియ లాగర్ ఇంజెర్ మీకున్ టావయ. పాపున్ దాసిర్ ఆకిట్టె, మీకున్ మరన్ పండి పుటంత. బతి బగవంతనుర్ దాసిర్ ఆకిట్టె, వోర్ మీకున్ నియత్తుర్ ఇంజెర్ వొపంతోర్. 17 బగవంతన్ నన దనెవాద్ వెహ్పార్ మంతోన్. బారితెకె, మొదోల్ మిరట్ పాపున్ దాసిర్ ఆసి మత్తిట్ బతి ఇకె, మిరట్ కేంజంగ్ బోదన్ పియ్యి, మీవ దిల్లగ బర్పుర్ వొప్పి, తాకంతిట్. 18 అద్ తీర్తె, మిరట్ పాపు అదికార్డుల్ సుటె మాసి, నియత్తుంగ్ కామ్మి, కియ్యె, బగవంతనుర్ దాసిర్ ఆతిట్. 19 ఇవ్ సమ్మిన్ అర్తమ్ కీనల్ సక్తి మిహ్లా సెల్వ కాడ్కి, నన సాదరన్ నమునంగ్ యేచ్చి, వెహ్పార్ మంతోన్. ఇదెన్ మునె దాసిర్ మోడి, మీవంగ్ మేందొల్కున్ పాపు కెయ్యె హ్లి కీత కాడ్కి, బే-సుదుడ్-పాన్తంగ్ అని కరెబలిక్ కామ్మి వెలె బడె మాతంగ్. బతి ఇకె బగవంతనుర్ దాసిర్ మోడి సుదుడ్-పాన్తంగ్ అని నియత్తుంగ్ కామ్మి, కియ్యె, మీవంగ్ మేందొల్కున్ హ్లి కీమ్. అస్క మిరట్ పవిత్ర ఆంతిట్. 20 మిరట్ పాపుగ దాసిర్ ఆసి మనెకె, బగవంతన్ ఆనంద్ సియ్యలిర్ జారత్ సెలె మత్త.

21 బతి ఆతంగ్ కామ్మిన్ హిందల్, మీకున్ బతయ్ పాయ్ పుట్ట కి? బతయ్ పుట్టకి! అవ్ మొదోల్ కీతంగ్ కామ్మిన్ బారితె ఇకె లజె మాసెర్ మంతిట్. ఆతంగ్ కామ్మి ఆక్రిత్ మరన్కెనె వోతంగ్. 22 బతి ఇకె, మిరట్ పాపు అదికార్డుల్ సుటె మాసి, బగవంతనుర్ దాసిర్ ఆతిట్. ఇదెన్ హిందల్, మిరట్ సుదుడ్ ఆంతిట్. ఇదెన్ ఆక్రిత్ ఇనమ్ మీకున్ పుట్టల్ బస్కెట్ మన్వల్ జీవ ఆంద్. 23 అని పాప్ కియ్యడ ఆక్రిత్ ఇనమ్ మరన్ ఆంద్. బతి మా యేసు కిరిస్తు పర్బున్ హిందల్, బగవంతన పెర్మత-దయత వరమ్ బస్కెట్ మన్వల్ జీవ మాకున్ పుటంత.

ఆడ-మాడ్పుత నమున

7 నా బరోబర్దుర్ యూదుల్కన్ జాతితుర్ బక్లిర్నిట్! దర్మత కానున్ మాయ్యల్ పిసి మనల్ వేరిన్, వోన్ పొరో అదికార్ తాకుసంత ఇన్వల్ మీకున్ టావయె. 2-3 నమునత్ మర్చిన్ కానుస్తున్ పియ్యి, ఉంది వెయ్యె తన్వోర్ మాడ్సి పిసి మనల్ వేరి, వోన్ బాయ్యు ఆసి మందంత. బతి వోర్ మాడ్సి సాసురె, అద్ కానున్ తీర్ వోన్ బాయ్యు ఆసి మన్వడల్ సుటె మాంత. అస్కె అద్ ఉండె వొరోన్ తుంగెకె గిర్, తాన్ పీర్ కీత ఇన్వర్. బతి మాడ్సి పిసి మనెకెన్, ఉండె వొరోన్ సంగ మన్వల్ సురు కీతెకె, పీర్ కీత ఇంజెర్ తాన్ కేయంతెర్.

4 నా బరోబర్దుర్ బక్లిర్నిట్! అదె తీర్తె, మరట్ గిర్ కిరిస్తున్ బరోబర్ సాసి, దర్మత కానుస్తల్ సుటె మాతట్. సాసి-నెండ్రోర్ వోర్ కిరిస్తున్ సంగ మరట్ ఉంది ఆసి, బగవంతన్ సాటి చొకొట్టుంగ్ కామ్మి కియ్యెకె, అహన్ జర్తత్. 5 బారితెకె, మరట్ మొదోల్ మా రొహి మన్వలిక్ మేందోడంగ్ కరెబలిక్ ఆసనె తాక్వెకె, అవ్ మా సంగ పాప్ కియ్యుంగ్. బతి బస్కెత్ దర్మత కానుస్తున్ కరి కీతట్, మావంగ్ కరబ్ ఆసంగ్ బడె మాసెర్ సొత్తంగ్. ఇవ్ మాకున్ మరన్కె తాకుస్తంగ్. 6 బతి ఇకె, యేసున్ బరోబర్ మరట్ మరన్ ఆత కాడ్కి, అద్ కానుస్త అదికార్డుల్ సుటె మాతట్. అని బగవంతన ఆత్మతున్ హిందల్, పూన తరికతె వోన్ సేవ కీసెర్ మంతట్. బతి లిహి కీసి మన్వల్ కానుస్తంగ్ రీతి-రివజ్యూన్ పియ్యి, పడన తరికతె సేవ కీసెర్ సెల్వట్.

పాపున్ సంగ లడెయ్ కియ్యల్

7 తె బతల్ ఇంద్యట్? దర్మత కానున్ పాపు ఆంద్ ఇంద్యటియ్? అహన్ ఇన్వ. బారితెకె నమునత్, "అజా-బాజాతోన బతతునె ఆస కియ్య"† ఇంజెర్ కానుస్త ఆగె వెహ్వాక్ ఇత్తెకె, అద్ పాప్ ఇంజి మాకున్ కరె మాసి మనో. 8 బతి అద్ కానుస్త ఆగెతున్ వాడకమ్ కీసి, పాప్, నా రొహి సమ్మె తీర్కనంగ్ కరబ్ ఆసంగ్ పుటుస్త. కానున్ సెల్వెకె పాపున్ జీవ మంజి మనో. 9-10 ఉంది గట్టతె నన దర్మత కానుస్తున్ అర్తమ్ కియ్యక్నె పిస్తాన్. బతి కానుస్తగ మన్వల్ నాకున్ అర్తమ్ ఆనెకెన్, నా దిల్లగ పాప్ పుడ్. తె నావ బక్తిత జిన్నితున్ నిపున్వల్ కానుస్త ఆగె, అద్ జిన్నితున్ నాసిడమ్ కియ్యల్ నన సూడ్డాన్. 11 బహన్ ఇత్తెకె, అద్ ఆగెతున్ పియ్యి, పాపున్ మోక పుడ్. తె అద్ నాకున్ పసి కీసి, నావ బక్తిత జిన్నితున్ నాసిడమ్ కీత.

12 తెర్ బతి, బగవంతనల్ కానున్ వాత కాడ్కి, అద్ అని తాన్ మన్వల్ హర్ ఉంది ఆగె పవిత్ర మంత. అవ్ సమ్మె గిర్ నాయమ్మె అని చొకోట్ తాక్వె, కామి సీంతంగ్. 13 తె అవ్ చొకోట్ తాక్వె, కామి సియ్యలిక్ నావ పరన్ వోతంగ్ కి? అసలె వోయ్యకి. అద్ పాప్ కానుస్తంగ్ మదత్ కియ్యలిక్ ఆగెన్ వాడకమ్ కీసి, నావ జిన్నితున్ నాసిడమ్ కీత అని తన్వ కరెబల్ గుస్తున్ బహి అరుస్త. అదెన్ సాటి, కానుస్త ఆగెతున్ పియ్యి, అద్ పాప్ బచోర్ కరెబల్ ఆందుయె, కరి కియ వచో.

బగవంతన కానున్ మావంగ్ పాపున్ తోహంత

14 అద్ దర్మత కానున్ బగవంతనల్ వాత కాడ్కి, అద్ చొకోట్టు ఆంద్ ఇంజెర్ మాకున్ టావ. బతి నన సాదరన్ మాయ్యున్ ఆందున్. నన పాపున్ దాసిన ఆసి, పాప్ కీసెరెన్ మంతోన్. 15 నన కియ్యల్ నాకున్ అర్తమ్ ఆసెర్ సెలె. బారితెకె, నన కీక ఇన్వల్ కీసెర్ సెలొన్. బతి బదెన్కె కియ్య ఇంతోనో, అదెన్ కీసెర్ మంతోన్. 16 నావ మన్-దిల్ నన కియ్యల్ తవ్ ఇంజెర్ వెహ్తె, నన కానుస్తున్ చొకోట్టు ఇంజెర్ వొహ్తాన్ ఇన్వడున్ అద్ తోహంత. 17 బతి అహన్ తవ్ కియ్యున్ నన ఆయెన్. నా రొహి మన్వల్ పాపె, అహన్ కియ్యుసెర్ మంత. 18 హో కరెనె, బదెన్కె చొకోట్టు కామ్ కియన ఇంతోనో, అదెన్ కియ పర్సెర్ సెలొన్. నా దిల్లున్ రొహి జర గిర్ చొకోట్టు సెలె. నా మేందోడగ మన్వలిక్ కరెబలిక్ ఆసంగ్ నాకున్ పాప్ కియ్యుసెర్ మంతంగ్. 19 బతి నన కీక ఇన్వల్ చొకోట్టు కామున్ బద్ది, కియ్య ఇన్వల్ కరబ్ కామునె కీసెర్ మంతోన్. 20 ఇహిన్ నన తవ్ కీసెర్ మంతోన్ ఇత్తెకె, అహన్ కియ్యున్ నన ఆయెన్. బతి నా రొహి మన్వల్ పాపె అహన్ కియ్యుసెర్ మంత.

21 తె నన జిన్నిత ఉంది నియమ్ మంత ఇన్వల్ కరి కీతాన్. అద్ బతల్ ఇత్తెకె, నా రొహి మన్వల్ కరెబల్ గున్ చొకోట్ కియ్యడున్ బద్ది, బస్కెట్ వాయుట్ కియ్యుసెర్ మంత. 22 నా రొహిడ మన్-దిల్ బగవంతన కానుస్తున్ పసంద్ కీసెర్ మంత. 23 బతి నావ మేందోడగ మన్వల్ కరెబల్ గున్ నా రొహిడ మన్-దిల్లున్ సంగ లడెయ్ కీసెర్ మంత. అద్ గున్ నావ మేందోడగ మన్వల్ పాపు కెయ్యె, నాకున్ హ్లి కీసెర్ మంత. 24 అయ్యు! నన బెయ్ తక్లిబ్నగ కొండె మాసి మంతోన్. మరన్ ఆయ్యల్ ఇద్ మేందోడల్ నాకున్ బోర్ బచి కీసుర్? 25 ఇద్ బచి కియ్యల్ కార్యతున్ మా యేసు కిరిస్తు పర్బున్ హిందల్, కియ్యుస్వల్ బగవంతనె దనెవాద్ వెహ్పార్ మంతోన్.

తె నా రొహి మన్వల్ ఆత్మ బగవంతన కానుస్తున్ పియ్యి తాకుస్సె సూడంత. బతి నా మేందోడగ మన్వలిక్ కరెబలిక్ ఆసంగ్ నా కెయ్యె పాపు సేవ కియ్యుసెర్ ఇర్లె సూడంతంగ్. †

† 7:7 బహి పిసివల్ 20:17; రెండవ ఉపదేస్ 5:21 †† నన నావ బుదితున్ పియ్యి, బగవంతన కానుస్తార్ దాసిన ఆతిన్. బతి నహ్లాట్ పుట్టల్ పాపు నియమున్ నావ మేందోల్ దాసి ఆసి మంత.

ఆత్మత సక్తితె పిస్వల్

8 అదెన్ సాటి ఇంకె, యేసు కిరిస్తునగ యెకి ఆసి మన్వలీర్కున్, బగవంతల్ సిక్కి కియొర్. ² బారితెకె, బగవంతన ఆత్మ యేసు కిరిస్తున్ హిందల్, మాకున్ పూన జిస్సి సీత. మావంగ్ పాప్స్ అని మరన్ సక్తితల్ అద్ ఆత్మత సక్తి మాకున్ సుటి కియుస్త. ³ మా కరబలిక్ ఆసన్ హిందల్, దర్మత కానున్ బతతున్తె పూరి కియ పర్మకియె, అదెన్ బగవంతల్ పూరి కితోర్. అదెన్ సాటినె, తన్వ జివత అర్చన కీసి, మా పాప్సున్ కండి కియె, బగవంతల్ తన్వోర్ మరిన్ మాయ్నన రూప్సి సారి కితోర్. ఇద్ తీర్తె, బగవంతల్ యేసున మేందోడున్ హిందల్, మా పాపున్ సిక్కి వాడ్తోర్. ⁴ తె మా మేందోడుంగ్ కరబలిక్ ఆసన్ పియ్పు తాక్కున్, బగవంతన ఆత్మ వెహ్ తీర్ తాక్త కాడ్కి, కానుస్తున్ పియ్పు తాక్తుర్ లెకతె వాంతల్. ఇహిన్ పూన తరికతె కానుస్తంగ్ ఆగెన్ పూరి కియ్వులీర్ ఆంతల్.

⁵⁻⁶ బూర్తె తమ్మ మన్-దిల్ల బక్తిగ బగవంతన ఆత్మ వెహ్ తీర్ తాకంతెరో, వూర్పున్ బస్కెట్ మన్వల్ జీవ అని సాంతి పుటంత. బతి బూర్తె కరబలిక్ ఆసన్ బారితె సాంవ్ కీసెర్ పిసంతెరో, వూర్ తమ్మంగ్ గున్పున్ పియ్పు మరన్ సర్తె దాంతెర్. ⁷ అదెన్ సాటి, బూర్తె తమ్మ మన్వల్ వాత తీర్ కరబలిక్ ఆసన్ పియ్పు తాకంతెరో, వూర్ బగవంతన్ ఉల్ల తాక్తుర్ ఆంతెర్. ఆతుర్ మన్ బగవంతల్ సీత దర్మత కానుస్తున్ వోహ్ అని తాన సతున్ పియ్పు తాకొ. ⁸ ఇహిన్ కరబలిక్ ఆసంగ్ పియ్పు తాక్కులీర్, బగవంతన్ ఆనంద్ సీయ పరుర్.

⁹ బతి బగవంతన ఆత్మ మీ రోహ్ మత్త కాడ్కి, అద్ వెహ్ తీర్ మిరట్ తాకంతిట్. అచోరె బతి, కరబలిక్ ఆసంగ్ పియ్పు తాక్కిట్. బూర్తె అద్ ఆత్మ మనోయె, వూర్ కిరిస్తునుర్ ఆయర్. ¹⁰ పాపున్ పియ్పు మీ మేందోల్ సాత. బతి కిరిస్తు మీ రోహ్ మత్త కాడ్కి, మీవ ఆత్మ పిసన్ మంత. బారితెకె, బగవంతల్ మీకున్ నియత్తుర్ లెకతె యేత్తోర్. ¹¹ బగవంతన ఆత్మ మీ రోహ్ మత్త కాడ్కి, యేసు కిరిస్తున్ మరన్వల్ నేండుస్తూర్ వోర్ బగవంతల్, మరన్ ఆయ్వులిక్ మీవంగ్ మేందోల్ గిర్ తన్వ ఆత్మతున్ హిందల్, పిసుసంతోర్.

¹² అదెన్ సాటి, నా బరోబర్తుర్ బక్తిలీర్నిట్! మరట్ మావంగ్ కరబలిక్ ఆసన్ పియ్పు, పిస్వల్ జారత్ సెలె. ¹³ బారితెకె, బూర్తె కరబలిక్ ఆసన్ పియ్పు పిసంతెరో, వూర్ మరన్ ఆంత. బతి బూర్తె బగవంతన ఆత్మతె అవ్ ఆసన్ జకంతెరో, వూర్ పిసంతెర్.

¹⁴ సిరిప్ బూర్తె బగవంతన ఆత్మ వెహ్ తీర్ పిసంతెరో, వూర్ బగవంతనుర్ మరి-మియడ్ ఆంతెర్. ¹⁵ బహన్ ఇత్తెకె, మిహ్ మన్వల్ ఆత్మ వెరుసెర్ దాసి-పాన్వె ఇర్వల్ ఆయె. బతి అద్ మాకున్ బగవంతనుర్ మరి-మియడ్ కీత. అని ఇదెన్ హిందల్ బగవంతన్, "మా బాబగో! బాబగో!" ఇంజెర్ కేయె మాకున్ దర్మమ్ సీత. ¹⁶ అద్ ఆత్మయె మరట్ బగవంతనుర్ మరి-మియడ్ ఆందట్ ఇంజెర్, మావ ఆత్మతున్ సంగ గవ వెహంత. ¹⁷ ఇహిన్ మరట్ బగవంతనుర్ మరి-మియడ్ ఆత కాడ్కి, వోనోర్ మరి కిరిస్తున్ బరోబర్ ఈనదార్క్ గిర్ ఆంతల్. మరట్ వోర్ కిరిస్తున్ దాత్ దుక్కుంగ్ బోగె మాకట్తె, వోన్ బరోబర్ మయ్పు గిర్ మాకున్ పుటంత.

మాకున్ బవిసత్తె పుట్వల్ మయ్వుత డగుర్-పాన్

¹⁸ ఇంకె మరట్ బోగె మాయ్వులిక్ దుక్కుంగ్, మాకున్ బవిసత్తె పుట్వల్ మయ్వుతగ జర గిర్ లెకతె వాయెంగ్. ¹⁹ బగవంతనుర్ మరి-మియడ్ ఆయ్వుల్ మాకున్, వోర్ బగవంతల్ బస్కె డగుర్-పాన్ సీనుర్ ఇంజెర్, కలితగ మన్వల్ సమ్మె గిర్ బెయ్ ఆసతె సూడ్సెర్ మంత.

²⁰ బారితెకె కలిత ఇచ తీర్ ఆయె బతి, బగవంతల్ తన్వ ఇచ తీర్ కలితగ మన్వల్ సమ్మెతున్ సాపెన్ సీతోర్ †. ²¹ తె కలితగ మన్వల్

† సాపెన్ సీతోర్: బగవంతల్ తన నిచ్చి కీతోర్ వోర్ మొదొడొర్ మాయ్వున పాపున్ హిందల్ కలితున్ సాపెన్ సీతోర్ (పుట్గడ్డి 3:6

సమ్మె సడె మాసెర్ మంత. అదెన్ సాటి, అద్ సడె మాయ్వుడల్ సుటి మాసి, బగవంతన మరి-మియడున్ బరోబర్ మయ్వుత డగుర్-పాన్వన్ యేత్తె, కలి సమ్మె ఆసతె సూడ్సెర్ మంత.

²² తె ఇంకె వేరి, కలి సమ్మె గిర్ దివోస్కె మన్వల్ వెయ్మె నోపితె తల్మెలె మాతపినయ్, తల్మెలె మాసెర్ మంత ఇన్వల్ మాకున్ టావ. ²³ అద్ కలియె ఆయ్వు, బగవంతల్ సీత పవిత్ర ఆత్మతున్ మొదోల్ యేత్వులీర్ మరట్ గిర్ తల్మెలె మాసెర్ మంతట్. బారితెకె, పాప్సు కెయ్వుల్ మావంగ్ మేందోల్కున్ సుటి కియసి, తన్వ వోటితె బగవంతల్ మాకున్ యేతన ఇంజెర్, అద్ దివోసున్ సాటి, ఆసతె సూడ్సెర్ మంతట్. ²⁴ బగవంతల్ మాకున్ బచి కీతోర్ అస్కె, మా రోహ్ ఇద్ ఆస పుడ్త. ఉంది మోక మరట్ ఆస కీసెర్ మంతట్ ఇత్తెకె, మాకున్ పుట్టికి అదెన్ బారితెన్ ఆస కీంతట్. తన్వ మన్వడున్ సాటి బూరి గిర్ ఆస కియర్. ²⁵ బతి మన్హ సెలె అద్ వస్తుత్ సాటి †† ఆసతె వోర్పి, సూడ్సెర్ మందంతట్.

²⁶ అది తరికతె మావ మన్-దిల్ అవిసి మత్త కాడ్కి, పవిత్ర ఆత్మ మాకున్ సాత్ సీసెర్ మంత. బారితెకె, మరట్ బహన్ పార్చన కియన ఇన్వల్ మాకున్ టావ సెలె. బతి మాకున్ ఇంద వాయె ఆతంగ్ గొస్సినె, మా బద్ది, పవిత్ర ఆత్మ తనయ్ తల్మెలె మాసెర్, బగవంతన్ వినంతి కీసెర్ మంత. ²⁷ ఇహిన్ బగవంతన ఇచ తీర్, వోనుర్ బక్తిలీర్ సాటి, వినంతి కీసెర్ మంత. బారితెకె, నరిమన్కున దిల్లగ మన్వల్ అని పవిత్ర ఆత్మ బతల్ వెహ్సెర్ మంత ఇన్వల్ గిర్ బగవంతన్ టావ.

బగవంతన పెర్మతల్ మాకున్ బదె అలగ్ కియ పరో

²⁸ బూర్తె బగవంతల్ కేయ్వుకెన్ వోహ్సెరో, వూరి వోన్ పెర్మ కియ్వులీర్ ఆందిర్. వూర్పున్ సమ్మె చోకోట్ జర్గన్ సాటి, వోర్ బగవంతల్ తన్వ ఇచ తీర్ ఉందిత్ పెజెయ్ ఉంది సమ్మెన్ జర్గుసెర్ మంతోర్ ఇన్వల్ మాకున్ టావ. ²⁹ బహన్ ఇత్తెకె, మొదోల్ ఆచ్చుర్ వూర్, తన్వోర్ మరి యేసున్ మోడి మారియన ఇంజెర్ బగవంతల్ నిర్మయ్ కీతోర్. తన్వోర్ మరి-మియడగటల్ వోర్ మరి మడనోర్ ఆయన ఇంజెరెన్ ఇహిన్ జర్గుసీతోర్. ³⁰ అని బగవంతల్ బూర్పున్ తె మొదోల్ నిర్మయ్ కీతోర్, వూర్పున్ కేయ్వుర్. బూర్పున్ తె కేయ్వురో, వూర్పున్ నియత్తుర్ ఇంజెర్ వోహ్సెరో. బూర్పున్ తె నియత్తుర్ ఇంజెర్ వోహ్సెరో, వూర్పున్ మయ్పు సీతోర్.

³¹ ఇద్ సమ్మె మా సాటి, బగవంతలె కీతోర్ ఇంజెర్ కరె మాతెకె, కరలెన్ మావంగ్ దిల్క్ బక్తిగ బడె మాంతంగ్. బగవంతలె మా బాజున్ మత్తెకె, మాకున్ బోర్ మెయ పరంతోర్? బోర్ మెయ పరో!

³² బగవంతల్ తన్వోర్ మరిన్ తన్గన్ ఇర్మకి బతి, మా సమ్మిర్ సాటి వోన్ అర్చన సియ్వు వోహ్సెరో. వోర్ బగవంతల్ తన్వోర్ మరినె, మా సాటి సీతోర్ ఇత్తెకె, మాకున్ పమ్మా మత్తంగ్ సమ్మె పొకోట్ సియెర్ ఇంతిట్ కి? తప్పక్ సీతోర్. ³³ బగవంతల్ నేమి కీతుర్ వూర్ పర్మ గల్లి కీతెర్ ఇంజె, వూర్ పారో బోర్ పిరది కీంతెర్? బోర్ కియర్. బారితెకె, బగవంతలె కుద్ వూర్పున్ నియత్తుర్ ఇంజెర్ వోహ్సెరో. ³⁴ అహన్ వోప్త పెజె, మరట్ గల్లి కీతట్ ఇంజెర్ బోర్ ఇంద పరనుర్ కి? బోర్ ఇంద పరో. యేసు కిరిస్తు మా సాటి, పరన్ సీతోర్. అచోరె ఆయ్వు వోర్ నేండ్సి, ఇంకె బగవంతన తిన బర్గ † ఉచ్చి, మా సాటి పార్చన అని వినంతి కీసెర్ మంతోర్. ³⁵ తె ఇద్ కిరిస్తున పెర్మతల్ మాకున్ బదె దుక్కుయ్ ఆయి, తక్లిట్ ఆయి, కరుయ్ ఆయి, గరిబ్-పాన్ ఆయి, గడమ్ ఆయి, మరనె ఆయి పాకి కియ పరనుంగ్ కి? అసలె పాకి కియ పరోంగ్. ³⁶ ఇదెన్ బారితె,

"యే బగవంత! మమొట్ నీవుర్ ఆత కాడ్కి, బస్కెట్ మాకున్ జక్సె, సూడ్సెర్ మంతెర్.

వూర్ అన్వెవలిక్ గొరెన్ దాత్ మాకున్ సమ్మె మాసెర్ మంతెర్" †† ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంతనగ లిహి కీసి మంత.

†† మన్హ సెలె అద్ వస్తుత్ సాటి: బగవంతల్ మాకున్ సీక ఇంజెర్ వాగ్నన్ కీత అదెన్ సాటి. † తిన బర్గ: ఇత్తెకె డగుర్-పాన్ అని అదికార్ జాగ. †† 8:36 కీర్తన్కున 44:22

37-39 మరన్ సెకె పిస్వలె ఆయి, బగవంతనుర్ దూతలిర్ సెలెకె బూత్కె ఆయి, ఇకె మన్వలిక్ సెలెకె బవిసత్తె వాయ్యలికె ఆయి, హాబడగ పొరో మన్వలిక్ వస్తుంగె ఆయి, బొమిత్ పొరో సెలెకె బొమిత్ బూడ్ మన్వలిక్ వస్తుంగె ఆయి, బవె సక్తింగె ఆయి, కలితగ గడె మాసి మన్వలిక్ దుస్రాక్ బవె గిర్ ఆయి బతి, యేసు కిరిస్తు పర్బున్ హిందల్, మాకున్ పుట్టల్ బగవంతన పెర్తుతల్ అలగ్ కియ పరోగ్. మాకున్ పెర్తు కియ్యల్ బగవంతన హిందల్, ఇవ్ సప్పిన్ బర్బుర్ మెయ పర్సెర్ మంతట్.

బగవంతల్ అని తన నేమి కీతుర్ లోకుర్

9 ¹⁻³ ఇకె బగవంతన పెర్తుతల్ మాకున్ బవె గిర్ అలగ్ కియ పరోగ్. తె నా సొంత జాతితుర్ యూదుల్కె బగవంతనల్ బారి అలగ్ ఆయన? అసలె ఆయ్యు! వీర్ సాటి నావ దిల్లగ బస్కెట్ మారో అద్ దుక్కు అని తక్లిబ్ మంత ఇంజెర్, కిరిస్తునోర్ బక్తల్ ఆయ్యల్ నన వెప్పొర్ మంతొన్. వీర్ నా సొంత జాతితుర్బున్ బచి కియ్యె, బగవంతల్ నాకున్ బస్కెట్ సాపెన సీతెకె గిర్ బతయ్ ఆయె సెలెకె కిరిస్తునల్ నాకున్ అలగ్ కీతెకె గిర్ బతయ్ ఆయె ఇన్వలె నావ ఇవ. ఇద్ లబడె ఆయె, సతెమె ఆంద్ ఇంజెర్, నావ మన్-దిల్లగ మన్వల్ పవిత్త ఆత్మ గిర్ గవ వెప్పొర్ మంత. ⁴ వీర్ నా సొంత జాతితుర్ ఇజ్రయేల్ దేస్సుర్ సంతాన్ † ఆందిర్. బగవంతల్ వీర్బున్ తన్వర్ మరి-మియడ్ ఇంజెర్ నేమి కీతుర్. †† వీర్బున్ తన్వ మయ్యత సక్తితున్ తొప్టొర్. తన్వంగ్ నియమ్మ వీర్గ హుల్లి కీతుర్. వీర్ కెయెనె తన్వ కానున్ అని తన్వంగ్ వాగ్దన్క సీతుర్. అని తనకున్ బహాన్ పార్తన-వింతి కియన ఇన్వల్ వీర్బున్ తొప్టొర్. ⁵ అబ్రాహామ్, ఇసక్ అని యాకొబ్ ఇన్వలిర్ తాదుర్-బాబుర్ గిర్ వీరురె ఆందిర్. వీర కాన్దాన్గన్ కిరిస్తు మాయ్న రూప్పె జల్మ ఆతుర్. † అని వేర్ కిరిస్తుయె సన్వెతున్ తాకున్వల్ అదికార్ వాలె బగవంతల్ ఆందుర్. సప్పిర్ వేనె బస్కెట్ హేతు కీసెర్, డగుర్-పాన్ సియన. ఆమెన్!

⁶ బగవంతల్ తన సీత వాగ్దన్ తప్పపినయ్ ఆయె. బారికెకె, ఇజ్రయేల్ కాన్దాన్సర్ సప్పిర్, బగవంతనుర్ కరల్ మరి-మియడ్ ఆయర్. ⁷ అప్పొ అబ్రాహామ్ మియ్యుర్, సప్పిర్ వోన్ సంతాన్ ద లెకతె వాయుర్. బారికెకె దర్మ-గ్రంతనగ, "సిరిప్ ఇసకె నీవోర్ మరి ఆంతొర్. అని వోన్ హిందల్ సాంగ్ వేలియె, నీవ సంతాన్ లెకతె వాంతెర్" †† ఇంజెర్ మంత. ⁸ ఇదెన్ అర్తమ్ సాదరన్ మేందోడ రూప్పె అబ్రాహామ్ మియ్యుర్ వూర్ బగవంతనుర్ మరి-మియడ్ ఆయర్. బతి వాగ్దన్ సీతతున్ హిందల్, అబ్రాహామ్ మియ్యుర్ వూరె కరల్ వోనుర్ మరి-మియడ్ లెకతె వాంతెర్. ⁹ ఇదెన్ బారికెకె బగవంతల్, "వాయ్యల్ సాల్ ఇద్ గల్బుతె నిళ్ళా మల్ని వానెకె, సారల్ మొడ్డన్ జల్మ సీసి మందంత" †† ఇంజెర్ అబ్రాహామున్ వాగ్దన్ సీతుర్. వేర్ మొడ్డన పొరోల్ ఇసక్.

¹⁰ అదె తీర్తె ఉండె ఉంది గొప్పి, వోర్ ఇసక్ మా తొత్తోర్ బాబో ఆందుర్. అని రిబ్కాన్ వోర్ తుంగ్ పెజె, అద్ యేసవు అని యాకొబ్ ఇన్వలిర్ యేమలిర్బున్ జల్మ సీత. ¹¹⁻¹² వూర్ యేమలిర్ పుట్టక్ మనెకె, అని వూర్ చొకొట్-వాయుట్ కియ్యక్ మనెకెనె బగవంతల్ రిబ్కాన్ సంగ, "మడనోర్, సేవ్తొన సేవ కీతుర్" ††† ఇంజెర్ వెప్టొర్. మాయ్యలిరంగ్ కామ్మున్ పియ్యి ఆయె బతి, తన్వ పిలన్తున్ పియ్యి, వూర్బున్ నేమి కీతుర్ ఇన్వల్ తొప్టొనె బగవంతల్ అహాన్ జర్బుసీతుర్. ¹³ ఇదెన్ బారికెకె, "నన యాకొబున్ లాడ్ కీతున్ బతి యేసవున్ కియ్యకి" ††† ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత.

¹⁴ ఇదెన్ పియ్యి మరట్, 'బగవంతల్ అనెలమ్ కీతుర్' ఇంజెర్ ఇంద్యట్ కి? అసలె ఇన్వ. ¹⁵ బారికెకె బగవంతల్, "నాకున్ పసంద్ వాతుర్ వూర్ పొరో నన దయ తొహంతొన్ అని పసంద్ వాతుర్ వూర్

పొరో నాకున్ కిమల్ వానల్ కీతున్" § ఇంజెర్ మోసెన్ వెప్టొర్. ¹⁶ తె బోన్ పొరో దయ తొహాన ఇన్వల్ బగవంతలె నిర్బయ్ కీతుర్. తాన్ సాటి మరట్ ఇవ కీతెకెన్ ఆయి, సెలెకె తాన్ సాటి పర్పెడె మాసెర్ కామ్ కీతెకెన్ ఆయి అద్ మాకున్ పుటో. ¹⁷ బారికెకె పరో రాజన్ సంగ, "నీ పొరో నావ సక్తితున్ తొప్టొ అని నావ పొరోల్ దునియతగ పగ్గె మాయ్యె, నన నీకున్ రాజ-గాదితగ ఉప్పసీతున్" †† ఇంజెర్ బగవంతల్ దర్మ-గ్రంతనగ వెప్టొర్. ¹⁸ తె బగవంతల్ బోన్ పొరోల్ దయ తొహ్కా ఇంతొరో, వోన్ పొరో దయ తొహంతొర్ అని బోనతె దిల్బున్ కిమల్ లాగ్గక్ కీక ఇంతొరో, వోన్ దిల్లగ అహాన్ కీతుర్. తన్వ ఇవ తీర, ఇహిన్ జర్బుసంతొర్ ఇన్వల్ మాకున్ టావ.

బగవంతన సొంగ్ అని దయ

¹⁹ తె మిరట్ నాకున్, "బగవంతలె అహాన్ కియ్యుస్వల్ బెహెతె, వోన్ బోరె ఉల్ల ఆయ పరో. తె అస్కె తప్ కీతెర్ ఇంజెర్ మా పొరో బగవంతల్ బహాన్ కసుర్ వాట పరనుర్?" ఇంజెర్ పూసి కియ వచో. ²⁰⁻²¹ బతి యే దాదలిర్-బాయిక్కిట్! కుమ్మల్ ఉందియ్ చిక్ గొండతల్ ఉంది బుడ్డితున్ కాయ్ వీడుస్సె అని ఉండె ఉంది బుడ్డితున్ సాద కామ్ కియ్యె, తయర్ కీతుర్. అహాన్ కియ్యె వోన్ అదికార్ సెలె కి? తప్వక్ మంత! తె, "మాకున్ ఇహిన్ బారి గడి కీతి?" ††† ఇంజెర్ సిరిప్ నరిమన్బులిర్ ఆయ్యలిర్ మరట్ మాకున్ గడి కియ్యల్ బగవంతన్, పూసి కియ వచో కి? అసలె పూసి కియ వాయె!

²² అదె తీర్తె, నాన్ ఆయ్యె, తయర్ మన్వలిర్ సప్పిర్ పొరో, బగవంతల్ తన్వ వెలె సొంగున్ తొప్టొ, సిక్ కియ్యల్ అదికార్ కరలెన్ వోన్ మంత. బతి ఇదెన్ బద్ది, వూర్బున్ వోర్పెర్ మంతొర్. ²³ ఇహిన్ బారి కీతుర్ ఇత్తెకె, గింతి కియ పరుర్ అద్ తన్వ డగుర్-పాన్ అని తన్వ మయ్యతగ ఈస యేత్తె, తొలెనె నేమి కీతుర్ పొరో దయ తొప్టొర్ మంతొర్. ²⁴ అని యూదుల్కెనె జాతితలె ఆయ్యె, యూదుల్కె ఆయుర్ వూర్బుట్ మన్వలిర్ మా సప్పిర్కున్ గిర్, తన్వ సాటి నేమి కీతుర్. ²⁵ యూదుల్కె ఆయుర్ వూర్ బారికెకె, హోసెయ పర్వక్తల్ లిహి కీత గ్రంతనగ,

"నావ పర్ల ఆయుర్ వూర్బున్ నావ పర్ల ఇంజెర్ కేయంతొన్. నన మొదోల్ పెర్తు కియ్యకి వూర్బున్ నావ పెర్తు తొహంతొన్" ††† ఇంజెర్ బగవంతల్ లిహి కియ్యుస్తొర్.

²⁶ అచొరె ఆయ్యె, "మిరట్ నా పర్ల ఆయ్యుట్" ఇంజెర్ ఇత్త జాగతగనె, 'జీవతె మన్వల్ బగవంతనుర్ మరి-మియడ్' ఇంజి మీకున్ కేయంతొర్" †††

ఇంజెర్ బగవంతల్ వెప్పొర్ మంతొర్.

²⁷ అని యెసయ పర్వక్తల్ గిర్ యూదుల్బున్ బారికెకె, "ఇజ్రయేల్ల సంతాన్ సప్పుర్త ఉస్కె కడకున్ దాత్ మత్తెకె గిర్, సిరిప్ కహీతురె బచె మాంతెర్.

²⁸ బారికెకె బగవంతల్ దునియతుర్ సప్పిర్కున్ వాట్కె ఇత్త అద్ సిక్ కోరుమ్ కియ్యక్నె వాటంతొర్" †††

ఇంజెర్ పచర్ కీతుర్. ²⁹ ఇవెన్ పచర్ కియన్ మునె యెసయ పర్వక్తల్,

"స్వర్గన్ దలమ్మొర్ పర్బు ††† కహీతుర్బున్ మా సాటి సుటి కియ్యక్ ఇత్తెకె, మరట్ సాదోమ అని గొమ్మెర నగుక్సుర్ నాసెడమ్ ఆతపినయ్ నాసెడమ్ ఆందట్" †††† ఇంజెర్ వెప్టొ మత్తొర్.

† ఇజ్రయేల్ దేస్సుర్ సంతాన్: వేన ఉండె ఉంది పొరోల్ యాకొబ్ అని వేన సంతాన్ యూదుల్కె ఇన్వల్ జాతితుర్ ఆందిర్. †† 9:4 తన్వర్ మరి-మియడ్ ఇంజెర్ నేమి కీతుర్: బప్తి పెసివల్ 4:22; హోసెయ 11:1 † 9:5 వీర కాన్దాన్గన్ కిరిస్తు మాయ్న రూప్పె జల్మ ఆతుర్: మత్తయ 1:1 †† 9:7 పుట్గడ్డి 21:12 †† 9:9 పుట్గడ్డి 18:10,14 ††† 9:11-12 పుట్గడ్డి 25:23 ††† 9:13 మలాకి 1:2-3

§ 9:15 బప్తి పెసివల్ 33:19 †† 9:17 బప్తి పెసివల్ 9:16 ††† 9:20-21 యెసయ 29:16; యెసయ 45:9 †† 9:25 హోసెయ 2:23 ††† 9:26 హోసెయ 1:10 †† 9:28 యెసయ 10:22-23 †† స్వర్గన్ దలమ్మొర్ పర్బు: ఇత్తెకె సక్తి వాలె బగవంతల్. ††† 9:29 యెసయ 1:9

చొక్కొట్టు కబుర్ అని యూదుల్న జాతి

30 తె మరట్ బతల్ ఇంద్దుట్? నియత్తుర్ ఆయ్లె కోసిద్ కియ్యకి మార్, యూదుల్క ఆయుర్ మార్ పర్ల నియత్తుర్ లెకతె వాతెర్. ఇద్ సిరివ్ కిరిస్తునగ ఇర్ల బరోసతున్ హిందలె జర్గిత. 31 బతి దర్లత కానుస్తున్ పియ్య, నియత్తుర్ ఆకొమ్ ఇంజి కోసిద్ కియ్యలిర్ యూదుల్న జాతితుర్ నియత్తుర్ ఆయ పర్లకి. 32-33 బారితెకె, మార్ బరోసతె ఆయ్య, కానుస్తుంగ్ కామ్కీ కీసి, నియత్తుర్ ఆయ్లె సూడెర్. ఇదెన్ బారెతె,

“ఇచుల! నన సియోస్తగ † బండత్ దాత్సొన్ ఇర్సెర్ మంతొన్. అదెన్ సాటి, వోన్ హిందల్ వెలెటిర్ కొద పాసి అరంతెర్.

బతి బూరె వోన్ పొరో బరోస ఇరంతెరో, మార బరోస టూటె మాయె అని మార హిజత్ గిర్ సొనొ” ††

ఇంజెర్ యెసయ పర్వక్తల్ లిహి కీతొర్. అదెన్ సాటి, మార్ లోకుర్ అద్ కొద పాయ్యల్ బండతగ కొద పాసి అర్దెర్. కిరిస్తు అద్ బండత్ దాత్సొర్ ఆందుర్.

వచస్తున్ పొరో బరోస ఇర్తెకె మాకున్ బచి కీత

10 దాదలిర్-బాయిక్సిట్! బగవంతల్ నావుర్ ఇజ్రయేల్ లోకుర్కున్ †బచి కియన్ ఇంజెర్ నన బర్సుర్ దిలై పార్లన కీసెర్ మంతొన్. 2 మార్ బెయ్ ఆసతె బగవంతన్ సేవ కీసెర్ మంతెర్ ఇంజెర్ గవ వెహ పరంతొన్. బతి బద్ తరికతె వోన్ సేవ కియన్ ఇన్వల్, మార్కున్ టావ సెలె. 3 బహన్ ఇతెకె, బగవంతల్ బద్ తరికతె లోకుర్కున్ పవిత్ర అని నియత్తుర్ కీసి వాటంతొర్ ఇన్వల్ మార్కున్ టావ సెలె. అదెన్ సాటి, తమ్యంగ్ నేకి-బదింగ్ పియ్య, నియత్తుర్ ఆయ్లె కోసిద్ కీత కాడ్కి, బగవంతన్ సర్దున్ మార్ వొప్పకి. 4 బతి కిరిస్తు తన్ల బరోస ఇర్లలిర్ సప్లిర్కున్ నియత్తుర్ ఇంజెర్ వొప్పి, దర్లత కానుస్త ఉదెసున్ పూరి కీతొర్. అహన్ నియత్తుర్ ఆయ్లె, అద్ కానుస్తున్ పియ్య తాక లాగర్ ఇంజెర్ వెహ్యల్ గొస్టితున్ పాసి వాడ్టొర్.

పాప్పు సిక్నతల్ సప్లిర్ బచె మాయ వచొ

5 అదెన్ సాటి బోర్డె మోసెన కానుస్తున్ పియ్య, నియత్తున్ ఆక ఇన్వల్, పూరో కానుస్తున్ పియ్య తాక లాగర్. అస్కెన్ వోర్ పర్వక్తల్ లిహి కీత తీర్ పిస్యల్ ఆంతొర్. ††6-7 బతి బరోసతున్ హిందల్, పుట్టల్ నియతున్ బారెతె, “బచి కియ్యల్ కిరిస్తున్ తర్లె, స్వర్గ్నగ తెర్గిసి, బోర్ దానుర్? సెలెకె కిరిస్తున్ మరన్లల్ నేండుసి తర్లె, అంత-లాగో అద్ కోల్ డొడతగ రెయ్య, బోర్ దానుర్?” †† ఇంజెర్ మిరట్ పూసి కియ్యట్. బారెతెకె, బచి కియ్యల్ కిరిస్తు, ఇదెన్ మునెనె మహ్లా వాతొర్. అని బగవంతల్ వోర్ కిరిస్తున్ మరన్లల్ నేండుస్తొర్.

8 ఇద్ బచె మాయ్యడున్ బారెతె, “అద్ వచన్ మిహ్లా మంత. అద్ మీవ తొడ్డగ అని మీవ దిల్గన్ మంత” ††† ఇంజెర్ దర్ల-గ్రంతన్ గ మంత. మమెట్ గిర్, అద్ బరోసతె వచస్తున్ బారెతెన్ వెహ్యల్ మంతొమ్. 9 అద్ బతల్ ఇతెకె, యెసు పర్లయె మా మాల్కల్ ††† ఆందుర్ ఇంజెర్ మా తొడ్డె వొప్పి, బగవంతల్ వోన్ మరన్లల్ నేండుస్తొర్ ఇంజెర్, మా దిల్గ బరోస కీతెకెన్, మరట్ బచె మాంతట్. 10 బారెతెకె, మరట్ దిల్గ బరోస కీతతున్ హిందల్, బగవంతల్ మాకున్ నియత్తుర్ లెకతె యేతంతొర్. అని మరట్ తొడ్డె వొప్ప కాడ్కి, బచె మాంతట్. 11 ఇదెన్ బారెతె దర్ల-గ్రంతన్ గ, “బూరె వోన్ పొరో బరోస ఇరంతెరో, మార బరోస టూటె మాయె అని మార హిజత్ గిర్ సొనొ” †† ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. 12 బరోస ఇర్లడగ యూదుల్న జాతితుర్

† సియోన్: ఇదెన్ యెరుసలెమ్ ఇంజెర్ గిర్ కేయంతెర్. †† 9:32-33 యెసయ 8:13-15; యెసయ 28:16; 1వ పేతురు 2:6-8 †† ఇజ్రయేల్ లోకుర్కున్: వీర్కున్ యూదుల్న జాతితుర్ ఇంజెర్ గిర్ కేయంతెర్. ††† 10:5 కటిడలిర 18:5 †† 10:6-7 రెండవ ఉపదేస్ 30:13 ††† 10:8 రెండవ ఉపదేస్ 30:14 ††† మాల్కల్: సమ్మెత్ పొరో అదికార్ వాలె. § 10:11 రోమ 9:33; యెసయ 28:16

అని యూదుల్క ఆయుర్ మార్ †† ఇంజెర్ తేడ సెలె. దునియతుర్ సప్లిర్కున్ వొరో పర్ల ఆయ్యల్ బగవంతల్ మంతొర్. తనకున్ పార్లన కియ్యలిర్ సప్లిర్కున్ బర్సుర్ ఆసిర్వాద్ సియ్యల్ వోర్ ఆందుర్. 13 బహన్ ఇతెకె, “బగవంతన్ పొరోల్ ముట్సి, పార్లన కియ్యల్ హా వొరో బచె మాంతొర్” ††† ఇంజెర్ దర్ల-గ్రంతన్ గ లిహి కీసి మంత.

14 బతి వోన్ల బరోస ఇర్లకెనె మాకున్ బచి కీమ్ ఇంజెర్, మార్ బహన్ పార్లన కియ పరంతెర్? అసలె పార్లన కియ పరుర్! తె వోన్ బారెతె కేంజ్యకెనె, మార్ బహన్ వోన్ పొరో బరోస ఇర పరంతెర్? అసలె బరోస ఇర పరుర్! తె బోరె వెహ్యకెనె, వోన్ బారెతె మార్ బహన్ కేంజంతెర్? అసలె కేంజ పరుర్! 15 తె బగవంతల్ బోనె రొవ్వకె మార్గ సొంజి, వోర్ బహన్ వెహ పరంతొర్? అసలె వెహ పరోర్! ఇదెన్ బారెతె దర్ల-గ్రంతన్ గ, “బోరె చొక్కొట్టు కబుర్ పియ్య, వాయ్యన్ సూడెకె మరట్ బెయ్ ఆనంద్ యేతంతట్” †† ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత.

16 బతి అద్ కబుడున్ కేంచి, సప్లిర్ వొప్పకి. ఇదెన్ బారెతె, దర్ల-గ్రంతన్ గ యెసయ పర్వక్తల్, “బగవంత! మమెట్ వెహ్య కబుడగ బోర్ బరోస ఇర్లకి” ††† ఇంజెర్ బగవంతన్ సంగ ఇతొర్. 17 మార్ కిరిస్తున్ బారెతె చొక్కొట్టు కబుడున్ పచర్ కీంతెర్. అద్ కబుర్ కేంజ్యడున్ హిందల్, పర్ల వోన్ల బరోస ఇరంతెర్.

18 తె యూదుల్న జాతితుర్ చొక్కొట్టు కబుర్ కేంజ్యకి ఇంజెర్ సొంచ్ కీంతిట్ కి? మార్ తప్పక్ కేంజెర్ ఇంజి నన వెహంతొన్. ఇదెన్ బారెతె,

“మార్ వెహ్య కబుర్ పూరో దునియతగ కేంజ వాత. మారంగ్ గొస్టింగ్ దునియతంగ్ నాలుంగ్ కోన్కొనగ పగై మాతంగ్” †† ఇంజెర్ దర్ల-గ్రంతన్ గ లిహి కీసి మంత.

19 ఇవ్ గొస్టింగ్ మార్ యూదుల్కున్ అర్తమ్ ఆయ్యకి ఇంతిట్ కి? మార్కున్ తప్పక్ అర్తమ్ ఆతంగ్ ఇంజి, నన వెహంతొన్. తొలె దర్ల-గ్రంతన్ కానుస్తగ మోసె, “యూదుల్కనిట్! నన యూదుల్క ఆయుర్ మార్కున్ లాడ్ కియ్యల్ సూడ్కి, మిరట్ కుట కుట ఆంతిట్.

నాకున్ కరి కియ్యకి మార్ యూదుల్క ఆయుర్ మార్కున్, నన చొక్కొట్ సూడ్యల్ సూడ్కి, మిరట్ సొంగ్ ఆంతిట్” †† ఇంజెర్ యూదుల్క ఆయుర్ మార్ బారెతె లిహి కీతొర్.

20 అని దర్ల-గ్రంతన్ గ బగవంతల్, యూదుల్క ఆయుర్ మార్ బారెతె, “నాకున్ మహ్యుర్ మార్కున్ నన పుట్టొన్. నాకున్ పూసి కియ్యల్ మార్కున్, ననయె కుద్ పావె మాతొన్” ††† ఇంజెర్ వెహ్యంగ్ గొస్టిన్ యెసయ పర్వక్తల్ దర్లమెన్ వెహ్యోర్.

21 బతి యూదుల్కున్ బారెతె, “నాకున్ మాని కియ్యక్ మన్లలిర్కున్ అని మర్ల బడ్యలిర్కున్, కరుమ్ కీక ఇంజి, హా దివోన్ సూడ్యర్ మత్తొన్” ††† ఇంజెర్ బగవంతల్ వెహ్యోర్.

బగవంతల్ సప్లిర్ పొరో దయ తొహంతొర్

11 తె బగవంతల్ తన నేమి కీత ఇజ్రయేల్ పర్లతున్ †††† వొప్పకి ఇంతిట్ కి? అహన్ అసలె ఇన్లట్. నన గిర్ ఇజ్రయేల్ దేస్సొనయె ఆందున్. అబ్రాహామ్ న సంతానొన్ అని బెంజమిన్ కాన్ దానొన్ ఆందున్. 2-3 తనకున్ మునెతలె టావ మన్లల్ పర్లతున్ బగవంతల్ సుటి కియ్యకి. దర్ల-గ్రంతన్ గ మన్లల్ ఇద్ గొస్టితున్ బారెతె మీకున్ టావయె. అద్ బతల్ ఇతెకె, ఇజ్రయేల్ పర్లత్ పొరో యేలియ పర్వక్తల్, “యె బగవంత! మార్ నీవుర్ పర్వక్తలిర్కున్ జక్టెర్. నీ సాటి బలిదాన్ సియ్యలిక్ బొప్లన్ 18 ఉల్లి కీతెర్. నీవ సేవ కియ్యలిర్ గట్లల్ నన వొరోనయె మెయ్యి మంతొన్. అని ఇంకె నాకున్

§† యూదుల్క ఆయుర్ మార్: గ్రీకు దేస్సొర్ ఇంజెర్ మందంత. §†† 10:13 యోవెల్ 2:32 §† 10:15 యెసయ 52:7 §†† 10:16-17 యెసయ 53:1 §† 10:18 కీర్తన్ 19:4 §† 10:19 రెండవ ఉపదేస్ 32:21 §†† 10:20 యెసయ 65:1 §†† 10:21 యెసయ 65:2 §††† ఇజ్రయేల్ పర్ల: ఇతెకె యాకోబు

గిర్, వూర్ జక్ల సూడ్యర్ మంతెర్" † ఇంజెర్ బగవంతన్ పిరది కీతొర్.
 4 అస్సె బగవంతల్, "అద్ బయలు ఇన్వల్ పేస్టున్ కాలే కర్మకి వూర్, యేడుంగ్ హజర్క్ (7,000) మాందితున్ నా సాటి అలగ్ కీసి ఇర్టొన్" †† ఇంజెర్ యేలియన్ వెహ్టొర్.

5 అది తీర్తె ఇంకె గిర్, బగవంతల్ తన్వ పెర్మత-దయతున్ హిందల్, తన్వ గొస్టి తీర్ పిన్వలిర్ కహితుర్ యూదుల్కున్ నేమి కీసి ఇర్టొర్.

6 ఇహిన్ నేమి కీసి ఇర్వల్, వూర్ కీతంగ్ కామ్కున్ హిందల్ ఆయొ బతి, బగవంతల్ తొహ్త పెర్మత-దయతున్ హిందల్ పొకొటె జర్లత. అహన్ జర్గవెకె, పెర్మత-దయతున్ అర్తమె మంజి మనొ.

7 ఇదెన్ బావ్ బతల్ ఇత్తెకె: బగవంతన్ నదుడె నియత్తుర్ ఆయన్ ఇంజి, ఇజ్రయేల్ పర్జ ఆసతె కోర్ తీర్ వూర్ ఆయ పర్మకి. బతి బగవంతల్ సిరిప్ కహితుర్కున్ నేమి కీసి, నియత్తుర్ ఇంజెర్ వొహ్తొర్. బారితెకె బగవంతల్ ఇజ్రయేల్ దేస్సగ మన్వలిర్ మెయ్యుర్ తన్వ గొస్టిత్ వొప్వక్నె మూజొర్క్ ఆనల్ కీతొర్.

8 ఇదెన్ బారెతె, "బగవంతల్ వూరంగ్ మన్-దిల్కున్ సాతపినయ్ నర్మన్తొర్. వూర్ సూడంతెర్ బతి వూర్కున్ దిసా.

కేంజంతెర్ బతి వూర్కున్ అర్తమ్ ఆయొ. ఇంకె గిర్ వూర్ లోకుర్ అదె తీర్తె మంతెర్" † ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత.

9 దావిద్ రాజల్ తన్వర్ పగ-దార్కున్ బారెతె, "యే బగవంత! 'అనంద్యె మంతొమ్, తిన్కట్ అలెట్!' ఇన్వల్ గట్టతె, వూర్ డాప్సనగ అని జార్క్సనగ ఉర్తపినయ్ బెయ్ సమ్మె ఉరిర్.

వూర్ కొడ పాసి డొడొతగ అరిర్. వూరంగ్ పాప్సన సిక్సత వజన్సున్ వూరె తొచిర్.

10 సతెమున్ బారెతె అర్తమ్ కియుర్ వూర్ గుడ్డిర్ దాత్ ఆయిర్. హర్ గట్ట వూర్ కాయ-కన్వమ్నె వరిసి మనిర్" †† ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంత్నగ లిహి కీతొర్.

యూదుల్కె ఆయుర్ వూర్ బచె మాయ్యల్

11 తె నన మీకున్ పూసి కియ్యల్ బతల్ ఇత్తెకె, యూదుల్కె కరలెన్ తేద పర్వక్ కొద పాసి, బూడ్ అర్సి, మంతెర్ ఇంటిట్ కి? అసలె సెలుర్. బతి కిరిస్తున్ వూర్ వొప్వ కాడ్కి, యూదుల్కె ఆయుర్ వూర్కున్ ముక్తి పుట్ట. అద్ ముక్తి పుటన ఇన్వల్ ఆస వూర్ యూదుల్కెన మన్వె గిర్ పుటన ఇంజెరెన్ ఇహిన్ జర్లత. 12 వూర్ యూదుల్కె కిరిస్తున్ వొప్వ కాడ్కి, దునియతె మన్వలిర్ యూదుల్కె ఆయుర్ వూర్కున్, బగవంతల్ ఆసిర్వాద్ సీతొర్. తె తన నేమి కియ్యలిర్ యూదుల్కె బర్పర్ తన్వ చర్మ పియ్యెకె, యూదుల్కె ఆయుర్ వూర్కున్ ఉండె బచొర్ అదిక్ వోర్ బగవంతల్ ఆసిర్వాద్ సింతొరెయ్! మిరటి అర్దమ్ కీష్టె.

13-14 ఇంకె యూదుల్కె ఆయుర్ వూర్గటల్ బక్తలిర్ ఆసి మన్వలిర్ మీ సంగ వడ్కెసెక్ మంతొన్. నాకున్ మీ సాటిసె అపొన్తుల్త ఇంజెర్ బగవంతల్ నేమి కీతొర్. అదెన్ సాటి నన కియ్యల్ ఇద్ సేవతున్ వెలె డగుర్-పాన్ సీసెర్ మంతొన్. ఇహిన్ కియ్యడున్ హిందల్, నా సొంత లోకుర్గటల్ కహితుర్ మన్వె తెర్ అద్ ముక్తితున్ బారెతె ఆస పుటుసి, బగవంతన్ పొరొ బరొస ఇర్సి, వూర్ బచె మాయన ఇన్వలె నావ ఇచ.

15 బస్సెతె యూదుల్కె బగవంతన్ వొప్వకియె, † అస్సె దునియతగ మన్వలిర్ కడ్కతుర్ బగవంతన్ వొప్టెర్. మోక వూర్ యూదుల్కె గిర్ బగవంతన్ వొప్టెకె, బతల్ జర్గంత ఇంటిట్? సాతపినయ్ మన్వలిర్ జీవతె నేండెర్ ఇత్తెకె బెయ్ ఆనంద్య గొస్టి! 16 నమునతున్ బగవంతల్

సంతాస్టర్ ఆందిర్. వీర్కున్ యూదుల్కె ఇంజెర్ గిర్ కేయంతెర్. 18 బలిదాన్ సియ్యలిక్ బొప్సన్: ఇత్తెకె పార్తన కియ్యలిక్ జాగంగ్. † 11:2-3 1వ రాజలిర్ 19:10; 14 †† 11:4 1వ రాజలిర్ 19:18 † 11:7-8 రెండవ ఉపదేస్ 29:4; యెసయ 29:10 †† 11:10 కీర్తన్వ 69:22-23 †† యూదుల్కె బగవంతన్ వొప్వకియె: సెలెతె బగవంతల్ యూదుల్కున్ వొప్వకి.

సీత పంటతల్ ఇచుసి సేస వోర్ బగవంతన్ సీతెకె, మెయ్యె పంటత రాసి పూరొ గిర్ వోనయ్ అంత ఇన్వల్ మాకున్ టావ.

అద్ తీర్తె, మరతంగ్ సీర్క్ బగవంతనంగ్ ఆతెకె, అద్ మర పూరొ గిర్ బగవంతనయ్ అంత. ఇగె మరతంగ్ సీర్క్ తొత్తుర్ బాబుర్ అబ్రాహామ్, ఇసక్ అని యాకొబున్ మోడి మంతంగ్. అని అద్ పూరొ మర వూర సంతాన్ ఆయ్యల్ యూదుల్కున్ మోడి మంత. 17 బతి బగవంతల్ తన పొసి కీత ఒలివ మరతల్ ††† కహితంగ్ కాందన్ నట్కీస్ వాడ్డొర్. అని కేడతె మన్వలిక్ దుస్రాక్ ఒలివ మరక్కుంగ్ †† కాందన్ మోడి మన్వలిర్ మీ యూదుల్కె ఆయుర్ వూర్కున్ తన్వ మరతగ అత్కున్తొర్. ఇదెన్ హిందల్, వోర్ పొసి కీత మరతంగ్ సీర్క్నల్ పుట్టల్ లగుతున్ మిరట్ యేచ్చెర్ మంతిట్. 18 బతి అత్కున్తుర్ వూర్కిట్! మిరట్, 'నట్కీస్ వాడ్డంగ్ అవ్ కాందన్ తెర్ చొకొబ్బుర్ ఆందుమ్' ఇంజెర్ పొకె మాయ్యట్. బారితెకె సీర్క్నలె కాందన్ లగు వాంత బతి, కాందన్ సీర్కున్ లగు వాయొ ఇంజెర్ మాకున్ టావ. 19 ఇదెన్ పియ్య, "మాకున్ అత్కున్లెకె అవ్ కాందన్ నట్కీతొర్" § ఇంజెర్ బోరె ఆయి, గర్వతె సొంచ్ కియ వచొ. 20 హో! కరలెన్, బగవంతనగ బరొస ఇర్వ సొంజి, వూర్కున్ సుటి కీతొర్ అని మిరట్ బరొస ఇర్త కాడ్కి, మీకున్ కరుమ్ కీతొర్. బతి ఇదెన్ బారెతె పొకె మాయ్యక్నె దాక్సె మంట్. 21 బారితెకె, బగవంతల్ తన పొసి కీత ఒలివ మరతంగ్ కాందనె నట్కీలె పెజె వాయొరై, అద్ మరతగ అత్కున్తంగ్ దుస్రాక్ మరక్కుంగ్ కాందంగ్ ఆయ్యలిర్ మీకున్ నట్కీలెతె, అసలె పెజె వాయొర్.

22 ఇదెనగ మన్వల్ బగవంతన దయతున్ అని కటిన్వ గున్తున్ సూడట్. బరొస కియ్యకి వూర్ యూదుల్కున్ పొరొ బగవంతల్ కటిన్వ గున్తున్ తొహ్తొర్. అని యూదుల్కె ఆయుర్ వూర్ మిరట్, బగవంతనగ బరొస కీసెర్ పిస్కిట్తె తన్వ దయ తొహంతొర్. అహన్ పిస్వెకె దాకిట్తె, మీకున్ నట్కీసి వాటంతొర్. 23 బతి నట్కీసి వాడ్డంగ్ కాందన్ మోడి మన్వలిర్ వూర్ యూదుల్కె తన్వ బరొస ఇర్వల్ మొదొల్ కీనిరై, తిరిసి వూర్కున్ అద్ మరతగ అత్కున్తొర్. బారితెకె, అహన్ మల్పి అత్కున్లె, బగవంతన్ సక్తి మంత. 24 బహన్ ఇత్తెకె, కేడతె మన్వలిక్ దుస్రాక్ ఒలివ మరక్కుంగ్ కాందంగ్ ఆయ్యలిర్ మీకున్, తన పొసి కీత మరతగ బగవంతల్ అత్కున్ పర్టొర్. తె కుద్ అదె మరతగ బెర్నతంగ్ కాందనై బెయ్ హాల్కితె అత్కున్ పరంతొర్.

యూదుల్కె బగవంతనగ మల్పి వాయ్యల్

25 యూదుల్కె ఆయుర్ వూర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మీవ మిరట్ గియన్ వాలిర్ ఆందుమ్ ఇన్వక్ మన్వె, ఉంది మర్మతున్ బారెతె మీకున్ వెహంతొన్. అద్ బతల్ ఇత్తెకె, బగవంతల్ యూదుల్కె ఆయుర్ వూర్ బారెతె మన్వల్ తన్వ పిలన్ బర్పర్ ఆనల్ వేరి, బరొస ఇర్వక్నె మూజొర్-పాన్ దిల్టన్ కహితుర్ యూదుల్కున్ సీతొర్.

26-27 యూదుల్కె సమ్మిర్ §† బద్ తరికతె బచె మాంతెర్ ఇన్వడున్ బారెతె,

"బచి కియ్యల్ సియ్యాన్ గుటతల్ §†† వాసి, యాకొబ్బు సంతాన్ పియ్యె తాక్వల్ కరబ్-పాన్తున్ తెండ్సి వాటంతొర్.

'నన వూరంగ్ పాప్కున్ తెండ్సి వాటంతొన్' ఇంజెర్ వూర్ సంగ నియమ్ ఇరంతొన్" ††

ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంత్నగ లిహి కీసి మంత.

28 వూర్ యూదుల్కె బగవంతన్ చొకొట్ట కబుడున్ వొప్వ కాడ్కి, మీ సాటి వోసుర్ పగ-దార్క్ ఆతెర్. బతి బగవంతల్ వూరె తొత్తుర్కున్

††† తన పొసి కీత ఒలివ మర: ఇత్తెకె యూదుల్కెన జాతితుర్ బారెతె వెహ్చెర్ మంతొర్. ††† కేడతె మన్వలిక్ దుస్రాక్ ఒలివ మరక్: ఇత్తెకె యూదుల్కె ఆయుర్ వూర్ బారెతె వెహ్చెర్ మంతొర్. § ఇదెన్ అర్తమ్ మాకున్ కరుమ్ కియ్యెనె, వూర్ యూదుల్కున్ బగవంతల్ సుటి కీతొర్. §† యూదుల్కె సమ్మిర్: ఇత్తెకె యాకొబ్బు సంతాస్టర్ సమ్మిర్. వీర్కున్ ఇజ్రయేల్ పర్జ ఇంజెర్ కేయంతెర్. §†† సియ్యాన్ గుట: ఇంజెర్ తొలె యెరుసలెమ్ నగుడున్ కేయ్యెదిర్. ఇద్ ఇజ్రయేల్ దేస్సగ మంత. §† 11:26-27 యెసయ 59:20-21

సీత వాగ్దానమున హిందల్ వూర్కున్ నేమి కిసి, పెర్మతె సూడ్సెర్ మంతోర్. ²⁹ బారితెకె, బగవంతల్ తన సీతంగ్ వరమ్మున్ మల్ని యేత్వల్ ఆయిర్. అని తన నేమి కీతుర్కున్ మరుంగ్వల్ ఆయిర్. ³⁰⁻³¹ ఇదెన్ మునె దుస్రాక్ జాతిసుర్ ఆయ్యులిర్ మిరట్ బగవంతల్ వెప్తా తీర్ తాక్కుకి. బతి ఇంకె వూర్ యూదుల్ వోర్ వెప్తా తీర్ తాక్కు కాడ్డి, బగవంతల్ మీ పొరో దయ తోహంతోర్. అదె తీర్ ఇంకె, వూర్ యూదుల్ పొరో గిర్ దయ తోహంతోర్. ³² అదెన్ సాటి, సమ్మిర్ పొరో దయ తోహాన ఇంజెరెన్ బగవంతల్ వూర్కున్ మూజోర్-పాన్లగ కోడి కిసి, ఇర్దోర్.

పప్పు బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సియ్యల్

³³ అహా! బగవంతనగ మన్వల్ బర్పుర్ బుది-గియన్తున్ అని బుదితున్ బోరె గింతి కియ పరుర్.

వోనంగ్ నిర్వయ్కున్ అని పిలన్కున్, బోరె బర్పుర్ అర్తమ్ కియ పరుర్.

³⁴ బగవంతన సోచ్-విచర్దున్ బోరె కరి కియ పరుర్! వోన్ బోరె గిర్ కరున పరుర్! †

³⁵ అని, బగవంతన్ బోర్ బాకి సీతోర్? బోరె సియ్యకి! వోర్ బగవంతల్ బోనె బాకి సెలోర్! ††

³⁶ బారితెకె హర్ చీజ్ బగవంతనల్ వాత. వోరె హర్ ఉందితున్ గడి కీతొర్ అని హర్ ఉంది వోన్ సాటినె మంత. సిరిప్ వోర్ బగవంతనె బస్కుట్ డగుర్-పాన్ వాయన! ఆమెన్.

పూరో తన్-మనై బగవంతన సేవ కియ్యల్

12 అదెన్ సాటి, దాదలిర్-బాయిక్కిట్! బగవంతల్ మాకున్ బెయ్ దయతె సూడ్సెర్ ఆందుర్. అదెన్ హిందల్ మీకున్ నన కోర్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, పవిత్ర అర్చన సీతపినయ్, మిరట్ బర్పుర్ దిల్లె మీవ జిన్సెతున్ బగవంతన్ సీసి వాటట్. ఇహిన్ కియ్యల్ వోన్ ఆనంద్ సీంత అని వోన సేవ సత్తె కియ్యల్ ఇదె తరిక ఆంద్.

² బగవంతనగ బరోస ఇర్మకి వూర్ మోడి పిప్పట్. బతి పడనంగ్ సోచ్-విచర్కునల్ బగవంతల్ మీకున్ మూర్కుసీతపినయ్ పూన తరికతె పినట్. అహాన్ పిన్కె, బగవంతన ఇచ తీర్ తాక్కులిర్ ఆంతిట్. అద్ ఇచ బెయ్ చొక్కొట్టు, వొప్పల్ మన్వల్ అని జర గిర్ గల్తి సెలె అద్ బర్పుర్ వాలె ఆంద్.

³⁻⁵ బగవంతన పెర్మత-దయతె నన అపొన్తుల్త ఆతొన్. ఇదెన్ హిందల్, మీకున్ దమ్మి సియ్యల్ బతల్ ఇత్తెకె, మిరట్ మన్వడున్ తెర్ అదిక్ ఆందుమ్ ఇంజి, సోచ్ కియ్యట్. మావ మేందొడగ వెలె బాగల్మే మంతంగ్. ఉంది ఉంది బాగమ్ ఉంది ఉంది కామ్ కీంతంగ్. అదె తీర్, మరట్ దుస్సుర్ దుస్సుర్ వెలెటిర్ మంతట్ తెర్ బతి, కిరిస్తునగ బరోస ఇర్వడున్ హిందల్, మాకున్ ఉందియ్ మేందొడంగ్ బాగల్కున్ మోడి మీరి కిసి, ఇర్దోర్. తె బగవంతల్ మీకున్ సీతొర్ అవ్ తీర్-తీర్దంగ్ వరమ్మున్ బారితె, దిహన్తె సోచ్ కిసిర్ పినట్.

⁶ తె బగవంతన పెర్మత-దయతున్ పియ్య, మాకున్ దుస్రాక్ దుస్రాక్ వరమ్మే పుడ్డంగ్. నమునత్, బగవంతల్ తోహా తీరె అద్ గొస్తి దుస్సుర్కున్ వెహ్వల్ వరమ్ నీకున్ పుడ్డి మత్తెకె, అదెన్ నిమె బరోసతె బరోబర్ వాడకమ్ కిమ్. ⁷ మదత్ కియ్యల్ వరమ్ నీకున్ పుడ్డి మత్తెకె, నిమె తప్పక్ మదత్ కియన. బోద కరుస్వల్ వరమ్ నీకున్ పుడ్డి మత్తెకె, నిమె తప్పక్ బోద కరుసన. ⁸ దుస్సుర్కున్ గటి-దీర్వ సియ్యల్ వరమ్ నీకున్ పుడ్డి మత్తెకె, అదెన్ తప్పక్ వాడకమ్ కియన. నిప్పా మన్వడున్ తూస్వల్ వరమ్ నీకున్ పుడ్డి మత్తెకె, నీవ బర్పుర్ దిల్లె ఉండె ఇచుర్ వెలె తూసన. దుస్సుర్కున్ తాకుస్వల్ వరమ్ నీకున్ పుడ్డి మత్తెకె, కాయ-కస్మ కిసిర్ తెర్ బతి, దిహన్తె వూర్కున్ తాకుసన. దయతె సూడ్సెర్ వరమ్ నీకున్ పుడ్డి మత్తెకె, వెలె ఆనంద్ వూర్కున్ దయతె సూడన.

† 11:34 యెనయ 40:13 †† 11:35 యోబు 41:11

⁹ అదెన్ సాటి, మీవ పెర్మ కపట్ సెల్వక్ నె మందన. అద్ బహాన్ ఇత్తెకె, కరబ్బల్ లంగ్ మంజెర్, చొక్కొట్టున్ పియ్య తాకట్. ¹⁰ ఉంది కుటుంబతుర్ మోడి పెర్మతె మంట్. వోరోన్ వోరో అదిక్ మాని కిసిర్ తాకట్. ¹¹ గళ్ళాలిర్ ఆయ్యుకెన్ మీవ బర్పుర్ దిల్లె, యేసు పర్బున సేవ కిమ్మి. ¹² పర్బునగ మిరట్ ఆస ఇర్ద కాడ్డి గట్ నిల్సి, ఆనంద్ మంట్. దుక్కుంగ్ వాతెకె అవెన్ వోర్పి తాకట్. బరోసతె బస్కుట్ పార్దన కిసిర్ మంట్. ¹³ బగవంతనుర్ లోకుర్ బూరె జురత్తె మత్తెకె, వూర్ జురతున్ పూరి కిమ్మి. వాతుర్ వెర్లలిర్కున్ మాన్-పాన్ కిసిర్ మంట్.

¹⁴ మీకున్ దుక్కు సియ్యలిర్కున్ ఆసిర్వాద్ సీమ్ ఇంజెర్ బగవంతన్ కోరట్. బతి సాపెన సీమ్ ఇంజెర్ మాత్తమ్ కోర్టట్. ¹⁵ ఆనంద్ మన్వలిర్ సంగ ఆనంద్ మంట్. ఆడ్వలిర్ సంగ ఆడట్. ¹⁶ వోరోన్ సంగ వోరో మన్లగ యెకి ఆసి మంట్. గర్వతె మన్వట్ బతి, బద్ తీర్ద కామ్ కియ్యె గిర్ వెజె వాయ్యట్. † మీవ మిరట్ బెయ్ గియన్ వాలిర్ ఇన్వట్.

¹⁷ వాయుట్ కీతొర్ వోన్ బస్కున్ వాయుట్ కియ్యట్. బతి సమ్మిర్ మాని కిసిల్ మన్వలిక్ కామ్మున్ బారితె దిహన్తె సోచ్ కిమ్మి. ¹⁸ మీ సంగ ఆయర్, హర్ వోరోన్ సంగ సాంతితె మన్వై, కోసిద్ కిమ్మి.

¹⁹ లాడ్సుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మీవ మిరట్ బోన్ పొరోన్ పగ యేత్వట్. వూర్ పొరో తన్వ సోంగున్ తోహా, బగవంతన్ మోక సీమ్మి. బారితెకె దర్మ-గ్రుత్నగ,

“పగ యేత్వల్ కామ్ నావ ఆంద్. తాన బర్పెయ్ కియ్యన ననయ్ ఆందున్” †

ఇంజెర్ పర్బు వెప్టోర్. ²⁰ అని ఉండె ఉంది జాగ,

“మీ పగ-దారన్ కర్ వన్కె తప్పక్ కానె దొసట్. యేర్ వట్కొసి మన్వన్ తప్పక్ యేర్ సీమ్మి.

ఇహిన్ కియ్యడున్ హిందల్ వోర్ పగ-దారల్ లజె మాంతోర్” ††

ఇంజెర్ గిర్ లిపా కిసి మంత. ²¹ ఇదెనల్ నన వెహ్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, బోరె మీకున్ వాయుట్ కియ్యె, వోన్ వాయుట్ కియ్యట్. బతి చొక్కొట్ కియ్యడున్ హిందల్, వాయుటున్ మెయట్.

అదికారిర్ వెప్తా తీర్ కియన

13 హర్ మాయ్యల్ సర్కార్దుర్ అదికారిర్ వెప్తా తీర్ కియన. బారితెకె, బగవంతలె అద్ సర్కార్దున్ నేమి కీతొర్.

బగవంతల్ వూర్కున్ అదికార్ సియ బీగర్ వూర్ అదికారిర్ ఆయ పరుర్. ² అదెన్ సాటి, అదికార్కున్ మర్ల బడ్వల్ బగవంతల్ నేమి కీత సర్కార్దున్ మర్ల బడ్వల్ ఆంతోర్. ఇహిన్ మర్ల బడ్వలిర్ తమ్వ పొరో తమయ్ సిక్కు తచ్చెర్ మంతెర్. ³ సర్కారి అదికారిర్ కరబ్ కామ్మి కియ్యలిర్కునె వెరుసంతెర్. బతి చొక్కొట్టుంగ్ కామ్మి కియ్యలిర్కున్ వెరుసుర్. తె నిమె అదికారిర్కున్ వెరివక్ పిప్ప ఇంద్రితె, తప్పక్ చొక్కొట్టుంగ్ కామ్మి కియన. అస్కె వూర్ అదికారిర్ నీకున్ మెచంతెర్.

⁴ నీవ చొక్కొట్టున్ సాటినె, బగవంతల్ తన్వోర్ సేవ్ మోడి, అద్ సర్కార్దున్ ఇర్దోర్. బతి నిమె వాయుట్టుంగ్ కామ్మి కీతెకె, తప్పక్ సర్కార్దుర్ అదికారిర్కున్ వెరియ లాగర్. వాయుట్టుంగ్ కామ్మి కియ్యలిర్కున్ సిక్కు కియ్యెనె, బగవంతల్ అద్ సర్కార్దున్ అదికార్ సీసి, పర్వత్ పొరో ఇర్దోర్. ⁵ తె వూర్ అదికారిర్ వెహ్వల్ మరట్ తాకన. సిరిప్ సిక్కుతల్ తప్పక్ ఆయె బతి, మావ మన్-దిల్తున్ ఆనంద్ సియ్యె, తెర్ అహాన్ తాకన.

⁶ ఇద్ కారస్తున్ పియ్యనె, మిరట్ టిక్కు గిర్ దొహ్పార్ మంతిట్. వూర్ అదికారిర్ బగవంతనుర్ సేవ్ లిర్ ఆసి, పర్వత్ సేవ కిసిర్ పిసంతెర్.

⁷ తె బోన్ బాకి మంతిటో అని బోన్ టిక్కు దొహానయె, వోన్ తప్పక్ దొహాన. బోన్ డగుర్-పాన్ సియనయె అని బోన్ మాని కియనయె, వోన్ తప్పక్ మాని కియన.

† బద్ తీర్ద కామ్ కియ్యె గిర్ వెజె వాయ్యట్. సెలెకె కమ్మి-పాన్తె మన్వలిర్ సంగ మీరె మాయ్యె వెజె వాయ్యట్. †† 12:19 రెండవ ఉపదేస్ 32:35 †† 12:20 గియన్లంగ్ గొస్సిన్ 25:21-22

దర్మ-గ్రంథీనంగ్ జారత్కున్ పెర్మ పూరి కీంత

⁸ బోనె బతయ్ బాకి మన్నట్. బతి వొరొన్ వొరొర్ కండి కియ పరుర్ ఆతంగ్ పెర్మతంగ్ కామ్మి కీసెర్ మంత. ఆజు-బాజుతొన్ పెర్మతె సూడ్యలె దర్మత కానున్ పూరి కియ్యల్ ఆంతొర్. ⁹ అద్ దర్మత కానున్గ పీర్ కియ్య, బోనయ్ జీవ యేత్స్, కల్వ, ఆజు-బాజుతొన బతతున ఆస కియ్య ఇన్వలిక్ ఆగెంగె ఆయ్య, ఉండె దుస్రాక్ సమ్మె గిర్, “నీవ నిమె పెర్మతె సూడ్య, నీ ఆజు-బాజుతుర్కున్ పెర్మతె సూడన” ఇన్వల్ ఆగెత్ రొహన్ మంతంగ్. ¹⁰ దుస్రుర్కున్ పెర్మతె సూడ్యల్ వాయుట్ కియెర్. అదెన్ సాటి పెర్మయె దర్మత కానున్ జారతున్ పూరి కీంత.

¹¹ మిరట్ ఇద్ సమ్మె తప్పక్ కియన. వొరొన్ వొరొర్ పెర్మతె సూడ్యరెన్ మందన. బారితెకె ఇద్ దునియతల్ బగవంతల్ మాకున్ బచి కియ్యల్ దివొస్ వెలె కరుమ్ వాసెర్ మంత. మరట్ పర్బునగ బరొస ఇర్ద దివొసున్ తెర్, వోన వాయ్యల్ దివొస్ వెలె కరుమ్ మంత. అదెన్ సాటి, మిరట్ ఇదెన్ కరి కీసి, జోప్పల్ తేచ్చి, దిహన్తె వెరిసి పిసట్. ¹² రాత్ మార్చి, దిహ కరుమ్ యెవ్వెర్ మంత. అదెన్ సాటి, సికటిత్ మోడి మన్వలిక్ కరబ్ కామ్మి సుటి కీసి, వెచ్చిత్ మోడి మన్వలిక్ చొకొట్టుంగ్ కామ్మి కియె, ఆయ్తర్కి పియ్యట్. ¹³ వేచ్చితగ పిస్వలిర్ మోడి మరట్ గిర్ పిస్కట్. నిస వరుస్వలిక్ ఉన్వలె ఆయి, లావర్చి తిరివలె ఆయి, పీర్ కియ్యలె ఆయి, బగడె-నియత్తె తాక్కలె ఆయి, పగ అని కడ్డె వేయ్యల్ ఇన్వలిక్ ఈతంగ్ గున్సన జోలిత్ సాన్వక్ మంద్యట్. ¹⁴ ఇదెన్ బద్ది, యేసు కిరిస్టు పర్బు పిస్తపినయ్ పిస్కట్. మీవంగ్ కరెబలిక్ ఆసన్ పూరి కియ్యలిక్ సొంచ్చ సుటి కీష్ట్.

బరొసతగ డీల మన్వలిర్కున్ చుడుర్-పాన్తె సూడ్య

14 బరొసతగ కమ్మెర్ మన్వలిర్ బక్లిర్కున్ కరుమ్ కీష్ట్. బతి పూర బరొసతున్ పియ్యి, తాక్కలికున్ బారెతె పూర్ సంగ తగపర్ లాగ్గుట్. ² నమునతున్ బరొసతగ గట్ మన్వల్ వొరొర్ సమ్మె తీర్కిన కానె తింద వచొ ఇంతొర్. బతి బరొస కమి మన్వల్ వొరొర్ సిరివ్, బాజి-పాలయె తిందన ఇంతొర్. ³ సమ్మె తిన్వల్ మాయ్యల్ తిన్వో వోన్ తెర్ చొకొట్టిన ఇంజి, వోన్ చుడుర్-పాన్తె సూడ్య. అని సమ్మె తిన్వో వోర్ మాయ్యల్ తిన్వన్ తెర్, చొకొట్టిన ఇంజి వోన్ చుడుర్-పాన్తె సూడ్య. బారితెకె, పూర్ ఇవిర్కున్తె బగవంతలె వొష్టొర్. ⁴ తె పర్బునోర్ సేవ్కల్ ఆయ్యల్ నీ బరొబర్దొర్ బక్తన్ చుడుర్-పాన్తె సూడ్య, నిమె బోని ఆంది? పూర్ తమ్మ లెక తమ్మెర్ మాల్యల్ ఆయ్యల్, పర్బునె వెహ లాగర్. అదెన్ సాటి, పూర తవ్-వొప్పన్ బారెతె, పూరొర్ మాల్యలె పూర్కున్ సుద్రి కియ సీవ్. వోర్ పర్బుయె పూర్కున్ బరొబర్ నిపుస్వల్ ఆందుర్.

⁵ అదె తీర్దె, వొరొర్ హర్ దివొస్ చొకొట్టయ్ ఇంతొర్. అని ఉండె వొరొర్ ఉంది దివొసున్ తెర్, ఉండె ఉంది దివొస్ చొకొట్టు ఇంతొర్. బగవంతన్ బద్ తరికతె ఆనంద్ సీక ఇన్వల్ హర్ వొరొన్ తప్పక్ కరె మాసి మందన. ⁶ కహితుర్ ఉంది దివొసున్ తెర్, ఉండె ఉంది దివొస్ చొకొట్టు ఇంతెర్. ఉండె కహితుర్ సమ్మె తీర్కిన కానె తింతెర్. అని ఉండె కహితుర్ సమ్మె తీర్కిన తిన్వక్ మందంతెర్. బతి వీర్ సమ్మిర్ గిర్ అహన్ తాక్కడున్ హిందల్, బగవంతన్ దనెవాద్ వెహంతెర్ అని పర్బున్ డగుర్-పాన్ సీంతెర్.

⁷⁻⁸ మరట్ సమ్మిర్ గిర్ పర్బునుర్ సేవ్కలిర్ ఆత కాడ్డి, మా సాటి మరట్ పిస్కట్ అని మా సాటి మరట్ సాయ్యట్. బతి మరట్ పిస్కె గిర్, సాతెకె గిర్ సిరివ్ పర్బునె డగుర్-పాన్ వాయన ఇంజెర్ సూడంతట్. బారితెకె మరట్ పర్బునుర్ ఆందట్. ⁹ అదెన్ సాటినె ఇహిన్ పిసి మన్వలిర్ అని సాతుర్ పొరొ గిర్ మాల్యల్ ఆయ్యె, కిరిస్టు పరన్ సీసి-నేండొర్.

¹⁰ తె బరొసతున్ పియ్యి, తాదల్-తముర్ ఆయ్యలిర్ మరట్, వొరొన్ పొరొ వొరొర్ పిరది కియ్యక్ అని చుడుర్-పాన్తె సూడ్యక్ పిస్కట్.

బారితెకె, పర్బు బగవంతల్ తస్వ కియన్ నేటి, మరట్ సమ్మిర్ వోన రాజ-గాదిత్ మునె నిల్వలిర్ మంతట్. ¹¹ ఇదెన్ బారెతె దర్మ-గ్రంథీనంగ, “నా మునె హర్ వొరొర్ ముర్-టొగ్రంగ్ కొటంతెర్. అని ‘నిమెయ్ మావోర్ బగవంతని ఆంది’ ఇంజి తొడ్డె వొపంతెర్” [†] ఇంజెర్ వోట్ వాట్టి బగవంతల్ లిహి కియ్యుస్టార్.

¹² తె మావ తాక్కడున్ బారెతె హర్ ఉంది లెక, బోన వోర్ బగవంతన్ వెహ లాగర్.

దుస్రుర్కున్ బరొసతల్ బహ్మి కియ్యలిక్ కామ్మి కియ్య

¹³ బగవంతలె తస్వ కియ్యల్ ఆత కాడ్డి, మరట్ వొరొన్ వొరొర్ తస్వ కియ్యక్ మంద్యట్. అచొరె ఆయ్య, బరొసతె తాక్కలిర్ మన్వన్ కొద పాసి అరుస్వలిక్ సెలెకె, పూర్కున్ పూర బరొసతల్ బహ్మి కియ్యలిక్, కామ్మి కియ్యమ్ ఇంజెర్ నిర్బయ్ యేత్కట్. ¹⁴ బే-సుడుడ్ వాలె ఇనల్ బదె కానె సెలె ఇంజెర్ యేసు పర్బున్ హిందల్, నాకున్ టావ ఆత. బతి బదెన్తె వొరొర్ బే-సుడుడ్ వాలె ఇంజెర్, సమ్మె మాంతొరొ, అద్ కానె వోన్ సాటి చొకొట్ మనొ.

¹⁵ నిమె తిన్వల్ కానెతె, నీ బరొబర్దొర్ బక్తన్ మన్ నోత్ ఇత్తెకె, నిమె పెర్మతె తాక్కెర్ సిల్వి. ఆతొన్ సాటి గిర్, కిరిస్టు తన్వ జీవ సీతొర్. తె నీవ తిన్వడున్ హిందల్, వోర్ బక్తన్ బరొసతున్ నానెడమ్ కియ్య.

¹⁶ అస్కె నీవ సొంచున్ పియ్యి చొకొట్ ఇన్వల్ కీకెతె, దుస్రుర్ నీకున్ చుడుర్-పాన్తె సూడుర్. ¹⁷ బారితెకె, బగవంతన రాజ్ తిన్వల్-ఉన్వడున్ బారెతె ఆయె. బతి బగవంతల్ వొప్పలిక్ నియత్తుంగ్ కామ్మి, పవిత్ర ఆత్మ సియ్యల్ ఆనంద్ అని సాంతిత్ బారెతె అద్ రాజ్ ఆంద్. ¹⁸ ఇద్ తరికతె కిరిస్టున సేవ కియ్యన్ బగవంతల్ మెచంతొర్ అని దుస్రుర్ గిర్ మాని కీంతెర్.

¹⁹ అదెన్ సాటి మాకున్ సాంతి సియ్యలిక్ అని మా సమ్మిర్ బరొసతున్ బడి కియ్యలిక్ కామ్మె, మరట్ కీకట్. ²⁰ కానెతున్ సాటి బగవంతన కామున్ కరబ్ కియ్యట్. మరట్ సమ్మె తీర్కిన కానె తింద వచొ బతి, మా సంగ మన్వల్ బక్తన్ వోన బరొసతల్ బూడ్ అరుస్వల్ కానె తిన్వల్ గల్లి ఆంత. ²¹ తె నీ బరొబర్దొర్ బక్తన్ బరొసతల్ బూడ్ అరుస్వలిక్ సవింగ్ తిన్వల్ అని కల్ ఉన్వల్, ఈతంగ్ ఉండె బవె గిర్ ఆయి కామ్మి కియ్యక్ మన్వల్ చొకొట్ ఆంద్. ²² ఇవెన్ బారెతె, నిహ్మ మన్వల్ బరొస నీకున్ అని బగవంతన్ నడ్డుమ్ మన్వల్ గొస్తి ఆంద్. తన బరొస కియ్యలికున్ బారెతె, తప్టాన్-చుక్టాన్ ఇన్వక్ మన్వల్ ఆసిర్వాద్ యేత్వల్ ఆంతొర్. ²³ బతి బగవంతల్, అనమిన ఆసెర్ తిన్వన్ గల్లి కీతొన లెకతెన్ యేతంతొర్. బారితెకె, వోర్ తన తిన్వడున్ బర్బుర్ బరొసతె తింజెర్ సెలొర్. బరొస సెల్యక్ కియ్యల్, హర్ ఉంది కామ్ పాప్పు లెకతెన్ వాంత.

దుస్రుర్కున్ ఆనంద్ సీనల్ పినస

15 అదెన్ సాటి, బరొసతగ గట్ మన్వలిర్ మరట్, బరొసతగ డీల మన్వలిరంగ్ కమ్మెర్కున్ సోసి కియన. అని సిరివ్ మావ ఆనందున్ సాటినె సూడ్య. ² బతి మా సంగ మన్వలిర బక్తి బర్బుర్ బడె మాయ్యె, బవై చొకొట్టుంగ్ కామ్మి కియనయె, అవ్ కామ్మి కీసెర్ మంద్యట్. ³ బారితెకె, కిరిస్టు సిరివ్ తన్వ ఆనందున్ సాటి సూడ్యకి. ఇదెన్ బద్ది, వోర్ దుక్కు బోగె మాతొర్. ఇదెన్ బారెతె ఇహిన్, “యే బగవంత! నీకున్ రెప్పి వడ్కెతురంగ్ గొస్టింగ్ నాకున్ గిర్ దుక్కు లాగుసెర్ మంతంగ్” ^{††} ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంథీనంగ లిహి కీసి మంత. ⁴ ఇవ్ సమ్మె మరట్ కరియన్ సాటినె లిహి కీసి మంతంగ్. దర్మ-గ్రంథీనంగ మన్వలిక్ ఇవ్ వచన్క, మాకున్ వోర్వవల్ గున్తున్ బారెతె వెహంతంగ్ అని దిల్లగ దర్మమ్ సీంతంగ్. ఇవెన్ హిందల్, బచె మాంతట్ ఇన్వల్ ఆస, మా రొహి పుటంత. ⁵ మాకున్ వోర్వవల్ అని దర్మమ్నంగ్ గున్కె సియ్యల్ బగవంతల్, మిరట్ యేసు కిరిస్టున సరి తాక్కెకె, మీవ నడ్డుమ్ వోర్ బగవంతల్ యెకి పుటుసిర్! ⁶ అస్కె మరట్ మన్-దిల్లగ

† 14:11 యెసయ 45:23 †† 15:3 కీర్తన్యన 69:9

ఉంది ఆసి, మా యేసు కిరీస్తు పర్బునోర్ బాబో ఆయ్యల్ బగవంతన్ డగుర్-పాన్ అని మయ్య సియ పరంతట్.

యాదుల్క ఆయుర్ వూర్ సాటి చొకొట్టు కబుర్

7 అదెన్ సాటి, కిరీస్తు మీకున్ కరుమ్ కీతపె, బగవంతన్ డగుర్-పాన్ వానల్ మిరట్ గిర్ వొరోన్ వొరోర్ తప్పక కరుమ్ కియన. 8 నన మీకున్ వెహ్యల్ బతల్ ఇత్తెకె, తొత్తుర్ బాబుర్కున్ బగవంతల్ సీత వాగ్దన్ తపొర్ ఇంజెర్ తొప్లా, కిరీస్తు యూదుల్కనోర్ సేవ్కల్ ఆయ్యె వాతొర్.

9 అచొరె ఆయ్య, యూదుల్క ఆయుర్ వూర్ గిర్ తవ్వ పొరో బగవంతల్ తొప్లా దయతున్ హిందల్, డగుర్-పాన్ సియన ఇంజెరెన్ కిరీస్తు వాతొర్. ఇదెన్ బారెతె దర్మ-గ్రంత్నగ,

“అదెన్ సాటి, యూదుల్క ఆయుర్ వూర్ నడ్డుమ్ నీకున్ డగుర్-పాన్ సీంతొన్. అని నీ పొరోడె కీర్తన్క వారంతొన్” †

ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. 10-11 ఉండె గిర్ దర్మ-గ్రంత్నగ,

“యాదుల్క ఆయుర్ వూర్కిట్! మిరట్ గిర్ బగవంతన పర్జత్ బరోబర్ ఆనంద్ యేతట్” ††

అని, “పర్బు బగవంతన్ దునియతుర్ సమ్మిర హేతు కీసెర్, డగుర్-పాన్ సీవ్క అని కీర్తన్క వారట్” †

ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. 12 ఉండె ఉంది జాగ,

“యెసయిన వేలి †† సాంగ్ని, కొడ్పంత.

తానట్ల సమ్మె జాతినుర్ పొరో రాజ్ తాకుస్లె, రాజల్ పుటంతొర్.

వూర్ వోన్ పొరో ఆస ఇరంతెర్” ††

ఇంజెర్ యెసయ పర్వత్ లిహి కీతొర్.

13 తె ఇంకె మీవ బరోసతున్ పియ్య, మిరట్ పవిత్ర ఆత్మత సక్తితె నించి, మిహ్లా మన్వల్ ఆసతున్ ఉండె అదిక్ బడి కీసి, మీకున్ బర్బున్ సాంతి అని ఆనంద్ సియన ఇంజెర్, వోర్ బగవంతన్ కోరంతొన్!

పప్పు తెగ్ని లిహి కియె కారన్ వెహ్యల్

14 నావుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మిరట్ చొకొట్టుర్ ఆందిట్ అని బర్బుర్ గియన్ వాలిర్ ఆసి, వొరోన్ వొరోర్ బుది వెహ పరంతిట్ ఇంజెర్ మీ పొరో నాకున్ వెలె బరోస మంత. 15 తెర్ బతి, బగవంతల్ సీత వరమున్ హిందల్, మీకున్ కహితంగ్ గొస్సింగ్ హేతు కియన ఇంజెర్, నన తెగ్ని లిహి కీసెర్ మంతొన్. 16 అద్ వరమ్ బద్ ఇత్తెకె, యూదుల్క ఆయుర్ వూర్కున్ యేసు కిరీస్తున చొకొట్టు కబుర్ వెప్లా, సేవ్కల్ ఇంజి నాకున్ నేమి కీతొర్. ఇద్ తీరై, యూదుల్క ఆయుర్ వూర్ పవిత్ర ఆత్మతె సుడుడ్ ఆసి, నివొద్ దొప్పినయ బగవంతల్ వొప్పల్ వోన్ కెయ్యె వూర్కున్ నన హల్లి కీసెర్ మంతొన్.

17 అదెన్ సాటి, యేసు కిరీస్తున్ హిందల్, బగవంతన సేవ కియ్యల్ నాకున్ బెయ్ చొకొట్ లాగ్గెర్ మంత ఇంజెర్ గర్వతె వెహంతొన్.

18-19 బతి సిరివ్, కిరీస్తు నా కెయ్యె కియసీతంగ్, అవెన్ బారెతెన్ వెహంతొన్. బారెతెకె కిరీస్తు, నావ బోదతున్ పవిత్ర ఆత్మత సక్తితె, చమత్కార్క అని మయ్యతంగ్ కామ్మునె, యూదుల్క ఆయుర్ వూర్ బగవంతనగ బరోస ఇర్బల్ అని వచన్ పియ్య తాక్కుల్ కీతొర్. తె అహన్ నన యెరుసలెమ్ నగుడల్ సురు కీసి, ఇల్లారికు ఇన్వల్ యెరియ వేరి యేసు కిరీస్తున చొకొట్టు కబుర్ వెహ పర్టొన్. 20 ఇద్ తీరై కిరీస్తున్ బారెతె, కరి కియ్యకి అవ్ జాగనగ సాంజి, చొకొట్టు కబుర్ వెహన ఇన్వల్ ఆస మొదొడల్ నహ్లా మంత. ఉండె వొరోర్ దొప్లా బునదిత్ పొరో రోన్ దొహ్యల్ ††† నాకున్ పసంద్ సెలె. 21 ఇదెన్ బారెతె దర్మ-గ్రంత్నగ,

“ఇదెన్ మునె వెప్పి మన్కుకి వూర్ పర్జ, వోన్ సూడంతెర్.

అని ఇదెన్ మునె కేంచి మన్కుకి వూర్ పర్జ, వోన్ కబుడున్ కేంచి, అర్తమ్ కీంతెర్” †††

† 15:9 కీర్తన్కన 18:49 †† 15:10-11 రెండవ ఉపదేన్ 32:43

‡ 15:10-11 కీర్తన్కన 117:1 †† 15:12 యెసయిన వేలి: రూతు 4:22; మత్తయి 1:6; లూక 3:32 †† 15:12 యెసయ 11:10 ††† 15:20 బునదిత్ పొరో రోన్ దొహ్యల్: 1వ కొరంతి 3:10 ††† 15:21 యెసయ 52:15

ఇంజెర్ లిహి కీసి మత్త తీరె నన కీతొన్.

22 ఇంకె వేరి, మిహ్లా వాయ్యక్నె, నాకున్ ఆపుస్వల్ కారన్ ఇద్ సేవయ్ ఆంద్.

23-24 బతి ఇంకె, ఇవ్ యెరియనగ, నన సేవ కియ్యల్ మహ్లాన్. తె నన స్పీయన్ దేస్సె సానెకె, కహి మహిసంగ్ మిహ్లా ఆగ్ని, కుసీతె మీ సంగ మందన ఇంజెర్ నిర్బయ్ కీతొన్. బారెతెకె, మీకున్ సూడన ఇంజెర్ వెలె సాల్కనల్ పర్బెడె మాసెర్ మంతొన్. మిహ్లాట్లె పెసెనెకె, నాకున్ మదత్ కీకీట్ ఇంజెర్ ఆస కీంతొన్.

25-26 బతి మొదొల్ నన యెరుసలెమ్ నగుడె దాంతొన్. బారెతెకె, అద్ నగుడె మన్వల్ యెసునుర్ గరిబ్ బక్తలిర్కున్ కొతన మదత్ కియన ఇంజెర్, మాసిదొనియ అని అకయ యెరియనుర్ యూదుల్క ఆయుర్ వూర్ బక్తలిర మన్వె వాత. తె వూర్ మీరి కీత చందతున్ యెరుసలెమ్మగ వోతొన్. 27 బారెతెకె అవ్ యెరియనుర్ బక్తలిర్ బగవంతన చొకొట్టు కబుర్ వూర్ యూదుల్కన జాతితుర్గట్ కేంజెర్. అదెన్ సాటి తవ్వ అద్ బాకితున్ కండి కియన్ సాటి, అని వూర్ యూదుల్కన్ పిస్సె జారత్ మన్వల్ చిజ్కాన్ సాటి, బెయ్ ఆనందై చంద మీరి కీసి మదత్ కీతెర్. 28 తె ఇద్ చందతున్, యెరుసలెమ్మర్ బక్తలిర్కున్ అందుసి, స్పీయన్ దేన్ దాంతొన్. అహన్ సానెకె మిహ్లా గిర్ ఆగంతొన్. 29 అని నన మిహ్లా వానెకె, కిరీస్తున బర్బుర్ ఆసిర్వాద్దె నించి వాంతొన్ ఇంజెర్ నాకున్ టావ.

30-32 నావుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మిహ్లా వాయన్ మునె, యూదయ యెరియతగ మన్వల్ బక్తలిర్ ఆయుర్ వూర కెయ్యల్ నాకున్ తపుసియన. అని యెరుసలెమ్మర్ బక్తలిర్ గిర్ ఇద్ చందతున్ అని నాకున్ వోపన. అద్ ఆత పెజె, బగవంతన ఇవ తీర్ ఆనందై మిహ్లా వాసి, మీ బరోబర్ ఆరమ్ యేతన. ఇవ్ సమ్మె చొకొట్ జర్లె, మా సాటి యేసు కిరీస్తు పర్బు కీతతున్ పియ్య అని మా నడ్డుమ్ పవిత్ర ఆత్మ సియ్యల్ పెర్బతున్ పియ్య, బగవంతన్ మిరట్ బెయ్ పార్తన కియన ఇంజెర్ కోర్పెర్ మంతొన్. 33 మాకున్ సాంతి సియ్యల్ బగవంతల్ మీకున్ సాత్ మనిర్! ఆమెన్.

పప్పు తన్వర్ సోప్తలిర్కున్ దండొస్క వెహ్యల్

16 కేంకెరియ నగుడె మన్వల్ చర్చితుర్గ పీబల్ ఇన్వల్ బాయి బెయ్ చొకొట్ సేవ కీసెర్ మంత. 2 పర్బునుర్ దుస్తుర్ బక్తలిర్కున్ మిరట్ మాన్-పాన్ కీతపె, తాన్ గిర్ చొకొట్ మాన్-పాన్ కీష్టె. అద్ కియ్యల్ యెసున సేవతగ బవ్ బవ్ గొస్సినగ మదత్ జారత్ మంతయె, అవ్ గొస్సినగ మదత్ కీష్టె. బారెతెకె నాకునె ఆయ్య, దుస్తుర్ వెలెటిర్ బక్తలిర్కున్ అద్ బాయి మదత్ కీత.

3 నా బరోబర్ యేసు కిరీస్తున సేవ కియ్యల్ పిరిస్కిల బాయిన్ అని తానొర్ మాడ్నొ అకులన్ గిర్ నావ దండొస్ వెహట్. 4 వూర్ నా సాటి, తవ్వ పరన్ సియ్యె గిర్ తెగ్గెర్. ననయ్ ఆయ్య, యూదుల్క ఆయుర్ వూర్ చర్చినుర్ సమ్మిర్ గిర్ వూర్కున్ దనెవాద్ వెహ్చర్ మంతెర్.

5 వూర రోతగ మీరె మాయ్యలిర్ బక్తలిర్ సమ్మిర్కున్ నావ దండొస్ వెహట్. ఆసియ యెరియతగ కిరీస్తునగ బరోస ఇర్బుర్గట్లె మొదొడొర్ ఎపెనెటు దాదల్ ఆందుర్. వోర్ లాడ్వొర్ సోప్తన్ నావ దండొస్ వెహట్.

6 మీ సాటి వెలె కాయ-కన్వమ్ కీత అద్ మరియు బాయిన్ గిర్ నావ దండొస్ వెహట్.

7 నా బరోబర్ జేల్ బోగె మాయ్యలిర్ ఆండ్రొనికల్ అని యూనియల్ ఇన్వలిర్ నావుర్ ఆందిర్. వూర్కున్ నావ దండొస్ వెహట్. దుస్తుర్ అపొస్తుల్క వూర్కున్ వెలె మాని కీంతెర్. అచొరె ఆయ్య, వూర్ నాక్టెర్ మునెనె, యేసు కిరీస్తునగ బరోస ఇర్బుర్ ఆందిర్.

8 అంపిలియల్ పర్బునగ బరోస ఇర్బుడున్ హిందల్, నన అని వోర్ లాడ్వొర్ సోప్తలిర్ ఆతోమ్. వోన్ నావ దండొస్ వెహట్. 9 మా

బరోబర్ యేసు కిరిస్తున సేవ కియ్యల్ ఊర్బున్ అని లాడ్వోర్ సోప్తల్ ఆయ్యల్ ఇస్టాకుకున్ నావ దండోస్ వెహాట్.

¹⁰ అపెలెకున్ కిరిస్తున్ పొరో కరల్ బావ్-బక్తి మంత ఇంజెర్ నిరుపన్ ఆత. వోన్ అని అరిస్టాబుల్త కుటుంబతుర్కున్ నావ దండోస్ వెహాట్.

¹¹ నా దాత్ యూదుల్కన జాతితోర్ ఆయ్యల్ హేరోదియోన్ గిర్ నావ దండోస్ వెహాట్. అని పర్బునగ బరోస ఇర్వల్ నార్కిన్స కుటుంబతుర్కున్ పూసి కీతప్ వెహాట్.

¹² పర్బున్ సాటి కాయ-కస్టమ్ కియ్యలిక్ తురుపెన అని తురుపోస ఇన్వలిక్ బాయికున్ నావ దండోస్ వెహాట్. లాడ్డు ఉండె ఉంది పెర్స్స్ ఇన్వల్ బాయి బెయ్ కామ్ కీత. అద్ బాయిన్ గిర్ నావ దండోస్ వెహాట్.

¹³ తన్వోర్ సేమ్ల ఇంజెర్ పర్బు నేమి కీతోర్ వోర్ రూపసున్ నావ దండోస్ వెహాట్. వోన అవల్ నాకున్ గిర్ అవన్ మోడి మంత. తాన్ నావ దండోస్ వెహాట్.

¹⁴ అసుంక్రిత్, పెలెగోన్, హెర్మెన్, పత్రోబన్, హెర్మన్ అని వూర్ సంగ మన్వలిర్ దుస్తుర్ దాదలిర్-బాయికున్ గిర్ నావ దండోస్ వెహాట్.

¹⁵ పిలోలోగున్, యూలియ బాయిన్, నేరియన్ అని వోన సేలడున్, ఒలంపాసున్ అని వూర్ సంగ మీరె మాయ్యలిర్ బక్తిలిర్ సమ్మిర్కున్ నావ దండోస్ వెహాట్.

¹⁶ మిరట్ మీరె మానెకె, వొరోన్ వొరోర్ దండోస్ దోసి, కిరిస్తున పెర్బుతె కలియట్. కిరిస్తునంగ్ సమ్మె చర్చినుర్, మీకున్ దండోస్కె వెహోర్ మంతెర్.

ఆక్రితంగ్ సూచనంగ్

¹⁷ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మీకున్ కోర్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, మీ నడ్డుమ్ బేద్-బావ్స్ పుటుస్వలిర్కున్, మీ సర్దున్ అడ్డుమ్ ఆయ్యలిర్కున్ అని మిరట్ కరి కీత బోదతున్ ఉల్ల ఆసి, వెహ్యలిర్ బారెతె దిహన్తె మంట్. అని వూర్టల్ మిరట్ లంగ్ మందన. ¹⁸ వూర్ ఆతుర్ యేసు కిరిస్తు పర్బున సేవ కియ్యర్. ఇదెన్ బద్ధి, వూర్ తమ్మ్యంగ్ పెటింగ్ నిష్టా, సూడంతెర్. గోడ్ గోడ్ గొస్టింగ్ వెహోర్, పొరో పొరో బెయ్ చొకోట్

వడ్కుసెర్, అనడిర్కున్ పసి కీంతెర్. ¹⁹ బతి మిరట్ బగవంతన ఇచ తీర్ బరోసతె తాకంతిట్ ఇంజెర్, సమ్మిర్కున్ కరె మాత. ఇద్ గొస్టితున్ హిందల్, నాకున్ బెయ్ ఆనంద్ లాగ్. మిరట్ చొకోట్టున్ బారెతె, గియన్ వాలిర్ ఆసి మందన. అని కరెబలికున్ బారెతె, బోలలిర్ ఆసి, మందన ఇన్వలె నావ ఇచ.

²⁰ మాకున్ సాంతి సియ్యల్, బగవంతల్ మీవంగ్ కాల్కున్ బూడ్ సయ్యున్దున్ దాబి కీసి ఇరంతోర్.

మావోర్ యేసు కిరిస్తు పర్బున పెర్బుత-దయ మీకున్ సాత్ మని!

²¹ నా సంగ సేవ కియ్యల్ తిమ్మెతి మీకున్ దండోస్ వెహోర్ మంతోర్. లూకియల్, యాసాన్, సోసిపెత్తు ఇన్వలిర్ నా లోకుర్ గిర్ మీకున్ దండోస్కె వెహోర్ మంతెర్.

²² పప్పు వెహోకె, ఇద్ చిటితున్ తెర్రియ్యు ఇన్వన లిహి కీసెర్ మంతోన్. నన గిర్ పర్బునగ బరోస ఇర్వోన ఆందున్. మీకున్ నావ దండోస్.

²³ నావ మాన్-పాన్ కియ్యల్ గాయియు మీకున్ దండోస్ వెహోర్ మంతోర్. వోనయ్ రోన్ పర్బునుర్ బక్తిలిర్ సమ్మిర్ మీరె మాంతెర్. ఇద్ చహర్తంగ్ కొతన్ బారెతె సూడ్వల్ అదికారి ఎరస్తు అని మా దాత్ బరోస వాలె కవర్బు గిర్ మీకున్ దండోస్ వెహాట్ ఇత్తెర్.

²⁴ †[మావోర్ యేసు కిరిస్తు పర్బున పెర్బుత-దయ మీకున్ సాత్ మని! ఆమెన్.]

²⁵ నన పచర్ కియ్యల్ చొకోట్టు కబుడున్ పియ్యి, యేసు కిరిస్తున బోదతున్ పియ్యి, బగవంతల్ మీకున్ ఉండె అదిక్ బరోసతగ బడి కియ పరంతోర్. నన ఇంకె, మీకున్ వెహ్యల్ యేసు కిరిస్తున చొకోట్టు కబుడ సతెమ్, బహ్రై అర్వక్నె పిడినంగ్-పిడింగ్ మకుసి మత్త. ²⁶ బతి ఇంకె, పర్వక్తిలిర్ లిహి కీతంగ్ వచన్కున్ హిందల్ అని బస్కెట్ మన్వల్ బగవంతల్ సీతంగ్ ఆగెన్ హిందల్, సమ్మె జాతినుర్ పర్బునగ బరోస ఇర్బి, బావ్-బక్తితె తాకన ఇంజెర్, ఇద్ సతెమ్ ఉజగిరి అర్. ²⁷ యేసు కిరిస్తు కీత కార్వతున్ హిందల్, మావోర్ వొరోరె మన్వల్ గియన్ వాలె బగవంతన్ బస్కెట్ డగుర్-పాన్ వాయి! ఆమెన్.

† తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంథ్యనగ ఇద్ వచన్ సెలె.

1వ కొరంతి

ఇద్ చిటితున్ బారెత గొస్తి

పప్పు

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ పనస్ సారుంగ్ (56) సాల్లగ లిహి కియ్యల్ జర్గిత.

కిరిస్తునోర్ అహోతుల్ ఆయ్యల్ పప్పున్ హిందల్, కొరంతి నగుడుర్ కహితుర్ యేసునగ బరొస ఇర్ని, మీరె మాయ్యల్ సురు కీతెర్. తె వీర్ బక్తలిర్ నడ్డుమ్ ఆయొంగ్-సొనొంగ్ అవ్ నియమ్మ, ఆదత్త్ అని తీర్-తీర్లంగ్ పామ్మ నేంగ్. వూర్ నడ్డుమ్ బేద్-బామ్మ అని బక్తలిరంగ్ పాల్లింగ్ తయర్ ఆతంగ్. ఇవ్ సమ్మె గల్లి తరికన్ అని బగవంతన నియమున్ ఉల్ల మన్వలికున్ సుద్రి కియన ఇంజెరెన్ ఇద్ చిటి పప్పు లిహి కీతెర్.

అగటుర్ యేసునుర్ బక్తలిర్ బరొబర్ తాక్వ కాడ్కి, తనకున్ దుక్కు లాగ్నెర్ మంత ఇంజెర్ మూర్కున్ దమ్మి సీతెర్. వూర్ బహన్ పవిత్ర జిన్గని కియనయె మూర్కున్ హేతు వానల్ లిహి కీతెర్. ఇద్ చిటితగ బగవంతన పెర్తుతున్ పోడి కీసి వెహ్పార్, బద్ బెయ్ చొకొట్టు సరి ఇన్వడున్ బారెతె ఉజగిరి తొహ్సార్.

బగ బతల్ మంత

వొడ్కి అరుస్వల్ గొస్తి

యేసు కిరిస్తునగ పుట్టలిక్ వరమ్మ

బక్తలిరంగ్ పాల్లింగ్

బగవంతన సక్తి అని గియన్ కిరిస్తుయ్ ఆందుర్

మొద్దుగ టాంగె మాసి జీవ సీతెర్ వోర్ కిరిస్తున కబుర్

బగవంతల్ సియ్యల్ తెలివి-గియన్

మీరె మాసి కామ్ కియ్యల్

బగవంతన రోతున్ కిరిస్తు ఇన్వల్ ఉందియ్ బునది మంత

కిరిస్తునుర్ సేమ్మలిర్

వీర్ కియ్యల్ పాప్ చర్చితుర్కున్ నాసెడమ్ కీంత

బక్తలిర్ తమ్మ నడ్డుమ్ మన్వలిక్ లొలిన తస్వ కియ్యల్

మీవంగ్ మేందొల్కున్ బగవంతన్ మయ్య తల్లె వాప్తి కీమ్మ

మర్మిన్ సాటి నియమ్మ

బగవంతల్ మీకున్ బారి కేయ్యెరో, తాన్ సాటి పినత్

మర్మింగ్ ఆయ్యె మన్వలిర అని రాండె వెయ్యెక్కున్ గొస్తి

పేన్మనంగ్ మూర్తినగ అర్చన కీత అదెన్ తిన్వల్ బారెతె

పప్పు తన్వ మొక్కో-పాన్సున్ సుటి కియ్యల్

ఇజ్జయేల్ లోకుర చరిత్రతల్ కరివలిక్ దమ్మింగ్

మూర్తిన పూజనల్ లంగ్ మందన

బగవంతన్ బస్సిట్ డగుర్-పాన్ సియన

వెయ్యెక్ తమ్మ తలదున్ ముచ్చల్ బారెతె

పర్బున సుదుడ్ కార్యతున్ బారెతంగ్ సూచనంగ్

తన్వ బక్తి కియ్యలిర్కున్ బగవంతల్ సియ్యలిక్ వరమ్మ

ఉంది మేందొడగ వెలె బాగల్క మంతంగ్

సమ్మెనల్ పెర్బు బెయ్ చొకొట్టు ఆంద్

దుస్త్రాక్ బాసంగ్ అని బగవంతల్ వెహ ఇతతున్ వెహ్పాలిక్ వరమ్మ

చర్చితుర్ బక్తలిర్కున్ సూచన కియ్యల్

పార్తన-వింతి కియ్యల్ తరిక

యేసున నేండ్యడున్ బారెత గొస్తి

సాతుర్ వూర్ నేండ్యడున్ బారెతె

నేండ్ని వాయ్యల్ మేందొల్

యెరుసలెమ్మూర్ పర్బునుర్ బక్తలిర్ సాటి చంద

పప్పున యాత్రత పిలన్

ఆక్రితంగ్ దండొస్క

వొడ్డి అరుస్వల్ గొప్పి

1 ¹⁻² కొరంతి నగుడె మన్వలిర్ బగవంతన చర్చితుర్కున్ ఇత్తెకె యేసు కిరిస్తున్ హిందల్, బక్తలిర్ ఆయ్యలిర్ మీ సాటి, సొస్టనేసు దాదల్ అని బగవంతన ఇచ తీర్ యేసు కిరిస్తునోర్ అపోస్తుల్ ఆయ్యల్ పప్పున, ఇద్ చిటితున్ లిహి కీసెర్ మంతోన్. మా యేసు కిరిస్తు పర్చున పొరొడె పార్తన కియ్యల్ హర్ జాగతుర్ బరోబర్, మిరట్ గిర్ పవిత్ర వాలిర్ ఆసి మందన ఇంజెర్ బగవంతల్ మీకున్ ఆచ్చి, నేమి కీతోర్. వూర్కున్ అని మాకున్ వోర్ యేసుయె మాల్కల్ ఆందుర్.

³ మా బాబో బగవంతల్ అని మా యేసు కిరిస్తు పర్చు మీకున్ పెర్తత-దయ అని సాంతి సియిర్!

యేసు కిరిస్తునగ పుట్టలిక్ వరమ్మ

4 యేసు కిరిస్తున్ హిందల్, బగవంతల్ మీకున్ సీత అద్ తన్వ పెర్తత-దయతున్ పియ్యి, మీ బారెతె నా బగవంతన్ బస్కట్ నన దనెవాద్ వెప్పార్ మంతోన్. ⁵⁻⁶ బారెతెకె మిరట్ కిరిస్తున్ బారెత కబుడగ బర్చుర్ బరోస ఇర్త కాడ్డి, హర్ చీజుగ ఇత్తెకె, వడ్డవడగన్ ఆయి, గియన్తగన్ ఆయి మిరట్ వెలె బడె మానల్ బగవంతల్ కీతోర్. ⁷⁻⁸ ఇహిన్ మా యేసు కిరిస్తు పర్చున వాయ్యడున్ సాటి, ఆసతె సూడ్పార్ మనెకె, మీ నడ్డుమ్ పవిత్ర ఆత్మ సియ్యలిక్ వరమ్మ బవె గిర్ కమి మన్వ. అని వోర్ పర్చు వాయ్యల్ దివొసున్ నేటి, మిరట్ సమ్మిర్ గిర్ బే-కసుర్ మన్వలిర్ లెకతె వానల్, బగవంతల్ మీకున్ గట్ నిపుసంతోర్. ⁹ మా యేసు కిరిస్తు పర్చు ఇన్వల్ తన్వోర్ మిరిన్ సంగ మన్వ, మీకున్ కేయ్యెర్ వోర్ బగవంతల్ బరోసతోర్ ఆందుర్.

బక్తలిరంగ్ పాల్లింగ్

¹⁰⁻¹¹ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మీ నడ్డుమ్ పాల్లింగ్ ఆసి, ఇర్దంగ్-లోలింగ్ తాక్సెర్ మంతంగ్ ఇంజెర్ క్షోయె బాయిస రోతుర్ నాకున్ వెహెర్. అదెన్ సాటి మిరట్ సమ్మిర్ గిర్ బేద్-బావ్ సెల్వక్నె ఉంది గొస్టిత్ పారొ నిలట్. మీ రొపొ పగంగ్ సెల్వక్నె ఉంది మన్వ, ఉంది ఉంది మన్వె తాక్సె, యెకి ఆయన ఇంజెర్, మా యేసు కిరిస్తు పర్చున పొరొడె మీకున్ కోర్సెర్ మంతోన్.

¹² మిళ్ళాటల్ వొరొర్, 'నన పప్పున్ బాజ్సిన ఆందున్', ఉండె వొరొర్, 'నన అపాలొన బాజ్సిన ఆందున్', ఉండె వొరొర్, 'నన పేతుర్తున్ † బాజ్సిన ఆందున్' అని ఉండె వొరొర్, 'నన కిరిస్తున్ బాజ్సిన ఆందున్' ఇంజెర్ ఇంతిట్ అలె. ¹³ బతి కిరిస్తు తె ఇహిన్ పాల్లింగ్ ఆయ్యకి. పప్పున ఆయ్యల్ నన మీ సాటి మొద్దుగ టాంగె మాసి జీవ సియ్యకి అని నా పొరొడె బాప్తీసమ గిర్ సియ్యకి. ¹⁴⁻¹⁶ నా పొరొడె బాప్తీసమ యెత్తోమ్ ఇంజెర్ దుస్రొర్ బోరె వెహ్యక్నె, నన సిరిప్ స్టెపెనసన్ రోతుర్కున్, కిరిస్తున్ అని గయియన్ తప్పసి, దుస్రొన్ బోనె యేసున పొరొడె బాప్తీసమ సియ్యకి. ఉండె బోనె దుస్రొన్ బాప్తీసమ సీతోన్ ఇన్వల్ తె నాకున్ హేతు సెలె. అదెన్ సాటి బగవంతన్ దనెవాద్ వెప్పార్ మంతోన్. ¹⁷ కిరిస్తు నాకున్ బాప్తీసమ సియ్యె రొహ్మాకి బతి, తన్వ చొకొట్టు కబుడున్ మత్త తీర్ పచర్ కియ్యెనె, రొహ్మార్. మోక నావంగ్ గియన్తంగ్ గొస్టింగ్ వాప్తి కీకతె, మొద్దుగ కిరిస్తు కీత కార్యతున్ సక్తి సెలె ఇత్తమ్ కీతోన ఆంతోన్.

బగవంతన సక్తి అని గియన్ కిరిస్తుయ్ ఆందుర్

¹⁸ మొద్దుగ టాంగె మాసి, కీత కిరిస్తున అర్చనత కబుర్, నానెడమ్ ఆయ్యలిర్కున్ బేకర్ దిసంత. బతి బచె మూయ్యలిర్ మాకున్ బగవంతన సక్తి అద్ ఆంద్ ఇంజెర్ టావ. ¹⁹ ఇదెన్ బారెతె,

† పేతుర్తున్ కేప ఇంజెర్ గిర్ కేయంతెర్. †† వెలెటిర్కున్ బాప్తీసమ సీతెకె వూర్ తన్వ బాజ్ అసి, మమొట్ పప్పునూర్ ఆందుమ్ ఇంజెర్ వెహ్యక్నె, సిరిప్ కమి లోకుర్కున్ బాప్తీసమ సీత కాడ్డి, దనెవాద్ వెప్పార్ మంతోర్.

"తెలివి-గియన్ వాలిర తెలివి-గియన్ నానెడమ్ కీతోన్. చతుర్ వాలిర చతుర్ గున్తున్ కామి సియ్యక్ కీతోన్" † ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంతనగ లిహి కీసి మంత.

²⁰ తె అస్సి, తెలివి-గియన్ వాలిర్, చతుర్ మన్వలిర్ సొస్టిరిర్ అని ఇద్ దునియతుర్ జట్-పట్ లాగ్యలిర్ బేకె సాత్తెర్? ఇద్ దునియతుర్ తెలివి-గియన్ బగవంతల్ బతతునె కామి సియ్యక్ కీతోర్ ఇత్తపె కి!

²¹ అదెన్ సాటినె బగవంతల్ తనకున్ దునియతుర్ తెలివి-గియన్ కరి కియ్యక్ మందన ఇంజెర్ నిర్మయ్ కీతోర్. ఇదెన్ బద్ది, లోకుర్ బతతునె కామి సియ్యె ఇన్వల్ పచర్ కీత చొకొట్టు కబుడగ, బరోస ఇర్వలిర్ బచె మాయన ఇంజెర్ బగవంతల్ నిర్మయ్ కీతోర్.

²² యూదుల్, మయ్యతంగ్ కామ్మో కియన ఇంజెర్ పూసి కీసెర్ మంతెర్. దుస్రొక్ జాతిసుర్ †† తెలివి-గియన్ మమ్మోసిర్ మంతెర్.

²³ బతి మమొట్ మొద్దుగ పరన్ సీతోర్ వోర్ కిరిస్తున కబుడున్ బారెతెన్ పచర్ కీసెర్ మంతోమ్. ఇద్ కబుర్ యూదుల్, నగటల్ వెలెటిర్కున్ కొదపాయుసి అరుస్వల్ మత్త కాడ్డి, తాన్ల వూర్ బరోస ఇర్తకి. అని అద్ దుస్రొక్ జాతిసుర్గటల్ వెలెటిర్కున్ బతతునె కామి సియ్యె అదెన్ మోడి దిసంత. ²⁴ బతి బగవంతల్ కేయ్యెర్ వూర్కున్ ఇత్తెకె, యూదుల్, ఆయి, దుస్రొక్ జాతిసుర్కునె ఆయి, బగవంతన తాకదున్ మోడి అని బగవంతన తెలివి-గియన్ మోడి కిరిస్తు దిసంతోర్. ²⁵ ఇద్ సమ్మెతున్ పియ్యి, బగవంతన పిసల్ గియన్ మాయ్యలిర్ తెలివి-గియన్ తెర్ వెలె విలువత ఆంద్. అని బగవంతన కమ్మెర్-పాన్ మాయ్యలిర్ తాకదున్ తెర్ వెలె తాకద్ వాలె ఆంద్ ఇంజెర్ కరె మాంత.

²⁶ నావుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మీకున్ బగవంతల్ కేయ్యెర్ అద్, గట్టుతున్ హేతు కీసి సూడట్. అద్ గట్టుతె, మీ రొపొ దునియత లెకతె గియన్ వాలిర్, డగుర్ పారొల్ వాలిర్, పెర్చ కాన్దాన్ వాలిర్ వెలెటిర్ సెలె మత్తెర్. ²⁷⁻²⁹ బతి బోరె ఆయి తన్వ తన పోకె మాయ్యక్ మన్వ, బగవంతల్ దునియతగ గియన్ వాలిర్కున్ సిర్పిందింగ్ కియ్యె, పిసలిర్కున్ నేమి కీతోర్. దునియతగ తాకద్ వాలిర్కున్ సిర్పిందింగ్ కియ్యె, కమ్మెర్ వాలిర్కున్ నేమి కీతోర్. దునియతగ, 'మమొట్ డగుర్-పాన్ వాలిర్' ఇంజెర్ పోకె మాయ్యలిర్కున్ సిర్పిందింగ్ కియ్యె, ఇద్ దునియతగ వెలె చుడుర్-పాన్ వాలిర్కున్, కమి-పాన్ వాలిర్కున్ అని బతతునె కామి సియ్యెర్ వూర్కున్ నేమి కీతోర్. ³⁰ బతి బగవంతన్ హిందల్, యేసు కిరిస్తునగ మిరట్ యెకి ఆతిట్. బగవంతల్ మీకున్ తెలివి-గియన్ ఆసి మన్వల్ కిరిస్తున్ సీతోర్. వోర్ కిరిస్తుయె మాకున్ నియత్ అని సుదుడ్-పాన్ సీసి, పాప్పుల్ సుటి కియ్యసంతోర్. ³¹ అద్ కారన్తున్ హిందల్ దర్మ-గ్రంతనగ, 'పోక్ కియ్యల్ సిరిప్ పర్చు ఆయ్యల్ బగవంతన గొస్టిత్ పియ్యనె పోక్ కియన" † ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత.

మొద్దుగ టాంగె మాసి జీవ సీతోర్ వోర్ కిరిస్తున కబుర్

2 దాదలిర్-బాయిక్కిట్! నన మిళ్ళా వాతోన్ అస్సి, గోడ్ గోడ్ మన్వలిక్ గొస్సివెన్ ఆయి, వెలె కరిత అద్ తెలివి-గియన్ ఆయి, బగవంతన మర్తతున్ మీకున్ పచర్ కియ్యె వాయ్యకి. ² ఇత్తెకె నన మీ సంగ మనెకె, మొద్దుగ టాంగి కీసి, జీవ యెత్తెర్ వోర్ యేసు కిరిస్తున్ తప్పసి, ఉండె దుస్రొ బదె గొస్టి వడ్డవల్ నాకున్ జారత్ సెలె ఇంజి, నిర్మయ్ కీసి మత్తొన్. ³ అద్ గట్టుతె, నా మేందొడగ జిగి సెలె మత్త. తాన్ సొప్తి వెరెతె అని తర తర ఆసెర్ మీ నడ్డుమ్ మత్తొన్. ⁴⁻⁵ మీవ బరోస మాయ్యలిర్ తెలివి-గియన్ పారొ ఆదర్ ఆసి మన్వక్నె, బగవంతన సక్తి పారొ ఆదర్ ఆసి మందన ఇన్వల్ నావ ఇచ మత్త. అదెన్ సాటినె, మీ సంగ వడ్డవక్నె ఆయి, చొకొట్టు కబుడున్ పచర్ కీసెకె ఆయి, తెలివి-గియన్ గోడ్ గోడ్ మన్వలిక్ గొస్టింగ్ వాప్తి కియ్యక్నె, పవిత్ర ఆత్మతున్ అని బగవంతన సక్తితున్ తొహ్యలికునె వాప్తి కీతోన్.

† 1:19 యెసయ 29:14 †† దుస్రొక్ జాతిసుర్: యూదుల్, ఆయర్ వూర్ సమ్మిర్కున్ దుస్రొక్ జాతిసుర్ సెలెకె గ్రీకు దేస్పర్ ఇంజెర్ కేయంతెర్. †† 1:31 ఇర్పియ 9:24

బగవంతల్ సియ్యల్ తెలివి-గియన్

⁶ బతి బాన్-బక్తితగ బడె మాతుర్ నడ్డుమ్ తెలివి-గియన్ వాలె బోదతున్ వెహంతోమ్. అద్ తెలివి-గియన్ ఇద్ దునియత ఆయె. అని ఆక్తిత్ మూరె మాసి సాన్వలిర్ ఇద్ దునియతుర్ అదికారిర తెలివి-గియన్ గిర్ ఆయె. ⁷ ఇదెన్ బద్ది, మమెట్ వెహ్యల్ తెలివి-గియన్ బగవంతన మర్తత తెలివి-గియన్ ఆంద్. ఇంకె వేరి, ఇద్ సతె గియన్ సమ్మిర నడుడున్ దిస్వక్తె మక్తితె మత్త. కలి గడి కియ్యక్ మునెనె, మాకున్ మయ్య సియ్యె, బగవంతల్ ఇద్ తెలివి-గియన్ నేమి కిసి ఇర్దొర్. ⁸ ఇద్ తెలివి-గియన్ బారె దునియతుర్ బూరె అదికారిర్ టావ సెలె. టావ మన్డె ఇత్తెకె, మయ్యత రూప్ వాలె పర్బున్ మొద్దుగ టాంగి కిసి, వోన జీవ యెచ్చి మనుర్.

⁹ దర్దు-గ్రంతనగ, "బగవంతల్ తనకున్ పెర్తతె సూడ్యలిర్ సాటి బవ్తె తయర్ కిసి ఇర్దొర్, ఇంకె వేరి, అవ్ బోనయ్ నడుడున్ దిస్వక్తి. బోనంగి కెమ్మన్ కేజ వాయ్యక్తి. అని అవెన్ బారె బోనయ్ మన్దగ గిర్ సోచ్ వాయ్యక్తి" † ఇంజెర్ లిహి కిసి మంత. ¹⁰ బతి ఇంకె బగవంతల్ మక్తితె మన్వలిక్ అవ్ సమ్మెన్ తన్వ ఆత్మతె మాకున్ బహి అరుస్తార్. బగవంతన ఆత్మ సమ్మెన్ అని వెలె రొహ మక్తితె మన్వలిక్ బగవంతనంగ్ గొస్టిన్ గిర్ మమ్మాసి, పుటుసంత. ¹¹ వొరొర్ మాయ్యనంగ్ సోచ్ వోన ఆత్మతునె టావ బతి, దుస్తాన్ బోనె టావ సెలె. అప్పా బగవంతనంగ్ సోచ్ బగవంతన ఆత్మతునె టావ బతి, దుస్తాన్ బోనె టావ సెలె.

¹² బగవంతల్ తన్వ పెర్తతె-దయతె మా సాటి కీతంగ్ సమ్మె కామ్మున్ కరి కియ్యె, దునియత ఆత్మ మాకున్ మదత్ కియె బతి, బగవంతల్ సీత ఆత్మ మదత్ కీత.

¹³ అదెన్ సాటినె ఇన్ గొస్టిన్ బగవంతన ఆత్మతె కరి కిసి, అద్ ఆత్మ తాకుస్వలిర్ లోకుర్కున్ మాయ్యన గియన్ పియ్యి వెహామ్ బతి, బగవంతన ఆత్మ కరుస్త తీర్ అవ్ గొస్టింగ్ వెహంతోమ్. ¹⁴ సాదరన్ మాయ్యల్ బగవంతనంగ్ గొస్టిన్ వొపార్. అవ్ గొస్టింగ్ వోన్ వటి ఆగయ్యన్ మోడి దిసంతంగ్. అవెన్ సిరిప్ బగవంతన ఆత్మతెన్ అర్దమ్ కియ పరంతల్. అదెన్ సాటి వోన్ అర్దమ్ ఆయెంగ్. ¹⁵ బగవంతన ఆత్మ మన్వల్ సమ్మెన్ అర్దమ్ కియ పరంతోర్. బతి వోన్ బారెతె దుస్తార్ బోరె బర్బుర్ అర్దమ్ కియ పరోర్. ¹⁶ ఇదెన్ బారెతె, "బగవంతన మన్దన్ బోరె కరి కియ పరోర్, అని వోన్ బోరె సూచన వెహ పరోర్" ††

ఇంజెర్ దర్దు-గ్రంతనగ లిహి కిసి మంత. బతి మరట్, కిరిస్తున మన్ వాలిర్ ఆత కాడ్డి, అవెన్ అర్దమ్ కియ పరంతల్.

మీరె మాసి కామ్ కియ్యల్

3 దాదలిర్-బాయిక్కిల్! బగవంతన ఆత్మ వాలిర్ సంగ వడ్డెతపినయ్ మీ సంగ నన వడ్డె పర్కె. బగవంతన ఆత్మ సెలుర్ వూర్ సాదరన్ మాయ్యలిరె ఇంజెర్, అని కిరిస్తునగ ఉండె గిర్ పసి-బాలలిరె ఇంజెర్ మీ సంగ వడ్డెతోన్. ² అద్ గట్టుతె మిరట్ పచి కియ పర్కె ఇంజెర్ మీకున్ పాల్ ఉప్పి, పోసి కీతోన్ బతి కానె తిహ్యక్తి. ఇంకె గిర్ కానె తిత పెజె పచి కియ్యల్ తాకద్ మీ రొహ సెలె. ³ బారెతెకె, మేందొడంగ్ ఇచంగ్ పియ్యి తాక్యలిర్ మోడి, కడ్డె వేయ్యల్, జగ్గంగ్ కియ్యల్, పాల్లింగ్ ఆయ్యల్ ఇన్వలిక్ గున్క, మీ రొహ ఉండె గిర్ మంతంగ్. ⁴ మిహ్లాటల్ వొరొర్, 'నన ప్పున్ బాజ్జొన ఆందున్' ఇంజెర్ ఇంతోర్. అని ఉండె వొరొర్, 'నన అపొలొన బాజ్జొన ఆందున్' ఇంజెర్ ఇంతోర్. తె ఇదెన్ హిందల్, మిరట్ దునియతుర్ సాదరన్ మాయ్యలిరె లెకతె వాయిల్ కి బతల్? తప్పక్ వాంతిల్!

⁵ తె అపొలొ ఇన్వల్ బోర్ ఆందుర్? ప్పు ఇన్వన్ నన బోన ఆందున్? మమెట్ ఇవిరె బగవంతనుర్ సేవ్యలిరె ఆందుమ్. సిరిప్

† 2:9 యెసయ 64:4 †† 2:16 యెసయ 40:13

మాకున్ పర్బు హ్యక్తి కీత కార్యతున్ హిందల్, మిరట్ కిరిస్తునగ బరొన ఇర్దిట్. ⁶ నన విజ్ వీతోన్. అపొలొ యేర్ వెడితోర్. బతి అదెన్ పిరుసి, మొడొక ఆయుసి, బెర్ననల్ బగవంతలె కీతోర్. ⁷⁻⁸ అదెన్ సాటి, వీత్తున్ బెర్ననల్ కియ్యల్ బగవంతనగన్ సమ్మె మంత. బతి విజ్ వీత్తునగన్ ఆయి, యేర్ వెడివనగన్ ఆయి బతయ్ పరక్ సెలె. బోన వోన్, వోర్ కీత కామున్ పియ్యి, బగవంతల్ ఇనమ్ సీంతోర్. ⁹ మమెట్ బగవంతన్ సంగ మీరె మాసి, కామ్ కియ్యలిర్ ఆందుమ్. మిరట్ బగవంతన వావుర్-సేత్ ఆందిట్.

బగవంతన రోతున్ కిరిస్తు ఇన్వల్ ఉందియ్ బునది మంత

అప్పా మిరట్ బగవంతన రోతున్ మోడి గిర్ మంతిట్. ¹⁰ బగవంతల్ పెర్తతె-దయతె సీత వరమున్ హిందల్ నన బెయ్ జేటి-తాపిదారన్ దాత్ తాన్ సాటి బునది దొహ్లాన్. అదెన్ పొరొ బగవంతన రోన్ దుస్తర్ దొహ్లాన్ మంతెర్. హర్ వొరొర్ గిర్ అదెన్ పొరొ, తన బహాన్ దొహ్లాన్ మంతోర్ ఇన్వల్ దిహ్లాన్ సూడన. ¹¹ ఇద్ దొహ్లా బునది యేసు కిరిస్తుయ్ ఆందుర్. ఇద్ బునది ఆయ్యి, ఉండె దుస్తాతున్ బోరె దొహ పరుర్. ¹² కహితుర్ ఇద్ బునదిత్ పొరొ బగవంతన రోతున్ కామి సీనల్ మన్వలిక్ చొకొట్టుంగ్ వస్తున్ వాడకమ్ కిసి, దొహంతెర్. అని ఉండె కహితుర్ నక్తి వస్తున్ వాడకమ్ కిసి దొహంతెర్. ¹³ కిరిస్తు ఉజగిరి అరుసన్ నేటి, హర్ వొరొన కామ్ తాత్కర్ దిసంత. బారెతెకె తడ్డియె వూర కామున్ పరిక్కు కిసి, బాతల్ కామ్ ఇన్వల్ తోహంత. ¹⁴ అద్ బునదిత్ పొరొ వొరొర్ కీత కామ్ నిల్చి మందర్తె, వోన్ ఇనమ్ పుటంత. ¹⁵ బతి వోర్ కీత కామ్ తడ్డిత్ పాల్ ఆయర్తె, వోన్ ఇనమ్ పుటొ. బతి సిరిప్ వోర్ వొరొరె తడ్డిత్ బచె మాతపినయ్ బచె మాంతోర్.

¹⁶ మిరట్ సమ్మిర్ గిర్ బగవంతన మందిర్ ఆందిట్ అని బగవంతన ఆత్మ మీ రొహ మందంత ఇన్వల్ మీకున్ టావ సెలె కి? తప్పక్ టావయ్! ¹⁷ తె బోరె ఆయి, బగవంతన మందిర్ ఆయ్యలిర్ బక్తిలిర్ నడ్డుమ్ పాల్లింగ్ కిసి, నాసెడమ్ కీనుర్తె, బగవంతల్ వోన్ నాసెడమ్ కీంతోర్. బారెతెకె బగవంతన మందిర్ పవిత్ర మందంత. అద్ మందిర్ మిరటి ఆందిట్.

¹⁸ అదెన్ సాటి బోరె గిర్ తన్వ తన పసి కియ్యి. మిహ్లాటల్ బోరె ఆయి, ఇద్ దునియతగ తెలివి-గియన్ వాలెనె ఇందనుర్, బగవంతన నడుడె కరలెన్ తెలివి-గియన్ వాలె ఆనల్, మొదొల్ పిసన్ మోడి ఆయ లాగర్. ¹⁹ బారెతెకె, ఇద్ దునియత తెలివి-గియన్ బగవంతన నడుడె బతతునె కామి సియె. ఇదెన్ బారెతె, "తెలివి-గియన్ వాలిరంగ్ కపట్టుంగ్ పిలన్కున్ పియ్యున్ వూర్కున్ బగవంతల్ కోడి కీంతోర్" †²⁰ అని, "తమ తెలివి-గియన్ వాలిర్ ఆందుమ్ ఇన్వలిరంగ్ సోచ్ బతతునె కామి సియెంగ్ ఇన్వల్ బగవంతన్ టావ" † ఇంజెర్ గిర్ లిహి కిసి మంత. ²¹⁻²² అదెన్ సాటి, సాదరన్ మాయ్యలిర్ ఆయ్యలిర్ మమెట్ ఇత్తెకె నన, అపొలొ అని పేతురు కీతతున్ పియ్యి, బోరె పోకె మాయ్యల్. బారెతెకె, బగవంతలె మిరట్ బక్తితగ బడె మాయ్యె, మా సమ్మిర్కున్ మీ సాటి సీతోర్. అప్పా దునియతగ మన్వలిక్ అనుబవ్ ఇత్తెకె, జీవ సెలెకె మరనె ఆయి, ఇంకె సెలెకె మునె వాయిల్ కి ఆయి, ఇవ్ సమ్మె గిర్, మీవ పాయ్యతున్ సాటినె మంతంగ్. ²³ మిరట్ కిరిస్తునుర్ ఆందిట్. కిరిస్తు బగవంతనోర్ ఆందుర్.

కిరిస్తునుర్ సేవ్యలిర్

4 అదెన్ సాటి, అపొన్తుల్కె ఆయ్యలిర్ మమెట్ కిరిస్తునుర్ సేవ్యలిర్ ఆందుమ్ అని బగవంతనంగ్ మక్తితె మన్వలిక్ గొస్టిన్ ఉజగిరి అరుస్వలిర్ ఆందుమ్ ఇంజెర్ మిరట్ సమ్మిర్ సమ్మె మాయన.

‡ కహితుర్ ఇద్ బునదిత్ పొరొ సానె, కూర అని బారెతంగ్ హిరంగ్-మోతింగ్ వాడకమ్ కీతపినయ్, దొహంతెర్. అని ఉండె కహితుర్ కటెంగ్, టాటింగ్ అని ఆకింగ్ వాడకమ్ కీతపినయ్ దొహంతెర్ ఇంజెర్ గ్రీకు బానతగ మంత. †† 3:19 యోబు 5:13 †† 3:20 కీర్తన్యన 94:11

2 అని ఇంకె మాకున్ హుట్ కీత సేవతున్ బరోసతె కియ లాగర్.

3 నాకున్, 'వేర్ బరోసతొర్ ఆందుర్ కి ఆయొర్?' ఇంజెర్ మిరటి ఆయి, దుస్తొర్ బోరె ఆయి ఇత్తెకి గిర్ నన పటి కియొన్. బారితెకి, నావ ననయ్ బస్సన్ తస్వ కియొన్. 4 నా రొపా నాకున్ బదె గల్లి దిసెర్ సెలె. తెర్ బతి ఇదెన్ పియ్యి, నన నియత్నొన లెకతె వాయొన్. నావ తస్వ పర్బయ్ కింతొర్. 5 వోర్ పర్బు సికటితగ మక్కి మన్వలికున్ వేడ్డితగ తరంతొర్. మాయ్యలిర మన్-దిల్లగ మన్వల్ సోంచున్ ఉజగిరి అరుసంతొర్. అస్కె హార్ వోరొన్ బగవంతలె మెచంతొర్. అదెన్ సాటి, తస్వ కియ్యల్ పర్బున గట్టు వానల్ వేరి, బతతునె తస్వ కియ్యల్.

6 దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మీకున్ చొకొట్ జర్గన ఇంజెరెన్ నావ అని అపాలొన నమున యెచ్చి, ఇవ్ గొస్టింగ్ పోడి కీసి వెహ్హాన్. నన దర్మ-గ్రంత్సల్ వెహ్హా తీర్ మిరట్ దిహానై తాకకితె, మిరట్ మీకున్ తాకుస్తూర్ గొస్టిత్ పియ్యి అసలె పోకె మాయ్యిట్. 7 సప్టిగట్ల డగుక్ ఆందుమ్ ఇంజెర్ మిరట్ బారి సోన్వ్ కింతిట్? మిహ్లా మన్వలిక్ సమ్మె వరమ్మె బగవంతలె సితంగ్ ఆందుంగ్. తె అవ్ సమ్మె కుద్ మీవంగె ఆతవ్ బారి పోక్ కింతిట్?

8 ఏహా! ఇంద్యెట్కె మీకున్ పష్టా మత్తంగ్ అవ్ సమ్మె పవిత్ర ఆత్మతంగ్ వరమ్మె పుడ్డంగ్ అలె! ఇదెన్ మునెనె దనెవంతలిర్ ఆతిట్ అలె! మమెట్ సెల్వక్నెనె రాజలిర్ ఆతిట్ అలె! మీ బరోబర్ మమెట్ గిర్ రాజ్ తాకుస్తూల్, మిరట్ కరలెన్ రాజలిర్ ఆయన ఇంజెర్ కోర్సెర్ మంతొమ్. 9 బతి కిరిస్తునూర్ అపొన్తుల్కె ఆయ్యలిర్ మాకున్ బగవంతలె సప్టిగట్ల ఆక్తి ఇర్టొర్ ఇన్వల్ వాటి మాసెర్ మంత. బారితెకి, మాకున్ మరన్వ సిక్వ అర్దపినయ్, మమెట్ దునియత్ సాటి, దూతలిర్ సాటి అని మాయ్యలిర్ సాటి కేల్ తోహ్యలిర్ దాత్ ఆసి మంతొమ్. 10 మమెట్ కిరిస్తున్ సాటి పినలిర్ ఆతోమ్ బతి, మిరట్ కిరిస్తున్ సాటి గడ్డెనూర్ ఆతిట్ అలె. మమెట్ జిగి సెలూర్ వూర్ ఆందుమ్ బతి, మిరట్ తాకద్ వాలిర్ ఆందిట్ అలె. మమెట్ చుడుర్-పాన్ వాలిర్ ఆందుమ్ బతి, మిరట్ డగుర్-పాన్ వాలిర్ ఆందిట్ అలె. 11 ఇద్ గట్టు వేరి, మమెట్ యేర్-కానె పుట్ట కరుతె మంజెర్ మంతొమ్. సర్తంగ్ పాంగుక్ పొండ్సెర్ మంతొమ్. దన్కంగ్ తింజెర్ మంతొమ్. మాకున్ రోన్-రచ సెల్వక్ మంతొమ్. 12 మావంగ్ కెయ్యెనె కుద్ కాయ-కన్వమ్ కీసెర్ మంతొమ్. మాకున్ సాపెన సియ్యలిర్కున్ ఆసిర్వాద్ సీసెర్ మంతొమ్. దుక్కుంగ్ బోగె మానెకె, అవెన్ సోసి కీసెర్ మంతొమ్. 13 బజ వోతుర్ సంగ దయతె వడ్కెసెర్ మంతొమ్. ఇంకె వేరి, దునియతుర నడుడె కాడి-కచెడత్ దాత్ అని మోరిత డెహ్లాత్ దాత్ మమెట్ మంతొమ్.

14 మీకున్ సిర్మిందింగ్ కియన ఇంజెర్ ఆయొ బతి, నావూర్ లాడ్సూర్ మరి-మియడ్ ఆయ్యలిర్ మీకున్, బుది వాయన ఇంజెరెన్ ఇవ్ గొస్టింగ్ లిహి కీసెర్ మంతొన్. 15 కిరిస్తున్ బారెత జిన్నితగ బడె మాయ్యె, వెహ్యలిర్ మీకున్ దహ హజర్ (10,000) మాంది మందనిర్. బతి యెసు కిరిస్తున చొకొట్టు కబుర్ వెహ్యడున్ హిందల్, నన వోరొనయ్ మీకున్ బాబొన ఆసి మంతొన్. 16 అదెన్ సాటి, మిరట్ నా మోడిన్ తాకన ఇంజెర్ కోర్సెర్ మంతొన్. 17 ఇద్ కారస్తూన్ సాటిసె పర్బున్ హిందల్, నాకున్ మరిన్ మోడి బరోసతె మన్వల్ లాడ్సూర్ తిమొతిన్ మిహ్లా రొహ్పార్ మంతొన్. నన యెసు కిరిస్తున బక్తితగ బహాన్ తాక్సెర్ మంతొనొ, అని హార్ జాగత చర్చితుర్గ నన కియ్యల్ బోదతున్ బారెతె, వోర్ మీకున్ హేతు వానల్ కింతొర్.

18 నన మిహ్లా వాయొన్ ఇంజెర్ కహితుర్ పోకె మాసెర్ మంతెర్.

19 మోక పర్బున ఇచ ఆయరె, కోరుమ్ కియ్యక్నె మిహ్లా వాంతొన్. అస్కె పోకె మాయ్యలిరంగ్ గొస్టిన్ ఆయొ బతి, వూర్కున్ బచొర్ తాకద్ మంతయొ సూడంతొన్. 20 బారితెకి, బగవంతన రాజ్ డగుక్ డగుక్ గొస్టింగ్ వెహ్యడగ దిసా. బతి తస్వ సక్తితున్ పియ్యి తాక్సెలిర్ జిన్నితగ అద్ దిసంత. 21 నన సుర్బుటి పియ్యి మిహ్లా వాయన కి? సెలెకె పెర్తె అని సాంతిత మన్వె వాయన? బద్ తరికతె మిహ్లా వాయన ఇంతిట్?

పీర్ కియ్యల్ పాప్ చర్చితుర్కున్ నాసెడమ్ కీంత

5 మీ నడ్డుమ్ పీర్ కియ్యల్ పాప్ కామ్ తాక్సెర్ మంత ఇన్వల్ నాకున్ కేంజ వాత. మిహ్లాటల్ వోరొర్, తన్వొర్ బాబొన వెయ్యొమ్ సంగ మీండ్సెర్ మంతొర్ అలె. ఇహిన్ పీర్ కియ్యల్ తరిక దుస్తొక్ జాతినగ గిర్ జర్గెసెర్ సెలె. 2 ఇహిన్ మనెకె గిర్, మిరట్ పోక్ కీసెర్ మంతిట్. బతి జర గిర్ అదెన్ బారెతె చుక్ చుకె మాసెర్ సెల్వట్. అని వోర్ ఆతొర్ పీర్ కియ్యల్ అలది వాట్సెర్ సెల్వట్. 3-4 నన మేందొడ రూప్పె మిహ్లాటల్ లంగ్ మంతొన్. బతి ఆత్మత రూప్పె మీ నడ్డుమె మంతొన్. నన కరలెన్ మీ సంగ మత్తపినయ్ ఈతల్ కామ్ కీతొర్ వోన్, ఇదెన్ మునెనె యెసు పర్బున పొరొడె తస్వ కీతొన్. బహాన్ ఇత్తెకి, పర్బున పొరొడె మిరట్ మీరె మాంతిట్ అస్కె, మీ సంగ నావ ఆత్మ మందంత అని పర్బున సక్తి గిర్ మీ రొపా మందంత. 5 అవెన్ హిందల్, బక్తిలిగట్ల వోర్ మాయ్యన్ అలది వాటట్. వోన్ బరోబర్ అద్ పాప్ గుస్తూన్ మిహ్లాటల్ తెండ్సి వాట్ కాడ్కి, పర్బు వాయ్యల్ దిహ్సొ మిరట్ సప్టిర్ బచె మాంతిట్.

6 మిరట్ పోకె మాయ్యల్ చొకొట్టు గొస్టి ఆయొ. "సావిత పిండి ఇచుసి మత్తెకి గిర్, ముద్ద పూరొ సావుసంత" † ఇన్వల్ గొస్టి మీకున్ టావ సెలె కి? తప్పక్ టావయె! 7 సావుస్వల్ చీజాన్ మోడి మన్వల్ కరెబన్ మీ నడ్డుమ్నల్ అలది వాటట్. అస్కె మిరట్ సావుస్వల్ చీజ్ సెల్వక్ తాతో పిండిత ముదత్ మోడి ఆంతిట్. కరలెన్ మిరట్ అహాన్ మంతిట్. బహాన్ ఇత్తెకి, మావొర్ కిరిస్తు మా సాటి పస్క సడ్డ గొరె పిలత్ మోడి బలి ఆతొర్. 8 అదెన్ సాటి, ఇద్ సడ్డున్ మరట్ పడన సావుస్వ పిండితె ఇత్తెకి, వాయుట్ గున్ అని కరబ్-పాన్వె ఆయొ బతి, తాతో పిండితె ఇత్తెకి, నియత్ అని సతమ్మె ఇదెన్ వీడుస్కట్.

9 నన ఇదెన్ మునె రొహ్లా చిటితగ, పీర్ కియ్యలిర్ సంగ మీరె మాసి మన్వట్ ఇంజెర్ లిహి కీతొన్. 10-11 ఇదెన అర్దమ్ బతల్ ఇత్తెకి, మీ బరోబర్టొర్ బక్తల్ పీర్ కియ్యలె ఆయి, బద్ సూడ నాకె పష్టా ఇన్వలె ఆయి, మూర్నిసంగ్ పూజంగ్ కియ్యలె ఆయి, రాంగ్యలె ఆయి, కల్-పిడెడలె ఆయి, లూటి కియ్యలె ఆయి, ఈతంగ్ బదె ఉంది గున్ వోస్స మత్తెకి గిర్, వోర్ ఆతోన్ సంగ మీరె మాసి మన్వ అని తిన్వ. బతి మరట్ ఇద్ దునియతగ పిసి మనెకె, పీర్ కియ్యలిర్, బద్ సూడ నాకె పష్టా ఇన్వలిర్, లూటి కియ్యలిర్, మూర్నిసంగ్ పూజంగ్ కియ్యలిర్ తప్పక్ మందంతెర్. తె వూర్ బరోబర్ మరట్ పినయ్ లాగర్ బతి, వూర్ తాక్సెలిక్ బవె కరెబలిక్ సరినగ తాక్సె ఇంజెర్ లిహి కీసెర్ మంతొన్.

12-13 పర్బున్ నమ్మకి వూర తస్వ నన బారి కీక? వూర తస్వ బగవంతలె కింతొర్. మిరట్ మీ బరోబర్టొర్ బక్తిలె తస్వ కియ్యలిర్ ఆత కాడ్కి, వోర్ కరెబన్ మిహ్లాటల్ అలది వాటట్.

బక్తిలిర్ తమ్వ నడ్డుమ్ మన్వలిక్ లొలిన తస్వ కియ్యల్

6 మిహ్లాటల్ బోరె వోరొన్ ఉండె వోరొన్ సంగ లొలి తాక్సెర్ మత్తెకి, బగడ్-నియత్ వాలిర్ మునె అదెన తస్వ జర్గన ఇంజెర్ బారి సొందన? అసలె సాన్వ! అదెన తస్వ సిరిప్ బగవంతనుర్ బక్తిలిర్ నడ్డుమె జర్గన. 2 బక్తిలిర్ ఆక్తిత గట్టుతె, ఇద్ దునియతుర్కున్ తస్వ కియ్యలిర్ ఆంతెర్ ఇంజెర్ మీకున్ టావ సెలె కి? మీకున్ తప్పక్ టావయె! మీ కెయ్యె ఇద్ దునియతుర తస్వ జర్గల్ మంత. తె వెలె చుడుక్ గొస్టిన్ బారెతె, మిరట్ బోరె తస్వ కియ పర్విట్ కి బతల్? 3 మరట్ ఆక్తిత గట్టుతె బగవంతనుర్ దూతలిర్కున్ తస్వ కియ్యలిర్ ఆందట్ ఇన్వల్ మీకున్ టావ సెలె కి? తప్పక్ మీకున్ టావయె! తె ఇద్ దునియతంగ్ గొస్టిన్ బెయ్ హల్కొతె తస్వ కియ పరంతట్. 4-6 బక్తల్ ఉండె వోరొర్ బక్తన్ సంగ లొలి కీసెర్ మంతొర్. అని అదెన తస్వ బక్తిలిర్ ఆయొర్ వూర్ మునె జర్గన ఇంజెర్ ఇంతొర్. తె ఈతంగ్ గొస్టిన్

† బహానై ఇచుసి సావిత పిండి పూరొ నహ్లా పిండితున్ సావుసంతయొ, అమ్నె పాప్ సప్టిర్ బక్తిలిర్కున్ కరబ్ కీంత.

తనను, బక్కలిర్ ఆయుర్ వూర కెయ్యె బారి జర్గుసీంతిట్? అసలె జర్గుసీయ్యి! మీ నడ్డుమ్ ఇదెన తనస్వ కీనల్ వొరొ గిర్ తెలివి వాలె సెలొర్ కి బతల్? మీకున్ లజ వాయన ఇంజెరెన్ ఇహిన్ వెప్పొర్ మంతొన్.

⁷⁻⁸ లొలింగ్ కియ్యడున్ బద్ది, వూర కెయ్యె పసె మాసి, అవెన్ సోసి కియ్యల్ చొక్కొ గొస్తి. బతి మిరటి వాయుట్టి తాక్కెర్, మీ బరోబర్తుర్ బక్కలిర్కున్ పసి కీసెర్, వూర సొమ్మున్ తింజెర్ మంతిట్. ఇహిన్ కియ్యడున్ హిందల్, ఇంద్యెట్ కి మిరట్ హారె మాత లెకతె వాతిట్.

⁹⁻¹⁰ కరెబలిర్ బగవంతన రాజ్యగ ఈసదార్క్, ఆయుర్ ఇంజెర్ మీకున్ టావ సెలె కి? తప్పక్ మీకున్ టావయ్! మేందొడె పాప్ కియ్యలిరె ఆయి, మూర్తిన పూజ కియ్యలిరె ఆయి, పీర్ కియ్యలిరె ఆయి, వెయ్యె-జంగలిరె ఆయి, మాడ్చు మాడ్చు పీర్ కియ్యలిరె ఆయి, కలిరె ఆయి, బద్ సూడ నాకె పష్టె ఇన్వలిరె ఆయి, కల్-పెడెడలిరె ఆయి, సిర్మిందింగ్ కియ్యలిరె ఆయి, లూటి కియ్యలిరె ఆయి బగవంతన రాజ్యగ ఈసదార్క్, ఆయి పరుర్. మీవ మిరట్ పసె మాయ్యట్. ¹¹ ఇదెన్ మునె మిహ్టల్ కహితుర్ ఆతుర్ మత్తిట్. బతి, యేసు కిరిస్తు పర్బున పొరొడె అని మా బగవంతన ఆత్మతున్ హిందల్ నొర్సి, సుదుడ్ ఆసి, నియత్తుర్ లెకతె వాతిట్.

మీవంగ్ మేందొల్కున్ బగవంతన మయ్య తరై వాప్తి కీప్ట్

¹² 'మరట్ బతల్ గిర్ కియి వచొ' ఇంజెర్ మిరట్ ఇంతిట్. అద్ కరలె బతి, సమ్మె మా సాటి చొక్కొంగ్ ఆయొంగ్ అని నన బదెనయ్ కెయ్యున్ బూడ్ దాసిన్ ఆయ్యె వొహిన్. ¹³ 'కానెతంగ్ చీక్కు పెటితున్ సాటి అని పెటి కానెతంగ్ చీక్కున్ సాటి మంత' ఇంజెర్ మిరట్ ఇంతిట్. అద్ కరలె బతి, బగవంతల్ తాన్ అని అవెన్ నానెడమ్ కీంతొర్. మా మేందొల్ లంజెతనమ్ కియన్ సాటి ఆయె బతి, అద్ పర్బునయ్ ఆంద్ అని వోస సేవ కియ్యెనె మంత. ¹⁴ బగవంతల్ పర్బున్ నేండుస్తొర్. అద్ తీర్దె మాకున్ గిర్ తనస్వ సక్తితె నేండుసంతొర్.

¹⁵ మీవంగ్ మేందొల్క్, కిరిస్తున మేందొడంగ్ బాగల్క్, ఆందుంగ్ ఇన్వల్ టావ సెలె కి? తప్పక్ టావయ్! నన కిరిస్తునంగ్ బాగల్కున్ వోసి, లంజె వెయ్యెనంగ్ బాగల్కున్ మోడి కీక కి? అసలె కియ్యెన్! ¹⁶ లంజెన్ సంగ మీండ్వల్ తాన మేందొడంగ్ మేందొల్ ఆంతొర్ ఇన్వల్ మీకున్ టావ సెలె కి? తప్పక్ టావయ్! ఇదెన్ బారెతె, "వూర్ ఇవిర్ ఉంది మేందొల్ ఆసి మంతెర్" † ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంత్సంగ లిహి కీసి మంత. ¹⁷ అదె తీర్దె పర్బునగ యెకి ఆసి మన్వల్, వోన్ సంగ ఉంది ఆత్మ ఆసి మంతొర్.

¹⁸ లంజెతనమ్ కియ్యడల్ లంగ్ మందన. మాయ్యల్ కియ్యలిక్ దుస్రాక్ పాప్, సమ్మె మేందొడున్ బస్త్రాన్ మంతంగ్. బతి మేందొడె పాప్ కియ్యల్ తనస్వ తన ఉల్ల పాప్ కీసెర్, తనస్వ మేందొడె పొరొ నుక్కున్ తరంతొర్. ¹⁹ మీవ మేందొల్ పవిత్ర ఆత్మ మన్వల్ మందిర్ ఆంద్. ఇద్ ఆత్మ బగవంతనల్ వాసి, మీ రొహి మంత ఇన్వల్ మీకున్ టావ సెలె కి? తప్పక్ టావయ్! మీవ మేందొల్ మీ సంతమ్ ఆయె.

²⁰ పర్బు మీకున్ తనస్వ పరన్ సీసి యేత్త కాడ్కి, మీవ మేందొడె బగవంతన మయ్య తరట్.

మర్మిన్ సాటి నియమ్మె

7 ¹⁻² మొదొల్ మిరట్, 'వెయ్యె-మాయ్యల్ మర్మింగ్ ఆయన కి ఆయ్య?' ఇంజెర్ నాకున్ పూసి కీతిట్. ఇంకె అద్ సవల్లన్ జవబ్ బతల్ ఇత్తెకె, మర్మింగ్ ఆయ్యల్ అని మర్మింగ్ ఆయ్యక్ మన్వల్ గిర్ చొక్కొయ్ గొస్తి. బతి లంజెతనమ్మగ కోడె మాయ్యక్ మన్లె, హార్ వొరొ గిర్ సంతమ్ బాయ్యె మందన, అని హార్ వెయ్యెన్ గిర్ సంతమ్ మాడ్చి మందన. ³⁻⁴ బాయ్యెన్ తనస్వ మేందొడె పొరొ తనకున్ అదికార్ సెలె బతి, తనస్వోర్ మాడ్చిన్ అదికార్ మంత. అమ్మొ మాడ్చిన్ తనస్వ మేందొడె పొరొ తనకున్ అదికార్ సెలె బతి, తనస్వ బాయ్యెన్ అదికార్ మంత. మాడ్చి తనస్వ వెయ్యెన్ సాటి, అమ్నొ

† 6:16 పుక్గడ్డి 2:24

వెయ్యె తనస్వోర్ మాడ్చిన్ సాటి జన్మనిత కామ్ నిబి కియన. ⁵ ఇద్ గొస్తితగ్ ఆడ-మాడ్చి వొరొన్ వొరొర్ వొప్పకెనె తాక్కు. బతి బగవంతన్ పార్తన కియ్యె, చొక్కొబ్బ మోక పుట్టల్ ఆడ-మాడ్చి ఇవిర్ ఆసి వొప్పకెనె, కహి రొక్కు అలగ్ అలగ్ మంద వచొ. అద్ ఆత పెజె, మీవ మన్మన్ ఆపున పర్వెకె, సయ్యున్ మీకున్ పాప్పుగ్ కోడి కియ్యక్నె తిరిసి మీరె మాయన. ⁶ ఇద్ ఉంది ఆగె ఆయె బతి, ఇహిన్ కీతెకె మీకునె చొక్కొత్ మందంత. ⁷ తెర్ బతి, సమ్మిర్ నా దాత్ సడసాట్ మందన ఇన్వలె నావ ఇచ. బతి వొరొర్ ఉంది వరమున్, ఉండె వొరొర్ ఉండె ఉంది వరమున్ పియ్యె, తాక లాగర్. ఇవ్ సమ్మె వరమ్మె బగవంతలె సీతొర్.

⁸ నా దాత్ సడసాట్ మన్వలె చొక్కొత్ ఇంజెర్ మర్మింగ్ ఆయ్యకి మూర్కున్ అని రాండె వెయ్యెకున్ వెప్పొర్ మంతొన్. ⁹ బతి తమ్మె మేందొడంగ్ ఆసన్ ఆపున పర్వెకె మర్మింగ్ ఆయి వచొ. మేందొడంగ్ ఆసనె నించి తల్మెలె మాసెర్ మన్వడున్ తెర్ మర్మింగ్ ఆయ్యల్ చొక్కొత్ మందంత.

¹⁰ అని మర్మింగ్ ఆతుర్ మూర్కున్, "ఆడ-మాడ్చి వొరొన్ వొరొర్ సుటి కీసి మన్వ" †† ఇంజెర్ నన ఆయె బతి, పర్బుయె ఆగె సీతొర్.

¹¹ మోక బాయ్యె తనస్వోర్ మాడ్చిన్ సుటి కీతెకె, ఉండె మర్మింగ్ ఆయ్య సెలెకె, తనస్వోర్ మాడ్చిన్ సంగ సాంతితె మీరె మాయన. అని మాడ్చి గిర్ తనస్వ వెయ్యెన్ అద్ తీర్దె కియ్యె.

¹² ఇంకె పర్బు ఆయె బతి, ననయ్ కడ్డుతుర్ సంగ వెహ్యల్ బతల్ ఇత్తెకె, పర్బునగ బరొస ఇర్వల్ బక్తన్, బరొస ఇరో అద్ వెయ్యె మత్త ఇంటి. వోన్ సంగ జన్మని కియ్యల్ తాన్ పసంద్ మత్తెకె, వోర్ తాన్ పార్కత్ సియ్యె. ¹³ అని పర్బునగ బరొస ఇర్వల్ వెయ్యెన్, బరొస ఇరో వోర్ మాడ్చి మత్తొర్ ఇంటి. తాన్ సంగ జన్మని కియ్యల్ వోన్ పసంద్ మత్తెకె, అద్ వెయ్యె వోన్ పార్కత్ సియ్యె. ¹⁴ బరొస కియ్యెర్ వోర్ మాడ్చి, బరొస కియ్యల్ బాయ్యెన్ హిందల్, సుదుడ్ ఆంతొర్. బరొస కియ్యె అద్ బాయ్యె, బరొస కియ్యల్ మాడ్చిన్ హిందల్, సుదుడ్ ఆంత. అహన్ జర్గెకె సాత్తెకె, మీవుర్ మరి-మియడ్ జే-సుదుడ్ ఆందిర్ బతి, ఇంకె వూర్ సుదుడ్ ఆసిన్ మంతెర్. ¹⁵⁻¹⁶ యే బాయి! నీవొర్ మాడ్చిన్ బచి కింతియె సెలెయె నీకున్ టావ సెలె. యే దాద! నీవ వెయ్యెన్ బచి కింతియె, సెలెయె నీకున్ టావ సెలె. అదెన్ సాటి నీకున్ పార్కత్ సింతొన్ ఇంజెర్ నీవ జోడ్డున్ సంగ ఇన్వల్ బతి, పర్బునగ బరొస ఇర్కె వోర్ నీవొర్ మాడ్చి సెలెకె నీవ వెయ్యె పార్కత్ సీక ఇత్తెకె, ఆపుసియ్యట్. బారితెకె, సాంతితె పిసనిర్ ఇంజెరెన్ బగవంతల్ మాకున్ కేయ్యెర్. అదెన్ సాటి, మీవ జోడ్డున్ పసంద్ సెలెకె మిరట్ మీరె మాసి పిన్వల్ జారత్ సెలె.

బగవంతల్ మీకున్ బారి కేయ్యెరో, తాన్ సాటి పిసట్

¹⁷ సమ్మె చర్మినుర్కున్ ఇహిన్ ఆగె సీసెర్ మంతొన్: మీ పర్బు బగవంతల్ మీకున్ బతతున్ సాటి కేయ్యె నేమి కీతొరో, తాన్ సాటినె పిసట్. ¹⁸ బహన్ ఇత్తెకె, తోల్ కత్తి కియ్యస్వల్ కార్య కియ్యస్తొర్ వోర్ బగవంతనగ బరొస ఇర్కె, వోర్ తోల్ కత్తి కియ్యస్వల్ కార్య కియ్యస్వకి వోన్ దాత్ మన్లె, కోసిద్ కియ్యె. తోల్ కత్తి కియ్యస్వల్ కార్య కియ్యస్వకి వోర్, బగవంతనగ బరొస ఇర్కె, వోర్ అద్ కార్య కియ్యస్వ. ¹⁹ బారితెకె, తోల్ కత్తి కియ్యస్వల్ సెలెకె కియ్యస్వక్ మన్వడంగ బతయ్ సెలె. బతి బగవంతనంగ్ ఆగంగ్ పియ్యె తాక్కులె ముకె ఆంద్. ²⁰ హార్ వొరొన్ గిర్ బగవంతల్ బహన్ మనెకె కేయ్యెరో, అదెనగన్ మునె తాకన. ²¹ ఉంది మోక దాసి-పాన్లగ మనెకె నీకున్ బగవంతల్ కేయ్యెకె, అదెన్ బారెతె నిమె పికర్ కియ్యె. బతి దాసి-పాన్లల్ సుటె మాయ్యె మోక పుడ్డెకె, అదెనల్ సుటె మాయ్యల్ చొక్కొబ్బ గొస్తి. ²² మోక దునియతుర్ నీకున్ దాసి-పాన్లె మన్వన్ మోడి సూడనిరై, కిరిస్తు నీకున్ మోక్కో సుటె మాతొన్ మోడి సూడంతొర్. అదె తీర్దె, పర్బు కేయ్యెకె ఇద్ దునియతగ మోక్కో మన్వల్, కిరిస్తునొర్ దాసి ఆంతొర్. ²³ బగవంతల్ దామ్ సీసి, మీకున్ యేత్త కాడ్కి, మాయ్యలిర్ బూడ్ దాసిర్ ఆసి మన్వట్.

†† 7:10 మార్క్ 10:5-12

24 దాదలిర్-బాయిక్కిట్! బగవంతల్ మీకున్ కేయ్యెర్ అస్సె, మిరట్ బహాన్ మతిట్, అదెనగన్ మంజెర్ బగవంతన బక్తితగ బడె మామ్మ.

మర్రింగ్ ఆయ్లె మన్వలిర అని రాండె వెయ్యెక్న గొస్తి

25 కోరో పేకిక్కు గొస్తిత్ బారెతె, పర్బునల్ నాకున్ ఆగె వాయ్యుకి. బతి నావ మన్ గొస్తి మీకున్ వెప్పార్ మంతోన్. పర్బున దయతున్ హిందల్ నన వెహ్లాడగ బరొన ఇర వచో. 26 అద్ బతల్ ఇత్తెకె, ఇద్ ఇంకెడ కస్ట-కాలమున్ పియ్యు, మాయ్యల్ బహానై మంతోరయ్, అహ్నా మన్వల్ చొకోట్. 27 నీకున్ బాయ్యు మత్తెకె, తాన్ పార్వత్ సియ్యె కోర్క. నీకున్ మర్రింగ్ ఆయ్లె మత్తెకె, నిమె మర్రింగ్ ఆయ్లె కోర్క. 28 బతి ఉంది మోక నిమె మర్రింగ్ ఆతెకె గిర్, పాప్ ఆయ్యె. అని కోరో పేడి మర్రింగ్ ఆతెకె గిర్ పాప్ ఆయ్యె. తెర్ బతి, మర్రింగ్ ఆతుర జిన్గనితగ వాయ్యులిక్ తక్లిబ్బ్ మీకున్ వాయ్యు ఇన్వలె నావ ఇచ.

29 దాదలిర్-బాయిక్కిట్! నన వెహ్లాల్ బతల్ ఇత్తెకె, మాకున్ ఉండె వెలె కాలమ్ మెయ్యు సెలె. అదెన్ సాటి, బాయ్యు మత్తొర్ వోర్, బాయ్యు సెలె ఇత్తపినయ్, ఇంగెడల్ మునె పర్బున సేవ కియ లాగర్.

30 ఆడ్యలిర్ ఆడ్యెర్ సెలెర్ ఇత్తపినయ్ మంద లాగర్. కుసితె మన్వలిర్ కుసితె సెలెర్ ఇత్తపినయ్ మంద లాగర్. యేత్వలిర్ యేత్తంగ్ అవ్ తమ్మంగ్ ఆయ్యెంగ్ ఇత్తపినయ్ మంద లాగర్. 31 ఇద్ దునియతంగ్ వస్తున్ మరట్ వాడకమ్ కియ వచో బతి, సిరివ్ అవెన్ పారొన్ మావ దిహాన్ ఇర్బు, బారితెకె ఇద్ దునియతగ ఇంకె మన్వల్ సమ్మె గిర్ మూరె మాయ్యల్ మంత.

32 మిరట్ ఇద్ దునియతంగ్ గొస్తిన్ బారెతె పికర్ కియ్యక్ మందన ఇంజెర్ కోర్పెర్ మంతోన్. మర్రింగ్ ఆయ్యుకి వోర్, 'నన పర్బున్ బహాన్ ఆనంద్ సియన?' ఇంజెర్ పర్బునంగ్ కామ్మున్ బారెతె సోచ్ కియ వచో. 33-34 బతి మర్రింగ్ ఆతుర్ వూర్ ఆడ్-మాడ్చొ, 'తమ వొరొన్ వొరొర్ బహాన్ కుసితె ఇరన?' ఇంజెర్ దునియతంగ్ గొస్తిన్ బారెతె పికర్ కిసెర్ మందంతెర్. అహ్నా మర్రింగ్ ఆయ్యుకి అవ్ వెయ్యెక్ సెలెకె కోరో పేకిక్, 'తమ్మ మేందొడగ అని తమ్మ ఆత్మతగ బహాన్ పవిత్ర మందన అని పర్బున సేవ బహాన్ కియన?' ఇంజెర్ సోచ్ కియ వచో. 35 ఇద్ మీవ పాయ్యత్ సాటిన్ వెప్పార్ మంతోన్. మీకున్ కోడి కియన ఇంజెర్ ఆయ్యె. బతి బద్తె బరోబర్ ఆందుయె, అదెన్ పియ్య మునె సొందన అని దుస్రాక్ బవెన్ పారొన్ వెలె ఆస కియ్యక్ బర్బుర్ మన్-దిలై పర్బున సేవ కియన ఇన్వలె నావ ఇచ.

36 తె బోరె ఆయి, వొరొర్ తన్వ మియడున్ మర్రిన వహి వీడ్ల పెజె, తాన్ మర్రింగ్ కియయ్ లాగర్ ఇంజెర్ సోచ్ కింతోర్ ఇంట్. వోన్ పసంద్ వాత తీర్ తానంగ్ మర్రింగ్ కియ వచో. ఇహిన్ కియ్యల్ పాప్ ఆయ్యె. 37 బతి బోరె ఆయి వొరొర్ తన్వ మియడున్ మర్రింగ్ కియ్య ఇంజెర్ మన్-దిల్లగ నిర్బయ్ కింతోర్ ఇంట్. అహాన్ దర్బమ్ కియ్యల్ తనకున్ పసంద్ వాత తీర్ జర్బున వచో. అద్ చొకోట్టయ్ కామ్ ఆంద్.

38 అదెన్ సాటి తన్వ మియడున్ మర్రింగ్ కియ్యల్ చొకోట్ట కామ్ కిసెర్ మంతోర్. బతి ఇంకెడ కస్ట-కాలమున్ పియ్యు, మర్రింగ్ కియ్యక్ మన్వల్ గిర్ వెలె చొకోట్ట కామ్ కిసెర్ మంతోర్.

39 వెయ్యె తన్వొర్ మాడ్చొ పిసి మనల్ వేరి వోన్ బాయ్యె ఆసి మందంత. బతి వోన్ మరన్ ఆత పెజె, తనకున్ పసంద్ వాతొన్ తుంగ్ రాండె వెయ్యెన్ హక్ మంత. బతి అద్ సిరివ్ పర్బునొర్ బక్తె తుంగన.

40 తెర్ బతి అద్ వెయ్యె రాండె ఆసి మత్తెకెన్, బగవంతనల్ ఆసిర్వాద్ యేతంత ఇన్వల్ నావ సోచ్. మీకున్ వెహ్లాలిక్ ఇవ్ సమ్మె గిర్ నహ్ మన్వల్ బగవంతన పవిత్ర ఆత్మతెన్ వెహ్లాన్ ఇంజెర్ నాకున్ వాటి మాంత.

పేన్కనంగ్ మూర్తినగ అర్చన కీత అదెన్ తిన్వల్ బారెతె

8 ఇంకె పేన్కనంగ్ మూర్తినగ అర్చన కీత అదెన్ తిన్వల్ బారెతె, మా సమ్మెర్కున్ గియన్ మంత ఇన్వల్ మాకున్ టావ. ఇద్ గియన్ గర్వతె పొకె మానల్ మాయ్యలిర్కున్ కింత. బతి పెర్బ దుస్రుర్

మాయ్యలిర్ బరోసతగ యెర్గెలె కామి సీంత. 2 తనకున్ సమ్మె టావయ్ ఇంజెర్ బోరె ఇందనుర్, బగవంతల్ వోన్ బతల్ కరియన ఇంతోరో అదెన్ వోర్, ఉండె గిర్ కరి కియ్యకి ఇంజెర్ సమ్మె మాయన. 3 బతి బగవంతన్ వొరొర్ పెర్బ కిసెర్ మంతోర్ ఇత్తెకె, బగవంతన్ వోర్ టావయ్.

4 తె పేన్కనంగ్ మూర్తినగ అర్చన కీతతున్ తిన్వల్ బారెతె బతల్ కియన? బగవంతల్ వొరొర్ జీవ వాలె ఆందుర్ అని ఇద్ దునియతగ మన్వలిక్ పేన్కనంగ్ మూర్తినగ సమ్మె జీవ సెలెంగ్ అవె ఆందుంగ్ ఇంజెర్ మాకున్ టావ. 5-6 తెర్ బతి హాబడగన్ ఆయి, బొమిత్ పారొన్ ఆయి పేన్క ఇంజెర్ కేయ్యలిక్ వెలెన్ మంతంగ్. అని పర్బుర్ ఇంజెర్ కేయ్యలిర్ గిర్ వెలెటిర్ మంతెర్. బతి మాకున్ వొరొర్ బగవంతల్ మంతోర్ అని వోర్ మా బాబొ ఆందుర్. వోన్గలె సమ్మె గడె మాతంగ్ అని వోన్ సాటిన్ మరట్ మంతట్. అహ్నా మాకున్ పర్బు వొరొర్ మంతోర్ అని వోర్ యేసు కిరిస్తు ఆందుర్. వోన్ హిందలె, సమ్మె గడె మాతంగ్ అని మరట్ గిర్ వోన్ హిందలె, జీవతె మంతట్.

7 బతి సమ్మెర్ గె ఈతల్ గియన్ సెలె. పూన-పూని వాతుర్ కహితుర్ బక్తిల్ ఇదెన్ మునె వేరి, కరల్ పేన్క ఇంజెర్ మూర్తిన పూజ కిసెర్ మత్తెర్. తె ఇంకె గిర్ వూర్ తమ తిన్వల్ కానె మూర్తిన అర్చన కీత ఆంద్ ఇంజెర్ తింతెర్. వూర్ తమ్మంగ్ మన్-దిల్లెనగ కమ్మెర్ బరోస వాలిర్ ఆత కాడ్చొ, బే-సుదుడె ఆతొమ్ ఇంజెర్ సోచ్ కింతెర్. 8 బతి మరట్ అద్ కానెతున్ తిన్వడున్ హిందల్ బగవంతన్ లంగ్ ఆయ్యట్ అని తిన్వెకె సాత్తెకె గిర్ బగవంతన్ కరుమ్ ఆయ్యట్.

9 బతి మీకున్ మన్వల్ ఇద్ మోక్కో-పాన్సున్ పియ్యు, ఉండె గిర్ బరోసతగ కమ్మెర్ మన్వలిర్కున్, మిరట్ అడ్డమ్ ఆయ్యెక్నె సూడట్.

10 బారితెకె, సిహ్ మన్వల్ గియన్ పియ్యు, పేన్కనంగ్ మూర్తినగ అర్చన కీత అదెన్ తిన్వె ఉచ్చి మనెకె, బోరె వొరొర్ నీకున్ సూడ్డొర్ ఇన్. వోర్ తన్వ మన్-దిల్లెగ ఉండె ఇచుర్ బరోస కమి వాలె ఆసి, అద్ కానెతున్ తిన్వె దర్బమ్ కింతోర్. 11 తె కిరిస్తు బోన్ సాటితె మరన్ ఆతొరో, ఆతొర్ బరోసతగ కమ్మెర్ వాలె నీవ గియన్ పియ్యు నాసిడమ్ ఆంతోర్. 12 ఇద్ తిర్దె, దాదలిర్-బాయికున్ ఉల్ల పాప్ కియ్యడున్ హిందల్, అని గటి-దిర్బ సెలె అద్ మన్-దిల్లెన్ నొయున్వడున్ హిందల్, మిరట్ కిరిస్తున్ ఉల్ల పాప్ కితుర్ ఆంతిట్.

13 అదెన్ సాటి సవింగ్ తిన్వడున్ హిందల్, నావొర్ దాదన్ సెలెకె బాయిన్ బరోసతల్ బూడ్ అరున్నల్ మంద్యతె, వూర్ అహాన్ అర్వక్ మన్వె, అవ్ సవిన్ బస్కిన్ తినోన్.

పప్పు తన్వ మోక్కో-పాన్సున్ సుటి కియ్యల్

9 పసంద్ వాత అద్ కియ్యె నాకున్ హక్ సెలె కి బతల్? తప్పక్ హక్ మంత! నన అహిన్తుల్త ఆయ్యెన్ కి? తప్పక్ అహిన్తుల్త ఆందున్. మా పర్బు ఆయ్యల్ యేసున్ నన సూడ్యకి కి? తప్పక్ సూడ్డొన్! నన పర్బున్ సాటి కీత సేవత పండి మిరట్ ఆయ్యట్ కి? తప్పక్ మిరటె అద్ పండి ఆందిట్! 2 మోక దుస్రుర్కున్ నన అహిన్తుల్త ఆయ్యెకె గిర్ మీకున్తె అహిన్తుల్త ఆందున్. పర్బునొర్ అహిన్తుల్త ఆందున్ ఇన్వడ మోర్దున్ దాత్ మిరటె నిని ఆసి మంతిట్.

3 నా అదికార్డున్ బారెతె సవల్ కియ్యలిర్కున్ నన వెహ్లాల్ జవబ్ ఇద్ ఆంద్. 4 తిన్వె-ఉన్లె మాకున్ హక్ సెలె కి? తప్పక్ హక్ మంత!

5 కడ్డతుర్ అహిన్తుల్, పర్బునొర్ తమ్మక్ అని పేతురు, వీర్ సమ్మె గిర్ పర్బునగ బరోస ఇర్వల్ తన్వ బాయ్యెన్ సంగ సేవత యాత్ర కింతెర్. తె మాకున్ ఆతల్ హక్ సెలె కి? తప్పక్ హక్ మంత!

6 బర్బుబల్ అని నన వెహ్లా బోదె కెంజొర్ వూర్గట్టల్ మావ జిన్గిత్ సాటి తల్కవల్ హక్ సెలె కి? తప్పక్ హక్ మంత! 7 బోరె ఆయి కుద్ తన్వంగ్ కొతంగ్ కర్చి కిసెర్, సిహాయిన్ నమ్మరి కిసెర్, దలమ్మగ కామ్ కింతోర్ కి? బోరె కియెర్! ఆంగుర్కొన్ వాడి ఉర్చి, అవెన పండి తిన్వక్

బోరె మంతోర్ కి? బోరె మనోర్! మందతున్ మెప్పార్, బోరె గాయి్యు పాల్ ఉన్వక్ మందంతోర్ కి? బోరె మనోర్!

8-9 ఇవ్ గొస్టింగ్ దునియతుర్ మాయ్యులీర సోంచున్ పియ్యి ఇంతోన్ కి? అసలె ఇనోన్! బతి మోసెన కానున్గ గిర్ ఇదెన్ బారెతె, "కడతగ పాతి పుహ్యుల్ కోదతున్ ముస్సె దొస్వ" ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. తె బగవంతల్ సిరిప్ అవ్ కోదన్ సాటిసె ఇద్ గొస్టి వెహ్కార్ కి? అసలె వెహ్కాకి! 10 తె మా సాటిసె ఇద్ గొస్టి వెహ్కార్ మంతోర్. బహన్ ఇత్తెకె, వావై ఊడ్యుల్ మాయ్యుల్ ఆసతె ఊడ లాగర్. కడతగ పాతి పుహ్యుల్, 'ఇద్ పంటతగ ఈస యేచ్చెర్ మంతోన్' ఇంజెర్ ఆసతె పాతి పుహ్ లాగర్. 11 మమొట్ మీ రొహి ఆత్తుత బావ్-బక్తి ఇన్వల్ విజి వీత్తోమ్. తె మా మేందొడున్ జారత్ మన్వల్ కానె-యేర్ ఇన్వలిక్ చీక్యె మిరట్ సీతెకె, యేత్వల్ తవ్ ఆంద్ కి? అసలె తవ్ ఆయె! 12 దుస్సుర్ ఈతల్ హకున్ వాప్తి కీసి, మిహ్లా ఈస యేత్తెకె, మాకునై మిహ్లాటల్ ఈస యేత్తె, ఉండె అదిక్ హక్ మందంత. తెర్ బతి, ఇద్ అదికార్దున్ మమొట్ వాప్తి కియ్యుకి. కిరిస్తున చొకోట్టు కబుడ పచర్గ బవె అడచంద్క్ వాయ్యు ఇంజెర్ సవ్వెయ్ వోర్పెర్ మంతోమ్. 13 మందిర్గ కామ్ కియ్యులీర్ మందిర్గ వాయ్యుల్ కానె తింతెర్ అని బలిదాన్ సియ్యుల్ బోన్తగ కామ్ కియ్యులీర్ తాన్గ సీతంగ్ అర్చననగ ఈస యేతంతెర్. 14 అద్ తీర్చె చొకోట్టు కబుర్ పచర్ కియ్యులీర్ అదెన్ హిందల్, పిసన ఇంజెర్ పర్బు ఆగె సీతోర్.

15 బతి ఇద్ హకున్ నన వాప్తి కియ్యుకి. నా సాటి మిరట్ అహన్ కియన ఇంజెర్ ఇదెన్ లిహి కీసెర్ సెలొన్. మిహ్లాటల్ మదత్ యేచ్చె, నావ డగుర్-పాన్తున్ సొడుస్సుడున్ తెర్, నావ పరన్ సొస్వల్ చొకోట్ మందంత. 16 నన చొకోట్టు కబుర్ పచర్ కియ్యుడున్ హిందల్, పొకె మాయ్లె కారన్ బతయ్ సెలె. బారెతెకె, ఇద్ కబుడున్ పచర్ కియ్యుల్ జిమ నా పొరొ ఇర్చి మంత. అయ్యె! నన చొకోట్టు కబుర్ పచర్ కియ్యెకె దాకతె, నాకున్ తక్లిబ్ వాంత. 17 ఇద్ కామున్ నన ఇస్సమ్నె కీకతె నాకున్ ఇనమ్ పుటంత. ఇస్సమ్నె కియ్యెకె గిర్ కామున్ మునె తాకుస్వల్ జిమ బగవంతల్ నా పొరొ ఇర్చొర్. 18 ఇదెన్ హిందల్, నావ హకున్ వాప్తి కీసి బవెనై నన యేతనయె, అవెన్ యేచ్చెర్ సెలొన్. తె, నాకున్ బద్ ఇనమ్ పుటంత? జుల్తుతె ఆయ్యె, నావ ఇచతె నన చొకోట్టు కబుర్ పచర్ కియ్యులె, నాకున్ పుట్టల్ ఇనమ్ ఆంద్.

19 నన మోక్టో మన్వల్ మాయ్యున ఆందున్. బతి వెలెటిర్కున్ పర్బునగ తరన ఇంజెర్ సమ్మిర్కున్ నావ నన దాసిన ఆతొన్. 20 యూదుల్కున్ పర్బునగ తర్చె, వూర్ మోడిన్ నన పిస్తాన్. మోసెన కానున్తున్ పియ్యి తాక్కులీర్కున్ పర్బునగ తర్చె, అద్ కానున్తున్ పియ్యి తాక్కుల్ జారత్ సెల్వెకె గిర్ అదెన్ పియ్యి తాక్టొన్. 21 అదె తీర్చె, దుస్త్రాక్ జాతినుర్కున్ పర్బునగ తర్చె, యూదుల్కున్ దర్మత కానున్తున్ పియ్యి ఆయ్యె, వూర్ దుస్సుర్ మోడిన్ పిస్తాన్. ఇత్తెకె, బగవంతన కానున్ పియ్యి తాకోర్ వోన ఆయెన్ బతి, కిరిస్తున గొస్టిత్ హిందల్ అద్ కానున్తున్ పియ్యి తాక్టొన ఆందున్. 22 బరోసతగ కమి వాలిర్కున్ పర్బునగ తర్చె, వూర్కున్ బూడ్ అరుస్వలిక్ కామ్మ. బవె నన కియ్యుకి. బద్ తెర్ ఉంది తీర్చె కహితుర్కున్ తెర్ బచి కియన ఇంజెర్, సమ్మిర్ సాటి సవ్వెయ్ తీర్చెనె మారిత్తోన్. 23 వూర్ బరోబర్ చొకోట్టు కబుడంగ్ ఆసిర్వాద్నగ ఈస యేతన ఇంజెరెన్ అవ్ సవ్వెయ్ కీతొన్.

24 విత్వల్ పోటితగ వెలెటిర్ వితంతెర్ బతి, వొరొనె ఇనమ్ పుటంత ఇంజెర్ మీకున్ టావ సెలె కి? తవ్వక్ మీకున్ టావయ్! అదెన్ సాటి, ఆతల్ ఇనమ్ పుటన ఇన్వల్ ఆసతె విత్తట్. 25 అద్ పోటితగ విత్వల్ హర్ వొరొర్ తన్వ తన సవ్వెయనగ జరబ్బె ఇరంతోర్. మూరె మాసి సొస్వల్ ఇనమ్మ కిరిటున్ మెయ్యెనె, వూర్ తమ్మ తమ జరబ్బె ఇర్చెకె, బస్కెన్ మూరె మాయె అద్ ఇనమ్మ కిరిటున్ మెయ్యె, మావ మరట్ ఉండె బచొర్ జరబ్బె మంద లాగర్. 26-27 అదెన్ సాటి, వడిదున్ పిసల్ పాతపినయ్ నన పాసెర్ సెలొన్. బతి నన యెవ్వల్ జాగతెకె నీటమ్ సూడ్కెనె, బరోబర్ విచ్చెర్ మంతోన్. బారెతెకె, దుస్సుర్కున్ పచర్ కీత పెజె, ననయ్ అద్ పోటితగ కామి సియ్యుక్ ఆంతొనొ బతలొ ఇంజెర్, నావ నన మేందొడున్ జరబ్బె ఇర్చెర్ మంతోన్.

ఇజ్రయేల్ లోకుర చరిత్రతల్ కరివలిక్ దమ్మింగ్

10 1-2 దాదలిర్-బాయిక్కిట్! ఇద్ గొస్టి మీకున్ కరి మాయ్యుక్ మన్వల్ నాకున్ పసంద్ సెలె. అద్ బతల్ ఇత్తెకె, మాపుర్ తొత్తుర్ టెపత దడ్డితె మత్తెర్. అని వూర్ సమ్మిర్ మోసెన్ పెజెయ్ సమ్మిర్తున్ నడ్డుమనల్ తాక్సెర్ టెపతగ అని సమ్మిర్తగ బాప్తీన్మ యేత్తపినయ్ జర్చిత. 3-4 మా దాత్ వూర్ సమ్మిర్ బగవంతల్ సీత ఉంది తీర్చె కానె తిత్తెర్ అని యేర్ ఉటెర్. వూర్ సాటి బండతల్ యేర్ సియ్యులె, వూర్ సంగ వాతొర్. వోరె కిరిస్తు ఆందుర్. 5 బతి వూర్టల్ వెలెటిర్ బగవంతన్ ఆనంద్ సీనల్ పిస్వ కాడ్కి, అవ్ బోడి గుటనగ మార్చెర్.

6 వూర్ కోర్ తీర్ మరట్ కరబ్బున్ కోర్చు ఇంజెర్ ఇవ్ గట్టుంగ్ మాకున్ నమునన్ మోడి మంతంగ్. 7 వూర్టల్ కహితుర్ మూర్చిన పూజ కీత తీర్, మిరట్ కియ్యుట్. వూర్ బారెతె దర్చె-గ్రంతనగ, "పేన్స్-నగ అర్చన కీతన్ తిందన్ సాటి అని ఉండన్ సాటి ఉత్తెర్. అని తేచ్చె యేంద్తె" ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. 8 అని మరట్ వూర్ దాత్ లంజెతనమ్ కియ్యుక్ మంద్యట్. వూర్టల్ కహితుర్ లంజెతనమ్ కీత కాడ్కి, ఉందియ్ దివొన్సు వీన మూంద్ హజర్కె (23,000) మాంది మార్చెర్.

9 అని మరట్ పర్బున † హవడ్ సూడ్కె మంద్యట్. వూర్టల్ కహితుర్ పర్బున హవడ్ సూడ్కె కాడ్కి, వేలి ఊమ్మి మార్చెర్. 10 మిరట్ వూర్ మోడి గొల్మట్. వూర్టల్ కహితుర్ గొల్మెన్, జీవ యేత్వల్ దూతన కెయ్యె నాసెడమ్ ఆతెర్.

11 ఇవ్ గట్టుంగ్ మాకున్ నమునన్ మోడి మందన ఇంజెర్ వూర్కున్ జర్చితంగ్. ఇద్ కలిత ఆక్తిత గట్టె మన్వలిర్ మాకున్ దమ్మి సియ్యెనె, ఇవ్ లిహి కీసి మంతంగ్. 12 అదెన్ సాటి తన బగవంతన బక్తితగ బరోబర్ మంతొన్ ఇన్వల్ బూడ్ అర్చుక్నె దిహనై మందన. 13 పావ్ కియసన్ సాటి పుట్టలిక్ ఆసంగ్ మా సమ్మిర్కున్ తవ్వక్ వాంతంగ్. బతి బగవంతల్ బరోసతొర్ ఆందుర్. అని మిరట్ సోసి కియ పర్బుడున్ తెర్ అదిక్ ఆసనగ అర సియ్యెర్. అచొర్ ఆయ్యె, అవెనల్ తవ్వన్ సరి గిర్ బగవంతల్ తెరియంతోర్.

మూర్చిన పూజనల్ లంగ్ మందన

14 అదెన్ సాటి లాడ్కుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మూర్చిన పూజనల్ లంగ్ మంట. 15 మిరట్ బుదివంతలిర్ ఆందిట్ ఇంజెర్ ఇహిన్ వడ్కెసెర్ మంతొన్. నన వెహ్యులికున్ బారెతె మిరటి నిర్చయ్ యేతన. 16 పర్బున సుదుడ్ కార్వతగ, బగవంతన్ దనెవాద్ వెప్పె, చంబుతల్ ఆంగుర్ రన ఉంటట్ అస్సె, కిరిస్తున నెతుడగ ఈస యేత్తుర్ ఆంతట్. అని సారితున్ ఉరుసి తింతట్ అస్సె, కిరిస్తున మేందొడగ ఈస యేత్తుర్ ఆంతట్. 17 మరట్ సమ్మిర్ గిర్ అద్ ఉందియ్ సారితగ ఈస యేచ్చెర్ మంతట్. ఉంది సారి ఆత కాడ్కి, వెలెటిర్ ఆయ్యులీర్ మరట్ ఉందియ్ మేందొల్ ఆసి మంతట్.

18-20 ఇజ్రయేల్ పర్వత నేకిత్ పియ్యు, బగవంతన్ అర్చన కీత కానెతున్ తిన్వల్, బగవంతన పార్చన-వింతి కియ్యుడ లెకతగన్ వాంతొర్. ఇత్తెకె బూర్చె పేన్స్-నంగ్ మూర్చిన బోన్తగ అర్చన కీతంగ్ తింతెర్, వూర్ గిర్ అవెన పూజ కీతుర్ లెకతె వాంతెర్. అదెన్ సాటి, మూర్చిన అర్చన కియ్యుల్ అని అవెన పూజ కియ్యుల్ బూత్నన పూజ కీతొన లెకతె వాంత ఇంజెర్ వెహ్కార్ మంతొన్. మిరట్ బూత్నన పూజతగ ఈస యేత్వల్ నాకున్ పసంద్ సెలె. 21 మిరట్ పర్బున తిన్వల్-ఉన్వల్ సుదుడ్ కార్వతగ అని బూత్నన నివొర్చు ఉన్వల్-తిన్వల్ కార్వతగ ఈస యేత పర్చిట్. 22 ఇహిన్ కీకతె పర్బున సోంగ్ వాయుస్వలిర్ ఆంతట్. వోర్ పర్బున తెర్ తాకద్ వాలిర్ ఆందట్ కి బతల్? అసలె ఆయ్యుట్!

† పర్బున: తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంథ్యనగ, 'కిరిస్తున' ఇంజెర్ మందంత.

బగవంతన్ బస్సుట్ డగుర్-పాన్ సియన

23 'మరట్ బతల్ గిర్ కియ వచో' ఇంజెర్ మిరట్ ఇంటిట్. అద్ కరలె బతి, సమ్మె మా సాటి చొకొట్టుంగ్ ఆయొంగ్. మరట్ బతల్ గిర్ కియ వచో బతి, సమ్మె మరట్ యెద్దలె కామి సియొంగ్. 24 బోరె ఆయి తన్వ చొకొటున్ సాటినె ఆయొ బతి, దుస్సుర చొకొటున్ సాటి గిర్ సూడన్.

25 హాటుమ్మగ కాడ్డి వొమ్మ్యలిక్ బవ్ సవింగ్ గిర్ మిరట్ తింద వచో. తిందన కి తిన్వ ఇంజెర్ మన్-దిల్లగ మిరట్ సొంచ్ కియ్యట్.

26 బారితెకె, "దర్దురి అని తాన్గ మన్వల్ సమ్మె గిర్ బగవంతనంగి ఆందుంగ్" † ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత.

27 పర్బున్ నమ్మకి వోర్ జేవున్ కియ్యె కేయ్యెకె, మీకున్ సొన్వల్ మన్ మత్తెకె, సొంట. అని అగ సొత్త పెజె, మీకున్ బతల్తె వస్తా కింతెరో, అదెన్ బారితె తిందన కి తిన్వ ఇంజెర్ మన్-దిల్లగ మిరట్ సొంచ్ కియ్యక్నె దనెవాద్ వెస్తా తిందన. 28-30 బారితెకె, మీవ మన్-దిల్లన్ పియ్యి, మిరట్ బతల్ గిర్ కియ వచో. బతి మిరట్ బగవంతన్ దనెవాద్ వెస్తా పెజె, బోరె ఆయి మీ సంగ, 'పేన్కనగ అర్చన కీత అద్ కానె ఆంద్' ఇంజెర్ వెప్టోర్ ఇంట్. అస్కె వోన్ సాటి అని వోన్ మన్-దిల్లన్ సాటి, అదెన్ తిన్వట్. బారితెకె, ఇహిన్ తిన్వల్ మీకున్ బతయ్ నుక్కన్ కియొ బతి, వెహ్యన మన్-దిల్ మీవ తన్వ కీనల్ మందంత.

31 అదెన్ సాటి, మిరట్ కానె తిన్వల్, యేర్ ఉన్వల్ బతల్ కీతెకె గిర్ బతి, బగవంతనె డగుర్-పాన్ వానల్ కీప్ట్. 32 ఇహిన్ మిరట్ కియ్యల్ యూదుల్కునె ఆయి, దుస్రాక్ జాతినుర్కునె ఆయి, †† బగవంతన చర్చితుర్కునె ఆయి, అడ్డమ్ వాయ్యక్నె సూడట్. 33 ఇహిన్ నన గిర్ నావ పాయ్యత్ సాటి సూడ్వక్నె, వెలెటిర్ బచె మాయన ఇంజెర్ వూర పాయ్యత్ సాటి, సమ్మె గొస్సిగన సమ్మిర్కున్ ఆనంద్ సీసెర్ మంతొన్.

11 నన కిరిస్తున్ మోడి తాక్త తీర్ మిరట్ గిర్ నా మోడి తాకట్.

వెయ్యెక్ తమ్వ తల ముచ్చడున్ బారెతె

2 సమ్మె గొస్సిగన మిరట్ నాకున్ హేతు కీసెర్, నన అందుస్తుంగ్ బోదన్ పియ్యి తాక్సెర్ మంతిట్ ఇంజెర్ మీకున్ మెచ్చెర్ మంతొన్.

3 హర్ మాయ్యన్ కిరిస్తు తలత్ మోడి మంతొర్. హర్ వెయ్యెన్ తానోర్ మాడ్సో తలత్ మోడి మంతొర్. అని కిరిస్తున్ తలత్ మోడి బగవంతల్ మంతొర్ ఇన్వడున్ మిరట్ కరి కియన ఇంజెర్ కోరంతొన్.

4 మాయ్యల్ బోరె ఆయి, తన్వ తల ముచ్చచి పార్చన కింతొరో సెలెకె బగవంతల్ వెహ ఇతతున్ వెహంతొరో, వోర్ మాయ్యల్ తన్వ తలత్ మోడి మన్వల్ కిరిస్తున్ సిర్మిందింగ్ కింతొర్. 5 బతి బదె ఆయి, వెయ్యె తన్వ తలతున్ ముచ్చక్ పార్చన కియ్యల్ సెలెకె, బగవంతల్ వెహ ఇతతున్ వెహల్ల కింతయొ, అద్ వెయ్యె తన్వ తలత్ మోడి మన్వల్ మాడ్సొన లజ వోత. అద్ వెయ్యె తన్వ తల బోడి కీత లెకెతె వాంత.

6 వెయ్యె తలతున్ ముచ్చక్ మత్తెకె, అద్ తన్వంగ్ కెల్కే కత్తి కియ్యుసన. ఉంది మోక కెల్కే కత్తి కియ్యుస్సలె ఆయి, బోడి కియ్యుస్సలె ఆయి వెయ్యెన్ సిర్మిందింగ్ కీతెకె, అద్ తప్పక్ తలతున్ ముచన.

7 మాయ్యల్ బగవంతన రూప్ అని మయ్యతె మత్త కాడ్డి, తలదున్ ముచ్చ. బతి వెయ్యెన్ హిందల్ మాయ్యన్ మయ్య వాసెర్ మంత.

8 బారితెకె, మాయ్యనలె మొదొల్ వెయ్యె వాత బతి, వెయ్యెనల్ మొదొల్ మాయ్యల్ పుట్టకి. 9 అని వెయ్యె, మాయ్యన్ సాటినె గడె మాత బతి, మాయ్యల్, వెయ్యెన్ సాటి గడె మాయ్యకి. 10 ఇద్ కార్చున్ హిందల్ అని, బగవంతనుర్ దూతలిర్ సూడ్వడున్ హిందల్ వెయ్యె, మాయ్యన అదికార్చున్ బూడ్ మంతొన్ ఇంజెర్ తొప్లా, తన్వ తలదున్ ముచన.

11 బతి పర్బునుర్ బక్తలిర్గ వెయ్యెనల్ అలగ్ మాయ్యల్ సెలొర్ అని మాయ్యనల్ అలగ్ వెయ్యె సెలె. 12 బారితెకె వెయ్యె మాయ్యనల్ గడె

† 10:26 కీర్తన్వ.న 24:1 †† దుస్రాక్ జాతినుర్కునె ఆయి: ఇత్తెకె దుస్రాక్ జాతినుర్ సమ్మిర్కున్ గ్రీకు దేస్సుర్ ఇంజెర్ యూదుల్కే కేయ్యెదిర్.

మాత తీరె, మాయ్యల్ గిర్ వెయ్యెనల్ జల్మ ఆసెర్ మంతొర్. బతి సమ్మెన పుత్-గడ్డుక్ బగవంతనలె ఆత.

13 తె ఇంకె వెయ్యె తన్వ తల ముచ్చక్నె బగవంతన్ పార్చన కియ వచో కి? మిరటి నిర్వయ్ కీప్ట్. 14 మాడ్వ తలదగ కెల్కే బెర్బున్వల్ సిర్మిందింగ్ కియ్యల్ గొస్తి ఇంజెర్ మీకున్ టావయ్ కి? 15 బగవంతల్ వెయ్యెన్ తలదంగ్ కెల్కే కొంగుత్ దాత్ ముచ్చె సీతొర్. అదెన్ సాటి, వెయ్యె అవ్ కెల్కే బెర్బున్వల్ తాన్ డగుర్-పాన్ సీంత. 16 మోక మీ నడ్డమ్ బోరె జర్గ-పోయ్యల్ మందనుర్తె, మమొట్ ఇహిన్ బోద కింతొమ్ అని బగవంతన చర్చితుర్ ఇవ్ నేకింగ్ పియ్యి, తాకంతెర్ ఇంజెర్ వోర్ కరి కియన. ‡

పర్బున సుదుడ్ కార్యతున్ బారెతంగ్ సూచనంగ్

17 మిరట్ మీ చర్చితుర్ సంగ మీరె మాయ్యల్ చొకోట్ కియ్యడున్ తెర్ వెలె నుక్కన కీసెర్ మంత. అదెన్ సాటి ఇవ్ సూచనంగ్ మీకున్ మెచన్ సాటి లిహి కీసెర్ సెలొన్. 18 మొదొడ గొస్తి బతల్ ఇత్తెకె, మీకున్ అర్చి వాయ్య సొంజి, మిరట్ చర్చితుర్ సంగ మీరె మాంతిట్ అస్కె, పాల్లింగ్ ఆసెర్ మంతిట్ ఇంజెర్ కేంచెర్ మంతొన్. ఇదెనగ జరతెర్ కరల్ మంద వచో ఇంజెర్ నమంతొన్. 19 మిహ్ మన్వల్కె పాల్లిన్ పియ్యి బగవంతల్ బోన్ మెచంతొర్ ఇన్వల్ దుస్సుర్కున్ కరి మాయ వచో కి? అసలె కరి మాయొ!

20 ఇహిన్ మన్వలిర్ మిరట్, చర్చితుర్ సంగ మీరె మాత పెజె, పర్బున సుదుడ్ కార్యతగ బరోబర్ ఈన యేత పర్విట్. 21 బారితెకె, మిరట్ అద్ సుదుడ్ జేవున్ కీనెకె, మిహ్టల్ కహితుర్ దుస్సుర్కున్ పటి కియ్యక్నె, పెటిమెన్ తింతెర్-ఉంటెర్. బతి ఇదెన్ హిందల్, కడ్డుతుర్ కరుతె మంద లాగర్. 22 మిరట్ తిన్వె-ఉన్వె మీవంగ్ రొహ్క-రచంగ్ సెలెంగ్ కి? బగవంతన చర్చితుర్కున్ ఉల్ల ఆసి, గరిబ్ లోకుర హిజత్ బారి వోతిట్? ఈతల్ గొస్తితున్ హిందల్ మీకున్ మెచన కి? నన అసలె మెచొన్!

23 నన మీకున్ వెప్టా బోద పర్బు నాకున్ సీత ఆంద్. పర్బు ఆయ్యల్ యేసు తనకున్ దుస్సుర కెయ్యె హుప్లి కీత రాతున్, ఉంది సారితున్ పియ్యి, బగవంతన్ దనెవాద్ వెప్టోర్. 24 అని తాన్ ఉరుసి వూర్గ సీసెర్, "ఇద్ మీకున్ బచి కియ్యె నన అర్చన సియ్యల్ నావ మేందొడ నిసని ఆంద్. మీరె మాసి తిన్వల్ ఇద్ కార్య నావ హేతుత్ సాటి కీసెర్ మంట్" ఇంజెర్ వెప్టోర్. 25 అని అద్ తీర్తె తిత్ పెజె, ఆంగుర్ రసత చంబు పియ్యి, "ఇద్ రస మీ సాటి, నన సియ్యల్ నెతుడ నిసని ఆంద్. ఇదెన్ హిందల్ బగవంతల్ మాయ్యలిర్ సంగ పూన నియమ్ టరి కీతొర్. ఇదెన్ ఉనెకె హర్ గట్టు నాకున్ హేతు కియన" ఇంజెర్ వెప్టోర్. 26 మిరట్ ఇద్ సారితున్ తిన్వల్ అని ఇద్ చంబుత ఆంగుర్ రసతున్ ఉన్వల్ హర్ గట్టు, పర్బున మరస్తున్, వోర్ వానల్ వేరి, పచర్ కీసెర్ మందంతిట్.

27 అదెన్ సాటి పర్బున ఇచ తీర్, బోరై బరోబర్ తాక్వక్నె, ఇద్ సారితున్ తింతొరో, సెలెకె పర్బున చంబుతల్ ఇద్ ఆంగుర్ రస ఉంటొరో వోర్, పర్బున నెతుడున్ అని మేందొడున్ మాని కియ్య కాడ్డి, చర్చితుర్కున్ ఉల్ల పాప్ కీతొర్ ఆంతొర్. 28 ఇద్ కార్చె, హర్ వొరొర్ గిర్ తన్వ తన బహన్ మంతొర్ ఇన్వల్ పరిక్వ కీసి, అద్ సారితున్ తింద లాగర్ అని అద్ చంబుత రస ఉండ లాగర్.

29 బారితెకె పర్బున మేందొడున్ బారెతె బరోబర్ సొంచ్ కియ్యక్నె, అదెన్ తిన్వల్-ఉన్వల్ తన్వ పారొ సిక్వ వాయ్యెకె, తింతొర్ అని ఉంటొర్. 30 అదెన్ సాటినె, మీ రొహి వెలెటిర్ కమ్మెర్ వాలిర్ ఆతెర్, రోగిటలిర్ ఆతెర్ అని కహితుర్ మార్తెర్ గిర్. 31 బతి మావ మరట్ మొదొలె దివొస్తె పరిక్వ కీతెకె, మాకున్ బగవంతల్ సిక్వ కియొర్.

32 బతి మరట్ దునియతుర్ సంగ సిక్వ బోగె మాయ్య ఇంజి, మరట్

‡ ఇద్ బాగమ్మగ చర్చితుర్ నడ్డమ్ యెకి మన్లె అని వటి అగయ్యెర్ సమజ్చార్కున్ సొంగ్ తర్వక్ మన్లె, వూర్ నడ్డమ్ మన్వల్కె చొకొట్టు మాన్-మర్వడతున్ పియ్యి తాకన ఇంజెర్ పష్ట వూర్కున్ వెప్టోర్ మంతొర్.

బరోబర్ సుదై మాయన ఇంజెర్ పర్చున కెయ్యె సిక్కు బోగి మాసెర్ మంతట్.

³³ అదెన్ సాటి, నావుర్ దాదలిర్-బాయిక్సిట్! పర్చున సుదుడ్ జేవున్ కియ్యె, మీరె మాంతిట్ అస్సె, వొరొన్ సాటి వొరొర్ ఆగ్ని, సమ్మిర్ మీరె మాసి తింట్. ³⁴ మిరట్ చర్చితుర్ సంగ మీరె మాయ్యల్ మీ పొరో సిక్కు తర్చుక్ మన్జె, బోరె కరుసాసి మత్తెకె, వోర్ రోనె తింజి వాయన. నన వాత పెజె, మెయ్యంగ్ గొస్సిన్ బారెతె సూచన కీంతోన్.

తన్వ బక్తి కియ్యలిర్కున్ బగవంతల్ సియ్యలిక్ వరమ్మ

12 అని దాదలిర్-బాయిక్సిట్! బావ్-బక్తి వాలిర్చున్ బగవంతల్ సియ్యలిక్ ఆత్మతంగ్ వరమ్మున్ బారెతె, మీకున్ కరె మాయ్యక్ మన్వల్ నాకున్ పసంద్ సెలె. ² కిరిస్తునగ బరోస ఇరన్ మునె, దుస్రాక్ దుస్రాక్ ఆత్మన్ హిందల్, మిరట్ వడ్కొంగ్ అవ్ పేన్స్-నంగ్ మూర్తిన పూజ కీసెర్ మత్తిట్. ³ బతి ఇంకె, కిరిస్తునగ బరోస ఇర్ల పెజె, బగవంతన ఆత్మతె వడ్కొవల్ బోరె ఆయి, "యేసు సాపెన లాగ్గోర్ వోర్ ఆందర్" ఇంజెర్ వెహ పరోర్. అని పవిత్ర ఆత్మత సాత్ సెల్వ బోరె ఆయి, "యేసుయె పర్చు ఆందర్" ఇంజెర్ వెహ పరోర్ ఇన్వల్ మిరట్ కరి కియన.

⁴ బగవంతన ఆత్మ ఉందియె బతి, వోర్ సియ్యలిక్ వరమ్మ వెలె తీర్చి-నంగ్ మంతంగ్. ⁵ అని పర్చు వొరొరె బతి, వోన్ సాటి కియ్యలిక్ సేవంగ్ వెలె తీర్చి-నంగ్ మంతంగ్. ⁶ వెలె తీర్చి-నంగ్ కామ్మ మంతంగ్ బతి, బగవంతల్ వొరొరె సమ్మిర్ రొపా మంజి, అవ్ సమ్మెన్ కియసెర్ మంతోర్.

⁷ తెర్ బతి, సమ్మిర్ పాయ్యత్ సాటి బగవంతల్ తన్వ ఆత్మతున్ హర్ వొరొర్ బక్తనగ ఇర్టోర్. ⁸ బహాన్ ఇత్తెకె, అద్ ఆత్మతున్ హిందల్, వొరొర్ బుది-గియ్యనై బోద వెహ పరంతోర్ అని ఉండె వొరొర్ తెలివితె బోద వెహ పరంతోర్. ⁹ అద్ ఆత్మతున్ హిందల్, వొరొనగ వెలె బరోస పుటంత అని ఉండె వొరొనగ బేమరిన్ చొకోట్ కియ్యల్ వరమ్ పుటంత. ¹⁰ అదెనెన్ వొరొన్ మయ్యతంగ్ కామ్మ కియ్యల్ సక్తి పుటంత. ఉండె వొరొన్ బగవంతల్ వెహ ఇతతున్ వెహ్యల్ వరమ్ పుటంత. అదెనెన్ వొరొన్ ఆత్మన్ బారెతె తేడ కరి కియ్యల్ సక్తి పుటంత. ఉండె వొరొన్ వాయెంగ్ అవ్ దుస్రాక్ బాసంగ్ వడ్కొవల్ సక్తి పుటంత. అని ఉండె వొరొన్ అవ్ బాసన అర్తమ్ వెహ్యల్ వరమ్ పుటంత. ¹¹ తన్వ అద్ ఉంది ఆత్మతున్ హిందల్ బగవంతల్ ఇవ్ సమ్మె జర్గుసెసిర్, తనకున్ ఇస్టమ్ వాత తీర్ హర్ వొరొన్ అలగ్ అలగ్గు వరమ్ తూసి సెసిర్ మంతోర్.

ఉంది మేందొడగ వెలె బాగల్వ్ మంతంగ్

¹² మావ మేందొడగ వెలె బాగల్వ్ మంతంగ్. ఉంది ఉంది బాగమ్ ఉంది కామ్ కీంతంగ్. అహ్నె మరట్ దుస్సుర్ దుస్సుర్ వెలెటిర్ మంతట్. తెర్ బతి, కిరిస్తున్ హిందల్, వోన్ ఉంది మేందొల్ ఆయ పర్తట్.

¹³ బహాన్ ఇత్తెకె, మరట్ యూదుల్వ్ ఆతెకె గిర్, దుస్రాక్ జాతినుర్ ఆతెకె గిర్, దాసిర్ ఆతెకె గిర్, మోక్తో మన్వలిర్ ఆతెకె గిర్, మరట్ సమ్మిర్ ఉంది మేందొల్ ఆయె, ఉందియ్ బాప్తినమ యెత్తట్ అని ఉందియ్ ఆత్మతగ ఈస యెత్వలిర్ ఆతట్.

¹⁴ మేందొల్ పూరో ఉంది బాగమ్మె తయర్ ఆసి సెలె బతి, వెలె బాగల్వ్నె తయర్ ఆసి మంత. ¹⁵ మోక కాలి, "నన కెయ్య ఆయ్య కాడ్కి, మేందొడ బాగమ్మె ఆయెన్" ఇంజెర్ ఇత్త ఇంట్. తె అద్ కరలెన్ మేందొడ బాగమ్ ఆయ్యక్ మందర్ కి? తప్పక్ బాగమ్ ఆంత!

¹⁶ అహ్నె మోక కెవి, "నన కడ్డ ఆయ్య కాడ్కి, మేందొడ బాగమ్మె ఆయెన్" ఇంజెర్ ఇత్త ఇంట్. తె అద్ కరలెన్ మేందొడ బాగమ్ ఆయ్యక్ మందర్ కి? తప్పక్ బాగమ్ ఆంత! ¹⁷ మేందొల్ పూరో కడె ఆతెకె బహాన్ కేంజ్యట్? మేందొల్ పూరో కెవి ఆతెకె, బహాన్ గాడి యెత్తట్? ¹⁸ కరల్ బతల్ ఇత్తెకె, బగవంతల్ తన్వ ఇవ తీర్, హర్ బాగమున్ మేందొడగ బగ ఇరనయె అగ ఇర్టోర్. ¹⁹ అవ్ సమ్మె

బాగల్వ్ ఉంది బాగమున్ మోడి ఆనుంగై, మేందొల్ బగ మందర్? అసలె మనో! ²⁰ అదెన్ సాటి బాగల్వ్ వెలె మందనుంగ్ తెర్ మేందొల్ ఉందియ్ మందంత.

²¹ తె కడ్, కెయ్యున్ సంగ సెలెకె తల, కాదున్ సంగ, "నిమె నాకున్ జారత్ సెలె" ఇంజెర్ ఇంద పరో. ²² అచొరె ఆయ్య, మేందొడంగ్ బాగల్వ్-నగ బవై వెలె కమ్మెర్ దిసంతంగ్, అవె వెలె ముకెమ్మంగ్ ఆందుంగ్. ²³ అని మేందొడంగ్ బవ్ బాగల్వ్-న కమి-పాన్ వాలెక్ ఇంజెర్ సోంచ్ కీంతట్, అవెన్ వెలె మాని కీంతట్. బవై సోబతె దిసాంగ్, అవెన్ వెలె సజి కీంతట్. ²⁴⁻²⁵ సోబతె మన్వలిక్ బాగల్వ్-న సోబతె తయర్ కియ్యల్ జారత్ సెలె. మేందొడంగ్ బాగల్వ్-న నడ్డుమ్ బదె తేడ మన్వ ఇంజి, ఉందిత్ సాటి ఉండె ఉంది పటి కీసెర్ మందన ఇంజెరెన్ బగవంతల్ కమి-పాన్ వాలెతున్ డగుర్-పాన్ సీసి, మేందొడున్ తయర్ కీతోర్. ²⁶ అదెన్ సాటిసె, మేందొడ ఉంది బాగమ్ దుక్కు యెత్తెకె, మెయ్యంగ్ గిర్ తాన్ బరోబర్ దుక్కు యెతంతంగ్. ఉంది బాగమున్ మాన్ పుట్టుకెన్ మెయ్యంగ్ బాగల్వ్-సమ్మె ఆనంద్ యెతంతంగ్.

²⁷ ఇంకె మిరట్ కిరిస్తున మేందొల్ ఆందిట్. మిళ్లాటల్ హర్ వొరొర్ అద్ మేందొడంగ్ బాగల్వ్ ఆందిట్. ²⁸ అని బగవంతల్ తన్వ చర్చితుర్కున్ ఇహిన్ తమ్వ తమ్వ జాగతగ ఇర్టోర్: మొదొల్ కహితుర్చున్ అపొన్తుల్వ్ ఇంజెర్ నేమి కీతోర్. బగవంతల్ వెహ ఇతతున్ వెహ్లా ఉండె కహితుర్చున్ పరవక్తలిర్ ఇంజెర్ నేమి కీతోర్. అద్ ఆత పెజె, కహితుర్చున్ బోద కరుస్వలిర్ ఇంజెర్ నేమి కీతోర్. ఉండె కహితుర్చున్ మయ్యతంగ్ కామ్మ కియ్యె నేమి కీతోర్. అని కహితుర్చున్ బేమరిన్ చొకోట్ కియ్యలిక్ వరమ్మ సీతోర్. అని ఉండె కహితుర్చున్ మదత్ కియ్యలిర్ ఇంజెర్, కహితుర్చున్ రాజ్ తాకుస్వలిర్ ఇంజెర్, ఉండె కహితుర్చున్ తీర్-తీర్లంగ్ బాసంగ్ వడ్కొవలిర్ ఇంజెర్ నేమి కీతోర్. ²⁹ వీర్టల్ సమ్మిర్ అపొన్తుల్వ్ ఆందిర్ కి? సమ్మిర్ పరవక్తలిర్ ఆందిర్ కి? సమ్మిర్ బోద కరుస్వలిర్ ఆందిర్ కి? సమ్మిర్ మయ్యతంగ్ కామ్మ కియ్యలిర్ ఆందిర్ కి? సమ్మిర్ బేమరిన్ చొకోట్ కియ్యలిక్ వరమ్మ వాలిర్ ఆందిర్ కి? ³⁰ సమ్మిర్ తమకున్ వాయెంగ్ అవ్ దుస్రాక్ బాసంగ్ వడ్కొవలిర్ ఆందిర్ కి? సమ్మిర్ అవ్ బాసన అర్తమ్ వెహ్యలిర్ ఆందిర్ కి? అసలె ఆయ్యర్!

³¹ ఆత్మతంగ్ వరమ్మ-నల్ వెలె చొకోట్టుంగ్ వాలెకున్ ఆసతె కోరట్. ఇవ్ వరమ్మె ఆయ్య, బెయ్ చొకోట్టు సర్దున్ బారెతె మిక్ వెహంతోన్.

సమ్మెనల్ పెర్చు బెయ్ చొకోట్టు ఆంద్

13 నన మోక మాయ్యలిర్ సమ్మిరంగ్ బాసంగ్ అని దూతలిర్ బాస వడ్కొతెకె గిర్, నా రొపా పెర్చు సెల్వెకె, నన జోర్తె ఆవజ్ సియ్యల్ గుంగుడున్ మోడి సెలెకె, పితుడంగ్ జాలర్చున్ మోడిన్ మందంతోన్. ² మోక నాకున్ బగవంతన్ బారెతె బోద వెహ్యల్ వరమ్ మత్తెకె గిర్, మక్తితె మన్వలిక్ సమ్మెన్ కరి కియ్యల్ గియన్ మత్తెకె గిర్, నా రొపా గుటన్ చడ్కొనె బూడ్చల్ తెర్చల్ బర్చుర్ బరోస మత్తెకె గిర్, నా రొపా పెర్చు సెల్వెకె నన బతతునె కామి సియెన్. ³ గరిబున్ సాటి నావ ఆస్తి పూరో సీతెకె గిర్, వేయన్ సాటి నావ మేందొడున్ హాప్లి కీతెకె గిర్, నా రొపా పెర్చు సెల్వెకె నాకున్ బతయ్ పాయ్య మనో.

⁴ పెర్చుతె సూడ్వల్ బస్కెట్ వోర్చుంతోర్. పెర్చుతె సూడ్వల్ దయ తోహంతోర్. పెర్చుతె సూడ్వనంగ్ కడ్కె వేయెంగ్. పెర్చుతె సూడ్వల్ పోకె మాయెర్. పెర్చుతె సూడ్వల్ గర్చుతె మనో. ⁵ పెర్చుతె సూడ్వల్ బగడ్ తరికతె తాకోర్. పెర్చుతె మన్వల్ తన్వ పాయ్య సూడోర్. పెర్చుతె సూడ్వనగ సిర్దల్ గున్ మనో. పెర్చుతె సూడ్వల్ తనకున్ నుక్కున్ కీతతున్ మన్దగ ఇరోర్. ⁶ పెర్చుతె సూడ్వల్ బగడ్-నియతున్ హిందల్ ఆనంద్ యెతోర్. బతి సతెమున్ పియ్యి ఆనంద్ యెతంతోర్. ⁷ పెర్చుతె సూడ్వల్ బస్కెట్ సమ్మెన్ సోసి కీతోర్. పెర్చుతె సూడ్వల్ బస్కెట్ నమంతోర్. పెర్చుతె తాక్వల్ బస్కెట్ ఆసతె సూడంతోర్. పెర్చుతె సూడ్వల్ సమ్మెన్ బస్కెట్ వోర్చుంతోర్.

⁸ పరవశ్చలీర్ వెహ్లాంగ్ గిర్ కామి సియ్యుక్ ఆంతంగ్. వాయొంగ్ అవ్ దుస్రాక్ బాసంగ్ వడ్డవల్ వరమ్ గిర్ ఆగంత. గియన్త వరమ్ గిర్ బతతున కామి సియ్యుక్ ఆంత. బతి పెర్బు బస్కుట్ నిల్సి మందంత. ⁹ బారితెకె, ముఖా మన్వల్ గియన్ అని బగవంతల్ వెహ ఇతతున్ వెహ్వల్ వరమ్, మా రొహ బర్బుర్ సెలె. ¹⁰ బతి బస్కుతె సమ్మెతున్ బర్బుర్ కియ్యుల్ కిరిస్తు వాంతోరో, అస్సి బర్బుర్ సెలె అద్ కామి సియ్యుక్ ఆంత.

¹¹ నన చుడుర్-కాండిన ఆసి మనెకె, చుడుర్-కాండిన్ మోడి వడ్డవల్, సోచ్ కీతోన్ అని అర్తమ్ కీతోన్. బతి నన డియొన ఆతోన్ అస్సి, చుడుర్-కాండిన్ మోడి మనెకెడంగ్ గున్కున్ మరుంగ్గొన్. ¹² ఇంకె మరట్ బదుర్ బదుర్ దిస్వల్ ఆర్బుతగ మావ మొకొబు సూడ్డపినయ్ సూడ్డర్ మంతట్. బతి వోర్ కిరిస్తు వాత పెజె, సమ్మె తాత్కుర్ సూడంతట్. ఇంకె నాకున్ జరసినె కరె మాంత బతి, నా బారితె బగవంతన్ బర్బుర్ కరె మాంత. వోర్ వాత పెజె, నాకున్ గిర్ సమ్మె బర్బుర్ కరె మాంత. ¹³ తె ఇంకె బరోస, ఆస, పెర్బు ఇవ్ మూంద్ బస్కుట్ నిల్సి మందంతంగ్. బతి ఇవెనల్ పెర్బు ముకెత ఆంద్.

దుస్రాక్ బాసంగ్ అని బగవంతల్ వెహ ఇతతున్ వెహ్వలిక్ వరమ్మ

14 అదెన్ సాటి పెర్బుతె మన్లె వెలె కోసిద్ కీమ్మ. పవిత్ర ఆత్మ సియ్యులిక్ వరమ్మున్ వెలె ఆసతె కోరట్. ముకెతె బగవంతల్ వెహ ఇతతున్ వెహ్వల్ వరమ్మున్ కోరట్. ² బారితెకె కరె మాయొ అద్ బాసతె వడ్డవల్ మాయ్యులిర్ సంగ ఆయొ బతి, బగవంతన్ సంగ వడ్డవల్ మంతోర్. బగవంతన్ ఆత్మత సక్తితె వోర్ మర్బుతంగ్ గొస్టింగ్ వెహంతోర్. ఇదెన్ మాయ్యులిర్ బోర్ అర్తమ్ కియ్ పరుర్. ³ బతి బగవంతల్ వెహ ఇతతున్ వెహ్వన బోద, మాయ్యులిర బరోసతున్ బడి కియ్యె, బక్తితగ మునె సొన్లె అని సాంతితె మన్లె కామి సీంత. ⁴ కరె మాయొ అద్ బాసతె వడ్డవన వరమ్ తన్వ తన బడె మాయ్యె కామి సీంత. బతి బగవంతల్ వెహ ఇతతున్ వెహ్వల్ వరమ్ పూరో చర్చితుర్ బక్తితగ బడె మాయ్యె కామి సీంత.

⁵ మిరట్ సమ్మిర్ వాయొంగ్ అవ్ బాసంగ్ వడ్డవన ఇన్వల్ ఆస కీంతోన్. బతి ఇదెన్ తెర్ అదిక్ బగవంతల్ వెహ ఇతతున్ వెహన ఇంజెర్ ఆస కీసిర్ మంతోన్. బారితెకె, వడ్డవంగ్ అవ్ బాసన అర్తమ్ వెహ్వల్ బోరె సెలెకె, చర్చితుర్కున్ బతయ్ పాయ్య పుటో. బతి చర్చితుర్ బక్తితగ బరోస బడె మానల్ బగవంతల్ వెహ ఇతతున్ వెహ్వల్ బస్కు గిర్ వెహ వచో. అదెన్ సాటి, బాసన వరమ్మున్ తెర్ ఇద్ వరమె వెలె కామి సీంత.

⁶ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! నన మిహ్లా వాసి, మీకున్ వాయొంగ్ అవ్ బాసనె వడ్డవతె మీక్ బతల్ పాయ్య పుటంత? నా హిందల్ బగవంతల్ మీకున్ పూన గొస్టి కరుసన సెలెకె, మీకున్ గియన్ సియ్యుసన సెలెకె, నా తోడ్డె తన్వ బోద వెహుసన. ఇవ్ బవె గిర్ నన వెహ పర్బుకె, నా హిందల్ మీకున్ బతల్ పాయ్య పుటంత? బతయ్ పుటో! ⁷ జీవ సెలెంగ్ అవ్ వస్టుంగ్ ఆయ్యలిక్ బొంగ అని పేపై వడుస్సెకె, వూర్ అవెన నాంద్ బరోబర్ తెండెకె, బదెన్ వడుసంతెర్ ఇన్వల్ మాకున్ బహన్ కరె మాంత? కరె మాయొ! ⁸ అని తురత నాంద్ † బరోబర్ పెసివెకె లడెయ్ కియ్యె, బోర్ తయర్ ఆంతెర్? బోరె ఆయ్యుర్!

⁹ అదె తీర్లె, మిరట్ వడ్డవల్ వెంజెడె చొకోట్ వడ్డబీగర్ కేంజ్యులిర్కున్ బగ అర్తమ్ ఆంత? అసలె అర్తమ్ ఆయ్యె! ఇవ్ సిరివ్ వడితగ వడ్డవత్వ మందంతంగ్. ¹⁰ ఇద్ పరిపంచమ్మగ వెలె తీర్కనంగ్ బాసంగ్ మంతంగ్ బతి, అర్తమ్ సెల్యుకెనె బదె బాస మనో. ¹¹ బతి బోరె వోరోర్ వడ్డవల్ బాస నాకున్ అర్తమ్ ఆయ్యెకె, వోర్ నాకున్ ముసపరిన్ దాత్ మందంతోర్. వోన్ నన ముసపరిన్ దాత్ మందంతోన్. ¹² మిరట్ పవిత్ర ఆత్మ సియ్యులిక్ వరమ్మున్ సాటి ఆసతె

మత్త కాడ్డి, చర్చితుర్ బక్తితగ బరోసతగ బడె మాయ్యె, అవ్ మీకున్ పుటన ఇంజెర్ కోరట్.

¹³ కరె మాయొ అద్ బాసతె వడ్డవల్, తాన అర్తమ్ వెహ్వల్ సక్తి సీమ్ ఇంజెర్ బగవంతన్ పార్తన కియ్యున్. ¹⁴ బారితెకె మోక అద్ బాసతె పార్తన కీకె, నావ ఆత్మ పార్తన కియ్యుడ్ మందర్ బతి, నావ మన్ లంగ్ మందంత. ¹⁵ అదెన్ సాటి, నన రండుతె తీర్కనె కీంతోన్: కహి జోకంగ్ ఆత్మతె పార్తన కీంతోన్ అని ఉండె కహి జోకంగ్ వాయ్యుల్ బాసతె మన్లె పార్తన కీంతోన్. కహి జోకంగ్ ఆత్మతె వారంతోన్ అని ఉండె కహి జోకంగ్ వాయ్యుల్ బాసతె మన్లె వారంతోన్. ¹⁶ సిరివ్ మిరట్ ఆత్మతె బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీసిర్, బోనె కరె మాయొ అద్ బాసతె పార్తన కీటిట్ ఇట్. ఇదెన్ బారితె వొడ్డి సెలొర్ వోర్, నిమె కియ్యుల్ పార్తన అర్తమ్ ఆయ్య సాంజి, 'ఆమెన్' ఇంజెర్ వోర్ బహన్ ఇందనుర్? అసలె ఇనోర్! ¹⁷ నిమ్మె బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీసిర్ చొకోట్ పార్తన కీసిర్ మంతి. బతి దుస్సుర్ బక్తితగ బడె మాయ్యె, అద్ బతతున కామి సియ్యె.

¹⁸ నన వాయొంగ్ అవ్ బాసన వరమ్మున్ మీ సమ్మిర్గటల్ అదిక్ వాడకమ్ కియ్యె, కారన్ ఆయ్యుల్ బగవంతనె దనెవాద్ వెహ్వర్ మంతోన్. ¹⁹ తెర్ బతి, చర్చితుర్ బక్తితగ సంగ వూర్బున్ కరె మాయొ అద్ బాసతె దహ హజర్ (10,000) గొస్టింగ్ వెహ్వడున్ తెర్, వూర్బున్ వాయ్యుల్ బాసతె సియ్యుంగ్ గొస్టింగ్ వాప్తి కీసి, బోద వెహ్వల్ చొకోట్ మందంత.

చర్చితుర్ బక్తితగకున్ సూచన కియ్యల్

²⁰ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! సోచ్ కియ్యుల్ గొస్టితగ చుడుకున్ మోడి మన్లె బతి, డగుకున్ మోడి మంత. అని కరె-పాన్ గొస్టితగ చుడుకున్ మోడి మంత. ²¹ దర్బు-గ్రుత్ననగ, "నన వీర్ పర్బుత్ సంగ దుస్రాక్ బాసంగ్ వడ్డవలిర కెయ్యె, అని ముసపరింగ్ సిల్లినె వడ్డవసంతోన్.

తెర్ బతి వీర్ నావ గొస్టి కేంజూర్" ఇంజెర్ బగవంతల్ లిహి కియ్యుస్తార్. ²² అదెన్ సాటి కరె మాయొ అద్ బాసతె వడ్డవల్ నమ్మూర్ సాటి ఆయ్యె బతి, నమ్మూకి వూర్ సాటినె నిసని ఆసి మంత. బగవంతల్ వెహ ఇతతున్ వెహ్వల్ నమ్మూకి వూర్ సాటి ఆయ్యె బతి, నమ్మూర్ సాటినె నిసని ఆసి మంత.

²³ చర్చితుర్గ మిరట్ సమ్మిర్ మీరె మాసి మనెకె, బోనె వాయొంగ్ అవ్ బాసనె వడ్డవల్ సురు కీతెర్ ఇట్. అస్సి అవెన బారితె అర్తమ్ కియ్యుర్ వూర్ సెలెకె, పర్బున్ నమ్మూకి వూర్ మిహ్లా వానిర్లె, వీర్ సమ్మిర్కున్ పిసంగ్ పియ్యంగొ బతలొ ఇంజెర్ మీకున్ ఇసురియ్? తస్వక్ ఇంతెర్! ²⁴⁻²⁵ బతి మిరట్ సమ్మిర్ బగవంతల్ వెహ ఇతతున్ వెహిట్ ఇట్. అస్సి ఇదెన్ బారితె అర్తమ్ కియ్యుర్ వూర్ సెలెకె, పర్బున్ నమ్మూకి వూర్ మిహ్లా వానిర్లె, మిరట్ వెహ్వల్ కేంపె తమ్మ పాపున్ కరి కీంతెర్. వూరంగ్ దిల్కనగ మక్తితె మన్వలిక్ సమ్మె ఉజగిరి అరంతంగ్. అద్ గట్టతె వూర్ బగవంతన్ మునె ముర్-టొంగ్ గొట్టి, చుక్ చుకె మాసార్, "కరలెన్ బగవంతల్ మీ నడ్డుమ్ మంతోర్" ఇంజెర్ వోపంతెర్.

పార్తన-వింతి కియ్యల్ తరిక

²⁶ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! ఇంకె మీ నడ్డుమ్ పార్తన-వింతి బహన్ తాక్సెర్ మంత? మిరట్ చర్చితుర్ సంగ మీరె మాత పెజె, వోరోర్ పాట వారన ఇంతోర్. ఉండె వోరోర్ ఉంది చొకోట్ గొస్టిత బోద వెహన ఇంతోర్. ఉండె వోరోర్ తనకున్ బగవంతల్ ఉజగిరి అరుస్తతున్ వెహన ఇంతోర్. వోరోర్ కరె మాయొ అద్ బాసతె వడ్డవల్ సూడంతోర్. ఉండె వోరోర్ అద్ బాసతె అర్తమ్ వెహ్లా సూడంతోర్. ఇవ్ సమ్మెన్ ఇమ్మొ జర్బుసీమ్మ అని చర్చితుర్ సమ్మిర్ బక్తితగ బడె మాయ్యె, ఇవెన్ వాప్తి కీమ్మ. ²⁷ కరె మాయొ అద్ బాసతె వడ్డవల్ మత్తెకె, ఇవిర్ జారత్ అర్తెకె మువిర్బున్ అదిక్ వడ్డవ. వూర్ గిర్ తన్వ వంతున్ పియ్యె

† తురత నాంద్: తొలె లడెయ్ కీనెకె, తురత ఆవజ్ కేంజ వాత ఇత్తెకె లడెయ్యగ సాస్యలిర్ సమ్మిర్ తయర్ మందర్.

వడ్డన. అని అవ్ బాసన అర్థమ్ వెహ్వల్ వొరొ తప్పక్ మందన.
 28 బతి చర్చితుర్ రొహ అర్థమ్ వెహ్వల్ సెల్వెకె, కరి మాయొ అద్ బాసతె వడ్డవల్ మాయ్లల్ దబ్ మందన. వోర్ తన్వ ఆత్మతె బగవంతన్ సంగ వడ్డ వచొ.

29 బగవంతల్ వెహ ఇతతున్ వెహ్వలిర్ పర్వక్లిర్ ఇవిర్ సెలెకె మువిర్ వెహ వచొ. మెయ్యుర్ వూర్ వెహ్తా అదెన్ దిహన్తె పరిక్కు కియ లాగర్. 30 బతి ఉచ్చి మన్వలిర్ గటల్ అచనక్ బోనె బగవంతల్ తన్వ గొస్తి వెహ ఇందనుర్తె, మొదొడొర్ మాయ్లల్ వడ్డవల్ ఆపున లాగర్. 31 సమ్మిర్ కరినల్ అని సమ్మిర్ బక్తితగ మునె సొన్లె, మిరట్ వొరొన్ పెజెయ్ వొరొర్ బగవంతల్ వెహ ఇతతున్ వెహ వచొ. 32 అని బగవంతల్ వెహ ఇతతున్ వెహ్వలిర్ పర్వక్లిర్, బస్కె వడ్డన, బతల్ వడ్డన ఇన్వల్ తమ్మ తమకున్ జరబ్బె ఇరంతెర్. 33-34 బారెకె, బగవంతల్ కల గుల కీసి, లొలి పుటున్వల్ ఆయొర్. బతి చర్చితుర్ బక్తిల్ నడ్డుమ్ బర్పుర్ సాంతితున్ రెహి కియల్ ఆదుర్.

చర్చితుర్ సమ్మిర్ మీరి మాసి మనెకె, వెయ్యెక్ దబ్ మంద లాగర్. వడ్డన్ సాటి అవెన్ అదికార్ సెలె. ఇదెన్ బారెకె దర్మ-గ్రంతనగ, “వెహ్తా తీర్ వెయ్యెక్ తాకన” † ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. 35 వెయ్యె బతయ్ కరిక ఇందర్, రోన్ సొత్త పెజె తన్వొర్ మాడ్వొన్ పూసి కియన. చర్చితుర్ నడ్డుమ్ వడ్డవల్ వెయ్యె తన్వ హిజత్ తనయ్ వోత్వ ఆంత.

36 బగవంతన వచన్ మిహ్టలె పుడ్డ ఇంతిట్ కి, సెలెకె సిరిప్ మిహ్టనె వాత ఇంతిట్? † మిహ్టలల్ బోర్ వొరొర్ బగవంతల్ వెహ ఇతతున్ వెహ్వల్ పర్వక్లిర్, సెలెకె ఆత్మత బావ్-బక్తి వాలెన ఇన్వల్ మందనుర్తె, ఇవ్ మీకున్ లిహి కియ్విక్ ఆగెంగ్ పర్బునంగె ఆందుంగ్ ఇంజెర్ కరి కియన. 38 బతి ఇదెన్ బోర్ వొవ్వికె దానుర్తె, వోన్ మిరట్ వొప్పట్. †

39 అదెన్ సాటి దాదలిర్-బాయిక్కిట్! బగవంతల్ వెహ ఇతతున్ వెహ్తా ఆసతె కోరట్. వాయొంగ్ అవ్ బాసనె వడ్డవలిర్కున్ రోకి కియ్ట్. 40 బతి సమ్మె చొకొటె, మాన్ సినల్ ఉంది తీర్దె జర్గ సిమ్మ.

యేసున నేండ్రుడున్ బారెత గొస్తి

15 దాదలిర్-బాయిక్కిట్! నన మీకున్ పచర్ కీత చొకొట్టు కబుడున్ ఉండె ఉంది జోక హేతు కియన ఇంతొన్. ఇదెన్ మిరట్ వొప్పిట్ అని ఇదెనగన్ బరొస ఇర్చి, ఇంకె గట్ నిల్చి మంతిట్. 2 నన వెహ్తా చొకొట్టు కబుడున్ సుటి కియ్విక్నె పియ్వి తాకెకె, అద్ మీకున్ బవి కీంత. సెల్వెకె మీవ బరొస బతతునె కామి సియొ.

3 నన వొప్పి తాక్టాన్ అద్ బోదతున్ మొదొల్ మీకున్ అందుస్తాన్. అద్ బతల్ ఇత్తెకె, దర్మ-గ్రంతన వచన్ తీర్ కిరిస్తు మావంగ్ పాప్పున్ సాటి మార్దొర్. అహన్ మార్దొ పెజె వోన్ మాతి కీతెర్. 4 అని దర్మ-గ్రంతన వచన్ తీర్ బగవంతల్ మూంద్ రోజ్కెనె వోన్ నేండుస్తాన్. 5 అహన్ నేండ్ర పెజె వోర్ పర్బు, పేతుర్తున్ అని కడ్డుతుర్ సిన్వలిర్కున్ దిస్తాన్. 6 అద్ ఆత పెజె, ఉంది జోక సియొంగ్ నుహ్కున్ (500) తెర్ అదిక్ బక్తిల్కున్ దిస్తాన్. వీరటల్ వెలెటిర్ ఇంకె గిర్ పిసిన్ మంతెర్ బతి, కహితుర్ మార్దొర్. 7 అద్ ఆత పెజె పర్బు, యాకొబున్ అని సమ్మిర్ అపొన్తుల్కున్ దిస్తాన్.

8 వీర్ సమ్మిర్ గటల్ ఆక్తి పుడ్డపినయ్ మన్వల్ నాకున్ గిర్ దిస్తాన్. 9 బహన్ ఇత్తెకె, నన సమ్మిర్ అపొన్తుల్కున్ గటల్ చుడుర్-పాన్ వాలెన ఆందున్. నన బగవంతన చర్చితుర్కున్ దుక్కు సీతొన ఆందున్. అదెన్ సాటి, నన అపొన్తుల్త ఇంజెర్ కేయ్యెకె గిర్ కామి సియొన్. 10 బతి ఇంకె నన బతల్ ఆసి మంతొనొ అద్, బగవంతన పెర్మత-దయతెన్ ఆసి మంతొన్. అని బగవంతల్ నాకున్ సీత పెర్మత-దయతున్ ఆగమ్ కియ్కె. బతి వూర్ సమ్మిర్ అపొన్తుల్కున్ గటల్ వెలె పర్పెడె మాసిర్

† 14:33-34 11:2-16 †† వప్తు ఇహిన్ పూసి కీతొర్. బారెకె వూర్ గటల్ కహితుర్ వోర్ వెహ్తాంగ్ పియ్వి తాక్కె. † సెలెకె బతి ఇదెన్ బోర్ కరి కియ్విక్ మందనుర్, వోర్ అహ్నె మునిర్ ఇంజెర్ గిర్ ఇంద వచొ.

సేవ కీతొన్. 11 అదెన్ సాటినె ననయ్ ఆయి, వూర్ ఆయి, మమొట్ సమ్మిర్ ఉందితునె పచర్ కీతొమ్. అదెనగన్ మిరట్ బరొస ఇర్చిట్.

సాతుర్ వూర్ నేండ్రుడున్ బారెకె

12 ఇదెన్ మునె మమొట్, ‘కిరిస్తు సాసి-నేండ్రొర్’ ఇంజెర్ మీకున్ పచర్ కీతొమ్. బతి ఇంకె మిహ్టలల్ కహితుర్, ‘సాతుర్ నేండుర్’ ఇంజెర్ బారి ఇంతెర్? 13 మోక ఇద్ గొస్తి కరల్ మత్తెకె, కిరిస్తు గిర్ సాసి-నేండ్రుకి ఇత్తెపె అర్థమ్ వాంత. 14 అని కిరిస్తు నేండ్రెకె, మమొట్ పచర్ కియ్విక్ యెర్తమ్ ఆంత. అహ్నె మీవ బరొస గిర్ యెర్తమ్ ఆంత. 15 ఇదె ఆయ్వి, ‘బగవంతల్ కిరిస్తున్ నేండుస్తాన్’ ఇంజెర్ వోన్ బారెకె మీకున్ గవ వెహ్తామ్. సాతుర్ నేండ్రెకె దానిర్దె బగవంతల్ వోన్ నేండుస్తికి ఇత్తెపె ఆంత. ఇదెన్ బారెకె, మమొట్ లబడ్ గవ-దార్కున్ మోడి దిసంతొమ్. 16 అహ్నె మోక సాతుర్ వూర్ నేండ్రెకె దానిర్తె కిరిస్తున్ గిర్ బగవంతల్ నేండుస్తికి ఇత్తెవ్ ఆంత. 17 కిరిస్తున్ నేండుస్తికి ఇత్తెకె, మీవ బరొస బతతునె కామి సియొ అని, మిరట్ ఉండె గిర్ పాప్పుగన్ కోడె మాసి మంతిట్ ఇత్తెపె. 18 అచొర్ ఆయ్వి, కిరిస్తున్ నమ్మ పెజె సాతుర్ వూర్ గిర్ నాసిడమ్మల్ బచె మాయ్వికి ఇత్తెపె. 19 సిరిప్ ఇద్ జిన్వనిత్ సాటినె మోక మరట్ కిరిస్తునగ ఆస కీసి మత్తట్ ఇత్తెకె, మావ గతి సమ్మిర్ మాయ్లిర్ గటల్ తెర్ బెయ్ గోస లాగ్గుల్ మందంత.

20 బతి కరల్ సూడెకె, సాతుర్ గటల్ కిరిస్తున్ బగవంతల్ నేండుస్తి కాడ్డి, వూర్ సమ్మిర్ గటల్ వోర్ మొదొడ పండి ఆసి నిల్వొర్. 21 వొరొర్ మాయ్విన్ హిందల్, మరన్ వాత కాడ్డి, వొరొర్ మాయ్విన్ హిందల్ నేండ్రుల్ గిర్ వాత. 22 ఆదమ్మగ †† యెకి ఆత కాడ్డి, సమ్మిర్ బహన్తె సాసిర్ మంతెర్, అహ్నె కిరిస్తునగ బరొస ఇర్చి యెకి ఆత కాడ్డి, సమ్మిర్ నేండంతెర్. 23 బతి సాతుర్ వోర్ హర్ వొరొర్ తన్వ తన్వ వంతున్ పియ్వి నేండంతొర్. నేండుర్ గటల్ మొదొడ పండి ఆయ్విల్ కిరిస్తు ఉండె ఉంది జోక వాత పెజె, వోసుర్ పర్వ నేండంతెర్. 24 అద్ ఆత పెజె, వోర్ కిరిస్తు ఇద్ దునియత రాజ్ తాకున్వలిర్ సమ్మిర్కున్, అని దుస్సుర్ సమ్మిర్ అదికారిర్కున్, వూర సక్తితున్ పాసి వాట్టి, తన్వ రాజున్ బగవంతన కెయ్యె హల్లి కీంతొర్. అస్కె కలి డుబె మాయ్విల్ కాలమ్ వాంత.

25 బహన్ ఇత్తెకె, కిరిస్తు తన్వర్ పగ-దారలిర్ సమ్మిర్కున్ తన్వంగ్ కాల్కున్ బూడ్ ఇర్చల్ వేరి, వోర్ రాజ్ తాకున లాగర్. 26 ఆక్తి వేరి, పగ పియ్వి మన్వల్ మరన్తున్, వోర్ నాసిడమ్ కీంతొర్. 27 బారెకె, “బగవంతల్ సమ్మెతున్ వోనంగ్ కాల్కున్ బూడ్ ఇర్చొర్” †† ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంతనగ లిహి కీసి మంత. ఇద్ సమ్మెతున్ కిరిస్తునంగ్ కాల్కున్ బూడ్ ఇర్చల్ బగవంతల్ తప్పసి, కడ్డుతంగ్ సమ్మె కిరిస్తునంగ్ కాల్కున్ బూడ్ మంతంగ్ ఇన్వల్ కుల కుల అర్థమ్ ఆంత. 28 బతి సమ్మెన్ తన్వంగ్ కాల్కున్ బూడ్ ఇర్చి మనెకె, మరి తన్వ తనయ్ బగవంతన అదికార్తున్ బూడ్ మంతొర్. అద్ తీర్దె, బగవంతల్ సమ్మెతున్ తాకుసంతొర్.

29 ఇంకె నేండ్రులె సెలె ఇత్తెకె, మరన్ ఆతుర్ సాటి బాప్తీనమ యెత్తుర్ వూర్ బతల్ కీనిర్? వూర్ బహన్ నేండ్చి వానిర్? సాతుర్ వూర్ నేండుర్ ఇత్తెకె, వూర్ సాటి ఉండె బారి బాప్తీనమ యెత్తుల్?

30 అని అహన్ నేండుర్ ఇత్తెకె, చొకొట్టు కబుర్ పచర్ కియ్విక్ హిందల్, హర్ గట్టు మా పరన్తున్ బారి ఆపతితగ వాట్టెర్ మందన? 31 దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మా పర్బు యేసు కిరిస్తునగ నిల్చి మన్వలిర్ మీకున్ సూడ్చి, నాకున్ వెలె చొకొట్ లాగ్గుర్ మంత. ఇద్ కారన్తె, నన రోజి నావ మరన్తున్ సూడ్చెర్ మంతొన్ ఇంజెర్ మీకున్ వెహ్తొర్ మంతొన్. 32 మోక సాతుర్ నేండ్రెకె, కేడత జిన్వసున్ మోడి మన్వలిర్ ఎపెన్ నగుడుర్ సంగ, నన లడెయ్ కియ్విక్ హిందల్, నాకున్ బతల్ పార్వ పుటంత? ఇదెన్ బారెకె, “నాడిత దివొన్నె మరట్ పరన్

సుటి కియ్యలిర్ ఆత కాడ్కి, ఇంకె తిన్కుట్-ఉన్కుట్" † ఇంజెర్ సాస్తురతగ మత్తపినయ్ కీకటి కి బతల్?

33 సాతుర్ వూర్ నేండూర్ ఇంజెర్ వెహ్వలిర కెయ్యె పసె మాయ్కుట్. బారితెకె, "కరబలిర సోప్పి చొకోట్ తాక్కడున్ నాసెడమ్ కీంత" ఇన్వల్ సాస్తుర్ మంత. 34 అదెన్ సాటి నియత్తు సరి బద్ ఆంద్ ఇంజెర్ సోంద్ కీసి, పావ్ కియ్యక్ మంత. బగవంతన్ బారెత గియన్ కహితుర్కున్ సెలె. మీకున్ లజన్ వాటెంగ్ ఆయన ఇంజెర్ ఇహిన్ వెహ్వర్ మంతొన్.

నేండ్సి వాయ్యల్ మేందోల్

35 బతి కహితుర్, "సాతుర్ వూర్ బహన్ నేండంతెర్? బాతల్ మేందోడ రూప్పి వాంతెర్?" ఇంజెర్ పూసి కియ వచో. 36 యే పినలిర్చిట్! మిరట్ విజ వాట బీగర్ పంట బహన్ వాయర్? అసలె వాయ్! 37 మిరట్ విజ వాట్ట పెజె, అద్ విజ బొమితల్ మొడొక ఇన్వల్ దుస్తూ రూప్ యేచ్చి వాంత. 38 అని బగవంతలె హర్ విజతున్ పియ్యి తాన డేటెత రూప్ సీంతొర్. 39 సవ్వై తీర్కనంగ్ సవిగ్ ఉంది ఆయొంగ్: మాయ్యలిర సవి, జన్వరత సవి, పిటెన సవి అని మీన్కన సవి అలగ్ అలగ్ మందంతంగ్. 40 హాబడగ అని దర్తురితగ వస్తునంగ్ రూప్ మంతంగ్. బతి హాబడగ అని దర్తురితగ మన్వలిక్ వస్తున మయ్య అలగ్ అలగ్ మందంత. 41 పోడ్డ, నెలెజ్ అని సుకుక్కు మయ్య అలగ్ అలగ్ మందంత. ఇద్ మయ్యతున్ పియ్యి ఉంది సుకుమున్ అని ఉండె ఉంది సుకుమున్ పరక్ మందంత.

42 ఇదె తీర్తి సాసి-నేండ్యలిరకున్ గిర్ జర్గంత. సడె మాయ్యల్ మేందోల్ మాతి కీంతట్. అని సడె మాయ్ అద్ మేందోడె నేండ్యల్ జర్గంత. 43 సడె మాసి, జిగి సెల్వక్ మన్వల్ మేందొడున్ మాతి కియ్యల్ జర్గంత. అని సోబతె గట్ మన్వల్ మయ్యత మేందోడె నేండ్యల్ జర్గంత. 44 ఇద్ దిస్వల్ మేందొడున్ మాతి కీసి, ఆత్తుత మేందోడె నేండ్యల్ జర్గంత.

ఇద్ సాదరన్ మేందోల్ మంత ఇత్తెకె, అద్ ఆత్తుత మేందోల్ గిర్ మంత. 45 ఇదెన్ బారెతె దర్తు-గ్రంతనగ, "మొదొడొర్ మాయ్యల్ ఆయ్యల్ ఆదమ్ పరన్ వాలె ఆతొర్" ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. ఆక్రితొర్ ఆదమ్ ఆయ్యల్ కిరిస్తు పరన్తున్ పిసుస్వల్ ఆత్తు అసి మంతొర్. 46 ఇద్ కలిత వాలె కడ్కున్ దిస్వల్ మేందోల్ మొదొల్ వాత. అద్ ఆత పెజె, ఆత్తుత మేందోల్ వాత. 47 మొదొడొర్ మాయ్యల్ ఆదమ్ దర్తురితొర్ ఆసి, తోడితల్ నివై మాతొర్. రెండవ మాయ్యల్ కిరిస్తు పారొ మన్వల్ స్వర్గనల్ వాతొర్. 48 తోడితల్ నివై మాతొర్ వోర్ బాతొరెయ్యె, తోడితల్ నివై మాతుర్ వూర్ గిర్ ఆతురె ఆందిర్. స్వర్గనల్ వాతొర్ వోర్ బాతొరెయ్యె, స్వర్గనగ లాగి-బాగి మన్వలిర్ గిర్ ఆతురె ఆందిర్. 49 అని మరట్ తోడితల్ నివై మాతొన రూప్ యేత్త తీరె, స్వర్గనల్ వాతొన రూప్ గిర్ యేతంతట్.

50 దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మీకున్ వెహ్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, ఇద్ నెతుర్ అని సవి వాలె మేందొడున్ బగవంతన రాజ్కుగ ఈస పుటొ. మూరె మాసి సాన్వల్, బస్కిట్ మూరె మాయ్ అదెనగ ఈస యేతొ.

51-52 కేంజట్! ఇద్ మర్తుతున్ బగవంతల్ మొదొల్ కరె మాయ్యక్ ఇర్చి మత్తోర్. బతి ఇంకె, నాకున్ అదెన్ బారెతె, ఉజగిరి అరుస్తూర్. అద్ బతల్ ఇత్తెకె, మహ్లాట్ కహితుర్ మరన్ ఆయ్యట్ బతి, మావ రూప్ మారియంత. ఇద్ బహన్ జర్గంత ఇత్తెకె, ఆక్రిత తుర ఉహ్మోవల్ వకత్తె, కడ్కింది పాయనచ్చొర్ వకత్తెనె జర్గంత. అద్ తురత ఆవజ్ కేంజ వానెకె, సాతుర్ వూర్ బస్కిట్ మూరె మాయ్యక్ మన్వై, నేండంతెర్ అని మావ రూప్ మారియంత. 53 బారెతెకె సడె మాయ్యలిక్ ఇవ్ మేందొల్, బస్కిన్ సావ్ సెల్వక్ అని సడె మాయ్యక్ మన్వలిక్ మేందొల్కున్ మోడి మారియ లాగర్. 54 ఇహిన్ మారివల్ గట్టుతున్ బారెతె దర్తు-గ్రంతనగ,

"బగవంతల్ మరన్తున్ మెయ్యెర్. ఇంగె ఉండె గిర్ మరన్ ఇన్వల్ మనొ" ††

ఇంజెర్ లిహి కీత గొస్తి పూరె మాంత.

55 "యే మరన్చి! నిమ్ మాకున్ బగ మెయ్యె? యే మరన్చి! నీవ విక్కు కొండి బగ మంత?" †

ఇంజెర్ దర్తు-గ్రంతనగ లిహి కీసి మంత.

56 మరన్చి విక్కు కొండితున్ తాకద్ మావ పాప్పల్ వాంత. దర్తుత కానున్తున్ పియ్యి తాక్కట్ అదెనల్, అద్ పాపున్ తాకద్ వాంత.

57 తొర్ బతి, మా యేసు కిరిస్తు పర్చున్ హిందల్, మాకున్ మెయ్యస్వల్ బగవంతన్ దనెవాద్ వెహ్వర్ మంతొన్.

58 అదెన్ సాటి, నావుర్ లాడ్పుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! పర్చున్ సాటి పర్చెడె మాయ్యల్ మీవ కాయ-కస్టమ్ యెర్దమ్ సానొ. ఇదెన్ కరి కీసి, హలె మాయ్యక్ బరొసతగ గట్ నిల్చి, పర్చున సేవతున్ ఉండె అదిక్ కీసిర్ సాందన.

యెరుసలెమ్మర్ పర్చునర్ బక్లిర్ సాటి చంద

16 యెరుసలెమ్మర్ పర్చునర్ బక్లిర్ సాటి మీరి కియ్యల్ చందతున్ బారెతె, నన గలతియ యేరియతంగ్ చర్చినుర్కున్ నేమి కీత తీర్ మిరట్ కీమ్. 2 నన వాత పెజె ఉందియ్ జోక చంద మీరి కియ్యట్. బతి మిహ్లాట్ హర్ వొరొన్ పర్చు ఆసిర్వాద్ సీత తీర్ ఇచుక్ ఇచుక్ పెజె వాట్టి, హర్ ఆయ్యవర్ మీరి కీమ్. 3 నన వాత పెజె, మిరట్ చిటింగ్ అని అద్ చంద సీసి బోన్ బోన్ రొహన ఇంతిటొ, పూర్కున్ నన యెరుసలెమ్ రొహంతొన్. 4 ఉంది మోక మిరట్ నన గిర్, వూర్ సంగ సాన్వల్ చొకోట్ ఇంద్చిట్తె, మీరి మాసి దాంతొన్.

పవున యాత్తత పిలన్

57 పర్చు ఆగె సీనురతె మీ సంగ కహి రోక్కి మందన ఇంజెర్ ఆసతె సూడ్యెర్ మత్త కాడ్కి, మాసిదోనియ యేరియతె సానెకె నడ్డమ్ మిహ్లా ఆగ్వల్ నాకున్ పసంద్ సెలె. అదెన్ సాటి అగ సాంజి మిహ్లా వాంతొన్. అస్సి మిహ్లా కహి రోక్కి మంద వచొ, సెలెకె పీని గాలుమ్ పూరొ గిర్ మంద వచొ. అద్ ఆత పెజె, నన సాన్వల్ జాగతె మిరట్ నాకున్ సారి కియ వచొ. 8 బతి ఇంకె, నన ఇద్ ఎపెన్ నగుడెన్ పెంతెకొస్తు సడె వేరి మందంతొన్. 9 ఇగె చొకోట్టుంగ్ కామ్మొ కియ్యె, నాకున్ బెయ్ డగుర్ మోక పుడ్డ బతి, వెలెటిర్ మర్ల బడ్చొర్ మంతెర్.

10 తిమ్మతి మిహ్లా వాత పెజె, మీ నడ్డమ్ వోర్ దర్చుమ్నె మనల్ సూడట్. నా దాతె వోర్ గిర్ పర్చున సేవ కీసిర్ మంతొర్. 11 అదెన్ సాటి, వోన్ బోర్ గిర్ కమి-పాన్వై సూడ్యె. నహ్లా వోన్ సాంతితె రొహట్. మిహ్లాట్ కహితుర్ బక్లిర్ ఆయ్యలిర్, దాదలిర్ సంగ, వోర్ వానుర్ ఇంజెర్ సరి సూడ్యెర్ మంతొన్.

12 అపొలొ దాదన గొస్తిత్ బారెతె బతల్ ఇత్తెకె, 'వీర్ దాదలిర్ సంగ పూర్ సాన్' ఇంజెర్ వోన్ జుల్క కీతొన్. బతి వోన్ ఇంకె మిహ్లా వాయ్యల్ పసంద్ సెలె. వోర్ తీరెమ్మె మిహ్లా వాంతొర్ అలె.

13 దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మీవ మిరట్ కాబాడ్డె దిహ్నై మంత. బరొసతగ హలె మాయ్యక్ మంత. దర్చుమ్నె అని సక్తి వాలిర్ ఆసి మంత. 14 మిరట్ కియ్యల్ హర్ ఉంది కామ్ పెర్తుతె కీమ్.

15 స్టెపెనస్ అని వోన్ రోతుర్ అకయ యేరియతుర్ బక్లిర్గటల్ మొదొడ పండి ఆందిర్. అని బగవంతనుర్ బక్లిర్ సేవ కియ్యె, వూర్ తవ్వ జిన్నితున్ హల్లి కీతెర్ ఇన్వల్ మీకున్ టావ. 16 అదెన్ సాటి దాదలిర్-బాయిక్కిట్! ఆతుర అని వూర్ దాత్ సేవ కియ్యలిర్ సమ్మిర నమున యేచ్చి, మిరట్ తాకన ఇంజెర్ మీకున్ కోర్చెర్ మంతొన్.

17 నహ్లా స్టెపెనస్, పొర్టునాటన్, అకయిక్ ఇన్వలిర్ వాత కాడ్కి, నాకున్ వెలె ఆనంద్ లాగ్. 18 బారెతెకె, మీ బద్ది నహ్లా వాసి, నావంగ్ జురత్కున్ పూర్ కీతెర్. అని వూర్ నా ఆత్తుతున్ అని మీవ ఆత్తుతున్ ఆనంద్ సీతెర్. ఈతుర్కున్ మాన్ సియ్యల్ జిమ మీ పొరొ మంత.

† 15:32 యెసయ 22:13 †† 15:54 యెసయ 25:8

‡ 15:55 హోసయ 13:14

ఆక్రితంగ్ దండొస్క

¹⁹ ఆసియ యేరియతగ మన్వలిక్ చర్చినుర్ బక్తలిర్ మీకున్ దండొస్ వెహ్పార్ మంతెర్. అకుల దాదల్, పిరిస్కిల బాయి అని మార రోన్ మీరె మూయ్యల్ చర్చితుర్ పర్బున పొరొడె మీకున్ దండొస్ వెహ్పార్ మంతెర్. ²⁰ ఇగె మన్వలిర్ దాదలిర్-బాయిక్ సమ్మిరె మీకున్ దండొస్ వెహ్పార్ మంతెర్. మిరట్ వొరొన్ వొరొర్ పవిత్ర పెర్మతె కలిసి, దండొస్ వెహట్.

²¹ పప్పు ఇన్వన నన కుద్ నా కెయ్లె మీకున్ దండొస్ ఇంజెర్ లిహి క్రిసెర్ మంతొన్.

²² బోరె ఆయి పర్బున్ పెర్మ కియ్యక్ మత్తెకె, వోన్ సాపెన లాగి! మా పర్బు వాసెర్ మంతొర్.

²³ యేసు కిరిస్తు పర్బున పెర్మత-దయ మీకున్ సాత్ మని!

²⁴ యేసు కిరిస్తునగ మన్వల్ నా పెర్మ మీ సమ్మిర్ సంగ మందన. ఆమెన్!

2వ కొరంతి

ఇద్ చిటితున్ బారెత గొస్తి

పప్పు

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ పనస్ యేడుంగ్ (57) సాల్లగ లిహి కియ్యల్ జర్గిత.

కిరిస్తునోర్ అపోస్తుల్ ఆయ్యల్ పప్పు కొరంతి చర్చితుర్కున్ మొదొడ చిటితగ లిహి కీతంగ్ అడ్చంద్యె ఆయ్య, ఉండె ఉంది కటిన్త అడ్చుంద్ వాసి మంత. అద్ బతల్ ఇత్తెకె, కహితుర్ లబడ్ బోద గురుర్ అగ వాసి, 'పప్పు కరల్ అపోస్తుల్ ఆయ్యిర్ అని వోర్ వెహ్యల్ బోద గిర్ బరోబర్ ఆయ్యో' ఇంజెర్ అగటుర్గటల్ కహితుర్కున్ వొప్పున్. ఇద్ తీర్తె, వూర్ పప్పు వాడ్డ బునదితున్ హాలి కియ్యల్ సురు కీతెర్.

అదెన్ సాటి పప్పు కొరంతితుర్ బక్తలిర పాయ్యత్ సాటి తన్వకున్ బాతల్ అదికార్ మంత ఇన్వడున్ వెహ్యోర్. ఇద్ కారన్తున్ హిందలె దుస్త్రాక్ చిటినల్ తెర్ ఇద్ చిటితగ తన్వ బారెతె అని తన్వ సేవతున్ బారెతె, వెలె లిహి కీతొర్. తన్వ అనుబవ్, తన్వంగ్ ఉదెన్కొ, తక్లిబ్బ్ అని దుక్కున్ పోడి కీసి వెహ్యోర్. ఇదెనగ 'కిరిస్తున కరల్ సేవ బహన్ మందన?' అని 'బగవంతనుర్ సేవ్యలిర్ ఇంజెర్ వెహ్యలిర్ బహన్ మందన?' ఇన్వలిక్ గొస్తి బారెతె గిర్ లిహి కీతొర్.

బగ బతల్ మంత

దండొస్క

బగవంతన్ పప్పు దనెవాద్ వెహ్యల్

పప్పు తన్వంగ్ మారితంగ్ అవ్ పిలన్కున్ బారెతె కారన్ వెహ్యల్

ఉల్ల ఆతొన్ మాపి కియ్యడున్ బారెతె

పూన నియమ్మూర్ సేవ్యలిర్ బారెతె

పూన నియమ్మ మయ్యతున్ బారెతె

పప్పు కియ్యల్ బగవంతన సేవతున్ బారెతె

మహ్లా బరోస మత్త కాడ్కి పిసి మంతొమ్

కిరిస్తున్ హిందల్ బగవంతన్ సంగ లాగి-బాగితె మన్వల్

మావ జిన్గనియ్ బగవంతనుర్ సేవ్యలిర్ ఇంజెర్ తొహంత

జీవ వాలె బగవంతన కరల్ మందిర్ మరటె ఆందట్

పప్పున ఆనందున్ బారెతె

బర్బుర్ మనై సియ్యడున్ బారెతె

తీతు అని వోస సేవతున్ బారెతె గొస్తి

తన్వ సేవతున్ బారెతె పప్పు కారన్ వెహ్యల్

పప్పు అని వోన్ ఉల్ల నిల్వలిర్ బారెతె

పప్పు తన్వంగ్ తక్లిబ్బున్ పియ్యి పోకె మాయ్యల్

పప్పున్ దర్సన్క దిన్వల్

కొరంతితుర్ బారెతె పప్పు పికర్ కియ్యల్

ఆక్రితంగ్ దమ్మింగ్ అని సూచనంగ్

దండొస్ వెహ్యల్

దండొస్క

1 బగవంతన ఇచ తీర్ యేసు కిరిస్తునోర్ అపోస్తుల్ ఆయ్యల్ పప్పున అని మా దాత్ బక్తల్ ఆయ్యల్ తిమ్మొతి మీరె మాసి, కొరంతి నగుడె మన్వల్ బగవంతన చర్చితుర్కున్ అని పూరో అకయ యేరియతగ పగై మాసి మన్వలిర్ బక్తలిర్కున్ దండొస్ డొసి, లిహి కీసిర్ మంతొమ్.

2 మా బాబో బగవంతల్ అని మా యేసు కిరిస్తు పర్బు మీకున్ పెర్బత-దయ అని సాంతి సియిర్!

బగవంతన్ పప్పు దనెవాద్ వెహ్యల్

3 మా యేసు కిరిస్తు పర్బునోర్ బాబో ఆయ్యల్ బగవంతన్ దనెవాద్ వెహ్యట్. వోర్ పెర్బత-దయ వాలె బగవంతనలె, మాకున్ సమ్మె తీర్ద

మదత్ పుటంత. 4 వోర్ మావంగ్ తక్లిబ్బున్ వీడుస్లె మదత్ కీత తీరె, మరట్ గిర్ దుస్తుర్ తక్లిబ్బ్నగ మనెకె, సాత్ సియన ఇంజెర్ కొరంతొర్. 5 మరట్ కిరిస్తునంగ్ తక్లిబ్బ్నగ ఈస యేచ్చెర్ మత్త తీరె, వోర్ కిరిస్తు సియ్యల్ మదత్తుగ గిర్ ఈస యేతంతట్. 6 మీకున్ మదత్ కియన అని బచి కియన ఇంజెరెన్ మమొట్ తక్లిబ్బ్ బోగె మాసిర్ మంతొమ్. మీకున్ మదత్ కియ్యె, బగవంతల్ మాకున్ సాత్ సీసిర్ మంతొర్. అని మమొట్ తక్లిబ్బ్ బోగె మాసిర్ మత్త తీరె, మిరట్ గిర్ అవెన్ వోర్బి బోగె మాకిట్తె, బగవంతన మదత్తు అనుబవ్ యేతంతిట్. 7 మిరట్ తక్లిబ్బ్నగ బహున్తె ఈస యేచ్చెర్ మంతిటో, అహ్యో మదత్తుగ గిర్ మీకున్ ఈస పుటంత ఇంజెర్ బరోబర్ మాకున్ టావ.

8 దాదలిర్-బాయిక్కిట్! ఆసియ యేరియతె మాకున్ వాతంగ్ అవ్ తక్లిబ్బున్ బారెతె మీకున్ కరె మాయ్యక్ మన్వల్ మాక్ పసంద్ సెలె. మాకున్ అగ తోచ పరోమ్ ఆతంగ్ తక్లిబ్బ్ వాతంగ్. అద్ గట్టతె

మమొట్ పిసంతోమ్ ఇన్వల్ ఆస గిర్ సుటి కీతోమ్. ⁹ మా పొరొ మమొట్ బరొస ఇర్వక్నె, సాతుర్కున్ నేండుస్వల్ బగవంతనగన్ బరొస ఇర్వల్, మరన్త సిక్కు వాడ్డపినయ్ మావ మన్తె లాగ్. ¹⁰ ఈతల్ గాచెరమ్మల్ బగవంతల్ మాకున్ తప్పస్తార. అని మా సాటి మిరట్ కియ్యల్ పార్తనత మదతున్ హిందల్, వోర్ ఉండె గిర్ మునె మాకున్ తప్పసంతోర్ ఇంజెర్ ఆసతె మంతోమ్. ¹¹ అదెన్ సాటి, వెలెటిర్ పార్తన కియ్యడున్ హిందల్, మాకున్ పుడ్డ ఇద్ పెర్తత-దయత వరమున్ బారెతె, సమ్మిర్ గిర్ బగవంతన్ దనెవాద్ వెహంతెర్.

పప్పు తన్వంగ్ మారితంగ్ అవ్ పిలన్కున్ బారెతె కారన్ వెహ్వల్

¹² మమొట్ మా సాద గియన్కున్ పియ్యి ఆయ్య, బగవంతన పెర్తత-దయతున్ హిందల్ తాక్తోమ్. బగవంతల్ సియ్యల్ సుదుడ్-పాన్తె అని నియత్తె ఇద్ దునియతగ పిస్తామ్. ముకెతె మీ సంగ అహాన్ పిస్తామ్ ఇంజెర్ మావ మన్-దిల్ గవ సీసెర్ మంత. ¹³⁻¹⁴ మిరట్ వాచి కీసి, అర్తమ్ కియ్యలిక్ గొస్తింగె లిహి కీసెర్ మంతోమ్. మిరట్ మా బారెతె జరసి అర్తమ్ కీతిట్. ఉండె మునె బర్పుర్ అర్తమ్ కీతిట్ ఇంజెర్ ఆస కీసెర్ మంతోమ్. అహాన్ కీతిట్, యేసు పర్పున వాయ్యల్ దివొసున్ నేటి మీ హిందల్, మమొట్ గర్వతె మత్తపె, మిరట్ గిర్ మా హిందల్ గర్వతె మందంతిట్.

¹⁵⁻¹⁶ ఇద్ గొస్తితగ నాకున్ బరొస మత్త కాడ్కి, నన మాసిదోనియ సానెకె, మిహ్లా ఆగ్ని సాందన అని మాసిదోనియతల్ మల్ని వానెకె గిర్, మిహ్లా ఆగన ఇన్వల్ పిలన్ వాట్టి మత్తోన్. అద్ ఆత పెజె, నాకున్ యూదయ యేరియతె సారి కీతిట్ ఇంజి మత్తోన్. ఇద్ తీర్తె రండ్ జోకంగ్ ఆగ్గడ పార్దు మీకున్ పుటన ఇంజెర్ సోచ్ కీసి మత్తోన్.

¹⁷ నన ఇవ్ పిలన్కు బతయ్ సోచ్ కియ్యక్నె కీతోర్ ఇంతిట్ కి? అసలె కియ్యక్! నన సాదరన్ మాయ్యలిర్ మోడి ఉంది జోక 'హో' ఇంజి, ఉండె ఉంది జోక 'సెలె' ఇంజెర్ లబడ్ వెహ్వన ఆయెన్. ¹⁸ బహన్తె బగవంతల్ బస్కెన్ లబడ్ వడ్కిరెయ్, అప్పా మమొట్ గిర్ బస్కెన్ లబడ్ వెహ్వక్. ¹⁹ నన, సిల్వనన్ దాదల్ అని తిమొతి దాదల్, బగవంతనోర్ మరి ఆయ్యల్ యేసు కిరిస్తున్ బారెతె, మీ నడ్డుమ్ పచర్ కీతోమ్. వోర్ యేసు బర్పుర్ బరొస వాలె ఆందర్ † అని తన బతల్ వెహంతోరో, అదెనె బస్కెట్ కీతోర్. ²⁰ బగవంతల్ సీతంగ్ సమ్మె వాగ్దన్కు, కిరిస్తునగ పూర మాతంగ్. అదెన్ సాటి, యేసు కిరిస్తున్ హిందల్ మరట్, "ఆమెన్ †" ఇంజెర్, బగవంతన్ డగ్గుర్-పాన్ సీసెర్ మంతట్. ²¹ బగవంతల్ మీ బరోబర్ మాకున్ గిర్ నేమి కీసి, కిరిస్తునగ గట్ నిపుసంతోర్. ²² మరట్ తన్వర్ ఆందట్ ఇంజెర్ నిరుపన్ కియ్య, బగవంతల్ మావ దిల్టన్ రొపా తన్వ ఆత్మ ఇర్దొర్. బగవంతల్ వార్గన్ సీతంగ్ సమ్మెన్ యేతంతట్ ఇంజెర్ తన్వ ఆత్మ మా రొపా గారంటిత్ మోడి మంత.

²³ మిరట్ నన దమ్మి సియ్యడల్ తప్పసన ఇంజెర్ ఉండె ఉంది జోక కొరంతి నగుడె వాయ్యక్. ఇద్ గొస్తి సతెమ్ ఆంద్ ఇంజెర్, నా దిల్టన్ సూడ్వల్ బగవంతనె గవ ఇర్నెర్ మంతోన్. ²⁴ మీవ బరొసతున్ పొరొ అదికార్ తోహన ఇంజెర్ మమొట్ వెహ్వర్ సెలొమ్. బరొసతగ గట్ మంతిట్ బతి, యేసు కిరిస్తునగ మీ ఆనంద్ బడె మాయ్ మదత్ కియ్యలిర్ ఆందుమ్.

2 బతి నన మిహ్లా వాసి, మీకున్ దుక్కు సియ్య ఇంజెర్ నిర్దుయ్ కీతోన్. ² బారెతె మీకున్ నన దుక్కు సీకతె, నాకున్ బూర్ ఆనంద్ సీసిర్? బూరె సియ్యర్! ³ నన వాత పెజె, బూర గొస్తిత్ పియ్యితె ఆనంద్ యేతనయె, పూర గొస్తిత్ పియ్యి, నన దుక్కు యేత్వ ఇన్వల్ బరొసతెన్ అదెన్ లిహి కీతోన్. నన ఆనంద్ మన్వడున్ హిందల్, మీకున్ గిర్ ఆనంద్ లాగంత ఇన్వల్ నాకున్ టావ. ⁴ దిల్తగ బచొరో దుక్కుతె, కాడెర్ తుహ్వర్, తక్లిబ్నె అద్ చిటితున్ లిహి

† వోర్ యేసు బర్పుర్ బరొస వాలె ఆందర్. ఇత్తె 'హో' అని 'సెలె' ఇంజెర్ రండ్ తీర్కెనె వెహ్వల్ అసలె ఆయెర్. †† ఆమెన్: 'హో, అప్పా జగ్గన్' ఇంజెర్ అర్దుమ్.

కీతోన్. † మీకున్ దుక్కు సియన ఇంజెర్ ఆయె బతి, మీ పొరొ నాకున్ మన్వల్ పెర్తకున్ వెహ్వ తోహన ఇంజెరెన్ లిహి కీతోన్.

ఉల్ల ఆతోన్ మాపి కియ్యడున్ బారెతె

⁵ బోరె ఆయి దుక్కు సీసి మత్తెకె, వోర్ నాకున్ ఆయె బతి, మీ సమ్మిర్కున్ గిర్ దుక్కు సీతోర్. వోన్ పొరొ ఉండె అదిక్ వజన్ తోచుస్వ ఇంజెర్ ఇద్ గొస్తి వెహ్వర్ మంతోన్: ⁶ వోర్ ఆతోన్ మిహ్లాటల్ వెలెటిర్ సిక్కు సీత అదె ఆయర్. ⁷ తె ఇంకె వోన్ ఉండె గిర్ సిక్కు సియ్యక్నె, మాపి కీసి, సుమ్మి కియ్యల్ చొకొట్ మందంత. ఇహిన్ కియ్యకె వోర్ ఉండె అదిక్ పికర్ కీసెర్ మందంతోర్. ⁸ అదెన్ సాటి, మీవ పెర్తతున్ వోన్ తోహన ఇంజెర్, మీకున్ జుల్మ కీసెర్ మంతోన్. ⁹ మిరట్ సమ్మెన్ పియ్యి తాకంతిటొ సెలెయె ఇంజెర్ మీకున్ పరిక్కు కియ్యె గిర్ అద్ చిటితగ లిహి కీతోన్. ¹⁰⁻¹¹ మిరట్ బదె గొస్తిత్ సాటి బోనె ఆయి మాపి కీతిట్, నన గిర్ వోన్ మాపి కీతోన్. నన బోనె ఆయి మాపి కీసి మంద్యతె, మీ సాటి కిరిస్తున నదుడున్ మునె వోన్ మాపి కీతోన్. సయ్యనతంగ్ కుత్తన్ హిందల్, మరట్ పసి మాయ్య ఇంజెరెన్ ఇహిన్ మాపి కీతోన్. బారెతెకె వోర్ మాకున్ బహన్ కోడి కియ్యె సూడంతోర్ ఇన్వల్, మాకున్ టావ.

పూన నియమ్మర్ సేమ్మలిర్ బారెతె

¹² నన బస్కెతె త్రోయకు నగుడె సాత్తొనొ, అస్కె తన్వ చొకొట్టు కబుర్ పచర్ కియ్య, యేసు కిరిస్తు పర్పు నాకున్ మోక సీతోర్. ¹³ బతి తీతు దాదల్ నాకున్ దిస్వ కాడ్కి, నావ మన్-దిల్తగ సాంతి పుట్టుకి. అస్కె వూర్కున్ దాంతోన్ ఇంజెర్ వెహ్వ, వూర్గటల్ మాసిదోనియ యేరియతె సాత్తొన్.

¹⁴ బగవంతల్ హర్ జాగతగ కిరిస్తున్ హిందల్, మాకున్ బస్కెట్ మెయ్యసెర్ మంతోర్. అని కిరిస్తున్ బారెతె గియన్ గమ గమ గాడి సియ్యల్ వాసున్ మా హిందల్, బగవంతల్ పగ్రె మానల్ కీసెర్ మంతోర్. వోర్ బగవంతనె దనెవాద్ వెహ్వర్ మంతోన్. ¹⁵ బారెతెకె బగవంతన్ సాటి, కిరిస్తు అర్పన కీత గమ గమ గాడి సియ్యల్ ఊదున్ మోడి మమొట్ మంతోమ్. ఇద్ సోబత గాడి బచె మాతుర్కున్ అని బరొస ఇర్కె వూర్ పగ్రె మాసెర్ మంత. ¹⁶ బరొస ఇర్కె వూర్కున్ కూర్ సడె మాత వాసున్ మోడి మంతోమ్ బతి, బచె మాతుర్కున్ బస్కెట్ మన్వల్ జిన్గని సియ్యల్ గమ గమ వాలె వాసున్ మోడి ఆసి మంతోమ్.

ఈతల్ కామ్ బోరె కియ పరొర్. ¹⁷ మమొట్ వెలెటిర్ మోడి బగవంతన గొస్తి వెహ్వ, కొతంగ్ కమయ్ కియ్యలిర్ ఆయెమ్. బతి మాకున్ బగవంతల్ సారి కియ్యడున్ హిందల్, కిరిస్తునుర్ నియత్తుర్ సేమ్మలిర్ ఆసి, కవట్ సెల్వక్ బోద వెహంతోమ్.

3 ఇహిన్ వడ్కివల్ మావ మమొట్ పోక్ వెహ్వప్ మీకున్ దిసిర్ మంత కి? కహితుర్కున్ జారత్ మత్తపినయ్ మిహ్లా వానెకె, సెలెకె మిహ్లాటల్ సానెకె, వోడ్కి అరుస్వలిక్ చిటింగ్ పియ్యి, మమొట్ వాయ్యల్ జారత్ కి బతల్? అసలె జారత్ సెలె! ² సమ్మిర్ కరి కీసి, వాచి కీనల్ మావంగ్ దిల్కెనగ లిహి కీసి మన్వలిక్ అని మా బారెతె వోడ్కి అరుస్వలిక్ చిటింగ్ మిరటి ఆందిట్. ³ బహన్ ఇత్తెకె: మిరట్ కిరిస్తు లిహి కియ్యంగ్ చిటిన్ మోడి తాత్కర్ దిసిర్ మంతిట్. ఇవ్ చిటింగ్ సాయ్తె ఆయె బతి, జీవ వాలె బగవంతన ఆత్మతె లిహి కీసి మంతంగ్. అని బండత పాటితగ ఆయె బతి, మాయ్యలిరంగ్ దిల్కెనగ మావ సేవతున్ హిందల్ లిహి కీసి మంతంగ్.

⁴ ఇద్ తీర్తె బారి వెహ్వర్ మంతోమ్ ఇత్తెకె, మమొట్ కిరిస్తున్ హిందల్, బగవంతనగ బరొస కీసెర్ మంతోమ్. ⁵ మావ మమొట్ బద్ సూడ కియ్య, తాకద్ వాలిర్ ఆయెమ్. బతి అవెన్ కియ్య తాకద్ బగవంతలె మాకున్ సీసెర్ మంతోర్. ⁶ వోర్ మాకున్ పూన నియమ్మన్ సాటి సేమ్మలిర్ ఆసి మన్లె తాకద్ సీతోర్. ఇద్ పూన నియమ్మ సేవ

‡ 2:4 అద్ చిటితున్ లిహి కీతోన్: 7:8-12

లిహి కీత రూపు సెలె బతి, బగవంతన ఆత్మత రూపు మంత. లిహి కీసి మన్వల్ దర్మత కానున్ మరన్తున్ తరంత బతి, బగవంతన ఆత్మ బస్కెట్ పిసనంత.

పూన నియమ్మ మయ్యతున్ బారెతె

⁷⁻⁹ బండత పాటితగ బగవంతల్ ఆగెంగ్ లిహి కీసి మోసెన్ సీతొర్ అస్సె, వోన మొకొమ్ బక మయ్యత వేడ్చితె నించి మత్త. తె పూర్ ఇజ్రయేల్ లోకుర్ అదెన్ సూడ పర్మకి. బతి అద్ ఆత పెజె, అద్ వేడ్చి కమి ఆసెర్ సొత్త. మాయ్యన్ మరన్ అని సిక్కు తర్వల్ పడన నియమునె ఇచొర్ మయ్య మత్తెకె, మాయ్యన్ నియత్తు లెకతె తర్వల్ బగవంతన ఆత్మత పూన నియమున్, ఉండె బచొర్ డగుర్ మయ్య మందంతయె సొంచ్ కీప్టు. ¹⁰ ఇకె పూన నియమ్మ మయ్యతున్ అని పడన నియమ్మ మయ్యతున్ పరక సూడెకె, అద్ పడన వాలె సెలె ఇత్తవ్ దిసంత. ¹¹ కమి ఆసి సొన్వల్ అచొర్ మయ్య వాలె ఆసి మత్తెకె, బస్కెట్ మన్వల్ ఉండె బచొర్ మయ్య వాలె ఆసి మందంతయె సొంచ్ కీప్టు.

¹² అదెన్ సాటి, బస్కెట్ మన్వల్ బగవంతన అద్ పూన నియమ్మగ ఆస ఇర్ని, బెయ్ దర్మమనె బోడ వెహ్సార్ మంతొమ్. ¹³ అద్ వేడ్చి కమి ఆసెర్ మంత ఇన్వల్ ఇజ్రయేల్ పర్మతున్ కరె మాయ్య ఇంజి, మోసి తన్వ మొకొమున్ ముచ్చార్. బతి మమొట్ మోసెన్ దాత్తుర్ ఆయ్యెమ్. ¹⁴⁻¹⁵ పూర్ ఇజ్రయేల్ లోకుర్ మన్ కటిన్త ఆత కాడ్చి, బగవంతల్ మోసెన్ సీత పడన నియమ్ నేట్వ వేరి వాచి కీతెకె గిర్, పూర్కున్ సమ్మె మాయె. బారితెకె అద్ మోసి తన్వ మొకొమున్ ముచ్చ పాగొట పూర్ దిల్టాన్ ముచ్చపినయ్ మంత. అని సిరిప్ కిరిస్తుయె పూర్ మన్తున్ కోలి కీసి సమ్మె కియ పరంతొర్. ¹⁶ బతి బస్కెతె పర్మన చర్మతె పూర్ వాంతెరో, అస్సె అద్ ముచచి మన్వల్ పాగొట తెండ్చి వాట్వల్ జర్గంత. ¹⁷ వేర్ పర్మ బగవంతన ఆత్మ ఆందుర్. వోన ఆత్మ బగతె మందంతయె, అగ మోక్టో-పాన్ మందంత. ¹⁸ మరట్ సమ్మిర్ గిర్ ముచచి సెలెంగ్ అవ్ మొకొమ్మనె పర్మన మయ్యత వేడ్చితున్ సూడ్చి, ఆర్మతున్ మోడి తాన్ తొహ్సార్ మంతట్. ఇహిన్ మయ్యతల్ ఉండె అదిక మయ్యతెకె పర్మన్ మోడి, పర్మన ఆత్మతున్ హిందల్ మారిసెర్ మంతట్.

పప్పు కియ్యల్ బగవంతన సేవతున్ బారెతె

4 అదెన్ సాటి బగవంతలె తన్వ దయతె మాకున్ సేవతున్ సీత కాడ్చి, మమొట్ దర్మమనె ఇదెన్ కీసెరెన్ మందంతొమ్. ² మమొట్ సిర్మిందింగ్ కియ్యలిక మక్తితంగ్ కామ్మున్ వొహమ్. పసి కియ్యక్నె బగవంతన వచన్ మత్త తిర్ వెహంతొమ్ ఇన్వడున్ బగవంతలె గవదారల్ ఆసి మంతొర్. సతెమున్ తాత్కర్ వెహ్యడున్ హిందల్, బాతుర్ ఆందుమ్ ఇన్వల్ హార్ వొరొన మన్-దిల్టాన్ టావ. ³ మమొట్ వెహ్యల్ చొకొట్టు కబుర్ కహితుర్కున్ అర్మమ్ ఆసెర్ సెలె ఇత్తెకె, సిరిప్ మూరె మాసి సొన్వలిర్కునె అర్మమ్ ఆసెర్ సెలె. ⁴ బారితెకె బగవంతల్ బహన్ మంతొర్ ఇన్వడున్ తొహ్యల్ కిరిస్తున చొకొట్టు కబుడ మయ్యతున్, అర్మమ్ కియ్యక్నె పూర్ నమ్మకి పూరంగ్ మన్-దిల్కున్, ఇద్ దునియత పేన్ ఆయ్యల్ సయ్యన్ ముప్పా వాడ్చార్. ⁵ అదెన్ సాటి మా బారెతె మమొట్ పచర్ కియ్యక్నె, యేసు కిరిస్తు పర్మన్ అని వోన్ సాటి మీపుర్ దాసిర్ ఆందుమ్ ఇంజెర్ పచర్ కీంతొమ్.

⁶ బారితెకె బగవంతల్, "సికటితల్ వేడ్చి పారన" † ఇంజెర్ వెహ్సార్. వోర్ బగవంతన మయ్యత వేడ్చియె యేసు కిరిస్తున మొకొమ్మల్ పార్సార్ మంత. అద్ మయ్యత గియన్ వేడ్చితునె మా దిల్కొనగ పారుస్తార్. ⁷ ఇద్ వేడ్చి మిసి మన్వల్ బెయ్ డగుర్ గటిత్ మోడి మంత. బతి మావంగ్ మేందొల్కొ సాదరన్ తోడితంగ్ బుడ్డిన్ మోడి మంతంగ్. ఇద్ గటితున్ బగవంతలె మా రొహ ఇర్దార్. ఇదెన్ హిందల్

మా పిస్వడగ దిస్వల్ సక్తి మావ ఆయె బతి, బగవంతనల్ వాత ఇంజెర్ సమ్మిర్ కరి కీంతెర్. ⁸ హార్ ఉంది బాజ్చల్ తక్లిబ్బ్ వాసెర్ మంతంగ్ బతి, అవ్ మాకున్ హార్ కియ్యకి. గండమ్మగ కొండె మాసి మందంతొమ్ బతి, ఆస సెలెర్ పూర్ ఆయెమ్. ⁹ మావ పీచ పియ్య పూడంతెర్ బతి, బగవంతల్ మాకున్ బస్కెట్ సుటి కియెర్. మాకున్ బెయ్ జెహ్సార్ మంతెర్ బతి, నాసెడమ్ ఆసెర్ సెలొమ్. ¹⁰⁻¹¹ యేసున్ హిందల్ జీవతె మన్వల్ మమొట్ హార్ దివొన్ మరన్త సవద్ సూడ్చార్ మంతొమ్. వోన మరన్ బాతల్ ఇన్వల్, మావంగ్ మేందొల్కొ తొహ్సార్ మంతంగ్. అదె తీర్దె, వోన జీవ గిర్ మావ జిన్నితగ దిసంత. ¹² తె మమొట్ మరన్త సవద్ సూడ్చార్ మంతొమ్ బతి, ఇదెన్ హిందల్, మిరట్ బస్కెట్ మన్వల్ జీవ యేత్తిట్.

¹³⁻¹⁴ దర్మ-గ్రంతనగ, "నన బరొస కీత కాడ్చి, వడ్చెత్తోన్" †† ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. అద్ తీర్దె, మమొట్ గిర్ ఉందియె ఆత్మతగ బరొస కీత కాడ్చి, వడ్చెత్తోన్ మంతొమ్. బారితెకె, సాతొర్ వోర్ యేసు పర్మన్ నేండుస్వల్ బగవంతల్, మాకున్ గిర్, వోన్ బరొబర్ నేండుసంతొర్ ఇన్వల్ మాకున్ టావ. బగవంతల్ ఇహిన్ మాకున్ నేండుసి, మీ బరొబర్ తన్వ చర్మతె నిపుసంతొర్. ¹⁵ మాకున్ వాయ్యలిక ఇవ్ సమ్మె దుక్కుంగ్, మీవ చొకొటున్ సాటినె వాసెర్ మంతంగ్. బగవంతన పెర్మత-దయ, పర్మత్ రొహ బహన్ బహన్ వర్త మాసెర్ దాంతయె, అహన్ అహన్ ఉండె వెలెటిర్, బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సిసెర్ దనెవార్ వెహనిర్ ఇంజెరెన్ జర్గెసెర్ మంత.

మహా బరొస మత్త కాడ్చి పిసి మంతొమ్

¹⁶ అదెన్ సాటి మమొట్ వెరియెమ్. మావ దిస్వల్ మేందొల్ జిగి సెల్వక్ ఆసెర్ మంత. బతి మహా రొహ మన్వల్ ఆత్మ రొజి రొజిత్ పూన తాకద్చె నించెర్ మంత. ¹⁷ అని ఇచుసి గట్ట వేరి, మన్వలిక మావంగ్ తక్లిబ్బ్ సంగ మాకున్ పుట్టల్ బస్కెట్ మన్వల్ మయ్యతున్ జోకి కీతెకె, అవ్ తక్లిబ్బ్ బతతునె కామి సియెంగ్. ¹⁸ నడుడె దిస్వలిక దర్మరితంగ్ సమ్మె మూరె మాంతంగ్. బతి నడుడె దిసొంగ్ అవ్ స్వర్గనంగ్ సమ్మె బస్కెట్ నిల్చి మందంతంగ్. అదెన్ సాటి, కడ్కున్ దిస్వలికున్ పొరొ మావ నదుర్ ఇర్వక్నె దిసొంగ్ అవెన్ పొరొ, మావ నదుర్ ఇర్వెర్ మంతొమ్.

5 మావంగ్ మేందొల్కొ ఇద్ దర్మరిత్ పొరొ మరట్ మన్వల్ సాద రోతున్ మోడి మంతంగ్. ఇద్ రోన్ ఉల్లె మాసి, నాసెడమ్ ఆత పెజె, మరట్ స్వర్గనగ మన్లె, మా సాటి ఉంది రోన్ మంత. అదెన్ మాయ్యల్ దొహ్చాకి బతి, బస్కెట్ నిల్చి మన్లె, బగవంతలె దొహ్చార్ ఇన్వల్ మాకున్ టావ. ² అదెన్ సాటినె అద్ స్వర్గన రోన్ ఆయ్యల్ మేందొడ్ మోడి మారియన ఇంజెర్, ఇకె ఇద్ మేందొడున్ రొహ బెయ్ తల్మెలె మాసెర్ మంతట్. ³ అద్ గట్టతె మరట్ కుడెకె దిస్వక్నె బస్కెట్ మనల్ మావ మేందొడున్ బగవంతల్ పొంగుడ్ పొండుసంతొర్. ⁴ మరట్ ఇద్ మేందొడగ మత్త అచెజెల్ వజన్ నొపితె తల్మెలె మాంతట్. ఇద్ సడె మాయ్యల్ మేందొల్ ఇకెనె సుటి కియన ఇంజెర్ ఆయె బతి, బస్కెట్ మన్వల్ మేందొడెకె మారియన ఇంజెర్ బెయ్ ఆసతె కోర్సెర్ మంతట్. ⁵ అద్ మేందొడున్ సాటి, బగవంతల్ మాకున్ తయరి కీతొర్. అని తాన్ తప్పక్ మాకున్ సీంతొర్ ఇన్వల్ గారంటిత్ సాటి, మా రొహ తన్వ ఆత్మతున్ ఇర్దార్.

⁶⁻⁷ అదెన్ సాటినె, మరట్ నడుడె సూడ్చి ఆయ్యె, సిరిప్ పర్మనగ బర్మర్ బరొస ఇర్వడున్ హిందలె తాక్సెర్ మంతట్. ఇవ్ మేందొల్కొనె మనెకె పర్మనల్ లంగ్ మంతట్ ఇంజెర్ మాకున్ టావ. తెర్ బతి, మరట్ బస్కెట్ దర్మమనె మందంతట్. ⁸ బారితెకె, ఇద్ మేందొడున్ సుటి కీసి, పర్మన్ సంగ మందన ఇంజెర్ పసంద్ కీసెర్ మంతట్. ⁹ అదెన్ సాటినె మరట్ ఇద్ మేందొడగ మత్తెకె గిర్, సెలెకె ఇదెన్ సుటి కీతెకె గిర్ బతి, పర్మన్ ఆనంద్ సినలె పిసన ఇంజెర్ ఇచ కీసెర్ మంతట్. ¹⁰ బారితెకె మరట్ సమ్మిర్ గిర్ కిరిస్తున నాయ్ కచురిత్

† 4:6 పుట్గడ్చి 1:3

†† 4:13-14 కీర్తన్యన 116:10

మున నిల లాగర్. అస్మి మహాటల్ హర్ వొరార్ తన కీతంగ్ చొకొట్టుంగ్, సెలెకె వాయుట్టుంగ్ కామ్మున్ పియ్యి, బదెన అద్ పండి యేత లాగర్.

కిరిస్తున్ హిందల్ బగవంతన్ సంగ లాగి-బాగితె మన్వల్

11 అదెన్ సాటి మమొట్ పర్పున్ బారి వెరియనయొ కరి కీసి, వోన గొస్టితున్ వోపన ఇంజెర్ మాయ్యులిర్కున్ హక్లి కీసెర్ మంతొమ్. మా బారెతె బగవంతన్ సవ్వె టావ. ఇద్ గొస్టి మీవంగ్ మన్-దియ్యున్ గిర్ టావయ్ ఇంజెర్ నన ఆస కీసెర్ మంతొమ్. 12 మమొట్ బచొర్ చొకొట్టుర్ ఆందుమొ తొహన్ సాటి ఇహిన్ వెహ్యార్ సెలొమ్. ఇదెన్ బద్ది, దిల్లగ మన్వలికున్ ఆయ్యు, బహ్రి దిస్వలికున్ పియ్యి, పొక్ల కియ్యులిర్కున్ మా బారెతె జవబ్ సీకిట్ ఇంజెరెన్ మీకున్ వెహ్యార్ మంతొమ్. 13 మొక బొరె మాకున్ పిసలిర్ ఇందనిరై, మమొట్ బగవంతన్ డగుర్-పాన్ తర్లెనె పిసలిర్ ఆతొమ్. అహ్నా మొక బొరె మాకున్ బరోబర కీసెర్ మంతెర్ ఇందనిరై, అహన్ మీ సాటినె కీసెర్ మంతొమ్. 14-15 కిరిస్తున పెర్మ మాకున్ హక్లి కీసెర్ మంత. బారితెకె, సమ్మిర్ సాటి వోర్ జీవ సీతొర్. అదెన్ సాటి, పిసి మన్వలిర్ ఇంగెడల్ తమ్మ్య సాటి పిస్వ, బతి పర్జత్ లాసి సాసి-నెండ్రొర్ వోర్ కిరిస్తున్ సాటినె పిసన. ఇదెన్ హిందల్, వోన మరన్తగ మరల్ సమ్మిర్ ఈస యేత్త లెకతె వాంతల్.

16 కిరిస్తు సమ్మిర్ సాటి జీవ సీత కాడ్డి, ఇంగెడల్ బోనె సాదరన్ మాయ్యులిర్ సూడపినయ్ సూడొమ్. ఇదెన్ మునె, కిరిస్తున్ అద్ తరికతె సూడొమ్ బతి, ఇకె అసలె అహన్ సూడొమ్. 17 కిరిస్తునగ యెకి ఆయ్యల్ పూనొర్ మాయ్యల్ ఆతొర్. వోన పడన జిన్గని బర్పుర్ మారిసి, పూన జిన్గని ఆత. 18 ఇద్ సమ్మెతున్ బగవంతలె జర్పున్ తొర్. వోరె మాకున్ కిరిస్తున్ హిందల్, తన్ల మీరి కీతొర్ అని ఇహిన్ మీరి కియ్యల్ సేవ మాకున్ హల్లి కీతొర్. 19 అద్ బతల్ ఇత్తెకె, దునియతుర్ మాయ్యులిర్ కీతంగ్ పాప్పు లెకతున్ వూర్ పొరొ వాట్సుక్నె కిరిస్తున్ హిందల్, వూర్పున్ తన్ల మీరి కీతొర్. ఇదెన్ వెహన ఇంజెరెన్ బగవంతల్ మాకున్ ఆగి సీతొర్. 20 అదెన్ సాటి, మమొట్ కిరిస్తునుర్ కబ్రియలిర్ ఆందుమ్. బగవంతన్ సంగ మీరె మాయన ఇంజెర్ కిరిస్తున్ హిందల్ ఆసి, మీకున్ జాల్మ కీసెర్ మంతొమ్. 21 బారితెకె, పాపెస్తలిర్ ఆయ్యలిర్ మరల్ కిరిస్తున్ హిందల్, తన్వ నదుడె నియత్తుర్ ఆయ్యె, పాప్పు డాగ్ సెలొర్ వోర్ కిరిస్తున్ బగవంతల్ సిక్కు కీతొర్.

6 మమొట్ బగవంతన్ సంగ మీరె మాసి కామ్ కియ్యలిర్ ఆత కాడ్డి, వోర్ మీకున్ సీత పెర్మత-దయతున్ యెర్మమ్ కియ్య ఇంజెర్ మీకున్ కోర్నెర్ మంతొమ్. 2 బారితెకె బగవంతల్ దర్మ-గ్రుత్నగ, "నన బరోబర్ వకత్తె నీవ విసంతి కేచి, బచి కియ్యల్ దివొసున్ నేటి నీకున్ మదత్ కీతొన్" † ఇంజెర్ లిహి కియుస్తార్. కేంజట్! ఇదె బరోబర్ వకత్ ఆంద్. అని ఇదె బచి కియ్యల్ దివొన్ ఆంద్.

మావ జిన్గనియ్ బగవంతనుర్ సేవ్యలిర్ ఇంజెర్ తొహంత

3 మమొట్ బోనయ్ సర్పున్ అడ్డమ్-కోడ్ వాట్సుక్నె, అని మావ సేవతున్ బొరె బొట సూట్సుక్నె చొకొట్-పాన్లె పిసెర్ మంతొమ్. 4 ఇద్ తీర్లె, హర్ ఉంది గొస్టితగ మమొట్ బగవంతనుర్ సేవ్యలిర్ ఆందుమ్ ఇంజెర్ నిరుపన్ కీసెర్ మంతొమ్. ఆపతినగ, దుక్కునగ, తక్లిట్టెనగ మనెకె, 5 దన్కంగ్ తింజి మనెకె, టానెనగ మనెకె, లొలింగ్ జర్గెనెకె, కాయ-కన్మమనగ, చేతొ మన్వలిక్ గట్టునగ, కరుసాసి మన్వలిక్ గట్టునగ వెలె వోర్పి తాక్టొమ్. 6 సుదుడె-పాన్లె మన్వల్, గియన్లె తాక్కుల్, సాసి కీసెర్ సాంతితె మన్వల్, దయ తొహ్యల్, పవిత్ర ఆత్మ మా రొపొ మన్వల్, కవట్ సెలె అద్ పెర్మతున్ తొహ్యల్, 7 సతె బోదతున్ వెహ్యల్, బగవంతన తాకదున్ తొహ్యల్, ఈతంగ్ సమ్మె

† 6:2 యెసయ 49:8

నియత్తుంగ్ ఆయ్తర్కె తిన కెయ్యె-డెమ కెయ్యె పియ్యి, లడెయ్ కియ్యుడగ మునె మత్తొమ్. 8 డగుర్-పాన్ సీతెర్ అని హిజత్ గిర్ వోతెర్. రెహ్ని వడ్కెతెర్ అని మెచ్చెర్ గిర్. సతెమ్ వెహ్యెకె గిర్ మాకున్ పకట్టె ఇంజెర్ కేయ్యెర్. 9 దుస్తుర్ మాకున్ వొడ్కి పియ్యి గిర్ పియ్యకి ఇత్తవ్ సూడంతెర్. సాతపినయ్ దిస్కె గిర్ మమొట్ పిసిన్ మన్వలిర్ ఆందుమ్. దుస్తుర్ మాకున్ వెల్ వెల్ ఆనల్ పాతెకె గిర్ జీవతెన్ మన్వలిర్ ఆందుమ్. 10 మమొట్ దుక్కుత్ రొపొ మత్తెకె గిర్ బతి, బస్కెట్ ఆనంద్ యేత్తులిర్ ఆందుమ్. మమొట్ గరిబ్బ్ ఆసి మత్తెకె గిర్ బతి, వెలెటిర్కున్ దనెవంతలిర్ కియ్యలిర్ ఆందుమ్. మమొట్ బతయ్ సెల్వక్ దిస్కె గిర్ బతి, సమ్మెయ్ మన్వలిర్ ఆందుమ్. ఇద్ తీర్లె మమొట్ హర్ ఉందితగ బగవంతనుర్ సేవ్యలిర్ ఆందుమ్ ఇంజెర్ నిరుపన్ కీసెర్ మంతొమ్.

11 యే కొరంతితుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! బతతునె మకుస్వక్నె మీ సంగ వెహ్యార్ మంతొమ్. మీ సాటి మావ దిల్ పూరొ కోలి కీసి ఇర్టొమ్. 12 మావ మన్-దిల్లగ బర్పుర్ మీకున్ పెర్మ కీతొమ్ బతి, మిరట్ మీవ పెర్మతున్ మహాటల్ హల్లి ఇర్నెర్ మంతిట్. 13 మీకున్ మమొట్ మావ దిల్లగ బర్పుర్ వొప్తె, మిరట్ గిర్ మాకున్ వొప్కిట్ ఇంజి, మిరట్ నాపుర్ మరి-మియడ్ ఆందిట్ ఇంజెర్ సమ్మె మాసి మీకున్ ఇహిన్ వెహ్యార్ మంతొమ్.

జీవ వాలె బగవంతన కరల్ మందిర్ మరటె ఆందట్

14-15 మిరట్ పర్పున్ నమ్మకి వూర్ సంగ జోడ్ ఆయ్యట్. †† నియతున్ అని బగడ-నియతున్ దోస్త్ బగ మంత? అసలె సెలె! వేడ్చిత్ అని సికటిత్ బగ పొత్ మంత? అసలె సెలె! కిరిస్తున్ అని సయ్యున్తున్ ‡ బగ లాగి-బాగి మంత? అసలె సెలె! 16 బగవంతన మందిర్లగ మూర్తింగ్ మన్లె జాగ బగ మంత? అసలె సెలె! మరట్ జీవ వాలె బగవంతన మందిర్ ఆసి మంతట్. బారితెకె బగవంతల్ దర్మ-గ్రుత్నగ,

"నన వూర్ రొపొ మంజి, వూర్ సంగ తాకంతొన్. వూరొర్ బగవంతన ఆసి మందంతొన్. వూర్ నా పర్ల ఆసి మందంతెర్" †† ఇంజెర్ లిహి కియుస్తార్. 17-18 "అదెన్ సాటి వూర్గట్లె పెసిసి, అలగ్ ఆసి మంట్. జే-సుదుడె వాలెతల్ అలగ్ మంద్విట్తె, నన మీకున్ కరుమ్ కీతొన్" †† అని "నన మీకున్ బాబొన ఆసి మందంతొన్. మిరట్ నాకున్ మరి-మియడ్ ఆసి మందంతిట్" ††† ఇంజెర్ సర్వ సక్తి వాలె బగవంతల్ వెహ్యార్ మంతొర్.

7 అదెన్ సాటి, లాడ్పుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మాకున్ ఇన్ వాగ్దన్న్ మత్త కాడ్డి, మావ మేందొడగ అని ఆత్మతగ మన్వల్ జే-సుదుడున్ నొర్ని, సుదుడె ఆకట్. బగవంతన్ వెరిసి, బావ్-బక్తితె బర్పుర్ సుదుడె ఆయ్యె, కోసిద్ కీకట్.

పవ్వున ఆనందున్ బారెతె

2 మాకున్ మీవ దిల్లగ జాగ సీమ్. మమొట్ బోనె వాయుట్టు సూడ్కుకి, బోనె కరబ్ కియ్యకి అని బోనె పసి గిర్ కియ్యకి. 3 మీ పొరొ పిరది కియన ఇంజెర్ నన ఇహిన్ వెహ్యార్ సెలొన్. బారితెకె, మీకున్ మొదొల్ వెహ్యె మావ దిల్లగ ఆతల్ జాగ సీతొమ్. బాతల్ ఇత్తెకె, మీ సంగ మీరె మాసి పిస్లె అని సాయ్యె గిర్ తయర్ మంతొమ్. 4 మీకున్ మెచ్చెర్ మీ సంగ నన వెలె దర్మమనె వడ్కెసెర్ మంతొన్. మిరట్ సియ్యల్ గటి-దీర్మతె మావంగ్ దుక్కుంగ్ సమ్మెనగ వెలె ఆనంద్ యేచ్చెర్ మంతొన్.

†† 6:14-15 రెండవ ఉపదేస్ 22:10 † సయ్యున్తున్: ఇత్తెకె బెలియల్ ఇంజెర్ గ్రీకు బాసతె మందంత. సయ్యున్ద ఇద్ ఉండె ఉంది పొరొల్ ఆంద్. †† 6:16 కటిడలిర్ 26:11-12 †† 6:17-18 యెసయ 52:11 ††† 6:17-18 యెసయ 43:6; 2వ సముయల్ 7:14

⁵ మమొట్ మాసిదోనియ యేరియత వాతోమ్ అస్కె, మావ మేందోల్ జర గిర్ ఆరమ్ యేత్మకి. బగ సొత్తెకి గిర్ మాకున్ తక్లిబ్బె వాతంగ్. బహ్రె లడెయ్యెనె అని రొహె వెరెతె నించి మత్తోమ్. ⁶ తక్లిబ్బెనగ మన్వలీర్కున్ మదత్ కియ్యల్ బగవంతల్, తీతు దాదన్ రొహి, మాకున్ గిర్ మదత్ కీతొర్. ⁷ వోర్ దాదన వాయ్యడున్ హిందలె ఆయ్య, మిరట్ వోన్ కీత మదతున్ బారెతె, చొకోట్ సూడ్తున్ బారెతె, వోర్ మాకున్ వెహ్తున్ హిందల్ ఆనంద్ లాగ్. వోర్ మీవ ఇచతున్ బారెతె, మీవ దుక్కుతున్ బారెతె అని మిరట్ నా పొరొ తొహ్వాల్ మాన్తున్ బారెతె, నాకున్ వెహ్తొర్. అదెన్ సాటి, ఇంకె నన బెయ్ ఆనంద్మె మంతొన్.

⁸⁻⁹ నన లిహి కీత చిటి మీకున్ నారజ్ కీత ఇన్వల్ నాకున్ టావ ఆత. అస్కె నన గిర్ జరసి నారజ్ ఆతొన్. అద్ కహ రోజ్కె మీకున్ నారజ్ కీతెకి గిర్, అదెన్ లిహి కీత కాడ్కి, నన విచర్ కీసిర్ సెలొన్. మిరట్ నారజ్ ఆతిట్ ఇంజెర్ ఆనంద్ యేచ్చెర్ సెలొన్. బతి, మీవంగ్ గల్తిన బారెతె చుక్ చుకె మాతిట్ ఇంజెర్ ఆనంద్ యేచ్చెర్ మంతొన్. బగవంతన ఇచ తీర్ ఇహిన్ జగ్గత్ కాడ్కి, మావ చిటి మీకున్ బతయ్ నుక్కున్ కియ్యకి. ¹⁰ ఇహిన్ బగవంతల్ సియ్యల్ దుక్కు మీవ మన్తున్ మార్కుసిసి, బచె మాయ్యడెకె మీకున్ తాకుసంత. ఇదెన్ హిందల్ మీకున్ బతయ్ నుక్కున్ జగ్గొ. బతి మన్తున్ మార్కుసియవత్తె ఇద్ దునియతుర్ మోడి నారజ్ ఆయ్యల్ మీకున్ మరనైకె తాకుసంత.

¹¹ బగవంతల్ సీత దుక్కుతున్ హిందల్ మీ రొహె మారితంగ్ అవెన్ బారెతె సోచ్ కీప్టె. అద్ మీ రొహె వెలె బావ్-బక్తితున్ పుటుస్త! గల్తిన జగ్గవక్ మన్తె దిహ్మన్తున్ పుటుస్త! మీ రొహె బరొసతున్ అని ఇచతున్ పుటుస్త! మీ రొహె బగవంతన వెరెతున్ పుటుస్త! బగడె-నియతున్ సోసి కియ్యక్ మన్వల్ సోగున్ మీ రొహె పుటుస్త. ఇవ్ సమ్మె గొస్తినగ మిరట్ బే-కసుర్ వాలిర్ ఇంజెర్ నిరుపన్ కీతిట్. ¹² నన రొహ్లా చిటి సిరిప్ వోర్ కరబన్ సాటినె, సెలెకె వోన్ కెయ్యె కరబ్ ఆతొన్ సాటినె లిహి కియ్యకి. బతి, బగవంతన నదుడున్ మునె మిరట్ మాకున్ బచొర్ పెర్కతె సూడంతిటొ కరి కియన్ సాటి గిర్ ఇదెన్ లిహి కీతొన్. ¹³ ఇదెన్ హిందల్, మాకున్ వెలె గటి-దీర్క వాత.

ఇదెన్ బరొబర్ తీతు దాదల్ అనుబవ్ కీత ఆనంద్ అని సాంతితున్ సూడ్కి, మాకున్ ఉండె అదిక్ కుసి లాగ్. ¹⁴ మమొట్ మీకున్ వెహ్తొంగ్ సమ్మె గొస్తింగ్ సతెమె ఆందుంగ్. అహ్నె మీ బారెతె నన మెచ్చెర్ తీతు దాదన్ వెహ్తొంగ్ అవ్ సమ్మె గొస్తింగ్ సతెమె ఆందుంగ్ ఇంజెర్ మిరట్ నిరుపన్ కీతిట్. ఇదెన్ హిందల్ మిరట్ నాకున్ లజె మాయ్ సియ్యకి. ¹⁵ మిరట్ వోన్ మాని కీసిర్, వెరెతె కరుమ్ కీతిట్. ఇదెన్ హేతు కీసి, వోన్ మన్-దిల్లగ మీ పొరొ పెర్క బడె మాసెర్ మంత. ¹⁶ నన ఇంకె బెయ్ ఆనంద్ యేచ్ఛెర్ మంతొన్. బారెతెకె హార్ ఉంది గొస్తితగ మీ పొరొ నన బరొస ఇర పరంతొన్.

బర్పుర్ మన్తె సియ్యడున్ బారెతె

8 దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మమొట్ ఇంకె మాసిదోనియ యేరియతంగ్ చర్చినుర్ నడ్డుమ్ బగవంతల్ తొహ్లా పెర్కత-దయతున్ బారెతె మీకున్ వెహ్తొర్ మంతొమ్. ²⁻⁴ బహన్ ఇత్తెకె, మార్కున్ వెలె తక్లిబ్బె వాసి పరిక్కు కీతంగ్ అని వూర్ వెలె గరిబ్-పాన్తె మత్తెర్. ఆతల్ గల్కతె గిర్, జారత్ మన్వలీర్ యెరుసలెమ్మూర్ గరిబ్ బక్లిర్కున్ మదత్ కియ్యడగ ఈస యేత సీప్టె ఇంజెర్, మాకున్ జాల్క కీతెర్. అని వూర్ బెయ్ ఆనంద్మె తమ్మ గుంజెన్తున్ తెర్ అదిక్ కీతంగ్ సీతెర్. అచొర్ ఆయ్య, తమ్మ పసంద్మె బెయ్ వెలె సీతెర్ ఇంజెర్, వూర్ బారెతె గవ వెహ పరంతొన్. ⁵ ఇదె ఆయ్య, వూర్ మొదొల్ పర్పున్ అని బగవంతన ఇచ తీర్ మాకున్ గిర్ తమ్మ తమ హల్లి కీతెర్. ఇచొర్ వెలె మదత్ కింతెర్ ఇంజెర్, మమొట్ అసలె ఇన్కీ. ⁶ ఈతల్ పెర్కతె మదత్ కియ్యల్ కామున్ తీతు దాదల్ ఇదెన్ మొదొలె, మీ రొహె సురు కీతొర్. తె అద్ కామున్ మహన గిర్ ఇంజెర్ వోన్ కోర్టొమ్. ⁷ మిరట్ హార్ ఉంది గొస్తితగ ఇత్తెకె: మిరట్ బరొసతగ,

వడ్కెవడగ, తెలివితగ, చొకోటె బగవంతన సేవ కియ్యడగ అని మా పొరొ మిరట్ తొహ్వాల్ పెర్కతగ సమ్మిర్గటల్ మునె మంతిట్. మిరట్ మదత్ కియ్యల్ కీతనగ గిర్ సమ్మిర్గటల్ మునె మందన ఇంజెర్ కోర్టొర్ మంతొన్.

⁸ ఇదెన్ బారెతె, మీకున్ ఆగె సీసి వెహ్తొర్ సెలొన్. బతి దుస్తుర్ బక్లిర్ లహి వర్చి కియ్యడున్ మిరట్ సూడ్కి, మీవ పెర్క బచొర్ కరల్ మంతయె పరిక్కు కియన ఇంజెర్ వెహ్తొర్ మంతొన్. ⁹ బారెతెకె, మా యేసు కిరిస్తు పర్పున పెర్కత-దయ బచొర్ డగుర్ ఇన్వల్ మీకున్ టావయ్. వోర్ దనెవంతల్ ఆసి మంజి గిర్, మీ సాటి వోర్ గరిబ్ ఆతొర్. వోన్ గరిబ్-పాన్తున్ హిందల్, మిరట్ దనెవంతలిర్ ఆయన ఇంజెరెన్ అహన్ ఆతొర్.

¹⁰⁻¹¹ ఇద్ గొస్తితున్ బారెతె, నావ మన్తగ మన్వడున్ వెహ్తొర్ మంతొన్. కొతంగ్ మీరి కీసి సియన ఇన్వల్ ఇచ మీవ మన్తగ మత్త. అదెన్ సాటి, అద్ కామున్ నీరెన్ మిరట్ సురు కీతిట్. అదెన్ సురు కియ్యడగ తొహ్లా లహితున్ తాన్ పూరి కియ్యడగ గిర్ తొహ్లాట్తె మీకున్ చొకోట్ మందంత. మీవ గుంజెన్తున్ పియ్యి కీప్టె. ¹² మిరట్ బచొర్ సింతిట్ ఇన్వల్ గొస్తి ఆయె బతి, మీవ బర్పుర్ దిల్తె అని ఇన్వమెనె ఇచుసి సీతెకె గిర్ బగవంతల్ తాన్ వొపంతొర్.

¹³⁻¹⁵ దుస్తుర్కున్ హల్కొ కీసి, మీకున్ వజన్ తొచుసన ఇంజెర్ ఆయె బతి, అద్ వజన్తున్ సమ్మిర్ బరొబర్ పాకి కియన ఇన్వలె నావ ఇచ. ఇంకె మిహ్లా పహ్లా మత్తంగ్ సమ్మె మంతంగ్. అదెన్ సాటి మిరట్ జారత్ మన్వలీర్కున్ మదత్ కియ్యల్ బరొబర్ ఆంద్. అహన్ కీకిట్తె మీకున్ జారత్ మనెకె, వూర్ సాత్ సీంతెర్. అస్కె ఇదెన్ బారెతె దర్క-గ్రుత్ననగ, "బెయ్ వెలె మీరి కీతొనగ, బతయ్ వెలె మెయ్యకి అని కమి మీరి కీతొనగ, బతయ్ కమి ఆయ్యకి"† ఇంజెర్ లిహి కీత అద్ పూరె మాంత.

తీతు అని వోన్ సేవతున్ బారెతె గొస్తి

¹⁶ మీ బారెతె నావ దిల్లగ మన్వల్ ఇచతున్ మోడిన్, తీతున దిల్లగ గిర్ పుటుస్సల్ బగవంతన్ దనెవాద్ వెహ్తొర్ మంతొన్. ¹⁷ మమొట్ బస్కెతె వోన్ మిహ్లా సొందన ఇంజెర్ కోర్టొమ్, అస్కె వోర్ వొప్పి బెయ్ కుసితె మిహ్లా వాసెర్ మంతొర్. ¹⁸ అని తీతున్ సంగ కిరిస్తునుర్ చర్చినుర్గ అని చొకోట్ కబుర్ పచర్ కియ్యడగ బెయ్ చొకోట్ పొరొల్ తర్వల్ వొరొర్ దాదన్ గిర్ మిహ్లా రొహ్లా మంతొమ్. ¹⁹ అదె ఆయ్య, ఇద్ చందతున్ మమొట్ యెరుసలెమ్ వోనెకె, వోన్ మా సంగ రొహన ఇంజెర్ చర్చినుర్ బక్లిర్ నేమి కీతెర్. మమొట్ ఇద్ చందతున్ పర్పున డగుర్-పాన్తున్ సాటి వోసెర్ మంతొమ్. మదత్ కియన ఇన్వల్ ఆసతున్ తొహన ఇంజెరెన్ ఇద్ కామున్ కీసిర్ మంతొమ్.

²⁰ చర్చినుర్ సమ్మిర్ పెర్కతె సీత, ఇద్ పూరొ చందతె జమ తొచ్చలిర్ మా పొరొ, బోర్ కసుర్ వాట్వక్ మన్తె, దిహ్నె సూడ్పెర్ మంతొమ్.

²¹ బహన్ ఇత్తెకె, సిరిప్ పర్పున నదుడెన్ ఆయ్య మాయ్యలిర నదుడె గిర్ బే-కసుర్ వాలిర్ ఆసి మన్తె, పర్కె మాసెర్ మంతొమ్.

²² అని వూర్ సంగ మావొర్ ఉండె వొరొర్ దాదన్ గిర్ రొహ్లా మంతొమ్. వెలె తీర్కెనె వెలె గొస్తినగ వోన్ పరిక్కు కీసి సూడ్కొమ్. తె వోర్ అవ్ సమ్మిన్ బెయ్ చొకోట్ కీసి మెయ్యెర్. ఇంకె గిర్ మీకున్ వోర్ బెయ్ పసంద్ కింతొర్. మీ పొరొ వోన్ వెలె బరొస మన్వల్ కిెనెకె, మీకున్ వెలె మదత్ కియన ఇంజెర్ మంతొర్.

²³ తీతు బోర్ ఆందుర్? ఇంజెర్ బోర్ పూసి కీనుర్తె, నా బరొబర్ సేవ కీసిర్, మీకున్ మదత్ కియ్యల్ ఆందుర్ ఇంజెర్ వెహట్. అని మెయ్యుర్ దాదలిర్ బారెతె బోర్ పూసి కీనుర్తె, వూర్ చర్చినుర్ కల్చియలిర్ అని కిరిస్తున్ డగుర్-పాన్ తర్వలిర్ ఆందిర్ ఇంజెర్ వెహట్. ²⁴ అదెన్ సాటి మీ చర్చితుర్ మునె అని బహ్రె గిర్ మార్కున్ పెర్కతె సూడట్. మీ బారెతె మమొట్ మెచ్చతున్ నిరుపన్ కీసి, మార్కున్ తొహట్.

† 8:13-15 బహ్రె వెసివల్ 16:18

9 పర్షునుర్ బక్తలీర్ సాటి కియ్యల్ ఇద్ సేవతున్ బారెతె, మీకున్ లిహి కియ్యల్ జారత్ సెలె. ² బారితెకె తాన్ సాటి, మీవ మన్ తయర్ మంత ఇన్వల్ నాకున్ టావ. అకయ యేరియతగ మన్వలీర్ మిరట్ ఉంది సాల్లల్ చంద సియ్యె తయర్ మంతిట్ ఇంజెర్, మీ బారెతె మాసిదోనియ యేరియతుర్ బక్తలీర్ మునె బెయ్ మెచ్చాన్. ఆసతె మిరట్ కియ్యల్ ఇద్ కామ్ వెలెటిర మన్వన్ తాపి కీసి, వూర దిల్తాన్ హక్తి కీత. ³ తె ఇంకె మీ బారెతె మెచ్చంగ్ అవ్ గొస్టిన్, మిరట్ యెర్లమ్ కియ్య ఇన్వలె నావ ఇచ. మిరట్ చందతున్ తయర్ కీసి ఇరంతిట్ ఇంజెర్, వీర్ దాదలిర్కున్ మిహ్లా రొహ్పార్ మంతొన్. ⁴ మిరట్ అహాన్ తయర్ కీసి ఇర్వక్ మంద్రిట్తె, మాసిదోనియతల్ బోరె మా సంగ వాసి అదెన్ సూడ్కె, మమెట్ మీకున్ నమ్మ కాడ్కి, మావ హిజత్ సాడియంత. మీవ గిర్ హిజత్ దాంత ఇన్వల్ వెహ్యల్ జారత్ సెలె. ⁵ అదెన్ సాటి మిరట్ మొదొల్ సీంతొమ్ ఇత్త అద్ చందతున్ మీరి కీనిర్ ఇంజెర్ దాదలిర్కున్ మునెనె మిహ్లా రొహ్పార్ మంతొమ్. వూర్ వాత పెజె మావ జాల్మతె ఆయె బతి, మీవ మిరట్ బర్పర్ దిల్తె సీసెర్ మంతిట్ ఇంజెర్ సమ్మిర్ సూడంతెర్.

⁶⁻⁷ ఇదెన్ బారెతె, గొల్వక్నె, జాల్మతె ఆయ్యక్నె, హర్ వోరొ గిర్ తన్వ దిల్లగ నిర్మయే కీతతున్ పియ్య, అద్ చంద సియ లాగర్. అహాన్ సియ్యన్ బగవంతల్ లాడ్ కీంతొర్. "ఇచుసి విజ వీత్వల్ ఇచుసిన్ పంట కొయంతొర్. అని వెలె విజ వీత్వల్ బర్పర్ పంట కొయంతొర్" ఇన్వల్ సాస్టర్తున్ హేతు ఇరట్. ⁸⁻⁹ ఇదెన్ బారెతె దర్మగ్రంతనగ, "పహ్లా మత్తుర్కున్ బర్పర్ వోర్ సీంతొర్. వోనంగ్ దర్మతంగ్ కామ్క బస్కెట్ నిల్పి మందంతంగ్" †

ఇంజెర్ నియత్తోన్ బారెతె లిహి కీసి మంత. అని మిరట్ హర్ ఉంది చొకొట్టు కామ్ కీనల్, హర్ గొస్టితగ హర్ గట్టు మీకున్ సమ్మె బర్పర్ మనల్, బగవంతల్ తన్వ పెర్మత-దయతె మీకున్ అవెన్ సియ పరంతొర్. ¹⁰ అదెన్ సాటి, బూర్తె విజ వీతంతెరో, వూర్ తిన్వ కానె సియ్యల్ బగవంతలె వూర్కున్ ఉండె అదిక్ విజ వీత్వె సీంతొర్. అహ్లా దుస్టర్కున్ మిరట్ సీత అదెన్ హిందల్, బగవంతల్ వూర్ బర్పర్ మనల్ కీంతొర్. ¹¹ ఇద్ తీర్దె మిరట్ పెర్మతె సియ్యె, బగవంతల్ మీకున్ సమ్మె బర్పర్ సీంతొర్. అని మా కెయ్యె ఇద్ చంద యెరుసలెమ్మగ మన్వలీర్ బక్తలీర్గె యెచ్చ పెజె, వూర్ బగవంతన్ దనెవాద్ వెహంతెర్.

¹² మిరట్ కియ్యల్ ఇద్ మదత్తు కామ్ పర్షునుర్ బక్తలీర్ జారతున్ పూరి కీంత. అచొరె ఆయ్య, బగవంతన్ వూర్ బస్కెట్ దనెవాద్ వెహ్లాల్ కీంత. ¹³ మిరట్ కియ్యల్ ఇద్ సేవ, యేసు కిరిస్తున చొకొట్టు కబుడున్ వొప్టిట్ ఇన్వల్, మీవ బరోసతున్ నిరుపన్ కీత. మిహ్లా మన్వడున్ వూర్ సంగ అని ఉండె వెలెటిర్ దుస్టర్ సంగ బర్పర్ తూస్టిట్. ఇదెన్ సూడ్కి పర్ల బగవంతన్ మాన్ సీంతెర్. ¹⁴ అచొరె ఆయ్య మిహ్లా మన్వల్ బగవంతన బర్పర్ వాలె పెర్మత-దయతున్ పియ్య, ఆసతె వూర్ మీవ చొకొటున్ సాటి బగవంతన్ పార్తన కీంతెర్. ¹⁵ పోడి కీసి వెహ పర్వట్ అద్ బగవంతల్ సీత వరమున్ బారెతె వోన్ దనెవాద్ వెహ్లాట్!

తన్వ సేవతున్ బారెతె పప్పు కారన్ వెహ్యల్

10 ¹⁻² 'మీ మునె మనెకె వెరిసి చుడుర్-పానె మందంతొర్ అని మిహ్లాటల్ లంగ్ మనెకె దర్మమనె వడ్మంతొర్' ఇంజెర్ నా బారెతె కహితుర్ వెహ్పార్ మంతెర్. 'దునియతుర్ మాయ్లీర్ మోడి వూర్ పిసెర్ మంతెర్' ఇంజెర్ గిర్ వూర్ ఇంతెర్. వూర్ ఆతుర్కున్ నన వాత పెజె తెగ్గి నావ దర్మమున్ తోహన ఇంతొన్. బతి ఇదెన్ బద్ది, వూర్ పొరొ కిరిస్తున దయతున్ అని సాదు-పాన్వన్ తోహన ఇంజెర్, పప్పున ఆయ్యల్ ననయె జాల్మ కీనిర్ మంతొన్. ³ కరలెన్ మమెట్ దునియతుర్ సంగ, దునియతగ పిసెర్ మంతొమ్. బతి వూర్ కీతపినయ్ లడెయ్మ కియ్యమ్. ⁴ బహాన్ ఇత్తెకె, లడెయ్ కియ్యె మమెట్ వాప్తి కియ్యలిక్ ఆయత్కొ వూర్ మాయ్లీర్ మోడితంగ్

† 9:8-9 కీరత్వన్ 112:9

ఆయొంగ్. బతి కిలన్ ఉల్లి కీనల్ బగవంతన్ హిందల్ సక్తి వాలెక్ ఆందుంగ్. ⁵ మమెట్ బగవంతన గియన్వన్ ఉల్ల మన్వలిక్ తగపర్ లాగ్గలికున్, అని అడ్మందకున్ మెయ్యి నాసిడమ్ కీంతొమ్. హర్ ఉంది సోచ్ కిరిస్తున ఇచ తీర్ మనల్ కీంతొమ్. ⁶ మమెట్ వెహ్లా తీర్ మిరట్ తాక్తిట్ ఇన్వల్ నిరుపన్ ఆత పెజె, వెహ్లా తీర్ తాక్తికి వూర్కున్ సిక్స సియ్యె, తయర్ మందంతొమ్.

⁷ పొరొ పొరొ దిస్వలికునె కహితుర్ సూడ్పార్ మంతెర్. 'తన కిరిస్తునగ బరోస ఇర్తొన ఆందున్' ఇంజెర్ సోచ్ కియ్యల్, తన బద్ తరికతె కిరిస్తునొర్ ఆందురెయ్, అహ్లా మమెట్ గిర్ కిరిస్తునుర్ ఆందుమ్ ఇంజెర్ వోర్ సోచ్ కియన. ⁸ మీకున్ నాసిడమ్ కియ్యె ఆయె బతి, మిరట్ బడె మాయ్లెకె పర్షు మాకున్ అదికార్ సీతొర్. ఇదెన్ బారెతె జరసి పోక్తె వెహ్లా గిర్ లజె మాయెన్. ⁹ నావంగ్ చిటినె మీకున్ వెరుస్వన్ మోడి మన్వ ఇంజెర్ ఇహిన్ వెహ్పార్ మంతొన్.

¹⁰ బారితెకె కహితుర్, "వోనంగ్ చిటింగ్ తాకద్ వాలెకున్ మోడి అని ముకె వాలెకున్ మోడి దిసంతంగ్. బతి వోర్ మా మునె మనెకె జిగి సెలొర్ వోన్ మోడి మందంతొర్. వోన్ వెహ్యల్ గిర్ బతతునె కామి సియ్యలిక్ మందంత" ఇంజెర్ ఇంతెర్. ¹¹ బతి, మమెట్ లంగ్ మంజి బహాన్ బహానె చిటినగ లిహి కీంతొమ్, అహ్లా మీ మునె మనెకె గిర్, తాకంతొమ్ ఇన్వల్ వూర్ కరి కియన.

¹² వూర్ తమ్మ డగుర్-పాన్వన్ దుస్టర్ మునె తోహంతెర్. అని 'మమెట్ వూర్ దాత్తుర్ ఆయొమ్' ఇంజెర్ తమ్మ దాత్తుర్ సంగన్ పరిక్తి కీసి సూడంతెర్. ఇహిన్ సూడ్వల్ వెలె పిసల్ తరిక ఆంద్. వూర్ ఆతుర్ సంగ మావ తేడ సూడ్కె, తెగ్గి మునె సానొమ్.

¹³⁻¹⁴ బతి మాకున్ బచొర్ వేరి పోకె మాయన ఇన్వల్ దూర దొసి మంత. అని మమెట్ మావంగ్ దూరనల్ వీడ్చి సాన్వలీర్ ఆయొమ్. మమెట్ బగవంతల్ మాకున్ సీత సేవతున్ తప్పసి, దుస్ట్రాట్ బారెతె పోకె మాయెమ్. మమెట్ మొదొలె మీ వేరి, కిరిస్తున చొకొట్టు కబుర్ పియ్యి వాతొమ్. ఇదెన్ హిందల్, అద్ సేవత దూరత్ రొహి మిరట్ గిర్ మంతిట్. ¹⁵ అని మమెట్ మావ దూర వీడ్చి, దుస్టర్ కాయ-కన్వమ్న పండితున్ మావ ఆంద్ ఇంజెర్ వెహ్యలీర్ ఆయొమ్. మీవ బరోస బడె మాతెకమన మీ హిందల్, నాలుంగ్ కొన్వెకె సేవ పచర్ ఆయన ఇంజెర్ ఆసతె సూడ్పార్ మంతొమ్. ¹⁶ ఇద్ చొకొట్టు కబుర్ పచర్ కియ్యల్ సేవ మీవ యేరియతగన్ ఆయ్య, మిహ్లాటల్ వీడ్చి దుస్ట్రాక్ యేరియనగ గిర్ జర్గన ఇన్వలె మావ ఇచ. దుస్ట్రాక్ యేరియనగ దుస్టర్ కెయ్యె మొదొలె జర్గతంగ్ అవ్ కామ్కున్ బారెతె, పోక్తె కియ్యల్ జారత్ మాకున్ సెలె. ¹⁷ బతి, "పోక్తె కియ్యల్ సిరిప్ పర్షు ఆయ్యల్ బగవంతన గొస్టిత్ పియ్యనె పోక్తె కియన" †† ఇంజెర్ దర్మగ్రంతనగ లిహి కీసి మంత. ¹⁸ బారితెకె, పర్షు బోనె మెచంతొర్, వోర్ కామి సీంతొర్. బతి తన్వ తనకున్ మెచ్చల్ కామి సియొర్.

పప్పు అని వోన్ ఉల్ల నిల్వలీర్ బారెతె

11 నన జరసి పిసన్ మోడి వడ్కెకె గిర్ మిరట్ నాకున్ సోసి కియన ఇంజెర్ కోర్పెర్ మంతొన్. దయ కీసి నాకున్ సోసి కీష్టె. ² మీ బారెతె నన బెయ్ ఆసతె మంతొన్. ఇద్ ఆసతున్ బగవంతలె నా రొహి పుటుస్తార్. బారితెకె, తన్వొర్ వొరొరె మన్వల్ మాడ్చొన కెయ్యె హాన్లి కియ్యల్ పవిత్ర వాలె అని బే-కసుర్ వాలె కోరొ పేడిన్ మోడి, మీకున్ కిరిస్తున కెయ్యె హాన్లి కియన ఇంజి మత్తోన్. ³ బతి తరన్ తన్వ కపెటల్ పిలనె హావన్ పసి కీతపె, † మీవంగ్ మన్కున్ కిరిస్తునగ మన్వల్ బర్పర్ బావ్-బక్తిత్, బహ్మి కీతయె బతలొ ఇంజెర్ నాకున్ వెరె పియ్య. ⁴ బారితెకె మమెట్ మీకున్ యేసున్ బారెతె, బగవంతన చొకొట్టు కబుడున్ బారెతె, అని ఆత్మతున్ బారెతె వెహ్లామ్. బతి ఇవ్ గొస్టిన్ ఉల్ల బూరి మిహ్లా వాసి వెహ్లాకె గిర్, వూర్కున్ వోపంతిట్. ⁵ వీర్ బెయ్ ముకె వాలీర్ ఇంజెర్ కేయ్యలీర్

†† 10:17 1వ కొరంతి 1:31; ఇర్మియ 9:24 † 11:3 హావన్ పసి కీతపె: పుట్గడ్డి 3:1-6

అపొస్తుల్స్ నగటల్, జర గిర్ నన కమి వాలెన ఆయొన్ ఇంజెర్ వెప్పార్ మంతొన్. ⁶ చొకొట్ వడ్కవల్ నాకున్ అనుబవ్ సెల్వెకె గిర్, దర్మగ్రంతనగ మన్నడున్ బారెతె వెలె గియన్ అని అనుబవ్ మంత. ఇదన్ మీకున్ మొదొలె తాత్కర్ తొహ్వల్ జగ్గిత.

⁷ మీకున్ బగవంతన చొకొట్టు కబుర్ పొకొటె వెహ్లాన్. మీకున్ డగుర్-పాన్ సీసి, నావ నన చుడుర్-పాన్ యెత్తోన్. ఇహిన్ కియ్యడున్ హిందల్ పావ్ కీతోన్ కి బతల్? అసలె కియ్యకి! ⁸⁻⁹ నన మిహ్లా మనెకె నావంగ్ జారత్కున్ పూరి కియ్యె, మిహ్లాటల్ బోన్ పొరొన్ నావ వజన్ తోచుస్సుకి. అదెన్ బద్ది, మాసిదోనియ యెరియతల్ పర్చున్ నమ్మర్ వూర్ దాదలిర్-బాయిక్ వాసి, నావంగ్ జారత్కున్ పూరి కీతెర్. ఇద్ గొస్టి, అవ్ చర్చిసుర్గటల్ లూటి కీసి మీకున్ మదత్ కీతవ్ మంత. నన మీ పొరొ బతతయ్ వజన్ వాట్కెన్ సూడ్లాన్ అని ఉండె మునె గిర్ వాటొన్. ¹⁰ కిరిస్తున సతెమ్ నా రొపొ మంత, అని నన పొకొటె కియ్యల్ ఇద్ సేవతున్ అకయ యెరియతుర్ బూరె గిర్ ఇస్కు పాయ పరుర్ ఇంజెర్, వొట్ వాట్సి వెప్పార్ మంతొన్. ¹¹ నన మిహ్లాటల్ కొతన మదత్ యెత్తుకి ఇత్తెకె, మీ పొరొ నాకున్ పెర్చు సెలె ఇత్తవ్ కి? అసలె ఆయొ! మీకున్ నన బచొర్ పెర్చు కీతోన్ ఇన్వల్ బగవంతన టావ.

¹² కహీతుర్ పొక్త కీసిర్ వెహ్లాంగ్ గొస్టినగ మా దాతె మంతొమ్ ఇంజెర్ తొహ్లా సూడ్లెర్ మంతెర్. ఆతల్ మొకత్ సాటి మహ్లావలిర్కున్ మొక పుట్టక్ కియన ఇన్వలె నావ ఇచ. తెర్ బతి నన పొకొటి కియ్యల్ సేవతున్ ఉండె గిర్ మునె కీసెరెన్ మందంతొన్. ¹³ బారితెకె వూర్ ఆతుర్ కిరిస్తునుర్ అపొస్తుల్స్ యెసెమ్ వాట్సి, కలె కామ్ అని పసి కియ్యలిర్ లబడ్ అపొస్తుల్స్ ఆసి మంతెర్. ¹⁴ ఇదెనగ గుల్ ఆయ్యల్ బతయ్ సెలె! సయ్యన్ గిర్ వేడ్డి సియ్యల్ దూతన్ మోడి యెసెమ్ వాట్సి మంతొర్. ¹⁵ తె సయ్యన్తుర్ సేవ్కలిర్ నియత్తుర్ మోడి యెసెమ్ వాట్కెగ గుల్ ఆయ్యల్ బతయ్ జారత్ సెలె. వూర్ కియ్యలిక్ కామ్మున్ పియ్యు ఆక్రిత్ వూర నాసెడమ్ మందంత.

పప్తు తన్వంగ్ తక్లిబ్యున్ పియ్యు పొకె మాయ్యల్

¹⁶ నన పినన ఆందున్ ఇంజి బోరె సొంచ్ కియ్య ఇంజెర్ ఉండె ఉంది జోక వెప్పార్ మంతొన్. బతి మొక నాకున్ పినలె ఇంద్రిట్తె, పినన్ మోడి పొకె మాసి, ఉండె జరసి వెహ సీష్ట్. ¹⁷ నన పొక్త వెహ్లాకె, పర్చు వెహ ఇత్త తీర్ వెప్పార్ సెలొన్ బతి, పినన్ మోడి వెప్పార్ మంతొన్. ¹⁸ వూర్గటల్ వెలెటిర్ తమ్మ మేందొడి కియ్యడున్ పియ్యు పొకె మాసిర్ వెహ్లా కాడ్డి, నన గిర్ అహ్లా వెప్పార్ మంతొన్. ¹⁹ మిరట్ బెయ్ గియన్ వాలిర్ అలె. అదెన్ సాటినె పినలిర్కున్ కుసితె వోర్పార్ మంతిట్ అలె. ²⁰ అచొరె ఆయ్య, మీకున్ దాసి-పాన్లె ఇర్వలిర్కున్, మీకున్ లూటి కియ్యలిర్కున్, మీవ పాయ్ యెత్వలిర్కున్, మీకున్ కమి-పాన్లె సూడ్వలిర్కున్ అని మీవ కొర్విత పాయ్యలిర్కున్ గిర్ వోర్పార్ మంతిట్ అలె. ²¹ వూర్ కీతపినయ్ మమెట్ కియ్యె, మాకున్ లజన్ వాటింగ్ ఆసెర్ మంత ఇంజెర్, వొప్పెర్ మంతొమ్.

బతి బూరె ఆయి, వూర గొస్టితున్ పియ్యు పొకె మానిరై, నావ గొస్టితున్ పియ్యు, నన గిర్ దర్మమనె పినన్ మోడి పొకె మాయ పరంతొన్. ²² వూర్ తమ్మ తమ పొకె మాసి, హెబ్రి జాతితోమ్ ఆందుమ్ ఇందనిరై, నన గిర్ హెబ్రి జాతితోయ్ ఆందున్. యూదుల్స్ న దర్మతుర్ ఆందుమ్ ఇందనిరై, నన గిర్ యూదుల్స్ న దర్మతున్ ఆందున్. అబ్రాహామ్ న సంతాస్తుర్ ఆందుమ్ ఇందనిరై, నన గిర్ అబ్రాహామ్ న సంతాస్తొన ఆందున్. ²³ వూర్ కిరిస్తునుర్ సేవ్కలిర్ ఆందిర్ కి? నన వూర్కున్ తెర్ అదిక్ కిరిస్తున సేవ కియ్యన ఆందున్ ఇంజెర్, పినన్ మోడి వెప్పార్ మంతొన్. వూర్కున్ తెర్ అదిక్ కాయ-కస్టమ్ కీతోన్. లెక సెలెంగ్ అచొంగ్ దన్యంగ్ తితోన్. వెలె జోకంగ్ టానెతగ కొండె మాసి మత్తోన్. వెలె జోకంగ్ పరన్ సాన్వలిక్ గండల్స్ నగ అర్చి మత్తోన్. ²⁴ నావుర్ యూదుల్స్ న కెయ్యె సియ్యంగ్ జోకంగ్, చాటల్స్ న తీస నొవ్ (39) దన్యంగ్ తితోన్. ²⁵ మూంద్ జోకంగ్ డుడ్డనె పాతెర్. ఉంది జోక బండనె పాసి జక్లె సూడ్లెర్. ^{††}

మూంద్ జోకంగ్ రూక కాచ్-కూచ్ ఆసి, తక్లిబ్ బోగ్ మాతోన్. ఉంది రాత్-దిహా సమ్మర్తగన్ మత్తోన్. ²⁶ గడి గడి యాత్త కీసిర్ మంతొన్. లచ్చిన ఉసన్ హిందల్ ఆపతింగ్ వాతంగ్. కలె-కంగ్రలిర్ హిందల్ ఆపతింగ్ వాతంగ్. నా సొంత జాతితుర్ హిందల్ ఆపతింగ్ వాతంగ్. దుస్రాక్ జాతిసుర్ హిందల్ ఆపతింగ్ వాతంగ్. నగుక్కుగ, బోరె మనుర్ అవ్ బోడి గుటనగ అని సమ్మర్కగ గిర్ ఆపతింగ్ వాతంగ్. పర్చున్ నమ్మెమ్ ఇన్వలిర్ లబడ్ బక్లిర కెయ్యె గిర్ ఆపతింగ్ వాతంగ్.

²⁷ నన బచొరో కాయ-కస్టమ్ కీసిర్, కడ్కున్ జోప్ సెలెంగ్ అవ్ వెలె రాత్స్ సూడ్లాన్. యెర్ అని కానె సెల్వక్ కరుతె మన్వల్ ఇత్తెకె బతలొ నన కరి కీతోన్. బరోబర్ పాంగుక్ సెల్వ పీనెతె తర తర ఆసెర్ మత్తోన్.

²⁸ ఉండె గిర్ వెహ్వలిక్ వెలె మంతంగ్. ఇవ్ సమ్మెయ్ ఆయ్య చర్చిసుర్ సమ్మిర్ బారెతె పికర్ హర్ రోజ్ నావ దిల్లగ వజన్ ఆసెర్ మంత. ²⁹ ఇవెన్ సూడ్డి, బోరె ఆయి తన్వ బరోసతగ కమ్మెర్ ఆనుర్తె, నన తకపిక్ ఆయొన్ కి? తప్పక్ ఆంతొన్. బోరె ఆయి దుస్సుర్కున్ బరోసతల్ బహ్లా కీసురె, వోన్ పొరొ నాకున్ బెయ్ సొంగ్ వాయొ ఇంతిట్ కి? తప్పక్ సొంగ్ వాంత.

³⁰ మొక పొక్త వెహ్లా ఇంద్కె, నన కియ పరోన్ అవ్ గొస్టిన్ బారెతెన్, పొక్త వెహంతొన్. ³¹ నన లబడ్ వెప్పార్ సెలొన్ ఇంజెర్, బస్కెట్ డగుర్-పాన్ యెత్వల్ యెసు కిరిస్తు పర్చునొర్ బాబొ ఆయ్యల్ బగవంతన్ టావయ్. ³² దమస్కు నగుడె నాకున్ పియన ఇంజెర్ నా సాటి, అరెత ఇన్వల్ రాజన్ బూడ్ మన్వల్ అదికారి సిపాయిర కెయ్యె కేపుసెర్ మత్తోర్. ³³ బతి అస్సి, నాకున్ కహీతుర్ ఉంది డాలతగ ఉప్పసి, కిడ్డితల్ గోడయె బూడ్ రెహ్లా. అద్ తీర్దె నన వోన్ కెయ్యల్ తప్పస్తొన్.

పప్తున్ దర్సన్కె దిస్వల్

12 పొక్త వెహ్లాడున్ హిందల్ బతయ్ పాయ్ సెలె బతి, నన పొక్త వెహ్వల్ ఆసెర్ మంత. పర్చు నాకున్ తొహ్లాంగ్ దర్సన్కున్ బారెతె, అని అర్దమ్ ఆనల్ వెహ్లాంగ్ అవ్ గొస్టిన్ బారెతె వెహంతొన్. ²⁴ కిరిస్తునగ బరోస ఇర్వల్ వొరొర్ మాయ్యల్ నాకున్ టావ. బగవంతల్ వోన్ చొప్ (14) సాల్కున్ మునె తన్వ బస్కెట్ మన్వల్ సొబత వాడితగ † వోతోర్. వోర్ మేందొడి సొత్తోర్ కి, సెలెకె మేందొల్ సెల్వక్ సొత్తోర్ ఇన్వల్ నాకున్ టావ సెలె బతి, బగవంతన్ టావ. అగ వోర్ మాయ్యల్ బహ్లా వెహ పర్వట్ ఆతంగ్ అని దుస్సుర్కున్ వెహ్లా జమె మాయొంగ్ ఆతంగ్ గొస్టింగ్ కేంజొర్. ⁵ వోన్ బారెతె నన గర్వతె వెహంతొన్. బతి నా బారెతె నన కియ పరోన్ అవ్ గొస్టిన్ తప్పసి, దుస్రాక్ బవె గొస్టిన్ బారెతె గర్వతె వెహంతొన్.

⁶ మొక నన పొక్త వెహ్లాకె గిర్, నన కరల్ వెహ్లా కాడ్డి, నాకున్ పిసల్ ఇంద వాయొ. నన వెహ్లాంగ్ అవెన్ తెర్, కీతంగ్ అవెన్ తెర్ అదిక్ నా బారెతె మిరట్ సొంచ్ కియ్య ఇన్వలె నావ ఇచ. అదెన్ సాటి, నా బారెతె నన పొక్త వెహ్వక్ మన్లె, నావ మన్వన్ రోకి కీంతొన్.

⁷ బగవంతల్ తొహ్లాంగ్ ఇవ్ గొస్టిన్ బారెతె, నాకున్ గర్వ వాయ్య ఇంజెర్, నావ మేందొడగ దుక్తున్ ఉంది సాపున్ మోడి ఇర్తోర్. నాకున్ దాబి కీసి ఇర్లెనె, అద్ సాప్ సయ్యన్దొర్ దూతన్ మోడి మంత.

⁸ అద్ సాపున్ నహ్లాటల్ తెండ్డి వాట ఇంజెర్, మూంద్ జోకంగ్ పర్చున్ వినంతి కీతోన్. ⁹ బతి పర్చు, "నావ పెర్చుత-దయ నీకున్ మన్స్ ఆంత. నిమె జిగి సెల్వక్ మనెకె, నావ సక్తి నీ రొపొ బర్చుర్ ఆంత" ఇంజెర్ నా సంగ వెహ్లా. తె కిరిస్తున సక్తి నా సంగ మందన ఇంజెర్, బవెన్లె నన కియ పరోన్ అవెన్ బారెతెన్, కుసితె అని గర్వతె వెహంతొన్. ¹⁰ ఇద్

† చాటల్స్ న తీస నొవ్: యూదుల్స్ న కాన్సున్ పియ్యు, మాయ్యన్ చాటల్స్ నె చాలిన్ (40) దన్యంగ్ పాయ వచొ. బతి యూదుల్స్ న రివజన్ పియ్యు సీరివ్ చాటల్స్ నె తీస నొవ్ (39) దన్యంగ్ పాందిర్. బారితెకె మొక కమ్మెర్ పానెకె, కాన్సుగ్ మన్వలిక్కున్ తెర్ అదిక్ పాతెకె, తవ్ కీతుర్ ఆంతొమ్ ఇంజెర్ వెరినెదిర్. †† 11:25 అపొ. కా. 14:19 † బస్కెట్ మన్వల్ సొబత వాడితగ: గ్రీకు బాసతగ మూడవ అగన్ ఇంజెర్ సెలెతె పరదీన్ ఇంజెర్ మందంత. పప్తు ఇవెన్ బగవంతల్ మన్వల్ జాగతున్ బారెతె వెహ్లా వాడకమ్ కీతోర్.

కారవైనె, కిరిస్తున్ సాటి నన కియ పరోన్ అవెనగ, హిజత్ సాన్వలిక్నగ, తక్లిట్నగ, దుక్సనగ అని సంకట్నగ మనెకె గిర్, ఆనంద్ యెచ్చెర్ మంతోన్. బారితెకె నన బస్కె జిగి సెల్వక్ మందంతోన్, అస్కి కిరిస్తు నాకున్ లగుసీంతోర్.

కొరంతితుర్ బారెతె ప్లు పిక్ కియల్

11 మీవ బల్మితెన్ నన ఇహిన్ పిసన్ మోడి పోక్ వెహ్వన ఆతొన్. నన యెటితొనయ్ ఆందున్ బతి, బెయ్ ముకె వాలిర్ ఇంజెర్ కేయ్యలిర్ అపొన్తుల్నగటల్ కమి వాలెన అసలె ఆయెన్. ఇదెన్ హిందల్ మీవ మెవ్ యెత్వన ఆసి మంతోన్. 12 నన కరల్ అపొన్తుల్త ఆందున్ ఇంజెర్ నిరుపన్ కియె, మీ నడ్డుమ్ నన చమత్కార్ అని మయ్యతంగ్ కామ్మ, సక్తి తోహ్వలిక్ కామ్మ బర్బుర్ వొప్పె పియ్యి కీతొన్. 13 నావ వజన్ మీ పొరో తోచుస్కె ఇన్వల్ ఉంది గొస్తితున్ తప్పసి, బద్ గొస్తితగ మిరట్ దుస్రాక్ చర్చినుగటల్ అలగ్ మంతిట్? అలగ్ అసలె సెల్వట్! ఇదెన్ బారెతె నన అసలె బగడ్-నియత్తె తాక్కుకి. బతి బగడ్-నియత్తె తాక్కొర్ ఇంద్రిట్తె మిరట్ నాకున్ మాపి కీమ్.

14 ఇమల! ఇద్ మూడవ జోక మిహ్లా వాయె, నన తయర్ మంతోన్. వాత పెజె నావ వజన్ మీ పొరో వాటొన్. మిహ్లా మన్వలిక్ వస్తుంగ్ వటిన్ బతి, మిరట్ నాకున్ పస్టా. తమ్మ మరి-మియడున్ జారత్ మన్వలికున్ అవల్-బాబొయె సియ లాగర్. బతి మరి-మియడ్ అవల్-బాబొన్ సియర్. 15 అదెన్ సాటి నావ నన అని నహ్లా మన్వల్ సమ్మె మీవ ఆత్తుత బావ్-బక్తి బడె మార్లు, కుసితె కర్చు కీతొన్. ఇహిన్ నన మీకున్ వెలె పెర్మతె సూడెకె, మిరట్ నాకున్ కమి పెర్మతె సూడంతిట్ కి?

16 ఇద్ సూడ్వడ గొస్తి సుటి కీమ్. నన మీ పొరో నావ వజన్ తోచుస్కె బతి, "కపట్టి మీకున్ నా వోటితె వాడ్తొన్" ఇంజెర్ కహితుర్ ఇంద వచో. 17 నన మిహ్లా రొహుగటల్ బోన కెయెన్ ఆయి మీకున్ పసి కియసి, కమయ్ కీతొన్ కి? అసలె కియ్యకి! 18 నన తీతు దాదన్ మిహ్లా సొందన ఇంజెర్ కోర్న్. అని వోన్ సంగ మావొర్ ఉండె వొరోర్ దాదన్ మిహ్లా రొహ్తొన్. తె తీతు వాసి మీకున్ బతయ్ పసి కీతొర్ కి బతల్? అసలె కియ్యకి! మా దాతె వీర్ ఇవిరై ఉంది ఆత్తుతె అని ఉంది తీర్దె తాక్కెర్ ఇన్వల్ మీకున్ టావయ్.

ఆక్రితంగ్ దమ్మింగ్ అని సూచనంగ్

19 ఇంకె వేరి వెహ్లా అద్ సమ్మె సిరిప్ మమెట్ బరోబరె కీతొమ్ ఇన్లె జవబ్ వెహ్లా మంతోమ్ ఇంతిట్ కి? అసలె ఇన్లట్! మమెట్ బగవంతన నదుడె కిరిస్తునుర్ సేవ్కలిర్ మోడి వడ్కెసెర్ మంతోమ్. లాడ్పుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! సిరిప్ మీవ బావ్-బక్తి ఉండె ఇచుర్ బడె మాయన ఇంజెరెన్, ఇవ్ సమ్మె వెహ్లా మంతోమ్. 20 బారితెకె నన మిహ్లా వాత పెజె, మీవ తాక్కుడున్ సూడ్పి, నాకున్ దుక్స లాగర్ ఇంజెర్ వెరిసెర్ మంతోన్. మోక మీ నడ్డుమ్ లొలింగ్, కడ్కె వేయ్యల్, సోంగ్, జగ్గంగ్, చ్చింగ్ వడ్కెవల్, రెహ్పి వడ్కెవల్, గర్వ-గమండి ఇన్వలిక్ సమ్మె మందనుంగ్, నన మీ సంగ వెలె కటిన్తె తాక లాగర్. నన ఇహిన్ తాక్కుల్ మీకున్ దుక్స లాగుసంతయె బతలొ. 21 నన మిహ్లా వాత పెజె, బే-సుడుడ్ కామ్మ, లంజెతనమ్ అని ఆడ్కుంగి కామ్మ కీసి, తమ్మంగ్ మన్కున్ మార్కున్ మకి వూర్ వెలెటిర్

మన్వడున్ హిందల్, నావొర్ బగవంతన్ మునె నావ లజ దాంతయె బతలొ ఇంజెర్, నాకున్ వెరె పియ్యెర్ మంత. వీర్ గొస్తిత్ సూడ్పి, మన్గ దుక్స యెచ్చెర్ మన్వల్ ఆంతయె బతలొ ఇంజెర్, నాకున్ వెరె పియ్యెర్ మంత.

13

1-2 నన రెండవ జోక మిహ్లా వాసి మనెకె, పాప్ కియ్యలిర్ గొస్తిత్ బారెతె మీకున్ దమ్మి సీసి మత్తోన్. నన ఇంకె మీ మునె సెలొన్. బతి ఉండె ఉంది జోక అదెన్ వెహ్లా మంతోన్. ఇద్ మూడవ జోక వాత పెజె, ఇదెన్ మునె అని ఇంకె, పాప్ కీసెర్ మన్వలిర్ బోరె సిక్వతల్ తప్పసియ పరుర్. బారితెకె, దర్మ-గ్రుత్నగ, "హర్ ఉంది గొస్తిత్ ఇవిర్, సెలెకె మువిర్ గవదార్కున్ మునె నిరుపన్ కియన్" † ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. 3 కిరిస్తు నా తొడ్డె వడ్కుంతొర్ ఇన్వడున్, మిరట్ నిసని పూసి కీసెర్ మంతిట్. కిరిస్తు మీవ గొస్తి సూడ్పెకె సక్తి సెలొర్ వోన్ మోడి ఆయె బతి, తన్వ తాకద్ మీ నడ్డుమ్ తోహంతొర్.

4 జిగి సెల్వక్ మనెకె వోర్ కిరిస్తున్, మొద్దుగ మోలనె పాసి జీవ యెత్తెర్. బతి బగవంతన సక్తితె వోర్ నేండ్పి, జీవతెన్ మంతొర్. మమెట్ గిర్ వోన్ దాత్ జిగి సెల్వక్ మంతోమ్. బతి మమెట్ కిరిస్తున కెయె బగవంతన సక్తితున్ మీ నడ్డుమ్ గిర్ తోహంతొమ్.

5 మిరట్ నిసనితున్ పూసి కియన్ బద్ది, మీవ మిరట్ దిహ్లా సూడ్పి కరి కీమ్. యెసు కిరిస్తు మీ రొహి మంతొర్ ఇన్వల్ మీకున్ టావ సెలె కి? మీకున్ తప్పక్ టావయ్! వోర్ కిరిస్తు మీ రొహి సెల్వకె, మీవ బరోస లబడయ్ ఆంద్. 6 అని ఇహిన్ మీవ మిరట్ దిహ్లా సూడ్పెకె, మమెట్ కరలెన్ కిరిస్తునుర్ అపొన్తుల్, ఆందుమ్ ఇంజె, కరి కీట్ ఇంజెర్, ఆసతె సూడ్పెర్ మంతోమ్.

7 మోక మమెట్ కరల్ అపొన్తుల్, ఆయెమ్ ఇత్తప్ మీకున్ దిస్కె గిర్, మిరట్ బదె గల్లి కియ్యక్నె, సిరిప్ చొకొట్టుతునె కియన ఇంజెర్ మీ సాటి బగవంతన్ పార్తన కీసెర్ మంతోమ్. 8 మిరట్ సతెమున్ పియ్యి తాకకిట్తె మమెట్ మీకున్ ఉల్ల ఆయ పరోమ్. ఇదెన్ బద్ది మమెట్ మీకున్ మదత్ కియ లాగర్. †9 మమెట్ జిగి సెలెర్ వూర్ మోడి దిస్కె గిర్, మిరట్ తాకద్ వాలిర్ ఆసి మన్వడున్ హిందల్, ఆనంద్ యెతంతోమ్. ఇద్ తీర్దె మిరట్ బావ్-బక్తిగ బర్బుర్ సక్తి వాలిర్ ఆయన ఇంజెర్, పార్తన కీసెర్ మంతోమ్. 10 అదెన్ సాటి నన మిహ్లా వాత పెజె, పర్చు నాకున్ సీత అదికార్డున్ పియ్యి, మీ సంగ కటిన్తె తాక్కు ఇంజెర్, ఇద్ చిటితున్ మిహ్లాటల్ లంగ్ మనెకెన్, లిహి కీసెర్ మంతోన్. మిరట్ బక్తితల్ బూడ్ అర్బుక్నె, ఉండె తాన్ల బడె మార్లు వాప్తి కియెనె, అద్ అదికార్డున్ నాకున్ సీతొర్.

దండొన్ వెహ్వల్

11 దాదలిర్-బాయిక్కిట్! ఆక్రిత్ మీకున్ వెహ్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, కుసితె బరోసతగ బర్బుర్ ఆయె కోసిద్ కీమ్. వొరోన్ వొరోర్ మదత్ కీసెర్, నన వెహ్వలికున్ పియ్యి తాకట్. ఉంది యెకి ఆసి సాంతితె మంట్. అస్కి పెర్మ అని సాంతి సియ్యల్ బగవంతల్ మీ సంగ మందంతొర్.

12 వొరోన్ వొరోర్ పవిత్ర పెర్మతె కలిసి దండొన్ వెహల్. 13-14 ఇగె మన్వలిర్ బక్తిలిర్ సమ్మిర్ మీకున్ దండొన్ వెహ్లా మంతొర్. యెసు కిరిస్తు పర్చున పెర్మత-దయ, బగవంతన లాడ్ అని పవిత్ర ఆత్తుత సాత్ మీ సంగ మని!

† 13:1-3 రెండవ ఉపదెన్ 19:15 †† మమెట్ సతెమున్ ఉల్ల బతయ్ కియ పరోమ్ బతి, సతెమున్ సాటినె సమ్మె కీతొమ్.

గలతి

ఇద్ చిటితున్ బారెత గొప్పి

పప్పు

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ చాలిస్ ఆట్ సాల్కనల్ తె పనస్ సియుంగ్ (48-55) సాల్కున్ నడ్డుమ్ లిహి కియ్యల్ జర్గత్.

పప్పు రెండవ యాత్రతగ్ చొకొట్టు కబుర్ వెహ్పి, గలతియ యేరియతగ యేసునుర్ బక్తలిరంగ్ గురుప్పున్ మీరి కియ్యల్ సురు కీతార్. అహాన్ సురు కీత పెజె, యేసునుర్ బక్తలిర్ ఇంజెర్ వెహ్వలిర్ యూదుల్కనగటల్ కహితుర్ లబడ్ బక్తలిర్ అద్ యేరియతంగ్ చహార్కనగ వాతెర్. అని మార్ అద్ చొకొట్టు కబుడున్ కల-గుల కియ్యె కోసిద్ కీతెర్. బహాన్ ఇత్తెకె, బచె మాయ్యె అని ముక్తి పుట్టె, సిరిప్ కిరిస్తునగ బరొస ఇర్వల్ అని బగవంతన పెర్కత-దయ యెవ్వో బతి, అద్ పుటన ఇత్తెకె, మోసెన కానున్తగ మన్వలిక్ సమ్మె గిర్ పియ్యి తాకన ఇంజెర్, లబడ్ బోద వెహ్పార్. బతి పప్పు, సిరిప్ బగవంతన పెర్కత-దయతున్ హిందల్ అద్ ముక్తి పుటంత ఇంజెర్ దర్వమనె వెహ్పార్. ఈతంగ్ వెలె గొప్పింగ్ ఇద్ చిటితగ లిహి కీసి మంతంగ్.

బగ బతల్ మంత

పప్పు దండొన్ వెహ్వల్

సిరిప్ ఉందియ్ చొకొట్టు కబుర్ మంత

పప్పు వెహ్వల్ చొకొట్టు కబుర్ కిరిస్తునల్ వాత

అపోస్తుల్క పప్పున్ వొప్పల్

పేతురు కీత గల్తితున్ పప్పు సుద్రి కియ్యల్

బరొసతున్ హిందల్ నియత్తుర్ ఆంతట్

బగవంతన వాగ్దన్తున్ పెజెటల్ వాత నియమ్ పాసి వాటొ

బరొసతున్ హిందల్ బగవంతనుర్ మరి-మియడ్ ఆంతట్

సక్తి సెలెంగ్ అవ్ పేన్కెకె మల్కట్

కిరిస్తునగ బరొస ఇర్వలిర్ కానున్త అదికార్డున్ బూడ్ సెలర్

తోల్ కత్తి కియన ఇన్వల్ ఆగమ్మ కార్వ

బగవంతన ఆత్మ వెహ్పా తీర్ పెర్కతె తాక్వల్

వారొన వారొర్ సేవ కీకట్

పప్పు ఆక్రిత సూచన సియ్యల్

పప్పు దండొన్ వెహ్వల్

1 ¹⁻² గలతియ యేరియతగ [†] మన్వలిర్ యేసునుర్ బక్తలిర్ ఆయ్యలిర్ మీ సాటి, ఇద్ చిటితున్ అపోస్తుల్ ఆయ్యల్ పప్పున లిహి కీసిర్ మంతొన్. ఇగ నా సంగ మన్వలిర్ బక్తలిర్ గిర్ మీకున్ దండొన్ వెహ్పార్ మంతెర్. నన బూరె మాయ్యలిర కెయ్యె, సెలెకె బోరె మాయ్యన అదికార్కె, అపోస్తుల్త ఆయ్యకి. బతి మా యేసు కిరిస్తున కెయ్యెనె అని వోన్ మరన్తల్ నేండుస్తూర్ వోర్ బగవంతన కెయ్యెనె నేమె మాసి, అపోస్తుల్త ఆతొన్.

³ మా బాబొ బగవంతల్ అని మా యేసు కిరిస్తు పర్బు మీకున్ పెర్కత-దయ అని సాంతి సియిర్! ⁴ మా బాబొ బగవంతన పిలన్ తీర్ ఇద్ కరెబల్ దునియతల్ అని మావంగ్ పాప్కనల్ సుటి కియ్యస్సె, కిరిస్తు తన్వ జీవ సీతొర్ ఇన్వల్ మీకున్ టావ. ⁵ బస్కెట్ బగవంతనె డగుర్-పాన్ వాయి! ఆమెన్.

సిరిప్ ఉందియ్ చొకొట్టు కబుర్ మంత

⁶ కిరిస్తున పెర్కత-దయతున్ పియ్యి, మీకున్ కేయ్యల్ బగవంతన్ సుటి కీసి, దుస్తా కబుడెకె తిరిసిర్ మంతిట్ అలె. ఇద్ కేంచి నన దడ్డి-తితొన్. ⁷ మాకున్ కరల్ బచి కియ్యల్ కిరిస్తున చొకొట్టు కబుడున్

[†] గలతియ యేరియతగ: ఈకొనియ, లున్త అని దెయ్యె ఇన్వలిక్ చహార్క. గలతియ యేరియత కాలన్ బాజున్ మత్కంగ్ (అపొ. కా. 14:1-28).

తప్పసి, దుస్తా బదె సెలె. బతి కహితుర్ మీకున్ పసి కీసి, బహ్పి కియ్యె, అద్ కబుడున్ బద్ది కీసిర్ మంతెర్. ⁸ తె మమొట్ మీకున్ మొదొల్ వెహ్పా చొకొట్టు కబుర్ ఆయ్య, దుస్తా కబుడున్ మమొటి ఆయి, సెలెకె స్వర్గనల్ రెయ్యి వాత దూతలె ఆయి, ఉండె బోరె గిర్ ఆయి వెహనుర్కె, అహాన్ వెహ్వన్ బగవంతల్ బస్కెట్ సాపెన సియిర్! ⁹ మొదొల్ వెహ్పా కబుడున్ కేంచి మిరట్ వొప్పిట్. బోరె ఆయి అద్ కబుడున్ ఆయ్య, దుస్తాతున్ వెహనుర్కె బగవంతల్ వోన్ సాపెన సియిర్! ఇంజెర్ మర్ల వెహ్పార్ మంతొన్.

¹⁰ తె మాయ్యలిర్ నాకున్ మెచన ఇంజి సూడ్యెర్ మంతొన్ ఇంజెర్ సోంచ్ కియ్యట్. బగవంతలె నాకున్ మెచన ఇంజెర్ సూడ్యెర్ మంతొన్. నన మాయ్యలిర్కున్ ఆనంద్ సియన ఇంజెర్ కోసిద్ కియ్యడ్ ఇత్తెకె, కిరిస్తునోర్ సేవ్కన అసలె ఆసి మనొన్.

పప్పు వెహ్వల్ చొకొట్టు కబుర్ కిరిస్తునల్ వాత

¹¹ నావుర్ దాదలిర్-బాయిక్సిట్! నన మీకున్ వెహ్పా చొకొట్టు కబుర్ మాయ్యలిర సోంచ్-చిచర్లల్ వాయ్యి ఇంజెర్ మిరట్ అర్తమ్ కియన.

¹² అద్ కబుడున్ నన నరిమన్కనగటల్ కరిమకి అని బూరె దర్వ గురుర్ నాకున్ కరుస్కె. బతి యేసు కిరిస్తుయె తాన్ బారెతె నాకున్ వెహ్పి, తొహ్పార్.

¹³⁻¹⁴ ఇదెన్ బారెతె, నన తొలె యూదుల్కన దర్వతున్ పియ్యి తాక్కె, బగవంతనుర్ బక్తలిర్కున్ బెయ్ దుక్కుంగ్-తక్లిట్కీ సీతొన్.

అని వూర్కున్ నానడమ్ కియై గిర్ సూడ్టాన్. అద్ గట్టుతె, నా బరోబర్దుర్ సమ్మిర్గటల్ అదిక్ నేకి-బదింగ్ పియ్యి తాక్కుదున్. నా తాదుర్-బాబుర్గటల్ వాతంగ్ నేకి-బదింగ్ పియ్యి తాక్లె, వెలె పసంద్ కిందున్ ఇన్వలిక్ గొస్టింగ్ మీకున్ టావయె.

15-17 బతి బగవంతల్ తన్వోర్ మరి యేసున్ బారెతె యూదుల్కే ఆయుర్ వూర్కున్ వెళ్లా, నన పుట్ట్యక్ మనెకెనె, తన్వ పెర్కత-దయతె నాకున్ ఆనంద్మి కేయ్యి ఆచ్చోర్. బస్కెతె తన్వోర్ మరిన్ బారెతె నాకున్ వొడ్డి అరుస్తారో, అస్కె యెంటన నన బూరె మాయ్యులిర్గ సాంజి, ఇదెన్ బారెతె పూసి కియ్యకి. అని నాక్కెర్ మునెతల్ యెరుసలెమ్మగ అపొస్తుల్కే ఆసి మన్వలిర్గ గిర్ నన సొన్మకి. బతి నన అరేబియ దేస్సె సొత్తోన్ అని అద్ ఆత పెజె, మల్ని దమస్కు నగుడెన్ వాతొన్.

18 అహాన్ పర్బునగ బరోస ఇర్ని, మూంద్ సాల్కే ఆత పెజె, అపొస్తుల్ ఆయ్యల్ పేతుర్దున్ † బేటి మాసి, వోన్ బారెతె ఉండె అదిక్ కరి కియ్యై, యెరుసలెమ్ వర్ని సొత్తోన్. అని వోన్ సంగ పంద్ర రోజ్కే మత్తోన్. 19 వేన్ అని యేసు పర్బునోర్ తముర్ ఆయ్యల్ యాకొబున్ తపసి, దుస్తార బోర్ అపొస్తుల్కున్ బేటి మాయ్యకి. 20 దాదలిర్-బాయిక్కిట్! నన లబడె లిహి కిసెర్ సెలోన్ ఇన్వడ గవ బగవంతలె మంతోర్ ఇంజి మీకున్ వెహ్సార్ మంతోన్.

21 వూర్ ఇవిర్కున్ బేటి మాసి, సిరియ అని కిలికియ యేరియనగ సొత్తోన్. 22 అద్ గట్టు వేరి, యూదయ యేరియతగ మన్వలిర్ కిరిస్తునుర్ బక్లిర్ కుద్ బూరె నాకున్ బేటి మాయ్యకి. 23 బతి వూర్ సిరిప్, "కిరిస్తునుర్ బక్లిర్ ఆయ్యలిర్ మాకున్ మొదోల్ దుక్కంగ్-తక్లిబ్కే సీసి, నానడమ్ కియై సూడ్టాన్. బతి ఇంకె వోర్ కిరిస్తునగ ఇర్వల్ బరోసతున్ బారెతె పచర్ కిసెర్ మంతోర్" ఇంజెర్ నా బారెతె కేంవెర్ మత్తెర్. 24 అని నా బారెతె బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీసెర్ మత్తెర్.

అపొస్తుల్కే పప్పున్ వొప్పల్

2 అహాన్ చొప్ సాల్కే ఆత పెజె, ఉండె ఉంది జోక యెరుసలెమ్ సొత్తోన్. నా సంగ సేవ కియ్యలిర్ బర్బున్ అని తీతున్ గిర్ వోతొన్. 2 బగవంతల్ నాకున్ వెప్పి తొప్తా తీరె అగ సొత్తోన్. అహాన్ సొత్త పెజె, అగట చర్చితుర్ పెదొల్కున్ బగ్ల కేయ్యెన్. అని వూర్ సంగ, యూదుల్కే ఆయుర్ వూర్కున్ చొక్కిల్ కబుర్ వెహ్సాకె బతల్ బహాన్ వెహ్సాన్ ఇన్వడున్ బారెతె పోడి కీసి, వెహ్సాన్. బారెతెకె ఇదెన్ మునె కీత అని ఇంకె కిసెర్ మన్వల్ సేవ యెర్కమ్ ఆయ్య ఇంజి, నన కియ్యల్ సేవతున్ వొపన ఇంజెర్ సిరిప్ వూర్కునె వెహ్సాన్.

35 బతి అగ కహితుర్ లబడె బక్లిర్ మత్తెర్. యేసు కిరిస్తు మాకున్ మోక్సో సుటి కీత అదెన్ బహాన్ పియ్యి, తాక్సెర్ మంతెర్ ఇంజెర్ కరి కియ్యై, వూర్ కుసయె మఫ్లా నేంగ్గెర్. యూదుల్కేనంగ్ నేకి-బదింగ్ పియ్యి, కోడె మాసి మందన ఇంజెర్ వూర్ వాతెర్. బతి మిరట్ చొక్కిల్ కబుడ సతెమ్మల్ బహ్కా మాయ్యక్ మందన ఇంజెర్ గట్టుమెట్ సాటి గిర్ వూర్ లబడె బక్లిర్గంగ్ గొస్టిన్ మమొట్ వొప్పకి. నా సంగ మన్వల్ తీతున్ తోల్ కత్రి † కియయ్ లాగర్ ఇంజెర్ కహితుర్ ఇత్తెర్. బతి ఆక్తిత్ వూర్ చర్చితుర్ పెదొల్కే, వోర్ తీతు యూదుల్కేన జాతితొర్ ఆయెర్ ఇంజి కరి కిసి గిర్, తోల్ కత్రి కియ లాగర్ ఇంజెర్ బోర్ జాల్క కియ్యకి.

6 తె వూర్ యెరుసలెమ్మగ మన్వలిర్ చర్చితుర్ పెదొల్కే నావ బోద్ కేంజ్కె, అదెనగ బతయ్ గిర్ మీరి కియ్యకి. వూర్ బచోర్ డగుక్ లోకుర్ మత్తెగి గిర్ నన లెక కియ్యకి. బారెతెకె బగవంతల్ సమ్మిర్కున్ ఉంది తీర్ సూడంతోర్. 7 తె వూర్గటల్ ముకె వాలిర్ ఆయ్యలిర్ యాకొబు, పేతురు అని యోహాన్ బతల్ కరి కీతెర్? ఇత్తెకె యూదుల్కేన యేరియతగ చొక్కిల్ కబుర్ వెహ్సా, పేతుర్దున్ నేమి కీతపె, యూదుల్కే ఆయుర్ వూర్ మన్వలిక్ యేరియనగ అద్ కబుర్ వెహ్సా, బగవంతల్

నాకున్ నేమి కీతొర్ ఇన్వల్ కరి కీతెర్. 8 బహాన్ ఇత్తెకె, యూదుల్కున్ నడ్డుమ్ సేవ కియ్యై, అపొస్తుల్ ఆయ్యల్ పేతుర్దున్ బగవంతల్ బహాన్ సక్తి సీసి తాకుస్తారో, అహ్నా యూదుల్కే ఆయుర్ వూర్ నడ్డుమ్ సేవ కియ్యై, అపొస్తుల్ ఆయ్యల్ నాకున్ సక్తి సీతొర్. 9 వూర్ మువిర్, బగవంతన పెర్కత-దయ, నా పారో గిర్ మన్వల్ సూడ్డి, నాకున్ అని బర్బున్ ఆనంద్మి వొప్పెర్. అని తమ యూదుల్కున్ నడ్డుమ్ సేవ కియ్యలిర్ ఆతపె, మా ఇవిర్కున్ యూదుల్కే ఆయుర్ వూర్ నడ్డుమ్ సేవ కియన ఇంజెర్ నిర్వయ్ కీతెర్. 10 బతి వూర్ సిరిప్, "యూదయ యేరియతుర్ గరిబున్ మదత్ కియ్యల్ మరుంగ్" ఇంజెర్ కోర్తెర్. ఇహిన్ కియ్యల్ నాకున్ గిర్ పసంద్ మత్తె.

పేతురు కీత గల్తితున్ పప్పు సుద్రి కియ్యల్

11 ఉంది జోక పేతురు అంతియెకయ నగుడె వాతొర్. అగ మనెకె, వోర్ కీత గల్తి తాత్కర్ దిస్త. తె వోన గల్తితున్ సమ్మిర్ మునె సుద్రి కీతొన్. 12 బారెతెకె, మొదోల్ పేతురు యూదుల్కే ఆయుర్ వూర్ బక్లిర్ సంగ మీరె మాసి, తిందుర్-ఉండెర్. బతి బస్కెతె యాకొబ్బుగటల్ కహితుర్ యూదుల్కే అంతియెకయతగ వాతెరో, అస్కె తోల్ కత్రి కియ్యుసన ఇంజెర్ జాల్క కియ్యలిర్ యూదుల్కున్ వెరిసి, యూదుల్కే ఆయుర్ వూర్గటల్ వోర్ అలగ్ ఆతొర్. 13 అగ మా చర్చితుర్ నడ్డుమ్ మన్వలిర్ మెయ్యుర్ యూదుల్కే గిర్ అద్ కపట్టగ కోడె మాతెర్. అద్ కపట్ట ఉంసతె బర్బున్ గిర్ పాసి సాడితొర్. 14 వూర్ అహాన్ చొక్కిల్ కబుడున్ ఉల్ల తాక్వల్ సూడ్డి, సమ్మిర్ మునె పేతుర్దున్ సంగ, "నిమె యూదుల్కేన జాతితొని ఆసి, మా యూదుల్కేనంగ్ నేకి-బదింగ్ పియ్యి తాక్కి. బతి యూదుల్కే ఆయుర్ వూర్ దాత్ తాక్కి. అహాన్ తాక్కి, ఇంకె యూదుల్కే ఆయుర్ వూర్ బక్లిర్కున్ బహాన్ యూదుల్కేనంగ్ నేకి-బదింగ్ పియ్యి, తాకన ఇంజెర్ జాల్క కీంతి?" ఇంజెర్ పూసి కీతొన్.

15 అహాన్ పూసి కీసి, పేతుర్దున్ అని మెయ్యుర్ యూదుల్కున్ సంగ, "మరట్ జల్కతలె యూదుల్కే ఆందట్. బతి పాపెస్లిర్ ఆయ్యలిర్ దుస్తాక్ జాతినుర్ ఆయ్యట్. 16 తెర్ బతి, ఇంకె అద్ కానున్ పియ్యి తాక్వల్ బోర్ ఆయి, బగవంతన నదుడె నియత్తోర్ ఆయెర్ బతి, సిరిప్ యేసు కిరిస్తునగ బరోస ఇర్వడున్ హిందలె నియత్తోర్ ఆంతొర్ ఇంజెర్ మాకున్ టావ. యూదుల్కే ఆయ్యలిర్ మరట్ గిర్ అప్ కామ్కే కియ్యడున్ హిందలె నియత్తుర్ ఆయ పర్వట్. అదెన్ సాటినె మరట్ నియత్తుర్ ఆయ్యై, యేసు కిరిస్తునగ బరోస ఇర్వట్. 17 అని మరట్ ఇంకె కిరిస్తునగ బరోస ఇర్వడున్ హిందలె బగవంతన నదుడె నియత్తుర్ ఆయ్యై కోసిద్ కిసెర్ మంతట్. బతి కహితుర్ మాకున్ సూడ్డి, 'మిరట్ పాప్ కింతిట్' ఇంతెర్. తె ఇదెన అర్కమ్ కిరిస్తు మా సంగ పాప్ కియ్యుసంతొర్ కి? అసలె కియ్యుసార్. 18 బారెతెకె, దర్కత కానున్ ఇన్వల్ నావ రోతున్ నన ఉల్లి కీతొన్. ఉండె తానె తిరిసి దొహ్కాతె, కరలెన్ పాపెస్టన ఆంతొన్. 19 బారెతెకె, తొలె అద్ కానున్ తీర్ పిస్సి, కోసిద్ కిసెర్ మత్తోన్. బతి నన పాపెస్టన ఆత కాడ్డి, నావ మరన్ ఆయయ్ లాగర్ ఇంజెర్ అద్ కానున్ తొప్తా. తె ఇంకె, బగవంతన్ సాటి పిస్సి, అప్ సమ్మె నేకి-బదిన్ సుటి కీతొన్. బహాన్ సొత్తోర్ వోర్ బదె కానున్ పియ్యి తాకోరో, అహ్నా నన సాతపినయ్ ఆతొన్. 20 కిరిస్తున్ బరోబర్ మొద్దుగ నన సాతపినయ్ ఆసి మంతొన్. ఇంకె జీవతె మన్వన నన ఆయెన్ బతి, కిరిస్తుయె నఫ్ పిసెర్ మంతొర్. బగవంతనోర్ మరినగ ఇర్ బరోసతున్ హిందలె, ఇద్ మేందొడె పిసెర్ మంతొన్. బారెతెకె వోర్ నాకున్ లాడె కీసి, నా సాటి జీవ సీతొర్.

21 బగవంతన పెర్కత-దయతున్ నన యెర్కమ్ కియ్యెన్. బారెతెకె మోక దర్కత కానున్ పియ్యి, బగవంతన చర్కతె మరట్ నియత్తుర్ ఆయ పర్కె, కిరిస్తు మా సాటి మరన్ ఆయ్యల్ జారతె సెలె" ఇంజెర్ వెహ్సాన్.

† పేతుర్దున్: కేవ ఇంజెర్ గిర్ కేయంతెర్. †† తోల్ కత్రి: యూదుల్కేనగ జాతితగ మొడ్డల్ పుట్టి అట్ రోజ్కెనె వోన సంసారత మునెత తోల్ కత్రి కీంతెర్. ఇదెన్ తోల్ కత్రి కియ్యల్ ఇంతెర్.

బరొసతున్ హిందల్ నియత్తుర్ ఆంతల్

3 యే గలతియతుర్ పినలిర్నిట్! మొద్దుగ యేసు కిరిస్తున్ బారి టాంగి కీసి, జీవ యేత్తెర్ ఇన్వడున్ తాత్తుర్ సూడ్డపినయ్ మీకున్ పోడి కీసి, వెహ్లామ్. బతి అదెన్గటల్ మీవ మన్దున్ తకపిక కీసి, మీకున్ బూర్ బహ్మి కీతెర్? 2 ఇదెన్ బారెతె మీకున్ ఉంది సవల్ పూసి కియన్ ఇంతోన్. అద్ బతల్ ఇత్తెకె, మిరట్ బగవంతన్ ఆత్తుతున్ బహన్ యేత పర్తిట్? దర్తుత కానున్ పియ్యి తాక్తుతున్ హిందల్ అదెన్ అసలె యేత్తుకి. బతి సిరిప్ కిరిస్తున్ చొకొట్టు కబుర్ కేంచి, తాన్ బరొస ఇర్వడున్ హిందలె అద్ ఆత్తుతున్ యేత పర్తిట్. 3 మీ రొపొ బగవంతల్ తన్వ ఆత్తుతె మొదొల్ కీత అదెన్ ఆయ్య, మీవ మిరట్ కుద్ బర్పుర్ ఆయన్ ఇంజెర్ బారి కోసిద్ కీసెర్ మంతిట్? మీకున్ బత పిసంగ్ పియ్యంగ్ కి? 4 మిరట్ పర్పునగ బరొస ఇర్ పెజె, వెలె దుక్కుగ్ బోగె మాతిట్. ఇవ్ సమ్మె వటి ఆగయెన్ బోగె మాతిట్ కి? వటి ఆగయ్యె అసలె బోగె మాయ్యకి! 5 బగవంతల్ తన్వ పవిత్ర ఆత్తు మీకున్ బర్పుర్ సీసి, మయ్యతంగ్ కామ్మి మీ నడ్డమ్ కియ్యస్తార్. అవ్ సమ్మె మిరట్ దర్తుత కానున్ పియ్యి తాక్ కాడ్కి, కీతొర్ ఇంతిట్ కి? అవెన్ పియ్యి అసలె కియ్యకి! బతి మిరట్ చొకొట్టు కబుడున్ కేంచి, యేసు కిరిస్తునగ బరొస ఇర్వడున్ హిందలె అవ్ సమ్మె జర్మసీతొర్.

6 ఇదెన్ బారెతె అబ్రాహామ్ న గొప్పి దర్తు-గ్రంతనగ, "అబ్రాహామ్ బగవంతన్ పొరొ బరొస ఇర్వొర్. అదెన్ హిందలె వోన్ నియత్తుర్ ఇంజె బగవంతల్ వొష్టొర్" † ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. 7 అదెన్ సాటి, బూర్తె బగవంతనగ బరొస ఇరంతెర్, వూరె అబ్రాహామ్ న కరల్ సంతాన్ ఆంతెర్ ఇంజెర్ కరి కీన్ట్. 8 యూదుల్కె ఆయ్యుర్ వూర్ గిర్ తన్వ ఇర్వల్ బరొసతున్ పియ్యి నియత్తుర్ ఆంతెర్ ఇంజెర్ తొలెనె బగవంతల్ నిర్వయ్ కీసి, దర్తు-గ్రంతనగ లిహి కియ్యస్తార్. అద్ చొకొట్టు కబుడున్ బారెతె మొదొల్ అబ్రాహామున్ సంగ, "నీ హిందల్ దునియతంగ్ నమ్మె జాతింగ్ ఆసిర్వాద్ యేతనుంగ్" †† ఇంజెర్ బగవంతల్ వెహ్లామ్. 9 అదెన్ సాటి అబ్రాహామున్ దాత్ బూర్తె బగవంతనగ బరొస ఇరంతెర్, వూరె బగవంతల్ సియ్యలిక్ ఆసిర్వాద్కె యేతంతెర్.

10 బతి, "దర్తుత కానున్ లిహి కీతంగ్ నమ్మె కార్వన్, హర్ గట్టు కియొర్ వోన్ పొరొ, బగవంతన సాపెన వాంత" †† ఇంజెర్ దర్తుత కానున్ లిహి కీసి మంత. తె అదెన్ పియ్యి నియత్తుర్ ఆయ్య, కోసిద్ కియ్యలిర్ సమ్మిర్ పొరొ సాపెన వాసి మంత. బారెతెకె, అద్ కానున్ బర్పుర్ బోరె పియ్యి తాక పరుర్. 11 దర్తు-గ్రంతనగ, "బరొసతున్ హిందల్ నియత్తుర్ ఇంజె బగవంతల్ బోన్తె వొహంతొరొ, వోర్ పిసంతొర్" †† ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. అదెన్ సాటినె, ఇంకె అద్ కానున్ పియ్యి తాక్కుడున్ హిందల్, బగవంతన నదుడె నియత్తుర్ ఆయ పరొర్ ఇంజెర్ మాకున్ తాత్తుర్ దిసంత.

12 అద్ కానున్ పియ్యి తాక్కుల్ అని బగవంతనగ బరొస ఇర్వి తాక్కుల్ ఉంది ఆయ్యె. బారెతెకె దర్తు-గ్రంతనగ, "అద్ కానున్ పియ్యి తాక్కుల్ అదెనెన్ పిసంతొర్" †† ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. 13-14 తె బగవంతల్ అబ్రాహామున్ వాగ్గన్ కీత ఆసిర్వాద్, యూదుల్కె ఆయ్యుర్ వూర్కున్ గిర్ పుటన ఇంజెరెన్, యేసు కిరిస్తు తన్వ మరన్దున్ హిందల్, మాకున్ బచి కీతొర్. వాగ్గన్ కీత అద్ పవిత్ర ఆత్తు తన్వ బరొస ఇర్వడున్ హిందల్, మాకున్ పుట్టెనె ఇద్ జర్కెత్. అద్ కానున్ హిందల్, మా పొరొ వాత సాపెనతల్ కిరిస్తు మాకున్ మొక్టొ సుటి కీతొర్. బహన్ ఇత్తెకె, మా బద్ది వోర్, "మొద్దుగ టాంగె మాసి, సాపెన యేత్తోర్" ††† ఇంజెర్ దర్తు-గ్రంతనగ లిహి కీసి మంత.

బగవంతన వాగ్గన్తున్ పెజెటల్ వాత నియమ్ పాసి వాటొ

15 యేసునగ బరొస ఇర్దుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మీకున్ ఉంది సాదరన్ నమున వెహంతొన్. బూరె ఇవిర్ మాయ్యలిర్ నియమ్ ఇర్దెర్ ఇత్తెకె, అద్ నియమున్ దుస్తుర్ బూరె పాసి వాట పరుర్ అని తాన్ బతయ్ జోడి గిర్ కియ పరుర్. 16 తె బగవంతల్, "నీవ సంతాన్ తొన్గటల్ సమ్మిర్కున్ ఆసిర్వాద్ పుటంత" ††† ఇంజెర్ తొలె అబ్రాహామున్ వాగ్గన్ సీతొర్. బతి సంతాన్ తుర్గటల్ ఇంజెర్ వెహ్లాకి. అద్ సంతాన్ వోర్ కిరిస్తుయె ఆందుర్. 17 నన వెహ్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, బగవంతల్ మొదొలె అబ్రాహామున్ సంగ కీత నియమున్, నాలుంగ్ నుహ్మి తీస (430) సాల్కె పెజెటల్ మోసెన కానున్ పాసి వాటొ అని యెర్దమ్ గిర్ కియె.

18 దర్తుత కానున్ పియ్యి తాక్కుడున్ హిందల్ ఆసిర్వాద్ పుట్టుడ్ ఇత్తెకె, అద్ ఆసిర్వాద్ బగవంతల్ సీత వాగ్గన్తున్ హిందల్ పుట్ట ఆయ్యె. అబ్రాహామ్ న గొప్పిత్ సూడ్డెకె, బగవంతల్ మొదొల్ వోన్ వాగ్గన్ సీసి మత్త కాడ్కినె, అద్ ఆసిర్వాద్ పుట్ట. బతి కానున్ పియ్యి పుట్టుకి.

19 తె దర్తుత కానున్ బతతున్ సాటి మంత? అద్ సిరిప్ మావ పాపున్ వెహ్లా తొహ్లానె మంత. బగవంతల్ వాగ్గన్ సీతొర్ వోర్, అబ్రాహామ్ న సంతాన్ వానల్ వేరినె, అద్ కానున్ కామి సీంత. బగవంతల్ కానున్ దూతలిర కెయ్యె మోసెన్ సియ్యస్తార్. అదెన్ వోర్ మోసె సుర్వెర్వన్ మోడి పర్తుతున్ వెహ్లామ్. 20 బతి వాగ్గన్త గొప్పి సూడ్డెకె, తాన్ బగవంతలె కుద్ అబ్రాహామున్ సీతొర్. అదెన్ సాటి బోరె సుర్వెర్వన్ జారత్ సెలె.

21 తె దర్తుత కానున్ బగవంతన వాగ్గన్తున్ ఉల్ల ఆతప్ కి? అసలె ఆయ్యకి! మోక అద్ కానున్ మాకున్ పూన జిన్ని సియ పర్వదు ఇత్తెకె, మరట్ కానున్ పియ్యి, బగవంతన నదుడె నియత్తుర్ ఆందట్. బతి బగవంతల్ బదె కానున్ అహన్ కియ్యల్ సక్తి సియ్యకి. 22 దర్తు-గ్రంత, దునియతుర్ సమ్మిర్ పాప్పుగ్ కోడె మాసి మంతెర్ ఇంజెర్ తొహంత. అదెన్ సాటి మరట్, బగవంతన అద్ వాగ్గన్తున్ సిరిప్ యేసు కిరిస్తునగ బరొస ఇర్వడున్ హిందలె యేత పరంతట్.

బరొసతున్ హిందల్ బగవంతనుర్ మరి-మియడ్ ఆంతల్

23 బతి మరట్ యేసునగ బరొస ఇర్వక్ మనెకె, జేల్ బోగె మాయ్యలిర్ మోడి, దర్తుత కానున్ ఇన్వల్ సకలితె దొప్పి, కోడె మాసి మత్తట్. 24 ఇద్ కానున్ అహన్ కోడె మాసి మన్వలిర్ మరట్ నియత్తుర్ ఆయన్ సాటి, మాకున్ కిరిస్తునగ వోసి, వోన్ బరొస ఇర్వల్ కియ్యలె తాన్ కామ్ ఆంద్. కిరిస్తు వానల్ వేరి, ఇద్ కానున్ మాకున్ మర్కింగ్ కియ్యన్ § మోడి కాబాడ్గెర్ మత్త. 25 బతి ఇంకె మరట్ కిరిస్తునగ బరొస ఇర్ కాడ్కి, ఉండె గిర్ మర్కింగ్ కియ్యన్ మోడి మన్వల్ అద్ కానున్ జారత్ సెలె.

26-27 మిరట్ సమ్మిర్ కిరిస్తునగ బాప్తీమ్ యేత్తిట్ అని కిరిస్తున గున్-గాన్తున్ పియ్యి, తాక్సెర్ మంతిట్. అదెన్ సాటి, మిరట్ సమ్మిర్ గిర్ యేసు కిరిస్తునగ బరొస ఇర్తుతున్ హిందల్ బగవంతనుర్ మరి-మియడ్ ఆతిట్. 28 తె ఇంకె మిహ్లా యూదుల్కెనె జాతితొన్ సెలెకె దుస్తొ జాతితొన్ ఇన్వల్ సెలె. దాసినె సెలెకె మాల్యన్ ఇన్వల్ సెలె. మాయ్యన్ సెలెకె వెయ్యెనె ఇన్వల్ సెలె. బతి మిరట్ యేసు కిరిస్తునగ బరొస ఇర్ కాడ్కి, బగవంతల్ మీ సమ్మిర్కున్ ఉంది తీర్ సూడంతొర్.

29 అని మిరట్ కిరిస్తునుర్ ఆసి మంద్రిట్, అబ్రాహామ్ న సంతాన్ ఆంతిట్ అని బగవంతల్ సీత వాగ్గన్త ఆసిర్వాద్ గున్ ఈసదార్కె ఆంతిట్.

† 3:6 పుట్గడ్కి 15:6 †† 3:8 పుట్గడ్కి 12:3 † 3:10 రెండవ ఉపదెన్ 27:26 †† 3:11 హాబకుక్ 2:4; రోమ 1:16-17; హెబ్రీ 10:38 †† 3:12 కబిజలిర 18:5 ††† 3:13-14 రెండవ ఉపదెన్ 21:23

††† 3:16 పుట్గడ్కి 22:18 § మర్కింగ్ కియ్యన్: అద్ గట్టుతె వూర్గ దనెవంతలిర్ లోకుర్ తమ్మర్ మర్కె హెతు-బుది కరినల్ వేరి, వూర చొకొట్-వాయుట్ సూడ్డె, హర్ వొరొన్ సాటి వొరొన్ సేమ్ నేమి కిందిర్.

4 ¹⁻² నన మీకున్ ఉంది నమున వెహంతోన్. వొరొ దనవంతన్ వొరొ మరి మందంతోర్. తన్వొర్ మరిన్ పలన వహి నింత పెజె, తన్వ సమ్మె జాయ్త వోనె అంత ఇంజెర్ బాబొ లిహి కీంతోర్. తె వహి నిండ్లల్ వేరి బాబొ నేమి కీతోర్ వోర్ చొకొట్-వాయుట్ సూడ్యల్ సేమ్మల్, వెప్తా తీర్ మరి తాక లాగర్. అద్ గట్టతె వోర్ సేమ్మన్ అని జాయ్తుతున్ ఈసదారల్ ఆయ్యల్ మరిన్ పరక్ మనో. ³ తె దాదలిర్-బాయిక్సిట్! మరట్ గిర్ సతె బగవంతన్ కరి కియ్యక్ మనెకె, వోర్ పసిబాలల్ మరిన్ దాతె మత్తట్. అస్సె, ఇద్ దునియతంగ్ కామి సియొంగ్ అవ్ నేకి-బదింగ్ పియ్యి దాసిర్ మోడి తాక్తట్. ⁴ బతి బగవంతల్ నేమి కీత కాలమ్ నిండ్లెకెనె, తన్వొర్ మరి యేసున్ రొప్టార్. దర్తత కానున్ తీర్ తాక్యల్ యూదుల్కొన జాతితగ, ఉంది వెయ్యెను పీటి జల్మ ఆతోర్. ⁵ కానున్ అదికార్డున్ బూడ్ కోడె మాసి మన్వల్లీర్ మాకున్ సుటి కియ్యె, బగవంతల్ తన్వొర్ మరిన్ రొప్టార్. ఇదెన్ హిందల్ బగవంతల్ మాకున్ కుద్ తన్వొర్ మరి-మియడ్ ఇంజెర్ వోటితె యేత పరంతోర్.

⁶ మరట్ బగవంతన్ మరి-మియడ్ ఆత కాడ్కి, తన్వొర్ మరిన్ ఆత్మ మావంగ్ దిల్కొనగ మన్లె సారి కీతోర్. వోన ఆత్మయె మా రొపాడల్ బగవంతన్, "బావ! బాబ!" ఇంజెర్ కేయ్యెర్ మందంత. ⁷ తె మరట్ ఉండె గిర్ సేమ్మలిర్ ఆయ్యట్ బతి, బగవంతమర్ మరి-మియడ్ ఆందట్. వోన సంతాన్ ఆత కాడ్కి, మాకున్ సీత వార్దన్తగ తప్పక్ ఈస గిర్ సీంతోర్.

సక్తి సెలెంగ్ అవ్ పేన్కొనెకె మల్లట్

⁸ మొదొల్ మిరట్ బగవంతన్ కరి కియ్యక్ మనెకె, పేన్గం కరల్ గున్-గాన్ సెలెంగ్ అవెన్, పేన్కొ ఇంజెర్ సేవ కీసిర్ పిన్కిట్. ⁹ ఇంకె మిరట్ బగవంతన్ కరి కీతిట్. బతి కరల్ సూడెకె, బగవంతలె మీకున్ తన్వ సంతాన్ ఇంజెర్ వొప్టార్. తె బతతునె కామి సియొంగ్ అని తాకద్ సెలెంగ్ అవ్ పేన్కొనె సేవతగ కొండె మార్యె, బారి మర్ల సొంజెర్ మంతిట్? ¹⁰ నమునతున్ ఇద్ దివొస్, అద్ దివొస్; ఇద్ మహిస, అద్ మహిస; ఇద్ సడ, అద్ సడ; ఇద్ సాల్, అద్ సాల్ ఇంజెర్ యూదుల్కొన జాతితుర్ పియ్యి తాక్యలిక్ నేకి-బదింగ్ మిరట్ బారి పియ్యి తాక్సెర్ మంతిట్? ¹¹ మీకున్ చొకొట్టు కబుర్ వెప్టా, నన బోగె మాత తక్లిట్ సమ్మె యెర్తమ్ అంతయె బతలొ ఇంజెర్ వెరిసి తక్పిక ఆసెర్ మంతోన్. ¹² దాదలిర్-బాయిక్సిట్, హేతు కీప్టు! మీ దాత్ ఆయ్యె, నన మొదొల్ పియ్యి తాక్యలిక్ దర్తత కానున్ సుటి కీతోన్. తె ఇంకె దయ కీసి, మిరట్ గిర్ నా మోడి ఆప్టు అని అద్ కానున్ పియ్యి తాక్సె, మల్లి సొన్మట్.

మొదొల్ మిరట్ నాకున్ బెయ్ చొకొట్ సూడ్కిట్. ¹³ అద్ గొస్టి మిరట్ హేతు కీప్టు. నా మేందొడగ యెడ్కి-దుక్ మత్త కాడ్కి, మిహ్న వాతోన్. అహన్ మిహ్న వాత కాడ్కి, మీకున్ చొకొట్టు కబుర్ వెహ పర్టొన్. ¹⁴ అద్ గట్టతె నావ యెడ్కి-దుకున్ హిందల్, మీకున్ తక్లిట్ సీతోన్ తెర్ బతి, మిరట్ నాకున్ చుడర్-పాన్లె సూడ్కి. బతి బగవంతనొర్ దూతల్, సెలెకె యేసు కిరిస్తు వాతెకె, బహన్లె కరుమ్ కీంతిట్, అప్పా నాకున్ కరుమ్ కీతిట్. ¹⁵ అద్ గట్టతె, మిరట్ బెయ్ ఆనండ్లె మత్తిట్! నాకున్ పమ్మె ఇత్తెకె, మీవంగ్ కడ్కి తెండ్లి సియ్యె గిర్ తయర్ మత్తిట్ ఇంజెర్, మీవ పెర్తతున్ బారెతె గవ వెహ పరంతోన్. బతి ఇంకె మీకున్ బతల్ ఆత? ¹⁶ ఉంది మోక నన మీకున్ సతెమున్ వెప్టా కాడ్కి, నాకున్ మీవొర్ పగ-దారల్ ఇంజెర్ సమ్మె మాంతిట్ బతలొ.

¹⁷ వూర్ లబడ్ బోద్ కియ్యలిర్, మీకున్ చొకొట్ సూడ్యడగ ఇవ బతల్ ఇత్తెకె, మిరట్ సిరిప్ వూర్ వెప్టా తీర్ తాకన అని మీకున్ మహ్నట్లె అలగ్ కియన. అవొర్ బతి మిరట్ చొకొట్ ఆయన ఇన్వల్ కాడ్కితె, మీకున్ వూర్ చొకొట్ సూడ్యెర్ సెలర్. ¹⁸ మీకున్ బోద్ కరుసన ఇన్వల్ ఉదెన్ వూర్ మన్వల్ చొకొట్టు గొస్టి. బతి నన

† నేకి-బదింగ్ పియ్యి దాసిర్ మోడి తాక్తట్: సెలెకె ఇద్ దర్తరిత్ పొల్ రాజ్ తాకున్వల్కి బూత్కొన అదికార్డున్ బూడ్ మత్తట్ ఇంజెర్ ఉండె ఉంది అర్తమ్.

మిహ్నట్లె లంగ్ మనెకె గిర్ బస్సెట్ మీవ చొకొట్ ఆయన ఇన్వల్ కాడ్కితె వూర్ సూడన. ¹⁹ నా మరి-మియడ్కిట్! మీవ బరొస కిరిస్తునగ గట్ బడె మానల్ వేరి, నావ దిల్లగ దుక్కుతె తక్పిక ఆసెరెన్ మందంతోన్. ²⁰ మిహ్నట్లె లంగ్ మన్వల్ కీసెకె, మీ బారెతె నాకున్ వెలె పరెసన్ లాగ్సెర్ మంత. నన ఇంకె మీ సంగ్ మన్వడ్ ఇత్తెకె, మీకున్ దుస్తా తరికతె వెప్టాదున్.

కిరిస్తునగ బరొస ఇర్వలిర్ కానున్ అదికార్డున్ బూడ్ సెలర్

²¹ దర్తత కానున్ తీర్ పిస్కామ్ ఇన్వలిర్నిట్! నన వెహ్యల్ కేంజట్! అద్ కానున్ బతల్ మంతయె వెహంతోన్. ²² దర్త-గ్రంత్నగ, అబ్రాహామున్ ఇవిర్ మర్క్ మత్తెర్ ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. వూర్టల్ వొరొ దాసి హగర్టొర్ † అని ఉండె వొరొ తాన మార్కె సారనొర్ †† ఇంజెర్ మంత. ²³ దాసిన్ పుట్టల్ ఇన్వయెల్ మాయ్నెన్ పిలన్తున్ పియ్యి, సాదరన్ జల్మ ఆతోర్. బతి వోన మర్మిన వెయ్యె సారన్ పుట్టల్, ఇసక్ సిరిప్ బగవంతన్ వార్దన్తున్ హిందలె జల్మ ఆతోర్.

²⁴ ఇవ్ గొస్టింగ్ నమునన రూప్టె లిహి కీసి మంతంగ్. ఇవ్ రండె వెయ్యెక్ రండె నియమ్మన్ మోడి మంతంగ్. సినాయి గుటత్ పొల్ బగవంతల్ దర్తత కానున్ మోసినె కెయ్యె సీతోర్. బతి ఇద్ పడన నియమ్ దాసి హగర్టొర్ మోడి దాసి-పాన్లగ మన్లెనె, మరి-మియడున్ జల్మ సీంత. ²⁵ అద్ హగర్ దర్తత కానున్ సీత అరిబియ దేన్నె సినాయి గుటత్ మోడి మంత. అని కానున్ తీర్ తాకన ఇంజెర్ బోద్ కియ్యలిర్ మన్వల్, దర్తరిత్ పొల్ యెరుసలెమ్ నగుడున్ మోడి గిర్ మంత. అద్ కానున్ బరొస ఇర్వలిర్ సమ్మిర్ యూదుల్కొన దాసి-పాన్లగన్ మంతెర్. ²⁶ బతి స్వర్గ్నగ మన్వల్ యెరుసలెమ్ అబ్రాహామున్ వెయ్యె సారన్ మోడి మంత. తేనుర్ మరి-మియడ్ దాసి-పాన్లె మన్వలిర్ ఆయర్. పూన నియమున్ హిందల్ పర్బునగ బరొస ఇర్వలిర్ మా సమ్మిర్ అవల్ ఇదె ఆంద్. ²⁷ స్వర్గ్నగ మన్వల్ యెరుసలెమున్ బారెతె దర్త-గ్రంత్నగ,

"మరి-మియడ్ ఆయ్యకెనె సడసాట్ మన్వల్ బాయి! నిమె ఆనంద్ యేత.

బాలెంత నొపింగ్ వాయ్యక్ మన్వల్ బాయి! కుసితె కిలియ! బారితెకె మాడ్సె మన్వడున్ తెర్, మాడ్సె సెలె అదెనుర్ మరి-మియడ్ వెలెటిర్ మంతెర్" †† ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత.

²⁸ అదెన్ సాటి దాదలిర్-బాయిక్సిట్! అబ్రాహామ్ మియ్యెర్ మరి ఇసకున్ మోడి, మరట్ గిర్ బగవంతన్ వార్దన్తున్ హిందలె వోనుర్ మరి-మియడ్ ఆతట్. ²⁹ అబ్రాహామున్ గట్టతె, మాయ్నెన్ పిలన్తున్ పియ్యి, జల్మ ఆయ్యల్ ఇన్వయెల్, బగవంతన్ ఆత్మత సక్తితున్ హిందల్, జల్మ ఆయ్యల్ ఇసకున్ దుక్కు సీతోర్. అప్పా ఇంకె దర్తత కానున్ పియ్యి తాక్యలిర్ లోకుర్, పర్బునుర్ బక్లిర్ ఆయ్యలిర్ మీకున్ దుక్కు సీసెర్ మంతెర్. ³⁰ బతి ఇదెన్ బారెతె, దర్త-గ్రంత్నగ బతల్ ఇంజెర్ మంత? అదెనగ, "ఇద్ దాసిన్ అని తానొర్ కాండిన్ తెండ్లి పూడ. తానొర్ కాండి, మర్మిన వెయ్యెనుర్ మరి ఇసకున్ బరొబర్ జాయ్తుతున్ పొల్ ఈసదారల్ ఆయెర్" ††† ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. ³¹ తె దాదలిర్-బాయిక్సిట్! మరట్ దాసి వెయ్యెనుర్ మరి-మియడ్ ఆయ్యట్. బతి మార్కెనుర్ †† మరి-మియడ్ ఆందట్.

5 మరట్ దాసి-పాన్లగ కొండె మాసి మన్వకెనె, కిరిస్తు మాకున్ మోక్సె సుటి కీతోర్. అదెన్ సాటి ఇదెనగ గట్ నిలట్ అని దాసి-పాన్లె ఇర్వల్ దర్త-గ్రంత్నంగ్ నేకి-బదినగ మర్ల కొండె మాయ్యట్.

†† గ్రీకు బాసతగ బాలెంత ఆనెకె వాయ్యల్ నొపిత నమున మంత. ఇదెన్ అర్తమ్ ఉంది వెయ్యె బాలెంత ఆనల్ వేరి, బహన్లె అవ్ నొపెన దుక్కు బోగె మాంతయె, అప్పా ప్పు తన్వొర్ మరి-మియడ్ గున్-గాన్ కిరిస్తున్ మోడి మారిన్ వేరి, దుక్కు బోగె మాసిర్ మందంతోర్. † 4:22 వొరొ దాసి హగర్టొర్: పుట్గడ్డి 16:1-16 †† 4:22 తాన మార్కె సారనొర్: పుట్గడ్డి 21:1-10 †† 4:27 యెనయ 54:1 ††† 4:30 పుట్గడ్డి 21:10 †† మార్కెనుర్: ఇద్ అబ్రాహామున్ మర్మిన వెయ్యె సారల్ ఆంద్. హగర్ తేన దాసి ఆంద్.

తోల్ కత్తి కియుస్వల్ కార్య

² దిహనై కేంజట్! బగవంతన నదుడె నియత్తుర్ ఆయ్లె, మిరట్ తోల్ కత్తి కియుస్వల్ వొప్పిట్తె, కిరిస్తునల్ మీకున్ బతయ్ పాయ్ పుటో ఇంజెర్ నన వెహ్పార్ మంతోన్. ³ తోల్ కత్తి కియుస్వల్ వొప్పల్ హర్ వొరో, పూరో దర్మత కానుస్తున్ పియ్యి, తాక లాగర్ ఇంజెర్ మర్ల వెహ్పార్ మంతోన్. ⁴ మిహ్లాటల్ బూర్తె దర్మత కానుస్తున్ పియ్యి, బగవంతన నదుడె నియత్తుర్ ఆకోమ్ ఇంతెరో, కిరిస్తునల్ వూర్ పాకె మాతెర్. ఇదెన్ హిందల్, తమ్మ పూరో మన్వల్ బగవంతన పెర్మత-దయతున్ గిర్ వూర్ సాడుస్సెర్. ⁵ నన ఇద్ బారి వెహంతోన్ ఇత్తెకె, మరట్ కిరిస్తునగ ఇర్ల బరోసతున్ హిందల్, నియత్తుర్ ఆతట్. నియత్తుర్ లాసి, బగవంతల్ ఇర్ల ఆసిర్వాదున్ సాటి ఆసతె పిసెర్ మంతట్. ఇద్ ఆస బగవంతన ఆత్తుతున్ హిందల్ మా రొహి పుట్టెర్ మంత. ⁶ యేసు కిరిస్తునగ బరోస ఇర్లకున్ తోల్ కత్తి కియుస్వల్ సెలెకె కియుస్వక్ మన్వడున్ హిందల్ బతయ్ పాయ్ సెలె. బతి మీవ బరోసతున్ పెర్మత రూప్పె ఆజా-బాజాతోన్ తొహ్వాడున్ హిందల్ పాయ్ మంత.

⁷⁻⁸ మొదొల్ మిరట్ చొకొట్టు కబుడున్ పియ్యి చొకొట్ తాక్కిట్. తె అద్ సతె బోదతున్ పియ్యి తాక్వల్ బారి సుటి కీతిట్? మీవ సర్దున్ బూర్ అడ్డమ్ ఆతెర్? వూర్ అడ్డమ్ ఆయ్యలిరంగ్ కపట్టుంగ్ బోదంగ్, మీకున్ కెయ్యెర్ వోర్ బగవంతనల్ అసలె వాయ్యుక్కి. ⁹ వూరంగ్ బోదన్ బారెతె దిహనై మంట్! బారెకెకె, ఇచుసి సావుస్వల్ చీజ్ వాడ్డెకె గిర్, నహ్లా అద్ పూరో పిండితున్ సావుసంత. ¹⁰ వూరంగ్ బోదన్ మిరట్ వొప్పక్నె, నన వెహ్తున్ వొపంతిట్ ఇన్వల్ బరోస పర్బు నాకున్ సీతొర్. అని మీకున్ తమ్మంగ్ బోదనె పరెసన్ కియ్యలిర్ బాతుర్ మత్తెకె గిర్, హర్ వొరో బగవంతల్ తప్పక్ సిక్కు సీంతొర్.

¹¹ నాపుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! తోల్ కత్తి కియన ఇంజెర్ పర్లతున్ నన గిర్ వెహ్పార్ మంతోన్ ఇంజె కహీతుర్ ఇంతెర్. మోక నన అహన్ వెహ్లాడ్ ఇత్తెకె, మా యూదుల్కన కెయ్యె, ఇవ్ దుక్కుంగ్ బారి బోగె మాండున్? బతి కరల్ సూడ్డెకె, సిరిప్ మొద్దుగ యేసు కిరిస్తున ఆత అద్ మరస్తున్ హిందలె, నియత్తుర్ ఆంతెర్ ఇంజెర్ వెహ్లా కాడ్డిసె, నాకున్ వూర్ ఉల్ల ఆతెర్. ¹² మీకున్ లబడ బోదనె పరెసన్ కియ్యె సూడ్వలిర్, హిజ్జలిర్ మోడి తమ్మ తమ ససారతున్ కొయ్యి వాట్తెకె, చొకొట్ మందంత.

బగవంతన ఆత్మ వెహ్లా తీర్ పెర్మతె తాక్వల్

¹³ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! బగవంతల్ మీకున్ దాసి-పాన్లల్ మోక్టో సుటి కియన ఇంజెరెన్ కెయ్యెర్. మీవంగ్ మేందొడంగ్ ఆసన్ పూరి కియ్యె, ఇహిన్ మోక్టో సుటి కీతతున్ వాప్తి కియ్యట్. ఇదెన్ బద్ది వొరోన్ వొరో పెర్మ కియ్యె, అని మదత్ కియ్యె, తాన్ వాప్తి కీమ్. ¹⁴ బారెకెకె, “నీవ నిమె పెర్మతె సూడ్డె, నీ ఆజా-బాజాతుర్కున్ పెర్మతె సూడన” † ఇన్వల్ ఆగెతున్ పియ్యి తాకకిట్టె, దర్మత కానుస్తుగ మన్వలిక్ సమ్మె ఆగెన్ పియ్యి తాక్తుర లెకతె వాంతిట్. ¹⁵ బతి నెయ్య్ ఉందితున్ ఉంది కన్సెనెర్, చీరిసెర్ బహన్ మందంతంగ్, అహ్నె మిరట్ గిర్ మంద్రిట్తె వొరోన్ హిందల్ వొరో పూరో నాసెడమ్ అంతిట్. ఇదెన్ బారెతె దిహనై మంట్!

¹⁶ నన వెహ్పల్ బతల్ ఇత్తెకె, మీ రొహి మన్వల్ పవిత్ర ఆత్మ వెహ్లా తీర్ తాకట్. అస్సె కరెబలిక్ ఆసన్ పూరి కియ్యక్ మంద పరంతిట్.

¹⁷ బారెకెకె, కరెబలిక్ ఆసంగ్ బగవంతన ఆత్మ కోర్వలికున్ ఉల్ల మందంతంగ్. ఇహిన్ మేందొల్ అని బగవంతన ఆత్మ కోర్వలిక్ ఉల్ల మత్త కాడ్డి, బవెన్తె బస్సెట్ చొకొట్ కీకోమ్ ఇంతిట్, అవెన్ కియ పర్విట్. ¹⁸ బతి మిరట్, పవిత్ర ఆత్మ వెహ్లా తీర్ తాకకిట్టె, దర్మత కానుస్త అదికార్డున్ బూడ్ మన్విట్.

¹⁹ బస్సెత్ మిరట్, కరబ్ ఆస తీర్ తాకంతిట్, అస్సె మీవంగ్ కామ్మె తాత్తుర్ దిసంతంగ్. అవ్ బవ్ ఇత్తెకె: పీర్ కియ్యల్, బే-సుడుడ్ కామ్మె కియ్యల్, మేందొడంగ్ ఆసన్ పూరి కియ్యల్, ²⁰ మూర్తిన పూజ కియ్యల్, సోదెంగ్ కియ్యల్, దుస్తురకున్ బికట్టె సూడ్వల్, దుస్సున్తె తాక్వల్, కుట కుట ఆయ్యల్, జర్గంగ్ కియ్యల్, సిరిప్ తన్వ బారెతె సోచ్ కియ్యల్, బేద్-బావై సూడ్వల్, పాల్లింగ్ కియ్యల్, ²¹ కడ్డె వేయ్యల్, కల్-పిదెడల్ ఆయ్యల్, నిసతె కియ్యలిక్ కామ్మె, అని ఉండె వెలె ఈతంగ్ కామ్మె దిసంతంగ్. ఇవ్ ఈతంగ్ కామ్మె, కియ్యట్ ఇంజెర్ మొదొల్ వెహ్పా మత్తోన్ అని ఇంకె గిర్ వెహ్పార్ మంతోన్. బారెకెకె ఈతంగ్ కామ్మె, కియ్యలిర్ బగవంతన రాజ్జగ్ ఈస యేత పరుర్. ²²⁻²⁴ బతి బూర్తె యేసు కిరిస్తునగ బరోస ఇర్లె, వూర్ తమ్మ పాప్పు జిన్నితున్ తమ్మంగ్ కరెబలిక్ ఆసన్ బరోబర్, మొద్దుగ టాంగి కీతెర్. అని బూర్తె అహన్ టాంగి కీతెరో, వూర్ బగవంతన ఆత్మ వెహ్లా తీర్ తాకంతెర్. వూర్ పెర్మ ఆనంద్, సాంతి, వోర్పవల్, దయ, చొకొట్-పాన్, బరోస, సాదు-పాన్ అని కరబ్ ఆసతున్ ఆపుస్వల్ ఇన్వలిక్ గున్సె పయ్యెన్ అంతంగ్. ఇవ్ గున్సున్ పియ్యి తాక్కిట్ ఇంజెర్ వెహ్పల్ బదె కానున్ సెలె.

వొరోన వొరో సేవ కీకట్

²⁵ మరట్ బగవంతన ఆత్మతె పిసెర్ మత్త కాడ్డి, అద్ ఆత్మ వెహ్లా తీర్ గిర్ తాకకట్. ²⁶ మరట్ జర్గంగ్ కియ్యక్నె అని కుట కుట ఆయ్యక్నె ఇహిన్ పొకె మాయ్యక్నె మంద్రిట్.

6 దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మిహ్లాటల్ బోరె ఉంది పాప్పుగ కోండె మాతెకె, మీ రొహి బక్తితె పిస్వలిర్, సాదు-పాన్ వోన్ మలుసి, చొకొట్టె సరి తాకునన. బతి ఆతల్ పాప్పుగ కోండె మాయ్యక్నె దిహనై మంట్.

² ఆపతినగ, దుక్కునగ వొరోన్ వొరో మదత్ కీసెర్ పిసట్. అస్సె కిరిస్తున ఆగెతున్ † పియ్యి తాక్తుర్ అంతిట్. ³ బోరె ఆయి సాదరన్ మాయ్యల్ ఆసి గిర్, ‘దుస్తురగట్ డగున్’ ఇంజెర్ సమ్మె మానుర్తె, వోర్ ఆతొర్ తన్వ తన పసి కియ్యల్ అంతొర్. ⁴ హర్ వొరో తన్వ తాక్వడున్ బారెతె తనయె పరిక్కు కియన. తన్వ తాక్వల్ చొకొట్ మందర్తె, ఆనంద్ యేత వచొ బతి, ఉండె వొరో తాక్వడున్ తేడతె సూడ్వ. ⁵ బారెకెకె, హర్ వొరో తన్వ తాక్వడున్ బారెతె జిమెదారి ఆయ లాగర్.

⁶ బగవంతన వచన్ వెహ్వాన్, అద్ వచన్ కేంజ్యలిర్ తమ్మ మన్వలిక్ చొకొట్టెంగ్ సమ్మె వస్తునల్ ‡ ఈస సియన.

⁷ ‘బగవంతన్ పసి కియ పరంతోమ్’ ఇంజెర్ సోచ్ కీసెర్ పిసలిర్ ఆయ్యట్! వోర్ పసె మాయ్యల్ ఆయ్యెర్. మాయ్యల్ బదెతె విజ వితంతొరో, అదె పంట కొయ లాగర్. ⁸ బారెకెకె మాయ్యల్ తన్వంగ్ కరెబలిక్ ఆసన్ పియ్యి తాకనుర్తె, నాసెడమ్ ఇన్వల్ పంట కొయంతొర్. బతి బగవంతన పవిత్ర ఆత్మ వెహ్లా తీర్ తాకనుర్తె, బస్సెట్ మన్వల్ జీవ ఇన్వల్ పంట కొయంతొర్. ⁹ తె మరట్ చొకొట్టెంగ్ కామ్మె అవివక్తె కీసెర్ మంద్రిట్. బగవంతల్ బరోబర్ వకత్తె అవెన పండి సీంతొర్. ¹⁰ అదెన్ సాటి సమ్మిర, ముకెతె యేసునగ బరోస ఇర్లె వూర్ చొకొట్ జర్గెలె, బస్సె మోక పుడ్డెకె అస్సె, చొకొట్టెంగ్ కామ్మె కీసెరెన్ మంద్రిట్. ఇద్ తరికతె బగవంతన ఆత్మ వెహ్లా తీర్ తాకకట్.

పమ్మ ఆక్తిత సూచన సియ్యల్

¹¹ ఇవ్ డగుక్ అక్సెర్కున్ సూడట్! కుద్ నావంగె కెయ్యెనె లిహి కీసెర్ మంతోన్.

¹²⁻¹³ బస్సెత్ మరట్, సిరిప్ మొద్దుగ సీత కిరిస్తున జీవతున్ హిందల్ బచె మాయ వచొ ఇంజెర్ ఇంతట్, అస్సె, యూదుల్కనల్ దుక్కుంగ్ వాంతంగ్. ఇవెనల్ తప్పస్సె, లబడ బోద గురుర్ తోల్ కత్తి కియన

† 5:14 కటొడలిర్ 19:18

‡ 6:2 కిరిస్తున ఆగెతున్: యోహన్ 13:34 ‡ చొకొట్టెంగ్ సమ్మె వస్తునల్: ఇత్తెకె నమునల్ కానె సెలెకె కీతంగ్.

ఇంజెర్ పర్జతున్ జుల్మ కింతెర్. వూర్ తోల్ కత్తి కియుస్తుర్ ఆసి గిర్, పూరో దర్మత కానున్ పియ్యి తాక్సెర్ సెలుర్. బతి వూర్ వెహ్తా తీర్ మిరట్ తాకంతిట్ ఇంజెర్ తొహ్లా, మీకున్ తోల్ కత్తి కియుసి, వూర్ దుస్తుర్ యూదుల్కున్ మునె గర్వతె మన్లె, అహాన్ కింతెర్.

¹⁴ నాకున్ మా యేసు కిరిస్తు పర్బున మరన్ ఆయ్యల్ మొద్దు దుక్కతున్ తప్పసి, దుస్త్రా బదెనగనె గర్వ వాయ్యక్ మని. బారితెకె, వోస మరస్తున్ హిందల్ నన గిర్ ఇద్ దునియతంగ్ రీతి-రివజ్కాన్ పియ్యి సాతపినయ్ ఆతాన్. అని నా సాటి అవ్ రీతి-రివజ్కా గిర్ సాతపినయ్ ఆతంగ్. ¹⁵ తోల్ కత్తి కియుస్వల్ సెలెకె కియుస్వక్

మన్వడున్ హిందల్ బతయ్ విలువ సెలె. బతి యేసున కెయ్యె మావ మన్-దిల్ మారిసి, పూన తరికతె పిస్వలె ముకెమ్. ¹⁶ ఇద్ తరికతె పిస్వలిర్ సమ్మిర్కున్ ముకెతె ఇజ్జయేల్ లోకుర్కున్ బగవంతల్ సాంతి సీసి, దయ తొహిర్!

¹⁷ యేసున్ సాటి నా మేందొడగ లాగ్గంగ్ దన్కనంగ్ బరంగ్ మంతంగ్. అవెన్ సూడ్సి, మిహ్లాటల్ బోరె నాకున్ ఉండె అదిక్ తక్లిబ్ సియ్యక్ మనిర్.

¹⁸ ధాదలిర్-బాయిక్కిట్! మా యేసు కిరిస్తు పర్బున పెర్మత-దయ, మీవంగ్ ఆత్మన్ సాత్ మని! ఆమెన్!

ఎపెసి

ఇద్ చిటితున్ బారెత గొప్పి

పప్పు

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ సాట్ (60) సాల్లగ లిహి కియ్యల్ జర్గిత.

చర్చితుర్ ఇంజెర్ కేయ్యలిర్ కిరిస్తునుర్ బక్తలిర్, వోర్ కిరిస్తున మేందొడున్ మోడి ఉంది ఆసి మంతెర్. వోన్ బరొస ఇర్వలిర్ సమ్మిర్ బక్తలిర్ వోన మేందొడంగ్ బాగల్క ఆందిర్. అహాన్ కిరిస్తున మేందొడంగ్ బాగల్క ఆసి మన్వలిర్ బక్తలిర్ నడ్డుమ్ బదె తేడ మన్వ. ఇత్తెకె ఇద్ దేస్, అద్ దేస్, కులమ్, జాతి, దర్మ ఇన్వలిక్ బదెనగన్ పరక్ మన్వ. బగవంతనుర్ బక్తలిర్ నడ్డుమ్ ఇవ్ ఈతంగ్ బవె అడ్డమ్ గోడంగ్ మన్వ ఇంజెరెన్, కిరిస్తు తన్వ పరన్ మొద్దుగ అర్చన సీతొర్.

మరట్ కిరిస్తున వచన్ తీర్ మావ దిల్లగ బరొస కీసి, బవె బేద్-బావ్క సెల్వక్ తాక్కెన్ బగవంతన రాజ్కుగ ఈస యేత పరంతట్. ఇదెన్ కరి కీసి, మరట్ సమ్మిర్ బావ్-బక్తితగ ఉండె అదిక్ బడె మాయన ఇంజెర్, పప్పు ఇద్ చిటితగ లిహి కీతొర్.

బగ బతల్ మంత

దండొస్క

కిరిస్తున్ హిందల్ పుట్వలిక్ ఆసిర్వాద్క

వూర్ సాటి పప్పు కియ్యల్ పార్తన

కిరిస్తునగ పూన జిన్గని

మరట్ కిరిస్తునగ యెకి ఆసి మంతట్

బగవంతన మక్తితె మన్వల్ పిలన్ ఉజగిరి అర్వల్

బావ్-బక్తితగ బడె మాయె, పప్పు పార్తన కియ్యల్

ఉంది మేందొడ రూమ్మె యెకి ఆసి మన్వల్

వేడ్చితుర్ మరి-మియడున్ మోడి పిసట్

బగవంతన సంతాన్ ఆయ్యలిర్ మిరట్ వోన్ మోడిన్ తాకట్

పవిత్ర ఆత్మ సియ్యల్ సక్తితె పిసట్

బగవంతన ఆత్మ వెహ్త తీర్ ఆడ్-మాడ్నె పెర్మతె తాక్కల్

మరి-మియడ్ అని అవల్-బాబొ

దాసిర్ అని మాల్యలిర్

బగవంతల్ సియ్యలిక్ ఆయ్తర్క

ఆక్తిత దండొస్

దండొస్క

1 బగవంతన ఇచ తీర్ యేసు కిరిస్తునొర్ అపొస్తుల్ ఆయ్యల్ పప్పున, ఎపెస్కుగ మన్వలిర్ † యేసు కిరిస్తునగ బరొస ఇర్చి తాక్కలిర్కున్, దండొస్ దొసి, ఇద్ చిటి లిహి కీసెర్ మంతొన్.

2 మా బాబొ బగవంతల్ అని మా యేసు కిరిస్తు పర్బు మీకున్ పెర్మత-దయ అని సాంతి సియిర్!

కిరిస్తున్ హిందల్ పుట్వలిక్ ఆసిర్వాద్క

3 మా యేసు కిరిస్తు పర్బున్ బాబొ ఆయ్యల్ బగవంతన్ డగుర్-పాన్ వాయి! కిరిస్తునగ మరట్ యెకి ఆయ్యడున్ హిందల్, బగవంతల్ మావ బావ్-బక్తితున్ సాటి స్వర్గనగ మన్వలిక్ సమ్మె ఆసిర్వాద్క సీతొర్. 4 బహాన్ ఇత్తెకె, కిరిస్తున్ హిందల్ తన్వ నదుడె మరట్ పవిత్ర అని బే-కసుర్ వాలిర్ ఆయన ఇంజెర్, కలి గడి కియ్యక్ మునెనె, మాకున్ బగవంతల్ నేమి కీతొర్. 5 ఇహిన్ బగవంతల్ లాడ్ కీత కాడ్కె, యేసు కిరిస్తున్ హిందల్ మాకున్ తన్వ మరి-మియడ్ ఇంజెర్ కేయ్యె, తొలెనె నిర్మయ్ కీతొర్. ఇద్ నిర్మయ్ బగవంతన ఇచతున్

† ఎపెస్కుగ మన్వలిర్: ఇత్తెకె వీర్ ఎపెసి నగుడురె ఆయ్య ఆజు-బాజుతంగ్ నమ్మానగ మన్వలిర్కున్ గిర్ లిహి కీతొర్.

పియ్యి జర్గిసి, వోన్ ఆనంద్ సీత. 6 తన్వొర్ లాడ్వొర్ మరి కిరిస్తు కీతతున్ హిందల్, తన్వ మయ్యత పుకొట్టు పెర్మత-దయతున్, బగవంతల్ మాకున్ సీతొర్. అదెన్ సాటి, మరట్ వోర్ బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీకట్.

7-9 బారితెకె, లెక కియ పర్వట్ ఆతల్ పెర్మత-దయ మా పొరొ బగవంతల్ తొవ్తొర్. అని కిరిస్తు సీత నెతుడ అర్చనతున్ హిందల్, మావంగ్ పాప్పున్ మాపి కీసి, అవెనల్ సుటి కియ్యుస్తొర్. ఇదెన అర్తమ్ మావంగ్ పాప్క మాపి ఆతంగ్. వోన్ లెక కియ పర్వట్ అద్ బుది-గియన్ అని తెలివితున్ పియ్యి, కిరిస్తు కీతతున్ హిందల్ మక్తితె మన్వల్ తన్వ పిలన్తున్ మా సాటి బహి అరుస్తొర్. 10 అద్ పిలన్ బద్ ఇత్తెకె, బర్బుర్ వకత్ నింద్యెకె, దర్బురిత్ పొరొ మన్వలిక్ అని స్వర్గనగ మన్వలిక్ సమ్మె గిర్ కిరిస్తున అదికార్డున్ బూడ్ యెకి ఆసి మందన. ఇహిన్ మందన ఇంజెర్, తన్వ చొకొట్టు ఇచతున్ పియ్యెనె బగవంతల్ నిర్మయ్ కీతొర్.

11 బగవంతల్ సమ్మె గిర్ తన్వ ఇచతున్ పియ్యి అని తన నిర్మయ్ కీతపినయ్ జర్బుసంతొర్. ఇద్ కలితున్ గడి కియన్ మునె తన నిర్మయ్ కీత తీర్, పిలన్తున్ పియ్యి మరట్ కిరిస్తునగ యెకి ఆసి, తన్వొర్ పర్వ ఆయ్యె, మాకున్ నేమి కీతొర్. 12 కిరిస్తు బచి కీంతొర్ ఇంజెర్ ఆన కీతుర్గట్ మమెట్ మొదొడుర్ ఆందుమ్. మా హిందల్ వోన్ డగుర్-పాన్ అని మాన్ పుటన ఇన్వలె వోన ఇచ. 13 మిరట్ గిర్

సతె వచస్తున్ కేంచి ఇత్తెకె, బచె మాయ్యల్ చొక్కొట్టు కబుడున్ కేంచి, కిరిస్తునుర్ లోకుర్ ఆయన్ సాటి బరొస ఇర్తిట్. అస్సె మీ పొరొ బగవంతల్ వార్గన్ సీత అద్ తన్వ పవిత్ర ఆత్మత మోర్ వాడ్డొర్.

14 బారితెకె, బగవంతన ఆత్మ మా రొపొ మన్వడున్ హిందల్, వోర్ వార్గన్ సీతతగ వోన పర్జ ఆయ్యల్ మరట్ తన్వక్ ఈస యేతంతట్ ఇన్వల్ మాకున్ టావ. అద్ గట్టుతె, వోర్ మాకున్ పాపుల్ బర్చుర్ సుటి కీంతోర్. అని మరట్ వోన్ డగుర్-పాన్ సీనెకె, మయ్య వాయన ఇంజెరెన్ ఇహీన్ జర్గున్తోర్.

వూర్ సాటి పప్పు కియ్యల్ పార్తన

15-16 బగవంతల్ ఇన్ సమ్మె మా లాసి కీతోర్. అదెన్ సాటి, యేసు పర్చునగ బరొస ఇర్తిట్ అని బగవంతనుర్ బక్తలిరుక్ పెర్తతె సూడ్డొర్ మంతిట్ ఇంజెర్ కేంజ్ కాడ్కి, నన పార్తన కీనెకె, మీ సాటి బగవంతన్ బస్కెట్ దనెవాద్ వెస్పొర్ మందంతోన్. 17 అని మా యేసు కిరిస్తు పర్చునొర్ బాబొ ఆయ్యల్ మయ్య వాలె బగవంతల్, తన్వ బారెతె ఉండె అదిక్ కరి కియ్యె, తన్వ పవిత్ర ఆత్మతున్ హిందల్, మీవంగ్ మన్కున్ తెలివి అని అర్తమ్ కియ్యల్ గియన్ సీయన ఇంజెర్, వోన్ కోర్పొర్ మంతోన్. †

18-20 అని బగవంతల్ తన నేమి కీతుర్ సాటి బచొర్ డగుర్ ఆసిర్వాద్, ఇర్తొర్ ఇన్వల్ మిరట్ కరి కియ్యె, మీవంగ్ మన్-దిల్కున్ తన్వ గియన్ వేడ్చితె నిహన ఇంజెర్ పార్తన కీసెర్ మంతోన్. తె మయ్య వాలె బగవంతల్ మీకున్ బద్ ఆసత్ సాటి, బచొర్ విలువత జాయ్త్తనగ ఈస యేత్తె కేయ్యెరొ అని బరొస ఇర్వలిర్ మా సాటి వోన సక్తి బచొర్-బహన్ మంత ఇన్వల్ కరి కియన ఇంజెర్ కోర్పొర్ మంతోన్. అద్ సర్వ సక్తితెనె బగవంతల్ కిరిస్తున్ మరన్వల్ నేండుస్తొర్ అని స్వర్గనగ తన్వ తిన బర్గ †† వోన్ ఉప్పుస్తొర్. 21 ఇద్ కాలమ్మెన్ ఆయ్య, బవినత్తె గిర్ వోన్ మోడి డగుర్-పాన్ అని అదికార్ వాలె బోరె మనొర్. ఇద్ తీర్తి కిరిస్తు దునియతగ మన్వలిర్ రాజ్ తాకుస్వలిర్, దుస్తుర్ అదికారిర్, కడ్కున్ దిసొగ్ అవ్ సమ్మె సక్తిన్ అని ఉండె దుస్తొక్ సమ్మెన్ తెర్ బెయ్ డగుర్ ఆందుర్. 22 బగవంతల్ ఇవ్ సమ్మెన్ కిరిస్తునంగ్ కాల్యున్ బూడ్ దాబి కీసి, అవెన్ పొరొ వోన్ అదికార్ సీతోర్. ఉంది మేందొడగ మన్వలిక్ సమ్మె బాగల్, తల వెప్తాపినయ్ బహన్ తాకంతంగొ, అప్పొ చర్చితుర్ బక్తలిరుక్ తాకుస్, యేసు అదికారి ఆసి మంతోర్. 23 చర్చితుర్ కిరిస్తున మేందొల్ ఆందిర్. వూర్కున్ తన్వంగ్ గున్కెనె నిప్పొ, సమ్మెతున్ పూరి కియ్యల్ గిర్ వోరె ఆందుర్.

కిరిస్తునగ పూన జిన్గని

2 ఇదెన్ మునె మిరట్ కసుక్కుగ అని పాపుగ కోండె మాసి, బావ్-బక్తితగ సాతపినయ్ మత్తిట్. అస్సె బగవంతల్ సియ్యల్ కరల్ జిన్గని మీకున్ పుట్టెకె మత్త. 2 మొదొల్ మిరట్ దునియతుర్ తాక్త తీర్ తాక్తిట్ అని బూత్కొనొర్ అదికారి † వెప్తా తీర్ పిసెర్ మత్తిట్. వేర్ అదికారి బగవంతన్ ఉల్ల పిస్వలిర్ రొపొ మంజి, తాకుసెర్ మంతోర్. 3 మరట్ గిర్ కరిబలిక్ ఆసన్ పియ్య, మాయ్యన సాదరన్ గున్వల్ పుట్టలిక్ ఆసన్ పియ్య, మావంగ్ సొంచ్-విచర్కున్ పియ్య, వూర్ మోడి పిసెర్ మత్తట్. అహన్ మా పొరొ గిర్ బగవంతల్ తన్వ సొంగ్ తొప్పల్ పిన్చట్.

4 బతి బగవంతల్, మాకున్ వెలె పెర్తొ కీత కాడ్కి, వోన్ మా పొరొ బెయ్ కివుల్ లాగ్. 5 తె మరట్ పామ్కెనె బావ్-బక్తితగ సాతపినయ్ మనెకె గిర్, బగవంతల్ మాకున్ కిరిస్తున్ సంగ నేండుస్తొర్. ఇద్ బచె మాయ్యల్ కామ్ సిరిప్ వోన పెర్తొ-దయతెన్ ఆయ పర్. 6 అచొరె ఆయ్య, యేసు కిరిస్తునగ మరట్ యెకి ఆసి మత్త కాడ్కి, వోన్ బరోబర్

† తెలుగు బయ్యల్తగ 17-19 వచన్వనగ సమ్మె గొస్టింగ్ హికె-హికె మిస్తి కీసి మంతంగ్. †† తిన బర్గ: ఇత్తెకె డగుర్-పాన్ అని అదికార్ల జాగ. ‡ బూత్కొనొర్ అదికారి: ఇత్తెకె నయ్యన్ ఇంజెర్ అర్తమ్.

స్వర్గనగ రాజ్ తాకుస్, బగవంతల్ మాకున్ కిరిస్తున్ సంగ నేండుస్తొర్. 7 బారితెకె, యేసు కిరిస్తున్ హిందల్ తన్వ లెక కియ పరుర్ అచొర్ పెర్తొ-దయతున్ అని చొకోట్-పాన్వన్ వాయ్యలిక్ పిడినగ మా పొరొ తొహన ఇంజెరెన్ బగవంతల్ అహన్ కీతోర్.

8 మిరట్ బరొసతున్ హిందల్ పెర్తొ-దయతెన్ బచె మాతిట్. ఇద్ మీవ కెయ్యె జర్గమకి, బతి బగవంతన వరమ్మెన్ జర్గత. 9 కామ్ కియ్యడున్ హిందల్, అద్ బచె మాయ్యల్ కామ్ జర్గవ కాడ్కి, బోరె పొక్త కీసెర్ వెప్తా మోక సెలె. 10 బారితెకె, బగవంతలె మాకున్ గడి కీతోర్ ఆందుర్. మరట్ యేసు కిరిస్తున్ హిందల్ చొక్కొట్టుంగ్ కామ్మ, కియన్ సాటి గడి కీతోర్. అవ్ బవ్ కామ్మ, ఇన్వల్ మునెనె నేమి కీతోర్.

మరట్ కిరిస్తునగ యెకి ఆసి మంతట్

11 దాదలిర్-బాయిక్కిట్! బగవంతల్ మీకున్ బచి కియన్ మునె, మిరట్ యూదుల్, ఆయుర్ వూర్ ఆసి బహన్ మందిటొ, అదెన్ మరుంగ్గుట్. అస్సె తోల్ కత్తి కియ్యుస్సుర్ మీకున్ చుడుర్-పొన్వె సూడ్డొర్, "తోల్ కత్తి కియ్యుస్సుకి వూర్" ఇంజెర్ కేయ్యెదిర్. అద్ కార్య సిరిప్ మేందొడగ కెయ్యె కియ్యుసీందిర్ బతి, ఆత్మతె జర్గత కార్య ఆయ్యె.

12 అద్ గట్టుతె మిరట్ కిరిస్తున్ కరి కియ్య కాడ్కి, బగవంతనల్ లంగ్ మంజి పిస్తిట్. బగవంతల్ నేమి కీతుర్ వూర్ ఇజ్యెయెల్ లోకుర్ లెకతగ మిరట్ వాయ్యకి. బగవంతల్ వూర్కున్ సీత నియమ్మగ మన్వలిక్ బచె వార్గన్కగ ఈసదార్కొ ఆయ్యక్ మిరట్ మత్తిట్. బహన్ ఇత్తెకె, బచె మాంతట్ ఇన్వల్ ఆస సెల్వక్నె, ఇద్ దునియతగ బగవంతన్ కరి కియ్యకి వూర్ మోడి మిరట్ పిస్తిట్. 13 బతి మొదొల్ బగవంతనల్ లంగ్ మన్వలిర్ మిరట్, యూదుల్, ఆయ్యలిర్ మా మోడి, ఇంకె యేసు కిరిస్తునగ యెకి ఆతతున్ హిందల్ అని వోర్ సీత అర్చనత నెతుడున్ హిందల్, బగవంతన్ కరుమ్ ఆతిట్.

14-15 బారితెకె, సిరిప్ కిరిస్తుయె యూదుల్, ఆయ్యలిర్ మాకున్ అని యూదుల్, ఆయ్యిట్ వూర్ మీకున్ బగవంతన్ సంగ మీరి కీసి, సాంతి సియ్యల్ ఆందుర్. వోర్ తన్వ మేందొడ అర్చన కియ్యడున్ హిందల్, మా నడ్డుమ్ మన్వల్ పగ ఇన్వల్ గోడతున్ ఉల్లి కీతోర్. బహన్ కీతోర్ ఇత్తెకె, యూదుల్న దర్తత కానున్తగ మన్వలిక్ ఆగెన్ తన్వ అర్చనతున్ హిందల్ అగట్కొ ఆప్పస్తొర్. అదెన్ సాటినె, మమొట్ అని మిరట్ సాంతితగ యెకి ఆయ పర్తట్. వోన్ హిందల్, మరట్ సమ్మిర్ ఉంది పూన వర్గతుర్ ఆయన ఇంజెరెన్ కిరిస్తు అహన్ కీతోర్. 16 ఇద్ తీర్తి, కిరిస్తు తన్వ పరన్ మొద్దుగ సియ్యడున్ హిందల్, మా నడ్డుమ్ మన్వల్ పగతున్ తెండ్చి వాడ్డొర్ అని రండె వర్గనుర్ ఆయ్యలిర్ మాకున్ ఉంది మేందొడున్ మోడి యెకి కీసి, బగవంతన్ సంగ మీరి కీతోర్. 17 కిరిస్తు ఇద్ దునియతగ వాసి, బగవంతనల్ లంగ్ మన్వలిర్ మీకున్ అని కరుమ్ మన్వలిర్ మాకున్ సాంతిత చొక్కొట్టు కబుర్ వెప్తొర్. 18 వోన్ హిందలె, రండె వర్గనుర్ ఆయ్యలిర్ మరట్ ఉందియ్ ఆత్మతున్ హిందల్, బాబొ బగవంతన చర్చితె సొన్లె, మోక పుర్త.

19 అదెన్ సాటి, మిరట్ ఉండె గిర్ దుస్తొక్ జాతినుర్ అని ముసపరిర్ ఆయ్యిట్. బతి యేసునగ బరొస ఇర్వల్ పర్తత గురుప్పగ ఉంది ఆసి, బగవంతన రోతుర్ ఆతిట్. 20 ఉంది రోతున్ మోడి మిరట్ బునదిత్ పొరొ నివై మాతిట్. అద్ బునది కిరిస్తునుర్ అపొన్తుల్, అని పర్వక్తలిర్ వెప్తా బోదయ్ ఆంద్. ఇద్ బునదిత్ ఆదర్ ఆయ్యల్ మూలత ముకె బండె యేసు కిరిస్తు ఆందుర్. 21 వోర్ కిరిస్తున్ హిందల్, దొహ్యల్ హర్ ఉంది బాగమ్ కటుసి, పర్చున పవిత్ర మందిర్ బెయ్ చొకోట్ నివై మాసెర్ మంత. 22 వోన్ మిరట్ గిర్ ఆత్మతున్ హిందల్ యెకి ఆసి, బగవంతల్ మనల్ అద్ మందిర్చున్ మోడి నివై మాసెర్ మంతిట్.

బగవంతన మక్తితె మన్వల్ పిలన్ ఉజగిరి అర్వల్

3 మిరట్ యూదుల్న జాతితుర్ ఆయ్యెకె గిర్ మీకున్ యేసు కిరిస్తున చొక్కొట్టు కబుర్ వెప్తా కాడ్కి, నన జేల్లగ అర్చి మంతోన్.

2 తన్వ పేర్లతో-దయతున్ బారెతె మిరట్ కేంజన ఇంజెర్, బగవంతలె నాకున్ నేమి కీతొర్ ఇన్వల్ తన్వక్ కేంజిట్. 3 బగవంతన ఇద్ పిలన్ మొదొల్ మక్తితె మత్త. బతి ఇంకె తాన్ బారెతె నాకున్ ఉజగిరి అరుస్తార్. ఇదెన్ బారెతె, ఇద్ చిటితగ † మొదొల్ మీకున్ ఇచుసి లిపి కీతొన్. 4 ఇదెన్ మిరట్ దిహనై వాచి కీతెకె, కిరిస్తున్ హిందల్, నాకున్ అర్దమ్ ఆత అద్ పిలన్ గియన్తున్ సమ్మె మాంతిట్. 5 ఇద్ పిలన్ గియన్తున్ బగవంతల్ తొత్తుర్కున్ ఉజగిరి అరున్కుకి. బతి పవిత్ర ఆత్మతున్ హిందల్, ఇంకె తన నేమి కీతుర్ అపొన్తుల్కున్ అని పర్వక్లిర్కున్ ఉజగిరి అరుస్తార్. 6 అద్ పిలన్ గియన్తున్ మక్తితె గొస్తి బతల్ ఇత్తెకె: యూదుల్కొ ఆయుర్ వూర్ అని యూదుల్కొ చొక్కొ కబుడగ బరోస ఇర్వడున్ హిందల్, యేసు కిరిస్తునగ ఈసదార్కొ ఆంతెర్. వీర్ ఉంది మేందొడంగ్ బాగల్కున్ మోడి మంతెర్. అని వీర్ బగవంతన వార్దన్తగ ఈస గిర్ యేతంతెర్.

7 ఇద్ చొక్కొ కబుడున్ సాటినె నన సేమ్న ఆతొన్. ఇహిన్ ఆయుల్ బగవంతన పేర్లతో-దయతున్ హిందల్ అని వోన సక్తితున్ హిందలె, అద్ ఆసిర్వాద్ నాకున్ పొకొట్ పుడ్డ. 8 బగవంతల్ నేమి కీతుర్ సమ్మిర్గటల్ నన వెలె కమి-పాన్ వాలెన ఆందున్. తెర్ బతి, బగవంతల్ నాకున్ ఇద్ వరమ్ సీతొర్: కిరిస్తునగ మన్వల్ వెహ వాయు అచొర్ చొక్కొ ఆసిర్వాదున్ బారెతె, యూదుల్కొ ఆయుర్ వూర్కున్ వెహై, నాకున్ మోక సీతొర్. 9 ఇదె ఆయు, సమ్మెతున్ గడి కియల్ బగవంతల్ తొలె నిర్వయ్ కీత మక్తితె మన్వల్, తన్వ పిలన్ బహన్ పూరి కీతొర్ ఇన్వడున్ బారెతె, హర్ వొరోన్ పోడి కీసి వెహైనె, నాకున్ నేమి కీతొర్. 10 ఇంకె చర్చితుర్ బక్లిర్ హిందల్, హబడగ పొరో మన్వలిక్ కడ్కున్ దిసాంగ్ అవ్ సక్తి అని అదికారిక్కున్ తన్వ గియన్తున్ వెలె తీర్కొనె తొహైనె, బగవంతల్ ఇహిన్ జర్తున్తొర్. 11 ఇహిన్ యేసు కిరిస్తు పర్వక్లిర్ హిందల్ బర్వర్ కియన ఇంజెర్ బగవంతల్ మొదొడలె అద్ పిలన్ నిర్వయ్ కీసి మత్తోర్. 12 కిరిస్తునగ యెకి ఆత కాడ్కి, వోన్ ఇర్ద బరోసతున్ హిందల్ గటి-దీర్వతె బగవంతన చర్వతె వెరివక్ నిల పరంతట్. 13 అదెన్ సాటి, నన మీ లాసి బోగె మాయ్విలిక్ దుక్కన్ సూడ్పి, పెజె వాయ్విక్ మంట్ ఇంజెర్ కోర్పెర్ మంతొన్. ఇవ్ నావంగ్ దుక్కంగ్ మీకున్ డగుర్-పాన్ తరంతంగ్.

బావ్-బక్తితగ బడె మాయ్, పప్తు పార్తన కియల్

14-15 ఇద్ కారన్తున్ హిందలె †† మా బాబో బగవంతన్ మునె ముర్-టొంగ్రంగ్ కొట్టెర్ మంతొన్. వోన్ హిందలె స్వర్గ్నగ అని దర్దురిత్ పొరో మన్వల్ హర్ కుటుంబతున్ పొరోల్ వాత. 16 బగవంతల్ తన్వ పవిత్ర ఆత్మతున్ హిందల్, మీవంగ్ మన్-దిల్కున్ తన్వ మయ్యత సక్తితె గటి-దీర్వ సియన ఇంజెర్ పార్తన కీసెర్ మంతొన్. 17 అస్కొ మీవ బరోసతున్ పియ్యి, కిరిస్తు మీవంగ్ దిల్కొనగ మందంతొర్. ఇదెన్ హిందల్, బహనై సీర్కొ మరతున్ తాకద్ సీంతంగొ, అహ్నె మిరట్ బగవంతన పెర్వ ఇన్వల్ బునదిత్ పొరో గట్ నిల పరంతిట్. 18-19 బగవంతల్ నేమి కీతుర్ బరోబర్ మిరట్ కిరిస్తున పెర్వ బచొర్ బెడుంది, లామ్, కోల్ అని డంగల్ మంత ఇన్వల్ అర్దమ్ కియన అని గియన్తున్ తెర్ అదిక్ వాలె, అద్ పర్వన పెర్వతున్ మిరట్ కరి కియన ఇంజెర్, పార్తన కీసెర్ మంతొన్. అని అహన్ పెర్వ కీసెర్ బగవంతన గున్ మీ రొపొ బర్వర్ నిందన ఇంజెర్ గిర్ పార్తన కీసెర్ మంతొన్.

20 మా రొపొ మంజి కామ్ కియల్ తన్వ సక్తితున్ హిందలె, మరట్ తల్కొవలికున్ తెర్ అని సొంచ్ కియ్యలికున్ తెర్ బెయ్ అదిక్ బగవంతల్ మాకున్ సియ పరంతొర్. 21 యేసు కిరిస్తున్ హిందల్ అని చర్చినుర్ హిందల్ పిడినంగ్-పిడింగ్ బస్కెట్ బగవంతనె డగుర్-పాన్ వాయి! ఆమెన్. †

† 3:3 చిటితగ: ఎపెసి 1:9-10 †† ఇద్ కారన్తున్ హిందలె: ఇత్తెకె యేసు కిరిస్తునగ యెకి ఆసి మన్వల్ కారన్. ఎపెసి 2:11-22 ‡ ఆమెన్: ఇద్ హెలి బాసత గొస్తి అంద్. పార్తన కీసి మహ్నై ఇద్ గొస్తితె వాప్తి కీంతెర్. ఇద్ గొస్తితె అర్దమ్ అహ్నె జర్గ్.

ఉంది మేందొడ రూప్పె యెకి ఆసి మన్వల్

4 మీకున్ బగవంతల్ తన్వ పర్వ ఇంజెర్ కేయ్యెర్. తె వోన పర్వత్ మోడి బరోబర్ పినన ఇంజెర్ పర్వన్ సాటి జేల్లగ అర్చి మన్వన కోర్పెర్ మంతొన్. 2 బస్కెన్ గర్వతె మన్వట్. సాదు-పాన్సె పిసెర్, వోర్చి తాకట్. పెర్వతె వొరోనంగ్ తన్వన్ వొరోర్ మాపి కీమ్. 3 బగవంతన ఆత్మ మీకున్ యెకి కీత. తె సాంతితె అద్ యెకితున్ కాబాడ్లె, కాడ్డితె బస్కెట్ కోసిద్ కీమ్. 4 మరట్ సమ్మిర్ గిర్ యేసు కిరిస్తునగ బరోస ఇర్వడున్ హిందల్ ఉంది మేందొడున్ మోడి మంతట్. అని మావంగ్ దిల్కొనగ ఉందియ్ పవిత్ర ఆత్మ మంత. వోర్ బగవంతల్ మాకున్ ఉందియ్ ఆసతగ ఈస యేత్తె కేయ్యెర్. 5 కిరిస్తునుర్ బక్లిర్ ఆయులిర్ మా సమ్మిర్కున్ వొరోరె పర్వ మంతొర్. మరట్ ఉందితగనె బరోస కీంతట్ అని పర్వన పొరోడె ఉందియ్ బాప్తిన్మ యేత్తట్. 6 సమ్మిరో బాబో ఆయుల్ బగవంతల్ వొరోరె ఆందుర్. సమ్మిరో మాల్కొ ఆయుల్ వోరె హర్ వొరోనగ రొపొ మంజెర్, వోన పిలన్ పూరి కీసెర్ మంతొర్.

7 కిరిస్తున ఇచతున్ పియ్యి, తన్వ పిలన్ పూరి కియ్యె, మహ్నటల్ హర్ వొరోన్ బగవంతల్ దుస్రాక్ దుస్రాక్ వరమ్మొ సీతొర్. 8 అదెన్ సాటినె, కిరిస్తున్ బారెతె దర్దు-గ్రంతనగ, “వోర్ పొరో తాచ్చి సొనెకె, కోండె మాసి మన్వలిర్కున్ తన్వ సంగ వోతొర్. అని తన్వర్ లోకుర్కున్ వరమ్మొ సీతొర్” † ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత.

9 వోర్ పొరో తాచ్చి సొత్తోర్ ఇత్తెకె, మొదొల్ వోర్ దర్దురితంగ్ బూడ్డుంగ్ బాగల్కొనగ †† రెయ్యెర్ ఇత్తెపె కి? 10 అని బోర్డె బూడ్ రెయ్యెరో వోరె సమ్మె ఆగస్కున్ తెర్ బెయ్ పొరో సొత్తోర్. ఇదెన్ హిందల్ పూరో దునియతున్ తన్వ అదికార్డె ఇరంతొర్. 11 వోర్ వరమ్మొ సియ్యల్ కిరిస్తు కహితుర్కున్ తన్వర్ అపొన్తుల్కొ ఇంజెర్, కహితుర్కున్ పర్వక్లిర్ ఇంజెర్, కహితుర్కున్ చొక్కొ కబుర్ పచర్ కియ్యలిర్ ఇంజెర్, కహితుర్కున్ చర్చితుర్కున్ తాకున్వలిర్ ఇంజెర్ అని ఉండె కహితుర్కున్ బోద వెహైలిర్ ఇంజెర్ నేమి కీతొర్. 12 మూర జిమ బతల్ ఇత్తెకె, బగవంతన సేవతున్ సాటి లోకుర్కున్ తయర్ కియన అని కిరిస్తున మేందొల్ ఆయుల్ చర్చినుర్ బావ్-బక్తితగ బర్వర్ బడె మానల్ కియన. 13 అస్కొ మరట్ బరోసతె బగవంతనొర్ మరిన్ బారెతె గియన్తగ ఉంది ఆనల్ అని కిరిస్తునగ మన్వలిక్ గున్కొ మా రొపొ గిర్ బర్వర్ తయర్ ఆనల్, బావ్-బక్తితగ బడె మాంతట్.

14 అదెన్ హిందల్, లబడె అని కపట్టుంగ్ బోదనగ కోండె మాయ్విక్ మందంతట్. ఇవ్ బోదనె మావ బరోస హెల్వన్ మోడి వడిదె హికె-హాకె హాలె మాయ్విక్ మందంత. ఇహిన్ మరట్ ఉండె గిర్ మునె పసి-బాలలిర్ దాత్ మన్వట్. 15 ఇదె ఆయు, మరట్ పెర్వతె సత్మమ్ వెహ్పార్, సమ్మె గొస్తినగ బడె మాసెర్, మేందొడున్ తల ఆయుల్ కిరిస్తున గున్-గాన్ మా రొపొ అబ లాగర్. 16 బహనై సీరంగ్-దోరంగ్ మేందొడంగ్ బాగల్కున్ మీరి కీసి ఇరంతంగొ, అహ్నె కిరిస్తున మేందొల్ ఆసి మన్వలిర్ సమ్మిర్కున్ వోరె మీరి కీసి ఇరంతొర్. బస్కెత్ మేందొడ హర్ ఉంది బాగమ్ తన్వ కామ్ తన బరోబర్ కీంతయ్యె, అస్కొ అద్ మేందొల్ బరోబర్ బెర్వంత. అదె తీర్చె చర్చితుర్ వొరోన్ వొరోర్ పెర్వ కియ్యల్ అని బోన్ వోర్ కామ్ కియ్యడున్ హిందల్ వూర్ బగవంతనగ బరోబర్ బెర్వంతెర్.

వేడ్చితుర్ మరి-మియడున్ మోడి పినట్

17-18 అదెన్ సాటి పర్వ సీత సత్మ అదికార్డె మీకున్ వెహైల్ బతల్ ఇత్తెకె, మిరట్ ఇంగెడల్ బగవంతనంగ్ ఆగెన్ ఉల్ల తాక్వలిర్ దుస్రాక్ జాతినుర్ మోడి పిస్కట్. మూరంగ్ దిల్కొ బగవంతన్ బారెతె అర్దమ్ కియ్య కాడ్కి, మూర సొంచ్-విచర్ బతతునె కామి సియ్యె. మూర్

†† 4:8 కీర్తన్కొన 68:18 †† దర్దురితంగ్ బూడ్డుంగ్ బాగల్కొనగ: ఇత్తెకె సానలిర్ మన్వలిర్ జాగ.

బగవంతున్ బారెతె పటి కియ్యక్నె తమ్మంగ్ దిల్కున్ మూజొర్క్ కీత కాడ్కి, బగవంతుల్ సియ్యల్ పూన జిన్గనితగ వూర్కున్ ఈస సెలె. ¹⁹ బారెతెకె వూర్కున్ లజ ఇన్వల్ అసలె సెలె. అదెన్ సాటి వూర్ సమ్మె తీర్కనంగ్ బే-సుదుడ్ కామ్మ, అని సుక్-బోగ్గుంగ్ కసుక్ కీసెరెన్ పిసంతెర్.

²⁰ బతి మిరట్ కిరిస్తున్ బారెతె కరినెకె, ఈతంగ్ కరబ్ కామ్మ, కియ్య ఇంజెర్ కరితిట్. ²¹ కరలెన్ మిరట్ యేసునుర్ బక్తలిర్ ఆత కాడ్కి, వోన్ బారెతె కేంజిట్ అని వోన్ల మన్వల్ సతెమున్ మత్త తీర్ కరితిట్. ²² అవ్ బవ్ ఇత్తెకె, మీవ పడన జిన్గనితంగ్ గున్స్, సుటి కీప్టె. బారెతెకె, అవ్ మీకున్ మేందోడంగ్ ఆసనగ కోండి కీసి, కరబ్ కీతంగ్. ²³ అదెన్ బద్ది, మీవ మన్దంగ్ సోంచ్-విచర్కున్ మార్కున్లె, బగవంతున ఆత్తుతున్ మోక సీప్టె. ²⁴ అని బగవంతున గున్-గాస్తున్ పియ్య, మీవ జిన్గని పూన తరికతె పిన్వల్ సురు కీప్టె. అస్సె మిరట్ బగవంతున నదుడె సుదుడ్ అని నియత్తుర్ ఆంతిట్.

²⁵ తె మరట్ సప్టిర్ ఉంది మేందోడంగ్ బాగల్క్ ఆత కాడ్కి, వొరొన్ వొరొర్ లబడె వెహ్వా బతి, సిరివ్ సతెమె వెహాన. ²⁶ మోక మీకున్ సోంగ్ వాతెకె, అద్ సోంగ్ మీకున్ పాప్తెకె ఉమ్మక్నె సూడట్. అని పోక్ట్ సొందన్ మునెనె, మీవ సోంగ్ ఆరన. ²⁷ అస్సెన్ మీ సంగ పాప్ కియ్యస్సె, సయ్యున్దున్ మోక పుట్టక్ మందంత. ²⁸ మొదోల్ కలె కామ్ కియ్యలిర్ ఇంగెడల్ అదెన్ సుటి కియన. వూర్ కుద్ కాయ-కస్టమ్ కీసి, చొకొట్ట తరికతె కమయ్ కియన. అస్సె వూర్ గరిబ్ లోకుర్కున్ మదత్ కియ పరంతెర్.

²⁹ మీవ తొడ్డల్ కరబ్బంగ్ గొస్టింగ్ వాయ సియ్యట్. బతి కేంజియలిర్ బక్తితగ బడె మానల్ అని వూర్కున్ పాయ్ పుట్టల్, వూరంగ్ జారత్తున్ పియ్య, చొకొట్టంగ్ గొస్టింగ్ వడ్కుట్. ³⁰ పాప్స్యన్ల బర్పుర్ సుటి మాయ్యల్ దివోస్ వెరి, వీర్ నాపుర్ ఆందీర్ ఇంజెర్ బగవంతుల్ మీ పొరొ తన్వ మోర్ వాడ్డోర్. అదెన్ సాటి, వోన పవిత్ర ఆత్తుతున్ దుక్కు లాగ సియ్యట్. ³¹ మిష్టా మన్వలిక్ పగ, సోంగ్, సిర్దియల్ గున్, జర్దంగ్ కియ్యల్, రాంగి సియ్యల్ అని ఈతంగ్ సమ్మె కరబ్ గున్కున్ సుటి కీప్టె. ఇవ్ గున్స్, బవె గిర్ మీ రొపా మన్వ. ³² ఉండె వొరొన్ దుక్కుతున్ గిర్ తన్వయ్ ఇంజెర్ సమ్మె మాసి, దయతె పిసట్. బగవంతుల్ కిరిస్తున్ హిందల్, మీకున్ మాపి కీతపె, మిరట్ గిర్ వొరొన్ వొరొర్ మాపి కీసెర్ మంట్.

బగవంతున సంతాన్ ఆయ్యలిర్ మిరట్ వోన్ మోడిన్ తాకట్

5 ఇద్ సమ్మెత బావ్ బతల్ ఇత్తెకె, మిరట్ బగవంతునుర్ లాడ్పుర్ మరి-మియడ్ ఆందిట్. అదెన్ సాటి వోన్ మోడిన్ తాక్ల కోసిద్ కీప్టె. ² బహాన్ ఇత్తెకె, కిరిస్తు మాకున్ లాడ్ కీసి, మా సాటి బగవంతున్ గమ గమ గాడి సియ్యల్ దూపున్ మోడి, బలిదాన్ ఆసి తన్వ తన అర్చన ఆతొర్. వోన్ మోడి మిరట్ గిర్ వొరొన్ సంగ వొరొర్ పెర్మతె తాకట్.

³ అచొరె బతి, పీర్ కియ్యడున్ బారెతెన్ ఆయి, బే-సుదుడ్ కామ్మన్ బారెతెన్ ఆయి, బద్ సూడ నాకె పష్టా ఇన్వడున్ బారెతెన్ ఆయి, మీకున్ బోరె బొట సూట్కున్లె మంట్. బారెతెకె, బగవంతునుర్ బక్తలిర్ ఈతంగ్ అసలె మన్వ. ⁴ అచొరె ఆయ్య, చెప్తలిక్ గొస్టింగ్, ఆగమ్-లబడె గొస్టింగ్ అని కరబ్ కియ్యలిక్ డవరింగ్ అసలె వడ్కువ. ఇవెన్ బద్ది, హర్ గట్టు బగవంతున్ దనెవాద్ వెహ్పొర్ మిరట్ మందన. ⁵ పీర్ కియ్యలె ఆయి, సెలెకె బే-సుదుడ్ వాలెయ్ ఆయి, సెలెకె బద్ సూడ నాకె పష్టా ఇన్వల్ ఆయి (వేర్ మూర్చిన పూజ కియ్యలిర్ లెకతగ వాంతొర్), ఈతుర్ బూరె గిర్ ఆయి, కిరిస్తున అని బగవంతున రాజ్యగ కరలెన్ ఈసదార్క్ ఆయ పరుర్ ఇన్వల్ మీకున్ టావ.

⁶ ఈతంగ్ కరబ్ కామ్మ, కీతెకె గిర్ బతయ్ ఆయె ఇన్వలిర్, తమ్మంగ్ ఆగమ్ గొస్టినె, మీకున్ పసి కియ్యక్నె దిహన్తె మంట్. బారెతెకె, తన వెహ్ తీర్ తాకుర్ వూర్కున్ బగవంతుల్ సిక్కి కీంతొర్. ⁷ అదెన్ సాటి, ఆతురంగ్ కరబ్ కామ్మనగ మీరె మాయ్యట్. ⁸ బారెతెకె,

మిరట్ గిర్ మొదోల్ కరబ్ కామ్మ, ఇన్వల్ సికటితగ పిస్టిట్. బతి ఇంకె పర్పునగ యెకి ఆతతున్ హిందల్ చొకొట్టంగ్ కామ్మ, ఇన్వల్ వేడ్పితగ మంతిట్. తె అద్ వేడ్పితుర్ మరి-మియడ్ మోడి పిసట్. ⁹⁻¹⁰ అహాన్ పిస్టిట్ పర్పున్ బవ్ ఆనంద్ సీతంగ్ ఇన్వలికున్ కరి కీసి, తాకంతిట్. అని అద్ వేడ్పిత పండి † మీ సంగ చొకొట్టంగ్, నియత్తుంగ్ అని బరొబర్ కామ్మ, కియ్యసంత. ¹¹ బతయ్ పాయ్ సియ్యింగ్ అవ్ సికటితంగ్ కామ్మనగ మీరె మాయ్యట్. బతి అవ్ కియ్యలిక్ సుక్కున్తున్ బారెతె, ఉజగిరి వెహ్పొ తొహట్. ¹² వూర్ ఆతుర్ కియ్యలిక్ మక్తితంగ్ కామ్మన్ బారెతె, వడ్కులె గిర్ మరట్ లజె మాంతట్. ¹³ బతి బస్సెతె మీవంగ్ చొకొట్టంగ్ కామ్మన్ కరెబలిర్ సూడంతెరొ, అస్సె వూర్ కరెబలిరంగ్ కామ్మ, సమ్మె తాత్తుర్ దిసంతంగ్. అహాన్ దిస్తతున్ హిందల్ తమ్మంగ్ కరబ్ కామ్మ, సుటి కీసి, వూర్ గిర్ మీ మోడి వేడ్పితుర్ ఆంతెర్. ¹⁴ అదెన్ సాటినె లోకుర్, "యే, సికటితగ నరుమ్మల్ జోస్టియ! నాతుర్గట్ తేద! నీ పొరొ కిరిస్తు తన్వ వేడ్పి పారుసంతొర్" ఇంజెర్ సాస్తుర్ వెహంతెర్.

పవిత్ర ఆత్మ సియ్యల్ సక్తితె పిసట్

¹⁵⁻¹⁶ ఇవ్ దివొస్స్ వెలె కరెబలిక్ ఆత కాడ్కి, పిసలిర్ మోడి ఆయె బతి, వెలె బుది-గియన్ వాలిర్ మోడి ఉయ్యురెతె పిసట్. చొకొట్ట కామ్ కియ్యె, మీకున్ పుట్టల్ హర్ మోకతున్ వాప్తి కీప్టె. ¹⁷ పిసలిర్ మోడి తాక్కుట్! బతి పర్పున ఇచ బతల్ ఇన్వల్ కరి కీసి, బుది-గియన్ వాలిర్ ఆసి, తాకట్. ¹⁸ అని కల్ ఉంజి నిసతె మన్వట్. అద్ నిస కరెబలిక్ కామ్మ, కియ్యె, మీకున్ ఉంజంత. ఇదెన్ బద్ది, మీవంగ్ దిల్కనగ బగవంతున ఆత్మ వెహ్ తీర్ ఇహిన్ తాకట్. ¹⁹ బగవంతున వచన్తంగ్ కీర్తన్స్, బగవంతున్ డగుర్-పాన్ సియ్యలిక్ బజన్స్, బగవంతున ఆత్మ మీవ దిల్క సియ్యలిక్ బావ్-బక్తితంగ్ పాటంగ్ వార్కెర్, వొరొన్ వొరొర్ మునె సొన్ల హక్తి కీసెర్, మీవంగ్ బర్పుర్ దిల్కనె పర్పున్ పార్దన-వింతి కీప్టె. ²⁰ మావొర్ యేసు కిరిస్తు పర్పున పొరొడె సమ్మెతున్ పియ్య, బాబొ బగవంతున్ బస్సెట్ దనెవాద్ వెహ్పొర్ మంట్.

²¹ కిరిస్తునగ మీకున్ మన్వల్ బావ్-బక్తిత వెరెతున్ పియ్య, వొరొనల్ ఉండె వొరొర్ చుడుర్-పాన్ కీసి తాక్లె, పెజె వాయ్యట్.

బగవంతున ఆత్మ వెహ్ తీర్ ఆడ-మాడ్సె పెర్మతె తాక్కుల్

²² యే, మర్చింగ్ ఆతంగ్ బాయిక్కిట్! పర్పు వెహ్ తీర్ తాక్కు, మీ మాడ్సుర్ గిర్ వెహ్ తీర్ తాకట్. ²³ బారెతెకె, కిరిస్తు బహన్తె చర్చితుర్ ఆయ్యలిర్ మా పొరొ అదికారియె, అహ్నా మాడ్సె గిర్ తన్వ బాయిక్కిట్ పొరొ అదికారి ఆందుర్. వోర్ కిరిస్తుయె తన్వ మేందోల్ ఆయ్యల్ చర్చితుర్కున్ బచి కియ్యల్ ఆందుర్. ²⁴ తె చర్చితుర్ ఆయ్యలిర్ మరట్ సప్టిర్ బహన్తె కిరిస్తు వెహ్ తాకంతట్, అహ్నా వెయ్యె గిర్ సమ్మె గొస్టినగ తన్వొర్ మాడ్సె వెహ్ తాకన.

²⁵ యే, మర్చింగ్ ఆతుర్ దాదలిర్చిట్! కిరిస్తు బహన్తె తన్వ చర్చితుర్కున్ బెయ్ లాడ్ కీసి, తన్వ జీవ సీతొరొ, అహ్నా మీవంగ్ వెయ్యెకున్ మిరట్ వెలె పెర్మతె సూడట్. ²⁶ ఇద్ తీరె, కిరిస్తు తన్వ చర్చితుర్కున్ బగవంతున వచన్ ఇన్వల్ యేతె చక్ నొర్చి, పవిత్ర అని సుదుడ్ కీంతొర్. ²⁷ అహాన్ కీసి, కసుడ డాగ్ సెల్వక్నె, పాప్పు మడ్ సెల్వక్నె, ఉండె దుస్త్రా బదె గిర్ తవ్ సెల్వక్నె, మయ్య, పవిత్ర అని బే-కసుర్ వాలె నొచ్చినె మోడి తన్వ చర్మతె చర్చితుర్కున్ నిపుసంతొర్.

²⁸⁻³⁰ బోరె తన్వ మేందోడున్ బిక్ట్నె సూడొర్. బతి హర్ వొరొర్ తన్వ మేందోడున్ చొకొట్ సూడ్సెర్ కాబాడంతొర్. అహ్నా కిరిస్తు గిర్, తన్వ మేందోల్ ఆయ్యల్ చర్చితుర్కున్ పెర్మతె చొకొట్ సూడంతొర్. బారెతెకె, మరట్ వోన మేందోడంగ్ బాగల్క్ ఆందట్. తె దాదలిర్చిట్! మీవంగ్ మేందోల్కున్ బహన్తె చొకొట్ సూడంతిట్, అహాన్ మీవంగ్ వెయ్యెకున్

† వేడ్పిత పండి: ఇత్తెకె ఆత్మత పండి గిర్ ఆయ వచొ.

గిర్ పెర్మతె సూడన. తన్వ వెయ్లెన్ పెర్మతె సూడ్యల్, తన్వ తన పెర్మ కియ్యల్ ఆంతోర్. ³¹ దర్మ-గ్రంతనగ, "అదెన్ సాటి మాయ్యల్ తన్వర్ అవల్-బాబొనల్ వేగొర ఆసి, తన్వ బాయ్యున్ సంగ జోడ ఆసి, పిసంతోర్. వూర్ ఇవిర్ ఉంది మేందోల్ ఆసి, మందంతోర్" † ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. ³² ఇదెనగ బెయ్ డగుర్ మర్మ మంత. అద్ బతల్ ఇత్తెకె, కిరిస్తు అని చర్చితుర్ ఉందియ్ మేందోల్ ఆసి మంతెర్ ఇంజెర్ వెహ్పార్ మంతోన్. ³³ తెర్ బతి, మిహ్లాటల్ హార్ వొరోర్ తన్వ దాత్ తన్వ వెయ్లెన్ పెర్మతె సూడన. అని వెయ్లె తన్వోర్ మాడ్సోన్ మాని కియన.

మరి-మియడ్ అని అవల్-బాబొ

6 ¹⁻³ దర్మ-గ్రంతనగ, "మీ అవల్-బాబొన్ మాని కీప్ట్. అస్కె మీకున్ చొకోట్ జర్గిసి, దర్మరిత్ పొరో మీవ ఆనంద్ అదిక్ ఆంత అని మీవ పిన్వల్ కాలమ్ బడె మాంత" †† ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత. వార్గన్తున్ సంగ బగవంతల్ సీత మొదొడ ఆగె ఇద్ ఆంద్. తె మరి-మియడ్చిట్! మిరట్ పర్మనూర్ ఆకిత్తె మీ అవల్-బాబొ వెహ్తా తీర్ తాకట్. ఇహిన్ తాక్వల్ బరోబర్ ఆంద్. ⁴ యే, అవల్-బాబుర్చిట్! మీ మరి-మియడ్చున్ కిచ కిచ లాగ్గుల్ కియ్యట్. ఇదెన్ బద్ది, పర్మనూర్ బారెతంగ్ బోదనె అని సూచననె సుద్రి కీసెర్, పోసి కియన.

దాసిర్ అని మాల్కలిర్

⁵ యే, దాసి-పాన్దె మన్వలిర్ దాదలిర్-బాయిక్చిట్! కిరిస్తున వెరెతె మిరట్ తాక్వె, దునియతగ మన్వలిర్ మీవుర్ మాల్కలిర్ వెహ్తాప్ గిర్ తాకట్. కవట్ సెలె అద్ దిలై అని బర్పుర్ మాన్దె, వూర సేవ చొకోట్ కీప్ట్. ⁶ మీ మాల్కలిర్ మీకున్ మెచన ఇంజెర్ వూర్ సూడ్వెకెన్ ఆయ్యు హార్ గట్టు వూర్ వెహ్తా తీర్ మిరట్ కియన. మిరట్ కిరిస్తున సేవ కియ్యలిర్ ఆత కాడ్కి, బగవంతన ఇచ తీర్ బర్పుర్ దిలై కామ్ కీసెర్ మందన. ⁷ ఆనంద్చె అని బర్పుర్ దిలై వూర సేవ కియన. మాయ్యలిర్ సాటి కీసెర్ మంతోమ్ ఇన్వక్నె, పర్మనె సేవ కీసెర్ మంతోమ్ ఇందన. ⁸ బారితెకె, చొకోట్ సేవ కియ్యల్ హార్ వొరోర్ దాసిన్, సెలెకె దాసి ఆయ్యుర్ వోన్ పర్మనగటల్ పండి పుటంత ఇన్వల్ మీకున్ టావ. ⁹ యే, మాల్కలిర్చిట్! మీవుర్ దాసిర్ ఆయ్యలిర్ వెయ్లె-మాయ్యలిర్ సంగ చొకోట్-పాన్దె మందన. వూర్కున్ వెరుస్సుట్. మీకున్ అని వూర్కున్ మాల్కల్ ఆయ్యల్ పర్మ స్వర్గనగ మంతోర్. వోర్ బోనె బేద్-బాన్దె సూడొర్ ఇన్వల్ మీకున్ టావ.

† 5:31 పుట్గడ్చి 2:24; మత్తయి 19:5; మార్క్ 10:7-8 †† 6:1-3 బహి సెసివల్ 20:12; రెండవ ఉపదేస్ 5:16

బగవంతల్ సియ్యలిక్ ఆయ్తర్క్

¹⁰ నావుర్ దాదలిర్-బాయిక్చిట్! ఆక్రిత్ మీకున్ వెహ్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, పర్మనగ మిరట్ యెకి ఆత కాడ్కి, వోన సర్వ సక్తితున్ హిందల్, గట్ ఆప్ట్. ¹¹⁻¹³ బారితెకె, మరట్ సాదరన్ మాయ్యలిర్ సంగ లడెయ్ కీసెర్ సెల్వట్. బతి కరబ్బె నించి మన్వల్ సికటిత దునియత్ పొరో రాజ్ తాకున్వలిక్ బూత్క్ అని అవెనుర్ అదికారిర్ సంగ అని హాబడగ మన్వలిక్ కడ్కున్ దిసాంగ్ అవ్ సక్తిన్ సంగ, మరట్ లడెయ్ కీసెర్ మంతట్. అదెన్ సాటి, మావ మాకున్ కాబాడ్చె, బగవంతల్ సియ్యలిక్ సమ్మె ఆయ్తర్క్ వాప్తి కీకట్. అహన్ వాప్తి కియ్యడున్ హిందల్, బస్కె అద్ కరెబల్ దివోస్ వాంతయ్యె, అస్కె సయ్యున్దంగ్ కరబ్బంగ్ పిలమ్కున్ మిరట్ రోకి కియ పరంతిట్. అని అద్ లడెయ్ మార్త పెజె, మిరట్ ఉండె గిర్ గట్ నిల్చిన్ మంద పరంతిట్.

¹⁴ బహన్దె సిపాయి లడెయ్ కియ్యె సానెకె, సమ్మె తయరి కీంతోరో, అహ్మె మిరట్ సతెమ్ ఇన్వల్ పటి నడితున్ దోహ్పి, నియత్ ఇన్వల్ కవచ్ ‡ కెర్చి దర్మమనె నిలట్. ¹⁵ అని మీవంగ్ కాల్కున్ చొకోట్టు కబుడల్ వాయ్యల్ సాంతి ఇన్వలిక్ చెపుల్కున్ కెర్చి తయర్ మంట్. ¹⁶ ఇవెన్ బరోబర్ బరోస ఇన్వల్ డాల్లున్ బస్కెట్ ఉంది కెయ్యె పియన. అస్కె తానె వోర్ కరెబల్ పాయ్యలిక్ తడ్చితంగ్ సమ్మె బాన్ కోలన్ పిహ పరంతిట్. ¹⁷ అని బచె మాయ్యల్ ఇన్వల్ కచిత టోపి తలదగ కెర్చి, బగవంతన వచన్ ఇన్వల్ ఆత్మత తల్వర్తున్ ఉండె ఉంది కెయ్యె పియట్. ¹⁸ అదె ఆయ్య, పచిత్ర ఆత్మ వెహ్తా తీర్ హార్ గట్టు పార్తనంగ్ అని వినంతింగ్ కియ్యల్ మరుంగ్ముట్. ఇద్ తీరై, దిహన్దె మంజెర్ బగవంతనుర్ సమ్మిర్ బక్తలిర్ సాటి పార్తనంగ్ కీసెర్ మంట్.

¹⁹⁻²⁰ ఇంకె జేర్లగ మన్వల్ నన, బగవంతన కబుర్ వెహ్వల్ కబ్రియన ఆందున్. తె నన చొకోట్టు కబుడ మర్మతున్ పోడి కీసి దర్మమనె వెహ్లా, నా సాటి గిర్ పార్తన కీప్ట్. అస్కె బగవంతల్ తన్వ వచన్ తీర్ నా హిందల్ వడ్కుంతోర్.

ఆక్రిత దండోస్

²¹⁻²² మా దాత్ పర్మనగ బరోస కియ్యల్ లాడ్చొర్ తుకికు దాదల్, నా బరోబర్ పర్మన సేవ నమకమ్మె కీసెర్ మంతోర్. ఇగె నన బహన్ మంతోన్ అని బతల్ కీంతోన్ ఇన్వల్ కబుర్ మీకున్ వెహంతోర్. వేర్ ఇగె మన్వలిర్ మా సమ్మిర గొస్తి మీకున్ వెహ్పి, మీవంగ్ దిల్కున్ గటి-దిర్మ సీనుర్ ఇంజెర్ వేన్ మిహ్లా రొహ్తాన్.

²³ దాదలిర్-బాయిక్చిట్! మిరట్ వోరోన్ వోరోర్ పెర్మతె సూడ్చొర్, బరోసతె తాక్వెకె, మీ సమ్మిర్కున్ బాబొ బగవంతల్ అని యేసు కిరిస్తు పర్మ, సాంతి సియిర్! ²⁴ మా యేసు కిరిస్తు పర్మన బస్కెట్ మన్వల్ పెర్మతె తాక్వలిర్ సంగ బగవంతన పెర్మత-దయ సాత్ మని! మీకున్ నావ దండోస్.

‡ ఇదెన్ సాతితగ కెర్చి, తన్వ తన కాబాడ్చె వాప్తి కీంతెర్.

పిలిపి

ఇద్ చిటితున్ బారెత గొప్పి

పప్పు

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ సాట్ (60) సాల్లగ లిహి కియ్యల్ జర్గత్.

ఇద్ పిలిపి నగుర్ మాసిదోనియ యేరియత ముకె నగుర్ ఆసి మత్త. బస్కెతె యేసునోర్ అపోస్తుల్ ఆయ్యల్ పప్పు, చొకొట్టు కబుర్ అద్ పిలిపి నగుడె వెప్టోరొ, అస్కె అద్ యేరియతగ మొదోల్ బక్తలిర్ తయర్ ఆతెర్.

అహన్ లగ్-బగ్ 10 సాల్స్ ఆత పెజె, రోమతుర్ అదికారిర్ పప్పున్ పొరొ ఆయొంగ్-సొనొంగ్ అవ్ కసుక్ వాట్టి, రోమ్ నగుడె మన్వల్ జేల్లగ వోన్ వాటుస్తెర్. అస్కె పిలిపి నగుడర్ బక్తలిర్ చంద మీరి కీసి, ఎపపొర్తితున కెయ్యె పప్పునగ సారి కీతెర్. తె వోన్ మల్సి, పిలిపితుర్గ సారి కీనెకె, వోన్ సంగ ఇద్ చిటి రొప్టోర్. ఇదెనగ వూర్ సమ్మిర్ యెకి ఆసి, సుదుడ్-పాన్డె అని ఆనంద్యె పిస్తెకె, దుస్రుర్ వెలెటిర్ లోకుర్ పర్బునగ బరొస ఇరంతెర్ ఇంజెర్ లిహి కీతెర్. అని ఉండె యేసునుర్ బక్తలిర్ సమ్మిర్ గిర్ పసి కియ్యలిక్ బోదన్ బారెతె అని అవ్ లబడ్ బోదంగ్ కియ్యలిర్ బారెతె దిహన్తె మందన ఇంజెర్ గిర్ సూచనంగ్ లిహి కీతెర్.

బగ బతల్ మంత

దండొస్కె

పప్పున దనెవాద్ అని పార్తన

కిరిస్తున కబుర్ పచర్ ఆత కాడ్కి, పప్పు ఆనంద్ యేత్వల్

కిరిస్తున్ డగుర్-పాన్ తర్వలిర్ మోడి పిసట్

కిరిస్తు చుడుర్-పాన్ కీసి తాక్తపినయ్ మరట్ తాకకట్

కిరిస్తున్ సాటి సుకుకున్ మోడి మిడ్చవల్

పప్పు తిమొతిన్ రొహ్వల్

పప్పు ఎపపొర్తితున్ రొహ్వల్

బగవంతల్ వొప్పల్ మన్వల్ జిన్గని

జిన్గనిత ఆసతున్ పూరి కియ్యె విత్వల్

మునె తాకన ఇంజెర్ సూచన కియ్యల్

వూర్ సీత అద్ సమ్మెతున్ పియ్యి పప్పు దనెవాద్ వెహ్వల్

పప్పున ఆక్రిత దండొస్

దండొస్కె

1 పిలిపి నగుడె మన్వల్ చర్చితుర్ అదికార్కున్, అగ మదత్ కియ్యలిర్కున్ అని మెయ్యుర్ బక్తలిర్కున్ పప్పు ఇన్వన ఇద్ చిటి లిహి కీసెర్ మంతొన్. మా యేసు కిరిస్తునుర్ దాసిర్ ఆయ్యలిర్ నన అని తిమొతిన్ మీకున్ దండొస్ దొసి, ఇద్ చిటి రొహ్వర్ మంతొమ్.

2 మా బాబొ బగవంతల్ అని యేసు కిరిస్తు పర్బు మీకున్ పెర్బుత-దయ అని సాంతి సియిర్!

పప్పున దనెవాద్ అని పార్తన

35 నన మీకున్ చొకొట్టు కబుర్ వెప్టోన్. అద్ కేంచి బరొస ఇర్లిట్ అంటితల్, ఇద్ కబుడున్ పచర్ కియ్యె, మిరట్ నాకున్ మదత్ కీసెర్ మంతిట్. అదెన్ సాటి నావ మన్లగ బస్కె-బస్కెతె మీవ గొప్పి హేతు వాంతయె, అస్కె మీ సమ్మిర్ సాటి ఆనంద్యె పార్తన కీసెర్, మీ బారెతె మా బగవంతన్ దనెవాద్ వెహ్వర్ మంతొన్. 6 ఇద్ చొకొట్టు కామున్ మీ నడ్డుమ్ బగవంతలె సురు కీతెర్. యేసు కిరిస్తు మల్సి వానల్ వేరి, బగవంతల్ ఇద్ కామున్ మహ్వల్ సుటి కీయెర్ ఇన్వల్, నాకున్ బర్బుర్ బరొస మంత.

7 మొదోల్ నన చొకొట్టు కబుడున్ వెహ్వర్, అద్ సతెమ్ ఆంద్ ఇంజెర్ నిరుపన్ కీసి తొహ్వర్ మనెకె అని ఇంకె జేల్లగ మనెకె గిర్ మిరట్ ఇద్ కామ్మగ నా బరొబర్ ఈస యేత్తిట్. ఇదెన్ హిందల్ మిరట్

నా దిల్లగ మత్త కాడ్కి, ఇహిన్ నన మీ బారెతె సోచ్ కియ్యల్ బరొబర్ ఆంద్. 8 యేసు కిరిస్తు మీకున్ లాడ్ కీత తీరె, నావ దిల్లగ గిర్ మీకున్ సూడన ఇంజెర్ జీవ్ ఆసెర్ మంత ఇన్వడున్ బగవంతలె గవ మంతొర్.

9 మీ బారెతె నా పార్తన బతల్ ఇత్తెకె:

మిరట్ బగవంతన్ బారెతె సత్తు గియ్యె వొరొన్ వొరొర్ పెర్బు తొహ్వడగ అని చొకొట్టుంగ్ కామ్మె కియ్యె, అద్ గియ్యె వాప్తి కియ్యడగ వెలె బడె మాయన. 10 అస్కె బద్ అసల్ ఇన్వల్ కరి కీసి, అదెన్ కియ పరంతిట్. అద్ తీర్తె కిరిస్తు మల్సి వాయ్యల్ దివొసున్ నేటి, మిరట్ దిల్లగ బర్బుర్ సుదుడ్ ఆసి, బే-కసుర్ వాలిర్ ఆసి, మంద పరంతిట్.

11 మీ రొహ్ యేసు కిరిస్తు మత్త కాడ్కి, మిరట్ నియత్తుంగ్ కామ్మె కీసెరెన్ మందన. ఇదెన్ హిందల్, బగవంతన పొరొల్ అని డగుర్-పాన్ బడె మాంత.

కిరిస్తున కబుర్ పచర్ ఆత కాడ్కి, పప్పు ఆనంద్ యేత్వల్

12 దాదలిర్-బాయిక్కిట్! నాకున్ జర్గతంగ్ కరబ్బంగ్ గట్టుంగ్ సమ్మె చొకొట్టు కబుర్ ఉండె అదిక్ పగ్గె మాయ్కె జర్గతంగ్ ఇంజెర్, మిరట్ కరి కియన ఇన్వలె నావ ఆస. 13 బహన్ ఇత్తెకె, నన కిరిస్తున్ హిందలె హాత్కడింగ్ అర్చి, సిక్కు బోగె మాసెర్ మంతొన్ ఇన్వల్, రాజ్ మహల్తున్ కేప్వలిర్కున్ † అని మెయ్యుర్ సమ్మిర్కున్ గిర్ కరె మాత.

14 ఇహిన్ జేల్లగ మన్వడున్ హిందల్, బగవంతన వచన్ దుస్రుర్కున్

వెరివక్కె వెళ్ళా, పర్బునగ బరొస ఇర్వలిర్ దాదలిర్-బాయికున్ గటి-దీర్వ వాత.

15-17 ఇహిన్ కహితుర్ కిరిస్తున్ పెర్మ కియ్యడున్ హిందల్, చొకొట్టు కబుర్ సతెమ్ ఆంద్ ఇంజెర్ నిరుపన్ కియ్యె, నేమె మాతొన్ ఇంజెర్ కరి కీసి, పెర్మతె అని చొకొట్-పాన్ అద్ కబుడున్ పచర్ కీసెర్ మంతెర్. బతి ఉండె కహితుర్ నన హాత్మడినె కోండె మాసి మనెకె, నా పొరొ పగ అని కుట కుట ఆసి, ఉండె అదిక్ దుక్కు సియన ఇంజెర్ కిరిస్తున్ బారెతె పచర్ కీసెర్ మంతెర్. 18 బహన్ కీతెకె గిర్ బతయ్ ఆయి. బారెతెకె చొకొట్ పాన్ అయి, కపట్టినె ఆయి కిరిస్తున కబుర్ మాత్రమ్ పచర్ ఆసెర్ మంత. అదెన్ సాటి నాకున్ ఆనంద్ లాగ్గెర్ మంత.

హో! నన ఉండె మునె గిర్ ఆనంద్ యేతంతొన్. 19 బారెతెకె మీవంగ్ పార్తనన అని యేసు కిరిస్తున ఆత్మత బర్బుర్ మదతున్ హిందల్, నాకున్ చొకొట్ జర్గత † ఇన్వల్ టావ. 20 నన బర్బుర్ దర్వమెనె నావ పిస్వడున్ హిందలె ఆయి, సాప్టన్ హిందలె ఆయి, బజె మాయ్యల్ జారత్ సెలె. ఇదెన్ బద్ది, ఇద్ నావ మేందొడగ బస్కట్ కిరిస్తున్ డగుర్-పాన్ వాయన ఇంజెర్ ఆసతె సూడ్పెర్ మందంతొన్. 21 బారెతెకె నన పిస్వల్ కిరిస్తున్ సాటినె, అని నన సాకతె నాకున్ ఉండె అదిక్ పార్వ మంత. అద్ బతల్ ఇత్తెకె, యేసున్ సంగ బస్కెట్ మందంతొన్. 22 బతి నన ఉండె పిసిన్ మంద్యతె, యేసు కిరిస్తున సేవ ఉండె అదిక్ కియ పరంతొన్. అదెన్ సాటి ఇవ్ రండునగ బదెన్ ఆచనయె నాకె టావ సెలె. 23 నన ఇవ్ రండె ఆసన్ హిందల్ తకపిక ఆసెర్ మంతొన్. ఉంది తీర్తె సూడ్కె ఇద్ మేందొడున్ సుటి కీసి, కిరిస్తున చర్మతె మందన ఇన్వల్ ఆస, మనై పుటంత. ఇదె సప్టినె చొకొట్టు ఆంద్. 24 బతి ఉండె ఉంది తీర్తె సూడ్కె, నన మీ సాటి ఇహిన్ పిసి మన్వల్ వెలె జారత్ మంత. 25 తె ఇదెన్ హిందల్, కిరిస్తునగ మన్వల్ మీవ బరొస అని ఆనంద్ బడె మాయ్యె, మీ బరొబర్ పిసి మందంతొన్ ఇన్వల్ నాకున్ వొడ్డి ఆత. 26 తె నన మిహ్లా మల్ని వాయ్యల్ సూడ్పె, యేసు కిరిస్తు నాకున్ బవి కీతొర్ ఇంజెర్ వోన్ డగుర్-పాన్ సీంతిట్.

కిరిస్తున్ డగుర్-పాన్ తర్వలిర్ మోడి పిసట్

27 నాకున్ బతల్ బహన్ జర్తెకె గిర్ బతి, మిరట్ కిరిస్తున చొకొట్టు కబుడున్ డగుర్-పాన్ తర్వల్ పిసట్. నన మిహ్లా వాతెకె సెలెకె వాయ్యెకె గిర్ బతి, మిరట్ సప్టెర్ ఉంది మనై, ఉంది ఆత్మతె, బోనె వెరివక్కె చొకొట్టు కబుడున్ నిరుపన్ కీసెర్, బరొసతగ గట్ నిల్వెర్ మంతిట్ ఇన్వల్ నన కేంజన. 28 మిరట్ ఇహిన్ పిస్కెట్తె, 'బగవంతల్ తప్పక్ వూర్కున్ బవి కీంతొర్ అని మాకున్ నాసెడమ్ కీంతొర్' ఇన్వల్ గొట్టి మీవుర్ పగ-దార్క్ కరి కీంతెర్. 29 బగవంతన దయతె కిరిస్తునగ బరొస ఇర్వల్ మోకయ్ ఆయ్యె, వోన్ సాటి దుక్కుంగ్ బోగె మాయ్యల్ మోక గిర్ సీతొర్ ఇన్వల్ మిరట్ హేతు కియన. 30 ఇదెన్ మునె, నన ఇవ్ దుక్కున్ బహన్ బోగె మాతొన్ అని ఇంకె గిర్ అవ్ దుక్కున్ నడ్డుమ్ బహన్ మంతొన్ ఇన్వల్ మిరట్ సూడ్కెట్. మిరట్ గిర్ అహ్నె దుక్కుంగ్ బోగె మోసెర్ మంతిట్.

కిరిస్తు చుడుర్-పాన్ కీసి తాక్తపినయ్ మరట్ తాకకట్

2 మిరట్ కిరిస్తునుర్ అత కాడ్డి, మీకున్ గటి-దీర్వ వాత! అని వోన పెర్మ మీవంగ్ దిల్కున్ ఆరమ్ సీసెర్ మంత. మిరట్ వోన ఆత్మతగ ఉంది ఆసి మంతిట్. వోన్ హిందల్ మిరట్ వొరొన్ వొరొర్ దయతె అని లాడ్డె సూడ్పెర్ మంతిట్. 2 ఇహిన్ సూడ్కెల్ చొకొట్ బతి, నాకున్ బర్బుర్ ఆనంద్ సీయ్యె, ఉంది మనై, ఉంది పెర్మతె, ఉంది ఆత్మతె, ఉంది ఉడెన్నె యెకి ఆసి మంత. 3 దుస్తుర్ మునె మీవ డగుర్-పాన్ తొహ్లా, గర్వతె బవె కామ్మె కియ్యట్. బతి మీవ మిరట్ చుడుర్-

పాన్ కీసి, వొరొన్ వొరొర్ డగుర్ ఇంజెర్ మాన్ సీమ్. 4 సిరిప్ మీవ చొకొట్ ఆయ్యెకె సూడ్కెనె, దుస్తుర గిర్ చొకొట్ ఆయన ఇంజెర్ నూడట్.

5 ఇహిన్ సోచ్ కియ్యల్ యేసు కిరిస్తునగ మన్వల్ మన్ మిహ్లా గిర్ మందన:

6 కిరిస్తు కరల్ బగవంతల్ ఆందుర్ తెర్ బతి, బగవంతల్ ఆసి మందన ఇంజెర్ వోర్ కోసిద్ కియ్యకి.

7 అదెన్ బద్ది మాయ్యన రూమ్మె జల్మ ఆసి, సేమ్మన్ మోడి పిస్సె, తన్ మన్వలిక్ సమ్మెన్ సుటి కీతొర్. ††

8 అని తన్వ తన చుడుర్-పాన్ కీతొర్. బచొర్-బహన్ కీతొర్ ఇత్తెకె, మొద్దుగ తన్వ జీవ సియ్యె గిర్ వొహ్టెర్.

9 అదెన్ సాటినె బగవంతల్ వోన్ అదిక్ మాన్ వాలె జాగ సీసి, సమ్మె పొరొల్కున్ తెర్ బెయ్ చొకొట్టు పొరొల్ దొహ్టెర్.

10 అహన్ యేసున పొరొల్ కేంచి, స్వర్గ్నగ, బొమిత్ పొరొ అని బొమిత్ బూడ్ మన్వలిర్ సప్టెర్, వోన్ మునె ముర్-టొంగ్రంగ్ కొట్టి,

11 "యేసు కిరిస్తుయె సమ్మెతున్ పొరొ మాల్యల్ ఆందుర్" ఇంజె వొపన ఇంజెరెన్, బగవంతల్ ఇహిన్ కీతొర్. ఇద్ సమ్మెతున్ హిందల్ బాబొ బగవంతన్ డగుర్-పాన్ వాయి!

కిరిస్తున్ సాటి సుకుకున్ మోడి మిడ్వల్

12 తె లాడ్డుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! నన మీ సంగ మనెకె వెహ్లా బోదతున్ పియ్యె తాక్తె, మీ సంగ మనొన్ అస్కె గిర్ అద్ చొకొట్టు కబుడున్ ఉండె అదిక్ పియ్యె తాకట్. అని బచె మాతుర్ వూర్ బాతంగ్ కామ్మె కీంతెరో, ఆతంగ్ కామ్మె కీసెర్ బగవంతన వెరెతె అని మనై పిసట్. 13 బారెతెకె బగవంతల్ తన్వ ఇచ తీర్, తన్వ కామ్ కియ్యె, మీ రొపా ఆన పుటుసి, సక్తి సీసెర్ మంతొర్.

14 మిరట్ కియ్యల్ వూర్ కామ్ గొల్వకెన్ అని తగపర్ లాగ్వెక్ కీమ్మె.

15 అస్కె మిరట్ బే-కసుర్ అని బోల-పాన్ మన్వలిర్ బగవంతనుర్ మరి-మియడ్ అంతిట్. బగడ్-నియత్ అని కరబ్-పాన్ ఇన్వల్ సికటితగ తాక్వల్ దునియతుర్ నడ్డుమ్ గల్లి సెలర్ వూర్ ఆసి, వేడ్డి సియ్యలిక్ డివెన్ మోడి మిడ్వెర్ మందంతిట్. 16 బగవంతన వచన్వన్ గట్ పియ్యె తాకట్. ఇదెన్ హిందల్ కిరిస్తు వాత నేటి, మీ సాటి నన కీత కాయ-కస్టమ్ యెర్తమ్ ఆయ్యకి ఇంజెర్ గర్వతె మంద పరంతొన్.

17 బగవంతన్ పొరొ ఇర్త మీవ బరొస అని మిరట్ కియ్యల్ సేవ ఉంది అర్వనతున్ మోడి మంత. అద్ అర్వనతున్ బర్బుర్ కియ్యె, నావ పరన్ సియ్యె గిర్ పెజె వాయ్యెన్. బారెతెకె నావ ఆనందున్ మీ సంగ తూసన ఇన్వలె నావ ఇచ. 18 అహ్నె మిరట్ గిర్ ఆనంద్ యేచ్చి, మీవ ఆనందున్ నా సంగ తూసట్.

పప్పు తిమ్మెతిన్ రొహ్వల్

19 మా యేసు పర్బు మోక సీతెకె, నావ ఆనంద్ బడె మాయ్యె, మీవ చొకొట్-వాయుట్టు కబుర్ నహ్లా తల్లె, తిమ్మెతిన్ మిహ్లా రొహ్స ఇంజెర్ ఆసతె సూడ్పెర్ మంతొన్. 20 తిమ్మెతి ఆయ్యె, మీ బారెతె వెలె కాడ్డి కియ్యల్ దుస్తొర్ బోరె నహ్లా సెలొర్. 21 మెయ్యుర్ సప్టెర్ బోనె వోర్ సూడ్పెర్ మంతెర్ బతి, యేసు కిరిస్తున కామున్ బారెతె బోరె పటి కీసెర్ సెలర్. 22 బతి తిమ్మెతిన్ చొకొట్ పిస్వల్ తరిక మీకున్ టావ. బహన్ ఇత్తెకె బాబొ, మరిన్ మోడి నన అని తిమ్మెతి చొకొట్టు కబుడ పచర్ కియ్యల్ సేవ కీతొమ్ ఇన్వల్, మిరట్ సూడ్కెట్. 23 అదెన్ సాటి నాకున్ ఇగె ‡ బతల్ జర్గవల్ మంత ఇన్వల్ కరి కీత బరొబర్, వోన్ మిహ్లా రొహ్స ఇంజెర్ ఆస కీసెర్ మంతొన్. 24 ఇదె ఆయ్యె నన గిర్ మిహ్లా వాసి, బేటి మాంతొన్ ఇన్వల్ బరొస నాకున్ పర్బునగ మంత.

† రాజ్ మహాత్మన్ కేప్టెలిర్కున్: సెలెతె వీర్కున్ ప్రేతొరయమ్మ సిపాయిర దలమ్ముర్ ఇంజెర్ మందంత. † చొకొట్ జర్గత: గ్రీకు బాసతె ఇదెన్ అర్తమ్ వోర్ సుటె మాయ్యల్ సెలెకె వోర్ బచె మాయ్యల్ ఇంజెర్ మంద వచొ.

†† తన్ మన్వలిక్ సమ్మెన్ సుటి కీతొర్: ఇత్తెకె ఆత్మతె రూమ్మె మన్వల్ బగవంతల్ ఆసి గిర్, తన్వ డగుర్-పాన్, మయ్యె అని స్వర్గ్ ఇన్వలిక్ సమ్మెన్ సుటి కీతొర్. ‡ ఇగె: ఇత్తెకె జేల్లగ 1:13-14

పప్పు ఎపపార్తితున్ రొహ్వల్

²⁵⁻²⁶ నన త్కలిబ్నగ మనకె, యేసునొర బక్కల్ ఆయ్యల్ ఎపపార్తితున్ నాకున్ మదత్ కియ్యై రొహ్వల్. వేరీ నా బరోబర్ సిపాయిన్ మోడి సేవతగ లడె మాతొర్. తనకున్ బేమరి వాత గొస్తి మీకున్ టావ ఆత ఇన్వల్ కరి కీసి, నారజ్ ఆతొర్. వేరీ మీకున్ సూడన అని మిహ్న వాయన ఇంజెర్ మంతొర్. తె నన అని తిమొతి మిహ్న వాయన్ మునెనె, వేరీ కబ్రియన్ మల్ని మిహ్న రొహన ఇంజెర్ సోచ్ కీసెర్ మంతొన్. ²⁷ కరలెన్ వోర్ అద్ బేమరితె సానల్ ఆసి మత్తొర్. బతి బగవంతల్ వోన్ పొరో దయ తొవ్తొర్. వోన్ పొరోన్ ఆయ్య, బగవంతల్ నా పొరో గిర్ ఉండె అదిక్ దుక్క వాయ్యక్ మన్జె, దయ తొవ్తొర్. ²⁸ అదెన్ సాటి, వోన్ మిహ్న ఉండె అదిక్ కుసితె రొహన ఇంజెర్ మంతొన్. వోన్ సూడ్పి, మిరట్ గిర్ ఆనంద్ యేతన ఇన్వలె నావ ఇచ. అస్కె, నన పికర్ సెల్వక్ మందంతొన్. ²⁹⁻³⁰ బారితెకె వోర్ ఎపపార్తితు, కిరిస్తు హ్మి కీత కామ్ మహ్నా, తన్వ పరన్ సియ్యై గిర్ తయర్ ఆతొర్. మిరట్ కియ పర్వకి అద్ మదత్ కియ్యై, తన్వ జీవతున్ గిర్ లెక కియ్యై. అదెన్ సాటి, ఈతొర్ బక్తన్ మిరట్ పర్బున పొరోడె ఆనంద్మై కరుమ్ కీమ్.

బగవంతల్ వొప్పల్ మన్వల్ జిన్సి

3 నావుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మిరట్ పర్బునుర్ ఆత కాడ్పి, ఆనంద్మై మంట్. ఈతంగ్ గొస్తింగ్ మర్ల లిహి కియ్యై నాకున్ కస్టమ్ సెలె. బారితెకె ఇవ్ మీకున్ పసి కియ్యైలిక్ బోదనల్ కాబాడ్లె కామి సీంతంగ్.

² అదెన్ సాటి దిహనై మంట్! లాండిగలికున్ మోడి కరబ్ కియ్యైలిర్, బగవంతన పర్ ఆయ్యై, తోల్ కత్తి కియన ఇంజెర్ జాల్మ కీంతెర్. ³ బతి మరట్ ఈతంగ్ కార్యనగ బరోస ఇరన్ బడ్లి, యేసు కిరిస్తునగ బరోస ఇర్లట్. వోర్ యేసు మా సాటి జీవ సీతతున్ హిందల్ మరట్ గర్వతె మంతట్. వోన్ ఆత్మతె బగవంతన పార్దన-వింతి కీంతట్. ఇహిన్ సమ్మై కియ్యైలిర్ మరటె కరల్ తోల్ కత్తి కియ్యైస్తుర్ ఆందట్ బతి, వూర్ ఆయర్. ⁴⁻⁶ వూర్ పహ్లా ఇత్తెకె, మేందోడ్ పొరో కియ్యైలిక్ అవ్ కార్యనగ నన గిర్ కీసెర్ తాక వచో. బహన్ ఇత్తెకె, పుడ్డ పెజె ఆల్ రోక్కినె మోసెన కానున్ తీర్ నాకున్ తోల్ కత్తి కియ్యైస్తుర్. ఇజ్జయేల్ † దేస్సాన, పివర్ యూదుల్కన జాతితొన అని నన బెన్వమీనత కాందనతొన ఆందున్. పరిసయుల్కన బాజ్జొన అసి, అద్ కానున్ మత్త తీర్ తాక్కుదున్. ఇహిన్ జోస్సి తాక్సెర్, నన కిరిస్తునుర్ బక్కలిర్కున్ దుక్క సీతొన ఆందున్. అద్ కానున్ తీర్ నియత్తై పిస్తాన ఆందున్. ఇద్ తీర్లె నన మొదోల్, వూర్కున్ తెర్ అదిక్ సమ్మై నేకి-బదింగ్ పియ్యై తాక్కుదున్.

⁷ ఇవ్ సమ్మై నాకున్ పాయ్ సీసెర్ మంతంగ్ ఇంజెర్ మొదోల్ సమ్మై మాందున్. బతి ఇకె, కిరిస్తున్ హిందల్, అవ్ సమ్మై గిర్ యెర్మె ఇంజెర్ టావ ఆత. ⁸ అచొరె ఆయ్య, నా యేసు కిరిస్తు పర్బున్ కరి కియ్యై, సమ్మై గిర్ యెర్మె ఇంజెర్ సమ్మై మాంతొన్. కిరిస్తు దుస్తాక్ సమ్మైనల్ తెర్ బెయ్ విలువ వాలె ఆందుర్. అదెన్ సాటి, వోర్ నాకున్ పహ్లా ఇంజెర్ అవ్ సమ్మైన్ వియడున్ మోడి సమ్మై మాసి పేకి కీతొన్. ⁹ అని కిరిస్తున్ సంగ యెకి ఆసి మందన ఇన్వలె నావ ఉదెన్. నన దర్వతె కానుస్తున్ పియ్యై నియత్తొన ఆయ్యై. బతి కిరిస్తునగ బరోస ఇర్వడున్ హిందల్ బగవంతన నదుడె నియత్తొన ఆతొన్. ¹⁰ నన కిరిస్తున్ కరి కీసి, వోర్ సాత పెజె నేండుస్త అద్ సక్తితె తాకన ఇంతొన్. అని వోర్ బోగె మాతంగ్ దుక్కంగె ఆయ్యై, వోన్ మరన్గ గిర్ ఈస యేచ్చి, వోన్ మోడిన్ ఆయన ఇంతొన్. ¹¹ బహన్ తెర్ బతి, కిరిస్తున్ హిందల్ మరన్వల్ నేండన ఇన్వలె నావ ఆస. అదెన్ సాటి మొదోల్ బమ్మై నాకున్ పాయ్ సీసెర్ మంతంగ్ ఇంజెర్ ఇత్తొనొ, అవెన్ ఇకె సుటి కీతొన్.

† ఇజ్జయేల్: ఇద్ దేస్సగ మన్వలిర్ లోకురున్ యూదుల్కె ఇంతెర్.

జిన్సిత ఆసతున్ పూరి కియ్యై విత్వల్

¹² యేసు కిరిస్తు నాకున్ బతతున్ సాటి నేమి కీతొరో, అదెన్ యేత్తె, బెయ్ విచ్చెర్ మంతొన్. బతి ఇకె వేరి, అగ బర్బురె యెవొనె అని వోన్ మోడి అజాన్ మారియొనె. ¹³ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! వోన్ మోడి మారితొన్ ఇంజెర్ సోచ్ కీసెర్ సెలొన్ బతి, నన ఉంది కామ్ కీసెర్ మంతొన్. బతల్ ఇత్తెకె, జర్గితంగ్ అవెన్ మరుంగ్గెర్, మునె పుట్టల్ ఇనమున్ యేతన ఇంజెర్ బెయ్ లమ్కా వర్ని, విచ్చెర్ మంతొన్.

¹⁴ యేసు కిరిస్తున్ హిందల్, బగవంతల్ మాకున్ సియ్యై ఇనమ్ మన్వల్ స్వర్గ్నెకె విచ్చెరెన్ మందంతొన్.

¹⁵ అదెన్ సాటి బరోసతగ బడె మాసి మన్వలిర్ మరట్ సమ్మిర్, ఇవ్ సమ్మైన్ బారెతె యెకి ఆసి మంద్దుట్. బతి మోక బదె గొస్తితగ పరక్ మత్తెకె, బగవంతలె మీకున్ తాత్కర్ తొహంతొర్. ¹⁶ తెర్ బతి ఇకె వేరి, బగవంతల్ మాకున్ వెప్పి తొవ్తొ తీర్ పిసెర్ మంద్దుట్.

¹⁷ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మిరట్ సమ్మిర్ గిర్ యెకి ఆసి, నావ నమున యేచ్చి తాకట్. దుస్తుర్ బూర్తె మా దాత్ తాక్సెర్ మంతెరో, వూర్కున్ సూడ్పి కరియట్. ¹⁸ బారితెకె వెలెటిర్ మమొట్ కిరిస్తునుర్ ఆందుమ్ ఇంతెర్ బతి, వూర తాక్వల్ సూడ్కె, వోర్ కిరిస్తు మొద్దుగ సీత అర్బునతున్ బయ్యై ఆతపియ్ మందంత. వూర్ బారెతె వెలె జోకంగ్ మీకున్ వెహ్లాన్ అని ఇకె గిర్ ఆడ్వెర్ వెప్పెర్ మంతొన్.

¹⁹ వూర్ మేందోడంగ్ ఆసనె నించి మందంతెర్. † వూర్ కియ్యైలికున్ బారెతె లజె మాయన్ బడ్లి గర్వతె మందంతెర్. వూర్ సిరివ్ దునియతంగ్ చీజ్కాన్ పొరోనె తమ్మ మన్ ఇరంతెర్. వూర్ ఆతుర్ ఆక్తిత్ నాసిడమ్ ఆంతెర్. ²⁰ బతి మరట్ స్వర్గ్నె రోతుర్ ఆందట్. అద్ స్వర్గ్నెలె మాకున్ బచి కియ్యైల్, యేసు కిరిస్తు పర్బు మల్ని వాంతొర్ ఇంజెర్ సూడ్పిర్ మంతట్. ²¹ సమ్మైతున్ తన్వ అదికార్డున్ బూడ్ ఇర్లల్ సక్తి వోన్ మంత. అద్ సక్తితె వోర్ మావంగ్ మరన్ ఆయ్యైలిక్ మేందోల్కున్, బస్కెట్ మరన్ ఆయె అద్ తన్వ మయ్యై వాలె మేందోడున్ మోడి మూర్బునంతొర్.

మునె తాకన ఇంజెర్ సూచన కియ్యై

4 తె నావుర్ లాడ్పూర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మిరట్ పర్బున బరోసతగ గట్ నిలట్. మీ పొరో నాకున్ బెయ్ జీవ ఆత. మీ హిందల్ నన బెయ్ ఆనంద్ యేచ్చెర్ మంతొన్. బారితెకె మిరటె నావ కాయ-కస్టమ్న పండిత్ మోడితుర్ ఆందిట్.

² పర్బున బరోసతె తాక్వడగ దయ కీసి, ఉంది మన్ అని విచార్లె తాకన ఇంజెర్ యువొదియ అని సుంటుకె బాయికున్ జాల్మ కీసెర్ మంతొన్. ³ అని నా బరోబర్ సేవ కియ్యైల్ కరల్ సోప్! నిమె ఇవ్ బాయికున్ మదత్ కీమ్ ఇంజెర్ కోర్సెర్ మంతొన్. బారితెకె ఇవ్ బాయిక్, కెలెమెంత అని దుస్తుర్ బక్కలిర్ సంగ మీరె మాసి, చొక్కొట్టు కబుర్ పచర్ కియ్యైడగ నా బరోబర్ మెహ్మాత్ కీతంగ్. బగవంతల్ వీరంగ్ పొరోల్కున్, జీవత గ్రంతనగ ‡, లిహి కీతొర్.

⁴ మిరట్ పర్బునుర్ ఆత కాడ్పి, బస్కెట్ ఆనంద్మై మంట్. ఇహిన్ ఆనంద్మై మందన ఇంజెర్ ఉండె గిర్ వెహంతొన్.

⁵ పర్బు వెయ్యై మల్ని వాయ్యైల్ మంతొర్. అదెన్ సాటి మీవ సాదు-పాస్తున్ సమ్మిర్ కరి కీసెల్ పిసట్. ⁶ బతతున్ బారెతెన్ ఆయి రంది కియ్యైట్ బతి, హర్ ఉందితున్ పియ్యై, బగవంతన దనెవాద్ వెప్పెర్, పార్దనంగ్ అని వినంతింగ్ కీప్ట్. ⁷ అస్కె బోరె అర్దమ్ కియ పరుర్ ఆతల్ సాంతితున్, బగవంతల్ మీకున్ సీంతొర్. అని మిరట్ యేసు కిరిస్తునగ యెకి ఆతతున్ హిందల్, అద్ సాంతి మీవంగ్ మన్-దిల్కున్ కేప్పెర్ మందంత.

† వూర్ మేందోడంగ్ ఆసనె నించి మందంతెర్: గ్రీకు బాసతె వూర పెటియె వూర పేన్ ఇంజెర్ మందంత. ‡ జీవత గ్రంతనగ: ఇత్తెకె స్వర్గ్నెనగ బస్కెట్ జీవతె మన్వలిరంగ్ పొరోల్కె, మన్వల్ గ్రంత (కీరత్న్, 69:28; ఉజగిరి అరుస్వల్ 13:8

⁸ తె దాదలిర్-బాయిక్సిట్! బెయ్ చొకొట్టుంగ్ అని మెవ్ తర్వలికున్ బారెతె సోంచ్ కీప్స్. అద్ బహన్ కియన ఇత్తెకె, సత్తుంగ్, మాని కీనల్ మన్వలిక్, నియత్తుంగ్, సుదుడ్ వాలెక్, సోబతంగ్ అని చొకొట్టు పారొల్ తర్వలిక్, ఇవ్ సమ్మెన్ బారెతె హేతు కీసెర్ మంట్. ⁹ అని మిరట్ నహుటల్ బవెన్ కరితిటొ, బవెన్ వొప్టిటొ, బవెన్ కేంజ్టిటొ, నన బతంగ్ కియ్యల్ సూడ్డిటొ, అవ్ సమ్మెన్ పియ్యి తాకట్. అస్కె సాంతి సియ్యల్ బగవంతల్ మీకున్ సాత్ మందంతొర్.

మూర్ సీత అద్ సమ్మెతున్ పియ్యి పప్పు దనెవాద్ వెహ్వల్

¹⁰ దాదలిర్-బాయిక్సిట్! వెలె రోజ్కె ఆత పెజె నాకున్ ఉండె గిర్ హేతు ఇర్చి, మదత్ కీత కాడ్కి, పర్చునగ వెలె ఆనంద్ యెత్తొన్. ఇద్ మదతున్ బారెతె మొదొల్ గిర్ సోంచ్ కీతిట్ బతి మీకున్ మోక పుట్టుకి. ¹¹ నాకున్ బదె ఉంది జారత్ మంత ఇంజెర్ ఇహిన్ వెహ్చార్ సెలోన్. బారెతెకె బాతల్ గట్టతె గిర్, నహు మత్త అదెన్ పియ్యి, కుసితె మన్వల్ కరితొన్. ¹² నహు బతయ్ మనొ అస్కె బహన్ పిననయె, సమ్మె మనెకె బహన్ పిననయె, అనుబవ్ కీసి కరి కీతొన్. పెటిమెన్ తిన్వల్, కరుసాసి మన్వల్, ముక్కరి మన్వల్, బికరి ఆసి మన్వల్ బద్ గట్టతె బహన్ మందన ఇన్వలిక్ సమ్మెన్ నన కరితొన్. ¹³ నావ మన్-దిల్లగ సక్తి సియ్యల్ కిరిస్తున్ హిందల్, నాకున్ బతల్ బహన్ జర్గెతె గిర్ మెయ పరంతొన్. ¹⁴ తెర్ బతి నన తక్లిట్నగ కోడె మాసి మనెకె, నాకున్ మదత్ కీతిట్.

¹⁵ పిలిపితుర్నిట్! నన మీకున్ చొకొట్టు కబుర్ వెహ్చి, మాసిదోనియ యేరియతల్ పెసెతొన్ అస్కె, మిరట్ తప్పసి దుస్తా బదె చర్చితుర్

మదత్ కియ్యకి ఇంజెర్ మీకున్ టావ. ¹⁶ మీవ మాసిదోనియ యేరియత తెసలోనిక నగుడగ మనెకె గిర్, నాకున్ మదత్ కియ్యె, మిరట్ కహి జోకంగ్ చంద రొహ్టిట్. ¹⁷ మిరట్ నాకున్ మదత్ కీసెర్ మందన ఇన్వల్ ఆసతె ఇహిన్ వడ్కెసెర్ సెలోన్. బతి మిరట్ కీతతున్ పియ్యి, మీకున్ అదిక్ పండి పుటన ఇన్వలె నావ ఇచ. ¹⁸ మిరట్ పెర్మతె రొహ్టింగ్ ఇనమ్మె ఎపహ్రితు నహు తచి సీత కాడ్కి, నహు బతతయ్ కమి సెలె. ఇంకె నాకున్ సమ్మె గిర్ బర్చుర్ మంతంగ్. బగవంతల్ తనకున్ అర్చన కియ్యలిక్ గమ గమ గాడి సియ్యలిక్ చీజ్కాన్ మోడి, అవ్ ఇనమ్మెన్, ఆనంద్చె వొపంతొర్. ¹⁹ అని మరట్ సేవ కియ్యల్ బగవంతనగ మాకున్ పహ్లా మన్వడున్ తెర్ బెయ్ అదిక్ దన్-దవ్లత్ మంత. యేసు కిరిస్తున మయ్యతల్ వాయ్యలిక్ బర్చుర్ ఆసిర్వాద్కున్ హిందల్, మావంగ్ సమ్మె జారత్కున్ పూరి కీంతొర్. ²⁰ తె మా బాబొ బగవంతనె బస్కెట్ డగుర్-పాన్ వాయి! ఆమెన్!

పప్పున ఆక్రిత దండొన్

²¹⁻²² యేసు కిరిస్తున్ హిందల్ బగవంతనూర్ మరి-మియడ్ ఆయ్యల్ హార్ వొరొన్ నావ దండొన్ వెహట్. నా బరోబర్ ఇగె మన్వలిర్ బక్తలిర్ ముకెతె సీజర్ మహ రాజన మహల్తగ కామ్ కియ్యలిర్ మీకున్ దండొన్ వెహ్చార్ మంతెర్.

²³ మా యేసు కిరిస్తు పర్చున పెర్మత-దయ మీవంగ్ ఆత్మన్ సాత్ మని! దండొన్!

కొలసి

ఇద్ చిటితున్ బారెత గొప్పి

పప్పు

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ సాట్ (60) సాల్లగ లిహి కియ్యల్ జర్గత్.

కిరిస్తునోర్ కబ్రియల్ ఆయ్యల్ పప్పు, చొకొట్టు కబుడున్ పచర్ కీతతున్ హిందల్ జేల్లగ అర్ని మత్తోర్. ఇద్ కొలసి నగుడె కహితుర్ లబడ్ గురుర్ సాంజి, తమయ్ బెయ్ గియన్ వాలిర్ ఆతపినయ్ తొప్పార్, కిరిస్తున చొకొట్టు కబుడున్ బప్పి కియ్యె, సూడ్డెర్. బహన్ ఇత్తెకె, కిరిస్తు బగవంతల్ ఆయెర్ అని దునియతుర్కున్ బచి కియ్యల్ గిర్ ఆయెర్ ఇంజెర్ కరుస్తెర్. అప్పా బగవంతన్ అని మాయ్లిర్ నడ్డుమ్ వెలెటిర్ దూతలిర్ ఆత్తుత రూప్పి మంతెర్. వూర్లటల్ కిరిస్తు గిర్ వొరొర్ ఆందుర్. బగవంతన్ బరోబర్ తరికతె పార్తన-వింతి కియ్యె, దూతలిర్ పూజ కియ్యల్, ఉపస్క పియ్యల్ అని కహితంగ్ దివొస్క పియ్యి తాక్కల్ జారత్ మంత ఇంజెర్ గిర్ లబడ్ తరికతె కరుస్తెర్ ఇన్వల్ సమచార్ పప్పు కరి కీతోర్. ఇన్ లబడ్ బోదన్ బారెతె కరి కీనల్, కిరిస్తునుర్ బక్తలిర్కున్ బర్పుర్ గియన్ మంత ఇంజెర్ పప్పు ఇద్ చిటితగ లిహి కీతోర్.

బగ బతల్ మంత

దండొస్క

దనెవాద్ వెప్పార్ పార్తన కియ్యల్

కిరిస్తున్ డగుర్ బోరె సెలోర్

చర్చితుర్ సాటి పప్పు బోగి మాత కాయ-కప్పమ్

కిరిస్తు సతె జిన్గని సింతోర్

పూన జిన్గనిత్ సాటి నియమ్మ

కిరిస్తున కుటుంబతుర్ మన్వల్ తరిక

పార్తన కియన ఇంజెర్ హక్కి కియ్యల్

ఆక్రితంగ్ గొప్పింగ్ అని దండొస్క

దండొస్క

1 ¹⁻² కొలసి నగుడె మన్వలిర్ కిరిస్తునగ బరోస ఇర్ని తాక్కలిర్కున్ బగవంతన ఇచ తీర్ యెసు కిరిస్తునోర్ అపొస్తుల్ ఆయ్యల్ పప్పున ఇద్ చిటి లిహి కీసెర్ మంతోన్. నన అని నా బరోబర్తోర్ బక్తల్ తిమొతి మీకున్ దండొస్ దొసి, ఇద్ చిటి రొప్పార్ మంతోమ్.

మా బాబో బగవంతల్ † మీకున్ పెర్మత-దయ అని సాంతి సియిర్.

దనెవాద్ వెప్పార్ పార్తన కియ్యల్

3 బస్కెతె మీ సాటి పార్తన కీంతొమొ, అస్కె మా యెసు కిరిస్తు పర్పునోర్ బాబో బగవంతన్ బస్కెట్ దనెవాద్ వెప్పార్ మందంతోమ్.

4 బారితెకె, మిరట్ యెసు కిరిస్తునగ బరోస ఇర్వడున్ బారెతె అని బగవంతనుర్ బక్తలిర్కున్ పెర్మతె సూడ్వడున్ బారెతె కేంజొమ్.

5 మిరట్ చొకొట్టు కబుడ సతెమున్ కేంజి కాడ్డి, ఇద్ బరోస అని పెర్మ మీ రొపొ పుడ్డంగ్. అస్కెడల్, బగవంతల్ మీ సాటి స్లర్గ్నగ రాకి కీసి ఇర్తోర్ అదెనగ, బర్పుర్ ఆస ఇర్తిట్. 6 ఇద్ చొకొట్టు కబుర్ దునియ

పూరో పగై మాసెర్ మంత. ఇద్ బగవంతన పెర్మత-దయత సతెమ్, మిరట్ కేంచి అర్తమ్ కీత పెజె, బహనై మీవ జిన్గనితున్ అద్ బద్ది కీతయొ, అప్పా సమ్మె జాగనగ దుస్తురంగ్ జిన్గనిన్ గిర్ బద్ది కీసెర్ మంత. 7 ఇద్ చొకొట్టు కబుర్ మావోర్ లాడ్వోర్ డాదల్ ఎపపరనగటల్ కేంజొట్. వేర్ మా సంగ కామ్ కీసెర్ మంతోర్ అని మీ సాటి గిర్ బరోసతె కిరిస్తున సేవ కీసెర్ మంతోర్. 8 ఇదె ఆయ్య, దుస్తుర్కున్ పెర్మ కియ్యె, పవిత్ర ఆత్మ మీ రొపొ అద్ పెర్మతున్ పుటుస్త ఇంజెర్ గిర్ వోర్ మాకున్ వెప్తోర్.

† తొలెతంగ్ కహితంగ్ గ్రీకు గ్రంథ్యనగ, 'మా బాబో బగవంతల్ అని యెసు కిరిస్తు పర్పు' ఇంజెర్ మందంత.

9 ఇవ్ సమ్మె మీ నడ్డుమ్ జర్గతంగ్ ఇన్వల్ గొప్పి కేంజొమ్ అంటితల్, మీ సాటి పార్తన కియ్యల్ మరుంగ్కె. బగవంతన ఇచతున్ బర్పుర్ అర్తమ్ కీనల్ వోస ఆత్మ మీకున్ తెలివి అని బుది-గియన్ సియన ఇంజెర్ కోర్నెర్ మంతోమ్. 10 ఇదెన్ హిందల్, మీవ పిస్వడగ సిరివ్ పర్పున్ బస్కెట్ ఆనంద్ అని డగుర్-పాన్ సియ్యలిక్ చొకొట్టుంగ్ కామ్మి కీసి, పండితున్ తొహంతిట్. అని మిరట్ బగవంతన ఇచతున్ ఉండె అదిక్ అర్తమ్ కియ్యల్ గియన్గ బడె మాంతిట్. 11 తన్వ మయ్యత లెక కియ పరుర్ ఆతల్ సక్తితల్ బగవంతల్ మీకున్ లగు సియిర్. అదెన్ సమ్మెన్ ఆనందై వోర్నెర్ తాక్కల్ గున్ మీ రొపొ అబ్బంత.

12-14 మొదొల్ సయ్యన్ తన్వ సికటిత రాజ్పుగ మాకున్ కోడి కీసి మత్తోర్. బతి బగవంతల్ తన్వోర్ మరిన్ హిందల్, మావంగ్ పాప్పున్ మాసి కీసి, అవెనల్ సుటి కియ్యస్తార్. అని వోర్ బగవంతల్ తన్వోర్ లాడ్వోర్ మరిన వేడ్చిత రాజ్పుగ మాకున్ తచి, తన్వ పర్మత్ బరోబర్ మరట్ గిర్ అదెనగ ఈస యెత్తుల్ కీతోర్. అదెన్ సాటి, బాబో బగవంతన్ దనెవాద్ వెప్కాట్.

కిరిస్తున్ డగుర్ బోరె సెలోర్

15 కిరిస్తు మా కడ్కున్ దిసార్ వోర్ బగవంతన్ మోడిన్ మన్వల్ ఆందుర్.

వోర్ కలి గడె మాయన్ మునెతలె మత్త కాడ్డి, వోర్ కలితోర్ మాల్యల్ ఆందుర్.

16 బహన్ ఇత్తెకె ఆగస్సుగ మన్వలికె ఆయి సెలెకె దర్దురిత్ పారొ మన్వలికె ఆయి, దిస్వలికె ఆయి సెలెకె దిసొంగ్ అవె ఆయి, కచురింగె ఆయి సెలెకె సర్కార్కె ఆయి, రాజ్ తాకున్వలికె ఆయి సెలెకె అదికారికె ఆయి,

ఇవ్ సమ్మె గిర్ కిరిస్తున్ డగుర్-పాన్ సియన్ సాటి వోర్ కిరిస్తున కెయ్ బగవంతల్ గడి కియుస్తార.

17 ఇవ్ సమ్మె మునెతల కిరిస్తు మత్తొర్. ఇద్ కలితున్ వోర్ మాల్గుల్ ఆసి, సమ్మెతున్ తాకుసంతొర్.

18 అదె ఆయ్య, తన్వ మేందొడున్ మోడి మన్వల్ చర్చితుర్కున్ తల వోరె ఆందుర్.

సాసి-నేండ్చి బస్కుట్ పిస్వలిర్గటల్ మొదొడొర్ వోరె ఆందుర్. వోర్ కిరిస్తుయె సమ్మెనగటల్ ముకె వాలె ఆసి మందన ఇంజెర్ బగవంతలె ఇహిన్ కీతొర్.

19 బారితెకె, తన్వ మన్వల్ బర్పుర్ గున్ కిరిస్తునగ గిర్ మందన ఇన్వలె, బాబొ బగవంతన ఇచ ఆంద్.

20 తన్వొర్ మరి ఆయ్యల్ కిరిస్తు మొద్దుగ అర్చన సీత నెతుడున్ హిందల్, దర్దురిత్ పొరో మన్వలిక్ అని స్వర్గనగ మన్వలిక్ సమ్మెన్ గిర్ తన్వ మీరి కీసి, అవెన్ అని తన్వ నడ్డుమ్ సాంతి మందన ఇన్వలె, బాబొ బగవంతన ఇచ ఆంద్.

21 అని మీవ గొప్పి సూడైకె, మొదొల్ మిరట్ కరబ్-విచర్ అని కరబ్ కామ్మున్ హిందల్ బగవంతనల్ లంగ్ మంజెర్, వోసుర్ పగ-చార్క్ ఆసి మత్తిట్. 22 బతి ఇంకె కిరిస్తు మాయ్నన రూప్పి వాసి, జీవ సీతతున్ హిందల్ బగవంతల్ మీకున్ కరుమ్ కీతొర్. ఇదెన్ హిందల్ మీ సమ్మిర్కున్ సుడుడ కీసి, పవిత్ర అని బే-కసుర్ వాలిర్ మోడి తన్వ చర్చితె మీకున్ నిపుసన ఇన్వలె బగవంతన ఇచ. 23 బతి మిరట్ కిరిస్తునగ బరోస ఇర్సెర్, అవివక్సె గట్ నిల లాగర్. చొకొట్టు కబుర్ కేంజ్తున్ హిందల్ మీకున్ పుట్ట ఆసతల్ బమ్మో మాయ్నల్. ఇద్ కబుర్ దునియ పూరో పచర్ మాత. ఇద్ కబుడున్ సాటి నన సేవ్కన ఆసి మంతొన్.

చర్చితుర్ సాటి పప్పు బోగె మాత కాయ-కస్టమ్

24 బహునై కిరిస్తు తక్లిబ్బో బోగె మాతొరో, అహ్నా వోస మేందొల్ ఆయ్యలిర్ చర్చితుర్ గిర్ బోగె మాంతెర్. అదెన్ సాటి, కిరిస్తు నా లాసి నేమి కీతంగ్ తక్లిబ్బో, నన ఆనంద్చె బోగె మాసెర్ మంతొన్.

25-26 బగవంతన కబుర్ పిడినంగ్-పిడింగ్ మక్తితె మత్త. బతి ఇంకె, తన్వర్ పర్వ కరి కియ్లె, ఉజగిరి అర్. ఇద్ తన్వ కబుడున్ బర్పుర్ మీకున్ బోద వెహన ఇంజెర్ బగవంతల్ నాకున్ నేమి కీతొర్. అదెన్ హిందల్, చర్చితుర్కున్ సేవ్కన ఆతొన్. 27 దుస్తుర్ సమ్మిర్ సాటి తన్వ మక్తితె మన్వల్ డగుర్ పిలన్వన్ బారెతె, తన్వ పర్వతున్ వెప్పి తొహన ఇంజెర్, బగవంతల్ నిర్దుయ్ కీతొర్. అద్ మక్తితె పిలన్ మిహ్లా మన్వల్ కిరిస్తుయ్ † ఆందుర్. వోన్ హిందల్ స్వర్గనగ మన్వల్ బగవంతన మయ్యతగ తప్పక్ ఈస యేతంతల్ ఇన్వల్ ఆస మా రొహి పుడ్.

28 వోర్ కిరిస్తున్ బారెతెన్, మమొట్ పచర్ కీసెర్ మంతొమ్. మహ్లా మన్వల్ పూరో బుది-గియన్వన్ వాప్తి కీసి, హర్ వొరోన్ బుది వెహ్చార్, బోద కీసెర్ మంతొమ్. ఇద్ తీర్తె హర్ వొరోన్ కిరిస్తున బావ్-బక్తితగ బర్పుర్ కీసి, బగవంతన మునె నిపుసన ఇన్వలె మావ ఇచ. 29 ఇద్ ఇచతున్ పూరి కియ్లెనె, కిరిస్తు తన్వ సక్తితున్ నా రొహి ఇర్దొర్. ఇదెన్ హిందల్, నన కాయ-కస్టమ్ కీసెర్ మంతొన్.

2 ఇంకె వేరి ముకబిలి బేటె మాయ్కె మూర్ ఇత్తెకె, మిరట్ అని లవొదికయతగ మన్వలిర్ అని దుస్తుర్ సమ్మిర్ గిర్, నన బచొర్ కాయ-కస్టమ్ కీసెర్ మంతొనొ, మిరట్ కరి కియన ఇన్వలె నావ ఇచ. 2 బారితెకె, మిరట్ సమ్మిర్ పెర్వతగ యెకి ఆయన అని బగవంతన మక్తితె బుది-గియన్ ఆయ్యల్ కిరిస్తున్ బర్పుర్ అర్తమ్ కియన ఇంజెరెన్, కాయ-కస్టమ్ కీసెర్ మంతొన్. అస్సె మీవంగ్ దిల్కున్ గటి-దిర్వ వాయర్. 3 బగవంతన మక్తితె మన్వల్ సమ్మె తెలివి అని బుది-గియన్వ దన్ కిరిస్తునగన్ మంత.

4 మిరట్ బోసంగె గోడ్ గోడ్ గొప్పినె పసి మాయ్కె మందన ఇంజెరెన్ మీకున్ ఇద్ గొప్పి వెహ్చార్ మంతొన్. 5 మేందొడ రూప్పె మిహ్లాటల్ లంగ్

† మిహ్లా మన్వల్ కిరిస్తుయ్: పవిత్ర ఆత్మతున్ హిందల్ కిరిస్తు మీ రొహి మందంతొర్.

మంతొన్ బతి, ఆత్మతున్ హిందల్ మీ సంగన్ మంతొన్. మీవ జరబ్బె తాక్కుడున్ బారెతె అని కిరిస్తునగ మన్వల్ మీవ గట్ బరోసతున్ బారెతె కరి కీసి, ఆనంద్ యెచ్చెర్ మంతొన్.

కిరిస్తు సతె జిన్గని సీంతొర్

6 అదెన్ సాటి, మిరట్ యెసు కిరిస్తున్ మీవొర్ పర్పు ఇంజెర్ వొప్త కాడ్చి, వోర్ వెహ్చా బోద తీర్ తాక్సెర్ మంట్. 7 బహన్ ఇత్తెకె, సీర్క్ బొమిత్ రొహి కోల్ పార్చి మరతున్ బహన్ తాకద్ సీంతంగ్, అహ్నా మీవ బరోస వోర్ కిరిస్తున బోదతగ కోల్ పార్చి, బావ్-బక్తితగ బడె మాన్వ్. అస్సె, మిరట్ బోద కేంజ్ తీరె బరోసతగ గట్ ఆసి, బగవంతన దనెవాద్ వెహ్చార్ మందంతిట్.

8 ఇద్ దునియతురంగ్ సోంచ్చో తమ్వంగ్ నేకి-బదిన్ అని దునియతున్ ఆగుటి కీసి మన్వలిక్ బూత్మన్ వాతంగ్. ఈతంగ్ పసి కియ్యలిక్ అని బతతునె కామి సియింగ్ అవ్ సోంచ్చో, కిరిస్తునల్ వాయ్కె. తె ఈతంగ్ సోంచ్చున్ పియ్యి, బోరె మీకున్ కోండి కియ్యక్ నె దిహన్తె మంట్! 9 బారితెకె, బగవంతనంగ్ సమ్మె గున్-గాన్చో కిరిస్తున మేందొడగ బర్పుర్ పూరె మాసి మంతంగ్. 10 అని సమ్మె సక్తిన్ పొరో అని సమ్మె అదికార్కున్ పొరో కిరిస్తు మాల్గుల్ ఆసి మంతొర్. తె వోస్ యెకి ఆయ్యడున్ హిందల్ మిరట్ గిర్ బర్పుర్ ఆసి మంతిట్. 11 అని మిరట్ మాయ్నన కెయ్లె ఆయె బతి, దుస్తా తరికతె తోల్ కత్తి కియ్యిట్. బహన్ ఇత్తెకె, మిరట్ కిరిస్తునగ బరోస ఇర్దిట్ అస్సె, వోరె మీవ మేందొడగ మన్వల్ పాప్పు గుస్తున్ కత్తి కీసి వాడ్డొర్. 12 ఇదె ఆయ్య, మిరట్ బాప్తిన్మ యెత్వడున్ హిందల్ కిరిస్తున్ బరోబర్ మాతి ఆతపినయ్ ఆతిట్. అని వోర్ నేండ్చెపినయ్ మిరట్ గిర్ నేండ్చెత్. కిరిస్తున్ మరన్వల్ నేండ్చెత్ వోర్ బగవంతన సక్తితగ, మిరట్ బరోస ఇర్వడున్ హిందలె ఇద్ జర్తెత్. 13 మేందొడగ మన్వల్ మీవ పాప్పు గుస్తున్ కత్తి కియ్యక్ మనెకె, మిరట్ అవ్ పామ్మనగ కోండె మాసి, బావ్-బక్తితగ సాతపినయ్ మత్తిట్. బతి అస్సె మీవంగ్ పాప్పున్ బగవంతల్ మాపి కీసి, కిరిస్తున్ బరోబర్ పూస జిన్గనిత్ సాటి మీకున్ నేండ్చెత్. 14 మాకున్ సిక్కి సియ్లె, మా పొరో ఉల్ల తేద్వలిక్ కసుక్ లిహి కీసి మన్వల్ లెకత కాగుతున్ బగవంతల్ మొద్దుగ టాంగి కీసి, అవ్ సమ్మెన్ నాసి కీతొర్. 15 ఇద్ తీర్తె, కిరిస్తు సమ్మె సక్తిన్ అని అదికార్కున్ సక్తి సెల్వక్ కీసి, మొద్దుగ తన్వ జీవ సీతతున్ హిందల్, అవెన్ మెయ్యొర్. ఇద్ తరికతె సమ్మిర్ మునె అవెన్ హిజత్ తెండ్డొర్. ఇవ్ సమ్మె కారమ్మున్ పియ్యి, మిరట్ బోసయ్ కెయ్లె పసి మాయ్నల్.

16 అదెన్ సాటి, ఉన్వల్-తిన్వలికున్ బారెతెన్ ఆయి, సెలెకె సడ్మున్ బారెతెన్ ఆయి, సెలెకె ఆవుస్-పునక్ అని ఆరమ్మంగ్ దివొమ్మున్ బారెతెన్ ఆయి, బారి పియ్యి తాక్కిట్ ఇంజెర్ బోరె పిరది కీనిర్తె, అవెన్ పటి కియ్ట్. 17 ఇవ్ సమ్మె నేకి-బదింగ్ సిరివ్ అసల్ వాలెక్కుంగ్ దడ్డింగ్ ఆందుంగ్. ఇవెనంగ్ అసల్ వాలెక్ వాతొర్ వోర్ కిరిస్తునగన్ మంతంగ్. 18-19 మేందొడున్ మోడి మన్వల్ చర్చితుర్కున్ వోర్ కిరిస్తుయె తల ఆసి మంతొర్. బహునై సీరంగ్-దోరనె మావ మేందొడంగ్ బాగల్క్ ఉంది ఆసి మంతంగ్, అహ్నా మరట్ కిరిస్తున్ హిందల్, అద్ మేందొడంగ్ బాగల్క్ ఆసి మంతట్. బగవంతన ఇచ తీర్ అద్ మేందొల్ బడె మాసెర్ మంత. అదెన్ సాటి, చుడుర్-పాన్ కీతపినయ్ డంక్ కీసెర్, దూతలిర్ పార్తన-వింతి ఆనంద్చె కియ్యలిర్ కెయ్లె మిరట్ పసి మాసి, బగవంతల్ సియ్యల్ ఇనమున్ సాడుప్పట్. మూర్ తమకున్ కామి సియింగ్ అవ్ దర్సన్చి దిస్కె గిర్, అవెన్ బారెతె పొకె మాసెర్ వెహంతెర్. బారితెకె, మూర్ కిరిస్తున మేందొడల్ పాకె మాసి, తమ్వంగ్ కరబ్బుంగ్ సోంచ్చో-విచర్కున్ పియ్యి తాకంతెర్.

20-21 బతి మిరట్ కిరిస్తున్ బరోబర్ సాతపినయ్ ఆతిట్. అని వోర్ మీకున్ ఇద్ దునియతగ మన్వలిక్ సక్తినంగ్ నేకి-బదిన్ సుటి కియ్యుస్తార. తె ఉండె గిర్ ఇద్ పియ్య, అదెన సవద్ సూడ్య, తాన్ ఇట్ట ఇన్వలిక్ నేకి-బదిన్ బారి పియ్యి తాక్సె, సూడ్యెర్ మంతిట్?

22 ఈతంగ్ నేకి-బదింగ్ సమ్మె గిర్ వాడకమ్ కీత వెజె నానడమ్

ఆయ్యలీక్ వస్తున్ మోడిన్ మంతంగ్. అవ్ సిరివ్ మాయ్నగ మన్వల్ గియన్ అని బోదన్ పొరొ ఆదర్ ఆసి మందంతంగ్. ²³ ఈతంగ్ నేకి-బదింగ్ పొరొ సూడైక్ గియన్ వాలెకున్ మోడి దిసంతంగ్. బతి ఇవ్ సిరివ్ తమకున్ పసంద్ వాత తీర్ పూజ కియైక్, చుడుర్-పాన్ కీతపినయ్ డంక్ కియై, మేందోడున్ వటి ఆగయెన్ నోముర్ కియై అని సిక్కు కియైన్ కామి సీయ వచొ. అచొరె బతి, మేందోడుంగ్ ఆసన్ ఆపుసి ఇర్లె, అవ్ కామి సీయింగ్.

పూన జిన్గనిత్ సాటి నియమ్మ.

3 ¹⁻² బగవంతల్ కిరిస్తున్ బహునై నేండుస్తారొ, అప్పొ వోన్ల బరొస ఇర్లె పెజె, మీకున్ గిర్ వోన్ బరొబర్ నేండుస్తారొ. † అని వోర్ కిరిస్తు బగవంతన తిన బర్ల †† రాజ-గాదితగ ఉచ్చి మంతొర్. అదెన్ సాటి, స్వర్గ్నంగ్ గొస్టిన్ బారెతెన్ పర్వెడె మామ్మ బతి, దర్దురిత్ పొరొడుంగ్ గొస్టిన్ బారెతె రంది కియైట్. ³ బారెతెకె, పడన జిన్గనిత్ పియ్యి మీవ మరన్ ఆత. అని ఇంకె, మీవ పూన జిన్గని కిరిస్తున్ సంగ బగవంతనగ రాకి కీసి మంత. ⁴ బస్కెతె పూన జిన్గని సియ్యల్ కిరిస్తు దిసంతొరొ, అస్కె మిరట్ వోన్ సంగ దిసి, వోన్ మయ్యతగ ఈన యేతంతిట్.

⁵ అదెన్ సాటి, మీవ మేందోడుగ మన్వల్ పాపు గున్తున్ జక్కి వాటట్. పీర్ కియ్యల్, బే-సుదుడె తాక్వల్, కడె వాట్టి ఇర్వల్ అని కరెబలిక్ ఆసంగ్ ఇన్వలిక్, ఇవ్ సమ్మెన్ బర్పుర్ సుటి కియన్. అని బద్ సూడ నాకె పమ్మ ఇన్వల్ గున్ గిర్ సుటి కియన్. బారెతెకె, ఇద్ ఉంది తరికతె మూర్తిన పూజ కీత లెకతె వాంత. ⁶ ఇవెన్ పియ్యి తాక్వలిర్ పొరొ బగవంతన సొంగ్ రెయంత. ⁷ మీవ పడన జిన్గనితగ మిరట్ గిర్ ఇవ్ గున్కున్ పియ్యి తాక్వర్ ముట్టిట్. ⁸ బతి ఇంకె, మిరట్ సొంగ్, సిర్దియల్ గున్, కరబ్ కియ్యల్, చమ్మింగ్ అని చెప్తలిక్ గొస్టింగ్ వడ్డవల్ ఇన్వలిక్, ఇవ్ సమ్మె గున్కున్ సుటి కియన్. ⁹ వొరొన్ సంగ వొరొర్ లబడె వడ్డమట్. బారెతెకె, మీవ పడన జిన్గనితంగ్ గున్కు సుటి కీతిట్. ¹⁰ అని మీకున్ పూన జిన్గని పుడ్డ. కలి గడి కియ్యల్ బగవంతన గున్-గాన్తున్ పియ్యి, తనకున్ బర్పుర్ కరి కియై, తన్వ మోడి మీవ పూన జిన్గనితున్ తయర్ కీసిర్ మంతొర్. ¹¹ ఇహిన్ తయర్ కియ్యడగ దుస్తాక్ జాతిసుర్ ‡ సెలెకె యూదుల్సన్ జాతితుర్ ఇన్వల్ తేడ సెలె. తోల్ కత్రె కియ్యుస్తూర్ సెలెకె కియ్యుస్కె వూర్ ఇన్వల్ తేడ సెలె. కరితుర్ వూర్ సెలెకె కరిమకి వూర్ ముసపరిర్ † ఇన్వల్ తేడ సెలె. దాసిర్ సెలెకె మాల్కలిర్ ఇన్వల్ తేడ సెలె. ఇవ్ సమ్మె బేద్-బామ్మ బవె ముకె ఆయెంగ్ బతి, సిరివ్ మా సమ్మిర్ రొపొ మన్వల్ కిరిస్తుయె ముకె ఆందుర్.

¹² బగవంతల్ మీకున్ లాడె కీసి, తన్వర్ పవిత్ర వాలిర్ ఇంజెర్ నేమి కీతొర్. అదెన్ సాటి, కివుల్ వాయ్యల్ మన్, దయ, చుడుర్-పాన్, సాదు-పాన్ అని వోర్పి తాక్వల్ ఇన్వలిక్ ఈతంగ్ సమ్మె గున్కున్ పియ్యి తాకట్. ¹³ హేతు ఇరట్! పర్పు మీకున్ మాపి కీత కాడ్కి, పెర్వతె వొరొనంగ్ వొరొర్ తమ్మన్ మాపి కీష్ట. మిళ్ళుటల్ బోరె ఆయి తవ్ కీతెకె గిర్, వోర్పి తాక్వర్, వోన్ మాపి కీష్ట. ¹⁴ ఇవె ఆయ్య, పెర్వతె గిర్ తాకట్. ఇద్ పెర్వ సమ్మిర్కున్ బర్పుర్ యెకి కీసి ఇర్లె, కామి సీంత. ¹⁵ మీవంగ్ దిల్కున్ తన సియ్యల్ సాంతితె కిరిస్తు తాకుసియిర్. ఇదెన్ సాటిసె, మీకున్ ఉంది మేందోడుగ యెకి ఆసి మన్లె, బగవంతల్ కేయైర్. తె వోన్ దనెవాద్ వెప్పార్ మంట్.

¹⁶ కిరిస్తున వచన్ మీ రొపొ బర్పుర్ మంద సీష్ట. మీవ పూరొ బుది-గియన్తున్ వాప్తి కీసి, వొరొన్ వొరొర్ కరుసెర్, సుద్రి కీష్ట. బగవంతన వచన్తంగ్ కీర్తన్క, బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సియ్యలిక్ బజన్క, బగవంతన ఆత్మ మీవ దిల్గ సియ్యలిక్ బావ్-బక్తితంగ్ పాటంగ్ వార్పిర్, బగవంతన్ దనెవాద్ వెప్పార్ మంట్. ¹⁷ అచొరె ఆయ్య గొస్టితెన్ ఆయి, కామ్ కీసి తొవ్పాడెన్ ఆయి, మిరట్ బతల్ కీతెకె గిర్

† 3:1-2 మీకున్ గిర్ వోన్ బరొబర్ నేండుస్తారొ.: కొలసి 2:12 †† తిన బర్ల: ఇత్తెకె డగుర్-పాన్ అని అదికార్ల జాగ్. ‡ దుస్తాక్ జాతిసుర్: ఇత్తెకె వీర్కున్ గిరిక్కుర్ ఇంజెర్ తెలుగుతె మందంత. †† ముసపరిర్: దుస్తాక్ బాసనగ సీతియ్యల్ ఇంజెర్ మంత.

బతి, యేసు పర్పున పొరొడెన్ కీష్ట. వోన్ హిందల్ బాబొ బగవంతన్ దనెవాద్ వెప్పార్ మంట్.

కిరిస్తున కుటుంబతుర్ మన్వల్ తరిక

¹⁸ యే, మర్మింగ్ ఆతంగ్ బాయిక్కిట్! మీ మాడ్పుర్ వెప్తా తీర్ తాకట్. పర్పునగ బరొస ఇర్వలిర్ ఇహిన్ తాక్వల్ బరొబర్ ఆంద్.

¹⁹ యే, మర్మింగ్ ఆతుర్ దాదలిర్పిట్! మీవంగ్ వెయ్యెకున్ దుక్కు లాగ్గుల్ తాక్వట్ బతి, అవెన్ పెర్వతె సూడట్.

²⁰ యే, మరి-మియడ్పిట్! హర్ ఉంది గొస్టితగ మీవుర్ అవల్-బాబొ వెప్తా తీర్ తాకట్. ఇహిన్ మీవ తాక్వల్ పర్పున్ ఆనంద్ సీంత.

²¹ యే, అవల్-బాబుర్పిట్! మీ మరి-మియడున్ కిచ కిచ లాగ్గుల్ కియైట్. బారెతెకె వూరంగ్ దిల్కున్ దుక్కు లాగంత.

²² యే, దాసిర్ ఆయ్యలిర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! దునియతగ మన్వలిర్ మీ మాల్కలిర్ మీకున్ మెచన ఇంజెర్ వూర్ సూడ్పెకెన్ ఆయ్య, హర్ గట్క గిర్ వూర్ వెప్తా తీర్ సమ్మె కియన్. మిరట్ పర్పున్ మాని కీత కాడ్కి, నమకమ్మె కామ్మె కీసిర్ మందన. ²³⁻²⁴ మిరట్ బద్ కామ్ కీతెకె గిర్ బతి, బర్పుర్ దిల్లె కియన్. బారెతెకె, మిరట్ సిరివ్ మాయ్యలిర్ సేవ కీసిర్ సెల్వీట్ బతి, పర్పు ఆయ్యల్ కిరిస్తున సేవ కీసిర్ మంతిట్. అని వోన్ పర్వ ఆయ్యల్ మీకున్, వోర్ పర్పునలె ఈసతె పండి పుటంత ఇన్వల్ టావ. ²⁵ వోర్ పర్పు బోనె బేద్-బావై సూడొర్. అదెన్ సాటి, తవ్ కీతొర్ వోన్ తపున్ పియ్యి, తవ్వక్ సిక్కు పుటంత.

4 యే, మాల్కలిర్నిట్! మీవుర్ దాసిర్ ఆయ్యలిర్ వెయ్యె-మాయ్యలిర్కున్ బేద్-బావై సూడ్పట్ బతి, వూర్ సమ్మిర్కున్ బరొబర్ సూడట్. బారెతెకె, మీ పొరొ గిర్ స్వర్గ్నగ వొరొర్ మాల్కలిర్ మంతొర్ ఇన్వల్ హేతు ఇరట్.

పార్తన కియన్ ఇంజెర్ హక్కి కియ్యల్

² బగవంతన్ బర్పుర్ దిల్లె దనెవాద్ వెప్పార్, దిహునై పార్తన కిసిరెన్ మంట్. ³ కిరిస్తున మక్తితె మన్వల్ సతెమున్ పచర్ కియై, బగవంతల్ సరి తెరినల్ మా సాటి పార్తన కీష్ట. ఇదెన్ పచర్ కీత కాడ్కి, నన జేల్లగ మంతొన్. ⁴ అని బగవంతన ఇచ తీర్ తాత్కర్ వెప్తా, నా సాటి గిర్ పార్తన కీష్ట.

⁵⁻⁶ పర్పున్ బరొస కియర్ వూర్ సంగ బుది-గియనై తాకట్. వూర్ సాటి చొకొట్క కామ్ కియై, మీకున్ పుట్టల్ హర్ మోకతున్ వాప్తి కీష్ట. అని సమ్మిరంగ్ దిల్కున్ మీ బాజాన్ ఊమ్మల్ వూర్కున్ మాన్ సీసెర్, బెయ్ చొకొటె వడ్డన. అహన్ వడ్డవల్ వూర్ పూసి కీతంగ్ సవల్కున్ జవబ్ సీనల్ మందన.

ఆక్తితంగ్ గొస్టింగ్ అని దండొన్క

⁷⁻⁸ పర్పునగ బరొస కియ్యల్ లాడ్పొర్, తుకికు దాదల్ నా బరొబర్ పర్పున సేవ నమకమ్మె కీసిర్ మంతొర్. ఇగ మన్వలిర్ మా సమ్మిర్ గొస్టి మీకున్ వెప్తా, మీవంగ్ దిల్కున్ గటి-దీర్వ సీనుర్ ఇంజెర్ వేన్ మిళ్ళా రొప్పార్ మంతొన్. ⁹ వేర్ తుకికున్ సంగ ఒనెసీమ్ ఇన్వల్ దాదన్ గిర్, మిళ్ళాన్ మల్ని రొప్పార్ మంతొన్. వేర్ ఒనెసీమ్ మా సమ్మిరొర్ లాడ్పొర్ అని నమకమ్మెర్ దాదల్ ఆందుర్. ఇగ జర్వలలిక్ సమ్మె వీర్ మీకున్ వెహంతెర్.

¹⁰ బర్బబనొర్ కరుమ్మెర్ చుటమ్ మార్కు అని నా సంగ జేల్లగ మన్వల్ అరిస్తర్కు ఇన్వల్ మీకున్ దండొన్ వెప్పార్ మంతెర్. వేర్ మార్కు మిళ్ళా వాసుర్, వోన్ బహన్ మాన్ సీసి, కరుమ్ కియన్ ఇన్వల్ మునెనె మీకున్ ఆగంగ్ సీతొన్. ¹¹ యూస్తు సెలెకె యెహోసువల్ † ఇంజెర్ కేయ్యల్ దాదల్ గిర్ మీకున్ దండొన్ వెప్పార్ మంతొర్. నా సంగ బగవంతన రాజున్ సాటి కామ్ కియ్యలిర్గ సిరివ్ వీర్ మువిరె యూదుల్సన్ జాతితుర్ ఆందిర్. నన కియ్యల్ కాయ-కష్టమనగ వీర్ నాకున్ వెలె మదత్ కీతెర్.

† గ్రీకు బాసతె యెహోసువ అని యేసు ఇన్వడున్ ఉందియ్ గొస్టి మందంత.

¹² యేసు కిరిస్తునోర్ దాసి-మాయుల్ అని మిళ్ళాటల్ వొరొర్ ఆయ్యుల్ ఎపపరల్ మీకున్ దండొన్ వెహ్చార్ మంతొర్. మిరట్ బగవంతన ఇచతున్ బర్పుర్ కరి కీసి, బరొసతగ బడె మాసి, గట్ నిలన ఇంజెర్ వోర్ మీ సాటి వెలె కాడ్డితె పార్తన కీసిరెన్ మందంతొర్. ¹³ కొలసి నగుడె మన్వలిర్ మీ సాటి అని లవొదికయ అని హీరపాలి నగుక్కుగ మన్వలిర్ సాటి, వేర్ వెలె కాయ-కస్టమ్ కీసిర్ మంతొర్ ఇంజెర్, వేన్ బారెతె గవ వెహ పరంతొన్. ¹⁴ మా లాడ్వొర్ సోప్తల్ లూక ఇన్వల్ వయ్యు అని దేమల్ ఇన్వల్ గిర్ మీకున్ దండొన్ వెహ్చార్ మంతెర్. ¹⁵ లవొదికయ నగుడె మన్వలిర్ దాదలిర్-బాయికున్ అని

ముకెతె నుంప బాయిన్ అని తాన రోతగ మీరె మాయ్యుల్ చర్చితుర్కున్ గిర్ నావ దండొన్ వెహట్.

¹⁶ ఇద్ చిటితున్ మిరట్ వాచి కీత పెజె, లవొదికయ నగుడ చర్చితుర్కున్ గిర్ వాచి కియ సీన్బు. అద్ ఆత పెజె, లవొదికయతల్ వాత చిటితున్ మీవ చర్చితుర్ మునె వాచి కీన్బు. ¹⁷ అని 'పర్పు నీకున్ హ్లా కీత కామున్ దిహనై మహ' ఇంజెర్ అర్కిపున్ వెహట్.

¹⁸ మీకున్ నావ దండొన్! ఇద్ గొస్టితున్ పళ్ళన ఆయ్యుల్ ననయ్ కుద్ లిహి కీతొన్. నన జేల్లగ మంతొన్ ఇన్వడున్ హేతు కీసి, నా సాటి పార్తన కీన్బు. బగవంతన పేర్తె-దయ మీ సంగ మని!

1వ తెసలొనిక

ఇద్ చిటితున్ బారెత గొప్పి

పప్పు

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ పనస్సుల్ తె పనస్ నాలుంగ్ (50-54) సాల్కున్ నడ్డుమ్ లిహి కియ్యల్ జర్జిత.

పప్పు తన్వ చొకొట్టు కబుర్ వెహ్వల్ రెండవ యాత్ర కీనెకె, తెసలొనిక చహార్తె సాంజి, మార్కున్ అద్ కబుర్ వెహ్వార్. తె మార్ కిరిస్తునగ బరొస ఇర్ని బక్తితె తాక్వల్ సురు కీతెర్. అదెన్ సాటి మార బరొసతున్ అని బావ్-బక్తితున్ ఉండె ఇచుర్ బడి కియ్యె, అహ్నా మార్ హిందల్ తనకున్ లాగ్ ఆనందున్ తొహ్లా, పప్పు ఇద్ చిటి లిహి కీతొర్.

ఇద్ చిటితగ మన్వల్ హార్ అద్యాయతగ కిరిస్తున మల్ని వాయ్యడున్ బారెతె వెహ్వార్ మంతొర్. వోర్ పర్బు మల్ని వాసి, తన్వ బరొస ఇర్తుర్కున్ కరుమ్ కీతొర్. అదెన్ సాటి వోనుర్ బక్తిలిర్ వోన్ వచన్ తీర్ సతెమున్ పియ్యి తాక్సెర్, ఆనంద్ యేచ్చెర్ ఆసతె మందన ఇంజెర్ ఇద్ చిటితగ లిహి కీసి మంత.

బగ బతల్ మంత

తెసలొనికతుర్ బక్తిలిర్ బరొస

తెసలొనికతగ పప్పు కీత సేవ

పప్పు తెసలొనికతుర్ సాటి జీవ కియ్యల్

బగవంతన్ ఆనంద్ సీనల్ తాకన

పర్బున వాయ్యడున్ బారెతె

పర్బున వాయ్యడున్ సాటి తయర్ మంట్

ఆక్రితంగ్ సూచనంగ్ అని దండొస్క

1 బాబొ బగవంతనగ అని యేసు కిరిస్తు పర్బునగ బరొస ఇర్ని తాక్వలిర్ తెసలొనిక చర్చితుర్ సాటి పప్పు, సీలల్ అని తిమొతి ఇన్వలిర్ ఇద్ చిటితున్ లిహి కీసెర్ మంతొమ్. మీకున్ బగవంతల్ తన్వ పెర్బత-దయ అని సాంతి సియిర్.

తెసలొనికతుర్ బక్తిలిర్ బరొస

^{2,3} మమొట్ మీ సమ్మిర్ సాటి పార్తన కీనెకె, బగవంతన్ బస్కెట్ దనెవాద్ వెహ్వార్ మందంతొమ్. బారితెకె బరొసతె మిరట్ కీతంగ్ కామ్మున్ బారెతె, పెర్బతె మిరట్ కియ్యల్ మదతున్ బారెతె అని యేసు కిరిస్తు పర్బున్ పొరో మన్వల్ మీవ హాలె మాయె అద్ ఆసతున్ బారెతె కేంజొమ్. ఇవ్ సమ్మెన్ పియ్యి, మమొట్ బాబొ బగవంతన చర్చతె బస్కెట్ హేతు కీసెర్ మంతొమ్.

⁴ లాడ్బూర్ మా దాదలిర్-బాయిక్కిట్! బగవంతల్ మీకున్ పెర్బ కీసెర్ మంతొర్ అని తన్వ సాటి మీకున్ నేమి కీతొర్ ఇన్వల్ మాకున్ టావయ్. ⁵ బారితెకె మమొట్ మీకున్ చొకొట్టు కబుడున్ ఆగమ్ గొస్తినె బోద కియ్యకి. బతి బగవంతన సక్తితె, పవిత్ర ఆత్మతె, బర్బుర్ బరొసతె బోద కీతొమ్. మీ సాటి మీ నడ్డుమ్ మమొట్ బహన్ పిస్తామ్ ఇన్వల్ మీకున్ టావయె. ⁶ అని పవిత్ర ఆత్మ సియ్యల్ ఆనంద్ మిరట్ వెలె దుక్కునగ మనెకె గిర్, బగవంతన వచన్తున్ వొప్పిట్. అని మిరట్ మా దాత్ అని పర్బున్ దాత్ తాక్వల్ సురు కీతిట్. ⁷⁻⁸ ఇదెన్ హిందల్ మిరట్ అకయ యేరియతుర్ అని మాసిదోనియ యేరియతుర్ సమ్మిర్ బక్తిలిర్కున్ నమున ఆసి నిల్లిట్. ఇవ్ యేరియనగన్ ఆయ్యి హార్ జాగతగ మీ హిందల్ అద్ వచన్ పగ్రె మాత. బగవంతన్ పొరోడ మీవ బరొసతున్ బారెతె మమొట్ మీకున్ బతయ వెహ్వల్ జారత్ సెలె.

⁹⁻¹⁰ బారితెకె మార్ బక్తిలిర్, కుద్ మిరట్ మాకున్ బహన్ మాని కీసి, కరుమ్ కీతిట్ ఇన్వడున్ బారెతె సమ్మిర్కున్ వెహ్వార్ మంతెర్. మిరట్ మూర్చిన్ సుటి కీసి, జీవ వాలె సతె బగవంతన సేవ కియ్యె, బహన్ మల్లిట్ ఇన్వడున్ బారెతె గిర్ వెహ్వార్ మంతెర్. అని వోనోర్ మరి

ఆయ్యల్ యేసు స్వర్గ్నల్ మల్ని వాయ్యల్ మంతొర్ ఇంజెర్, బహన్ ఆసతె సూడ్యెర్ మంతిట్ ఇన్వడున్ బారెతె గిర్, సమ్మిర్కున్ వెహ్వార్ మంతెర్. బగవంతన కెయ్యె మరన్వల్-నేండ్రార్ వోర్ యేసుయె, బగవంతన సోంగ్లల్ మాకున్ బచి కియ్యల్ ఆందుర్.

తెసలొనికతగ పప్పు కీత సేవ

2 మా దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మమొట్ మిహ్లా వాత కామ్ యెర్తమ్ ఆయ్యకి ఇన్వల్ మీకున్ టావయె. ² అదెన్ మునె పిలిపి నగుడె మావ హిజత్ తెండ్సి, దుక్కుంగ్ బోగె మానల్ కీతెర్. తెర్ బతి ఇవ్ సమ్మెన్ సోసి కీసి, బగవంతన మదత్నె మీకున్ యేసున చొకొట్టు కబుర్ దర్బమెనె బోద కీతొమ్ ఇన్వడున్ బారెతె మీకున్ టావయె.

³ బహన్ ఇత్తెకె, ఇద్ మా బోద గల్లితెన్ ఆయి, సెలెకె కరబ్ ఉడెస్సిన్ ఆయి, సెలెకె మీకున్ పసి కియ్యల్ మన్వెన్ ఆయి వెహ్వకి. ⁴ బతి బగవంతల్ తన్వ చొకొట్టు కబుర్ పచర్ కియ్యె, మాకున్ బరొసతుర్ ఆందిర్ ఇంజెర్ వొహ్లా. అదెన్ సాటి మా దిల్కున్ పరిక్కి కియ్యల్ బగవంతనె ఆనంద్ సియన ఇంజెర్ సూడ్తోమ్. బతి మాయ్యలిర్కున్ ఆనంద్ సియన ఇంజెర్ సూడ్తోమ్.

⁵ మమొట్ బస్కెన్ గోడ్ గోడ్ గొస్టింగ్ వడ్డెమకి ఇన్వల్ మీకున్ టావ. అని మీవంగ్ కొతన్ సాటి మమొట్ బవె యేసెల్ గిర్ వాట్టుకి. ఇదెన్ బగవంతలె గవ మంతొర్. ⁶ ఇదె ఆయ్యి, మమొట్ కిరిస్తునుర్ అహ్నాతుల్ ఆత కాడ్డి, మావంగ్ జారత్కున్ పూరి కియ్యె మీ పొరో వజన్ వాట్టుల్ హక్ మత్త. తెర్ బతి అద్ హాకున్ వాడకమ్ కియ్యకి. మాయ్యలిర్ సియ్యల్ ఇత్తెకె మిరట్ ఆయి, దుస్సుర్ ఆయి మాకున్ సియ్యల్ డగుర్-పాన్లున్ సాటి మమొట్ సూడ్తోమ్.

⁷ బతి పాలె ఉహ్వల్ అవల్ తన్వర్ పసి-బాలలిర్కున్ బహన్ పోసి కింతయె, అహ్నా మమొట్ కిరిస్తునుర్ అహ్నాతుల్ ఆసి గిర్, మీ నడ్డుమ్ సాదు-పాన్ వాలిర్ ఆసి మత్తోమ్. ⁸ మిరట్ మాకున్ వెలె లాడ్బూర్ ఆందిట్. మీ పొరో మన్వల్ అద్ ఇన్వమ్నె, బగవంతన

చొక్కొట్టు కబుర్ వెహ్వాలె ఆయ్యు, మీ సాటి మావ పరన్ సియ్యె గిర్ తయర్ మత్తోమ్. ⁹ హో, దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మమొట్ బోగి మాత తక్లిబ్ అని కస్టమ్ మీకున్ హేతుయ్ మంత. మీకున్ బగవంతన చొక్కొట్టు కబుర్ వెహ్వాలె, మిహ్లాటల్ బోన్ పొరొన్ మావ వజన్ తొచుస్యక్నే, మమొట్ రాత్-దిహ కాయ-కస్టమ్ కీసెర్ పిస్తామ్.

¹⁰ బక్లిల్ ఆయ్యులిర్ మీ నడ్డుమ్ మమొట్ బచోర్ సుదుడ్-పాన్లె, నియత్తె, బే-కసుర్ వాలిర్ ఆసి పిస్తామె, అదెన్ మిరట్ అని బగవంతల్ గిర్ గవ మంతోర్. ¹¹ బాబో తన్వర్ మరి-మియడ్ సంగ బహన్లె మందంతోరో, అహ్నా మమొట్ మీ సమ్మిర్ సంగ మత్తోమ్.

¹² మిరట్ బావ్-బక్లితె బగవంతన్ ఆనంద్ సీనల్ పినన ఇంజెర్, మీకున్ జాల్మ కీసెర్, సుమ్మి కీసెర్, దర్మమ్ వెహ్వోమ్. వోర్ బగవంతలె తన్వ రాజ్జగ, మయ్యుతగ మిరట్ ఈస యేతన ఇంజెర్ మీకున్ కేయ్యెర్ మంతోర్.

¹³ బగవంతన కబుడున్ మిరట్ మా తొడ్డల్ కేచి, మాయ్యులిర బోద ఇన్వక్నే బగవంతనయ్ బోద ఆంద్ ఇంజెర్ వొప్పిట్. ఇదెన్ హిందల్, మమొట్ బస్కెట్ బగవంతన్ దనెవాద్ వెహ్వోర్ మంతోమ్. ఇద్ కరలెన్ బగవంతన బోద ఆంద్. బక్లిల్ ఆయ్యులిర్ మీ రొహ అద్ కామ్ కీసెర్ మంత. ¹⁴ బహన్ ఇత్తెకె, దాదలిర్-బాయిక్కిట్! యూదయ యేరియతంగ్ బగవంతన చర్చినుర్ బక్లిల్, తమ్మ యూదుల్కన జాతితుర కెయ్యె వెలె తక్లిబ్, బోగి మాతెర్. అదె తీర్లె, మిరట్ గిర్ యేసు కిరిస్తునుర్ లోకుర్ ఆత కాడ్కి, మీ లోకుర కెయ్యె అవెన్ బోగి మాతిట్. ¹⁵ వూర్ యూదుల్క యేసు పర్బున్ అని పర్వక్లిల్కున్ జక్తెర్. వూర్ మాకున్ గిర్ బెయ్ దుక్స సీతెర్. బగవంతన్ వూర్ ఆనంద్ సియ్యుర్. అని పర్బు సమ్మిర్కున్ గిర్ వూర్ ఉల్ల ఆసి మంతెర్.

¹⁶ బహన్ ఇత్తెకె, బచి కియ్యుల్ కబుడున్ యూదుల్క ఆయ్యుర్ వూర్బున్ వెహ సియ్యుక్నే మాకున్ అడ్డమ్ ఆతెర్. ఇద్ తీర్లె తమ్మంగ్ పాప్పున్ బడి కీసెర్ వాతెర్. అని ఆక్లితె వూర్ పొరొ బగవంతన సోంగ్ రెయ్యె.

పప్పు తెసలొనికతుర్ సాటి జీవ కియ్యుల్

¹⁷ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మమొట్ మేందొడ రూమ్మ మిహ్లాటల్ జరసి కాలమ్ వేరి లంగ్ మంతోమ్. బతి మావంగ్ దిల్కనగ మిరట్ కరుమె మంతిట్. బెయ్ ఆసతె మీకున్ సూడన ఇంజెర్ వెలె తీర్కనె కోసిద్ కీతోమ్. ¹⁸ బతి సయ్యున్ మాకున్ అడ్డమ్ ఆతెర్. మిహ్లా వాయన ఇంజెర్ మాకున్ మంత. పప్పున ఆయ్యుల్ నన బచొగొ జోకంగ్ కోసిద్ కీతోమ్. ¹⁹ బారితెకె మావ ఆస, కుసి అని డగుర్-పాన్ మిరటె ఆందిట్. మావొర్ యేసు కిరిస్తు పర్బు వాత పెజె, వోన్ మునె మీ హిందలె గర్వతె నిల పరంతోమ్. ²⁰ మాకున్ అద్ డగుర్-పాన్ అని ఆనంద్ పుట్టె కారన్ మిరటె ఆందిట్.

3 అదెన్ సాటి మమొట్ సోసి కియ పర్వ సాంజి, యేతెన్స్ నగుడె సిరివ్ నన అని సీలలె మందన ఇంజెర్ నిర్బయ్ కీతోమ్.

²⁴ మరట్ తక్లిబ్, బోగి మాయ్యుల్ మంత ఇంజెర్ మమొట్ మీ సంగ మనెకెన్ వెహ్వోమ్. అహన్ వెహ్ తీరె జర్గిత ఇన్వల్ మీకున్ టావ. అదెన్ సాటి మా బరోబర్ మీరె మాసి బగవంతన సేవ కియ్యుల్ అని కిరిస్తున చొక్కొట్టు కబుర్ పచర్ కియ్యుల్ తిమొతి దాదన్ మిహ్లా సారి కీతోమ్. వోర్ మీకున్ తక్లిబ్, వానెకె మీవ దిల్లగ తక్లిక ఆయ్యుక్నే గటి-దిర్వ సీంతోర్ అని మీవ బరోస బడె మాయ్యె మదత్ కీంతోర్. బతి ఈతంగ్ తక్లిబ్, బోగి మాయ్యెకె, మరట్ నేమె మాతల్ ఇన్వల్ గిర్ మీకున్ టావయ్. ⁵ ఇద్ కారస్తున్ హిందల్ నన ఉండె అదిక్ సోసి కియ పర్వ సాంజి, ఉంది మోక సయ్యున్ మీకున్ బహ్ని కీతోరో బతలో, మమొట్ కీత కాయ-కస్టమ్ యెర్వమ్ ఆసి సాడితయ్యె బతలో ఇంజెర్, మీవ బరోసతున్ బారెతె కరి కియ్యె, తిమొతిన్ సారి కీతోన్.

⁶ బతి ఇంకెనె తిమొతి మిహ్లాటల్ మల్ని మహ్లా వాతొర్. మీవ బరోసతున్ బారెతె అని పెర్బుతున్ బారెతె చొక్కొట్టు కబుర్ పియ్యి వాతొర్. అద్ బతల్ ఇత్తెకె, మా బారెతె మిరట్ బెయ్ హేతు కీసెర్

మంతిట్ అలె. మీకున్ సూడన ఇంజెర్ మాకున్ బహన్లె జీవ ఆతయ్యె, అహ్నా మా పొరొ గిర్ మీకున్ బెయ్ జీవ ఆసెర్ మంత అలె ఇంజెర్ వెహ్వోర్. ⁷ అదెన్ సాటి దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మమొట్ దుక్సంగ్ అని గండల్కనగ మనెకె, మీవ బరోసతున్ సూడ్కి, మీ బారెతె మాకున్ వెలె సాంతి-ఆనంద్ లాగ్. ⁸ బారితెకె మిరట్ పర్బున బక్లితగ గట్ నిల్చి మత్తెకె, మావ జిన్సని ఆసిర్వాద్ యేత్సలిర్ ఆతప. ⁹ మిహ్లాటల్ మాకున్ పుడ్డ ఆనందున్ హిందల్, బగవంతన్ మమొట్ బచోర్ దనెవాద్ వెహ్వోకె గిర్ అద్ కమియ్ ఆంత. ¹⁰ మీకున్ సూడ్లె వక్తె పుటన ఇంజెర్, మీవ బరోసతున్ ఉండె ఇమర్ బడి కియన ఇంజెర్ మోకతున్ సాటి, రాత్-దిహ బగవంతన్ బర్బుర్ దిల్లె పార్తన కీసెర్ మంతోమ్.

¹¹ మా బాబో బగవంతల్ అని మా యేసు కిరిస్తు పర్బుయె మాకున్ మిహ్లా వాయ్యె, సరి తెరియన ఇంజెర్ కోరంతోమ్. ¹²⁻¹³ మా యేసు కిరిస్తు పర్బు తన్వర్ పవిత్ర వాలిర్ సమ్మిర్ సంగ వానెకె, మా బాబో బగవంతన్ మునె, మీవ సుదుడ్-పాన్లె గొప్పితున్ బారెతె, బే-కసుర్ వాలిర్ ఆసి మనల్ మీవంగ్ దిల్కనె సక్తి సియన. అని మీ పొరొ మమొట్ తొహ్వల్ పెర్బు బహన్లె బడె మాసెర్ మంతయ్యె, అహ్నా మీ నడ్డుమ్ అని పర్బు సమ్మిర్ పొరొ గిర్ మీవ పెర్బు బర్బుర్ బడె మానల్, పర్బు మీకున్ మదత్ కియన ఇంజెర్ కోరంతోమ్!

బగవంతన్ ఆనంద్ సీనల్ తాకన

4 ¹² తె ఇంకె దాదలిర్-బాయిక్కిట్! యేసు పర్బున అదికార్లె వెహ్వోంగ్ ఆగంగ్ మీకున్ టావ. బహన్ తాక్తెకె బగవంతల్ ఆనంద్ యేతంతోర్ ఇన్వల్ బోద మా తొడ్డె కేచి, అహన్ తాక్సెర్ మంతిట్. అదెన్ సాటి మిరట్ ఉండె ఇమర్ బక్లితగ బడె మాసెర్ మునె సాందన ఇంజెర్, యేసు పర్బున్ హిందల్ ఆసి, మమొట్ మీకున్ కోర్సెర్ మంతోమ్. ³ మిరట్ పవిత్ర మందన ఇత్తెకె, లంజెతనమ్మల్ లంగ్ మందన ఇన్వలె బగవంతన ఇచ. ⁴⁵ బగవంతన్ కరి కియ్యుక్కి వూర్ దుస్రాకి జాతినుర్ పీర్ కియ్యులిక్ ఆసనె పిసెర్ మందంతెర్. బతి మిరట్ అహన్ పిస్య, మిరట్ మాన్-మర్వడతె పినన అని సుదుడ్-పాన్లె మీవంగ్ మేందొల్కనె మిరట్ జరబ్బె ఇరన ఇన్వలె బగవంతన ఇచ. ⁶ ఇద్ గొప్పితగ బోరె గిర్ ఆయి తన్ సంగ మన్వల్ బక్తన్ పసి కియ్యు. బారితెకె లంజెతనమ్ కియ్యులిర్ సమ్మిర్కున్ పర్బు సక్కి కీంతోర్ ఇంజెర్ మమొట్ మీకున్ మొదొలె దమ్మి సీతోమ్.

⁷ బగవంతల్ మాకున్ సుదుడ్-పాన్లె పిస్యెకె కేయ్యెర్ బతి, లంజెతనమ్ కిసెక్ పిస్య కేయ్యుక్కి. ⁸ అదెన్ సాటి, ఇద్ బోదతున్ వొపొర్ వోర్ మాయ్యుల్ మాకున్ ఆయ్యె బతి, మీకున్ పవిత్ర ఆత్మ సీతోర్ వోర్ బగవంతనె, వొప్పెర్ సెలొర్.

⁹ మీ బరోబర్బుర్ బక్లిల్కున్ పెర్బుతె సూడన ఇంజెర్ మీకున్ లిహి కియ్యుల్ జారత్ సెలె. వొరొన్ వొరొర్ పెర్బుతె సూడట్ ఇంజెర్ బగవంతలె మీకున్ కరుస్తార్. ¹⁰ అని మీవ మాసిదొనియ యేరియతగ మన్వలిర్ దాదలిర్-బాయిక్ సమ్మిర్కున్ మిరట్ కరలెన్ పెర్బుతె సూడ్పెర్ మంతిట్. తేర్ బతి ఇద్ పెర్బుతె సూడ్పెడగ, ఉండె అదిక్ బడె మాసెర్ మునె సాందన ఇంజెర్ కోర్సెర్ మంతోమ్.

¹¹ మమొట్ ఇదెన్ మునె వెహ్పిసయ్ సాంతితె పిస్యె కోసిద్ కీస్ట్. అని కుద్ మిరట్ కాయ-కస్టమ్ కీసెర్ దుస్సుర జోలిత్ సాన్వక్నే పినట్.

¹² అహన్ మీవ పిస్యల్ తరిక సూడ్కి, దుస్సుర్ మీకున్ మాన్ సీంతెర్. అస్యె మిరట్ దుస్సుర్ పొరొ ఆదర్ ఆసి మన్వల్ జారత్ సెలె.

పర్బున వాయ్యుడున్ బారెతె

¹³ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! సాతుర్ వూర్ బక్లిల్ బారెతె సతెమ్ మిరట్ కరియన ఇన్వలె మావ ఇచ. ఇదెన్ హిందల్ ఆస సెల్వక్ మన్వలిర్ దుస్సుర్ మోడి బెయ్ దుక్సతె మన్విట్. ¹⁴ యేసు సాసి-నేండ్లె ఇంజెర్ మరట్ బరోస కీంతట్. అహ్నా యేసునగ బరోస ఇర్తుర్ సాతెకె గిర్, బగవంతల్ నేండుసంతోర్ ఇంజెర్ నమంతట్.

¹⁵ పర్బున గొప్పిత పియ్యి మీకున్ వెహ్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, మరట్ పర్బు వానల్ పిసి మత్తెకె, ఇదెన్ మునె సాతుర్కున్ తెర్ మొదొలె వోన చర్బతె యెవ పర్బట్. ¹⁶ పర్బు స్వర్గ్నల్ రెయ్యి వానెకె, పెర్సోర్ దూతన్ సంగ, అదికార్దె వాంతోర్. అస్కె పెర్సోర్ దూతన్ ఆవజ్ అని బగవంతల్ నేకున్వల్ తురత ఆవజ్ కేంజ వాంతంగ్. అద్ గట్టతె కిరిస్తునగ బరోస ఇర్పి సాతుర్ వూర్ మొదొల్ నేండంతెర్. ¹⁷ అద్ ఆత పెజె, పిసి మన్వలిర్ మాకున్ గిర్, వూర్ బరోబర్ పొరో టెపనగ పర్బు వోంతోర్. అస్కెడల్ మరట్ వోర్ పర్బున్ సంగ బస్కెట్ మందంతట్. ¹⁸ అదెన్ సాటి ఇవ్ గొప్పినె వొరోన్ వొరోర్ గటి-దీర్బ సీసెర్ మంట్.

పర్బున వాయ్డూన్ సాటి తయర్ మంట్

5 దాదలిర్-బాయిక్కిట్! ఇవ్ గట్టుంగ్ బస్కె జర్గంతంగ్ ఇన్వలిక్ వకత్కున్ బారెకె మమెట్ మీకున్ లిహి కియ్యల్ జురత సెలె. ² రాత్తు యెలతె కలె అచనక్ వాత తీరె, పర్బున వాయ్యల్ దివోన్ మందంత ఇన్వల్ మీకున్ టావయె. ³ బస్కెత్ పర్బ, "మమెట్ సాంతితె మంతోమ్. మాకున్ బతతయె వెరె సెలె" ఇంజెర్ వెప్పాకె, బాలెంత వెయ్యెన్ అచనక్ నొపి వాతపినయె నాసెడమ్ గిర్ వూర్ పొరో వాంత. తాన్లటల్ వూర్ అసలె తపున పరుర్. ⁴ బతి దాదలిర్-బాయిక్కిట్! కలెన్ మోడి అచనక్ అద్ దివోన్ మీ పొరో వాయ్డె, మిరట్ సికటితగ మన్వలిర్ ఆయ్యిట్. ⁵ మరట్ సమ్మిర్ వేడ్డిత సెలెకె దిహత సంతాన్ ఆందట్. మరట్ రాత్తు సెలెకె సికటి సంతాన్ ఆయ్యిట్. ⁶ అదెన్ సాటి దుస్సుర్ దాత్ నరుమ్వక్నె, మన్-దిల్దగ చేతో మంజెర్ దిహనై మందట్. ⁷ బారితెకె నరుమ్వలిర్ రాత్తె నర్బంతెర్. కల్ ఉన్వలిర్ రాత్తె నిసతె మందంతెర్. ⁸ బతి మరట్ దిహత సంతాన్ ఆత కాడ్కి, మన్-దిల్దగ చేతో మందట్. బహనై సిపాయి తన్వ పరస్తున్ బచి కియ్యె తన్వ సాతితగ కవచ్ కెరంతోరో, అప్పె మావ మాకున్ కాబాడ్లె బరోస అని పెర్బతున్ కెర్కట్. అదె తీర్దె వోర్ తలదున్ కాబాడ్లె బహనై కచి టాట కెరంతోరో, అప్పె మావ మన్దున్ కాబాడ్లె స్వర్గ్న ఆసతున్ కెర్కట్. ⁹ బారితెకె బగవంతల్ తన్వ సొంగున్ మా పొరో తొహ్లాన్ ఆయె బతి, మా యెసు కిరిస్తు పర్బున కెయ్యె మరట్ బచె మాయన ఇంజెరెన్ మాకున్ నేమి కీతోర్. ¹⁰ మరట్ సాసి మత్తెకె గిర్ సెలెకె పిసి మత్తెకె గిర్ బతి, తన్వ సంగ జీవతె మందన ఇంజెరెన్ కిరిస్తు మా సాటి పరన్

సీతోర్. ¹¹ అదెన్ సాటి మిరట్ ఇంకె కీతపినయె, వొరోన్ వొరోర్ దర్బమ్ సీసెర్, మదత్ కీసెర్ బక్తితగ బడె మాసెర్ మంట్.

ఆక్తితంగ్ సూచనంగ్ అని దండొస్కె

¹² నాపుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మీకున్ కోర్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, కాయ-కన్వమ్ కీసెర్ పర్బునగ మీకున్ మునె సరి తాకుసెర్, బోద కియ్యలిర్కున్ మిరట్ మాన్ సీప్ట్. ¹³ వూర్ చొకొట్టు కార్య కీసెర్ మత్త కాడ్కి, వూర్కున్ సమ్మిర్కున్ తెర్ అదిక్ పెర్బ తొహ్పార్ మాని కీప్ట్. వొరోన్ సంగ వొరోర్ సాంతితె మంట్.

¹⁴ అప్పె దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మమెట్ వెహ్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, గట్టలిర్కున్ దమ్మి సీప్ట్. వెరె-బేక్లిర్కున్ గటి-దీర్బ వెహట్. కన్వెయర్ వాలిర్కున్ మదత్ కీప్ట్ అని సమ్మిర్కున్ వొర్బి తాకట్. ¹⁵ బోరె ఆయి వాయుట్ కియ్యలిర్కున్ మల్పి వాయుట్ కియ్యట్. మిరట్ వొరోన్ పొరో వొరోర్ దయ తొహ్పార్, మాయలిర్ సమ్మిర్ సాటి చొకొట్టుతునె కీసెర్ మంట్.

¹⁶ బస్కెట్ ఆనందై మంట్. ¹⁷ బస్కెట్ పార్దన్ కీసెర్ మంట్. ¹⁸ హర్ ఉంది గొప్పితున్ పియ్యి బగవంతన్ దనెవాద్ వెహట్. యెసు కిరిస్తునగ ఉంది ఆసి మన్వలిర్ మీ రొపా ఇహిన్ జర్గన ఇన్వలె బగవంతన ఇవ ఆంద్.

¹⁹ మీ రొపా మన్వలిర్ బగవంతన ఆత్మత డివెతున్ పిహ్లాట్. ²⁰ పర్వక్లిర్ వెహ్వలికున్ పటి కియ్యక్నె మన్వట్. ²¹ బతి సమ్మెన్ పరిక్కి కీసి, అవెనల్ చొకొట్టుంగ్ గొప్పిన్ పియ్యి తాకట్. ²² సమ్మె తీర్కెన కరబ్బుల్ లంగ్ మంట్.

²³ సాంతి సియ్యల్ వోర్ బగవంతలె మీకున్ బర్బుర్ పవిత్ర కియిర్! మా యెసు కిరిస్తు పర్బు వాయ్యల్ దివోన్ వేరి, మీవ ఆత్మతున్, పర్బున్ అని మేందొడున్, బే-కసుర్ ఇరిర్! ²⁴ మీకున్ కేయ్యల్ బగవంతల్ బరోస వాలె ఆత కాడ్కి, తప్పక్ అహాన్ కీంతోర్.

²⁵ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మా సాటి పార్దన్ కీప్ట్. ²⁶ సమ్మిర్ బక్లిర్కున్ దండొన్ వెహ్పా, పెర్బతె కలియన. ²⁷ ఇద్ చిటితున్ సమ్మిర్ బక్లిర్ మునె వాచి కీసి కేంజుసన ఇంజెర్, పర్బున పొరోడె నన కోర్సెర్ మంతోన్. ²⁸ మా యెసు కిరిస్తు పర్బున పెర్బత-దయ మీకున్ సాత్ మని.

2వ తెసలొనిక

ఇద్ చిటితున్ బారెత గొప్పి

పప్పు

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ పనస్సుల్తె పనస్ నాలుంగ్ (50-54) సాల్కున్ నడ్డుమ్ లిహి కియ్యల్ జర్గిత.

మొదొడ చిటితగ లిహి కీత తీరె కిరిస్తున మల్ని వాయ్యడున్ బారెతె పప్పు ఇద్ చిటితగ గిర్ లిహి కీతొర్. ఇద్ చర్చితుర్ దుక్కుంగ్ బోగె మాయ్యల్ గట్టుతె, పర్బున వాయ్యల్ దివొస్ వీడ్చి సొత్త ఇంజెర్ దుస్తుర్ కహితుర్ మార్కున్ పరెసన్ కీతెర్. అద్ దివొస్ ఇత్తెకె, పర్బు తొహ్యల్ సోంగ్ దివొస్. అంటిత తన బరొస ఇర్తకి మార్కున్ సిక్కు కీతొర్. ఇద్ దివొసున్ తెర్ మునె నాయమున్ పగ-దారల్ వాయ లాగర్. కిరిస్తునొర్ పగ-దారల్ ఆయ్యల్ వేరె దునియతగ మన్వలిర్కున్ పసి కియ్యె వాంతొర్. అదెన్ సాటి కిరిస్తునగ బరొస ఇర్వలిర్ మిరట్ వెరివక్చె, సతెమున్ పియ్యి తాక్సెర్ పిసన ఇంజెర్ పప్పు ఇద్ చిటి లిహి కీతొర్.

బగ బతల్ మంత

దండొస్ వెహ్యల్

కిరిస్తు మల్ని వాత పెజె బగవంతల్ తస్వ కియ్యల్

బగడ-నియత్తె తాక్వల్ మాయ్యల్

మిరట్ బచె మాయ్యె నేమె మాతుర్ ఆందిట్

పార్తన కీప్ట ఇంజెర్ పప్పు కోర్వల్

గహ్యల్ గుస్తున్ బారెతె దమ్మి సియ్యల్

ఆక్రిత దండొస్

దండొస్ వెహ్యల్

1 మా బాబొ బగవంతనగ అని యేసు కిరిస్తు పర్బునగ బరొస ఇర్చి తాక్వలిర్ తెసలొనిక చర్చితుర్ సాటి పప్పు, సీల్ అని తిమొతి ఇన్వలిర్ ఇద్ చిటి లిహి కీసెర్ మంతొమ్.

2 మా బాబొ బగవంతల్ అని యేసు కిరిస్తు పర్బు మీకున్ పెర్తత-దయ అని సాంతి సియిర్.

కిరిస్తు మల్ని వాత పెజె బగవంతల్ తస్వ కియ్యల్

3 మాపుర్ దాదలిర్-బాయిక్లిట్! మీవ బరొస వెలె చొకోట్ బడె మాసెర్ మంత. అని మిరట్ వొరొన్ వొరొర్ వెలె పెర్తతె సూడ్చెర్ మంతిట్. ఇదెన్ హిందల్ మీ బారెతె బగవంతన్ బస్సుట్ దనెవార్దె వెహ్యెర్ మందంతొమ్. 4 బారెతెకె మీకున్ వాయ్యలిక్ దుక్కున్ అని తక్లిబిబ్బున్ వొర్చెర్ బరొసతె తాక్సెర్ మంతిట్. అవెన్ బారెతె మీకున్ డగుర్-పాన్ సీసెర్ బగవంతనూర్ చర్చితుర్గె వెహ్యెర్ మంతొమ్.

5 ఇంకె మిరట్ బగవంతన రాజున్ సాటినె దుక్కుంగ్ బోగె మాసెర్ మంతిట్. మిరట్ బగవంతన రాజుగ నేంగ్లె కామి సియ్యలిర్ లెకతె వాంతిట్. బగవంతల్ నాయ్యె తస్వ కీతొర్ ఇన్వడున్ ఇద్ నిసనిత్ మోడి మంత. 6 బగవంతల్, మీకున్ దుక్కు సియ్యలిర్కున్ వూర్ దగట్టు సిక్కు సియ్యల్ నాయమ్ ఆంద్. 7 యేసు పర్బు తస్వర్ సక్తి వాలిర్ దూతలిర్ సంగ స్వర్గనల్ వాత పెజె, దుక్కుంగ్ బోగె మాయ్యలిర్ మీకున్ అని మాకున్ బగవంతల్ ఆరమ్ సింతొర్. 8 బగవంతన్ కరి కియిర్ మార్కున్ అని మా యేసు పర్బున చొకోట్ట కబుడున్ వొపుర్ మార్కున్ పొత్వల్ తడ్చితగ సిక్కు సింతొర్. 9-10 పర్బు వాయ్యల్ దివొసున్ నేటి, వూర్ పర్బున చర్చితల్ అని వోన్ మయ్యత సక్తితల్ పాకె మాసి, బస్సుట్ నానెడమ్ ఇన్వల్ సిక్కు బోగె మాంతెర్. బతి వోస్ బరొస కియ్యలిర్ హిందల్ వోన్ మయ్య అని డగుర్-పాన్ పుటంత. ఇదెన్ మునె వోన్ బారెతె మమొట్ వెహ్యె గవతగ మిరట్ బరొస ఇర్త కాడ్చి, వూర్ మయ్య సియ్యలిర్ లెకతగ మిరట్ గిర్ వాంతిట్.

11-12 అదెన్ సాటి బగవంతల్ మీకున్ బతతున్ లాసి కేయ్యెరో, అదెన్ మిరట్ కియ పరన ఇంజెర్, మమొట్ బగవంతన్ రోజి మీ సాటి పార్తన కీసెర్ మంతొమ్. అదె ఆయ్యె, మిరట్ చొకోట్ కియన ఇంజెర్ సోంచ్ కియ్యల్ హర్ ఉంది ఆసతున్, అని బరొసతె మిరట్ కియ్యల్ హర్ ఉంది కామున్, బగవంతల్ తస్వ సక్తితె పూరి కియన ఇంజెర్ గిర్ పార్తన కీసెర్ మంతొమ్. మీ హిందల్, మావొర్ యేసు కిరిస్తు పర్బున్ మయ్యె వాయన, అని మీకున్ పర్బున మయ్యతగ ఈస పుటన ఇంజెర్ గిర్, పార్తన కీసెర్ మంతొమ్. ఇద్ కామ్ బగవంతన అని యేసు కిరిస్తు పర్బున పెర్తత-దయతెన్ జర్గంత.

బగడ-నియత్తె తాక్వల్ మాయ్యల్

2 1-2 దాదలిర్-బాయిక్లిట్! మావొర్ యేసు కిరిస్తు పర్బు మల్ని వాయ్యల్ దివొసున్ బారెతె, అని మరట్ వోన్ చర్చితె మీరె మాయ్యడున్ బారెతె, మీకున్ వెహ లాగర్. అద్ బతల్ ఇత్తెకె, ఆత్తుతలె ఆయి, గొస్తిత్ హిందలె ఆయి, మహ్లాటల్ వాత ఇన్వల్ చిటిత్ హిందలె ఆయి, అద్ దివొస్ వాత ఇంజెర్ బోరె వెహనిరై తకపిక ఆయ్యుట్ అని వెరిమట్ ఇంజెర్ మీకున్ కోర్సెర్ మంతొమ్. 3 బారెతెకె మొదొల్ కరబ్-పాన్ పగ్రె మాసి, నానెడమ్ కియ్యల్ కరెబల్ మాయ్యల్ పెసిన్ల వేరి, కిరిస్తు మల్ని వాయ్యల్ దివొస్ వాయ్యె. బహన్ ఆతెకె గిర్ బతి, ఇద్ గొస్తితగ బోరె మీకున్ పసి కియ్యకెనె సూడట్. 4 లోకుర్ పేన్స్ ఇంజెర్ పూజ కియ్యలిక్ హర్ ఉందిట్ పొరో వోర్ పగ-దారల్ తస్వ తనయ్ డగుర్-పాన్ కీసెర్, బగవంతన మందిర్గ నేంగ్లి ఉదంతొర్. అని, 'ననయ్ బగవంతన ఆందున్' ఇంజెర్ పచర్ కీంతొర్.

5 ఇవ్ సమ్మె గొస్టింగ్, నన మీ సంగ మనెకె వెహ్యెన్ ఇన్వల్, మీకున్ హేతు సెలెయ్? తప్పక హేతు మందర్! 6 వోర్ పగ-దారల్ వాయ్యకెనె బోర్ ఆపుసెర్ మంతొరో, వోర్ మీకున్ టావ. పగ-దారల్ బరోబర్ వకత్తె ఉజగిరి అరన ఇంజెరెన్ ఆపుస్వల్ జర్గిత. 7 బారెతెకె నాయ్యున్ ఉట్ట తాక్వల్ కరబ్-పాన్ ఇంద్చెట్ దిస్వక్ సురు ఆత. అదెన్ మక్తితె తాకుస్వల్ పగ-దారన్ ఆపుసి ఇర్వన్ బర్గ తెండ్చల్ వేరి, అహన్

జర్గెసెరెన్ మందంత. ⁸ బస్కెతె వోర్ పగ-దారల్ ఉజగిరి అరంతోరో, అస్కె యేసు పర్బు జగ జగ మిడ్చవల్ వేడ్చితె పావె మాసి, తన్వ పలాకుడె వోన్ జక్సి, నాసెడమ్ కీంతోర్.

⁹ వోర్ పగ-దారల్ సర్దునద సక్తితె వాసి, తీర్-తీర్లంగ్ లబడె చమత్కార్క్ అని మయ్యతంగ్ కామ్మ కీంతోర్. ¹⁰ నాసెడమ్ ఆయ్లె మన్వలీరకున్ సమ్మె కరబ్బంగ్ తరికనె పసి కీంతోర్. బారికెకె, వూర్ తమ్మ పాప్పల్ బచె మానల్ దిల్కనగ సతెమున్ పెర్కతె వొప్ప కాడ్కి, నాసెడమ్ ఆంతెర్. ¹¹⁻¹² సతెమున్ వొప్పకనె బగడ-నియత్తె పినన ఇంజెర్ నిర్వయ్ కీతుర్ సమ్మిరకున్ బగవంతల్, పసి కియ్యల్ సక్తితున్ సారి కీసి, సిక్ కీంతోర్.

మిరట్ బచె మాయ్లె నేమె మాతుర్ ఆందిట్

¹³ దాదలిర్-బాయిక్సిట్! పర్బు మీకున్ లాడె కీసెర్ మంతోర్. తన్వ పవిత్ర ఆత్మతె మిరట్ సుదుడె ఆతతున్ హిందల్ అని తన్వ సతెమున్ బరోస కీతతున్ హిందల్, మిరట్ బచె మాయన ఇంజెర్ వోర్ బగవంతల్ మీకున్ సమ్మెత్ మొదొలె నేమి కీతొర్. అదెన్ సాటి, మమెట్ మీ హిందల్ ఆసి, బగవంతన్ దనెవాద్ వెహ లాగర్. ¹⁴ ఇద్ తీర్లె మిరట్ బచె మాసి, మా యేసు కిరిస్తు పర్బున మయ్యతగ ఈస యేతన ఇంజెర్ బగవంతల్ మమెట్ వెహ చొకొట్టు కబుడున్ హిందల్, మీకున్ కేయ్యెర్. ¹⁵ అదెన్ సాటి దాదలిర్-బాయిక్సిట్! గట్ నిల్చి, మమెట్ వెహ అని చిటితగ లిహి కీత సతెమున్ పియ్యి తాకట్.

¹⁶ మాకున్ లాడ్లె సూడ్వల్, మా యేసు కిరిస్తు పర్బు, అని మా బాబో బగవంతల్, పెర్కత-దయతె మాకున్ చొకొట్టు ఆస అని బస్కెట్ మన్వల్ గటి-దీర్వ సీతెర్. ¹⁷ హర్ చొకొట్టు కామ్మగ అని హర్ చొకొట్టు గొట్టితగ బగవంతల్ మీవంగ్ దిల్కున్ గటి-దీర్వ సీసి, మీకున్ గట్ నిపుసియిర్.

పార్తన కీమ్ ఇంజెర్ పఘ కోర్వల్

3 దాదలిర్-బాయిక్సిట్! ఆక్రిత్ మీకున్ కోర్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, పర్బున బోద మిహ్లా పగై మాతపె, దుస్సుర్ సమ్మిర్ గిర్ వెయ్యె పగై మాసి, తాన్ డగుర్-పాన్ వానల్ పార్తన కీమ్. ² సమ్మిర్ రొహి బరోస సెలె. అదెన్ సాటి కరెబలిర్ అని ఆగమ్ మాయ్లీర కెయ్లల్ మాకున్ కాబాడ్వల్ మా సాటి పార్తన కీమ్.

³ బతి పర్బు బరోస వాలె ఆందుర్. అని వోర్ మీకున్ సయ్నద కెయ్లల్ బచి కీసి, సక్తి సీంతోర్. ⁴ మమెట్ ఆగె సీత తీర్ మిరట్

తాక్సెర్ మంతిట్ ఇంజెర్, అని ఉండె గిర్ మునె తాకకీట్ ఇంజెర్, పర్బునగ మీ బారెతె మాకున్ బరోస మంత. ⁵ తె ఇంకె బగవంతన పెర్కతె అని కిరిస్తున వోర్చవల్ గునె, మీవంగ్ దిల్కున్ నిహ్పి పర్బు తాకుసిర్.

గఘల్ గున్తున్ బారెతె దమ్మి సియ్యల్

⁶ మాపుర్ దాదలిర్-బాయిక్సిట్! మహ్లాట్ కేంజెట్ అద్ బోద తీర్ ఆయ్య, జరబ్ సెల్వక్ అని దుస్రా తీర్లె తాక్వల్ హర్ వోరో బక్తనల్ మిరట్ లంగ్ మందన ఇంజెర్, మా యేసు కిరిస్తు పర్బున పొరోడె మీకున్ ఆగె సీసెర్ మంతోమ్. ⁷⁻⁹ మమెట్ మీ సంగ మనెకె గఘలీర్ దాత్ పిన్కె. బోనయె రోన్ పొకొట్ తిన్కె. మిహ్లాట్ బోన్ పొరోన్ వజన్ ఆయ్య ఇంజెర్ మమెట్ రాత్-దిహ కాయ-కమ్మ కీతొమ్. మిహ్లాట్ మా సాటి మదత్ యేత్వల్ హక్ సెలె ఇంజెర్ ఆయె బతి, మిరట్ మావ నమున యేచ్చి తాకన ఇంజెరెన్ ఇహిన్ తాక్టామ్. ఇదెన్ పియ్యి, మా దాత్ బహన్ తాకన ఇన్వల్ మీకున్ టావయె. ¹⁰ అని మమెట్ మీ సంగ మనెకెనె, "బోరె ఆయి కామ్ కియ్యెకె వోర్ జేవున్ కియ్య" ఇంజెర్ ఆగె సీసి మత్తోమ్.

¹¹ తేర్ బతి మిహ్లా కహితుర్ గఘలీర్ ఆసి, వూర్ కామ్ కియ్యకనె మన్వలె ఆయె బతి, దుస్సుర జోలిత్ గిర్ సాంజెర్ మంతెర్ ఇన్వల్ కేంజెట్. ¹² తె ఇంకె వూర్ ఆతుర్ దుస్సుర జోలిత్ సాన్వక్నె, కామ్ కీసెర్ తమ్మ చంది తమయ్ కమయ్ కియన ఇంజెర్, మా యేసు కిరిస్తు పర్బున పొరోడె కోర్చి ఆగె సీసెర్ మంతోమ్. ¹³ బతి దాదలిర్-బాయిక్సిట్! మిరట్ చొకొట్ కియ్యడగ అసలె హటి మాయ్లట్.

¹⁴ బోరె ఆయి మమెట్ ఇద్ చిటితగ లిహి కీతంగ్ ఆగెంగ్ పియ్యి తాక్వెకె దానుర్, దిహనై సూడ్చి కరి కీమ్. అని వోస వోన్ లజన్ వాటెంగ్ ఆయన ఇంజెర్ వోన్ సంగ మీరె మాసి మన్కట్. ¹⁵ అచొరె బతి, వోన్ మీవోర్ పగ-దారన్ దాత్ సూడ్వక్నె, మీవోర్ తాదల్-తమురె ఇంజి వోన్ దమ్మి సీమ్.

ఆక్రిత దండోన్

¹⁶ ఇంకె వోర్ పర్బు, మీ సమ్మిర్ సంగ హర్ వకత్ సాత్ మంజెర్, మీకున్ సాంతి సియిర్.

¹⁷ పఘ ఇన్వన నన 'దండోన్' ఇంజెర్ కుద్ లిహి కీసెర్ మంతోన్. నన లిహి కియ్యల్ హర్ చిటితగ ఇద్ ఆన్వల్ మందంత. ఇద్ నావ లిహి కియ్యల్ తరిక ఆంద్.

¹⁸ మా యేసు కిరిస్తు పర్బున పెర్కత-దయ మీకున్ సాత్ మని!

1వ తిమోతి

ఇద్ చిటితున్ బారెత గొప్పి

పప్పు

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ సాట్ నాలుంగ్ (64) సాల్లగ లిహి కియ్యల్ జర్తత.

పప్పు తనకున్ మరిన్ దాత్ మన్వల్ తిమోతి బక్తన్ ఇద్ చిటి లిహి కీతొర్. అగ ఎపెన్ చహార్తె మన్వలిర్ బక్తలిర్కున్, బగవంతన బక్తితల్ బహ్మి కియ్యె వెలెటిర్ లబడ్ గురుర్ తయర్ ఆతెర్. వూర్ గురుర బోదతున్ ఆపున్లె అని అగటుర్ బక్తలిర బక్తితున్ బడి కియ్యె, వోర్ తిమోతి బహన్ బావ్-బక్తితె మందన ఇన్వల్ పప్పు లిహి కీతొర్.

ఇదె ఆయ్య అగ మన్వలిర్ సమ్మి వహినుర్ బక్తలిర్ దుస్తుర్కున్ బహన్ మాన్-మర్వద సియన, బహన్ తాకన, బహన్ బావ్-బక్తితె పిసన ఇన్వలిక్ గొప్పిన్ బోద వెహన ఇంజెర్ వోర్ తిమోతిన్ లిహి కీతొర్.

బగ బతల్ మంత

పప్పున ఆసిర్వాద్

పాల్తొ గురుర్ బారెతె ఉయ్యర్ మంట్

పప్పున్ పొరొ పర్బున దయ మన్వల్

తిమోతిన్ జిమెదారి

పార్తనతున్ బారెతె వెహ్యల్

చర్చితుర్ అదికారిర్

బగవంతల్ బహ్మి వెహ్మి తొహ్మ సతున్ బారెతె

ఆక్తితంగ్ దివొస్కెనె లబడ్ బోదంగ్

యేసు కిరిస్తునొర్ చొకొట్టొర్ సేవ్కల్

సమ్మి వహినుర్కున్ హుకుమ్మ

లబడ్ బోదంగ్ అని కరల్ దన్-దళ్లతున్ పొరొ ఆస

తిమోతిన్ వెహ్మ బోద

పప్పున ఆసిర్వాద్

1 ఇద్ చిటితున్ పప్పు ఇన్వన లిహి కీసెర్ మంతొన్. మరట్ ఆస కియ్యల్ యేసు కిరిస్తున అని మాకున్ బచి కియ్యల్ బగవంతన హుకుమున్ హిందల్, యేసు కిరిస్తునొర్ అపొనతుల్త నన ఆందున్. ² బరోసతున్ హిందల్ నన మియ్యెర్ మరి తిమోతిన్, ఇద్ చిటి లిహి కీసెర్ మంతొన్. బాబొ బగవంతల్ అని మా యేసు కిరిస్తు పర్బు, నీ పొరొ కివుల్ తొహ్మి, నీకున్ పెర్తత-దయ అని సాంతి సియిర్!

పాల్తొ గురుర్ బారెతె ఉయ్యర్ మంట్

3 తిమోతి! నన మాసిదోనియ యేరియతె సానెకె, నీకున్ కోర్త తీర్ సతెమున్ బద్ది దుస్రాక్ బోదంగ్ కరుస్వలిర్కున్ ఆపుసియ్యె, ఎపెన్ నగుడెన్ మన్. ⁴ బని కీసి వెహ్యలిక్ కతంగ్ అని కాన్దాస్కున్ బారెతంగ్ గొప్పిన్ వూర్ సుటి కియన. బారితెకె సిరివ్ ఇవ్ బేద్-బావ్ పుటుసంతంగ్ అని బరోసతున్ హిందల్ జర్తవల్ బగవంతన పిలన్వన్ పూరి కియింగ్. ⁵ ఇద్ బోదత బావ్ బతల్ ఇత్తెకె, సుదుడ్ వాలె అని చొకొట్ట మన్-దిల్లల్, కపట్ సెలె అద్ బరోసతల్ పుట్టల్ పెర్మయె ఆంద్. ⁶ కహి లోకుర్ ఇవెనల్ బహ్మి మాసి, కామ్ సియింగ్ అవ్ గొప్పింగ్ వడ్వెవల్ మొదొల్ కీతెర్. ⁷ వూర్ దర్తత కానుస్తూర్ గురుర్ ఆకొమ్ ఇంతెర్, బతి వూర్ వెహ్యలిక్ వూర్కునె అర్తమ్ ఆయింగ్. తెర్ బతి నమకమ్మె దుస్తుర్ తమ్వ వెహ్మ తీర్ తాకన ఇంజెర్ జుల్మ కీంతెర్.

⁸ దర్తత కానున్ బరోబర్ వాడకమ్ కీతెకె, అద్ చొకొట్ట ఆంద్ ఇంజెర్ మాకున్ టావయె. ⁹⁻¹⁰ నియత్తె తాక్వలిర్ సాటి, ఇద్ దర్తత కానున్ లిహి కియ్యకి. బతి బగడ్-నియత్తె తాక్వలిర్ సాటి, మర్ల

బడ్వలిర్ సాటి, బావ్-బక్తి సెలర్ వూర్ సాటి, పాపిర్ సాటి, బే-సుదుడ్ వాలిర్ సాటి, కరెబలిర్ సాటి, అవల్-బాబొన్ సెలెతె దుస్తుర్కున్ జక్వలిర్ సాటి, పీర్ కియ్యలిర్ సాటి, మాడ్మ మాడ్మ మీండ్వలిర్ సాటి, మాయ్లిర్కున్ వొమ్మె వోయ్యలిర్ సాటి, లబడ్ వెహ్యలిర్ సాటి, కపట్ గవదార్కున్ సాటి, సతె బోదతున్ ఉల్ల తాక్వలిర్ సాటి దర్తత కానున్ లిహి కీసి మంత. ¹¹ ఈతల్ మయ్యత చొకొట్ట కబుడున్ కరుసియన ఇంజెర్ డగుర్-పాన్ వాలె బగవంతల్ బరోసతె నాకున్ హాల్ల కీతొర్.

పప్పున్ పొరొ పర్బున దయ మన్వల్

¹² మా పర్బు యేసు కిరిస్తు తన్వ సేవతున్ సాటి నాకున్ సక్తి సీసి, బరోస వాలెన ఇంజి, నేమి కీతొర్. అదెన్ సాటి పర్బున్ దనెవాద్ వెహ్మార్ మంతొన్. ¹³ ఇదెన్ మునె నన బగవంతన్ రెహ్మి వడ్వెన్దున్. దయ సెల్వక్నె, లూటి కియ్యన్ దాత్ మత్తొన్. నన బరోసతగ వాయ్యక్ మునె ఇవ్ కామ్మ కరె మాయ్య కీత కాడ్కి, పర్బు నా పొరొ దయ తొహ్మార్. ¹⁴ మా యేసు కిరిస్తు పర్బు తన్వ పెర్తత-దయతున్ నా పొరొ బర్బుర్ తొహ్మి, తన్వ మన్వల్ బరోసతున్ అని లాడ్డున్ గిర్ నాకున్ సీతొర్.

¹⁵ పాపిర్కున్ బచి కియ్యెనె, యేసు కిరిస్తు ఇద్ దునియతె వాతొర్. ఇద్ గొప్పి బరోస ఇర్వల్ అని వొప్పల్ మంత. సమ్మిర్గటల్ డగుర్ పాపిన నన ఆందున్. ¹⁶ తెర్ బతి, బగవంతల్ నా పొరొ దయ తొహ్మార్. అదెన్ సాటి బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ యేత్వలిర్, తన్వ పొరొ బరోస ఇర్వలిర్కున్ యేసు కిరిస్తున బర్బుర్ వోర్బవల్ గున్వన్ తొహ్మి, నాకున్ నమునత్ దాత్ ఇర్దొర్. ¹⁷ బస్కెట్ మన్వల్ రాజల్, మరన్ సెల్వక్నె మన్వల్, కడ్కున్ దిస్వక్నె మన్వల్, సిరివ్ వొరొర మన్వల్

బగవంతున్ డగుర్-పాన్ అని మయ్య పిడినంగ్-పిడింగ్ వాయి! ఆమెన్.
†

తిమొతిన జిమెదారి

18 నా మరి తిమొతి! నీ బారెతె బవినత్తె జర్గవలిక్ వెహ్టాంగ్ అవ్ గొస్టిన్ పియ్య, నిమె చొకొట్టూర్ సిపాయిన్ దాత్ లడె మాయన ఇంజెర్, నీకున్ ఇద్ హుకుమ్ సిసెర్ మంతొన్. 19 బరోసతున్ సుటి కియ్యక్నె, నీవ మన్-దిల్ వెహ్టాపినయ్ చొకొటె కేంజ. కహి జన్మ తమ్మ మన్-దిల్ వెహ్టాతున్ దబి కీసి, రూక టుకెంగ్ ఆతపినయ్ తమ్మ బరోసతున్ నాసెడమ్ కీతెర్. 20 ఆతుర్గటల్ హుమెనయ్ అని అలెగ్జాండర్ ఇన్వలీర్ మంతెర్. వీర్ బగవంతున్ రెహ్పి వడ్కవక్నె మన్వల్ కరియన ఇంజెరెంతె, సిక్చ బోగె మాయ్లె వూర్కున్ సయ్యున్ ద కెయ్లె హుబ్లి కీతొన్.

పార్తనతున్ బారెతె వెహ్వల్

2 1-2 నన మొదొల్ నీకున్ వెహ్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, సమ్మిర్ లోకుర్ సాటి, రాజలిర్ అని అదికారిర్ వూర్ సమ్మిర్ హిందల్ ఆసి, బగవంతున్ కోరన, పార్తనంగ్, వినంతింగ్ కియన. అని దనెవాడ్క గిర్ వోర్ బగవంతున్ వెహన. అస్కన్ మరట్ సాంతితె, బావ్-బక్తితె, బగవంతున్ డగుర్-పాన్ సిసెర్ పిన పరంతల్. 3 ఇహిన్ కియ్యల్ చొకొట్టూ ఆంద్ అని మాకున్ బచి కియ్యల్ బగవంతున్ ఆనంద్ సీంత. 4 పర్ల సమ్మిర్ బచె మాయన అని సతున్ బారెతె కరి కియన ఇంజెరెన్ బగవంతుల్ ఇవ కీంతొర్. 5 అద్ సత్ బతల్ ఇత్తెకె: బగవంతుల్ వొరొరె మంతొర్. అహ్నె బగవంతునగ మాయ్లీర్కున్ మీరి కియ్యల్ సుర్వెర్ల గిర్ వొరొరె మంతొర్. వోరె యేసు కిరిస్తు ఇన్వల్ మాయ్లల్ ఆందుర్. 6 వేరె యేసు సమ్మిర్ ముక్తితున్ సాటి, తన్వ తన అర్చన ఆసి కండి కీతొర్. ఇదెన గవ బరోబర్ వకత్తె మాకున్ తొహ్తొర్. 7 ఇదెన్ సాటినె పచర్ కియ్యన్ దాత్, అహిన్తులున్ దాత్ యూదుల్కె ఆయూర్ వూర్కున్ బరోస అని సతెమున్ బారెతె వెహ్టె బగవంతుల్ నాకున్ నేమి కీతొర్. ఇద్ లబడె ఆయె, సతెమె ఆంద్.

8 అదెన్ సాటి హార్ చర్చినుర్ మాయ్లీర్ సోంగ్ వాయ్యక్నె అని లొల్లింగ్-జర్గంగ్ కియ్యక్నె, తమ్మంగ్ పవిత్ర కెయ్య్ తహ్పి, †† పార్తన కియన ఇంజెర్ కోరంతొన్.

9-10 అహ్నె బక్లిక్ వెయ్యెక్ గిర్ మాన్ సీనల్ సాద కష్టింగ్ ఫొండన. అవ్ వెయ్యెక్ చొకొట్టూంగ్ కామ్మీ కీసి, తమ్మ బావ్-బక్తితున్ తొహన. అచొరె బతి సానెతంగ్ హార్కె-వేర్కె, ముతెల్కె, బారితంగ్ కష్టింగ్, తీర్-తీర్లంగ్ వేనింగ్ వాట్టలె మాకున్ సోబ సీంతంగ్ ఇన్వ.

11 వెయ్యెక్ దబ్ మంజెర్ బర్చుర్ మాన్లె సమ్మె కరియన. 12 వెయ్యెక్ బోద్ వెహ్టానె ఆయి, మాయ్లన్ పొరొ అదికార్ తాకున్లె ఆయి, నన వొహిన్. వెయ్యెక్ సిరిప్ దబ్ కేంజన. 13 బారితెకె బగవంతుల్ మొదొల్ ఆదమున్ అని పెజెయ్ హవన్ గడి కీతొర్. 14 అదె ఆయ్య మొదొల్ పసి మాయ్లల్ ఆదమ్ ఆయూర్. బతి అద్ వెయ్యె పసి మాసి పాప్పుగ అర్. 15 తెర్ బతి వెయ్యె బరోసతె, పెర్మతె, పవిత్ర మంజెర్ మన్వన్ ఆపున పర్తెకె, బాలెంతతున్ హిందల్ ‡ అద్ బచె మాంత.

చర్చితుర్ పెదొల్కె

3 చర్చితురోర్ పెదొల్కె కామ్ బెయ్ విలువత ఆంద్. అదెన్ సాటి బోరె ఆయి అద్ కామ్ కీక ఇత్తెకె, అద్ గొస్టి చొకొట్టూయ్ ఆంద్. ఇద్ గొస్టి బరోస కీనల్ మంత. 2 పెదొల్ ఆయ్యల్ బదె తప్ప డాగ్ సెల్వక్నె మందన. వోన్ ఉందియ్ బాయ్యు మందన. వోర్ చొకొట్టూ

† ఆమెన్: ఇత్తెకె, అహిన్ జర్గన' సెలెకె, 'నన వెహ్వల్ కరలెన్ ఆంద్' ఇంజెర్ అర్. †† పవిత్ర కెయ్య్ తహ్పి: ఇత్తెకె పావ్ సెల్వక్నె పిన్వల్ ఇంజెర్ అర్. ‡ బాలెంతతున్ హిందల్: సెలెకె మరి-మియడున్ చొకొట్ సూడ్యడున్ హిందల్ ఇంజెర్ మందంత.

బుది వాలె ఆసి మందన. వోర్ మన్వ ఆసతున్ ఆపున పరన. సమ్మిర్ మాన్ సీనల్ వోర్ మందన. వోర్ వాతొర్-సాత్తొన చొకొట్-వాయుట్ పూసి కియ్యల్ ఆసి మందన. వోర్ బోద్ కరుస్తుల్ గిర్ మందన. 3 వోర్ పెదొల్ ఆయ్యల్ కల్-పిదెడల్ ఆయ్య. సిర్లల్ మన్వ, బతి సాదు గున్తె మందన. జర్గ-పోయ్యల్ ఆయ్య. లబడె-లబ్బతె కొతంగ్ కమయ్ కియ్య. 4 తనకున్ మాని కీనల్ మరి-మియడున్ జరబ్బె ఇర్చెర్, రోతున్ చొకొట్ తాకున్లల్ ఆయన. 5 బోరె ఆయి తన్వ కుటుంబతున్ తాకున పరోర్ వోర్, బగవంతున చర్చితుర్కున్ బహన్ తాకున పరనుర్?

6 వోర్ పూన-పూని బరోస వాలె ఆసి మన్వ. †† బారితెకె వోన్ రొహి గర్వ-గమండి వాయర్, సయ్యున్దున్ దాత్ సిక్చ బోగె మాయ లాగర్. 7 అచొరె ఆయ్య వోర్ బదె తప్ కీసి, సయ్యున్ ద కెయ్యె అర్వక్నె, దుస్రుర్ సమ్మిర్గటల్ చొకొట్ మాన్ యేచ్చెర్ మందన.

8 అహ్నె చర్చితుర్గ మదత్ కియ్యలిర్ గిర్ మాని కీనల్ మందన. రండ తీర్కె వడ్కవ. కల్-పిదెడలిర్ ఆయ్య. మోసెమ్ కీసి, కొతంగ్ కమయ్ కియ్యలిర్ ఆయ్య. 9 వూర్ సుడుడె-పాన్ వాలె మన్-దిల్లె మంజి, బగవంతుల్ బహి వెహ్టె తొహ్టాంగ్ సతె గొస్టిన్ పొరొ గట్ బరోస ఇర్చి తాకన. 10 అవ్ సమ్మె గున్వ్ పరిక్చతగ బే-కసుర్ వాలిర్ ఆతెకెన్, చర్చితుర్గ మదత్ కియ్యలిర్ ఇంజెర్ వూర్కున్ నేమి కియ వచొ.

11 అహ్నె వూరంగ్ వెయ్యెక్ గిర్ దుస్రుర్ మాని కీనల్ మందన. అవ్ వెయ్యెక్ బోన్ రాంగ్లక్ మందన. చొకొట్టూ బుదితె మంజి, సమ్మె కామ్మీ బరోసతె కియన.

12 వూర్ మదత్ కియ్యలిర్కున్ ఉందియ్ బాయ్యు మందన. వూర్ తమ్మ మరి-మియడున్ అని కుటుంబతున్ చొకొట్ తాకున పరన.

13 అహిన్ వూర్ చొకొట్టూ పొరొల్ కమయ్ కీసి, యేసు కిరిస్తున బరోసతగ గటి-దీర్వ వాలిర్ ఆంతెర్.

బగవంతుల్ బహి వెహ్టె తొహ్టా సతున్ బారెతె

14-15 నన వెయ్యె నిహ్న వాయన ఇంజెర్ ఆసతె మంతొన్. ఉంది మోక నన వాయ్యల్ కోరుమ్ ఆతెకె, బగవంతున చర్చితుర్ బహన్ తాకన ఇన్వలిక్ గొస్టిన్ నిమె కరి కియన ఇంజెర్ ఇద్ చిటితగ లిహి కిసిర్ మంతొన్. బహన్లె రోతున్ బునది అని దారుమ్మీ ఆదర్ ఆసి నిలంతంగ్, అహ్నె జీవతె మన్వల్ బగవంతున చర్చితుర్ సతెమున్ ఆదర్ ఆసి నిలంతెర్. 16 బహి వెహ్టె తొహ్టా ఆత్మత బావ్-బక్తిత సత్ కరలెన్ బెయ్ డగుర్ ఆంద్:

కిరిస్తు మాయ్లన్ రూప్ యేత్తోర్. వోర్ నియత్తోర్ ఇంజెర్ పవిత్ర ఆత్మ నిరుపన్ కీత.

బగవంతునుర్ దూతలిర్ వోన్ సూడెర్. బచి కియ్యల్ ఆందుర్ ఇంజెర్ వోన్ బారెతె పర్లత్ నడ్డుమ్ పచర్ ఆత.

తె దునియతుర్ వోన్ పొరొ బరోస ఇర్చెర్. బగవంతుల్ వోన్ మయ్యతె స్వర్గనగ వోతొర్.

ఆక్రితంగ్ దివొస్కెనె లబడె బోదంగ్

4 తెర్ బతి ఆక్రితంగ్ దివొస్కెనె కహితుర్ బరోసతున్ సుటి కీంతెర్ అని పసి కియ్యలిక్ బూత్మనంగ్ కేంచి, అవెనంగ్ బోదన్ పియ్య తాకంతెర్ ఇంజెర్ పవిత్ర ఆత్మ తాత్కర్ వెహంత. 2 వూర్ ఆతుర్ కపట్టె లబడె వడ్కంతెర్. వూరంగ్ మన్-దిల్కె సాతపినయ్ మంతంగ్. 3 వూర్ లబడె బోద్ కియ్యలిర్, మర్మింగ్ ఆయ్యల్ తప్ ఆంద్ ఇంతెర్. అని కహి తీర్కెన కానె గిర్ తిన్వ ఇంజెర్ బోద్ కీంతెర్. బతి బగవంతుల్ అవ్ సమ్మి కానెతంగ్ చీజ్యున్ తిందన్ సాటినె నిబ్లి కీతొర్. సతున్ కరి కీతుర్ బక్లిర్, బగవంతున్ దనెవాద్ వెహ్టె, అద్ కానెతున్ తిందన. 4 బగవంతుల్ గడి కీత హరియేక్ చీజ్ చొకొట్టూయ్ ఆంద్. అదెన్ సాటి బదె గిర్ చీజాన్ వటియ్ ఇన్వక్నె బగవంతున్

†† బరోసతగ బెర్చి మందన.

దనెవాద్ వెప్పి తిందన. ⁵ బారితెకె బగవంతన వచన్ అని మీవ పార్తన అవ్ చీజ్కాన్ తిన్లె సుదుడ్ కింతంగ్.

యేసు కిరిస్తునార్ చొకొట్నార్ సేమ్మల్

⁶ నిమె ఇవ్ గొస్టింగ్ బక్తలిర్కున్ పొడి కీసి వెహైకె, యేసు కిరిస్తునార్ చొకొట్నార్ సేమ్మన్ ఆంతి. బరొస ఇర్తంగ్ గొస్టింగ్ కేంజ్యడున్ హిందల్ అని చొకొట్నంగ్ బోదన్ పియ్యి తాక్కుడున్ హిందల్ నిమె బావ్-బక్తితగ బడె మాతి ఇంజెర్ వూర్కున్ తొహంతి. ⁷ ఆగమ్ గొస్టినల్ అని బని కీతంగ్ కతనల్ లక్ మన్. బావ్-బక్తితె మన్లె కోసిద్ కీమ్. ⁸⁻⁹ ఇద్ గొస్టి బరొస ఇర్తల్ అని వొప్పల్ మంత: మేందొడున్ సాటి కియ్యల్ సిక్కున్తె జరసి పాయ్ మంత. బతి బగవంతన బావ్-బక్తి కీతెకె, ఇంకెడ అని బనిసత్తె పిస్వడున్ రొపొ గిర్ చొకొటె జర్తంత ఇన్వల్ వాగ్గన్ మంత. అద్ వాగ్గన్ సమ్మి తీర్కెన్ పాయ్ సీంత. ¹⁰ దునియతెర్ లోకుర్కున్ బచి కియ్యన్, ముకెతె తన్వ పొరొ బరొస ఇర్తర్కున్ బచి కియ్యల్ జీవతె మన్వల్ బగవంతనగ ఆస ఇర్తల్. అదెన్ సాటిన్ కాయ్-కన్వమ్ కీసెర్ మంతల్.

¹¹ ఇవ్ గొస్టిన్ బారెతె హుకుమ్ సీసి, వూర్కున్ కరుస. ¹² నిమె డియెసి ఆత కాడ్కి, నీకున్ బోర్ చుడుర్-పాన్లె సూడ సియ్యి. బతి నీవ వడ్కవడగ, తాక్కుడగ, పెర్లె తొహ్వాడగ, బరొసతగ అని పవిత్ర మన్వడగ దుస్తుర్ బక్తలిర్ నీవ నమున యేత్తుల్ మన్.

¹³ నన వానల్ వేరి బగవంతనంగ్ గొస్టింగ్ బక్తలిర్ మునె వాచి కీసి, కేంజుసెర్, వూర్ బరొసతున్ బడి కీసెర్, బోద వెహైర్ మన్.

¹⁴ చర్చితుర్ పెదొల్కే నీ పొరొ కెయ్యి ఇర్చి పార్తన కీనెకె, బనిసత్తె జర్తంత ఇంజెర్ వెహై వరమ్ నీకున్ పుడ్డ. అద్ వరమున్ వాడకమ్ కీమ్. ¹⁵ నన వెహైంగ్ గొస్టింగ్ పియ్యి, బర్చుర్ దిల్లె తాక. అస్కె నిమె బావ్-బక్తితగ బడె మాయ్యల్ దుస్తుర్ కరి కీంతెర్. ¹⁶ నీవ పిస్వడున్ బారెతె అని నిమె వెహైల్ బోదతున్ బారెతె దిహనై మన్. ఇహిన్ పిసెర్ మంద్రితె, నీవ నిమె బచి కీంతి అని నీ బోద కేంజ్జార్ వూర్కున్ గిర్ బచి కీంతి.

సమ్మి వహినుర్కున్ కామి సియ్యలిక్ హుకుమ్మ

5 వెడిల్లున్ రాంగి సియ్యి, బతి నీ బాబొన్ దాత్ సమ్మె మాసి చొకొట్ తాకన ఇంజెర్ కోర్. డియుర్కున్ నీ తముకున్ దాత్ సమ్మె మాయన. ² మాతరిన్ నీవ అవన్ దాత్ సమ్మె మామ్. బర్చుర్ పవిత్ర దిల్లె, డియ పేకిన్ నీవంగ్ సేలెడ్-తకకున్ దాత్ సమ్మె మామ్.

³ కరలెన్ బోర్ దిక్ సెలెంగ్ అవ్ రాండె వెయ్యెకున్ మాన్ సీసి డగుర్-పాన్ సీమ్. ⁴ బతి రాండె వెయ్యెన్ మరి-మియడ్ ఆయి, తంగ్గరి-తంగ్గియక్ ఆయి మత్తెకె, వూర్ ముకె తమ్మ్య రోతుర్కున్ పొసి కియ్యల్ కరియన. అహన్ కీతెకె, తమ్మ్యర్ బెయె-బాబన్ అని ఆజి-తాదుర్కున్ చొకొట్ సూడ్వ్ ఆంత. ఇహిన్ కియ్యల్ బగవంతన్ ఆనంద్ సీంత.

⁵ కరల్ దిక్ సెలె అద్ రాండె వెయ్యె మత్తెకె, అద్ వొరొయె మంజి, తన్వ ఆస బగవంతన్ పొరొ ఇర్చి, బగవంతన మదతున్ సాటి, నర్క-పియల్ పార్తనంగ్ అని వినంతింగ్ కీసెర్ మందంత. ⁶ బతి సుక్-బోగ్ యేచ్చెర్ పిస్వల్ రాండె వెయ్యె జీవతె మంజి గిర్ సాత లెకతెన్ వాంత.

⁷ బక్తలిర్కున్ బోర్ తప్పగ్ సాష్టి కియ్యెన్ మన్లె, ఇవ్ గొస్టిన్ సమ్మిర్కున్ హుకుమ్ సీమ్. ⁸ బోరె ఆయి తన్వర్ తోడొ పుట్టుగటల్ ముకెతె, తన్వ రోతుర్కున్ పొసి కియ్యెకె దానుర్తె. వోర్ బరొసతల్ బహ్య మాసి, బరొస కియెర్ వోన్లటల్ తెర్, బేకర్ ఆంతోర్.

⁹⁻¹⁰ వొరొనె తుంగ్గి, వోర్ మార్త పెజె అద్ రాండె వెయ్యె సాట్ (60) సాల్కన వహి వీడ్చి మందన. అచొరె ఆయ్య, అద్ వెయ్యె చొకొట్నంగ్ కామ్మి కీంత ఇన్వల్ పొరొల్ కమయ్ కియన. మరి-మియడున్ జరబ్బె ఇర్వల్, వెర్తలిర్కున్ యేర్-పాని కియ్యల్, బక్తలిరంగ్ కాల్య్ నొర్వల్, † త్కలిబెన్ మన్వలిర్కున్ మదత్ కియ్యలిక్ ఈతంగ్ సమ్మె గున్కె, అద్

† దుస్తుర్ బక్తలిర్ చొకొట్ పూస-రూస కియన ఇంజెర్ ఇదెన్ ఉండె ఉంది అర్తమ్.

రాండె వెయ్యెనగ మందన. అస్కెనె తాన పొరొల్ రాండె వెయ్యెన్ దప్పర్తగ లిహి కియ వచొ.

¹¹ బతి జవనితె మన్వలిక్ రాండె వెయ్యెన్ గొస్టింగ్ పొరొల్కే, అద్ దప్పర్తగ లిహి కియ్య. బారితెకె తమ్మ్యంగ్ మేందొడంగ్ ఆసంగ్ కిరిస్తున బక్తితున్ తెర్ అదిక్ ఆసి, పాట్కే ఆయ్యె సూడంతంగ్. ¹² ఇహిన్ అవ్ తమ యేత్త మొదొడ వొట్టుల్ బహ్య మాసి, సిక్కుతున్ తమ్మ్య పొరొ తరంతంగ్. ¹³ అచొరె ఆయ్య అవ్ రాండె వెయ్యెక్ గమ్మలిక్ ఆసి, రొహ్య్ రొహ్య్ తిరిసెర్ చమ్మింగ్ వెహైర్, దుస్తుర జోలిత్ సాంజి, బవ్ గొస్టింగ్ తె వడ్కవయ్యె అవ్ గొస్టింగ్ వడ్కెసెర్ మందంతంగ్. ¹⁴ అదెన్ సాటి జవనితె మన్వలిక్ రాండె వెయ్యెక్ పాట్ ఆసి, మరి-మియడున్ జల్లె సియన అని రోత జన్వనితున్ సూడన ఇంజెర్ కోర్నెర్ మంతోన్. అస్కెనె పగ-దారల్ అవెనగ బతయ్ తవ్ సాష్టి కియ్యక్ మందంతోర్.

¹⁵ ఇవెనగటల్ కహి జనిక్ ఇదెన్ మొదొలె సత్తుల్ బహ్య మాసి, సయ్యున్త సరి తాక్కుల్ మొదొల్ కీతంగ్.

¹⁶ బది బక్తి వాలె వెయ్యెన కుటుంబతగ రాండె వెయ్యెక్ మత్తెకె, అవెకున్ తమయ్ మదత్ కియన. అస్కె చర్చితుర్ అవెకున్ మదత్ కియ్యడున్ బద్ది, కరల్ పొసటి రాండె వెయ్యెకున్ మదత్ కియ పరంతెర్.

¹⁷ చర్చితుర్కున్ తాకుస్వలిర్ పెదొల్కేనగటల్ ముకెతె, బోద అని చొకొట్నంగ్ గొస్టింగ్ వెహైలిర్కున్ సమ్మిర్గటల్ అదిక్ మాన్ కీసి, బెయ్ చొకొట్ సూడన. ¹⁸ బారితెకె దర్త-గ్రంతనగ, కామ్ కియ్యలిర్ బారెతె, "బూయ్యన్ బూతి పుటన" అని, కామ్ కియ్యలిక్ జన్వర్కున్ బారెతె, "కడతగ పాతి పుహ్యల్ కోదతున్ ముస్కె దొస్వ" ఇంజెర్ గిర్ లిహి కీసి మంత.

¹⁹ ఇవెర్ సెలెకె మువిర్ గవదార్కే మత్తెకె తప, చర్చితుర్కున్ తాకుస్వలిర్ పెదొల్కేనగటల్ వొరొన్ పొరొ వాట్ట గల్లితున్ వొప్ప.

²⁰ పావ్ కీతుర్కున్ చర్చితుర్ మునె ఉజిగిర్ దమ్మి సీమ్. అహన్ సియ్యల్ సూడ్చి, మెయ్యుర్ గిర్ పావ్ కియ్యెన్ వెరిసి పిసంతెర్.

²¹ నన బగవంతన్ మునె, యేసు కిరిస్తున్ మునె, నేమి కీతుర్ దూతలిర్ మునె గిర్ వెహైల్ బతల్ ఇత్తెకె; బోరె వొరొనె బాజున్ ఆయ్య అని బోనె బేద్-బావై సూడ్చి. ఇవ్ వెహైంగ్ హుకుమ్మన్ పియ్యి తాక.

²² పర్చున సేవతున్ సాటి నేమి కియ్యె, లహ్యి వర్చి బోన్ పొరొన్ కెయ్ ఇర్చి పార్తన కియ్య. ఉంది మొక వోర్ పావ్ కీసుర్తె, అద్ పాప్పుగ నిమె ఈస యేత్తని ఆంతి. బస్కెట్ నీవ నిమె పవిత్ర మన్.

²³ నీకున్ నడ్డుమ్ నడ్డుమ్ వాయ్యల్ పెటి నొపితున్ అని దుస్రాక్ బేమరిన్ సాటి, వటి యేరె ఉన్వకెనె, జరసి ఆంగుర్ రస గిర్ ఉన్.

²⁴ కహి లోకుర్ తన్వతున్ మునె గిర్ బెయ్ సమ్మె పాప్పుగ కోండె మాంతెర్. బతి దుస్తురంగ్ పామ్మి దిస్లె కోరుమ్ లాగంత. ²⁵ అహ్నా చొకొట్నంగ్ కామ్మి వెయ్యె తాత్కర్ దిసంతంగ్. ఉండె కహి చొకొట్నంగ్ కామ్మి దిస్లె కోరుమ్ లాగంత.

6 బగవంతన పొరొడున్ అని బోదతున్ కరబ్ పొరొల్ వాయ్యక్ మందన ఇత్తెకె, తమ్మ్యర్ మాల్కలిర్కున్, దాసి-పాన్లగ మన్వలిర్ చొకొట్ మాన్-మర్వడ సియన. ² తమ్మ్యర్ మాల్కలిర్ బక్తలిర్ మత్తెకె, వూర్కున్ చుడుర్-పాన్లె సూడ్చి. సేవతె పాయ్ యేత్తులిర్ మీ దాత్ లాడ్చుర్ బక్తలిర్ ఆత కాడ్కి, ఉండె ఇచుర్ అదిక్ సేవ కియన ఇంజెర్ వూర్కున్ వెప్పి, గటి-దీర్వ సీమ్.

లబడ్ బోదంగ్ అని కరల్ దన్-దన్వతున్ పొరొ ఆస

³ బావ్-బక్తితె పిస్సె, యేసు కిరిస్తు పర్చు వెహైంగ్ సతె బోదన్ ఉల్ల బోరె వెహనుర్తె, ⁴ వోర్ గర్వ-గమండి వాలె ఆందుర్ అని వోన్ బతయ్ కరె మాయె. ఆతొనగ గొస్టిన్ బారెతె జర్తంగ్, పాయ్ సెలెంగ్ అవ్ చర్చంగ్ కియన ఇన్వల్ కరబ్ ఆస మందంత. ఇదెన్ హిందల్ కపట్, జర్తంగ్, రాంగ్లల్, ఆగవ్ అనుమాన్కె వాంతంగ్. ⁵ ఈతుర్ నడ్డుమ్ జర్తంగ్-లోలింగ్ ఆసిరెన్ మందంతంగ్. అచొరె ఆయ్య సతున్ కరి

కియ్యవ్ నె, బగవంతన బక్తితున్ దన్-దన్లత్ కమయ్ కియ్యవ్ ఉంది ఆయ్యర్ ఇంజెర్ సమ్మె మాంతెర్.

⁶ బతి మత్త అదెనెన్ ఆనంద్ మన్వల్ బక్తియె ఉగుర్ దన్-దన్లత్ ఆంద్. ⁷ బారితెకె ఇద్ కలితగ మరట్ వానెకె బతయ్ తర్కతి. ఇద్ కలితల్ సానెకె బతయ్ వోయ్యట్. ⁸ అదెన్ సాటి మాకున్ పంచ-పాంగుడ్ అని తిన్వల్ కానె మత్తెకె, అవెనెన్ మరట్ ఆనంద్ మంద్. ⁹ బతి దనెవంతలిర్ ఆకొమ్ ఇన్వలిర్, తమ్వంగ్ దుక్కంగ్ సియ్యలిక్ ఆసన్ హిందల్, కరబ్ కామ్మనగ అర్సి, కోడె మాంతెర్. అవ్ ఆతంగ్ కామ్మ మార్కున్ పూరో నానెడమ్ కీంతంగ్. ¹⁰ బారితెకె కొతన లాలున్ సమ్మె కరబున్ ఆదర్ ఆసి నిలంత. కహి జన్క అద్ లాలున్, కిరిస్తున్ పొరో మన్వల్ బరోసతల్ బహ్కా మాతెర్. ఇదెన్ హిందల్ పూర్ దుక్కనగ కోడె మాతెర్.

తిమొతిన్ వెప్తా బోద

¹¹ బతి నిమె బగవంతనోర్ బక్తిని అంది. ఇవ్ సమ్మె ఆసన్ సుటి కీమ్. బావ్-బక్తి, బరోసతె, పెర్కతె, వోర్వల్ గున్తె, సాదు-పాన్తె అని నియత్తె ప్సి కోసిద్ కీమ్. ¹² నీవ బరోసతున్ బచి కియ్యె, చొకొట్ లడెయ్ కీమ్. బస్కెట్ పిన్వల్ జీవతున్ గట్ పియ్య. తాన్ సాటినె బగవంతల్ నీకున్ కేయ్యెర్. ఇద్ ఉగుర్ సతున్ వెలెటిర్ గవదార్కున్ మునె వొప్తి. ¹³⁻¹⁴ సమ్మెతున్ జీవదాన్ సియ్యల్ బగవంతన నదుడున్ మునె, అని పొంతి పిలాతున్ మునె, దర్కమనె గవ సీతొర్ వోర్ యేసు కిరిస్తు పర్కున నదుడున్ మునె, నీకున్ ఇద్ హుకుమ్ సీసెర్ మంతొన్.

బతల్ ఇత్తెకె, మా పర్కు యేసు కిరిస్తు ఉందుంది జోక పావె మానల్ వేరి, నిహ్ బదె తప్ప డాగ్ సెల్వెన్ పిస. ¹⁵ రాజ్ తాకుస్వల్ ఉగుర్-పాన్ వాలె, పర్కురోర్ పర్కు అని రాజలిరోర్ రాజల్ వోర్ బగవంతలె ఆందుర్. వోరె బరోబర్ వకత్తె స్వర్గ్ నల్ కిరిస్తున్ మల్సి సారి కీంతొర్. ¹⁶ మరట్ కరుమ్ సాంద పర్కుట్ ఆతల్ వేడ్డితగ మన్వల్ అని బస్కెట్ జీవతె మన్వల్ వోరె ఆందుర్. బగవంతన్ ఇంకె వేరి బోరె సూడ్కె అని ఉండె బోరె గిర్ సూడ పరుర్. సక్తివంతల్ బగవంతనె పిడింగ్-పిడింగ్ ఉగుర్-పాన్ వాయి. ఆమెన్!

¹⁷ ఇద్ దునియతగ దనెవంతలిర్ గర్వతె, మూరె మాసి సాన్వల్ దన్-దన్లతున్ పొరో బరోస ఇర్వ. ఇదెన్ బద్ది బగవంతన్ పొరో బరోస ఇరన. వోరె మావ సుకమున్ సాటి, పష్టె మత్త సమ్మె దయ కీంతొర్ ఇంజెర్ ఇవ్ సమ్మెన్ బారెతె మార్కున్ హుకుమ్ సీమ్. ¹⁸⁻¹⁹ ఇదె ఆయ్య చొకొట్టుంగ్ ఉండె వెలె కామ్మ కీసెర్, జారత్ మన్వలిక్ సమ్మె గిర్ దుస్తుర్కున్ దయతె తూసెర్ మంట్ ఇంజెర్ మార్కున్ హుకుమ్ సీమ్. ఇద్ తరికతె మూర్ బావ్-బక్తి ఇన్వల్ దన్-దన్లతున్ కమయ్ కీతెకె, బవిసతున్ సాటి అద్ చొకొట్టు బునది దొహంత. అదెన్ హిందల్ కరల్ పిన్వడ అనుబవ్ యేతంతెర్.

²⁰ యే తిమొతి! నీకున్ హల్లి కీత సతున్ చొకొట్ నెరుస. బావ్-బక్తి సెలుర్ మూర్ కియ్యలిక్ కరెబలిక్ చర్చనల్ అని గియన్ ఇంజెర్ వెహ్వలిక్ లబడ్ గొస్టినల్ హల్లి మన్. ²¹ కహి జన్క అవ్ గొస్టింగ్ కేంచి, బరోసతల్ బహ్కా మాతెర్.

బగవంతన పెర్కత-దయ మీ సమ్మెర్ పొరో మని.

2వ తిమొతి

ఇద్ చిటితున్ బారెత గొప్పి

పప్పు

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ సాట్ యేడుంగ్ (67) సాల్లగ లిహి కియ్యల్ జర్గిత.

పప్పు బగవంతన కబుడున్ పచర్ కీతతున్ హిందల్ జేల్లగ అర్చి తక్లిబ్బ్ బోగే మాసెర్ మత్తోర్. అస్సి తన్వ మరన్త గట్టు కరుమ్ వాసి మత్త. తెర్ బతి తిమొతి బక్తితగ ఉండె ఇచుర్ బడె మాయన ఇంజెర్ ఇద్ చిటి పప్పు లిహి కీతోర్.

నమునత్, ఇవ్ ఆక్రితంగ్ దివొస్సె గర్వ-గమండితె అని లబడ-లవ్వతె, తమ్మ్య సుక్-బోగున్ ఆస కీసెర్, పొరో పొరో బక్తి తోహ్వలిర్గటల్ లంగ్ మన్. మూర్ తమకున్ పసంద్ వాతంగ్ అవ్ బోదంగ్ వెహ్వలిర్ గురుర్కునె తమ్మ్య సిర్కుట్ మీరి కీంతెర్. అదెన్ సాటి బగవంతన సతె కబుడున్ పచర్ కియ్యె, హర్ గట్టు తయర్ మన్ ఇంజెర్ ఇద్ చిటితగ తిమొతిన్ పప్పు వెహ్వోర్.

బగ బతల్ మంత

పప్పున ఆసిర్వాద్

బరోసతగ నిల్చి మంట్

యేసు కిరిస్తునోర్ చొకొట్టోర్ సిపాయి

బగవంతల్ నేమి కీతోర్ సివ్వల్

ఆక్రితంగ్ దివొస్సెనంగ్ తక్లిబ్బ్

బరోస కీతన్ పియ్యి తాక్వల్

ఆక్రితంగ్ సూచనంగ్

పప్పు ఆక్రిత దండోస్ వెహ్వల్

పప్పున ఆసిర్వాద్

1 ఇద్ చిటి పప్పునగటల్ వాత ఆంద్. మా బాబో బగవంతన ఇచతున్ హిందల్, యేసు కిరిస్తునోర్ అపోన్తుల్త ఆందున్. యేసున్ పొరో బరోస ఇర్దుర్కున్ బస్కట్ పిస్వల్ జీవ పుటంత ఇంజెర్ బగవంతల్ వార్దన్ సీతోర్. ఇదెన్ బారెతె దుస్తుర్కున్ వెహ్వె, బగవంతల్ నాకున్ సారి కీతోర్. 2 తిమొతి! నన మియ్యెర్ లాడ్డోర్ మరిన్ దాత్ మన్వల్ నీకున్ ఇద్ చిటి లిహి కీసెర్ మంతోన్. బాబో బగవంతల్ అని మా యేసు కిరిస్తు పర్చు, నీ పొరో కివుల్ తొహ్పా, నీకున్ పెర్వత-దయ అని సాంతి సియిర్!

బరోసతగ నిల్చి మంట్

3 నా తొత్తుర్ దాత్ బగవంతన్ సుదుడ-పాన్ వాలె మన్-దిల్లె సేవ కీసెర్, నావ పార్వతగ నీకున్ నర్క-పియల్ హేతు కీసెర్ మంతోన్. అని నీ సాటి బగవంతన్ దనెవాద్ వెహ్వోర్ మంతోన్. 4 మరట్ పాకె మానెకె నిమ్ తుహ్వా కాడెర్ హేతు కీసి, నీకున్ బస్సి సూడ్కు ఇనల్ ఆసెర్ మంత. నీకున్ సూడ్కు అస్సి నావ దిల్ ఆనంద్వి నిందర్. 5 నీవ కపట్ సెలె అద్ బరోస నాకున్ హేతు మంత. ఆతల్ బరోస మీ కాకొ లోయిస్సుగ అని నీవ బెయె యునిస్సుగ గిర్ మత్త. అదె నిహ్ గిర్ మంత ఇంజెర్ నమ్మెర్ మంతోన్. 6 ఇద్ కార్వన్ హిందల్, బగవంతన వరమున్ ఉండె వెలె వాడకమ్ కియన ఇంజెర్ నీకున్ హేతు కియుసెర్ మంతోన్. అద్ వరమ్ నావంగ్ కెయ్యె నీ పొరో ఇర్దోన్ అస్సి, నీకున్ పుట్ట. 7 బారెతెకె బగవంతల్ మాకున్ సీతోర్ అద్ ఆత్మ వెరె-కొండల్ ఆయి. బతి అద్ ఆత్మ, సక్తి సియ్యల్, లాడ్ కియ్యల్ అని మన్త ఆసన్ ఆపుస్వల్ ఆంద్.

8 అదెన్ సాటి మా పర్చున్ బారెతెన్ ఆయి, వోర్ పర్చున్ సాటి జేల్లె అర్చి మన్వల్ నా బారెతెన్ ఆయి, దుస్తుర్కున్ గవ వెహ్వె లజె మాయ్యె. ఇదెన్ బద్ది చొకొట్టె కబుడున్ సాటి తక్లిబ్బ్ యేల్లె, బగవంతల్

సియ్యల్ సక్తి, నా బరోబర్ తయర్ ఆమ్. 9 బగవంతల్ మాకున్ బచి కీసి, సుదుడ-పాన్ పిస్సె నేమి కీతోర్. ఇద్ కార్వ మరట్ కీతంగ్ కామ్మున్ హిందల్ జర్గెమకి. బతి సిరిప్ వోన్ పిలనై అని పెర్వత-దయతెన్ జర్గిత. ఇద్ పెర్వత-దయతున్, బగవంతల్ కలి గడె మాయన్ మునెనె, యేసు కిరిస్తున్ హిందల్, మాకున్ సీతోర్. 10 బతి ఇదెన్ బారెతె బచి కియ్యల్ యేసు కిరిస్తు పావె మాతతున్ హిందల్, మాకున్ ఇంకె కరె మాత. వోర్ యేసు, మరన్త సక్తితున్ మెయ్యి, చొకొట్టె కబుడ వేడ్చితున్ హిందల్, బస్కట్ పిస్వల్ జీవతున్ బస్సి అరుస్తోర్. 11 ఇద్ చొకొట్టె కబుడున్ పచర్ కియ్యె అని దుస్తుర్కున్ బోద వెహ్వె, బగవంతల్ నాకున్ అపోన్తుల్తున్ దాత్ నేమి కీసి, సారి కీతోర్. 12 ఇద్ కార్వన్ సాటెనె నన జేల్లగ తక్లిబ్బ్ బోగే మాసెర్ మంతోన్. తెర్ బతి నన లజె మాయెన్. బారెతెకె నన బోన్తె బరోస ఇర్దోనో, వోర్ నాకున్ టావయె. నన వోన్ కెయ్యె హల్లి కీత అదెన్, ఆక్రిత దివొస్ వేరి బచి కీతోర్ ఇంజెర్ నాకున్ బర్చుర్ బరోస మంత.

13 యేసు కిరిస్తున్ హిందల్ మహ్లా మన్వల్ బరోస అని లాడ్డె, నన వెహ్వోంగ్ సతె బోదన నమున యేచ్చి తాక. 14 మహ్లా మన్వల్ పవిత్ర ఆత్మత సక్తి, నీకున్ బగవంతల్ సీత చొకొట్టె గొట్టితున్ బచి కీమ్.

15 ఆసియ యేరియతుర్ సమ్మిరె నాకున్ సుటి కీసి సొత్తోర్ ఇన్వల్, నీకున్ టావయె. మార్గటల్ పుగెలన్ అని హెర్మోగెనెస్ ఇన్వలిర్ గిర్ మంతెర్. 16 నా కెయ్యున్ బేడింగ్ అర్దంగ్ ఇంజెర్ లజె మాయ్యెకెనె వొనేసిపొరన్ ఇన్వల్, వెలె జోకంగ్ నాకున్ బేటి మాసి, ఆనంద్ సీతోర్. వోన్ అని వోన్ కుటుంబతున్ యేసు పర్చు దయ తొహిర్. 17 వోర్ రోమ్ నగుడె వాసి, నన దిస్సల్ వేరి నా సాటి మహ్లాతోర్. 18 నన ఎపెన్ నగుడె మనెకె, వోర్ నాకున్ వెలె తీర్కెనె మదత్ కీతోర్ ఇన్వల్, నీకున్ టావయె. ఆక్రిత దివొసున్ నేటి, వోన్ పొరో పర్చు దయ తొహన ఇంజెర్ కోరంతోన్.

యేసు కిరిస్టునొర చొక్కొట్టొర్ సిపాయి

2 నా మరిన్ దాత్ మన్వల్ తిమోతి! యేసు కిరిస్టునగ మన్వల్ పెర్తత-దయతున్ హిందల్ సక్తివంతని ఆమ్. 2 నన వెలెటిర్ గవదార్కున్ మునె కరుస్తంగ్ బోదంగ్ కేంజి. ఇవ్ గొస్టిన్ దుస్తురకున్ గిర్ బోద కరుస పర్వలిర్ నమ్మకమ్ వాలె బక్వలిర్కున్ హ్లా కీమ్. 3 యేసు కిరిస్టునొర చొక్కొట్టొర్ సిపాయిన్ దాత్ నా బరోబర్ తక్లిబ్ బోగ్ మామ్. 4 సిపాయి నమ్మరి కీనెకె, అద్ నమ్మరి తనకున్ సియుస్తాన్ ఆనంద్ సియన ఇంజెర్ దునియతుర్ మోడి పిస్వల్ బేపరితగ కొజి వాట్వక్నె మందంతోర్. 5 అదె తీర్లె కర్నవడగ జేటి ఆయ్యల్, సిరివ్ అవెనంగ్ నియమ్మున్ పియ్యి కర్నెకెన్, ఇనమ్ మెయ పరంతోర్. 6 మెహ్లాత్ కియ్యల్ కేతిదారనె, పండ్ర పంటత మొదోల్ ఈస యేత్వల్ హక్ మందంత. 7 నన వెహ్యలిక్ గొస్టిన్ సొంచ్ కీమ్. పర్వ ఇవెకున్ అర్తమ్ కీనల్ గియన్ సీంతోర్. 8 నన వెహ్యల్ చొక్కొట్టొర్ కబుడున్ పియ్యి, దావిద్దు కాన్దాన్తగ పుట్టి సాసి-నెండ్రోర్ వోర్ యేసు కిరిస్టున్ హేతు కీమ్. 9 బారితెకె ఇద్ చొక్కొట్టొర్ కబుడున్ పచర్ కీతతున్ హిందలె, బేడింగ్ అర్పి కలె-కంగ్రన్ దాత్ తక్లిబ్ బోగ్ మాసెర్ మంతోన్. బతి బగవంతన్ చొక్కొట్టొర్ కబుడున్ మాత్రమ్ బేడింగ్ అర్పి సెలెంగ్. 10 అదెన్ సాటిసె, బగవంతల్ నేమి కీతుర్కున్, యేసు కిరిస్టున కెయ్యె బచె మాసి, బస్కెట్ మన్వల్ మయ్య పుటన ఇంజెర్ ఇవ్ సప్టిన్ వోర్పెర్ మంతోన్. 11 ఇద్ బోద బరోస కీనల్ మంత:

ఉంది మోక యేసున్ బరోబర్ మావ మరన్ ఆతెకె, వోన్ బరోబెర్ పిసంతట్.

12 ఉంది మోక మరట్ సప్టితున్ వోర్పెకె, వోన్ సంగ మీరె మాసి రాజ్ తాకుసంతట్.

ఉంది మోక మాకున్ వోర్ యేసు టావ సెలొర్ ఇంద్యట్తె, వోర్ గిర్ మాకున్ టావ సెలర్ ఇంతోర్.

13 మరట్ నమకమ్మె మన్వెకె గిర్, వోర్ యేసు మాత్రమ్ నమకమ్మెన్ మందంతోర్.

బారితెకె తన్వ గున్-గాన్తున్ బతయ్ ఉల్ల కియ పరోర్.

బగవంతల్ నేమి కీతొర్ సేవ్కల్

14 సప్టిర్కున్ ఇంకె వేరి లిహి కీతంగ్ గొస్టిన్ హేతు కియసెర్ మన్. సిరివ్ కేంజ్యలిర్కున్ కరబ్ కియ్యెకె తవ, బతతునె కామ్ సియొంగ్ అవ్ గొస్టిన్ బారెతంగ్ జగ్గంగ్ కియ్యెకెన్ మంట్ ఇంజెర్ బగవంతన్ నదుడున్ మునె హుకుమ్ సీమ్. 15 బగవంతల్ వొప్పల్ మన్వల్ సేవ్కన్ దాత్ మన్వె వెలె కోసిద్ కీమ్. బస్కెన్ ఇద్ సేవతున్ బారెతె లజె మాయ్య అని ఇద్ సత్తు బోదతున్ మతతీర్ పొడి కీసి వెవ. 16 బావ్-బక్తి సెలర్ వూర్ కియ్యలిక్ కరెబలిక్ చర్చనల్ లక్ మన్. ఆతంగ్ చర్చంగ్ కియ్యలిర్, ఉండె ఇచుర్ కరబ్ ఆసి దాంతెర్. 17 వీర్ ఈతురంగ్ గొస్టింగ్ రొపొ రొపొ మేయ్యల్ పుస్తున్ దాత్ పర్లె మాంతంగ్. హుమెనయ్య అని పిలేతు ఈతంగ్ గొస్టింగ్ వడ్వెవలిరె ఆందిర్. 18 వీర్ సతున్ బమ్మా మాతెర్. సాతుర్ వూర్ నేండ్రెల్ కామ్ జర్గిసి సొత్త ఇంజెర్ బక్వలిర బరోసతున్ కరబ్ కీసెర్ మంతెర్. 19 బతి బగవంతనంగ్ సతె గొస్టింగ్ గట్ బునదిత్ దాత్ మంతంగ్. తాన్ బోరె హాలి కియ పరుర్. ఇద్ బునదిత్ పొరో, "తన్వర్ బూర్ ఆందిర్ ఇన్వల్ పర్చున్ టావ" † అని, "పర్చున్ పొరో బరోస కీతొర్, హర్ వొరోర్ కరబున్ సుటి కియన్" ఇంజెర్ లిహి కీసి మంతంగ్.

20 దనెవంతలిరంగ్ రొహ్మానగ, సొనె-కూరతంగె బాసన్కొ ఆయ్య, కటితె అని తోడితె తయర్ కీతంగ్ బాసన్కొ గిర్ మందంతంగ్. ఇవెనగటల్ బారితంగ్ కహి బాసన్కొ బస్కె పుతి మాత్రమె వాడకమ్ కీంతెర్. ఉండె కహితంగ్ సాదరన్ వాలెకున్ హర్ రోజ్ వాడకమ్ కీంతెర్. 21 కరబ్-పాన్తున్ సుటి కియ్యన్, బగవంతల్ తన్వంగ్ ముకె

† 2:19 ఇసాబ్బు 16:5

కామ్మొ కియ్యె వాడకమ్ కియ్యల్ బాసన్తున్ దాత్ వాడకమ్ కీంతోర్. ఆతొర్ మాయ్యల్ పవిత్ర మంజెర్ తన్వొర్ మాల్కాన్ సాటి, హరియేక్ చొక్కొట్టొంగ్ కామ్మొ కియ్యె తయర్ మందంతోర్.

22 జవనితె మనెకె లమ్మొ వర్పి కియ్యలిక్ కరబ్ ఆసనల్ లక్ మన్. సుదుడ్-పాన్ దిల్లె పర్చున్ పార్తన కియ్యలిర్ సంగ మీరె మాసి, బరోసతె, నియత్నె, లాడ్లె అని సాంతితె మన్వె కోసిద్ కీమ్.

23 కామ్ సియొంగ్ అవ్ గొస్టిన్ చర్చ కియ్యలిర్గటల్ లక్ మన్. ఇవ్ చర్చంగ్ జగ్గంగ్ పుటుసంతంగ్. 24 అచొరె ఆయ్య, పర్చునొర్ సేమ్కల్ లొలి కియ్యె, సప్టిర్ పొరో దయ తోహన. బోద వెహ్యల్ మందన. వోర్పెవల్ గున్ మందన. 25 తన్వ బోదతున్ వొపుర్ మూర్కున్ సాదు-పాండె సుద్రి కియ్యె కోసిద్ కియన. ఆతురంగ్ దిల్కున్ మోక బగవంతల్ మూర్కున్, సతున్ కరి కీనల్ కీంతోర్ ఇంజెర్ బగవంతన్ పొరో ఆస ఇరన. 26 అస్కె మూర్కున్ బుది వాసి, సయ్యన్ద కరబ్బు సరితున్ సుటి కీంతెర్. బారితెకె సయ్యన్ తన్వ ఇచతున్ పూరి కియన్ సాటి, మూర్కున్ కోడి కీసి ఇర్టొర్.

ఆక్రితంగ్ దివొస్కొనంగ్ తక్లిబ్

3 బతి ఇంకె ఇవ్ ఆక్రితంగ్ దివొస్కొనె వెలె కటింతంగ్ కాలమ్మొ వాంతంగ్ ఇంజెర్ కరి కీమ్. 2 బారితెకె, అవ్ దివొస్కొనె పర్ల దుస్తుర్ బారెతె అసలె సొంచ్ కియర్. దనమున్ పొరో ఆస కియ్యలిర్, తమ్మ బారెతె పొక్ వెహ్యలిర్, గర్వతె మన్వలిర్, రెప్పొ వడ్వెవలిర్, బెయె-బాబన్ మాని కియర్ వూర్, దనెవాద్ వెహ్యెకెన్ మన్వలిర్, జే-సుదుడ్ మన్వలిర్, 3 లాడ్ సెల్వెకెన్ మన్వలిర్, మాపి కియ్యల్ గున్ సెలర్ వూర్, చమ్మియలిర్, మన్వ ఆసతున్ మెయర్ వూర్, 4 పసి జన్వర్తున్ దాత్తుర్, చొక్కొట్టొర్ మానె మాయర్ వూర్, 4 పసి కియ్యలిర్, ఆడ్-మూట్ వాలిర్, గర్వతె పొకె మాయ్యలిర్, బగవంతన్ తెర్ అదిక్ సుక్-బోగున్ పొరో ఆస కియ్యలిర్ సప్టి తీర్కొనుర్ మందంతెర్. 5 వూర్ పొరో పొరో బక్తి తోహ్యలిర్ దాత్ మందంతెర్, బతి అద్ బక్తి సక్తితున్ వొపుర్. వూర్ ఆతుర్గటల్ హల్లి మన్.

6 వూర్ ఆతుర్, కరబ్బు ఆసతగ కోడె మాసి పాప్పుగ పిస్వలిక్ బుది సెలెంగ్ అవ్ వెయ్యెకెనంగ్ రొహ్మానగ నేంగ్ని, అవెకున్ గుమి కీసి తమ్మ బాజున్ ఊమంతెర్. 7 ఇవ్ వెయ్యెకె బస్కెట్ కరిసెర్ మందంతంగ్ బతి, సతె బతల్ ఇన్వల్ ఇవెన్ అర్తమ్ ఆయ్యె. 8 యనెన్ అని యంబెరెన్ ఇన్వలిర్ మోసెన్ మర్ల బడ్డపెనయ్ వీర్ పర్ల గిర్ కరబ్ మన్వె, బరోసతల్ బమ్మా మాసి, సతున్ మర్ల-బడంతెర్. 9 బతి వీర్ మునె సొంద పరుర్. బారితెకె మోసెన్ మర్ల బడ్డర్ వూర్ దాతె, వీర్ గిర్ తెలివి సెలర్ వూర్ ఇంజెర్ హర్ వొరోన్ కరి మాంత.

బరోస కీతన్ పియ్యి తాక్వల్

10 బతి నావ బోద, నావ తాక్వల్, నావ ఉడెన్, నావ బరోస, బస్కెట్ సాంతె మన్వల్ నావ మన్, నావ లాడ్ అని నావ వోర్పెవల్ గుస్తున్ బారెతె నీకున్ టావయ్. 11 అంతియొకయ, ఇకొనియ అని లున్త ఇన్వలిక్ చహ్లానె నన బోగ్ మాతంగ్ అవ్ దుక్చంగ్ నీకున్ టావయె. ఇవ్ తక్లిబ్నెవల్, పర్చు నాకున్ బచి కీతొర్ ఇన్వల్ గిర్ నీకున్ టావయె. 12 యేసు కిరిస్టున బక్తితగ పిస్కొమ్ ఇన్వలిర్, సప్టిరె దుక్చ బోగ్ మాయ లాగర్. 13 కరబ్ కియ్యలిర్, కపట్నె మన్వలిర్, పసి కీసెర్ తమె పసి మాసెర్ ఉండె ఇచుర్ కరెబలిర్ ఆంతెర్. 14 బతి నిమె బోన్గటల్ కరితియె వోన్ పొరో బరోస ఇర్ల కాడ్కి, అవ్ సత్తంగ్ ఇంజెర్ టావ. అవెన్ పియ్యి తాక్సెర్ మన్. 15 అచొరె ఆయ్య, నిమె చుడుర్-పాన్వల్ పవిత్ర దర్మ-గ్రంత్ కరి మాయ్ని ఆంది. అవ్ నీకున్ బుది-గియన్ సీసి, యేసు కిరిస్టున్ పొరో ఇర్ల బరోసతున్ హిందల్ బచి కీతంగ్. 16 దర్మ-గ్రంత్నగ లిహి కీతంగ్ వచన్కొ పూరో, బగవంతలె వెహుసీతంగ్ ఆందుంగ్. సతె బోద వెహన్ సాటి, దమ్మి, సియన్ సాటి, గల్వన్ సుద్రి కియన్ సాటి, నియతున్ కరుసన్ సాటి, అవ్ కామి సీంతంగ్.

¹⁷ బగవంతల్ దర్మ-గ్రంతున్ హిందల్, హరియేక్ చొకొట్టు కామున్ కియన్ సాటి, బక్తలిర మన్దన్ తయర్ కింతోర్.

4 ¹⁻² ఉందుది జోక వాసి తన్వ రాజ్ తాకుస్వల్ అని సాతుర్కున్ అని పిసి మన్వలిర్కున్ తన్వ కియ్యల్ యేసు కిరిస్తున నదుడున్ మునె, అని బగవంతన నదుడున్ మునె గిర్, నీకున్ వెహ్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, బగవంతన కబుడున్ పచర్ కియ్యె, హార్ గట్టు తయర్ మన్. గల్లిన్ సుద్ది కీమ్, దమ్మి, సీమ్ అని గటి-దీర్వ సీసెర్ వోర్పి, మూర్కున్ కరుసెర్ మన్.

³ బారితెకె పర్ల చొకొట్టు బోదతున్ కేంజ్యక్నె మన్వల్ వకత్ వాంత. మూర్ తమ్వ ఇచ మత్త తీర్ కింతెర్. సిరిప్ తమకున్ కేంజ వన్వంగ్ అప్ బోదంగ్ వెహ్వలిర్ గురుర్కునె తమ్వ సిర్కుట్ మీరి కింతెర్. ⁴ మూర్ సతున్ కేంజ్యక్నె లంగ్ దాంతెర్ అని బని కీసి వెహ్వలిక్కున్ కేంజ్లె కరుమ్ వాంతెర్. ⁵ బతి నిమె హార్ వకత్తె మన్దన్ జరబ్బె ఇర. తక్లిబ్ బోగె మాయ్లె తయర్ మన్. చొకొట్టు కబుడున్ పచర్ కియ్యె కాయ-కస్టమ్ కీమ్. నీవ సేవత కామ్మగ జిమెదారి యేత.

⁶ నావ పూరో జిన్గనితున్ అర్చనతున్ మోడి సీతోన్. నావ జీవ సుటి కీసి సాన్వల్ గట్టు కరుమ్ యెవ్. ⁷ యేసున్ పారొ ఇర్ల బరోసత పోటితగ, నన బెయ్ చొకొట్ విత్తోన్. బరోసతల్ బహ్కా మాయ్యక్నె విత్వల్ పూరి కీతోన్. ⁸ ఇంకె నా సాటి నియత్తు కిరిట్ తయర్ మంత. నియత్తె తన్వ కియ్యల్ పర్బు తన మల్ని వాయ్యల్ దినమున్ నేటి, నాకున్ అద్ కిరిట్ ఇనమ్ సీంతోర్. నాకునె ఆయ్య, పర్బున మల్ని వాయ్యల్ దినమున్ సాటి, బెయ్ ఆసతె సూడ్వలిర్ సమ్మిర్కున్ అద్ ఇనమ్ పుటంత.

ఆక్రితంగ్ సూచనంగ్

⁹ నహ్లా వెయ్యె వాయన్ సాటి కోసిద్ కీమ్. ¹⁰ బారితెకె దేమల్ ఇద్ దునియతంగ్ ఆసన్ పారొ అర్పి, నాకున్ సుటి కీసి తెసలోనిక నగుడె సాత్తోర్. కెరస్కల్ గలతియ యేరియతె సాత్తోర్. తీతు దల్మతియ యేరియతె సాత్తోర్. ¹¹ సిరిప్ లూకలె నా సంగ మంతోర్. మూర్కు బగ

మంతోరో కరి కీసి, నీ సంగ పియ్యి వర. వోర్ ఇద్ సేవత కామ్మగ నాకున్ చొకొట్ సాత్ సీంతోర్. ¹² నన తుకికున్ ఎపెన్ నగుడె సారి కీతోన్. ¹³ త్రోయ నగుడె కర్పన్ ఇన్వన రోన్ నావ గర్మి కోట్ అని పుస్తక్ గిర్ ఇర్పి వాతోన్. తిమొతి నిమె వానెకె, అవెన్ పియ్యి వర. ముకె బతల్ ఇత్తెకె, తోలై తయర్ కీతంగ్ కాగుత్కున్ మరుంగ్వక్నె తర.

¹⁴ అలెగ్జాండర్ ఇన్వల్ కాతి నాకున్ వెలె తక్లిబ్ సీతోర్. అహాన్ సీత తక్లిబున్ పియ్యి, పర్బు వోన్ బరోబర్ సిక్వ వాటంతోర్.

¹⁵ మరట్ వెహ్వల్ బోదతున్ బెయ్ బయ్యున్ వడ్కేతోర్. అదెన్ సాటి వోన్ బారెతె నిమె గిర్ వెలె దిహన్లై మన్.

¹⁶ నాకున్ మొదొల్ జోక తన్వ కియ్యలిర్ అదికారిర్ మునె తత్తెర్ అస్కె, బోరె మదత్ కియ్యకి. నాకున్ వోరొనె సుటి కీసి, సమ్మిరె సాడితెర్. బగవంతల్ మూర్కున్ మాపి కియర్. ¹⁷ నా హిందల్ సమ్మె యూదుల్కే ఆయుర్ మూర్ సమ్మిర్కున్, ఇద్ చొకొట్టు కబుర్ బర్బుర్ పచర్ ఆయన ఇంజెరెన్, పర్బు నా బగ్ల నిల్ని, నాకున్ సక్తి సీతోర్. మరన్వల్ గిర్ నాకున్ బచి కీతోర్. ¹⁸ వాయ్యల్ హార్ సంకట్టల్ పర్బు నాకున్ బచి కీసి, స్వర్గ్నగ మన్వల్ తన్వ రాజ్యగ చొకొట్ వోంతోర్. వోర్ పర్బున్ బర్బుర్ మయ్య పిడినంగ్-పిడింగ్ వాయి! ఆమెన్.

పప్పు ఆక్రిత దండొన్ వెహ్వల్

¹⁹ పిరిస్కిల బాయిన్, అకుల దాదన్, వోనెసిఫోరన్ అని వోన కుటుంబతుర్కున్ నావ దండొన్ వెహ. ²⁰ కొరంతి నగుడగన్ ఎరస్తు రెహ మాతోర్. తోర్పిమ్ ఇన్వల్ బేమరితె మత్త కాడ్కి, వోన్ మిలెతు చహార్లె సుటి కియ్యల్ ఆత.

²¹ పీని-గాలుమ్ వాయ్యక్ మునెన్ నిమె ఇగె వాయ్యె కోసిద్ కీమ్. యుబూలు, పుదెన్న్, లినస్, కలవ్దియ అని మెయ్యుర్ సమ్మిర్ దాదలిర్-బాయిక్ నీకున్ దండొన్ వెహ్వల్ మంతోర్.

²² పర్బు నీవ ఆత్మతున్ సంగ మనిర్ అని వోన పెర్బుత-దయ మీ పారొ మని.

తీతు

ఇద్ చిటితున్ బారెత గొస్తి

పప్పు

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ సాట్ సియుంగ్ (65) సాల్లగ లిహి కియ్యల్ జర్గిత.

తీతు అని పప్పు కెరెతు ఇన్వల్ లంకతె బగవంతన చొకొట్టు కబుర్ పచర్ కియ్యె సాత్తెర్. కెరెతు లంక సమ్మర్తున్ నడ్డుమ్ గ్రీకు అని టర్కి దేసెల్కన కాలన్ బాజున్ మంత. పప్పు తీతున్ సంగ, “పూన-పూని బరొసతగ వాతుర్ వూర్ బక్తలిర్కున్ మదత్ కియన్ సాటి నిమె ఇగెన్ మన్. ఇగె వెలెటిర్ లబడ్ బోద వెహ్వాలిర్ గురుర్ గిర్ మంతెర్. ఆతుర్ గురుర్ బోదతున్ నిమె కెంజ్య అని వూర్కున్ దమ్మి సీసి, వూర్ బోదతున్ ఆపుస లాగర్” ఇంజెర్ వెహ్వోర్.

బగ బతల్ మంత

పప్పునగటల్ చొకొట్-వాయుట్టు కబుర్

కెరెతు లంకతగ తీతు కియ్యల్ కామ్

బద్ వహితుర్కున్ బతల్ కరుసన

బక్తలిర్ కియ్యలిక్ కామ్మ్య

ఆక్రిత గొస్తి

పప్పునగటల్ చొకొట్-వాయుట్టు కబుర్

1 ఇద్ చిటి పప్పునగటల్ వాత ఆంద్. నన బగవంతనోర్ దాసి మాయ్యన అని యేసు కిరిస్తునోర్ అపొస్తుల్త ఆందున్.

బగవంతనూర్ బక్తలిర్ † బరొసతున్ బడి కియ్యె అని వూర్ మస్తున్ మూర్కుసి, మరట్ తాక్వల్ బగవంతన సతె సర్దె తాకుస్లె, నాకున్ నేమి కీతొర్. 2 ఇద్ సత్తు గొస్తి, బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ పుటంత †† ఇన్వల్ బరొసతున్ పారొ ఆదర్ ఆసి మంత. లబడ్ వడ్కొర్ వోర్ బగవంతల్ మాకున్ ఇదెన్ సీంతొన్ ఇంజెర్ మునెన్ వార్దన్ సీతొర్.

3 బరొబర్ వకత్తె ఇద్ తన్వ మర్తత కబుడున్ మాకున్ వెహ్వె తొహ్వోర్. మాకున్ బచి కియ్యల్ బగవంతల్ అద్ కబుడున్ పచర్ కియన్ ఇంజెర్ హుకుమ్ సీసి, నాకున్ హుట్టి కీతొర్.

4 ఉంది తీర్ల బరొసతున్ పియ్యి, నన మియ్యెర్ మరిన్ దాత్ మన్వల్ తీతున్ ఇద్ చిటి లిహి కీసెర్ మంతొన్. బాబో బగవంతల్ అని మాకున్ బచి కియ్యల్ యేసు కిరిస్తు నీకున్ పెర్తత-దయ అని సాంతి సియిర్.

కెరెతు లంకతగ తీతు కియ్యల్ కామ్

5 తప్పున్ సుద్రి కియన్ సాటి అని నన వెహ్వె తీర్ హర్ ఉంది చహర్ల చర్చితుర్గ పెదొల్కున్ నేమి కియన్ సాటినె నీకున్ కెరెతు లంకతగ సుటి కీసి వాతొన్. 6 చర్చితుర్కున్ పెదొల్ ఆయ్యల్ బే-కసుర్ వాలె ఆసి మందన. వోన్ ఉందియ్ బాయ్యు మందన. వోసుర్ మరి-మియడ్ మాన్ గూనై మంజెర్, పులె-గాండలిర్ ఆయ్యక్నె అని మర్ల బడ్వక్నె బరొస వాలిర్ ఆసి మందన. 7 వోర్ అదికారి బగవంతన కార్యతున్ మునె తాకుస్వల్ ఆత కాడ్కి, వోన్ గర్వ మన్వ, వోర్ సిర్ల ఆయ్య, కల్-పిదెడల్ ఆయ్య, జగ్-పోయ్యల్ ఆయ్య, లబడ్-లప్తె కొతంగ్ కమయ్ కియ్య ఇన్వలిక్ గున్కనగ వోర్ బే-కసుర్ వాలె ఆసి మందన. 8 బతి వోర్ అదికారి, వాతొర్-సాత్తొన్ చొకొట్-వాయుట్ పూసి కియన్. చొకొట్టుంగ్ కామ్మ్య కీసెర్ మందన. మన్వ ఆసతున్ ఆపుస పరన. నియత్తు మందన అని పవిత్ర గున్కనె, తన్వ హద్నై మందన. 9 తన్వ

† బగవంతల్ నేమి కీతుర్ లోకుర్. †† ఇత్తెకె ఇంకె బొమిత్ పారొ అని సాత వెజె స్వర్గనగ గిర్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ.

సాటి వెహ్వె బోదతున్ పారొ గట్ బరొస ఇరన. అస్సెన్ ఇద్ మయ్యత సతున్ లోకుర్కున్ వెహ్వె సుద్రి కియ పరంతొర్. బూరై ఇద్ మయ్యత సతున్ పారొ బరొస ఇరురో, వూర్ కీతంగ్ తప్పున్ గిర్ వోర్ తొహ పరంతొర్.

10 తమొయ్ బగడ్-నియత్తె తాక్సెర్ మర్ల బడ్వలిర్, దుస్సుర్కున్ నమి సియ్యె పొక్తంగ్ గొస్తింగ్ వెహ్వె, పసి కియ్యలిర్ వెలెటిర్ మంతెర్. ఈతంగ్ లబడ్ గొస్తింగ్ వెహ్వాలిర్ ముకె బోర్ ఇత్తెకె బచె మాయన్ సాటి తప్పక్ తోల్ కత్తి కియసన ఇన్వలిర్ యూదుల్కన జాతితెర్ కిర్చన్కీ. 11 బగడ్-నియత్తె కొతంగ్ కమయ్ కియన్ సాటి, లబడ్ బోద వెహ్వెర్ కుటుంబల్కనంగ్ కుటుంబల్కున్ సత్తు సర్లల్ బహ్మి కీసెర్ మంతెర్. ఆతుర్ బోదతున్ ఆపుస్వల్ జారత్ మంత. 12 వూర్ లబడ్ బోద వెహ్వాలిర్ బారెతె, “కెర్తియ్యల్క లబడ్ వడ్కంతెర్, కేడత జన్వర్తున్ దాత్పుర్, గహ్వాలిర్ అని పుదెలలిర్ ఆందిర్” ఇంజెర్ కెర్తియ్యల్కనోర్ వోర్ పర్వక్తల్ వెహ్వోర్. 13 అద్ వోన్ గవ కరలెన్ ఆంద్. వూర్కున్ దమ్మి సీసి ఆపుస లాగర్. అస్సెన్ వూర్ సతె బరొసతగ మల్లి వాంతెర్. 14 అహన్ మల్లి వాతెకెన్ యూదుల్క బని కీసి వెహ్వలిక్ కతన్ వూర్ మరుంగ్గి, మావ సతున్ బయ్యన్ ఆసి తాక్వలిర్ంగ్ ఆగెన్ లెక కియ్యక్నె మంద పరంతెర్.

15 సుదుడ్ దిల్ వాలిర్కున్ సమ్మియ్ సుదుడ్ దిసంతంగ్. బతి కరెబలిర్కున్ అని బరొస సెలుర్ వూర్కున్ బదె గిర్ సుదుడ్ దిసా. వూర్ బుది అని మన్-దిల్క గిరె పూరో కరబ్బె నించి మంతంగ్.

16 వూర్ తమ్వకున్ బగవంతన్ బారెతె టావ ఇంతెర్, బతి వూర్ తాక్వల్ బగవంతన్ బయ్యన్ ఆతపినయ్ దిసంత. వూర్ మాన్-మర్వద సెల్వక్నె మొండిర్ ఆసి, బదె చొకొట్టు కామ్ కియ పరుర్.

బద్ వహితుర్కున్ బతల్ కరుసన

2 బతి ఇన్ చొకొట్టుంగ్ బోదన్ పియ్యి తాకన ఇంజెర్ నిమె వూర్ పర్తతున్ కరుసీమ్. 2 “బుది-గియన్తె మందన, దుస్సుర్ మాన్ సీనల్ పినన, ఆసన్ మెయ్యి మందన, బర్పూర్ బరొసతె మందన, సమ్మిర్కున్ పెర్తతె సూడన అని వోర్వల్ గున్వై మందన” ఇంజెర్ వెడిల్కున్ కరుసీమ్.

³ అదే తీర్చి మాతరికన్, “పవిత్ర జిన్సనితె పినన, దుస్తురకున్ రాంగ్ సియ్య, కల్-పెదెడలిర్ ఆయ్య అని సిరిప్ చొకొటునె వెహన” ఇంజెర్ కరుసీమ్. ⁴⁵ అస్కెనె అవ్ మాతరిక్, డియ పేకిన్, “మీ మాడ్పుతున్ అని మరి-మియడున్ పెర్మ కియన. మీవ మిరట్ జరబ్బె అని పవిత్ర † మందన. మీవ రోత కామ్ కియన. దయ గున్ మందన అని మీవుర్ మాడ్పుర గొస్టి పియ్యి తాకన” ఇంజెర్ బోద కరుసీంతంగ్. అద్ తరికత డియన పిస్వల్ సూడ్సి, బోరె గిర్ బగవంతన గొస్టితున్ ఉల్ల వడ్పు పరుర్.

⁶ అదే తీర్చి డియ్యుర్కున్, “మీవ మిరట్ జరబ్బె మందన” ఇంజెర్ గటి-దీర్మ సీసెర్ కరుసీమ్. ⁷ నీవ నిమె చొకొట్టుంగ్ కామ్మ కీసెర్, వూర్ డియ్యుర్కున్ తాకుసియన. నిమె కరుస్వలిక్ గొస్టింగ్ బేద-బావ్ తొహ్వాక్నె, మాన్ సీనల్ మందన. ⁸ పగ-చార్క నికున్ తప్పగ పియ్యక్నె దిహన్తె కరుసీమ్. అస్కె నిమె తప్పగ సాప్తె మాయ్య సొంజి, వూర్ లజె మాంతెర్.

⁹⁻¹⁰ దాసిర్కున్, “మీవుర్ మాల్కలిర్ వెహ్తా తీర్ తాక్సి ఆనంద్ సీప్ట్. వూర్కున్ బస్కెన్ మర్ల బడ్డుట్ అని వూర్లటల్ బతయ్ కల్సి వోయ్యట్. బతి వూర్ మాల్కలిర్ మీ పొరొ నమ్మకమ్ ఇర్లల్ బరొసతె చొకొట్ పిసట్” ఇంజెర్ కరుసీమ్. అహన్ వూర్ పిస్సెకె, మావొర్ బచి కియ్యల్ బగవంతన గొస్టి దుస్తురకున్ తన్వ బాజున్ ఉంమ పరంత.

¹¹ వూర్ సప్తిరె అహన్ పినన, బారితెకె సప్తిరెకున్ పాప్పుల్ బచి కియ్యె బగవంతన పెర్మత-దయ ఉజగిరి అర్. ¹² అద్ పెర్మత-దయ మాకున్, “బదె పేన్ సెలె ఇన్వలిక్ గొస్టిన్ అని దునియతంగ్ ఆసన్ సుటి కీప్ట్. మావ మన్సన్ జరబ్బె ఇర్సెర్, చొకొట్-పాన్తె తాకన అని ఇంకె ఇద్ దునియతె మావ ఆత్మత బావ్-బక్తితె పిసెర్ మందన” ఇంజెర్ కరుసీంత. ¹³ మాకున్ బచి కియ్యల్ సక్తి వాలె బగవంతల్ ఆయ్యల్ యేసు కిరిస్తు మయ్యతె వాయ్యల్ దివొసున్ సాటి, మరట్ సప్తిర్ ఆసతె సూడ్సెర్ మంతట్. ¹⁴ సమ్మె కరబ్-పాన్తల్ మాకున్ సుటి కియ్యునన ఇంజెరెన్ యేసు కిరిస్తు తన్వ జీవ సీతొర్. ఇదెన్ హిందల్ మాకున్ సుదుడ కీసి సత్తుంగ్ కామ్మ కీసెర్ పర్పెడె మాయ్యె నేమి కీతొర్.

¹⁵ ఇంకె వేరి వెహ్తంగ్ గొస్టినల్, “బవ్ గొస్టింగ్ పియ్యి తాకన అని బవెన్ సుటి కియన” ఇన్వలికున్ అదికార్డె లోకుర్కున్ కడక్ కరుసీమ్. బోరె నీకున్ చుడుర్-పాన్తె సూడ్సెక్నె సూడ.

బక్తలిర్ కియ్యలిక్ కామ్మ

3 “రాజ్ తాకుస్వలిర్కున్ అని అదికారిర్కున్ మర్లబడ్డుక్నె వూర్ ఆగి సీతపినయ్ తాకన” ఇంజెర్ లోకుర్కున్ హేతు కీమ్. అని, “మాన్-మర్వదతె తాక్సెర్ చొకొట్టుంగ్ కామ్మ కియన్ సాటి తయర్ మందన. ² బోనె రాంగి సియ్యక్నె అని జగ్గంగ్ కియ్యక్నె సాంతితె

† తమ్మర్ మాడ్పురకున్ నమ్మకమ్ వాలెక్ బాయ్యుక్ ఆసి మందన.

మందన. సాదు గున్ వాలిర్ ఆసి, సప్తిర్ పొరొ దయ తొహన” ఇంజెర్ వూర్కున్ కరుసీమ్. ³ బారితెకె మరట్ గిర్ తొలె వూర్ దాతె మొండిర్ ఆసి బోనయ్ గొస్టి కేంజ్యక్నె తమ్మె తాక్ట్. దుస్తుర్ మాకున్ కపట్టె తాకుస్త కాడ్సి, మావ మన్సంగ్ ఆసన్ అని సుకున్ సాటి కోర్సెర్ మందట్. మావ జిన్సని పూరొ కరబ్ అని కుట కుట గున్తె నించి, వొరొన్ వొరొ పగతె సూడ్సెదట్. ⁴ అహన్ మరట్ పాప్తి తాక్సెర్ మనెకె తెర్ బతి, బచి కియ్యల్ బగవంతల్ మా పొరొ పెర్మతున్ అని దయతున్ తొహ్వాక్. ⁵ వోర్ మావంగ్ నియత్తుంగ్ కామ్మన్ హిందల్ మాకున్ బచి కియ్యకి. బతి తన్వ దయతున్ హిందలె మాకున్ బచి కీతొర్. బగవంతల్ మావంగ్ పాప్పున్ నొర్డొర్. అని పవిత్ర ఆత్మతున్ హిందల్, మాకున్ ఉండుంది జోక జల్మ సీసి, పూన జిన్సని సీతొర్. ⁶ మాకున్ బచి కియ్యల్ యేసు కిరిస్తున్ హిందలె, అద్ పవిత్ర ఆత్మతున్ బర్పర్ మా పొరొ వెడితొర్. ⁷ వోసె పెర్మత-దయతున్ హిందలె, మావంగ్ పాప్పున్ పాసి వాట్సి, తన్వ సంగ నియత్తె మన్తె అని మరట్ స్వర్గ్నుర్ ఈసచార్క ఆయన ఇన్వల్ ఇచతెన్ ఇహిన్ జర్కట్. ఇద్ తరికతె మరట్ ఆస కియ్యల్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ మాకున్ పుటంత. ⁸ ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. ఇవ్ గొస్టిన్ నిమె కడక్ వెహన.

అస్కెనె బగవంతన్ పొరొ బరొస కీతుర్ దిహన్తె మంజెర్, చొకొట్టుంగ్ కామ్మ కీంతెర్. ఈతంగ్ గొస్టింగ్ చొకొట్టుంగ్ అని లోకుర్కున్ పాయ్య సియ్యలిక్ ఆండుంగ్. ⁹ బతి జారత్ సెలెంగ్ అవ్ గొస్టిన్ చర్మ, కాన్దాన్కున్ బారెతె చర్మ అని యూదుల్కెన్ కానుస్తున్ బారెతంగ్ లొలింగ్ అని జగ్గనగటల్ లక్ మన్. ఇవ్ బతతున్ కామి సియ్యెంగ్ అని ఇదెన్ హిందల్ బతయ్ పాయ్య పుటొ. ¹⁰ అహన్ లొలింగ్ జగ్గంగ్ కిసి పాకి కియ్యన్ ఉంది రండ్ జోకంగ్ దమ్మి సీమ్. కేంజ్యెకె సొత్తెకె వోసె సొప్తి సుటి కీమ్. ¹¹ ఆతొర్ మాయ్యల్ సత్తు సరి సుటి కీసి, పాప్పుగ్ కోడె మాసి తన్వ తన సిక్కు బోగె మాయన ఇన్వల్ గొస్టి నీకున్ టావయె.

ఆక్తిత గొస్టి

¹² నన అరైమాన్తున్ సెలెకె తుకికున్ ఇవిర్గటల్ బోన్ తెర్ వొరొన్ నిహ్స సారి కీంతొన్. అస్కె యెంటనె నికొపాలి చహర్తె వాయ్యె నిమె కోసిద్ కీమ్. బారితెకె ఇద్ పీని-గాలుమ్ నన అగ మంద్య ఇంజెర్ నిర్వయ్ కీతొన్. ¹³ వకిల్ జేనల్ అని అపొలొ వాయన్ సాటి పెసికెకె వూర్కున్ పమ్మె మత్త సమ్మెత ఇంతజమ్ కీసి సారి కీమ్. ¹⁴ మావుర్ చొకొట్టుంగ్ కామ్మ కరిసి, దుస్తురంగ్ జారత్కున్ పూరి కీసెర్ మందన. పండి పుట్టల్ చొకొట్ పిసన. ¹⁵ నా సంగ మన్వలిర్ సప్తిర్ నీకున్ దండాన్ వెహ్చెర్ మంతెర్. బరొసతున్ హిందల్ సొప్తిలిర్ ఆతుర్ సప్తిర్కున్ నావ దండాన్ వెహ. మీ సప్తిర్ పొరొ బగవంతన పెర్మత-దయ మని.

పిలెమోన్

చిటితున్ బారత గొస్తి

పప్పు

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ సాట్ (60) సాల్లగ లిహి కియ్యల్ జర్గత్.

పప్పు జేల్లగ మనెకె ఇద్ చిటి లిహి కీతోర్. పిలెమోన్ దాసిర్గట్ ఒనెసీమొన్ ఇన్వల్ దాసి-మాయ్యల్ పరర్ ఆసి, పప్పు మన్వల్ జాగతగ వాతోర్. పప్పు యేసున్ బారత చొకొట్టు కబుర్ వోన్ వెహ్తోర్. అస్కె వోర్ ఒనెసీమ్ యేసున్ పొరో బరొస ఇర్తోర్. తె ఇంకె పప్పు ఒనెసీమొన్ వోనోర్ మాల్కనగ సారి కీసెర్ మంతోర్. ఒనెసీమొన్ ఇత్తెకె, 'పార్య సియ్యల్' ఇంజెర్ అర్మమ్. ఇదెన్ మునె ఒనెసీమొన్ పిలెమోన్ కామున్ చుక్కి కియ్యల్ ఆసి మత్తోర్. బతి ఇంకె బగవంతన పెర్తత-దయతె పప్పున్, పిలెమోన్ అని వీర్గట్ తేర్ యేసు పర్బున్తె వెలె పార్య సియ్యల్ ఆతోర్. ఒనెసీమొన్ మాపి కీసి, కామ్మగ మల్ని యేతన ఇంజెర్ పిలెమోన్, ఇద్ చిటి పప్పు లిహి కీతోర్.

బగ బతల్ మంత

దండొస్క

పార్తన అని దనెవాద్

ఒనెసీమొన్ సాటి వినంతి కియ్యల్

దండొస్క

1¹⁻² మా సంగ కామ్ కియ్యల్ లాడ్వోర్ పిలెమోన్, అప్పియ బాయిన్, సిపాయిన్ దాత్ మన్వల్ అర్కిపున్ అని మీవ రోన్ మీరె మాయ్యల్ చర్చితుర్ † సమ్మిర్ సాటి, పప్పు ఇన్వన్ ఇద్ చిటి లిహి కీసెర్ మంతోన్. నన అని మా తమున్ దాత్ మన్వల్ తిమొతి, యేసు కిరిస్తున చొకొట్టు కబుడున్ పచర్ కీత కాడ్కి, జేల్లగ అర్చి మంతోమ్.
3 మా బాబో బగవంతల్ అని యేసు కిరిస్తు పర్బు మీకున్ పెర్తత-దయ అని సాంతి సియర్!

పార్తన అని దనెవాద్

4 నన బస్కెతె నీ సాటి పార్తన కీంతోనో, అస్కె నీ బారతె బగవంతన్ దనెవాద్ వెహ్తోర్ మందంతోన్. 5 బారితెకె, నీకున్ యేసు పర్బున్ పొరో మన్వల్ బరొస అని యేసునుర్ బక్తలిర్ పొరో తోహ్యల్ నీవ లాడ్ అని పెర్తత-దయతున్ బారతె నన కేంజోన్. 6 మరట్ ఉంది తీర్ బరొసతుర్ ఆత కాడ్కి, యేసు కిరిస్తునంగ్ సమ్మి ఆసిర్వాద్కూన్ బారతె, నీవ గియన్ అద్ బరొసతున్ హిందల్, బడె మాయన ఇంజెర్ పార్తన కీంతోన్. 7 యే దాద! పవిత్ర యేసునుర్ బక్తలిర్కున్ లాడ్ వెలె మదత్ కీసి, వూర్బున్ ఆనంద్ సీతి. ఇద్ గొస్తి నావ దిల్తున్ గటి-దిర్వ సీసి, వెలె ఆనంద్ సీత.

ఒనెసీమొన్ సాటి వినంతి కియ్యల్

8 నిమె కియ్యలిక్ కామ్మున్ బారతె యేసు కిరిస్తున పొరోడె హుకుమ్ సీనల్ నాకున్ అదికార్ మంత. 9 బతి వెడిల్ మాయ్యన్ ఆయ్యల్ పప్పున యేసు కిరిస్తున్ సాటి జేల్ బోగె మాసిర్, నీకున్ పెర్తతె కోర్చిర్ మంతోన్. 10 ఒనెసీమొన్ పొరో నిమె దయ తోహన ఇంజెర్, నీకున్ వినంతి కీసెర్ మంతోన్. నన జేల్లగ అర్చి మనెకె, వోర్ ఒనెసీమొన్ పర్బునోర్ బక్తల్ ఆత కాడ్కి, నా తోడె పుట్టోర్ మరిన్ దాత్ మంతోర్.
11 ఇదెన్ మునె నీకున్ వేన్ హిందల్ బతయ్ పార్య పుట్టకి బతి, ఇంకె వేన్ హిందల్ నీకున్ అని నాకున్ ఇవిర్బున్తె పార్య మంత.

† ఉంది సంగమ్ ఆసి మన్వలిర్ యేసునుర్ బక్తలిర్.

12 పిలెమోను! ఇంకె నావ తడకితున్ మోడి మన్వల్ ఒనెసీమొన్ నిహ సారి కీసెర్ మంతోన్. 13 నిమె మొదోల్ నాకున్ బహన్ మదత్ కీతియె, అస్కె చొకొట్టు కబుర్ వెహ్వాడున్ హిందల్ జేల్లగ అర్చి మన్వల్, నాకున్ ఇంకె వేర్ ఒనెసీమొన్ గిర్ మదత్ కీయన ఇన్వల్ ఇచ మత్త. 14 బతి నీవ హుకుమ్ సెల్వ నన బతయ్ కియ పరొన్. ఉంది మోక ఇద్ చొకొట్టు మదత్ నాకున్ కీక ఇంద్కె, నావ జుల్కె ఆయ్య నీవ ఇచ మత్త తీరె కీమ్, ఇంజెర్ కోర్చిర్ మంతోన్. 15 ఒనెసీమొన్ కహి రోజ్కె నిహటల్ పాకె మాసి మత్తోర్. బస్కెట్ గిరె స్వర్గనగ నీ సంగ మందన్ సాటినె, ఇహిన్ జర్గతయె బతలో. 16 వోర్ ఇంకె సిరిప్ నీవోర్ దాసి మాయ్యలె ఆయె బతి, కిరిస్తున్ నమ్మెర్ మా బరొబర్తోర్ లాడ్వోర్ బక్తల్ ఆందుర్. యేసు పర్బున్ హిందల్ ఒనెసీమొన్ నాకున్ తెరె వెలె కరుమ్మెర్ ఆందుర్ ఇంజె సమ్మె మాకి. 17 తె నిమె నాకున్ బగవంతన సేవతగ నీ బరొబర్ మన్వల్ ఈస దారన్ దాత్ సమ్మె మాకితె, నాకున్ కరుమ్ కీతపె ఒనెసీమొన్ గిర్ కరుమ్ కీమ్. 18 వేర్ నిహ బతయ్ తప తుంగ్ మందనుర్ సెలెకె బతయ్ బాకి మందనుర్, నావ పొరోడె లిహి కీసి ఇర్. 19 'ననయ్ అద్ బాకితున్ కండి కీంతోన్' ఇంజెర్ పప్పు ఇన్వన్ ననయ్ ఇద్ గొస్తితున్ కుద్ లిహి కీసెర్ మంతోన్. బతి నిమె నీవ పిన్వల్ పూరో జిన్గిత నాకున్ బాకి మంతి ఇంజెర్ నన హేతు కియ్యల్ జారత్ సెలె. 20 అదెన్ సాటి పర్బున్ నమ్మెర్ నా తోడె పుట్టోర్ తమున్ దాత్, యేసు కిరిస్తున్ సాటి నాకున్ ఇద్ మదత్ కీసి, నావ దిల్ ఇచతున్ పూరి కీమ్. 21 నీవ మాన్-మర్వదతున్ పొరో నాకున్ బరొస మంత. నన తల్కేత అదెన్ తెరె అదిక్ కీంతి, ఇంజెర్ నాకున్ టావయె. అదెన్ సాటినె, ఇద్ చిటి నీకున్ లిహి కీసెర్ మంతోన్.

22 ఉండె ఉంది గొస్తి బతల్ ఇత్తెకె, వెర్లలిర్ సాటి మన్వల్ కమ్మతున్ నా సాటి తయర్ కీసి ఇర. నీవంగ్ పార్తనంగ్ కేంచి, బగవంతల్ నాకున్ నిహ సారి కియె వొప్పడె మందర్ ఇంజెర్ ఆసతె సూడ్గెర్ మంతోన్.

23 యేసు కిరిస్తున్ సాటి నా బరొబర్ జేల్లగ అర్చి మన్వల్ ఎవపరాలె నీకున్ దండొన్ వెహ్తోర్ మంతోర్. 24 నా సంగ కామ్ కియ్యలిర్ మార్బు, అరిన్తర్బు, దేమల్ అని లూకల్ గిరె నీకున్ దండొన్ వెహ్తోర్ మంతెర్. 25 యేసు కిరిస్తు పర్బున పెర్తత-దయ మీవంగ్ ఆత్మన్ సాత్ మని.

హెబ్రీ

ఇద్ చిటితున్ బారెత ముకె గొస్టి

యేసునుర్ సిస్యలిర్, పర్ల సమ్మిర్కున్ బచి కియ్యల్ కిరిస్తున్ బారెత చొకొట్టు కబుడున్ దునియ పూరో పచర్ కీతెర్. ఇదెన్ హిందల్ యూదుల్కనగటల్ వెలెటిర్ కిర్చన్య్ ఆతెర్. వూర్ పూరో వెలె తీర్కెనె గాచర్-గండల్క అని తక్లిల్క దుస్తుర్ వాయుస్తెర్. అస్కె వూర్ కిర్చన్య్, తమ్మ బరొసతున్ సుటి కీసి, మల్ని పడనంగ్ రీతి-రివజ్కె పియ్యి తాకకట్ ఇంజెర్ సోంచ్ కీతెర్. ఇహిన్ సోంచ్ కియ్యలిర్ హెబ్రీయుల్కున్ సాటి, ఇద్ చిటితున్ యేసునుర్ సెమ్మలిర్గటల్ వొరొర్ లిహి కీతొర్.

పడన నియమ్ పూరి కియ పర్లకి అద్ బగవంతన ఇచతున్ యేసు కిరిస్తు పూరి కీతొర్ ఇన్వడున్ బారెతె, ఇద్ చిటితగ లిహి కీసి మంత. ఇద్ చిటిత్ రొపొ మూంద్ ముకె గొస్టింగ్ మంతంగ్:

యేసు కిరిస్తుయ్ బగవంతనొర్ మరి ఆందుర్. వోర్ తన్య తనయ్ కన్టల్కున్ బోగె మాసెర్ బగవంతన ఇచతున్ పూరి కియ్యె తయర్ ఆతొర్. వోర్ యేసు కిరిస్తు, బగవంతల్ సారి కీతుర్ వూర్ సమ్మిర్ దూతలిర్గటల్, పర్వక్లిర్గటల్ అని మాయ్కులిర్గటల్ మడనొర్ ఆందుర్. యేసు కిరిస్తున్ తెర్ మునె పిసి మత్తుర్ డగుక్ కటొడలిర్ సమ్మిర్గటల్, యేసు బస్కెట్ జీవతె మన్వల్ పెర్సొర్ కటొడల్ ఆందుర్ ఇంజి బగవంతల్ తొవ్తొర్.

జన్వర్కున్ బలిదాన్ సియ్యల్ అని పియ్యి తాక్వలిక్ రీతి-రివజ్కె తమకున్ పాప్సున్ల బచి కీంతంగ్ ఇంజెర్ యూదుల్క సోంచ్ కీందిర్. బతి పాప్సుల్, వెరెతల్ అని మరన్తల్ సిరిపె యేసు కిరిస్తు వొరొర్ బచి కియ పరంతొర్ ఇంజెర్ ఇద్ చిటితగ మంత.

బగ బతల్ మంత

బగవంతనొర్ మరి యేసు కిరిస్తు ఆందుర్

దిహన్తె మంట్ ఇంజెర్ వెహ్లాల్

యేసు నరిమన్కన రూప్ యెత్వల్

నరిమన్కన్ తన్వర్ తాదల్-తముక్ ఇన్లె యేసు లజె మాయెర్

యేసు మోసెన్ తెర్ డగుర్ ఆందుర్

దిల్కె బహ్కె మాతుర్కున్ దమ్మి

బగవంతనుర్ బక్లిర్కున్ వార్గన్ సీత ఆరమ్

యేసు పెర్సొర్ కటొడల్ ఆందుర్

పెర్సొర్ కటొడన డగుర్-పాన్ బోరె యెత వాయె

ఉండె గిర్ మిరట్ పసి-బాలలిర్ ఆసి మంతిట్

బగవంతన బరొసతల్ బహ్కె మాతుర్ బారెతె

బగవంతల్ బస్కెట్కె మీకున్ మర్నొర్

బగవంతన వార్గన్

బగవంతనొర్ కటొడల్ మెల్కిసెదెక్

యేసు మెల్కిసెదెకున్ దాత్సొర్ కటొడల్

పూన్ నియమ్: యేసు మావొర్ పెర్సొర్ కటొడల్ ఆందుర్

పార్తన-వింతి కియ్యలిక్ పడనంగ్ నేకింగ్

యేసున నెతుడ అర్చన

బరొసతున్ సుటి కియ్యక్నె బగవంతన్ కరుమ్ దాకట్

బరొస

బగవంతల్ మావొర్ బాబొ ఆందుర్

బగవంతన్ బయ్యన్ ఆసి తాక్వలిర్కున్ దమ్మింగ్

బగవంతన్ బద్ తీర్లె ఆనంద్ సీయన

ఆక్తిత పార్తన

ఆక్తితంగ్ గొస్టింగ్

బగవంతనొర్ మరి యేసు కిరిస్తు ఆందుర్

1 తొలెత గట్టుతె బగవంతల్ వెలె జోకంగ్, వెలె తీర్కెనె పర్వక్లిర్ కెయ్యె, మా తొత్తుర్ సంగ వడ్కెతొర్. 2 బతి ఇవ్ ఆక్తితంగ్ దివొస్కున్ రొపొ తన్వొర్ మరిన కెయ్యె మా సంగ వడ్కెతొర్. తన్వొర్ మరిన కెయ్యె ఇద్ కలితున్ గడి కీతొర్. ఇద్ కలితున్ పొరో వోర్ మరి

ఈసదారల్ ఆందుర్ ఇంజి నేమి కీతొర్. 34 వోర్ మరి బగవంతన గున్-గాన్త రూప్కె అని మయ్యత వేడ్కితె మిడ్చొర్ మంతొర్. వోర్ మరి తన్య సక్తి వాలె వచన్తె ఇద్ కలి సమ్మెతున్ తాకుసెర్ మంతొర్. తనయ్ సమ్మె పాప్సున్ల మాకున్ సుదుడ కీతొర్. ఇదెన్ హిందల్ స్వర్గనగ మన్వల్ సర్వ సక్తివంతల్ బగవంతన తిన బగ్గ † సొంజి ఉత్తొర్. ఇద్

† తిన బగ్గ: ఇత్తెకె డగుర్-పాన్ అని అదికార్త జాగ.

సూక్ష్మి వోర్ మరి, బగవంతనుర్ దూతలిర్కున్ తెర్ బెయ్ చొక్కొట్టు పొరొల్ అని డగుర్-పాన్ వాలె ఇంజెర్ మాకున్ కరె మాంత.

5 "నిమె నావోర్ మరిని ఆంది. నన నేండ్ నీకున్ మియ్యెన్" † ఇంజెర్ మరిన్ వెప్తాపినయ్ బగవంతల్ బోరె దూతన్ బస్కెన్ వెహ్మాకి. అహ్నె ఉండె ఉంది జాగ బగవంతల్,

"నన వోన్ బాబొన ఆంతోన్. వోర్ నాకున్ మరి ఆంతోర్" ††

ఇంజెర్ యేసున్ తప్పసి బోరె దూతన్ బగవంతల్ బస్కెన్ వెహ్మాకి.

6 ఇదె ఆయ్యు ఉండె ఉంది జాగ, బస్కెతె తన్వోర్ మడనోర్ మరిన్ ఇద్ కలితగ కేయుసంతోరో అస్కె,

"తన్వోర్ దూతలిర్ సమ్మిర్ వోన్ పార్తన-వింతి † కియన్"

ఇంజెర్ వెహ్మాోర్.

7 "బగవంతల్ తన్వోర్ దూతలిర్కున్ వడిద్ దాత్ అని తన్వోర్ సేవ్కలిర్కున్ తడ్డితంగ్ జారుకున్ దాత్ కియ్యల్ ఆందుర్" †

ఇంజెర్ బగవంతల్ తన్వోర్ దూతలిర్ బారెతె వెహ్మాోర్.

8 బతి తన్వోర్ మరిన్ బారెతె,

"హో బగవంత, నీవ రాజ-గాది బస్కెట్ నిల్పి మందర్. నిమె నియత్నె రాజ్ తాకుసంతి.

9 నిమె నియతున్ లాడ్డె సూక్ష్మి అని బగడ్-నియతున్ పగతె సూక్ష్మి. ఇదెన్ హిందలె, పర్బు ఆయ్యల్ బగవంతల్ సమ్మిర్గటల్ నీకున్ నేమి కీసి,

డగుర్-పాన్ సీసి బర్బుర్ ఆనంద్వి నిహ్మాోన్" †

ఇంజెర్ వెహ్మాోర్.

10 ఉండె గిర్ తన్వోర్ మరిన్ బారెతె,

"పర్బు మొదొల్ దర్బురితున్ గడి కీతొని ఆంది.

హాబడున్ గిర్ నిమెయ్ గడి కీతి.

11 అవ్ సమ్మె మూరె మాసి దాంతంగ్, బతి నిమె బస్కెట్ గిరె మన్వని ఆంది.

అవ్ సమ్మె పొండంగ్ కప్పిన్ దాత్ పడనంగ్ ఆంతంగ్.

12 అవ్ పడనంగ్ కప్పిన్ దాత్ అద్ దర్బురితున్ అని హాబడున్ ఆట్ ముట్ కిసి వాడి సింతి.

అవెన్ బద్ది పూనంగ్ తయర్ కీంతి.

బతి నిమె బస్కెట్ గిరె ఉంది తీర్ మన్వని ఆంది. నిమె బస్కెట్కె

సాయ్యని ఆయ్య" †††

ఇంజెర్ వెహ్మాోర్.

13 ఉండె గిర్,

"నీ దుస్కన్-దారుకున్ నీవంగ్ కాల్కున్ బూడ్డు కుతుడున్ దాత్ నన కీనల్ వేరి, నిమె నా తిన బర్గ్ వాసి ఉద" †††

ఇంజెర్ యేసున్ వెప్తాపినయ్ బగవంతల్ బోరె దూతన్ బస్కెన్

వెహ్మాకి.

14 దూతలిర్ సిరిప్ ఆత్తుత రూప్పె మన్వలిర్ బగవంతనుర్ సేవ్కలిర్ ఆందిర్. చర్బుతె వాసి బచె మాయ్యలిర్కున్ మదత్ కియన్ సాటి, సారి కీతుర్ ఆందిర్.

దిహనై ముట్ ఇంజెర్ వెహ్వాల్

2 అదెన్ సాటి మరట్ కేంజంగ్ సతె గొస్టింగ్ చొకోట్ దిహనై ఇర్ని, బగవంతన సత్తుల్ బహ్మా మాయ్యక్నె మంద లాగర్. 2 బారెతెకె, దూతలిర్ కెయ్యె వెహుసీత కబుర్ 3 నిల్పి మత్త అని అద్ కబుడున్ పియ్యి తాకోర్ వోన్ హరియేక్ బగడ్-నియతున్, హరియేక్ కరబ్ కామున్ సిక్కు అర్వల్ నాయమె ఆంద్. 3 ఇచోర్ డగుర్ బచి కియ్యల్ కబుడున్ పొరొ మరట్ దిహన్ ఇర్ని తాక్వెకె, మాకున్ వాయ్యల్ సిక్కుతున్ బహన్ తప్ప సియ పర్కట్? మొదొల్ ఇద్ ముక్తిత కబుడున్

† 1:5 కీర్తన్యన్ 2:7 †† 1:5 2వ సముయేల్ 7:14; 1వ జర్గ్తంగ్ గట్టున 17:13 † ముర్-టొరంగ్ కొట్టి బావ్-బక్తితె వింతి అని హేతు కియ్యల్. †† 1:7 కీర్తన్యన్ 104:4 †† 1:9 కీర్తన్యన్ 45:6,7 ††† 1:12 కీర్తన్యన్ 102:25-27 ††† 1:13 కీర్తన్యన్ 110:1 § ఇద్ మోసిన కాసున్ అంద్.

పర్బుయె వెహ్మాోర్. అద్ కబుడున్ కేంజంగ్ వూర్ తాన్ మన్వల్ సతున్ మాకున్ వెహ్మాోర్. 4 అద్ కబుర్ సతెమ్ అంద్ ఇంజెర్ వెలె చమత్కార్క్ అని మయ్యతంగ్ కామ్మి అని తన్వ పవిత్ర ఆత్తుత సక్తితంగ్ వరమ్మి బక్తిలిర్కున్ సీసి, తన్వ ఇచ మత్త తీర్ బగవంతల్ గవంగ్ తోహ్మాోర్.

యేసు నరిమన్కున్ రూప్ యేత్వల్

5 మమొట్ బవిసత్నె వాయ్యల్ లోకమున్ బారెతె వెహ్మాోర్ మంతోమ్. తాన్ బగవంతల్ దూతలిర్ కెయ్యె హాల్లి కియ్యకి. 6 ఇదెన్ బద్ది దర్బు-గ్రంతనగ వొరొర్ ఇహిన్ ఇంజెర్ గవ వెహ్మాోర్:

"హో బగవంత! బతతునె కామి సియొర్ వోర్ నరిమన్కున్ బారెతె నిమె సోచ్ కియ్యె అని హేతు కియ్యె వోర్ బచొడొర్ ఆందుర్?

7 వోర్ నరిమన్కున్ ఇచుసి వకత్ వేరి, దూతలిర్కున్ తెరె చుడుర్-పాన్ సీతి,

బతి డగుర్-పాన్ తోహన్ సాటి, నిమె మయ్యత కిరిట్ వోన్ తలత్ పొరొ కెరుసీతి.

8 అని సమ్మెతున్ వోనంగ్ కాల్కున్ బూడ్ ఇర్ని" ††

ఇంజెర్ లిహి కిసి మంత. 'సమ్మెతున్' ఇత్తెకె, బతతునె సుటి కియ్యక్నె, సమ్మెత్ పొరొ బగవంతల్ వోన్ అదికార్ సీతొర్ ఇంజెర్ అర్తమ్. బతి ఇంకె సమ్మి వోన్ అదికార్ మత్తవ్ దిసెర్ సెలెంగ్. 9 బతి కరల్ బతల్ ఇత్తెకె, ఇచుసి వకత్ వేరి, యేసు దూతలిర్కున్ తెర్ కమి-

పాన్ మత్తొర్. లోకమున్ సమ్మిర్ సాటి, బగవంతన పెర్బుత-దయతున్ హిందల్, యేసు తక్లిబ్కె బోగె మాసి మార్టొర్. అదెన్ సాటి,

బగవంతల్ వోన్ డగుర్-పాన్ తోహన్ సాటి, మయ్యత కిరిట్ వోన్ తలత్ పొరొ కెరుసీతొర్. 10 బగవంతల్ తన్వ సాటి, ఇవ్ సమ్మెన్ గడి కీతొర్ అని తన్వ సాటి సమ్మెన్ తాకుసెర్ మంతొర్. ఇదెన్ హిందల్,

వెలెటిర్ లోకమున్ మయ్యత జాగతగ తర్బె, బచి కియ్యల్ యేసు తక్లిబ్కె బోగె మాసి, బర్బుర్ గున్ వాలె ఆయ్యల్ బరోబరె అంద్ ఇంజెర్ బగవంతల్ నిర్బయ్ కీతొర్.

నరిమన్కున్ తన్వర్ తాదల్-తముక్ ఇన్లె యేసు లజె మాయొర్

11 పాపెస్తలిర్కున్ పవిత్ర కియ్యల్ యేసు అని పవిత్ర ఆతుర్ వూర్ పర్బు వొరొర్ బాబొనగటల్ పుడ్డుర్ ఆందిర్. అదెన్ సాటినె, మార్కున్ తన్వర్ తాదల్-తముక్ ఇన్లె, యేసు లజె మాయొర్.

12 "నీ పొరొట్టన్ బారెతె, నావుర్ తాదల్-తముకున్ పచర్ కిసి వెహంతోన్.

మీరె మాసి మన్వలిర్ సమ్మిర్ మునె నీకున్ డగుర్-పాన్ సీసెర్, కీర్తన్య్ వారంతోన్" †††

ఇంజెర్ వోర్ బగవంతన్ ఇత్తోర్.

13 ఉండె ఉంది జాగ,

"నాకున్ బగవంతన్ పొరొ బరోస మంత." †† ఇచొరె ఆయ్య ఉండె గిర్,

"నన అని బగవంతల్ నాకున్ సీత మరి-మియడ్ ఇగె మంతోమ్" ††† ఇంజెర్ వెహ్మాోర్ మంతొర్.

14 మరి-మియడ్ ఇంజెర్ కేయ్యలిర్ మేందొడ రూప్పె మత్త కాడ్డి, యేసు గిర్ హార్ ఉంది తీర్చె మా దాతె ఆసి వాతొర్. వోర్ తన్వ మరన్కున్ హిందల్, మరన్కున్ పొరొ అదికార్ వాలె, సయ్యన్దున్ నాసిడమ్ కియన్ ఇంజెర్ ఇహిన్ కీతొర్. 15 ఇదెన్ హిందల్ పిసి మన్వల్ కాలమ్మగ మరన్వ వెరెతె, దాసిర్ దాత్ పిసెర్ మన్వలిర్కున్ ముక్తి సీతొర్. 16 బారెతెకె యేసు, బగవంతనుర్ దూతలిర్కున్ మదత్ కియన్ సాటి వాయ్యకి, బతి అబ్రాహామ్ సంతాన్కున్ మదత్ కియన్ ఇంజెర్ వాతొర్. 17 ఇద్ కారన్కున్ హిందలె, వోర్ యేసు సమ్మె తీర్చె మా దాత్ రూప్ యేత్వల్ జారత్ అర్త. ఇదెన్ హిందల్ బగవంతన్ మునె, వోర్ మావొర్ బరోసతొర్ దయ వాలె పెర్నొర్ కటొడల్ ఆయ

§† 2:8 కీర్తన్యన్ 8:4-6 §†† 2:12 కీర్తన్యన్ 22:22 §† 2:13 యెసయ 8:17 §†† 2:13 యెసయ 8:18

పరంతోర్. అస్కాన్ వోర్ మావంగ్ పాప్పున్ కండి కియ్యె బలిదాన్ సియ పరంతోర్. 18 తన తక్లిబ్బన్ పరిక్ష్ బోగ్ మాసి మెయ్య కాడ్కి, ఇంకె తక్లిబ్బన్ పరిక్ష్ బోగ్ మాయ్విలిరకున్ మదత్ కియ పరంతోర్.

యేసు మోసెన్ తెర్ డగుర్ ఆందుర్

3 అదెన్ సాటి, స్వర్గ్నగ మన్లె బగవంతల్ కేయ్యుర్ వూర్ దాదలిర్- బాయిక్కిట్! బగవంతల్ సారి కీతోర్ కబ్రియల్ అని పెర్సొర్ కటొడల్ ఇంజెర్ యేసున్ మరట్ వొప్పట్. వోన్ బారెతె దిహాన్ ఇర్ని సోంచ్ కీన్ట్. 2 బగవంతల్, తనకున్ హుల్లి కీత కామున్ మోసి బరోసతె కీతోర్. అప్పా యేసు గిర్ బగవంతల్ తనకున్ హుల్లి కీత కామున్ బరోసతె కీతోర్. 3 రోతున్ తెరె రోన్ దోహుస్వల్ మాల్కాన్ వెలె మాని కీంతెర్. అప్పా మోసెనైరె యేసు డగుర్-పాన్ వాలె ఇంజెర్ మెచ్చల్ పొరొల్ కమయ్ కీతోర్. 4 బారితెకె హరియేక్ రోతున్ బోరెయ్ వొరొర్ దోహంతెర్ బతి సమ్మెతున్ గడి కీతోర్ వోర్ బగవంతలె. 5 పూరో బగవంతన పర్జతున్ సాటి, మోసి సేవ్కన్ దాత్ బరోసతె కామ్ కీతోర్. వోర్ కీతంగ్ కామ్కొ, సిరివ్ బవిసత్తె బగవంతల్ వడ్కొవలిక్ సత్తుంగ్ నమునంగ్ ఆందుంగ్. 6 బతి కిరిస్తు బగవంతన పర్జత్ పొరో అదికార్ వాలె ఆసి, బగవంతనొర్ బరోసతె మన్వల్ మరి ఆందుర్. మాకున్ బహాన్ తెర్ ముక్తి పుటంత ఇంజెర్ బరోసతె, మావ మన్దున్ గట్ కీతెకె, మరటె వోన్ రోతుర్ † ఆసి మందంతట్.

దిల్కొ బహ్కొ మాతుర్కున్ దమ్మి

7-8 అదెన్ సాటినె పవిత్ర ఆత్మ ఇహిన్ ఇత్త:

“బగవంతన్ పరిక్ష్ కిసిర్ బయ్యున్ ఆసి, మీ తొత్తుర్ బోడి గుటనగ బగవంతన్ పొరో ఉల్ల తెత్తెర్.

మిరట్ నేట దివొస్సి బగవంతన గొస్తి కేంజ్కొట్తె, మీ తొత్తుర్ వూరంగ్ దిల్కున్ మూజొర్ కీతపినయ్ మిరట్ కియ్యట్.

9 చాలిన్ (40) సాల్కొ నన కియ్యలిక్ మయ్యతంగ్ కామ్కొ సూడ్చి గిర్, బోడి గుటనగ నావ హవడ్ సూడ్చెర్”

10 “అద్ కారన్సున్ హిందలె, వూర్ పర్జ ఇత్తెకె నాకున్ సోంగ్ వాత.

‘వూరంగ్ దిల్కొ నహుటల్ బహ్కొ మాతంగ్. నన వెహ్తా సరి-మారగ్ పియ్యి తాకొ వూర్ వొప్పక్కి.’

11 అదెన్ సాటినె,

‘వూర్కున్ నావ ఆరమ్మ జాగతగ బస్కొన్ వాయ సియొన్’

ఇంజి సోంగ్కొ ఆడ వాడ్చొన్” ††

ఇంజెర్ బగవంతల్ ఇత్తోర్.

12 నావుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! ఉయ్యర్తె మంట్! జీవతె మన్వల్ బగవంతన్ పొరో బరోస ఇర్వక్నె, బహ్కొ మాయ్యల్ కరబ్ దిల్, మీ రొపా బోస్నె మన్వక్నె సూడట్. 13 దర్కొ-గ్రంత్సన్, ‘నేట దివొస్సి’ ఇన్వల్ బగవంతన వచన్ మిరట్ కేంజ్కొట్తె, హార దివొస్ వొరొన్ వొరొర్ జరబ్బె ఇర్వెర్ చొకొటె తాకట్. అస్కొ సాపున్ రొపా కోడె మాయ్యక్నె మందంతిట్ అని మీవంగ్ దిల్కొ మూజొర్కొ ఆయ్యక్నె మందంతంగ్.

14 బారితెకె మరట్ మావ బరోస ఇర్ల మొదొడల్తె, సానల్ వేరి, అద్ బరోసతగ ఉంది తీర్ గట్ మత్తెకెన్, కిరిస్తునగ ఉంది ఆంతట్. 15 ఇదెన్ మునె వెహ్తాపినయ్:

“మిరట్ నేట దివొస్సి బగవంతన గొస్తి కేంజ్కొట్తె, మీ తొత్తుర్ బయ్యున్ ఆసి,

వూరంగ్ దిల్కున్ మూజొర్ కీతపినయ్ మిరట్ కియ్యట్.” †

16 బగవంతన వచన్ కేచి గిర్, ఉల్ల తాక్తుర్ వూర్ బూర్ ఆందిర్?

మోసి ఈజిప్తినల్ తత్తుర్ వూర్ ఆయ్యుర్ కి బతల్? 17 బగవంతల్ చాలిన్ (40) సాల్కొ బూర్ పొరో సోంగ్కొ మత్తోర్? పాప్ కిసి బోడి గుటనగ సాతుర్ పొరొనె కి? 18 వూర్ వొడ్చి మంజి గిర్ బహ్కొ మాసి తాక్తుర్ బారెతె, “వూర్కున్ నావ ఆరమ్మ జాగతగ బస్కొన్ వాయ

† వోన్ రోతుర్: సెలెతె బగవంతన రోన్ ఇంజెర్ మందంత. †† 3:11 కీర్తన్కొన 95:7-11 † 3:15 కీర్తన్కొన 95:7-8

సియొన్” ఇంజెర్ ఆడ వాడ్చొర్ కి? హో వాడ్చొర్! 19 ఇద్ సమ్మి సూడ్చి, వూర్ తమ బరోస ఇర్వ సాంజెనె, అద్ ఆరమ్మ జాగతగ సాంద పర్కొ ఇంజెర్ కరి కీంతట్.

బగవంతనూర్ బక్తులిరకున్ వాగ్గన్ సీత ఆరమ్

4 బగవంతన ఆరమ్మ జాగతగ సాన్వల్ వాగ్గన్, ఇంకె ఉండె గిర్ అప్పా మంత. ఇదెన్ హిందల్ అగ సాన్వల్ మోకతున్ మిహ్టల్ బోరె సుటి కియ్యక్నె, మందన ఇంజెర్ వెరెతె అని దిహానై మంద్యట్. 2 మరట్ చొకొట్టె కబుడున్ బారెతె కేంజ్కొపినయ్, వూర్ తొత్తుర్ గిర్ అద్ ఆరమ్ యేత్తడ గొస్తితున్ బారెతె కేంజ్కొ. బతి అద్ గొస్తితున్ పొరో బరోస ఇర్వక్కి. అదెన్ సాటి వూర్కున్ అద్ గొస్తి బతయ్ కామి సియ్యక్కి. 3 ఆరమ్మ జాగత చొకొట్టె కబుడున్ పొరో, బరోస ఇర్వలిర్ మరట్, తస్వక్ బగవంతనగ సాంద పరంతట్. బతి బరోస ఇరుర్,

“వూర్కున్ నావ ఆరమ్మ జాగతగ బస్కొన్ వాయ సియొన్’ ఇంజి సోంగ్కొ ఆడ వాడ్చొన్” ††

ఇంజెర్ బగవంతల్ ఇత్తోర్.

బతి ఇద్ ఇంకె, మన్వల్ ఆరమ్మ జాగ కలి గడె మాత అగటలె మంత ఇంజెర్ మాకున్ టావ. 4 బతి ఆరమ్మ దిహొసున్ బారెతె,

“బగవంతల్ కలి గడి కియ్యల్ మహ్త పెజె, యేడుంగ్ రోజ్కొనె ఆరమ్ యేత్తోర్” †† ఇంజెర్ లిహి కిసి మంత. 5 ఉండె ఉంది జోక్, “వూర్కున్ నావ ఆరమ్మ జాగతగ బస్కొన్ వాయ సియొన్” ఇంజెర్ వెహ్తొర్.

6 ఇదెన్ మునె, మా తొత్తుర్ చొకొట్టె కబుడున్ పొరో బరోస ఇర్వ సాంజె, వూర్కున్ అద్ ఆరమ్మ జాగతగ సాన్లె మోక పుట్టక్కి. బతి కపె లోకుర్కున్, అద్ ఆరమ్మ జాగతగ సాందన్ సాటి, ఉండె గిర్ మోక మంత. 7 అదెన్ సాటినె, బగవంతల్ ఉండె ఉంది దివొసున్ నేమి కిసి ఇర్వొర్. అదెనె ‘నేట దివొస్’ ఇంతోర్. నన మీకున్ మునె లిహి కీతపినయ్ వెలె సాల్కొ ఆత పెజె,

“మిరట్ నేట దివొస్సి బగవంతన గొస్తి కేంజ్కొట్తె, మీవంగ్ దిల్కొనగ మూజొర్కొ ఆయ్యట్” †††

ఇంజెర్ దావిద్దు కెయ్యె వడ్కుసీతోర్. 8 యెహోసువల్ వూర్కున్ ఆరమ్ సియ్యడ్ ఇత్తెకె, బగవంతల్ ఉండె ఉంది దివొసున్ బారెతె వెహ్వక్ మందుర్. 9 అదెన్ హిందలె, బగవంతల్ యేడవ దివొస్సి ఆరమ్ యేత్తపె, తస్వర్ బక్తులిరకున్ అద్ ఆరమ్మ దివొస్ నిల్చి మంత.

10 బగవంతల్ తస్వ కామ్మల్ ఆరమ్ యేత్తపె, వోసుర్ బక్తులిర్ గిర్ ఆరమ్మ జాగతగ సాత్తె పెజె, వూర కామ్ మార్చి దాంత. 11 బగవంతల్ వెహ్తా తీర్ తాకొర్ వోర్, తొత్తుర్ ఇజ్జయేల్ పర్జతున్ దాత్, హుకుమ్ పియ్యి తాకొర్ వోర్ ఆంతోర్. అదెన్ సాటి, అద్ స్వర్గ్న ఆరమ్మ జాగతగ సాందన ఇంజెర్ మరట్ సమ్మిరె వెరిసెర్ ఉయ్యర్తె కోసిద్ కీకట్.

12 బారితెకె బగవంతన వచన్ జీవ వాలె అని సక్తి వాలె ఆంద్. అద్ వచన్ రండె కాకున్ దార్ మన్వల్ తల్వర్తున్ తెర్, అదిక్ దార్ వాలె ఆంద్. అద్ తల్వర్ కీల్చున్ అని మూలైన్ బహానై చీరి కీంతయ్యె, అప్పా మాయ్యున్ ఆత్మ అని పరన్తున్ రొపొడంగ్ విచర్కున్ గిర్ బహ్కొ వాట్టి, తస్వ కీంత. 13 ఇద్ కలితగ మన్వల్ బదె వస్తు గిర్, వోర్ బగవంతన నదుడల్ తపున్ పరో. కడ్కున్ మునె వోడ్చెపినయ్, సమ్మితున్ తాత్కొర్ సూడ పరంతోర్. అహాన్ సూడ్వల్ బగవంతన్, మరట్ మా బారెతె లెక వెహ లాగర్.

యేసు పెర్సొర్ కటొడల్ ఆందుర్

14 స్వర్గ్నగ సాత్తోర్ వోర్ యేసు బగవంతనొర్ మరి ఆందుర్. వోరె మా సమ్మిరో పెర్సొర్ కటొడల్ ఆందుర్. అదెన్ సాటి, మరట్ బరోస ఇర్చి, సమ్మిరె మునె వొప్ప అదెన్, సుటి కియ్యక్నె గట్ మంద్యట్. 15 మావొర్ పెర్సొర్ కటొడల్ మావ కమ్మెర్ పాన్కొ, కరి కిసి, మా పొరో వోన్ దిల్ నోత. బారితెకె వోర్ యేసు, మా దాతె హరియేక్ పరిక్ష్న్

†† 4:3 కీర్తన్కొన 95:11 †† 4:4 పుట్గొడ్చి 2:2 ††† 4:7 కీర్తన్కొన 95:7,8

బోగి మాతొర, బతి బదె పాప్ కియ్యుకి. ¹⁶ అదెన్ సాటి గటి-దీర్వ కీసి, బగవంతన్ కరుమ్ † దాకట్. అహన్ సొత్తెకెన్, బస్కె పష్టా మత్తెకె అస్కె, వోర్ బగవంతన్ కివుల్ అని పెర్వత-దయ మాకున్ పుటంతంగ్.

పెర్సొర్ కటొడన డగుర్-పాన్ బోరె యేత వాయె

5 పర్వ, తప్పటల్ వొరొన్ పెర్సొర్ కటొడల్ ఇంజెర్ వూర్ నేమి కీంతెర్. పర్వతున్ బద్ది, బగవంతన్ చర్వతె సేసంగ్ అని పాపు మాపితున్ సాటి, వోర్ కటొడల్ అర్చన సీంతొర్. ² వోర్ పెర్సొర్ కటొడల్ గిర్, వెలె తీర్వెనె కష్టెర్తె మంతొర్. అదెన్ సాటి, కరె మాయ్య తవ్ కీతుర్ పొరో, సోంగ్ వాయ్యక్నె చొకొటి సూడంతొర్. ³ ఇదె కారన్సున్ హిందలె, వోర్ పెర్సొర్ కటొడల్ తన్వంగ్ పాప్పున్ సాటి బలిదాన్ నీసి, పర్వతంగ్ పాప్పున్ సాటి గిర్ బలిదాన్ సీయ లాగర్.

⁴ బోరె మాయ్యల్ తన్వ తన పెర్సొర్ కటొడన డగుర్-పాన్ యేత వాయె. బగవంతల్ మొదొల్, అహరోస్తున్ పెర్సొర్ కటొడల్ ఇంజెర్ బహనై కేయ్యె నేమి కీతొరో, అహ్నా దుస్తొర్ పెర్సొర్ కటొడన్ కేయ్యె నేమి కీంతొర్. ⁵ కిరిస్తు గిర్ పెర్సొర్ కటొడన కటొడ-పాస్తున్ తన్వ తన యేత్తుకి. బతి బగవంతల్ వోన్ సంగ,

“నిమె నావొర్ మరిని ఆంది. నన నేండే నీకున్ మియ్యెన్” †† ఇంజెర్ ఇత్తోర్. ⁶ అని ఉండె ఉంది జాగ,

“నిమె మెల్పిసెదెకున్ దాత్ కటొడని ఆసి బస్కెట్ మందంతి!” †† ఇంజెర్ నేమి కీతొర్.

⁷ యేసు తన బొమిత్ పొరో పిసి మనెకె, తనకున్ మరన్తల్ బచి కియ పర్వల్ బగవంతన్ ఆడ్సెర్, కాడెర్ తుప్పెర్ వినంతి కీసిర్, పార్చన కీతొర్. వోన్ మన్వల్ బాప్-బక్తితున్ పియ్యె, బగవంతల్ వోన్ పార్చనతున్ కేంజొర్. ⁸ యేసు బగవంతనొర్ మరి ఆసి గిర్, కన్టల్కున్ బోగి మాసి బాబొన్ జరబ్బె బహన్ మందన ఇన్వల్ కరి కీతొర్. ⁹ ఇదె తరికతె బగవంతల్, వోన్ సన్వె తీర్వెనె బర్చుర్ గున్ వాలె, పెర్సొర్ కటొడల్ ఇంజెర్ వొత్తొర్. వోన్ వచన్ పియ్యె, బూరై తాకంతెరో, వూర్కున్ బస్కెట్ మన్వల్ జీవ సియ్యె, ఆదర్ ఆసి నిల్దొర్.

¹⁰ బగవంతల్ వోర్ యేసున్ మెల్పిసెదెకున్ దాత్ పొరో పెర్సొర్ కటొడల్ ఇంజెర్ నేమి కీతొర్.

ఉండె గిర్ మిరట్ పసి-బాలలిర్ ఆసి మంతిట్

¹¹ ఇదెన్ బారెతె వెహన ఇత్తెకె, వెలె గొస్టింగ్ మంతంగ్. బతి అవెన్ పొడి కీసి వెహన ఇత్తెకె కన్వమ్ ఆంత. బారెతెకె మిరట్ బగవంతనంగ్ గొస్టింగ్ కరి కియ్యె గళ్ళాలిర్ ఆసి మంతిట్. ¹² కాలమున్ పియ్యె సూడ్తెకె, మిరట్ ఇంకె బోద కరుస్వలిర్ ఆసి మంద మత్త. బతి మీకునె ఉండె వొరొర్ బగవంతనంగ్ మొదొడంగ్ వచన్కున బోద కరుస లాగర్. ఇవ్ మొదొడంగ్ వచన్కు పాల్కున్ దాత్ అని బగవంతనంగ్ వెలె మర్వతంగ్ వచన్కు గట్ వాలె కానెత్ దాత్ మంతంగ్. మిరట్ గట్ వాలె కానె తింద పర్వట్, బతి మిరట్ ఉండె గిరె మొడ్తె-మొడ్తలిర్ దాత్ పాలె ఉండె లాగర్. ¹³ వటి పాలె ఉంజి మన్వలిర్, ఉండె గిర్ వూర్ పసి-బాలలిరె ఆందిర్. అదెన్ సాటి, వూర్కున్ చొకొట్-వాయుట్ట టావ సెలె. ¹⁴ గట్ వాలె కానె బెర్వెతుర్ సాటినె, ఇత్తెకె చొకొట్-వాయుట్ కరి కియ్యల్ సిక్నాన్ కరిసి, అవెన్ పియ్యె తాక్తుర్ వూర్ సాటినె మంత.

6 తె కిరిస్తున్ బారెతె మొదొడంగ్ బోదంగ్ గడి గడి వెహ్లాక్నె అవెన్ సుటి కీసి, మునె సొంజి బెర్వెతుర్ దాత్ తయర్ ఆకట్. మరన్తెకె వోయ్యలిక్ కరబ్బంగ్ కామ్మన్ల్ చుక్ చుకె మాసి, బగవంతన్ పొరో బరొన్ ఇర్వల్, ² బాప్తీనుతున్ బారెతె బోద వెహ్లాల్, తలత్ పొరో కెయ్యె ఇర్వల్, బవినత్తె సాతుర్ వూర్ నేండ్యల్ అని బగవంతల్ వూర్కున్ ఆక్తిత తన్వ కియ్యల్ ఇన్వలిక్ ఈతంగ్ కిరిస్తున్ బారెతంగ్ మొదొడంగ్ ముకె బోదన్ మల్పి, గడి గడి మీకున్ వెహ్లాల్ జారత్ సెలె.

³ ఇదెన్ బద్ది, బగవంతల్ మునె సొందన్ సాటి మొక సీతెకె, మునె దాకట్.

బగవంతన బరొసతల్ బహ్నా మాతుర్ బారెతె

⁴⁵ బగవంతన బరొసతల్ బహ్నా మాతుర్కున్ మరట్ మలుసి తచి, చుక్ చుకె మానల్ బహన్ కియ వాంత? వూర్ మొదొల్ బగవంతన సతెమున్ కరి కీసి, బగవంతనంగ్ ఆసిర్వాద్మన్ అనుబవ్ సూడ్తి, పవిత్ర ఆత్మతగ ఈస యేచ్చి, బగవంతన వచన్ చొకొట్-పాస్తున్ బారెతె అనుబవ్ కీసి, బవినత్తె కియ్యలిక్ బగవంతన సక్తితంగ్ కామ్మన్ బారెతె కరి కీతెర్. ⁶ ఇవ్ సన్వె అనుబవ్ యేచ్చి గిరె, బగవంతన బరొసతల్ బహ్నా మాతుర్కున్ బస్కెట్ మలుసి, చుక్ చుకె మానల్ కియ వాయె. ఇదెన్ హిందల్ బగవంతనొర్ మరిన్, వూర్ తిరిసి మొద్దుగ †† మొలనె పాసి, పర్వత్ మునె వోర్ మరినె లజి సొనల్ కీసిర్ మంతెర్.

⁷ వూర్ లోకుర్ కరబ్బు బొమిత్ దాత్తుర్ ఆందిర్. పిర్వెనె అర్ద యేతున్, బదెతె వాన్ బొమి ఉచ్చి, వోర్ యెవ్నదారన్ చొకొట్ట పంట సీంతయె, అదె బొమితున్ బగవంతన ఆసిర్వాద్ పుటంత. ⁸ బతి ఇదెన్ బద్ది, అదె వాన్ బొమితగ చహ్నానంగ్ పొదెలంగ్ అని జాడి వేలింగ్ బెర్వెతెకె, అదె బొమి కామి సీయె ఇంజి, జాలుక్సె యెవ్నదారల్ †† సాపెన్ సీసి, డుండుసి వాటంతొర్.

బగవంతల్ బస్కెట్ మికున్ మర్వెగొర్

⁹ నావుర్ లాడ్సుర్ తాదల్-తముర్చిట్! మిరట్ చొకొట్టంగె కామ్మన్ కీసిర్ మంతిట్. బారెతెకె, మీకున్ మునెనె బగవంతల్ బచి కీతొర్.

అదెన్ సాటి, జరబ్బె మందన ఇన్వలిక్ ఇవ్ గొస్టింగ్ మీ బారెతె ఆయె.

¹⁰ బగవంతన పొరోడె మిరట్ కీతంగ్, చొకొట్టంగ్ కామ్మన్ అని బగవంతనూర్ బక్తిలిర్కున్, మిరట్ ఇంకె లాడ్తె కియ్యల్ సేవత కామున్ హిందల్, బగవంతల్ బస్కెట్ మికున్ మర్వెగొర్. బారెతెకె వోర్ నియత్సొర్ ఆందుర్. ¹¹⁻¹² గళ్ళాలిర్ ఆయ్యట్. బతి బరొసతె వోర్చి బగవంతల్ సీతంగ్ వాగ్దన్కున్ యేతన్ సాటి, పర్వెడె మాయ్యలిర్ దాత్ ఇవ్ కామ్మన్ ఆక్తి వేరి కీసిర్, ముక్తి సీయ్యల్ ఆసతున్ సుటి కియ్యక్నె మంట్.

బగవంతన వార్దన్

¹³⁻¹⁴ అస్కె, బగవంతల్ తనకున్ తెర్ డగుర్ బోరె సెలె మత్త కాడ్డి, తన్వ పొరోడెనె ఆడ యేచ్చి, అబ్రాహామున్ సంగ, “నన నీకున్ కరలెనె ఆసిర్వాద్ సీంతొన్ అని నీవ సంతాస్తున్ బడి కీంతొన్” ††† ఇంజెర్ వార్దన్ సీతొర్. ¹⁵ తాన్ సాటి అబ్రాహామ్ వోర్చి సూడ్సెర్ మత్తోర్. తె అదె వార్దన్తున్ బగవంతల్ పూరి కీతొర్.

¹⁶ తమకున్ అని దుస్తొర్ నడ్డుమ్ జిద్దె తగపర్ తాక్తెకె, బదెతెర్ ఉంది బాజూర్ వొపన్ సాటి తమ్మకున్ తెర్ డగున పొరోడె వొట్ వాటంతెర్. అస్కె, అదె వొట్టుగ సతె మంత ఇంజెర్ కరి కీసి, జిద్దు తగపర్ దబె మాంత. ¹⁷ బగవంతల్ తన సీత వార్దన్తున్ బస్కెట్ కె మార్చు సీయెన్ ఇంజెర్ అదె వార్దన్ యేత్వలిర్కున్ వెహన్ సాటి, తన్వ పొరో తన వొట్ వాట్టొర్. ¹⁸ బగవంతన వార్దన్ అని ఆడ, ఇవ్ రండె గిర్ మారివలిక్ ఆయెంగ్. ఇవెన్ బారెతె, బగవంతల్ లబడె వడ్డ పరొర్. ముక్తితగ సొందన ఇన్వలిర్, ఉండె ఇచుర్ గటి-దీర్వతె మునె సొందన ఇంజెర్ బగవంతల్ ఆస కీంతొర్. ¹⁹ ఇదె ముక్తిత ఆస మాకున్ లగు వాలె ఆసి, మావ ఆత్మతున్ రూకత ‘లంగర్దున్’ ††† దాత్ బహ్నా మాయ సీయ్యక్నె స్వర్గనగ మన్వల్ బగవంతన జాగతగ మాకున్ యెవ్నన పరంత. ²⁰ బారెతెకె మా హిందల్ ఆసి, మాకున్ తెర్

†† జక్తె మాయ్యలిర్కున్ టాంగి కియ్యల్ మొదె. ††† ఇత్తెకె ఇగి బగవంతల్. †††† 6:13-14 పుట్గడ్డి 22:17 ††† రూకత లంగర్ లొకొమ్మె తయర్ కీసి మందంత. రూకతున్ ఆపన్లె అదె లంగర్దున్ యేతగ బూడ్ సుటి కీంతెర్. అస్కె, అదె బండనగ ఆయి గట్ బొమితగ ఆయి తట్టి, రూక హాకె-హాకె పొంగ్ పొంగ్ సొన్వక్నె ఉంది జాగ మందంత.

† బగవంతన పెర్వత-దయత రాజ-గాడిత్ కరుమ్. †† 5:5 కీర్తన్సెన 2:7

‡ 5:6 కీర్తన్సెన 110:4

మున మావోర్ పెర్సోర్ కటొడల్ యేసు, అద్ స్వర్గున్ రొహ నేంగ్టోర్. మెల్కిసెదెకున్ దాత్ యేసు బస్కెట్ గిరె పెర్సోర్ కటొడల్ ఆసి మంతోర్.

బగవంతనోర్ కటొడల్ మెల్కిసెదెక్

7 వోర్ మెల్కిసెదెక్ సాలెమ్మోర్ రాజల్ సస్థిత డగుర్ బగవంతనోర్ కటొడల్ ఆసి మత్తోర్. అబ్రాహామ్ లడెయ్యగ దుస్తుర్ రాజలిర్కున్ మెయ్యి, మల్కి వానెకె, † మెల్కిసెదెక్ వోన్ బేటె మాసి ఆసిర్వాద్ సీతొర్. 2 అబ్రాహామ్ తన మెయ్యి తత్తతగటల్ నూటల్ దహా ఈసంగ్ మెల్కిసెదెకున్ సీతొర్. 'మెల్కిసెదెక్' ఇత్తెకె, నియత్తోర్ రాజల్ అని 'సాలెమ్మోర్ రాజల్' ఇత్తెకె, సాంతితోర్ రాజల్ ఇంజెర్ ఉండె ఉంది అర్తమ్. 3 వోన్సూర్ తాదుర్-బాబుర్ అని అవల్-బాబో బూర్ ఆందిరో, బోనె టావ సెలె. వోన్ పుడ్డ సాత గిర్ బోనె టావ సెలె. బగవంతనోర్ మరిన్ దాత్ బస్కెట్ గిరె, వోర్ కటొడల్ ఆసి మంతోర్ ఇన్వలె టావ.

4 వోర్ మెల్కిసెదెక్ బచోర్ డగుర్ ఆందురో, కరి కిష్టె. బారితెకె మావోర్ తొత్తోర్ అబ్రాహామ్ గిర్, తన లడెయ్యగ మెయ్యి తత్తతగటల్, నూటల్ దహా ఈసంగ్ మెల్కిసెదెకున్ సీతొర్. 5 లేవిన కాన్దాన్తుర్ కటొడ-పాన్ తాకుసన అని అబ్రాహామ్ న కాన్దాన్తుగ పుట్టర్ వూర్ తాదల్-తముక్ ఆసి గిర్, నూటల్ దహా ఈసంగ్ లేవిన కాన్దాన్తుర్ కటొడలిర్కున్ సీయన ఇంజెర్ మోసిన కానున్గ † హుకుమ్ మంత. 6 మెల్కిసెదెక్ లేవిన కాన్దాన్తుర్ ఆయొర్. తెర్ బతి బగవంతనగటల్ వాగ్దన్కె యేత్తోర్. వోర్ అబ్రాహామ్ నల నూటల్ దహా ఈసంగ్ మెల్కిసెదెక్ యేచ్చి, అబ్రాహామున్ ఆసిర్వాద్ సీతొర్. 7 ఆసిర్వాద్ సీయ్యల్, ఆసిర్వాద్ యేత్తన్ తెర్ డగుర్-పాన్ వాలె ఇన్వడగ బతయ్ అనుమానమ్ సెలె. 8 లేవిన కాన్దాన్తుర్ పిసెర్ మంజి, సాయ్యలిర్ నూటల్ దహా ఈసంగ్ యేచ్చెర్ మంతెర్. బతి బస్కెట్ గిర్ పిస్వల్ మెల్కిసెదెక్ గిర్, నూటల్ దహా ఈసంగ్ యేత్తోర్ ఇంజెర్ మంత. 9 ఉంది తీర్తి నూడ్కె, నూటల్ దహా ఈసంగ్ యేత్తల్ లేవి గిర్, అబ్రాహామున్ హిందల్, నూటల్ దహా ఈసంగ్ మెల్కిసెదెకున్ సీతొర్ ఇంజెర్ వెహ వచో. 10 బారితెకె అబ్రాహామ్ మెల్కిసెదెకున్ బేటె మాతొర్ అస్కె, అబ్రాహామ్ న కాన్దాన్తుగ లేవి జల్మ అయ్యెకె మత్తోర్. ‡

యేసు మెల్కిసెదెకున్ దాత్తోర్ కటొడల్

11 మోసిన కానున్గ, లేవిన కాన్దాన్తుర్ కటొడ-పాన్ కియన ఇంజెర్ మంత. బతి వూర్ కటొడలిర్ తమ్మ్య కార్యతున్ బర్పుర్ కియ పర్కె. ఉంది మోక వూర్ కియ్యల్ కార్య బర్పుర్ మన్మడ్ ఇత్తెకె, అహారోస్తన్ † దాత్తోర్ ఉండె వొరోర్ కటొడన్ బగవంతల్ రొహ్మదుర్. బతి మెల్కిసెదెకున్ ‡ దాత్తోర్ ఉండె వొరోర్ కటొడన్ బారి జారత్ అర్? 12 కటొడ-పాన్ మారిత్తెకె, అదెన్ బరోబర్ కానున్ గిర్ మారియ లాగర్. 13 ఇన్ గొస్టింగ్ దుస్తా కాన్దాన్తుర్ యేసున్ బారెత్ వెహ్పెర్ మంతంగ్. ఇద్ కాన్దాన్తుర్ బస్కెనె బగవంతన మందిర్ బతి సీయ్యల్ జాగతగ కటొడ-పాన్ కియ్యకి. 14 మా యేసు పర్పు యూదన కాన్దాన్తుల్ వాతొర్ ఇంజెర్ అని ఇద్ కాన్దాన్తుర్ కటొడలిర్ ఆయన ఇంజెర్ మోసె బగన్ వెహ్కె ఇంజెర్ మాకున్ టావయె.

15 మెల్కిసెదెకున్ దాత్ కటొడల్ ఆంతోర్ ఇన్వల్ గొస్టితున్ పర్పు ఉండె ఇమర్ కరల్ కీతొర్. 16 కానున్ వెహ్ అద్ లేవిన కాన్దాన్తున్ పియ్యి, కటొడల్ ఆయ్యకి బతి, తన బస్కెట్ గిర్ జీవతె మన్వల్ సక్తితె కటొడల్ ఆయ పర్తోర్. 17 బారితెకె, "నిమె మెల్కిసెదెకున్ దాత్ కటొడని ఆసి బస్కెట్ మందంతి!" ††

† అబ్రాహామ్ తస్వోర్ తాదురో మరి లోతున్ యెలమ్ రాజన కెయ్యల్ బచి కీసి తత్తోర్. (పుట్గడ్డె 14:17-24 †† బగవంతల్ మోసిన కెయ్యె లిహి కియసీత కానున్. ‡ లేవి జల్మ అయ్యెకె మత్తోర్: వోర్ లేవి తమ్మ్య కాన్దాన్తుర్ అబ్రాహామ్ న పీటెత్ న మత్తోర్. †† అహారోన్ లేవిన కాన్దాన్తుర్ అందుర్. †† మెల్కిసెదెక్ లేవిన కాన్దాన్తుర్ ఆయొర్. ††† 7:17 కీర్తన్కెన 110:4

ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంత్ వెహ్పెర్ మంత. 18-19 మోసిన కానున్ బతతునె బర్పుర్ కియ పర్కె. అద్ కానున్ కమ్మెర్ మంత అని బతతునె కామి సీయ్యక్ ఆత ఇంజెర్ బగవంతల్ తాన్ హబ్రి ఇత్తోర్. అదెన్ బద్ది, బగవంతల్ తాన్ తెర్ చొకొట్టు ఆసతున్ ఇత్తోర్. ఇదెన్ పియ్యి, మరట్ బగవంతన్ కరుమ్ సాంద వచో. 20-21 అచొరె ఆయ్య బగవంతల్ వోట్ వాడ్తోర్, బతి దుస్తాల్ బోరె కటొడన్ సాటి వోట్ వాట్కె. దర్మ-గ్రంత్ నగ, "పర్పు బగవంతల్ వోట్ వాడ్తోర్ అని వోన్ మన్తున్ మారున్సీయొర్. నిమె కటొడని ఆసి బస్కెట్ మందంతి!" †††

ఇంజెర్ బగవంతల్ వోన్ సంగ ఇత్తోర్. 22 ఇద్ వొటున్ హిందల్, పడన నియమున్ తెర్ చొకొట్టు పూన నియమ్ అంద్ ఇంజెర్ యేసు గారంటి ఆసి నిత్తోర్.

23 ఉండె ఉంది తేడ బతల్ ఇత్తెకె, వెలెటిర్ లోకుర్ కటొడలిర్ ఆతెర్, బతి మరన్ మారున్ బస్కెట్ గిర్ కటొడలిర్ ఆసి మన్వక్ నె అడ్డమ్ ఆత. 24 బతి యేసున్ మరన్ సెల్వ కాడ్కి, వోర్ బస్కెట్ గిర్ పెర్సోర్ కటొడల్ ఆసి మందంతోర్. 25 అదెన్ సాటి యేసు తన్ హిందల్, బగవంతనగ వాయ్యలిర్కున్ బస్కెట్ గిరె బచి కీంతోర్. వోర్ యేసు వూర్ హిందల్ ఆసి, బగవంతన్ వినంతి కియ్యె, బస్కెట్ గిర్ పిసెన్ మందంతోర్.

26 ఈతొర్ పెర్సోర్ కటొడల్ పవిత్ర వాలె, బే-కసుర్ వాలె, బదె తప్ప డాగ్ సెలొర్ వోర్, పాపిర్ సంగ మనోర్ వోర్, స్వర్గ్ నగ డగుర్-పాన్ వాలె అందుర్. 27 వోర్ యేసు, దుస్తుర్ పెర్పుర్ కటొడలిర్ దాత్ తన్వంగ్ పాప్పున్ సాటిన్ ఆయి, పర్తతంగ్ పాప్పున్ సాటిన్ ఆయి, రోజి అర్చన సీయ్యల్ జారత్ సెలె. బారితెకె సమ్మిర్ పర్తతంగ్ పాప్పున్ సాటి, తన్వ తనయ్ బలిదాన్ ఉందియ్ జోక సీసి వాడ్తోర్. 28 మోసిన కానున్ సక్తి సెలర్ మారున్ పెర్పుర్ కటొడలిర్ దాత్ నేమి కీత. బతి కానున్తున్ పెజెయ్ వాత అద్ వోట్, బగవంతనోర్ మరిన్ పెర్సోర్ కటొడన్ దాత్ నేమి కీత. అచొరె ఆయ్య, వోర్ బస్కెట్ గిరె బర్పుర్ పెర్సోర్ కటొడల్ ఆసి మన్వల్ అందుర్.

పూన నియమ్: యేసు మావోర్ పెర్సోర్ కటొడల్ అందుర్

8 మమెట్ వెహ్ గొస్టితగ ముకె బతల్ ఇత్తెకె, స్వర్గ్ నగ మన్వల్ సర్వ సక్తి వాలె బగవంతన రాజ-గాదితున్ తిన బర్గ ఉచ్చి మన్వల్ పెర్సోర్ కటొడల్ యేసు మా సాటి మంతోర్. 2 వోర్, పార్తన-వీతి కియ్యల్ కరల్ డేరతున్ రొహ మన్వల్ బెయ్ పవిత్ర జాగతగ సేవ కీసెర్ మంతోర్. ఇద్ పార్తన-వీతి కియ్యల్ డేరతున్ మాయ్యలిర్ వాట్కె బతి, పర్పుయె § వాడ్తోర్.

3 హారియేక్ పెర్సోర్ కటొడల్ నేమె మాత పెజె, సేసన అర్చనంగ్ అని పాప్పు మాపితున్ సాటి, బలిదాన్కె సీయ లాగర్. అహ్నా మావోర్ పెర్సోర్ కటొడల్ యేసునగ గిర్ అర్చన సీయన్ సాటి, బతల్ తెర్ మందన ఇన్వల్ జారత్ అర్. 4 ఉంది మోక, వేర్ దునియతగ ఇంకె మంజి ఇత్తెకె, సాదరన్ కటొడల్ గిరె ఆసి మనోర్. బారితెకె మోసిన కానున్ పియ్యి, అర్చన సీయ్యలిర్ కటొడలిర్ మంతెర్. 5 వూర్ కటొడలిర్, సిరిప్ స్వర్గ్ నగ మన్వల్ బెయ్ పవిత్ర జాగత నక్తి రూప్పుగనె §† సేవ కీసెర్ మంతెర్. పార్తన-వీతి కియ్యల్ డేరతున్ మోసె వాటన్ మొదొల్, "నిమె గుటత్ పొరో మనెకె సమ్మె నన తొహ్పినయ్ ఇద్ నమునతున్ పియ్యనె దిహన్తె వాటన" §†† ఇంజెర్ బగవంతల్ వోన్ దమ్మి సీతొర్.

6 బతి ఇంకె వూర్ కటొడలిర్ కియ్యల్ సేవతున్ తెర్ బెయ్ పవిత్ర జాగతగ యేసు తనకున్ బగవంతల్ సీత సేవ కీసెర్ మంతోర్. అచొరె ఆయ్య, వోర్ యేసు పడన నియమున్ తెర్ చొకొట్టు పూన నియమున్ సుర్వెర్తల్ ఆసి మంతోర్. ఇద్ నియమ్ పడన నియమున్ తెర్ చొకొట్టుంగ్ వాగ్దన్కున్ పొరో నిల్చి మంత.

††† 7:20-21 కీర్తన్కెన 110:4 § బగవంతల్ †† నక్తి రూప్పుగనె: సెలెతె దడ్డెత్ దాత్తు ఇంజెర్ మందంత. §†† 8:5 బహ్రె వెసెవల్ 25:40

7 ఉంది మోక అద్ పడన నియమ్మగ బతయ్ గల్తి సెల్వక్ మందు † ఇత్తెకె, పూన నియమ్మ జారత్ అర్ని మనో. 8 బతి బగవంతల్ తన్వ పర్జతంగ్ గల్లింగ్ బారెతె,

“ఇచుల! బవినత్తగ నన ఇజ్రయేల్ లోకుర్ సంగ అని యూదయ యెరియతుర్ లోకుర్ సంగ పూన నియమ్ ఇరంతోన్.

9 నన పూరుర్ తొత్తుర్కున్ దివొనై మునె కీసి, ఈజిప్టునల్ తత్తోన్. ఇద్ పూన నియమ్ అద్ గట్కతె పూర్ సంగ కీత నియమున్ దాత్ మనో.

బారితెకె, పూర్ నన ఇర్ల నియమున్ పియ్యి తాక్సెర్ మన్మకి. అదెన్ సాటి పూర్కున్ నన పటి కియ్యకి.

10 బతి అవ్ దివొస్క వీడ్డ పెజె ఇజ్రయేల్ పర్జతున్ సంగ నన టరి కియ్యల్ పూన నియమ్ ఇద్ ఆంద్.

నన నావ కానున్తగ మన్వలిక్ ఆగెన్ పూర మన్తగ హేతు ఇర్లల్ కింతోన్.

అవెన్ పూర దిల్లగ లిహి కింతోన్.

నన పూరోర్ బగవంతన ఆసి మందంతోన్. పూర్ నా పర్జ ఆసి మందంతెర్.

11 అద్ వకత్తై, ‘బగవంతన్ కరి కీన్ట్’ ఇంజెర్ నా బారెతె ఆజా-బాజుతుర్కున్

అని చుటమ్-బంద్యున్ బోరె వెహ్యల్ జారత్ సెలె. సప్పిర్ బేద్-బావ్ సెల్వక్ నా బారెతె కరి కింతెర్.

12 నన దయతె పూరంగ్ పాప్పున్ అని అవ్ కరిబలిక్ కామ్మున్ ఉండె బస్కెన్ హేతు కియ్యన్” ††

ఇంజెర్ లిహి కియ్యస్తూర్.

13 ఇదెన్, ‘పూన నియమ్’ ఇంజెర్ బగవంతల్ కేయ్ కాడ్కి, మొదొడ నియమ్ పడన ఆసి సాత్త. బద్తె పడన ఆంతయె, అద్ మయడ్ ఆయ్లె తయర్ మందంత.

పార్లన-వింతి కియ్యలిక్ పడనంగ్ నేకింగ్

9 బగవంతల్, ఇజ్రయేల్ పర్జతున్ సీత మొదొడ నియమ్మగ, మాయ్యన కెయ్యె తయర్ ఆత అద్ పార్లన-వింతి కియ్యల్ డేరత్ బారెతె అని నేకి-బదిన్ బారెతె మత్త. †2 అద్ పార్లన-వింతి కియ్యల్ డేరతున్ నడ్డమ్ ఉంది పడ్డ టాంగి కీసి, తాన్ రండె బాగల్క కీతెర్. మునెత బాగమ్మగ ఉంది డేవెన జల్లర అని నివొద్దుంగ్ సారింగ్ ఇర్లల్ టేబల్ మందు. ఇద్ బాగమున్ పవిత్ర జాగ ఇందిర్. 3 అద్ పడ్డతున్ పెజెట బాగమున్ బెయ్ పవిత్ర జాగ ఇందిర్. 4 అద్ బాగమ్మగ ఉంది సోనెతె తయర్ కీత ఊద్ నిరుస్వల్ కుండి అని నియమ్మ సందొక మందు. అద్ సందొక సోనెతె రేక్సై, పూరో అత్క వాట్టి మందు. అద్ సందొకత్ రోపా మన్న † ఇర్ల అద్ సోనెతె కోప, అహరోస్క కొడ్డత బెడ్డె, † హుకుమ్మ లిహి కీతంగ్ పాటిన్ దాత్తుంగ్ చెక్తంగ్ రండె బండంగ్ మందుంగ్. 5 అద్ సందొకత ముచడ పొరోడ బాజున్ పాప్క మాపి కియ్యల్ జాగ †† ఇంతెర్. బగవంతన మయ్యత వేడ్డితున్ తొహ్యలిక్ రూప్క †† అద్ జాగతున్ కేప్పెర్ మారెల్కెనె ముచ్చి మందుంగ్. ఇవ్ సమ్మెన్ బారెతె, ఇంకె పోడి కీసి వెహ్లా వకత్ సెలె.

6 ఇవ్ సమ్మె ఇహిన్ తయర్ కీత పెజె, కటొడలిర్ పార్లన-వింతి కియ్యల్ డేరత మునెత బాగమ్మగ సొంజి, నేకితంగ్ కార్వన్ రోజి కిసిర్ మందిర్. 7 బతి సిరివ్ పెర్నొర్ కటొడల్ తన్వంగ్ పాప్పున్ సాటి అని పర్జ కరి మాయ్య కీతంగ్ పాప్పున్ సాటి, అర్వన సియ్యె, నెతుర్ పియ్యి,

† ఇదెనె అర్లమ్ అద్ పడన నియమ్మగ బతయ్ గల్తి సెలె, బతి అద్ నియమ్ కియ్యల్ మత్త అద్ కార్వతున్ పూరి కియ్ పర్జకి అచొరె. †† 8:12 ఇర్మియ 31:31-34 † యూదుల్న జాతితుర్ బగవంతన్ బద్ తరికతె బహన్ పార్లన-వింతి కీందిరో, ఇద్ పున్తన్ ఆక్రీత బాగమ్మగ సూడ. †† బగవంతల్ తన్వ మయ్యతె ఇజ్రయేల్ లోకుర్ ఈజిప్టునల్ వానెకె బోడి గుటనగ తిందన్ సాటి మన్న ఇన్వల్ కానెతున్ రొహ్లా. (బహ్లా పెసివల్ 16:32-34 †† ఇద్ బెడ్డెత అర్లమ్ బతల్ ఇత్తెకె అహరోస్ ఇన్వల్ కటొడల్ బగవంతల్ నేవి కీతొర్ ఆందుర్ ఇంజెర్ పర్జతున్ హేతు కియ్యస్వల్ ఆంద్. (ఇసాబ్బ 16-17 ††† దయత కుతుల్. ††† కెరుబుల్క ఇన్వలిక్ దూతలిక్.

సాల్లున్ ఉంది జోక పడ్డతున్ పెజెట బెయ్ పవిత్ర జాగతగ సొందుర్. 88 ఇవ్ సమ్మెన్ పియ్యి, బస్కె వేరితె ఈతల్ పార్లన-వింతి కియ్యల్ డేరత జాగ మందంతయె, అస్కె వేరి, స్వర్గ్న బెయ్ పవిత్ర జాగత సరి కోలె మాయె ఇంజెర్ పవిత్ర ఆత్త తొహ్లా మత్తోర్. 9 అద్ సమ్మె ఇంకెడ కాలమ్మగ జర్వడ నమున ఆంద్. అవ్ సేసంగ్ అని బలిదాన్క, పార్లన-వింతి కియ్యలిర్ బక్లలిర మన్-దిల్లున్ కనుక్కుల్ అసలె మోక్టో సుటి కియ్ పరోగ్. 10 బహన్ ఇత్తెకె, ఇవ్ తిన్లె-ఉన్లె అర్వన సియ్యలిక్ అని సుదుడ్ ఆయ్యలిక్ కామ్క, సిరివ్ మేందొడున్ సాటిన్ కామి సీంతంగ్. ఇవ్ కామ్క సిరివ్ బగవంతన పూన నియమ్ వానల్ వేరి కామి సీంతంగ్.

యేసున నెతుడ అర్వన

11 కిరిస్తు పెర్నొర్ కటొడల్ ఆసి, మాకున్ చొకొట్టుంగ్ ఆసిర్వాద్క తత్తోర్. వోర్ స్వర్గ్నగ మన్వల్ పార్లన-వింతి కియ్యల్ బెయ్ డగుర్ అని బర్దుర్ వాలె డేరత జాగతగ సేవ కియ్యె సాత్తోర్. అద్ జాగ మాయ్యల్ నివ్వి కీత ఆయె, ఇత్తెకె ఇద్ కలిత ఆయె. 12 కిరిస్తు హెరెన నెతురె ఆయె, పడ్డన నెతురె ఆయె, పియ్యి అగ సాన్మకి. బతి ఉందియ్ జోక తన్వ నెతుడ అర్వన సీసి, అద్ బెయ్ పవిత్ర జాగతగ సాత్తోర్. అదెన్ హిందల్, మాకున్ బస్కెట్ పిస్వల్ ముక్కి పుట్టె. 13 మోసెన్ కానున్తన్ పియ్యి, ఇవ్ హెరెంగ్ కోదన నెతుర్ అని పడ్డత నీర్, పూర్ బే-సుదుడ్ వాలీర్ పొరో సిడ్క వాడ్డెకె, సిరివ్ పూర బహిడ మేందొడున్ సుదుడ్ కింతంగ్. 14 బతి కిరిస్తున నెతుర్ పాప్పు నించి మన్వలిక్ మావంగ్ మన్-దిల్లున్ ఉండె గిర్ బచొరో సుదుడ్ కీత. బహన్ ఇత్తెకె బస్కెట్ మన్వల్ పవిత్ర ఆత్తత సక్కితున్ హిందల్, బే-కసుర్ వాలె యేసు తన్వ తన బగవంతన్ సాటి బలిదాన్ సీతొర్. మరట్ జీవతె మన్వల్ బగవంతన పార్లన-వింతి కియన్ సాటి, వోర్ కిరిస్తు ఇహిన్ కీతొర్.

15 ఇద్ కారన్తున్ హిందల్ కిరిస్తు ఇద్ పూన నియమున్ సుర్వెర్ల ఆసి నిల్తోర్. అని కేయ్యి మత్తుర్ పూర్, బగవంతల్ వార్గన్ సీత బస్కెట్ మన్వల్ ఆసిర్వాద్క ఈస యేత్తుల్ వోర్ కింతొర్. అదెన్ లాసిన్, మొదొడ నియమున్ పియ్యి పాపిరంగ్ పాప్పున్ కండి కియన్ సాటి, తన్వ జీవ సుటి కీతొర్.

16-17 జాయ్యతున్ బారెతె, బోరె నియమ్మ చిటి లిహి కీతెకె, వోస్ మరన్ ఆయ బీగర్, అద్ చిటి కామి సియె. వోర్ మూర్ పెజెనె, అద్ చిటి కామి సీంత. 18 ఇదెన్ హిందలె, మొదొడ నియమ్ గిర్ జన్వర్త నెతుర్ సియ బీగర్ కామి సియ్యకి. 19 మోసె పర్జ సప్పిర్కున్ దర్మత కానున్తంగ్ హుకుమ్మున్ వెహ్లా పెజె, పడ్డన అని హెరెన నెతుడున్ యేతగ మిసడి కీసి, పొదెలత డేటతగ †† గొరె రగల్ బూర దొహ్పి, దర్మత కానున్త పున్తకున్ పొరో అని సప్పిర్ పర్జతున్ పొరో సిడ్క వాటుస్తూర్. 20 “బగవంతల్ మీకున్ ఇద్ హుకుమ్ సీసి తాకట్ ఇంజెర్ వెహ్లా నియమ్మ నెతుర్ ఆంద్” ఇంజెర్ వెహ్లా. ††† అదె తరికతె, వోర్ అద్ నెతుడున్ పార్లన-వింతి కియ్యల్ డేరతగ అని సేవ కీనెకె వాడకమ్ కియ్యలిక్ చీజ్కాన్ పొరో సిడ్క వాట్తోర్. 22 మోసెన్ కానున్తన్ హిందల్ సూడ్డెకె, కమి జాన్త సమ్మి చీజ్కాన్ నెతుడె సుదుడ్-పాన్ కియన్. నెతుర్ తుహబీగర్ పాప్పున్ మాపి పుటో.

23 ఇదెన్ హిందల్, మాయ్యలిర్ నివ్వి కీతంగ్ ఇవ్ స్వర్గ్నగ మన్వలిక్నంగ్ నక్కి రూప్పున్ సాటి, జన్వర్కన బలిదాన్ సీసి, సుదుడ్-పాన్ కియ్యల్ జారత్ అర్. బతి స్వర్గ్నగ మన్వలిక్ సుదుడ్-పాన్ కియ్యె, జన్వర్కన నెతుడున్ తేర్ ఉండె చొకొట్టుంగ్ బలిదాన్క పమ్మె. 24 బొమిత్ పొరోడ బెయ్ పవిత్ర జాగ సిరివ్ స్వర్గ్న కరల్ బెయ్ పవిత్ర జాగత మొకొట ఆంద్. కిరిస్తు మాయ్యలిర్ నివ్వి కీత, పవిత్ర జాగత్ రోపా సాన్మకి, బతి ఇంకె వోర్ మా హిందల్ ఆసి స్వర్గ్నె సొంజి, బగవంతన్ మునె నిల్తోర్. 25 పెర్నొర్ కటొడల్ హార్ సాల్

§ 9:7 బహ్లా పెసివల్ 30:10; కటొడలిర 16:2,14,15,29,34 §† హిస్సాపు ఇన్వల్ పొదెలత డేటె. §†† 9:20 బహ్లా పెసివల్ 24:8

జన్మవర్షన నెతుడ బెయ్ పవిత్ర జాగతగ సాత్వపినయ్, వోర్ కిరిస్తు తన్వ తన కేపత్ బలిదాన్త అర్చన సియ్యె, స్వర్గినె సాన్కుకి. ²⁶ కిరిస్తు ఉంది మోక అహాన్ బలిదాన్ సియ్యుడ్ ఇత్తెకి, కలి గడె మాతగటల్తె ఇంకె వేరి, బచొగొ జోకంగ్ తన్వ జీవ సియ్ లాగ్గుదు. బతి ఇంకెడ, ఇద్ ఆక్రిత గట్టుతె బస్కెట్ మన్లె, సిరిప్ ఉందియ్ జోక, తన్వ తన సమ్మిర పాపున్ సాటి, అర్చన సియ్యె వాతొర్. ²⁷ హార్ వొరొర్ బద్ గిర్ ఉంది గట్టు మరన్ ఆయ్ లాగర్. అద్ ఆత పెజె, బగవంతల్ తన్వ కీంతొర్. ²⁸ అదెన్ సాటి, కిరిస్తు ఉందియ్ జోక, తన్వ తనయ్ సమ్మిరంగ్ పాపున్ సాటి, బలిదాన్త అర్చన సీతొర్. వోర్ ఉండె ఉంది జోక మల్ని వాంతొర్. పాపున్ తన్ పొరొ వాట్ని వోయ్యె ఆయ్యె బతి, తన్వ సాటి బస్కె వామర్ ఇంజెర్ సూడ్యెర్ మన్వలిరకున్ బచి కియ్యె వాంతొర్.

10 మోసిన కానున్ సిరిప్ మునె జర్గవలిక్ చొకొట్టుంగ్ ఆసిర్వాద్కన దడ్డిత్ దాత్తయ్ ఆంద్ బతి, తాన కరల్ రూప్ ఆయ్యె. అదెన్ సాటి, అద్ కానున్ పియ్యె, హార్ సాల్ సియ్యులిక్ ఉంది తీర్లంగ్ బలిదాన్క, బక్లిలిరకున్ సమ్మె తీర్కనె బర్పుర్ సుదుడ్ బస్కెట్ కియ్ పరొంగ్. ² ఉంది మోక బక్లిలిరకున్ అవ్ కరల్ సుదుడ్ కియ్యుడ్ ఇత్తెకి, హార్ తమ్మంగ్ మన్-దిల్కనగ పాపున్ బారెతె, బస్కెన్ చుకె చుకె మాయ్యుక్ మందిర్ అని అవ్ బలిదాన్కనంగ్ అర్చనంగ్ సియ్యుల్ ఆపునీందిర్. ³ బతి అదెన్ బద్ది, హార్ సీతంగ్ అవ్ బలిదాన్క, హార్ కీతంగ్ పాపున్ హార్ సాల్ హేతు కియ్యున్తంగ్. ⁴ బారెతెకి, కోదన నెతుర్ ఆయి, హెరెన నెతుర్ ఆయి, పాపున్ బస్కెట్ కెండి కియ్ పరొంగ్. ⁵ అద్ కార్చన్ హిందలె, కిరిస్తు ఇద్ పరిపంచమ్మగ వానెకె, బగవంతన్ సంగ,

“బలిదాన్కన్ ఆయి, అర్చనన్ ఆయి, నిమె కోర్కెకి, బతి నీ సాటి అర్చన సియ్యె, నా సాటి ఉంది మేందొల్ నిష్ట కీతి. ⁶ జన్వర్కున్ డుండుసి అర్చన సియ్యులె ఆయి, పాపున్ కండి కియ్యెక్ సీతంగ్ బలిదాన్క ఆయి, నీకున్ ఆనంద్ సియ్యుకి. ⁷ అస్కె నన, ‘ఇచుల బగవంత! నన నీవ ఇచతున్ పూరి కియన్ సాటి, ఇగె వాతొన్. నా బారెతె, గ్రంత్కనగ లిహి కీతెర్” † ఇంజెర్ వెప్టొర్.

⁸ బలిదాన్క, సేసంగ్, జన్వర్కున్ బొడ్డి సియ్యులిక్ అర్చనంగ్ అని పాపున్ కండి కియ్యెక్ బలిదాన్క సియన్ ఇంజెర్ మోసిన కానున్తగ లిహి కీసి మనెకె గిర్ బతి, “అవ్ నీకున్ ఆనంద్ సియ్యుకి” ఇంజెర్ కిరిస్తు వెప్టొర్. ⁹ అహాన్ వెహ పెజె, వోర్ “ఇచుల బగవంత! నన నీవ ఇచతున్ పూరి కియన్ సాటి, ఇగె వాతొన్” ఇంజెర్ ఇత్తోర్. వోర్ రెండవ నియమున్ మొదొల్ కియన్ సాటి, మొదొడ నియమున్ బంద్ కీతొర్. ¹⁰ బారెతెకి, యేసు కిరిస్తు, బగవంతన ఇచతున్ పూరి కియన్ సాటి, బస్కెట్ మన్లె తన్వ మేందొడున్ సిరిప్ ఉందియ్ జోక బలిదాన్త అర్చన సీసి, మాకున్ సుదుడ్-పాన్ కీతొర్.

¹¹ హరియేక్ కటొడల్ దర్కత సేవ కియన్ సాటి, రోజి నిల్సన్ మంద లాగర్. సీతంగ్ అవె బలిదాన్క కేపత్ సీసెర్ మందంతొర్, బతి ఇవ్ బలిదాన్క పాపున్ నొర పరొంగ్. ¹² బతి పెర్సొర్ కటొడల్ కిరిస్తు మావంగ్ పాపున్ సాటి, బస్కెట్ మన్లె సిరిప్ ఉందియ్ జోక అర్చన సీసి, బగవంతన తిన బగ్ల ఉద్తొర్. ¹³ అస్కెడల్ తన్వర్ పగ-దార్కున్ తన్వంగ్ కాల్యన్ కుతుడున్ దాత్, బగవంతల్ దాబి కీసి, బస్కె ఇరనుర్ ఇంజెర్ కిరిస్తు సూడ్యెర్ మంతొర్. ¹⁴ వోర్ సిరిప్ ఉందియ్ జోక బలిదాన్త అర్చన సీసి, సుదుడ్-పాన్ ఆయ్యులిర్ మాకున్ బస్కెట్ గిర్ మన్లె బర్పుర్ కీతొర్. ¹⁵⁻¹⁶ ఇద్ బర్పుర్ గొస్టితున్ బారెతె:

“అద్ ఆత పెజె, నన హార్ సంగ ఉంది పూన నియమ్ టరి కీంతొన్. అద్ బతల్ ఇత్తెకి, నన నావ కానున్తగ మన్వలిక్ ఆగెన్ హూర మన్తగ హేతు ఇర్చల్ కీంతొన్. అవెన్ హూర దిల్తగ లిహి కీంతొన్’ ఇంజె బగవంతల్ వెహంతొర్” ††

ఇంజెర్ పవిత్ర ఆత్మ మాకున్ గవ సీతొర్. ¹⁷ ఉండె మర్ల, “హూరంగ్ పాపున్ అని అవ్ కరెబలిక్ కామ్మున్ ఉండె బస్కెన్ హేతు కియ్యున్” † ఇంజెర్ బగవంతల్ వెహంతొర్” ఇంజె, పవిత్ర ఆత్మ వెప్టొర్. ¹⁸ బగవంతల్ అవ్ సమ్మె పాపున్ మాపి కీత కాడ్డి, ఉండె బస్కెన్ అవెన్ సాటి, బలిదాన్త అర్చన సియ్యుల్ జారత్ మనొ.

బరోసతున్ సుటి కియ్యుకెనె బగవంతన్ కరుమ్ దాకట్

¹⁹ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! యేసు తన్వ నెతుడ అర్చన సీతొర్. ఇదెన్ హిందల్ స్వర్గిన బెయ్ పవిత్ర జాగతగ వెరివక్కె సొంద పరంతట్.

²⁰ బారెతెకి, యేసున మరన్ ఆనెకె, అద్ మందిర్ బెయ్ పవిత్ర జాగతగ మన్వల్ పడ్డతున్ బగవంతలె సరుస్తొర్. ఇంకె యేసున మేందొడున్ హిందల్, మాకున్ పుడ్డ అద్ పూన జీవతె, బగవంతనగ వెరివక్కె సొంద పరంతట్. ²¹ అచొర్ ఆయ్యె, వోర్ మావొర్ పెర్సొర్ కటొడల్ బగవంతనుర్ బక్లిలిర్ పొరొ రాజె తాకుసెర్ మంతొర్. ²² వోర్ మావంగ్ మన్-దిల్కున్ తన్వ నెతుడె సుదుడ్-పాన్ కీతొర్ అని మావంగ్ మేందొల్కున్ సీగ్నె యేతె నొర్తొర్. అదెన్ సాటి, బర్పుర్ బరోసతె మన్వలిక్ దిల్కనె, బగవంతన్ చర్కతె దాకట్.

²³ మాకున్ వార్గన్ సీతొర్ వోర్ బరోసతొర్ ఆందుర్. అదెన్ సాటి, మరట్ సమ్మిర్ దుస్సురకున్ వెహ్టా బరోసత ఆస సుటి కియ్యుకెనె, గటి-దీర్కతె మంద్యట్. ²⁴ వొరొన్ వొరొర్ లాడ్ కియ్యుల్ అని చొకొట్టుంగ్ కామ్మ బహాన్ కియ్యుస్వల్ ఇన్వడున్ బారెతె, సోంచ్ కీకట్.

²⁵ బగవంతన పార్తన-చింతి కియ్యె వాయ్యుకెనె మన్వల్, కహేతుర్కున్ ఆదత్ ఆత. ముకె బతల్ ఇత్తెకి, యేసు పర్కె ఉండుంది జోక వాయ్యుల్ దివోన్ కరుమ్ వాసెర్ మంత. అదెన్ సాటి, మరట్ సమ్మిర్ మీరె మాసి, మావ మరట్ వొరొన్ వొరొర్ చొకొట్-పానె, మునె దాకట్ ఇంజెర్ వెహ్టొర్ మంద్యట్.

²⁶ సతున్ కరి కీత పెజె గిర్, మరట్ బుది పియ్యున్ పాప్స్ కీసెర్ సొత్తెకి, అవ్ పాప్స్ మాపితున్ సాటి, ఉండె బతయ్ బలిదాన్ సియ్ పర్కట్. ²⁷ తేన్ బద్ది, బగవంతన్ బయ్యున్ ఆసి తాక్తుర్కున్ నాయ్ తన్వ కీసి, మూర్కున్ బర బర పొత్తల్ తడ్డితె నాసిడమ్ కీంతొర్ ఇన్వలిక్, వెరొంగ్ మెయ్యు మందంతంగ్. ²⁸ మోసిన కానున్తున్ బయ్యున్ ఆసి తాక్తుర్కున్, సిరిప్ ఇవిర్ సెలెకె మువిర్ వెహ్టంగ్ గవన్ పియ్యె, హార్ పొరొ దయ తొహ్వాక్నె మరన్త సిక్కు వాట్నెద్దిర్. ²⁹ తె, ఇంకె బగవంతనొర్ మరిన్ రాంగి సియ్యున్, పవిత్ర కీత అద్ నెతుడ నియమున్ అపవిత్ర ఇన్వన్ అని పెర్కత-దయ తొహ్వాల్ బగవంతన ఆత్మతె లజె వోయ్యున్, ఉండె బచొర్ కటింత సిక్కు వాటనయ్యె, మిరటె సోంచ్ కీమ్మె.

³⁰ అహాన్ బగవంతలె, “పగ యేత్వల్ కామ్ నావ ఆంద్. తాన బర్పెయ్ కియ్యున ననయ్ ఆందున్” ఇంజెర్ వెప్టొర్. అని ఉండె, “పర్కె తన్వ పర్కత్ పొరొ తన్వ కీంతొర్” †† ఇంజెర్ గిర్ వెప్టొర్ ఇన్వల్, మాకున్ టావయె.

³¹ జీవతె మన్వల్ బగవంతన్ పాపుగ్ సాప్టె మాయ్యులిరకున్ సిక్కు ఇన్వల్ గొస్టి బెయ్ వెరినల్ మంత.

³² మిరట్ బగవంతన చర్కతె వాతంగ్ మొదొల్ దివొస్కున్ హేతు కీమ్మె. అవ్ దివొస్కున్ రొహి బచొగొ తక్లిట్, బోగె మాతిట్. తెర్ బతి, మిరట్ అవెన్ వొర్కెట్. ³³ కహి జోకంగ్ అవ్మాన్తున్ అని దుస్సుర్ సియ్యుల్ దుక్కుతున్ సమ్మిర్ మునె బోగె మాతిట్. ఉండె కహి జోకంగ్, అవ్ తక్లిట్నె బోగె మాయ్యులిర్ కరుమ్ మిరట్ నిల్కెట్. ³⁴ అచొర్ ఆయ్యె, జేల్ బోగె మాయ్యులిరకున్ మిరట్ దయతె సూడ్డిట్ అని మీవంగ్ జాయ్యుతున్ లూటి కీతెకి, ఆనంద్నె వొష్టిట్. బారెతెకి,

† 10:7 కీర్తన్య 40:6-8 †† 10:15-16 ఇర్మియ 31:33 † 10:17 ఇర్మియ 31:34 †† 10:30 రెండవ ఉపదేస్ 32:35,36; కీర్తన్య 135:14

మిహ్లాటల్ లూటి కీత, అదెన్ తెర్, బగవంతల్ సీతంగ్ అవ్ వెలె చొకొట్టుంగ్ అని బస్కెట్ గిర్ మన్వలిక్ ఆందుంగ్ ఇంజెర్ కరి కీతిట్.

35 అదెన్ సాటి, బతల్ ఆతెకె గిర్ బతి, మీవ బరొసతున్ సుటి కియ్యట్. ఇదెన్ హిందల్ చొకొట్టు పండి పుటంత. 36 మిరట్ పట్ పియ్యి మంద లాగర్. బగవంతన ఇచ పియ్యి తాక లాగర్. అద్ ఆత పెజె బగవంతల్ తన వార్దన్ కీసి మత్తొర్ అదెన్, మీకున్ సీంతొర్. బారితెకె దర్మగ్రంతనగ,

37 "జాలుక్చె వాయ్ మన్వల్, కోరుమ్ కియ్యకెనె వాంతొర్.

38 బరొసతున్ హిందల్ నియత్తోర్ ఇంజె, బగవంతల్ బోన్చె వొపంతొరో వోర్ పిసంతొర్. బతి, పూర్టల్ బోరె ఆయి, పెజె మల్చి తాకెకె నాకున్ ఆనంద్ లాగొ" † ఇంజెర్ లిపి కీసి మంత.

39 తెర్ బతి మరట్ బమ్కా మాసి నాసిడమ్ ఆయ్యలిర్ దాత్తుర్ ఆయ్యట్. ఇదెన్ బద్ది, బరొసతున్ హిందల్ బచె మాయ్యలిర్ దాత్తుర్ ఆందట్.

బరొస

11 ఆస కీతంగ్ తవ్వక్ పుటంతంగ్ ఇంజెర్ నమ్వల్ అని మరట్ సూడ పర్వట్ అవెన్ గిర్ కరలెన్ మంతంగ్ ఇంజెర్ నమ్వలె బరొస ఆంద్. 2 మాపుర్ తొత్తుర్ గ ఈతల్ బరొస మత్త. అదెన్ సాటినె, బగవంతల్ వూర్కున్ మెచ్చొర్.

3 బగవంతల్ తన్వ గొస్తితె ఇద్ కలి గడి కీతొర్ ఇంజెర్ బరొసతున్ హిందల్, మరట్ అర్దమ్ కింతట్. ఇత్తెకె దిసా అదెనె దిస్వలిక్ గడ మాతంగ్. †

4 బరొసతున్ హిందలె, హేబెల్, కయ్యున్ తెర్ చొకొట్టు అర్చన బగవంతన్ సీతొర్. కయిన్ సీత అర్చనతున్ తెర్, హేబెల్ సీత అర్చనతున్ బగవంతల్ మెచిచి, వోర్ హేబెల్చున్ నియత్తోర్ ఇంజెర్ వొత్తొర్. మావ బరొస బహన్ మందన ఇన్వల్ హేబెలు మార్త పెజె గిర్, వోన్ బరొస మాకున్ కరుసీంత.

5 హానొక్చు బరొసతున్ హిందల్, బగవంతల్ వోన్ జీవతెన్ స్వర్గనగ వోత్తొర్. అద్ కారన్చున్ హిందలె, వోన్ కూర్ బోనె పుట్టుకీ. † స్వర్గనగ వోయన్ మునె హానొక్ బగవంతన్ ఆనంద్ సీతొర్ ఇంజెర్ గ్రంతనగ లిపి కీసి మంత. 6 బరొస సెల్వ బగవంతన్ ఆనంద్ సియ పరుర్. బగవంతన బక్కి కీక ఇన్వల్ బోరె ఆయి, బగవంతల్ మంతొర్ ఇంజెర్ అని కోర్చుర్కున్ పండి సీంతొర్ ఇంజెర్ బరొస కియ లాగర్.

7 బరొసతున్ హిందల్ నోవహు, జల్ గండమ్మల్ కుటుంబతున్ బచి కియ్యె, డగుర్ రూకతున్ తయర్ కీతొర్. మునె జర్గవడున్ బారెతె, బగవంతల్ దమ్మి సీత అదెన్, నోవహు పియ్యి తాక్తొర్. వోన్ల మన్వల్ బరొస, దునియతుర్ పూరో గల్చి కీతెర్ ఇంజెర్ నిరుపన్ కీత. అద్ బరొసతున్ హిందల్, వోర్ నియత్తోర్ ఆతొర్. †

8 బరొసతున్ హిందల్ అబ్రాహమ్, బగవంతల్ సీక ఇత్త, అద్ దేసున్ ఈసత్ దాత్ యెత్తె, బగవంతన గొస్తి పియ్యి, తన్వ దేన్నల్ పెసిసి, తన బగ దాంతొర్ ఇన్వల్ టావ సెల్వెకె గిర్ సాత్తొర్. †9 బరొసతున్ హిందల్ అబ్రాహమ్, బగవంతల్ వార్దన్ సీత దేన్నగ, ఈసదార్క ఆయ్యలిర్, ఇసక్ అని యాకోబ్ సమ్మిర్ గిర్ డేరనగ పిస్సెర్. †† అహన్ డేరతగ పర్దేసిన్ దాత్ అబ్రాహమ్ పిసెర్ మత్తొర్. 10 బారితెకె, బస్కెట్ మన్వలిక్ బునదిసె బగవంతల్ దొప్తా అద్ స్వర్గన నగుడున్ సాటి, వోర్ బరొసతె సూడ్చెర్ మత్తొర్.

11 బరొసతున్ హిందల్ (అబ్రాహమ్ న బాయ్యె) సారల్, మాతరి పాన్చె గొడ్డుయ్ మత్త తెర్ బతి, బగవంతల్ సీత వార్దన్తున్ పారొ బరొస ఇర్వల్ కీసెకె, అద్ అవల్ ఆయ పర్. 12 తె, మరి-మియడున్ జల్మ సియవరో అచోర్ డుగ డుగ ఆతొర్, వోర్ అబ్రాహమున్ హాబడగ మన్వలిక్ సుకుకున్ దాత్ అని సమ్మరిత డర్మితగ మన్వల్

† 10:38 హాబకుక్ 2:3,4 †† 11:3 పుట్గడ్డి 1:1; కీరత్నన్ 33:6,9; యాహన్ 1:3 † 11:5 పుట్గడ్డి 5:24 †† 11:7 పుట్గడ్డి 6:13-22 †† 11:8 పుట్గడ్డి 12:1-5 ††† 11:9 పుట్గడ్డి 35:27

ఉస్సెతంగ్ కడకున్ దాత్, లెక కియ పరుర్ అచిర్వర్ సంతాన్ బగవంతల్ వార్దన్ సీత తీర్ పయ్యున్ ఆతెర్.

13 బగవంతల్ సీత వార్దన్తున్ పారొ వూర్ సమ్మిర్ బరొస ఇర్చి, తమ్వ పిస్వడున్ రొహి పూరె మాయ్యకెనెన్ సాతెర్. బతి వూర్ అద్ వార్దన్ తమకున్ పావె మాతప్ అనుబవ్ కీసి, మాని కీతెర్. ఇద్ బొమిత్ పారొ వూర్ తమ ముసపరిర్ దాత్ జిన్చి కియ్యలిర్ ఇంజెర్ వొత్తొర్. 14 వూర వడ్కెవడ తరిక సూడ్చెకె, వూర్ తమ్వ సాంత దేసున్ సాటి, మహ్మోసెర్ మత్తెర్ ఇన్వల్ కరి మాంత. 15 ఉంది మోక, వూర్ తమ సుటి కీసి వాత దేసున్ బారెతె, సోవ్ కియ్యడ్ ఇత్తెకె, తమ్వ దేసున్ మల్చి సాన్వల్ మోక వూర్కున్ మత్త. 16 ఇదెన్ బద్ది, వూర్ ఉండె చొకొట్టు దేన్నగ ఇత్తెకె, స్వర్గనగ సాందన ఇంజెర్ ఆస కీతెర్. అదెన్ సాటి, వూర్ తమ్మెర్ బగవంతల్ ఇంజెర్ కేయ్యల్ బగవంతన్ ఆనంద్ సీత. ఇదె ఆయ్య, తన్వర్ సాటి ఉంది చహర్ వోర్ బగవంతల్ దొప్తొర్.

17-18 బరొసతున్ హిందల్ అబ్రాహమ్, బగవంతల్ తనకున్ పరిక్చు కీసెకె, ఇసకున్ బలిదాన్ సియ్యె తయర్ ఆతొర్. బతి అదెన్ మొదొలె బగవంతల్, "ఇసకున్ హిందల్ సాంగ్ వేలియె, నీవ సంతాన్ లెకతె వాంతెర్" ††† ఇంజెర్ అబ్రాహమున్ వార్దన్ సీసి మత్తొర్. తెర్ బతి, తనకున్ వొరొర మన్వల్ మరిన్ బలిదాన్ సియ్యె గిర్ తయర్ మత్తొర్. 19 బగవంతల్ సాతుర్కున్ పిసుస పరంతొర్ ఇంజెర్ అబ్రాహమున్ టావయె. సాతొన్ నేండుసీతపినయె, ఇసకున్ బగవంతల్, అబ్రాహమున్ మల్చి సీతొర్.

20 బరొసతున్ హిందల్ ఇసక్, యాకోబున్ అని యేసవున్ వూర బవిసతున్ బారెతె, ఆసిర్వాద్ సీతొర్.

21 బరొసతున్ హిందల్ యాకోబు, తన్వ మరన్చున్ మునె యోసెప్పుర్ ఇవిర్ మర్కున్ ఆసిర్వాద్ సీసెకె, బెడ్డెత్ పారొ తన్వ జోక్ ఇర్చి 2 బగవంతన్ పార్చన-వింతి కీతొర్.

22 బరొసతున్ హిందల్ ఇజ్రయేల్ పర్త ఈజిప్ట్ దేన్నల్ పెసిసి దాంతెర్ ఇంజెర్ యోసెప్, తన్వ మరన్ ఆయ్యక్ ముసెనె వెహ పర్చొర్. అచొరె ఆయ్య, తన్వంగ్ బోకన్ బతల్ కియన ఇన్వల్ వూర్కున్ హుకుమ్ సీతొర్.

23 బరొసతున్ హిందల్, మోసెనుర్ అవల్-బాబొ వోర్ పుట్ట పెజె, మూంద్ మహినంగ్ వేరి, వోన్ మకుసి ఇర్చెర్. మోసె సాదరన్ మొడ్డల్ ఆయ్యెర్ ఇంజెర్ వూర్ కరి కీసి, రాజల్ సీత హుకుమున్ గిర్ కాత్రి కియ్యకీ.

24 బరొసతున్ హిందల్ మోసె, తన బెర్చి డగుర్ ఆత పెజె, పరో రాజన మియడొర్ మరి ఇంజెర్ కేయ్యె వొప్పకీ. 25 బొమిత్ పారొ జరసి కాలమ్ వేరి, పాప్సెనల్ పుట్టల్ ఆనందున్ బద్ది, బగవంతనుర్ పర్తతున్ బరోబర్ తక్లిబ్కీ బోగె మాయ్యె, మునె వాతొర్. 26 వోర్ అదెన ఇనమున్ సాటి, సూడ్చెర్ మత్త కాడ్చెన్, ఈజిప్ట్ న దన్-దప్తతున్ తెర్ కిరిస్తన్ సాటి, బోగె మాయ్యెలె చొకొట్ ఇంజెర్ సమ్చె మాతొర్.

27 బరొసతున్ హిందల్ మోసె, రాజల్ సోగున్ వాతెకె గిర్ వెరివచ్చె, ఈజిప్ట్ దేసున్ సుటి కీసి, సాత్తొర్. దిస్వకెనె మన్వల్ బగవంతన్ సూడ్చెపినయె సమ్చె మాత కాడ్చె, వోన్ బరొసత పట్ ఉండె ఇచుర్ బడె మాసి, పెజె మల్చి సాన్చకీ. 28 బరొసతున్ హిందల్ మోసె, ఇజ్రయేల్ పర్తతుర్ మడనుర్ మర్కున్, మరన్చొర్ దూతల్ జక్వ ఇంజెర్ నెతుడున్ దర్వజన్ పారొ సోకన ఇన్వల్, హుకుమ్ సీసి, పస్క సడ్చున్ †† మొదొల్ కీతొర్.

29 బరొసతున్ హిందల్ ఇజ్రయేల్ పర్త, రగల్ సమ్మరిత యేతున్ నడ్చుమ్ తయర్ ఆత అద్ వత్త బొమిత్తల్ తాక్సెర్ వీడ్చెర్. బతి

††† 11:17-18 పుట్గడ్డి 21:12 § బెడ్డెత్ పారొ తన్వ జోక్ ఇర్చి: హెబ్రీ బాసతగ కలుడున్ అని బెడ్డెతున్ ఉంది తీర్గ గొస్తి మందంత (పుట్గడ్డి 47:30-31 §† ఈజిప్ట్ దేన్న దాసి-పాన్వల్ బగవంతల్ ఇజ్రయేల్ లోకుర్కున్ సుటి కియిసి తత్త కార్యతున్ హేతు కియన్ సాటి ఇద్ నడ్చున్ యెడుంగ్ రోక్చె జర్చున్ తెర్.

ఈజిప్టును వూర్ దాత్ తాకన ఇంజి, అద్ సమ్మూర్తగ ముడుంగ్ని సాతెర్.

³⁰ బరోసతున్ హిందల్ ఇజ్రయేల్ పర్ణ యెరికొ చహర్తున్ సిర్ముట్ యెడుంగ్ రోజ్క తిరితెర్. అస్కె, అద్ చహర్తంగ్ గోడంగ్ అర్తంగ్.

³¹ బరోసతున్ హిందల్ లంజె ఆసి గిర్ రాహబు, యెహోసువల్ సారి కీతోర్ వూర్ కల్లియలిర్కున్, తన్వ రోన్ కేయ్ని, మాన్-మర్వడ కీత. ఇద్ కార్స్తున్ హిందల్, బగవంతన్ బయ్యన్ ఆతుర్ బరోబర్ తాన మరన్ ఆయ్యకి.

³² ఉండె బోన్ బారెతె వెహాన ఇంతిట్? గిదియోస్తున్ బారెతె, బారకున్, సమ్సోస్తున్, యెప్తన్, దావిదున్, సముయేల్తున్ బారెతె అని పర్వతలిర్ బారెతె, వెహాన్ సాటి, నాకున్ వకత్ సెలె. ³³ వీర్ సమ్మిర్, బగవంతన్ పొరో బరోస ఇర్వడున్ హిందల్, దుస్రాక్ రాజ్కాన్ మెయ పర్డెర్. నాయ్తె రాజ్ తాకుస్తెర్. బగవంతల్ వార్గన్ సీతతున్ యేత పర్డెర్. చిహోసంగ్ తొడ్డిన్ ముహ పర్డెర్. ³⁴ వెరినల్ పాత్యల్ తడ్డితున్ పిహ పర్డెర్. తల్వర్కుంగ్ దన్కునల్ తమ్వ తమ బచి కియ పర్డెర్. వూర్గ సక్తి సెల్వెకె గిర్, సక్తి వాలిర్ దాత్ మారితెర్. వూర్ లడెయ్యనగ తమ్వ వెలె సక్తి తొప్పార్, దుస్రాక్ దేస్కెనుర్ సిపాయిర్కున్ మెయ్తెర్. ³⁵ బగవంతన్ పొరో బరోస ఇర్తున్ హిందల్, కహి వెయ్యెక్ తమ్వర్ లాక్తుర్ సాసి, నేండ్ర అద్ సూడ పర్డెర్.

బతి, దుస్తుర్ బగవంతన్ పొరో బరోస కీత కాడ్కి, వెలె తక్లిబ్కె అని దుక్కుంగ్ బోగె మాతెర్. వూర్ తమ సాసి-నేండ్ర పెజె, స్వర్గనగ చొకోట్ పిన ఇన్వల్ ఆసతున్ పియ్యి, అహాన్ బోగె మాసెర్ మార్డెర్.

³⁶ వీర్టల్ కహి జన్కున్ పగ-దార్క, చేడి కీసెర్, చాటల్కెనె పాతెర్. ఉండె కహితుర్కున్ పియ్యి, జేల్కెనగ వాటుసీతెర్. ³⁷ కహితుర్ జన్కున్ బండనె పాసి, రంపెనె కొయ్యి రండె టుకెంగ్ కీతెర్. తల్వర్కున్ పాసి జమ్కెతెర్. ఉండె కహితుర్ బక్లిర్ గిర్బే మంజి, హెరెనంగ్ అని గొరెనంగ్ తోల్కె కెర్ని తిరితెర్. దుస్తుర్ వూర్కున్ బూడ్ దివెర్ దుక్కు సీతెర్. ³⁸ పడిద్కెనగ, గుటనగ, బండనంగ్ సందినగ, బుయిరినగ పిస్తెర్. ఇద్ పరిపంచమ్, వూర్ ఆతుర్ లాసి చొకోట్టు ఆయె.

³⁹ వూర్ సమ్మిర బరోసతున్ బగవంతల్ మెవ్తార్. బతి బగవంతల్, వూర్కున్ సీత వార్గన్ వూర్, అద్ గట్కెతె బోరె యెత్కె. ⁴⁰ బగవంతల్ సమ్మినగటల్ వెలె చొకోట్ వాలెతున్ మా సాటి, మునెనె నిర్మయ్ కీసి, మా బరోబర్ వూర్ సమ్మిర్కున్ మీరి కీసి, అద్ వార్గన్తున్ పూరి కియన ఇంజెరెన్, ఇహిన్ కీతోర్.

బగవంతల్ మావోర్ బాబో ఆందుర్

12 మా సిర్ముట్నుర్ అవోర్ వెలెటిర్ బగవంతనుర్ బక్లిర్ గవ సిసెర్ మంతెర్. అదెన్ సాటి, మావ సర్దున్ అడ్డమ్ వాయ్యలిక్ తక్లిబ్కున్ మెయ్తెర్ మునె దాకట్. మాకున్ గట్ ఆప్తి కీతంగ్ పాప్పున్ సుటి కీసెర్, మరట్ విత్వల్ పోటితగ పట్ పియ్యి, మునె విత్కెట్. ² మావ నదుర్ యేసున్ పొరో ఇర్కెట్. మా రొపొ బరోసతున్ పుటుసియ్యల్ అని తాన్ పూరి కియ్యల్ వోరె ఆందుర్. తనకున్ బచిసత్తె పుట్వల్ ఆనందున్ సాటి, అద్ మొద్దుగ జీవ సియ్లె గిర్ వొప్తార్. అస్కె, తనకున్ వాత అప్మాస్తున్ లెక కియ్యకి. ఇంకె వోర్, బగవంతన రాజ-గాదితున్ తిన బగ్గత జాగతగ ఉచ్చి మంతోర్. ³ వోర్ యేసు, పాపెస్లిర్ తన్వ పొరో సోంగ్ పియ్యి, సీత దుక్కుతున్ బహాన్ వొప్పె పియ్యి తాక్టోరో, దిహనై సోంవ్ కీప్. అస్కె, మిరట్ అచివక్సె అని బరోసతున్ సుటి కియ్యకెనె, మంద పరంతిట్. ⁴ మిరట్ పాపున్ సంగ కియ్యల్ అడెయ్యగ, ఇంకె వేరి, నెతుర్ తుహ్మడ జారత్ అర్కె.

⁵ మీ సమ్మిర్కున్ తన్వర్ మర్కె ఇంజెర్ సోంవ్ కీసి, బగవంతల్ వెహ్, ఇద్ గటి-దీర్వ సియ్యల్ కబుడున్ పూరో, మయంగ్లిట్ కి బతల్? "నా మరిని పర్బు వెహ్, అద్ సిక్సాన్తున్ కాత్రి కియ్యక్ మన్కు నీ గల్లితున్ పర్బు సుద్రి కీక ఇత్తెకె, మన్గ దుక్కు లాగసియ్య.

⁶ బారెతెకె, బగవంతల్ బోనై లాడ్ కింతోరో, వోనె సిక్కి సీంతోర్. అచోరె ఆయ్య, బోనై మరి ఇంజెర్ వోపంతోరో, వోనె సిక్కి సీంతోర్" †

ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత.

⁷ జరబ్బె ఇర్వలిక్ సిక్కుంగ్ ఆందుంగ్ ఇంజెర్ తక్లిబ్కె బోగె మాసెర్ తాకట్. బగవంతల్ మీకున్ తన్వర్ మర్కున్ దాత్ సూడంతోర్. వూర్ వొరో బాబో, తన్వోర్ మరిన్ జరబ్బె ఇర్కె, సిక్కుంగ్ సీంతోర్. ⁸ తె, బగవంతల్ మిహ్మటల్ బోనె జరబ్బె మన్వల్ కరున్వకె, వోర్ మీకున్ బాబో ఆయెర్ అని మిరట్ వోనుర్ కరల్ మర్కె ఆయ్యట్ ఇంజెర్ కరి కియన. ⁹ మాకున్ జల్కె సీతుర్ మా బాబుర్ జరబ్బె ఇర్వల్ సిక్కున్ మాకున్ కరుసంతెర్. అదెన్ హిందల్, మరట్ వూర్కున్ వెలె మాని కింతట్. తె, బస్కె గిర్ మరట్ పిసన్ సాటి, మావంగ్ ఆత్మన్ బాబో ఆయ్యల్ బగవంతన్ ఉండె బచోర్ మాని కియనయె సోంవ్ కీప్. ¹⁰ కహి సాల్కె వేరి, మా అవల్-బాబో తమకున్ సమ్మె మాత తీర్, మాకున్ జరబ్బె మన్వల్ కరుసీంతెర్. బతి, మాకున్ బచిసత్తె చొకోట్ జర్కె, తన్వ దాత్ పవిత్ర ఆయన్ సాటి, బగవంతల్ జరబ్బె మన్వల్ కరుసంతోర్. ¹¹ ఇవ్ సిక్కుంగ్ యేత్తెకె దుక్కు లాగంత. ఆనంద్ మనో. బతి అద్ ఆత పెజె, అవ్ సిక్కుంగ్ కరితుర్ వూర్కున్ నియత్, సాంతి ఇన్వలిక్ పండింగ్ పుటంతంగ్.

¹² అదెన్ సాటి, మీవంగ్ జిగి సెలెంగ్ అవ్ కెయ్యున్ అని తర తర ఆయ్యలిక్ టోగ్గన్ మజ్జుత్ కీప్. ¹³ మిరట్ తాక్వల్ బరోసత సరి-మారగున్ సడ్కల్ కీప్. అస్కె, బరోస కమి వాలిర్ మీవ బరోసతున్ సూడ్కి, తమ్వ బరోసతగ గట్ ఆంతెర్. ††

బగవంతన్ బయ్యన్ ఆసి తాక్వలిర్కున్ దమ్మింగ్

¹⁴ సమ్మిర్ పొరో సాంతి తొప్పార్, సుదుడ్-పానై పిసన్ సాటి, కోసిద్ కీప్. ఇద్ సుదుడ్-పాన్ సెల్వ సాంజి, బోరె ఆయి పర్బున్ సూడ పరోర్. ¹⁵ బగవంతన పెర్కత-దయతల్ వొరో గిర్, బహ్కె మాయ్యక్నె సూడట్. ఉంది మోక, వొరో కరెబల్ మిహ్మ మత్తెకె, వోర్ సమ్మిర్కున్ బే-సుదుడ్ కీసి వాటంతోర్. ఇదెన్ బారెతె దిహనై మంట. ¹⁶ మిహ్మ బోరె వీర్ కియ్యల్ మన్వక్నె సూడట్. బగవంతన్ కాత్రి కియ్యక్నె, ఉంది పూటత కానెతున్ సాటి, తముర్ యాకోబున్ తన్వ డగుర్-పాస్తున్ వొమ్మిర్ వోర్ యేసవున్ దాత్ పిన్కట్. ¹⁷ యేసవు అద్ ఆత పెజె, ఆసిర్వాద్ యేత్కె ఇంజెర్ సాత్తెకె, బాబో వోన్ వొప్పకె ఇన్వల్ గొస్తి మీకున్ టావయె. వోర్ అద్ ఆసిర్వాదున్ యేతన ఇంజెర్ ఆడ్డోర్. బతి చుక చుకె మాసి ఆసిర్వాద్ యేత్వల్ వకత్ వీడ్కి సాడిత.

¹⁸ ఇట పర్వల్ దిసెర్ మత్త అద్ సినాయి గుటతగ, ఇజ్రయేల్ పర్ణ వాతెర్. అద్ గుట తడ్డితె పొచ్చెర్, బెయ్ పోయ పెసిసెర్, సికటితె అని వడి-దూందడె నించి మత్త. బతి, మిరట్ ఆతల్ గుటతగ వాయ్యకి.

¹⁹ అద్ గుటతల్ తురత ఆవజ్ అని వడ్కెవల్ బయంకర్ లేంగున్ కేంజెర్ అని వూర్ వెరిసి, అద్ లేంగ్ కేంజ పరోమ్ ఇంజెర్ జాల్కె కీతెర్.

²⁰ అస్కె బగవంతల్, ఇద్ గుటతున్ ఉంది జన్వర్ లాగ్కె గిర్, అద్ జన్వర్తున్ బండనె పాసి జకన ఇంజెర్ హుకుమ్ సీతోర్. అద్ హుకుమున్ వూర్ సోసి కియ పర్కె. ²¹ అద్ దిన్ గట్టుతున్ బారెతె, "నన వెరెతె తర తర ఆసిర్ మంతోన్" ఇంజెర్ మోసె ఇత్తోర్. †

²² బతి మిరట్ సియెను గుటతగ వాతిట్. ఇదె జీవ వాలె బగవంతన స్వర్గనగ మన్వల్ యెరుసలెమ్ నగుర్ ఆంద్. ఆనండ్మి మీరె మాసి హజర్కున్ కొది మన్వలిర్ బగవంతనుర్ దూతలిర్గ వాతిట్. ²³ స్వర్గనగ పొరోల్కె లిహి కీసి మన్వలిర్ మొదోల్ జల్కె ఆతుర్ వూర్ సమ్మిర్ మన్వల్ చర్చితుర్, లెకతగ మిరట్ వాతిట్. సమ్మితున్ పొరో తన్వ కియ్యల్ అదికార్ వాలె బగవంతనగ మిరట్ వాతిట్. స్వర్గనగ ఇంకె, సమ్మి తీర్కెని నియత్తె మత్తుర్ వూరంగ్ ఆత్మనగ, మిరట్ వాతిట్. ²⁴ బగవంతన అని పర్ణతున్ నడ్డమ్ మన్వల్ పూన నియమున్ వొరో సుర్వెర్ ఆసి మన్వల్ యేసున్ కరుమ్ మిరట్ వాతిట్. వోనె సుదుడ్-పాన్ కియ్యల్ నెతుర్, హెబెల్

† 12:6 గియ్యంగ్ గొస్తి 3:11,12 †† 12:13 గియ్యంగ్ గొస్తి 4:26 ‡ 12:20 బహ్రి పెసివల్ 19:12-13 †† 12:21 రెండవ ఉపదేసె 9:19

నెతుడున్ దాత్ బద్ది యేత్వల్ ఆయె, బతి మాపితున్ బారెతె వెహ్యల్ ఆంద్. †

²⁵ దిహనై మంట! మీ సంగ వడ్కవన్ మిరట్ కేంజ్యక్నె మన్కుట్. ఇద్ దునియతగ, మోసె వెహ్యంగ్ గొస్టింగ్ అద్ వకత్తుర్ పటి కియ్యక్తి. అదెన్ హిందల్, వూర్ సిక్వతల్ తప్పసియ పర్కక్తి. తె మరట్ ఇంకె, స్వర్గ్నల్ వడ్కవనంగ్ గొస్టింగ్ పటి కియ్యక్నె మత్తెకె, సిక్వతల్ అసల్ తప్పసియ పర్కట్. ²⁶ అద్ వకత్తె వోర్ బగవంతన లేంగ్ బూకంప్ వాయుసీత. బతి ఇంకె వోర్, "నన బొమితున ఆయ్య, హాబడున్ గిర్, ఉండె ఉంది జోక హాలి కింతోన్" †† ఇంజెర్ వార్డన్ సీతొర్. ²⁷ "ఉండె ఉంది జోక" ఇన్వడ అర్దమ్ బతల్ ఇత్తెకె, కలితగ గడె మాతంగ్ సమ్మె హాలె మాసి నాసెడమ్ ఆంతంగ్. బతి బస్కెగిర్ మన్వలిక్, బాతంగ్ అమ్నా మందంతంగ్.

²⁸ బోర్ హాలి కియ పరోర్ అద్ రాజ్ మాకున్ పుట్టెర్ మంత. అదెన్ సాటి, మరట్ బగవంతన దనెవాద్ వెహ్య, వోర్ బగవంతన బాప్-బక్తితె, వోన్ ఇచ మత్త తీర్ పార్దన-వింతి కికట్. ²⁹ బారితెకె, "మా బగవంతల్ డుండుసి నాసెడమ్ కియ్యల్ తడ్డిత్ దాత్వోర్ ‡ ఆందర్." ††

బగవంతన్ బద్ తీర్తె ఆనంద్ సియన

13 దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మిరట్ పర్కునుర్ బక్తలిర్కున్ పెర్కతె సూడెర్ మంట. ² కహితుర్ తమ్వకున్ కరె మాయ్యక్నెనె బగవంతనుర్ దూతలిర్కున్ మాన్-మర్వడ కితెర్. అదెన్ సాటి, టావ సెలుర్ వూర్ పర్కునుర్ బక్తలిర్కున్ మాన్-మర్వడ కియ్యల్ మరుంగ్కుట్. ³ మిరట్ గిర్ జేల్ బోగె మాతపినయ సమ్మె మాసి, వూర్ బరోసతున్ హిందల్ జేల్నగ అర్దుర్ బారెతె హేతు కీప్ట్. అమ్నా తక్లిల్ బోగె మాయ్యలిర్కున్ మిరట్ గిర్, వూర్ బరోబర్ తక్లిల్ బోగె మాతపినయ సమ్మె మాసి, హేతు కీప్ట్.

⁴ మర్తి పొరొడున్ సమ్మిర్ మాని కియన. ఆడ్-మాడ్నా వొరొన్ పొరొ వొరొర్ నమకమ్మ మందన. మర్తింగ్ ఆసి, తన్వ జోడ్డున్ సంగ ఆయ్య, దుస్రాన్ సంగ పీర్ కియ్యలిర్కున్ అని మర్కిన్ మునె, పీర్ కియ్యలిర్కున్ గిర్ బగవంతల్ తన్వ కింతోర్. ⁵ దన్-దన్వతున్ పొరొ ఆస కియ్యక్నె పిసట్. మిరట్ మిహ్ మాంత అదెనెనె ఆనందై మంట. బారితెకె,

"నన నీకున్ బస్కెన్ సుటి కియెన్. నన నీకున్ బస్కెన్ పొసటిన్ దాత్ ఇరోన్" †

ఇంజెర్ బగవంతల్ ఇత్తోర్.

⁶ అదెన్ సాటి మరట్ దర్వమ్ కిసి,

"బగవంతల్ నాకున్ మదత్ కియ్యల్ ఆందర్. నన బతతున వెరియెన్.

బోరె నాకున్ బతయ కియ పరోర్" ††

ఇంజెర్ ఇంద వచో.

⁷ మీకున్ మొదొల్ బగవంతన బోద వెహ్యుర్ వూర్ చర్చితుర్ పెదొల్కున్ హేతు కీప్ట్. అని వూర్ పిన్వడ తరికత చొకొటున్ కరి కిసి, వూర్ దాత్ బరోసతున్ పియ్య తాకట్.

⁸ యేసు కిరిస్తు తొలె, ఇంకె అని బస్కెగిర్ మారివక్తె ఉందియ తీర్ మందంతోర్. ⁹ అదెన్ సాటి, మీకున్ బస్కె కియ్యలిక్ దుస్రాక్ దుస్రాక్ బోదన్ బారెతె దిహనై మంట. కానెతంగ్ నియమ్మనె మావంగ్ దిల్కున్ సక్తి వాయె. బతి సిరివ్, బగవంతన పెర్కతె-దయ మావంగ్

† గ్రీకు బాసతె "హేబెల్ నెతుడున్ తెర్ బెయ్ చొకొట్ వడ్కవల్ నెతుడగ మిరట్ వాతిట్" ఇంజెర్ మంత. †† 12:26 హగ్గయ 2:6 † మా బగవంతల్ డుండుసి నాసెడమ్ కియ్యల్ తడ్డిత్ దాత్వోర్: అహాన్ పార్దన-వింతి కియ్యకె సాత్తెకె, "మాకున్ బగవంతల్ పొత్వల్ తడ్డితగ డుండుసి వాటంతోర్" ఇంజెర్ మాకున్ టావయ.

‡† 12:29 రెండవ ఉపదేన్ 4:24 †† 13:5 రెండవ ఉపదేన్ 31:6 ††† 13:6 కీర్తన్యన 118:6,7

దిల్కున్ సక్తి సీంత. అవ్ నియమ్మ పియ్య తాక్తుర్కున్ బతయ పాయ్ పుట్టుక్తి.

¹⁰ యూదుల్క్ పార్దన-వింతి కియ్యల్ డేరతుర్ కటొడలిర్కున్, మరట్ బలి సియ్యల్ జాగత అర్చనతున్, తిన్వల్ అదికార్ సెలె.

¹¹ పామ్కున్ కండి కియ్య పెర్కొర్ కటొడల్ జన్వర్కన నెతుడున్ బెయ్ పవిత్ర జాగతగ వోదుర్. అవ్ జన్వర్కంగ్ మేందొల్కున్ ఇజ్జయెల్ లోకురంగ్ డేరన గుబ్బతున్ బహై డుండుసీందిర్. †††12 తె అమ్నా యేసు గిర్, తన్వ నెతుడె సరిమన్కున్ పామ్కున్ సుదుడె కియన ఇంజెర్ యెరుసలెమ్ చహర్ద పాటకున్ బహై తక్లిల్కున్ సోసి కిసి, తన్వ జీవ సుటి కీతొర్. ¹³ అదెన్ సాటి, బహై మన్వల్ వోర్ యేసునగ సాంజి, వోన్ అవ్మాన్తున్ తూసి యేత్కట్. ¹⁴ ఇద్ దునియ మాకున్ బస్కెగిర్ గిర్ మన్వల్ చహర్ ఆయె బతి, బవినత్తుగ మన్వల్ చహర్తున్ § సాటి, సూడెర్ మంతట్.

¹⁵ అదెన్ సాటి, జిప్సన్ అర్చనతున్ బద్ది, మరట్ యేసు కీతతున్ హిందల్, బగవంతన్ పార్దన-వింతిత అర్చన సీసెర్ మంద్యట్. పార్దన-వింతిత అర్చన ఇత్తెకె, యేసుయె మావోర్ పర్కు ఇంజెర్ తొడ్డె వొప్వల్.

¹⁶ దుస్రుర్కున్ చొకొట్ సూడ్యల్ అని వూర్కున్, మిహ్ మాత్తున్ తూసి సియ్యల్ మరుంగ్కుట్. ఈతంగ్ అర్చనంగ్ బగవంతన్ వెలె ఆనంద్ సీంతంగ్.

¹⁷ మీ చర్చితుర్ అదికారిర్ వెహ్ తీర్ కిసెర్ తాకట్. మీవంగ్ ఆత్మన్ కేప్పిర్ మన్వల్ కామ్ వూర ఆంద్. వూర్ బగవంతన్ మునె, మీ బారెతె లెక వెహ లాగర్. వూర్ వెహ్ తీర్ మిరట్ తాత్తెకె, తమ కియ్యల్ కామున్ ఆనందై వూర్ కియ పరంతెర్. బతి వూర్ వెహ్ తీర్ తాత్తెకె, వూర్ దుక్వతె కామ్ కీంతెర్. అస్కె మీకున్ బతయ పాయ్ పుటో.

¹⁸ మా సాటి పార్దన కీప్ట్. మమొట్ సమ్మె తీర్కనె మాన్-మర్వడతె పిసెర్, మావంగ్ మన్-దిల్కనగ కసుర్ సెల్వక్ మంతోమ్ ఇన్వల్ బరోస మాకున్ మంత. ¹⁹ నన మిహ్ వాసి, ఉండె బేటి మానల్, నా సాటి పార్దన కీప్ట్ ఇంజెర్ జుల్క కిసెర్ మంతోన్.

ఆక్రిత పార్దన

²⁰ ఇంకె మావోర్ పర్కున్ మరన్వల్ తెహ్టోర్ వోర్ సాంతి సియ్యల్ బగవంతల్ మదత్ కీసెర్. చొకొట్వోర్ గొరంగ్ గాయిక్ దాత్వోర్, సమ్మిర్ బక్తలిర్కున్ బచి కియ్యల్ యేసు, తన్వ నెతుడున్ హిందల్, బగవంతన బస్కెగిర్ మన్వల్ నియమున్ పూరి కీతొర్. ²¹ బగవంతల్ హరియెక్ చొకొట్టుతున్ సాటి తన్వ ఇచతున్, మీ రొపా పూరి కియన ఇంజెర్ కోరంతోన్. వోర్ బగవంతన్ ఇప్సమ్ వాతంగ్ అవ్ సమ్మిన్ గిర్, యేసు పర్కున కెయ్యె, మీ రొపా జర్కుసియన ఇంజెర్ గిర్ కోర్సెర్ మంతోన్. పిడిసంగ్-పిడింగ్ వేరి, యేసు కిరిస్తునె మయ్యత డగుర్-పాన్ వాయన ఇంజెర్ కోర్సెర్ మంతోన్. ఆమెన్! ††

ఆక్రితంగ్ గొస్టింగ్

²² నావుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మిరట్ బక్తితగ మునె బడె మాయన ఇంజెర్ ఇచుంగ్ గొస్టింగ్ మన్వల్, ఇద్ చిటితున్ దిహన్ ఇర్చి, వాచి కీప్ట్ ఇంజెర్ జుల్క కిసెర్ మంతోన్. ²³ మావోర్ తముర్ తిమ్మెతి జేల్లల్ పెసిత్తోర్. వోర్ నహ్ వెయ్యె వాతెకె, వోన్ పియ్య, మీకున్ సూడన్ సాటి వాంతోన్. ²⁴ మిహ్ మన్వలిర్ మునె తాకుస్వలిర్కున్ అని బగవంతనుర్ సమ్మిర్ బక్తలిర్కున్, నావ దండొన్ వెహట్. ఇటలి దేస్సెర్ బక్తలిర్ మీకున్ దండొన్ వెహ్పార్ మంతెర్.

²⁵ మీ సమ్మిర్ సంగ, బగవంతన పెర్కతె-దయ మందన ఇంజెర్ కోర్సెర్ మంతోన్.

††† 13:11 కటొడలిర్ 16:27 § మా సాటి స్వర్గ్నగ బస్కెగిర్ మన్వల్ రోన్. §† కోర్ తీర్ జర్గన ఇంజెర్ అర్దమ్.

యాకోబ్

ఇద్ చిటితున్ బారెత గొస్తి

యాకోబ్

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ చాలిస్ సియునలై పనస్ (45-50) సాల్కున్ నడ్డుమ్ లిహి కియ్యల్ జర్గత్.

అద్ గట్టతె యాకోబ్ ఇన్వల్ పొరొల్ వెలెటిర్కున్ మత్త. వీర్గటల్ వేర్ యాకోబ్ యేసునోర్ తముర్ ఆందుర్. యేసు పిసి మనెకె, వేర్ యాకోబ్ వోస్ బరొస ఇర్కటి బతి, సాసి-నేండ్ర పెజె, వోర్ యేసు కరలెన్ బగవంతనోర్ మరి ఆందుర్ ఇంజెర్ సూడ్చి, కరి కీసి బరొస ఇర్గార్.

మరట్ తక్లిబ్బనంగ్ పరిక్చన్ వోర్చి మునె తాకైకె, బగవంతన్ పొరొ కరల్ బరొస మంత ఇన్వల్ దుస్తుర్కున్ కరె మాంత. చర్చితుర్ సంగ అని బహిడుర్ లోకుర్ సంగ మన్వల్ తరిక సూడ్చి, కరల్ బరొసతున్ బారెతె కరి కియ వచొ. కియ్యలిక్ కామ్మి అని వడ్కవలిక్ గొస్టిన్ హిందల్, కరల్ బరొస మంత కి సెలె ఇంజెర్ మాకున్ కరె మాంత. కరల్ బరొసతున్ బహన్ కరి కియన ఇన్వడున్ బారెతె ఇద్ చిటితగ మంత.

బగ బతల్ మంత

బరొస అని బుది-గియన్

గరిబ్ అని దనెవంతల్

కరబ్ గున్న్ బగవంతనల్ వాయొంగ్

సతె గొస్టితున్ కేచి అద్ గొస్తి తీర్ కామ్ కియ్యల్

చుడుర్-పాన్లె సూడ్చు

బరొస అని కామ్ కీసి తొహ్వల్

మీవ జరబ్బె మనల్ వెంజెడున్ కరుసట్

బుది-గియన్ వాలిర్

బగవంతన్ కరుమ్ వరట్

డగుక్ డగుక్ గొస్టింగ్ పోడి కీసి వెహ్మాట్

దనెవంతలిర్కున్ దాక్ సియ్యల్

సమ్మెతున్ వోర్చి మునె దాయన

1 బగవంతల్ అని యేసు కిరిస్తు పర్చునోర్ సేమ్లల్ యాకోబ్బు ఆందున్. దునియ పూరొ పగై మాసి మన్వలిర్ బగవంతనుర్ బక్తలిర్కున్ † దండొన్ దొసి, ఇద్ చిటి లిహి కీసెర్ మంతొన్.

బరొస అని బుది-గియన్

2-3 నావుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మీకున్ తక్లిబ్బె అని దుక్కుంగ్ వాతెకె గిర్ మిరట్ వెలె ఆనంద్ మంట. బరొసతె అవ్ తక్లిబ్బె అని దుక్కున్ మెయ్యి మునె సొత్తెకె, మీకున్ ఉండె ఇచుర్ వోర్చివల్ గున్ అబ్బంత ఇంజెర్ మీకున్ టావయె. 4 మిరట్ వోర్చివల్ గున్గ బడె మాసి గట్ ఆతెకెన్, చొకొటె బరొసతగ గట్ ఆసెర్ బే-కసుర్ వాలిర్ ఆయ పరంతిట్.

5 మిహ్లాటల్ బోనె బుది-గియన్ సెల్వెకె వోర్ బగవంతన్ కోరన. అహన్ కోర్టార్ వోన్, రాంగి సియ్యక్నె కోర్తతున్ తెర్ అదిక్ సియ్యల్ బగవంతల్ ఆందుర్. 6 బతి బగవంతన్ కోర్చెకె, సీంతొర్ సియ్యెర్ ఇంజెర్ అనుమానమ్మ బరొసతె తల్కట్. అనుమానమ్మె తల్కెవల్ సమ్మర్తంగ్ హెల్వంగ్ బహన్ వడిదె తేదంతంగ్ అహన్ మందంతొర్. 7-8 ఆతొర్ రండ తీర్చినె సోవ్ కియ్యల్ మాయ్యల్ తన్వ సర్దగ బస్కెన్ బరొబర్ తాక పరొర్. అదెన్ సాటి పర్చునగటల్ తనకున్ ఉండె బతయె పుట్టడ మందర్ ఇంజెర్ ఆతొర్ ఆస కియ్య.

† బగవంతనుర్ బక్తలిర్కున్: ఇత్తెకె, బార కాందనుర్ యూదుల్నెన జాతితుర్ లోకుర్ ఇంజెర్ గ్రీకు బాసతె మంత.

గరిబ్ అని దనెవంతల్

9 గరిబ్ బక్తలిర్ తమకున్ బగవంతల్ సీత డగుర్-పాన్లెన్ పియ్యి, ఆనంద్ మంద లాగర్. 10 బతి దనెవంతలిర్ బక్తలిర్ తమకున్ బగవంతల్ సీత చుడుర్-పాన్లెన్ పియ్యి, ఆనంద్ మంద లాగర్. బారితెకె వూర్ గిర్ జాడిత పుంగడున్ దాత్ సాయ లాగర్. 11 పోడ్లె వెసియంత, అద్ యెదితె జాడి వతంత ఇన్వల్ మాకున్ టావయె. జాడి పుంగడ సోబత రూప్ కరబ్ ఆంత. అహ్నె దనెవంతలిర్ బక్తలిర్ గిర్ తమ్మంగ్ కామ్మి కీసెర్, మనెకెన్ నాసెడమ్ ఆంతెర్.

కరబ్ గున్న్ బగవంతనల్ వాయొంగ్

12 దుక్కుంగ్ వానెకె అవెన్ వోర్చి మెయ్యి, మునె సొన్వలిర్ బక్తలిర్ ఆసిర్వాద్ యెతంతెర్. తనకున్ పెర్చు కియ్యలిర్కున్ బగవంతల్ వార్గన్ సీతొర్ అద్ జీవత కిరిట్ †† దుక్కుంగ్ వానెకె, బరొసతగ గట్ నిల్చుర్కున్ పుటంత. 13 బోనయె ఆయి కసుర్ కియన్ సాటి మన్ విత్తెకె, బగవంతలె నావ మన్చున్ వితుసెర్ మంతొర్ ఇంజెర్ ఇన్వ. బారితెకె బగవంతల్ తన్వ మన్చున్ కసుర్ కియన్ సాటి వితుసొర్ అని మీవ మన్చున్ ఆతల్ బుది పుటుసొర్. 14 బతి హర్ మాయ్యల్ తన్వ కసుర్ కియన్ ఇన్వల్ బుదితె, నియతున్ బహ్నె మాసి కరబ్బు ఆసతగ కోండె మాంతొర్. 15 ఆతల్ కరబ్బు ఆస పిండమున్ దాత్ బడె మాసి, పాప్ ఇన్వడున్ జల్మ సీంత. అద్ పాప్ బెర్చనచొర్ బెర్చి, ఆత్తుత సాప్చున్ జల్మ సీంత.

†† జీవత కిరిట్ ఇత్తెకె స్వర్గనగ బస్కెట్ మన్వల్ జీవ సెలెకె మోక్సెమ్.

16 నావుర లాడ్డుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మిరట్ పసె మాయ్కుట్.
 17 హార్ ఉంది చొక్కొట్టు అని పూరొ బర్దుర్ వాలె వస్తు, స్టర్గ్నగ
 మన్వల్ బగవంతనల్ వాసెర్ మంత. వోరె బాబొ హబడగ వేడ్డి
 సియ్యలికున్ నిష్టి కీతొర్. అవ్ వస్తున వేడ్డితె దడ్డి మారియంత, బతి
 బగవంతల్ బస్కెట్కె మారియొర్. 18 బగవంతల్ తన్వ సతె గొస్టితున్
 హిందల్ తన నిష్టి కీత కలితగ మరట్ పంటత మొదొడ ఈసతున్
 దాత్ † మందన ఇంజెర్ మియ్యెర్.

సతె గొస్టితున్ కేచి అద్ గొస్టి తీర్ కామ్ కియ్యల్

19 నావుర లాడ్డుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! ఇద్ గొస్టితున్ కరి కీట్వ.
 హార్ మాయ్కుట్ కేంజె తయర్ మందన అని వడ్కెనెకె సోచ్ కీసి జొక్కి
 వడ్కెన. వెయ్యె సోగున్ వాయ్య. 20 బారితెకె మాయ్కున్ సోగ్
 బగవంతల్ ఇచ కియ్యల్, నియత్తు సరి తాకుస పరో. 21 అదెన్ సాటిన్
 మిహ్లా మన్వల్ కరబ్-పాస్తున్ అని బగడ్-నియతున్ సుటి కీసి తాకట్.
 మీవ మన్-దిల్లున్ రొపొ బగవంతల్ ఇర్త అద్ గొస్టితున్ పియ్యి తాకట్.
 ఇద్ గొస్టి మీకున్ బచి కియ పరంత.

22 బగవంతన వచన్ సిరిప్ కేంజ్యలె ఆయె బతి, అద్ వచన్ వెహ్లా
 తీర్ తాకన. అహన్ తాక్యెకె మీవ మిరట్ మోసిమ్ కీతుర్ ఆంటిట్.
 23-24 బగవంతన గొస్టి కేచి, అద్ గొస్టి తీర్ కియెర్ వోర్ మాయ్కుల్
 ఆర్కుతగ తన్వ మొక్కిమ్ సూడ్డి, తన బహన్ మంతొరొ ఇన్వల్ బహ్రి
 సొంజి, యెంటనె మరుంగ్వన్ దాత్ మందంతొర్. 25 బతి బగవంతన
 వచస్తున్ దిహనై సూడ్డెకె తాన్ బతయ్ కమి సెలె. పర్జతున్ అద్ మొక్కి
 సుటి కియస పరంత. అదెన్ సాటి బోర్తె మాయ్కుల్ అద్ వచస్తున్
 కేచి, అద్ వెహ్లా తీర్ కింతొర్, అద్ వచస్తున్ వోర్ బస్కెన్ మర్గ్గొర్.
 బతి అద్ వెహ్లా తీర్ పిసంతొర్. ఆతొర్ మాయ్కుల్ బద్ కామ్ కీతెకె గిర్
 బగవంతల్ వోన్ ఆసిర్వాద్ సీంతొర్. 26 బోర్తె తన్వ తనయ్ బక్సన
 ఇంజెర్ వెహ్పార్, తన్వ వెంజెడున్ జరబ్బె ఇర పరో, వోర్ తన్వ
 తనకున్ మోసిమ్ కియ్యల్ ఆంతొర్. వోన బక్తి బతతునె కామి సీయె.
 27 రాండె వెయ్యెకున్ అని పోసటి మరి-మియడున్ తక్లిబ్ మనెకె,
 మార్కున్ మదత్ కియ్యల్ బక్తితునె బగవంతల్ కోర్సెర్ మంతొర్.
 అహ్లా ఇద్ దునియత పాప్ తనకున్ తుండ్యకెనె సుదుడ్ మన్వల్
 బక్తితున్ గిర్ బగవంతల్ కోర్సెర్ మంతొర్. ఇహిన్ కల్లి సెల్వకెనె
 మన్వల్ బక్తియె కరల్ బక్తి అంద్.

చుడుర్-పాన్సె సూడ్వ

2 నావుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మయ్యుతె జగ జగ మిడ్డెర్
 మన్వల్, యేసు కిరిస్తు పర్దున్ పొరొ బరొస ఇర్వలిర్ మిరట్,
 బోనె బేద్-బావై సూడ్డుట్. 2 నమునతున్ వొరొర్ మాయ్కుల్ సొనెతంగ్
 ముదంగ్ అని బారితంగ్ కష్టింగ్ కెర్సి అని ఉండె వొరొర్ మాక్తె మాతంగ్
 కష్టింగ్ కెర్సి, మిరట్ మీరె మాయ్కుల్ రోతగ వాతెర్ ఇంటు. 3-4 అస్కె
 మిరట్ బారితంగ్ కష్టింగ్ కెర్సి సజె మాసి వాతొన్ సంగ, “దాద్! నిమె
 ఇద్ చొక్కొట్టు కుర్చితగ ఉద్” ఇంజెర్ వెహ్పా, గరిబున్ సంగ, “నిమె అగ
 నిల సెలెకె ఇగి బూడ్ ఉద్” ఇంజెర్ వెహ్పాకె, మిరట్ బేద్-బావ్ తొహ్పా,
 కరబ్ బుదితె తన్వ కీతుర్ ఆంటిట్.

5 నావుర్ లాడ్డుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! ఇద్ గొస్టి కేంజట్. ఇదెన్
 మునెన్ తనకున్ పెర్కెతె బక్తి కియ్యలిర్కున్ తన్వ రాజ్ సీంతొన్
 ఇంజెర్ బగవంతల్ వాగ్గన్ సీతొర్. అదెన్ సాటి బగవంతలె
 దునియతుర నదుడున్ మునె గరిబ్ మన్వలిర్కున్ బరొసతగ
 దనెవంతలిర్ కీంతొర్. అని వోరె తన్వ రాజ్బు ఈన యేతన ఇంజెర్
 మార్కున్ నేమి కీతొర్. 6 మిరట్ వీర్ గరిబ్ లోకుర హిజత్ వోసెర్
 మంతిట్. బతి మీ పొరొ అదికార్ తాకుసెర్, మీకున్ కోట్కనగ † హ్లా
 కియ్యలిర్ వీర్ దనెవంతలిరె ఆందిర్ కి ఆయెర్? ఒహో, వీరె ఆందిర్!

† యూదుల్కె పండుస్త పంటత మొదొడ ఈస బగవంతనయ్ ఆంద్. † సెలెకె
 పంచడ్కెనగ.

7 మిరట్ బక్తి కియ్యల్ కిరిస్తున చొక్కొట్టు పొరొడున్ రెహ్పి వడ్కెవలిర్
 వీరె దనెవంతలిరె ఆందిర్ కి ఆయెర్? ఒహో, వూరె ఆందిర్!

8 “నీవ నీకున్ పెర్కె కీతపె నీ ఆజు-బాజుతుర్కున్ గిర్ పెర్కె కియన్”
 ఇన్వల్ దర్కె-గ్రంతన్ ముకె హుకుమున్ మిరట్ పియ్యి తాక్తె, అద్
 చొక్కొట్టుయ్ గొస్టి ఆంద్. 9 బతి ఉంది మోక మిరట్ బేద్-బావ్
 తొహ్పాకె, దర్కెతె కానున్తంగ్ హుకుమున్ పియ్యి బయ్యున్ ఆసి
 పాపిర్ ఆంటిట్. 10 బారితెకె బోరె ఆయి అద్ కానున్తగ మన్వలిక్ సమ్మె
 హుకుమున్ పియ్యి తాక్సెర్, ఉంది హుకుమున్ టూటి కీసి తాక్తె
 గిర్, వోర్ పూరొ దర్కెతె కానున్తంగ్ హుకుమున్ పియ్యి తాక్కుకి ఇన్వల్
 బద్దుమ్ ఆంతొర్. 11 బారితెకె “వీర్ కియ్య” ఇంజెర్ వెహ్పా వోరె,
 “బోనయ్ జీవ యేత్వ గిర్” ఇంజెర్ వెహ్పా. అదెన్ సాటి వొరొర్
 మాయ్కుల్ వీర్ కియ్యెకె గిర్ ఉంది మోక బోనయ్ జీవ యేత్వెకె, వోర్
 అద్ కానున్తంగ్ హుకుమున్ బయ్యున్ ఆసి తాక్సెర్ ఆంతొర్.

12 అదెన్ సాటి మాకున్ మోక్కి సుటి కియ్యల్ కానున్తున్ పియ్యి,
 వడ్కెతతున్ హిందల్ అని కామ్ కీతతున్ హిందల్ బగవంతల్ తన్వ
 కియ్యల్ మంతొర్ ఇంజెర్ దిహనై తాకన. 13 బారితెకె దుస్తుర్ పొరొ
 దయ తొహుర్ మార్కున్ బగవంతల్ తన్వ కీనెకె, వూర్ పొరొ గిర్
 దయ తొహుర్. బతి బూర్తె దుస్తుర్ పొరొ దయ తొహంతెరో,
 బగవంతల్ తన్వ కియన్ నేటి మార్ వెలె సంతొన్ అని ఆనంద్య
 మందంతెర్.

బరొస అని కామ్ కీసి తొహ్పాల్

14 నావుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! “నాకున్ యేసు కిరిస్తున్ పొరొ
 బరొస మంత” ఇంజెర్ వొరొర్ మాయ్కుల్ వెహ్పా ఇంటు బతి, అద్
 బరొస మత్త తీర్ కామ్ కియ్యెకె, ఆతల్ బరొస బతతునె కామి సీయె.
 ఆతల్ బరొస మాయ్కున్ బచి కియ పరంత కి బతల్? బచి కియ పరో.
 15 నమునతున్ వొరొర్ దాదలె ఆయి, సెలెకె ఉంది బాయియ్ ఆయి,
 తిన్లె తిండి సెల్వకె సెలెకె, పొండ్లె కష్టింగ్ సెల్వకె మత్తెర్ ఇంట్. 16 అస్కె
 మిరట్ వోర్ దాదన్ సెలెకె, అద్ బాయిన్ బతయ్ మదత్ కియ్యెకెనె,
 వూర్ సంగ, “సాంతె సొంజి, పెటిమెన్ తింటు అని మేందొల్-మెన్
 కష్టింగ్ పొండట్. అస్కె మీకున్ గర్మి వాంత. ఇవ్ సమ్మె మీకున్
 బగవంతల్ సీంతొర్” ఇంజెర్ సిరిప్ గొస్టినెన్ వెహ్పాకె బతయ్ పాయ్
 పుటొ. 17 అద్ తీర్తె బరొస మంత ఇంజెర్ వెహ్పా, బరొస మత్త తీర్
 కామ్ కియ్యెకె గిర్ ఆతల్ బరొస వొంటరి ఆసి సాంత.

18 బతి నమునతున్ బోరె నా సంగ, ‘నాకున్ యేసున్ పొరొ బరొస
 మంత’ ఇందనురై, అస్కె నన, ‘నావ బరొసతున్ చొక్కొట్టుగ్ కామ్కె
 కీసి తొహంతొన్’ ఇంజెర్ వోన్ వెహ్పా, ‘నీవ బరొసతున్ కామ్ కియ్యెకెనె
 తొహ పర్కి కి బతల్?’ ఇంజెర్ పూసి కీంతొన్. 19 బగవంతల్ వొరొరె
 మంతొర్ ఇంజెర్ నిమె బరొస కియ్యల్ చొక్కొటె బతి, బతల్ పాయ్?
 అహన్ బూత్కె గిరె బరొస కీసెర్, వెరిసి తర తర ఆసిర్ మంతంగ్.

20 వెహ పిసటి! కామ్ కీసి తొహ్పాకెనె మన్వల్ బరొస బతతునె కామి
 సీయె ఇన్వడున్ గవ పష్టా కి బతల్? 21 మా తొత్తోర్ బాబొ
 అబ్రాహమున్ హేతు కీమ్. వోర్ తన్వొర్ మరి ఇసకున్ బలిదాన్
 సియ్యల్ బొన్లత్ పొరొ బలి సియ్యె ఆనెకెకె, బగవంతల్ వోన్ కార్యతున్
 సూడ్డి, వోన్ నియత్తోర్ ఇంజెర్ వొహ్పా కి సెలె? 22 వోన్ బరొసతున్
 కెయ్యె కీసి తొహ్పాల్ మిరట్ కరి కీంతిట్ కి సెలె? వోర్ తన్వ బరొస
 బాతల్ ఇన్వల్ కెయ్యె తొహ్పా. 23 “అబ్రాహమ్ బగవంతన్ పొరొ బరొస
 ఇర్తొర్. అదెన్ హిందలె వోన్ నియత్తోర్ ఇంజి బగవంతల్ వొహ్పా”
 ఇన్వల్ దర్కె-గ్రంతన్ వచన్ పూరె మాత. అద్ తరికతె అబ్రాహమున్
 బగవంతనొర్ సొప్తల్ ఇన్వల్ పొరొల్ వాత. 24 ఇద్ సూడ్డి, మాయ్కుల్
 సిరిప్ తన్వ బరొసతున్ హిందల్ ఆయె బతి, తన్వంగ్ కామ్కున్
 హిందలె, నియత్తోర్ ఇంజెర్ బగవంతల్ వొహ్పా ఇన్వల్ మిరట్ కరి
 కీంతిట్.

25 అద్ తీర్తె, రాహబు † ఇన్వల్ లంజె వెయ్యె ఇజయేల్ దేస్సుర్
 కల్లియలిర్కున్ తన్వ రొన్ మకుసి, సమ్మె మాన్-మర్గద్ కీసి దుస్తొ

సరియ్ సారి కీత. అద్ చొకొట్టు కామున్ హిందల్, 'నియత్తు వెయ్యె' ఇంజెర్ బగవంతల్ వొప్టార్. ²⁶ బహన్తె పరన్ సెలె అద్ మేందోల్ సాత లెకతె వాంతయె, అప్పా చొకొట్టు కామ్ కీసి తొహుర్ మార బరొస గిరి సాత లెకతెన్ వాంత.

మీవ వెంజెడున్ జరబ్బె మనల్ కరునట్

3 నావుర్ దాదలీర్-బాయిక్సిట్! మిహ్లాటల్ వెలెటిర్ బోద వెహ్యాలిర్ ఆయ్యట్. బారితెకె బోద వెహ్యాలిర్ మాకున్ వెలె కటింత తస్వ మందంత ఇన్వల్ మీకున్ టావయె. ² మరట్ సమ్మిర్ గిరి బచొగొ గల్తింగ్ కింతట్. తన వడ్కవలిక్ గొస్టింగ ఉంది గిర్ తవ్ కియెర్ వోర్ బర్పుర్ గున్ వాలె మాయ్యల్ ఆంతోర్. ఆతొర్ మాయ్యల్ తస్వ పూరో మేందోడున్ జరబ్బె ఇర పరంతోర్. ³ మరట్ తాకుస్త తీర్ తాకన అని మావ జరబ్బె మందన ఇంజెరింతె కోదన్ † వేసుని దోహంతట్.

⁴ అప్పా డగుర్ రూకత నమున యేత్తెకె గిర్, బెయ్ జోర్తె వడి వాసి తాన్ దుర్నెర్ వోంత. బతి తాన్ తాకుస్వల్ మాయ్యల్ అద్ రూకతున్ పెజె మన్వల్ చుడుసి కటితున్ †† తిరుస్తెకె, తన బేకె సొందన ఇత్తెకె హకె తాన్ మలుస పరంతోర్. ⁵ అప్పా వెంజెర్ మావ మేందోడగ చుడుసి బాగమ్ ఆంద్. బతి అద్ బెయ్ డగుక్ డగుక్ గొస్టింగ్ వడ్కుంత. అదె తీర్తె, చుడుసి మిన్గుల్ డగుర్ కేడతున్ బచొర్-బహన్ డుండుసంతయె సోచ్ కీప్టు.

⁶ మావ వెంజెర్ గిరి ఉంది తడ్కట్ దాత్తుయ్ ఆంద్. కరబ్బె నించి మన్వల్ మావ మేందోడగ ఉంది బాగమ్ ఆసి మంత. అద్ వెంజెర్ కరబున్ పూరో మేందోడగ పగ్రి కీసి, మాయ్యన జిన్గితున్ తడ్కెత్ దాత్ లావి కింత. అహన్ లావి కియ్యల్ సక్తితున్ అద్ వెంజెర్ పాతడల్ † యేతంత. ⁷ సమ్మి జన్వర్కున్, పిటి-పురడున్, పుర్-బుసితున్, సమ్మరీతగ మన్వలిక్ జిప్సన్ సమ్మెతున్ ఇదెన్ మునె అని ఇంకె గిర్ మాయ్యల్ జరబ్బె ఇర్నెరెన్ మంతోర్. ⁸ బతి వెంజెడున్ ఇంకె వేరి బోర్ తస్వ జరబ్బె ఇర పర్కె. అద్ వెంజెర్ జీవ తెండ్యల్ విక్సె నించి అవివక్సె కరబ్ కీసిరెన్ మందంత.

⁹ ఇద్ వెంజెడెన్ మరట్ పర్పు ఆయ్యల్ బాబొ బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీంతట్. ఇదె వెంజెడె బగవంతన్ రూప్సి పుట్టోర్ మాయ్యన్ సాపెన్ సీంతట్. ¹⁰ ఆసిర్వాద్ అని సాపెన్ ఉందియ్ తొడ్లల్ బహ్రి వాసెర్ మంతంగ్. నావుర్ దాదలీర్-బాయిక్సిట్! అహన్ మరట్ మన్వ. ¹¹ సావొర్ యేర్ అని చొకొట్టు యేర్ బస్కెట్ కె ఉంది జలతల్ పూటి మాయ్యంగ్. ¹² నావుర్ దాదలీర్-బాయిక్సిట్! అంజారి మరతున్ మర్పు పండింగ్ †† బస్కెట్ కె సాదొంగ్. అప్పా ఆంగుర్ వేలితున్ అంజారి పండింగ్ బస్కెట్ కె సాదొంగ్. అదె తరికతె, సావొర్ యేత జలతల్ చొకొట్టు యేర్ పూటి మాయ్యె.

బుది-గియన్ వాలిర్

¹³ బుది-గియన్ వాలిర్ అని సమజ్దార్క మీ రొహ బోరె మంతెర్ కి? అహన్ మత్తెకె మార సతె-పాన్తె తాక్సెర్, బుది-గియన్ సీత అద్ చుడుర్-పాన్తున్ పియ్య, మారంగ్ కార్యన్ తొహట్ ఇట్. ¹⁴ ఉంది మోక మీవ దిల్లగ కుట కుట అని లాల్పల్ గున్తె మంజి, డగుక్ డగుక్ గొస్టింగ్ వెహ్పార్ సతున్ మకుసియ్యట్. ¹⁵ మిహ్లా మన్వల్ ఈతల్ బుది-గియన్ స్వర్గనల్ రెయ్యి వాయ్యకి. ఇద్ మీకున్ దునియతల్ వాత బుది-గియన్ ఆంద్. ఈతడగ బావ్-బక్తి సెలె. ఇద్ సయ్యనీద బుది-గియన్ ఆంద్. ¹⁶ బహన్ ఇత్తెకె బగతె కుట కుట అని లాల్పలిక్ గున్య్ మందంతంగ్, అగ జగడంగ్ లొలింగ్ అని సమ్మె తీర్కొంగ్ కరబ్ కామ్మ మందంతంగ్.

¹⁷ బతి స్వర్గనల్ వాయ్యల్ బుది-గియన్ వెలె పవిత్త్ర ఆంద్. అద్ బుది-గియన్ సాంతితున్ పెర్కు కింత. అద్ బోనె బతయ్ ఇన్వక్ సాదు

† 2:25 యెహోసువ 2:11 † గ్రీకు బాసతె ఇహన్ లిహి కీసి మంత: కోడత ముస్సురితున్ లగమ్ దోహంతట్. †† తెలుగుతె అద్ చుడుసి కటితున్ 'చుక్కాని' ఇంతెర్. † పాతడల్: సెలెకె సయ్యనీదల్ ఇంజెర్ మందంత. †† గ్రీకు బాసతె బతివ పండింగ్ ఇంజెర్ మంత.

ఆసి మందంత. అద్ బుది-గియన్ వెహ్పా తీర్ కేంజంత అని దయతె సూడంత. అని అద్ చొకొట్టుంగ్ కామ్మ కీసెర్ బేద్-బావ్ తొహ్యక్ మందంత. అద్ బుది-గియన్ సతెమున్ పియ్య తాకంత. ¹⁸ సతె-పాన్తె అని సాంతిత్తె తాక్సెల్ అద్ విజతున్ వీచి, సత్తు అని సాంతిత్ పంటతున్ కొయంతెర్.

బగవంతన్ కరుమ్ వరట్

4 మిహ్లా జగ్గంగ్ అని లడెయ్య్ బతతున్ హిందల్ జగ్గెసెర్ మంతంగ్? మీవ దిల్లగ పుట్టలిక్ ఆసన్ ఉందితున్ ఉంది అర్ని వాయ్య సొంజిని ఇవ్ జగ్గెసెర్ మంతంగ్. ² మిరట్ ఆస కీకట్ బతి, అద్ మీకున్ పుటో. అద్ కుట కుట గున్త ఆసతున్ సాటి మాయ్యన్ జకంతిట్. జగ్గంగ్ అని లడెయ్య్ కీంతిట్ బతి, ఆస కీకట్ అద్ మీకున్ పుటో. మిరట్ కోర్త అద్ మిహ్లా మనో. బారితెకె బగవంతన్ మిరట్ తల్వ్ విట్. ³ మిరట్ బగవంతన్ తల్వ్ తెకె గిరి అద్ మీకున్ పుటో. బారితెకె మీవ సుక్-బోగున్ సాటి కర్ని కియ్య కరబ్బె ఆసతె తల్కంతిట్.

⁴ ఇద్ దునియతంగ్ సుక్-బోగున్ సంగ దోస్తన్ కీతెకె, బగవంతన్ పెర్కు కీతవ్ ఆయె బతి, పీర్ కీతవ్ ఆంత ఇన్వల్ టావ సెలె కి బతల్? ఇద్ దునియతుర్ సంగ దోస్తన్ కీక ఇన్వల్, బగవంతన్ పగ-దారల్ ఆంతోర్. ⁵ "బగవంతల్ మా సమ్మిర్కున్ సీత, అద్ ఆత్తుతున్ మరట్ తస్వయ్ బక్తి కీయన్" ఇంజెర్ దర్మ-గ్రంత్నగ, వటి ఆగమె లిహి కీసి మంత ఇంతిట్ కి బతల్? ⁶ బగవంతల్ మాకున్ వెలె పెర్కుత-దయతె సూడ్పెర్ మంతోర్. అదెన్ సాటినె దర్మ-గ్రంత్నగ, "బగవంతల్ గర్వతె మన్వలిర్కున్ ఉల్ల తిరియంతోర్. బతి కమి-పాన్తె మన్వలిర్ పారొ పెర్కుత-దయ తొహంతోర్" †† ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత.

⁷ అదెన్ సాటి, బగవంతన్ మునె చుడుర్-పాన్ కీసి మంత. సయ్యనీదున్ ఉల్ల తిరియట్. అస్కె వోర్ సయ్యన్ మిహ్లాటల్ పరర్ ఆంతోర్. ⁸ బగవంతన్ కరుమ్ వరట్. అస్కె బగవంతల్ మీ కరుమ్ వాంతోర్. పాపెస్లిర్నిట్! మీవంగ్ పాప్సున్ నొరట్. బహ్మా మాతుర్నిట్! మీవంగ్ దిల్కున్ సుదుడ్-పాన్ కీప్టు. ⁹ పాపెస్లిర్నిట్! విచర్తె అని దుక్కుతె మంత. జోర్తె ఆడట్. కవవడున్ బద్ది ఆడ్పెర్ అని ఆనందున్ బద్ది దుక్కుతె మంత. ¹⁰ పర్పున నదుడున్ మునె మీవ మిరట్ చుడుర్-పాన్ కీసి మంత. అస్కె పర్పు మీకున్ డగుర్-పాన్ సీంతోర్. ¹¹ దాదలీర్-బాయిక్సిట్! మీవ మిరట్ వొరొన్ వొరొర్ బయ్యున్తె రాంగ్గుట్. తన్వోర్ సోప్తన్ రాంగి సీతెకె ఆయి సెలెకె వోన్ పారొ తస్వ కీతెకె ఆయి, వోర్ మాయ్యల్ దర్మతె కానున్తున్ బయ్యున్ ఆతొన్ లెకతె వాంతోర్. మీవ కామ్ సిరిప్ అద్ కానున్తున్ పియ్య తాకన. అద్ కానున్ చొకొట్టు సెలెకె వాయ్యుట్టు ఇంజెర్ తస్వ కియ్యల్ మీకున్ హక్ సెలె. ¹² పర్తుతున్ పారొ నాయ్య తస్వ కియ్యల్ అని దర్మతె కానున్తగ హుకుమ్మ లిహి కియ్యుస్వల్ వొరొర్ బగవంతల్ ఆందుర్. పర్తుతున్ బచి కియ్యల్ అని నాసడమ్ కియ్యల్ గిర్ వోర్ ఆందుర్. తె ఆజా-బాజాతుర్ పారొ సిక్కు వాటట్ ఇంజెర్ వెహ్పా నీకున్ బోర్ అదికార్ సీతోర్?

డగుక్ డగుక్ గొస్టింగ్ వెహ్మట్

¹³ కేంజట్! "నేండె సెలెతె నాడి బత్తెర్ ఉంది చహర్తె సొంజి, అగ ఉంది సాల్ వేరి మందంతోమ్. వరట్! అగ బేపరి కీసి కొతంగ్ వెలె కమయ్ కీకట్" ఇంజెర్ వెహ్యాలిర్నిట్ కరి కీప్టు. ¹⁴ నాడి బతల్ జర్గంతయె మీకున్ టావ సెలె. మీవ జీవతున్ బారితె సోచ్ కీప్టు. మిరట్ జులుక్ దిసి ఉండె జులుక్చె మయ్డ ఆసి సాన్వల్, పోయత దుహర్తున్ దాత్తుర్ ఆందిట్. ¹⁵ అహన్ ఇన్వడున్ బద్ది మిరట్, "పర్పు జీవతె ఇర్కె, ఇద్ కీకొమ్ అద్ కీకొమ్" ఇంజెర్ వెహ్పాన్. ¹⁶ బతి మిరట్ అహన్ కియ్యట్. లాండి-లబడె డగుక్ డగుక్ గొస్టింగ్ వెహ్పార్ గల్తింగ్

†† 4:6 గియన్తంగ్ గొస్టిన్ 3:34

కిందికి. ¹⁷ అదెన్ సాటి చొకొట్ కియన ఇన్వల్, టావ మంజి గిర్ చొకొట్ కియెర్ వోన్ పాప్ లాగంత.

దనెవంతలిర్కున్ దమ్మి సియ్యల్

5 యే దనెవంతలిర్కున్, కేంజట్! మిరట్ దుక్కుతె ఆడ్సెర్ కిలియట్. బారితెకె మీకున్ గాచర్-గండల్క్ వాయ్యలిక్ మంతంగ్. ² మీవ దన్-దన్లత్ కడియంత అని మీవంగ్ పాంగుక్ వెలుమ్ పియంతంగ్. ³ మిహ్లా మన్వల్ సోనె అని కూర చిలిమ్ పియంత. అద్ చిలిమ్ మీ పొరో ఉల్ల గవ వెహ్ని, మీవంగ్ మేందొల్కున్ తడ్డిత్ దాత్ డుండుసంత. ఇవ్ ఆక్రితంగ్ దివొన్సె గెరె మిరట్ వెలె దన్-దన్లత్ న డిగ్ వాడ్సెర్ మంతిట్. ⁴ కేంజట్! మీ వహుక్కుగ కామ్ కియ్యలిర్ బూయ్యలిర్కున్, మిరట్ బూతి సియ్యక్నె పసి కీతిట్. వూరంగ్ బూతింగ్ మీ పొరో పిరది కిసెర్ మంతంగ్. వూర్ బూయ్యలిర్ ఆడ్వల్ స్వర్గ్ దలమ్మెర్ పర్కునంగ్ † కెమ్మన్ కేంజ వాత. ⁵ బొమిత్ పొరో మీకున్ పసంద్ వాత తీర్ సుక్-బొగ్గె పిసెర్, కొయ్యల్ దినమున్ సాటి, మీవంగ్ దిల్కున్ కొడ్సుసి తయర్ కిసెర్ మంతిట్. ⁶ మిరట్ నియత్తె తాక్కులిర్కున్ సిక్కు వాట్సి, వూర్కున్ జక్తిట్ బతి, వూర్ మీకున్ మర్ల బడ్కు.

సమ్మెతున్ వోర్ని మునె దాయన

7 అదెన్ సాటి దాదలిర్-బాయిక్సిట్! పర్కు మల్ని వానల్ వేరి, మిరట్ వోర్ని చొకొట్ సూడ్సెర్ మంట్. బహన్ ఇత్తెకె, వొరొర్ కేతిదారల్ తన్వ బొమితగ వాట్లల్ చొకొట్టు పంటతున్ సాటి, బహన్ సూడ్సెర్ మందంతొరో దిహన్తె కరి కిమ్మ. వోర్ కేతిదారల్ మొదొడ పిర్ వాసి † పంట పిరంత అగటలె బెర్ని, పంట కొయ్యె వానల్ వేరి వోర్నికున్ చొకొట్ సూడ్సెర్ మందంతొర్. ⁸ మిరట్ గిర్ మన్సున్ గట్ కిసి, వోర్ని సూడ్సెర్ మంట్. బారితెకె పర్కున మల్ని వాయ్యల్ వకత్ కరుమ్ వాసెర్ మంత. ⁹ నా దాదలిర్-బాయిక్సిట్! వొరోన్ పొరో వొరొర్ చష్టింగ్ వెహ్లాట్. అహన్ వెహ్లార్కున్ పర్కు సిక్కు వాటంతొర్. కేంజట్! వోర్ నార్దు తన్వ కియ్యల్ అదికారి వెయ్యె వాయ్యల్ మంతొర్.

† స్వర్గ్ దలమ్మెర్ పర్కునంగ్: ఇత్తెకె సక్తి వాలె బగవంతల్. †† అద్ జాగతగ ఉర్గున్ వకత్తె జరసి పిర్ వాంత అని పంట కొయన్ మునె బెయ్ పిర్ వాంత.

¹⁰ నావుర్ దాదలిర్-బాయిక్సిట్! పర్కున్ బారెతె వెహ్లార్ పర్వక్లిర్ తక్లిట్ బోగె మాతెర్. వూర్ పర్వక్లిర్ నమున యేచ్చి మిరట్ తాకట్. ¹¹ తక్లిట్ వోర్ని బరోసతె తాక్కుర్కున్ ఆసిర్వాద్ యేత్తుర్ ఇంతట్. యోబున వోర్నివల్ గున్సున్ బారెతె కేంచి మంతిట్. పర్కు వోన్ ఆక్రిత్ బాతల్ ఇనమ్ సీతొర్ ఇన్వల్ మిరట్ సూడ్డిట్. పర్కు వెలె దయ అని కివుల్ వాలె ఆందుర్. ¹² నావుర్ దాదలిర్-బాయిక్సిట్! సమ్మిన్ తెర్ ముకె బతల్ ఇత్తెకె, స్వర్గ్ పొరోడెన్ ఆయి, బొమిత పొరోడెన్ ఆయి, ఉండె దుస్తొ బతతయ్ పొరోడెన్ ఆయి, మిరట్ వోట్ వాట్సు. సిరిప్ బతల్ మంత అద్ వెహట్. అహన్ మత్త తీర్ వెహ్లాకెన్ బగవంతల్ మీకున్ సిక్కు వాటొర్.

¹³ మిహ్లాట్ బోరె ఆయి తక్లిట్కునగ అర్ని మత్తెకె, వోర్ పార్తన కియన. ఆనంద్ మత్తొర్ వోర్, బగవంతన్ పార్తన-వింతి కిసెర్ పాటంగ్ వారన. ¹⁴ మిహ్లాట్ బోరె యెడ్డి-దుక్కె మత్తెకె, చర్చితుర్ పెదొల్కున్ వోర్ కేయుసన. వూర్ వాసి పర్కున పొరోడె నియ్ సోక్సి, వోన్ సాటి పార్తన కియన. ¹⁵ అహన్ బరోసతె వూర్ పార్తన కిత్తెకె, వోర్ దుకెలల్ చొకొట్ ఆంతొర్. పర్కు వోన్ చొకొట్ కింతొర్. ఉంది మొక వోర్ పాప్ కిసి మత్తెకె, వోనంగ్ పాప్కున్ పర్కు మాపి కింతొర్. ¹⁶ అదెన్ సాటి బవె పాప్ కిసి మన్కిట్తె, బోనంగ్ వోహ్ పాప్ మీ నడ్డుమ్ మిరట్ వొపట్ అని వొరోన్ సాటి వొరోర్ పార్తన కిమ్మ. ఇదెన్ హిందల్, మీవ తబియత్ చొకొట్ ఆంత. నియత్సిన పార్తన వెలె సక్తి మంజి బచొరో చొకొట్ కియ పరంత.

¹⁷ యేలియల్ మా దాత్సొరె సాదరన్ మాయ్యల్ ఆందుర్. పిర్ అర్వ ఇంజెర్ తన్వ మన్దె పార్తన కిత్తొర్. తె సడె మూంద్ సాల్క్ వేరి, బొమిత్ పొరో పిర్ అర్కెకె. ¹⁸ అద్ ఆత పెజె పిర్ అరన ఇంజెర్ మర్ల పార్తన కిత్తొర్. అస్కె హోబర్ పిర్దున్ అరుస్త అని బొమి తన్ ఉర్నతంగ్ పంటంగ్ పండుస్త.

¹⁹ నావుర్ దాదలిర్-బాయిక్సిట్! మిహ్లాట్ బోరె ఆయి సతె సర్దున్ బహ్లా మాతెకె, వోన్ మల్ని సత్తుగ తత్తెకె ఇద్ గొస్సితున్ కరి కిమ్మ. ²⁰ పాపెస్తన్ పాప్ సరితల్ సతె సర్దె మలుస్తొర్ వోర్, పాపిన ఆత్తుతున్ మరన్తల్ తప్పసి, బచి కియుస్తొర్ ఆంతొర్. ఇదె ఆయ్య పాపినంగ్ పాప్కున్ బగవంతన కెయ్యె వోర్ మాపి కియుస్తొర్ ఆంతొర్.

1వ పేతురు

ఇద్ చిటితున్ బారెత గొప్పి

పేతురు

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ సాట్ సియునలై సాట్ యేడుంగ్ (65-67) సాల్కున్ నడుమ్ లిహి కియ్యల్ జర్గత.

వేర్ పేతురు యూదుల్కున్ సాటి యేసు కిరిస్తు నేమి కియ్యల్ అపొస్తుల్ ఆందుర్. అదెన్ సాటినె యూదుల్కున్ జాతితల్ కిర్చన్కు ఆతుర్ మార్కున్ ఇద్ చిటి లిహి కీతొర్. బతి బగవంతన ఆత్మత సక్తితె లిహి కీతంగ్ ఇవ్ సతెమ్మ, సమ్మె పిడినగ మన్వలిర్ బక్తలిర్ సాటి మంతంగ్. ఇద్ చిటితున్ హిందల్ కహ పరుర్ అచొర్ మాందితున్ తమ్మ బావ్-బక్తిత పార్వ పుడ్డ.

బక్తలిర్కున్ దుక్కుంగ్ అని తక్లిబ్బ్ వానెకె, గటి-దిర్వతె మన్వడున్ బారెతె, బగవంతనగ బరొస ఇర్పి, తమ్మ చింత పూరో వోన్ పొరో వాట్వడున్ బారెతె, ఇవ్ సమ్మెనల్ మెయుసి, పర్పు బహన్ సాంతి అని ఆనంద్ సీంతొర్ ఇన్వడున్ బారెతె ఇద్ చిటితగ మంత.

బగ బతల్ మంత

దండొన్ వెహ్యల్

కరల్ ఆస

పవిత్ర మందన

వొరొన్ వొరొర్ పెర్వతె సూడన

అదికారిర్ వెహ్ కేంజ్యల్

వెయ్యెక్ అని మాడ్పుర్ బారెతె వెహ్యల్

చొకోట్ కియ్యడున్ సాటి దుక్కు బోగె మాయ్యల్

బగవంతన ఇచ తీర్ పినట్

బగవంతన మంద

ఆక్తిత దండొన్

దండొన్ వెహ్యల్

1 నన యేసు కిరిస్తునొర్ అపొస్తుల్ ఆయ్యల్ పేతుర్త ఆందున్. రోమ రాజ్యంగ్ యెరియంగ్, పొంతు, గలతియ, కపడొకియ, ఆసియ అని బితునియతగ పగై మాసి, ముసపరిర్ దాత్ మిరట్ పినెర్ మంతిట్. బగవంతన కెయ్యె నేమె మాతుర్ మీ సాటి, ఇద్ చిటి లిహి కీసెర్ మంతొన్. 2 మా బాబొ ఆయ్యల్ బగవంతల్ మీకున్ తన్వ బవినత్తు గియన్తన పియ్యి, పవిత్ర ఆత్మతె తన్వ సాటి ఆచ్చి అలగ్ కీతొర్. బారెతె మిరట్ యేసు కిరిస్తు వెహ్ తీర్ తాకన అని వోస నెతుడె మీవంగ్ పాస్క్ సుదుడ్ ఆయన ఇంజెర్ బగవంతల్ మీకున్ నేమి కీతొర్. వోరె మీకున్ తన్వ పెర్వత-దయ అని సాంతి బర్పుర్ సియిర్.

కరల్ ఆస

3 మా యేసు కిరిస్తు పర్పునొర్ బాబొ ఆయ్యల్ బగవంతనె డగుర్-పాన్ వాయి. బగవంతల్ తన్వ వెలె దయతె, మాకున్ పూన జల్మ వాయుస్తొర్. అద్ పూన జల్మతున్ హిందల్ కరల్ ఆస మీ రొపా పుటుస్తొర్ అని స్వర్గ్ నగ మీ సాటి జాయ్తత్ ఇర్దొర్. యేసు కిరిస్తున్ సాతుర్గట్ బగవంతల్ నేండున్వడున్ హిందల్, అద్ ఆస మీకున్ పుడ్డ. అని స్వర్గ్ గన అద్ జాయ్తత్ బస్కెట్ నాసెడమ్ ఆయె. అద్ జాయ్తత్ బర్పుర్ సుదుడ్ వాలె అంద్ అని బస్కెట్ మారియె అద్ ఆంద్. 5 బగవంతల్ మీవ బరొసతున్ హిందల్, ఆక్తిత దివొన్ వేరి, మీకున్ తన్వ సక్తితె కాబాడంతొర్. అస్కె తన వెహ్చి తొహ్తా పిలన్తన పియ్యి, బగవంతల్ సమ్మిర్ లోకుర్కున్ బర్పుర్ బహన్ బబి కీంతొర్ ఇన్వడున్ తొహంతొర్.

† అపొస్తుల్: ఇత్తె కత్రియల్ ఇంజెర్ అర్దమ్.

6 అదెన్ సాటి మిరట్ బస్కెట్ ఆనంద్ మందన. తెర్ బతి ఇచుస కాలమ్ వేరి, మొక మిరట్ వెలె తీర్కినంగ్ తక్లిబ్బ్ బోగె మాయ లాగర్. 7 మూరె మాయ్యల్ సోనెతునె తడ్డితగ వాట్టి, పరిక్కు కీంతెర్. బతి మీవ బరొస సోనెతున్ తెర్ వెలె బారిత ఆంద్. మీ బరొస కరల్ ఆంద్ కి సెలె ఇంజెర్ పరిక్కు కియ్యె, ఇవ్ దుక్కుంగ్ వాసెర్ మంతంగ్. ఇహిన్ పరిక్కు కియ్యల్ మార్త పెజె, యేసు కిరిస్తు మల్చి వాయ్యల్ దివొసున్ నేటి, బగవంతల్ మీకున్ మెచ్చి, డగుర్-పాన్ అని మయ్యె సీంతొర్.

8 మిరట్ యేసు పర్పున్ సూడ్కు తెర్ బతి, పెర్వ కీసెర్ మంతిట్. ఇంకె గిర్ మిరట్ సూడ్పుర్ సెల్వట్ తెర్ బతి, వోన్ పొరో బరొస కీసెర్, గొస్టినె వెహ వాయె అచొర్ మయ్యత ఆనంద్ నించి మంతిట్.

9 బారెతె మీవంగ్ ఆత్మంగ్ బర్పుర్ బచె మాసెర్ మంతంగ్. తాన్ సాటినె మిరట్ యేసు కిరిస్తున్ పొరో బరొస ఇర్దిట్.

10 మీకున్ పుట్ట ఇదె బచె మాయ్యడున్ బారెతె పర్వకలిర్ బెయ్ దిహన్తె సూడ్చి, మహ్కాతెర్. వూర్ మీ సాటి బగవంతల్ ఇర్త పెర్వత-దయతున్ బారెతె వెహ్చెర్. 11 వూర్ మన్వల్ కిరిస్తు బోగె మాయ్యలిక్ దుక్కుంగ్ అని అవెన్ హిందల్, వాయ్యల్ మయ్యతున్ బారెతె కిరిస్తున ఆత్మ మొదొలె వెహ్. అద్ ఆత్మ వెహ్ కాలమ్ అని గట్టున్ బారెతె కరి కియ్యె, వూర్ కోసిద్ కీతెర్.

12 వూర్ తమ్మ లాబమున్ సాటి ఇహిన్ సేవ కియ్యకి బతి, మీ సాటినె కీతెర్. ఇద్ గొస్టితున్ బగవంతల్ వూర్కున్ కరె మానల్ కీతొర్. తె ఇంకె స్వర్గ్ నల్ రొహ్తా అద్ పవిత్ర ఆత్మత సక్తితె కహితుర్ మిహ్తా చొకోట్ కబుడున్ పియ్యి వాతెర్ అని వూర్ మీకున్ సమ్మె మానల్ వెహ్చెర్. ఇవెన్ బారెతె కరి కియన ఇంజెర్ బగవంతనుర్ దూతలిర్ గిర్ సూడ్పుర్ మంతెర్.

పవిత్ర మందన

13 అదెన్ సాటి దిహనై మంజెర్, మీవ మన్దున్ జరబ్నె ఇర్ని, తయర్ మంట్. యేసు కిరిస్తు పావె మాంతోర్ అస్సె, మీకున్ పుట్టవల్ బగవంతన పెర్తత-దయతె బవె మాయ్యడున్ బారెతె బర్పుర్ ఆసతె మంట్. 14 మిరట్ మొదోల్ కరె మాయ్య సాంజి, కరబ్ ఆసన తాక్తిట్. ఇంకె చుడుర్ మరి-మియడ్ వెస్తా తీర్ బహనై తాకంతెరో, అన్నా మిరట్ గిర్ బగవంతనుర్ మరి-మియడున్ మోడి తాకట్. 15 బతి దర్మ-గ్రంత్నగ బగవంతల్, "నన పవిత్ర వాలెన ఆత కాడ్కి, మిరట్ గిర్ పవిత్ర మందన" ఇంజెర్ వెప్టోర్. అదెన్ సాటి మీకున్ కేయ్యల్ బగవంతల్ పవిత్ర వాలె ఆత కాడ్కి, మిరట్ గిర్ సమ్మె తీర్దె పవిత్ర మందన.

17 బేద్-బావ్ సెల్వక్నె హర్ వొరొనంగ్ కామ్మున్ పియ్యి, తస్వ కియ్యల్ బగవంతన్ మిరట్ 'బాబ!' ఇంజెర్ పార్తన కీసెర్ మంతిట్. తె స్వర్గ్ మీవ సొంత రోన్ ఆత కాడ్కి, మిరట్ ముసపరిర్ మోడి, ఇద్ దునియతె పిస్వల్ కాలమ్ పూరో గిర్ బగవంతన్ వెరిసి తాకట్.

18 బారితెకె మీ తొత్తుర్గటల్ వాతంగ్ రీతి-రివజ్కాన్ పియ్యి, మీ జిన్గనిత అర్మ సెల్వక్నె పిస్టిట్. బతి ఇంకె ఆతల్ జిన్గనితల్ బగవంతల్ మీకున్ సుటి కియుస్తార్. అద్ సుటి కియుస్వల్ కార్య మూరె మాయ్యలిక్ సోనె-కూర ఇన్వలిక్ వస్సునె సిరిప్ జర్గ్మకి.

19 బతి అద్ కామ్ యేసు కిరిస్తున నెతుడున్ హిందల్ జర్గ్మ ఇంజెర్ మీకున్ టావ. అద్ కామ్ సిరిప్ సుదుడ్, బే-కసుర్ వాలె, బదె తప్ప డాగ్ సెలె అద్ గొరె పిలత్ దాత్తు కిరిస్తున † బెయ్ విలువత నెతుడెన్ జర్గ్మత్. 20 ఇద్ కార్యతున్ సాటినె బగవంతల్ కలి గడి కియ్యక్ మునెనె కిరిస్తున్ నేమి కీతోర్. బతి ఇవ్ ఆక్తితంగ్ దివొస్కెనె బగవంతల్ మీ సాటినె వోన్ ఉజగిరి అరుస్తార్ అని ఇద్ దునియతె సారి కీతోర్.

21 వోన్ హిందల్ మిరట్ బగవంతనగ బరోన్ కీసెర్ మంతిట్. బారితెకె కిరిస్తు మార్గ్ పెజె బగవంతల్ వోన్ నేండుసి మయ్యి సీతోర్. అదెన్ సాటి మిరట్ మీవ బరోన్ అని ఆస బగవంతన్ పొరో ఇర్దిట్.

వొరోన్ వొరోర్ పెర్తతె సూడన

22 యేసు వెప్టా సతెమున్ కేంజ్యల్ అని పియ్యి తాక్వల్ కీనెకె, మీవంగ్ ఆత్మంగ్ సుదుడ్ ఆతంగ్. అదెన్ హిందల్ వొరోన్ వొరోర్ మిరట్ కరల్ పెర్తతె సూడ పర్సెర్ మంతిట్. ఇద్ తీర్దె మీ దాత్ బక్తలిర్ ఆసి మన్వలిర్కున్ బర్పుర్ దిల్లె పెర్త కీసెర్ మంట్. 23 బారితెకె మీకున్ పూన జీవ బగవంతనల్ పుట్ట. సాసి సొన్వడల్ ఇద్ పుట్టుకి బతి, బస్కెట్ మన్వడల్ పుట్ట. బగవంతన జీవ వాలె అని బస్కెట్ మన్వల్ వచన్సున్ హిందల్ అద్ పూన జల్మ పుట్ట. 24 ఇద్ బహన్ ఇత్తెకె, బగవంతనొర్ వొరోర్ కబ్రియల్ ఇహన్ వెప్టోర్:

"నరిమన్వలిర్ జాడితున్ దాత్తుర్ ఆందిర్. మార్గ్ మన్వల్ సోబ పుంగకున్ దాత్తు ఆంద్.

జాడి వతంత అని పుంగక్ జడె మాంతంగ్. బతి పర్బున వచన్ బస్కెన్ మూరె మాయ్!" ††

అద్ బతల్ ఇత్తెకె, మిరట్ కేంజ్ అద్ చొకొట్టు కబురె ఆంద్.

2 తె పెర్త కీనెకె, మిరట్ సమ్మె కరబ్ కామ్మ, పసి కియ్యల్, కపట్, కుట కుట, రాంగి సియ్యలిక్ సుటి కీస్ట్. 2 అస్కెనె జల్మ ఆతుర్ మొడ్డలిర్ పాల్సున్ సాటి బహనై పర్పెడె మాంతెరో, అన్నా మిరట్ గిర్ బగవంతన వచన్ ఇన్వల్ పివర్ పాల్సున్ ఉన్లె పర్పెడె మాస్ట్. ఇదెన్ హిందల్, ఆత్మత బావ్-బక్తితగ బడె మాంతిట్. 3 ఇంకె అద్ బక్తితున్ హిందల్, పర్బు బచొర్ చొకొట్టొర్ ఆందుర్ † ఇన్వల్ మీకున్ కరె మాత.

† 1:19 గొరె పిలత్ దాత్తు కిరిస్తున: బస్తా పెసివల్ 12:5;29:1;కటొడలిర్ 22:17-25;1వ పేతురు 2:24 †† 1:24-25 యెసయ 40:6-8 ‡ 2:3 కీర్తన్యెన 34:8

4 మిరట్ కిరిస్తునగ వాతిట్. రోన్ దొహ్వల్ సాదరన్ బండతున్ దాత్తోర్ వోర్ ఆయొర్. బతి జీవతె మన్వల్ బండత్ దాత్తోర్ † ఆందుర్. బహన్ ఇత్తెకె, వోర్ జీవ వాలె అని పూన జీవతున్ సియ్యల్ ఆందుర్. వోన్ పొరోన్ సమ్మె గిర్ ఆదర్ ఆసి మంతంగ్. దునియతుర్ అద్ బండతున్ దాత్తోన్ వొప్పుకి. బతి బగవంతల్ వోన్ నేమి కీసి, డగుర్-పాన్ సీతోర్. 5 యేసున్ దాత్ మిరట్ గిర్ జీవతె మన్వలిక్ బండన్ దాత్తుర్ ఆందిట్. బక్తిత మందిర్ను దొహ్లా, బగవంతల్ మీకున్ వాడకమ్ కీసెర్ మంతోర్. యేసు కిరిస్తున్ హిందల్, ఆత్మత బక్తితంగ్ అర్పనంగ్ † బగవంతల్ వొప్లె, పవిత్ర కటొడలిర్ దాత్ మిరట్ నేమి మాతుర్ ఆందిట్. 6 బారితెకె బగవంతల్ దర్మ-గ్రంత్నగ, "ఇచుల! నన సియొన్తగ †† మూల బండత్ దాత్తోన్ ఇర్సెర్ మంతోన్.

వోర్ బునదిత్ సాటి నేమి కీత బారిత బండతున్ దాత్తోర్ ఆందుర్. వోన్ పొరో బరోస ఇర్వల్ బస్కెన్ లజె మాయొర్" ††

అని దుస్తా జాగతగ:

"రోన్ దొహ్వలిర్ వటిన్ ఇత్త బండయె మూల బండ ఆత" §

అని ఉండె ఉంది జాగ:

"ఇద్ బండ నరిమన్వలిర్ కొద పానల్ కీంత. ఇద్ బండయె మూర్కున్ బూడ్ అరునంత" ††

ఇంజెర్ లిహి కియుస్తార్.

మిరట్ వోన్ బరోస ఇర్ కాడ్కి, వోర్ మీకున్ బారిత బండతున్ దాత్తోర్ ఆందుర్. బతి బగవంతన చొకొట్టు కబుర్ కేచి వొప్పుకి మూర్కున్, అద్ బండ కొద పాసి బూడ్ అరున్వల్ మంత. మార్ బరోస ఇర్ కాడ్కి, కొద పాసి బూడ్ అరంతెర్. అహన్ అరన్ సాటినె బగవంతల్ మూర్కున్ నేమి కీతోర్.

9 బతి బగవంతల్ మీకున్ నేమి కీతతున్ హిందల్ వోన్ పర్త ఆతిట్.

రాజల్ ఆయ్యల్ తస్వ సేవ కియన్ సాటి కటొడలిర్ ఇంజెర్ మీకున్ వోర్ బగవంతల్ అలగ్ కీతోర్. బగవంతల్ తస్వంగ్ గున్-గామ్మున్ బారెతె వెహనిర్ ఇంజెర్ సికటితగ మన్వలిర్ మీకున్ తస్వ మయ్యత వేడ్చితగ కేయుస్తార్.

10 మొదోల్ మిరట్ బగవంతనుర్ లోకుర్ ఆయ్యిట్. బతి ఇంకె మిరట్ బగవంతనుర్ ఆందిట్. ††

తొల్ బగవంతల్ మీ పొరో దయ తొహ్కాకి. †† బతి ఇంకె తొహ్కొర్.

11 లాడ్ముర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! ఇద్ దునియతగ మిరట్ ముసపరిర్ దాత్ అని యాత్ర కియ్యలిర్ దాత్ పిసెర్ మంతిట్. మీవంగ్ ఆత్మన్ సంగ జగ్ కియ్యలిక్ మేందొడంగ్ ఆసన్ సుటి కీసెర్ మంట్ ఇంజెర్ వినంతి కీసెర్ మంతోన్. 12 యేసున్ బరోస కియ్యుర్ మార్ దుస్తర్ నడ్డుమ్ మిరట్ పిసెర్ మనెకె, చొకొట్-పాన్లె తాకట్. 'కరెబలిర్' ఇంజెర్ మీకున్ రాంగి సియ్యలిర్ మందనిర్ తెర్ బతి, మీవంగ్ చొకొట్టుంగ్ కామ్మ, సూడ్చి, బగవంతల్ మీకున్ బచి కియ్యె వాత దివొసున్ నేటి, వోన్ డగుర్-పాన్ సీంతెర్.

అదికారిర్ వెప్టా కేంజ్యల్

13 అదెన్ సాటి యేసు పర్బున్ డగుర్-పాన్ తర్లె, ఇద్ దునియతగ మన్వలిర్ సమ్మిర్ అదికారిర్ ఇత్తెకె, మహ రాజలె ఆయి, వోర్ నేమి కీతుర్ మార్ అదికారిర్ ఆయి వెప్టా తీర్ కేంజన. తవ్ కీతుర్కున్ సిక్కు కియ్యె అని వొప్ కీతుర్కున్ మెట్టె, మహ రాజల్ మార్ అదికారున్ సారి కీతోర్. 15 బారితెకె మీవంగ్ చొకొట్టుంగ్ కామ్మున్ హిందల్, మీకున్ ఉల్ల వడ్కెవలిర్ పిసలిరంగ్ తొడ్డింగ్ ముహాన ఇన్వలె

†† 2:4 కీర్తన్యెన 118:22 †† ఆత్మత బక్తితంగ్ అర్పనంగ్: ఇవ్ అర్పనంగ్ పవిత్ర ఆత్మ కోర్పంగ్ అవ్ ఆందుంగ్ (హెబ్రి 13:15-16;పిలిపి 4:18). ††† సియొన్: ఇదెన్ యెరుసలెమ్ నగుర్ ఇంజెర్ గిర్ కేయంతెర్. ††† 2:6-8 యెసయ 28:16 § 2:6-8 కీర్తన్యెన 118:22 †† 2:6-8 యెసయ 8:14 ††† 2:10 హోసెయ 1:9 †† 2:10 హోసెయ 1:6;2:23

బగవంతున ఇచ. ¹⁶ దాసి-పాస్టల్ మోక్షో సుటి మాతుర్ దాత్ పినట్. కరబ్-పాస్టన్ మకున్లు, ఇద్ పిస్వడున్ వాడకమ్ కియ్యట్. బతి, 'బగవంతునర్ దాసిర్ ఆందుమ్' ఇంజెర్ చొకొట్-పాన్లె పినట్.

¹⁷ సద్దిర్ సంగ మాన్ సీసెర్ వడ్డుట్. మీ బరోబర్దుర్ బక్కలిర్కున్ పెర్తుతె సూడట్. బగవంతున వెరెతె పినట్. రాజన్ మాన్ సీన్ట్.

¹⁸ రోతుర్ సేమ్మలిర్నిట్! మీ మాల్కలిర్కున్ వెరిసెర్ మర్దుడ సీసెర్ వెహ్టాపినయ్ తాకట్. చొకొట్టుర్ అని సాదు-పాన్ వాలిర్కునె ఆయ్య వాక్తల్ గున్ వాలిర్కున్ గిర్ బర్దుర్ మాన్ సీసెర్ పినట్. ¹⁹ బారితెకె బోర్ ఆయి బగడ్-నాయమ్మె మీకున్ తక్లిబ్ సీనెకె, మిరట్ బగవంతున్ హేతు కీసి అవెన్ వోర్చి తాకకీట్తె, మీ హిందల్ బగవంతుల్ ఆనంద్ యేతంతోర్. ²⁰ తప్ కామ్మ కీసి, దన్కుంగ్ తిత్తెకె, మీకున్ డగుర్-పాన్ వాంత కి? అసలె వాయు. బతి మిరట్ చొకొట్ కీత్ కాడ్డి దుక్కుంగ్ వాతెకె, అవెన్ వోర్చెర్ పిస్కీట్తె, బగవంతున్ ఆనంద్ సియ్యలిర్ ఆంటిట్. ²¹ ఇహీన్ తక్లిబ్ బోగె మాయ్లెనె, బగవంతుల్ మీకున్ కేయ్యుర్. బారితెకె కిరిస్తు మీ సాటి తక్లిబ్ బోగె మాయ్. వోన్ నమున పియ్య, మిరట్ గిర్ తాకన.

²² "వోర్ బదె పాప్ కియ్యకి! వోనంగ్ గొస్టినగ బదె కపట్ దిస్కతి" †

²³ వోన్ రాంగ్ సీతెర్ అస్కె, వూర్కున్ ఉల్ల రాంగ్కె. †† తక్లిబ్ బోగె మానెకె, వోర్ బోనె వెరుస్కె. బతి నాయమ్మె తస్వ కియ్యల్ బగవంతున్ పారొ బరోస ఇర్చెర్ మత్తోర్. ²⁴ పాప్ కియ్యక్ తాకనిర్ ఇంజెర్ అని మరట్ నాయమ్మె పినన ఇంజెర్ తస్వ మేందొడగ మావంగ్ పాప్స్ న సిక్కుతున్ మరత మొదున్ ‡ పారొ బోగె మాయ్. వోర్ తిత్తంగ్ దన్కున్ హిందల్, మీవంగ్ బేమరింగ్ హటి మాతంగ్. ††²⁵ బారితెకె, మిరట్ గొరెన్ దాత్ బాలె మాసి మత్తిట్. బతి గొరెంగ్ గాయి్య తస్వంగ్ గొరెన్ కాబాడ్పినయ్, ఇంకె మీవంగ్ జీవన్ కాబాడ్వల్ కిరిస్తునగ మల్చి వాతిట్.

వెయ్యెక్ అని మాడ్పుర్ బారెతె వెహ్టల్

3 బాయిక్కిట్! మిరట్ మీవుర్ మాడ్పుర్ వెహ్టాపినయ్ తాకన.

అస్కె వూర్గుట్ బోర్ వారొర్, బగవంతున బోదతున్ వోపార్ వోర్ మత్తెకె గిర్, మీవ వెహ్టాడున్ పియ్యి ఆయె బతి, వోర్ మీవ సుదుడ్-పాన్లె వెరెతె తాక్వడున్ సూడ్చి, బగవంతునగ బరోస ఇర వచొ. ³ తీర్-తీర్దంగ్ వేనింగ్ వాట్వల్, సెలెకె సోనెతంగ్ వేర్కె కెర్వల్, సెలెకె బారితంగ్ కష్టింగ్ పొండ్యల్, ఇన్వలిక్నె మీవ సోబతున్ బహ్రి తోహ్వల్ ముకెమ్ ఆయె. బతి మన్-దిల్లగ రొపొ మన్వల్ సాదు-పాన్ అని సాంతి ఇన్వలిక్ గున్కెనె మీవ సోబతున్ బస్కెట్ తోహ్వాలె ముకెమ్ ఆంద్. ఈతల్ సోబ బగవంతున నదుడె బెయ్ విలువత ఆంద్.

⁵ అదె సాటినె తోత్తంగ్ బక్తి కియ్యలిక్ వెయ్యెక్, బగవంతున్ పారొ ఆస ఇర్చి, తమ్ముర్ మాడ్పుర్ వెహ్టా తీర్ తాక్తంగ్. ఇద్ తీర్దె సజె మాసి తమ్మ సోబతున్ తోహ్తంగ్. ⁶ నమునత్ సారల్ తన్వోర్ మాడ్చి అబ్రాహమున్, 'మాల్క' ఇంజెర్ కేయ్యెర్ వోర్ వెహ్టా తీర్ తాక్. ఇంకె మిరట్ గిర్ చొకొట్ తాక్చెర్, బతతునె వెరివక్చె పిస్కీట్తె, అద్ సారనంగ్ మియక్చె లెకతె వాంతిట్.

⁷ అదె తీర్దె దాదలిర్చిట్! మీకున్ తెర్ మీవంగ్ వెయ్యెక్ కమ్మెర్ వాలెక్ ఇంజెర్ సమ్మె మాసి, చొకొట్ తాకట్. అస్కె మిరట్ కియ్యలిక్ పార్తనన్ బతంగె అడ్డమ్ మనొంగ్. మీకున్ పుడ్డ పెర్తుత-దయత జెన్నితగ మీవంగ్ వెయ్యెక్ గిర్ మీ బరోబర్ ఈసదారెక్ ఆందుంగ్ ఇంజెర్ మాన్ సీసెర్ పినట్.

చొకొట్ కియ్యడున్ సాటి దుక్చె బోగె మాయ్

⁸ ఆక్తిత్ వెహ్టల్ బతల్ ఇత్తెకె, మిరట్ సమ్మిర్ ఉంది యెకితె మంట్. దుక్చెనగ వారొన్ పారొ వారొర్ కివుల్ వాసిర్, పెర్తుతె అని దయతె

† 2:22 యెనయ 53:9 †† 2:23 లూక 23:9 ‡ 2:24 రెండవ ఉపదేస్ 21:23 †† 2:24 యెనయ

సూడ్చెర్, వారొన్గుట్ వారొర్ చుడుర్-పాన్ కీసి పినట్. ⁹ ఆసిర్వాద్దగ ఈసదార్కె ఆయ్యె, బగవంతుల్ మీకున్ కేయ్య కాడ్చి, వాయుట్ కీతుర్కున్ మిరట్ ఉల్ల వాయుట్ కియ్యట్. అని మీకున్ సాపెన సీతుర్కున్ ఉల్ల సాపెన సియ్యట్ బతి, ఆసిర్వాద్ సిన్ట్. ¹⁰ బారితెకె, "తస్వ జెన్నితగ సుక్-సాంత్యె పిస్కె ఇన్వల్, అని చొకొట్టుంగ్ దివోస్కె సూడ్చె ఇన్వల్ హర్ వారొర్,

తస్వ వెంజెర్ కరబ్ వడ్చవక్నె అని తస్వంగ్ సిన్లింగ్ కపట్ వడ్చవక్నె కాబాడన.

¹¹ వోర్ ఆతొర్ కరబున్ సుటి కీసి, చొకొట్టున్ కియన. అని సాంతితున్ మమ్మాసి, తాన్ పియ్యి తాకన.

¹² పర్చున నదుర్ నియత్తుర్ పారొ మంత. వూరంగ్ పార్తనంగ్ కెవి సీసి కేంజంతోర్.

బతి కరెబలిర్కున్ ఉల్ల వోర్ పెరె గెహంతోర్" †† ఇంజెర్ గ్రుత్నగ లిహి కీసి మంత.

¹³ మిరట్ చొకొట్ కియ్యె పర్చెడె మాకిట్తె, మీకున్ బోర్ నుక్కున్ కింతోర్? బోర్ కియెర్! ¹⁴ బతి ఉంది మోక నియతున్ సాటి మిరట్ దుక్చె బోగె మాకిట్టె, మీకున్ బగవంతుల్ ఆసిర్వాద్ సింతోర్. తె వూర్ వెరుస్కె వెరిమట్ అని తకపిక గిర్ ఆయ్యట్. ¹⁵ ఇదెన్ బద్ది, పర్చు ఆయ్యల్ కిరిస్తున్ మీవ దిల్లగ ఉప్పునట్. మిరట్ డాగ్ సెలె అద్ మన్-దిల్ వాలిర్ ఆసి, మిరట్ బరోస కియ్యల్ ఆసతున్ బారెతె బోర్ పూసి కీతెకె గిర్, సాదు-పాన్లె, బావ్-బక్తితె బస్కెట్ జవబ్ సియ్యె, తయర్ మందన. అస్కె బజె గొస్టిన్ పియ్యి వూర్ మీవ హిజత్ వోతెరో, అవెన్ బారెతె కిరిస్తునగ మన్వల్ మీవ సత్తు తాక్వడున్ పియ్యి, వూర్ లజె మాంతెర్.

¹⁷ ఉంది మోక మిరట్ వాయుట్ కీసి దుక్చె బోగె మాయ్యడున్ తెర్, చొకొట్ కీసి దుక్చె బోగె మాయ్యలె బగవంతున ఇచ మందర్తె, వెలె చొకొట్టు గొస్తి.

¹⁸ బహ్న్ ఇత్తెకె, నియత్తోర్ కిరిస్తు, బగడ్-నియత్తుర్ ఆయ్యలిర్ మావంగ్ పామ్మన్ పియ్యి, సిక్చె బోగె మాయ్. అని మాకున్ బగవంతునగ కరుమ్ తర్చె, ఉందియ్ జోక మేందొడె రూమ్మె మరన్ ఆతొర్. బతి బగవంతున ఆత్తుతున్ పియ్యి నేండ్తొర్. తొలె నోవహు రూక నిచ్చి కీనెకె, బగవంతుల్ తనకున్ ఉల్ల తాక్వలిర్కున్ వోర్చెత్తోర్. అద్ గల్కుతె యేత గండమ్మల్ రూకతె సిరిప్ ఆట్ జన్కె బచె మాతెర్. సాతురంగ్ ఆత్తుంగ్ కోడె మాసి మన్వల్ జాగతగ కిరిస్తు ఆత్తుత రూమ్మె సాంజి, పచర్ కీతొర్. ²¹ అద్ యేర్ మరట్ యేత్వల్ బాప్తీనుతున్ మోడి మంత. ఇంకె బగవంతున కెయ్యె బచె మాతల్ ఇన్వడ అద్ నిసని ఆసి మంత. అద్ బాప్తీనుతున్ కార్య మేందొడె మెయ్యెతున్ తెండ్చి వాట్వల్ ఆయె బతి, బగవంతున్ డాగ్ సెలె అద్ మన్-దిల్లె సియ్యల్ జవబ్ ఆంద్. అని యేసు కిరిస్తున నేండ్యడున్ హిందల్ మరట్ బచె మాంతట్. ²² వోర్ కిరిస్తు ఇంకె స్వర్గ్ నగ సాంజి, దూతలిర్ పారొ, అదికారిర్ పారొ అని సక్తిన్ పారొ అదికారిర్ వాలె ఆసి, బగవంతున తిన బర్గ ††† ఉచ్చి రాజ్ తాకుసెర్ మంతోర్.

బగవంతున ఇచ తీర్ పినట్

4 తె కిరిస్తు మేందొడగ మా సాటి దుక్చె యేత్త కాడ్చి, ఆతలె మన్సున్ మరట్ గిర్ ఆయ్యుర్తున్ దాత్ కెరన. బారితెకె మేందొడగ దుక్చె యేత్తోర్ వోర్ తస్వ పినగతితగ ఉండె గిర్, మాయ్యలిరంగ్ ఆసన్ పియ్యి తాకొర్. బతి బగవంతున ఇచ తీరె తాక్చెర్, పామ్మ జోలిత్ సాన్వక్నె మందంతోర్. ³ బారితెకె మిరట్ మొదొల్ కీతంగ్ లంజెతనమ్మె, మేందొడంగ్ ఆసంగ్, కల్ ఉంజి నిసతె మన్వల్, లొలి కీసెర్ వార్యల్-డెయ్యల్ అని పీర్ కియ్యల్, ఉన్వలిర్ సంగ కీతంగ్ దావత్తె అని కియ్య ఆతంగ్ మూర్చిన పూజ కియ్యల్, ఈతంగ్

†† 3:12 కీర్తన్కె 34:12-16 ††† తిన బర్గ: ఇత్తెకె డగుర్-పాన్ అని అదికార్య జాగ.

కరబలిక్ సమ్మెన్ పియ్యి తాక్తిట్. ఇహిన్ మిరట్ బగవంతన బక్తి కియూర్ వూర్ దుస్తుర ఇస్టమ్ తీర్ తాక్త కాలమె మన్స్ ఆయర్.

4 అదెన్ సాటి ఇంకె తమ్మంగ్ కరబలిక్ తరికన్ పియ్యి తమ్మ సంగ, 'మిరట్ బారి తాక్సర్ సిల్వట్?' ఇంజెర్ వూర్ దుస్తుర్ గుల్ ఆసిర్, మీవ హిజత్ వోసర్ మంతెర్. 5 బతి వూర్, పిసి మన్వలిర్కున్ అని సాతుర్కున్ తస్వ కియ్యల్, బగవంతన తమ్మ లెక వెహ లాగర్. 6 ఇద్ కారన్తున్ హిందలె, సాతుర్ వూర్ మేంజొడున్ పియ్యి, తస్వ జర్లె అని ఆత్మతున్ పియ్యి బగవంతన హిందల్ బస్కెట్ జీవతె మన్జె, వూర్కున్ బగవంతన చొకొట్టు కబుర్ వెహ్యల్ జర్లెత్.

7 సమ్మె మూరె మాయ్యల్ గట్టు కరుమ్ యెవ్త కాడ్డి, మీవ మిరట్ జరబ్జె మంజెర్, చొకొట్టు బుదితె పార్తన కీసెర్ దిహంతె మంట్.

8 ముకెతె వొరొన్ వొరొర్ వెలె పెర్తతె సూడ్యెర్ మంట్. అస్సె మిరట్ లెక కియ పర్వట్ అచొగ్ పాప్పున్ మాపి కియ పరంతిట్. 9 గొల్వక్నె మీవంగ్ రొహ్కానగ వొరొన్ వొరొర్ మాన్-పాన్ కీప్ట్. 10 వూర్ వొరొర్ రొతున్ తాకుస్వల్ కారొబారిన్ మోడి, తనకున్ బగవంతల్ సీత వరమున్, బరొసతె సేవతగ వాప్తి కియన్. 11 వొరొన్ బోద వెహ్యల్ వరమ్ పుడ్డెకె, వోర్ బగవంతన వచన్ తీరె బోద వెహన్. వొరొర్ సేవ కియ్యల్ ఆతెకె, వోర్ బగవంతల్ సియ్యల్ సక్తితున్ పియ్యి అద్ సేవ కియన్. అస్సె బగవంతన సమ్మె తీర్లె యేసు కిరిస్తున్ హిందల్, డగుర్-పాన్ పుటంత. పిడినంగ్-పిడింగ్ వోనె అదికార్ అని మయ్య వాసిర్ మందన. ఆమెన్!

12 లాడ్సుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మీకున్ పరిక్కి కియ్యె, తడ్డిత్ దాత్ నోముర్ కియ్యలిక్ దుక్కుంగ్ వాంతంగ్. మీకున్ జర్లెత్ అద్ బతలెయ్ జర్లెన్ మంత ఇంజెర్ పరసన్ ఆయ్యట్. 13 బతి, 'కిరిస్తు బోగె మాతొర్ అవ్ దుక్కునగ ఈస యేచ్చెర్ మంతొమ్' ఇంజెర్ మిరట్ వెలె ఆనంద్ యేతట్. బారితెకె మయ్యతె కిరిస్తు మల్ని వాయన్ నేటి మీకున్ ఉండె అదిక్ ఆనంద్ పుటంత. 14 కిరిస్తున్ పారొడున్ హిందల్ మీవ లజె దాయరై, మిరట్ ఆసిర్వాద్ యేత్తుర్ లెకతె వాంతిట్. బారితెకె, మీ పారొ బగవంతన మయ్య వాలె ఆత్మ నిల్ని మంత. 15 బతి మిహ్లాటల్ బోరె ఆయి దుస్తొన జీవ యేత్తుడున్ హిందల్, సెలెకె కల్యడున్ హిందల్, సెలెకె తప్ కియ్యడున్ హిందల్, సెలెకె దుస్తుర జోలిత్ సాన్వడున్ హిందల్, దుక్కు బోగె మాయ్య. 16 బతి బోరె ఆయి కీర్చన్ ఆతతున్ హిందల్ దుక్కు బోగె మాసుర్, వోర్ లజె మాయ్యడున్ బద్ది బగవంతనొర్ ఆత కాడ్డి, అద్ పారొడున్ పియ్యెనె, వోన్ డగుర్-పాన్ సియన్. 17 బారితెకె బగవంతనుర్ బక్తిలిర్గటలె జర్లెవల్ తస్వ వెయ్యె మొదొల్ ఆయ్యల్ మంత. అద్ తస్వ మహ్లాటలె సురు ఆతెకె, బగవంతన చొకొట్టు కబుడున్ వటిన్ ఇన్వలిర్ గతి బహన్ మన్మడ్ మందర్. 18 అని,

"నియత్తురె బచె మాయ్యల్ కస్టమ్ ఆతెకె, బగడ్-నియత్తుర్ అని పాపెస్లిర్ బగ నిల పరనిర్?" †

ఇంజెర్ దర్మ-గ్రుత్నగ లిహి కిసి మంత. 19 అదెన్ సాటి బగవంతన ఇచ తీర్ దుక్కు బోగె మాయ్యలిర్, చొకొట్టుంగ్ కామ్మ్య కీసెరెన్ మందన, అని కలి గడి కీతొర్ వోర్ బరొస వాలె బగవంతన కెయ్యె, తమ్మంగ్ ఆత్మన్ హాప్తి కియన్.

† పెర్త సమ్మె పాప్పున్ ముచంత. అదెన్ సాటి ముకెతె వొరొన్ వొరొర్ వెలె పెర్తతె సూడ్యెర్ మంట్. †† 4:18 గియన్సంగ్ గొస్టిన్ 11:31

బగవంతన మంద

5 చర్చితుర్ పెదొల్క్ ఆయ్యలిర్ మీ బరొబర్ పెదొల్ ఆయ్యన నన, కిరిస్తు బోగె మాతంగ్ దుక్కున్ గవదారన ఆందున్. బగవంతల్ బవినత్తె తొహ్యల్ మయ్యతగ ఈస యేత్తున మీకున్ కోర్వల్ బతల్ ఇత్తెకె, 2 మిరట్ లాబమ్మ ఆస కియ్యక్నె, బల్లితె ఆయ్య బగవంతన ఇచ తీర్ వోర్ మీకున్ సీత మందతున్ బర్పుర్ దిల్లె మెహన్. ఇత్తెకె వూర్ బక్తిలిర్ సేవ కియన్. 3 వూర్ బక్తిలిర్ పారొ మిరట్ మాల్యలిర్ దాత్ మన్వక్నె, మీవ నమున యేచ్చి వూర్ తాక్కుల్ పిసట్. 4 అస్సె మీ పారొ పెర్సొర్ గాయి్య ఆసి మన్వల్ కిరిస్తు వాత పెజె, బస్కెట్ మిడ్చెర్ మన్వల్ మయ్యత కిరిట్ మీకున్ పుటంత.

5 అదె తీర్లె డియంగ్-డియర్చిట్! మిరట్ డగుర్ వెహ్హపిన్యె తాకట్. సమ్మిర్ బక్తిలిర్ ఆయ్యలిర్ మిరట్ కమి-పాన్ ఇన్వల్ పాంగుడ్ పొండ్చి, వొరొర్ ఉండె వొరొన్ సేవ కియన్. బారితెకె,

"బగవంతల్ గర్వతె మన్వలిర్కున్ ఉల్ల తిరియంతొర్. బతి కమి-పాన్ మన్వలిర్ పారొ పెర్తతె-దయ తొహంతొర్" ‡

ఇంజెర్ దర్మ-గ్రుత్నగ లిహి కిసి మంత. 6 అదెన్ సాటి బగవంతల్ మీకున్ బరొబర్ వకత్తె డగుర్-పాన్ సీనల్, వోన్ సక్తి వాలె కెయ్యున్ బూడ్ చుడుర్-పాన్ కిసి మంట్. 7 మీ బారితె వోర్ బగవంతల్ బస్కెట్ హేతు కిసిర్ మత్త కాడ్డి, మీ చింత పూరొ వోన్ పారొ వాటట్.

8 మీవ మన్మన్ జరబ్జె ఇర్సెర్, దిహన్జె సూడ్యెర్ మంట్. బారితెకె మీవొర్ పగ-దారల్ ఆయ్యల్ సయ్యున్, బోన్ మింగన ఇంజి గార్ గార్ ఇంజెర్ మహ్లావల్ చిహ్లాత్ మోడి తిరిసెర్ మంతొర్. 9 బతి మిరట్ బరొసతగ గట్ ఆసి, వోన్ ఉల్ల తిరియట్. ఇద్ దునియతగ మన్వలిర్ కిరిస్తునుర్ బక్తిలిర్ గిర్ ఈతంగ్ దుక్కునలె వీడ్చెర్ మంతెర్ ఇంజెర్ కరి కిసి తాకట్.

10 పెర్తతె-దయతె బర్పుర్ నించి మన్వల్ బగవంతల్, బస్కెట్ మన్వల్ మయ్యతగ కిరిస్తున్ హిందల్, ఈస యేతన ఇంజెర్ మీకున్ కేయ్యెర్. మిరట్ ఇచుసి గట్టు వేరి, ఆతంగ్ దుక్కుంగ్ బోగె మాత పెజె, వోరె మీకున్ బర్పుర్ తయర్ కీంతొర్. బహన్ ఇత్తెకె బరొసతగ బడి కిసి, మీకున్ తాకడ్ సీసి నిపుసంతొర్. 11 ఆతల్ అదికార్ వాలె బగవంతనె పిడినంగ్-పిడింగ్ డగుర్-పాన్ వాయన్. ఆమెన్!

ఆక్తిత దండొన్

12 బరొసతొర్ బక్తిల్ ఇంజెర్ నన నమ్మల్ సిల్వనన్ దాదన కెయ్యె ఇద్ చుడుసి చిటితున్ లిహి కియసి, మిహ్లా రొహ్కార్ మంతొన్. మిరట్ బగవంతన ఇద్ సతె పెర్తతె-దయతగ, ఉండె గిర్ గట్ నిలన ఇంజి, మీకున్ హక్తి కిసిర్ గవ వెహ్చార్ మంతొన్.

13 ఇగె నా మరిన్ మోడి మన్వల్ మార్క్ అని మీ దాత్ నేమె మాతుర్ వూర్ బబులోన్ చర్చితుర్ బక్తిలిర్ గిర్ మీకున్ దండొన్ వెహ్చార్ మంతెర్. 14 పెర్తతె వొరొన్ వొరొర్ కలిసెర్ దండొన్ వెహ్చట్. కిరిస్తునుర్ ఆయ్యలిర్ మీ సమ్మిర్కున్ సాంతి వాయన్. ఆమెన్!

‡ 5:5 గియన్సంగ్ గొస్టిన్ 3:34

2వ పేతురు

ఇద్ చిటితున్ బారెత గొస్తి

పేతురు

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ సాట్ యేడుంగ్ (67) సార్లగ లిహి కియ్యల్ జర్జిత.

యేసు కిరిస్తునోర్ అపోస్తుల్ ఆయ్యల్ పేతురు తన్వ మరన్ ఆయన్ మునె, పర్బునగ బరోస ఇర్దుర్ బక్తలిర్ కరితంగ్ అవ్ గొస్తిన్ హేతు కియుసన ఇన్వల్ ఉదెస్సి ఇద్ చిటితున్ లిహి కీతొర్.

ఉండె ఇద్ చిటితగ బవినత్నె వాయ్యలిర్ లబడ్ బోద గురుర్ బారెతె, మార బరోస సెలె అద్ బక్తితున్ బారెతె అని మూర్ వెహ్యలిక్ నియమ్మున్ బారెతె మంత. అదెన్ సాటి పర్బునూర్ బక్తలిర్ వెలె దిహనై మందన. అని కిరిస్తు ఉజగిరి అరుస్తంగ్ అవ్ సతెమ్మున్ గట్ పియ్య, బక్తలిర్ తమ్మ బావ్-బక్తితగ ఉండె అదిక్ బడె మాయన ఇంజెర్ దమ్మి నీసెర్, మూరంగ్ మన్మున్ హక్తి కీసెర్ ఇద్ చిటితగ లిహి కీతొర్.

బగ బతల్ మంత

దండొన్ వెహ్యల్

బరోసతగ యెద్దవల్

కడ్కెనె సూడ్డ అద్ కిరిస్తున మయ్య

లబడ్ బోద వెహ్యలిర్

కిరిస్తున మల్ని వాయ్యడున్ బారెతె

ఆక్తిత దండొన్

దండొన్ వెహ్యల్

1 యేసు కిరిస్తునోర్ దాసి అని అపోస్తుల్ ఆయ్యల్ సీమొన్-పేతురు ఇన్వన దండొన్ దొసి లిహి కీసెర్ మంతొన్. మాకున్ బచి కియ్యల్ మా బగవంతల్ యేసు కిరిస్తున నియతున్ పియ్య, మా మోడిన్ బెయ్ విలువ వాలె బరోసతగ నిల్తుర్ సాటి, ఇదెన్ లిహి కీసెర్ మంతొన్.

2 బగవంతన్ బారెత అని మా యేసు పర్బున్ బారెత అనుబవ్ కీత గియన్తున్ హిందల్, మీకున్ పెర్బుత-దయ అని సాంతి బర్బుర్ వాయన.

బరోసతగ యెద్దవల్

3 బగవంతన సక్తితున్ హిందల్ మరట్ పిసన్ సాటి అని బక్తితున్ సాటి పష్టా మత్తంగ్ అవ్ సమ్మె మాకున్ సీతొర్. మరట్ వోన్ కరి కియ్యడున్ హిందల్ అవెన్ యెత పర్బట్. బారెతెక బగవంతల్ తన్వ మయ్యతగ అని చొకొట్టు గున్-గాన్తగ ఈస యెత్తె మాకున్ కేయ్యుర్.

4 ఇద్ తీర్తె తన్వ మయ్యతున్ అని చొకొట్టు గున్-గాన్తున్ పియ్య, వోర్ బెయ్ బారెతంగ్ అని బెయ్ వెలె వాగ్దన్క మాకున్ సీతొర్. ఇవెన్ హిందల్, మిరట్ ఇద్ దునియతున్ బెయ్ కరబ్ కియ్యలిక్ ఆసనల్ తప్పసి, బగవంతన గున్-గాన్తగ ఈస యెత పరన ఇంజెర్ వోర్ ఇహిన్ కీతొర్.

5-7 ఇద్ కారన్తున్ హిందల్, మిరట్ వెలె దిహనై మీవ బరోసతగ యెద్దలె కోసిద్ కియన. మీవ బరోసతున్ సంగ చొకొట్టు గున్తున్ జోడి కీప్ట. చొకొట్టు గున్తున్ సంగ గియన్తున్ జోడి కీప్ట. గియన్తున్ సంగ మన్తున్ ఆవి కియ్యల్ గున్తున్ జోడి కీప్ట. మన్తున్ ఆవి కియ్యల్ గున్తున్ సంగ వోర్వవల్ గున్తున్ జోడి కీప్ట. వోర్వవల్ గున్తున్ సంగ బావ్-బక్తితున్ జోడి కీప్ట. బావ్-బక్తితున్ సంగ తాదల్-తమున్ పారొ తొహ్యల్ పెర్బుతున్ జోడి కీప్ట. అని ఇద్ పెర్బుతున్ సంగ బగవంతన లాడ్డున్ జోడి కీసి తాకట్. 8 ఇవ్ గున్కునగ మిరట్ వెలె యెద్దసెర్ దాకీతె, మా యేసు కిరిస్తు పర్బున్ బారెత గియన్తగ అదిక్ పండి

యేత్తుల్ అని అదిక్ కామి సీనల్ మందంతిట్. 9 బతి ఇవ్ గున్కునగ యెద్దోర్ వోర్, వోరోర్ గుడ్డి బహనై తన్వ పెజె సెలెకె, మునె జర్జివడున్ బారెతె కరి కియ్యురో, అహ్నై తన్వంగ్ మొదొడంగ్ సామ్మి మాపి ఆసి సుదుడ్ ఆతొర్ ఇన్వల్ గొస్తి గిర్ వోర్ మర్బుగంతొర్.

10 అదెన్ సాటి దాదలిర్-బాయిక్కిట్! అవ్ గున్కునగ యెద్దోర్ వోన్ మోడి మన్తుట్. తన్వ పర్బ ఆయ్యె, బగవంతల్ మీకున్ కరలెన్ కేయ్య నేమి కీతొర్ ఇంజెర్ తొహ్నై, మీ కెయ్యె ఆత అచొర్ కోసిద్ కీప్ట. ఇహిన్ పిస్కిట్తె, మీవ బరోసతల్ బహ్నై మాయ్యక్ మందంతిట్. 11 ఇద్ తీర్తె మాకున్ బచి కియ్యల్ పర్బు ఆయ్యల్ యేసు కిరిస్తున బస్కెట్ మన్వల్ రాజ్యగ, వెలె మాన్ యెచ్చెర్ నేంగ పరంతిట్.

12 అదెన్ సాటినె మిరట్ ఇవ్ గొస్తిన్ బారెతె కరి కీసి, సత్తుగ గట్ నిల్ని మత్తెక గిర్, ఇవెన్ బారెతె మీకున్ బస్కెట్ హేతు కియ్యె, తయర్ మందంతొన్. 13-14 అని ఇద్ మేందొడగ నా పరన్ మనల్ వెరి, మీకున్ హేతు కీసెర్ మన్వల్ బరోబర్ ఆంద్. బారెతెక నావ పరన్ సాన్వల్ వకత్ కరుమ్ వాత ఇంజెర్, మా యేసు కిరిస్తు పర్బు మునెనె నాకున్ వెహ్యోర్. 15 నావ పరన్ సాత్త పెజె గిర్, మిరట్ బస్కెట్ ఇవెన్ హేతు కీసెర్ మనల్ నన వెలె కాయ-కప్పమ్ కీసెర్ మంతొన్.

కడ్కెనె సూడ్డ అద్ కిరిస్తున మయ్య

16 బహన్ ఇత్తెకె, మమొట్ మా యేసు కిరిస్తు పర్బున సక్తితున్ బారెతె, అని వోన్ మల్ని వాయ్యడున్ బారెతె జోడి కీసి వెహ్యలిక్ కతన్ పియ్య, మీకున్ వెహ్యకి. బతి మమొట్ కుద్ వోన్ మయ్యుతున్ సూడ్డి వెహ్యోమ్. 17-18 వోన్ బరోబర్ మమొట్ అద్ పవిత్ర గుటతగ మత్తొమ్. అస్సి బాబొ బగవంతనల్ వోర్ కిరిస్తున్ డగుర్-పాన్ అని మయ్యుపుడ్త. బహన్ ఇత్తెకె, "వేర్ నావోర్ లాడ్డోర్ మరి ఆందుర్. వేన్ హిందల్ నన వెలె ఆనంద్మె మంతొన్" † ఇన్వల్ లేంగ్ స్వర్గనల్ కేంజ్జొమ్.

19 ఇద్ ఆయ్య, తొలె పర్వకల్ బవినత్నె జర్గంత ఇంజెర్ వెహ్య అద్ వచన్ కరలె ఆంద్ ఇంజి మాకున్ టావ. అదెన్ సాటి సికటి మనెకె

వేడ్చి సియ్యల్ డివెత్ దాత్ మన్వల్ అద్ వచన్సున్ పటి కీతెకి, మీకున్ చొకొట్ మందంత. అని బహునై దిహతున్ సాటి సక్త పోడ్డన్ ఉజాడ్ పారంతయ్యె, అహ్నా వోర్ కిరిస్తున వాయ్యల్ గిర్ మీవంగ్ దిల్కొనగ వోన ఉజాడ్ పారుసంత. ²⁰ దర్మగ్రంత్నగ పర్వక్లిర్ లిహి కీతంగ్ వచన్కు బవె గిర్ కుద్ తమ్మంగ్ సోమ్మ్యన్ పియ్యి వాయ్యకి ఇంజెర్ మిరట్ కరి కియన. ²¹ బారితెకి బవిసత్తె జర్వల్ వచన్ మాయ్యల్ తన్వ ఇచతున్ పియ్యి వెహ పరో. బతి బగవంతనుర్ పర్వక్లిర్ పవిత్ర ఆత్మత సక్తితె నిచి వెహంగ్ ఆందుంగ్.

లబడ్ బోద వెహ్యలిర్

2 బతి తొలె కహితుర్ లబడ్ పర్వక్లిర్ గిర్ పర్వత్ నడ్డుమ్ మత్తెర్. అదె త్రిర్ మి నడ్డుమ్ గిర్ లబడ్ బోద వెహ్యలిర్ మందంతెర్. వీర్ తమ్మకున్ దామ్ సీసి, యెత్వల్ పర్బున్ గిర్ వొప్పకెన్, కరబ్ కియ్యలిక్ అని లబడ్ బోదన్ మక్తితె మీకున్ కరుసంతెర్. ఇదెన్ హిందల్ వీర్ తమ్మ పొరో తమయ్ సమ్మె నాసెడమ్ తరంతెర్. ² అని వీర్ కియ్యలిక్ ఆడ్డుంగి కామ్మ్యన్ సూడ్చి, వెలెటిర్ అహన్ తాకంతెర్. వీర్ ఈతుర్ హిందల్ సతె సరిత హిజత్ దాంత. ³ వీర్ లబడ్ బోద గురుర్ బద్ సూడ మాకె పమ్మె ఇన్వల్ జార్దగ కోండె మాసి, కపట్టె ఆయొంగ్-సొనోగ్ అవ్ వెహ్యెర్, మిహ్టల్ పాయ్య కమయ్ కింతెర్. వీర్ సాటి తొలెనె నేమి కీత సిక్కు కోరుమ్ కియె, అని వీర్ పొరో వాయ్యల్ నాసెడమ్ కూర్కెసెర్ మనో.

4 బహన్ ఇత్తెకి, బగవంతల్ పాప్ కీతంగ్ అవ్ తన్వంగ్ దూతలిర్కునె సుటి కియ్యక్ రొపా పాతడ్డగ డగ్లి కీసి, సికటి వాలె బుయరితగ సకలినె దొహ్చి, తన్వ కియ్యల్ దివొసున్ సాటి ఇర్టొర్.

5 అని బగవంతల్ తొలె మన్వల్ దునియతున్ గిర్ సుటి కియ్యకి. అద్ గట్టుతుర్ వాయుట్టుర్ పొరో జల్ల గండమ్ వాయుసి, నియత్తె పిన్వల్ నోపహున్ పియ్యి ఆట్ జమ్మన్ బచి కీతొర్.

6 అచొరె ఆయ్య, బగవంతల్ తన్వ బాప్-బక్తి కియ్యర్ వూర్కున్, బవిసత్తె బాతల్ గతి వాంత ఇన్వల్, నమునత రూమ్మె ఇహిన్ తన్వ కీసి సిక్కు వాడ్డొర్: సాదొమ అని గొమొర ఇన్వలిక్ నగుకున్ డుండుసి నీర్ కీతొర్. ⁷⁻⁸ బతి లోత్ ఇన్వల్ నియత్తోర్ మాయ్యల్ వూర్ కరెబలిర్ నడ్డుమ్ మొదొల్ పిసెర్ మత్తొర్. అస్కె తన కుద్ సూడ్చన్ అని కేంజ్చన్ పియ్యి, వూర్ కియ్యలిక్ కామ్మ్యన్ హిందల్ తన్వ నియత్తు మన్సున్ వెలె దుక్కు సీసెర్ వాతొర్. అదెన్ సాటి బగవంతల్ వూర్ బరోబర్ డుండ్చి నీర్ ఆయ్యడల్ వోర్ లోతున్ తప్పస్తొర్.

9 ఇదెన్ హిందల్, తన్వర్ బక్లిర్కున్ పాప్పుంగ్ పరిక్కునల్ బహన్ బచి కియన ఇన్వల్ పర్బున్ టావ. అని బగడ్-నియత్తె తాక్వలిర్కున్ సిక్కు కీసెర్, తన్వ కియ్యల్ దివొవె వేరి, వూర్కున్ బహన్ ఇరన ఇన్వల్ గిర్ పర్బున్ టావయ్. ఇవ్ గొస్టిన్ మరట్ కరి కియన. ¹⁰ ముకెతె కరబున్ కోర్నెర్, మేందొడ ఆసతున్ పియ్యి తాక్సెర్, బగవంతన అదికార్డున్ ఉల్ల తాక్వలిర్కున్ తన్వక్ ఇహిన్ జర్గంత.

వీర్ ఈతుర్ లబడ్ బోద గురుర్ వెలె గర్వ-గమండితె, మయ్యతె స్వర్గ్నగ మన్వలిక్ గిర్ హిజత్ వోయ్యె వెరియర్. ¹¹ వీర్ లబడ్ బోద వెహ్యలిర్కున్ తెర్ బగవంతనుర్ దూతలిర్ వెలె తాకద్ వాలిర్ ఆసి గిర్, పర్బున్ మునె వూర హిజత్ వోయ్యర్ అని వూర్ పొరో పిరది గిర్ కియర్.

12 బతి వూర్ గురుర్ తమకున్ టావ సెలెంగ్ అవ్ గొస్టిన్ బారెతె హిజత్ వోతెర్. అని వూర్ సాపై మాసి సిరిప్ సాయ్యెకె పుట్టలిక్ తెలివి సెలెంగ్ అవ్ కేడత జివ్సున్ మోడి మంతెర్. అవెన్ దాత్ వీర్ తమ్మ పొరో తమయ్ కుద్ నాసెడమ్ తరంతెర్. ¹³ వూర్ కీతంగ్ కరబ్ కామ్మ్యన్ పియ్యి, వూర్కున్ పండి పుటంత. దిహత వకత్తె మేందొడ సుకున్ పూరి కియ్యల్ వెలె ఆనంద్ సీంత ఇంజెర్ వూర్ సోవ్ కింతెర్. ఇద్ త్రిర్ వూర్ పాప్పుంగ్ కామ్మ్య కీసెర్, దుస్సుర్కున్ పసి కీసెర్, మిరట్ మీరె మాసి కియ్యలిక్ జేవ్న్కొనగ మీకున్ వాయుట్టు పొరో తరంతెర్. ¹⁴ వూర్ తమ్మంగ్ కడ్చెనె బస్కెట్ వీర్ కీసెరెన్ మందంతెర్.

అద్ త్రిర్ వూర్ అదిక్ పాప్ కియ్యె, సూడ్చెర్ మందంతెర్. అని వూర్ బరోసతగ గట్ సెలుర్ వూర్కున్ కరబ్ సరి తాకుసంతెర్. బద్ సూడ పమ్మ ఇన్వల్ దిల్ల గుర్తగ వూర్ జేటిర్ ఆసి మందంతెర్. వూర్ సాపెన లాగ్గుర్ ఆందిర్.

15 వూర్ బేయొర్టొర్ మరి బిలాము పర్వక్తన్ మోడి సడ్చల్ సర్దున్ సుటి కీసి, బహ్కా మాతుర్ ఆందిర్. వేర్ బిలామున్ బగడ్-నియత్తె కమయ్ కియ్యల్ దన్ ఇత్తెకి, వెలె పసంద్ మత్త. ¹⁶ బతి వోర్ కీత తప్పన్ హిందల్ బగవంతనల్ వోన్ దమ్మి వాత. బహన్ ఇత్తెకి, వడ్చు పరో అద్ గాది, మాయ్యన్ మోడి పర్వక్తన్ సంగ వడ్చెసి, వోన తవ్ వోర్ కరి కీసెల్ కీత. †

17 ఈతుర్ లబడ్ బోద గురుర్ యేర్ సెలె అద్ కుహిత్ మోడి, అని వడిదె పాసి సాన్వలిక్ టెపన్ మోడి మంతెర్. వీర్ సాటి పాతడ్డ కహ్పూర్ సికటి వాలె జాగ తయర్ మంత. ¹⁸ వీర్ ఆగమ్మంగ్ పోక్ల గొస్టింగ్ వెహంతెర్. తప్ప సరి తాక్వలిర్ గట్ కరల్ అలగ్ ఆసి, పూన-పూని బరోసతగ వాతుర్కున్, మర్ల వూర్కున్ మేందొడంగ్ ఆసనగ కోండి కీసి, కరబ్బు సరి తాకుసంతెర్. ¹⁹ వీరె కరబ్-పాన్దగ కోండె మాసి, దాసీర్ ఆసి మంజి గిర్, దుస్సుర్కున్ ఆతల్ గతితల్ సుటి కింతొమ్ ఇంజెర్ వెహంతెర్. మాయ్యన్ బదెతె మెయంతయె, తాన కెయ్యున్ బూడ్ దాసి ఆసి మందంతొర్.

20 వూర్ బచి కియ్యల్ పర్బు ఆయ్యల్ యేసు కిరిస్తున బారెతె అనుబవ్ కీసి, ఇద్ దునియతంగ్ పాప్పుంగ్ కామ్మ్యన్ తప్పస్తెర్. అద్ ఆత పెజె, మర్ల అవెనగన్ కోండె మానిరై, వూర మొదొడ గతిత్ తెర్ ఆక్రిత గతి వెలె కరబ్ మందంత. ²¹ వూర్ అద్ నియత్తు సర్దున్ కరి కీసి, తమకున్ సీత పవిత్ర ఆగెతల్ బహ్కా మాయ్యడున్ తెర్, అద్ సర్దున్ బారెతె కరి కియ్యక్ మన్మడ్ ఇత్తెకి, వూర్కున్ చొకొట్ మందు. ²² నెయ్ తన కక్తతున్ తిన్దె మలంత, †† అని చక్ నొర్ పది మల్ని డెహ్లాతగ దాంత ఇన్వల్ కరల్ సాస్సుర్తున్ పియ్యి వీర్కున్ జర్గెత.

కిరిస్తున మల్ని వాయ్యడున్ బారెతె

3 లాడ్చుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! మీకున్ లిహి కీత రెండవ చిటి ఇద్ ఆంద్. మీవంగ్ సుదుడ్ మన్వలిక్ మన్క, ఇవ్ గొస్టిన్ హేతు ఇర్ని, ఇవెన్ హిందల్ హక్లె మాయ్యె లిహి కీసెర్ మంతొన్. ² తొలె పవిత్ర వాలిర్ పర్వక్లిర్ వెహంగ్ గొస్టిన్, అని బచి కియ్యల్ పర్బు, అహిన్తుల్కొనె కెయ్యె ఆగె సియ్యుస్తంగ్ అవెన్ మీకున్ హేతు కియన ఇన్వలె నావ ఇచ.

3 ఇవ్ ఆక్రితంగ్ దివొస్కొనగ కహితుర్ వాసి, తమ్మంగ్ కరెబలిక్ ఆసన్ పూరి కీసెర్, మీవ హిజత్ వోతెర్ ఇన్వల్ ముకె గొస్టితున్ కరి కియన. ⁴ అని వూర్, "వోన మల్ని వాయ్యడున్ బారెతె వార్దన్ బతల్ ఆత? తొత్తుర్ మార్నెర్ అగటల్, కలి సురు ఆత అగటల్ జర్గెత తీరె, సమ్మె జర్గెసెర్ మంత కి?" ఇంజెర్ పూసి కింతెర్.

5 బతి వూర్, తొలె బగవంతల్ తన్వ వచన్వె హాబడున్, దర్బురితున్ గడి కీతొర్ అని యేతున్ రొపాడల్ తాన్ నిపుసి, అద్ యేతల్ అలగ్ కీతొర్ ఇన్వల్ గొస్టితున్ బుది పియ్యిన్ మర్బ్ గంతెర్. ⁶ అద్ యేత గండమున్ హిందల్ తొత్త పరిపంచమ్ మూరె మాత. ⁷ బతి అదె వచన్వె, తడ్చితె నాసెడమ్ ఆయ్యల్ దినమ్ వేరి, ఇంకె మన్వల్ హాబడున్ అని దర్బురితున్ రాకి కీసెర్ మంతొర్. అద్ నేటినె పర్బున బక్తి కియ్యర్ వూర తన్వ గిర్ జర్గంత.

8 బతి లాడ్చుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! పర్బున నదుడున్ మునె ఉంది దివొన్ హజర్ సాల్కున్ మోడి అని హజర్ సాల్కె ఉంది దివొసున్ మోడి మందంత ఇన్వల్ గొస్టితున్ మరుంగ్గట్. ⁹ పర్బు తన్వ వార్దన్తున్ పూరి కియ్యె, కోరుమ్ కీసెర్ మంతొర్ ఇంజెర్ కహితుర్ ఇంతెర్. బతి కరల్ సూడ్చె వోర్ అహన్ కోరుమ్ కీసెర్ సెలొర్. కారన్ బతల్ ఇత్తెకి, మహ్టాట్ బోరె వొరొర్ గిర్ నాసెడమ్

† 2:16 ఇసాబ్బు 22:28 †† 2:22 గియన్తంగ్ గొస్టిన్ 26:11

ఆయ్య, సప్టిం గిర్ తమ్మ మన్నన్ పాపుల్ మార్కుసన ఇంజెరెన్ వోర్ని, సూడ్రెర్ మంతోర్.

¹⁰ బతి కరె మార్కున్ నేంగ్వల్ కలెన్ మోడి, వోర్ పర్బున వాయ్యల్ దివోస్ మందంత. అంటిత ఆగస్క జోర్తె ఆవజ్ కీసెర్ మూరె మాంతంగ్. అని హాబడగ మన్వలిక్ సమ్మె గిర్ తమ్మె వేసి, ఉగ్రె మాంతంగ్. బొమి అని తాన్ మన్వలిక్ సమ్మె గిర్ వేసి మయడ్ ఆంతంగ్. ¹¹ ఇవ్ సమ్మె గిర్ అహన్ మూరె మార్కున్ మత్త కాడ్కి, మిరట్ బచోర్ పవిత్ర మంజెర్ బావ్-బక్తితె పిననయె కరి కీప్స్.

¹² బగవంతన వాయ్యల్ దివోసున్ సాటి మిరట్ సూడ్రెర్ మత్త కాడ్కి, అద్ వెయ్యె వాయన ఇంజెర్ కోర్సెర్ మందన. అద్ నేటి ఆగస్క వేసెర్ మూరె మాంతంగ్ అని అవెనగ మన్వలిక్ సమ్మె దగడె ఉగ్రె మాంతంగ్.

¹³ బతి బగవంతల్ వాగ్డన్ సీత తీర్ మరట్ పూనంగ్ ఆగస్కున్ సాటి అని పూన దర్బురిత్ సాటి సూడ్రెర్ మంతట్. ఇవెనగ నియత్ నించి మందంత.

¹⁴ లాడ్పుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! ఇవెన్ సాటి మిరట్ సూడ్రెర్ మత్త కాడ్కి, బగవంతన నదుడె మీ రొపొ తప్ప డాగ్, కసుర్ సెల్వక్ పీసెర్ సాంతెతె మన్లె కోసిద్ కీప్స్. ¹⁵ అని పర్బు వోర్ని సూడ్రెల్ మావ బచె

మార్కుడున్ సాటినె ఇంజెర్ మరట్ సమ్మె మాయన. బగవంతల్ సీత గియనై మావోర్ లాడ్పుర్ దాదల్ పప్పు గిర్ ఇవెన్ బారెతె మీకున్ లిహి కీతోర్. ¹⁶ ఇవెన్ బారెతె వోర్ తన్వంగ్ సమ్మె చిటినగ గిర్ లిహి కీతోర్. బతి ఇవెనల్ కహితంగ్ గొస్టింగ్ సమ్మె మార్కు కటిన్ మంతంగ్. ఇవెన్ గియన్ సెలుర్ మార్, ఉంది గొస్టిత్ పొరో నిలుర్ మార్, దర్బు-గ్రంత్నంగ్ మెయ్యంగ్ వచన్కున్ బుది పియ్యనె, అవెన అర్మ్ బద్ది కీంతెర్. ఇవెన్ హిందల్ తమ్మె పొరో తమ నాసెడమ్ తరంతెర్.

ఆక్రిత దండోస్

¹⁷ లాడ్పుర్ దాదలిర్-బాయిక్కిట్! ఇవ్ గొస్టింగ్ మునెనె మీకున్ టావ ఆత కాడ్కి, బగడ్-నియత్ వాలిరంగ్ గల్లినె మీవ మిరట్ సరి తప్పి సొన్వక్నె కాబాడట్. అని మిరట్ గట్ నిల్ల జాగతల్ బూడ్ అర్వక్ దిహనై మంట్. ¹⁸ మాకున్ బచి కియ్యల్ పర్బు ఆయ్యల్ యేసు కిరిస్తున పెర్మత-దయతగ, అని గియన్తగ బడె మాసెర్ మంట్. సిరిప్ వోనె ఇంకె అని ఉండె బస్కెట్ గిర్ డగుర్-పాన్ వాయన. ఆమెన్!

1వ యోహాన్

ఇద్ చిటితున్ బారెత గొస్తి

యేసు కిరిస్తునోర్ సిస్యల్ ఆయ్యల్ యోహాన్.

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ హాసి సియునల్తె నొవద్ సియుంగ్ (85-95) సాల్కున్ నడ్డుమ్ లిహి కియ్యల్ జర్గత్.

యేసు బర్పుర్ మాయుల్ అని బర్పుర్ బగవంతల్ ఆందుర్. యేసున్ పొరొ బరొస ఇరైకెన్, పాప్పు సిక్కుతల్ బచె మాసి, బస్కెట్ జీవతె మంద పరంతల్. అచొరె బతి, బవె రీతి-రివజ్కీ అని కాయ్యంగ్ పియ్యి తాకైకె అద్ బస్కెట్ మన్వల్ జీవ పుటొ.

యేసునగ బరొస ఇర్దుర్ వూర్ వొరొన్ వొరొర్ పెర్కతె సూడన. బగవంతనంగ్ హుకుమ్మున్ పియ్యి వూర్ తాకన. బతతునె కామి సియ్యెంగ్ అవ్ నేకి-బదిన్ వూర్ సుటి కియన. లబడ్ బోద గురుక్కున్ వూర్ బహాన్ వొడ్కి పియన ఇన్వల్ ఇద్ చిటితగ లిహి కీసి మంత.

బగ బతల్ మంత

జీవ వాలె వచన్

బగవంతల్ వేడ్చి ఆందుర్

మాకున్ మదత్ కియ్యల్ కిరిస్తు

పూన తరికతె పడన హుకుమ్

కిరిస్తునూర్ పగ-దార్కున్ బారెతె దిహనై మంట్

బగవంతనూర్ మరి-మియడ్

వొరొన్ వొరొర్ పెర్కతె సూడట్

సతె ఆత్మ అని లబడ్ ఆత్మతున్ నడ్డుమ్ తేడ కరి కియ్యల్

బగవంతల్ పెర్క వాలె ఆందుర్

బరొస దునియతున్ మెయంత

ఆక్రిత గొస్తి

జీవ వాలె వచన్

1 నన అని నా బరొబర్దుర్ అపాస్తుల్కీ వోర్ వెహ్నైకె కేంజ్జొమ్. మా కడ్కనె వోర్ కియ్యలిక కామ్మీ సూడ్జొమ్. మా కెయ్యనె కుద్ వోన్ ఇట్టొమ్. వోర్ కలి గడె మాయన్ మునెతలె మన్వల్ ఆందుర్. పర్లతున్ బస్కెట్ మన్వల్ జీవ సియ్యల్ అని బగవంతన వచన్ వోర్ ఆందుర్. వోన్ బారెతెన్ మీకున్ వెహ్నైకె మంతొమ్. ² వోర్ బస్కెట్ మన్వల్ జీవ వాలె, తొలె బాబొ బగవంతన్ సంగ మత్తోర్. బతి బగవంతల్ వోన్ మాయన జల్క సియుసి, మహ్లా సారి కీతొర్. మమొట్ వోన్ సూడ్జొమ్ అని వోన్ బారెతె సతెమున్ మీకున్ వెహ్నైకె మంతొమ్. ³ మిరట్ మా బరొబర్ బక్తితగ ఉంది ఆసి మంజి, తాన అనుబవ్ యేతన ఇంజెర్ మమొట్ సూడ్జొమ్ అని కేంజ్జె అదెన్ బారెతె మీకున్ వెహ్నైకె మంతొమ్. బారెతెకె మరట్ బగవంతన్ సంగ అని వోనోర్ మరి యేసు కిరిస్తున్ [†] సంగ ఉంది ఆసి పిసెర్ మంతట్. ⁴ మావ్ ఆనంద్ బర్పుర్ ఆయన ఇంజెరెన్ ఇవ్ గొస్టింగ్ మీకున్ లిహి కీసెర్ మంతొన్. ^{††}

బగవంతల్ వేడ్చి ఆందుర్

⁵ వోర్ వెహ్నై కేంచి, మీకున్ మమొట్ వెహ్నైకె బతల్ ఇత్తెకె, బగవంతల్ వేడ్చి ఆసి మంతొర్. వోన్ ఇచుర్ గిర్ సికటి సెలె. ⁶ తె మరట్ బగవంతన్ సంగ ఉంది ఆసి పిసెర్ మంతొమ్ ఇంజెర్ వెహ్నైకె సికటితగ [‡] తాకైకె, మరట్ గిర్ లబడ్ వడ్కెతపె ఆంత. సతెమున్ పియ్యి తాక్వ్ ఆయె. ⁷ బతి బగవంతల్ వేడ్చితె మత్తపినయ్ మరట్

[†] కిరిస్తు: హొబ్లి బాసతె మెసయల్ ఇంతెర్. ఇదెన్ అర్దమ్ పర్లతున్ బచి కియ్యె, బగవంతల్ నేమి కీసి, సారి కియ్యల్ రాజల్. వేన్ సాటి యూదుల్కీ సూడ్జొర్ మత్తెర్.

^{††} లిహి కీసెర్ మంతొన్: గ్రీకు బాసతగ లిహి కీసెర్ మంతొమ్ ఇంజెర్ మందంత.

[‡] సికటితగ: ఇత్తెకె కరట్ కామ్మీ కీసెర్ పిస్యల్.

గిర్ వేడ్చితె [‡] తాకైకె, బక్తితగ ఉంది ఆసి పిసెర్ మంద పరంతట్. అని వోనోర్ మరి యేసు కిరిస్తున నెతుర్ మావంగ్ సమ్మె పామ్మనల్ మాకున్ సుదుడ్ కీంత.

⁸ మహ్లా పాప్ సెలె ఇంజెర్ వెహ్నైకె, మావ మరట్ పసి కీతుర్ ఆంతట్. మహ్లా సతెమ్ మనొ. ⁹ బతి ఉంది మొక మావంగ్ పాప్పున్ బగవంతన చర్కతె వొప్తె, వోర్ బరొస వాలె అని నాయమ్మెర్ ఆత కాడ్కి, వోర్ మావంగ్ పాప్పున్ మాపి కీంతొర్. అని కరట్ కామ్మీనల్ మాకున్ సుదుడ్ కీంతొర్. ¹⁰ మరట్ పాప్ కియ్యకి ఇంజెర్ వెహ్నైకె, బగవంతన్ లపంగి కీతవ్ ఆంత. వోన్ వచన్ మా రొపొ మనొ.

మాకున్ మదత్ కియ్యల్ కిరిస్తు

2 పర్కునూర్ బక్తిలిర్నిట్! మిరట్ నా మరి-మియడ్ దాత్తుర్ ఆందిట్. మిరట్ పాప్ కియ్యక్నె మందన ఇంజెర్ ఇవ్ గొస్టింగ్ మీకున్ లిహి కీసెర్ మంతొన్. తెర్ బతి మహ్లాటల్ బోరె పాప్ కీస్తుర్, మా హిందల్ ఆసి, బగవంతన్ సంగ వడ్కెలె, నియత్తోర్ యేసు కిరిస్తు మంతొర్. ² వోర్ మావంగ్ పాప్పున్ కండి కియ్యె, బలి చడె మాతొర్. సిరివ్ మావంగ్ పాప్పున్ సాటిసె ఆయె బతి, దునియతుర్ సమ్మిరంగ్ పాప్పున్ సాటి బలి చడె మాతొర్.

³ మరట్ బగవంతనంగ్ ఆగెంగ్ పియ్యి తాకైకె, వోర్ మాకున్ టావయె ఇన్వల్ తప్పక్ కరె మాంత. ⁴ 'బగవంతల్ నాకున్ టావయ్' ఇంజెర్ వెహ్నైకె, వోనంగ్ హుకుమ్మీ పియ్యి తాకొర్ వోర్ లపంగి ఆందుర్. ఆతొనగ సతెమ్ మనొ. ⁵ బతి బగవంతనంగ్ ఆగెంగ్ పియ్యి తాక్వనగ కరెనె బగవంతన పెర్క బర్పుర్ మందంత. ఇదెన్ హిందల్ మరట్ వోన్ ఉంది ఆసి మంతట్ ఇంజెర్ కరి కీంతట్. ⁶ 'బగవంతన బక్తితె పిసెర్ మంతొన్' ఇంజెర్ వెహ్నైకె, యేసున్ దాతె తాక లాగర్.

[‡] వేడ్చితె: ఇత్తెకె చొకొబ్బంగ్ కామ్మీ కీసెర్ పిస్యల్.

పూన తరికతె పడన హుకుమ్

7 లాడ్సుర్ సోప్తలిర్నిట్! నన ఇంకె మీకున్ లిహి కియ్యల్ పూన బోద ఆయె బతి, మిరట్ మొదోడల్ కేంజ్జె, పడనయ్ ఆగె ఆంద్. 8 బతి మీకున్ పూన తరికతె అద్ పడన ఆగెతున్ లిహి కిసెర్ మంతోన్. ఇదె సతెమ్ యెసునగ అని మిహ్గా గిర్ మంత. సత్న వేడ్చి పార్వడున్ హిందల్, సికటి కమి ఆసెర్ మంత.

9 'వేడ్చితగ మంతోన్' ఇంజెర్ వెహ్పార్, తన్వ సంగ మన్వల్ బక్తన్ పెర్మ కియ్యల్ మన్వల్ ఇంకె వేరి గిర్ సికటితెన్ మంతోర్. 10 తన్వ సంగ మన్వల్ బక్తన్ పెర్మ కియ్యల్ వేడ్చితగ మన్వల్ ఆంతోర్. వోన్ పాప్పికె వోయ్యల్ బతయ్ సెలె. 11 బతి తన్వోర్ సోప్తల్ ఆయ్యల్ బక్తన్ పెర్మ కియ్యోర్ వోర్, సికటితగన్ పిసెర్ మంతోర్. సికటి వోనంగ్ కడ్కున్ నదుర్ బంద్ కీత కాడ్చి, వోర్ బేకె దాంతోరో, వోనె టావ సెలె.

12 నా మరి-మియడ్ దాత్సుర్నిట్! యెసు కిరిస్తున పొరొడెన్ మీవంగ్ పాప్స్ మాపి ఆతంగ్.

13 బాబుర్ దాత్సుర్నిట్! కలి గడె మాయన్ మునెతల్ మన్వన్ మిరట్ కరి కీతిట్.

పూన-పూని బరొస ఇర్వలిర్నిట్! మిరట్ సయ్యన్తున్ మెయ్యిట్.

14 నా మరి-మియడ్ దాత్సుర్నిట్! బాబో బగవంతన్ కరి కీతిట్.

బాబుర్ దాత్సుర్నిట్! కలి గడె మాయన్ మునెతల్ మన్వన్ మిరట్ కరి కీతిట్.

పూన-పూని బరొస ఇర్వలిర్నిట్! మిహ్గా సక్తి మంత. మీవంగ్ దిల్కొనగ బగవంతన వచన్ జీవతె మంత. మిరట్ సయ్యన్తున్ మెయ్యిట్.

అదెన్ సాటిన్ మీ సమ్మిర్కున్ ఇవ్ గొస్టింగ్ లిహి కిసెర్ మంతోన్.

15 దునియతున్ ఆయి, దునియతగ మన్వడున్ ఆయి పెర్మ కియ్యట్. బారితెకె దునియతె మన్వల్ సమ్మె గిర్, ఇత్తెకె మెందోడ ఆస, కడ్కన ఆస అని పిన్వడ గర్వ-గమండి, బాబో బగవంతనల్ వాతంగ్ ఆయొంగ్. ఇవ్ సమ్మె దునియతల్ వాతంగ్ ఆందుంగ్. దునియతున్ పెర్మ కియ్యల్, బాబో బగవంతన్ పెర్మ కియ్ పరొర్. 17 ఇద్ దునియ అని తాన్లటల్ పుట్టంగ్ ఆసంగ్ మూరె మాంతంగ్. బతి బగవంతన ఇచ తీర్ తాక్వల్ బస్సెట్ పిసంతోర్.

కిరిస్తునూర్ పగ-దార్కున్ బారెతె దిహనై మంట్

18 నా మరి-మియడ్ దాత్సుర్నిట్! ఇద్ ఆక్రిత గట్క, ఆంద్.

కిరిస్తునోర్ పగ-దారల్ వాయ్యల్ మంతోర్ ఇంజెర్ మొదోల్ కేంజ్జిట్. ఇంకెట్కె వెలెటిర్ పగ-దార్కొ, పిసెతెర్. ఇదెన్ హిందల్, ఇదె ఆక్రిత గట్క, ఇంజెర్ కరి కిసెర్ మంతట్. 19 వూర్ మహ్లాటలె పెసితుర్ ఆందిర్ బతి, మాపుర్ ఆయూర్. వూర్ కరల్ మాపుర్ ఆయ్యుడ్ ఇత్తెకె, మహ్లా ఉంది ఆసి మందిర్. వూర్ మహ్లాటల్ సాత్తెర్ ఇత్తెకె, మాపుర్ ఆయూర్ ఇంజెర్ కరి కియన.

20 బతి బగవంతల్, పవిత్ర ఆత్మ మీ రొపొ ఇర్ కాడ్చి, సతున్ బారెతె మీ సమ్మిర్కున్ టావ. 21 ఇద్ మీకున్ లిహి కిసెర్ మంతోన్. బారితెకె మిరట్ సతెమున్ బారెతె టావ సెలుర్ వూర్ ఆయ్యుట్ బతి, టావ వాలిర్ ఆందిట్. అదె ఆయ్యు, బదె లబడ గొస్టి సత్తుగటల్ వాయె ఇన్వల్ గిర్ మీకున్ టావ. 22 'యెసు, బచి కియ్యల్ కిరిస్తు ఆయొర్' ఇంజెర్ వెహ్పాలె లపంగి ఆందుర్. వోర్ ఆతొర్ మాయ్యల్ కిరిస్తున్ పగ-దారల్ ఆసి, బగవంతల్ బాబోన్ అని మరిన్ వొపొర్. 23 బోర్తె మరిన్ వొపొరో, వోర్ బాబోన్ గిర్ వొపొర్. మరిన్ వొప్వల్ బాబోన్ గిర్ వొప్వల్ ఆంతోర్.

24 మిరట్ మొదోడల్ కేంజ్జిట్ అదెన్, మీ దిల్కొనగ బస్సెట్ ఇరట్. అహన్ ఇర్కిట్తె, మరిన్ సంగ అని బాబోన్ సంగ మిరట్ యెకి ఆసి మందంతిట్. 25 ఇద్ బస్సెట్ మన్వల్ జీవతె వాగ్దన్ యెసుయె మాకున్ సీతొర్.

26 మీకున్ పసి కియ్యె కోసిద్ కియ్యలిర్ బారెతెన్, ఇవ్ గొస్టింగ్ లిహి కిసెర్ మంతోన్. 27 బతి మిహ్గా బగవంతల్ తన్వ పవిత్ర ఆత్మ మీ రొపొ ఇర్ కాడ్చి, సతెమున్ బారెతె మీకున్ బోరె దుస్తొర్ బోద కియ్ లాగొ. అద్ ఆత్మ బద్ కరల్ అని బద్ లబడ ఇన్వల్ మీకున్ సమ్మె కరుసంత. ఇద్ లబడ ఆయె, సతెమె ఆంద్. పవిత్ర ఆత్మ మీకున్ కరుస్తపిసయ్ కిరిస్తున బక్తితగ నిల్చి మంట్.

బగవంతనూర్ మరి-మియడ్

28 అదెన్ సాటి నా మరి-మియడ్ దాత్సుర్నిట్! కిరిస్తు ఉండె ఉంది జోక వానెకె, వోన్ మునె లజె మాయ్యుక్తె, దర్వమన్ ఉంది ఆసి, వోన్ బక్తితగ నిల్చి మంట్. 29 కిరిస్తు నియత్తోర్ ఇంజెర్ కరి కిసి, నాయమ్మె తాక్వల్ హర్ వొరొర్, బగవంతన మరి-మియడ్ ఆంతోర్ ఇన్వల్ మీకున్ టావయె.

3 బాబో బగవంతల్ మాకున్ బెయ్ పెర్మ కీత కాడ్చి, తన్వూర్ మరి-మియడ్ ఇంజెర్ కేయ్యె గిర్ వొప్సెర్ మంతోర్. మరట్ కరలెన్ బగవంతనూర్ మరి-మియడ్ ఆందట్. బతి ఇద్ గొస్టి దునియతుర్కున్ టావ సెలె. బారితెకె బగవంతన్ వూర్ కరి కియ్యకి. 2 లాడ్సుర్ సోప్తలిర్నిట్! ఇంకె మరట్ బగవంతన మరి-మియడ్ ఆసి మంతట్.

మరట్ బవిసత్తె బహన్ మందంతట్ ఇన్వల్ బగవంతల్ అజాన్ తొహారె. బతి కిరిస్తు ఉండె ఉంది జోక వానెకె, వోర్ బహన్ మందంతోర్ ఇన్వల్ మరట్ సూడంతట్. అస్సె మరట్ గిర్ అపొ మందంతట్ ఇన్వల్ మాకున్ టావ. 3 ఇహిన్ ఆస కియ్యల్ హర్ వొరొర్, యెసు పవిత్ర ఆసి మత్తపె, తన గిర్ పవిత్ర ఆసి మందంతోర్.

4 పాప్ కియ్యల్ హర్ వొరొర్ బగవంతనంగ్ ఆగెన్ పియ్యి తాకొర్. ఆగెన్ పియ్యి తాక్వక్ మన్వలె పాప్ ఆంద్. 5 బతి మరట్ కీతంగ్ పాప్పున్ కండి కియ్యెకె, యెసు కిరిస్తు వాతొర్ ఇన్వల్ మీకున్ టావ. వోన్ బదె పాప్ సెలె. 6 తె కిరిస్తున బక్తితగ నిల్చి మన్వల్ బోరె ఆయి పాప్ కిసెర్ మనొర్. బతి పర్చున్ సూడ్చికి అని పర్చున్ బారెతె కరి కియ్యకి వోర్ పాప్ కిసెర్ మందంతోర్.

7 నా మరి-మియడ్ దాత్సుర్నిట్! మీకున్ బోరె పసి కియ్యుక్తె దిహనై మంట్. వోర్ పర్చు నియత్తోర్ ఆసి మత్తపిసయ్, నియత్తె తాక్వల్ హర్ వొరొర్ నియత్తోరె ఆందుర్. 8 బతి పాప్ కిసెర్ మన్వల్ హర్ వొరొర్ సయ్యన్త బాజ్సెర్ ఆందుర్. బారితెకె మొదోడల్ సయ్యన్ పాప్ కిసెర్ మంతోర్. సయ్యన్తంగ్ కామ్మున్ నాసడమ్ కియ్యెకె, బగవంతనూర్ మరి యెసు కిరిస్తు ఇద్ దునియతె వాతొర్.

9 బగవంతనూర్ మరి-మియడ్ ఆయ్యల్ బూరె గిర్ పాప్ కిసెర్ మనూర్. బారితెకె బగవంతన గున్ పూర్గ మందంత. వోనూర్ మరి-మియడ్ ఆత కాడ్చి, వూర్ పాప్ కిసెర్ మంద పరుర్. 10 ఇదెన్ పియ్యి బగవంతన అని సయ్యన్ద మరి-మియడున్ నడ్డుమ్ తేడ కరె మాంత. నియత్తె తాకుర్ వూర్ అని దుస్తుర్కున్ పెర్మతె సూడుర్ వూర్ బగవంతనూర్ మరి-మియడ్ ఆయూర్.

వొరొన్ వొరొర్ పెర్మతె సూడట్

11 'వొరొన్ వొరొర్ పెర్మతె సూడట్' ఇన్వల్ ఇద్ బోద మిరట్ మొదోడల్ కేంజ్జయ్ ఆంద్. 12 మరట్ కయ్యిస్తున్ దాత్ మన్వ. వోర్ సయ్యన్త బాజ్సెర్ ఆత కాడ్చి, తన్వోర్ తమున్ జక్టొర్. † తమున్ బారి జక్టొర్? బారితెకె వోనొర్ తముర్ నియత్తె తాక్సెర్ మత్తోర్ అని వోర్ కయిన్ బగడ్-నియత్తె తాక్సెర్ మత్తోర్. 13 తె నా దాదలిర్-బాయిక్చిట్, ఉంది మోక దునియతుర్ మీకున్ పసంద్ కియ్యెకె గిర్ గుల్ ఆయ్యుట్. 14 మరట్ కిరిస్తునూర్ బక్లిర్కున్ పెర్మతె సూడ్చెర్ మంతట్. ఇదెన్ హిందల్ మరన్తున్ వీడ్చి, † పిన్వడెకె వాతట్ ఇంజెర్ మాకున్ టావ. పెర్మతె సూడొర్ వోర్ ఉండె గిర్ మరన్తగన్ నిల్చి మంతోర్. 15 తన్వ సంగ మన్వల్ బక్తన్ పసంద్ కియ్యెర్ వోర్,

† 3:12 తన్వోర్ తమున్ జక్టొర్: పుట్గడ్చి 4:8 †† మరన్తున్ వీడ్చి: పాప్పు సిక్చ ఇన్వల్ మరన్తల్ అచ్చి, బగవంతన బస్సెట్ పిన్వల్ జీవతెకె వాతట్.

మాయ్నన్ జక్వల్ ఆందుర్. బోరె ఆయి మాయ్నన్ జక్వన్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ పుటో ఇంజెర్ మీకున్ టావయ్.

16 యేసు మా సాటి తన్వ పరన్ సీతొర్. ఇదెన్ హిందల్ కరల్ పెర్మ బాతల్ ఇన్వల్ మరట్ కరి కీంతట్. మరట్ గిర్ మా సంగ మన్వలిర్ బక్వలిర్ సాటి పరన్ సియ్యల్ జిమ మా పొరొ మంత. 17 దునియతె వొరొ చొకొట్ పిసెర్, తన్వ సంగ మన్వల్ బక్వన్ జారత్ మంత ఇంజెర్ కరి కీసి గిర్, దయ తొహార్ వోన్ బగవంతన పెర్మ బహన్ మందర్?

18 నా మరి-మియడ్ దాత్సర్ బక్వలిర్నిట్! మరట్ మావ పెర్మతున్ సిరిప్ గొస్టినెన్ ఆయొ బతి, సత్తె కామ్మ కిసి తొహ్కట్.

19 అహన్ పెర్మ కీతెకెన్, మరట్ సత్తె బాజ్జార్ ఆందట్ ఇంజెర్ మాకున్ వొడ్డి ఆంత. అని బగవంతన చర్వతె వెరివక్సె నిల పరంతట్.

20 అస్కి గిర్ మన్-దిల్క్. మా పొరొ కసుర్ వాట్తె వెరివ. బారితెకె బగవంతన సమ్మె టావ అని వోర్ మావ మన్-దిల్తున్ తెర్ డగుర్ ఆందుర్.

21 లాడ్సుర్ సోప్తలిర్నిట్! మావంగ్ మన్-దిల్క్ మా పొరొ కసుర్ వాట్తెకె, బగవంతన మునె మరట్ దర్వమెనె మంద వచొ. అని మరట్ బగవంతనంగ్ హుకుమ్మె పియ్యి, వోన్ ఆనంద్ సీనల్ కామ్మ కీకట్తె, తల్కెత అద్ సమ్మె వోర్ మాకున్ సీతొర్. 23 మరట్ యేసు కిరిస్తునగ బరొస ఇరన అని వొరొన్ వొరొర్ పెర్మతె సూడన ఇంజెర్, మాకున్ బగవంతల్ తన్వంగ్ ఆగెంగ్ సీతొర్. 24 బగవంతనంగ్ ఆగెన్ పియ్యి తాక్వల్ బగవంతనగ ఉంది ఆసి మందంతొర్. అని బగవంతల్ వోన్ ఉంది ఆసి మందంతొర్ ఇన్వల్ గొస్టి మాకున్ టావ. బారితెకె, వోర్ సీత పనిత్ర ఆత్మ మా రొపొ మంత.

సతె ఆత్మ అని లబడ్ ఆత్మతున్ నడ్డుమ్ తేడ కరి కియ్యల్

4 లాడ్సుర్ సోప్తలిర్నిట్! 'సహ్లా బగవంతన ఆత్మ మంత' ఇంజెర్ వెహ్యల్ హార్ వొరొన్ బరొస కియ్యట్. బతి అవ్ ఆత్మంగ్ బగవంతనల్ వాతంగ్ కి సెలె ఇంజెర్ పరిక్వ కీష్టె. బారితెకె వెలెటిర్ లబడ్ బోద గురుర్ దునియతె పిసెతెర్. 2 తె మిరట్ బగవంతన ఆత్మతున్ ఇహిన్ కరి కియన: బద్తె ఆత్మ యేసు కిరిస్తు మాయ్నన రూమ్మె బగవంతనల్ వాతొర్ ఇంజెర్ వొపంతయొ, అద్ ఆత్మ బగవంతన ఆంద్. 3 బతి మాయ్నన రూమ్మె యేసు వాతొర్ ఇంజెర్ బద్తె ఆత్మ వొపొయొ, అద్ బగవంతన ఆత్మ ఆయొ. ఆతల్ ఆత్మ కిరిస్తునొర్ పగ-దారన ఆంద్. ఆతల్ ఆత్మ వాంత ఇంజెర్ మిరట్ మొదొల్ కేంజ్జిట్. అద్ ఇంకె దునియతగ వాసిన్ మంత.

4 బతి నా మరి-మియడ్ దాత్సర్నిట్! మిరట్ బగవంతనూర్ ఆందిట్. మీ రొపొ మన్వల్ బగవంతన ఆత్మ దునియతగ మన్వల్ ఆత్మతున్ తెర్ డగుర్ ఆంద్. అదెన్ సాటి, వూరంగ్ లబడ్ బోదన్ మిరట్ వొప్పకి. 5 లబడ్ బోద గురుర్ దునియతుర్ ఆత కాడ్కి, దునియతంగ్ గొస్టింగె వడ్కుంతెర్. వూరంగ్ గొస్టింగ్ దునియతుర్ వొపంతెర్. 6 బతి మరట్ బగవంతనూర్ ఆందట్. బగవంతన్ కరి కీతుర్ వూర్ మా బోద వొపంతెర్. బగవంతన్ కరి కియ్యకి వూర్, మా బోద వొపుర్. ఇదెన్ పియ్యి, మరట్ బద్ సతె ఆత్మ అని బద్ లబడ్ ఆత్మ ఇన్వల్ తేడ కరి కియ పరంతట్.

బగవంతల్ పెర్మ వాలె ఆందుర్

7 లాడ్సుర్ సోప్తలిర్నిట్! మరట్ వొరొన్ వొరొర్ పెర్మతె సూడ్కట్. బారితెకె పెర్మ బగవంతన్ హిందల్ మా రొపొ పుటంత. పెర్మతె సూడ్కలిర్ సమ్మిర్ బగవంతనూర్ మరి-మియడ్ ఆందిర్ అని వూర్కున్ బగవంతల్ టావ. 8 బగవంతలె పెర్మతె రూమ్మె మన్వల్ ఆత కాడ్కి, పెర్మతె సూడర్ వూర్ బగవంతన్ కరి కీతుర్ ఆయుర్. 9 తన్వొర్ మరిన్ హిందల్ మరట్ జీవతె మన్లె, తనకున్ మన్వల్ వొరొర్ మరిన్ ఇద్ దునియతె రొహ్కొర్. ఇద్ తరికతె బగవంతల్ తన్వ పెర్మతున్ మాకున్ తొహ్కొర్. 10 మరట్ బగవంతన్ పెర్మ కీతట్ ఇంజెర్ ఆయొ బతి, తనయ్ మాకున్ లాడ్ కీసెర్ మంతొర్. అదెన్ సాటినె తన్వొర్

మరి బలిదాన్ ఆసి, మావంగ్ పాప్పున్ కండి కీసుర్ ఇంజెర్ రొహ్కొర్. ఇదె కరల్ పెర్మ ఆంద్.

11 లాడ్సుర్ సోప్తలిర్నిట్! బగవంతలె మాకున్ ఇచొర్ పెర్మతె సూడ్క కాడ్కి, మరట్ గిర్ తప్పక్ వొరొన్ వొరొర్ పెర్మతె సూడన. 12 బగవంతన్ బోరె మాయ్నల్ బస్కెట్ సూడ్కకి. బతి మరట్ వొరొన్ వొరొర్ పెర్మతె సూడ్కె, బగవంతల్ మా రొపొ మందంతొర్. వోన్ పెర్మ మా రొపొ బర్పుర్ బడె మాంత.

13 బగవంతల్ తన్వ ఆత్మ మాకున్ సీతొర్. ఇదెన్ హిందల్, మరట్ వోన్ అని వోర్ మహ్లా ఉంది ఆసి మంతొర్ ఇన్వల్ మాకున్ టావ.

14 బాబొ బగవంతల్ తన్వొర్ మరిన్ దునియతుర్కున్ బచి కియ్యె రొహ్కొర్. అహిన్తుల్కె ఆయ్యలిర్ మమొట్ వోన్ సూడ్కి, ఇద్ గవ వెహ్పొర్ మంతొమ్. 15 బగవంతనొర్ మరి యేసు ఆందుర్ ఇంజెర్ వొప్పల్, బగవంతనగ వోర్ అని వోన్ బగవంతల్ ఉంది ఆసి మందంతొర్. 16 అని మరట్, బగవంతల్ మా పొరొ తొహ్కె పెర్మతున్ కరి కీసి, బరొస ఇర్తట్.

బగవంతలె పెర్మతె రూమ్మె మన్వల్ ఆందుర్. పెర్మతె సూడ్కలిర్ బగవంతనగ ఉంది ఆసి మందంతెర్ అని బగవంతల్ వూర్ ఉంది ఆసి మందంతొర్. 17 మహ్లా బగవంతన పెర్మ బర్పుర్ ఆసి మత్త కాడ్కి, తన్వ కియ్యల్ దివొసున్ నేటి మరట్ వెరివక్సె మందంతట్. బారితెకె ఇద్ దునియతె కిరిస్తు పిస్త తీరె మరట్ గిర్ పిసెర్ మంతట్. 18 ఈతల్ పెర్మతగ వెరె మనొ. బారితెకె కరల్ పెర్మ వెరితున్ తెండ్పి వాటంత. బగవంతల్ సిక్వ కీసుర్ ఇంజెర్ బోర్తె వెరియంతొరో, వోర్ అద్ పెర్మతగ బర్పుర్ బడె మాయొర్.

19 మొదొల్ బగవంతల్ మాకున్ లాడ్ కీతొర్. అదెన్ సాటినె మరట్ బగవంతన్ అని దుస్తుర్కున్ పెర్మ కీసెర్ మంతట్. 20 "బగవంతన్ పెర్మ కీంతొన్" ఇంజెర్ వెహ్పొర్, తన్వ సంగ మన్వల్ బక్వన్ పెర్మ కియొర్ వోర్ లపంగి ఆందుర్. దిసెర్ మన్వల్ బక్వన్ పెర్మతె సూడొర్ వోర్, దిసొర్ వోర్ బగవంతన్ బహన్ పెర్మ కియ పరంతొర్? 21 "బగవంతన్ పెర్మ కియ్యల్, తన్వ సంగ మన్వల్ బక్వన్ గిర్ పెర్మతె సూడన" ఇన్వల్ ఆగె బగవంతల్ మాకున్ సీతొర్.

బరొస దునియతున్ మెయంత

5 యేసుయె బచి కియ్యల్ కిరిస్తు ఆందుర్ ఇంజెర్ నమ్వలిర్ సమ్మిర్, బగవంతన మరి-మియడ్ లెకతె వాంతెర్. బూర్తె బాబొన్ పెర్మ కీంతొరో వూర్, వోసుర్ మరి-మియడున్ గిర్ పెర్మతె సూడంతెర్. 2 మరట్ బగవంతన్ పెర్మ కీసెర్, వోనంగ్ ఆగెన్ పియ్యి తాక్వ కాడ్కి, వోసుర్ మరి-మియడున్ గిర్ పెర్మతె సూడంతట్ ఇన్వల్ మాకున్ కరి మాంత. 3 బగవంతన్ పెర్మ కియ్యల్ ఇత్తెకె, వోనంగ్ ఆగెన్ పియ్యి తాక్వలె. వోనంగ్ ఆగెంగ్ వజన్ వాలెక్ ఆయొంగ్. 4 బారితెకె బగవంతనొర్ మరి-మియడ్ ఆయ్యల్ హార్ వొరొర్, దునియతున్ మెయంతొర్. మరట్ యేసునగ ఇర్ బరొసతెన్ మెయంతట్. 5 యేసుయె, బగవంతనొర్ మరి ఇంజెర్ బరొస కియ్యలిర్ మాత్రమె దునియతున్ మెయంతెర్.

6 బగవంతనల్ దర్వరితగ వాతొర్ వోర్ యేసు కిరిస్తుయె ఆందుర్. వోర్ సిరిప్ బాప్టిస్మ యేత్తెకె వాయ్యకి బతి, యేతె బాప్టిస్మ యేచ్చి, మొద్దుగ టాంగి కీత పెజె నెతుర్ తుహ్లా ఇంజెర్ వాతొర్. బగవంతన ఆత్మ సత్తె ఆత కాడ్కి, అద్ వెహ్కొల్ గవ బరొబర్ ఆంద్. 7 మూంద్ గవంగ్ మంతంగ్ † : పనిత్ర ఆత్మ యేర్ అని నెతుర్. ఇవ్ మూందుతె యేసున్ బారెతె ఉందియ్ గవ వెహ్పొర్ మంతంగ్.

9 మరట్ మాయ్నలిర్ వెహ్లా గవతున్ వొపంతట్ బతి, ఇదెన్ తెర్ బగవంతన గవ వెలె డగుర్ ఆంద్. బారితెకె అద్ గవ కుద్ తన్వొర్ మరిన్ బారెత ఆంద్. 10 బగవంతనొర్ మరిన్ పొరొ బరొస ఇర్వనగ, ఇద్ గవ మందంత. బగవంతన్ బోర్తె నమ్మొరో వోర్, బగవంతన్

† మూంద్ గవంగ్ మంతంగ్: స్వర్గనగ మువిర్ గవదార్కొ, మంతెర్. వూర్ బూర్ ఇత్తెకె: బాబొ, వచన్ ఆయ్యల్ మరి అని పనిత్ర ఆత్మ. వీర్ మువిర్తె ఉందియ్ ఆసి మంతెర్ ఇంజెర్ తెలుగుతగ మంత. బతి తొల్ లిహి కీత గ్రీకు బాసతగ ఇహిన్ సెలె.

లపంగి కీతొర్ ఆంతొర్. బారితెకె తన్వొర్ మరిన్ బారెతె వెప్తా గవతున్ వోర్ నమ్మకి. ¹¹ బగవంతల్ మాకున్ బస్కెట్ పిస్వల్ జీవతున్ సీతొర్. ఇద్ జీవ తన్వొర్ మరినగ మంత. ఇదె బగవంతన గవ ఆంద్. ¹² బూర్తె బగవంతనొర్ మరినగ బరొస ఇరంతెరొ, వూర్కున్ ఇద్ జీవ పుటంత. బూర్తె బరొస ఇరురొ, వూర్కున్ ఇద్ జీవ పుటొ.

ఆక్రిత గొస్తి

¹³ బగవంతనొర్ మరి యేసునగ బరొస ఇర్వలిర్ మీకున్, బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ పుటంత. ఇద్ గొస్తి మీకున్ కరె మాయన ఇంజెరెన్ ఇవ్ సస్తి లిహి కీసెన్ మంతొన్. ¹⁴ బగవంతన ఇచతున్ పియ్యి మరట్ బతల్ తల్కెతెకె గిర్, వోర్ మాకున్ కరలెన్ సీతొర్ ఇన్వల్ టావ. ¹⁵ మరట్ తల్కెవల్ వోర్ కేంజంతొర్ ఇన్వల్ టావ మత్తెకె, తల్కెతంగ్ అవ్ మాకున్ పుటంతంగ్ ఇంజెర్ గిర్ టావయె.

¹⁶ తమ్మ్య సంగ మన్వల్ బక్తల్ మరన్ తరొ అద్ పాప్ కియ్యల్ సూడైకె, వోన్ సాటి మిరట్ పార్తన కియన. అస్కె బగవంతల్ వోర్ పాపెస్తన్ పిసుసంతొర్. బతి మరనైకె వోయ్యల్ పాప్ † కియ్యలిర్ సాటి

పార్తన కీమ్ ఇంజెర్ వెహ్పొర్ సెలొన్. ¹⁷ బగడ్-నియత్తె తాక్వలిక్ సమ్మె కామ్మె, పాప్కె ఆందుంగ్. బతి సమ్మె పాప్కె మరనైకె తాకుసొంగ్.

¹⁸ బగవంతన మరి-మియడ్ ఆయ్యలిర్ పాప్కె కీసెర్ మనుర్ ఇంజెర్ మాకున్ టావయె. బగవంతనొర్ మరి వూర్కున్ కాబాడ్ కాడ్కి, వూర్ సయ్యన్ద కెయ్యన్ బూడ్ మనుర్. ¹⁹ మరట్ బగవంతనొర్ మరి-మియడ్ ఆందట్ ఇన్వల్ అని దునియతగ మన్వలిర్ కడ్వతుర్ సమ్మిర్ సయ్యన్ద కెయ్యన్ మంతెర్ ఇన్వల్ గొస్తి మాకున్ టావయె. ²⁰ మరట్ సతె బగవంతన్ కరి కీనల్ బగవంతనొర్ మరి మాకున్ గియన్ సియ్యె వాతొర్. అని అదెన్ వోర్ సీతొర్ ఇంజెర్ గిర్ మాకున్ టావయె. మరట్ వోర్ సతెవంతెనగ అని వోనొర్ మరి యేసు కిరిస్తునగ ఉంది ఆసి మంతట్. వోరె కరల్ బగవంతల్ అని బస్కెట్ పిస్వల్ జీవ ఆందుర్. ²¹ నా లాడ్పుర్ మరి-మియడ్ దాత్పుర్నిట్! మూర్తిన జోలిత్ సొన్వక్నె మీవ మిరట్ కాబాడట్.

† మరనైకె వోయ్యల్ పాప్: ఈతంగ్ పాప్కె బగవంతన్ మర్ల బడ్వల్ వూర్కున్ తాకుసంతంగ్. అని అవ్ పాప్కె యేసు కిరిస్తున్ హిందల్ పుట్వల్ బచె మాయ్యల్ కార్యతున్ వొప్పక్నె వూర్కున్ ఇరంతంగ్ (1వ యోహాన్ 2:22;3:14;5:12).

2వ యోహాన్

ఇద్ చిటితున్ బారెత గొప్పి

యేసు కిరిస్తునోర్ సిస్ట్రల్ ఆయ్యల్ యోహాన్.

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ హాసి సియునల్తె నొవద్ సియుంగ్ (85-95) సాల్కున్ నడ్డుమ్ లిహి కియ్యల్ జర్గత్.

యేసునుర్ బక్తలిర్ బద్ సతెమ్మగ నిల్పి మందన. యేసు కిరిస్తు మాయ్యన రూప్తె వాయ్యకి ఇంజెర్ వెలెటిర్కున్ పసి కియ్యలిర్ పెసితెర్. తె మార్ బారెతె బహాన్ మందన? బరొస ఇర్తతగ తాన పండి బర్పుర్ పుట్టల్ వేరి, వోర్పి మునె బహాన్ తాకన ఇన్వడున్ బారెతె ఇద్ చిటితగ లిహి కీసి మంత.

బగ బతల్ మంత
యోహాన్ దండొన్
సత్తుగ నిల్పి మంట్

యోహాన్ దండొన్

1 బగవంతన కెయ్యె నేమె మాతుర్ బక్తలిర్నిట్ †, మీకున్ నావ దండొన్! నన మీ చర్చితుర్కున్ పెదొల్ల ఆందున్. నన అని సతున్ కరి కీతుర్ సప్పిర్ గిర్ మీకున్ పెర్మ కీసెర్ మంతొమ్. 2 మమొట్ బారి పెర్మ కీసెర్ మంతొమ్ ఇత్తెకె, సతెమ్ మా దిల్కనగ మంత అని అద్ బస్కెట్ గిర్ అవెనగ మందంత.

3 బాబొ బగవంతల్ అని మా యేసు కిరిస్తు పర్పు, మీ పొరొ కివుల్ తొప్పి, మీకున్ పెర్మత-దయ అని సాంతి సియిర్. మరట్ సతెమ్ అని పెర్మతె పినన్ సాటి వోర్ మదత్ కియిర్.

సత్తుగ నిల్పి మంట్

4 బాబొ బగవంతల్ మాకున్ ఆగె సీతపినయ్, కహితుర్ బక్తలిర్ సతెమున్ పియ్యి తాక్వల్ సూడ్చి, నాకున్ వెలె ఆనంద్ లాగ్గెర్ మంత. 5 లాడ్చుర్ బక్తలిర్నిట్! మరట్ వొరొన్ వొరొర్ పెర్మతె సూడన ఇంజెర్ మీకున్ కోర్నెర్ మంతొన్. ఇద్ హుకుమ్ పూన ఆయె బతి, మొదొల్ వెహ్తునె లిహి కీసెర్ మంతొన్. 6 పెర్మ ఇత్తెకె, బగవంతనంగ్ ఆగెన్ పియ్యి తాక్వల్. మొదొల్ మిరట్ కిరిస్తున చొకొట్టు కబుర్ కేంజిట్

† బగవంతన కెయ్యె నేమె మాతుర్ బక్తలిర్నిట్: బగవంతల్ నేమి కీత వెయ్యె అని తానుర్ మరి-మియడ్ ఇంజెర్ గ్రీకు బాసతె లిహి కీసి మంత.

అగటల్, 'వొరొన్ వొరొర్ పెర్మతె సూడన' ఇన్వలె బగవంతల్ సీత ఆగె ఆంద్.

7 నన ఇహిన్ బారి వెహ్చార్ మంతొన్ ఇత్తెకె, యేసు కిరిస్తు మాయ్యన రూప్తె వాయ్యకి ఇంజెర్ పసి కియ్యలిర్ వెలెటిర్ దునియతె పెసితెర్. మార్ ఆతుర్ పసి కియ్యలిర్ కిరిస్తునుర్ పగ-దార్క్ ఆందిర్. 8 మిరట్ కమయ్ కీతతున్ సాడుస్వక్నె, బర్పుర్ ఇనమ్ పుట్టల్ వేరి, మార కెయ్యె పసి మాయ్యక్నె దిహాన్తె మంట్.

9 కిరిస్తున బోదతగ నిల్పి పిస్వల్, బాబొన్ అని మరిన్ వొప్పల్ ఆందుర్. అద్ బోదతగ నిల్వక్నె తాన్ సంగ ఉండె అదిక్ జోడి కీసి వెహ్చల్, హర్ వొరొర్ బగవంతన్ నమ్మెర్ వోర్ ఆందుర్. 10 ఆతొన్ మీవ రోన్ కేయ్యట్ అని వోన్ చొకొట్-వాయుట్ గిర్ పూసి కియ్యట్.

11 వోన్ చొకొట్-వాయుట్ పూసి కియ్యల్ వోనంగ్ కరబ్ కామ్మనగ గిర్ ఈస యేత్త లెకతె వాంతొర్.

12 ఉండె వెలె గొప్పింగ్ నీకున్ లిహి కియన ఇంజెర్ నాకున్ వాటె మాంత. తె అవెన్ సాయ్యె కాగుతున్ పొరొ లిహి కియ్యల్ నాకున్ పసంద్ సెలె. బతి మీకున్ బస్కి సూడ్చు ఇనల్ జీవ ఆసెర్ మంత. నన మిహ్లా వాత పెజె ముకబిలి వడ్చున ఇంతొన్. ఇదెన్ హిందల్ మాకున్ బర్పుర్ అనంద్ లాగంత. 13 బగవంతన కెయ్యె నేమె మాతుర్ బక్తలిర్, † మీకున్ దండొన్కె వెహ్చార్ మంతెర్.

†† బక్తలిర్: నేలడుర్ మరి-మియడ్ ఇంజెర్ గ్రీకు బాసతె మందంత.

3వ యోహాన్

ఇద్ చిటితున్ బారెత గొప్పి

యేసు కిరిస్తునోర్ సిస్యల్ ఆయ్యల్ యోహాన్.

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ హసి సియునలై నొవద్ సియుంగ్ (85-95) సాల్కున్ నడ్డుమ్ లిహి కియ్యల్ జర్గిత.

చర్చితుర్కున్ అదికారి మన్యల్ మాయ్లల్ సమ్మిర్కున్ బహన్ సూడన. దుస్రా ములుక్కుల్ వాతుర్ యేసునుర్ బక్తలిర్కున్ పెర్మతె మాన్-మర్యద కియన. వోర్ గర్వ-గమండితె మన్య. సమ్మిర్ గిర్ బెయ్ సబాస్ మాయ్లల్ ఇన్యల్ గవ వోర్ కమయ్ కియన. దుస్సుర్కున్ మాన్-మర్యద అని పెర్మతె బహన్ సూడన ఇన్యడున్ బారెతె, ఇద్ చిటితగ మంత.

బగ బతల్ మంత

దండొస్క

గయియున్ అదికార్ సియ్యల్

వాయుటున్ సుటి కీసి చొకొటున్ పియ్యి తాకన

ఆక్రితంగ్ గొస్టింగ్

దండొస్క

వాయుటున్ సుటి కీసి చొకొటున్ పియ్యి తాకన

1 సోప్తల్ గయియున్ సాటి, చర్చితురోర్ పెదొల్ల ఆయ్యల్ యోహాన్త లిహి కీసిర్ మంతొన్. నీ పొరొ నాకున్ వెలె పెర్మ మంత.

2 లాడ్వొర్ సోప్త! నిమె బావ్-బక్తితగ బడె మాతపె, నీవ తబియత్ గిర్ చొకొట్ మంజి, సమ్మె చొకొట్ జర్గన ఇంజెర్ పార్తన కీసిర్ మంతొన్.

3 కహితుర్ యేసునుర్ బక్తలిర్ † యాత్ర కీసిర్ ఇగె వాతెర్. అని నీ బారెతె, 'వోర్ సతెమున్ పియ్యి, చొకొట్ తాక్సెర్ మంతొర్' ఇంజెర్ గవ వెప్టెర్. అద్ కేంచి నాకున్ బెయ్ ఆనంద్ లాగ్. 4 బరొసతగ నిమె నావోర్ మరిన్ దాత్సొని ఆంది. నా మరి-మియడ్ సత్తె తాక్సెర్ మంతెర్ ఇన్యల్ గొస్టిత్ తెర్ అదిక్ నాకున్ ఆనంద్ సియ్యల్ దుస్రా బదె సెలె.

గయియున్ అదికార్ సియ్యల్

5 లాడ్వొర్ సోప్త! నీకున్ వొడ్డి సెలర్ వూర్, దుస్రా ములుక్కుర్ బక్తలిర్ వాతెకె గిర్ బతి, నిమె మాన్-పాన్ చొకొట్ కీసిర్ మంతి.

6-7 వూర్ బక్తలిర్ నీవ పెర్మతున్ బారెతె చర్చితుర్కున్ గవ వెప్టెర్. బవిసత్తె ఆతుర్ పర్బున వచన్ వెహ్యలిర్ బక్తలిర్, కిరిస్తున్ నమ్మకి వూర మదత్ యెత్వక్నె సరియ్ నిహ్లా వానిరై, బగవంతల్ ఆనంద్ యెత్తుల్ వూర్కున్ మదత్ కీసిర్ మన్. 8 దుస్సుర్కున్ వూర్ పచర్ కియ్యల్ సతెమ్మగ మరట్ ఈసదార్క ఆయన ఇత్తెకె, తప్పక్ ఆతుర మాన్-పాన్ సూడన.

† యేసునుర్ బక్తలిర్: ఇత్తెకె యేసున బోడ వెప్టెర్ తిరివలిర్.

9 నన అగట చర్చితుర్కున్ ఉంది గొప్పి లిహి కీతొన్. బతి వూర్గటల్ వొరో అదికారి ఆక ఇన్యల్ దియెతెర్నెన్ మా గొప్పి వొప్పెర్ సెలొర్. బారెతె తన్వ పొరొ ఉండె బోరె అదికారి మన్య ఇంతొర్. 10 అచొరె ఆయ్య, వాయ్యలిర్ బక్తలిర్కున్ మాన్-పాన్ కియెర్ అని దుస్సుర్ కీకోమ్ ఇత్తెకె గిర్ వొప్పెర్ సెలొర్. అహాన్ మాన్-పాన్ కియ్యలిర్కున్ అడ్డుమ్ ఆసిర్, వూర్కున్ చర్చితుర్గటల్ అలది వాట్సెర్ మంతొర్. అని మా బారెతె ఆయెంగ్-సొనొంగ్ అవ్ బెయ్ కరబ్ వడ్కెసిర్ మంతొర్. అదెన్ సాటి నన వాత పెజె, వోన్ బారెతె వెప్పి, తొహంతొన్.

11 నా లాడ్వొర్ సోప్త! నిమె వోన నమున యేచ్చి తాక్కు. వాయుటున్ ఆయ్య చొకొటునె పియ్యి తాక. చొకొట్ కియ్యల్ బగవంతనొర్ ఆయెర్. వాయుట్ కియ్యల్ బగవంతనొర్ ఆయెర్.

12 దేమెత్తిన్ బారెతె చర్చితుర్ సమ్మిర్ చొకొట్ వెప్టెర్ మంతెర్. బగవంతన సతెమున్ పియ్యి వోర్ తాక్త కాడ్డి, అద్ సతెమ్ గిర్ చొకొట్నొర్ ఇంజెర్ గవ సీసిర్ మంత. మరట్ గిర్ అద్ కరలెన్ ఇంజెర్ వెప్టెర్ మంతట్. మమెట్ వెహ్యల్ సతెమ్ ఇంజెర్ నీకున్ టావ.

ఆక్రితంగ్ గొస్టింగ్

13 ఉండె వెలె గొస్టింగ్ నీకున్ లిహి కియన ఇంజెర్ మంత. బతి సాయ్తె అని పొంటిన్తె లిహి కియ్యల్ నాకున్ పసంద్ సెలె. 14 నీకున్ బస్సి సూడ్క ఇనల్ బెయ్ జీవ ఆసిర్ మంత. అహాన్ మరట్ బేటి మాత పెజె ముకబిలి వడ్కకట్. 15 బగవంతల్ నీకున్ సాంతి సియిర్! ఇగె మన్యలిర్ సోప్తలిర్ నీకున్ దండొస్ వెప్టెర్ మంతెర్. అగ మన్యల్ హార్ వొరో సోప్తన్ మావ దండొస్ వెహ.

యూద

ఇద్ చిటితున్ బారెత గొస్సి

యూదల్

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ సాట్ ఆట్టల్ తె హసి (68-80) సాల్కున్ నడ్డుమ్ లిహి కియ్యల్ జర్తత.

యేసు పర్బునుర్ తముక్కుగటల్ వేర్ యూదల్ గిర్ వొరొ తముర్ ఆందుర్. వేర్ యూదల్ యేసు పిసి మనెకె, వోన్ పొరొ బరొస ఇర్తకి. బతి సాసి-నేండ్ర పెజె, యేసు కరలెన్ బగవంతనొర్ మరి ఆందుర్ ఇంజెర్ సూడ్చి, కరి కిసి బరొస ఇర్తొర్.

చర్చితున్ నడ్డుమ్ సతెమున్ సుటి కిసి లబడ నేకి-బదింగ్ వెహ్వలిర్ బారెతె మంత. వూర్ బోదతున్ అని వూర్ పిస్యల్ తరికతున్ బారెతె గిర్ మంత. అని విస్వాసనంగ్ సత్కున్ సాటి మరట్ లడెయ్ కియ లాగర్ ఇంజెర్ ఇద్ చిటితగ్ లిహి కిసి మంత.

బగ బతల్ మంత

దండొస్క

సతెమున్ కాబాడ్వల్

బరొసతగ నిల్చి మన్లె కేయ్యల్

ఆక్రిత ఆసిర్వాద్

దండొస్క

1 మీకున్ నావ దండొస్! బాబో బగవంతల్ మీకున్ కేయ్యి, తన్వ పెర్బు తొవ్వొర్ అని యేసు కిరిస్తున కెయ్యె కాబాడ్వల్ మంతొర్.

యేసునొర్ సేవ్కన అని యాకొబ్బొర్ తమున్ ఆయ్యల్ యూదన ఇద్ చిటి మీ సమ్మిర్ సాటి, లిహి కిసిర్ మంతొన్.

2 బగవంతల్ ఉండె వెలె మీకున్ తన్వ దయ, సాంతి అని పెర్బు సియిర్.

సతెమున్ కాబాడ్వల్

3 లాడ్వూర్ సొప్టలిర్నిట్! మా సమ్మిర్ బచె మాయ్యుడున్ బారెతె, మీ సమ్మిర్కున్ బెయ్ ఆసతె లిహి కియన ఇంజెర్ మన్లె వాసి మత్త. బతి ఇంకె మరట్ బరొస కియ్యల్ యేసున సతున్ కాబాడ్వడున్ బారెతె లిహి కియన ఇన్వల్ జారత్ అర్త. అద్ సతెమున్ సిరిప్ ఉందియ్ జోక యేసు అని వోనుర్ సిస్యలిర్ బగవంతనుర్ పవిత్ర వాలిర్ మాకున్ హాప్తి కీతెర్. అద్ సతున్ బోర్ బద్ది కియ్యక్నె లడెయ్ కియన ఇంజెర్ కోరంతొన్. 4 బారెతెకె కహితుర్ కరిబలిర్ లోకుర్ మీ నడ్డుమ్ కుసయె నేంగైర్. వూర్ బగవంతన్ మాని కియిర్. వూర్ మా బగవంతన పెర్బుత-దయతున్ పాప్పుంగ్ కామ్మ్య కియ్యె అని కియ్యున్లె వాడకమ్ కిసిర్ మంతెర్. బతి వూర్, సమ్మె అదికార్ వాలె వొరొ మన్వల్ మాల్కల్ యేసు కిరిస్తు పర్బున్ వొప్పెర్ సెలర్. ఆతుర్కున్ సిక్స అరంత ఇంజెర్ తొలెనె దర్బ-గ్రంతనగ లిహి కిసి మంత.

5 ఇదెన్ బారెతె మిరట్ హేతు కియన ఇంజెర్ ఆస కిసిర్ మంతొన్. పర్బు బగవంతల్ ఈజిప్ట్ దేస్సల్ తన్వ పర్తతున్ సుటి కియ్యుస్తొర్. బతి తన్ పొరొ బరొస ఇర్తకి వూర్కున్ నాసెడమ్ కీతొర్. ఇహిన్ జర్తతతున్ బారెతె మీకున్ మొదొలె టావ. 6 అచొరె ఆయ్య, తమ్మ కామ్ బరొబర్ కియ్యక్నె, తమ్మంగ్ అదికార్ వాలె జాగన్ సుటి కీతుర్ దూతలిర్ బారెతె గిర్ మీకున్ టావ. ఆక్రిత తన్వ కియ్యల్ దినమున్ సాటి, బోరె కోలి కియ పరుర్ ఆతంగ్ సకలినె బగవంతల్ వూర్ దూతలిర్కున్ దొప్పి, సికటితగ ఇర్తొర్. 7 వూర్ దాతె సాదొమ, గొమొర నగుక్కుర్ † అని అవెన్ సిర్కుట్నంగ్ నమ్కొనుర్ పీర్ కిసిర్ అని మేందొడె దుస్తొక్ పామ్మ్య గిర్ కిసిర్ మత్తెర్. తె వూర్ సమ్మిర్ బస్కెట్ పాత్వల్ తడ్డితగ

† 1:7 పుట్గడ్డి 19:24-25

సిక్స బోగె మాతెర్. మాకున్ దమ్మి సియన్ సాటి వూర్కున్ నమునత రూప్పి ఇర్తొర్.

8 అహ్నె వూర్ కరిబలిర్, “బగవంతనల్ మాకున్ దర్సన్న్ దిస్తంగ్” ఇంజెర్ లబడె వెప్పి, తమ్మంగ్ మేందొల్కున్ బే-సుదుడ్ కిసిర్ మంతెర్. అని అదికార్కున్ ఉల్ల ఆసి, బగవంతనుర్ మయ్య వాలె దూతలిర్ హిజత్ వోసెర్ మంతెర్. 9 బతి బగవంతనొర్ డగుర్ దూతల్ ఆసి గిర్ మికయెల్ అహన్ కియ్యకి. మోసెన కూర్డున్ బారెతె సయ్యున్తున్ సంగ, వోర్ దూతల్ జట్-పట్ లాగ్గొర్. అస్కె వోన్ రాంగి సియ్యకి అని వోన్ తీర్పొర్ గిర్ కియ్యకి. బతి మికయెల్ సిరిప్, “పర్బుయె నీకున్ దమ్మి సినుర్” ఇంజెర్ సయ్యున్తున్ ఇత్తొర్.

10 వూర్ కరిబలిర్ తమకున్ అర్తమ్ ఆయొంగ్ అవెన హిజత్ వోతెర్. కేడత జన్వర్తున్ దాత్ సొంచ్ కియ్యక్ సిరిప్ తమకున్ వొడ్డి మన్వలిక్నె, తమ్మ తమ నాసెడమ్ కిసిర్ మంతెర్. 11 అయ్యె! వూర్కున్ దుక్స తపా. బారెతెకె వూర్ కయిన్ తాక్స సరియ్ † తాక్తెర్. లాబమున్ సాటి బిలామ్ కీత గల్లితునె కీతెర్. ‡ కోరహు గిర్ మర్ల బడ్డ కాడ్చి, నాసెడమ్ ఆతొర్. † అద్ తీర్లె వీర్ గిర్ నాసెడమ్ ఆంతెర్. 12 సమ్మిర్ చొకొట మీర మాసి, తిన్వలిక్ జేవున్కున్ హిజత్ సెల్వక్నె ఆగమ్ కరబ్ కిసిర్, సిరిప్ తమ్మంగ్ పెటింగ్ నిహ్లా, సూడంతెర్. యేర్ సెల్వక్నె కాలి మంజి, వడిదె పాసిర్ సాన్వలిక్ టెపన్ దాత్ వీర్ మంతెర్. సీర్క్ అరిక్ తెర్చి వాడ్డంగ్ బర్బుర్ సాతంగ్ అవ్ మరక్ బహన్లె పాలంగ్ సెల్వ సాదొగొ, అహ్నె వీర్ మందంతెర్. 13 వీరంగ్ హిజత్ వోయ్యలిక్ కామ్మ్య, ఊస వానెకె, యేత్ పొరొ తేల్వల్ కరబ్ పేసున్ మోడి మందంతంగ్. సరి బూలె మాతంగ్ సుకుకున్ దాత్తుర్ ఆందిర్. బగవంతల్ వూర్ సాటి బస్కెట్ మన్లె, కప్పూర్ సికటి తయర్ కిసి ఇర్తొర్.

14-15 ఆదమ్మ యేడవ పిడితొర్ మాయ్యల్ హానొక్ † బవిసత్తె జర్తవడున్ బారెతె, “కేజట్! పర్బు హజ్కొ కొది పవిత్ర దూతలిర్ †† సంగ, దునియతుర్ సమ్మిర తన్వ కియ్యె వాంతొర్. అస్కె తనకున్ రెప్పి వడ్డతుర్ కరిబలిర్కున్ అని వూర్ పాపెస్లిర్ కీతంగ్ సమ్మె గల్లిన్ వొప్పసి, బగవంతల్ సిక్స కీంతొర్” ఇంజెర్ వెహ్తొర్.

†† తన్వొర్ తమున జీవ యేత్వల్ కయ్య సరి (పుట్గడ్డి 4:8 † 1:11 ఇసాబు 22:22-24; రెండవ ఉపదెన్ 23:3-6 †† 1:11 ఇసాబు 16 †† 1:14-15 పుట్గడ్డి 5:18-25 ††† పవిత్ర దూతలిర్: సెలెకె పవిత్ర వాలిర్.

¹⁶ వీర్ లోకుర్, కరబ్ ఆసనె తాక్సెర్, తమ్మ తగ్గిర్తున్ బారెతె, అని దుస్తుర్ బారెతె గొల్సెరెన్ మందంతెర్. వీర్ డగుక్ డగుక్ గొస్టింగ్ వడ్మంతెర్. తమ్మ లాబమున్ సాటి దుస్తుర్కున్ మెచంతెర్.

బరొసతగ నిల్ని మన్లె కేయ్యల్

¹⁷⁻¹⁸ బతి లాడ్పుర్ సోప్తలిర్నిట్! మా యేసు కిరిస్తు పర్బునుర్ అపోసతుల్, "ఇద్ ఆక్రిత కాలమ్మె బావ్-బక్తి సెలెంగ్ అవ్ ఆసనె తాక్సెర్, మీ బరొసతున్ బారెతె చేడి కియ్యలిర్ మందంతెర్" ఇంజెర్ వెప్టెర్. అవ్ గొస్టిన్ హేతు కీప్టు. ¹⁹ వూర్ ఆతుర్ దునియతుర్ లోకుర్ తమ్మ బగవంతన ఆత్మ సెల్వ సొంజి, సోండ్ కియ్యక్నె మీ నడ్డుమ్ బేద్-బావ్ పుటుసంతెర్.

²⁰ బతి లాడ్పుర్ సోప్తలిర్నిట్! పవిత్ర ఆత్మతె పార్దన కీసెర్, మీ బరొసతగ బడె మాప్టు. ²¹ బస్సెట్ మన్వల్ జీవతున్ మాకున్ సియ్యల్ యేసు కిరిస్తు పర్బున దయతున్ సాటి, ఆసతె సూడ్సెర్, బగవంతన పెర్బతగ నిల్ని మంట్.

²² బరొసతున్ బారెతె అనమిన ఆయ్యలిర్ పొరొ దయ తోహట్. ²³ తడ్మితగ అర్వలిర్కున్ బచి కీతపినయ్ ఉండె కహితుర్కున్ బచి కీప్టు. మీవ దిల్లగ బగవంతన్ వెరిసెర్, దిహన్తె పాపిర్ పొరొ దయ తోహట్. బతి మేందొడె కియ్యలిక్ వూరంగ్ పాప్సెనల్ లంగ్ మంట్.

ఆక్రిత ఆసిర్వాద్

²⁴ మీకున్ బూడ్ అర్వక్నె కాబాడ్వల్ అని బే-కసుర్ వాలిర్ దాత్ బెయ్ ఆనంద్తె తన్వ చర్వతె నిపుస్వల్ బగవంతనె మయ్య వాయి.

²⁵ మాకున్ బచి కియ్యల్ వొరొరె మన్వల్ బగవంతనె మా పర్బు యేసు కిరిస్తున్ హిందల్ తొలె, ఇంకె అని ఉండె బవిసత్తె మయ్య, డగుర్-పాన్, సక్తి అని అదికార్ వాయి. ఆమెన్! †

† ఇద్ వచన్త అర్థమ్: వోర్ వొరొరె సతె బగవంతల్ ఆందుర్. యేసు కిరిస్తు పర్బు మా సాటి కీత కార్వతున్ హిందల్ వోర్ మాకున్ బచి కీతొర్. కలి గడె మాయన్ మునెతలె వోర్ బగవంతల్ తన్వ సక్తి అదికార్ తాకుసెర్ మంతొర్. వోర్ మయ్య వాలె అని డగుర్-పాన్ వాలె ఆందుర్. వోర్ ఇంద్యెట్ గిర్ అహ్నె మంతొర్ అని బస్సెట్ గిర్ అహ్నె మందంతొర్.

ఉజగిరి అరుస్వల్

ఇద్ పుస్తకున్ బారెత గొస్తి

యేసు కిరిస్తునోర్ సిస్వల్ ఆయ్యల్ యోహాన్.

కిరిస్తు సకమ్ లగ్-బగ్ నొవద్ సారుంగ్ (96) సాల్లగ లిహి కియ్యల్ జర్గత్.

ఇద్ పుస్తక్నగ మన్వలిక్ సమ్మె గిర్ యేసు కిరిస్తు, యోహాన్ ఉజగిరి అరుస్వల్ గొస్తింగ్ ఆందుంగ్. ఇదెనగ కిరిస్తు మయ్యత రూప్పె దిసంతోర్. దర్తురితుర్ రాజలిర్ పొరొ రాజ్ తాకుస్వన్ మోడి దిసంతోర్. యూద కాన్దాన్ చిహో ఆందుర్. వోరె పర్బురొర్ పర్బు అని బగవంతన రాజున్ తాకుస్వల్ రాజల్ ఆందుర్. అల్పా అని ఒమెగా ఇత్తెకె, మొదొల్ కియ్యల్ వోరె అని బర్బుర్ కియ్యల్ గిర్ వోరె ఆందుర్. ఇద్ పుస్తక్నగ ముకెతె బవినత్తె జర్గవలిక్ గొస్తింగ్ ఇత్తెకె, కిరిస్తు మల్ని వాయన్ మునె అని వాత పెజె బతల్ జర్గవల్ మంత ఇన్వలిక్ లిహి కీసి మంతంగ్.

ఇద్ కలి మూరె మాయన్ మునె కరబ్-పాన్ అని పాప్పుంగ్ కామ్మి వెలె బడె మాంతంగ్. కిరిస్తునోర్ పగ-దారల్ దునియతగ మన్వలిర్ యేసునుర్ బక్తలిర్కున్ బెయ్ నుక్కున్ కీంతోర్. బతి వోర్ పగ-దారన్ బాజ్ మన్వలిర్కున్ బగవంతల్ సిక్కు కీంతోర్ అని దునియతగ వెలె కటిన్తంగ్ గండల్, వాయుసంతోర్. ఆక్రిత్ యేసు కిరిస్తు బగవంతన రాజ్ తాకుస్వె, బెయ్ డగుర్ మయ్యతె వాంతోర్.

యేసున్ నమ్మర్ వూర్ బహాన్ దిహాన్ పిసన. గట్ బరోసతె ఆక్రి వేరి పిస్తుర్కున్ బాతల్ ఇనమ్ పుటంత ఇన్వల్ తాత్కర్ లిహి కీంతోర్. మరట్ గిర్ పర్బున వచన్ పియ్యి, ఆక్రి వేరి వోన బక్తితల్ బహ్మో మాయ్యక్ మంద్కట్తె, వోర్ సియ్యలిక్ ఇనమ్మి మూకున్ పుటంతంగ్.

బగ బతల్ మంత

వొడ్కి అరుస్వల్ గొస్తి

యేడుంగ్ చర్చినుర్కున్ దండొన్

స్వర్గ్నోర్ మాయ్యల్ ఆయ్యల్ కిరిస్తున్ బారెత దర్సన్

ఎపెస్సుగ మన్వల్ చర్చితుర్ సాటి వచన్

స్మరునతగ మన్వల్ చర్చితుర్ సాటి వచన్

పెర్మమ్నగ మన్వల్ చర్చితుర్ సాటి వచన్

తుయతయతగ మన్వల్ చర్చితుర్ సాటి వచన్

సార్మిన్నగ మన్వల్ చర్చితుర్ సాటి వచన్

పిలదెల్చియతగ మన్వల్ చర్చితుర్ సాటి వచన్

లవొదికయతగ మన్వల్ చర్చితుర్ సాటి వచన్

స్వర్గ్నగ బగవంతన పార్తన-వింతి

గూండి కీసి, యేడుంగ్ మోర్కొ వాట్టి మన్వల్ పాన్

గొరె పిల ఆయ్యల్ మోర్కొన్ కోలి కియ్యల్

బగవంతనుర్ సేమ్మలిర్కున్ కాబాడ్వల్ జర్గంత

బగవంతన రాజ-గాదిత్ మునె అని బగవంతన గొరె పిల ఆయ్యన్ మునె వెలె మాంది నిల్వల్

యేడవ మోర్తున్ గొరె పిల ఆయ్యల్ కోలి కియ్యల్

యేడ్వెర్ దూతలిర్ అని యేడుంగ్ తురంగ్

తమ్వ కవడగ బగవంతన మోర్ సెలుర్ వూర్ పొరొ వాయ్యల్ గండమ్

అరవ తుర రెండవ గండమున్ తర్వల్

దూతల్ అని వోన కెయ్యగ మన్వల్ చుడుసి పుస్తక్

బగవంతల్ నేమి కీతుర్ ఇవిర్ గవదార్కొ

యేడవ దూతల్ తన్వ తురతున్ ఉమ్కొవల్

వెయ్యె అని మారెల్కొ వాలె మాసుల్

సయ్యన్దున్ దర్తురిత్ పొరొ వాడి సియ్యల్

సమ్మర్తల్ వెరినల్ మన్వల్ జన్వర్ బహ్మి వాయ్యల్

ఉండె ఉంది వెరినల్ మన్వల్ జన్వర్

బగవంతన గొరె పిల ఆయ్యల్ అని వోన పర్జ

మువిర్ దూతలిర్

దర్తురిత్ పొరొడ పంట కొయ్యల్

యేడుంగ్ గండమ్మి పియ్యి యేడ్వెర్ దూతలిర్ నిల్వల్

సొంగ్గె నించి మన్వలిక్ యేడుంగ్ టగొరంగ్

జన్వర్తున్ పొరొ మన్వల్ పొరొల్ సొత్త లంజె

బబులోన్ నగుర్ నాసెడమ్ ఆయ్యల్

స్వర్గ్నగ బగవంతన పార్తన-వింతి కియ్యల్

గొరె పిల ఆయ్యన మర్మి జేవున్
 దవ్రల్ కోడత్ పారొ ఉచ్చి మన్వల్
 హజర్ సాల్ రాజ్ తాకుస్వల్
 సయ్యన్ హారె మాయ్యల్
 మరన్ ఆతుర్ పూర తస్య
 పూన హోబర్ అని పూన దర్దురి
 పూన యెరుసలెమ్ నగుర్
 జీవ నిపుస్వల్ యేర్ వాలె లచ్చి
 యేసు వెయ్యె మల్ని వాయ్యల్ మంతోర్
 ఆక్రితంగ్ గొస్టింగ్

వొడ్డి అరుస్వల్ గొస్టి

1 ఇద్ పున్కనగ లిపి కిసి మన్వలిక్ గట్టుంగ్ యేసు కిరిస్తు ఉజగిరి అరుస్వంగ్ ఆందుంగ్. ఇంకె తవ్వక్ జర్గలె మన్వలిక్ మక్తితంగ్ గట్టున్ బారెతె, బగవంతల్ తన్వర్ సేవ్కలిర్కున్ ఉజగిరి అరుసన ఇంజెర్, యేసున్ వెవ్జోర్. తె వోర్ యేసు ఇవ్ గట్టున్ బారెతె వెప్పి తోహాన ఇంజెర్ తన్వోర్ దూతన్, సేవ్కల్ ఆయ్యల్ యోహాన్తగ రొవ్జోర్. 2 తె యోహాన్ బగవంతన వచన్తున్ బారెతె, అని యేసు కిరిస్తున్ బారెతె, తన కుద్ సూడ్డ తీర్ సమ్మెన్ గవ సీతొర్. 3 బగవంతల్ వెహుస్వంగ్ ఇవ్ గొస్టిన్ వాచి కియ్యలిర్ అని ఇవెన్ కేచి, పియ్యి తాక్వలిర్ ఆసిర్వాద్ యేతంతెర్. బారెతె ఇవ్ జర్గవల్ వకత్ కరుమ్ యెవ్.

యేడుంగ్ చర్చినుర్కున్ దండొస్

45 ఆసియ యేరియతగ మన్వలిక్ యేడుంగ్ చర్చినుర్కున్ యోహాన్ ఇన్వన దండొస్ దొసి లిపి కిసిర్ మంతొన్. బతల్ ఇత్తెకి, తొలె, ఇంకె అని బవిసత్తె మన్వనల్, వోన రాజ-గాదిత్ మునె మన్వలిక్ యేడుంగ్ ఆత్మనల్ అని యేసు కిరిస్తునల్ మీకున్ పెర్తత-దయ అని సాంతి పుటి! వోర్ యేసు బరొసతొర్ గవదారల్ ఆందుర్. సాసి-నేండ్చి మర్ల సాయ్యకి పూర్గటల్ మొదొడొర్ వోరె ఆందుర్. దర్దురిత్ పారొ రాజ్ తాకుస్వలిర్ సచ్చిర్కున్ అదికారి వోరె ఆందుర్. వోర్ మాకున్ లాడ్ కీతొర్ అని తన్వ నెతుర్ సీసి, పావ్కనల్ మాకున్ సుటి కియుస్తొర్. 6 వోన రాజ్యగ తన్వోర్ బాబొ ఆయ్యల్ బగవంతన సేవ కియ్యె, మాకున్ కటొడలిర్ మోడి నేమి కీతొర్. మయ్యి అని అదికార్ పిడినంగ్-పిడింగ్ వోనె వాయన! ఆమెన్.

7 ఇచుల! వోర్ టెపన్ పారొ వాసెర్ మంతొర్. † వోన్ కొట్టర్ పూరె ఆయ్య, † హర్ వొరొర్ గిర్ వోన్ సూడంతెర్. దర్దురితగ మన్వలిర్ సమ్మె జాతినుర్ గిర్ వోన్ సూడ్చి, కల కల ఆసి దుక్కుతె ఆడంతెర్. తె అదె తీర్లె జర్గి! ఆమెన్. 8 “ననయ్ అల్పాత ‡ ఆందున్ అని ననయ్ ఒమెగాత † ఆందున్” ఇంజెర్ పర్బు ఇంతొర్. వోర్ సర్వ సక్తి వాలె పర్బు ఆయ్యల్ బగవంతల్ తొలె, ఇంకె అని బవిసత్తె మన్వనల్ ఆందుర్.

స్వర్గనోర్ మాయ్యల్ ఆయ్యల్ కిరిస్తున్ బారెతె దర్చన్

9 నన మీ బరొబరొర్ బక్లల్ ఆయ్యల్ యోహాన్త ఆందున్. పర్ల మీకున్ దుక్కు సీతెప నాకున్ గిర్ సీసెర్ మంతెర్. ఇవ్ సమ్మెన్ వోర్చి బోగె మాసెర్ మంతొన్. బారెతెకె నన గిర్ మీ దాతె బగవంతన్ నావొర్

† 1:7 దానియెల్ 7:13 †† 1:7 జెకర్వ 12:10 ‡ అల్పా ఇత్తెకె గ్రీకు బాసత మొదొడ అక్సెర్ ఆంద్. పర్బు ననయ్ మొదొడొన ఆందున్ ఇంతొర్ (యెసయ 41:4). †† బమెగా ఇత్తెకె గ్రీకు బాసత ఆక్రి అక్సెర్ ఆంద్. పర్బు ననయ్ ఆక్రితొన ఆందున్ ఇంతొర్ (యెసయ 44:6).

రాజల్ ఇంజెర్ వొప్పి, మీ బరొబర్ యేసునగ యెకి ఆసి మంతొన్. నన బగవంతన కబుడున్ పచర్ కియ్యడున్ హిందల్, అని యేసున్ సాటి గవదారన ఆయ్యడున్ హిందల్, పూర్ నాకున్ పత్మాన్ ఇన్వల్ లంకతగ ఇర్లెర్. 10 పర్బున దివొసున్ నేటి పవిత్ర ఆత్మ నాకున్ తన్వ సక్తితె ఆగుటి కీత. అస్కె నాకున్ వెజెటల్ తురత ఆవజాన్ మోడిత లేంగ్ వాలె బోరొ వొరొన లేంగ్ కేంజ వాత. 11 వోర్ నా సంగ, “నిమె సూడ్వడున్ ఉంది గూండి కిసి ఇర్వల్ పాన్తగ లిపి కిసి ఎవెన్, స్మూరున, పెర్లమమ్, తుయతయ, సార్డిస్, పిలదెల్చియ, లవొదికయ ఇన్వలిక్ యేడుంగ్ చర్చినుర్కున్ రొహా” ఇంజెర్ వెహ్యల్ కేంజొన్.

12 తె నా సంగ బోర్ వడ్కుంతొర్ బెహా ఇంజెర్ పెజె తిరితొన్. అస్కె నాకున్ సోనెతంగ్ డివెంగ్ మన్వలిక్ యేడుంగ్ దీసాడంగ్ దిస్సంగ్. 13 అవెన్ నడ్డుమ్ స్వర్గనోర్ మాయ్యున్ మోడితొర్ మాయ్యల్ నాకున్ దిస్సార్. వోర్ కెర్ల లామ్ ఆంగై బూడ్ అరికాల్, వేరి మత్త. వోన సాతిత్ పారొ సోనెత పటి మత్త. 14 వోన తల అని తలదంగ్ కెల్కె తికల్ కాపుసున్ మోడి సెలెతె దవ్రల్ చెలితున్ మోడి మత్తంగ్. వోనంగ్ కడ్కె తడ్డితంగ్ జార్కున్ మోడి మత్తంగ్. 15 వోనంగ్ అరికాల్ కొల్లితగ కాసున్ పెజె మిడ్చెవల్ పితుడున్ మోడి మత్తంగ్. వోన లేంగ్ యేత బొర్తత ఆవజాన్ మోడి మత్త. 16 వోర్ తన్వ తిన కెయ్యె యేడుంగ్ సుకుకున్ పియ్యి మత్తొర్. వోన తొడ్డల్ రండ్ కాక్ దారొ మన్వల్ తల్వర్ పెసిసెర్ మత్త. † వోన మొకొమ్ బారొ దుపరి బచ్చి వేడ్చి సియ్యల్ పోడ్డున్ మోడి మత్త.

17-18 నన వోన్ సూడ్డ బరొబర్ జీవ సొత్తోన్ మోడి వోనంగ్ కాల్కనగ సతెలమ్ అర్లొన్. అస్కె వోర్ తన్వ తిన కెయ్ నా పారొ ఇర్చి, “వెరిమ! ననయ్ మొదొడొన అని ఆక్రితొన ఆందున్. జీవతె మన్వన ఆందున్. నావ మరన్ ఆసి మత్త బతి, ఇచుల! పిడినంగ్-పిడింగ్ జీవతెన్ మన్వన ఆందున్. మరన్వంగ్ అని సాన లోకమ్మంగ్ కుంజింగ్ నహానె మంతంగ్. ††19 అదెన్ సాటి నిమె సూడ్చి అవెన్, ఇంకె మన్వలికున్ అని ఉండె మునె జర్గవలికున్ బారెతె లిపి కీమ్. 20 నిమె నావ తిన కెయ్యె సూడ్డంగ్ అవ్ యేడుంగ్ సుకుక్కు అని అవ్ యేడుంగ్ దీసాడన అర్లమ్ బతల్ ఇత్తెకె: యేడుంగ్ దీసాడంగ్, యేడుంగ్ చర్చినుర్ లోకుర్ ఆందిర్. అని యేడుంగ్ సుకుక్ ఇత్తెకె, అవ్ చర్చినుర్ చొకోట్-వాయుట్ సూడ్వలిర్ యేడ్చిర్ దూతలిర్ ఆందిర్.

ఎపెస్సుగ మన్వల్ చర్చితుర్ సాటి వచన్

2 “ఎపెస్సుగ మన్వల్ చర్చితురోర్ దూతన్ లిపి కీమ్. యేడుంగ్ సుకుకున్ తన్వ తిన కెయ్యె పియ్యి, సోనెతంగ్ యేడుంగ్ దీసాడన్ నడ్డుమ్ తిరివల్ ఇహిన్ వెహ్యార్ మంతొర్:

2 “నీవంగ్ కామ్మున్ బారెతె, నీవ కాయ-కస్టుమున్ బారెతె అని నీవ వోర్చెవడున్ బారెతె నాకున్ టావయె. నిమె కరిబలిర్కున్ వోర్చెవి అని అపొనతుల్కె ఆయ్యెకె గిర్ అపొనతుల్కె ఆందుమ్ ఇంజెర్ వెహ్యలిర్కున్ పరిక్చ కిసి, పకట్కె ఆందిర్ ఇంజెర్ కరి కీతి. 3 నిమె

‡† 1:16 యెసయ 49:2; ఉజగిరి అరుస్వల్ 19:15 ††† మరన్వన్ పారొ నాకున్ అదికార్ మంత.

వోర్సెర్, నావ పొరొడున్ సాటి వెలె కాయ-కష్టమ్ కీసి గిర్ అవిమకి ఇంజెర్ నన కరి కీతొన్.

4 "తెర్ బతి మొదోల్ నీ రొపొ మత్త అద్ పెర్తుతున్, ఇంకె సుటి కీతి ఇంజెర్, నన నీ పొరొ ఉంది బద్దుమ్ దొసెర్ మంతొన్. 5 నిమె బూడ్ అర్వక్ మనెకె, నా సంగ బచొర్ చొకోట్ మత్తియె, అదెన్ హేతు కీమ్. అని చుక్ చుకె మాసి నిమె మొదోల్ కీత తీర్ కామ్మ కీమ్. ఇహిన్ నిమె చుక్ చుకె మాసి, కియ్యెకె దాకితె నన వాసి, నీవ దీసాడతున్ తాన జాగతల్ తెండంతొన్. 6 బతి నీ రొపొ ఉంది చొకోట్ గొస్తి దిస్త. బతల్ ఇత్తెకె, నాకున్ బహనై నికొలస్సు బోద పియ్యి తాక్కులిరంగ్ కామ్మ మెచ్చ వసాయె, అహ్నా నీకున్ గిర్ వూరంగ్ కామ్మ మెచ వసా. 7 "బగవంతన ఆత్మ చర్చితుర్ సాటి వెహ్వాడున్ అర్తమ్ కీక ఇన్వల్ దిహ్నై కేంజన! కరబున్ మెయ్యలిరకున్ బగవంతన బస్కెట్ మన్వల్ సోబత వాడిత † జీవ నిపున్వల్ మరత పండితున్ తిన్జె హాక్ సీంతొన్.

స్మూరునతగ మన్వల్ చర్చితుర్ సాటి వచన్

8 "స్మూరునతగ మన్వల్ చర్చితురోర్ దూతన్ లిహి కీమ్. మొదొడొర్ అని ఆక్రితొర్ ఆయ్యల్ అని సాసి-నేండ్సి జీవతెన్ మన్వల్ ఇహిన్ వెహ్పొర్ మంతొర్:

9 "మీవ దుక్కుతున్ బారెతె అని మీవ గరిబ్-పాన్సున్ బారెతె నాకున్ టావ. తెర్ బతి మిరట్ దనెవంతలిరె ఆందిట్. మీ బారెతె కహితుర్ కరబ్ వడ్కొసెర్ మంతెర్. వూర్ తమ్మ తమ యూదుల్కొ ఆందుమ్ ఇంతెర్ బతి, వూర్ అసలె యూదుల్కొ ఆయుర్. బారెతెకె వూర్ సయ్యున్ద బాజ్సొర్ ఆందిర్. 10 మీవ బరొసతున్ పరిక్స కియన ఇంజెర్, మిహ్లాటల్ కహితుర్కున్ సయ్యన్, ఇంగె వెయ్యె జేల్కొనగ వాటుసంతొర్. దహ రోక్సొ మిరట్ దుక్కు బోగె మాయ లాగర్. బతి ఇవెన్ బారెతె వెరిమట్. మరన్ ఆనల్ వేరి నా పొరొ బరొసతె మంట్. అస్కొ మీకున్ జీవత కిరిట్ సీంతొన్.

11 "బగవంతన ఆత్మ చర్చితుర్ సాటి వెహ్వాడున్ అర్తమ్ కీక ఇన్వల్ దిహ్నై కేంజన! కరబున్ మెయ్యలిరకున్ బగవంతల్ రెండవ మరన్సున్ †† హిందల్, నుక్సన్ జర్సియెర్.

పెర్గమమనగ మన్వల్ చర్చితుర్ సాటి వచన్

12 "పెర్గమమనగ మన్వల్ చర్చితురోర్ దూతన్ లిహి కీమ్. రండొ కాక్ దార్ వాలె తల్వర్ మన్వల్ ఇహిన్ వెహ్పొర్ మంతొర్:

13 "సయ్యున్ద కచురి మన్వల్ జాగతగ మిరట్ పిసెర్ మంతిట్ ఇన్వల్ నాకున్ టావ. అహాన్ మనెకె తెర్ బతి, నావ పొరొడగ బర్చుర్ బరొస ఇర్దిట్. అగ అంతిపస్ ఇన్వల్ బరొసతొర్ గవదారన జీవ యేత్తెర్ తెర్ బతి, మిరట్ మీవ బరొసతున్ సుటి కియ్యకి.

14 "బతి మీ పొరొ కహితంగ్ బద్నమ్మ దొసెర్ మంతొన్: అవ్ బవ్ ఇత్తెకె, బిలామ్మ బోద తీర్ † తాక్కులిరె కహితుర్ మీ రొపొ మంతెర్. మూర్తినగ అర్చన సీతంగ్ అవెన్ తినల్ అని లంజెతనమ్ కీనల్ ఇజ్రయేల్ పర్ణతున్ కరుసి, వూర్కున్ కొద పాసి అరుసన ఇంజెర్ బాలకున్, వొర్ బిలాము కరుస్తొర్. 15 అదె తీర్దె నికొలస్సు బోద తీర్ తాక్కులిరె గిర్ మీ నడ్డుమ్ మంతెర్. 16 అదెన్ సాటి మిరట్ చుక్ చుకె మాసి, అవెన్ సుటి కీమ్. సుటి కియ్యెకె దాకితె నన కోరుమ్ కియ్యక్ మిహ్లా వాసి, నావ తొడ్డల్ వాయ్యల్ తల్వర్తె వూర్ సంగ లడెయ్ కీంతొన్.

17 "బగవంతన ఆత్మ చర్చితుర్ సాటి వెహ్వాడున్ అర్తమ్ కీక ఇన్వల్ దిహ్నై కేంజన! కరబున్ మెయ్యలిరకున్ దిస్వక్ మన్వల్ స్వర్గ్ న మన్మ † ఇన్వల్ కానెతున్ సీంతొన్. అదె తీర్దె వూర్ వొరొన్ పూన పొరొల్ చెక్కి మన్వల్ ఉంది ద్రవల్ బండతున్ సీంతొన్. అద్ బండతున్ యేత్వన్ తప్పసి, దుస్తొన్ బోనె అగ మన్వల్ పొరొడ అర్తమ్ టావ సెలె.

తుయతయతగ మన్వల్ చర్చితుర్ సాటి వచన్

18 "తుయతయతగ మన్వల్ చర్చితురోర్ దూతన్ లిహి కీమ్. తడ్డితంగ్ జార్కున్ మోడి కడ్కొ మన్వల్ అని కొల్తితగ కాసుస్త పెజె మిడ్చవల్ పితుడున్ మోడి కాల్కొ మన్వల్ బగవంతనొర్ మరి ఇహిన్ వెహ్పొర్ మంతొర్:

19 "మీవంగ్ కామ్మ, మీవ పెర్చు మీవ బరొస, మీవ సేవ అని మీవ వోర్చవడున్ బారెతె నాకున్ టావ. మీవంగ్ మొదొడంగ్ చొకోట్లంగ్ కామ్మ తెర్ మిరట్ ఇంకె కియ్యలిక్ కామ్మ వెలె అదిక్కుంగ్ ఆందుంగ్ ఇంజెర్ గిర్ నాకున్ టావ. 20 బతి నన మీ పొరొ ఉంది బద్దుమ్ దొసెర్ మంతొన్: అద్ బతల్ ఇత్తెకె, యెజెబెల్ † ఇన్వల్ తన్వ తన పర్వక్తి ఇంజెర్ కేయ్యల్ వెయ్యెన్ మీ నడ్డుమ్ మంద సీసెర్ మంతిట్. అద్ తన్వ బోదతె నావుర్ సేమ్మలిరె లంజెతనమ్ కీనల్, మూర్తినగ అర్చన సీతతున్ తినల్ బహ్ని కీసెర్ మంత. 21 తన్వ లంజెతనమ్మంగ్ పామ్మన్ బారెతె చుక్ చుకె మాయ్, తాన్ వకత్ సీతొన్. బతి అద్ చుక్ చుకె మాయ్ వొప్పెర్ సెలె. 22 అదెన్ సాటి నన తాన్ కటూల్ పియుసంతొన్. అని తాన్ సంగ మీండ్వలిరె తమ పీర్ కీతతున్ బారెతె చుక్ చుకె మాయ్యెకె దానిర్దె, వూర్ పొరొ బెయ్ దుక్కు వాయుసంతొన్. 23 తానుర్ మరి-మియడ పరన్ యేతంతొన్. అస్కొ మన్-దిల్కొనగ మన్వలికున్ పరిక్స కియ్యన ననయ్ ఆందున్ ఇంజెర్ సమ్మి చర్చినుర్ కరి కింతెర్. హర్ వొరొర్ కీతంగ్ కామ్మన్ పియ్యి, అవెన పండి వూర్కున్ సీంతొన్. 24-25 బతి తుయతయతగ మన్వలిరె కడ్కుతుర్ మిరట్, తాన బోదతున్ వొప్పె తాక్కుకి. ఇత్తెకె సయ్యున్దంగ్ మక్తితె మన్వలికున్ బారెతె వూర్ దుస్తొర్ దాత్ కరిమకి. అదెన్ సాటి మీ పొరొ దుస్తొ బదె వజన్ వాటొన్. బతి నన వానల్ వేరి, నహ్లా ఇర్త మీవ బరొసతల్ బహ్ని మాయ్యక్నె గట్ పియ్యి తాకట్.

26-28 "కరబున్ మెయ్యి, ఆక్రి వేరి నావ ఇవ తీర్ తాక్కులిరకున్ జాతిన్ పొరొ అదికార్ సీంతొన్.

'వూర్ పొరొ వోర్ బెయ్ కడక్ రాజ్ తాకుసంతొర్. వూర్ కుమన బుడిత్ మోడి వోర్చి, బిచంగ్ బిచంగ్ ఆంతెర్.' ††† "ఇద్ అదికార్ నాకున్ బాబొ బగవంతల్ సీతొర్. బావ్-బక్తిత లడెయ్యగ మెయ్యుర్కున్ గిర్ ఇదెన్ సీంతొన్. అదె తీర్దె వూర్ పొరొ వేడ్చి పారుస్సె, సకెడ సుకుమున్ ††† సీంతొన్.

29 "బగవంతన ఆత్మ చర్చితుర్ సాటి వెహ్వాడున్ అర్తమ్ కీక ఇన్వల్ దిహ్నై కేంజన!

సార్దిస్నగ మన్వల్ చర్చితుర్ సాటి వచన్

3 "సార్దిస్నగ మన్వల్ చర్చితురోర్ దూతన్ లిహి కీమ్. బగవంతనంగ్ యెడుంగ్ ఆత్మంగ్ మన్వల్ అని యెడుంగ్ సుకుక్ మన్వల్ ఇహిన్ వెహ్పొర్ మంతొర్:

"మిరట్ కియ్యలిక్ కామ్మ నాకున్ టావ. మిరట్ జీవతె మంతిట్ ఇన్వల్ పొరొల్ మంత బతి, సాతపినయ్ ఆసి మంతిట్. 2 తె దిహ్నై మంజి, మిహ్లా బతల్తె ఇచుసి మెయ్యి మంతయె, అదెన్ కాబాడ్చి బడె మానల్ సూడట్. బారెతెకె నా బగవంతన నదుడె మిరట్ కియ్యలిక్ కామ్మ ఉండె గిర్ బర్చుర్ ఆయ్యెకె మంతంగ్. 3 మిరట్ బగవంతన బోదతున్ బహన్ కేంజిటొ అని బహన్ వొప్పెటొ హేతు కీమ్. అదెన్ తీర్ తాకట్ అని చుక్ చుకె మామ్మ. బతి మిరట్ దిహ్నై మన్వైకె దాకితె, వొరొర్ కలెన్ మోడి అచనక్ వాతపినయ్, నన గిర్ మిహ్లా వాంతొన్. నన మిహ్లా వాయ్యల్ గట్ల మీకున్ అసలె టావ సెలె.

4 "బతి మిహ్లాటల్ కహితుర్ గల్చి కామ్మనగ కోడె మాయ్యక్, తమ్మంగ్ పాంగుకున్ పొరొ పామ్మ డాగ్ సెల్వక్ మంతెర్. వూర్ కామిసియ్యలిరె ఆత కాడ్చి, ద్రవలిక్ పాంగుక్ పొండ్చి, నా బరొబర్ తాకంతెర్.

††† యెజెబెల్: ఇద్ బదె వెయ్యెన పొరొల్ ఆయ వచొ, సెలెకె అద్ రాని యెజెబెల్లన్ దాత్తు గున్ వాలి ఆసి మంద వచొ. 1వ రాజలిర 19:1-2; 21:1-26 ††† 2:26-28 కీర్తన్సొన 2:9 ††† సకెడ సుకుమున్: ఇద్ సక్తె వేడ్చి సియ్యల్ సుకుమ్. వెలెటిర్ సుక్ ఇన్వల్ గ్రూమ్ అందె ఇంతెర్. ఇద్ సమ్మిర్ పొరొ మెయ్యత నిసని అందె.

† బస్కెట్ మన్వల్ సోబత వాడిత: గ్రీకు బాసతె పరదీన్ ఇంజెర్ మందంత. †† 2:11 రెండవ మరన్సున్: 20:14; 21:8 † 2:14 బిలామ్మ బోద తీర్: ఇసాబ్బ 22-24 †† 2:17 మన్మ: బహ్ని పెసివల్ 16

5 కరబున్ మెయ్యన్, అద్ తీర్దె దవ్రలిక్ పాంగుక్ పోండుస్వల్ జర్గంత. స్వర్గనగ బస్కుట్ జీవతె మన్వలిరంగ్ పొరోల్క్ మన్వల్ జీవత గ్రంతనల్ వూరంగ్ పొరోల్కున్ నాసి కియిన్. నన వూర్కున్ నావుర్ ఇంజెర్ నా బాబోన్ మునె, వోసుర్ దూతలిర్ మునె వోపంతొన్.
 6 "బగవంతన ఆత్మ చర్చితుర్ సాటి వెహ్వాడున్ అర్తమ్ కీక ఇన్వల్ దిహన్వై కేంజన!

పిలదెల్వయతగ మన్వల్ చర్చితుర్ సాటి వచన్

7 "పిలదెల్వయతగ మన్వల్ చర్చితురోర్ దూతన్ లిపి కిమ్. పవిత్రవంతల్, సతెవంతల్ అని దావిద్దు కుంజి † మన్వల్, తెరితొర్ ఇత్తెకె తాన్ బోరె ముహ పరుర్. అని వోర్ ముహ్తూర్ ఇత్తెకె బోరె తెరియ పరోర్ వోర్, ఇహిన్ వెహ్పూర్ మంతొర్:
 8 "మిరట్ కియ్యలిక్ కామ్మూ నాకున్ టావ. ఇచుల! జిగి సెల్వక్ మనెకె గిర్, మిరట్ నావ వచన్ తీర్ తాక్కిట్. అని నావ పొరోల్కున్ సాటి గవదార్క్ ఆసి మంతిట్. అదెన్ సాటి మీ మునె నావ కావడ్ తెరిసి ఇర్తొన్. అదెన్ బోరె ముహ పరుర్. 9 కేంజట్! తమ యూదుల్క్ ఆయ్యెకె గిర్ యూదుల్క్ ఆందుమ్ ఇన్వలిర్, సయ్యున్ద బాజ్జూర్ మీవంగ్ కాల్వనగ ముర్-టొంగ్రంగ్ కొట్టి, మాని కీసల్ కీంతొన్. అస్కె నన మీకున్ బచోర్ పెర్క కీంతొనొ, వూర్ కరి కీంతెర్.

10 "మిరట్ తక్లిబ్బున్ వోర్పెర్ మునె దాయన ఇంజెర్ ఆగి సీతొన్. అద్ ఆగి పియ్యి తాక్త కాడ్కి, పరిక్కి కియ్యల్ గట్టుతె మీకున్ బచి కీంతొన్. ఇద్ పరిక్కి కియ్యల్ గట్టు దునియతుర్ సమ్మిర్ పొరో వాయ్యల్ మంత. 11 కేంజట్! నన సప్పె మల్లి వాయ్యన మంతొన్. మీకున్ పుట్టల్ ఇనమ్మ కిరిటున్ బోరె కల్వక్ మనల్, ఇంకె మిరట్ పియ్యి తాక్కలికున్ ఉండె గట్ పియ్యి తాకట్. 12 ఇహిన్ కరబున్ మెయ్యుర్కున్, నావోర్ బగవంతన మందిర్గ మొగ్రమకున్ మోడి ఇరంతొన్. అద్ జాగతున్ సుటి కీసి, వూర్ బెకెన్ సానుర్. నన నావోర్ బగవంతన పొరోల్ అని నా బగవంతన నగుర్ ఆయ్యల్ పూన యెరుసలెమ్మ పొరోల్, వూర్ పొరో లిపి కీంతొన్. ఇద్ యెరుసలెమ్ స్వర్గనగ మన్వల్ నా బగవంతనల్ రెయ్యి వాంత. నావ పూన పొరోల్ గిర్ వూర్ పొరో లిపి కీంతొన్.

13 "బగవంతన ఆత్మ చర్చితుర్ సాటి వెహ్వాడున్ అర్తమ్ కీక ఇన్వల్ దిహన్వై కేంజన!
 14 "లవొదికయతగ మన్వల్ చర్చితురోర్ దూతన్ లిపి కిమ్. ఇవ్ గొస్సిన్, 'అమెన్' ఇంజెర్ కేయ్యల్ †† అని వోన్ హిందలె కలితగ మన్వలిక్ సమ్మెన్ బగవంతల్ గడి కీతొర్, వోర్ బరోస వాలె అని కరల్ గవదారల్ ఇహిన్ వెహ్పూర్ మంతొర్:
 15-16 "మిరట్ కియ్యలిక్ కామ్మూన్ బారెతె నాకున్ టావ. ఇవ్ కామ్మూ నహ్ బర్పుర్ బరోస ఇర్చి కియ్యలిరన్ మోడి కాస్టంగ్ సెలెంగ్ అని నాకున్ ఉల్ల తిరివలిర్ కియ్యలికున్ మోడి కిన్ గిర్ సెలెంగ్. బద్ తెర్ ఉంది తీర్దె మందన ఇన్వలె నావ ఇచ. ఇత్తెకె యేతున్ మోడి కాస్ట మన్వల్కెనే కిన్ మన్వల్కెనే నిస్తా మలమల మంతిట్. అదెన్ సాటి నా తొడ్డల్ మీకున్ బహ్రి ఉస్కిసి వాట్టన మంతొన్. 17 'మమొట్ దనెవంతలిర్ ఆందుమ్. ముహ్ జాయ్యత్ వెలె మంత. మాకున్ బతతయ కమి సెలె' ఇంజెర్ మిరట్ ఇంతిట్. బతి మిరట్ దిక్ సెలుర్ వూర్ ఆందిట్. మీ పొరో కివుల్ వానల్ మీవ గతి మంత. మిరట్ గరిబ్-పాన్వై మంతిట్. మిరట్ గుడ్డిర్ ఆసి మంతిట్ అని కుడెకెయ్ మంతిట్ ఇన్వలిక్ బవె మీకున్ టావ సెలె. 18 అదెన్ సాటి మీకున్ సూచన వెహ్వాల్ బతల్ ఇత్తెకె, మోక మిరట్ దనెవంతలిర్ ఆకొమ్ ఇంద్రిట్తె, కొల్లితగ గరి కీత పివర్ సొనె నహ్ మంత. అదెన్ యేతట్.

లవొదికయతగ మన్వల్ చర్చితుర్ సాటి వచన్

† దావిద్దు కుంజి: ఇత్తెకె దావిద్ రాజన రాజున్ పొరో అదికార వాలె ఆందుర్. యెనయ 22:22 †† 'అమెన్' ఇంజెర్ కేయ్యల్: బగవంతనంగ్ గొస్సిన్గ మన్వలిక్ సమ్మెన్ పూరె మూర్ఖు నన గారంటి వాలెన ఆందున్ ఇంజెర్ అర్తమ్.
 †† పద్యురాగము: రగల్ సెలెకె రగక్ రగక్ దవ్రల్ మన్వల్ కంకర్. †† మరకతము: బెయ్ బారిత్ తీర్-తీర్ మిడ్వల్ హిర్వల్ కంకర్.

అని మిరట్ కుడెకె దిసి, మీవ హిజత్ సాన్వక్ మన్వై, పొండ్లె దవ్రలిక్ కప్పింగ్ నహ్ మంతంగ్ అని మీవంగ్ కడ్కున్ సాటి మత్ గిర్ మంత. అవెన్ నహ్బుల్ యేతట్. అస్కె మిరట్ తాత్కూర్ సూడ పరంతిట్.
 19 నన లాడ్ కియ్యలిర్ సమ్మిర్కున్ దమ్మి సీసి, జరబ్బె ఇరంతొన్. అదెన్ సాటి ఆసతె లప్పి వర్చి, చుక్ చుకె మాసి మన్వన్ మూర్కుసట్.
 20 "ఇచుల! నన కావడున్ కరుమ్ నిల్చి, తాపి కీసెర్ మంతొన్. బోరె నావ లేంగ్ కేంచి, కావడ్ తెరితెకె, నన రొపొ సొంజి, వోన్ సంగ మీరె మాసి జేవున్ కీంతొన్. 21 నన కరబున్ మెయ్యి, నా బాబోన్ సంగ, వోన రాజ-గాదితగ ఉచ్చి మంతొన్. అదె తీర్దె కరబున్ మెయ్యెర్ వోన్, నా సంగ నావ రాజ-గాదితగ ఉడ సీంతొన్.
 22 "బగవంతన ఆత్మ చర్చితుర్ సాటి వెహ్వాడున్ అర్తమ్ కీక ఇన్వల్ దిహన్వై కేంజన" ఇంజెర్ వెహ్పూర్.

స్వర్గనగ బగవంతన పార్తన-వింతి

4 ఇవ్ సమ్మె జర్గత పెజె నన కడ్కె తప్పి పొరో సూడ్తొన్. అస్కె స్వర్గనగ ఉంది కావడ్ తెరిసి దిస్త. అని తురత ఆవజున్ మోడి మత్త అద్ మొదొడ లేంగ్ నా సంగ, "ఇగె పొరో వర! ఇద్ ఆత పెజె తప్పక్ జర్గతె మన్వలికున్ బారెతె తొహంతొన్" ఇంజెర్ వడ్కెవల్ కేంజ్తొన్. 2 అస్కె యెంటెనె పవిత్ర ఆత్మ నాకున్ తస్వ సక్తిత్తె ఆగుటి కీత. అస్కె స్వర్గనగ నాకున్ ఉంది రాజ-గాది దిస్త. అద్ రాజ-గాదితగ వోరో ఉచ్చి దిస్తొర్. 3 అగ ఉచ్చి మన్వన్ మొకొమ్ బక్ మిడ్వల్ సూర్యకాంతమ్ † ఇన్వల్ కంకర్తున్ దాత్ అని పద్యురాగము †† ఇన్వల్ కంకర్తున్ దాత్ దిస్త. అని వోన రాజ-గాదిత్ సిర్కుట్ మరకతము †† ఇన్వల్ కంకర్తున్ మోడి కమల్-పటి మిడ్వెర్ దిస్త.

4 అద్ రాజ-గాదిత్ సిర్కుట్ వీస నాలుంగ్ (24) రాజ-గాదింగ్ వాట్టి మత్తంగ్. అవ్ రాజ-గాదినగ వీస నాల్విర్ (24) పెదొల్క్ దవ్రలిక్ పాంగుక్ పొండ్లి, తమ్మంగ్ తలనగ సోనెతంగ్ కిరిట్క్ కెర్చి ఉచ్చి దిస్తెర్. 5 అద్ రాజ-గాదితల్ మిడ్వల్ దిస్త అని గర్వవల్ ఆవజ్ కేంజ వాత. అని రాజ-గాదిత్ మునె యేడుంగ్ డివెంగ్ పొచ్చెర్ మత్తంగ్. అవ్ డివెంగ్ బగవంతనంగ్ యేడుంగ్ ఆత్మంగ్ ఆందుంగ్. 6 అని అద్ రాజ-గాదిత్ మునె బెయ్ చక్ యేర్ మన్వల్ సమ్మర్ మత్త.

అద్ రాజ-గాదిత్ సిర్కుట్ స్వర్గనగ మన్వలిక్ నాలుంగ్ జీవంగ్ హర్ ఉంది బాజ్ నిల్చి దిస్తంగ్. అవెకున్ మునె-పెజె పూరో కడ్కె మత్తంగ్. 7 అవెనల్ మొదొడ వాలె జీవ చిహ్ంత మోడి దిస్త. రెండవ వాలె జీవ కోదత్ మోడి దిస్త. మూడవ వాలె జీవత మొకొమ్ మూయ్యన్ మోడి దిస్త. నాల్గవ వాలె పరివల్ గందడున్ మోడి దిస్త. 8 ఇవ్ నాలుంగై స్వర్గనగ మన్వలిక్ జీవన్ సారుంగ్ మారెల్క్ మత్తంగ్ అని అవెనంగ్ మేందొల్క్ కడ్కెనె నించి మత్తంగ్.

రాత్-దిహ రోమ్మక్నె,
 "తొలె, ఇంకె అని బవిసత్తె మన్వల్ సర్వ సక్తివంతల్ పర్బు ఆయ్యల్ బగవంతల్ పవిత్రవంతల్ ఆందుర్! పవిత్రవంతల్ ఆందుర్!
 పవిత్రవంతల్ ఆందుర్!"
 ఇంజెర్ వార్చెరెన్ మత్తంగ్.

9 రాజ-గాదిత్ పొరో ఉద్వన్, బస్కిట్ జీవతె మన్వన్, మయ్యు డగుర్-పాన్ వాయన ఇంజెర్ అవ్ జీవంగ్ దనెవాద్ వెహ్పూర్ వార్తంగ్.
 10 అవ్ అహన్ వార్చెర్ మనెకె, వూర్ వీస నాల్విర్ పెదొల్క్ అద్ రాజ-గాదితగ ఉచ్చి మన్వన్ మునె గమ్మె కాలే కర్చి, బస్కిట్ జీవతె మన్వన్ పార్తన-వింతి కీతెర్. అని తమ్మంగ్ కిరిట్క్ అద్ రాజ-గాదిత్ మునె వాట్టి.

11 "మా పర్బు, మా బగవంత!
 నిమ్మె నీవ ఇచ తీర్ హర్ ఉందితున్ గడి కీతి, అని హర్ ఉంది గిర్ అహన్ మందన ఇంజెర్ కీత కాడ్కి,

† సూర్యకాంతమ్: ఇద్ హిర్వల్ సెలెకె బెయ్ చక్ దవ్రల్ మన్వల్ కంకర్.
 †† పద్యురాగము: రగల్ సెలెకె రగక్ రగక్ దవ్రల్ మన్వల్ కంకర్. †† మరకతము: బెయ్ బారిత్ తీర్-తీర్ మిడ్వల్ హిర్వల్ కంకర్.

నిమె వొరొనియె మయ్యు డగుర్-పాన్ అని అదికార్ యేత్తె కామి సీనల్ మంతి" ఇంజెర్ ఇత్తెర్.

గూండి కీసి, యేడుంగ్ మోర్క్ వాట్టి మన్వల్ పాన్

5 అద్ ఆత పెజె, రండ్ బాజ్కే లిహి కీసి, గూండి కీసి మన్వల్ యేడుంగ్ మోర్క్ వాలె ఉంది పాన్ అద్ రాజ-గాదితగ ఉచ్చి మన్వన కెయ్యె దిస్త. 2 అస్కె, "గూండి కీసి మన్వల్ పాన్ గ చిప్పుండుసి మన్వలిక్ అవ్ మోర్కున్ ఉరుసి కోలి కియ్యె కామి సీనల్ బోర్ మంతి?" ఇంజెర్ తాకద్ వాలె వొరొర్ దూతల్ జోర్ కిలండి వాట్టొర్. 3 బతి స్వర్గనగన్ ఆయి, దర్దురిత పొరొన్ ఆయి, దర్దురితున్ బూడె ఆయి, అద్ గూండి కీసి మన్వల్ పాన్ కోలి కీసి, సూడ పర్వల్ బోరె దిస్తకి. 4 అద్ గూండి కీసి మన్వల్ పాన్ కోలి కీసి, సూడ పర్వల్ బోరె కామి సీనల్ సెల్వ కాడ్కి, నన బెయ్ దుక్కతె ఆడ్టొన్. 5 అస్కె వూర్ పెదొల్కనగట్ వొరొర్ నా సంగ, "అడ్కు! ఇచుల! అవ్ యేడుంగ్ మోర్క్ వాలె గూండి కీసి మన్వల్ పాన్ కోలి కియ్యె, యూద కాన్వత చిహ్ం † ఇంజెర్ కేయ్యల్ అని దావిదొర్ మరి ఇన్వల్ లడెయ్యున్ మెయ్యి మంతి" ఇంజెర్ వెహ్టొర్.

6 అస్కె నన అద్ రాజ-గాదిత, స్వర్గనగ మన్వలిక్ అవ్ నాలుంగ్ జీవన్ అని పెదొల్కున్ నడుమ్ గోటి కొయ్యపినయ్ మన్వల్ గొరె పిలతున్ †† సూడ్టొన్. తాన్ యేడుంగ్ కొహ్కె అని యేడుంగ్ కడ్కె మత్తంగ్. అవ్ కడ్కె దర్దురిత పొరొ నాలుంగ్ కొన్కెనగ రొహ్కంగ్ అవ్ బగవంతనంగ్ ఆత్మంగ్ ఆందుంగ్. 7 బగవంతన గొరె పిల ఆయ్యల్ వాసి, రాజ-గాదితగ ఉచ్చి మన్వన తిన కెయ్యల్ అద్ పాన్వన్ యేత్తొర్. 8 అస్కె స్వర్గనగ మన్వలిక్ అవ్ నాలుంగ్ జీవంగ్ అని వీన నాల్వొర్ పెదొల్క, చొండ్కుంగ్ అని దూప్ సియ్యలిక్ చీజ్కెనె నించి మన్వలిక్ సొనెతంగ్ దూపెరంగ్ పియ్యి, బగవంతన గొరె పిల ఆయ్యన్ మునె గప్పె కార్క్ కర్తెర్. అవ్ దూపెరంగ్ బగవంతనూర్ లోకురంగ్ పార్తనంగ్ ఆందుంగ్. 9 అస్కె వూర్ ఇద్ పూన కీర్తన్:

"నిమెయ్ అద్ గూండి కీసి మన్వల్ పాన్వన్ యేచ్చి, తానంగ్ మోర్కున్ కోలి కియ్యె కామి సీంతి.

నిమెయ్ సమ్మిరంగ్ పాప్పున్ కండి కియ్యె అర్చన ఆసి, హర్ జాతితల్, హర్ బాసతుర్టల్,

హర్ పర్వతల్, హర్ దేస్వల్, బగవంతన సాటి మాయ్యలిర్కున్ నీవ నెతుర్ సీసి యేత్తి.

10 వోన రాజ్కుగ మా బగవంతన సేవ కియ్యె, వూర్కున్ కటొడలిర్ మోడి నేమి కీతొర్.

అని వూర్ ఇద్ దర్దురితున్ పొరొ రాజ్ తాకుసంతెర్" ఇంజెర్ వార్తెర్.

11 అద్ ఆత పెజె నాకున్ స్వర్గనగ మన్వలిక్ అవ్ నాలుంగ్ జీవన్ సిర్కుట్, రాజ-గాదిత్ సిర్కుట్ అని వూర్ పెదొల్కున్ సిర్కుట్ బెయ్ వెలెటిర్ దూతలిర్ లేంగ్ కేంజ వాత. వూర లెక హజరో-హజర్, కరోడ్-కరోడ్ మత్త. 12 వూర్ సమ్మిర్ జోర్తె,

"అదికార్, దన్-దవ్లత్, గియన్, తాకద్, మాన్, మయ్య అని డగుర్-పాన్ యేత్తె తన్వ అర్చన కీతొర్ వోర్ గొరె పిల ఆయ్యలె కామి సీంతొర్"

ఇంజెర్ వార్తెర్.

13 అద్ గట్కుతె స్వర్గనగ, దర్దురితగ, దర్దురిత్ బూడ్ అని సమ్మిర్తగ మన్వలిక్ సమ్మె ఇహ్న్,

"రాజ-గాదిత్ పొరొ ఉచ్చి మన్వన్ అని గొరె పిలత్ మోడి తన్వ అర్చన కియ్యన్, బస్కెట్ డగుర్-పాన్, మాన్, మయ్య అని సక్తి మందన"

ఇంజెర్ వెహ్టొల్ కేంజొన్.

14 స్వర్గనగ మన్వలిక్ అవ్ నాలుంగ్ జీవంగ్, 'ఆమెన్' ఇంజెర్ వెహ్టొ పెజె, వూర్ పెదొల్క గప్పె అర్చి పార్తన-పింతి కీతెర్.

గొరె పిల ఆయ్యల్ మోర్కున్ కోలి కియ్యల్

6 బగవంతన గొరె పిల ఆయ్యల్ అవ్ యేడుంగ్ మోర్కున్ ఉందితున్ కోలి కియ్యల్ సూడ్టొన్. అస్కె స్వర్గనగ మన్వలిక్ అవ్ నాలుంగ్ జీవన్ ఉంది గర్జవడున్ మోడిత లేంగ్ నా సంగ, "వర!" ఇన్వల్ కేంజొన్. 2 తె హకె సూడ్కె, ఉంది దవ్లత్ కోడ దిస్త. తాన్ పొరొ వొరొ ఉంది బాన్ పియ్యి ఉచ్చి మత్తొర్. వోన్ ఉంది కిరిట్ సియ్యల్ జర్గిత. లడెయ్యగ మెయ్యెర్ వోర్ ఉండె మునె మెయ్యె సాత్తొర్.

3 వోర్ గొరె పిల ఆయ్యల్ రెండవ మోర్కున్ కోలి కీత పెజె, స్వర్గనగ మన్వల్ రెండవ జీవ, నా సంగ, "వర!" ఇంజెర్ కేయ్యల్ కేంజొన్.

4 అస్కె రగల్ రంగ్కు ఉంది కోడ బహ్ని పెసిత్. దర్దురిత్ పొరొ సాంతి సెల్వక్ కియ్యె, మాయ్యలిర్ వొరొన వొరొ జక్వల్ తాన్ పొరొ ఉచ్చి మన్వన్ అదికార్ అని వోన కెయ్యె ఉంది డగుర్ తల్వర్ గిర్ సియ్యల్ జర్గిత.

5 వోర్ గొరె పిల ఆయ్యల్ మూడవ మోర్కున్ కోలి కీత పెజె, స్వర్గనగ మన్వల్ మూడవ జీవ, నా సంగ, "వర!" ఇంజెర్ కేయ్యల్ కేంజొన్.

అస్కె సూడ్కె నాకున్ ఉంది కార్వల్ కోడ † దిస్త. తాన్ పొరొ తాన్ పియ్యి, వొరొర్ ఉచ్చి మత్తొర్. 6 అస్కె స్వర్గనగ మన్వలిక్ అవ్ నాలుంగ్ జీవన్ నడ్డుమ్నల్, "అద్ కరుత గట్కుతె ఉంది దియత బూతితె సిరిప్ ఉంది కిలొ గొహ్కె సెలెకె మూండ్ కిలొంగ్ వంజింగ్ యేత పరంతెర్. బతి ఒలివ మరకున్ అని ఆంగుర్కునంగ్ వాడిన్ నుక్కున్ కియ్య" ఇంజెర్ వెహ్టొల్ ఉంది లేంగ్ కేంజొన్.

7 వోర్ గొరె పిల ఆయ్యల్ నాల్గవ మోర్కున్ కోలి కీత పెజె, స్వర్గనగ మన్వల్ నాల్గవ జీవ నా సంగ, "వర!" ఇంజెర్ కేయ్యల్ కేంజొన్.

8 అస్కె సూడ్కె నాకున్ నీర్కున్ మోడిత రంగ్కు ఉంది కోడ దిస్త. తాన్ పొరొ ఉచ్చి మన్వన పొరొల్ 'మరన్' అని వోన్ పెజెయ్, 'సాన లోకమ్' వాసెర్ మత్త. తల్వర్తె, కరుతె, బేమరినె, కేడత జన్వన్ సె మాయ్యలిర్కున్ జక్కె, దర్దురితంగ్ నాలుంగ్ ఈసనల్ ఉంది ఈసత్ పొరొ, వోన్ అదికార్ సియ్యల్ జర్గిత.

9 అయ్యవ మోర్కున్ బగవంతన గొరె పిల ఆయ్యల్ కోలి కీతొర్. అస్కె బగవంతన వచస్తున్ పచర్ కీతతున్ హిందల్ అని తాన్ సాటి గవదార్క్ ఆసి నిల్తున్ హిందల్ బోనంగ్తె పరన్కె సొత్తంగొ, వూరంగ్ ఆత్మంగ్ బలిదాన్ సియ్యల్ బోన్తున్ బూడ్ దిస్తంగ్. 10 వూర్ బెయ్ జోర్తె, "సర్వ సక్తివంతల్ పర్కు! నిమె సతెవంతని అని పవిత్రవంతని ఆంది. బస్కె వేరి మాకున్ జక్కుర్కున్ తన్వ అని సిక్కి కియ్యక్నె మందంతి?" ఇంజెర్ కిలితెర్. 11 అద్ ఆత పెజె, హర్ వొరొన్ గిర్ దవ్లత్ పాంగుడ్ సియ్యల్ జర్గిత. అని, "మీ దాతె మీ బరోబర్తుర్ సేమ్మలిర్ అని బక్కులిర్ జీవ వూర్ యేతంతెర్. ఇహ్న్ సాయ్యలిర్ ఇసాబ్ నింద్యల్ వేరి, మిరట్ ఉండె జరసి కాలమ్ వేరి ఆరమ్ కీసెర్ సూడ లాగర్" ఇంజెర్ వెహ్టొర్.

12 వోర్ ఆరవ మోర్కున్ కోలి కీనెకె, నన సూడ్టొన్. అస్కె ఉంది బెయ్ డగుర్ బూకంప్ వాత. పోడ్డెన రంగ్ కార్వల్ గమ్మిత్ దాత్ మారిత్ అని పూరొ నెలెంజ్కు రంగ్ నెతుడున్ మోడి మారిత్. 13 అని బెయ్ వడి-దూండడ్ పెసిత్కె, హాలె మాసి బూడ్ జడె మాయ్యలిక్ అంజారి పండిన్ మోడి, హాబడంగ్ సుకుక్ దర్దురిత్ పొరొ అర్దంగ్. 14 హాబర్ కాగుతున్ మోడి గూండె మాసి, మయెడ ఆత. హర్ ఉంది గుట అని లంకంగ్ అవెనంగ్ జాగనల్ బహ్కె మాతంగ్.

15 అస్కె ఇద్ దర్దురిత్ పొరొ రాజ్ తాకుస్వలిర్ రాజలిర్, రాజలిరుర్ మర్క్, సిపాయిరుర్ అదికారిర్, దనవంతలిర్, సక్తివంతలిర్, దాసిర్, దాసిర్ ఆయర్ వూర్, బుయరినగ అని పెర్నంగ్ గుటనగ మన్వలిక్ బండన్ నడ్డుమ్ మక్తెర్. 16 వూర్ పెర్నంగ్ గుటన్ అని బండన్ సంగ,

† యూద కాన్వత చిహ్ం: యూదన కాన్దావొర్ దావిద్ రాజల్ ఆందుర్ (పుట్గడ్డి 49:9 †† 5:6 గొరె పిలతున్: యోహన్ 1:29

‡ కార్వల్ కోడ: ఇద్ కోడతున్ హిందల్ పంబంగ్ కరబ్ ఆసి, కరు అరంత. అని ఇదెన్ హిందల్ చందిత దర వెలె బడె మాంత.

“మా పొరొ అర్చి, రాజ-గాదితగ ఉచ్చి మన్వన నదుడల్ అని బగవంతన గొరె పిల ఆయ్యన సొంగ్గుల్ మాకున్ బచి కిష్ట. ¹⁷ బారితెకె వోన సొంగ్ తొవ్వల్ దివోన్ వాత. తాన్ ఉట్ల ఆసి బోర్ నిల పరనుర్?” ఇంజెర్ కిలితెర్.

బగవంతనుర్ సేమ్మలిర్కున్ కాబాడ్వల్ జర్గంత

7 ఇవ్ జర్గంత పెజె, బగవంతనుర్ నాల్విర్ దూతలిర్ దర్దురితంగ్ నాలుంగ్ కోన్కనగ నిల్చి దిస్తెర్. అని వూర్ దర్దురిత్ పొరొన్ ఆయి, సమ్మర్తున్ పొరొన్ ఆయి అని బవె మరకున్ పొరొన్ ఆయి వడి పాయ్యక్నె నాలుంగ్ కోన్కనల్ వాయ్యల్ వడితున్ ఆపుస్తెర్. ²⁻³ అని జీవ వాలె బగవంతన మోర్దున్ పియ్యి, ఉండె వొరొర్ దూతల్ పోడ్డె పెసివల్ బాబ్బల్ పొరొ వాసెర్ దిస్తెర్. అని వోర్, దర్దురితున్ అని సమ్మర్తున్ నుక్కన్ కియ్యె, అదికార్ వాలిర్ నాల్విర్ దూతలిర్ సంగ జోర్చె, “బగవంతన సేవ కియ్యలిరంగ్ కపక్కుగ మోర్ వాట్టల్ వేరి, దర్దురితునె ఆయి, సెలెకె సమ్మర్తునె ఆయి, సెలెకె మరకునె ఆయి నుక్కన్ కియ్యట్” ఇంజెర్ వెవ్హోర్. ⁴ అద్ ఆత పెజె మోర్ వాట్టర్ హిసాబ్ వెహ్హొకె కేంజొన్. అద్ హిసాబ్ ఉంది లాక్ చాలిన్ నాలుంగ్ హజర్క (1,44,000) మాంది మత్త. వీర్ సమ్మిర్ ఇజయేల్ లోకురంగ్ సమ్మె కాందనుర్ ఆందిర్. ⁵⁻⁸ యూద, రూబెన్, గాద్, అసెర్, నప్తాలి, మనసె, సిమియొన్, లేవి, ఇసకర్, జెబులున్, యోసెఫ్ అని బెన్యమీన్ ఇన్వలిక్ ఇవ్ బార (12) కాందనల్, హార్ కాందతగ బార హజర్క (12,000) మాందిత్ పొరొ మోర్ వాట్టల్ జర్గంత.

బగవంతన రాజ-గాదిత్ మునె అని బగవంతన గొరె పిల ఆయ్యన్ మునె వెలె మాంది నిల్వల్

9 ఇద్ ఆత పెజె, బోరె లెక కియ్ పొరొ అచొర్ మాంది దిస్తెర్. వూర్ మాందిత్ రొపా హార్ దేస్వల్, హార్ జాతితల్, హార్ బాసతల్, హార్ పర్జతల్ మత్తెర్. వూర్ సమ్మిర్ గిర్ దవ్రలిక్ పాంగుక్ కెర్చి, కెయ్యనగ కజూర్ మరక్కుంగ్ కాందంగ్ పియ్యి మత్తెర్. వూర్ బగవంతన రాజ-గాదిత్ మునె అని బగవంతన గొరె పిల ఆయ్యన్ మునె నిల్చి మత్తెర్. ¹⁰ వూర్ సమ్మిర్, “రాజ-గాదితగ ఉచ్చి మన్వల్ బగవంతన్ అని బగవంతన గొరె పిల ఆయ్యనె బచి కియ్యల్ సక్తి మంత!” ఇంజెర్ జోర్చె కిలితెర్. ¹¹⁻¹² అద్ ఆత పెజె రాజ-గాదిత్ సిర్కుట్, పెదొల్కున్ అని స్వర్గనగ మన్వలిక్ నాలుంగ్ జీవన్ సిర్కుట్, బగవంతనుర్ దూతలిర్ సమ్మిర్ నిల్చి దిస్తెర్. వూర్ సమ్మిర్ రాజ-గాదితున్ మునె గమ్మె అర్చి, “మా బగవంతన్ డగుర్-పాన్, మయ్య గియన్, మాన్, అదికార్ అని సక్తి బస్కెట్ మందన ఇంజెర్ దనెవాద్కె వెహ్హోర్, ఆమెన్!” ఇంజెర్ పార్వన-వింతి కిలితెర్.

¹³ పెదొల్కునగటల్ వొరొర్, “వీర్ దవ్రలిక్ పాంగుక్ కెర్చుర్ బూర్ ఆందిర్ అని బగటల్ వాతెర్?” ఇంజెర్ నాకున్ పూసి కిలితెర్.

¹⁴ తె నన, “సాబ్! నాకున్ టావ సెలె బతి, నీకునె టావ!” ఇంజెర్ వెహ్హోన్.

తె వోర్ నా సంగ, “వీర్ బెయ్ వెలె దుక్కంగ్ బోగె మాసి, అవెన్ వీడ్చి వాతుర్ ఆందిర్. వీర్ తమ్మంగ్ పాంగుకున్ గొరె పిల ఇన్వన నెతుడగ సుక్కి, చక్ దవ్రలిక్ కీతుర్ ఆందిర్. ¹⁵ అదెన్ సాటినె వూర్ బగవంతన రాజ-గాదిత్ మునె మంజెర్, రాత్-దిహ మందిర్తగ వోన సేవ కీసెర్ మంతెర్. రాజ-గాదితగ ఉచ్చి మన్వల్ వూర్ పొరొ తన్వ డేర పరుసి, కాబాడంతోర్. ¹⁶ వూర్కున్ ఇంగెడల్ బస్కెన్ కర్ వసా అని యేర్ వట్ట వసా. పోడ్డె తన్వ యెదితె వూర్కున్ మడుసా అని దుసా బదె యెది గిర్ వూర్కున్ పాయె. ¹⁷ బారితెకె అద్ రాజ-గాదితున్ నడ్డుమ్ †

† ఇత్తెకె అద్ రాజ-గాదితున్, అవ్ నాలుంగ్ దూతలికున్ అని పెదొల్కున్ నడ్డుమ్.

మన్వల్ గొరె పిల ఆయ్యలె వూర్కున్ గాయి్య ఆసి మందంతోర్. జీవ నిపుస్వల్ జలతగ వూర్కున్ తాకుసంతోర్. అని బగవంతలె వూరంగ్ కడ్కనల్ తూర్వల్ హార్ కాడెడున్ ఉన్మంతోర్” ఇంజెర్ వెవ్హోర్.

యేడవ మోర్దున్ గొరె పిల ఆయ్యల్ కోలి కియ్యల్

8 యేడవ మోర్దున్ బగవంతన గొరె పిల ఆయ్యల్ కోలి కిలితెర్. అస్సి స్వర్గనగ లగ్-బగ్ అర్చె గంట సిమ్-సమ్ ఆసి మత్త. ² అద్ గట్టతె బగవంతన్ మునె యేడ్విర్ దూతలిర్ నిల్చి మన్వల్ సూడ్చొన్. వూర్ తమ్మంగ్ కెయ్యనె యేడుంగ్ తురంగ్ పియ్యి మత్తెర్. ³ సొనెత దూపెరతున్ పియ్యి మన్వల్ ఉండె వొరొర్ దూతల్ వాసి, దూప్ సియ్యల్ బొబ్బతున్ మునె నిల్చొర్. రాజ-గాదిత్ మునె మన్వల్ అద్ సొనెత బొబ్బతగ బగవంతనుర్ బక్తలిరంగ్ పార్వనంగ్ మీరి కీసి వాట్టె, వోన్ బెయ్ వెలె దూప్ సియ్యలిక్ చీజ్కె, సియ్యల్ జర్గంత. ⁴ అస్సి వోర్ దూతల్ వాట్ట దూప్పు అని బగవంతనుర్ బక్తలిర్ పార్వన గాడి బగవంతన చర్చతె యెవ్. ⁵ వోర్ దూతల్ దూపెరతున్ పియ్యి, దూప్ సియ్యల్ బొబ్బతగ ముడుసి గొక్కనె నివ్హోర్ అని తాన్ దర్దురిత్ పొరొ వెడితెర్. అదెన్ హిందల్ గర్జవల్ ఆవజే, మిడ్చవల్ అని బూకంప్ గిర్ వాత.

యేడ్విర్ దూతలిర్ అని యేడుంగ్ తురంగ్

⁶ అస్సి యేడ్విర్ దూతలిర్ యేడుంగ్ తురంగ్ పియ్యి ఉమ్మాలె తయర్ ఆతెర్.

⁷ వూర్గటల్ మొదొడొర్ దూతల్ తన్వ తురతున్ ఉమ్మాలె. అస్సి నెతుర్ మిసడి మన్వల్ తడ్డితున్ అని గార్-బండన్ దర్దురితగ వాట్టల్ జర్గంత. తె అవెనె దర్దురిత మూంద్ ఈసనల్ ఉంది ఈస వేత. మరక్కుగటల్ మూంద్ ఈసనల్ ఉంది ఈస వేత అని హిర్వల్ జాడి గిర్ పూరొ వేత.

⁸ రెండవ దూతల్ తన్వ తురతున్ ఉమ్మాలె. అస్సి తడ్డితె వేసెర్ మన్వల్ ఉంది పెర్చ గుటత్ మోడితతున్ సమ్మర్తగ వాట్టల్ జర్గంత. తాన్ హిందల్ సమ్మర్తగ మూంద్ ఈసనల్ ఉంది ఈస నెతుర్ వరె మాత. ⁹ సమ్మర్తగ జీవతె మన్వలిక్ సమ్మె మూంద్ ఈసనల్ ఉంది ఈస సాతంగ్, అని రూకనల్ మూంద్ ఈసనల్ ఉంది ఈస నాసెడమ్ ఆతంగ్.

¹⁰ మూడవ దూతల్ తన్వ తురతున్ ఉమ్మాలె. అస్సి డిష్టిత్ దాత్ పొచ్చెర్ మన్వల్ బెయ్ డగుర్ సుకుమ్ హాబడల్ అర్చి, దర్దురిత్ పొరొడంగ్ మూంద్ ఈసనల్ ఉంది ఈస లచ్చినగ అని జలన్ పొరొ అర్చ. ¹¹ అద్ సుకుమ్మ పొరొల్ కెయ్యుల్. తాన్ హిందల్ మూంద్ ఈసంగ్ యేతల్ ఉంది ఈస యేర్ కెయ్యుల్ ఆత. అదెన్ హిందల్ మాయ్యలిర్గటల్ వెలెటిర్ సాతెర్.

¹² నాల్గవ దూతల్ తన్వ తురతున్ ఉమ్మాలె. అస్సి పోడ్డె, నెలెంజే అని సుకుక్కుల్ మూంద్ ఈసనల్ ఉంది ఈస నుక్కన్ ఆతంగ్. అదెన్ హిందల్ అవ్ సికటిత్ మోడి మారితంగ్. తె దిహతగ మూంద్ ఈసనల్ ఉంది ఈస అని రాత్తగ మూంద్ ఈసనల్ ఉంది ఈస సికటిత్ నించి సొత్తంగ్.

¹³ నన ఉండె గిర్ సూడ్చెరెన్ మత్తొన్. అస్సి హాబడున్ నడ్డుమ్నల్ ఉంది గందల్ పరిసెర్, “అయ్యు! దర్దురిత్ పొరొ మన్వలిర్కున్ వెలె దుక్కు వాయ్యల్ మంత. బారితెకె ఉండె గిర్ మువిర్ దూతలిర్ తమ్మంగ్ తురంగ్ ఉమ్మాలెర్ మంతెర్” ఇంజెర్ జోర్చె కిలండి వాట్టల్ కేంజొన్.

తమ్మ కపడగ బగవంతన మోర్ సెలర్ వూర్ పొరొ వాయ్యల్ గండమ్

9 అయ్యవ దూతల్ తన్వ తురతున్ ఉమ్మాలె. అస్సి హాబడల్ దర్దురిత్ పొరొ ఉంది సుకుమ్ † అర్చల్ సూడ్చొన్. తాన్ కెయ్యె,

†† సుకుమ్: తొలె సుకుకున్ గిర్ జీవతె మన్వలికున్ మోడితంగ్ ఆందుంగ్ ఇంజెర్ సొంవ్ కిందిర్. నాయ్ వెహ్హలిర్ 5:20

అంత-లాగో అద్ కోల్ డొడొత కుంజి సియ్యల్ జర్త. ² అద్ సొంజి అద్ డొడొతున్ తెరిత. అస్సె బెయ్ పెర్చు కొల్మితల్ పోయ పెసితపినయ్ తాన్లటల్ పోయ పెసిత. అద్ పోయ పొడ్డున్ అని వడిదున్ కప్పి సికటి కీత.

³ అద్ పోయతల్ జాడి-కోడంగ్ దర్దురిత్ పొరో వాతంగ్. బొమిత్ పొరో మన్వలిక్ మిచోన్ తాకద్ మత్తపినయ్ అవెకున్ తాకద్ సియ్యల్ జర్త. ⁴⁵ అదెన్ అవ్ దర్దురిత్ పొరో మన్వల్ జాడితున్ ఆయి, పొదెలన్ ఆయి, మరకున్ ఆయి నుక్కున్ కీయ్య. సిరిప్ తమ్మ కపడగ బగవంతన మోర్ సెలర్ మార్కున్ సియుంగ్ మహినంగ్ వేరి దుక్కు సియ్యె అవెన్ అదికార్ మత్త. ఉంది మిచో కొడితెకె బహనై నొపి మందంతయి, అహ్నె అద్ నొపి మందు. బతి మార్కున్ జక్కు ఇంజెర్ అవెన్ ఆగె సియ్యల్ జర్త. ⁶ అవ్ దివొస్సెనగ మార్ మాయ్లిర్ సామ్మన్ మహ్మంతెర్ బతి, అద్ మార్కున్ పుటొ. సాయన ఇంజెర్ ఆస కీంతెర్ బతి, అద్ సాన్ మార్గటల్ పరర్ ఆంత.

⁷ అవ్ జాడి-కోడంగ్ లడెయ్ కియ్యె తయర్ కీతంగ్ అవ్ కోడన్ దాత్ దిస్తంగ్. అవెనంగ్ తలన్ పొరో సొనెతంగ్ కిరిట్టున్ మోడితంగ్ మత్తంగ్. అవెనంగ్ మొక్కొమ్మ మాయ్లిరంగ్ మొక్కొమ్మన్ మోడి మత్తంగ్. ⁸ వెయ్యెకనంగ్ కెల్కున్ మోడి అవెనంగ్ కెల్కొ మత్తంగ్. అవెనంగ్ కోరెల్కొ చిహొనంగ్ కోరెల్కున్ మోడి మత్తంగ్. ⁹ లొకొండ్లంగ్ కవచ్చొ అవ్ కెర్చి మత్తంగ్. లడెయ్ కియ్యె విత్తలిక్ బెయ్ వెలె కోడంగ్ వాలె రత్తన్ ఆవజున్ మోడి అవెనంగ్ మారెల్కొన ఆవజ్ మత్త. ¹⁰ అవెకున్ మిచోన్ మోడి తొకొకొ అని కొండింగ్ మత్తంగ్. సియుంగ్ మహినంగ్ వేరి, తమ్మంగ్ తొకొకొ మాయ్లిరకున్ నోముర్ కియ్యె, అవెకున్ అదికార్ సియ్యల్ జర్త. ¹¹ అంత-లాగో అద్ కోల్ డొడొతొర్ దూతల్ అవెకున్ పొరో రాజల్ ఆసి మంతొర్. హెబ్రి బాసతె వోన పొరోల్ అబదొన్ † అని గ్రీకు బాసతె వోన పొరోల్ అపొల్యొన్. ††

¹² ఇద్ మొదొడ గండమ్ వీడ్త. ఇచుల! ఉండె రండ గండల్కొ వాయ్యలిక్ మంతంగ్.

అరవ తుర రెండవ గండమున్ తర్వల్

¹³⁻¹⁴ ఆరవ దూతల్ తన్వ తురతున్ ఉమ్కొతొర్. అస్సె బగవంతన్ మునె మన్వల్ సొనెత బొప్తతంగ్ కొమ్కొనల్ ఉంది లేంగ్, ఆరవ దూతన్ సంగ, “యప్టెన్ ఇన్వల్ పెర్చు లవిడగ దొప్పి మన్వలిర్ నాల్వర్ దూతలిర్కున్ సుటి కీమ్” ఇన్వల్ కేజ వాత. ¹⁵ తె వూర్ దూతలిర్కున్ అదె గట్టుతె, అదె దివొన్, అదె మహిన అదె సాల్లగ సుటి కియన్ సాటి బగవంతల్ దొప్పి ఇర్చి మత్తొర్. తె మాయ్లిరగటల్ మూంద్ ఈసనల్ ఉంది ఈస లొకుర జీవ, యేతన్ సాటి మార్కున్ సుటి కియ్యల్ జర్త. ¹⁶ వూర్ కోడన్ పొరో వాయ్యలిర్ సిపాయిర సకె పూరో వీన కరోడ్కొ (20,00,00,000) ఇన్వల్ కేంజొన్.

¹⁷ అని నాకున్ దిస్త ఇద్ దరసన్తగ అవ్ కోడంగ్ తాకుస్వలిరంగ్ కవచ్చొ తడ్డిత్ మోడి రగలిక్, కంకర్తున్ మోడి నీలి రంగ్ అని గందొకున్ మోడి బోడల్ రంగ్చి దిస్తంగ్. అహ్నె అవ్ కోడనంగ్ తలంగ్ చిహొనంగ్ తలన్ మోడి మత్తంగ్. అవెన తొడ్డల్ తడ్డితంగ్ జార్కొ, పోయ అని గందొక్ బహ్ని వాసెర్ దిస్త. ¹⁸ ఇవ్ మూంద్ గండల్కొనె ఇత్తెకె కోడన తొడ్డల్ బహ్ని వాయ్యల్ తడ్డితె, పోయతె అని గందొకొ దర్దురిత్ పొరో మన్వల్ మూంద్ ఈసనల్ ఉంది ఈస మాందిత జీవ యేత్వల్ జర్త. ¹⁹ అవ్ కోడన సక్తి అవెనంగ్ తొడ్డినగ అని తొకొక్కుగ్ మత్త. బారితెకె అవెనంగ్ తొకొకొ తరసున్ మోడి తలంగ్ వాలెకె ఆత కాడ్కొ, అవెనె మాయ్లిరకున్ బెయ్ నోముర్ కీంతంగ్.

²⁰ బతి అవ్ గండల్కొనె, ఇచొర్ వెలె నాసిడమ్ జర్నెకె గిర్, జీవతె మన్వలిర్ మాయ్లిర తమ కీతంగ్ కరబ్ కామ్మున్ బారెతె చుక్ చుకె మాయ్యకి. సొనె, కూర, పితుడ్, బండ అని చెకతె నిన్చి కీతంగ్ మూర్చిన అని బూత్తెన పూజ కియ్యల్ ఇన్వలిక్ కార్యంగ్ వూర్ కిసెరెన్ మత్తెర్.

† అబదొన్: ఇత్తెకె హెబ్రి బాసతె నాసిడమ్ కియ్యల్. †† అపొల్యొన్: ఇత్తెకె గ్రీకు బాసతె నాసిడమ్ కియ్యల్.

ఇవ్ మూర్చింగ్ సూడొంగ్, కేంజొంగ్ అని జాగతల్ మెలియొంగ్. తెర్ బతి వూర్, అవెన్ పూజ కియ్యల్ ఆపుస్కె. ²¹ అచొర్ ఆయి బతి, దుస్తురకున్ జక్కుడల్, సొదొంగ్-రకస్కొ కియ్యడల్, లంజెతనమ్ కియ్యడల్, కలె కామ్కొ కియ్యడల్ వూర్ తమ్మ మన్దున్ గిర్ మార్కున్మకి.

దూతల్ అని వోన కెయ్యగ మన్వల్ చుడుసి పాన్

10 అస్సె ఉండె వొరో తాకద్ వాలె దూతల్ స్వర్గనల్ వాయ్యల్ సూడ్డొన్. వోర్ పాంగుడున్ మోడి టెపతున్ పొండ్చి మత్తొర్. అని వోన తలత్ పొరో కమల్-పటి మత్త. వోన మొక్కొమ్ పొడ్డున్ మోడి మత్త. వోనంగ్ కాల్కొ తడ్డితంగ్ దారుమ్మున్ దాత్ మత్తంగ్. ² గూండి కిసి మత్త అద్ చుడుసి పాన్ వోన కెయ్యగ కొలి కిసి దిస్త. వోర్ తన్వ తిన కాల్ సమ్మర్తున్ పొరో అని డెమ కాల్ బొమిత్ పొరో నేటి కీతొర్. ³ అని చిహొత్ మోడి బెయ్ జొర్చె హంకత్ కీతొర్. అస్సె యేడుంగ్ జొకంగ్ గర్బవల్ ఆవజ్ వాత.

⁴ అద్ ఆవజ్ వాత పెజె, నన లిపి కియ్యె ఆతొన్. బతి అస్సెనె స్వర్గనల్ ఉంది లేంగ్ నా సంగ, “గర్బచి ఆవజ్ వాతత అర్తమున్ దుస్తురకున్ వెమ్మా అని లిపి గిర్ కీయ్య” ఇన్వల్ నన కేంజొన్.

⁵ అద్ ఆత పెజె, సమ్మర్తగ అని దర్దురితగ కాల్కొ నేటి కిసి నిల్వల్ దూతల్, తన్వ తిన కెయ్ స్వర్గనెకె తహ్వల్ సూడ్డొన్. ⁶ అస్సె వోర్ దూతల్, స్వర్గున్ అని తాన్ మన్వలిక్ సమ్మెన్, దర్దురితున్ అని తాన్ మన్వలిక్ సమ్మెన్, సమ్మర్తున్ అని తాన్ మన్వలిక్ సమ్మెన్ గడి కిసి, పిడినంగ్-పిడింగ్ జీవతె మన్వన పొరోడె వొట్ వాట్సి, “ఉండె గిర్ కొరుమ్ మనొ. ⁷ బస్కెయె యేడవ దూతల్ తన్వ తురతున్ ఉమ్కొతొర్, అస్సె బగవంతన మక్తిత పిలన్ బర్చుర్ పూరె మాంత. బగవంతల్ తన్వల్ సేమ్కలిర్ ఆయ్యలిర్ పరవక్తలిరకున్ వెప్తా తిరె ఇద్ జర్తంత” ఇంజెర్ వెప్తొర్.

⁸ అస్సె ఉండె ఉంది జొక స్వర్గనల్ లేంగ్ నా సంగ, “సమ్మర్తగ అని దర్దురితగ కాల్కొ నేటి కిసి, నిల్వొర్ వోర్ దూతనగ సొంజి, వోన కెయ్యగ కొలి కిసి మన్వల్ చుడుసి పుస్తకున్ యేత” ఇన్వల్ కేంజొన్.

⁹ అదెన్ సాటి నన వోర్ దూతనగ సొంజి, అద్ పుస్తకున్ సీమ్ ఇంజెర్ తల్కొతొన్. తె వోర్, “ఇచుల! ఇదెన్ యేచ్చి, తిన్. ఇద్ నీవ తొడ్డున్ కాడల్ నియ్యున్ మోడి గోడ్ లాగంత బతి, నీవ పెటితున్ కెయ్యుల్ మందంత” ఇంజెర్ నా సంగ వెప్తొర్. ¹⁰ తె వోర్ దూతన కెయ్యల్ అద్ పుస్తకున్ యేచ్చి తిత్తొన్. అస్సె నావ తొడ్డగ కాడల్ నియ్యున్ మోడి అద్ గోడ్ లాగ్ బతి, పెటితగ కెయ్యుల్ ఆత. ¹¹ అస్సె వోర్ దూతల్ నా సంగ, “ఉండె ఉంది జొక నిమె సొంజి వెలెటిర్ పర్తతున్, సమ్మె జాతినుర్కున్, సమ్మె బాసంగ్ వాలిర్కున్ అని రాజలిర్కున్ బతల్ జర్బవల్ మంతయి, అదెన్ బారెతె వెహ” ఇంజెర్ ఇత్తొర్.

బగవంతల్ నేమి కీతుర్ ఇవిర్ గవదార్కొ

11 వొరో దూతల్ బేత్ యేతన్ సాటి ఉంది బెడ్డె నా కెయ్యె సీసి, నా సంగ, “నిమె తేచ్చి, బగవంతన మందిర్త అని బలిదాన్ సియ్యల్ గుండమ్మ బేత్ యేత. అని మందిర్తగ బచ్చిర్ లొకుర్ పార్తన-వింతి కీంతెయి కహ. ² బతి మందిర్తన బహ్నె ఆవ్రత బేత్ యేత్తు. బారితెకె అద్ యూదుల్కొ ఆయిర్ వూర్ దుస్తొక్ జాతినుర్ సాటి మంత. వూర్ చాలిన్ రండ (42) మహినంగ్ పవిత్ర నగుడున్ జారంతెర్. ³ నన నావుర్ ఇవిర్ గవదార్కున్ అదికార్ సీంతొన్. వూర్ బుయ్యి పొతెంగ్ గూండి కిసి, † ఉంది హజర్ రండ నుమ్కొ సాట్ (1,260) రొక్కొ వేరి, బగవంతన వచన్ పచర్ కీంతెర్” ఇంజెర్ వెప్తొర్.

⁴ వీర్ ఇవిర్ ఇద్ దర్దురితున్ బగవంతల్ ఆయ్యన్ మునె నిల్చి మన్వలిక్ రండ ఒలివ మరక్ అని రండ దీసాడంగ్ ఆందుంగ్.

† బుయ్యి పొతెంగ్: తొలె తమ్మ దుక్కుతున్ దుస్తురకున్ తొహ్నె, ఇహిన్ బుయ్యి పొతెంగ్ గూండి కీందెర్.

⁵ బూరె ఆయి వూర్కున్ నుక్కన్ కియై సూడనిరై, వూర తొడ్డల్ తడ్డి బస్త్రా వాసి, వూరుర్ పగ-దార్కున్ డుండుసి వాటంత. వూర్కున్ నుక్కన్ కీకొమ్ ఇన్వలిర్ ఇహిన్ మరన్ ఆయ లాగర్. ⁶ బగవంతన వచన్ పచర్ కీనెకె, పిర్ వాయ్యక్ ఆపుస్వల్ అదికార్ వూర్గ మత్త. అచొరె ఆయ్య తమకున్ ఇష్టమ్ వాంత అస్సి, యేతున్ నెతుడున్ మోడి మూర్కున్వల్ సక్తి వూర్గ మత్త. అని సమ్మై తీర్కనంగ్ గండల్కున్ దునియతగ పగ్గి కియ్యల్ అదికార్ గిర్ వూర్కున్ మత్త.

⁷ వూర్ బగవంతన వచన్ పచర్ కియ్యల్ ఆత పెజె, అంత-లాగొ అద్ కోల్ డొడతల్ ఉంది వెరినల్ మన్వల్ జన్వల్ వాసి, వూర్ సంగ లడెయ్ కీంత అని వూర్కున్ హొ కీసి జకంత. ⁸ వూరంగ్ కూర్క అద్ పెర్న నగుడంగ్ బాజర్కనగ అర్ని మందంతంగ్. ఇగి మావొర్ పర్కున్ మొద్దుగ మోలనె పాసి టాంగి కియ్యల్ జర్గత. ఇద్ నగుడర్ బారెతె వెళ్లా సొదొమ అని ఈజిప్తన కరెబల్ పర్జతున్ బారెతె నమున యేత్వల్ జర్గత. ⁹ సడె మూంద్ రోజ్కే వేరి, హార్ పర్జ, హార్ జాతితుర్, హార్ బాసతుర్, హార్ దేస్పర్ అవ్ కూర్కున్ సూడంతెర్. బతి వూర్ అవ్ కూర్కున్ మాతి కియ్యై బోనె వొపుర్. ¹⁰ వూర్ ఇవిర్ గవదార్క ఆయ్యలిర్ పర్వకలిర్ హిందల్ దర్దురిత్ పొరొ దుక్కంగ్ వాత కాడ్కి, వూర మరన్కున్ పియ్యి, దునియతుర్ సమ్మిర్ వెలె ఆనంద్ యేచ్చెర్ కుసి-గమత్తై మందంతెర్. అని వొరొన్ వొరొర్ ఇనమ్మై రొహంతెర్.

¹¹ బతి అవ్ సడె మూంద్ రోజ్కే ఆత పెజె, బగవంతల్ వూర్ పర్వకలిర్ జీవత హూకుర్ రొహ్తార్. అస్సి వూర్ తేచ్చి నిలైర్. వూర్కున్ సూడర్ వూర్ బెయ్ దడ్డి తిత్తెర్. ¹² అస్సి స్వర్గనల్ ఉంది లేంగ్ బెయ్ జోరై, "ఇగి పొరొ వరట్!" ఇంజెర్ కియ్యల్ వూర్ ఇవిర్ పర్వకలిర్ కేంజెర్. వూరుర్ పగ-దార్క సూడెర్ మనెకెన్, వూర్ ఉంది టిపతె స్వర్గనగ పొరొ సొత్తెర్.

¹³ అద్ గట్టతెన్ బెయ్ డగుర్ బూకంప్ వాత కాడ్కి, అద్ నగుర్ నూటల్ దహ ఈసంగ్ నాసిడమ్ ఆత. అద్ బూకంపున్ హిందల్ లగ్-బగ్ యేడుంగ్ హజర్క (7,000) మాంది సొత్తెర్. పిసి మన్వలిర్ కడ్డుతుర్ బెయ్ వెరిసిర్ స్వర్గనగ మన్వల్ బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీతెర్.

¹⁴ రెండవ గండమ్ మార్త. మూడవ గండమ్ వెయ్యై సురు ఆయ్యల్ మంత.

యేడవ దూతల్ తన్వ తురతున్ ఉమ్కావల్

¹⁵ బస్సైతె యేడవ దూతల్ తన్వ తురతున్ ఉమ్కావొరొ, అస్సి స్వర్గనల్ ఉంది లేంగ్, "ఇద్ దునియత రాజ్ వూరొ పర్కున అని వోనొర్ కిరిస్తున † ఆత. వోర్ పిడినంగ్-పిడింగ్ రాజ్ తాకుసంతొర్" ఇన్వల్ జోరై కేంజ వాత.

¹⁶ అస్సి బగవంతన్ మునె మన్వలిక్ రాజ-గాదినగ ఉచ్చి మన్వలిర్ వీస నాల్వర్ (24) పెదొల్కే గమ్మ బూడ్ అర్ని, పార్తన-వింతి కీతెర్.

¹⁷ అని వూర్, "సర్వ సక్తివంతల్ పర్కు ఆయ్యల్ బగవంత! నిమె తొలె మత్తి అని ఇంకె గిర్ మంతి.

నీవ అదిక్ సక్తితున్ హిందల్ రాజ్ తాకుస్వల్ సురు కీతి. అదెన్ సాటి నీకున్ మావ దనెవాద్ వెహ్పొర్ దండొన్ దొసిర్ మంతొమ్.

¹⁸ నీకున్ దుస్తాక్ జాతింగ్ ఉల్ల తాక్ కాడ్కి, సొంగ్ వాత. సాతుర్ వూర తన్వ కియ్యల్ వకత్ వాత. నీవుర్ సేవ్కలిర్ ఆయ్యలిర్ పర్వకలిర్కున్ ఇనమ్ సియ్యల్ గట్ట వాత.

నీవుర్ బక్లిర్కున్, నీవ పొరొడున్ మాన్ సియ్యలిర్కున్, సాదరన్ అని డగుక్ లోకుర్కున్

ఇహిన్ నీవుర్ సమ్మిర్కున్ ఇనమ్ సియ్యల్ కాలమ్ వాత. దర్దురితున్ నాసిడమ్ కియ్యలిర్కున్ నాసిడమ్ కియ్యల్ గట్ట వాత"

† 11:4 జెకర్క 4:1-14 †† కిరిస్తున: వేన్ పొల్లి బాసతె మెసయల్ ఇంతెర్. ఇదెన్ అర్దమ్ పర్జతున్ బవి కియ్యై, బగవంతల్ నేమి కీసి, సారి కియ్యల్ రాజల్. వేన్ సాటి యూదుల్కే సూడెర్ మత్తెర్.

ఇంజెర్ పార్తన-వింతి కీతెర్. ¹⁹ అస్సి స్వర్గనగ బగవంతన మందిర్ ఉగ్గొ ఆత. తె అగ బగవంతన నియమ్మ సందొక † దిస్త. అస్సి మిడ్వల్, గ్గెవల్ ఆవజ్, బూకంప్ అని డగుక్ డగుక్ గార్-బండంగ్ వాతంగ్.

వెయ్యై అని మారెల్కే వాలె మాసుల్

12 అద్ ఆత పెజె, హబడగ ఉంది బెయ్ మయ్యత నిసని దిస్త. అద్ బతల్ ఇత్తెకె, ఉంది వెయ్యై పొడ్డున్ దాత్ బక్ వేడ్డి మన్వలిక్ కష్టింగ్ పొండ్డి మత్త. తానంగ్ దాపిన్ బూడ్ నెలెంజ్ మత్త. అని అద్ తలదగ బార సుకుక్కి కిరిత్ కెర్ని దిస్త. ² అద్ వెయ్యై పీటె మత్త. అని బాలెంత ఆయ్యల్ వకత్ నింత కాడ్కి, నొపితె కిలిసిర్ మత్త.

³ అస్సి అద్ హబడగ ఉండె ఉంది మయ్యత నిసని దిస్త. అద్ బతల్ ఇత్తెకె, ఉంది బెయ్ డగుర్ రగల్ మారెల్కే వాలె మాసుల్ దిస్త. తాన్ యేడుంగ్ తలంగ్, అవెన్ పొరొ యేడుంగ్ కిరిట్కే మత్తంగ్ అని దహ కొమ్మొ మత్తంగ్. ⁴ అద్ మాసుల్ హబడగ మన్వలిక్ సుకుక్కిల్ మూంద్ ఈసనల్ ఉంది ఈస తన్వ తోకొడె సియ్యి, దర్దురిత్ పొరొ వాడ్. అద్ ఆత పెజె, అద్ వెయ్యై బాలెంత ఆత బరొబర్ వోర్ పసి-గుడ్డున్ మింగన ఇంజెర్ తాన్ మునె నిల్చి మత్త.

⁵ అద్ వెయ్యై వొరొర్ మొడ్డున్ జల్మ సీత. వోర్ మరి సమ్మై దేస్కున్ తన్వ అదికార్ బెయ్ కడక్ రాజ్ తాకుసంతొర్. బతి వోర్ మొడ్డున్ అచనక్ బగవంతనగ అని వోన్ రాజ-గాదితగ వోయ్యల్ జర్గత. ⁶ అని అద్ వెయ్యై బోడి గుటనెకె తన్వ సాటి బగవంతల్ తయర్ కీత జాగతె అద్ మాసుడల్ పరర్ ఆసి సొత్త. అగ ఉంది హజర్ రండె నుమ్కా సాటి (1,260) రోజ్కే తాన చొకొట్-వాయుట్ సూడన ఇంజెర్ బగవంతల్ నేమి కీతొర్.

సయ్యున్దున్ దర్దురిత్ పొరొ వాడి సియ్యల్

⁷ అద్ ఆత పెజె స్వర్గనగ ఉంది లడెయ్ జర్గత. బగవంతనొర్ పెర్నొర్ దూతల్ మికయేల్ అని వోసుర్ దూతలిర్ అద్ మాసుడున్ సంగ అని తానుర్ దూతలిర్ సంగ లడెయ్ కీతెర్. ⁸ బతి అద్ మాసుల్ అని తానుర్ దూతలిర్ హారె మాతెర్. అస్సిడల్ వూర్కున్ స్వర్గనగ మన్వై జాగ సెల్వక్ ఆత. ⁹ తె తాన్ అని తానుర్ దూతలిర్కున్ స్వర్గనల్ దర్దురిత్ పొరొ డగ్గి కియ్యల్ జర్గత. అద్ పూరొ దునియతున్ తన్వర్ దూతలిర్ సంగ మీరె మాసి, పసి కీసిర్ మంత. ఇద్ మాసుడున్ తొత్తల్ మన్వల్ తరన్ † సెలెకె, పసి కియ్యల్ సెలెకె, సయ్యున్ ఇంజెర్ కేయంతెర్.

¹⁰ అస్సి స్వర్గనల్ ఉంది లేంగ్ నా సంగ, "మా బగవంతన్ మునె మావుర్ దాదలిర్-బాయికున్ బారెతె, రాత్-దిహ పిరది కీసిర్ మన్వన్ బూడ్ డగ్గి కీసి వాట్టల్ జర్గత. అదెన్ సాటిని ఇంకె బచె మాయ్యల్ కార్వ, సక్తి, అని రాజ్ మా బగవంతన ఆత. ఇంకె అదికార్ కిరిస్తున † కెయ్యై వాత.

¹¹ బతి మావుర్ దాదలిర్-బాయిక్ గొరె పిల ఆయ్యన నెతుడె, తమ వెహ్త అద్ గవతె వోర్ సయ్యున్దున్ మెయ్యెర్. వూర్ తమ్మ పరన్కున్ సానల్ వేరి గిర్ పెర్క కియ్యకి.

¹² అదెన్ సాటి స్వర్గని అని స్వర్గనగ మన్వలిర్నిట్! ఆనంద్ యేతట్. బతి దర్దురిత్ అని సమ్మిర్తున్ పొరొ మన్వలిర్కున్ డగుర్ గండమ్ వాయ్యల్ మంత.

బారితెకె సయ్యున్ తనకున్ జరసిన్ వకత్ మెయ్యి మంత ఇంజెర్ కరి కీసి, బెయ్ సొంగ్గై మిహ్న వాతొర్" ఇంజెర్ వెహ్తొర్.

‡ 11:19 నియమ్మ సందొక: 1వ రాజలిర్ 8:1-9 †† 12:9 తొత్తల్ మన్వల్ తరన్: పుట్గడ్డి 3 †† కిరిస్తు: వేన్ పొల్లి బాసతె మెసయల్ ఇంతెర్. ఇదెన్ అర్దమ్ పర్జతున్ బవి కియ్యై, బగవంతల్ నేమి కీసి, సారి కియ్యల్ రాజల్. వేన్ సాటి యూదుల్కే సూడెర్ మత్తెర్.

¹³ అద్ మాసుల్ తన దర్బురిత్ పొరో అర్వల్ సూడ్చి, మొడ్డన్ జల్లు సీత అద్ వెయ్యెన్, దుక్కు సియ్యెన్ పీచ పియ్య. ¹⁴ తె బోడి గుటనగ తన తయర్ కీత జాగతగ సాన్చె, అద్ వెయ్యెన్ పెర్న గందడున్ మోడితంగ రండే మారెల్, బగవంతల్ సీతొర్. మాసుల్ సొంద పరో ఇద్ జాగతగ సడే మూంద్ సాల్, వేరి అద్ వెయ్యెన్ చొకొట్-వాయుట్ సూడ్వల్ జర్గంత. ¹⁵ అస్సి, అద్ వెయ్యెన్ ఊసతె పాసి సొడియన ఇంజెర్ అద్ మాసుల్ తన్వ తొడ్డల్ ఉంది లవిడ ఊసతున్ మోడి యేతున్ కక్త. ¹⁶ బతి దర్బురి వెయ్యెన్ మదత్ కియ్యె, అద్ మాసుల్ కక్త పూరో యేతున్ ఊత్త. ¹⁷ అదెన్ హిందల్ అద్ మాసుడున్ వెయ్యెన్ పొరో బెయ్ సొంగ్ వాత. తె వెయ్యెన్ సంతాన్తగ బగవంతన ఆగె తీర్ తాక్సెర్, యేసున్ బారెతె గవ వెప్పొర్ మన్వలిర్ కడ్తుతుర్ సంగ అద్ లడెయ్ కియ్యె సొత్త.

¹⁸ అని సమ్మర్తల్ డర్జిత ఉస్కెతగ నిల్చి.

సమ్మర్తల్ వెరినల్ మన్వల్ జన్వర్ బహ్రై వాయ్యల్

13 అస్సి, వెరినల్ మన్వల్ ఉంది జన్వర్ సమ్మర్తల్ బహ్రై వాయ్యల్ సూడ్చెన్. తాన్ యేడుంగ్ తలంగ్, దహ కొమ్మొ, అని అన్ కొమ్మొన్ పొరో దహ చుడుక్ కిరిట్క మత్తంగ్. తానంగ్ తలన్ పొరో బగవంతన్ రెప్పి వడ్చెవలిక్ పొరోల్. మత్తంగ్. ² నన సూడ్చెన్ అద్ జన్వర్ చీతడ్చున్ మోడి మత్త. తానంగ్ అరికాల్. యెడ్డెనంగ్ అరికాల్చున్ మోడి మత్తంగ్. తాన్ తొడ్డి చిహాత తొడ్డిత్ మోడి మత్త. అద్ మారెల్, వాలె మాసుల్ ఇద్ జన్వర్తున్ తన్వ తాకద్, తన్వ కచురి అని తన్వ డగుర్ అదికార్ సీత.

³ తాన ఉంది తలదున్ తల్వరెతె సానల్ దన్వ లాగ్ని, పున్ ఆసి మత్త. బతి అద్ పున్ మర్. తె దునియతుర్ సమ్మిర్ అద్ జన్వర్తున్ గుల్ ఆసి సూడ్చెర్, తాన్ పెజెయ్ సొంజెర్ మత్తెర్. ⁴ అద్ జన్వర్తున్ అదికార్ సీత కాడ్చి, అద్ మారెల్, వాలె మాసుడున్ పూజ కీతెర్. అని మార్, "ఇద్ జన్వర్తున్ దాత్ బోరె మంతెర్ కి? తేన్ సంగ బోరె లడెయ్ కియ్ పరనిర్ కి?" ఇంజెర్ తాన్ కాల్, కర్తెర్.

⁵ అద్ జన్వర్ గర్వతె వడ్చెలె, బగవంతన్ రెప్పి వడ్చెలె అని చాలిన్ రండే (42) మహినంగ్ తన్వ అదికార్ తాకుసన్ సాటి తాన్ వకత్ సియ్యల్ జర్గత. ⁶ తె బగవంతన్, వోన పొరోడున్, వోర్ మన్వల్ జాగతున్ అని స్వర్గనగ మన్వలిర్కున్ రెప్పి వడ్చెవల్ సురు కీత. ⁷ అని బగవంతనుర్ బక్తలిర్ సంగ లడెయ్ కియ్యె అని మార్కున్ మెయ్యె గిర్ తాన్ అదికార్ సియ్యల్ జర్గత. అచోరె ఆయ్య హర్ జాతితుర్ పొరో, హర్ పర్జత్ పొరో, హర్ బాసతుర్ పొరో అని హర్ దేస్సుర్ పొరో తాన్ అదికార్ సియ్యల్ జర్గత. ⁸ ఇద్ దర్బురితగ మన్వలిర్ సమ్మిర్ అద్ జన్వర్త పూజ కీంతెర్. బతి కలి గడె మాతగటల్ సురు కీసి, బగవంతన గొరె పిల ఆసి, నెతుర్ సీతొన జీవత గ్రంతనగ పొరోల్, లిహి కీసి మన్వలిర్ మాత్రమ్ తాన పూజ కియ్యుర్.

⁹ అర్దమ్ కీక ఇన్వల్ దిహన్తె కేంజన!

¹⁰ బోర్తె కొండే మాయ్యల్ మత్తొరో, వోర్ కొండే మాంతొర్.

బోర్తె తల్వరెతె సాయ్యల్ మత్తొరో, వోర్ తల్వరెతె సొంతొర్. అదెన్ సాటి బగవంతనుర్ బక్తలిర్గ్ వోర్చెవల్ గున్ అని బరొస మంద లాగర్.

ఉండే ఉంది వెరినల్ మన్వల్ జన్వర్

¹¹ అస్సి, ఉండే ఉంది జన్వర్ బొమిత్ రొపొడల్ బహ్రై వాయ్యల్ సూడ్చెన్. తాన్ గొరె పిలతంగ్ కొమ్మొన్ మోడి రండే కొమ్మొ మత్తంగ్. మారెల్, వాలె మాసుడున్ మోడి తాన లేంగ్ మత్త. ¹² ఇద్ జన్వర్, మొదొడ వాలె సానల్ దన్వ లాగ్ని చొకొట్ ఆత అద్ జన్వర్త అదికార్ పూరో వాడకమ్ కీసి, దర్బురి అని తాన్ మన్వలిర్ సమ్మిర్ మొదొడ వాలెత పూజ కీనల్ కీత. ¹³ ఇద్ జన్వర్ డగుక్ మయ్యతంగ్ నిసనింగ్ కీసిర్ మత్త. బాతంగ్ ఇత్తెక్ లోకుర్ సూడ్చెక్, హొబడల్ దర్బురిత్ పొరో తడ్చి గిర్, రెయ్యి వానల్ కీసిర్ మత్త.

¹⁴ ఇద్ జన్వర్త కెయ్యె మొదొడ వాలె జన్వర్తున్ బద్ది, మయ్యతంగ్ నిసనింగ్ కియ్యె అదికార్ సియ్యల్ జర్గంత. ఇద్ అదికార్ దర్బురిత్ పొరో మన్వలిర్కున్ అద్ పసి కీంత. తల్వరెతె గాయల్ ఆసి గిర్ పిసి మన్వల్ జన్వర్త మాన్చున్ సాటి ఉంది పుత్త నిల్చి కియన ఇంజెర్ లోకుర్కున్ ఆగె సీంత. ¹⁵ అదె ఆయ్య, అద్ జన్వర్త పుత్తతున్ జీవొడ అరుసి, అద్ వడ్చెనల్ కియ్యల్ అని అద్ పుత్త పూజ కియ్యుర్ మార్ సమ్మిర్కున్ జక్తెక్ గిర్ తాన్ అదికార్ సియ్యల్ జర్గత. ¹⁶ ఇదె ఆయ్య, చుడుక్-డగుక్, గరిబ్-హారిబ్, మొక్తో మన్వలిర్ దాసిర్ ఆయ్యలిర్ సమ్మిర్ గిర్ తమ్వ తిన కెయ్యున్ పొరోన్ ఆయి, సెలెకె కపడగన్ ఆయి, మోర్ వాట్నల్ జాల్ కీత. ¹⁷ అద్ మోర్ ఇత్తెక్, జన్వర్త పొరో ఆయి, సెలెకె వోన సంబరె ఆయి మన్వెక్, మోర్ వొమ్మల్-యేత్తల్ కియ్యె ఇంజెర్ అహన్ కీసిర్ మంత.

¹⁸ అద్ జన్వర్త సంబర్త అర్దమున్ సమ్మె మాయ్యె తెలివి-గియన్ జారత్ మంత. బారెతె అద్ నంబర్ వొరోర్ మాయ్యున్ పొరోల్చున్ తొహంత. అద్ నంబర్ సారుంగ్ నుమ్మొ, సాట్ సారుంగ్ (666) † ఆంద్.

బగవంతన గొరె పిల ఆయ్యల్ అని వోన పర్జ

14 నన ఉండే గిర్ అహన్ సూడ్చెర్ మనెకె, సియోన్ గుటత్ పొరో బగవంతన గొరె పిల ఆయ్యల్ నిల్చి దిస్తొర్. అగ వోన్ సంగ, వోన అని వోనొర్ బాబొన పొరోల్ కపడగ లిహి కీసి మన్వలిర్, ఉంది లాక్ చాలిన్ నాలుంగ్ హజర్కె (1,44,000) మాంది గిర్ మత్తెర్.

² యేత బొర్తె అని జోర్తె గర్జెవడున్ మోడిత ఆవజ్ సర్వర్నల్ వాయ్యల్ కేంజెన్. అద్ ఆవజ్ చొండ్చున్ నేకున్తె వాయ్యల్ ఆవజాన్ మోడి మత్త. ³ మోర్ ఉంది లాక్ చాలిన్ నాలుంగ్ హజర్కె మాంది బగవంతన రాజ-గాదిత్ మునె, స్వర్గనగ మన్వలిక్ అన్ నాలుంగ్ జీవన్ మునె అని మోర్ పెదొల్చున్ మునె నిల్చి, పూన కీర్న వార్సొర్ మత్తెర్. దునియతల్ బచె మాతుర్ వీర్ తప్పసి, దుస్సుర్ బూరె అద్ పాటతున్ కరియ పర్జకి.

⁴ వీర్ మాంది మర్చింగ్ ఆయ్యకెనె, వెయ్యెక్నల్ లంగ్ మంజెర్, తమ్వ తమ సుదుడ ఇర్తుర్ ఆందిర్. గొరె పిల ఆయ్యల్ బగ సొత్తెక్ గిర్ వోన్ పెజెయ్ వీర్ సొన్వలిర్ ఆందిర్. వీరె బగవంతన్ సాటి అని గొరె పిల ఆయ్యున్ సాటి మాయ్యలిర్ సమ్మిర్గటల్ బచె మాసి, మొదొల్ పండ పంటత్ మోడితుర్ ఆందిర్. ⁵ వీర్ బస్కెన్ లబడ వడ్చెతుర్ ఆయ్యుర్ అని బే-కసుర్ వాలిర్ ఆందిర్.

మువిర్ దూతలిర్

⁶ అద్ ఆత పెజె నాకున్ దుస్సుర్ మువిర్ దూతలిర్గటల్ మొదొడొర్ దూతల్ హొబడగ పరిసెర్ దిస్తొర్. వోన్ దర్బురితగ పిస్వలిర్ ఇత్తెక్, హర్ ఉంది దేస్సుర్, హర్ జాతితుర్, హర్ బాసతుర్ అని పర్జతున్ సాటి పమ్మై మన్వల్ బస్కెట్ జీవతె మన్వడున్ బారెత చొకొట్టె కబుర్ మత్త. ⁷ తె వోర్ బెయ్ జోర్తె, "బగవంతన్ వెరియట్ అని వోన్ డగుర్-పాన్ వానల్ పిసట్. వోర్ తస్వ కియ్యల్ వకత్ కరుమ్ వాత. హొబడున్, దర్బురితున్, సమ్మర్తున్ అని యేతంగ్ జలన్ గడి కీతొర్ వోన్ పార్చన-వింతి కీష్ట" ఇంజెర్ యెలన్ కీతొర్.

⁸ వోన్ పెజెయ్ రెండవ వాలె దూతల్ వాసిర్, "బబులోన్ నగుర్ నాసిడమ్ ఆత. అచోర్ పెర్న మన్వల్ అద్ నగుర్ పూరో నాసిడమ్ ఆత. బగవంతన్ సొంగ్ తరుస్వల్ తాన లంజెతనమ్ ఇన్వల్ ఆంగుర్కెన కల్చున్ సమ్మె జాతినుర్కున్ ఉహ్" ఇంజెర్ యెలన్ కీతొర్.

⁹⁻¹⁰ మోర్ ఇవిర్ పెజెయ్ మూడవ దూతల్ వాసిర్, "బూరె ఆయి అద్ జన్వర్తున్, సెలెకె తాన పుత్తతున్ పూజ కీతెక్ ఆయి, సెలెకె తాన మోర్ బూరయ్ కపడగ మత్తెక్ ఆయి, సెలెకె కెయ్యుగ మత్తెక్ ఆయి, మోర్ బగవంతన సొంగ్ ఇన్వల్ కల్చున్ ఉండయ్ లాగర్. కల్చి

† అద్ నంబర్ వొరోర్ మాయ్యున్ పొరోల్చున్ తొహంత: తొత్తంగ్ దివ్సొనగ హర్ ఉంది అక్సెర్తున్ ఉంది నంబర్ దొస్సిదిర్. తె ఉంది పొరోడగ మన్వల్ హర్ ఉంది అక్సెర్త నంబర్చున్ మీరి కీత పెజె, అద్ పొరోడ నంబర్ కరె మాండు.

సెలె అద్ సోంగ్ ఇన్వల్ ఆంగుర్కన కల్లున్ బగవంతల్ చంబుతగ వెడితొర్. అహన్ కియ్యలిర్కున్ పవిత్ర దూతలిర్ మునె, గొరె పిల ఆయ్యన్ మునె, గందొక్కై రమ రమ పొత్వల్ తడ్డితగ దుక్కు సియ్యల్ జర్గంత. ¹¹ అహన్ వూర్ వేనెకె పెసివల్ పోయ బస్కెట్ పొరో తేచ్చెరెన్ మందంత. అద్ జన్వర్తున్, సెలెకె తాన పుళ్లతున్ పూజ కియ్యలిర్కున్, సెలెకె తాన మోర్ మన్వలిర్కున్ రాత్-దిహ జర గిర్ ఆరమ్ మనొ" ఇంజెర్ జోర్తె యెలన్ కీతొర్. ¹² ఇత్తెకె, బగవంతనంగ్ ఆగెంగ్ పియ్యి తాక్కలిర్ బక్కలిర్ అని యేసునగ బరోస ఇర్వలిర్ దుక్కుంగ్ వోర్చెర్ తాక లాగర్.

¹³ అద్ ఆత పెజె, స్వర్గన్ల ఉంది లేంగ్, "ఇంగెడల్ పర్బునగ బరోస ఇర్చి, మరన్ ఆతుర్ వూర్ ఆసిర్వాద్ యేతంతెర్ ఇన్వల్ ముకె గొస్తితున్ లిహి కీమ్" ఇంజెర్ నాకున్ కేంజ వాత.

"హో! ఇద్ సతెమ్ ఆంద్. వూర్కున్ ఆరమ్ పుటంత. వూర్ కీతంగ్ కామ్మ వూర్ పెజెయ్ దాంతంగ్" ఇంజెర్ ఆత్మ జవబ్ వెహ్వల్ కేంజొన్.

దర్తురిత్ పొరోడ పంట కొయ్యల్

¹⁴ నన అహ్మొ సూడ్యెర్ మనెకె, నాకున్ ఉంది దవ్రల్ టిప అని తాన్ పొరో స్వర్గన్లో మాయ్యన్ మోడితొర్ వొరొర్ ఉచ్చి దిస్తార్. వోన తలదగ సోనెత కిరిట్ మత్త అని వోన కెయ్యగ దారె వాలె సెటిడె మత్త. ¹⁵ అస్కె బగవంతనొర్ వొరొర్ దూతల్ మందిర్తల్ బహ్మి వాసి, టిపతగ ఉచ్చి మన్వన్ సంగ, "దర్తురిత్ పొరో పంట పండ్ల. అదెన్ నిమె కొయ్యల్ వకత్ వాత. అదెన్ సాటి అద్ పంటతున్ నీవ సెటిడె కొయ" ఇంజెర్ జోర్తె వెహ్వార్. ¹⁶ తె అద్ టిపత్ పొరో ఉచ్చి మన్వల్ దర్తురితగ తన్వ సెటిడె చహ్వార్. అస్కె దర్తురిత పంట కొయ్యల్ జర్గిత.

¹⁷ అద్ ఆత పెజె, స్వర్గన్ల మన్వల్ మందిర్తల్ ఉండె వొరొర్ దూతల్ వాతొర్. వోన్ గిర్ దారె వాలె సెటిడె మత్త. ¹⁸ ఉండె వొరొర్ దూతల్ బలిదాన్ సియ్యల్ బొన్లతల్ వాతొర్. వేర్ దూతల్ తడ్డిత్ పొరో అదికార్ వాలె ఆందుర్. సెటిడె పియ్యి మన్వల్ దూతన్ సంగ వేర్ జోర్తె, "దర్తురిత్ పొరోడ వాడితంగ్ ఆంగుర్కన పంట పండ్ల. దారె వాలె నీవ సెటిడె చహ్పి, ఆంగుర్కనంగ్ గుతింగ్ కొయ" ఇంజెర్ వెహ్వార్.

¹⁹ తె వోర్ దూతల్ తన్వ సెటిడె చహ్పి, దర్తురిత్ పొరోడ ఆంగుర్కన వాడితంగ్ గుతింగ్ కొయ్యి, బగవంతన సోంగ్ ఇన్వల్ పండింగ్ దీప్వల్ నారిత బండతగ వాడొర్. ²⁰ నగుడున్ బహ్మి మన్వల్ అద్ బండతగ ఆంగుర్ పండిన్ దీప్వల్ జర్గిత. అద్ బండతల్ లగ్-బగ్ నూర్ (100) కోస్క్ లంగ్ వేరి అని రండె మీటర్స్ కోల్ నెతుర్ పొంగ్.

యేడుంగ్ గండమ్మ పియ్యి యేడ్వర్ దూతలిర్ నిల్వల్

15 అని నన స్వర్గన్ల గండె ఉంది మయ్యత నిసనితున్ సూడ్యెన్. అద్ బతల్ ఇత్తెకె, యేడుంగ్ గండమ్మన్ కెయ్యె పియ్యి యేడ్వర్ దూతలిర్ దిస్తార్. బగవంతన సోంగ్ తొహ్లా, వాప్తి కియ్యలిక్ ఇవె ఆక్రితంగ్ గండమ్మ ఆందుంగ్.

² సీస అని తడ్డి మిసడి మన్వల్ సమ్మర్ నాకున్ దిస్త. జన్వర్తున్, తాన పుళ్లతున్ అని తాన పొరోల్ల నంబర్తున్ పొరో లడెయ్ కీసి మెయ్యుర్ వూర్, అద్ సమ్మర్త డర్దితగ నిల్చి దిస్తార్. వూరంగ్ కెయ్యనగ బగవంతల్ సీతంగ్ చొండొంగ్ పియ్యి మత్తెర్.

³ బగవంతనొర్ సేమ్లల్ ఆయ్యల్ మోసెన పాటతున్ అని గొరె పిల ఆయ్యన పాటతున్, "సర్వ సక్తివంతల్ పర్బు ఆయ్యల్ బగవంత! నీవంగ్ కామ్మ బెయ్ డగుక్ అని చమత్కార్దంగ్ ఆందుంగ్.

పిడినంగ్-పిడింగ్ సమ్మె జాతినుర్కున్ నిమెయ్ రాజని ఆంది. నీవంగ్ సరింగ్ సతెమ్మంగ్ అని నాయమ్మంగ్ ఆందుంగ్.

⁴ పర్బు! సిరిప్ నిమెయె పవిత్ర వాలెని ఆత కాడ్కి, నీకున్ వెరివక్ బోర్ మంద పరంతెర్? నీవ పొరోల్డున్ డగుర్-పాన్ సియ్యక్ బోర్ మందంతెర్?

నీవంగ్ నియత్తుంగ్ కామ్మ తాత్కర్ దిసంతంగ్. అదెన్ సాటి పర్బు సమ్మిర్ వాసి నీకున్ పార్తన-వింతి కీంతెర్" ఇంజెర్ వార్తెర్.

⁵ అద్ ఆత పెజె స్వర్గన్ల మన్వల్ మందిర్తున్ సూడ్యెన్. ఇత్తెకె, పార్తన-వింతి కియ్యల్ డేరతా పవిత్ర జాగ ఉగ్గొ ఆసిర్ దిస్త. ⁶ అద్ మందిర్తల్ యేడ్వర్ దూతలిర్ యేడుంగ్ గండల్క్ పియ్యి, బహ్మి వాతెర్. వూర్ చక్ దవ్రలిక్ పాంగుక్ పొండ్లి మత్తెర్. వూర్ సాతిత్ పొరో సోనెత పటి కెర్చి మత్తెర్. ⁷ అస్కె స్వర్గన్ల మన్వలిక్ అవ్ నాలుంగ్ జీవనల్, ఉంది బస్కెట్ జీవతె మన్వల్ బగవంతన సోంగ్ని నించి మన్వలిక్ సోనెతంగ్ యేడుంగ్ టగొరన్ వీర్ దూతలిర్ కెయ్యె అందుస్త. ⁸ అస్కె అద్ మందిర్ పూరో బగవంతన సక్తితె అని వోన మయ్యత వేడ్చిత పోయతె నింత. అదెన్ సాటి బగవంతనయ్ యేడ్వర్ దూతలిర్ అని యేడుంగ్ గండల్క్ బర్బుర్ జర్గన్ల వేరి రొపాడ మందిర్తగ బోర్ నేంగ పర్బుకి.

సోంగ్ని నించి మన్వలిక్ యేడుంగ్ టగొరంగ్

16 అద్ మందిర్తల్ ఉంది లేంగ్ జోర్తె వూర్ యేడ్వర్ దూతలిర్ సంగ, "బగవంతన సోంగ్ని నించి మన్వలిక్ అవ్ యేడుంగ్ టగొరన్ వోసి, దర్తురిత్ పొరో వెడియట్!" ఇంజెర్ వెహ్వల్ నాకున్ కేంజ వాత.

² తె మొదొడొర్ దూతల్ సొంజి, తన్వ టగొరతున్ బొమ్లిత్ పొరో వెడితొర్. అస్కె జన్వర్త మోర్ మన్వలిర్ మేందొడ్ పొరో, అద్ జన్వర్త పుళ్లతున్ పూజ కీతుర్ మేందొడున్ పొరో లెస లెస పుస్క్ ఆతంగ్.

³ అద్ ఆత పెజె రెండవ దూతల్, తన్వ టగొరతున్ సమ్మర్తున్ పొరో వెడితొర్. అస్కె అద్ సమ్మర్ కూర్చున్ రొపా మన్వల్ నెతుడున్ మోడి మారిత. తె సమ్మర్తగ జీవతె మన్వలిక్ సమ్మె సాతంగ్.

⁴ మూడవ దూతల్ తన్వ టగొరతున్ లచ్చిన్ పొరో అని జలన్ పొరో వెడితొర్. అవెన యేర్ నెతుడున్ మోడి మారిత. ⁵ అస్కె యేతున్ పొరో అదికార్ మన్వల్ దూతల్,

"యే పవిత్ర వాలె బగవంత! తొలె, ఇంకె అని బవిసత్తె మన్వని నిమెయ్ ఆంది. నిమె కియ్యల్ తన్వ బరోబర్ ఆంద్.

⁶ వూర్ నీవుర్ బక్కలిర్, పర్వక్కలిర్ నెతుర్ తుహ్మార్ అని వూర్ జీవ యేత్తెర్. అదెన్ సాటి నిమె వూర్ ఉన్లె నెతుర్ సీతి. వూర్కున్ బతల్ పుటనయె అద్ బరోబర్ పుట్ట" ఇంజెర్ వెహ్వార్.

⁷ అస్కె బలిదాన్ సియ్యల్ బొన్లతల్, "హో, నిమె సర్వ సక్తివంతల్ పర్బు ఆయ్యల్ బగవంతని ఆంది. నిమె కియ్యల్ తన్వ సతెమ్మ అని నాయమ్మ ఆంద్" ఇన్వల్ ఉంది లేంగ్ కేంజ వాత.

⁸ నాలువ దూతల్ తన్వ మన్వల్ టగొరతున్ పొడ్డున్ పొరో వెడితొర్. అస్కె లోకుర్కున్ మడుస్లె అద్ పొడ్డున్ అదికార్ పుడ్ల. ⁹ తె లోకుర్ బెయ్ దగడ్డె మడుతెర్. అస్కె ఇవ్ గండమ్మన్ పొరో అదికార్ వాలె బగవంతన్ రెహ్పి వడ్కెతెర్. బతి వూర్ తమ్మంగ్ పాప్పున్ బారెతె చుక్ చుకె మాయ్యకి. అని వోర్ బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సియ్యె గిర్ వొప్పకి.

¹⁰ అయ్యవ దూతల్ తన్వ టగొరతున్ అద్ జన్వర్త కచురిత్ పొరో వెడితొర్. అస్కె తాన రాజ్ పూరో కప్పూర్ సికటి ఆత. లోకుర్ అద్ దుక్కుతున్ ఆపున పర్వ సొంజి, తమ్మంగ్ వెంజెక్ కచ్చెర్. ¹¹ తమకున్ వాతంగ్ దుక్కున్ పియ్యి, పున్కున్ పియ్యి స్వర్గన్ల మన్వల్ బగవంతన్ రెహ్పి వడ్కెతెర్. బతి తమ్మంగ్ కరెబలిక్ కామ్మన్ సుటి కియ్యె మన్కున్ మూర్కున్మకి.

¹² ఆరవ దూతల్ తన్వ టగొరతున్ యుప్రటిన్ ఇన్వల్ పెర్బు లవిడున్ పొరో వెడితొర్. సిడయ్యుర్ రాజలిర్ వాయ్యె సరి ఆయ్యె, తాన

† 15:5 పార్తన-వింతి కియ్యల్ డేరత: బహ్మి పెసివల్ 38:21

యేర్ కొడొడొక్కె వత్త. ¹³ అస్సె అద్ మారెల్కె వాలె మాసుడ తొడ్డల్, జన్వర్త తొడ్డల్ అని లబడె పర్వత్తన తొడ్డల్ పెనెన్ మోడితంగ్ మూంద్ బే-సుదుడె ఆత్మంగ్ బహై వాసెర్ దిస్సంగ్. ¹⁴ అవ్ ఆత్మంగ్ బూత్కనంగ్ ఆందుంగ్. అవెనగ మయ్యతంగ్ నిసనింగ్ కీసి తొహ్యల్ సక్తి మంత. ఇవ్ ఆత్మంగ్ సర్వ సక్తి వాలె బగవంతన పెర్వ దిహసున్ నేటి జర్గవల్ లడెయ్యగ, దునియతుర్ రాజలిర్కున్ తయర్ కియ్లె, వూర్ సాన్వలిక్ ఆందుంగ్.

¹⁵⁻¹⁶ అని అవ్ ఆత్మంగ్, వూర్ రాజలిర్కున్ హెబ్రి బాసతె హర్-మెగిడ్డొన్ ఇన్వల్ జాగతగ మీరి కీంతంగ్. అదెన్ సాటి యేసు పర్వ, "ఇమల! నన కలెన్ మోడి అచనక్ వాంతొన్. తన్వ తన దిహనై మంజెర్, పొండె తన్వంగ్ పాంగుకున్ తయర్ ఇర్వల్ ఆసిర్వాద్ యేతంతొర్. బోరె ఆయి అహన్ మన్వెకె దానురై, మేందొల్ కుడెకె దిస్వడున్ హిందల్ తన్వ తన లజ వోతొర్ ఆంతొర్" ఇంజెర్ వెహ్హార్.

¹⁷ అస్సె యేడవ దూతల్ తన్వ టగొరతున్ వడితగ వెడితొర్. అద్ గట్టతె స్వర్గ్ న మందిర్త కచురితల్ ఉంది లేంగ్ జోర్తై, "సమ్మె మూర్" ఇంజెర్ కేంజ వాత. ¹⁸ అస్సె మిడ్చవల్, గర్వవల్ అని తిజ్-బీజ్కెన ఆవజ్ పూటె మాత. అని పెర్వ బూకంప్ వాత. దర్తురిత పొరో మాయ్యల్ పయ్యెన్ ఆతొర్ అగటల్, బస్కెన్ అచొర్ పెర్వ బూకంప్ వాయ్యకి. ¹⁹ బెయ్ పెర్వ మన్వల్ బబులోన్ నగుర్ మూంద్ బాగల్కె ఆసి, తివ్. అని దుస్రాక్ దేస్కనంగ్ నగుక్ పూరో ఉల్లె మాతంగ్. బగవంతల్ అద్ పెర్వ బబులోన్ నగుడున్ సిక్వ కియ్యల్ మరుంగ్కె. అద్ ఉన్వ తన్వ సొంగ్ ఇన్వల్ ఆంగుర్కెన కల్లున్ చంబుతగ వెడిసి ఉహ్హార్. ²⁰ అస్సె సమ్మె లంకంగ్ మయెడ ఆతంగ్ అని డంగలిక్ గుటంగ్ బొమిత్ మట్టమ్ ఆతంగ్. ²¹ లగ్-బగ్ అర్దొ కుంటల్ వజన్ మన్వలిక్ గార్-బండంగ్ హబడల్ మాయ్యలిర్ పొరో అర్దంగ్. అవ్ గార్-బండన గండమ్ వెలె నుక్సన్ కీత కాడ్కె, లోకుర్ అదెన్ హిందల్ బగవంతన్ రెహ్చి వడ్చెతెర్.

జన్వర్తున్ పొరో ఉచ్చి మన్వల్ పొరోల్ సొత్త అద్ లంజె

17 అస్సె యేడుంగ్ టగొరంగ్ పియ్యి మన్వలిర్ యేడ్విర్ దూతలిర్గటల్ వొరొర్ నహ్ వాసి, "ఇగె వర! బెయ్ వెలె సమ్మర్కున్ పొరో ఉచ్చి మన్వల్ పొరోల్ సొత్త అద్ లంజె వెయ్యెన్ అని తాన్ పుట్వల్ సిక్వతున్ తొహంతొన్. ² తాన్ సంగ దర్తురితుర్ రాజలిర్ పీర్ కీతెర్. అని అద్, దర్తురితుర్ సమ్మిర్కున్, బగవంతన్ సొంగ్ తరుస్వల్ తాన లంజెతనమ్ ఇన్వల్ ఆంగుర్కెన కల్లున్ ఉహ్చి, వూర్ జింగ్ మానల్ కీత" ఇంజెర్ వెహ్హార్.

³ బస్కెతె పవిత్ర ఆత్మ నాకున్ తన్వ సక్తితె ఆగుటి కీతయె, అస్సె వోర్ దూతల్ నాకున్, బోడి గుటనగ వోతొర్. అగ నాకున్ బెయ్ రగల్ రంగ్చి మన్వల్ జన్వర్తున్ పొరో ఉంది వెయ్యె ఉచ్చి దిస్స. అద్ జన్వర్త మేందొల్ పూరో బగవంతన్ సాపెన సియ్యలిక్ గొస్టింగ్ లిహి కీసి మత్తంగ్. అద్ జన్వర్తున్ యేడుంగ్ తలంగ్ అని దహ కొహ్కె మత్తంగ్. ⁴ అద్ వెయ్యె మన్వల్ అని బెయ్ రగలిక్ కస్టింగ్ పొండ్చి మత్త. సోనె అని బారితంగ్ హీరంగ్-మోతినె సవై మాసి మత్త. అద్ వెయ్యెన కెయ్యగ ఉంది సోనెత చంబు మత్త. అద్ చంబు పూరో, బే-సుదుడె చీజ్కెనె అని అద్ కీత లంజెతనమ్మె నించి మత్త. ⁵ తాన కపడగ,

"లంజె వెయ్యెకున్
అని దునియత కరబ్ అని బే-సుదుడున్ అవల్ ఆయ్యల్
బెయ్ పెర్వ బబులోన్ నగుర్"

ఇన్వల్ పొరోల్ లిహి కీసి మత్త.

⁶ అద్ వెయ్యె బగవంతనుర్ నికలిర్ అని యేసున్ సాటి తమ్వ జీవ సితుర్ వూర నెతుర్ ఉంజి, నిసతె దిస్స.

తె నన బెయ్ గుల్ ఆతొన్. ⁷ అస్సె వోర్ దూతల్ నా సంగ, "నిమె బారి అచొర్ గుల్ ఆంతి? అద్ వెయ్యెన్ బారెతె అని అద్ ఉచ్చి మన్వల్ యేడుంగ్ తలంగ్ అని దహ కొహ్కె వాలె జన్వర్తున్ బారెతె

సతెమున్ నీకున్ వెహంతొన్. ⁸ నిమె సూడ్వల్ జన్వర్ ఇంకె సెలె బతి, తొలె మత్త. అంత-లాగొ అద్ కోల్ డొడొతల్, అద్ జన్వర్ వెయ్యె పెసివల్ మంత. అని అద్ బస్కెట్ నాసెడమ్ ఆయ్యల్ మంత. కలి గడె మాతగటల్ బస్కెట్ మన్వలిరంగ్ పొరోల్కె లిహి కీసి మన్వల్ జీవత గ్రంత్నగ బోనంగ్తె పొరోల్కె మనొగొ, వూర్ అద్ జన్వర్తున్ సూడ్చి గుల్ ఆంతెర్. బారెతెకె అద్ తొలె మత్త. ఇంకె సెలె బతి, మునె వాయ్యల్ మంత.

⁹ "ఇదెన్ సమ్మె మాయ్యె తెలివి-గియన్త జారత్ మందంత. అవ్ యేడుంగ్ తలంగ్ ఇత్తెకె, అద్ వెయ్యె ఉచ్చి మన్వలిక్ యేడుంగ్ గుటంగ్ ఆందుంగ్. అహ్మె యేడ్విర్ రాజలిర్ ఇంజెర్ గిర్ అవెన అర్దమ్. ¹⁰ వీర్టల్ సియ్యర్ బూడె అర్దెర్. వొరొర్ ఇంకె మంతొర్ అని ఉండె వొరొర్ వాయ్యల్ మంతొర్. బతి వోర్ జరసి కాలమ్ వేరిన్ తన్వ రాజ్ తాకుసంతొర్. ¹¹ తొలె మంజి ఇంకె సెలె అద్ జన్వర్ యెనిమిదొవ రాజల్ ఆందుర్. వోర్ యేడ్విర్ రాజలిర్ మోడితొర్ ఆందుర్ బతి, వోర్ గిర్ నాసెడమ్ ఆంతొర్.

¹² "నిమె సూడ్చి అవ్ దహ కొహ్కె, దహ జన్కె రాజలిర్ ఆందిర్. వూర్ ఉండె గిర్ రాజ-గాదితగ ఉద్దుకి. ఉంది గంటమెన్ వూర్ రాజలిర్ ఆసి, అద్ జన్వర్తున్ బరోబర్ రాజ్ తాకుస్లె వూర్కున్ అదికార్ సియ్యల్ జర్తంత. ¹³ వూర్ సమ్మిర్ ఉంది యెకి ఆసి, తమ్వ తాకడున్ అని అదికార్డున్ అద్ జన్వర్త కెయ్యె హ్చి కీంతెర్. ¹⁴ అని వూర్ రాజలిర్, గొరె పిల ఆయ్యెన్ ఉల్లె లడెయ్ కీంతెర్. బతి వోర్ తన కెయ్యి నేమి కీతుర్ వూర్ బక్చలిర్ సంగ మీరె మాసి, వూర్ రాజలిర్కున్ హారి కీంతొర్. బారెతెకె వోరె పర్వొరొర్ పర్వ అని రాజలిరోర్ రాజల్ ఆందుర్" ఇంజెర్ వెహ్హార్.

¹⁵ అద్ ఆత పెజె వోర్ దూతల్ నా సంగ, "నిమె అద్ వెయ్యె ఉత్త అవ్ సమ్మర్కున్ సూడ్చి. అవ్ సమ్మర్కు: మాందితున్, జాతిన్, దేసిల్కున్ అని బాసన్ తొహంతంగ్. ¹⁶ నిమె సూడ్చి అద్ జన్వర్ అని తానంగ్ దహ కొహ్కె అద్ వెయ్యెన్ పసందె కియ్యంగ్. అని అవ్, అద్ వెయ్యెన్ దిక్ సెలె అదెన్ మోడి, కుడెకెయ్ సుటి కీంతంగ్. అవ్ తాన మేందొడె సవితున్ తింజి, తాన ఆన్వల్ బతయ్ మెయ్యక్ తడితె డుండుసంతంగ్. ¹⁷ బారెతెకె అవ్ సమ్మె ఉంది యెకి ఆసి, తమ్వ రాజ్ అద్ జన్వర్తున్ సియ్యె మన్వగ వొప్పల్ బగవంతల్ కీతొర్. ఇద్ తీర్తె తన్వంగ్ జబన్కున్ పూరి కియ్యెన్. ¹⁸ అని నిమె సూడ్చి అద్ వెయ్యె, దునియతుర్ రాజలిర్కున్ తాకుసెర్ మన్వల్ అద్ పెర్వ నగురె ఆంద్" ఇంజెర్ వెహ్హార్.

బబులోన్ నగుర్ నాసెడమ్ ఆయ్యల్

18 అద్ ఆత పెజె వెలె అదికార్ వాలె వొరొర్ దూతల్ స్వర్గ్ నల్ రెయ్యి వాయ్యల్ సూడ్చెన్. వోన మయ్యత వేడ్చితె దర్తురి పూరో జగర్చి నింత. ² వోర్ దూతల్ జోర్తై, "సూడట్! బబులోన్ నగుర్ నాసెడమ్ ఆత. అద్ పెర్వ నగుర్ పూరో నాసెడమ్ ఆసి, బూత్కె మనల్ తయర్ ఆత.

అద్ హర్ బూత్ తిరివల్ జాగ ఆత. అద్ హర్ ఉంది బే-సుదుడె వాలెకె పిటెన బుయరి ఆసి మంత.

³ బారెతెకె బగవంతన్ సొంగ్ తరుస్వల్ తాన లంజెతనమ్ ఇన్వల్ ఆంగుర్కెన కల్ సమ్మె జాతినుర్ ఉటెర్.

దర్తురితుర్ రాజలిర్ తాన్ సంగ పీర్ కీతెర్. దర్తురితుర్ బేపరిదార్కె తాన్ సుక్-బోగ్చి దనెవంతలిర్ ఆతెర్" ఇంజెర్ వెహ్హార్.

⁴ అస్సె స్వర్గ్ నల్ ఉండె ఉంది లేంగ్, "నా లోకుర్చిట్! మిరట్ తానంగ్ పామ్కెనగ ఈస యేత్వక్ మన్వె, తాన్ పొరో వాయ్యలిక్ గండల్కె మీ పొరో వాయ్యక్ మన్వె, తాన్గటల్ బహై వరట్.

⁵ బారెతెకె, తానంగ్ పామ్కె హబడున్ లాగ్గెర్ మంతంగ్. తానంగ్ గల్లి కామ్మన్ బారెతె బగవంతల్ హేతు కీతొర్.

6 అద్ మీకున్ బహాన్ కీతయొ, అహ్నె తాన్ కీష్ట్! తానంగ్ కామ్మున్ పియ్యి రండ ఈసంగ్ సీష్ట్!

అద్ మిస్తి కీసి సీత చంబుతగ రండ ఈసంగ్ అదిక్ మిస్తి కీసి సీష్ట్!

7 అద్, 'నన రానిన్ మోడి డగుర్-పాన్లె ఉద్దగ్న ఆందున్. నన రాండె వెయ్యెను ఆయొన్. దుక్కు ఇత్తెకె అసలె సూడొన్' ఇంజెర్ తన్వ మన్లె ఇత్తె.

అదెన్ సాటి అద్ బచొరెతో పోక్ల గొస్టింగ్ వెహ్తయొ, బచొరెతో సుక్-బోగ్ యేత్తయొ, అచొరె ఆపతింగ్ అని దుక్కుంగ్ సీష్ట్.

8 అదెన్ సాటిన్ తాన్ పొరొ మరన్, దుక్కు అని కరు ఇన్వలిక్ గండల్చొ ఉందియ్ దియత్ రొపొ వాంతంగ్.

తాన్ తన్వ కియ్యల్ పర్చు ఆయ్యల్ బగవంతల్ సక్తి వాలె ఆత కాడ్చి, అద్ పూరొ తడ్చితె డుండంత.

9 "తాన్ సంగ పీర్ కీసెర్, సుక్-బోగ్ యేచ్చెర్ పిసి మత్తుర్ మూర్ దర్తురితుర్ రాజిరి, అద్ వేనెకె తేద్వల్ పోయతున్ సూడ్చి, తమ్వ సాతి పాసెర్ ఆడంతెర్. 10 అని మూర్ అద్ యేత్వల్ దుక్కుతున్ సూడ్చి, బెయ్ వెరిసి లంగ్ నిల్చి,

'అయ్యె! పెర్చ నగుర్ ఆయ్యల్ బబులోన్! తాకద్ వాలె నగుడి! ఉందియ్ గంటత్ రొపొ నీ పొరొ బగవంతన సిక్కు వాసి అర్త' ఇంజెర్ ఆడంతెర్.

11 "అస్కె దునియతుర్ బేపరిదార్చొ గిర్ బబులోన్ నగుడున్ సూడ్చి, బెయ్ దుక్కుతె ఆడంతెర్. బారితెకె తాన్ తమ్వంగ్ వస్తుంగ్ యేత్వలిర్ బోరె మన్వక్ ఆంతెర్. 12-13 అవ్ వస్తుంగ్ బవ్ ఇత్తెకె: సోనె, కూర, బారితంగ్ కంకర్చొ, హీరంగ్-మోతింగ్, బెయ్ నుయలిక్ పాంగుక్, రగలిక్-మస్తలిక్ కప్పింగ్, కోస్ల నూదంగ్ కప్పింగ్, బారిత కటితె కీతంగ్ వస్తుంగ్, యేనితంగ్ కోరెల్చొనె కీతంగ్ సమ్మె వస్తుంగ్, చొకొట్టు చెకెతె కీతంగ్ వస్తుంగ్, పితుడె, లొకొండె అని సోబతంగ్ బండనె తయర్ కీతంగ్ సమ్మె వస్తుంగ్, దాచెన చెక, ఊద్, ఊద్ బత్తింగ్, గమ గమ గాడి సియ్యల్ నియ్, ఆంగుర్చొనె కల్, బలివ నియ్, నుయల్ పిండి, గొప్కొ, మూరంగ్, గొరెంగ్, కోడంగ్, రత్కొ, దాసిర్ ఆయ్యె మాయ్యలిర్కున్ గిర్ వొప్పిర్. బతి ఇంగడల్ అవెన్ బోరె యేతుర్. 14 తే మూర్ బేపరిదార్చొ తాన్ సంగ,

'నిమె బెయ్ పసంద్ కియ్యలిక్ వస్తుంగ్ నిహ్టల్ పరర్ ఆతంగ్.

నీవ దన్-దప్లత్ అని నీవ సుక్-బోగ్ యేత్వల్ నాసెడమ్ ఆత. నీవంగ్ కడ్చున్ అవ్ ఉండె బస్కెన్ దిసొంగ్' ఇంజెర్ ఇత్తెర్.

15-17 "అద్ నగుడున్ హిందల్ దనెవంతలిర్ ఆతుర్ మూర్ బేపరిదార్చొ, అద్ యేత్వల్ తక్కిబున్ సూడ్చి, బెయ్ వెరిసి లంగ్ నిల్చి, 'అయ్యె! అద్ పెర్చ నగుడి! బెయ్ నుయలిక్, రగలిక్-మస్తలిక్ పాంగుక్ పొండ్యని, సోనెతె, బారితంగ్ కంకర్చొనె అని హీరంగ్-మోతిన్ సజె మాయ్యల్ నగుడి!

బతి ఉందియ్ గంటత్ రొపొ చక్ నాసెడమ్ ఆతి' ఇంజెర్ దుక్కుతె ఆడంతెర్.

"రూకంగ్ తాకుస్వలిర్, రూకనె యాత్త కియ్యలిర్, రూకతగ కామ్ కియ్యలిర్ అని సమ్మెరుతున్ హిందల్ తమ్వ జీతమ్ కమయ్ కియ్యలిర్ సమ్మిర్ గిర్ లంగ్ నిలంతెర్. 18 అని అద్ నగుర్ వేనెకె వాయ్యల్ పోయ సూడ్చి, 'ఇద్ పెర్చ నగుడున్ తెర్ డగుర్ బదె నగుర్ మంతయ్?' ఇంజెర్ ఇంతెర్. 19 అని మూర్ బెయ్ దుక్కుతె, తమ్వంగ్ తలన్ పొరొ దుబ తడిసెర్,

'అయ్యె! పెర్చ నగుడి!

సమ్మెరుతుగ రూక మన్వల్ హూర్ వొరొరె నీ హిందల్ దనెవంతల్ ఆతొర్! బతి ఉందియ్ గంటత్ రొపొ చక్ నాసెడమ్ ఆతి' ఇంజెర్ ఆడంతెర్.

20 'బతి స్వర్గ్చొ! బగవంతనుర్ బక్తులిర్నిట్! అహ్నెతుల్చొనిట్ అని పర్వక్తులిర్నిట్!

అద్ నగుర్ నాసెడమ్ ఆత కాడ్చి, ఆనంద్ యేతట్!

అద్ మీకున్ ఉల్ల తాక్తున్ పియ్యి, బగవంతల్ తాన్ బరోబర్ సిక్కు వాడ్చొర్"

ఇంజెర్ వోర్ దూతల్ వెహ్తొర్.

21 అద్ ఆత పెజె తాకద్ వాలె వొరొరె దూతల్, జతత్ మోడిత పెర్చ బండ తప్పి, సమ్మెరుతుగ వాడ్చొర్. అని, "ఇద్ తీర్లె పెర్చ నగుర్ ఆయ్యల్ బబులోన్ నాసెడమ్ ఆయ్యె పెకి కియ్యల్ జర్గంత. అద్ ఉండె బస్కెన్ నదుడున్ దిసొ.

22 చొండ్య నేకుసెర్ వార్వలిక్ పాటంగ్, సులుడి అని తురంగ్ ఉహ్కొసెర్ వార్వలిరంగ్ పాటంగ్, ఉండె బస్కెన్ నిహ్టల్ కేంజ వాయొంగ్.

ఇంగెడల్ కామ్ కియ్యల్ నిహ్ట బోరె దిసొర్.

నోర్వల్ జతత ఆవజ్ ఉండె బస్కెన్ నిహ్టల్ కేంజ వాయొ.

23 డివెత వేడ్చి, ఇంగెడల్ నిహ్ట ఉండె జగర్చొ పారొ. అని పూన-పూని మర్చింగ్ ఆతురంగ్ గొస్టింగ్ ఉండె బస్కెన్ నిహ్టల్ కేంజ వాయొంగ్. బారితెకె నీవ మాయతగ అరుసి సమ్మె జాతినుర్చున్ బూలి కీసి వాడ్చి.

అదెన్ సాటి దర్తురిత్ పొరొ నీవుర్ బేపరిదార్చొ డగుక్ ఆతెర్.

24 అద్ నగుడగ పర్వక్తులిర నెతుర్ అని బగవంతనుర్ బక్తులిర నెతుర్ దిస్త.

దునియతగ బగవంతన సేవతున్ సాటి జీవ సీతుర్ మూర్ సమ్మిర నెతుర్ అగ దిస్త" ఇంజెర్ వెహ్తొర్.

స్వర్గ్చొనగ బగవంతన పార్తన-వింతి కియ్యల్

19 అహాన్ జర్గిత పెజె, స్వర్గ్చొనగ బెయ్ వెలె మాంది, "బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీష్ట్!

బచి కియ్యల్, మయ్య అని తాకద్ మా బగవంతన కెయ్యెన్ మంత.

2 నిమె కియ్యల్ తన్వ సతెమ్మ అని నాయమ్మ ఆంద్.

తన్వ పీర్ కియ్యల్ గున్తె దునియతున్ కరబ్ కీత అద్ లంజెన్, వోర్ బగవంతల్ సిక్కు కీతొర్.

తాన్టల్ తన్వర్ సేవ్కలిర నెతుడ బద్ది యేత్తొర్"

ఇంజెర్ బెయ్ జోర్తె ఇన్వల్ కేంజొన్.

3 మూర్ సమ్మిర్ ఉండె ఉంది జోక,

"బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీష్ట్!

వేత అద్ పెర్చ నగుడల్ పోయ బస్కెన్ ఆగ్వక్ పొరొ సొంజెరెన్ మందంత"

ఇంజెర్ ఇత్తెర్.

4 మూర్ వీస నాల్వర్ పెదొల్చొ రాజ-గాదితగ ఉచ్చి మన్వల్ బగవంతన్ గమ్మె కాల్చొ కర్చి, పార్తన-వింతి కీతెర్. అద్ తీర్లె స్వర్గ్చొనగ మన్వలిక్ అవ్ నాలుంగ్ జీవంగ్ గిర్,

"ఆమెన్! బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీష్ట్!"

ఇంజెర్ పార్తన-వింతి కీతంగ్.

5 అస్కె రాజ-గాదితల్ ఉంది లేంగ్,

"వోసుర్ సేవ్కలిర్ ఆయ్యలిర్ మిరట్ సమ్మిర్, చుడుర్-డగుర్ ఇన్వల్ తేడ సెల్వక్చెనె మా బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీష్ట్.

మా బగవంతన్ వెరివలిర్ మిరట్ సమ్మిర్ వోన్ డగుర్-పాన్ సీష్ట్"

ఇంజెర్ కేంజ వాత.

గొరె పిల ఆయ్యనంగ్ మర్చిన జేవున్

6 నాకున్ అద్ లేంగ్ ఉండె ఇహ్నెన్ కేంజ వాత. అద్ లేంగ్ బెయ్ వెలె మాందిత, యేత బొద్రత అని గర్చెవడున్ మోడిత ఆవజ్ మత్త. తే మూర్,

"బగవంతన్ డగుర్-పాన్ సీష్ట్. సర్వ సక్తివంతల్ మా పర్చు ఆయ్యల్ బగవంతల్, మా పొరొ రాజ్ తాకుసెర్ మంతొర్.

7 మరట్ ఆనంద్ యేత్చట్. కుసితె వోన్ డగుర్-పాన్ సీకట్.

గొరె పిల ఆయ్యనంగ్ మర్రింగ్ ఆయ్యలిక్ మంతంగ్. వోన్ సాటి నొచ్చి తన్వ తనయ్ సజె మాసి మంత.

⁸ బెయ్ దవ్రలిక్ అని చక్ మన్వలిక్ నుయలిక్ పాంగుక్ తాన్ పొండ్లె సియ్యల్ జర్గత్

ఇవ్ పాంగుక్ బవ్ ఇత్తెకె, బగవంతసుర్ బక్తలిర్ కీతంగ్ నియత్తుంగ్ కామ్మి ఆందుంగ్.

ఇంజెర్ వెహ్యల్ కేంజ్జాన్.

⁹ అద్ ఆత పెజె దూతల్ నా సంగ, "ఇద్ లిహి కీమ్. బతల్ ఇత్తెకె, గొరె పిల ఆయ్యన మర్రిన జేవున్ కియ్యె కబుర్ అంద్తుర్ వూర్, ఆసిర్వాద్ యేతంతెర్. ఇవ్ కరలెన్ బగవంతనంగ్ గొస్టింగ్ ఆందుంగ్" ఇంజెర్ వోర్ వెహ్యోర్.

¹⁰ ఇద్ గొస్టి కేంజ్జె పెజె, నన పార్తన-వింతి కీక ఇంజెర్ దూతనంగ్ కాల్కున్ పొరో అర్జొన్. బతి వోర్ నా సంగ, "అహాన్ కియ్యు. నన నీ బరోబర్జొర్ సేవ్కనయ్ ఆందున్. యేసున సతెమున్ బారెతె గవ వెహ్యలిర్ దాదలిర్-బాయికున్ సంగ మన్వన ఆందున్. నిమె బగవంతనయ్ పార్తన-వింతి కీమ్. ఆత్మత సక్తితె దాదలిర్-బాయిక్ అద్ గవతున్ వెహ్యోర్ మంతెర్" ఇంజెర్ వెహ్యోర్.

దవ్రల్ కోడత్ పొరో ఉచ్చి మన్వల్

¹¹ అస్సె స్వర్గ్ కోలె మాసి మన్వల్ సూడ్జాన్. నాకున్ అచనక్ ఉంది దవ్రల్ కోడ దిస్త. తాన్ పొరో ఉచ్చి మన్వన పొరోల్, "బరోన వాలె, సతెవంతల్" ఇంజెర్ కేయంతెర్. వోర్ నాయమ్మె తస్వ కీసిర్ లడెయ్ కీంతోర్. ¹² వోనంగ్ కడ్క తడ్డితంగ్ జార్కున్ మోడి మత్తంగ్. వోన్ తలత్ పొరో వెలె కిరిట్క మత్తంగ్. వోన్ పొరో ఉంది పొరోల్ లిహి కీసి మత్త. అద్ పొరోల్ అర్దుమ్ వోన్ తప్పసి, దుస్రాన్ బోన్ టావ సెలె.

¹³ వోర్ నెతుడగ ముడుస్త పాంగుడ్ పొండ్లి మత్తొర్. అని వోన్, "బగవంతన వచన్" ఇన్వల్ పొరోల్ దొస్వల్ జర్గత్. ¹⁴ వోన్ పెజెయ్, స్వర్గ్ నగ మన్వలిర్ సిపాయిర్ బెయ్ దవ్రలిక్ అని చక్ మన్వలిక్ నుయలిక్ పాంగుక్ పొండ్లి, దవ్రలిక్ కోడన్ పొరో ఉచ్చి పెసితెర్.

¹⁵ సమ్మె జాతినుర్కున్ హారి కియ్యె, వోన్ తొడ్డల్ దార్ తల్వర్ బహి వాత. వోర్ దేసల్కున్ పొరో బెయ్ కడక్ రాజే తాకుసంతోర్. సర్వ సక్తి వాలె బగవంతన బెయ్ సోంగ్ ఇన్వలిక్ ఆంగుర్కునంగ్ పండిన్ నారిత్ బండతగ దీవ్పంతోర్. ¹⁶ వోన్ పాంగుడ్ పొరో అని వోన్ మాండిత్ పొరో,

"పర్బురోర్ పర్బు అని రాజలిరోర్ రాజల్"

ఇంజెర్ లిహి కీసి మంత.

¹⁷ అస్సె పొండ్లెనగ నిల్చి మన్వల్ వొరొర్ దూతన్ సూడ్జాన్. వోర్ వడిదె పరివలిక్ పిటెన్ సంగ, "వరట్! బగవంతల్ సియ్యల్ జేవున్ కియ్యె, మీరె మాసి వరట్! ¹⁸ మిరట్ వాకిట్టె రాజలిరంగ్, సిపాయిరుర్ అదికారిరంగ్, సిపాయిరంగ్, కోడనంగ్, కోడన్ తాకుస్వలిరంగ్, లోకురంగ్, దాసిరంగ్, దాసిర్ ఆయుర్ వూరంగ్, డగుక్ వాలిరంగ్ అని చుడుక్ వాలిరంగ్ ఇహిన్ వీర్ సమ్మిరంగ్ సవింగ్ తిన్లె మీకున్ పుటంతంగ్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్.

¹⁹ అద్ ఆత పెజె అద్ జన్వర్, దునియతుర్ రాజలిర్, వూరెర్ సిపాయిర్ సమ్మిర్ మీరె మాసి, కోడత్ పొరో ఉచ్చి మన్వన్ సంగ అని వోసుర్ సిపాయిర్ సంగ లడెయ్ కియ్యె తయర్ ఆతెర్. ²⁰ బతి అద్ జన్వర్తున్ దొహ్చి వాట్వల్ జర్గత్. అద్ జన్వర్తున్ హిందల్ ఆసి, మయ్యతంగ్ నిసనింగ్ తొహ్యోర్ వోర్, లబడ్ పర్వక్తన్ గిర్ దొహ్చి వాట్వల్ జర్గత్. వోర్ ఇవ్ మయ్యతంగ్ నిసనినె, అద్ జన్వర్త మోర్ వాలిర్కున్ అని తాన పుత్తతున్ పూజ కీతుర్కున్ పసి కీసిర్ వాతొర్. కోడతగ ఉచ్చి మన్వల్, వీర్ సమ్మిర్కున్ గందొక్సె రమ రమ పొచ్చెర్ మన్వల్ తడ్డిత గుండమ్మగ జీతొయె వాడ్జొర్. ²¹ అద్ కోడత్ పొరో మన్వన తొడ్డల్ వాత అద్ తల్వర్తె కడ్డుతుర్కున్ జక్వల్ జర్గత్. పిటెంగ్ వాసి, వీర్ సమ్మిరంగ్ సవిన్ పెటిమెన్ తిత్తంగ్.

హజర్ సాల్క రాజ్ తాకుస్వల్

20 స్వర్గ్ నల్ వొరొర్ దూతల్ రెయ్యి వాయ్యల్ సూడ్జాన్. వోన్ కెయ్యె అంత్-లాగొ అద్ కోల్ డొడత కుంజి అని బెయ్ పెర్వ సకలి మత్త. ² తె అదెనె వోర్ అద్ మారెల్క వాలె మాసుడున్ పియ్యి, హజర్ (1,000) వర్సంగ్ వేరి కోడె మాసి మన్లె, దొహ్చి ఇర్జొర్. ఇద్ మాసుడునె తొత్తల్ మన్వల్ తరన్ † సెలెకె, పసి కియ్యల్ సెలెకె, సయ్యన్ ఇంజెర్ కేయంతెర్. ³ వోర్ దూతల్, తాన్ అద్ కోల్ డొడతగ పెకి కీసి, కుంజి డబ వాట్టి, తాన్ పొరో మోర్ వాడ్జొర్. హజర్ సాల్క నింద్వల్ వేరి, సయ్యన్ దుస్రాక్ జాతినుర్కున్ ఉండె పసి కియ్యక్ మందన ఇంజెర్ వోర్ దూతల్ ఇహిన్ కీతొర్. అద్ ఆత పెజె జరసి కాలమ్ వేరి, సయ్యన్దున్ సుటి కియ లాగర్.

⁴ అద్ ఆత పెజె, యేసున్ బారెతె గవ వెహ్యతున్ హిందల్ అని బగవంతన వచన్ పచర్ కీతతున్ హిందల్, దుస్రుర కెయ్యె మరన్ ఆతుర్ వూరంగ్ †† ఆత్మన్ సూడ్జాన్. వూర్ సమ్మిర్ గిర్ అద్ జన్వర్తున్ ఆయి, తాన పుత్తతునె ఆయి పూజ కియ్యక్ మత్తుర్ వూర్ ఆందిర్. వూర్ తాన మోర్దున్ తమ్మంగ్ కపక్కుగన్ ఆయి, కెయ్యెనగన్ ఆయి వాటుస్కుకి వూర్ ఆందిర్. వీర్కున్ తస్వ కియ్యల్ అదికార్ పుడ్త కాడ్కి, రాజ-గాదిన్ పొరో ఉచ్చి దిస్తెర్.

వీర్ సాసి-నేండ్లి కిరిస్తున్ బరోబర్ హజర్ వర్సంగ్ రాజ్ తాకుస్వలిర్ ఆందిర్. ⁵⁻⁶ వీర్ లోకుర్ సాసి-నేండ్లలిర్టల్ మొదొడుర్ అని ఆసిర్వాద్ యేత్తుర్ వూర్ పవిత్త వాలిర్ ఆందిర్. రెండవ మరన్తున్ వీర్ పొరో అదికార్ సెలె. వీర్ బగవంతన అని కిరిస్తున సేవ కియ్యలిర్ కటొడలిర్ ఆసి, కిరిస్తున్ సంగ హజర్ వర్సంగ్ రాజ్ తాకుసంతెర్. ఇవ్ హజర్ వర్సంగ్ నింద్వల్ వేరి దుస్రుర్ లోకుర్ బూరె నేండ్లకి.

సయ్యన్ హారి మాయ్యల్

⁷ హజర్ వర్సంగ్ ఆత పెజె సయ్యన్ వోన్ కోడి కీసి, దొహ్చి ఇర్చి మత్త అద్ జాగతల్ సుటి మాంతోర్. ⁸ వోర్ బహి వాసి దర్బరితంగ్ నాలుంగ్ కోన్కెనగ మన్వలిక్ సమ్మె జాతినుర్కున్, గోగు అని మారొగ్ ఇన్వలిర్కున్ గిర్ లడెయ్ కియ్యె మీరి కీంతోర్. వీర లెక కహా పరుర్ అద్ సమ్మర్త ఉస్కె కడకున్ అచొర్ మందంత.

⁹ వూర్ లడెయ్ కియ్యలిర్ వాసి, దర్బరిత పయ్యన్ బొమితగ పగ్గె మాతెర్. అని బగవంతసుర్ బక్తలిర్ మన్వల్ జాగతున్ ఇత్తెకె, బగవంతల్ లాడ్ కియ్యల్ నగుడున్, ఆగుటి కీతెర్. బతి స్వర్గ్ నల్ తడ్డి బూడ్ రెయ్యి వూర్కున్ డుండుసి వాడ్జ. ¹⁰ అస్సె వూర్కున్ పసి కియ్యల్ సయ్యన్దున్ గందొక్సె రమ రమ పొచ్చెర్ మన్వల్ గుండమ్మగ వాడి సియ్యల్ జర్గత్. అద్ జన్వర్తున్ అని లబడ్ పర్వక్తన్ ఇదెన్ మొదొలె అదెనగ వాట్వల్ జర్గత్. వూర్ రాత్-దిహా బస్కెట్ వేసెర్, అగ దుక్చె యేచ్చెరెన్ మందంతెర్.

మరన్ ఆతుర్ వూర తస్వ

¹¹ అస్సె నన ఉంది దవ్రల్ పెర్వ రాజ-గాదితున్ అని తాన్ పొరో ఉచ్చి మన్వల్ బగవంతన్ సూడ్జాన్. వోన్ నదుడల్ మక్లె దర్బరితున్ అని హాబడున్ జాగ సెల్వ కాడ్కి, అవ్ అగటల్ మయెడ ఆతంగ్. ¹²⁻¹³ అస్సె సాసి తమ్మ మన్వలిర్ సమ్మిర్కున్ మరన్ అని సాన లోకమ్ హల్లి కియ్యల్ సూడ్జాన్. ఉండె గిర్ నన గరిబ్యె ఆయి, హారిబ్యె ఆయి, మరన్ ఆసి తస్వ మన్వలిర్ సమ్మిర్కున్ సమ్మర్ హల్లి కియ్యల్ సూడ్జాన్. తె వూర్ సమ్మిర్ బగవంతన రాజ-గాదిత్ మునె నిల్చి దిస్తెర్. అస్సె గ్రంత్కె కోలి కియ్యల్ జర్గత్. బస్కెట్ జీవతె మన్వలిరంగ్ పొరోల్కె లిహి కీసి మన్వల్ జీవత గ్రంత్ గిర్ కోలి కియ్యల్ జర్గత్. అవ్ గ్రంత్కెనగ లిహి కీసి మన్వలిక్ గొస్టిన్ పియ్యి, వూర్ కీతంగ్ కామ్మున్ పియ్యి, వూర్ మరన్ ఆతుర్ తస్వ జర్గత్. ¹⁴ అస్సె మరన్తున్ అని సాన

† 20:2 తొత్తల్ మన్వల్ తరన్: పుట్గడ్డి 3 †† మరన్ ఆతుర్ వూరంగ్: గ్రికు బాసతగ తలంగ్ సట్కెవడున్ హిందల్ సాతుర్ వూర్ ఇంజెర్ మందంత.

లోకమున్ తడ్డితె పొచ్చెర్ మన్వల్ గుండమ్మగ వాట్వల్ జర్గిత. ఇద్ రెండవ మరన్ ఆంద్. ¹⁵ జీవతె మన్వలిరంగ్ పొరొల్క్ మన్వల్ జీవత గ్రంత్నగ పొరొల్ సెలొర్ వోర్, హర్ వొరొన్ తడ్డిత గుండమ్మగ వాట్వల్ జర్గిత.

పూన హాబర్ అని పూన దర్దురి

21 అద్ ఆత పెజె నన ఉంది పూన హాబడున్ అని పూన దర్దురితున్ సూడ్డాన్. మొదొడ హాబర్, మొదొడ దర్దురి మయెడ ఆతంగ్ అని ఇంకె నన్దుర్ గిర్ సెలె. ² అని నన పవిత్ర నగుర్ ఆయ్యల్ పూన యెరుసలెమ్ స్వర్గనల్ రెయ్యి వాయ్యల్ సూడ్డాన్. అద్ ఉంది నొప్రి తన్వొర్ నొప్రన్ సాటి సజె మాసి వాతపినయ్ బగవంతనల్ రెయ్యి వాత.

³ అస్సె నాకున్ రాజ-గాదితల్ ఉంది లెంగ్, "ఇంగెడల్ బగవంతన రొన్ మాయ్యలిర్ నడ్డుమ్ మందంత అని వోరె కుద్ వూర్ సంగ మందంతోర్. వూర్ లోకుర్ వోన పర్వ ఆసి మందంతెర్. వోర్ వూర్కున్ బగవంతల్ ఆసి మందంతోర్. ⁴ అని వోరె వూరంగ్ కడ్కునల్ తూర్వల్ హర్ కడెడున్ ఉన్తుంతోర్. అస్సెడల్ వూర్కున్ మరన్, దుక్కు, నొపి అని ఆడ్వల్ మనో. పడనంగ్ సమ్మె మయెడ ఆతంగ్" ఇంజెర్ జోర్తె ఇన్వల్ కెంజ్జోన్.

⁵ రాజ-గాదిత్ పొరొ ఉచ్చి మన్వల్, "నన హర్ వస్తుతున్ పూన కిసి వాటంతోన్" ఇంజెర్ ఇత్తోర్. అని వోర్ నా సంగ, "ఇమ్ గొస్సింగ్ సతెమ్మంగ్ అని బరొస ఇర్నల్ మత్త కాడ్కి, ఇవెన్ లిహి కీమ్" ఇంజెర్ వెప్టోర్.

⁶ ఉండె గిర్ వోర్ నా సంగ, "సమ్మె మార్త! ననయ్ అల్పాత అని ఒమెగాత † ఆందున్. ఇత్తెకె ననయ్ మొదొడొన అని ఆక్రితొన ఆందున్. యేర్ వట్కీసి మన్వలిర్కున్ జీవ నిపుస్వల్ యేతున్ జలతల్ పొకొటె సింతోన్. ⁷ నర్పున్తున్ మెయ్యలిర్ ఇవ్ సమ్మెన్ ఈసదారలిర్ ఆంతెర్. నన వూర్కున్ బగవంతల్ ఆసి మందంతోన్ అని వూర్ నాకున్ మరి-మియడ్ ఆసి మందంతెర్. ⁸ బతి వెరె-బేక్లిర్, బరొస సెలర్ వూర్, కరెబలిర్, జక్కులిర్, లంజెతనమ్ కియ్యలిర్, సొదెంగ్ కియ్యలిర్, మూర్తిన పూజ కియ్యలిర్, లబడ వడ్కువలిర్ వీర్ సమ్మిర్ గందొక్సె పొచ్చెర్ మన్వల్ గుండమ్మగ అరంతెర్. ఇద్ రెండవ మరన్ ఆంద్" ఇంజెర్ వెప్టోర్.

పూన యెరుసలెమ్ నగుర్

⁹ అద్ ఆత పెజె ఆక్రితంగ్ యేడుంగ్ గండల్కొనంగ్, యేడుంగ్ టగొరన్ పియ్యి మన్వలిర్ దూతలిర్గల్ వొరొర్ వాసి, నా సంగ, "ఇగె వర! గొరె పిల ఆయ్యల్ నొప్రన నొప్రిన్ నీకున్ తొహంతోన్" ఇంజెర్ వెప్టోర్. ¹⁰ అస్సె వోర్ దూతల్, పవిత్ర ఆత్మతె సక్రితె ఆగుటి మాసి మన్వల్ నాకున్, ఉంది డంగల్ గుటత్ పొరొ వోతోర్. యెరుసలెమ్ ఇన్వల్ పవిత్ర నగుర్, బగవంతన మయ్యతె స్వర్గనల్ రెయ్యి వాయ్యల్ నాకున్ తొప్టోర్.

¹¹ బగవంతన మయ్యతె అద్ నించి మత్త. అద్ మయ్యతె వేడ్చి, సూర్యకాంతము ఇన్వల్ బెయ్ బారిత కంకర్తున్ మోడి మిడ్చెర్ మత్త. ¹² అద్ నగుడున్ సిర్కుట్ డంగల్ గోడ మత్త. అద్ గోడతున్ బార (12) పాటక్ మత్తంగ్. బార జస్కీ దూతలిర్ అవ్ పాటక్కుగ మత్తెర్. అవ్ పాటక్కుగ బార కాన్దాస్టర్ ఇజ్జయేల్ లోకురంగ్ పొరొల్క్ లిహి కిసి మత్తంగ్. ¹³ సిడయంగ్, పొరయింగ్, కాల్యడ, తలవడ ఇన్వలిక్ హర్ బాజున్ మూంద్ పాటక్ మత్తంగ్. ¹⁴ అద్ నగుడున్ సిర్కుట్ మన్వల్ గోడతున్ బార బునదింగ్ మత్తంగ్. అవెన్ పొరొ గొరె పిల ఆయ్యసుర్ బార జస్కీ అపొన్తుల్కొనంగ్ పొరొల్క్ మత్తంగ్.

¹⁵ నా సంగ వడ్కువల్ దూతనగ సొనెత బేత్ బెడ్డె మత్త. అదెనె వోర్ అద్ నగుడ, తాన్ సిర్కుట్ మన్వల్ గోడత అని అద్ గోడతగ మన్వలిక్

† అల్పాత అని ఒమెగాత: గ్రీకు బాసతంగ్ అక్సెర్నగ అల్పా ఇత్తెకె మొదొడె అక్సెర్ అని ఒమెగా ఇత్తెకె ఆక్రిత అక్సెర్ ఆంద్.

పాటక్కు బేత్ కప్టోర్. ¹⁶ అద్ నగుర్ చమ్కొనె దొప్పి మత్త. అద్ నగుర్ రూందున్ అని లామున్ బరొబర్ మత్త. వోర్ అద్ బేత్ బెడ్డెతె నగుడ కొల్ల కప్టోర్. తె అద్ డంగడున్, రూందున్ అని లామున్ లగ్-బగ్ యేడుంగ్ నుమ్కొ పనస్ కోస్కీ (750) మత్త. ¹⁷ అద్ నగుడున్ సిర్కుట్ గోడత కొల్ల సూడ్డెకె, వోర్ దూతన తొత్త బేతున్ పియ్యి అద్ సాట్ సారుంగ్ (66) మీటర్క్ డంగల్ మత్త. ¹⁸ అద్ గోడ జగర్నె మిడ్చెవలిక్ సూర్యకాంతము ఇన్వలిక్ బారితంగ్ కంకర్కొనె దొప్పి మత్త. అద్ నగుర్ ఆర్నత్ మోడి జగ జగ మిడ్చెవల్, పివర్ సొనెతె దొప్పి మత్త.

¹⁹⁻²⁰ తాన్ సిర్కుట్ గోడతంగ్ బునదింగ్, మొదొడె బునది సూర్యకాంతము ఇన్వల్ కంకర్, రెండవ బునది నీలమని ఇన్వల్ కంకర్, మూడవ బునది యమున ఇన్వల్ కంకర్, నాల్గవ బునది పచ్చ ఇన్వల్ కంకర్, అయ్యవ బునది వయ్యుర్యము ఇన్వల్ కంకర్, ఆరవ బునది కెంపు ఇన్వల్ కంకర్, యేడవ బునది సువర్న రత్నము ఇన్వల్ కంకర్, యెనిమిదొవ బునది గోమెదికమ్ ఇన్వల్ కంకర్, తొమిదవ బునది పుస్వరాగము ఇన్వల్ కంకర్, పదవ బునది సువర్న-సునియమ్ ఇన్వల్ కంకర్, పదకొండవ బునది పద్మరాగమ్ ఇన్వల్ కంకర్, బారవ బునది ఉండమని ఇన్వల్ కంకర్.

ఇహిన్ బార తీర్కొనంగ్ కంకర్కొనె అవ్ బునదింగ్ సజి కిసి మత్తంగ్. ²¹ అవ్ బార పాటక్ బెయ్ డగుక్ బార ముతెల్కొనె తయర్ కిసి మత్తంగ్. ఉంది ఉంది పాటక్ బెయ్ డగుర్ ఉందియ్ ముతెమ్మె తయర్ కిసి మత్తంగ్. అద్ నగుడంగ్ బాజర్క్ ఆర్నత్ మోడి జగ జగ మిడ్చెవల్, పివర్ సొనెతె తయర్ కిసి మత్తంగ్.

²² అద్ నగుడగ నాకున్ మందిర్ దిస్కీ. సర్వ సక్రి వాలె పర్బు ఆయ్యల్ బగవంతల్ అని గొరె పిల ఆయ్యలె తాన్ మందిర్ ఆసి మంతెర్. ²³ అద్ నగుడగ వేడ్చిత్ సాటి పొడ్డె సెలెకె సెలెంజ్ జురత్ సెలె. బారితెకె బగవంతన మయ్యయె వేడ్చిత్ మోడి పారంత అని గొరె పిల ఆయ్యలె తాన్ డివెత్ మోడి మంతెర్.

²⁴ సమ్మె జాతిసుర్ అద్ వేడ్చితగ తాకంతెర్. దునియతుర్ రాజలిర్ అద్ నగుడున్ రొపా తమ్వ సొబత జాయ్యత్ పియ్యి వాంతెర్. ²⁵ అద్ నగుడగ సికటి ఇన్వల్ అసలె మనో. అదెన్ సాటి తానంగ్ పాటక్ బస్కెట్ తరిసిన్ మందంతంగ్. ²⁶ ఇద్ నగుడున్ రొపా సమ్మె జాతిసుర్ తమ్వ డగుర్-పాన్ అని సొబత జాయ్యత్ పియ్యి వాంతెర్. ²⁷ బస్కెట్ జీవతె మన్వలిరంగ్ పొరొల్క్ లిహి కిసి మన్వల్ జీవత గ్రంత్ గొరె పిల ఇన్వన ఆంద్. ఇద్ గ్రంత్నగ బూరంగై పొరొల్క్ మందంతంగ్ సిరివ్ వూరె, అద్ నగుడగ నేంగంతెర్. బతి బే-సుదుడ్ వాలె బదె గిర్ ఆయి, హిజత్ వోయ్యలిక్ కామ్కొ, కియ్యలిరె ఆయి, సెలెకె లబడ వడ్కువలిరె ఆయి, అద్ నగుడున్ రొపా నేంగుర్.

జీవ నిపుస్వల్ యేర్ వాలె లచ్చి

22 ¹⁻² అద్ ఆత పెజె వోర్ దూతల్ నాకున్ బెయ్ చక్ యేర్ మన్వల్ లవిడున్ తొప్టోర్. తాన్ జీవ నిపుస్వల్ యేర్ మత్త. అద్ లచ్చి బగవంతల్ అని గొరె పిల ఆయ్యల్ ఉచ్చి మన్వల్ రాజ-గాదితల్ సురు ఆసి, నగుడ డగుర్ బాజర్కున్ నడ్డుమ్నల్ పార్సెర్ మత్త. అద్ లవిడుంగ్ రండుతె డర్తినగ జీవ నిపుస్వలిక్ మరక్ మత్తంగ్. అవ్ మరక్ సాల్ల హర్ మహిన బార జోకంగ్, బార తీర్కొనంగ్ పండింగ్ సాద్చెరెన్ మందంతంగ్. జాతిసుర్ చొకొట్ ఆయ్యె అవెసంగ్ ఆకింగ్ వాప్రి కింతెర్.

³ అద్ నగుడున్ రొపా సాపెన లాగ్గంగ్ బవె మనొంగ్. బారితెకె అగ బగవంతన అని గొరె పిల ఆయ్యన రాజ-గాది మందంత. వోసుర్ సేమ్కలిర్ వోన సేవ కింతెర్. ⁴ వూర్ వోన మొకొమ్ సూడంతెర్. వోన పొరొల్ వూరంగ్ కప్పక్కుగ మందంత. ⁵ అగ రాత్ ఇన్వల్ ఉండె బస్కెన్ మనో. డివెత వేడ్చియ్ ఆయి, పొడ్డెన వేడ్చియ్ ఆయి, వూర్కున్ జురత్ సెలె. బారితెకె పర్బు ఆయ్యల్ బగవంతలె, వూర్ పొరొ వేడ్చి పారుసంతోర్. వూర్ బస్కెట్ రాజ్ తాకుసంతెర్. ⁶ వోర్ దూతల్ నా

సంగ, "ఇవ్ గొస్టింగ్ బరోసతంగ్ అని సతెమ్మంగ్ ఆందుంగ్. పర్వక్లిర్కున్ తాకుస్వల్ పర్పు ఆయ్వల్ బగవంతల్, ఇంకె తప్సుక్ జర్గెలె మన్వలికున్ తన్వర్ సేమ్లీర్కున్ తోహన్ సాటి, తన్వర్ దూతన్ రొహ్లా" ఇంజెర్ వెహ్లా." ఇంజెర్ వెహ్లా.

యేసు వెయ్యె మల్ని వాయ్వల్ మంతోర్

⁷ అద్ ఆత పెజె యేసు, "ఇచుల! నన వెయ్యె వాసెర్ మంతోన్. ఇద్ గ్రంతనగ లిహి కీతంగ్ నావంగ్ వచన్స్ తీర్ తాక్వల్ ఆసిర్వాద్ యేతంతో" ఇంజెర్ వెహ్లా. ⁸ యోహన్ ఇన్వన నన ఇవ్ సమ్మెన్ బారెతె కేంజ్జెన్ అని సూడ్డాన్. నన అవెన్ కేంచి, సూడ్డాన్ అస్కె, నాకున్ తోహ్లాల్ దూతన్ పార్దన-వింతి కీక ఇంజెర్ వోసంగ్ కాల్సనగ గప్పె అర్దోన్. ⁹ బతి వోర్ నా సంగ, "అహన్ కియ్య! నన నీ బరోబర్దోర్ సేమ్న ఆందున్. ఇద్ గ్రంతనంగ్ గొస్టింగ్ పియ్యి తాక్వలిర్ బగవంతనుర్ బక్లిర్ బరోబర్ అని పర్వక్లిర్ బరోబర్ దాసిన్యే ఆందున్. నిమె బగవంతనె పార్దన-వింతి కీమ్" ఇంజెర్ వెహ్లా.

¹⁰ వోర్ ఉండె గిర్ నా సంగ, "ఇవ్ వెయ్యె జర్గెవలిక్ మంతంగ్. అదెన్ సాటి ఇద్ గ్రంతనగ వెహ్లాంగ్ బవిసత్తె జర్గెవలిక్ గొస్టిన్ మక్లితె ఇర్పు.

¹¹ బోరె ఆయి వాయుట్ తాక్వల్ మందనుర్దె, వోర్ అహ్లా తాక్సెర్ మనిర్. బోరె ఆయి కరబ్-పానై తాక్వల్ మందనుర్దె, వోర్ అహ్లా తాకిర్. బోరె ఆయి నియత్తె పిస్వల్ మందనుర్దె, వోర్ అహ్లా పిసిర్. బోరె ఆయి పవిత్త మందనుర్దె, వోర్ అహ్లా మనిర్" ఇంజెర్ వెహ్లా.

¹² అస్కె యేసు నా సంగ, "ఇచుల! నన వెయ్యె వాసెర్ మంతోన్. హర్ వొరోన్ గిర్ వోర్ కీతతున్ పియ్యి, వోన్ సియ్యె నహ్లా ఇనమ్ మంత.

¹³ ననయే అల్పాత అని ఒమెగాత ఆందున్. ఇత్తెకె, ననయే మొదొడెన అని ఆక్రితొన ఆందున్. ననయే సురు కియ్యన అని మహ్వాన ఆందున్.

¹⁴ "తమ్మంగ్ పాంగుక్ చక్ సుక్తుర్ హూర్, ఆసిర్వాద్ యేతంతెర్. బారితెకె జీవ నిపుస్వల్ మరత పండి తిన్లె హక్ వాలిర్ అంతెర్ అని హూర్ పాటక్వల్ అద్ నగుడె నేంగ పరంతెర్. ¹⁵ బతి అద్ నగుడున్

బహ్ని నెయ్యున్ మోడితుర్, † సోదెంగ్ కియ్యలిర్, లంజెతనమ్ కియ్యలిర్, జక్వలిర్, మూర్తిన పూజ కియ్యలిర్ అని లబడున్ పసంద్ కీసిర్ పకట్ వెహ్లాంగ్ మన్వలిర్ సమ్మిర్ గిర్ మందంతెర్.

¹⁶ "నన యేసున ఆందున్. ఇవ్ గొస్టిన్ చర్చినుర్గ వెహ్లా ఇంజెర్ మిహ్లా నావోర్ దూతన్ రొహ్లాన్. దావిద్దుల్ పూటె మాత సీర్గ అని సంతాన్ ననయే ఆందున్. సక్రె జగర్పె మిడ్చివల్ సుకుమ్మ ననయే ఆందున్" ఇంజెర్ వెహ్లా.

¹⁷ బగవంతన ఆత్మ అని నొల్చి, "వర!" ఇంజెర్ వెహ్లాంగ్ మంతెర్. ఇద్ గొస్టి కేంజ్జెర్ వోర్ గిర్, "వర!" ఇంద లాగర్. యేర్ వట్ట, వస్వల్ వాయున్. పసంద్ మన్వల్ బోరె ఆయి, పొకొటె జీవతున్ నిపుస్వల్ అద్ యేర్ ఉండ వచో.

ఆక్రితంగ్ గొస్టింగ్

¹⁸ ఇద్ గ్రంతనగ మన్వల్ బవిసతున్ బారెతంగ్ వచన్స్ కేంజ్జెల్ హర్ వొరోన్ ఇహిన్ దమ్మి సీసిర్ మంతోన్. ఉంది మోక బోరె ఆయి ఇదెనగ బతయే జోడి కీతెకె, ఇద్ గ్రంతనగ లిహి కీతంగ్ గండమ్మి బగవంతల్ వోన్ పొరో వాయుసంతోర్. ¹⁹ అని బోరె ఆయి బవిసత్తె జర్గెవలికున్ బారెతె మన్వల్ ఇద్ గ్రంతనంగ్ గొస్టిన్ బవెనె తెండ్చి వాడ్డెకె, బగవంతల్ ఇద్ గ్రంతనగ లిహి కియ్యస్వంగ్ జీవ నిపుస్వల్ మరతగ అని పవిత్త నగుడగ వోన్ ఈస పుటో.

²⁰ ఇవ్ సమ్మెన్ యేసు పర్పుయె గవదారల్ ఆందుర్. అని వోర్, "హో! కరలెన్ నన వెయ్యె వాయ్వల్ మంతోన్" ఇంజెర్ వెహ్లాంగ్ మంతోర్.

ఆమెన్! హో, యేసు పర్పు! వరట్!

²¹ బగవంతనుర్ లోకుర్ పొరో యేసు పర్పున పెర్కత-దయ మని! ఆమెన్!

† నెయ్యున్ మోడితుర్: పడన నియమ్మగ బే-సుదుడ్ మంజి, బగవంతన్ కరి కియ్యకి వోన్ బారెతె వెహ్లా నెయ్యె నమున యేచ్చి వెహ్లాదిర్. కీర్తన్స 22:16